

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

OXFORD
UNIVERSITY
SCHOOL OF
ENGLISH

N. 1131

Libris G. Orolow

Libris G. Orolow

1746

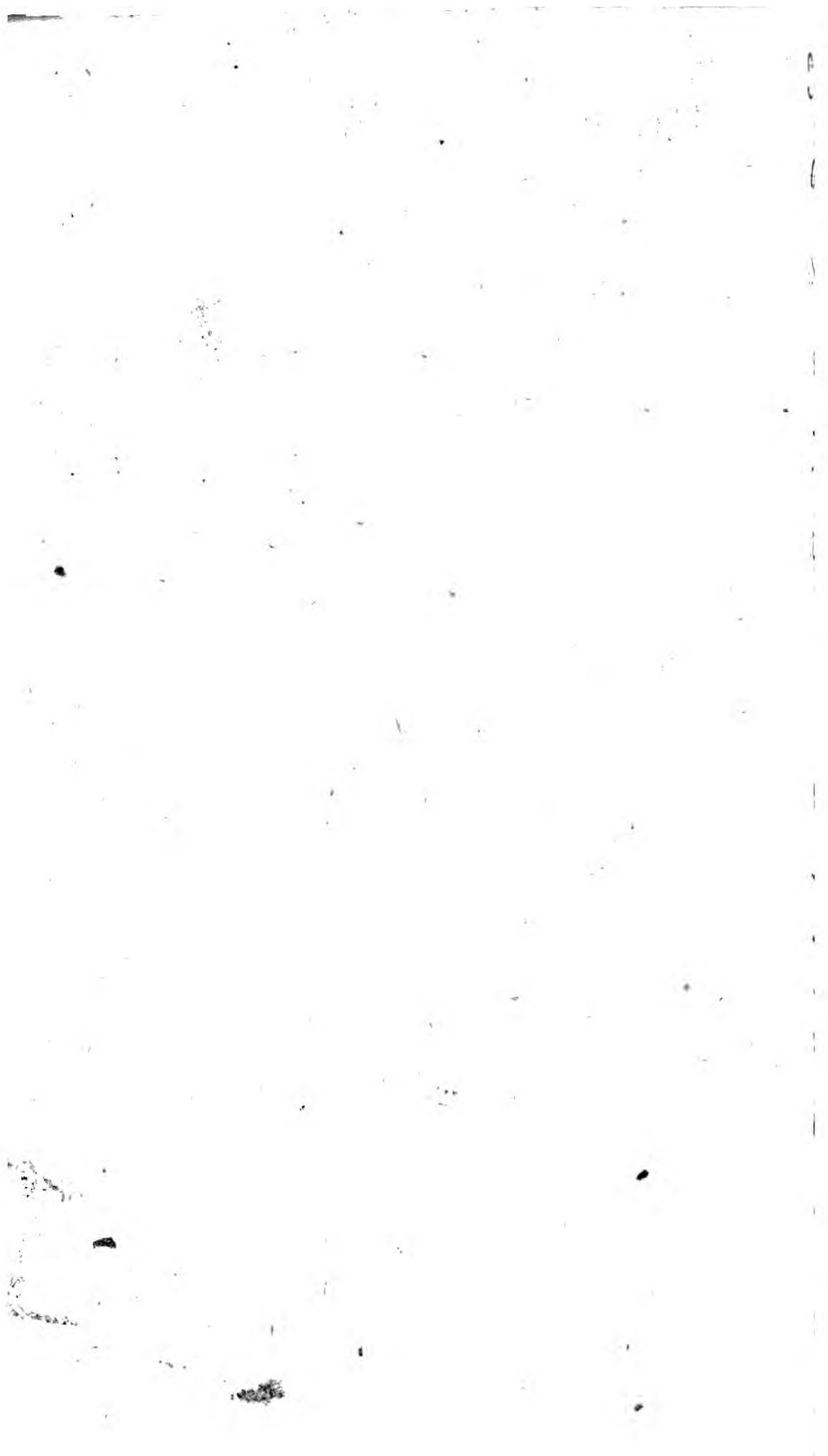
1748

Wm

XL 8.23 HCM/10

HOMERI ILIAS.

GRÆCÆ ET LATINE.

ANNOTATIONES IN USUM

SERENISSIMI PRINCIPIS

GULIELMI AUGUSTI,

DUCIS DE CUMBERLAND, &c.

REGIO FUSU

SCRIPSIT ATQUE EDIDIT

SAMUEL CLARKE, S. T. P.

VOL. I.

EDITIO TERTIA.

*Ομηρος — λέγει ὅτι Ἀθανάτα πάντα ὑπερβέβληκε.

Aristot. de Poëtic. Cap. 24.

*Hic Omnes sine dubio, & in omni genere eloquentiæ, procul
à se reliquit.*

Quintilian. Lib. X, Cap. 1.

LONDINI,

Impensis JOHANNIS & PAULI KNAPTON,

MDCCXL.

RECEIVED

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

1902

CELSISSIMO PRINCIPI

GULIELMO AUGUSTO

DUCI DE CUMBERLAND, &c.

NOVAM HANC HOMERI EDITIONEM

VOTIS OMNIBUSQUE FAUSTISSIMIS

DAT DICAT DEDICAT

S. CLARKE.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

LECTURE 10

PROBLEMS

1.

2.

3.

PRÆFATIO.

UT operis instituti ratio uno aspectu aperiat, Lectorem hæc paucis in antecessum monitum velim.

Primò, Iliada hîc *græcè* quàm emendatissimam emitti: Et, si quibus in locis, paucis quidem illis, sed quibuscunque in locis à Vulgatis discessum sit; in Annotationibus, quâ id ratione factum sit, singulatim esse expositum.

In *græcis latinæ reddendis*, (quam quidem interpretationem maximâ ex parte correctam, parte aliquâ jam denuò compositam dedimus,) latinitatem adhibitam, non elegantem utique & venustam, sed ita Romanam, ut verbis verba, quoad ejus fieri posset, singulis singula ex ordine responderent, *græcis latina*. Quin & *Explementa* quæ vulgò existimantur *Versuum*, quam in *Sententiâ explendâ* vim habeant, propriam quæque & suam, in permultis ut nequeat non sentire Lector, diligenter effectum.

In *Annotationibus* ea ferè adjecta, quæ vel ad Poëtæ *artem aperiendam*, vel ad orationis *ornamenta* particulatim *commonstranda*, vel ad *sententiam illustrandam* præsertim facere viderentur. Quanquam hæc quidem postremâ in parte haud multum erat ponendum operis, cùm *Homericæ eloquentiæ & perpetua & singularis*

P R Æ F A T I O.

virtus sit *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam nè in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Cui à rebus magnis feriisque minus est otii, ex locis innumeris ea, quæ sequuntur, consulere poterit.

De vi elegantissimâ *vocularum* quarundam, quæ vulgò *Versum*, non *Sententiam*, *explere* sunt creditæ : lib. α', ver. 6, 56, 308. β', 1, 158. é, 249, 273, 287, 303. ζ', 323, 418. θ', 53, 558. κ', 204, 509.

De *Temporum ratione*, quam in linguâ *Romanâ* paucissimi, in *Græcâ* nescio an quisquam satis accuratè tradiderit : α', 37. γ', 141. δ', 492. é, 587. ζ', 124. θ', 322. κ', 186.

De *prosodiâ*, & *licentiâ* (quam appellant) *Poeticâ*, vulgò minus intellecta : α', 20, 51, 67, 140, 265, 314, 338. β', 43, 314, 537, 811. γ', 151, 260, 385. δ', 42. é, 61, 117, 487, 708. ζ', 434. ι, 378.

De usu elegantiori *Verborum* quorundam rariùs observato : α', 528, 593. β', 269. é, 769. 778. η, 161, 216. θ', 156, 520. κ', 560.

De numeri *Dualis* usu & ratione perperam à Grammaticis fictâ : α', 566, 567. β', 288. é, 487, 778. ι, 67, 182.

De loquendi ratione eâ, quæ ineptè *Antiptosis* dici solet : β', 353, 681. γ', 211. ζ', 396, 510. κ', 224, 437.

De

P R Æ F A T I O.

De locis quibusdam *emendandis*: α' , 20, 340, 395, 566. β' , 426. γ' , 39. δ' , 42, 242. ϵ' , 487. κ' , 268, 299. λ' , 732.

De versûs *Numeris* rem *ipsam* depingentibus, & orationibus *personam* mirè condecentibus: α' , 436. β' , 102. γ' , 357, 363. ζ' , 510. η' , 157. ι' , 210, 551. λ' , 687, 697, 766.

De *Accentuum* ratione quâdam, rariùs observata: β' , 267, 314.

Levia quidem hæc, & parvi fortè, si per se spectentur, momenti. Sed ex elementis constant, ex principiis oriuntur, omnia: Et ex iudicii consuetudine in rebus *minutis* adhibitâ, pendet sæpissimè etiam in *maximis* vera atque accurata Scientia.

The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 various methods of determining the rate of reaction. The most
 common method is the use of a clock reaction, in which the
 reaction is allowed to proceed for a certain time and then
 stopped by the addition of a reagent which causes a color
 change. The time taken for the color change to occur is
 measured and the rate of reaction is calculated from this
 time. Another method is the use of a titration, in which the
 reaction is allowed to proceed for a certain time and then
 stopped by the addition of a reagent which causes a color
 change. The volume of reagent required to cause the color
 change is measured and the rate of reaction is calculated from
 this volume.

The second part of the paper is devoted to a discussion of the
 factors which affect the rate of reaction. The most important
 factors are the concentration of the reactants, the temperature
 of the reaction, and the presence of a catalyst. The rate of
 reaction increases with increasing concentration of the
 reactants, with increasing temperature, and with the presence
 of a catalyst.

The third part of the paper is devoted to a discussion of the
 mechanism of the reaction. The mechanism of a reaction is the
 sequence of steps by which the reaction proceeds. The most
 common mechanism is the bimolecular mechanism, in which the
 reaction proceeds in two steps. The first step is the slowest
 step and is called the rate-determining step. The second step
 is the fastest step and is called the fast step.

The fourth part of the paper is devoted to a discussion of the
 effect of the solvent on the rate of reaction. The rate of
 reaction increases with increasing polarity of the solvent. This
 is because the rate-determining step of the reaction involves
 the breaking of a bond between the reactants and the solvent.
 The more polar the solvent, the easier it is to break this
 bond.

The fifth part of the paper is devoted to a discussion of the
 effect of the ionic strength on the rate of reaction. The rate
 of reaction increases with increasing ionic strength. This is
 because the rate-determining step of the reaction involves the
 breaking of a bond between the reactants and the solvent.
 The higher the ionic strength, the easier it is to break this
 bond.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ὑπόθεσις τῆς Α΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Α Πελιδὼν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Σπάρτην, ἐνίξεται ὡς Μενελάω· καὶ ἀρπάσας τὴν Ἑλένην, ἀπῆλθεν εἰς Τροίαν. Τῆτο μαδάτες οἱ Ἕλληνες, ἔπειλαν πρέσβεις πρὸς Πριάμον, τὸν τε Μενέλαον, καὶ Ὀδυσσεύα, καὶ Διομήδην, καὶ τὸν τῷ Θητίῳ Ἀκάμαντα· οὗς οἱ Τρῶες παρ' ὀλίγον ἀνέκλινον, εἰ μὴ Ἀντήνωρ ξενίσας ἀπέμψεν αὐτοὺς τῆς Τροίας. Ὑποσφραντες ἡ οἱ πρέσβεις ἀνῆγγειλαν τοῖς Ἕλλησι τὰ ῥησόμενα. Τότε συναγαγὼν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων ἄσπετον Ἀγαμέμνων ὁ ἀναξ, ἐσφράδισεν ἐπὶ τὸν τῆς Ἰλίου χῶρον· ἐναιετὴ ἡ χροῖον πολιορκῶντες αὐτήν, τῷ δεκάτῳ ἔτι συνέβη ἡ τῷ Ἀχιλλέως Μῆνις, ἐξ αἰτίας τριαύτης. Χρῦσης ἱερεὺς τῷ Ἀπόλλωνι παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναῦσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βελομένο· λυτρώσασθαι τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Χρυσήδας· ἢ κ' ἀπολαβὼν δὲ ἑλὼν καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιδωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνωνι, ἤνυστο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Δοιμὸς ἡ ῥησόμενα, καὶ

Ραψωδία.] *Homeri Poëmata ex Asia in Græciam primum transvexisse Lycurgum refert Plutarchus in vitâ Lycurgi, sub initio; & Ælianus, l. 13. c. 14. In Græciâ diu circumferebantur, non, uti nunc habemus, in duos libros disposita; sed tanquam cantilenæ quædam disjunctæ. Τα Ὀμήρου ἐπη (inquit Ælianus, l. 13. c. 14.) πρόπαλαι διηρημένα ἦσαν οἱ παλαιοὶ ὡς ἐλεγον, “τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην,” καὶ “Δολωνίαν” τινὰ, καὶ “ἀριστίαν Ἀγαμέμνονος,” καὶ “νῶν κατάλογον,” καὶ πρὸς “Παστρόκλειαν,” &c. Libellos istos primus ordine disposuit, contexit, & quasi confuit, [ἱεροῦ λόγου] Πισιστρατὺς. “Qui primus Homeri libros, confusos anteâ, sic disposuisse dicitur, ut nunc habemus:” *Cic. de Orat. l. 3. §. 34.* Πισιστρατὸς ἐπὶ τὰ Ὀμήρου διηρησμένα ἡθροίζον *Pausan. Achaic. l. 7. c. 26.* Τὰ δὲ δὲ ποιήματα, σποράδιον πρότερον ἀδόμενα, Πισιστρατὸς Ἀθηναῖος συνέταξε. *Anonym. de genere Homeri; edit. a Leone Allatio.**

Fuerunt qui *Homerum ipsum* libros hosce non perpetuos, sed cantilenas *sparsum & singulatim* compositas, edidisse crediderint. Ἐγραψε τὴν Ἰλιάδα (inquit *Suidas*) ἐκ ἁμᾶς, καὶ κατὰ τὸ συνεχές, καὶ ἀπὸ συζυγίας, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐκάστην ραψωδίαν γράψας, καὶ ἐπιδείξας τῷ σπρινοσύν τὰς πόλεις τροφῆς ἐνεκεν, ἀπέκλιπεν. Quam in sententiam concessisse videtur etiam Vir longè omnium Doctissimus, *Phileleutherus Lipsiensis*, in epistola quâdam sermone *Anglico* conscriptâ ad *F. H. pag. 18.* In eandem porro sententiam *Scrip-tor Gallicus Rapin*, in *Comparatione* quam instituit *Virgilii cum Homero*, licet ipse aliter sentiens, *Ælianum* tamen citat, & ipsum Doctiores adducentem: “*Ælian* pretend que l'opinion des *Sçavans* de son temps estoit qu'Homere n'avoit composé l'Iliade, & l'Odyssée que par morceaux, sans unité de dessein, &c.”

Verum neque *Ælianus*, cujus verba jam supra adduxi, quicquam ejusmodi asserit; &

πολλῶν, ὡς εἰκός, ἀφ' αἰρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεύς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ ἀφσαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλᾶσκειν τὸν θεόν Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε, πλὴν Βρισηίδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἑλλήσι. Θέτις ᾗ, τοῦ υἱοῦ διηδέντο, εἰς ὄλυμπον ἐνελθοῦσα, ἠτήσατο παρὰ τῆς Διὸς, ὅπως τὰς Τρῶας ἐπικρατεΐης τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἦρα ᾗ γνοῦσα τοῦτο, διηέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοῦς διέλυσεν Ἥφαιστος εἰσχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσοῦ· οἱ ᾗ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχιδέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

res ipsa vehementer reclamation. Nam in utroque Poëmate, à capite ad calcem, tam sunt apta & connexa omnia; in *Odyssæâ*, adeo una ubique est et perpetua narratio; in *Iliade*, singulis in libris, singulis ferè in paginis, quæcunque pugnetur pugna, quæcunque res narretur, tam singulari tamen artificio interseritur & ubique spectatur *Achilles*; ut planè nullo modo fieri possit, quin uno

consilio totum conscriptum fuerit Poëma. Ἐν μὲν τι σῶμα, ut rectè *Eustathius*, συνεχὲς διόλκε καὶ εὐάρμοστον, ἢ τῆς Ἰλιάδος ποιήσεις. Itaque cantilenas istas, non ab *Homero* sparsim & singulatim conscriptas, sed ex *Homeri* Poëmatis olim excerptas & (ut loquitur *Pausanias*) διεσπασμένας, primus in unum doctè recollegit, & sic, ut nunc habemus, disposuit *Pisistratus*.

Τ Η Σ

ΟΜΕΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ἐπιγραφαί.

Λοιμὸς καὶ Μῆνις.

Ἄλλως.

Ἄλφα, λίτας Χρῦς, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθρ' ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ αἰδε, Θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆϊ
 Οὐλομένῳ, ἢ μυεῖ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε.

IR A M cane, Dea, Pelidæ Achillis
 Perniciosam, quæ plurimos Achivis dolores fecit.

Ver. 1. ΜΗΝΙΝ, &c.] Rectè Homerum laudant Veteres, quod non ab ipsis Belli initiiis Poëma suum exordiat, sed statim in medias res Auditorem suum rapiat, & quæ præcesserint, aptis deinceps locis intertexat, Ἦδη καὶ ταύτῃ Διοπέτιδος ἀν' εἰπεῖν Ὅμηρος παρὰ τὰς ἄλλας, τῷ μὲν τὸν πόλεμον, καί-περ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον—νῦν δ' ἐν μέρος ἀπολαβὼν, ἐπεισοδίοις κίχρηται αὐτῶν πολλοῖς. Aristot. Poëtic. c. 23. Ἀυτὴ γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ ἀπὸ τῶν μέσων ἀρξασθαι, προϊόντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγείσθαι κατὰ μέρος. Schol. Similitèr Horatius:

Nec sic incipies; ———

“Fortunam Priami cantabo, & nobile Bellum.”

Quanto rectiùs Hic, qui nil molitur ineptè? ———

Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo:

Semper ad eventum festinat; & in medias res,

Non secùs ac notas, auditorem rapit ———.

De Arte Poët.

Hoc porro est, quod ait Cicero de Oratore; “Principia verecunda, non elatis intensa verbis.” Et Quintilianus: “Age verò, nonne in utriusque sui operis ingressu paucissimis versibus legem Proëmiorum non

“dico servavit [Homerus,] sed constituit?” lib. 10. c. 1.

*Ibid.—Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.] Plutarchus de hoc versu; Ὅμηρος δὲ (inquit) τὸν πρῶτον εἰς διηνέχθαι τῶν στίχων “ἀμείτρον” ἐξενεγκάν· το-σάκτον περιὴν αὐτῷ φρονήματος εἰς τὰ λοιπὰ τὴν δύναμιν. Lib. de Profect. Virtut. sen- tiend. De voce Ἀχιλῆος, cum simplici λ, nescio equidem an sit hīc locutus Plutar- chus. Quam enim de voce, Πηληϊάδεω, li- tem moverunt Recentiores; id verò planè erat, *nodum* (quod aiunt) *in scirpo quærere*. Quid enim *usitatus*, quam vocales istas *eo* in unam pronunciando contrah. Fuerunt tamen, teste *Eustathio*, qui in hoc vocabulo literas *ia* in unam brevem contraherent: Quàm absurdè: Alii vocales *ui* in unam lon- gam coëgerunt: Sed & hoc ipsum minùs scitè. Homo verò doctus, *Joach. Camera- rius*; “In hoc versu *inquit*, in dimensio- ne numerorum, *ui* in Πηληϊάδεω, unâ syl- labâ, ut diphthongus impropria esse videat- tur, pronunciabimus.” Vidit tamen & ipse postea, quod erat utique manifestissimum; ex analogiâ *usitatissimâ* quæ vox scribi solita est Πηληϊάδεω, eam *enunciari* scilicet Πηλη- ῖάδω.*

Ver. 2. Ὀυλομένῳ.] Exhibet Herodem suum Poëta, non qualis esse debuerit, sed qualem famâ accepisset.

- Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς αἶδι προΐαψεν
 Ἡρώων, αὐτὰς δ' ἑλώρια τεύχε κύνεσσιν,
 5 Οἰωνοῖσι τε παῖσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βελή·)
 Ἐξ ἧ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
 Ἀτρεΐδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

Multasque fortes animas orco præmaturè misit.

Heroiùm, ipsosque prædam discerpendam fecit canibus,

- 5 Alitibusque omnibus: Jovis autem perficiebatur consilium:

Ex quo utique primum disjuncti sunt litigantes

Atrideique, rex virorum, & nobilis Achilles.

Οὐ γὰρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, εἰδ' ἀγα-
 νόφρων,

Ἄλλα μὲν ἐμμεμαώς.—Γ', ver. 467.

Erat nimirum Achilles.

Impiger, iracundus, inexorabilis, ater;

Jura negat sibi nata, nihil non arrogat armis.

Ut planè inepti sint, qui Homero id vitio
 vertant, quod Achillem non finxerit virtuti-
 bus exornatum omnibus, vitiis omnibus im-
 munem.

Ibid.—μυρὶ Ἀχαιοῖς ἀλγε' ἔθηκε.] Nam
 antè, quàm secessisset Achilles.

Ἵουδ' ἐπὶ Τρῳῆς πρὸ πυλῶν Δαρδανιάων

Ὀρχισκόν· κείνη γὰρ εἰδίδισαν ὄβριμον ἔγχος.

E, ver. 789.

Ver. 3. Πολλὰς—αἶδι προΐαψεν.] Euripi-
 des dixit,

Ψυχὰς δὲ πολλὰς καὶ γὰρ δ' ἀπώλεσας. An-
 drom. v. 611. Virgilius;

—demiserit orco: *Æn.* IX, 527.

—juvenum tot miserit Orco: *ibid.* 785.

—multa virum demittit corpora morti.

Æn. X. 662.

Quæ omnia emphasim vocis illius [προΐαψεν,
 præmaturè misit,] minùs attigerunt.

Ver. 4.—Αὐτὰς.] Corpora ipsorum. Sic Pa-
 linuri Umbra apud Virgilium;

Nunc ME fluctus habet, versantque in
 litore venti. *Æn.* VI. 362.

Ibid.—δ' ἑλώρια.] Alii scribunt, δ' ἑλώρια.

Alii, δ' ἑλλώρια. Sed perindè est. Nam
 in hujusmodi vocabulorum syllabis non me-
 diis facillè fieri potuit (quod & in omnibus
 linguis interdum usa venit,) ut quod scriptum
 fuerit ἑλώρια, vulgò tamen pronunciaretur
 ἑλλώρια. Vide ad ver. 51.

Ibid.—κύνεσσιν, Ὀϊωνοῖσι τε παῖσι.]

—canibus data præda Latinis.

Alitibusque jaces. *Æn.* IX. 485.

Ver. 5. Οἰωνοῖσι τε παῖσι.] Ὁ Ζηνόδοτος,
 (inquit Athenæus, lib. I. c. 10.) ἐν τῇ κατ'
 αὐτὸν ἐκδόσει, γράφει, "Ὀϊωνοῖσι τε δαῖτα."
 ἀγνοῶν ταύτης τῆς φωνῆς δύναμιν, nempe
 δαῖτα de Alitibus dici non posse.

Ibid.—Διὸς δ' ἐτελείετο βελή.]

—nam sæva Jovis sic numina poscunt:

Æn. XI. 901.

Disputat Plutarchus, utrùm Poëta τὸν θεὸν
 αὐτὸν hîc dicat, an τὴν ἐμμεμαῖον. Lib. de

audiendis Poëtis; iterumque in lib. de Stoico-
 rum repugnantis. Sed nihil opus. Non
 enim hic philosophatur Homerus: Sed hoc
 tantum ait; Mala & plura multò & majo-
 ra, quàm prævideri potuerint, ex hac Impe-
 ratorum contentione orta.

Ver. 6. Ἐξ ἧ δὴ τὰ πρῶτα.] Conjicit Po-
 pius, proœmium in præcedenti voce, βελή,
 desinere; istasque ἐξ ἧ δὴ, interrogationem
 intelligi posse. Ἐξ ἧ δὴ—διαστήτην
 Ἀτρεΐδης—καὶ—Ἀχιλλεύς; "Unde
 "est orta inter Atridem & Achillem conten-
 "tio?" Verum ut pronomèn istud, ὅς, in-
 terrogativè accipiatur; & ut de Atride non
 antè memorato inferatur istiusmodi quæstio;
 id verò nullo modo fert aut linguæ Græcæ,
 aut Sententiæ ipsius ratio.

Alii igitur istud, ἐξ ἧ δὴ, rectè accipien-
 tes, "ex quo tempore;" proœmium autem
 nihilominus in voce præcedenti, βελή, desin-
 ere existimantes; verba hæc, ἐξ ἧ δὴ, cum
 sequentibus, τίς τ' ἄρ' σφῶς, connexas volue-
 runt. Ut adeò sententia sit: "Ex quo orta
 "est inter Atridem & Achillem contentio,
 "quisnam eos, ut contenderent, commisit?"
 Verum neque hoc ferri potest. Nam ne-
 que particula, δὴ, istâ ratione, rectè se ha-
 bet; & voculæ, τ' ἄρ', in mediâ sententiâ,
 pessimè erunt insertæ; & repetitio ista [quum
 CONTENDERENT, quisnam eos ut
 CONTENDERENT commisit?] inveni-
 nusta est valdè, & importuna.

Itaque Proœmium omninò non in voce
 βελή, sed in voce Ἀχιλλεύς tandem, versu
 septimo, desinit. Et à verbis, τίς τ' ἄρ'
 σφῶς, rectè inchoatur nova periodus. Et
 illud, ἐξ ἧ δὴ, non cum sequentibus, sed cum
 præcedentibus, aptè est connexum. "Dic,
 "Musa, iram Achillis; quæ Achivis dolores
 "sexcentos intulit, ex quo utique ei cum A-
 "gamemnone intercesserat contentio."

Malè igitur hîc scriptor Gallicus, Rapin,
 in Comparatione quam instituit Virgilii cum
 Homero, "Il seroit difficile de dire où finit
 "cette Invocation.—Elle se confond avec la
 "narration, quand on y regarde de près."
 Nempe, ex linguæ Græcæ insciâ, orta est
 hæc omnis ambiguitas. De prosodiâ vocis
 ἐρίσαντε, vide infra, ver. 140.

Ver.

- Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔρδι ξυνέηκε μάχεσθ' ;
 Λητῆς ἢ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
 10 Νῆσσαν ἀνὰ σφυγὸν ὤρσε κακῶν· ὀλέκοντο γ' λαοί·
 Οὐνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρήτῃρα
 Ἀτρεΐδης· ὃ γὰρ ἦλθε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Λυσόμενός τε θυγάτηρ, φέρον τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκητόλκ' Ἀπόλλωνος,
 15 Χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ· ἢ ἐλίσκετο πάντας Ἀχαιούς,
 Ἀτρεΐδα γ' μάλιστα, δῖω κοσμήτορι λαῶν·
 Ἀτρεΐδαί τε, ἢ ἄλλοι ἐν κνήμιδες Ἀχαιοί,

Et quisnam igitur eos Deorum contentione commisit, ut pugnarent?

Latonzæ & Jovis filius: Hic enim regi iratus

- 10 Morbum per exercitum excitavit pestiferum: peribant autem populi:

Quoniam Chrysen contumeliâ-affecerat sacerdotem

Atrides: hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,

Redempturûsque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,

Infulam habens in manibus longè-jaculantis Apollinis.

- 15 Aureo cum sceptro; & supplex-oravit omnes Achivos,

Atridas verò imprimis, duos duces populorum:

“Atridæque, & alii bene ocreati Achivi,

Ver. 8. Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν]

—Quo numine læso,

Quidve dolens—Æn. I. 12.

Ver. 11. —Ἀρητῆρα.] De hâc voce, *Aristoteles*; Πειποιημένοι δὲ (inquit) ἐστίν, ὃ, ὅλως μὴ καλῶμενον ὑπὸ τινων, αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής· δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· εἶον, τὸν ἱερέα, “ἀρητῆρα.” De Poetic. c. 21.

Ver. 13. Λυσόμενός τε θυγάτηρ.] Vide infra, ver. 366, &c.

Ver. 14. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσίν.]

Præferimus manibus vittas ac verba precantum. Æn. VII. 237.

Velati ramis oleæ, veniamque rogantes.

Æn. XI. 101.

Vir doctissimus H. Stephanus (quem secuti sum Recentiores) primus contendit, scribendum hîc omnino σῆμμα τ' numero singulari; tum quòd infra, ver. 28. legatur σῆμμα θεοῖο; tum quòd *seriem orationis omnino copulativam particulam postulare* existimaret. sed fallitur Vir eruditus. Nam quòd postea surpetur σῆμμα, hoc planè nihili est; eum & in Græco Sermone & Latino plurima sunt istiusmodi vocabula, quæ sive numero singulari essent, sive plurali, perindè erit. Itaque *velamina, ferta, vittæ, & similia*; item sonare possunt, ac *velamen, fertum, vitta*. Quippe ex vitæ vittæ, ex fertis fertum, ex velaminibus constat *velamen*. Quin & illud ipsum Agamemnonis σῆμμα θεοῖο velum eum ipsum 28um παραφύζων Platonis τὰ θεῶν σῆμματα nuncupat. De republ. lib. 3. p. 393. Edit. Serrani. Quòd autem *seriem orationis omnino hîc particulam copulativam (τὴν) postulare* existimet, in eo τὸ μὲν etiam gravius errat Vir eru-

ditus. Non enim *trimembris* est sententia sed *bimembris* tantum. Non utique & redempturus filiam, & pretium maximum ferens, & coronam habens in manibus venerat Chryses. Sed hoc ait Poëta; redempturumque sibi filiam, idque maximo pretio facturum venisse Chrysen, coronam in manibus habentem. Vide hâc de re *Acta Eruditorum Lipsiens. ad Mens. Febr. 1712.*

Ver. 15. Χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ.] Præpositionis, ἀνὰ, ea (ni fallor) hîc vis est, ut dicatur Chryses sceptro, quod in manibus gestabat, coronam indidisse. Cæterum quod scriptum est χρυσέω, enunciabatur χρυσῶ, quomodo & scribi quoque deinceps cœptum est. Vide infra ad 6, § 11.

Ibid.—καὶ ἐλίσκετο—“Ἀτρεΐδαί τε &c.” Quantum in eo fit artificium, quòd Poëta alienam plerumque induat personam, & ex suâ ipsius personâ parcius loquatur; notat *Aristoteles, de Poetic. c. 24.* “Ὁμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἀξίως ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὲ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν ἐκ ἀγνοεῖ ὁ δὲ ποιῆν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λέγειν. Οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ ταῦτα μνηστῆς. Οἱ μὲν ἦν ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν δὲ ὅλου ἀγωνίζονται.”—Ὁ δὲ ὀλίγα προμιασάμενος, εὐδύς εισάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἥθος· καὶ εὐδὲν ἀνδρες, ἀλλ' ἔχον ἥθος. Verum istud, de *Homericâ ratione Poëseos in universum*. De hâc Chryse oratione, totâque hoc in loco τῇ διὰ μνηστῆρος διηγήσει, ut vocat *Plato*, quàm sit pulchra & ornata; vide *Plat. de Republ. lib. 3.* Item *Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, cap. 20.*

Ver. 17. Ἀτρεΐδαί τε καὶ ἄλλοι—“Τμὴν μὲν &c.” “Quàm breviter,” (inquit *Camerarius*)

Ἵμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πελαίοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθῃ.
20 Παῖδα δέ μοι λύσαστε φίλῳ, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκὼς ἑκτόλον Ἀπύλλωνα.
Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπὶ δὴμήσαν Ἀχαιοί,
Λιδεῖσθαι θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' ἔκ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ.

“ Vobis quidem dii dent, caelestes domos habitantes,

“ Excindere Priami Urbem, felicitérque domum reverti.

20 “ Filium autem mihi liberate dilectam, & pretium-liberationis accipite,

“ Reveriti Jovis filium longè-jaculantem Appolinem.

Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,

Reverendūque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium:

At non Atridae Agamemnoni placuit animo;

varius) “quàm artificiosè benevolentiam “captat!” Immo verò quàm breviter, quinis versibus, Imperatores binos, exercitum universum, blandiloquentiā, religionem, iuro, errore, commovit!

Ver. 18. Ἵμῖν μὲν θεοὶ.] Pronunciabatur contractè, Ἵμῖν μὲν θεοί. Id quod omnibus in linguis interdum usu venit. Sic apud Sophoclem;

“Ἄγοντ' ἄπαντα θεοὶ τοῖς ἐγχωρίοις. Trachin. 186. Vide infra ad β' 268 & 811.

Ver. 19.—πόλιν, εὖ.] Quā ratione, πόλιν, syllabam hīc posteriorem producat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 20. Παῖδα δέ μοι.] Scribunt viri quidam docti, non inficetè, Παῖδα δ' ἐμοί. Ut sit ἐμοί emphaticum scilicet, & referatur ad Ἵμῖν quod praecesserat. Vide Bibliothecae coisiae, Tom. XI. p. 351. Et Acta Eruditum Lipsiens. ad Mens. Febr. 1712.

Ibid.—λύσαστε φίλῳ.] Scriptum est in ple-risque, λύσατε. Quod omnino ferri non potest. Nam, λύσατε, secundam necessariò corripit. Neque id ullo modo fanari potest. Quam enim Poëticam appellant licentiam, eo verò in huiusmodi syllabis mediis, ex quibus Temporum pendet Casus, Analo-gia, planè est nulla. Utique, hæc siqua esset, periisset omnis Proödia. Quod igitur ait vir doctissimus Phil. Labbe, Profud. p. 42; “λύσατε, Iliad. d. 20. singulare est,” tan-tundem est, ac si dixisset, corruptum est.

Alii igitur legerunt, λύσαι τε φίλῳ, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι. Verùm hæc cum se- quente, Ἀζόμενοι, minùs rectè conveniunt.

Phil. Labbe. Thesaur. Profud. p. 113. con-jicit legendum, λύσασθαι. Atque ita qui-dem fidentèr edidit Barnesius, istāmque lec-tionem confirmari existimat ex ver. 13. Λυσόμενός τε δούρατος. Sed non animad-vertit, (id quod rectè notavit Auctor qui-dam eruditissimus, in Actis Erudit. Lipsiens. ad Mens. Febr. 1712.) verbum hoc apud Homerum in voce mediā de eo solèrè usur-

pari, qui dato pretio redimit captivos; in acti-vā autem de eo, qui pretio accepto reddit re-demptos. De eo qui redimit captivos, ver. 13. & 372 huius libri λυσόμενός τε δούρατος. Item ω, 502, λυσόμενος παρὰ σείο. Et ibid. ver. 175, λύσασθαι σ' ἐκέλευσεν. De eo au-tem qui reddit redemptos, ver. 29. huius libri, ἣν δ' ἐγὼ καὶ λύσω. Item ω, 137. Ἀλλ' ἄγε δὴ λύσον. Et ibid. 561, νόστω δὲ καὶ αὐτὸς Ἑκτορά τοι λύσαι.

Quod addit Barnesius, λύσασθε benè con-gruere cum sequenti δέχεσθε; id verò nihili est. Nam δέχομαι, ἀτίτην vocem non ha-bet. Et in loco illo jam citato. (ω, 137,) ubi utrumque horum Verborum itidem in eodem versu usurpat Poëta, (Ἀλλ' ἄγε δὴ λύσον, νεκροῦ δὲ δέξαι ἄποινα,) non utique λύσαι dixit, sed λύσον.

Denique; cum ex eo porrò, λύσασθε scribendum colligat Vir eruditus, quod “MS Barocc. Oxon. παραφράζει, Λυτράσασ-θε.” & hoc quoque nullius est momenti. Nam analogia illa quā is, qui filiam redemp-tam accipit, eam λύσασθαι dicitur; qui au-tem dimittit, λύσαι; ex ipso petita est Ho-mero. Quid in aliis vocabulis Recentiorē fecerint Scriptores, parum refert.

Itaque ea demum vera & certissima est Lectio, quam exhibent Scholia Moschopuli edita à Scherpezeelio; quamque Lipsiensis vir doctus suprā citatus ex iisdem Scholiis MS antè citaverat, Λύσοιτε (inquit iste Scho-liastes) ὡς τὸ λύσατε τὸ δὲ εὐκτικόν, ἀντὶ τῆς προσακτικῆς. Legebat igitur ille, in tex-tu suo Homérico, λύσατε, sive λύσατε. Qui & optimè congruit cum præcedente, δέ-χασαι scriptum repperit Vir eruditus P. Benleius.

Ver. 22.—πάντες ἐπευφήμισαν Ἀχαιοί.

—unoque omnes eadem ore iremunt.

Βη. XI. 32.

Ver. 24.—Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ.] Legendum conjicit Dna, Δις, Ἀτρεΐδῃ.

- 25 Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
 Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχέω,
 ἥ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕπερον αὖτις ἰόντα,
 Μή νύ τοι εἰ χρεΐσμη σκῆπτρον, ἢ σέμμα θεοῖο.
 Τὴν δ' ἐγὼ εἰ λύσω, πρὶν μιν ἢ γῆρας ἔπεισιν,
 30 Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἀργεῖ, τηλόθι πάτρης,
 Ἴσον ἐποιοχόμενῳ, ἢ ἐμὸν λέχθ' ἀντιώσαν.
 Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε· σωώτερόν ὥς κε νέηαι.
 ὧς ἔφατ'· ἔδδυσεν δ' ὁ γέρον, ἢ ἐπείθετο μῦθῳ.
 Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 35 Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνδρε κίων ἤρσθ' ὁ γεραιὸς
 Ἀπόλλωνι ἀνακτι, τὸν ἠύκομθ' τέκε Λητώ.
 Κλυθὶ μὲν, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρυσίῳ ἀμφιβέβηκας,

- 25 Sed contumeliosè dimisit, minacemque sermonem addidit;
 "Nè te, senex, cavas ego apud naves offendam.
 "Vel nunc commorantem, vel posthàc reversum;
 "Nè fortè tibi non proffit sceptrum & ipsula Dei.
 "Hanc autem ego non liberabo, antequàm ipsam & senectus invadat,
 30 "Nostrâ in domo, Argis, procul à patriâ suâ,
 "Telam percurrentem, & meum lectum participantem.
 "Verùm abi, nè me irrites; salvus ut redeas.
 Sic dixit; timuit autem senex, & paruit mandato:
 "Ibâtque tacitus juxta littus multum-strepentis maris,
 35 Et multum deindè seorsum iens precabatur senex
 Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona:
 "Audi me, splendidum-arcum-gerens, qui Chrysan tueris,

Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονος ἦνδαν θυμῷ. Minus rectè. Nam alibi priore loquendi modo utitur Poëta. Lib. 6, ver. 674. — Αἰῶνι μεγαλύτερι ἦνδαν θυμῷ. Et, quamvis altera illa loquendi ratio usurpari queat, ut *Odyss.* κ', 373; elegantius tamen dicitur, *alicui animo placere*, quàm, *alicujus animo placere*. Porro, quod nonnulli hîc, θυμῷ, "præ irâ," vertant; id mihi minus græcè dictum videtur.

Ver. 25.—κακῶς ἀφίει.] Τυτῆσιν, ἀγρίως καὶ αὐθαδῶς καὶ παρὰ τὸ προσήκον. *Plutarch. de audiend. Poëtis.*

Ver. 29. Τὴν δ' ἐγὼ εἰ λύσω.] Nonnulli legendum existimant, Τὴνδ' ἐγὼ εἰ λύσω. Quod præfractius quiddam sonat, (omissâ particulâ, autem;) & irato non prorsus disconvenit. Rectius tamen, ut opinor, scribitur Τὴν δ' ἐγὼ.

Ver. 31. Ἴσον ἐποιοχόμενῳ.]

Argutq. tenues percurrens pectine telas.
Æn. VII. 14.

Ibid.—καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώσαν.] Vide ver. 112, 113, &c.

Ver. 34. Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα.] Rectè hîc observarunt rei poëtice studiosi, *Chrysa* dolorem silentio aptius & vehementius, quàm ullo sermone fieri potuerit, expressum. Quin & ipsam in hoc versu dispositionem numerorum, cogitatione defixum quodammodo depingere.

Ver. 37.—ἀμφιβέβηκας.] *Tempus* hoc non est, ut vulgò vocant Grammatici, *præteritum perfectum*, sed *præsens perfectum*: "Qui tueris, qui circumstas, qui circumdatus es." Quod ut clariùs & distinctius intelligatur, notandum est *Tempus* esse omne divisum in partes Tres; *præteritum*, *præsens*, & *futurum*. Quorum unumquodque porro dupliciter intelligi potest, pro eo ut de re perfectâ sermo sit, aut de imperfectâ. Itaque *Tempora* in omni Verbo, *primaria* & *διωρισμένα*, sunt Sex. Exempli causâ:

Tempus Præteritum	{	rei imperfectæ.	{	abibat. he was going. Il s'en alloit. cœnabat. he was at supper. Il étoit à souper. ædificabatur. It was in building. On bâtissoit.
		rei perfectæ.	{	abierat. he was gone. Il s'en étoit allé. cœnaverat. he had supped. Il avoit souper. ædificatum erat. It was built. On avoit bâti.

Κίλλαν τε ζαθέλω, Τενέδοιό τε ἱφί ἀνάσσεις,

“Cillanque eximiam, Tenedoque fortiter imperas,

Tempus Præsens,	{	rei imperfectæ.	{	abit. he is going. <i>Il s'en va.</i> cœnat. he is at supper. <i>Il est à souper.</i> ædificatur. It is in building. <i>On bâtit.</i>
		rei perfectæ.	{	abiit. he is gone. <i>Il s'en est allé.</i> cœnavit. he has supped. <i>Il a soupé.</i> ædificatum est. It is built. <i>On a bâti.</i>
Tempus Futurum	{	rei imperfectæ.	{	abit. he will be going. <i>Il s'en ira.</i> cœnabit. he will be at supper. <i>Il sera à souper.</i> ædificabitur. It will be in building. <i>On bâtit.</i>
		rei perfectæ.	{	abierit. he will be gone. <i>Il s'en sera allé.</i> cœnaverit. he will have supped. <i>Il aura soupé.</i> ædificatum erit. It will be built. <i>On aura bâti.</i>

Ex hæc Temporum primariorum verâ & secundum rerum naturam dispositione, observare est;

1mo. Vocabula ista, “ædificatum est, cœnavit, abiit, perit, ἀμικέσθην,” & similia, tam Præsens exhibere tempus rei perfectæ; quàm illa, “ædificatur, cœnat, abit, perit, ἀμικέσθαι,” & similia, Præsens exhibent tempus rei imperfectæ. Quod cum ple-rosque Grammaticorum suserit; hinc viros etiam non ineruditos sæpè in fraudem inductos, ut vel mendum aliquod, vel enallagen nescio quam, (quæ Grammaticam omnem penitus evertit,) vel necessitatem quandam metri, (quæ apud Principes Poetas nequaquam huiusmodi est,) ibi suspicarentur, ubi Temporum ratio rectè atque etiam optimè jam constaret. Exempli causâ: In eo, quod est apud Virgilium, *Æn.* II, 12; “Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit;” [& similiter *Æn.* X. 726.] rectè constat Temporum ratio; quoniam is qui animum refugisse dicat, tam de præsentis tempore loquitur, quàm qui refugere dixerit: Eodem modo ac qui, “perit,” dicat; quod apud Anglos effertur, “I am undone;” æquè rem præsentem dicat, ac qui dixerit, “perit, I am perishing.” Id quod non admodum advertens Vir doctus Rad. Wintonus, *Notis in Hesiodi Theog. ver.* 819, Enallagen, quam excogitarunt alii, rectè quidem rejicit; ipse tamen, quod peius est, Virgilium τρυφήν per Sytolen metri, in ultimo pede, & in vôte utique trissyllabâ, deficiente tempore, timorem expressisse fingit. Simili errore, de eo quod est apud Ovidium, *Metam.* V. 677, Pteridum in Picas metamorphosin referentem, (Nunc quoque in alutibus sacundia prisca remansit;) “Scribe” (inquit nuperus Actor non indectus) “TUNC quoque——, Si enim retineas Nunc; dicendum est, remanet, non remansit.” Ma-

lo admodum augurio. Nam omnino hoc ait Ovidius, etiam nunc iis infedisse atque infixam esse antiquam garrulitatem. De Grotii errore simili, vide infra ad d, 434.

2do. Ex hæc naturali Temporum dispositione apparet, quàm malè multarint linguam Romanam vulgares rei Grammaticæ Scriptores, qui Futura ista perfectæ, [“legero, lectus ero,” & similia,] quæ sunt æquè indicativa, ac Futura illa imperfectæ, [“legam, legar;”] è Modo Indicativo expunxerunt; & in neptissimo Solæcismo, istud [“lectus ero,”] & similia, quæ Subjunctiva nullo modo esse possunt, in Modum Subjunctivum relegarunt.

3^{tio}. Præter Sex ista Tempora Primaria & διαρισμένα, sunt & alia quædam ex his diversè Composita: Ut videre est in Græcorum Aoristis atque Futuris duplicibus, & recentiorum linguarum duplicibus (ut vocant) præteritis perfectis; quorum alterum respondet Græcorum Aoristo. Quæ quidem tempora vim suam variè sortiuntur, partim ex præsentibus, partim ex præteritis & futuris, interdum etiam ex Thematis ipsius naturâ. Quamobrem hæc quidem, neque in diversis linguis singula singulis respondent, neque in ejusdem linguæ Verbis omnibus; & interdum una eademque vox, pro diverso orationis contextu, diversum habet significatum: Non utique promiscuè & ἀλόγως, sed semper certâ quâdam & definitâ ratione. Quæ omnia cum sint intellectu multò, quàm explicatè, faciliora; quæque cujusque vocabuli præfinitio vis sit, sæpè admodum difficile sit dictu; diligenti portò lectione sunt observanda. Hæc quò pertineant, paucis exemplis subjectis, apparebit.

Qui græcè ait, ὡς ἐλθὼς; id ait διαρισμένως, quod latine dicitur, “Quoniam hoc advenisti:” Qui autem, ὡς ἐλθὼν; id ait ἀπείσως, quod latine dicitur, “Cum hoc advenieris;”

Σμινθεῦ· εἴποτε τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
 40 Ἥ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πύονα μηρί' ἔκηα.
 Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήλων ἐέλδωρ·

“Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi.

40 “Vel si quando tibi pingues coxas cremavi

“Taurorum & caprarum, hoc mihi perforce votum:

adveneris;” tam de futuro, quàm præterito. Quod longè aliud est.

Quod apud Sophoclem legitur de Achille; —ὅς, μετὰ ζῶντων δὲ ἢ Ἦκ' ἀπύα—. perpetuam eum habuisse Laudem indicat. Quod si, Ἦκ' ἀπύα, scriptum fuisset; jam utique semel tantum, aut sæpius, eum laudatum dixisset. Similiter apud Homerum β', 221; Τὸ γὰρ νικηέμεν, “His perpetuò solēbat convitari.”

Quod Latine dicitur, “abiit;” (quoniam lingua Romana *Aoristis* caret;) æquè id sonat, quod διαρισμένως dicimus, “he is gone, Il s'en est allé;” atque id, quod dicimus ἀπύατος, “he went away, Il s'en alla.” Græcum autem, βίβηκε, horum duorum Temporum prius solummodò exprimit; (uti videre est, *Iliad.* d, 37, 451. β', 134. γ', 355. δ, 90. π', 66, 69. ψ', 481. *Odyss.* δ, 541. μ', 74.) Posterius semper exprimitur voce βέβηκε, ἔβη, & similibus: *Iliad* d, 221, ἠδ' ἀλυμμένω βέβηκε. Et π', 751, ὅς ἐπ' αὖν, —βέβηκε. Aliisque innumeris in locis. Quibus in locis si, βέβηκε, dixisset; jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac si quis *Anglicè* diceret, “When he had said This, he is gone away;” Vel, “After he had done This, he was Supped.” Quod & aliis omnibus in *Verbis* notandum est.

40. Hinc videre est, Temporum in sermonis contextu rationem in universum tum constare, cum inter se respondeant Tempora, non quæ iisdem fortè nominibus sint a Grammaticis definita, sed quæ apto connexu, & appositè ad scribentis mentem expromendam, cohererant. Exemplis res clara fiet.

Æque constabit Temporum ratio, siue dicas ὅς ἐπ' αὖν ἀποβαίνει, ἀπέρχεται. “Hæc loquutus, abiit;” quæ quidem loquendi ratio ea est, quæ stylo historico rem præteritam, tanquam præsentem, depingit: “As soon as he had said This, away he goes.” Sive dicas, ὅς ἐπ' αὖν ἀπύατος, ἀπύατος. “Hæc loquutus, abibat;” Atque hæc quidem loquendi ratio. Motum abeuntis exprimit Tardiorē: “As soon as he had said This, he began to go away.” Sive dicas, ὅς ἐπ' αὖν ἀπύατος, ἀπύατος. “Hæc loquutus, abiit;” Atque hæc loquendi ratio generalior est; neque Motum abeuntis, tardus sit celerve, designat: “As soon as he had said This,

“he went away.” Sive dicas denique, ὅς ἐπ' αὖν ἀποβέβηκε ἀπὸ νηὸς. “Hæc loquutus, abierat;” Atque hæc quidem loquendi ratio, Motum abeuntis exprimit Celerissimum: “As soon as he had said This, he was gone.”

Porro; Quoniam Tempus illud præsens perfectum, [“occisus est,” “constitutum est,” & similia,] semper vim aliquam necessariò habet mutuam ex præterito: ut adeò quicquid jam factum sit, necessariò indicet id, quod fiebat, utique jam esse præteritum; & quicquid unquam factum fuerit, exinde necessariò efficiatur, ut illud jam sit utique factum: Ideo perindè est, siue de Eo qui hoc ipso temporis momento interierit, siue de Eo qui ante mille annos perierit, “interfectus est,” dicas.

Similiter: Quod ait Cicero de temporibus præteritis, “CONSTITUTUM EST Legibus, ut—liceret;” æquè de præsentē dici potuit, “CONSTITUTUM EST Legibus, ut—liceat;”

Quod ait Terentius; “Nisi me lætāssēs amantem, & vanā spe produceres;” non metri causā dictum, sed re ipsā multò amplius est, quam si dixisset, “produxisses.” Indicat enim se non modò vanā spe productum fuisse, sed & etiamnum produci.

Quod itidem Horatius: “Parturiunt Montes, nascetur ridiculus mus;” non utique versùs gratiā dictum est; sed idèò, nè non constaret Temporum ratio. Quod enim parturit; eo ipso, quòd parturiat, futurum est utique ut pariat.

In eo denique, quod apud Virgilium legitur: Illa vel intaetæ segetis per summa vocat læt Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas;” optimè constat temporum ratio: Quia perindè est, siue illam tum, quum gramina pervolaret, quas percurreret aristas non lædere dicas; siue, quas percurrisset interea, non læsisset.

Ver. 20.—εἴποτε τοι χαρίεντ'.

Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit— *Æn.* IX. 406.

—colui vestros si semper honores.

Æn. XII. 778.

Ver. 40.—πύονα μηρί' ἔκηα.]

—ἵδ' ἐνὶ πύονι νηὶ β', 549.

—Pingues aras: *Æn.* IV. 62.

—Pinguis—ara Dianæ: *Æn.* VII. 764.

Ver.

- Τίσσαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Βῆ δ' κατ' ἐλύμποιο καρπύων χωόμενος κῆρ,
 45 Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρου·
 Ἐκλαγξαν δ' αἶρ' οἷσιν ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
 Ἄυτ' ἐκινηθέντες· ὁ δ' ἦε νυκτὶ ἐοικώς·
 Ἐξέτ' ἔπειτ' ἀπάνδρε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
 Δεινὴ δ' ἐκλαγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
 50 Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο, ἣ κυῖας ἀργῆς·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλ' ἐχεπόμενες ἐφίεις,

“Pendant pœnas Danaï ob meas lachrymas tuis sagittis!

Sic dixit orans; eum autem audivit Phœbus Apollo:

Descenditque ex cœli verticibus iratus animo,

- 45 Arcum humeris gestans, & undique tectam pharetram:

Clangorem autem dederunt sagittæ in humeris irati,

Ipsò moto: ipse verò ibat nocti similis;

Sedit deinde seorsum à navibus, & sagittam emisit:

Terribilis autem clangor edebatur splendidi arcus.

- 50 Mulos quidem primùm invasit, & canes veloces.

Sed postea à ipsis [hominibus] sagittam mortiferam immittens.

Ver. 43. Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε.]

Dixit: opemque Dei non casta in vota vocavit: Æn. XII. 780.

Ibid.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Ἐπίθετα οἰκίας καὶ προσφυῶς τοῖς ὑποκειμένοις ἡρώσμενα, δυνάμειν ἴσιν ἔχει τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν· ὥστε τῶν θεῶν ἕκαστος ἰδίαν τινὰ προσηγορίαν προστίθησι· τὸν Δία, μητιέτην καὶ ὑψιβερέτην· καὶ τὸν Ἥλιον, ὑπερίονα· καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, φοῖβον καλῶν, Dionys. Halic. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, c. 6. Sic cum Apollinem ἐκάλερον & ἐκβεβόλον & χρυσάορον & ἀρήτορα appellat Poëta, appositè ad naturam rei è Solis radiis deductum est Epitheton. Vide infra ad ver. 75, & 477, & 528.

Ver. 45.—ἀμφηρεφέα τε.] Quâ ratione ἀμφηρεφέα, syllabam hîc postremam producat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 46. Ἐκλαγξαν—ἐπ' ὤμων.]

Tela sonant humeris,— Æn. IV. 149.

—pharetramque fugâ sensere sonantem. Æn. XI. 660.

Aureus ex humero sonat arcus,—

Æn. XI. 652.

Venustior in eo Homeri hîc quàm Virgilii elocutio, quod IRATI describitur Incessus, paullo utique inæquabilior.

Ver. 47.—νυκτὶ ἐοικώς.] Causa nimirum pestis, qualis sit, incertum.

Ver. 48.—μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε.] Scholiastes explicat, μετὰ ταῦτα. Unde Interpretum nonnulli, deinde. Quod est languidius. Ego ita intelligendum existimo, ut sit, ἰὸν μετὰ νῆας ἔηκε.

Ver. 49. Δεινὴ δὲ κλαγὴ.] Pestis scilicet ingruentis primus Rumor, terribilis.

Ver. 50. Οὐρῆας μὲν πρῶτον.] Ἰσως αὖ τὰς ἡμιόνους λέγει, ἀλλὰ τὰς φύλακας Aristot. de Poëtic. c. 25. Malè; cum κυῖας ἀργῆς statim deinceps addat Poëta.

Ver. 51.—βέλ' ἐχεπόμενες ἐφίεις.] Al. ἀφίεις. Quod perinde est: Ex arcu scilicet emisit, in populum immisit. Verùm quâ ratione vocabulum hoc, βέλ'ος, & similia, syllabam posteriorem producant, ne perpetuò dicendum sit, semel hîc diligentius exponam.

Primò igitur, syllaba producta dicitur, quæ tempore duplici effertur, ac brevis; sive quæ duarum brevium tempus pronunciendo explet. Itaque ἦ, quoniam valet æ; & ὦ, quoniam valet oo; (quod & de α, ι, υ, similiter intelligendum est, ubi naturâ sunt longæ, ut in vocibus δευτέρᾳ, τρίτῃ, νῆα, ψυχῇ, ὁμνῶμι, ὁμνῶ, εἰρήνῃ, δαίνῃ, & similibus,) semper necessariò producuntur; nisi quum, propter Vocalem sequentem, altera ex componentibus (ut ita dicam) Vocalibus elidatur; adeoque τέχῃ, exempli gratiâ, τέχῃς' efferatur; & χρυσῶ ita pronuncietur, ac si χρυσό scriptum esset.

2. Quemadmodum duplici Vocali, ἦ, ὦ, α, ι, υ; sic & duplici itidem Consonante fit syllaba necessariò longa; ut ἐλέφ, quod est, ἐλέβς; & φλόξ, quod est φλόγς; & σαρξ, quod est σάρκς.

3. Syllaba naturâ brevis, ut κός, in Consonantem definens, sequente aliâ Consonante, sive in eodem vocabulo, sive in alio; fit itidem, positione istâ, necessariò longa. Ut, Κόσμος γάρ—.

4. Syllaba naturâ brevis, in Vocalem brevem definens, sequentibus in eadem voce Consonantibus duabus, ut τί-κρον, φιλό-τε-κρος, ἀτι-προς.

Βάλλ'· αἰεὶ ᾗ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμναί.
'Εννῆμαρ μὲν αἰνὰ στρατὸν ὦχετο κῆλα θεοῖο·

Feriebat: perpetuò autem rogì cadaverum ardebant frequentes.
Novem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei.

ἄπικτος, (quæ in oratione solutâ, ut ex Scrip-
torum Tragicorum & Comicoꝝ Jambis
constat, semper corripitur;) in heroico car-
mine, propter positionem istam, (sicuti in
Latinis vocabulis, tenebræ, volucris, & simi-
libus,) produci potest.

5. Syllaba naturâ brevīs, in Vocalem bre-
vem desinens, ut τῆ; vocabulo proximè seque-
ti, à duabus Consonantibus incipiente; prop-
ter istam positionem itidem produci potest.
Ut, — Τὰς τε τρεῖς σὺ μινὸς περ.

6. Ultima cujusque versûs syllaba, qualis-
cunque ea sit naturâ, & à qualicunque inci-
piat Versus sequens; non (ut Grammatici
loquuntur) communis, sed semper necessariò
longa est, propter Pausam istam, quâ, in
fine versûs, syllabæ ultimæ pronuntiatio ne-
cessariò producitur. Atque hinc (ut id obi-
tèr moneam) apparet, quamobrem in solo
versu Anapæstico syllaba ultima, vel Vocali
longâ vel Consonantium concursu, producatur
neceſse sit. Pes nimirum Anapæstus, qui a
syllabis brevibus incipiens in longam desi-
nit, gravioſiorem in ultimâ syllabâ, quàm Pe-
dum alius quivis, pronuntiandi iſtum exci-
pit. Quam ob causam pausa ista, quâ omnis
in universum versûs finitur, in hoc uno ver-
sûs genere minor æquo fuerit, nisi vel ulti-
ma syllaba sit etiam aliàs longa, vel senten-
tia ipsa simul cum versu finiatur. Hanc
versûs Anapæstici proprietatem Primus &
solus Recentiorum observavit longè omnium
Doctissimus Rich. Bentleyus. Videtur tamen
hoc non ignorâſſe Scholiastes in Æschylum;
Qui ad versum istum, Persj. 591, [ἀρχονταί,
βασιλεία.] Τὰ τοιαῦτα πάντα κλητικά (in-
quit) μακρὸν ἔχει τὸ α. Quod ipso in loco no-
tari ab eo non potuit, qui ultimam cujusque
versûs syllabam communem crederet.

7. Non modò in fine Versûs aut Senten-
tiæ, sed etiam in fine Vocis, propter Pau-
sam quâ vox finitur, syllaba alioqui brevis
produci potest. Ut, βελὸς ἔχπευκὲς —.
Quod scilicet ita ferè pronuntiabatur, ac si
scriptum fuisset, belos. Etenim Græci ple-
niùs & productiori spiritu, quàm Romani,
syllabas singulas efferebant. Id quod ex eo
liquet, quòd Græci Vocales etiam breves, in
diversis vocabulis concurrentes, sæpiùs non
elidunt; cùm Romani non breves modò, sed
& longas semper omnes, & Consonantem in-
super m, & olim s quoque eliderent.

8. Fit hoc præcipuè in Cæsura, quia ma-
jor eò incidit pronuntiationis ictus. Fieri
tamen potest etiam extra Cæsura, si Con-
sonans sit naturâ durior, & duplicari solita;

vel Vocalis sequatur aspirata. Ut, Ἀντάρ αἰ
Πρόϊτος —. Nam,

9. Et propter Consonantem asperioſiorem,
quæ quasi duplex efferri solita sit, syllaba alio-
qui brevis, etiam non in fine vocis, produci
potest. Ut; Ἄρης, Ἄρης, Βροτολοιγέ —.
Est enim litera ρ, pronuntiatio asperrima, &
facillimè duplicatur: Ut ῥῶ ἔρρεον.

10. Et propter Vocalem Aspiratam in
voce proximâ sequentem, ultima præce-
dentis produci potest. Spiritus enim asper
sæpè tanquam Consonans pronuntiabatur, vel
tanquam Æolicum Digamma. Ut, — φίλῃ
ἐκυρῇ, δεινὸς τε. Legebatur ferè, tanquam si
scriptum fuisset, φιλέφφ ἐκυρῇδ δεινὸς τε.

11. Quin & Diphtongi quædam, etiam
sine spiritu aspero, ferè tanquam duplices Con-
sonantes efferebantur. Ut Πρὸς, οἶκον Πηλῆος —.
Videntur enim οἶκος οἶσος, pronuntiatae fuisse,
Wicus, Winus; unde Latinæ, Vicus, Vinum:
Et ex oi, facta est Latina, sui. De ἄδανα-
τος, Πριαμίδης, & similibus, primam pro-
ducentibus; vide propriis in locis. Et si qua
sint adhuc rariùs occurrentia, de his etiam
suis in locis dicetur.

12. Quam itaque Poëticam vulgò appellant
Licentiam, ea omnis in hoc uno consistit,
(non ut syllabarum Quantitates confundan-
tur promiscuè atque ἀλόγως; quod est per-
absurdum; sed ut Syllabæ naturâ Breves,
certâ quâdam Possiōne, fiant productæ. Non
utique hæc quidem Omnes, neque Omni in
Positu, sed certâ quâdam ac constanti ra-
tione; sicuti suprà est expositum. Aliàs e-
nim Syllabæ Breves, & maximè quæ in
Nominibus sint Casuum, in Verbis utique Tem-
porum Personarumque characteristicæ; (ut
ἀρμὰς, λύσας, ὀμνῶμεν, ζευγνῶμεν, ὀμνῶμαι,
ζευγνῶμαι, κῦρεῖν, κρινεῖς, κρινῶμαι, μαρτυρο-
μαι, μαρτυρῶσθαι; horumque Derivata,
κρίσας, κρίτας, μαρτύρας & similia;) produci
omniñò non possunt. Quæ autem Syllabæ
naturâ sunt Longæ, in his omnibus Licen-
tia apud Principes Poëtas nunquam prorsus
est nulla. Nam ut νῦν, τίμη, ψυχῇ, χρῶσθαι, ho-
rumque Derivata & Composita omnia; item,
ut ὀμνῶμι, ζευγνῶμι, ὀμνῶ, ζευγνῶ, & similia;
vel ut κῦρεω κῦρος, κρινέω, κρινόμεναι, ἐκρινόμεναι,
μαρτυρόμαι, ἐμαρτυρόμεναι, & similia; in præ-
sentibus & imperfectis, (vide infra ad ver-
338;) ut hæc, inquam, & hujusmodi corri-
perentur, nullâ unquam licuit Licentiâ.

13. Nam quòd apud Doricos Scriptores
legamus τὰς αὐτὰς, τὰς ἀνδραπας, τὰς βελὰς;
& apud Scriptores tum Doricos, tum Atti-
cos, καλῶς, καλούς, & similia; qualia apud
Homero

- Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορεύει καλέσαστο λαὸν Ἀχιλλεύς·
 55 Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λολῳάλεν ὦ Ἥρη·
 Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥὰ θνήσκοντας ὀρέσσο.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν η̄γεσθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 Τοῖσι δ' ἀνισάμεν μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὅτω
 60 Ἀψύπονοςήσιν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
 Εἰ δὲ ὀμῶ πόλεμος τε δαμᾶ ἢ λοιμός Ἀχαιῆς,
 Ἄλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρεϊόμεν, ἢ ἱερῆα,

Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles;

- 55 Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulnas habens Juno;
 Curam enim gerebat Danaorum, quia scilicet morientes videbat.
 Hi itaque postquam congregati sunt, in unumque convenerant,
 Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles;
 "Atride, nunc nos iterum-errantes puto
 60 " Retrocessuros, si modò mortem effugerimus;
 " Siquidem simul bellumque domat & pestis Achivos.
 " Verum age quæso, aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,

Homerum nusquam reperiuntur; (vide infra ad β' ver. 43;) hoc utique non *Licentia* est Poëtica, sed *aliâ* nimirum *linguâ* loqui.

Ver. 54.—ἀγορεύει καλέσαστο λαὸν Ἀχιλλεύς. Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ.—] Rectè Scholiastes: Ἀχιλλεύς γὰρ Χείρωνος ὦν μαθητὴς, καὶ τὴν ἱατρικὴν σαφῶς ἐπιστάμενος, ———. ἐπεὶ, Τίνος ἐνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεύς, ἢ Μενέλαος, ἰδένος ἑλαττον τῶν Ἑλλήνων φρονιζέσθαι, & ζητῶσι τὸ αἵτιον τῆς νόστος.

Ver. 55. Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.)

Hic mentem Æneæ genetrix pulcherrima misit.

Æn. XII. 554.

Ver. 56.—ὅτι ῥὰ θνήσκοντας ὀρέσσο.] Qui istud ῥὰ omiserit, vel alio quovis expletivo mutaverit; sentiet is demum, Tempori isti imperfecto, ὀρέσσο, nescio quid ex vocali illâ accrevisse diuturnitatis. "Cur hoc?" (inquit Quintilianus, l. IX. c. 4. quum vocali illâ quodam in loco aptè usus esset Cicero) "potius quàm hoc?"—Rationem fortassè non reddam; sentiam esse melius.—Ita ut audio, hoc Animus accipit, plenum sine hac "geminatio non esse." Vide infra ad β', 158. Sed & istud ῥὰ, quoniam deductum est scilicet (non ex ῥῖα, sed) ex ἄρα, vim habet porro in sententiâ cum eo quod præcessit (πυρκαϊὴν νεκρῶν καίοντο δαίμονες) connectendâ: "Ὅτι ῥὰ (ὅτ' ἄρα) θνήσκοντας ὀρέσσο, "quoniam utique morientes videbat." Vide infra ad ε', 858; & ad θ', 558.

Ver. 57.—ἐπὶ ἔν η̄γεσθεν.] Τοῖς βασιλεῦσι βασιλευσίν ἢ ἐν τῶν κρατίσιν.—καὶ ἔχ, ὥσπερ ἐν τοῖς καδ' ἡμεῖς χρόνοις, αὐθάδεις καὶ μοιρολόμοις ὡς αἱ τῶν ἀρχαίων βασιλῶν δυναστεῖαι. Dion. Halic. Antiq. Rom. lib. 2. p. 86. Vide infra ad ver. 238.

Ibid. Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν, —, Τοῖσι δ'—,] H. Stephanus, quem hic secutus est Barnesius;

"Scribere (inquit) non dubitem τοῖσιδ' conjunctim, quum significet τέτοις, id est "τοῖσδε, non τέτοις δέ." Sed errat, ut opinor, Vir doctissimus. Est enim alterum illud δέ, repetitio prioris non inelegans. Quomodo & Latinè rectè dicitur; "Cum autem—, tum vero—." Vide infra ad γ', 200; & ad θ', 160.

Ver. 58. πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Epitheta hujusmodi, ex singulari aliquâ corporis animive dote desumpta, sunt quasi *Agnomina* personarum propria. Quamobrem ineptiunt planè, qui *Achillem* tam in concilio quàm in campo πόδας ὠκύν appellatum, vitio vertant Poëtæ. Euripides, etiam in Tragœdiâ, ubi elocutio *Sermoni* proprius est, eodem utitur Epitheto;

Ἀπώλεσ' ἐκ σὺ παῖδα τὸν ταχύν πόδας,

Ἀχιλλέα.— Andromach. ver. 1236.

Ver. 59. Ἀτρεΐδῃ, νῦν.] Totum hujus & sequentis Orationis artificium elegantèr & particulatim detexuit Dionys. Halicarn. in libro qui inscribitur Τέχνη, c. 9. Ἰδωμεν ἔν τας ἐκατέρων λόγους, πῶς ἔχουσιν δι' ἀλλήλων, καὶ πῶς τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσιν, οἱ μὲν τῷ Ἀχιλλεύς ἐν βαδύτητι ζητήσεως, οἱ δὲ τῷ μαντικῷ, ἀσφαλεῖα πρὸ τῆς ἀποκρίσεως. "Ἀτρεΐδῃ, νῦν ἄμμε &c. Totus locus lectus est dignissimus.

Ibid.—ἄμμε παλιμπλαγχθέντας.] Si ἄμμε hic, ut plerique arbitrantur, *duale* sit; tum hoc ait Achilles, "utrumque nostrum cum "exercitibus, &c." Vide infra ad ver. 566. Verum ego quidem existimo, quâ analogiâ ex ἡμῖν sit ἄμμε, eadem ex ἡμεῖς & ἡμεῖς fieri ἄμμε, in plurali. Ut rectè Scholiastes; Ἀμμε, ἡμεῖς, Αἰολικῶς.

Ver. 62.—ἄγε δὲ τινα μάντιν ἐρεϊόμεν, — Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τόσσον ἐχέσαστο.]

- 75 ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διὶ Φίλε, μυθήσασθαι,
 Μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἐκατηβέλεται ἀνακτος.
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ ᾗ σιωπῶ, καὶ μοι ὄμοσον,
 ἢ μὲν μοι πρόφρων ἔπεςιν ἢ χερσὶν ἀρήξειν.
 ἢ ᾗ ὅτομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγας πάντων
 Ἀργείων κρατεῖ, καὶ οἱ πείθον Ἀχαιοί.
 80 Κρείσων ᾗ βασιλεὺς, ὅτε χῶσεῖ ἀνδρὲς χέρη·
 Εἵπερ γὰρ τε χόλον γε ἢ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
 Ἀλλὰ γε ἢ μετόπισθεν ἔχει κόπον, ὅφρα τελέσῃ,
 Ἐν σῆθεσιν ἑοῖσι· σὺ ᾗ φράσαι, εἴ με σάωσεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 85 Θαρσύνεσθαι μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὃ, τι οἶδα.

- “ O Achilles, jubes me. Jovi care, eloqui
 75 Iram Apollinis longe-jaculantis regis.
 “ Igitur ego dicam: tu autem paciscere, & mihi jura,
 “ Omnino te mihi propensum verbis, & manibus opem laturum.
 “ Profecto enim suspicor virum iratum fore, qui late omnium
 “ Argivorum imperium habet, & ei obediunt Achivi.
 80 “ Potentior enim rex, quando irascatur viro inferiori;
 “ Et enim si forte iram quidem eodem die decoxerit,
 “ Tamen & postea retinet simultatem, donec perfecerit,
 “ In pectoribus suis: tu itaque dic, an me sis servaturus.
 Hunc autem respondens eloquutus est pedibus velox Achilles;
 “ Confusus valde, dic vaticinium, quodcunque scis:

74; & Ἀπόλλωνος, ver. 75; & θεοπρόπιον, ver. 85; vide supra ad ver. 51.

Ver. 74.—κέλεαί με—ἀνακτος.] “ Ma-
 “ lim (inquit Henr. Stephanus) post, ἀνα-
 “ κτος, notam Interrogationis.” Judicet
 Lector.

Ver. 75.—ἐκατηβέλεται ἀνακτος.] Apollo,
 sive Sol, “ inde (inquit Macrobius) ἐκβόλος
 “ & ἐκατηβόλος dictus, ἐκαθεν τὰς ἀκτῖνας
 “ βάλλον, è longissimo altissimoque radios
 “ in terram usque demittens,” lib. I. c. 17.
 “ Ut per Sagittas, intelligatur vis emissā
 “ radiorum.” ibid. Vide supra ad ver. 43.

Ver. 82. Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κό-
 πον.] Aristoteles hunc versum citans, Rhe-
 toric. l. II, c. 2; ἀνακτῶσι γὰρ, inquit, διὰ
 τὴν ὑπεροχὴν. Similiter Euripides, Med. ver.
 119;

Διὰ τῶν ἀνδρῶν λήματα, καὶ πῶς
 Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατῶντες,
 Χαλεπῶς ὄργας μεταβάλλουσι.

Hoc est: “ Terribiles sunt Regum animi;
 “ quippe rari admodum sedere, plerumque do-
 “ minari soliti, difficultè iras deponunt.”
 Quod ideo hic affero, quia in Latinis quas
 viderim Versionibus, sententiam hujus loci,
 voce ἀρχόμενοι malè intellectā, penitus tur-
 batam observārim: Quanquam Græcum
 Scholiasten non videtur ex toto fugisse. Et

quoniam loci hujusce incidit mentio, lubet
 hic in transcurso turpissimam mendam in
 præcedente ver. 106. notare,

Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξαίρομενον.

“ Videtur legendum, αἰρόμενον; inquit
 doctissimus Canterus. Rationem autem e-
 mendationis non adjecit. Recentiores Eu-
 ripidis Editores neglectā istā emendatione,
 retinuerunt ἐξαίρομενον: Scilicet quia rectè
 & Græcè dicitur, ἐξαίρομενον ἐξ ἀρχῆς. At
 verò ideo neesse est αἰρόμενον legatur, non
 quod ad constructionem Grammaticam, sed
 quod ad Versum nimia sit ista syllaba ἐξ,
 metrumque jugulet. Est enim Versus ana-
 pæsticus ex quatuor pedibus,

Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς αἰρόμενον.

Ver. 83.—φράσαι]. Vide infra ad ver. 140.

Ver. 84. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.] Quod
 Martialis de Homero jocose ad Epigramma-
 tis facetias, id nuperus Scriptor Gallicus Ra-
 pin seriò annotavit. “ Les Transitions, qui
 “ doivent par leur caractère estre fort variées,
 “ pour desennuyer le Lecteur; sont toutes
 “ semblables dans la plus grande partie de son
 “ ouvrage.” La Compar. d'Homere & de
 Virg. cb. 10. At verò erant hæc omnino
 simplicissimè & sine ornatu dicenda, ut rap-
 tim ac velut in transitu legendi percurrerentur.

Ver.

- Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα, Διὸς φίλον, ὥτε σὺ, Κάλχαν,
 Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπρυπίας ἀναφαίνεις,
 Οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος ἢ ὑπὲρ χθονὶ δερχομένοιο,
 Σοὶ κοίλης ᾤδ' ἢ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
 90 Συμπάντων Δαναῶν· ἔδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἶπης,
 "Ὅς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐν στρατῷ ὄχεται εἶναι.
 Καὶ τότε δὴ θάρσῃσιν, ἢ ἥυδα μάντις ἀμύμων·
 Οὔτ' ἄρ' ὅγ' ὀχλῶλης ἐπιμέμφεται, ἔθ' ἐκατόμβης·
 Ἄλλ' ἐνὲκ ἀρετῆς, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
 95 Οὐδ' ἀπέλυσεν θυγάτηρ, ἢ ἐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
 Τῆνέ κ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἐκὼβόλῳ, ἡδ' ἐτι δώσει·
 Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
 Πρὶν γὰρ σὸς πατεὶ φίλῳ δόμῳ ἐλικώπιδα κέρει
 Ἀπεράτῳ, ἀνάποιον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην
 100 Ἐς Χρυσίῳ· τότε κέν μιν ἱλασάμενοι πεπείθοιμεν.
 Ἦτοι ὅγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 Ἥρως Ἀτρεΐδης Ὀδυσσεύῳ Ἀγαμέμνων
 Ἀχινύμενος· μένος γ' ἰμέγα φρένες ἀμφιμέλαιναί
 Πίμπλαντ', ὅσας γ' οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκλιν·

- " Non enim, per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,
 " Vota-faciens Danaïs vaticinia ostendis,
 " Non ullus, me vivo & in terrâ vidente,
 " Tibi cavas apud naves graves manus inferet,
 90 " Cuncterum Danaorum : ne quidem si Agamemnona dixeris,
 " Qui nunc longè potentissimum in exercitu gloriatur se esse.
 Et tum quidem cepit animum, & dixit vates præcellens ;
 " Neque hic [nos] ob vota non reddita inculcat, neque ob hecatomben ;
 " Sed causâ sacerdotis, quem contumeliâ-affecit Agamemnon,
 95 " Neque liberavit filiam, & non accepit pretium-liberationis.
 Idcirco dolores dedit Longè-jaculans [Apollo,] & adhuc dabit :
 " Neque hic prius à peste graves manus abstinebit,
 " Quàm patri dilecto reddat [Agamemnon] nigris-oculis puellam
 " Inemptam, sine pretio ; & ducat [mittat] sacram hecatombam
 100 " In Chrysam : tunc ipsum [Apollinem] fortè placatum flexerimus.
 Ille quidem ita loquutus confedit : his autem surrexit
 Heros Atrides late-dominans Agamemnon
 Turbatus ; Irâque valdè præcordia circumfusa-caligine
 Plena erant, oculique ipsi igni lucenti similes erant :

Ver. 86. Οὐ μὰ γὰρ.] Non hîc πεπλέοναι
 τὸ "ε", ut ait Scholasticus ; sed significanter
 admodum, & maximâ cum vi, iteratur.
 Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, οὐ τις—
 Ibid.—ὥτε σὺ, Κάλχαν.] Rectè in Voca-
 tivo, Κάλχαν. Et enim Nominativus, plen-
 nis Notis exaratus, Κάλχανς ; quanquam in
 hoc nomine, & in similibus, respicit istud
 & linguæ græcæ ratio ; semperque scribitur,
 Κάλχας.

Ver. 90.—οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα.] Quàm fe-
 rociter hoc, & personæ Achillis convenien-
 ter !

Ver. 91. Ὅς νῦν—ὄχεται.] Et istud νῦν, &

ὄχεται, aptissimè ad minuendam Agamem-
 nonis auctoritatem.

Ver. 92.—τότε δὴ θάρσῃσιν, καὶ ἥυδα.]

Ille hæc, depositâ tandem formidine, fa-
 tur. Æn. II. 76.

Ver. 102.—Ὀδυσσεύῳ.] "Latè tyrannum"

Horat. "Late Regem." Vi. g. Æn. I. 25.

Ver. 103.—φρένες ἀμφιμέλαιναί.] Hoc est,
 quod aiunt Latini ; atrâ bile circumfusa.

Ver. 104.—ὅσας δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκλιν.]

Stant lumina flammâ. Æn. VI. 300.

—τοτοque ardentis ab ore

Scintillæ absistunt ; oculis micat acribus

ignis. Æn. XII. 102.

Ver.

- 105 Κάλχαντα πρώτιστα καὶ ὀσομένους προσέειπε·
Μόλντι κακῶν, ἔ πάποτε μοι τὸ κρήνου εἶπας·
Αἰεὶ τοι τὰ κακὰ ἐσι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθ·
Ἐσθλὸν δ' ἐδὲ τί πω εἶπας ἔπος, ἐδ' ἐτέλεσας·
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
110 Ὡς δὴ τῷδ' ἐνεκά σφιν Ἐκηβόλος ἄλγιστα τούχει,
Οὐνεκ' ἐγὼ κέρης Χρυσήϊδος ἀγλαὰ ἄποινα·
Οὐκ ἔθελον δέξασθ· ἐπεὶ πολὺ βέλομαι αὐτίκω
Οἴκοι ἔχειν· ἢ γὰρ ῥα Κλυταμνήστρης προβέβηλα,
Κερειδῆς ἀλόχε· ἐπεὶ ἔθεν ἐσὶ χερείων,
115 Οὐδέμας, ἐδὲ Φυλῶ, ἔτ' ἄρ' Φρένας, ἔτε τι ἔργα.
Ἀλλὰ ἢ ὥς ἐθέλω δόμῳ πάλιν, εἰ τὸ γ' ἄμεινον·
Βέλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἐμμεῖναι, ἢ ὑπολέεσθ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρεα αὐτίχ' ἐτοιμάσασθ, ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέρεσος ἔω· ἐπεὶ ἐδὲ ἔοικε.

- 105 Calchanta primū torvè intuens alloquutus est ;
" Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti :
" Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari :
" Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti :
" Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
110 Quasi idcirco ipsis Longè-jaculans [Apollo] dolores struat,
" Quoniam ego puellæ Chryseidis splendidum liberationis pretium
" Nolui accipere, quandoquidem longè malo illam
" Domi habere ; etenim ipsi Clytemnestræ præfero,
" Quam Virginem duxi, Uxori ; quoniam non ipsa inferior est,
115 " Neque corpore, neque oris habitu, neque mente, neque omnino operibus.
" Sed & sic volo reddere, si hoc est melius :
" Mælo equidem populum saluum esse, quàm perire.
" Sed mihi præmium statim præparate ; ut non solus
" Argivorum præmio caream : quippe id non decet.

Ver. 105.—ἀνέστη—Κάλχαντα—προσέειπε.]
Constructio hæc Atyndetos, irā ex-
candescens significat indicat.

Ibid. καὶ ὀσομένους προσέειπε.]

Surgit, & his onerat dictis, atque aggerat iras.

Æn. XI. 342.

Cæterum de voce κακοσόμενος, ita Porphyrius : Οὐ, κακὰ ὀρεσόμενος.—ἀλλὰ—
ἐσιν Ὀσσα, ἢ δεῖρα φήμη.—" μετὰ δὲ σφισιν
" Ὀσσα θηδύνει, Ὀτρύνει ἵεναι, Διὸς ἄγγελος."

[Il. β', 93.] — Ἀπὸ τῆς Ὀσσης πετρῶνται τὸ
Κακοσόμενος, ἢ τοι αἰς κακόμασθιν αὐτὸν ὀνει-
δίζων.—" Οὐ μὲν γὰρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσο-
" μέν τὸ δ' ἰκάνω [Il. ω', 172.] — τρεῖς σιν,
" κακὸν κληρονομήν. Quæstio. Homeric. 16.

Ver. 106. Μόλντι κακῶν.] " Infelix vates—"

Æn. III. 246.

Ibid.—τὸ κρήνου.] Ἀντιθέτης, ἢ τῷ φέ-
δει, ἀλλὰ τῷ κακῷ, τὸ κρήνου.—" Ἐσὶ δὲ
κρήνου, τῷ κέρει ἡδὺ καὶ προσπνέει· ὃ τὰν-
τὸν τῷ θυμῷ. Porphyg. Quæst. Homeric.
16.

Ver. 106, 107, 108.—ἔ πάποτε μοι τὸ κρή-

νου.— Αἰεὶ τοι τὰ κακὰ ——. Ἐσθλὸν
δ' ἐδὲ τί πω.] Rectè hic observatum, Poë-
tam optimè personā servasse, dum irā vehe-
menter commotus rem eandem hoc modo
ter repetat. Cæterum quā ratione vox εἶ-
πας, in ver. 108, ultimam producat ; vide
suprà ad ver. 51.

Ver. 114. Κερειδῆς ἀλόχε]

Cui pater intactam dederat, primisque ju-
gârat

Ominibus—.

Æn. I. 349.

Ver. 117. Βέλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἐμμεῖναι ἢ
ἀπολέσθαι.] " Οὐκ ἔχει ὑψηλὸν τι καὶ σμυγνὸν ὁ
λόγος.—. Τινὲς δὲ ἔτω διαπύουσι τὸ
νόημα. Βέλομαι σόον εἶναι τὸν λαόν· ἢ, εἰ μὴ
τὸ γέννηται, ἀπολέσθαι ἀν' βελούμην αὐτὸς.
Eustatius in locum. Similitèr & Scholiastes.
Mihī tamen magis arridet simplicior illa &
vulgaris expositio : curio equidem populum
omni ratione saluum esse, & nequaquam Mei
causâ perire.

Ver. 118.—ἐτοιμάσασθ.] Vide infra ad ver.
140.

Ver.

- 120 Δύσσετε γὰρ τότε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχετ' ἄλλη.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 Ἀτρείδῃ κῦδισε, φιλοκλεανώτατε πάντων,
 Πῶς γάρ τοι δώσῃσι γέρας μεγάρθυμοι Ἀχαιοί;
 Οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυῆναι κείμενα πολλά·
- 125 Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράττομεν, τὰ δέδασαι,
 Λαῶς δ' ἐκ ἐπέοικε παλὶλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τινὺς θεῶν πρέεις· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ὑποτίσσομεν, αἳ κέ ποδὶ Ζεὺς
 Δῶσι πόλιν Τροίην διτείχεον ἐξαλαπάξαι.
- 130 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Μηδ' ἔτως, ἀγαθὸς περ ἔων, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 Κλέπτε νόω· ἐπεὶ ἔπαρελδύσεαι, ἔδ' ἐμὲ πείσεις.
 Ἥ ἐθέλεις, ὅφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἐμὲ αὐτῶς
 Ἥδ' ὀδύρομεν; κέλεαι δέ με τινὺς ὑποδῆναι;
- 135 Ἀλλ' εἰ μὲν δώσῃσι γέρας μεγάρθυμοι Ἀχαιοί,
 Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·

- 120 "Videtis enim hoc omnes, quod mihi præmium abit aliò.
 Huic autem respondit postea pedibus-præstans nobilis Achilles:
 "Atride gloriosissime, avarissime omnium;
 "Quinam verò tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
 "Non utique scimus communia ullibi reposita multa:
 125 "Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt;
 "Populos autem non decet iterum-collecta hæc congregare.
 "Sed tu quidem nunc hanc Deo præmitte: at Achivi
 "Tripliciter quadrupliciterque compensabimus; siquandò Jupiter
 "Det urbem Trojam benè-munitam diripere.
 130 "Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
 "Nè sic quidem, quamvis sis fortis, Deo similis Achille.
 "Falle mente: quoniam non antevertes astutiā, neque mihi persuadebis.
 "Nunquid vis, ut ipse habeas præmium, ac me frustra
 "Sedere indigentem? jubésque me hanc reddere?
 135 "Atqui si dabunt præmium magnanimi Achivi,
 "Satisfacientes animo meo, ut æquale sit valore; benè est:

Ver. 120.—ὃ μοι] Vide infra ad ver. 537.
 Ver. 121. Τὸν δ' ἡμείβετ'] Malè hîc & in
 similibus, alieno in loco, edidit Barnesius
 Τὸν δ', pro Τὸν δέ. Quod semel atque ite-
 rum monuisse satis sit.

Ver. 123. Πῶς γάρ τοι] "Iniquè præmium
 "postulas: Qui ENIM fieri potest, ut &c.?"
 Vide infra ad é, 22.

Ver. 124. Οὐδέ τί πω] Scribi potest vel,
 ἰδέ τί πω, vel ἰδ' ἔτι πω.

Ver. 126. παλὶλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.]
 Omnia iterum in unum conferre, ut alià de-
 nuo portione dispartiantur.

Ver. 128.—αἳ κέ ποδὶ Ζεὺς Δῶσι]
 Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri
 Contigerit victori, & prædæ ducere sor-
 tem
 An. IX. 267.

De hoc loco Plutarchus: Ὁ Ἀχιλλεύς, ἄλ-

λως μὲν (inquit) ὑφίστο τῷ Δεῖνῳ τῆς δ' ἑνὸς
 καὶ μέτριοις ἢ λέγων, "Αἳ κέ ποδὶ Ζεὺς Δῶσι
 " &c." Lib. de Sui laude. Vide infra ad
 β, 228.

Ver. 131.—θεοείκελ'] Τὸ φύσει δίκαιον καὶ
 καλὸν καὶ σωφρον, — ὃ δὴ καὶ Ὁμηρὸς ἐκεί-
 λεσιν ἐν τοῖς ἀνδράποισι ἐγγράμμενον, Θεοειδὲς
 τε καὶ Θεοεικαλον. Plato de Republ. lib. 6.
 Liqueet tamen apud Poëtam θεοεικαλος, ἀμύ-
 μαχ, & similia, non virtutibus exornatum
 omnibus, sed unā quāvis sive Animi sive Cor-
 poris dote præcellentem, perpetuò significare.

Ver. 133. Ἥ ἐθέλεις,] Al. Ἥ θέλεις.

Ver. 135—137. Ἀλλ' εἰ μὲν ———. Εἰ
 δέ—] "Si dabunt, benè est; Sin minus, &c."
 Ea scilicet est Græcæ linguæ ratio, ut, in hu-
 jusmodi sententiis, membri prioris Apodosis,
 (καλῶς ἔχει,) semper ferè reticeatur; idque
 elegantissimè.

- Εἰ δέ κε μὴ δώσω, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
 ἥ τεόν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆα
 ἄξω ἐλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.
 140 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεθα ἢ αὐτῖς.
 Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν εἰς ἅλα δῖαν
 Ἔς δ' ἐρέτας ὀπιτηδῆες ἀγείρομεν, εἰς δ' ἐκατόμβην
 Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρηον
 Βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βεληφόρος ἔσω,
 145 ἥ Αἴας, ἢ Ἰδομενίδης, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἦε σὺ, Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
 Ὅφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἰλάσσεαι ἱερά· ῥέξας.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“ Sin autem non dederint, ego certè ipse auferam

“ Vel tuum, vel Ajacis, veniens, præmium, vel Ulyssis

“ Abducam ablatum: ille autem commotus reddetur, ad quem ivero.

140 “ Verùm enim verò de his post consultabimus etiam aliàs:

“ Nunc verò age, navem nigram deducamus in mare vastum,

“ Intusque remigis idoneos congregemus, intus & hecatomben

“ Ponamus, ipsamque Chryseïda pulchram-genas

“ Conscendere-faciamus: Unus autem aliquis præfectus ex proceribus sit,

145 “ Vel Ajax, vel Idomeneus, vel nobilis Ulysses;

“ Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum:

“ Ut nobis Longe-jaculantem [*Apollinem*] places sacris factis.

Hunc autem torvè intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles;

elegantissimè. *Aristoph.* *Plut.* ver. 458, καὶ μὴν ἀποφύνα, —. Εἰ δέ μὴ, —. Alia exempla plurima, ex iis qui tum *astriktâ* tum *solutâ* oratione scripserunt, videas apud *Henr. Stephanum* in Annotatis ad *Xenophonem*, p. 39; & *Kusterum*, in locum citatum *Aristophanis*: & *Eustathium* in hunc locum *Homeri*. Vide & infra ad v. 140.

Ver. 137. Εἰ δέ —, ἐγὼ δέ:] Vide supra ad ver. 57.

Ver. 139. ἄξω ἐλών ὁ δέ κεν κεχολώσεται ἢ κεν ἴκωμαι.] Fuerunt apud Veteres, qui totum hunc versum *Suppositum* existimarent. Et possit quidem, licet non inelegans, sine sententiæ dispendio abesse. *Dna. Dacier*, hoc modo interfinguit.

Εἰ δέ κε μὴ δώσω, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι

ἥ τεόν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος

ἄξω ἐλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ἢ κεν ἴκωμαι.

Sed & Vulgati rectè se habent.

Ver. 140. — μεταφρασόμεθα καὶ αὐτῖς.] Quid sibi velint Græcæ Grammaticæ Scriptores plerique, prorsus nescio; qui hanc commenti sunt regulam; “ *Penultima Futuri primi SEMPER Longa, nisi in Quartâ conjugatione,*” quam Alii “ *Quintam*” appellant?) in quâ scilicet ultima circumflectitur, ut *πεμῶ*, *κρινῶ*, & similia. Et tamen innumera sunt voces, alia conjugatione,

scilicet in ἄξω & ἔσω definentes, quarum è contrario (nescio an non omnium *poly syllabarum*, nisi quæ duplicem habent formandi rationem, ut *πειράζω* & *πειράω*, *πειράσω*; *ἀνιάζω* & *ἀνιάω* *ἀνιάσω*;) penultima illa tam *Futuri primi* quàm *Aoristi*, SEMPER corripitur. Ut *εράζω*, *ἀρπάζω*, *γυνάσκομαι*, *ἐργάζομαι*, *ἀκονίζω*, *ὀπλίζω*, &c.

Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσσομαι —

Iliad 6, 234.

Βασκαμένους ἀγέλης βῶν ἀρπάσσω — ῥ, 62.

Καὶ μιν γυνάσκομαι — α, 427.

— καὶ ἀκύνισσι θυρί φαινώ. δ, 496.

Δίρπονθ' ὀπλισόμεσθα — *Odyss.* μ, 292.

Μεῖζονι θυμῷ τί ποτ' ἐργάζονται;

Eurip. *Medea*, 108.

Ἄπαντα ταῦτα συνθεμὼν ἐγὼ φράσω.

Hecuba, 1180.

Sed exempla in singulis Poëtarum omnium paginis occurrunt. Vide infra ad ζ, 434.

Ver. 141. — ἅλα δῖαν] *Mare magnum*. Quicquid enim quâvis de causâ exitium est, δῖον appellatur.

— “ per *Mare Magnum*.” *Æn.* V. 618. Sic *Odyss.* γ' 153, quod est, ἅλα δῖαν: ibidem, ver. 158, dicitur *μεγακῆτια πόλον*. Similiter, *Odyss.* ε, *Λακιδάιμονα δῖαν*: explicat Scholiastes, *μεγάλην*.

Ver. 142. — ἐρέτας ὀπιτηδῆες] *Remigum* quod sufficiat.

V. 14.

- "Ω μοι, ἀναιδείῳ ὀπριμένε, κερδαλέοφρον,
 150 Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθεται Ἀχαιῶν,
 ἥ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι;
 Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ' ἤλυθον αἰχμητῶν
 Δεῦρο μαχισόμενος· ἐπεὶ ἔτι μοι αἵτιοί εἰσιν.
 Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βῆς ἤλασαν, εἰδὲ μὲν ἵππους,
 155 Οὐδὲ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐρλῶλακι βωτιανείρῃ
 Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
 Οὐρεὰ τε σκίοεντα, θάλασσά τε ἠχέεσσαν·
 Ἀλλὰ σοι, ὦ μεγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἐσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
 Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω, σοί τε, κυνῶπα,
 160 Πρὸς Τρώων· ἥ ἔτι μετατρέπη, εἰδ' ἀλεγίζεις·
 Καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
 ὅφ' ἐπὶ πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι ἦες Ἀχαιῶν.
 Οὐ μὲν σοί ποτε ἴσον ἔχω γέρας, ὅππότε Ἀχαιοὶ
 Τρώων ἐκπέρσωσ' Ὀναιόμηνον πολίεθρον.
 165 Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαῖκος πολέμοιο
 Χεῖρες ἐμαὶ διέπασσ'· ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἰκηΐ,

- "Heu! impudentiâ indute, lucri-studiose, [vel dolose,
 150 "Quomodo aliquis tibi promptus mandatis obsequatur inter Achivos,
 "Vel ut expeditionem aliquam faciat, vel adversus viros fortiter pugnet?
 "Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicosorum
 "Huc pugnaturus; quippè qui culpâ in me carent.
 "Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos;
 155 "Neque unquam in Phthiâ glebosâ, populosâ.
 "Fructum læserunt: quoniam valdè multi inter jacent.
 "Montesque umbrosi, marèque resonans.
 "Sed te, ô valde impudens, unâ secuti sumus, ut tu gauderes,
 "Honorem petentes Menelao tibi, canino-vir-aspectu,
 160 "A Trojanis: quæ beneficia neque revereris, neque curas:
 "Quin & mihi præmium ipse te ablaturum minaris,
 "Super quo multum laboravi, dederuntque mihi filii Achivorum,
 "Non equidem tibi unquam æquale habeo præmium, quando! Achivi
 "Trojanorum exciderint benè-habitatam urbem,
 165 "Verùm quidem majorem partem impetuosi belli
 "Manus meæ ministrant; at si quando divisio venerit,

Ver. 151. "Ἡ ὁδὸν ἐλθέμεναι,] Exponunt
 plerique, *insidias locare*. Quia nimirum *De-*
mosibenes dixerit, ἐν ὁδῷ καθελών. Verùm
 ex eo quodd, ἐν ὁδῷ καθελών, *insidias* indicet,
 ex vi scilicet verbi καθελών; non utique effi-
 citur ut, ὁδὸν ἐλθέμεναι, itidem indicet *infi-*
alias. Rectè igitur *Eustathius*, δύναται δὲ
 καὶ ἄλλως "ὁδὸς" πλατυκώτερον λέγεσθαι,
 &c.

Ver. 152. Οὐ ΓΑΡ ἔγω] "Quomodo quis-
 "quam tibi *lubens obsequatur*; cum eos tam
 "malè accipias, qui *Tui solius causâ* bellum
 "gerant? Non ENIM ego Trojanorum
 "dec." Vide infra ad 1, 22.

Ver. 153.—μαχισόμενος ἐπι] Quâ rati-
 C 2

one, *μαχισόμενος*, hîc ultimam producat;
 vide supra ad ver. 51.

Ver. 157.—μάλα πολλὰ μεταξὺ Οὐρεὰ τε]
 Longa procul longis via dividit invia ter-
 ris. *Æn.* III. 383.

Innumeri Montes inter me teque, viæque,
 Fluminaq; & Campi, nec freta pauca,
 jacent. *Ovid. Trist. lib. 4. Eleg. 7.*

Ver. 163. Οὐ μὲν σοί ποτε ἴσον] "Nun-
 "quam ego præmium tuo æquale habeo; ne-
 "que tum mihi æquale dandum postulo, cum
 "excisa erit Troja. Quare nihil opus ut,
 Τρώων πολέμερον, reddatur, "Trojanorum
 "urbis aliqua;" quomodo verterunt *Barne-*
sus & Dna. Dacier.

Ver.

- Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
 Ἐρχομὶ ἔχων ὅππῃ νῆας, ἐπὶ κενάμω πολεμίζων.
 Νῦν δ' εἰμι Φθίῳ δ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
 170 Οἴκαδ' ἱμῶν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· ἔδ' ἐσ' οἴῳ,
 Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος ἢ πλεῖστον ἀφύζειν.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα ἀναξάνδρων Ἀγαμέμνων.
 Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέασυ· ἔδ' ἐσ' ἐβόλε
 Λίεσσομαι, εἴνεκ' ἐμῷ μένειν· πᾶρ' ἐμοῖσι ἢ ἄλλοι,
 175 Οἳ κ' ἐμὲ τιμήσασιν· μάλιστα ἢ μητίετα Ζεὺς.
 Ἐχθίσος δέ μοι ἐστὶ διοτρεφέων βασιλῆων,
 Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τέ.
 Εἰ μάλ' ἀκαρτερός ἐστι, θεὸς παρ' σοὶ πῶς ἔδωκεν.

"Tibi præmium multo majus; ego verò modicumque gratumque quid

"Venio possidens ad naves, postquam defessus sum pugnando.

"Nunc itaque abeo in Phthiam: quoniam hic melius est,

170 "Domum ire cum navibus recurvis: neque te puto,

"Hic inhonoratus quum sim, divitias & opes collecturum.

Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon;

"Fuge omnino, si tibi animus appetit; neque te ego

"Rogo, gratiâ mei manere: apud me & alii sunt,

175 "Qui me honorabunt; præcipue verò providus Jupiter.

"Invississimus verò mihi es, à-Jove-nutritorum regum;

"Semper enim tibi contentiôque grata, bellâque, pugnaque.

"Si valde fortis es, Deus certè tibi hoc dedit.

Ver. 167.—ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε] *Parvum quidem; at quod ægerrimè tamen feram, ut mihi vi abripiatur. Parvum* appellat, non quòd ipse *Brisëida* parvi faceret, sed quòd *Agamemnoni* semper obtingeret amplior & uberior præda. Quare infusus planè est *Terræssonus*, cui hoc appellat "*une épitête ris*." Dissertat. sur l' *Iliade*, Part IV. Chap. 3.

Ver. 170.—ἔδ' ἐσ' οἴῳ Ἐνθάδ' ἄτιμος—ἀφύζειν.] Sunt qui, ἄτιμος, non ad ipsum *Achilleum*, sed ad *Agamemnonem*, hic referant. Quod si fiat; erit constructio dura admodum, & ἀνακόλuthos. Ac si dicas; "*neque te puto—divitias hic inhonoratus assequaris.*" Quod et si Linguae Latinae ratio haud ferat, reperitur tamen interdum apud Græcos constructio non ita multum abfimilis. Suprà, ver. 77; Quod latinè dicas, "*Fura te mihi lubentem opitulaturum;*" græcè est, & constructione quidem non inusitatâ, ὁμοσθέν μοι παρόφρων ἀρξέειν. Similitèr, infra, ver. 397; Quod latinè dicas, "*Aiebas solam te*" ἀνετίσσειν *perniciem;*" græcè est, ἐφροθα Οἷον λογὸν ἀμύναι. Rarius est, quod occurrit, β, 350—353; κροῖωνα—Ἀσράπτων ἐπιδέρει. Quem locum vide. Sed satis hic constat sententia, si constructione simplicissimâ, ἄτιμος, jam ad ipsum *Achilleum* referatur: "*Neque te puto, hîc inhonoratus quum sim,*

"divitias & opes collecturum." Fuerunt tamen qui & hoc modo verterent: "*Neque Tibi [Tui causâ] volo hic, inhonoratus quum sim, divitias opesque meas profundere.*" Sed simplicior est interpretatio prior: Et ἀφύζειν, multò aptius significat, *exaurire arripiendo*, quàm *profundendo*.

Ver. 173. Φεῦγε μάλ'] Rectè hic *Eustathius*. Ἀχιλλέως ἐπώνυμος, "*ἀπειμι Φθίῳ δ'· ὁ Ἀγαμέμνων ἀσπίος ἀντιλήγων ἐπεί· φεῦγε μάλ'.*" &c.

Ver. 174.—πᾶρ' ἐμοῖσι καὶ ἄλλοι, Οἳ κ' ἐμὲ τιμήσασιν.]

Non erit auxilio nobis *Ætolus*, & *Arpi*? At *Μεσσηνίος* erit, felixque *Tolunnius*, & quos

Tot populi misère duces; nec parva sequetur.

Gloria delectos *Latio*.—*Æn.* XI. 428.

Ver. 175.—μητίετα Ζεὺς.] *Μητίετα*, non *Vocativus* pro *Nominativo*; quod est absurdum: (Quorsum enim, obsecro, aliud dixisse Scriptorem accuratissimum, aliud voluisse?) Sed reverà *Nominativus* est, ex lingua *Æolicâ* & *Bæoticâ*, vel (ut alii existimant) *Macedonicâ*. Unde deinceps *Latinè* factum est, *Poeta*, *Cometa*, *Athleta*, & similia.

Ver. 178. Εἰ μάλ'—Οἴκαδ' ἱών.] Vide suprà ad ver. 105.

- Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσὶ τε σῆς, ἢ σοῖς ἐτάροισι,
 180 Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ κ' ἀλεγίζω,
 οὐδ' ὀδομαι ποτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὦδε·
 Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖ] Χρυσήϊδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
 τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ ἢ ἐμοῖς ἐτάροισι
 Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρηον
 185 Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, πὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῆς,
 Ὅσον φέρτερός εἰμι σέθεν, συγῆν ᾗ ἢ ἄλλος
 Ἴσον ἐμοὶ φάσθαι, ἢ ὁμοιωθῆναι ἀντὶν.
 Ὡς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ'· ἐν δέ οἱ ἦτορ
 Στήθεσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριζεν,
 190 Ἥ οὔγε φάσγανον ἐξὺ ἐρυσαμένοιο παρὰ μηρῶ,
 Τὸς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρεΐδην ἐναερίζοι,
 Ἥ ἐχόλον παύσειεν, ἐρητύσειε τε θυμόν.
 Ἔως ὃ ταῦθ' ὤρμαινε καὶ φρένα ἢ κατὰ θυμόν,
 Ἐλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθίωη

- “Quin domum reversus cum navibusque tuis, & tuis sociis,
 180 “Myrmidonibus impera: te vero ego non moror,
 “Neque quicquam te aestimo iratum: minabor autem tibi hoc;
 “Quoniam a me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
 “Hanc quidem ego cum navique meâ, & meis sociis
 “Mittam: ego autem abducam Briseida pulchram-geas,
 185 “Ipse profectus ad tentorium, tuum præmium: ut benè intelligas,
 “Quanto potentior sim te: timeat verò & alius
 “Æqualem se mihi dicere, & comparari contrâ.
 Sic dixit: Pelidæ autem dolor ortus est, & ipsi cor
 In pectore furibundo bifariam deliberavit,
 190 Utrum ipsemet, ense acuto stricto à femore,
 Hos quidem dimoveret, ipse autem Atridem interficeret;
 An iram sedaret, compescerétque furorem:
 Dum ille hæc agitabat mente & animo,
 Trahebat utique è vaginâ magnum ensẽ; venit autem Pallas

Ver. 180. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε.] Similiter Virgilius:

— Illâ se jactet in aulâ

Æolus, & clauso ventorum carcere regnet.

Æn. I. 144.

Ver. 184.—Βρισηίδα, — πὸ σὸν γέρας.] Vide infra, ver. 366; & β', ver. 690.

Ver. 185. Αὐτὸς ἰὼν.] Satis ineptum est & puerile, quod de hoc versu annotat Plutarchus; omnes orationis partes, utique nomen, pronomen, verbum, &c. in hoc uno versu contineri. Quæstiones Platonice sub finem.

Ver. 188. Ὡς φάτο Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ'.]

Talibus Alecto dictis exarsit in iras,
 Æn. VII. 445.

Talibus exarsit dictis violentia Turni.
 Æn. XI. 376.

Ver. 189. Στήθεσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριζεν.]

Atque animum nunc huc celerem, nunc

dividit illuc,

In partesque rapit varias.—Æn. IV. 285.
 Nunc huc ingentes, nunc illuc pectore curas

Mutabat versans.—Æn. V. 701.
 Cæterum duo MSS. à Barnesio citati, legunt μερμήριζεν. Plutarchus etiam, in Coriolano, citat μερμήριζεν. Quæ fortè verior Lectio.

Ver. 191.—ἐναρίζοι,] Al. ἐναρίζοι.

Ver. 193. Ἔως ὃ.] Pronunciabatur raptim legentibus, ac si scriptum fuisset ὥσω vel ὥσοο.

Ibid.—κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,]

—mentem animumque. Æn. VI. 11.

Ver. 194. Ἐλκετο δ' ἐκ — ἦλθε δ']

Vide suprâ, ad ver. 57.

Ibid.—ἦλθε δ' Ἀθήνη Οὐρανόθεν.] Ἡ πρό-
 νοσις, Consilium prudentius; “potior sen-
 tentia,” Æn. IV. 287.—“ἐφράσθης, καίτοι
 “δὲς ἐμβαλὲς θυμῷ,” Odys. ψ', 260.—

- 195 Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέεσά τε, κηδομένη τε·
 Στῆ δ' ὀπίθεν, ξανθῆς ᾗ κόμης ἔλε Πηλείωνα,
 Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ἕτις ὀρέσσο.
 Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' εἶνω
 200 Παλλὰδ' Ἀθηναίῳ, δεινὴ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίπ' αὖτ', Αἰγίοχοιο Διὸς τέκνον, εἰλήλαθας;
 ἦ, ἵνα ὕβερν ἴδης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τὸ γ' ἢ τετελέσθ' ὁῖω,
 205 ἥς ὑπεροπλήσι τάχ' ἂν ποτε θυμὸν ὀλέσση.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἥλθον ἐγὼ παύσασα τεὸν μένος, αἶ κε πύθῃαι,
 Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέεσά τε, κηδομένη τε.

- 195 Coelitus: praeferat enim Dea ulnis-candida Juno,
 Ambos simul ex animo amansque, curansque.
 Stetit autem à tergo, & flavâ comâ prae-hendit Pelidem,
 Soli apparens, aliorum verò nullus videbat.
 Expavit autem Achilles & retrò conversus est, statimque agnovit
 200 Palladem Minervam; terribilisque ei oculi visi sunt.
 Et ipsam compellans, verbis alatis allocutus est;
 "Cur huc, Aegiochi Jovis progenies, venisti?
 "An ut injuriam videas Agamemnonis Atridae?
 "Sed tibi edico, quod & perfectum iri puto;
 205 "Suis superbiis citò tandem animum perdet.
 Hunc autem rursus alloquuta est Dea caeliis-oculis Minerva;
 "Veni ego sedatura tuam iram (si modò parueris)
 "Coelitus; prae-misit autem me Dea candidis-ulnis Juno,
 "Ambos simul ex animo diligensque curansque.

"ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε Δαίμων," *Odys.* τ', 10.
 Ἐπιγνὼς δ' εἰς αἶον κακὸν προκυλισθῆναι παρὰ
 μικρὸν ἔμελλεν, ὡς ἡνίοχον ἐνλαβήν τὸν ἐξεσώ-
 τα Νέων. *Heracld. Pontic.* Ἐπὶ μὲν τ' Ἀχιλλέως
 τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
 ῥαπῇ διανοόμενον, — τὴν φρόνησιν ἐπικρατῆσαν
 πιστοῖναι. τὸ γὰρ αὐτῷ ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀθηνᾶς
 βέλεται. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, c. 15. Vide infra ad β', 169; & ad δ', 92; & ad η', 29.

Ver. 197.—κόμης ἔλε Πηλείωνα,] *retulit*

Alma pvens, confessa Deam; dextrâque
 prehensum
 Continuit — *Æn.* II. 590.

Ver. 198. Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ὅ-
 τις ὀρέσσο.]

Ὅδυσσῃ φανείσα,
 Οὐδ' ἄρα τιλέμαχος ἴδεν ἀντίον, ὃδ' ἐνόησεν.
Odys. π' 160.

Ver. 199.—μετὰ δ' ἐτράπετ',] Notandus
 hic maxime proprius vocis Mediae usus;

*Retrò se convertit. Vide infra ad γ', 141.
 Ver.* 201. ἔπεα πτερόεντα] *verbis*

Quæ tutò tibi magna volant — *Æn.* XI. 380.

Ver. 202.—αἰγίοχοιο Διὸς] *Ægidem habentis Jovis. Sunt qui vertant, à cap. à nutriti. Vide Scherpezeælii Notas editas cum Moschopuli Scholiis in lib. Iliad. α', & β'. Meminit itidem & Eustathius. Vera autem prior Interpretatio: Vide infra, δ', 167: & ε', 736, &c.*

Ibid. — εἰλήλαθας;] *Vide supra ad α', 37. Ver.* 203. ἴδης] *Al.* ἴδῃ. Quod perinde est.

Ver. 206.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Οὐχ, ὡς πρὸς ἔνιοι τῶν ἑλλήνων ὑπέλαβον, ἀπὸ τοῦ τὰς ἐσθλαμῶς ἔχειν γλαυκῆς· τὸ γὰρ ἔμψυχον ὑπάρχει· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τὸν αἶρα τὴν ἀρόσσην ἔχειν ἀγλαυκόν. [Editor Rhodomanus conjicit legendum, ἐγγλαυκόν: Ego γλαυκὸν malim.] *Diodor. Sicul. Lib. I. p. 12.*

Ver. 207. τὸν μένος,] *Al.* τὸ σὸν μένος.
Ver.

- 210 Ἄλλ' ἄγε, λῆγ' ἐλιδθ, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ.
 Ἄλλ' ἦτοι ἔπessin μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεται περ.
 Ὡδὲ γδ' ἐξερέω, πὸ ᾧ κ' ἡ τετελεσμένον ἔσται.
 Καί ποτέ τοι τρεῖς τόσσα παρέσσε) ἀγλαὰ δῶρα,
 Ὑβριθ εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἔχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
 215 Τλῶ δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσαοθι,
 Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον ὥς γδ' ἄμεινον.
 Ὅσκε θεοῖς ὀπιπείθη), μάλα τ' ἐκλυον αὐτῷ.
 Ἦ, κ' ἐπ' ἀργυρῇ, κώπη χεῖρε χεῖρε βαρύναν·
 220 Ἀψ δ' ἐς κελὸν ὥσε μέγα ξίφος, ἔδ' ἀπίθησε
 Μῦθον Ἀθηναίης· ἡ δ' ἔλμπόνδε βεβήκει,
 Δώματ' ἐς αἰγίοχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλας.
 Πηλεΐδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
 Ἀτρεΐδην προσέειπε, κ' ἔπω λῆζε χόλοιο·
 225 Οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κροθίλῳ δ' ἐλάφοιο·
 Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἄμα λαῶ θωρηχθῆναι,

- 210 " Sed age, quiesce à contentione, neque enssem trahc manu :
 " At verbis quidem convitiator, sicut acciderit.
 " Sic enim edico, quod & perfectum erit.
 " Et aliquandò tibi ter tot aderunt splendida dona,
 " Injuriz causâ hujus : tu autem cohibe te, obtemperâque nobis.
 215 Hanc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles ;
 " Oportet quidem vestrum, Dea, verbum observare,
 " Quantumvis sim animo iratus : sic enim melius.
 " Quisquis utique Diis obtemperaverit, magis & illi exaudiunt ipsum
 Dixit, & in argenteo manubrio repressit manum gravem ;
 220 Retrôque in vaginam condidit magnum ξίφος, neque fuit inobedien.
 Verbo Minervæ ; hæc autem ad cælum abiit,
 In domos Ægiocchi Jovis, ad deos alios.
 Pelides autem iterum asperis verbis
 Atridem alloquutus est, & nondum cessabat ab irâ ;
 225 " Vinolente, canis oculos habens, cor verò cervi ;
 " Neque unquam in bellum unâ cum populo armari,

Ver. 211.—ὀνείδισον,] Vide suprâ ad ver.

140.

Ver. 214.—πείθεο δ' ἡμῖν.]

—————Tu neque Parentis

Iussa time, neu præceptis parere recusa.

Æn. II. 606.

Ver. 216. Χρὴ μὲν]

Cedamus Phæbo, & moniti meliora sequamur.

Æn. III. 188.

Ver. 220.—ὥς μέγα ξίφος,] Ἄλλ' αἱ κοιναὶ τῶν λέξεων, παρ' αὐτῶν σώζονται τὸ σιμνόν.

Dion. Halicarn.

Ibid.—ἔδ' ἀπίθησε Μῦθον Ἀθηναίης·] Ὁρῶντες πάλιν καὶ καλῶς· ὅτι, τὸν θυμὸν ἐκκόψει παρὰ πᾶσι μὴ δυνατοῖς, ὅμως, πρὶν ἀνήμερόν τι φῆσαι, μετίσσει καὶ κατίσχει, ἐνπιπῶν τῷ λογισμῷ γινόμενον. Plutarch. de audiend. Reris. Vide suprâ ad ver. 194.

Ver. 221.—ἡ δ' ἔλμπόνδε βεβήκει,] Sic π. 751, " Ὡς εἰπὼν—βεβήκει." Si βεβήκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac si quis Anglicè dicat, is gone away, pro eo quod est, was gone away. Vide suprâ ad ver. 37.

Ver. 225. Οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων,] Τί δὲ τὰ τοιαῦτα; ἄρα καλῶς; — ἢ καλῶς. Plato de Republ. lib. 3. Sed vide suprâ, ad ver. 2.

Ver. 226. Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἄμα]

—————An tibi Mavors

Ventosâ in linguâ pedibusque fugacibus istis Semper erit? —————Æn. XI. 390.

Cæterum quâ ratione, πόλεμον, hic ultimam producat; item ἐπὶ, infrâ, ver. 233; vide suprâ ad ver. 51.

- Οὔτε λόχονδ' ἵεναι σιῶ ἀρσιήεσσιν Ἀχαιῶν,
 Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ εἶδε) εἶναι.
 * Ἡ πολὺ λωῖόν ἐστι, κατὰ στρατὸν δῖρυν Ἀχαιῶν
 230 Δῶρ' ὀσπαιρέειδ' ὅσας σέθεν ἀντίον εἴποι·
 Δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ ἐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
 Ἡ γὰρ ἄν, Ἀτρείδῃ, νυῖ ὕστατα λωβήσαιο.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, ἢ ὅπῃ μέγαν ὄρκον ὀμῶμαι,
 Ναὶ μὰ τὸδε σκῆπτρον, τὸ μὲν ἔποτε φύλλα ἢ ὄζυς,
 235 Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομῶν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
 Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γὰρ ῥά ἐ χαλκῷ ἔλεψε
 Φύλλα τε ἢ φλοιόν· νυῖ αὖτε μιν ἦες Ἀχαιῶν
 Ἐν παλάμῃς φορέεσι δικαστοῖοι, οἵτε θέμισας

- “ Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum,
 “ Ausus es animo: hoc utique tibi mors videtur esse.
 “ Certè multò melius est, per exercitum latum Achivorum,
 230 “ Dona auferre illius, quicumque tibi contradixerit:
 “ Populi-vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas:
 “ Certè enim, Atrida, nunc postremò contumeliam fecisses.
 “ Verùm tibi edico, atque insuper magnum juramentum juro,
 “ Næ per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia & ramos
 235 “ Producet, postquàm semel truncum in montibus reliquit.
 “ Neque repullulabit; circum enim ei ferrum delibravit
 “ Foliaque & corticem; nunc autem ipsum filii Achivorum
 “ In manibus portant iudices, qui utique leges

Ver. 228. Τέτληκας θυμῷ.] *Audes animo.*
 Respondet enim sequentibus, εἶδεται, & ἐστὶ.
 Vide suprà ad ver. 37.

Ibid.—τὸ δέ τοι κῆρ] Scholiastes videtur
 legisse (nec quidem hoc in loco malè) τὸ δέ
 τοι κῆρ. Nam Διηκτικώτερον (inquit) καὶ ἀνα-
 φορικώτερον.

Ver. 229, 231, 232. Ἡ πολὺ ———
 Δημοβόρος βασιλεύς, Ἡ γὰρ ἄν ———.
 Iratum & ferocientem mirè decet præfracta
 hæc & interrupta oratio. Vide suprà, ver.
 178.

Ver. 233.—καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμῶμαι,]
 Καὶ ἐπὶ, mihi vertendum videtur, non, at-
 que aded, (quod habent Vulgati;) sed, atque
 insuper.

Ver. 234. Ναὶ μὰ τὸδε σκῆπτρον,]
 Ut sceptrum hoc (dextrâ sceptrum nam
 fortè gerebat)
 Nunquam fronde levi fundet virgulta nec
 umbras,
 Cùm semel in sylvis imo de stirpe re-
 cisum
 Matre caret, posuitque comas & brachia
 ferro:
 Olim arbos, nunc artificis manus ære de-
 coro

Inclufit, patribusque dedit gestare Latinis.

Æn. XII. 206.

Rectè mihi videtur adversus Recentiores

quosdam hîc annotâsse *Porpius*, locum hunc
 Antiquis nullo modo tædium attulisse, cùm
 eum adedè amplè transcripserit *Virgilius*. Rectè
 porro adjicit, adversus *Scaligerum*; vim hoc
 in loco & ingenium *Homeri*, ipsum vix affe-
 cutum *Virgilium*.

Ibid.—τὸ μὲν ἔποτε φύλλα καὶ ὄζυς,] Vi-
 detur mihi hoc, non (ut *Eustathio* & *Re-*
 centioribus visum est) eò pertinere, ut *Achil-*
lis *Agamemnonisque* *Dissentio* ac *Discessus*,
 quem utique *Achilles* hîc *perpetuum* futurum
 minitetur, cum ligni de stirpe recisi & nun-
 quam repullulaturi *Disjunctione* ab *arbore* con-
 feratur; Est enim hoc paulò languidius: Sed
 consimile esse, ac si dixisset; *Quemadmodum*
hoc lignum nunquam repullulabit, ita & Ego
penitus dispeream, nisi, &c. Vel: *Quàm certè*
hoc lignum nunquam repullulabit, tam certè
ingens Mei desiderium Achivos Hectori post-
hâc succumbentes afficiet, neque Tu eis opitu-
lari valebis. Vel: *Citius erit, ut repullet*
hoc lignum, quàm ut Achivi in posterum non
indigeant Mei.

Ver. 235.—Τομῶν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,] Fue-
 runt qui legerint, κόμην ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν.
 Nimirum ex loco *Virgilii* jam citato, (“—po-
 “ suitque comas & brachia ferro:”) Ut
 rectè conjecit *Fulvius Ursinus*.

Ver. 238.—δικαστοῖοι, οἵτε θέμισας.] Κατ'
 ἀρχὰς μὲν γὰρ ἀπαντα πύλις Ἑλλὰς ἐβασί-
 λευετο

- Πρὸς Διὸς εἰρύα]· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσε] ὄρεας·
 240 Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξε] ἦας Ἀχαιῶν
 Ξύμπαντας· τῷ δ' ἔτι διωήσεαι, ἀχνύμηνός περ,
 Χρῆσιμῆιν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὕφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνου
 Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἐνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
 Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν ἔδεν ἔτισας.
 245 Ὡς Φάτο Πηλεΐδης· ποτὶ δ' σκῆπτρον βάλε γαίῃ
 Χρυσείῃσι ἥλοισι πεπαρμένον· ἔξετο δ' αὐτός.
 Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε· ποῖσι δ' Νέστωρ
 Ἡδυεπὴς ἀνόρεσε, λιγύς Πυλίων ἀγορευτὴς,
 Τῷ κ' ὑπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
 250 Τῷ δ' ἦδη δύο μὲν γῆραι μερώπων ἀνθρώπων
 Ἐφθίαθ', οἳ οἱ πρόθεν ἅμα τρέφεον ἠδ' ἐγένοντο
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθέη, μετὰ δ' ἐτράττοισιν ἀνασεν·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο, κ' μετέειπεν·

- “ A Jove tuentur; hoc autem tibi erit magnum juramentum :
 240 “ Certè aliquandò Achillis desiderium invadet filios Achivorum
 “ Univerfos : his autem non poteris, dolens licèt,
 “ Prodesse ; quandò multi ab Hectore homicidâ
 “ Morientes cadent : tu autem intùs animum lacerabis
 “ Iratus, quòd fortissimum Achivorum non honorâris.
 245 Sic dixit Pelides ; sceptrumque projecit in terram
 Aureis clavis distinctum : confedit autem ipse.
 Atrides verò ex alterâ parte irascebatur : His igitur Nestor
 Suaviloquus surrexit, argutus Pylionum orator,
 Cujus etiam à linguâ melle dulcior fluebat sermo.
 250 Ei jam duæ quidem ætates articulatâ-voce-loquentium hominum
 Defecerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt & vixerunt
 In Pylo eximiâ, inter tertios autem jam regnabat.
 Qui illis prudens concionatus est, & dixit ;

λέετο· πλὴν ἔχ, ὥσπερ τὰ βάρβαρα ἔθνη, δε-
 σποτικῶς· ἀλλὰ κατὰ φύσιν τε καὶ ἐθισμῶς
 πατρίης. Καὶ κράτιστος ἦν βασιλεὺς, ὁ δίκαιός
 πατὴρ τε καὶ νομιμώτατος — δηλοῖ δὲ καὶ
 Ὀμηρος, δίκασπῶλος τε καλῶν τῶν βασιλεῖς,
 καὶ Σεμεισπέλης. Dion. Halicarn. Antiq.
 Roman. lib. 5. Vide suprà ad ver. 57.

Ver. 242. — Ἑκτορος] Mirè admodum Plato
 in Cratylō : Καὶ τῷ Ἑκτορι αὐτὸς ἔθετο τὸ ὄνο-
 μα Ὀμηρος, — παραπλησίον τῷ Ἀστυνάκτι —.
 Οὐ γὰρ Ἀναξ καὶ ὁ Ἑκτωρ σχεδόν τι ταὐτὸν ση-
 μαίνει. — Οὐ γὰρ ἂν Ἀναξ ᾔ, καὶ Ἑκτωρ
 ᾔπικ ἐστὶ τῆς, δηλον γὰρ ὅτι κρατεῖ τε αὐτῆς,
 καὶ κέκληται, καὶ ἔχει αὐτό. Vide infra ad
 ζ', 402 ; & ad χ', 508.

Ibid. — ἀνδροφόνου] Homicidam Hectorem
 dixit Horatius, Epod. 17. At vim Græcæ vo-
 cis vix affecutus videtur sermo Romanus.
 Vide Mureti. Var. Lect. lib. 3. c. 19. Porro,
 rectè ad hunc locum Scholiastes : τὸν Ἑκτο-
 ρα ἀνδροφόνον προσηγόρευσε, καὶ ἔχχαλκορυστήν
 ἢ ἰπποδάμοι, — πρὸς καταπλῆξιν τοῦ Ἰ

κόντων. Εἰσθε δὲ τηρεῖν τὰ ἐπιθετὰ εὐστόχως.

Ver. 244 Χωόμενος, ἔτ'] Quâ ratione χω-
 μένος, hic ultimam producat ; vide suprà ad
 ver. 51.

Ver. 247. — ἐμήνιε] Pronunciabatur (credo)
 ἐμήνι. Nam μνήνι, secundam producit.

Ver. 248. — ἀνόρεσε] “ Ut in re magnâ
 “ periculosa, non placidè assurgentem facit,
 “ sed prorumpentem Senem quoque.” Uti
 observavit Camerarius.

Ver. 249. Τῷ καὶ ἀπὸ γλώσσης] “ Vide-
 “ tisne ut apud Homerum sæpissimè Nestor de
 “ virtutibus suis prædicet? tertiam enim
 “ jam ætatem hominum vivebat: nec erat
 “ ei verendum nè vera de se prædicans,
 “ nimis videretur aut insolens aut loquax.
 “ Etenim, ut ait Homerus, ex ejus linguâ
 “ melle dulcior fluebat oratio.” Cic. de Se-
 necute. Vide infra ad ver. 260, & ad β',
 372.

Ver. 252. — μετὰ δὲ τριτάτοιςιν ἀνα-
 σεν] Nonagenarius circiter existens,

Ver.

- *Ω πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἱκάνει.
 255 Ἡ κεν γηθήσαι Πριάμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
 Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ,
 Εἰ σφῶν τάδε πάντα πυθοῖατο μαρναμένοιιν,
 Ὅι περὶ μὲν βελῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐς μάχεσθ.
 Ἀλλὰ τίθεσθ' ἄμφω ἧ νεωτέρω ἐσθὲν ἐμεῖο.
 260 Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ ἢ ἀρείοισιν ἤεπερ ὑμῖν,
 Ἀνδράσιν ὠμίλησα, ἢ δ' ὡς τέ μ' οἴγ' ἀθέριζον.
 Οὐ γάρ πω ποῖς ἴδον ἀνέρας, εἰδὲ ἴδωμαι,
 Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
 Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, ἢ ἀντίθεον Πολύφημον,
 265 Θησέα τ' Αἰγείδην, Ἰηπίελλον ἀθανάταισι.

- "O Dii, certè magnus luctus Achivam terram invadit.
 255 "Certè lætabitur Priamus, Priamique filii,
 "Cæterique Trojani valdè gaudebunt animo,
 "Si de Vobis hæc omnia audiverint decertantibus,
 "Qui quidem consilio Danais antecellitis, & pugnando.
 "Sed persuadeamini: ambo nempè juniores estis me.
 260 "Jam enim aliquandò ego & cum fortioribus, quàm vobis,
 "Viris consuetudinem habui, & nunquam me ipsi parvi-penderunt.
 "Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo,
 "Qualem Pirithoúmque, Dryantémque, ducem populorum,
 "Cæneúmque, Exadiúmque, & divinum Polyphemum,
 265 "Theseúmque Ægidem, similem immortalibus.

Ver. 255. Ἡ κεν γηθήσαι Πριάμος,] Sic Virgilius;

Hoc Ithacus velit, & magno mercentur Atreidæ. *Æn.* II. 104.

Ver. 259. Ἀλλὰ τίθεσθ' ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐσθὲν ἐμεῖο.]

Tu major; tibi me est æquum parere, Menalca. *Virg. Ecl.* V. 4.
 Sententia eadem: sed apud Homerum convenientior Persona.

Ver. 260. Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ——Ἀνδράσιν ὠμίλησα——, Οὐ γάρ πω, &c.] Mirè Senem decet jactantia hæc & longitudo orationis. At Scaliger: "Nestor, inquit, in primo Iliados, loquax; in septimo, non minus; in quarto, odiosus: in undecimo obtundit; in penultimo, etiam nugatur." *Poët. lib.* 5. Alitèr sensit Cicero, loco supra citato, ad ver. 249; & infra, ad β', 372. Alitèr etiam Plutarchus: Οὐ μόνον ἀλύπως καὶ ἀνσπιφθόως, ἀλλὰ καὶ χρησίμως καὶ ἀφελίμως——. Ὅρα πρῶτον εἰ προτροπῆς ἕνεκα καὶ ζήλῃς καὶ φιλοτιμίας τῶν ἀκόντων, αὐτὸν ἂν τις ἐπαινέσειεν ὥσπερ ὁ Νέστωρ τὰς ἐκυτὲς διηγόμενος ἀριστείας καὶ μάχας——. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καταπλήξεως——ἕνεκα, καὶ τῆς ταπεινώσεως—— τὸν αὐθάδη——. καθάπερ αὖ πάλιν ὁ Νέστωρ, "Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀνέροις." *Id.* Lib. de Sui laude.

Ibid.——ἡπερ ὑμῖν,] *Eustatius*, ἡμῖν, πρᾶξας, ut καλλίον,——καὶ ἀνιπαχθέστερον, διὰ

τὸ κοινότερον ἐστὶ γὰρ πᾶσι τὸ "ἡμῖν" ὁμοῖον τῷ, "οἱ νῦν βροτοὶ ἐσμεν." Sed Nestoris personam magis decet istud, ὑμῖν.

Ver. 264.—Πολύφημον,] Non utique Cyclorem illum, sed Lapitharum Ducem quendam.

Ver. 265. Θησέα τ'] Qui rei profodiace student, meritò hîc quærere poterunt, sitne hic pes [Θησέα] *daetylus*, an potius contractè *spondæus*, ac si scriptum fuisset Θησᾶ. Nam istud α, in accusativis Atticis (quod *band adverterunt* Grammatici) semper *producitur*.

Τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλεῖα γόνον.

Eurip. Helen. 79.

Εὐδαιμονεῖν με Θησῖα τε παῖδ' ἐμὸν.

Id. Supplic. 3.

Κήρυξ πρὸς ἄστυ δεῦρο Θησῖα καλῶν. *Id.* 37.

Τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπατεῖα πυρί.

Ibid. 934.

Μενοιτιά σὲ πατὴρ ἀντιπᾶννον.

Id. Phœniss. 776.

Ἐπεικλεῖα τ' αὖ νῦν πώδεως ὑπερμαχεῖα.

Ibid. 1258.

Σίτοις καπήλευ, Ὀρφία τ' ἀνακτ' ἔχων.

Id. Hippol. 953.

Ποῖ γῆς ἀνακτα τῆς δὲ Θησῖα μολῶν.

Ibid. 1153.

Καὶ μὴν δέδορκα τίνδε Πηλεῖα πέλας.

Id. Androm. 545.

Ἀχιλλεῖα τοκέσσι πρῶτον Ἑλλάδος.

Ibid. 1237.

Δαλαμμένον

- Κάρτιστοι δὴ κείνοι Ἰππυχθονίαν τρέφεν ἀνδρῶν.
 Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
 Φηρσὶν ὄρεσκόμοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπώλεσαν.
 Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον, ἐν Πύλῃ ἐλθὼν,
 270 Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
 Καὶ μαχόμεναι κατ' ἐμὴν αὐτὸν ἐγὼ· κείνοισι δ' ἂν ἔτις
 τῶν, οἳ νῦν βροτοὶ εἰσιν Ἰππυχθόνιοι, μαχέοιτο·
 Καὶ μὲν μὲν βελέων ξυῖον, πείθοντό τε μῦθῳ.
 Ἀλλὰ πείθεο καὶ ὑμμες, ἐπεὶ πείθεσθ' ἄμεινον·
 275 Μῆτε σὺ τὸνδ', ἀγαθὸς περ ἐὼν, ἀπαίρειο κέρλιν,
 Ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτ' ἀδύσαν γέρας ἦες Ἀχαιῶν·
 Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, θείλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
 Ἀντιβίῃ· ἐπεὶ ἔποθ' ὁμοίης ἐμμορε τιμῆς
 Σκηπτῆρχ' βασιλῆος, ὅτε Ζεὺς κύδ' ἔδωκεν·
 280 Εἰ γὰρ σὺ κάρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,

- “Fortissimi certè illi terrestrium nutriti sunt virorum :
 “Fortissimi quidem erant, & cum fortissimis pugnabant
 “Centauris monticolis, & terribiliter interfecerunt.
 “Et quidem cum illis habebam-consuetudinem è Pylo profectus,
 270 “Procul ex Apiâ terrâ: Evocârunt enim ipsi.
 “Et pugnabam pro meis quidem viribus ego: cum illis autem nullus
 “Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret:
 “Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque verbo.
 “Verùm obedite & vos; quandoquidem obedire melius.
 275 “Neque tu ab isto, quantumvis præstans, auferas puellam,
 “Verùm fine, ut ei primùm dederunt præmium filii Achivorum:
 “Neque tu, Pelide, velis contendere regi
 “Contrâ: quia nunquam ullus similem, atque hic, fortitus est honorem
 “Sceptriger rex, cui utique Jupiter gloriam dedit.
 280 “Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater,

ἀλλοιμμένον δὴ βασιλῆα, καὶ τὸ δὲ χρῆ.

Ibid. 1247.

Sequitur nimirum *Accusativus* iste analogiam *Genitivi*, in linguâ tum *Atticâ*, tum *Ionicâ*. Πηλεΐδης, Πηλεΐδης; Πηλεΐδης Πηλεΐδῃ. Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλεύς; Ἀχιλλεύς Ἀχιλλεύῃ. Βασίλειος, Βασίλειος; Βασίλειος Βασίλειῃ. Similis quædam Analogia & in aliis reperitur: Τεθνηκός, Τεθνηκός, Τεθνηκός: Κρονίων, Κρονίωνος, Κρονίωνος: Μετόρος, Μετόρος: Λαός, Λαός: Ἰάος, Ἰάος: Μενέλαος, Μενέλαος.

Per multa ejusmodi, Poetas cum judicio legentibus, a Grammaticis vix observata, occurrunt. Sic διὰ κόνος, διὰ κόνειν, secundam semper producit. Quamobrem absurdissimè vir Doctus, *Phil. Labbe, Dialect. ling. græc.* cap. 7, 16. “*διὰ κόνειν* (inquit) pro *διὰ κόνειν*” (istud enim *διὰ κόνειν* si omnino *græcum* esset, jam *διὰ κόνειν* posset atque etiam necessariò deberet secundam corripere.) Sic ἀνὰ λίσκα, φωνήεν, τέρχος, ἀντρίχης, λίπαρην, λίπαρην, (quod ab ἀνὰ esse videtur origine, ac λίπα-

ρος;) semper producantur. *Eurip. Med.* 325; *Cyclop.* 31; *Ion.* 396; & *Supplic.* 776. *Æschyl. Prometh.* 941. *Menander apud Athenæum*, p. 245. *Sophocles apud Athenæum*, p. 119. *Idem, Trachin.* 430. *Aristoph. Acharn.* Act. 2. Scen. 4. Et passim. Vide quoque infra ad ver. 338.

Ibid. ἀθανάτοισι.] Vide infra ad ver. 398.

Ver. 271. Καὶ μαχόμεναι κατ' ἐμὴν αὐτὸν ἐγὼ.]

—κατὰ σφῆας γὰρ μαχέσονται. [β], 336.

Tum validis flexos incurvant viribus arcus

Pro se quisquis viri. — *Æn.* V, 500.

Ver. 273. Καὶ μὲν μὲν βελέων ξυῖον, πείθοντό τε μῦθῳ.

Ἀλλὰ πείθεο καὶ ὑμμες,] *Auscultate vos mibi seni juvenes, cui etiam juveni auscultarunt Senes.*

Ver. 277. Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, θείλ' Φασι γὰρ, inquit *Eustatbius*, μὴ εἶναι παρὰ τῷ Ἰωνικῷ, τὸ “Θελεῖν” δις συλλαβῶς, ἀλλὰ “Ἐ-“Θελεῖν” μὲν τὰ τῆ εἰ. Sed hoc leve est.

Vat.

- Ἄλλ' ὅτε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόναςιν ἀνάσσει.
 Ἀτρεΐδε, σὺ δ' αὖτε τὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
 Λίσσομαι Ἀχιλλεῖ μεθέμην χόλον, ὅς μέγα πάσιν
 Ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεσσι πολέμοιο κακοῖο.
 285 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἄλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
 Πάντων μὲν κρατεῖν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
 Πᾶσι δ' σημαίνει· αὐτὸν δ' εἰσεσθ' ὅτω.
 290 Εἰ δέ μιν αἰχμητῶ ἐθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 Τῆνεκά οἱ προθέσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
 Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἡμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
 Ἥ γάρ κεν δειλός τε καὶ ἔτιδανός καλεοίμην,
 Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπαίξομαι, ὅ, τίς κεν εἴποις·
 295 Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ὀπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἐμοί γε
 Σήμαιν'· εἰ γὰρ ἔγωγ' ἐτί σοι πείσεσθ' ὅτω.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·

“ At hic potentior est, quia pluribus imperat.

“ Atride, tu autem compesce tuam iram: verum ego

“ Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus

“ Propugnaculum Achivis est belli mali.

285 Hunc autem vicissim-allocutus est rex Agamemnon;

“ Sanè hæc omnia, senex, convenienter dixisti:

“ Verum hic vir vult supra omnes esse alios;

“ In omnes dominari vult, omnibusque imperare,

“ Et omnibus præesse: quæ minimè persuasurum puto.

290 Quodd si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes.

“ An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?

Huic autem interpellato-fermone respondit nobilis Achilles;

“ Certè timidusque & nullius pretii vocari debeam,

“ Si utique tibi in omni re cesserò, quâmcunque dixeris.

295 “ Aliis sanè hæc impera; nec enim mihi

“ Præcipias; non enim ego ampliùs me tibi obtemperaturum puto.

“ Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis tuis conde:

Ver. 283.—Ἀχιλλεῖ μεθέμην] Quâ ratione, Ἀχιλλεῖ, hîc ultimam producat; vide suprâ ad ver. 51.

Ibid.—ὅς μέγα πάσιν Ἔρκος Ἀχαιοῖσιν]

—pugnæ nodumque moramque.

Æn. X, 428.

Simplicior & facilior Homeri elocutio, nec tamen minorem habet vim.

Ver. 286.—ἔειπες.] *Al.* ἔειπας. Quod idem est.

Ver. 291. Τῆνεκά οἱ προθέσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;] *Eustatius* interpretatur, “ *Ideone sermonem ejus etiam prævertunt contumelias?*” Alii, προθέσιν, αἰτίαν accipiunt: Ut sit, *Ideone ei [προτρέψουσιν] permittunt,* “ [vel, *ideone eum impellunt,*] ut contumelias effundat.” Reddi tamen potest,

etiam simplicissimè; “ *Ideone ei [æquum est ut] effundantur contumeliæ inter loquentem?*”

Ver. 296. Σήμαιν'· εἰ γάρ] Fuerunt olim, qui (post vocem, ἔμοργε, distinguentes) totum hunc versum expungerent. Quod et si ferri potest, nihil tamen opus videtur.

Ver. 297.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.]

Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas.

Virg. Eclog. III. 54. Accipite ergo animis, atque hæc mea fuge dicta.

Æn. III. 250.

—Tu condita mente teneto.

ibid. 383.

—Simul hæc animo hauri.

Æn. XII. 26.

Ver.

- Χερσὶ μὲν ἔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἵνεκα κέρους,
 Οὔτε σοί, ἔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθ' ἔγε δύντες.
 300 Τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοι ἐστὶ θοῇ πρὸς νηὶ μελαίνῃ,
 Τῶν ἐκ ἅν τι φέρεις ἀνελών, ἀέκοντος ἐμεῖο.
 Εἰ δ' ἄγε μὲν, πείρησαι, ἵνα γνῶσις ἢ οἶδε.
 Αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρώσει πρὸς δαδί.
 Ὡς τῷ γ' ἀντιβίοισι μαχεσασμένῳ ἐπέεσσιν
 305 Ἀνστήτω· λῦσαν δ' αἰγορέω πρὸς νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Πηλείδης μὲν ὅππῃ κλισίας ἢ νῆας εἶσας
 ἦϊε, σὺν τε Μενoitιάδῃ ἢ οἷς ἐτάροισιν·
 Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἄλαδε προέρυσσεν,
 Ἐς δ' ἐρέτας ἐκρινεν εἴκοσιν, ἐς δ' ἐκατόμβῃ
 310 Βῆσε Θεῶ· ἀνὰ δ' ἤ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον
 Εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλδυσθα.
 Λαῖος δ' Ἀτρείδης στυλὸν ὑμῶν ἀνῶγχε.
 Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, ἢ εἰς ἄλλα λύματ' ἔβαλλον·

- “ Manibus quidem non ego pugnabo causâ puellæ,
 “ Neque tecum, neque cum alio quovis, quum à me aufertis quod dedistis :
 300 “ Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,
 “ Harum utique nihil auferes abripiens, invito me.
 “ Quin age, fac periculum ; ut cognoscant & isti :
 “ Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam.
 Sic hi contrariis contententes verbis
 305 Surrexerunt ; solveruntque concionem apud naves Achivorum.
 Pelides quidem ad tentoria & naves æquales
 Abiit, cumque Menœtiadæ & suis sociis :
 Atrides autem navem velocem in mare deduxit,
 Et in eam remiges elegit viginti, inque eam hecatomben
 310 Imposuit Deo ; insuper verò Chryseïdem pulchras genas habentem
 Collocavit ducens : dux autem inscendit sapiens Ulysses.
 Hi quidem deopodè, cùm conscendissent innavigabant humidas vias.
 Exercitum autem Atrides lustrari iussit.
 Illi igitur lustrabantur, & in mare sordes projiciebant ;

Ver. 298. — ἔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κέρους,] Perfringere hic Achillem Græcos, existimat Poppius, Helenæ causâ bellum gerentes. At verò aliud est, bellum gerere uxoris raptæ gratiâ ; aliud, captivæ causâ, vel sorte vel consensu datæ. Οὔτε ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κέρους, — ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθ' ἔγε δύντες.

Ver. 302. Εἰ δ' ἄγε μὲν,] “ Sin autem—; “ age” &c.

Ver. 304. Ὡς τῷ γ' ἀντιβίοισι] Illi hæc inter se dubiis de rebus agebant, Certantes. — Ἄν. XI, 445.

Ver. 306. — νῆας εἶσας] Ἰστοίχες. Schol. ἢ, πορευτικὰς καὶ ταχέας, παρὰ τὸ ἵνα, Eustath.

Ver. 308. Ἀτρείδης δ' ὅρα νῆα] Voculâ ista, ἄρα, nequaquam supervasanda est ; sed

vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 141 ; Nûn δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν, &c.

Ver. 309. Ἐς δ' ἐρέτας ἐκρινεν εἴκοσιν,] Κρίνω non habet priorem ancipitem : Sed quam habet analogiam, κρίνω, ἔφαινον, ἔφηναι, φάνω, φάσις ; eandem sequitur & κρίνω, ἐκρίνον, ἐκρίνα, κρίνω, κρίσις. Aliaque similiter verba innumera. Vide infra ad ver. 314, & 338.

Ver. 311. — ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη] Ἀλ. ἀν δ' ἀρχὸς ἔβη.

Ver. 312. — ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλδυσθα.] — qui per maria humida. — Ἄν. V, 594 ;

Ver. 313. — ἀνῶγχε.] Non ex ἀνωγα, sed ex aoristo ἀνωγον. Vide supra ad ver. 37 ; & infra ad Ὀ, 322.

Ver. 314. — λύματ' ἔβαλλον.] “ Quid causa “ afferri potest, cur —? immò (quod mirum “ magis)

- 315 Ἐρδον δ' Ἀπόλλωνι τελέεσας ἑκατόμβας
 Ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, πῶρ' αὖθις αἶλός ἀτρυγέτοιο·
 Κνίτῃ δ' ἔρπον' ἵκεν ἐλαιομένη πρὸς καπνῷ.
 "Ὡς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· ἔδ' Ἀγαμέμνων
 Λῆγ' ἔραδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλλῆϊ.
 320 Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιον τε καὶ Εὐρυβάτῳ προσέειπε,
 Τῷ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρυνὼν θεράποντε·
 Ἐρχεσθον κλισίῳ Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος,
 Χειρὸς ἐλόντ' αἰγέμεν Βελιστήδα καλλιπάρηον·
 Εἰ δέ κε μὴ δώσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι,
 325 Ἐλθὼν σὺν πλεόνεοσι· πό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσαι.
 "Ὡς εἰπὼν, προΐει, κρατερόν δ' ὀπί μῦθον ἔτελλε.
 Τῷ δ' ἀέκοντε βῆσθ' αὖθις αἶλός ἀτρυγέτοιο·
 Μυρμιδόνων δ' ὀπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
 Τὸν δ' εὖρον πῶρ' αὖτε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
 330 Ἠμῶν· ἔδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.

- 315 Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas
 Taurorum & caprarum, juxta litus maris infructuosi:
 Nidor autem ad caelum ibat circumfusus fumo.
 Sic hi quidem haec operabantur per exercitum: neque Agamemnon
 Cessabat à contentione, quam primum minatus fuerat Achilli.
 320 Sed is Talthybiūmque & Eurybatem affatus est,
 Qui ipsi erant praecones & seduli ministri;
 " Abite ad tentorium Pelidae Achillis,
 " Manu prehensam adducite Briseida pulchris-genis.
 " Quod si non dederit, ego ipse auferam,
 325 " Veniens cum pluribus: quod illi & acerbius erit.
 Sic dicens, praemisit; asperum autem sermonem addidit in mandatis.
 Hi itaque inviti iverunt juxta litus maris infructuosi:
 Myrmidonum verò ad tentoriaque & naves pervenerunt.
 Illum autem invenerunt apudque tentorium & navem nigram
 330 Sedentem: neque sanè hos intuitus lætatus est Achilles.

" magis) κυρ λυτὸς, λυτὸς, — brevientur; produ-
 " cantur verò λυτῶν. λυτῆρ, λυμα—; cum ta-
 " men ab eadem origine dimanent omnia? Fa-
 " teor me in his Labyrinthis filum Ariadnes
 " aliquod sperò desiderasse." Phil. Labbe Pro-
 foud. p. 65.

Nullus tamen reverà hīc Labyrinthus.
 Utique Verba innumera, non ἀλόγως, sed
 certā quādam ac constanti ratione, in qui-
 busdam Temporibus vocalem penultimæ sem-
 per corripunt, in aliis Temporibus semper
 producunt. Indèque Derivata, pro eo, à quā
 parte fluant, penultimam similiter vel per-
 petuò corripunt vel perpetuò producunt. La-
 tini habent, lēgo, lēgi, quasi contractum ex
 lēlēgi. Similiter sēdeo, sēdi; indeque sēdas,
 sēdile. Item, mōneo, mōvi; indeque mō-
 sus, mōmentum, mōbilis. Consimili quādam
 ratione, apud Græcos fit: φαίνομ, φαῖν, ἐφα-
 νον, & inde φᾶσις, φαῖνός. Κρίνομαι, κρίνω-

μαι, κέρρωμαι, κέρρωσαι, κρίσις, κρίτης, κρίτος.
 Κλίνωμαι, κλίνωμαι, κέκλιμαι, κλίσσις. Δίδωμι
 δώσω, indeque δώτης. Δέδωμαι, δέδωσαι, &
 inde δῶσις. Λύω, λύσω, indeque λύτωρ, λύτῃρ,
 λύμα. Λέλύμαι, λέλύσαι, & inde λύσις, λύ-
 τος, ἔλ. Vide suprā ad ver. 265, 309; &
 infrā ad ver. 338; & ad ζ', ver. 434.

Ver. 316.—ἀτρυγέτοιο.] Ἀκαταπονήτης,
 πολλῆς ἢ, ὡς ἔνιοι φασί, τῆς ἀκαμψ. Schol.

Ver. 322 — Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος] Vide su-
 pra ad ver. 1.

Ver. 324.—ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι.

Ἐλθὼν σὺν πλεόνεοσι.] Ipse illam, cum
 exercitu veniens, auferam. Scholiastes legit;
 ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι Ἐλθὼν, σὺν πλεό-
 νεοσι. Ipse veniens, & illam auferam, & alia
 plura. Prior lectio & simplicior multò est,
 & Iniqui minorem habet speciem.

Ver. 330.—ἔδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀ-
 χιλλεύς.]

Τὼ μὲν ταρβήσαντε, ἢ αἰδομένῳ βασιλῆϊ,
Στήτιν, ἔδ' ἐτι μὲν προσεφώνεον, ἔδ' ἐρέοντο.

Αὐτὰρ ὁ ἔλιν' ἤσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·

Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἡδὲ καὶ ἀνδρῶν·

335 Ἄασον, ἴτ' ἔτι μοι ὕμνετε ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,

Ὃς σφῶϊ προΐει Βελσηίδος εἵνεκα κέρης.

Ἀλλ' ἄγε, Διοχλὺς Πατρόκλει, ἔξαγε κέρην,

Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔσων

Hi quidem perterriti, & reverentes Regem
Stabant, neque ipsum alloquebantur, nec interrogabant.
Sed is cognovit suis in mentibus, dixitque;

"Salvete praëcones, Jovis nuncii, atque etiam hominum:

335 "Propius accedite; nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon,

"Qui vos misit Briseidis causâ puellæ.

"Verum age, generose Patrocle, educ puellam,

"Et ipsis trade, ut abducant: ipsi autem testes sint

Nec verò Alciden me sum latatus euntem
Accepisse. — *Æn.* VI. 392.

Ἡ ἀπόφασις τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον
δύναται, ποτὲ δ' ἐπὶ τὸ πλείον. — "Ὅταν λέγῃ,
["ἐπι ἢ μὲν ἀπαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν,"]
καὶ τὸ ἴσον ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως τὸν
γὰρ πᾶν ἰσχυρὸν δεῖξαι θέλει. Ὁμοίως δὲ
ἔστι καὶ τὸ, ["ἔδ' ἄρα τῷ γ' ἰδὼν γήθησεν
Ἀχιλλεύς."] Τὸ γὰρ λίαν λυπηθῆναι, πῶς αὖ
προσῆναι διδάσκων. *Hermogenes περὶ μεθόδου*
ἐκείνου, c. 37.

Ver. 332. — "ἔδ' ἐτι μὲν προσεφώνεον." *Silen-*
tio ἴσθ' significantius, quàm ullo sermone po-
tuisse, & *Agamemnonis* honori, & *Achil-*
lis; & suæ etiam *ipsorum* salutis, consulunt.
Ut rectè hîc annotavit *Porpius*; & *Domina*
Dacier.

Ver. 334. — Διὸς ἄγγελοι,] *Jure gen-*
tium Sacrosancti & inviolati.

Ver. 338. — τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔσων.] *Ipsi*
autem testes sint. Plerique vertunt: *Vos*
autem ipsi testes estote: nec tamen agnoscunt,
quod in uno MS repperit *Barnesius*, ἔσον.

Cæterùm, cùm μάρτυροι & μάρτυρες sem-
per corripantur; mirati sunt *Prologia* Scrip-
tores, quâ factum sit ut μαρτύρομαι secun-
dum producat. "Ipsam quoque ἐπιμαρτύ-
ρομαι, quod fortè *Mirum* videbitur, produ-
cit v." *Phil. Labbe Prolog. p. 45.* Nec
tamen hâc in re quidquam miri, cùm sit ex
Analogiâ generali. Verba nimirum innu-
mera sunt, quæ in *præsentibus* & *imperfectis*
omnibus, & in *Aoristicis* primis activis &
mediis, semper producantur; in futuris au-
tem & *Aoristicis* secundis omnibus, semper
corripantur. Φαίνομαι, ἐφαίνον, ἐφαίνα; φαίνω, ἐφαί-
νομαι, ἐφαινόμην, indeque φαίνω, φαίνεσθε, &c.
ἐκρίνω, ἐκρίνα; κρίνω, indeque κρίνω, κρί-
νετε, κρίνεσθε, &c. Πείθειν, ἐπείθειν, ἐπέ-
θειν, πείθειν, ἐπέθειν.

Ἐχει πᾶνας εἴπερ εἰργασαι τὰ δει.

Sophoc. Aj. 22.

Καὶ συμπερᾶναι φροντίδ' ἢ φρονέμεθα.

Eurip. Med. 341.

Secundum eandem igitur analogiam, μαρ-
τύρομαι, ἐμαρτύρεται, ἐμαρτύραται, necessariò
semper producantur:

Πίστις μεγίστην καὶ θεοὺς μαρτύρεται.

Eurip. Med. 22.

Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι.

Ibid. 619.

Μαρτύρομαι δαίμονας ὡς μοι. *Ibid. 1410.*

Μαρτύρομαι ξυλλέμβαν' αὐτοῦ τὸ σῆμα.

Aristoph. Acarn. 926.

Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἐκείνου χύτρας.

Id. Danaid.

Κάπιτ' ἐπισχῶν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι.

Id. Nub. 495.

Μαρτύρομαι τυπτόμενος, ὧν ἐπίσκοπος.

Id. Avib. 1032.

Futurum autem, μαρτύρομαι, semper corri-
pitur; indeque deductum Verbum μαρτύ-
ρεται, in omnibus ubique temporibus semper
corripitur:

Ἔσαι τὸ λοιπὸν οὐδ' ἀμὲν δὲ μαρτύρεται.

Aristoph. Eccles. 557.

Οὐ μαρτύρησι ταῦθ' ὁ κατθάων νέκυσ.

Sophoc. Antigon. 525.

Legentibus, perpetuò occurrent exempla.
Atque hinc μάρτυρες, μάρτυροι, & similia.
In quibus universis, istud ὡς nusquam repe-
ritur commune.

Simili analogiâ, κύρω, primam producit;
& inde, κύρω. Futurum autem κύρω, cor-
ripitur; & inde Verbum κύρω, per omnia
omniò tempora semper corripitur. Simi-
liter φίλομαι, φιλοσθαί, primâ productâ,
[ἐ, 61 & 117; & κ', 280: & ὡ, 304;] in-
deque φιλόμαι, quod primam per omnia
tempora necessariò corripit. Item πορφύρω,
πορφύρω;

- πρὸς τε θεῶν μακάρων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων,
 340 Καὶ πρὸς τῷ βασιλῆος ἀπλῆεος· Εἵποτε δ' αὖτε
 Χρεῖω ἐμῇω γῆρῃ) αἰκνέα λοιγὸν ἀμύμαι
 τοῖς ἄλλοις· — ἢ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
 οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρὸςσω καὶ ὀπίσω,
 "Οππῶς οἱ παρὰ νηυσὶ σοοὶ μαχέσιντο Ἀχαιοί.
 345 "Ὡς φάτο· πάτροκλ' ὃ φίλῳ ἐπεπέθεβ' ἐταίρῳ,
 'Εκ δ' ἀγάγε κλισίης Βελιστήδα καλλιπάρηον,
 Δῶκε δ' ἀγειν· τῷ δ' αὖτις ἴτλω παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
 'Ἡ δ' αἰκνὸς ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
 Δακρύσας, ἐταίρων ἀφ' ἑξέτο νόσφι λιαθεῖς,

" Coram Diis beatis, coramque mortalibus hominibus.

- 340 " Et coram rege immiti. Sin verò unquam posthac
 " Opus me fuerit ad indignam pestem arcendam
 " Ab aliis:—Certè enim ille perniciosus consiliis furit,
 " Neque omninò potest circumspicere simul præsentiâ & futura.
 " Ut sibi apud naves salvi pugnent Achivi.
 345 Sic dixit: Patroclus autem caro paruit sodali,
 Eduxitque tentorio Briseïda pulchris-genis,
 Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad naves Achivorum;
 Atque invita unâ cum his mulier ibat. Sed Achilles
 Lachrymans, à fociis statim sedit seorsum separatus,

πορφυρῶ; & inde πορφυρεὺς. Vide suprâ, ad ver. 265, 309, 314; et infrâ; ad γ', 434.

Ver. 340.—Εἵποτε δ' αὖτε

Χρεῖω ἐμῇω γέννηται] Editi, & quas viderim Versiones, hæc cum superioribus ita connectunt, ut istud (δὲ) prorsus *superuacaneum* sit. Μάρτυροι ἔσων πρὸς τῷ βασιλῆος ἀπλῆεος, εἵποτε δ' αὖτε &c. Quod valdè durum est. Distingue post vocem ἀπλῆεος; Eritque illud Εἵποτε δ' αὖτε Χρεῖω ἐμῇω γέννηται αἰκνέα λοιγὸν ἀμύμαι τοῖς ἄλλοις, —, minatio acerba cum elegantissimâ ἀποσιωπήσει. Vide suprâ ad ver. 135. In Aliis itidem Scriptoribus, istiusmodi Aposiopesis non observata, viros etiam doctissimos nonnunquam in fraudem induxit. In indicibus ad optimas Terentii editiones, vox " Nisi" posita dicitur pro " Sed." Eunuch. Act. 3. Sc. 4. lin. ult. " Nisi quicquid est," &c. Equidem non crediderim. Neque ullus dubito, quin legendum sit cum Aposiopesi; " Nisi—. Quicquid est," &c. Similiter, Adelph. Act. 1. sc. 2. lin. penult.

Ver. 342.—ἢ γὰρ ὅγ'] Qua ratione, γὰρ, hic producatur, vide suprâ ad ver. 51.

Ibid.—ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,] Cum versus hic λαγαρὸς sit, τίνας (inquit Eustathius) ἐτόλμησαν γράφαι, ὀλοῇσι. Atque ita edidit Barnesius. Quod tamen non factum oportuit, ex merâ conjecturâ. Alii scripserunt, ὀλοῇσι. Sed neque hoc satis firmo nititur fundamento. Orthographiâ non mu-

tatâ, pronunciabatur fortasse ὀλοῇσι, νῆε δουρῆσι; quo ferè modò ὄνος pronunciabatur ὄνις. Notatu dignum quod scribit Athenæus, lib. 11. c. 5: Οἱ Ἀχαιοὶ [forte Ἀχαιοὶ] τῷ ὃ ἀπεχράντο, & μόνον ἐφ' ἧς νῦν τὰτταται δυνάμεις ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν διέθετον διασημαίνου, διὰ τῷ ὃ μόνον γράφου. Sed & in hoc eodem vocabulo versum λαγαρὸν alibi effecit Poëta: γ', 5, "Εκτορα δ' αὐτὲ μέλαινα ὀλοῇ Μοῖρ' ἐπέδυσεν." Ut fortè consuli factum sit, ad vehementissimum affectum exprimendum. Simili ferè ratione, ac, λ', 36, Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ λουσῶντι ἐσφάνατο, Et, μ' 208, Τρώες δ' ἐβρίχον, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν. Quo utroque in loco versus ipse videtur quasi diriguisse. Non sine magno artificio; cum utique facillimè dicere potuisset, ὅπως ἔτιν αἰόλον ἴδον. Vide infrâ ad λ', 36; & ad μ', 208.

Ver. 344.—"Οππῶς οἱ παρὰ νηυσὶ σοοὶ μαχέσιντο Ἀχαιοί.] Al. μαχέσιντο Ἀχαιοί. Ceterum magno hoc cum affectu dictum: Haud secum animo præcepit Agamemnon, quâ ratione Trojans classem ipsam Achivorum, simul atque Ego abiero, oppugnaturus repellat.

Ver. 348.—γυνὴ κίεν] "Ορα τὸ, " γυνή, ἔμφασιν ἔχον διαδέσσω, ἢν πάσχοι ἀν' ἀλόχῃ ἀποσιωπῶμένη φίλῃ ἀνδρὸς. Eustathius.

Ver. 349.—ἔξετο νόσφι λιαθεῖς.] Sedit seorsum. Editiones pleræque Versionum, & hoc in loco & passim, scribunt ineptè admodum, seorsim. Seorsim, est se versus; cāda

- 350 Θῖν' ἔφ' ἀλὸς πολίης, ὀρόων θῆπ' οἶνοπα πόντον.
 Πολλὰ δ' ἤ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
 Μητέρα, ἐπεὶ μὲ ἐτεκές γε μινυθ' ἀδιδόν περ' ἑόντα,
 Τιμὴν πέρ μοι ὄφελ' ἔλ' Ὀλύμπιος ἐγὺναλίζαι,
 Ζῶς ὑψιθερεμέτης· νῦν δ' ἔδ' ἐμε τυτθὸν ἔτισεν.
 355 Ἦ γὰρ μὲν Ἀτρείδης Ὀρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπ' ἑσέος.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· Τῷ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
 Ἥμειν ἐν βένθεσιν ἀλὸς πατρὶ γέροντι·
 Καρπαλίμως δ' ἀνέδ' ὀλοῆς ἀλὸς, ἡὕτ' ὀμίχλῃ·
 360 Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
 Χεῖρ' ἐμὴν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
 Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἶδομαι ἄμφω.
 Τῷ δ' βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 365 Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδύνῃ πάντ' ἀγορεύω;

- 350 Littus ad maris canī, inspiciebat nigrum pontum.
 Multa autem matri dilectæ supplicavit, manus porrigens;
 "Mater, quandoquidem me peperisti brevis ævi existentem,
 "Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere,
 "Jupiter altitonans; nunc autem neque me tantillum quidem honoravit:
 355 "Certè enim me Atrides latè-dominans Agamemnon
 "Contumeliâ affecit:prehendens enim habet præmium, ipse cum abstulerit.
 Sic dixit lachrymas fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,
 Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:
 Raptimque emerfit è cano mari, velut nebula;
 360 Et ante ipsum sedit lachrymas-fundentem,
 Manūque ipsum demulsit, & verba fecit, & compellavit;
 "Fili, quid fles? Quis verò tibi mentem invasit mœror?
 "Dic; ne celes animo; ut sciamus ambo.
 Hanc autem graviter suspirans allocutus est pedibus velox Achilles;
 365 Nôsti: cur tibi hæc scienti omnia dicam?

eâdem analogiâ, ac sursum, deorsum, dextrorsum, sinistrorsum, prorsum, retrorsum, quorsum, eò versum, quoquo-versum: & similia.

Ver. 350. Θῖν' ἔφ' ἀλὸς πολίης, — Πολλὰ δ' ἤ μητρὶ φίλῃ — Μητέρα, ἐπεὶ μὲ ἐτεκές γε.]

Tristis ad extremi sacrum caput afflitit amnis,

Multa quærens, atque hâc affatus voce parentem;

Mater Cyrene, mater, quæ gurgitis hujus Ima tenes; quid me præclarâ stirpe Deorum? &c. Georgic. IV. 319.

Ver. 352. — μινυθ' ἀδιδόν περ' ἑόντα,

Τιμὴν πέρ μοι ὄφελ' ἔλ' Ὀλύμπιος.] Vide infra, i, 412, Εἰ μὲν κ' αὖθις μένων, &c.

Ver. 356. Ἠτίμησεν.] Οἱ νόοι καὶ οἱ πλάσσοι, ὑβρισταί· ὑπερέχουσιν γὰρ αἰσονται, ὑβρίζοντες· ἔθραυσε δὲ, ἀτιμία· Ὁ δὲ ἀτιμάζων, ὀλγωρεῖ· — Διὸ λέγει ἐργιζόμενος ὁ Ἀχιλλεύς, "Ἠτί-

μησεν" &c. Aristot. Rhetoric. lib. 2. c. 2.

Ver. 357. Ὡς φάτο δακρυχέων —

Constitit; & lachrymans, — inquit.

Æn. I. 463.

Multa gemens; largoque humectat, flumine vultum. — ibid. 469.

Sic fatur lachrymans —, Æn. VI. 1.

Ver. 361. Χεῖρ' ἐμὴν κατέρεξεν, —

Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;]

— dextrâque prehensum

Continuit, roseòq; hæc insuper addidit ore: Nate, quis indomitas tantus dolor excitat iras?

Æn. II. 592.

Ver. 364. Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη]

— Quærenti, talibus ille

Suspirans imòque trahens à pectore vocem. — Æn. I. 374.

Ver. 365. Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' —;]

Scis, Proteu, scis ipsè. — Georgic. IV. 447.

- ὦ χόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡλείων^Θ,
 Τίω ᾗ διεπράδομέν τε, ἢ ἡγομένη ἐνθάδε πάντα.
 Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν ἦες Ἀχαιῶν,
 Ἐκ δ' ἔλον Ἀτρεΐδῃ Χρυσήϊδα καλλιπάρηον.
 370 Χρύσης δ' αὖθ' ἱερῶς ἐκατηβόλῃ Ἀπόλλων^Θ,
 ἦλθε θοὰς ὑπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλῃ Ἀπόλλων^Θ,
 Χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ ἢ ἐλίασετο πάντας Ἀχαιῆς,
 375 Ἀτρεΐδα ᾗ μάλισα, δῶ κοσμήτορε λαῶν.
 Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπὶ φήμησαν Ἀχαιοί,
 Αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα, ἢ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
 Ἀλλ' ἔκ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ.
 Ἀλλὰ κακῶς αἰφίει, κρατερὸν δ' ὑπὶ μῦθον ἔτελλε.
 380 Χωόμεν^Θ δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
 Εὐξαμένῃς ἤκασεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλ^Θ ἦεν.
 Ἦκέ δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλ^Θ· οἱ δέ νυ λαοὶ
 Θνήσκον ἐπ' αὐσύτεροι· τὰ δ' ἐπ' ᾤχετο κῆλα θεοῖο
 Πάντη ἀνὰ στρατὸν Ὀϊῷ Ἀχαιῶν· ἄμμι ᾗ μάλιν
 385 Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἐκάπιο.
 Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτ^Θ κελόμην Θεὸν ἰλάσκεσθαι.

- “ Ivimus in Theben sacram urbem Etionis.
 “ Hancque diripimus, & adduximus huc omnia:
 “ Et hæc quidem benè diviserunt inter se filii Achivorum,
 “ Elegerunt autem Atridæ Chryseida pulchris-genis:
 370 “ Chryses verò postea sacerdos longè-jaculantis Apollinis
 “ Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum,
 “ Redempturûsque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,
 “ Infulam habens in manibus longè-jaculantis Apollinis,
 “ Aureo cum sceptro; & supplex oravit omnes Achivos,
 375 “ Atridas verò imprimis, duos duces populorum.
 “ Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,
 “ Reverendumque esse sacerdotem, & splendidum accipiendum pretium:
 “ At non Atridæ Agamemnoni placuit animo;
 “ Sed contumeliosè dimisit, & minacem sermonem addebat.
 380 “ Iratus itaque senex retro abivit: hunc autem Apollo
 “ Precantem exaudivit, quoniam valdè illi carus erat:
 “ Misit itaque in Argivos malam sagittam; populi verò
 “ Moriebantur alii super alios: ibantque spicula Dei
 “ Quoquo versus per exercitum latum Achivorum: nobis autem vates
 385 “ Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis.
 “ Tum statim ego primus hortabar Deum placare.

Ver. 372. Λυσόμενός τε θύγατρα,] Vide
suprà, ver. 13, &c.

Ver. 380.—τοῖο δ' Ἀπόλλων Εὐξαμένῃς
ἤκασεν,]

Audiit illa Deus, —Æn. X. 424.

Ver. 382.—οἱ δέ νυ λαοὶ] Non superva-
caneum est istud, vñ. Eam enim ferè vira

habet, ac si Latinè dicas, “ Milites verò
statim” &c. Ortum habet scilicet, ex vo-
cabulo νῦν.

Ver. 386.—κελόμην Θεὸν ἰλάσκεσθαι]

—orandaque Divæ

Numina conclamant, —Æn. II. 232.

Ver.

- Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλῳ λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
 Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένῳ ἐστί.
 Τῷ μὲν γὰρ σὺν νηὶ Θοῇ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ
 390 Ἔς Χρύσειν πέμπουσιν, ἄγχι δ' ὠρεῖ ἀνακτι·
 Τῷ δ' ἑὸν κλισίῃθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
 Κέρειν Βελσῆῳ, τῷ μοι δόσαν ἦες Ἀχαιῶν.
 Ἀλλὰ σὺ, εἰ δυνασαί γε, πείραο παιδὸς ἐνῳ·
 ἔλθ' ἔλθ' ἄλνυμπόνδε Δία λίσαι, εἰ ποτε δὴ τι
 395 Ἦ ἔπει ὠνησας κρηδίῳ Διὸς, ἡ δ' ἔργω.
 Πολλάκι γὰρ σέο, πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν, ἄκυσσά
 Εὐχομένης, ὅτ' ἔφηθα κελανεφεί Κρονίωνι
 Οἷον ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμυῖαι,
 Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,

- “ Atridem verò deinde ira cepit; statimque exurgens
 “ Minatus est verbum, quod utique & perfectum est,
 “ Illam quidem enim cum navi veloci nigris-oculis Achivi
 390 “ Ad Chrysen deducunt, feruntque donaria Deo:
 “ At mihi jam nuper è tentorio iverunt praecones abducentes
 “ Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
 “ Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
 “ Profecta adcaelum Jovem precare, si unquam utique aliquid
 395 “ Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam factu.
 “ Szepè enim tepatris in aedibus audiui
 “ Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Saturnio
 “ Solam te inter immortales indignam perniciem avertisse,
 “ Quando ipsum colligare caelestes voluerunt alii,

Ver. 393.—παιδὸς ἑῶς.] Τῷ σὺ· οἱ δὲ, ἀ-
 γασθῆ. Schol.

Ver. 394.—Δία λίσαι.] Quà ratione vox,
 Δία, hic ultimam producat, vide supra ad
 ver. 51.

Ver. 395. Ἦ ἔπει, ——— ἡ δ' ἔργω.] Sug-
 gerere mihi videntur hæc verba, verum il-
 lum Sophaelis in Tracbinis, 1066:

Ὡ πολλὰ δὴ καὶ Σεραμὰ καὶ λόγῳ κακὰ
 hoc modo emendari posse,

Ὡ πολλὰ δὴ καὶ ἔργῳ τε καὶ λόγῳ κακὰ,
 quem & Cicero hoc modo vertit,

O multa dictu gravia, perpassu aspera!

Ver. 396. Πολλάκι γὰρ σέο,] Καὶ δέκνυσιν
 ἡμῖν ὁ ποιητής, τίς μὲν ἀν' ἡν ἀτέχνῃ ἀπαιτή-
 σιν τρέπος, τίς δὲ ἐντίχνῃ. Ὁ Ἀχιλλεὺς τῇ
 μητρὶ λέγει, “ Πολλάκι γὰρ σέο, &c.” Dion.
 Halicarn. libr. qui inscribitur Τέχνη, cap. 9.
 Quem vide.

Ibid. —πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν,] In aedibus
 Patris Mei. “ Hoc enim ita solet ferè in-
 telligi, cum Pater aut Mater tantum dici-
 “ tur:” Ut rectè Camerarius. Ἐγὼ τὸ τῷ
 πατρὶ ΜΟΤ Πηλέως οἴκοις ἐν θαλάσῃ γὰρ
 Πηλεὺς κατοικεῖν ἐκ ἡδύνατο. Schol.

Ver. 397. —κελανεφεί Κρονίωνι] Κρονίων,
 ὅτι μὲν μακρὸν ἔχει τὸ 1, διὰ τῷ ὁ μικρὸς
 κινεῖται ὡς Μαχάροτος, ὅτι δὲ βραχὺ.

διὰ τῷ ὁ μεγάλου, ὡς Εὐρυτίαντος. Moske-
 puli Schol. ad hujus libri ver. 502. Quod
 quidem quā analogiā fiat, vide supra ad
 ver. 265.

Ver. 398. Οἷον ἐν ἀθανάτοισιν] In vocum
 quarundam plusquam trisyllabarum pede pri-
 ori apud Græcos, præsertim cum syllabæ pri-
 mæ Vocalis sit ὦ vel ἰ, aded parum in pro-
 nunciando tribrachyn inter dactylumque in-
 terest, ut uterque potuerit legitime usurpari.
 Scilicet in voce, ἀθανάτος ἀκάματος, ἀπο-
 νέσθαι, ἀγορεύειν, ἀποδιδῶμαι, Πριαμίδης,
 & similibus.

Ver. 399. Ὅππότε μιν ξυνδῆσαι] Veri si-
 millimum est hæc non ab Homero conficta,
 sed ab antiquis fuisse desumpta Philosophis,
 qui elementorum mutationes, rerumque na-
 turalium formandarum rationem, sub hujus-
 modi fabulis soliti sunt docere. Quarum
 tamen fabularum subtilior & enucleatior
 explicatio, ad Poëtici Ornatus intelligen-
 tiam parum facit. Ἐκ μυθινῶς δὲ ἀληθῆς
 ἀγάπην καὶ νῆν τερατολογίαν, ἐκ Ὀμηρικόν—
 Τὸ δὲ πάντα πλάττειν, —ἐκ Ὀμηρικόν. Sta-
 bo. lib. 1. pag. 38. & 45. Al. 20. & 25.

Ibid. —Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,] Schol.
 Οἱ Τιτάνες καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις εἴησι

—Μάλα γὰρ κεράχης ἐπυθοντο καὶ ἄλλοι.
 D 2 “Οἷον

- 400 Ἦρῃ τ', ἡδὲ Ποσειδάων, ἢ Παλλάς Ἀθήνη·
 Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθῆσα, θεὰ, ὑπελύσας δεσμῶν,
 ὦχ' Ἐκατόγχερον καλέσας ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 ὃν Βριάρεων καλέσσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
 Αἰγαίων· ὃ γὰρ αὐτὲ βίη ἔ πατρὸς αἰμείνων.
 405 Ὃς ῥα πατρὶ Κρονίῳ καθέζετο. κύδει γαίῳν·
 Τὸν ἢ ὑπέδδισαν μάκαρες θεοὶ, ἔδ' ἔτ' ἔδησαν.
 Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, ἢ λάβε γένων,
 Αἶ κέν πως ἐθέλῃσιν ὅππ' Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
 Τὸς ἢ καὶ πρύμνας τε καὶ ἄμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιῶς
 410 Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρων βασιλῆος,
 Γυνῶ ἢ καὶ Ἀτρείδης Δρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἦν ἄτλω, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν ἔδ' ἐτίσει.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Θέτις, κατὰ δάκρυ χέουσα·

- 400 "Junoque & Neptunus, & Pallas Minerva :
 " Sed tu eum, quum venisses, Dea, liberasti à vinculis,
 " Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum,
 " Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes
 " Ægeonem: is enim viribus suo patre præstantior.
 405 " Qui porro apud Saturnium sedebat, gloriâ lætus.
 " Hunc utique exhorruerunt immortales Dii, neque Jovem amplius ligaverunt.
 " His nunc illi in memoriam revocatis asside, & prehende genua.
 " Si quo modo velit Trojanis auxiliari,
 " Ad puppes verò usque & ad mare concludere Achivos
 410 " Cæfos, ut omnes fruantur rege :
 " Sentiat autem & Atrides latè-dominans Agamemnon
 " Suam culpam ; quòd fortissimum Achivorum nihil honorârit.
 Huic autem respondit deinde Thetis, lachrymas-effundens ;

Οἵ τινι νῆπτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἔοντες.
 ὁ, 224.

Ver. 400. Ἦρῃ τ', ἡδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλ-
 λάς Ἀθήνη.] *Al.* καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Cæ-
 terum optimo artificio Jovi hic ii memo-
 rantur fuisse inimici, qui a patribus jam
 stabant Achivorum, qui ut plectantur ora-
 tum mittitur Thetis.

Ver. 402. ὦχ' Ἐκατόγχερον]

Et centum-geminus Briareus.

Æn. VI, 287.

Ægeon qualis, centum cui brachia dicunt,
 Centenâque manus. — Æn. X, 567.

Ver. 403. ὃν Βριάρεων] Pronunciabatur
 Βριάρεων. Vide infra ad β', 811.

Ibid. — Βριάρεων καλέσσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε
 πάντες Αἰγαίων.] Similis loquendi ratio ;
 β', 813. γ', 74. ξ', 291. item *Odys.* κ', 305.
 Quâ de re, lepidè admodum *Dio Chrysost.*
orat. II. Οὐ μὲν ἐξ ὅν Ὀμήρῳ τὰς ἄλλας
 γλώττας μετάνειν τὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ ποτὲ
 μὲν Ἀιολίζειν, ποτὲ δὲ Δωρίζειν, ποτὲ δὲ Ἰαζεῖν,
 ἀλλὰ καὶ Διασι διαλέγεσθαι. Cæterum de
 hac loquendi ratione, *Eustathius* sic ; Τὸ
 μὲν ὅπως Κρείττον τῶν ὀνομάτων, θεοὶς δίδωται
 ὁ πῶς, ὡς θνητοῖς, ἀφελίσθαι αὐτοῖς ἕκ ;

Τῶν διωνύμων, τὸ μὲν προγενέστερον ὄνομα εἰς
 θεὸς ἀναφέρει ὁ Πωιτής, τὸ δὲ μεταγενέστερον
 εἰς ἀνθρώπους. *Camerarius* similiter : " Quod
 " ad Deorum appellationem nomen refertur,
 " antiquius putandum ; recentius autem,
 " quod ad Hominum." Mihi sic videtur :
 quæ *Eruditionibus* usitata fuerint nomina,
 Diis tributa ; quæ *Vulgo* magis trita, *Homi-*
nibus. Vide infra ad ζ', 402.

Ver. 404.—ὃ γὰρ αὐτὲ βίη ἔ πατρὸς αἰμεί-
 νων.] Patre suo *Neptuno* fortior. Cæterum
 hunc locum olim ita legerunt nonnulli ; —
 ὃ γὰρ αὐτὲ βίη πολὺ φέρτερος ἢ Πάντων, εἰ
 ναῖσ' ὑπὸ Τάρταρον εὐράεντα. Vide *Eustath.*
 & *Menr. Stephanum*.

Ver. 405.—παρὰ Κρονίῳ] De analogiâ
 τῆς Κρονίως ὁ Κρονίανος, vide supra ad ver.
 397 ; & infra ad β', 813.

Ver. 406.—ἔδ' ἔτ' ἔδησαν] Neque ad Jo-
 vem ligandum amplius aggressi sunt. *Al.*
 ἔδ' ἔτ' ἔδησαν. Quod eodem redit.

Ver. 410.—ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,]
 — τῷ κέν μιν ἐπαύρησθαι οἶα. ζ', 353.

— εἰ αὐτὲ κακορραφίης ἀλεγεινῆς
 Πρώτῃ ἐπαύρηται — — — — — β', 16.

Ver.

- ὦ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκῆσα;
 415 Αἴθ' ὄφελες πρὸς νηυσὶν ἀδάκρυτος ἢ ἀπῆμων
 Ἦδ' ἔπει νύ τοι αἶσα μίνωθ' ἀπερ, ἔτι μάλα δῶ.
 Νῦν δ' ἄμα τ' ὠκύμορος ἢ οἴζυρος πρὸ πάντων
 Ἐπλεοῖ τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
 Τῆτο δέ τοι ἔρεσσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
 420 Εἴμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπὸν ἀγάννιφον, αἶ κε πύθῃ.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμυθος ὠκυπόροισι,
 Μῆν' Ἀχαιοῖσιν, πολέμῳ δ' ὀλοπαῦεο πάμπαν.
 Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' αἰμύμονας Αἰθιοπῆας
 Χθιζὸς ἔβη μὲν δαῖτα· θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἔποντο.
 425 Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλθούσῃ Ὀλύμπῳνδε·
 Καὶ τότε ἔπειτά τοι εἴμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,

- "Heu; fili mi, cur te enutrivī, quem malo fato peperī?
 415 "O utinam apud naves sine lachrymis & illæsus
 "Sederes; quoniam tibi ævum breve, neque valdè diuturnum!
 "Nunc autem simul & citò-moriturus, & ærumnosus supra omnes
 "Es: idcirco te malo fato peperī in ædibus.
 "Hoc tamen dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine
 420 "Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadebitur.
 "Sed tu quidem nunc, navibus affidens velocibus,
 "Irascere Achivis, bello autem abstinere omnino.
 "Jupiter enim in Oceanum ad inculpatores Æthiopus
 "Hesternus abiit ad convivium; Diique simul omnes sequuti sunt.
 425 "Duodecimā autem rursus veniet in cælum:
 "Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum,

Ver. 416. — ἔτι μάλα δύν.] Quâ ratione
 μάλα hic ultimam producat; item ἐπὶ, ver.

437; vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 422. — πολέμῳ δ' ὀλοπαῦεο πάμπαν.]

Cætera parce, puer, bello.

Æn. IX. 656.

Ver. 423. Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν, μετ' αἰμύ-
 μονας Αἰθιοπῆας.]

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθιοπῆας μετὰ τὴν πύθῃ
 ἴωντας.

Αἰθιοπῆας, τοὶ διχθὰ διδάται, ἔσχατοι
 ἀνδρῶν. Odyss. α, 22.

Oceani finem juxta, Solemque cadentem,

Ultimus Ethiope locus est.

Æn. IV. 480.

Oceanum hic intelligit Strabo, τὸν ὠκεανὸν τὸν
 κατ' ὅλον τὸ μεσημβρινὸν κλίμα τιταγμένον.
 lib. 1. Scholiastes autem, ὁ δὲ Ὀκεανός, in-
 quit, ποταμός ἐστι, κατ' Ὀμηρον. Item Dio-
 dorus Siculus: Τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημίαν
 ἐκίπτεν [ἐκ τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν] αὐτὸν με-
 τήκειν κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυπ-
 τίοις τὸν ποταμὸν τῷ Διὶ περαιθεῖσθαι τὸν ποταμὸν
 εἰς τὴν Λιβύην, καὶ μετ' ἡμέρας τινὰς πάλιν
 ἐπιστρέφειν, ὡς ἐξ Αἰθιοπίας τῷ Διὶ παρόντας.
 lib. 1, sub finem. Et paullo superius: Τὸς

Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διαλεκτὴν Ὀκεανὸν
 λέγειν τὸν Νεῖλον. p. 86. & 88. Cæterum
 αἰμύμονας, hic prius significat, & vivendi ra-
 tione simplices. Quanquam alii, ut testatur
 Eustathius, legunt κατὰ Μέμονας Αἰθιοπῆας.

Ver. 425. Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις] Macro-
 bius, Jovis appellatione Solem intelligens,
 ad Horarum hoc numerum refert, quæ He-
 misphærii superioris exortum metiuntur;
 vel ad duodecim Signa. Lib. 1. c. 23. Sed
 multo satius est, Festum hoc aliquod intel-
 ligi Æthiopum, per duodecim dies celebra-
 tum. Quod quidem Festum si quâ parte anni
 inciderit, ex antiquâ aliquâ historiâ colligi
 posset; ut adeo quâ parte anni, quæ in
 Iliadē narratur, contigerint, certò ac præfi-
 nitò posset exponi; inde Lucis fortè pluri-
 mum, ad hujus Poëmatas partes quasdam
 illustrandas, afferri posse arbitratur Porpius.
 De toto certè liquet, & in universum, tem-
 pore verno hæc omnia narrari gesta. Liber
 enim decimus quartus, ver. 153 — 348,
 Veris omninò intelligenda est descriptio.

Ver. 426. — χαλκοβατὲς δῶ.] Stabilem uti-
 que, non solidam: Ut rectè annotavit Do-
 mina Dacier. Quanquam & solidum crede-
 bant Veteres cælum.

- Καί μιν γενάσσομαι, καί μιν πείσειε δὲ ὅτω.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸ δ' ἔλιπ' αὐτῆς
 Χαρόμηνον καταθυσμόν, εὐζώνσιο γυναικὸς,
 430 Τὴν ῥα βίη ἀέκνεντο ἀπηύρων· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἔς Χρύσιον ἵκανε, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμέντι πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 Ἰσία μὲν σείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἰσὸν δ' ἰσοδόκη πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
 435 Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσαν ἑρετμοῖς.
 Ἐκ δ' εὐνᾶς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡ πρυμνήσι' ἔδησαν.
 Ἐκ δ' ἡ αὐτοὶ βαῖνον ὅππῃ ῥήμινι θαλάσσης.
 Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἐκὼλῳ Ἀπόλλωνι.
 Ἐκ δ' Χρυσήϊς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
 440 Τὴν μὲν ἔπειτ' ὅππῃ βωμόν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
 Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν.
 ὦ Χρῦση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Παιδὰ τε σοὶ ἀγέμεν, φοίβῳ δ' ἱερὴν ἑκατόμβην

- “ Et ipſius genibus adſolvar, & eum perſuaſum iri puto.
 Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi
 Iratum in animo, propter mulierem elegantèr-cinctam,
 430 Quam utique vi ab invito abſtulerant. Sed Ulyſſes
 In Chryſen pervenit, ducens ſacram hecatomben.
 Hi autem quando portum valdè profundum intraverant,
 Vela quidem legerunt, poſueruntque in navi nigrâ;
 Malum autem receptaculo ſuo admoverunt, rudentibus demiffum
 435 Statim; ipſamque in ſtationem protraxerunt remis,
 Anchorâſque jecerunt, ac retinacula alligaverunt:
 Et ipſi autem exierunt in littus maris;
 Et hecatomben expoſuerunt longè-jaculanti Apollini.
 Dein & Chryſeis navi exivit pontigradâ.
 440 Hanc quidem poſteâ ad altare ducens ſapiens Ulyſſes,
 Patri charo in manibus poſuit, & ipſum allocutus eſt;
 “ O Chryſe, protinus miſit me rex virorum Agamemnon,
 “ Filiamque tibi ut ducerem, Phœbôque ſacram hecatomben

Ver. 427. Καί μιν γενάσσομαι,] Vide ſuprà
 ad ver. 140.

Ver. 428. Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο.]
 —Sic fatus, nocti ſe immiſcuit atræ.

Æn. IV. 570.

Ver. 434. —πέλασαν,] Vide ſuprà ad ver.
 140.

Ver. 435. —τὴν δ' εἰς ὄρμον] ὄρμος, non
 rectè vertitur Portus, ſed ſtatio in Portu.
 Nam & jampridem, ver. 432, erat navis in
 Portu; λιμένος ἐντός.

Ver. 436. Ἐκ δ' εὐνᾶς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡ
 πρυμνήσι' ἔδησαν.]

Anchora de prorâ jacitur, ſtant Littore
 puppes.

Æn. III. 277.

Ver. 436—439. Ἐκ δ' εὐνᾶς ἔβαλον—

Ἐκ δ' καὶ αὐτοὶ—

Ἐκ δ' ἑκατόμβην—

Ἐκ δ' ἑκὼλῳ—

Mirando admodum artificio Poëta, in rebus
 minutis narrandis, & hîc & aliàs, ſenten-
 tias ſingulas ſingulis verſibus abſolvit. Quod
 ſemper in narratione ſublimiori longè aliter
 fit. Vide infrâ ad β, 102; & ad ι, 210,
 589.

Ver. 439. Ἐκ δ' ἑκὼλῳ νηὸς βῆ ποντοπό-
 ροιο.] Et in hoc verſu numeri ipſi mulierem
 tardè cautèque incedentem depingunt.

Ver. 442.—πρό μ' ἔπεμψεν.] Iſtud πρό,
 non eſt nihili. Reſpondet propè Latinò,
 protinus.

Ver.

- ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὃφρ' ἱλασώμεθ' ἀνάκτα,
 445 Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύσωνα κῆδ' ἐφῆκεν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων
 Παῖδα Φίλιῳ· τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτῷ ἐκατόμβῃ
 Ἐξείης ἔστησαν ἐνδμήτον περὶ βωμόν.
 Χερσίφαντο δ' ἔπειτα, ἣ ἔλοχύτας ἀνέλοντο.
 450 Τοῖσιν ᾗ Χρύσης μεγάλ' ὄχετο, χεῖρας ἀναχών·
 Κλυθί μού, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρυσῷ ἀμφιβέβηκας,
 Κίλλαν τε ζαθέλω, Τενέδοιό τε ἴφι ἀνάσσεις,
 Ἦδη μὲν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες δόξαμένοιο·
 Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἵψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
 455 Ἦδ' ἔτι ἣ νῦν μοι τὸδ' Ὀπικρῆλινον ἐέλδωρ,
 Ἦδη νῦν Δαιναοῖσιν αἰεκέα λοιγὸν ἄμμων.
 Ὡς ἔφαλ' ὀχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐϋξάντο, ἣ ἔλοχύτας προβάλλοντο,
 Αὔρυσαν μὲν περῶτα, ἣ ἔσφαξαν, ἣ ἔδειραν,

“Sacrificarem pro Danais; ut placemus Deum,

445 “Qui modò Argivis acerbissimos dolores immittit.

Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens

Filiam dilectam: hi verò confestim Deo splendidam hecatombam

Ordine statuerunt ritè ædificatum circa altare.

Manusque deinde lavârunt, & molas sustulerunt.

450 His autem Chryses altâ voce precabatur, manibus sublatis,

“Audi me, argenteum-arcum habens, qui Chrysen tueris,

“Cillamque eximiam, Tenedoque potenter imperas:

“Jam quidem aliquando me antea exaudisti precantem;

“Honorâsti quidem me, valdè autem læsisti populum Achivorum:

455 “Itidem & nunc mihi hoc perforce vctum,

“Jam nunc à Danais indignam pestem remove.

Sic dixit orans; hunc verò exaudivit Phœbus Apollo.

Cæterùm postquam precati sunt, & molas projecerunt,

Cervicem retrò egerunt quidem primùm, & jugulârunt, & excoriârunt,

Ver. 444. ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν,] Sic Virgilius;

Cum faciam vitulâ pro frugibus—

Ecclog. III. 77.

“Cum faciam” nimirum, est, cum Sacra faciam. Ut plane ineptissimi sint, qui voces, facere & ποιεῖν, sacrificales esse contendunt etiam tùm, cum & aliud habent sibi conjunctum Accusativum; ut Τῷτο ποιῆτε, Hoc facite, & similia.

Ver. 449. Χερσίφαντο δ' ἔπειτα, &c.] Ταῦτα δὲ Ῥωμαῖοις ἔτι καὶ εἰς ἐμὲ πρᾶττοντας ἐπιταῖς Δυσταῖς ἰδὼν ἐπίσταμαι· καὶ μὴ πίσει τὸδ' ἀρκέμενος ἔβαρβάρως ἐπίσθην εἶναι τοὺς αἰεκέας τῆς Ῥώμης, ἀλλ' ἐκ πολλῶν τόπων συνηλυθότας Ἕλληνας. Dion. Hal. Antiq. Roman. lib. 7.

Ibid.—ὀλοχύτας] Molâ falsâ. Horat.

erm. lib. 2. Ecl. 3.

Ver. 450.—μεγάλ' ὄχετο, χεῖρας ἀναχών.]

—duplices tendens ad sidera palmas,

Æn. I. 97.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.

Æn. X. 667.

Ver. 451.—ἀμφιβέβηκας,] Vide suprâ ad ver. 37.

Ver. 454.—ἐμὲ, μέγα] Quâ ratione ἐμὲ ultimam hîc producat, vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 458.—καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,] Al. οὐλοχύτας ἀνέλοντο. ex ver. 449, suprâ.

Ver. 459. Αὐ ἔρυσαν] Resuripârunt. Vide infrâ, § 325. Εἰς τ' οὐπίσω ἀνέκλασαν τὸν τράχηλον. Schol. Brev. Ἀνέστρεψαν τὸν τράχηλον τοῦ ἱερείου, ἵνα ἡ κεφαλὴ ἀνω ἀφορᾷ. Schol. Moschoruli.

Ἄνω τρέπων ἔσφαζεν. ————— Sophoc.

Ibid.—καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.]

Illi se prædæ accingunt, dapibusq; futuris: Tergora diripiunt costis, & viscera nudant:

D 4

Pars

- 460 Μηρός τ' ἐξέταμον, καὶ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπλυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 Καίε δ' ὑπὶ χίζης ὁ γέρων, ὑπὶ δ' αἰδοπα οἶνον
 Λεῖβε· νέοι δ' παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
 Αὐτὰρ ὑπὶ καὶ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 465 Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν
 Ὡπλησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνος, τεύκοντό τε δαῖτα,
 Δαίνυσθ'· ἥ δέ τι θυμὸς ἐδόξετο δαιτὸς εἶσης.
 Αὐτὰρ ὑπὶ πόσιος καὶ ἐδηλῆος ἐξ ἔρου ἔντο,

- 460 Femorâque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant; super ipsis autem frustra cruda posuerunt.
 Adolebat autem in lignis fissis senex, & insuper nigrum vinum
 Libabat: juvenesque, secus illum, tenebant verua in 5 mucrones fissâ manibus.
 Tum postquam femora exusta erant, & viscera gustârunt,
 465 Minutatim dein secuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
 Asâruntque scitè, detraxeruntque omnia.
 Atque ubi cessârunt ab opere, apparâruntque convivium,
 Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo æquali.
 Porro postquam potûs & cibi desiderium exemerant,

Pars in frustra secant, verubusque tremen-
 tia figunt.

Littore ahena locant alii, flammæque mi-
 nistrant.

Tum victu revocant vires.—Æn. l. 214.

Ver. 460. Μηρός τ' ἐξέταμον,] *Prosecue-
 runt.* Unde *Prosesta*; vox sacrificialis.

Ver. 461.—ἀμοθέτησαν,] Ἐκοψαν μικρὸν
 ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μν-
 ρία. *Schol.*

Ver. 462.—αἰδοπα οἶνον.] “*Conjectare
 me, vinum, quod semina quædam Caloris
 in sese habet, effeque naturâ ignitius; ob
 eam rem dictum esse ab Homero αἰδοπα
 οἶνον; non, ut alii putarent, propter Colo-
 rem.*” Gell. lib. 17. c. 8. “*Num quia
 Vinum semina quædam in se Caloris habet,
 ob eam rem Homerus dixit αἰδοπα οἶνον;
 non, ut quidam putant, propter Colorem?*”
Macrob. lib. 7. c. 12. Generosum Vinum.

Ver. 463.—πεμπώβολα] *Schol.* Πέντε ὀβ-
 ολούς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρατυμένης πρια-
 νοειδῶς. *Quinplex veru, craticulæ simile.*

Ver. 464. Αὐτὰρ ἐπὶ:] Αὐτὰρ, quod est.
 αὐτ' ἄρ, eandem ferè vim habet, ac Latinum
 “*autem,*” seu “*tum deinceps:*” Et
 proinde longè aliud est quàm ἀλλά. Nempe
 αὐτὰρ, ordine disposita atque sententia con-
 necit; ἀλλά, inter se opposita disjungit.
 Quod cùm non intelligeret *Barnesius*; sen-
 tentiam infra, ξ, 101, penitus jugulavit,
 inferiendò αὐτὰρ pro ἀλλά. Vide ad lo-
 cum.

Ver. 465. Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα] *Haud
 scio facetusne sit magis, an ridiculus, quem*

hinc arripuit *Martialis* jocum:

Si tibi *Mistyllus* coquus, *Æmiliane*, vo-
 catur;

Dicetur quare non *Taratalla* mihi?

Lib. 1. 51.

Ver. 466. Ὡπλησάν τε.] Καὶ παρ' Ὀμήρου
 τὰ γε τοιαῦτα μάθοι ἂν τις. Οἶθα γὰρ ὅτι
 ἐπὶ στρατῶν ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐσιασέσιν, αὐτὸ
 ἰχθύσι καὶ αὐτὸς ἐσία, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάτῃ
 ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, αὐτὸς ἐφθοῖς κρέαςιν,
 ἀλλὰ μόνον ὅππῃς. — Οὐδ' ἔτι μὴν ἡδυσμάτων,
 ὡς ἐγὼ μαι, Ὀμήρος πώποτε ἐμνήσθη. *Plat. de
 Republ. 1. 3.*

Ver. 468. — ὅδ' ἐτι θυμὸς ἐδόξετο] *Nec
 non abundè erant contenti.* *Henr. Stepha-
 nus* legendum contendit, ὅδ' ἐτι. Cui ta-
 men non assentior.

Ibid. — δαιτὸς εἶσης] Ἰσομοίρως καὶ μεριστῶς.
Schol. Brev. Τῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ αὐτῇ γὰρ
 κυρίως τὸ ἴσον, πᾶσιν ὁμοῦ προκειμένη ἰσοτι-
 μως. *Schol. Moschoruli.* Καὶ τῶν κρεῶν δὲ
 μοῖραι ἐνέμοντο· ὅθεν εἰσας φησὶ τὰς δαῖτας,
 ἀπὸ τῆς ἰσότητος. — Ἐπεὶ σθη δὲ Ζηνόδοτος,
 δαῖτα εἶσιν, τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. *Albius,*
lib. 1. c. 10.

Ver. 469. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδηλῆος ἐξ
 ἔρου ἔντο,]

Postquam exempta fames epulis, men-
 sæque remotæ. *Æn. 1. 220.*

Postquam prima quies epulis, mensæque
 remotæ. *ibid. 727.*

Postquam exempta fames, & amor com-
 pressus edendi. *Æn. VIII. 184.*

—dapes, & plenæ pocula mensæ.

Æn. XI. 738.
Ver.

- 470 Κῆροι μὲν κρητῆρας ἐπέσεψαντο ποτοῖο.
 Νάμνησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπείαςιν.
 Οἱ δ' ἢ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἰλάσκοντο,
 Καλὸν αἰείδοντες παιήονα, κῆροι Ἀχαιῶν,
 Μέλποντες Ἑκάεργον· ὃ δ' ἢ Φρένα τέρπει ἀκῶν.
 475 Ἡμῶ δ' ἠέλιος καλέδω, καὶ ὅππιν κνέφας ἦλθε,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς.
 Ἡμῶ δ' ἠελιγρία φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότε ἐπειτ' ἀνάγοντο μὲν στρατὸν δῖον Ἀχαιῶν.
 Τοῖσιν δ' ἱκμήνον ἔβρον ἰεὶ ἐκάεργος Ἀπόλλων.

470 Pueri quidem crateras coronabant vino;
 Distribuebantque omnibus, auspicantes poculis.
 Illi igitur totum diem cantu Deum placabant,
 Lætum canentes pæana, juvenes Achivorum,
 Cantu celebrantes longè-jaculantem *Apollinem*: ille autem animo delectabatur
 audiens.

475 Quando verò sol occidit, & tenebræ supervenerunt,
 Utique tunc dormiverunt juxta retinacula navis.
 Quando autem mane-genita apparuit rosea-digito Aurora,
 Tunc deinde revehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
 His porro secundum ventum misit longè-jaculans Apollo:

Ver. 470. Κῆροι μὲν κρητῆρας ἐπέσεψαντο ποτοῖο.]

— & Socii cratera coronant.

Georgic. II. 528.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. *Æn. I. 728.*

Ἐπὶ ἐξόνται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες, ἥτοι ὑπερχυλῆς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται, ὥς διὰ τοῦ ποτοῦ [leg. ποτοῦ] ἐπισεφασθῆναι. *Atbenæus, lib. I. c. 11.* Τὸ δὲ σέφειν, πληρῶσιν τινα σημαίνει. *Id. lib. 15. c. 5.* Sunt tamen qui hoc aliter interpretentur;

— συνάψας καρπίμοις κισσοῦ κλάδοις ἔσεψα. — *Alexis Poëta apud Atbenæum, lib. 11. c. 6;* de cratere *Ibericleo*. Sed hoc recentius.

Ver. 471. Νάμνησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπείαςιν.] Vide *Odys. h. 183. σ', 417. φ', 263.* Τὸ “πᾶσιν,” οὐ τοῖς ποτηρίαις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. *Atbenæus, lib. I. c. 11.*

Ver. 472. Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἰλάσκοντο.] Θαλήταν τὸν κρητὰ φασί—διὰ μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τε τοῦ κατασχόντος λοιμοῦ, τὴν Σπάρτην.—Ἀλλὰ καὶ Ὅμηρος τὸν κατασχόντα λοιμὸν τοῦς Ἕλληνας παύσασθαι λέγει διὰ μουσικῆς, —ἐπιθεάσας τὴν μουσικὴν δύναμιν διὰ τούτων [“Οἱ δὲ πανημέριοι—”] προσαπέφηνας ἡμῖν. *Plutarch. de Musicâ, sub finem.*

Ver. 473. Καλὸν αἰείδοντες.] Vide infra ad β. 43.

Ibid. —αἰείδοντες παιήονα.]

—lætum pæana fecuti. *Æn. X. 738.*

Ver. 474. Μέλποντες Ἑκάεργον.] Vide supra ad ver. 51.

Ver. 476. —παρὰ πρυμνήσια] Juxta *Pælum*, quem Romani *Tonfillam* appellant.

Ver. 477. Ἡμῶ δ' ἠελιγρία φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως.]

Postera Phœbeâ lustrabat lampade terras, Humentemque aurora polo dimoverat umbram. *Æn. IV. 6.*

Oceanum interea surgens Aurora relinquit.

It portis jubare exorto—*ibid. 129.*
 Et jam prima novo sparcebat lumine terras

Tithoni croceum linquens Aurora cubile. *ibid. 584.*

Jamque rubescebat radiis mare, & æthere ab alto

Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. *Æn. VII. 25.*

Aurora intereâ miseris mortalibus almam Extulerat lucem, referens opera atque labores. *Æn. XI. 182.*

—cùm primùm crastina cælo Puniceis invecta rotis Aurora rubebit.

Æn. XII. 76.

Pulcherrima hæc; nec tamen vocis, ῥοδοδάκτυλος, *Vim* attingunt, Ἀπὸ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίσσει τὸ τῶν Ἀκτιῶν σχῆμα. *Schol.* Ἔστι γὰρ ἄλλο ἄλλῃ κῦριώτερον, καὶ ὁμοιωμένον μᾶλλον, καὶ ἐκείνῳ, τῷ ποιῶν τὸ πρᾶγμα πρὸ ὁμμάτων—Διαφέρει δ' ἐπείν' οἷον, ῥοδοδάκτυλος ἥως, μᾶλλον ἢ φοινικοδάκτυλος, ἢ ἐτι φαυλότερον, ἐρυθροδάκτυλος. *Aristot. Rhetoric. lib. 3. c. 1.* Vide supra ad ver. 43, & infra ad ver. 528.

Ver. 479. Τοῖσιν δ' ἱκμήνον ἔβρον ἰεὶ.] Prosequitur

- 480 Οἱ δ' ἰσὺν σήσαντ', ἀνά θ' ἰσία λούκα πέτασαν·
 Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἰσίον, ἀμφὶ δ' κῦμα
 Στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰσῆς·
 Ἡ δ' ἔθεν κατὰ κῦμα διαπρήσσεα κέλευθα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο κατὰ σρατὸν δῖρῳ Ἀχαιῶν,
 485 Νῆα μὲν οἷγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.
 Ὑψὲ δ' ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν.
 Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τέ.
 Αὐτὰρ ὁ μῆνιε, νηυσὶ παρῆμῃσι ὠκυπόροισι,
 Διοχρῆς Πηλέως υἱὸς πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς,
 490 Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορῇ πωλέσκετο κυδιάνεργον,
 Οὔτε ποτ' εἰς πόλεμόν γ' ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
 Αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀντίκ' τε πτόλεμόν τε.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἔκ τοιο δωδεκάτη γῆρετ' ἦως,

- 480 Illi verò malum erexerunt, velâque alba panderunt :
 Ventus autem flatu-implevit medium velum, circumque fluctus
 Carinam ater valdè resonabat, navi eunte :
 Hæc itaque currebat per fluctum conficiens vias.
 Ac postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum ;
 485 Navem quidem hi nigram in continentem subdlexerunt,
 Altè super arenas palangasque longas subtenderunt :
 Ipsi autem sparsi sunt per tentoriâque navisque.
 Verùm iram fovit, navibus affidens velocibus,
 Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,
 490 Neque unquam in concione versabatur illustres-viros-habente,
 Neque unquam in prælio ; sed macerabat suum cor,
 Illic manens ; desiderabat autem clamorémque pugnamque.
 At quando jam ex illo duodecim erat dies,

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes.

Æn. III. 130.

Vide infra ad Odyss. λ', 6.

Ver. 480. Οἱ δ' ἰσὺν σήσαντ'] *Al.* εἴσαντ'

Ver. 481. Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἰσίον]

& auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus
 Austro. *Æn.* III. 357.

Vela facit tamen, & plenis subit ostia
 velis. *Æn.* V. 281.

Ver. 482. —κῦμα—πορφύρεον]

—mare purpureum—*Georgic.* IV. 373.

Cæterum, quâ analogiâ à πορφύρεω deducatur πορφύρεος ; à φαῖνω, φαῖνός ; à κρῖνω, κρῖτος ; à κλῖνω, κλίτος : à μαρτυρομαι, μαρτύρος ; & similia ; Vide supra ad ver. 309, 314, 338. *Barnesius* hîc legendum velit, πορφύρον : sed nihil opus.

Ver. 483. Ἡ δ' ἔθεν κατὰ κῦμα διαπρήσσεα κέλευθα.]

—Maris æquor arandum. *Æn.* II. 780.

—vastumque cavâ trabe currimus æquor. *Æn.* III. 191.

Currit iter tutum non seciùs æquore classis. *Æn.* V. 862.

Odyss. β', 429, scriptum est, διαπρήσσεα κέλευθον. Quod auribus magis placet.

Ver. 484.—κατὰ σρατὸν] *Al.* μετὰ σρατὸν.

Ver. 486.—ἐπὶ ψαμάθοις] *Al.* ἐπὶ ψαμάθῃ.

Ver. 488. Αὐτὰρ ὁ μῆνιε, νηυσὶ] Quoniam μνηῖω secundam producit, verisimillimum est (licet id non necessariò sequatur,) pronunciatum fuisse contractè, Αὐτὰρ ὁ μῆνι, νηυσὶ—. Vide β', 769, 772.

Ver. 489. Διοχρῆς Πηλέως υἱὸς] Pronunciabatur Πηλῶς. Alii scribunt, Πηλέος : Quod ferri quoque potest, & pronunciabatur Πηλῆς. *Barnesius* edidit Πηλῆος : Et ipsum quoque non malè ; cum υἱὸς priorem & aliàs corripiat, & Πηλῆος præsertim sit dictio Ionica.

Ver. 491.—φθινύθεσκε] οὐκ ἔφερε τὴν σχολὴν, ἀλλὰ “ φθινύθεσκε” *Æc.* *Plutarch.* in *Pyrrho.* Ἐκεῖνον οὐδὲν ἥρεσκε τῶν μαλθαῶν, ἀλλὰ “ φθινύθεσκε” *Æc.* *Id.* in *Agide* *Æc.* *Cleomene.* Ἐνίς δὲ καὶ μὲ πρᾶσσειν, αὐτὸ πολλάκις εἰς ἀθυμίαν καθίστησιν ὥς—“ ἀλλὰ φθινύθεσκε” *Æc.* *Id.* de *Tranquill. animi* ; sub initio. Cæterum de hujus vocis prosodiâ, vide infra ad β', 43.

Ver.

- Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
 495 Πάντες ἄμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' εἰ λήθετ' ἐφετμέων
 Παιδὸς ἐξ, ἀλλ' ἦγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
 Ἥερ' ἰδὲ ἀνέβη μέγαν ἔρχον, Οὐλύμπόν τε·
 Εὐρεν δ' Εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἡμῶν ἄλλων
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδαιρείδος Οὐλύμποιο.
 500 Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γένων
 Σκαίῃ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἔπ' ἀνδρεῶνος ἐλῶσα,
 Διοσφομένη προσέειπε Δία Κρονιώννα ἄνακτα·
 Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
 Ἥ ἐπει, ἢ ἔργω, τόδε μοι κήλιον ἐέλδωρ·
 505 Τίμησόν μοι υἱόν, ὅς ὠκυμορώτατ' ἄλλων
 Ἐπλετ'· αἰτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς δ' οὐδέ γαρ.
 Ἀλλὰ σύ περ μιν τίσον, Ὀλύμπιε, μητίετα Ζεῦ·
 Τόφρ' ὃ δ' ἔπ' Τρώεσσι τίθει κρείστος, ὅφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
 510 Ἰὼν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσιν τέ ἐ τιμῇ.
 Ὡς φάτο· καὶ δ' ἔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Tum utique ad Olympum ibant Dii semper existentes

- 495 Omnes simul, Jupiterque præibat: Thetis autem non oblita est mandatorum
 Filii sui, sed emerfit ex undâ maris,
 Matutinâque conscendit in magnum cælum Olympumque:
 Invenit autem latè-sonantem Saturnium seorsum sedentem ab aliis
 In summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
 500 Et ante ipsum sedit, & prehendit genua
 Sinistrâ; dextrâque mento prehenso,
 Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem:
 "Jupiter pater, si unquam reverà te inter immortales juvi,
 "Vel verbo, vel opere; hoc mihi perfice votum:
 505 "Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ cæteris
 "Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon
 "Contumeliâ-affecit: Ereptum enim habet præmium, ipse abripiens,
 "At tu ipsum honora, Olympic, sapientissime Jupiter;
 "Tamdiu autem Trojanis adjice victoriâ, donec Achivi
 510 "Filium meum honorent, augeantque eum honore.
 Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens Jupiter,

Ver. 498.—Εὐρύοπα] Alii exponunt, latè prospicientem: Alii voce latè sonantem, latè sonantem.

Ver. 500. Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γένων]

—genua amplexus, genibusque volutans

Hærebatur ————— En. III. 607.

Ver. 503. —εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,

Ἥ ἐπει, ἢ ἔργω,] Vide suprâ, ver. 395, 398, 399, &c. Τὸ μὲν ὀνειδίζειν ἀφίησι τὸ δὲ ὑπομνήσκουσιν ἐπιμνηστικῶς παραγίνεται. Τὸ μὲν ἔργον εἰς τὴν (vide ver. 399, &c.) τὴν

δὲ ἀνάμνησιν εὐπρεπῶς ἐποίησατο. ————— Καὶ τὰ μέτρα τῶν ἐσχηματισμένων λόγων παιδιῶς ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος, ὅτι καὶ τῆς εὐπρεπείας διδῶται, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν χρειᾷ συντομίας. [Legendum fortassis, εἰ μόνον τῆς εὐπρεπείας. &c.] Dionys. Halicarnas. lib. qui inscribitur τέχνη, c. 9.

Ver. 508. Ἀλλὰ σύ περ μιν τίσον] Si alii eum contumeliâ afficiunt, at Tu eum honora. Istam scilicet vim habet vocula πέρ.

Ver. 510. —ὀφέλλωσιν τέ ἐ τιμῇ.] Alii ὀφέλλωσιν τέ ἐ τιμῇ.

Ver.

- Ἄλλ' ἀκέων δ' αὖ ἦτο· Θέτις δ', ὡς ἤφατο γένων,
 ὧς ἔχει' ἐμπεφυῖα, καὶ ἤρετο δ' αὖτερον αὖτις·
 Νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόαχο, καὶ καλάνδρσον,
 515 Ἡ δ' ὀπίσσει· ἐπεὶ εἴ ποι ἐπὶ δέῃ· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
 Ὅσον ἐγὼ μὲν πᾶσιν ἀτιμολάτῃ Θεός εἰμι.
 Τὼν δ' ἢ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 Ἡ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
 Ἡρῆ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
 520 Ἡ δ' ἢ καὶ αὖτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
 Νεικῆ, καὶ τέ με Φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν·
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ὀπίσσιχε, μή σε νοήσῃ
 Ἡρῆ· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσει, ὄφρα τελέσσω.
 Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ καλάνδρσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
 525 Τῷτο γ' εἰς ἐμέθεν γε μελ' ἀθανάτοισι μέγιστον
 Τέκμων· εἰ γ' ἐμὸν παλινάγρετον, εἰδ' ἀπαληλὸν,
 Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ καλάνδρσω.
 Ἡ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὄφρ' οὖσι νεῦσε Κρονίων·

- Sed tacitus diu fedit. Thetis verò, ita ut apprehenderat genua,
 Sic tenebat inhærens, & rogabat secundò iterum;
 " Verè jam mihi promitte, & annue,
 515 " Vel abnue; quoniam non tibi inest timor: ut benè sciam,
 " Quanto ego inter omnes inhonoratissima Dea sim.
 Hanc autem gravitèr suspirans allocutus est nubes-cogens Jupiter;
 " Sanè perniciosum facinus, quum me in offensionem impellis
 " Junonis, quando me irriter contumeliosis verbis.
 520 " Hæc autem & temerè mecum semper inter immortales Deos
 " Contendit; atque me dicit in pugna Trojanis auxiliari.
 " Sed tu quidem nunc recede, ne te videat
 " Juno: mihi autem hæc erunt curæ, ut perficiam.
 " Verùm age, jam tibi capite annuam, ut fidem habeas.
 525 " Hoc enim à me inter immortales maximum
 " Signum: non enim *Promissum* meum revocabile, neque fallax,
 " Neque infectum, quodcunque capite annuero.
 Dixit, & nigris superciliis annuit Saturnius:

Ver. 514. Νημερτὲς μὲν δὴ μοι] Verè jam mihi, quaeso, &c. Non enim hîc vacat istud, δὴ.

Ver. 515. — ἐπὶ δέῃ] Vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 517. — νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad ver. 175.

Ver. 518. Ἡ δὴ λοίγια ἔργ'] Al. Ἡδὴ λοίγια ἔργ'.

Ver. 519. — ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.] Al. ὀνειδείοις ἐπέεσσιν. Magis aridet, ὀνειδείοις quia ὀνειδισσὸν penultimam corripit.

Ver. 520. — ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad ver. 398.

Ver. 522. Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ὀπίσσιχε, — ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται,]

Cede locis; ego, siqua super—,

Ipse regam, — Al. VII. 559.

Ver. 524. Εἰ δ', ἄγε,] Sin dubitas; ecce, &c.

Ver. 526. — εἰ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, εἰδ' ἀπαληλὸν,

Οὐδ' ἀτελεύτητόν] Promissum meum, neque per levitatem, neque per fraudem, neque per impotentiam irritum erit. Ut rectè observavit Eustathius, alique.

Ver. 528. — κυανέῃσιν ἐπ' ὄφρ' οὖσι] Quia Caeli nimirum color cæruleus. Simili de causâ Neptunus itidem, κυανοχαίτης. Vide suprâ ad ver. 43 & 477.

Ibid. — ἐπ' ὄφρ' οὖσι νεῦσε Κρονίων·

Ἀμβρόσιας δ' ἄρα χαῖται ἐπιπράσαντο ἀνακτος,

Κρατὸς ἅπ' ἀθανάτοιο μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.]

Ambrosiaque comæ, — Al. I. 407. Annuit,

- Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος,
 530 Κρατὸς ἅπ' αἰθανάπιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.
 Τῷ γ' ὥς βελούσαντε διέτμαρχον· ἥ μὲν ἔπειτα
 εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν, ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 Ζῶς ᾗ ἐὼν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσαν
 Ἐξ ἐδέων, σφῶ πατρὸς ἐναντίον· ἔδ' εἰς ἔτλη
 535 Μῆναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσαν ἅπαντες.

Ambrosiæ verò comæ concussæ sunt regis

- 530 A capite immortalis; ac magnum tremefecit Olympum.
 Illi utique re sic deliberata discesserunt: hæc quidem deinde
 In mare defiliit profundum è splendido Olympo;
 Jupiter autem rediit in suam domum. Dii verò simul omnes assurrexerunt
 Ex sedibus, sui patris in occursum: neque quisquam sustinuit
 535 Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes.

Annuat, & totum nutu tremefecit Olympum.

Æn. X. 115.

Terrificam capitis concussit terque quaterque

Cæsariem; cum quâ terram, mare sidera movit.

Ovid. Metam. I. 179.

Ἀπομνημονεύσει δὲ τοῦ Φειδίου, διότι πρὸς τὸν Πάριον εἶπε συνδεδωμένον, πρὸς τὴν παράδοξον μάλιστα ποιήσιν τὴν εἰκόνα τοῦ Διὸς, ὅτι πρὸς τὴν Ὀμήρου, δὲ ἐπὶ τὴν ἐκτεθείσαν τούτων· “Ἡ, καὶ κυανέησιν” &c. εἰρησθαι γὰρ μάλα δεκτὴ καλῶς. Strabo lib. 8. p. 543. Edit. Amst. 1707. “Phidias, cum Jovem Olympium fingeret, interrogatus de quo exemplo divinam mutaretur effigiem, respondit, archetypum Jovis in his se tribus Homeri versibus invenisse.” Maestob. lib. 5. c. 13.

Porro, libet hîc obiter annotare, quàm sæpe corruerit linguam Romanum Sanctius; qui [de causis linguæ latinæ. lib. 4. cap. 6.] ex loco Ovidii jam citato, & similibus quibusdam, arreptâ occasione; ablativum (quem appellant) Instrumenti, cum præpositione [Cum] conjungi posse contendit: cum, è contrario, ex plurimis manifestum sit exemplis, præpositionem, à quâ (plerumque suppressâ) pendet iste Ablativus, utique non esse, cum; sed, ab. Citat ipse ex Ovidio: “Pectora———trajectus ab ense,” hoc est, ense trajectus: “Defendar ab armis,” hoc est, armis defendar: “Fallere ab arte viros,” hoc est, arte fallere: Quibus adde, “Tunicâque amicitur ab albâ,” hoc est, albâ tunicâ amicitur. Quæ in alteram partem exempla adduxit Sanctius, inseruitve deinceps Scioppius, vel in Notis suis tandem addidit Perizonius; eorum omnium exemplorum, nè unum quidem rem attingit. “Cæsariem cum quâ terram movit;” non est, quâ terram movit; sed, simul cum quâ terram movit. “Ipse dedit leibo cum quibus ante feras,” non de instrumento dictum

est, sed de sociis. “Verrebat rarè cum pectine pratum; &,” “cirri cum quibus venantur;” utrumque & ipse agnoscit aliter esse scriptum; & vera si sit ista lectio, possit tamen utrobique Ablativus iste non instrumenti esse, sed Adjuncti. “Imperator cum sagittâ saucius;” non est, sagittâ sauciatus; sed, Imperator cum sagittâ infixâ. “Gladium quicum se percusserat;” nuperi est Auctoris, non Latini. “Sufficit fruges cum vomere tellus;” est, tellus cum agriculturâ. “Cum armis configere;” non est, armis configere, sed, armatos configere. “Ista cum linguâ lingere;” non est, linguâ lingere; sed sarcasticè, Tu cum istâ linguâ, &c. “Pacem cum precibus petere;” “Cum maximo labore expugnare;” “Faccere cum tantis minis;” “Investigare cum animo;” “Fruare cum fide;” “Benevolentiam cum singulari:” “Vestire cum Beneficio: non utique Instrumentum denotant, sed Adjunctum. “Instructus cum conjuratorum manu;” “Vexavi cum omnibus meis copiis;” Quibus cum [scilicet quorum operâ] filiam inveni;” itidem non instrumentum significant, sed socios. Denique, “aggrediuntur cum funibus; non est, funibus aggrediuntur; sed, manibus aggrediuntur, funibus armati. Et, “Macedonum animos sibi conciliavit cum Heraclide,” (ed quod Heraclidem scilicet in vincula conjecerat; non utique Ablativus est Instrumenti, sed Adjuncti.

Ver. 531. — διέτμαρχον.] Al. διέτμαρχον.

Ver. 533. — Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσαν]

—viro Phæbi chorus assurrexerit omnis.

Virg. Eclog. VI. 66.

Ver. 535. — ἐπερχόμενον ἀλλ'] Quâ ratione hîc ἐπερχόμενον, & τέτληκας, infra ver. 543, ultimam producant; vide suprâ ad ver. 51.

Ibid. — ἔσαν ἅπαντες.] Ἐσαν, ultimâ brevî, ex ἔσησιν vel ἔσαν, simili analogiâ

- Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ὑπὶ θρόνῳ· ἐδὲ μιν Ἥρη
 Ἠγνοίησεν ἰδῶσ', ὅτι οἱ συμφρέσαστο βελὰς
 Ἀργυρόπεζα Θέτις. θυγάτηρ αἰλίοιο γέροντος·
 αὐτίκα κερταμίοισι Δία Κρονίωνα προσήυδα·
 540 Τίς δ' αὖ τοι, δολομήτα, Θεῶν συμφρέσαστο βελὰς ;
 Αἰεὶ τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἅπῃ νόσφιν ἰόντα,
 Κρυπλιάδια φρονέοντα δικαζέμεν· ἐδὲ τι πῶ μοι
 Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἐπ' ἔμῃ, ὅ, τί νοήσεις.
 Τίω δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατήρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
 545 Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμὲς ὑπέλπεο μύθους
 Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσονται, ἀλόχῳ περ ἐσθῇ.
 Ἀλλ' ὃν μὲν κ' ὑπαικὲς ἀκχέμεν, ὅστις ἔπειτα
 οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσει, ὅτ' ἀνθρώπων
 Ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνδρθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
 550 Μῆτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διεῖρεο, μὴδὲ μετὰλλα.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πύτνια Ἥρη·
 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον ἤ μῦθον ἔειπας ;

Sic hic quidem illic refedit in folio ; neque ipsum Juno
 Ignoravit, conspicata, quod contulerat cum eo confilia
 Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini fenis :

Statim itaque convitiis Jovem Saturnium allocuta est ;
 540 " Quis verò tecum, dolose, Deorum contulit confilia ?

" Semper tibi gratum est, à me seorsum existenti,

" Clandestina confilia ineuntem statuere : neque unquam mihi quicquam

" Lubens sustinens dicere verbum, quod cogitaveris.

Huic autem respondit deinde pater hominumque Deorumque ;

545 " Juno, ne (quæso) omnia mea sperato confilia

" Te scituras : difficilia tibi erunt uxor quamvis mea sis :

" Sed quod quidem par fuerit audire, nullus utique

" Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum :

" Quod autem ego seorsum à Diis voluero animo concipere,

550 " Nè tu hæc singula interroga, neque perscrutare.

Huic autem respondit postea magnos oculos habens veneranda Juno :

" Severissime Saturnie, quale verbum dixisti ?

ac τύπεν τράφεν, & similia, ex ἐτύπησαν, ἐτράφησαν, &c.

Ver. 536.—ἐδὲ μιν Ἥρη Ἠγνοίησεν]

Nec latuere doli fratrem — *Æn.* I. 134.

Ver. 537.—ἰδοῦσ' ὅτι] Quamvis " neque
 " ignoravit quod contulerat," vel, " conspi-
 " cata quod contulerat," non dicatur latinè ;
 quod est utique, " conspicata conferentem,"
 aut, " sentiens contulisse ;" tamen nè verbum
 verbo non responderet, versionem hanc non
 mutavi. Sunt qui legant, ἰδοῦσ' ὅτε.

Ver. 538. Ἀργυρόπεζα Θέτις.] Vide supra
 ad ver. 43, 477, & 528.

Ver. 539. αὐτίκα — προσήυδα.] De hu-
 jusmodi Asyndeto, vide supra ad ver. 105.

Ver. 542.—οὐδέ τι πῶ μοι Πρόφρων τέτλη-
 κας εἰπεῖν] Nunquam mihi lubens dicis. Con-
 junctum est etiam τέτληκας, cum præce-

dente, εἶλον ἐστὶν, tempore præsentis. Vide
 supra ad ver. 37.

Ver. 543.—ὅττι νοήσεις.] *Al.* ὅττι νοήσῃ.

Ver. 544.—πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.]

—Divum pater atque hominum Rex.

Æn. I. 69.

—hominum sator atque Deorum.

Æn. XI. 725.

Ver. 549. Ὅν δ' ἂν ἐγὼν.] *Al.* Ὅν δ' ἐκ' ἐγὼν.

Ver. 551.—βοῶπις πύτνια Ἥρη.] Oris
 majestatem indicat. Vide supra ad ver. 43,
 58, 477, & 528. Ὅμηρος ἐνδείξασθαι βουλό-
 μενος, ὡς εἶπεν ὀδυσσεύς τῇ Ἥρᾳ καλοὶ τε
 μεγάλοι τε, "βοῶπιν" αὐτὴν ἐκάλεσε. *Liban.*
Progymn. Vide *Moschopuli Scholia* : & *Græ-*
vium ad *Hesiodi Theogoniam*, ver. 355.

- Καὶ λίλω σε πᾶρ' γ' ἔτ' εἶρομαι, ἔτε μεταλλῶ.
 Ἀλλὰ μάλ' ὄκνηλος τὰ φράζεαι, ἄσ' ἐθέληθα.
 555 Νῦν δ' αἰνῶς δέδοικα κτ' φρένα, μή σε παρείπῃ
 Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ αἰλίοιο γέροντος.
 Ἡερίη γὰρ σοί γε παρέζετο, ἢ λάβε γένων.
 Τῇ σ' ὅτω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλλῆα
 Τιμήσης, ὀλέσης ἢ πολέας ὅππ'ι νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 560 Τίω δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὅτεαι, ἔδ' ἐσε λήθω.
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι διωήσεαι, ἀλλ' ὅππ'ο θυμῷ
 Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι, τὸ δέ τοι ἢ ρίγιον ἔσαι.
 Εἰ δ' ἔτω τέτ' ἐσίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
 565 Ἀλλ' ἀκέσσαι κάθισο, ἐμῷ δ' ὀπιπείθεο μύθῳ.
 Μὴ νύ τοι εἰ χραίσμωσιν, ὅσοι Θεοὶ εἰς ἐν Ὀλύμπῳ,

“ Et omnino te antea neque interrogavi, neque perscrutor.

“ Sed valde quietus ea consultas, quaecunque vis.

555 “ Nunc autem valde timeo animo, ne te seduxerit

“ Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis.

“ Matutina enim tibi affedit, &prehendit genua.

“ Cui te suspicor annuisse certè, fore ut Achillem

“ Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum.

560 Huic autem respondens dixit nubes-cogens Jupiter;

“ Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo:

“ Proficere tamen nihil poteris, sed animo ingrata

“ Magis eris meo: hoc autem tibi acerbius erit

“ Si verò ita hoc est, mihi gratum erit.

565 “ Verum tacita sede, meoque obedi verbo;

“ Ne tibi non depellant, quotquot Dii sunt in Olympo,

Ver. 555. — μῆσι παρείπῃ] Nè te blandi-
 tiis persuaserit.

Ver. 559. — ὀλέσης δὲ πολέας] Enuncia-
 batur ac si scriptum fuisset πολέας. Vide in-
 frà ad β', 811.

Ver. 560. — νεφεληγερέτα] Vide infrà ad
 ver. 175.

Ver. 565. Ἀλλ' ἀκέσσαι κάθισο.] Τὸ [Κά-
 θισον] τῷ [Κάθισο] διαφέρειν φημί—τῷ, τὸ
 μὴ πρὸς τὸν ἑσῶτα λέγεσθαι, τὸ Κάθισον τὸ
 δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον, Ἦσο, — ἀντὶ τῷ, Μένε
 καθεζόμενος. Lucian. Pseudolog. sub finem.
 Vide infrà ad β', 191.

Ver. 566. Μὴ νύ τοι εἰ χραίσμωσιν ὅσοι Θεοὶ
 εἰς ἐν Ὀλύμπῳ,

Ἄσπον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι αἰάπτῃς χεῖρας ἐρεῖω.]
 Editores quos viderim omnes, ἄσπον ἰόνθ',
 intelligunt ἄσπον ἰόντε, proprijs accedentes.
 Quod mihi quidem ferri non posse videtur.
 Quamvis enim verum sit, quod ait Eusta-
 thius, pag. 35. ἰσῖοι, ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ ἀδιαφο-
 ρεῖν ἐν τοῖς Δυνάμει καὶ τοῖς Πληθυντικοῖς. καὶ
 πρὶν μὲν Πληθυντικὴν τὰ Δυνάμει ποτὲ δὲ Δυνάμει
 ἢ πληθυντικὴν at Utrumque tamen ita esse ve-
 rum existimo, si de Duobus sit sermo.

Omni nimirum Substantivo duali, rectè ad-
 jungi potest Adjectivum plurale; quia omne
 Duale, est necessariò Plurale. Substantivo
 itidem plurali, rectè adjungi potest Adjec-
 tivum duale; non quidem omni, sed ita si
 de Duobus sermo sit. Nam Plurale non
 utique omne, est Duale; sed tum, quum
 sermo sit de Duobus. Quare istud, ἄσπον
 ἰόνθ', cum illo, ὅσοι Θεοὶ εἰς ἐν Ὀλύμπῳ,
 malè mihi videtur cohærere. Vide infrà
 ad β', 288; & ad ε', 437. De Enallage
 (quam vocant) numeri, personæ, temporis,
 sive (quæ Antiptosis dicitur) casuum; equi-
 dem hoc Portenti quid sibi velit, minimè
 intelligo. Nam siquis usquam gentium, in
 linguâ suâ vernaculâ, simile quid unquam
 tentaverit; quam sit id planè absurdum,
 statim sentiet. Melius igitur Eustathius, de
 hoc loco: δύναται inquit) καὶ κυρίως εἶναι
 δυνάμει, διὰ τὸ διγνέει τῶν τε θεαινῶν καὶ τῶν
 ἐν αὐταῖς ἀρρένων. Quod tamen & ipsum in
 huiusmodi sententiâ, ubi de sexu nihil vi-
 detur interesse, satis est inficetum. Siquid
 mutare ausim, legerem equidem isto modo:

- Ἄσσαν ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτεις χεῖρας ἐφείω.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδδισεν ᾧ βοῶπις πότνια Ἥρη·
 Καί ῥ' ἀκέσσα καθῆσο, ὑπὸ γνάμψασα φίλον κῆρ.
 570 Ὠχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ ἐργαίνωνες.
 Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
 Μητεὶ φίλῃ ὑπῆρχε φέρων λυκωλένῃ Ἥρῃ·
 Ἥ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔασε, ἔδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
 Εἰ δὴ σφὼ ἔνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὦδε,
 575 Ἐν ᾧ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον· ἔδ' εἰ δαιτὸς
 Ἑσθλῆς ἔασε, ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.
 Μητεὶ δ' ἐγὼ παρῆφθην, ἢ αὐτῇ περ νοέσῃ,
 Πατεὶ φίλῃ ὑπῆρχε φέρειν Διὶ, ὄφρα μὴ αὐτὴ
 Νεκείῃσι πατὴρ, σὺ δ' ἡμῖν δαῖτα ταρσέξῃ.
 580 Εἶπερ γὰρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀσεροπῆτης,

“ Propè accedentem, quando tibi invictas manus injiciam.
 Sic dixit: timuit autem magnis oculis veneranda Juno;
 Et tacita sedit, inflexo suo corde.

- 570 Ingemuerunt autem, per domum Jovis, Dii cœlicolæ.
 Hisce autem Vulcanus inclytus-artifex incepit concionari,
 Matri dilectæ gratificans, candidas-ulas habenti Junoni;
 “ Certè pestifera facta hæcerunt, nec amplius tolerabilia,
 “ Si quidem vos gratiâ mortalium contenditis hoc modo,
 575 “ Interque Deos tumultum excitatis: neque ulla convivii
 “ Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
 “ Matrem autem ego admoneo, & ipsam licet intelligentem,
 “ Patri caro obsequium præstare Jovi; nè iterum
 “ Jurget pater, & nobis convivium conturbet.
 580 “ Si enim vult Olympius fulminator,

Μὴ νύ τοι ἐχραίσμωσιν ἔσοι θοοῖς ἐν
 Ὀλύμπῳ,
 Ἄσσαν ἰὼν ὅτε κέν τοι ἀάπτεις χεῖρας ἐφείω.
 Quin &, sine ullâ mutatione, istud ἰόνθ',
 (scilicet ἰόντα,) ad Jovem ipsum quominus
 referri possit, nihil video. Ut adeo senten-
 tia sit: “ Nè te nihil juvent quotquot in cœlo
 “ sunt Dii, adversu' Me propiùs accedentem
 “ quando tibi invictas manus injiciam.”
 Judicet Lector eruditus. Certè aliis in lo-
 cis, & istud ἄσσαν ἰὼν, minitantis est; &
 illud χραίσμωσιν, similem sibi adjunctum
 habet Accusativum:

- Ἥ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσαν
 ἰόντας. ὁ, 105.
 Ἄλλ' ὅγε μὲν Ἀχιλλῆα πελώριον, ἄσσαν
 ἰόντα. χ, 92.
 Τὸν μὲν ἐγὼ βέλευσα κατὰ μεγαλήτορα
 θυμόν.
 Ἄσσαν ἰὼν, ξίφος ὅζ' ἐρυσσάμενος παρὰ
 μῆρ'·
 Οὐτά μιναι πρὸς σῆθος. — Odyss. ι, 300.
 — ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνῃ οἱ ὀλεθρον
 χραίσμωσιν. — Iliad. η, 144.
 Ὡς ἀρα τοῖς οὕτως θύνατο χραίσμωσαι ὀλε-
 σθαι. λ, 120.

Νήπιος, οὐδέ τί οἱ χραίσμῳσι λυγρὸν ὄλε-
 θρον.
 Ver. 568. — βοῶπις] Vide suprâ ad
 ver. 551.
 Ver. 569. — ἐπὶ γνάμψασα φίλον κῆρ.]
 Iram suam invidè cobibens ac sedans.
 Ver. 572. — λυκωλένῃ Ἥρῃ.] Vide su-
 præ ad ver. 43, 58, 477, 528, & 551.
 Ver. 573. — οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,] Al. οὐδέ
 τ' ἀνεκτὰ.
 Ver. 576. — ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.]
 — ἠλεξέ γάρ τις, ὡς τὰ χεῖρονα
 Πηλεὺς βροτοῖσιν ἐς τῶν ἀμεινόνων.
 Eurip. Suppl. 196.

Ver. 580. Εἶπερ γὰρ κ' ἐθέλῃσιν —
 Ἐξ ἰδέων συμφελέσαι.] Si συμφελέσαι Modi
 Infinitivi hæc intelligatur, elegans erit Ἀπο-
 σιωπῆσις: Si vult Jupiter è sedibus Omnes
 deturbare; — poterit sanè: Vide suprâ ad
 ver. 135. Sin συμφελέσαι Modi Optativi ac-
 ciptur, tum sententia erit plena: Si velit
 Jupiter, utique Omnes è sedibus suis detur-
 baverit. Prior ratio placuit Eustathio, poste-
 rior Henrico Stephano in Annotat. ad Xeno-
 phontem, pag. 39.

Ἐξ ἐδέων συφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

Ἀλλὰ σὺ τὴν γ' ἐπέεσσιν καθάπτεο δὲ μαλακοῖσιν·

αὐτίκ' ἔπειθ' ἴλασθαι Ὀλύμπι' ἔσσε' ἡμῖν.

585 Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀναίξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπε·

Τέτλαθι, μήτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάχθο, κηδομένη περ,

Μή σε φίλῳ περ ἔσσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι

Θεινομένην· τότε δ' ἔτι διωήσομαι, ἀχνύμηνός περ,

Χραιομεῖν· ἀργαλέῃ γὰρ Ὀλύμπι' ἀντιφέρεο δὲ.

590 Ἦδη γάρ με καὶ ἄλλοι' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,

ῥίψε, ποδὸς τεταγών, ὑπὸ βηλῆ θεαπεσίοιο·

Πᾶν δ' ἡμαρ φερόμεν, ἅμα δ' ἡελίῳ καταδιώτι

Κάππεσον ἐν Δήμῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνὶ ἡνέην·

Ἐνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.

595 Ὡς φάτο· μείδησεν δ' Ἥρα λαιώλενος Ἥρη·

Μειδήσασα δ' ἐδέξατο χεὶρὶ κύπελλον.

“ Ex sedibus omnia deturbare, —. Is enim longè potentissimus est.

“ At tu hunc verbis demulceto mollibus :

“ Statim deinde placidus Olympius erit nobis.

Sic dixit : & surgens, poculum duplex rotundum

585 Matri dilectæ in manibus posuit ; & ipsam allocutus est ;

Tolera, mater mea, & sustine, mæsta quamvis sis ;

Nè te, tam charam mihi existentem, his oculis videam

“ Verberatam : tunc utique non potero, quantumvis dolens,

“ Juvare : difficilis enim Olympius, cui resistatur.

590 “ Jam enim me & aliàs adjuvare studentem

“ Dejecit, pede prehensum, de limine divino :

“ Totam autem diem ferebar ; unâque cum sole occidente

“ Decidi in Lemno ; parùm autem jam animæ inerat :

“ Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.

595 Six dixit : risit autem Dea candidas-ulnas-habens Juno :

Subridensque à filio accepit manu poculum.

Ver. 584. — δέπας ἀμφικύπελλον] Schol. ἀμφοτέρωθεν κοῖλον. P. Vicesorius, Variar. Lib. 34. c. 22. eruditè ex Aristotele ostendit, poculum hoc esse duplex ; fundo in mediâ sui parte, quod sit utrique poculo, & erecto & inverso, commune. Quod & notavit Eustatbius. Alii poculum utrinque ansatum intelligunt.

Ver. 586. Τέτλαθι,] Τέτλαι, καὶ (κατὰ μεταπλάσμον) Τέτλαθι, ὡς Δέδιθι. Εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ Τλῆθι ἐγένετο κατ' ἀναδιπλασιασμόν, ἔχον ἂν τὴν παραλήγουσαν μακράν. Schol. Moschoruli.

Ver. 587. Μή σε, φίλῃ περιούσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι Θεινομένην.] Vis particulæ πρὸς hoc in loco ea est, ut sententia sit : “ Nè te, quam omnium maximè amo, cogar videre “ vapulantem.”

Ver. 590. — μεμαῶτα,] Vide infra ad β, 818.

Ver. 591. — ποδὸς τεταγών,] pede pre-

hensum & circumrotatum.

Ver. 593. Κάππεσον ἐν Δήμῳ.] In infulâ nimirum sulphureâ, & igne, subterraneo refertâ. Cæterùm, decidere aliquo in loco, vel aliquem in locum, non unum idemque est. Nimirum qui erat in Lemno tum, cùm in Lemnum deciderat ; æquè rectè dicitur is, sive in Lemno decidisse, sive in Lemnum. At qui in lapillum deciderit, non utique & is itidem rectè dicetur decidisse in lapillo. Similiter, qui bumi sedet, æquè rectè dicitur sive in terram confedisse, sive in terrâ : At qui in flosculum confederit, non item rectè dicetur confedisse in flosculo. Qui in his & similibus loquendi rationibus, vocabulum alterum esse contendunt pro altero positum ; planè ineptiunt. Vide quæ Nos hâc de re ad Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. 4. §. 9. Item infra, ad θ', 156.

Ver. 594. — κομίσαντο πρὸς ὄντα.] Vide supra ad ver. 140.

- Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια παῖσιν
 ὄφροχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσων.
 Ἄσβεστο δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσιν Θεοῖσιν,
 600 ὧς ἶδον Ἥφαιστον Διὶ δώματι πομπύοντι.
 ὧς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καλαδιώτα
 δαίνυντο· ἔδε τι θυμὸς ἐδίδετο δαιτὸς εἴσης,
 οὐ μὲν φόρμιγγ' ὦρεκαλλέει, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
 Μισάων θ', αἰεΐδον, ἀμειβόμεναι ὀπίκαλῃ.
 605 Αὐτὰρ ἐπεὶ καλῖδον λαμπρὸν φάει ἡέλιος,
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
 ἡχι ἐκάστω δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
 Ἥφαιστος ποίησ' εἰδυῖσι περσπιδέεσσιν.
 Ζεὺς δ' ἔτι πρὸς ὃν λέχος ἦι Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
 610 ἔνθα πάρος κοιμᾶτο, ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·
 ἔνθα καθύδ' ἀναβᾶς ὦρε δ' ἔτι, χρυσόθρονος Ἥρη.

- At ille cæteris Diis à dextrâ-exorsus omnibus
 Fundebat dulcè nectâr ab cratere hauriens.
 Immenfus autem excitatus est risus beatis Diis,
 600 Ut viderunt Vulcanum per ædes ministrantem.
 Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem
 Convivabantur; neque quicquam animus indiguit dapibus æqualibus,
 Nec citharâ perpulchrâ, quam tenebat Apollo,
 Musisque, quæ caneabant, alternantes voce pulchrâ.
 605 Cæterum postquam occidit splendida lux solis,
 Hi quidem decubaturi abierunt domum unusquisque,
 Ubi singulis domum inclytus utroque-pede-claudus
 Vulcanus fecerat solertibus præcordiis:
 Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurator,
 610 Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:
 Illic dormivit cum ascendisset; juxtaque, aureum-solium-habens Juno.

Ver. 599. Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως] Vituperat hîc Plato, non locutionem Poëtici-
 cam, quæ est pulcherrima; sed Rem ipsam.
 Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ φιλογέλωτας γε δεῖ εἶναι.—
 οὔτε ἄρα ἀνθρώπους ἀξίους λόγου, κρατεμένους
 ὑπὸ γέλωτος ἀν τις ποιῇ, ἀποδεκτέον· πάλυ δὲ
 ἦττον, ἐὰν θεοὺς.—Οὐκ οὖν Ὀμήρου οὐδὲ τὰ
 ποιήματα ἀποδεξόμεθα περὶ θεῶν, “Ἄσβεστος
 “ δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως.” De Republ. lib. 3.

Ver. 600.—πομπύοντα] Pincernam a-
 gentem, sed & claudē. Mirifici sunt hujus
 versûs numeri, ad rem ipsam quasi depin-
 gendam. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 602.—οὐδὲ τι θυμὸς] Al. οὐδ'
 ἔτι θυμὸς.

Ibid.—δαιτὶς εἴσης] Vide supra ad
 ver. 468.

Ver. 604.—καλῃ.] Vide infra ad β', 43.

Ver. 606.—ἔβαν οἰκόνδε] Quâ ratione,
 ἔβαν, hîc ultimam producat; vide supra,
 ad ver. 51; & infra ad θ', 229.

Ver. 608.—ποίησ' εἰδυῖσι περσπιδέεσσιν.
 Eustathius testatur, Antiquos hoc modo
 scripsisse:—ποίησιν ἰδυῖσι περσπιδέεσσιν.

Ver. 611. ἔνθα καθύδ'] Eustathius &
 Scholiastes scribunt, ἔνθα καθυῖδ'. Nè sci-
 licet, Modi esse Imperativi videretur. Quod
 sanè nihil opus.

Ibid.] Notat Scholiastes, Poëtam in toto
 hoc primo libro nē unam quidem inferuisse
 Similitudinem. Quod itidem doctissima Do-
 mina Dacier, & de primo Odyssæa libro ob-
 servavit. Narrationem nimirum inchoan-
 tem, paullo simplicior decuit & minùs sub-
 limis oratio.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Β΄.

Ἑποίησις τῆς Β΄ ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΖΕΥ΄Σ Ὀνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τὴς Ἑλλήνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, πρότερον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτὸς Ὀδυσσεὺς Ἀθηναῖς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ βεβαιοῖ δημηγορήσας. Εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοὶ τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἰριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νεῶν.

Α Λ Λ Ω Σ.

ΖΕΥ΄Σ, ἐμέμνητο γὰρ τῆς Θέτιδος ἱκεσίας, τῶν ἄλλων Θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὑπὸν σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τῇ Πηλέως, Ὀνειρον Ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτῷ ἐκβάλλειν πάντας τὴς Ἑλλήνας εἰς τὴν μάχην, συμβαλὲν αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακαλῆσαι, ὁ δὲ, εἰς συνειδὸς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται· καὶ μετὰ τῆτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἑλλήνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτὸς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα, ἐπιτιθέμενον αὐτῷ τῇ ἀρχῇ, προσοικειῖσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, πειράζων, φεύγειν αὐτὸς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει· οἱ δὲ εἰς συνάντας, ἐπὶ τὸ κατέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωρῶσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηναῖς, τὴς μὲν ἀρίστης πειθοῖ κατέχει, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτει· παύει δὲ καὶ Θερσίτην, ἀμβλῶς πρὸς τὸν βασιλέα φασιάζοντα· καὶ τὴς Ἑλλήνας μείναι, καὶ τὴν Ἴλιον ἐλεῖν προτρέπει. Συμβαλὲν αὐτῷ δὲ καὶ Νέστωρ τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διὶ τὴς γέροντας ἐσιᾶ· καὶ προτρέψάμενος τὴς Ἑλλήνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἐξῆς ἐστὶν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ' ᾧ ἦλθον οἱ Ἑλληνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων, καὶ τῶν ἐπὶ χερσιν.

Ε 2

Ἐπιγραφαί.

Ἐπιγραφαί.

Ὁνειρόν, καὶ Κατάλογόν, ἢ Βοιωτία.

Ἄλλως.

Βῆτα δ' Ὁνειρόν ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

- ἌΛΛΟΙ μὲν ῥα Θεοὶ τε καὶ ἄνδρες ἵπποκορυσαὶ
 Εὐδὸν παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνῳ
 Ἄλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλλῆα
 Τιμήσῃ, ὀλέσῃ ἢ πολέας ὅππῃ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 5 Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή,
 Πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔλόν Ὁνειρόν·
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Βάσκει' ἴθι, ἔλε Ὁνειρε, θοὰς ὅππῃ νῆας Ἀχαιῶν

Cæteri quidem Diique & homines bellatores equestres
 Dormiebant totam noctem; Jovem autem non tenebat dulcis somnus.
 Verum is anxie cogitabat animo, ut Achillem
 Honoraret, perderetque multis ad naves Achivorum.
 5 Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
 Mittere ad Atridem Agamemnonem perniciosum Somnium:
 Et id compellans, verbis alatis allocutus est;
 “Vade, age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum:

Ver. 1. ἌΛΛΟΙ μὲν ῥα.] Zonodotus legit, Ἄλλοι· Quod est, Οἱ ἄλλοι. Istud autem, ῥα, vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit. α, βοβ, Οἱ μὲν κακκείοντις ἔβαν.

Ibid. — ἵπποκορυσαί] Γελώας ὁ Ἀπίων ἵπποκορυσὰς ἀπέδωκε, τοὺς κόρυδας ἔχοντας ἵππειαις θρίξιν κεκοσμημένας. Εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυιν συνέκειτο, ἵπποκόρυθος αὖν ἐλέγχετο. Νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἔπιπτον ὀπλίτην κορυστὴς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὀπλίτης καὶ μαχητής· — “Ἀνδρα κορυσὴν.” Porphyg. Quæstion Homer. 5. 15.

Ver. 2. Εὐδὸν παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.]

— Somno positæ sub nocte silenti

Lenibant curas, & corda oblita laborum:

At non infelix animi Phæniſſa; neque unquam

Solvitur in somnos, oculisve aut pectore noctem

Accipit. — Æn. IV. 527.

Fuerunt inter Vægres, teste Eustathio, qui hic legerent, ἔχον νήδυμος ὕπνος. Fuerunt porro, qui hoc, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος, cum isto, ἔνθα καθεύδον ἀναβάς, in fine præcedentis libri, pugnare existimarent. Ineptè admodum. Nam & istic (quod observavit Eustathius) καθεύδων rectè dicitur is,

qui ad somnum captandum decumbit; & hic (quod annotavit Scholiastes) de eo qui parùm admodum dormierit, non minùs rectè dicitur, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.

Ver. 3. Ἄλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα,] — animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. — Æn. IV. 285.

Ver. 4. — ὀλέσῃ ἢ πολέας] Enunciabatur, ac si scriptum fuisset πολεῖς. Vide infra ad ver. 811.

Ver. 5. Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή,]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

— Æn. IV. 287.

Ver. 6. Πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἔλόν Ὁνειρόν.] Al. ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονα. Porro & hic vituperat Homerum Plato: Δεῖ περὶ θεῶν καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, ὡς μήτε αὐτὸς γόντας τῷ μεταβάλλειν ἑαυτὸς, μήτε ἡμᾶς ψεύδεισι παράγειν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ. — Πολλὰ ἄρα Ὀμήρῳ ἐπαινεῖντες ἄλλα, τοῦτο ἐκ ἐπαιτισσόμεθα, τὴν τῇ ἐνυπνίᾳ πομπὴν ὑπὸ Διὶ τῷ Ἀγαμέμνονι. De Republ. lib. 2. sub finem. Sed vide infra, ad ver. 12.

Ver. 8. Βάσκει' ἴθι,]

Vade, age, nate; — Æn. IV. 223.

“Cæterum, quis tam obtuso ingenio est, — quin

- ἔλθων ἐς κλισίῳ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο,
 10 Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύμεν, ὡς ὅππτελλω.
 Θωρήξαι ἔκλειθε καρηκομόωντας Ἀχαιῶς
 Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν ἄρυάγχαν
 Τρώων· εἰ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἀθάνατοι φερόζον· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
 15 Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δ' ἐκείδ' ἐφῆπ'·
 ὦς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὀνειρος, ἐπεὶ τ' μῦθον ἄκχε·
 Καρπαλίμως δ' ἵκανε Θοὰς ὑπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
 Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδῳ Ἀγαμέμνονα· τ' δ' ἐκίχανεν
 Εὐδοντ' ἐν κλισίῃ, πρὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος,
 20 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληϊῶ ἧϊ εἰοικώς,
 Νέστορα, πόν ρα μάλισα γερόντων τί' Ἀγαμέμνων.
 Τῷ μιν ἐισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὀνειρος·

“ Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridae,

10 “ Omnia valde accuratè nuncia, sicut mando :

“ Armare ipsum jube comatos Achivos

“ Cum omnibus copiis : Nunc enim capiat urbem latas-vias habentem

“ Trojanorum ; non enim amplius diversè cœlestes domos habentes

“ Immortales sentiunt : inflexit enim omnes

“ Juno supplicans : Trojanis autem mala impendent.

15 Sic dixit : ivit autem Somnium, postquam sermonem audivit :

Protinusque pervenit celeres ad naves Achivorum :

Ivit utique ad Atridem Agamemnonem : hunc verò deprehendit

Dormientem in tentorio ; circumque dulcis fufus erat somnus.

20 Stetit autem suprâ caput, Neleïo filio similis,

Nestori, quem maximè senum honorabat Agamemnon.

Huic se cum assimilavisset, eum ita alloquebatur divinum Somnium ;

“ quin intelligat, βάσκ', ἴσι, verba duo idem
 “ significantia; non frustra posita esse ἐκ πα-
 “ ραλλήλων, ut quidam putant ; sed horta-
 “ mentum esse acre imperatæ celeritatis ?”
 Gell. lib. 13. cap. 23.

Ver. 10. — ἀτρεκέως ἀγορεύμεν,] Verè ;
 non ad narrationis sententiam, sed ad ver-
 borum narrationem : Ut rectè annotavit
 Spondanus. Quare melius latinè vertitur,
 accuratè, quàm verè.

Ver. 11. — καρηκομόωντας] Crinitos.

— Crinitus Iopas. Æn. I. 744.

Ver. 12. Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν]
 Al. πανσυδίη. Cæterum quas hîc minu-
 tias Macrobius (in Somn. Scip. l. 1. c. 7.)
 alique commenti sunt, quo minùs in erro-
 rem necessariò inductus fuerit hoc somnio
 Agamemnon ; meræ sunt nugæ. Tota hæc
 Poëtica machinatio, id unum narrat ; Aga-
 memnonem, postquam discessisset Achilles,
 sibi tamen assentatum, sibi somniâsse, sibi
 temerè finxisse ; urbem se Trojam, illo ab-
 sente, posse nihilominus expugnare. Infra
 ver. 37. Φῆ γάρ ὅγ' αἰρήσειν Πριάμω πόλιν
 ἡματι κίη, Νήπιος.

Ver. 13. — εἰ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς] “ Quid
 “ est quod dicit, consensisse in excidium
 “ Trojæ omnes Deos, precibus motos Ju-
 “ nonis ? quod sequens historia manifestè
 “ refellit : Hoc igitur satis liquidè & planè
 “ falsum & fictum est.” Ita Vir Doctissi-
 mus, Camerarius. Verùm, quàm supervaca-
 nea sit hæc Annotatio, vide suprâ ad ver.
 12.

Ver. 15. — Τρώεσσι δ' ἐκείδ' ἐφῆπαι.]
 Hemistichium hoc desumptum videtur ex
 sequente ver. 32. Olim hoc in loco lege-
 batur, δίδωμεν δ' οἱ εὖχος ἀρίσθαι vel, ut alii
 maluerunt, δίδωμεν δ' οἱ εὖχος ἀρίσθαι. Ari-
 stot. Poëtic. c. 23. & alibi. Cæterum, qui-
 bus de causis factæ fuerint hæc mutationes,
 meræ sunt ineptiæ : Vide suprâ, ad ver. 12.

Ver. 20. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς,]

Devolat, & supra caput affigit

Æn. IV. 702.

Ibid. — Νηληϊῶ ἧϊ εἰοικώς,]

Omnia Mercurio similis, vocemque colo-
 remque.

Æn. IV. 702.

Ver. 22. Τῷ μιν ἐισάμενος] Vide infra
 ad γ', 289.

E 3

Ver.

- Εὐδεις, Ἀτρείος υἱέ, δαΐφρονος, ἵπποδάμοιο ;
 Οὐ χρεὶ παννύχιον εὔδειν βελήφορον ἄνδρα,
 25 ὦ λαοί τ' ὀπιείρεια, ἢ τόσα μέμνηε.
 Νῦν δ' ἐμέθεν ξυῖες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγχιεὸς εἰμι,
 Ὃς σευ, ἀνδρῶν ἐὼν, μέγα κήδε', ἠδ' ἐλεαίρει·
 Θωρήξαι σε κέλδωσε κερηκομόωνίης Ἀχαιῶν
 Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν δῖον ἄγαν
 30 Τρώων· εἰ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἐχούσας
 Ἀθάνατοι φρεσίν· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπανίης
 Ἥρῃ λισσομένη· Τρώεσσι δ' κήδε' ἐφῆπ'·
 Ἐκ Διός· ἄλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
 Αἰρείτω, εὖτ' ἂν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήη.
 35 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸ δ' ἔλιπ' αὐτῇ
 Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἃ ῥ' εἰ τελέεσθ' ἐμελλε.
 Φῆ γὰρ ὅγ' αἰρήσειν Πελοπείην πόλιν ἡμῶν κείνῳ,
 Νήπιος· εἰ δὲ τὰ ἤδη ἃ ῥα Ζεὺς μῆδετο ἔργα.
 Θήσειν γὰρ ἔτ' ἐμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε σόναχάς τε
 40 Τρώσιν τε ἢ Δαναοῖσι Διὶ κερκίρεθ' ὕσμινας.

- “ Dormis, Atrei fili, bellicosi, equum-domitoris ?
 “ Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,
 25 “ Cui populique sunt commissi, & tanta curæ-sunt.
 “ Nunc verò mihi mentem adhibe ocyus ; Jovis enim tibi nuncius sum,
 “ Qui de te, *quantquam* distans, valde sollicitus est, & miseratur :
 “ Armare te jussit comantes Achivos
 “ Cum omnibus copiis, nunc enim capias urbem latas-vias-habentem
 30 “ Trojanorum : non enim amplius diversè cælestes domos habentes
 “ Immortales sentiunt : inflexit enim omnes
 “ Juno supplicans : Trojanis autem mala impendent
 “ A Jove. Sed tu tuo tene animo, neque te oblivio
 “ Capiat, quando te dulcis somnus dimiserit.
 35 Sic quum dixisset, abiit ; illumque reliquit ibi
 Ea cogitantem animo, quæ non perfecta erant futura :
 Putavit enim capturum se Priami urbem die illo,
 Stultus ; neque ea sciebat, quæ Jupiter scilicet moliebatur opera.
 Erat enim insuper impositurus dolorisque suspiriaque
 40 Trojanisque & Danaïs per acres pugnas.

Ver. 23. Εὐδεις, Ἀτρείος υἱέ.]
 —potes hoc sub casu ducere somnos ?

Æn. IV. 560.

Ibid. —ἵπποδάμοιο.]

Picus, equum domitor, —Æn. VII. 189.

Iausus, equum domitor, —651.

At Messapus equum domitor. —691.

Ver. 24. Οὐ χρεὶ παννύχιον εὔδειν] Quâ ratione, παννύχιον, hîc ultimam producat ; item γάρ, ver. 39 ; vide suprà ad α, 51.

Ver. 25. —ὀπιείρειαται. —μέμνηε]

Vide suprà ad α, 37.

Ver. 27. Ὃς σευ, ἀνδρῶν ἐὼν, μέγα κήδε-
 ται, ἠδ' ἐλεαίρει]

Imperio Jovis huc venio, qui
 —cælo tandem miseratus ab alto est.

Æn. V. 726.

Ver. 29. Πανσυδίη.] Al. Πασσυδίη.

Ver. 35. —ἀπεβήσατο.] Sic infra, ver.
 48, προσεβήσατο. Editi hîc plurimi habent,
 ἀπεβήσατο ; A verbo ficto, βήσονται. Vide
 infra ad ε, 109.

Ibid. Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο.]

—Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV. 570.

Ver. 37. Φῆ γὰρ ὅγ'] Vide suprà ad ver.
 12.

Ver. 38. Νήπιος.]

Demens qui —Æn. IX. 728 : Et
 alibi.

Ibid. —ἃ ῥα Ζεὺς] Vide suprà ad α,
 ver. 56.

Ver.

Ἐγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θεῖη δὲ μιν ἀμφέχυ' ὁμή·
Ἐξετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔδυσε χιῶνα,
Καλὸν, νηγάτεον, πῶς δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·

Experrectus igitur est ex somno; divinæque ei *ad hoc* circumfusa erat vox:
Sedit autem arrectus, mollémentque induit tunicam,
Pulchram, novam: circaque magnum *sibi* jecit pallium:

Ver. 41. Ἐγρετο δ' ἐξ ὕπνου.]

Tum verò Æneas——

Corripit è somno corpus — Æn. IV. 571.

Ibid. — θεῖη δὲ μιν ἀμφέχυ' ὁμή·]

Qui hoc in alium sermonem convertere vollet, is demum, quæ sit horum vocabulorum Vis & ἐνέργεια sentiet. Domina Dacier non malè: “ Il lui sembla que la voix divine répandue tout auteur de lui, rétentissoit encore à ses oreilles.”

Ver. 42. Ἐξετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔδυσε χιῶνα,]

Consurgit senior, tunicæque inducitur artus.

Æn. VIII. 457.

Ver. 43. Καλὸν, νηγάτεον.] Occurrit hæc vox, καλὸς, in Iliadæ & Odyssæâ, ampliùs ducenties & septuagies: Et his omnibus in locis priorem semper producit. Unde sequentes mihi videor Observationes colligere, à nemine, quod sciam, occupatas.

Primò; Poëticam, quam appellant, *Licentiam*, non utique eam esse, quæ vulgò existimatur. Nam casu & fortuitò evenire omninò non potuit, ut vox toties usurpata, syllabam priorem nè SEMEL quidem corripere. Vide suprà ad α, ver. 51. Pauca admodum, immò paucissima sunt vocabula, quæ penultimam habent ancipitem; ut ὄδωρ, &c.

Secundò; Homerum non *Dialectis* omnibus promiscuè & ἀλόγως, sed eâ solummodo usum esse, quæ inter Suos erat *Ionico-Poëtica*: Ex variis quidem illa *Dialectis* existens, non communiter & universè, sed certâ quâdam & constanti ratione, Poëtis *Ionicis* (ut credere æquum est) usitatâ. In Sermonem *Attico*, vox καλὸς, *Sopbocli*, *Euripidi* & *Aristophani*, innumeris in locis (nescio annon in Omnibus) corripitur. Atque hæc quidem loquendi ratio, ignota erat Homero; Quem admodum ista *Ionica-Poëtica*, καλῶν, ἐμμεναι, ἀγορεύμεν, & similia, scriptoribus *Atticis*, *Tragicis* *Comicis*que non erant licita. In linguâ *Doricâ*, vox καλὸς itidem corripitur: Ideoque apud *Theocritum*, qui *dialecto Ionicâ* & *Doricâ* promiscuè usus est, sæpè legitur *corrupta*, sæpè *producta*: nonnunquam etiam uno eodemque in versu; ut ———— ὦ Πολύφαμε, τὰ μὴ καλὰ καλῶ πέφανται. Quâ licentiâ *Homerus* nusquam est usus; sicuti nec τὰς, αὐτὰς, βέλαις, μούσας, & similibus.

Tertio: Hinc mihi videor colligere, *Hym-*

num istum in *Venerem*, & *Epigrammata* quædam, Homero vulgò ascripta; non utique *Homeri* esse, sed recentioris cujusdam Poëtæ. Legitur nimirum, *Hymn. in Venerem*, ver. 29;

Τῷ δὲ πατὴρ Ζεὺς δῶκε ΚΑΛΟΝ γέρας, ἀντιγάμοιο. Et ver. 262, καὶ τε μετ' ἀθανάτοισι ΚΑΛΟΝ χρόνον ἐβράσαντο. (Licet posterior iste versus sanari quidem possit, si legas, ἀθανάτοις.) Similiter, *Epigramm.* 47. ver. 4; Φρυγῆναί τε ΚΑΛΩΣ, καὶ τιμῆς ὄνον ἀρέσθαι. Certè hæc ab Homero profecta nemo crediderit, qui vocem istam in *Iliadæ* & *Odyssæâ* propè trecenties productam, legerit, correptam nè SEMEL quidem.

Quartò: Hinc mihi novo argumento confirmari videtur. *Hesiodum* non æqualem fuisse *Homeri*, (nisi fortè per longa regionum intervalla linguæ loquebantur planè diversis,) sed recentiore multò: Quod & aliundè censuit *Cicero*; “ *Homerus*, inquit, multis, ut mihi videtur, antè sæculis fuit.” lib. de *Senectute*.) *Hesiodus* nimirum, ut priorem in voce καλὸς, sæpè producit, [*Εργ. καὶ ἡμερ. lib. 1. ver. 196; Theogon. ver. 8, 17, 22, & alibi;*] ita eandem sæpè quoque corripit; [*Εργ. καὶ ἡμερ. lib. 1. ver. 63. Theogon. ver. 585, & 903.*] Neque hoc solum; verum etiam, more *Dorico*, ultimam in vocibus τροπὰς, δεινὰς, κέρας, Ἀρπυίας, μεταναίτας, βουλὰς, (quinetiam & λαγὸς in accusativo plurali) corripuit: [*Εργ. καὶ ἡμερ. lib. 2, ver. 182, 281, 293. Ἀσπιὶ Ἡρακλ. ver. 302. Theogon. ver. 60, 267, 401, 534, 654;*] Cujusmodi Exempla apud *Homerum* neutiquam occurrunt. Similiter vocem ὀπαρινὸς, cujus penultimam *Homerus* semper producit. *Hesiodus* recentiore pronuntiandi more corripuit: “ *Εργ. καὶ ἡμερ. lib. 2. ver. 33.*

Quintò. Itaque rem minùs attigerunt *Profodia* Scriptores, qui vocem καλὸς, priorem habere communem universè docent. “ *Καλὸς primam habet ancipitem, sicque passim occurrit.*” *Phil. Labbe, Thejaur. Profod. pag. 81.* Similem & in aliis vocibus errorem errarunt. Τίω apud *Homerum*, linguâ *Ionica* scilicet, priorem producit: Hinc idem vir doctus; “ *Τίω* (inquit) *primam producit* cere debet, quamvis *Euripides* alicubi videatur corripuisse: *Profod. pag. 127.* Immo verò non videtur corripuisse, sed (*Attico* videlicet ore proloquens) manifestò corripuit;

- Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 45 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
 Εἴλετο δ' σκῆπτρον πατρῷον ἀφθιτον αἰεὶ,
 Σὺν τῷ ἔβη κτ' νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιλῶνων.
 Ἡὼς μὲν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὀλυμπον,
 Ζηνὶ φῶως ἐρέεσσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
 50 Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγχοισι κέλευε,
 Κηρύσσειν ἀγορήνδε κερηκομόωντας Ἀχαιῆς·
 Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
 Βεβλήντ' ἢ πρῶτον μεγαθύμων ἴξε γερόντων,
 Νέστορέη πατρὸς νηὶ Πυλῆχμ' βασιλῆα·
 55 Τὸς ὅγε συγκαλέσας, πυκινῶν ἠρῶνέτο βεβλήν·
 Κλυτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὀνειρ',
 Ἀμειροσίλῳ δ' αὖ νύκτα· μάλιστα δ' ἢ Νέστορι δῖω,
 Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυλὴν τ', ἄλγιστα ἐώκει.

Pedibus item sub nitidis ligavit pulchra calceamenta :

- 45 Circūmque humeros suspendit ensē argenteis-clavis :
 Accepit autem sceptrum paternum incorruptum semper,
 Cum quo ivit ad naves Achivorum ære-loricatorum.
 Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,
 Jovi lumen nunciatura & aliis immortalibus :
 50 Sed is præcones argutis-vocibus jussit,
 Convocare ad consilium comantes Achivos :
 Hi quidem convocârunt, illi autem frequentes affuerunt valdè celeritér.
 Consultationem verò primùm magnanimorum federe jussit Senatorum,
 Nestoream apud navem Pylo-nati regis :
 55 Quos ille cum coëgisset, prudentem struebat consultationem ;
 " Audite, amici, divinum mihi in somnis venit Somnium,
 " Dulcem, per noctem : maximè verò Nestori nobili,
 " Formâque, staturâque corporisq̃ue habitu, simillimus erat.

Δίκας τίνευσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς. *Irbig.*
in Taur. ver. 339 : & alibi. Similiter φθίνω, φθαίω, & similia quædam, apud *Homerum* semper producuntur ; quæ *Tragici* Scrip-
 tores *Attici* corripuerunt :

Νέων φθιόντων, μιῆζον ἄρνυμαι κλέος.

Eurip. Alcest. ver. 56.

Ζητῶν φθίνι γὰρ καὶ μαραίνεται νόσος.

Ibid. 201.

Τοὶ γὰρ φυτεύων παῖδας ἐκ ἔτ' ἂν φθαίνοις.

Ibid. 662.

Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μέλις φθαίνει.

Medea, 1169.

Nihilo tamen minus, & apud *Homerum*, in lingua utique *Ionica*, semper corripuntur, [φθίνω] ἀφθίτος, φθινύθειν ἀφθίνω ; φθαίμενος, ἀφθαίω ; & similia : Eadem nimirum analogiâ, quâ ex φαίνω deducitur ἐφάνον φαίνερος, φάνερος ; ex κρύνω, κρύνομαι, μαρτυρέομαι ; ex κῦρω, κῦρέω : ex κρίνω, κρίτος, ἀκρίτος &c. Vide supra ad α', 309, 314, 338 ; & infra ad ζ', 434.

Ver. 44. Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.]

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis :

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensē. *Æn. VIII. 458.*

Ver. 48. Ἡὼς μὲν ῥα θεὰ] Vide supra ad α', 477.

Ver. 49. —ἀθανάτοισιν.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 51. Κηρύσσειν ἀγορήνδε —, ἠγείροντο μάλ' ὦκα.]

Ergo concilium magnum, primosque suorum

Imperio accitos, alta intra limina cogit.

Olli convenère, fluuntque ad regia plenis

Tecta viis. *Æn. XI. 234.*

Ver. 53. Βουλὴν — ἴξε.] Veterum nonnulli legebant ; Βουλὴ — ἴξε.

Ver. 57. —μάλιστα δ' ἢ Νέστορι δῖω, Εἶδός τε μέγεθός τε.] De isto, τέ, Vide ad α', 51.

- Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 60 Εὐδεις, Ἀτρέϊδ' ἤϊ, δαΐφρον', ἵπποδάμοιο;
 Οὐ χρὴ παννύχιον εἶδεν βεληφόρον ἄνδρα,
 ὦ λαοί τ' ὄππτετρεσθαί, ἢ τόσσα μέμηλε.
 Νῦν δ' ἐμέθεν ξιώες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
 ὅς σε, ἀνδρὲν ἑὸν, μέγα κήδε', ἠδ' ἐλεαίρει.
 65 Θωρήξαι σε κέλαισε παρηγομόωντας Ἀχαιῆς
 Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν δρυάγχαν
 Τρώων· εἰ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἀθάνατοι φρεσὶν· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
 Ἥρη λιασομένη· Τρώεσσι δ' κήδε' ἐφῆπ'·
 70 Ἐκ Διὸς· ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσὶν· ὧς ὁ μὲν εἰπὼν
 ἦρχετ' ἀποπτόμενος· ἐμὲ δ' ὅ γλυκὺς ὕπνῳ ἀνῆκεν.
 Ἀλλ' αἶψα γέ, αἶ κέν πως θωρήξομεν ἡμῶς Ἀχαιῶν·
 Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἢ θέμις ἐστίν,
 Καὶ φεύγειν σὺ νηυσὶ πολυκλήϊσι κελύσω·
 75 Ὅττις δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
 Ἦτοι ὄγ' ὥς εἰπὼν, καὶ ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 Νέστωρ, ὃς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἰὼ ἡμαθόεντος,

“ Stetit autem supra caput, & ad me verba fecit :

- 60 “ Dormis, Atrei fili, bellicosi, equum-domitoris ?
 “ Non oportet totam noctem dormire confiliarium virum ;
 “ Cui populi commissi sunt, & tanta curæ sunt.
 “ Nunc verò mihi mentem adhibe ocyàs : Jovis enim tibi nuncius sum,
 “ Qui de te, *quonquam* distans, valdè sollicitus est, & miseratur.
 65 “ Armare te jussit comantes Achivos
 “ Cum omnibus copiis ; nunc enim capias urbem latas-vias-habentem
 “ Trojanorum : non enim ampliùs diversè cælestes domos habentes
 “ Immortales sentiunt ; inflexit enim omnes
 “ Juno supplicans : Trojanis verò mala impendent
 70 “ Ab Jove : Sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutum
 “ Abiit avolans ; meque jucundus somnus reliquit.
 “ Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum.
 “ Primùm autem ego verbis tentabo, quatenus fas est,
 “ Et fugere cum navibus multorum-transfrorum jubebo ;
 75 “ Vos autem aliunde alius cohibete verbis.
 Ille quidem sic loquutus, confedit. His autem surrexit
 Nestor, qui Pyli rex erat arenosæ,

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque,

Et crines flavos, & membra decora juvenetæ. *Æn.* IV. 557.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque,

Et crines albos, & sæva sonoribus arma. *Æn.* IX. 650.

Ver. 65—70. Θωρήξαι σε κέλαισε ὅς.—
 ὦς ὁ μὲν εἰπὼν] *Zenodotus*, teste *Eustathio*,
 ad evitandam παντολογίαν, versus hosce (id
 quod Veteres tamen non approbârunt) hoc
 modo contraxit :

Ἠνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγος, αἰθίρι ναίων,
 Τρώσιν μαχίσσασθαι προτὶ Ἴλιον· ὧς ὁ μὲν
 εἰπὼν, ὅς.

Ver. 66. Πανσυδίη.] *Al.* Πανσυδίη.

Ver. 71. —ἀποπτόμενος· ἐμὲ δὲ] Vide
 suprâ ad α', *ver.* 51.

Ver. 73. Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι]

ἵνα πείρῃ τῆς ἐρμῆς αὐτῶν λάβει, καὶ μὴ
 ἐπαχθῇ ἢ, πολέμῳ ἀναγκάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ.
Dion. Hal. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, cap. 20.
 Veritus nimirum ne, discessu *Achillis*, mi-
 litum à se voluntates alienâset. Vide infra
 ad *ver.* 110.

Ver.

- “Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο ἢ μετίειπεν·
 “ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 80 Εἰ μὲν τις τ’ ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνιππε,
 Ψεῦδος κεν φαίμεν, ἢ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
 Νῦν δ’ ἴδεν, ὅς μιν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ δούχων εἶναι.
 Ἀλλ’ ἄγχι, αἱ κεν πῶς θωρήξομεν ἡμᾶς Ἀχαιῶν.
 “Ὡς ἄρ’ ἐφώνησας, βελῆς ἐξήρχε νέεσθαι.
 85 Οἱ δ’ ἐπ’ ἀνέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν,
 Σκηπτέχοι βασιλῆες· ἐπεσδύοντο δὲ λαοί.
 Ἡύτε ἔθνεα εἰσι μελίσσων ἀδινάων,
 Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομέναων,
 Βοτρυδὸν δὲ πέτον· ἐπ’ ἀνθεσιν εἰαρηνοῖσιν,
 90 Αἱ μὲν τ’ ἐνθα ἄλιν πεπολήασι, αἱ δὲ τε ἐνθα·
 “Ὡς τ’ ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἀπο ἢ κλισιάων
 Ἠϊόνοσ’ ἀροπαροῖθε βαθείης ἐσιχώωντο

Qui ipfis prudens concionatus est, & dixit,

“O amici, Argivorum ductores & principes,

80 “Siquidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,

“Mendacium diceremus, & averfaretur magis:

“Nunc autem vidit is, qui se longè præstantissimum in exercitu gloriatur esse.

“Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum.

Sic loquutus, concilio incepit excedere.

85 Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum,

Sceptrigeri reges: accurrebant autem interea populi.

Sicut gentes enut apum confertarum,

Et petrâ cavâ semper recens venientium,

In modum racemi autem volant super floribus vernis,

90 Et aliæ hâc affatim volant, aliæ illâc:

Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis

Littus ante immensum procedebant ordine

Ver. 87—93. Ἡύτε ἔθνεα εἰσι μελίσσων, — Ὡς τῶν ἔθνεα — ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν.]

Qualis apes æstate novâ per florea rura
 Exercet sub sole labor, cùm gentis adul-

tos

Educunt fœtus, aut cùm liquentia mella
 Stipant, & dulci distendunt nectare cellas,
 Aut onera accipiunt venientium, aut ag-

mine facto

Ignavum fucos pecus à præsepibus arcent:
 Fervet opus, redolentque thymo fragran-

tia mella. Æn. I. 433.

Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serenâ
 Floribus infidunt variis, & candida cir-

cum

Lilia funduntur: strepit omnis murmure
 campus. Æn. VI. 707.

In hâc Similitudine, suam habet Pulchritu-
 dinem sua utriusque Poëtæ loquendi ratio.
 Τὴν ἀθροισμὸν, καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ’ εὐ-
 ταξίας, ἀπείκασε μελίσσαις. Dionys. Halic.
 περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, cap. 10. Atque eâ
 quidem tenus, comparatio Utrique commu-

nis. Macrobius (lib. 5. c. 11,) Virgilium

hoc in loco præfert: “Vides descriptas apes

“à Virgilio Opifices, ab Homero vagas?

“alter discursum, & solam volatûs varia-

“tem, alter exprimit nativæ Artis officium.”

Pulcherrimè quidem hoc Virgilius, & appo-

sitè ad rem: Etenim Apum comparisonem

cum Operariis instituebat, urbem condenti-

bus. At Homero alia res agebatur. Exer-

citum nimirum è navibus atque tentoriis

egredientem describit. Atque hanc quidem

rem pulcherrimè depingit illud, ἀδινάων; &

ἐκ πέτρης γλαφυρῆς: & αἰεὶ νέον ἐρχομέναων:

& βοτρυδὸν; & αἱ μὲν τ’ ἐνθα, αἱ δὲ τε ἐνθα.

Ut mirè admodum cæcutierit Spondanus,

(rectè notante Porzio;) qui totam hujus com-

parationis ἀπόδοσιν in solâ voce ἰλαδὸν, con-

sistere existimavit.

Ver. 89. Βοτρυδὸν δὲ πέτονται]

—jamque arbore summâ

Confluere & lentis uvam demittere ramis.

Georgic. IV. 557.

Ver. 90.—πιποτήαται] Vide suprâ ad 237.

Ver.

- Ἴλαδὸν εἰς ἀγορῶν· μὲν δὲ σφισιν Ὀσσα δεδήει,
 Ὀτρύνει· ἰέναι, Διὸς ἀγγελος· οἱ δ' αἰέροντο·
 95 Τείρῃχει δ' ἀγορῇ, ὑπὸ δ' ἐσυναχίζετο γαῖα,
 Λαῶν ἰζόντων, ὄμαδος δ' ἰῶ· ἐννέα δὲ σφεας
 Κήρυκες βοῶντες ἐρήτουν, εἴπολ' αὐτῆς
 Σχοίαι', ἀκέσειαν ᾗ διοτρεφείων βασιλῆων.
 Σπεδῇ δ' ἔξετο λαὸς, ἐρήτυθεν ᾗ καθεδρας,
 100 Πανσάμφοι κλαγῆς· ἀνὰ ᾗ κρείων Ἀγαμέμνων
 ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τούχων·
 Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίῳ ἀνὰ κλῖ·
 Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε Διὶ Κρόνῳ Ἀργεϊφόνῃ·
 Ἑρμείας ᾗ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πλεξίππῳ·
 105 Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Πέλοψ δῶκε Ἀλρεῖ, ποιμένι λαῶν·
 Ἀτρεΐδῃ ᾗ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνθ' Ὀυέσῃ·
 Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Θυέσ' Ἀγαμέμνονι λείπε φορῶναι,

Turmatim ad concionem; interque ipsos Fama accendebatur,
 Incitans ire, Jovis nuncia: Hi itaque congregati erant:

- 95 Tumultuabatur autem concio, subtusque gemebat terra,
 Populis sedentibus; clamorque inconditus erat: novem autem ipsos
 Præcones vociferantes cohibebant, si quando à clamore
 Desisterent, & Jovis alumnos reges audirent.
 Vix tandem refedit populus, tenebantque sedes,
 100 Cessantes à clamore: quum rex Agamemnon
 Surrexit, sceptrum tenens; quod Vulcanus labore-fabricaverat.
 Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
 Sed Jupiter dedit internuncio Argicidæ:
 Mercurius autem rex dedit Pelopi equiti:
 105 Ac rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum:
 Atreusque moriens reliquit diviti-pecorum Thyestæ:
 Ac rursus Thyestes Agamemnoni reliquit gestandum,

Ver. 93. —μετὰ δὲ σφισιν Ὀσσα δεδήει, Ὀτρύνει· ἰέναι, Διὸς ἀγγελος.] Mirâ cum sublimitate atque ἐπερῆα exhibit ista Imago, quàm celeriter, quàmque ardenti studio, per universum Exercitum delata fuerint Imperatoris mandata. Cæterum de voce, δεδήει, hoc in loco; & τετρήχει, ver. 95; observandum, si δέδεικεν & τέτρηχεν dixisset, jam non utique constituisse Temporum rationem. Simile enim est, ac si quis Anglicè dicat, *is in a Commotion*, pro eo quod est, *was in a Commotion*. Vide suprâ ad α, 37.

Ver. 95. —ὑπὸ δ' ἐσυναχίζετο γαῖα.] —pulsuque pedum tremit excita tellus. Æn. VII. 722.

Al. ὑπὸ δὲ συναχίζετο. Quod & auribus magis placet, & aliis in locis ita scriptum occurrit.

Ver. 97. Κήρυκες βοῶντες.] De Sono vocis istius, βοῶντες, rectè Scholia Moschopuli: Ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ πολλῇ παρατάσει τῆς βοῆς ἰκφαίνειν βέλεται.

Ver. 101. —σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαι-

στος] Ὁ ποιητὴς, ἐπαινεῖν ἐθέλων τῆς τῶν Πελοπιδῶν οἰκίας τὴν ἀρχαιότητα, καὶ τὸ μέγας ἡγεμονίας ἐνδείξασθαι, —. Αὐτῇ σοι τῆς Πελοπιδῶν οἰκίας ἡ γενεαλογία, εἰς τρεῖς εἰδὲ ὅλας μείνασα γενεάς. Τὰ γὰρ μὲν τῆς ἡμετέρας, Sc. Juliani Orat. 3.

Ver. 102. Ἥφαιστος μὲν δῶκε] Aptè admodum & ad rem congruenter Poëta, in his quinque versibus, Agamemnonis stemma describens, singulis versibus sententias singulas absolvit. "Homerum nemo in magnis sublimitate, in parvis proprietate superavit." Quintilian. lib. 10. cap. 1. Vide suprâ ad α, 436.

Ver. 106. —ἔλιπε πολύαρνθ' Ὀυέσῃ] Quâ ratione, ἔλιπε, hîc ultimam producat; item ἐπεισάμενος, ver. 109; & ὑπερμένει, ver. 116; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 107. Αὐτὰρ ὁ αὐτὲ Θυέσ'] Θυέσα, Nominativus; non Vocativus pro Nominativo; quod est ineptissimum. Vide suprâ ad α, 175.

Ver.

- Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἀργεῖ παντὶ ἀνέασεν·
 Τῷ δ' ὅγ' ἐρεσσάμενθ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 110 ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοί, θεράποντες Ἀργεος,
 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρεῖν·
 Σχέτλιος, ὅς περ ἐν μὲν μοι ὑπέχετο καὶ κατένδυσεν,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' ὀυτείχεον Διονέεσθ'·
 Νῦν δ' ἐκ κακῷ ἀπάτῃ βεβλῦσατο, καί με κελεύει
 115 Δυσκλέα, Ἀργεος ἱκέσθ', ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν·
 οὕτω περ Διὶ μέλλει ὑπερμενείϊ φίλον εἶναι,
 ὅς δ' ἡ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
 ἥδ' ἔτι καὶ λύσει· τῷ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἑσσομένοισι πυθέσθ',
 120 Μὰ ψῆτ' ὅτ' ἔτι ποῖόνδε πόσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
 Ἀπρηκτον πόλεμον πολεμίζουσιν, ἡδὲ μάχεσθ'
 Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' ἔπω τι πέφανται.
 Εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλοισιν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,

Ut multis insulis & Argo omni imperaret;
 Hoc illi nixus, verba alata dixit;

- 110 "O amici heroës Danaï, famuli Martis,
 "Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi:
 "Durus, qui antea quidem mihi promisit & annuit,
 "Ilio exciso bene munito, me rediturum:
 "Nunc vero malam fraudem struxit, & me jubet
 115 "Inglorium, Argos redire; postquam multum perdidi populum.
 "Ita scilicet Jovi erit præpotenti placitum,
 "Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
 "Et adhuc etiam demolietur: ejus enim potentia est maxima.
 "Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
 120 "Incaffum adeò talem tantumque populum Achivorum
 "Irritum bellum gerere, & pugnare
 "Cum viris paucioribus: exitus autem nondum ullus apparuit.
 "Si enim velimus Achivique Trojanique,

Ver. 108. Πολλῇσι νήσοισι.] Quidam, πολλῶσιν. Sed nihil opus. Vide infra ad ver. 612.

Ver. 101.—ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.] Al. ἔπει· Ἀργείοισι μετήνυδα.

Ver. 110. ὦ φίλοι, ἦρωες] Totum hujus orationis artificium, in qua aliud dicit Agamemnon, aliud reverà persuadere cupit; pulchrè & fusè enarrat Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur τέχνη cap. 8, & 9. Ἐπάγει τὴν τέχνην, ἐν τῇ δημηγορίᾳ ἀσθενεῖς προτάσεις προτεινῶν—τὸ δ' ἐφέστιον, θαυμασίως εἰρηφόμενόν ἐστιν. "Αἰσχρὸν γὰρ τόδε" &c.—το δὲ τέλος τῶν λόγων, ἰσχυρῶς ἐναντία βεβλήκει ἐστίν, οἷς λέγει. "Φεύγωμεν," &c.

Ver. 111. Ζεὺς με μέγα] Ἐπιπρασθεὶ ὁ τύφος, "ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδην."—Αἱ δὲ τῶν παθῶν φωναὶ, πρὸς τὴν κενὴν δόξαν Ἐνδοθεν ἀντιμαρτυροῦσι, "Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη" &c. Plutarch. de Animi Tranquillit.

Ibid.—ἄτη ἐνέδησε βαρεῖν.] Hinc apud

Antoninum, lib. X. §. 28. Ὁ οἰμῶζων—τὴν Ἐνδοσιν ἡμῶν, "deplorans vitæ hujus miseria, & quasi Illigationem."

Ver. 113.—ἀπονέεσθαι.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 115. Δυσκλέα, Ἀργεος ἱκέσθαι,]
 —patriam remeabo inglorius urbem.

Æn. XI. 793.

Ver. 118. ἥδ' ἔτι καὶ λύσει.] Barnesius legendum existimat, καλλύσει; quod est, καταλύσει. Sed nihil opus.

Ibid.—τῷ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.]
 —rerum cui summa potestas,

Æn. X. 100.

Ver. 122. Ἀνδράσι παυροτέροισι.]
 Vix hostem, alterni si congregiamur, habemus.

Æn. XII. 233.

Ver. 123. Εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλοισιν.—
 Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθῆμεναι ἄμφοι,
 Τρῶας μὲν λήξασθαι,]

Τὸ "Ἀριθμηθῆμεναι," εἰ πρὸς τὸ, "ἐθέλοισιν,"

- “Ορκια πῖσά ταμόντες, ἀειθρηθήμηναι ἄμφω
 125 Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέσιοι ὅσοι ἔασιν
 Ἡμεῖς δ’ ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
 Τρώων δ’ ἄνδρα ἕκασον ἐλοίμεθα οἰνοχοοῖεν,
 Πολλὰ κεν δεκάδες δόλοίατο οἰνοχόοιο.
 Τόσον ἐγὼ φημι πλέας ἐμμεναι ἡς Ἀχαιῶν
 130 Τρώων, οἳ ναῖσι καὶ πόλιν· ἀλλ’ ὀπίκτροι
 Πολλέων ἐκ πολλῶν ἐγχεσπᾶλοι ἄνδρες ἔασιν,
 Οἳ με μέγα πλάζουσι, καὶ ἐκ εἰῶσ’ ἐθέλοντα
 Ἰλὶς ἐκπέρσαι δυναιόμηνον πολίεθρον.
 Ἐννέα δὲ βεβᾶσι Διὸς μεγάλα ἐνιαυτοί,
 135 Καὶ δὴ δῖος σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται.
 Αἱ δὲ πᾶς ἡμέτεραί τ’ ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
 Εἶα’ ἐν μεγάροις ποτιδέμεναι ἄμμι ὃ ἔργον
 Αὐτῶς ἀκροῖαντον, ὃ εἵνεκα δεῦρ’ ἰκόμεοθα·

- “ Fœderibus fidelibus percussis, numerari utrique ;
 125 “ Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt ;
 “ Nos autem in decurias disponamur Achivi,
 “ Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fundant ;
 “ Multæ utique decuriæ indigerent pocillatore.
 “ In tantum ego ajo plures esse filios Achivorum
 130 “ Trojanis, qui habitant in urbe. Sed auxiliares
 “ Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,
 “ Qui me valdè impediunt, & non sinunt volentem
 “ Trojæ expugnare benè habitatum oppidum.
 “ Novem utique præterierunt Jovis magni anni,
 135 “ Et jam ligna computruerunt navium, & funes dissoluti sunt :
 “ Et nostræ utique uxores, & infantes liberi,
 “ Sedent in ædibus expectantes : nobis autem opus
 “ Frustrâ infectum, cujus gratiâ huc venimus :

“ μὲν,” ἀποδίδονται· ἀλλὰ πρὸς τὸ, “Ορκια
 “ πῖσά.” — Τὸ δὲ, “ἐθέλοισιν,” πρὸς τὸ,
 “ Τρῶας μὲν λέξασθαι,” — Καὶ ἔχει ὁ λόγος
 [nempe constructio ista, “ ἐθέλοισιν Τρῶας
 “ μὲν λέξασθαι, ἡμεῖς δὲ διακοσμηθεῖμεν,”]
 ὁμοίως τῷ, (ἀ, 133.) “ Ἡ ἐθέλεις ὄφρ’ αὐτὸς
 “ ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἐμ’ αὐτὰς ἴσθαι διό-
 “ μων ;” Schol. Moschopuli. Eodem tamen
 reddit, si Ἀριθμηθήμεναι referatur ad Ἐθέλοισιν
 μὲν ; & istud, λέξασθαι, accipiat ἑλλειπ-
 τικῶς.

Ver. 124. “Ορκια πῖσά ταμόντες.]

—Fœdusque ferit.—Æn. X. 154.

Ver. 125. Τρῶας μὲν] Alii legunt, Τρῶες
 μὲν ut respondeat τῷ, Ἡμεῖς δὲ, in sequenti
 versu. Sed perinde est.

Ver. 129. Τόσον ἐγὼ φημι πλέας] Mirè
 hic erravit Scholiastes. Οἳ μὲν Τρῶες, χωρὶς
 τῶν ἐπικερῶν, ἦσαν ἀριθμῷ μυριάδες πέντε.
 Schol. ad ver. 122. Recensentur quidem
 (S, 562, 563.) Trojanorum myriades quin-
 que : At non, isto in loco, “ sine Aux-
 “ iliis.” Rectè enim (ad S, 562.) anno-

cavit Eustathius ; τέρας [πεντακισμυρίας]
 μὴ τὰς ἐπεσείας εἶναι μόνες Τρῶας, κατὰ τινες,
 ὡς τῶν ἐπικερῶν καθυδόντων.—ἀλλὰ πάν-
 τας, ἤγουν τὰς τε αὐτόχθονας Τρῶας, τὰς τε ἐπι-
 κέρους.

Ver. 131. Πολλέων] Pronunciabatur, Πολ-
 λῶν.

Ver. 135. Καὶ σπάρτα λέλυνται.] “ Non
 “ rudentes, sed funiculi vel lora, quibus na-
 “ ves consuebantur : τὰ ῥάμματα τῶν νεῶν.”
 Salmas. “ Liburni pleraque naves loris sue-
 “ bant ; Græci magis cannabo & suprà cæ-
 “ terisque sativis rebus, à quibus σπάρτα
 “ appellabant.” Varro apud Gellium, lib.
 17. c. 3.

Ver. 137. Εἶαται ἐν μεγάροις ποτιδέμε-
 ναι.] Al. Εἶατ’ ἐν μεγάροις. Quod & ip-
 sum scilicet ἔαται, non ἔατο, intelligendum
 est : Coniunctum est enim cum præceden-
 tibus, βεβᾶσι, σέσηπε, λέλυνται, quæ omnia
 de præsentī dicta sunt tempore : Vide suprâ
 ad ἀ, 37.

Ver.

- ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν εἰὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
 140 Φύγωμην σὺ νηυσὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομαι δρυάγχαν.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρινε,
 Πᾶσι μὲν πληθύνῃ, ὅσοι κ' βελῆς ἐπάκυσαν.
 Κινήθη δ' αἰγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
 145 Πόντῃ Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' Εὐρύς τε Νότος τε
 Ὠρεῶν, ἐπαίξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελῶν.
 Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἔλθων
 Λάβρ' ἐπαιγίζων, ὅππῃ τ' ἡμῶν ἀσάχυνεν·
 Ὡς τ' ὡς αἰγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῶ
 150 Νῆας ἐπεσείοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
 Ἰσαὶ ἀερόμενη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλθου,
 Ἀπλεῶν νηῶν, ἥ δ' ἐλκέμεν εἰς ἄλα διάν,
 Οὐρὸς τ' ἐξεκάθαιρον· αὐτὴ δ' ἐρεον ἔκεν
 Οἴκαδε ἰεμένων, ὑπὸ δ' ἤρεον ἔρματα νηῶν.
 155 Ἐνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόσ' ἐτύχθη,
 Εἰ μὴ Ἀθηναίῳ Ἡρῇ πρὸς μῦθον ἔειπεν·

“ Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes :

140 “ Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram :

“ Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.

Sic dixit : His autem animum in pectoribus commovit,
 Omnibus inter multitudinem, quicunque non consilium audiverant.

Mota est verò concio, ut fluctus ingentes maris

145 Pelagi Icarii, quos quidem Eurýque Notýque
 Commovit, cum irruerit patris Jovis ex nubibus.

Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum, veniens,

Rapidus superne ingruens, & incumbens-inclinat spicas ;

Sic horum tota concio mota est : hi autem fremitu-militari

150 Ad naves ruebant : a pedibus verò subter pulvis

Stabat excitatus : Alii autem alios adhortabantur,

Ut prehenderent naves, & traherent in mare vastum ;

Alveosque expurgabant. Clamor autem in cælum ivit

Domum properantium ; subtrahebantque palangas navibus.

155 Tunc fanè Argivis præter fatum reditus contigisset,

Nisi Minervam Juno sermone affata fuisset ;

Ver. 139. — ὡς ἂν εἰὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.]

Ne qua meis esto dictis mora —.

Æn. XII. 565.

Ver. 144. Κινήθη δ' αἰγορὴ, ὡς κύματα]

— variusque per ora cucurrit

Ausoniidum turbata fremor ; ceu, saxa morantur

Cum rapidos amnes ; clauso fit gurgite murmur,

Vicinaeque fremunt ripae crepitantibus undis.

Æn. XI. 296.

Ver. 150. — ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη

Ἰσατ' ἀερόμενη.]

— jam pulvere cælum

Stare vident. —

Æn. XII. 407.

Ver. 153. Οὐρὸς] Ταφροειδὴ ὀρύγματα, δι' ὧν αἱ νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θάλασσαν

Schol.

Ver. 155. — ὑπέρμορα] Quicquid inopinatum, præter expectationem ; quicquid violentum, præter naturam ; quicquid ex stultitia natum, præter rationem ; ea omnia —

πὲρ μοῖραν γενέσθαι dicuntur : Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἀΐδος εἰσαφίκηαι

ὕ, 336.

Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόνον ἄλγε' ἔχουσιν.

Odyss. α', 34.

— nec Fato, meritâ nec morte peribat, Sed misera ante diem. — Æn. IV. 696.

Ver.

- Ω πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκθ' ἀτρυιώνη,
 Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Ἀργεῖοι φέξον· ἐπ' οὐρέα νῶτα θαλάσσης ;
 160 Καδδὲ κεν δίκωλιν Πριάμω, ἣ Τρωσὶ λίποιεν
 Ἀργείῳ Ἑλένῳ, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ δούλοντο, Φίλῃς δὲ πατρίδ' αἶης ;
 Ἀλλ' ἴθι νῦν μὲν λαὸν Ἀχαιῶν καλποχιώνων,
 Σοῖς δ' αἰγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε Φῶτα ἕκασον,
 165 Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπήθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Βῆ δ' καὶ Οὐλύμποιο καρλίων ἀΐξασα.
 Καρπαλίμως δ' ἴκανε θοὰς ὀπί νῆας Ἀχαιῶν·
 Εὖρεν ἔπει' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλουντο,
 170 Ἐσαότ'· ἔδ' ὄγε νηὸς εὐασέλμοιο μελαίνης

- “ Papæ, Ægiuchi Jovis filia indomita,
 “ Siccine verò domum, dilectam in patriam terram,
 “ Argivi fugent super lata dorſa maris ?
 160 “ Gloriam autem Priamo, & Trojanis reliquerint
 “ Argivam Helenam ; cujus gratiâ multi Achivorum,
 “ Ad Trojam perierunt, dilectâ procul à patriâ terrâ ?
 “ Verùm abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum,
 “ Tuisque lenibus verbis cohibe virum quemque,
 165 “ Nec sine naves in mare trahere, quæ hinc & inde impelluntur remis.
 Sic dixit : nec non paruit Dea cæcis-oculis Minerva.
 Descendit itaque ab Olympi verticibus concitata,
 Raptimque venit veloces ad naves Achivorum :
 Invenit deinde Ulyſſem Jovi confilio parem,
 170 Stantem : neque hic navem bonis-transitris-instructam nigram

Ver. 157. — ἀτρυιώνη.] Ἀκαταπόνητος, ἀκοπίαςτος, ἀτρυτος ἐν μάχῃ. Hesych. λέγεται δὲ Ἀτρυιώνη, ὡσανεὶ ἢ τριβομένη ὑπ' ἑδενός ποταμοῦ. Pburnutus de naturâ Deor. cap. 20.

Ver. 158. Οὕτω δὴ οἰκόνδε.] Τοῖς παραπληροματικοῖς συνδέσμοις χρῆσθον, οὐχ ὡς προσθηκαὶς κεκαίς, — ὥσπερ τινὲς τῆ “ Δὴ ” χρῶνται πρὸς ἑδέν — ἀλλ' ἐὰν συμβάλλωνται τι τῶ μεγέθει τῆ λόγῃ. Καθὰπερ παρὰ Πλάτωνι. “ Ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν ἔργῳ “ Ζεὺς.” Καὶ παρ' Ὀμήρῳ, “ Ἀλλ' ὅτε δὴ “ ἔσ.” Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, §. 55, 56. Λαμβάνεται δὲ καὶ ἐν παθητικοῖς πολλάκις ὁ σύνδεσμος ἄτος· ὥσπερ, — “ Οὕτω δὴ οἰκόνδε ” — ; Εἰ γὰρ τὸν σύνδεσμον ἐξέλαις, συνειραρήσεις καὶ τὸ πάθος. Ibid. §. 57. Vide suprâ ad α', 56.

Ver. 165. Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἐλκέμεν.] Quâ ratione, νῆας, hîc & ver. 181, ultimam producat ; & similiter. Διὶ & μῆτιν, ver. 169 ; & ὅς ver. 184 ; & κακὴν, ver. 190 ; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 166. — γλαυκῶπις.] Vide suprâ ad α', 206.

Ver. 167. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρλίων ἀΐξασα.]

Illa viam celerans —

Nulli visâ cito decurrit tramite virgo.

Æt. V. 609.

Ver. 168.] Fuerunt apud Antiquos, qui hunc versum expungerent ; At nullâ idoneâ de causâ,

Ver. 169. Εὖρεν ἔπει' Ὀδυσῆα.] Ὀδυσσεὶ παρέστηκεν ἐκ ἄλλῃ τις ἀληθεία ἢ Φρόνησις. Heraclid. Pontic. Vide suprâ ad α', 194. Cæterum quæri potest, quidnam hîc extiterit Sapientiæ singularis ; cum nihil aliud hîc in re egerit Ulyſſes, quàm quod priùs, in concilio Seniorum, communi fuerat consensu constitutum, ver. 53, 73, 75, 77, ἔσ. Mihi quidem videtur totâ hîc machinatione id indicare Poëtam, utique concilio isti Seniorum, ut Duces & βασιλῆας alios, ver. 188, 194, ita & ipsum quoque Ulyſſem non interfuisse ; sed suâ sapientiâ intellexisse, quid propositi sibi haberet Agamemnon. Εὐνέκας διὰς ὅσα φωνισάσης — οἷος νῶς Ἀτρεΐδæ — οἷον ἔπει' ver. 182, 192, 194. Judicet tamen Lector eruditus. Neque enim à quocquam hoc, quod meminerim, observatum reperi : Ex alterâ parte stare videtur, quod infrâ, ver. 407, inter septem γέροντας ἀεισῆας

- Ἀπτεῖ, ἐπεὶ μιν ἄχος κραδίῳ ἢ θυμὸν ἴκανε.
 Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Διογνῆς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὕτω δὲ οἰκόνδε, φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 175 Φόβῳ δ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πρῶτοντες;
 Καδδὲ κεν δῖχολῶ Πριάμῳ ἢ Τρῳσὶ λίποιτε
 Ἀργεῖῳ Ἑλένῳ, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ σπύλοντο, φίλης σπὸ πατρίδος αἶης;
 Ἀλλ' ἴθι νυῦ μὲν λαὸν Ἀχαιῶν, μηδὲ τ' ἐρώει·
 180 Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκασον,
 Μηδὲ ἔα νῆας ἀλλὰ δ' ἐλκέρῃ ἀμφιελίσσας.
 Ὡς φάβ'· ὃ ᾗ ξυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης·
 Βῆ ᾗ θείην, σπὸ ᾗ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
 Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὃς οἱ ὀπήδει.
 185 Αὐτὸς δ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
 Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρῷον ἄφθιτον αἰεὶ·
 Σὺν τῷ ἔβη κτ' νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Ὅντινα μὲν βασιλῆα ἢ ἑξοχὸν ἄνδρα κιχείη,
 Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρσείας·
 190 Δαιμόνι', ἔ σε ἔοικε, κακὸν ὥς, δευδίσσεσθ'·
 Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο ἢ ἄλλος ἴδρυε λαῖς·

Tangebatur, quia ipsum dolor corde & animo invaserat.

Propè igitur stans alloquuta est cæcis-oculis Minerva;

“ Generose Laërtiade, solertissime Ulyssè,

“ Siccine verò domum, dilectam in patriam terram,

- 175 “ Fugietis, naves multa transtra habentes ingressi?

“ Gloriam autem Priamo & Trojanis reliqueritis,

“ Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum

“ Ad Trojam perierunt, dilectâ procul à patriâ terrâ?

“ Verùm abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses;

- 180 “ Tuisque blandis verbis cohibe virum quemque,

“ Neque finas naves in mare trahere, quæ-utrinque-impelluntur-remis.

Sic dixit: hic autem intellexit Deæ vocem loquentis;

Tendebatur currere, lænâque abiecit: illam verò sustulit

Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.

- 185 Ipse autem Atridæ Agamemnoni obvius veniens,

Accipit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:

Cum quo ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.

Quemcunque quidem, seu regem, seu primarium virum inveniret,

Hunc blandis verbis detinebat astans;

- 190 “ Vir optime, non te decet, timidum uti, trepidare;

“ Quin ipse & sede, & alios sedere fac populos.

σημα παναχαιῶν, Ulysses nomine appelletur.

Ver. 182. — ὃ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὅπα φωνησάσης.]

Ἐφθίγμ' Ἀθήνας φιλότατης ἐμοὶ θεῶν

Ὡς ἐυμαθὲς σε, κὰν ἄποπλος ἦς, ὁμῶς

Φάνημ' αἰεὶ, καὶ ξυναρπάξω φρενί.

Sophocl. Aj. v. 16.

Ver. 183. — τὴν δ' ἐκόμισσε] Rectè.

Nam κομίσω, ἐκόμισα, penultimam corri-

piunt. Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 182. Ὅντινα μὲν βασιλῆα] Vide suprâ ad α', 265.

Ver. 190. Δαιμόνι'] Habet hæc vox apud Homerum semper aliquam Incredulationis significationem, sed non semper acerbam. Camerarius.

Ver. 191. Ἀλλ' αὐτὸς τε κάθησο.] Quid vulg.

- Οὐ γάρ πω σάφα οἶδ', οἷος νόος Ἀτρείδαο.
 Νῦν μὲν περᾶν, τάχα δ' ἵψεν ἦας Ἀχαιῶν.
 Ἐν βελῇ δ' εἰ πάντες ἀκέσασιν, οἷον ἔειπε.
 195 Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν ἦας Ἀχαιῶν.
 Θυμὸς γ' μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.
 Τιμὴ δ' ἐκ Διὸς ἐστὶ, φιλεῖ δέ ἐ μητίετα Ζεύς.
 Ὀν δ' αὖ δῆμα τ' ἀνδραῖ ἴδοι, βοῶντά τ' ἐφύροι,
 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μῦθῳ.
 200 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, ἢ ἄλλων μῦθον ἄκκε,
 Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος ἢ ἀναλκις,
 Οὔτε πῶτ' ἐν πολέμῳ ἐναλβίμιος, ἔτ' ἐνὶ βελῇ.
 Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·
 Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἰς κοίρανος ἔσω,
 205 Εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτεω

- “ Nondum enim certò scis, quis animus Atridae :
 “ Nunc quidem tentat, mox autem pœnâ afficiet filios Achivorum,
 “ In concilio enim non omnes audivimus quid dixerit :
 195 “ Cavendum igitur, nè iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum.
 “ Ira enim magna est, Jovis-alumni regis :
 “ Honor autem ab Jove est, diligitque ipsum providus Jupiter.
 Quemcunque verò plebeium virum videret, vociferantemque offenderet,
 Hunc sceptro percutiebat, increpitabátque voce ;
 200 “ Improbe, quietè sède, & aliorum verba audi,
 “ Qui te præstantiores sunt : tu autem imbellis & invalidus,
 “ Neque unquam in bello æstimatus, neque in concilio.
 “ Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hîc Achivi :
 “ Non bonum, multorum principatus : unus princeps esto,
 205 “ Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti

vulgo inter κάθισον & κάθισο interfit, vide supra ad α, 565. Mihi tamen ita potius distinguendum videtur, ut vox κάθισον, Homeri utique temporibus, ejus fuerit, qui simpliciter ut sedeat aliquis, aliove sedere faciat, jubet ; ἦσο autem, vel κάθισο, ejus qui, sive stantem, sive sedentem alloquatur, & sedere & quietum permanere jubeat.

Ver. 196. Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ] Apud Aristotelem, Rhetor. lib. 2. c. 2. legitur ; Θυμὸς δὲ. Quod & in uno MS repperit Barnefius. Sed vera lectio est, δέ. Vide supra ad α, 51.

Ver. 197. — μητίετα Σεύς.] Vide supra ad α, 175.

Ver. 200. Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο,] Accusatum narrat Socratem Xenophon, quod, hos versus sæpius repetendo, ad Ignorantiam scilicet hortatus sit plebem. Τὸ δὲ Ὀμήρου, ἔφη ὁ κατήγορος, πολλὰκις αὐτὸν λέγειν, Ἑρ. Ἀπομνημον lib. 1.

Ver. 203. Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν] Artificium & εὐπρέπειαν harum duarum orationum rectè explicat Dionys. Halicarnassensis ; in quibus Ulysses, dum Plebem alloquitur, Duces increpat ; dum Duces, Ple-

bem. Quod enim ad Duces ait, Οὐ γάρ πω σάφα οἶδ', & νῦν μὲν περᾶται, & ἐν βελῇ δ' εἰ πάντες ἀκέσασιν in hoc Milites scilicet objurgat : Quod autem ad Milites ait, Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν, & ἐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, hoc verò Ducibus esse reprehensionem voluit. “ Α γὰρ ἐβέλετο καθάψασθαι τῶν βασιλείων, τῷ δῆμα διελέγετο· αὐτὸς ἐβέλετο ἐπιτιμῆσαι τῷ δήμῳ, τοῖς βασιλεύσιν διελέγετο. Lib. qui inscribitur Τέχνη, c. 9.

Ver. 204. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη.] Aliud hoc, quàm si dixisset, ἐκ ἀγαθὴ ἔστι. Sic Virgilius ;

Triste lupus stabulis : —————

Dulce satis humor : ————— Eclog. III ; 80, 82.

Ver. 205. — ᾧ ἔδωκε Κρόνος παῖς ἀγκυλομήτεω

Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ δέμισσας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.]

Πάνυ καλῶς Ὀμήρος, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τῷ τοῦ ἔφης, ὡς ἐχ' ἀπάντας παρὰ τῷ Διὶ ἔχοντας τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μόνους τῶν ἀγαθῶν. Dio. Chrysost. Orat. 1. Cæterum totus hic versus 206, (teste Spondano) pro spurio est annotatus in codice Didymi, ubi ad marginem scribitur νόθος. Et in Scholiis quæ

- Σκῆπτρόν τ' ἡδὲ θέρμιας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.
 Ὡς ὅγε κοίρανεών δῖεπε σρατόν· οἱ δ' ἀγορεύουσι
 Αὔτις ἐπεσδύοντο, νεῶν ἅπο καλισιάων,
 Ἦχῃ· ὡς ὅτε κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 210 Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμετο, σμαραγεῖ δέ τε πόνῳ,
 Ἄλλοι μὲν ῥ' ἔζοντο, ἐρήτυθεν ᾗ καθέδρας.
 Θερσίτης δ' ἔτι μὲν αἰμειροπῆς ἐκολῶα,
 Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ἤσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ἦδη,
 Μὰ ψ, ἀτὰρ ἔκ' ἡ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
 215 Ἄλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιο γελοῖον Ἀργείοισιν
 Ἑμμεναί· αἴχιστο ᾗ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.
 Φολκὸς ἔλω, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τῷ δέ οἱ ὤμω

“ Sceptrumque & jura, ut ipsis dominetur.

Sic ille imperatorem-agens dirigebat exercitum. Illi autem ad concilium

Rursus ruebant, à navibus & tentoriis,

Cum tumultu: sicut cum fluctus multum-strepentis maris

210 Littore magno fremit, resonatque pontus.

Ac cæteri quidem sedebant; tenebantque fedes.

Thersites autem adhuc solus blaterans tumultuabatur,

Qui verbis animo suo & scurrilibus & multis nôrat,

Temerè, ac non prout decebat, contendere regibus;

215 Verùm quodcunque ei videretur ridiculum Argivis

Fore: Turpissimus autem vir ad Ilium venit:

Strabo erat, claudusque altero pede; & ipsius humeri

appellantur *Didymi*, nulla ejus fit mentio. Quin & in *Mori* MS (teste *Barnesio*) deest iste versus. Et sine sententiæ detrimento (quantumvis eum *necessarium* existimet *Barnesius*) posset sanè abesse. Rectè enim explicat *Eustatbius*: ὡς δὲ αὖτε (τὸ βασιλεύειν δηλαδὴ) κρόνος παῖς ἀγκυλομήτεω: ut adeo verbum istum 206 nec *Eustatbius* videatur agnovisse. Porro vox ista; σφίσιν, hoc in loco, vix habet quod referatur: Nam in libro *πονο*, ubi versus similis legitur, (Σκῆπτρον τ' ἡδὲ θέρμιας ἵνα σφίσι βασιλεύσῃ,) vox σφίσι rectè refertur ad præcedentem, λαῶν. Denique cum versus iste *dubius*, antè editus fuisset, — ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ; *Barnesius* ex *Dione Chrysostomo*, & ex uno MS, non malè edidit, — ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ: Nam alioqui scribendum esset σφίσιν, quod est valdè durum.

Ver. 210. Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος. Citat hunc versum *Dionys. Halicarn.* ad demonstrandum quædam esse οἰκεία καὶ δηλωτικά τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα, καὶ — μιμητικάτατα τῶν πράγματων. Περὶ συνθέσεως §. 16. De cujusmodi vocabulis *Demetr. Phalereus*, Τα δὲ πεποιημένα ὀνόματα (inquit) — ποιεῖ μάλιστα μεγαλοπρέπειαν διὰ τὰ οἷον φόροις οἰκίεσθαι. Περὶ Ἑρμηνείας, §. 94, 95. Vide infra ad γ', 363; & δ', 455.

Ver. 212. — αἰμειροπῆς ἐκολῶα. Ver-

ba illius multa & ἄκοσμα, strepentium “ sine modo Graculorum similia.” Gell. lib. 1. cap. 15.

Ver. 215. Ἄλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιο] Fuerunt inter Veteres qui hoc ita acciperent, ut fuerit illud ridiculum ab Achivis existimatum, quodcunque dixisset *Thersites*. Atque hoc modo explicat *Scholias*. Mihi multò simplicius aptiusque videtur, tum ad verborum tum ad sententiæ constructionem; ut *Thersites* ad contentionem ea sit locutus, quæcunque Achivis risum movere posse arbitraretur. Quomodo plerique hodiè interpretantur.

Ver. 216. — αἰσχιστο δὲ ἀνὴρ] Pulcherrima hæc viri, & ad deformitatem animi & ad corporis pravitatem insignis, descriptio. Γεγραμμένον — Θερσίτου πρόσωπον ἰδόντες ἡδόμεθα [καὶ θαυμάζομεν οὐχ ὡς καλόν, ἀλλ' ὡς ὅμοιον. — ἡ δὲ μίμησις, ἃν τὴν περιφάνειαν, ἃν τὴν περὶ χρῆσιν ἐφίκεται τῆς ὁμοιότητος, ἐπαινεῖται. *Plutarch. de audiend. Poëtis*. Porro, lepidè admodum de hâc descriptione *Lucianus*: Ἦν τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ [καθ' Ὁμήρου] ἀπειρηγμένη ὁβριείας ὑπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει εἰκάζει, καὶ ἐνίκησεν Ὀμηρος, Ὀδυσσεύς συνηγοροῦντας. *Var. Histor. lib. 2*. Nec denique, ad artificium Poëmatum, nihil est, quod hîc annotârunt nonnulli; utique unum omnium formosissimum *Nireæ*, itidemque omnium maxime

- Κυρτῶ, ὅππῃ σῆθ' σιωχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
 Φοξὸς ἔλω κεφαλῶν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
 220 Ἐχθὶς δ' Ἀχιλλῆϊ μάλιν' ἰὼ, ἥδ' Ὀδυσσεὶ·
 Τῷ γὰρ νεκείεσκε. Τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δῖω
 Ὀξέα κεκληγῶς λέγ' ἐνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσθηέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μυθῶ.
 225 Ἀτρεΐδῃ, τέο δ' αὖτ' ὀππόμεμφεαι, ἥδ' ἐχατίζεις;
 Πλεῖαί τοι χαλκῆ κλισίαι, πολλαὶ ἧ γυναικες
 Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἄς τοι Ἀχαιοὶ
 Πρωτίσῳ δίδουμν, εὖτ' ἂν πολίεθρον ἔλωμν.
 Ἥ ἔτι ἢ χρυσῇ ὀπιδόεαι, ὅν κέ τις οἶσει
 230 Τρώων ἵπποδάμων ἐξ Ἰλίου, ἧ δ' ἄποινα,
 Ὀν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
 Ἥ ἐ γυναικὰ νέλω, ἵνα μίσγεται ἐν Φιλότῃ,

Gibbi, in pectus contracti: at supernè

Acutus erat capite, rarum verò suprà sparsum erat capillamentum.

- 220 Inimicissimus autem Achilli maximè erat, & Ulyssi;
 His enim præcipuè convitiari solebat. Tum verò Agamemnoni nobili
 Stridulè clamans dicebat probra: huic itaque Achivi
 Vehementer irati erant, & indignabantur animo:
 At hic altè vociferans, Agamemnonem increpabat sermone;
 225 "Atrida, quam ob rem quereris, aut quâ re indiges?
 "Plena tibi ære tentoria, multæ & mulieres
 "Sunt in tentoriis selectæ, quas tibi Achivi
 "Omnium primo damus, cùm urbem ceperimus.
 "An adhuc & auro indiges, quod quis afferat
 230 "Trojanorum equum-domitorum ex Ilio, pro filio redemptionis-pretium,
 "Quem ego vincitum duxero, vel alius Achivorum?
 "Aut mulierem juvenem, cui miscearis amore,

imè deformem *Tberfiten*, semel depictos, nunquam deinceps in toto Poëmæ memora-

Ver. 219. — ἐπενήνοθε] Non, ut Lexicographi, ex præterito ἐπενήνοθα: sed ex aoristo ἐπενήνοθεν. Aliàs enim non constaret *Temporum* ratio. Vide suprà ad α', 37; & infra ad δ', 492.

Ver. 220. Ἐχθὶς δ' Ἀχιλλῆϊ]

— semperque odiis & crimine Drances

Inensus juveni Turno.—Æn. XI. 122.

Τὴν δὲ τῇ ἡθὺς μοχθηρίαν συντομώτατα καὶ δι' ἡὺς ἔφρασαν. "Ἐχθὶς δ' Ἀχιλλῆϊ μάλιν' ἦν, "ἥδ' Ὀδυσσεὶ." Τῷ γὰρ τις παυλότῃς, τὸ τοῖς κρατίστοις ἐχθρὸν εἶναι. *Plutarch.* περὶ φθόνου καὶ μίσους, sub initio.

Ver. 221. Τῷ γὰρ νεκείεσκε.] Convitiari solitus erat. De vi hujus temporis imperfecti, vide suprà ad α', 37.

Ver. 222. Ὀξέα κεκληγῶς.] Απλάζω, κεκληγῶς; eadem analogiâ, atque à φαίνω, σέφω; à κράζω, κέκραγα; & similia. Vide suprà ad ver. 314.

Ver. 228. Πρωτίσῳ δίδουμν, — πολίεθρον ἔλωμν. — Ὀν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω,] Pulcherrimè hic *Personæ* servit Poëta, dum virum omnium ignavissimum gloriosius de se inducit jactantem, quàm ipsum *Achilleum* omnium fortissimum, etiam ferocientem insuper illum & iratum. Vide infra ad δ', 401. Ἀς [πράξεις] ὁ ποιητὴς ἐκατέρω [προσώπων] προσηκόντως ἀποδίδωσιν. Οἶον ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λέγει, καίπερ λέγων μετ' ὀργῆς,

Οὐ γὰρ σοὶ ποτὲ ἴσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ

Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πολίεθρον· ὁ δὲ Θεοσίτης τῷ αὐτῷ λοιδορέμενος λέγει,

ἄς τοι Ἀχαιοὶ

Πρωτίσῳ δίδουμν, εὖτ' ἂν πολίεθρον ἔλωμν, καὶ πάλιν ὁ Ἀχιλλεὺς,

αἱ κέ ποθι Ζεὺς

Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαπατάειν.

ὁ δὲ Θεοσίτης,

Ὀν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω —. *Plutarch.* de audiend. Poëtis.

- “Ὡν τ’ αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
 Ἀρχὸν ἰόντα, κακῶν θηβασκέμεν ἥας Ἀχαιῶν;
 235 ὦ πέποινες, καὶ ἐλέγχε’, Ἀχαιῖδες, ἐκ ἔτ’ Ἀχαιοί,
 Οἴκαδέ περ σὺ νηυσὶ νεώμεθα· τὸνδε δ’ ἐῷμεν
 αὐτῷ ἐνὶ Τροίῃ γέρεα πρὸς σέμεν, ὃ φρεσὶ ἴδῃ
 “Ὡς ῥά τι οἱ χ’ ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἥε ἢ ἐκί·
 “Ὡς καὶ νῦν Ἀχιλλῆα, εἰ μέγ’ ἀμείνονα φῶτα,
 240 ἠτίμησεν· ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρεα αὐτὸς ἀπέρεα.
 Ἀλλὰ μάλ’ ἐκ’ Ἀχιλλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων·
 “Ὡς γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδῃ, νῦν ὕστατα λωθήσαιο.
 “Ὡς φάτο, νεκείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Θεοσίτης· τῷ δ’ ὦκα παρῆσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 245 Καί μιν ὑπὸ δρεῖδῶν καλεπῶ ἠνίπαπε μύθῳ·
 Θεοσίτ’ ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
 “Ἰχθεο, μῆδ’ ἐθέλ’ οἷον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
 Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημι χερειότερον βροτὸν ἄλλον
 “Ἐμμεναι, ὅσσοι ἄμ’ Ἀτρεΐδῃσ’ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·

- “ Quamque ipse seorsum detineas? Minimè quidem decet
 “ Principem existentem, in mala inducere filios Achivorum.
 235 “ O imbelles, ignava probra, Achæïdes, non amplius Achivi,
 “ Domum cum navibus redeamus: hunc verò finamus
 “ Isthic ad Trojam præmia concoquere; ut sciat,
 “ An in aliquo ei & nos adjumento simus, an non:
 “ Qui etiam nunc Achillem, se multò fortiolem virum,
 240 “ Contumeliâ afficit: Ereptum enim habet ejus præmium, quod ipse vi abstulit,
 “ Veruntamen non Achilli bilis est in præcordiis, verùm socors est;
 “ Alioqui enim, Atrida, nunc postremum injurius fuisses.
 Sic dixit, convitiis Agamemnoni, pastori populorum,
 Therfites: huic autem citò astitit nobilis Ulysses,
 245 Et ipsum torvè intuitus duro increpavit sermone;
 “ Therfite loquacissime, vocalis quanquam sis concinator,
 “ Define, neque velis solus contendere cum regibus:
 “ Non enim ego, quàm tu sis, censeo pejorem mortalem alium
 “ Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt.

Ver. 233. “Ὡν τ’ αὐτὸς ἄπο] Quâ ratione hic αὐτὸς; & δίδωμεν, suprà ver. 288; & ἔο, infrà ver. 239. ultimam producat; vide suprà ad α, 51. Barnesius hic legi posse auguratur, “Ὡν αὐτὸς τ’ ἄπο, longè melius:” Immo verò, ad vim particulæ τὸ longè pejus.

Ver. 235. ὦ πέποινες, — Ἀχαιῖδες, ἐκ ἔτ’ Ἀχαιοί.]

O verè Phrygiæ, neque enim Phryges!

Æn. IX. 617.

Ver. 238. “Ὡς ῥά τι οἱ χ’ ἡμεῖς προσαμύνομεν.] Vide suprà ad ver. 228.

Ver. 239. “Ὡς καὶ νῦν Ἀχιλλῆα] Τῷτο καὶ ἡ Ὀμήρου τέχνη. Ἐπειδὴ γὰρ ἑώρα τὸ στρατόπεδον ἀγανακτικῶς ὑπὲρ Ἀχιλλέως πρὸς Ἀγαμέμνονα, — ἀνέστησιν αὐτῷ συνήγορον

ἐπίφθονον, γελοῖον, ἢ ἐν τῇ τῷ συνήγορῳ κακίᾳ ἀφανισθὴ τὸ δίκαιον τῷ παράματι. — Εἰ μὴ γελοῖος καὶ ἄξιος μίσους ἦν, ἰσχυρὰ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ Ἀχιλλέως. Διὰ τῷτο καὶ γελοῖος τοῖς Ἕλλησι γίνεσθαι, καὶ ἐκ τῷ γελοῖος διὰ λυσιν τῆς σπυδῆς τῆς εἰς τὰς πατρίδας. Dion. Halic. Τέχνη, c. 12. Tantum utique interest, quis quid dicat.

Ver. 246. Θεοσίτ’ ἀκριτόμυθε,] Pulcherri-
 ma super hâc re Plutarchi observatio. Ὁ Θεοσίτης ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεύς, ὃ χαλὸς, ὃ φα-
 λακρὸς, ὃ κυρτὸς, ἀλλ’ ἀκριτόμυθος λαιδορεῖται.
 Τὸν δ’ ἠραιοῖον ἢ τεκῆσα καὶ φιλοφρονημένην
 προσηγόρευεν ἀπὸ τῆς χαλότητος, “Ὁρσεο
 “ Κυλλοπόδον, ἐμὸν τέκος.” — De au-
 diend. Poëtis.

Ver.

- 250 Τῷ ἔκ ἀν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύουσιν,
 Καί σφιν ὀνειδέα τε προσφέρουσιν, νόσον τε φυλάσσουσιν.
 Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα·
 Ἥ εὔ, ἢ κακῶς, νοσήσομεν ἦες Ἀχαιῶν.
 Τῷ, νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 255 Ἦσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδῶσιν
 Ἥρωες Δαναοί· σὺ δ' ἡ κερτομέων ἀγορεύεις.
 Ἀλλ' ἔκ τοι ἔρέω, τὸ δ' ἡ τετελεσμένον ἔσαι·
 Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραΐνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὦδε,
 Μήκετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
 260 Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένῳ εἴλω,
 Εἰ μὴ ἐγὼ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἴματα δύσω,
 Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
 Αὐτὸν δ' ἡ κλαίοντα θοὰς ὅππῃ νῆας ἀφήσω,
 Πεπληγὼς αἰορῆθεν αἰεκέαςι πλεγγύσιν.
 265 Ὡς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δ' ἀνὰ φρενον, ἠδὲ καὶ ὤμῳ
 Πληξεν· ὁ ἰδὼν δ' ἤθελεν ὅτι οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Σμῶδιξ δ' αἰματόεσσα μεταφρένῃ ἐξυπάνεσθαι,

- 250 " Quare nē reges in ore habens concioneris,
 " Neu ipsis probra objicias, & reditionem observes.
 " Nondum planē scimus quomodo futura sint hæc facta ;
 " Utrum benē, an malē, redituri simus filii Achivorum.
 " Propterea nunc Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
 255 " Sedes jaciens convicia ; quia ei valde multa dant
 " Heroēs Danai : tu verò maledictis irritans concionaris.
 " Sed tibi edico, quod & perfectum erit :
 " Sicubi iterum te insipientem deprehendero, sicut jam hīc,
 " Ne ampliùs deinceps Ulyssī caput super humeros sit,
 260 " Neque posthac Telemachi pater vocer,
 " Si non ego, te comprehensō, tuas quidem vestes exuero,
 " Lænamque & tunicam, quæque pudenda contegunt ;
 " Ipsum autem flentem veloces ad naves demisero
 " Cæsum è concione duris verberibus.
 265 Sic dixit : sceptroque tergum atque humeros
 Percussit ; ille verò intorquebat se ; uberes autem ei exciderunt lachrymæ ;
 Vibexque cruenta in dorso exorta est,

Ver. 257. — τὸ δ' καὶ τετελεσμένον ἔσαι·] Vir doctissimus *Henr. Stephanus* legendum conjecit, quomodo & *Barneſius* deinceps edidit, τὸ δ' καί. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 262. — τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,] *Subligaculum, fascias femorales.*

Ver. 267. Σμῶδιξ] Hoc in vocabulo, quæstio existit duplex ; ad orthographiam altera, altera ad Accentum.

De orthographiâ ; contendit *Barneſius*, " legendum omninò σμῶδιγξ, *Homeri* ipsius " auctoritate, ψ, 716, Πικρὰ δὲ σμῶδιγξ. " Et eadem sanè analogiâ scribi potest σμῶ-
 διγξ, quâ φάλαγξ, ὄρεα. Attamen γ' istud

jamdudum habemus, in literâ ξ' inclusum. Est nimirum σμῶδιξ, (& ante inventum ξ', verisimillimum est scriptum fuisse, σμῶ-
 διγξ, vix autem σμῶδιγξ) quod haud ad-
 vertit *Barneſius*. Similiter φλῆψ, quod est
 φλῆβς ; & φλῶξ, quod est φλῶγς ; & σάρξ,
 quod est σάρκς : Et similia. Quâ tamen de
 re, vide & *Athenæum* aliter disputantem,
 (lib. 9. c. 10. sub finem,) propositâ quæstione
 de vocibus ὀρνυξ, ὀρνυγος ; ὄνυξ, ὄνυχος ; κή-
 ρυξ, κήρυκος ; ὄρεα. Similiter & duplex ista
 litera ξ', in principia sua non uno modo
 resolvitur. Vox φράζω, enunciabatur (&
 ante inventam ξ', verisimile est exarata
 fuisse) φράδω ; unde ἔφραδον, πῶφραδα, &
 (in

Σκήπτρ' ὑπο κρυσέων· ὁ δ' ἄρ' ἔζετο, τάρβυσέν τε·
Ἀλγύσας δ', αἰρχέιον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.

Sceptro ab aureo : ipse tamen sedit, timuitque :
Dolensque vultu fædo, absterfit lachrymas.

(in linguâ Doricâ) φράσδω. At κράζω, ἀρ-
πάζω, τρίζω, τρίζω; cūm & in linguâ Do-
ricâ literam ζ servant, & in Aoristo ac præ-
terito medio non utique δ, sed γ assumant ;
in his verisimile est ipsam ζ sonum com-
positum habuisse, qui ad γε vel κέ propius
quàm ad δε accederet. Item λείψαι, æquè
est λείβσαι ex λείβω, ac λείπσαι ex λείπω.

De Accentuum ratione qui scripserunt, re-
gulam uno ore hanc tradunt ; ubi Ultima
fit longa, (diphthongis nimirum οι & αι pro
brevibus semper habitis,) penultimam cir-
cumflekti non posse. Excipiunt tamen αἰλαξ,
χοῖνιξ, καλαῦροψ, & similia. At verò Ex-
cipi hæc omnino non debent. Nam, ra-
tione accentuum, syllaba longa est ea, quæ
naturâ, (Vocali nimirum longâ existente,) non
utique quæ positione solâ producitur.
Nam οἶκον μου, οἶκον σε & similia, semper
circumflekti. Pari igitur ratione, cir-
cumflekti itidem debent αἰλαξ, χοῖνιξ, κα-
λαῦροψ ; ut quæ ultimam, Vocali brevi con-
stantem, positione solâ producant. De voce,
καλαῦροψ, res per se manifesta est : Ex ge-
nitivis αἰλαξος, χοῖνικος aliquo modo colligi
videtur, αἰλαξ & χοῖνιξ vocalem brevem in
ultimâ habere, ideòque circumflekti debere.
Ex genitivis κήρυκος, φοῖνικος [nam quæ
Homero scripta sunt φοινικέσσαι & φοινικέσαν
enunciabantur φοινικέσσαι & φοινικέσαν,
quomodo & scribi deinceps cæpta sunt ;]
verò admodum simile est κήρυξ & φοῖνιξ vo-
calem longam in ultimâ habere, ideòque
circumflekti omnino non debere κατή-
λιπα, quâ parte versûs apud Aristophanem
usurpatur, penultimâmnæ corripiat, non li-
quet ; nec proinde scribendûmne fit κατή-
λιψ, an κατήλιψ. Καταῖτυξ, in obliquis ca-
sibus nusquam mihi occurrit. Denique σμῶ-
διγγος vocalem ι, brevemne habeat an lon-
gam, quandoquidem è vivis jam olim pe-
riit linguæ Græcæ pronuntiatio, sciri nullo
modo potest ; nec proinde scribendûmne
fit σμῶδιξ an σμῶδιξ. Levicula fortè hæc.
Semel tamen annotare non piguit, cūm
vulgò observata non fuerint ; & Analogia
nunquam fit nihil.

Ver. 268. Σκήπτρ' ὑπο χρυσέων.] Pronun-
ciabatur χρυσέων, quomodo & scribi postea
cæptum est. Nam prima necessariò pro-
ducitur ; neque in his ulla est licentia. Sic
apud Virgilium,

“ Aureâ composuit sponda,”

Æn. I. 702.

“ Aureâ percussum virgâ”

Æn. VII. 190.

“ Uno eodemque igni”

Eclog. VIII. 30.

“ Unâ eâdemque viâ”

Æn. X. 487.

Vide infra ad ver. 311. Porro σκήπτρον
χρυσέων, non semper est sceptrum aureum, sed
clavis aureis distinctum, χρυσέοις ἡλοισι πε-
παρμένον, lib. α', ver. 246.

Ver. 269. Ἀλγύσας δ', αἰρχέιον ἰδὼν, ἀπε-
μόρξατο δάκρυ.] Moschopolus in Scholiis le-
gendum contendit, ἀπομόρξατο: Quod per-
inde est : Scribitur enim, teste Eustathio, &
μόρξνυμι & ἀπομόρξνυμι. Idem Moschopolus
vocem, αἰρχέιον, refert ad δάκρυ : Sed hoc,
minùs rectè. Nam αἰρχέιον ἰδὼν elegan-
tissimè dictum est, & tam significanter, ut
nil possit suprà. Latine dicas, inutile tuens ;
sicuti, torvum intuens, & similia.

— acerbâ tuens, — Æn. IX. 794.

Ἀρχέιον δ' ἐγέλασσε, — Odyss. σ', 162.

— βλέπων ὑπότριμμα.

Aristoph. Eccles. 291.

Κάβηλε νάπη, — Equit. 628.

Καὶ βλέποντ' ὀργάνον. Ran. 616.

Idem in Vespiis, ὦ μικρὸς οὗτος, ὡς δὲ καὶ
κλεπλὸν βλέπει. Et alibi, — βλέπει γέ τον
μανικὸν καὶ τραγωδικόν. Observandum au-
tem ἀχρεῖος apud Græcos, (quom de homine
malo dicitur,) non utique eum exhibere qui
simpliciter sit non utilis, sed qui sit maximè
nequam. Sic apud Euripidem, Med. ver.
296, ἀργία significat, non ignaviam (ut vul-
gò vertunt,) sed quicquid maximè est detri-
mentosum. Similiter apud optimos linguæ
Romanæ Auctores, Augusti temporibus ; in-
utile legitur id, non quod non utile modò,
sed quicquid utili maximè est contrarium.
Nempe Exemplum inutile est id, non quod
non utile, sed quod perniciosum est : & Ser-
vus inutilis is, non qui non utilis, sed qui
omnium nequissimus. “ Seditiosum & IN-
“ UTILE M civem :” Cic. de Offic. lib.
2. “ Hæc tor” [viz. fallax, malitiosus,
&c.] “ & alia plura, nonne INUTILE”
[viz. calamitosissimum] “ est, vitiorum sub-
“ ire nomina ? Id. ibid. lib. 3. — “ Per
“ ignem Excoquitur vitium, atque exudat
“ INUTILIS” [id est, noxius] “ bu-
“ mor :” Virg. Georg. I. 88. — “ So-
“ lertior isto, Sed sibi INUTILIOR.”
[sibi nimirum perniciem afferens ;] Ovid.
Metam. lib. 13. ver. 37. — “ Aurum &
“ INUTILE, Summi materiem mali.”
Horat. Carm. l. 3. Od. 24. v. 48. Sic apud
Hirtium, “ multa Romæ malè & INUTILL-
“ TER” [hoc est, perniciosè] “ administrari.”

Et

- 270 Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν.
 Ὡς δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
 ὦ πόποι, ἦ δὴ μυρὶ Ὀδυσσεὺς ἐδὴλὰ ἔοργε,
 Βελάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσων.
 Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
 275 Ὃς τ' ἠλθετῆρσ' ἐπεσβόλον ἔχ' ἀγορεύων.
 Οὐ θύω μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
 Νεικείην βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
 Ὡς φάσαν ἡ πληθὺς· ἀνὰ δ' ὁ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς

- 270 Illi autem, quamvis mœsti, super ipso suaviter riserunt,
 Sic autem aliquis dicebat, intuens propinquum alium;
 "Dii boni, certè plurima Ulysses bona fecit,
 "Confiliaque inchoans bona, bellumque adornans:
 "Nunc verò hoc sanè multò optimum inter Argivos fecit,
 275 "Qui hunc conviciatorem contumeliosum coërcuit à garrulitate.
 "Nequaquam certè ipsum iterum stimulat animus præferox
 "Objurgare reges contumeliosis verbis.
 Sic dixerunt multitudo. Sed urbium vastator Ulysses

Et apud *Livium*, l. 3, 33. "*privatis inutilis*," id est, perniciosus. Et *lib.* 5, c. 5. "*Videte quot res quam inutiles (i. e. perniciosæ) sequantur illam viam consilii.*" Et apud *Ovidium*, l. 2. *Pont. ep.* 8; "*inutile fatum*," id est, detrimentosum. Simili ratione, *impiger, improbus, inimicus, immitis, impius, iniquus, infamis, infelix, infestus, impudens, &c.* non eum exhibent, qui sit solummodò *non piger, non probus, non amicus, non mitis, &c.* sed qui sit quicquid *pigro, quicquid probo, quicquid amico, quicquid miti, &c.* omnium maximè sit *contrarium*. Errarunt itaque Grammatici isti à *Gellio* memorati, qui, de verbis *quasi incuriosè & abjectè positis* disputantes, istud *Virgilii* reprehenderunt,

"Aut illaudati nescit *Busiridis* aras?"
 Illaudati, parùm idoneum esse verbum dicentes; neque id satis esse, ad faciendum scelerati hominis detestationem. Nam, ut rectè respondet *Gellius*; "*qui omni in re, atque omni tempore, laude omni vacat, is illaudatus est*; *que omnium pessimus, deterrimusque est.*" Inculpatus, instar est absolutæ virtutis: Illaudatus igitur quoque finis est extremæ malitiæ. — Eadem ratione idem *Virgilius* inamabilem dixit *Stygiam paludem*. *Gell.* lib. 2. c. 6. Eadem repetas, & penè eisdem verbis, apud *Macrobium*, lib. 6. c. 7. Quod hæc de re affert *Baylius*, (in voce, *Busiris*), planè *Stultissimum* est: "*Je ne trouverois pas un fort grand inconvenient à supposer que cet endroit de Virgile*" [Aut illaudati nescit *Busiridis* aras,] "*est un de ces vers, où la nécessité des syllabes breves & longues engage les Poëtes à se servir de paroles inutiles, ou même prejudiciables au sens. La quantité des syllabes demande bien des sacrifices*

aux Poëtes dans les langues mortes, comme la rime leur en demande beaucoup dans les vivantes." Quasi vero non satis esset verborum, ut execrandus, detestandus, & similia innumera, quibus *Versus* (si Diis placet) confarcinari potuisset.

Ver. 270. Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ.] *Theon* Sophista ambiguum ait, tristissime quia *Thersiten* cædi viderint, an quia naves cuperent deduci: Annotante *Giphano*. Sed neptè admodum Sophista. Quòd enim *Thersiten* cæsum viderint, ob id verò ut dolerent tantum abfuit, ut è contrario statim dixerint, *ver.* 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν.

Ver. 271. Ὡς δὲ τις εἶπεσκεν.] Vide supra ad α, 51.

Ver. 273. Βελάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσων.]

Sive fide, seu quis bello est expertus & armis. *Æn.* VII. 235.

Ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον.] *Al.* Νῦν δὲ τοδ' αὖ μέγ' ἄριστον.

Ver. 277. — ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.] Vide supra ad α, 519.

Ver. 278. — ὁ δὲ πολίπορθος Ὀδυσσεύς.] Quanquam & *Achillem* appellat *Homerus* πολίπορθον, *Iliad.* ε', 372; & φ' 550; *Ulyssi* tamen plerunque & κατ' ἐξοχὴν tribuitur hoc epitheton, ὅτι διὰ τῆς αὐτοῦ μηχανῆς ἐάλω τὸ Ἴλιον. *Moschorul. Schol.*

Σὴ δ' ἦλω βελῆ Πριάμης πόλιν εὐρυχύσια. *Odys.* X. 230.

Pergama tum vici, cùm vinci posse coëgi. *Ovid. Metam. lib.* 13. *ver.* 349.

"Qui *M. Antonium* oppresserit, is bellum confecerit: Itaque *Homerus* non *Ajacem*, nec *Achillem*, sed *Ulysssem* appellavit πολίπορθον." *Cic. epist. ad Famil. lib.* 10. *ep.* 13 *Ver*

- Ἔσθ' σκῆπτρον ἔχων· πρὸς δ' ἢ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 280 Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει·
 ὣς ἅμα δ' οἱ πρῶτοί τε ἢ ὕστατοι ἦες Ἀχαιῶν
 Μῦθον ἀκῆσιαν, ἢ ὕπφ' ὀφθαλμοῖσιν ἀβλήν·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο ἢ μετέειπεν·
 Ἀτρεΐδῃ, νῦν δὴ σε, ἀναξ, ἐθέλῃσιν Ἀχαιοὶ
 285 Πᾶσιν ἐλέγχισον θέμῃμαι μερόπῃσι βροτοῖσιν·
 Οὐδέ τοι ἐκτελέσῃσι ὑπόχρεσιν, ἢν περ ὑπέσταν,
 Ἐνθάδε τοι σείχοντες ἀπ' Ἀργεῖο ἵπποβότοιο,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον Ἀπρονέεσθ·
 ὦσε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναικες,
 290 Ἀλλήλοισιν ὀδύρον· οἰκόνδε νέεσθ·
 Ἥ μὲν ἢ πόντο· ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθ·

Surrexit sceptrum tenens : (juxtaque caesis oculis Minerva,

- 280 Assimulata praconi, filere populum jussit ;
 Ut simul primique & postremi filii Achivorum
 Sermonem audirent, & expenderent consilium :)
 Qui ipfis prudens concionatus est, & dixit ;
 " Atrida, nunc te, rex, volunt Achivi
 285 " Omnibus probrosum facere articulatè-loquentibus mortalibus :
 " Neque tibi perficiunt promissionem, quam polliciti sunt,
 " Huc venientes ex Argo equis-apto,
 " Illo exciso benè munito te rediturum.
 " Tanquam enim vel pueri tenelli, viduae mulieres,
 290 " Inter se comploratione factâ desiderant domum redire :
 " Enimverò certè durum est, afflictum & te infestâ aliquem redire :

Ver. 279. — παρὰ δ' ἢ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,]
 Vide suprâ ad α', 194.

Ver. 282. — καὶ ἐπιφρασσάμενο Βυλὴν.]
 Itâ omninò scribendum cum duplici σ ; ut
 rectè *Barnesius*. Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 284. Ἀτρεΐδῃ, νῦν δὴ σε,] " Admi-
 " rabilis oratio *Ulyssis*, & omni virtute elo-
 " quentiae perfecta." *Camerar.* " Nonne
 " vel dictæ in secundo libro sententiae, omnes
 " litium ac consiliorum explicant artes ?
 " Affectus quidem vel illos mites, vel hos
 " concitatos, nemo erit tam indoctus, qui
 " non in suâ potestate hunc autorem ha-
 " buisse fateatur." *Quintilian. lib. X. cap. 1.*
 Vide suprâ ad ver. 203. *Dionys. Halicarn.*
 hic legit ; Ἀτρεΐδῃ, μάλ' αὖ δὴ σε.

Ver. 287. Ἐνθάδε τοι σείχοντες] *Al.* Ἐν-
 θάδ' ἐτι σείχοντες. *Al.* Ἐνθάδ' ἐπισείχον-
 τες.

Ver. 288. Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπο-
 νέεσθαι.] Fefellit quos viderim Editores ver-
 sionum, loci hujus Syntaxis ; ac si Poëta
 constructione prorsus inexplicabili id ἐκπέρ-
 σαντες dixisset, quod erat dicendum ἐκπέρ-
 σαντας. *Barnesius* ; Δυῖκόν, inquit, ἀντίπλη-
 ρυντικόν : Ac si, quoniam omne Duale est
 Plurale, idè & Omne Plurale posset iti-
 dem esse Duale : Quâ de re, vide suprâ ad

α', 566. Etiam doctissimus *Camerarius* hoc
 in loco ad *Enallagen numeri* confugit. At
 quæ (malum) ista *Enallage* ? quæ, si qua erit,
 omnem omnis linguæ rationem penitus
 everterit ; quamque in linguâ suâ vernaculâ
 si quis usquam gentium experiri velit, nun-
 quam eam non sentiet absurdissimam.
 Quorsum igitur hic *nodum in scirpo* quærere ?
 Utique ἐκπέρσαντ' non hoc in loco ἐκπέρ-
 σαντες est, sed ἐκπέρσαντα. Quid evidentius ?
 Sponsponderunt nimirum Achivi, *Agamem-
 nonem* Trojam ἐκπέρσαντα, domum cum
 gloriâ rediturum. Quin &, quo magis mi-
 rere, tribus aliis in locis repetitur idem iste
 versiculus ; quorum in duobus vox ista ἐκ-
 πέρσαντ' necessariò ad unum *Agamemnonem*
 referatur, in tertio ad *Menelaum* ; β', 113 ;
 ε', 716 ; & ι', 20.

Ibid. — ἀπρονέεσθαι.] Vide suprâ ad
 α', 398.

Ver. 291. — ἀνιηθέντα νέεσθαι.] *Post diu-
 turrum laborem, te infestâ redire* — δηρὸν
 τι μένειν, κενόν τε νέεσθαι ver. 298. Ut mi-
 rum sit doctissimam *Dominam Dacier* de
 hoc versu dixisse, " le vers Grec est assez
 " difficile." Sunt qui hic legendum conjici-
 ant, πρὸς ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.

Ver.

- Καὶ γὰρ τίς θ' ἓνα μῆνα μένων ὑπὸ ἧς ἀλόχοιο
 Ἀχαλαά, πρὸς νηὶ πολυζύγῳ, ὑπὲρ ἄελλαι
 Χειμέραι εἰλέωσιν, ὀρνομένη τε θάλασσα·
 295 Ἡμῖν δ' εἵνατός ἐστι πῦρ τροπῶν ἐνιαυτός
 Ἐνθάδε μιμνόντεσσι τῷ ἔννεμσιζομι Ἀχαιῶς
 Ἀχαλαάν πρὸς νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπεης
 Αἰχρὸν τοι δηρὸν τε μένειν, κενεὸν τε νέεσθαι.
 Τλήτε, φίλοι, καὶ μέιναι· ὅππῃ χρόνον, ὄφρα δαῶμῳ
 300 Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύει, ἢ καὶ ἔκί.
 Εὖ γὰρ δὴ πάγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐς ἃ πάντες

- “ Etenim quispiam vel unum mensem manens *procul* à suâ uxore,
 “ Ægrè fert, apud navem multa-transra-habentem, quam procellæ
 “ Hybernæ detinent, commotumque mare :
 295 “ Nobis verò nonus est, qui circumvolvitur, annus
 “ Hic manentibus : quâ de causâ non succenseo, Achivos
 “ Ægrè ferre apud naves recurvas : Veruntamen
 “ Turpe, diùque manere, inanemque redire.
 “ Tolerate, amici, & manete aliquandiu ; ut sciamus,
 300 “ An verum Calchas vaticinetur, an & non.
 “ Probè enim hoc scimus animo ; estis autem omnes

Ver. 294. Χειμέραι εἰλέωσιν,] Enunciabatur, χειμέραι εἰλέωσιν. Quidam habent Χειμέριοι.

Ver. 298. Αἰσχρὸν τοι δηρὸν τε μένειν, κενεὸν τε νέεσθαι.]

Quidve domum fertis decimo nisi dedecus anno? Ovid. Metam. l. 13.

Ver. 299. Τλήτε, φίλοι,] Cicero, de Divinatione lib. 2, locum hunc ita vertit, numeris non admodum Poëticis.

Ferte viri, & duros animo tolerate labores ;

Auguris ut nostri Chalcantis fata queamus

Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orsus.

Namque omnes memori portentum mente retentant.

Qui non funestis liquerunt lumina fati.

Argolicis primùm ut vestita est classibus Aulis

Quæ Priamo cladem, & Trojæ, pestemque ferebant ;

Nos circum latices gelidos, fumantibus aris,

Aurigeris Divum placantes numina tauris, Sub platano umbriferâ, fons unde emanat aqua,

Vidimus immani specie tortuque draconem

Terribilem, Jovis ut pulsus * penetrabat ab arâ :

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos

Conripuit pullos : Quos quum consumeret octo,

Nona super tremulo genitrix clangore volabat

Cui ferus inmani laniavit viscera morsu.

Hunc, ubi † jam teneros volucres matremque peremit,

Qui luci ediderat genitor Saturnius idem Abdidit, & ** duro formavit tegmina saxo.

Nos autem timidi stantes mirabile monstrum

Vidimus in mediis Divum vorarier aris. Tum Calchas hæc est fidenti voce locutus :

Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?

Nobis hæc portenta Deum dedit ipse creator,

Tarda & sera nimis, sed famâ ac laude perenni.

Nam quot aves tetro mactatas dente videtis,

Tot nos ad Trojam belli exantlabimus annos,

Quæ decimo cadet & pœnâ satiabit Achivos.

Edidit hæc Calchas ; quæ jam matura videtis.

Ver. 301. — τόγῃ] Al. τόδε.

* Ita Davissius ex MS & editis vetustioribus. Al. penetraret. Neutrum male.

† Ita Davissius : Al. tam teneros.

** Ita Davissius : Al. duro formavit tegmine saxi. Al. duro firmavit tegmina saxo.

- Μάρτυροι, ὅς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρσαι·
 Χθιζά τε καὶ περὶ ζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδας νῆες Ἀχαιῶν
 ἤγερέθοντο, κακὰ Περίαμω καὶ Τρῳσὶ φέρσαι·
 305 Ἡμεῖς δ' αἰμφι πῶϊ κρήνῳ, ἱερὰς καὶ βωμὰς
 Ἐρδομῳ ἀθανάτοισι τεληέσσας ἐκατόμβας,
 Καλῇ ὑπὸ πλατανίσῳ, ὅθεν ρέει ἀγλαὸν ὕδωρ·
 Ἐνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφνοῖος,
 Σμερδαλέος, τὸν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἦκε Φόωσδε,
 310 Βωμῷ ὑπαίξας πρὸς ῥα πλατάνισον ὄρεσεν·
 Ἐνθα δ' ἔσαν σφραγίδες νεοσσῶν, νήπια τέκνα,
 Ὄζω ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοισι ὑποπεπτηῶτες,
 Ὀκτώ· αἰτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἰὼ, ἣ τέκε τέκνα·
 Ἐνθ' ὄγε τὰς ἐλεεινὰ κατήοιε τετραγῶτας·

“ Testes, quos non Parcae inceserunt mortis, auferentes ; [quos mors non eripuit ;]

“ Herique & nudius tertius, quandò in Aulidem naves Achivorum

“ Congregabantur, mala Priamo & Trojanis ferentes :

305 “ Nos autem circumjēti circa fontem, sacris in altaribus

“ Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,

“ Pulchrâ sub platano ; unde fluebat limpida aqua :

“ Illic apparuit magnum signum : Draco rubris maculis dorso distinctus,

“ Horribilis, quem ipse Olympius misit in lucem,

310 “ Ex imo altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit :

“ Ibi erant passeris pulli, pusilli nati,

“ Ramum super summum, sub foliis latentes,

“ Octo ; verum mater nona erat, quæ pepererat natos :

“ Ibi ille hos miserabiliter voravit fridentes :

Ver. 302. Μάρτυροι] Vide suprâ ad α, 338.

Ibid. — ὅς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρσαι.] Ὅσους μὴ προκαθαρπύσας ὁ θάνατος ἀπῆλθεν. Schol. Similiter apud Virgilium : — postquam te fata tulerunt. Eclog.

V. 34.

Ver. 303. Χθιζά τε καὶ περὶ ζ'] Rectè hic Scholiastes : Κατεσμίκευεν τὸν ἐνεατὴ χρόνον, ἵνα μὴ, διὰ τῆς ἀναμνήσεως, πλεον ποιῶσι ἀγωνιάσαι τὰς Ἑλληνας.

Ver. 307. Καλῇ] Vide suprâ ad ver. 43.

Ibid. — ὅθεν] Al. ὅθεν.

Ver. 308. — δράκων ἐπὶ νῶτα δαφνοῖος, Σμερδαλέος.]

—adytis cùm lubricus anguis ab imis : Cæruleæ cui terga notæ, maculosus & auro

Squamam incendebat fulgor ; —

Æn. V. 84.

Ver. 303. — πρὸς ῥα πλατάνισον] Potuisset dicere, πρὸς τὴν πλατάνισον· sed languidiūs. Vide suprâ ad α, 56.

Ver. 311. Ἐνθα δ'] Al. Ἐνθαδ'.

Ver. 314. — κατήοιε τετραγῶτας.] Notandum hîc (quod Grammatici vix observârunt) Præterita Media non unam habere omnia formandi rationem. Alia enim Aor-

ishti secundi sequuntur analogiam ; ut τύπτω, ἐτύπον, τέτυπα ; λέγω, ἔλεγον, λέλογα ; φράζω, ἔφραδον, πέφραδα. Alia autem vel ex Aoristo primo, vel ex Præsenti, retinent vel diphthongum, ut φαίνω, ἔφηναι, ἐφάνον, πέφηναι ; πείθω, ἐπίθον, πέποιθα ; σαίρω, ἔσaron, σίσκηρα : φεύγω, ἔφυγον, πέφυγα, vel syllabam positione longam, ut δέκω, ἔδρακον, δέδορκα ; πέρω, ἐπράθον, πέπορθα ; vel Vocalem longam, ut τρίζω, ἐτρίζον, τετρίγα, ριγέω, ἔρριζον, ἔρριγα ; κρίζω, ἐκρίζον, κέκριγα ; βρίζω, ἐβρίθον, βέβριθα ; μύκω, ἐμύκον, μέμυκα ; πράττω, ἐπράζον, πεπράγα ; unde non modo πρᾶγος, sed & πρᾶγμα, πρᾶξαι, πρᾶξις, circumflectuntur, id quod syllabis positione solâ longis nullo modo convenit ; itemque ᾱ istud Ionibus in η̄ inigrat, πρῆγμα, πρῆξαι, πρῆξις, πρηνῆρ, id quod in ᾱ brevi non itidem locum habet ;) κρίζω, ἐκρίζον, κέκριγα, κλάζω, ἐκλάζον, κέκληγα ; φρίττω, ἐφρίκον, πέφρικα ; &c.

Ὡς εὐτυχίσθ', ὡς μακαρίως πεπράγαται.

Aristoph. Plut. ver. 629.

Ὁ δὲσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα.,

Id. ibid. 633.

Ἡόργανοι καὶ βαλανῆες διακεκράγηναι.

Equit. 1400.

- 315 Μήτηρ δ' ἀμφεποτάτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
 Τῷ δ' ἐλελιζόμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχῆαν·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κῆ τέκν' ἐφαγε σρεθοῖο, ἢ αὐτῷ,
 Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὅσπερ ἐφίωε·
 Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνος παῖς ἀϊκυλομήτεω·
 320 Ἡμεῖς δ' ἐσαότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
 Ὡς ἔν δεινὰ πέλωρε θεῶν εἰσῆλθ' ἐκατόμβας.
 Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·
 Τίπῃ ἄνεω ἐγνώσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
 Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
 325 Ὀψιμον, ὀψιτέλεσον, ὅς κλέος ἔποτ' ὀλεῖν,
 Ὡς ἔτος κῆ τέκν' ἐφαγε σρεθοῖο, ἢ αὐτῷ,
 Ὀκτῶ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη λῷ, ἣ τέκε τέκνα·
 Ὡς ἡμεῖς πρὸς αὐτ' ἔτεα πολεμίζομεν αὖθι,
 Τῷ δεκάτῳ ᾧ πόλιν αἰρήσομεν δῖον ἄγαγαν.
 330 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Αὐτῶ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πελαάμοιο ἔλωμεν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δ' ἐμὲν ἴαχον, (ἀμφὶ δ' ἡ νῆες
 Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.)
 335 Μῦθον ἐπαινέσαντες Ὀδυσῆος θεόιο.

- 315 “ Mater verò circumvolabat lugens dilectos natos :
 “ Hanc autem implicans alâprehendit valdè clamitantem.
 “ Verùm postquam natos devoraverat passeris, & ipsam,
 “ Hunc quidem mirabilem fecit Deus, qui ostenderat :
 “ Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti :
 320 “ Nos autem stantes admirabamur, quale factum esset.
 “ Sic igitur terribilia portenta Deorum subiēre hecatombas :
 “ Calchas verò statim deinde vaticinans *hoc modo* concionabatur :
 “ Cur muti facti estis, comantes Achivi ?
 “ Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Jupiter,
 325 “ Serum, feri exitus ; cujus gloria nunquam peribit.
 “ Utique, ut hic natos devoravit passeris, & ipsam,
 “ Octo, ac mater nona erat, quæ pepererat natos :
 “ Sic nos tot annos bellabimus ibi ;
 “ Decimo autem urbem capiemus latas-vias habentem.
 330 “ Et ille *quidem* sic concionatus est : quæ utique nunc omnia complentur.
 “ Verùm age, manete omnes, bene-ocreati Achivi,
 “ Hîc, quousque urbem magnam Priami ceperimus.
 Sic dixit : Argivi verò altùm clamabant (circumcircuitæ naves
 Terribiliter sonitum reddebant, clamantibus Achivis.)
 335 Sermonem collaudantes Ulyssis divini.

Οὕς ἐγὼ βόσκει κεκρυγώς καὶ δίκαια καὶ δίκαια.

Id. Ibid. 256.

Πινῶντες ὥσπερ Ἰλλύριοι κεκρυγότες.

Id. Avid. 1524.

Reliqua apud ipsum *Homerum* occurrunt.

Ver. 331, 322. Ὡς ἔν — ἐκατόμβας. Κάλχας δ' αὐτίκ'] Al. Ὡς ἔν — ἐκατόμβας, Κάλχας αὐτίκ'.

Ver. 324. — μητίετα Ζεὺς,] Et similiter infra ver. 336, ἱππότα Νέστωρ. Vide supra ad a, 175.

Ver. 329. — πόλιν αἰρήσομεν] Vide supra ad a, 51.

Ver. 330. — τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.] Cic. “ quæ jam matura videtis : ” Quæ jam propè est ut perficiantur.

- Τοῖσι ᾧ ἢ μετέειπε Γερήνιϑ' ἱππότα Νέσωρ·
 ὦ πόποι, ἦ δὴ παῖσιν εἰκότες ἀγοράασθε
 Νηπιάχοις, οἷς ἔτι μέλει πολεμῆϊα ἔργα.
 Πῶ δὴ σωθῆσθαι τε ἢ ὄρκια βῆσε' ἡμῖν ;
 340 Ἐν πυρὶ δὴ βελαί τε γηροίατο, μῆδεά τ' ἀνδρῶν,
 Σπονδαί τ' ἄκρητοι, ἢ δεξιάι, ἥς ἐπέπιθμην.
 Αὐτως γὰρ ῥ' ἐπέεας' ἐρδαινόμην, ἔδέ τι μῆχϑ'
 εὐρέσθαι διωάμεσθαι, πολλῷ χρόνον ἐνθάδ' εἶοντες.
 Ἀτρεΐδην, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀσεμφεία βελῶν,
 345 Ἀρχὸν Ἀργείοισι κτ' κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Τῆςδε δ' ἔα φθινύθην, ἓνα ἢ δύο, ποικεν Ἀχαιῶν
 Νόσφιν βελόωσ', (ἄνυσιν δ' ἐκ ἔσσε' αὐτῶν,)
 Πρὶν Ἀργοςδ' ἰέναι, πρὶν ἢ Διὸς αἰγιοόχοιο

Inter hos autem dein dixit Gerenius eques Nestor ;

“ Dii boni, reverā pueris similes loquimini

“ Parvis, quibus non sunt curæ bellica opera.

“ Quò, obsecro, pactaque & juramenta ibunt nobis ?

340 “ In ignem nempè consiliaque abierint, curæque virorum,

“ Fœdera que vini-libatione sancita, & dextræ, quibus confisi sumus :

“ Frustrā enim verbis contendimus, neque ullam rationem

“ Invenire possumus, etsi multum tempus hīc moremur.

“ Atrida, tu verò etiamnum, sicut prius, habens firmum consilium,

345 “ Impera Argivis in duris præliis :

“ Hos autem sine tabescere, unum & alterum, qui ab Achivis

“ Seorsum consultant, (perfectio autem non erit ipsorum *propositi*),

“ Ut prius Argos redeamus, quàm & Jovis Ægiochi

Ver. 337. ὦ πόποι.] In hac oratione, “ omnia (inquit Camerarius) factus est composita sunt præclaro artificio, & ratione rhetorica.” Vide infra ad ver. 344.

Ibid. — ἀγοράασθε.] Ἐπὶ παρατακῇ λέγεται· εἰ γὰρ ἡνέπι ἐνέστωτος, εἶχεν ἂν τὸ ἀβραχῦ. (Nec tamen hoc necessarium, vide supra ad α., 398.) — Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἀμειβάμενον μὲν ἐπὶ τῶν προκληλυθόταν ἐστὶ παρ' Ἰωσὶν· ἐκείτι δ' ἀναύχτητον μένει, εἰ βραχὺ ἐπὶ τῷ ἐνέστωτος ἐστὶ. Schol. Moschoruli.

Ver. 339. Πῶ δὴ] Al. Πῶ δὴ.

Ver. 341. — καὶ δεξιάι,]

Jungimus hospitio dextras, —

Æn. III. 83.

— en dextra fidesque.

Æn. IV. 597.

Ver. 342. Αὐτως γὰρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐρδαινόμην.] Solerter admodum & occultè Agamemnonem ipsum hīc perstringit, λεαίνων τὴν τραχύτητα [ut rectè annotat Eustathius] πληθυντικῶς καὶ κοινῶς σχήματι.

Ver. 344. — ἔχων ἀσεμφεία βελῶν, Ἀρχὸν Ἀργείοισι.] Hujus orationis artificium pulchrè enarrat Dionys. Halicarn. Τόδε ἦν ἄρα τέχνη. — Ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς κατασχέειν βέλεται τῆς Ἑλληνικῆς ἀρμημένους ἀπέναι· ὁ δὲ Νέστωρ, κατασχημένους ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεὺς καὶ

μένοντας, ἐκτραπέσαι βέλεται, &c. Lib. qui inscribitur Τέχνη, cap. 8 & 9. Cæterum vocem ἀρχεῦ, plerique ita scribunt, ut sit scilicet ἀρχεο. Henr. Stephanus autem existimat scribendum esse ἀρχεῦ: quā ratione infra dictum est, εἰ, 200, Ἀρχεῦν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας.

Ver. 346. Τῆςδε δ' ἔα φθινύθην.] Ità rectè edidit Barnesius hoc in loco, licet aliàs in eodem vocabulo sæpius peccaverit. Al. τῆς δὲ δ' ἔα: Quod erat valdè inficetum. De voce, φθινύθην, priorem corripiente, vide supra ad ver. 43.

Ibid. — ἓνα καὶ δύο] Videtur hīc solerter, ut apud milites Agamemnonem in gratiam ponat, Achillem perstringere. Ἀπιθύντας (inquit Eustathius) ἐξεντελίζει διὰ τῆς ὀλγότητος, καὶ μὴδ' ὀνομάζων αὐτῆς. Ἐστὶ δὲ εἰς μὲν ὁ Θεορίτης· δεύτερος δὲ, ἢ εἰς, — ἢ καὶ ἕτερος τις, ὃν ὁ ποιητὴς ἐσιώπησεν. — Καὶ μὴν τινες περὶ τῷ Ἀχιλλέως νοῦσι τὸ δύο: Quanquam ipse aliter sentit.

Ver. 348. Πρὶν Ἀργοςδ' ἰέναι.] Possit hoc vel ad βελόωσι referri, ut adeo Parenthesi includatur ἄνυσιν δ' ἐκ ἔσσεται αὐτῶν· vel, demptā Parenthesi, possit “ πρὶν Ἀργοςδ' ἰέναι” referri ad ἄνυσιν δ' ἐκ ἔσσεται. Prior constructio aptior. Quod autem vertit Barnesius,

- Γνώριμα, ἔτε ψευδῶς ὑπόχευσις, ἢ ἢ ἐκί.
 350 Φημί γὰρ εἴ κατανεῦσαι ὑπερμύθεα Κρονίωνα
 "Ἡμαίι τῶ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
 "Αργεῖοι, Τρώεσσι φόνον ἢ κῆρυ φέροντες·
 "Ασράπλων ὀπιδήξι, ἐναίσιμα σήμαίλα φαίνων.
 Τῶ, μὴ τις περὶν ἐπειγέσθω οἰκόνδε νέεσθ,
 355 Περὶν τινα παρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
 Τίσαδ' δ' Ἑλένης ὀρμήματα τέ σοναχάς τε.
 Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἰκόνδε νέεσθ,
 "Απλῆσθω ἥς νηὶς εὐασέλμοιο μελαίνης,
 "Οφρα προσθ' ἄλλων θάνατον ἢ πότμον ὀπίσσω.
 360 Ἀλλὰ, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μῆδεο, πείθεό τ' ἄλλω.
 Οὐποὶ ἀπόβλητον ἐπὶ ἔασε), ὅ, τί κεν εἴπω.
 Κεῖν' ἄνδρας κ' φύλα, κ' φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
 "Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη, φύλα γ' φύλοις·

- "Cognoscamus, an falsa sit promissio, an & non.
 350 "Dico enim annuisse praeputentem Saturnium
 "Die illo, quando naves citas conscenderunt
 "Argivi, Trojanis caedem ac fatum ferentes;
 "Quum fulgurabat ad dextram, fausta signa ostendens.
 "Quare, nemo prius festinet domum redire,
 355 "Quam quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,
 "Ultusque fuerit Helenae raptum gemitusque.
 "Sin autem quis vehementer volet domum redire,
 "Tangat suam navem, habentem-bona-transira nigram:
 "Ut ante alios mortem & fatum assequatur.
 360 "Sed, rex, tuque ipse bene consulito, & ausculta alteri:
 "Non rejectaneum consilium erit, quod dixero.
 "Secerne viros per Tribus, per curias, Agamemnon,
 "Ut curiae curiis opem ferant, & Tribus Tribubus.

neius, "PRIUSQUAM Argos redeamus;" planè absurdissimum est.

Ver 353. "Ασράπτων ἐπιδήξι, ἐναίσιμα σήματα φαίνων.]

Prospera Jupiter his, dextris fulgoribus, edit. Cic. de Divinat. 2.

Ceterum de Syntaxi in hac sententiā ἀνακολεῖσθαι, rectè Eustathius: "Ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀσυνδέτως ἀρχόμενος οἰσίν, "Ασράπτων—" ἵνα λέγῃ, ὅτι "Ασράπλων. —Καὶ ὅρα ὅπως —τὸ καινοπρεπὲς τῷ σχήματι εἰς δέον τέθειται ὁ ποιητής· ἢ ἵνα, ὥσπερ τὸ νόημα, ἔτω καὶ τὸ σχῆμα ξένισιν τὸν ἀκροατὴν. —ἢ καὶ μιμνέμενος ῥήτορα ἐναγώνιον, νημάσιν ἐαυτὸν ἀπασχολῆσαι, καὶ τὴ καταλλήλῃ τῆς συντάξεως μὴ διόλῃ φροντίσαντα, καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον κινδυνεύσαντα εἰπὴν τι καὶ σοδοικοφανέστερον· ἢ μὴν σοδοικίσαντα· ὅτι μὴδὲ ἄκων περιπέπτωκε τῇ καινότητι τῆς συντάξεως, ἀλλ' ἐπίτηδες ἐτεχνάσατο. Vide infra ad ver. 681. Item ad γ', 211; & ad ζ', 510; & ad κ', 224; & ad Odyss. μ', 73.

Ver. 356.—"Ἑλένης ὀρμήματα τέ σονα-

χάς τε.] Helenae Profectionem, vel Ἀρπαγὴν: vel etiam Nostros labores, Helenae causā.

Ver. 361. —ἀπόβλητον ἔπος] Quā ratione vox, ἀπόβλητον, ultimam hīc producat; item πρὶν, ver. 348; vide supra ad α', 51.

Ver. 362. Κεῖν' ἄνδρας κατὰ φύλα,] Quærenti quī factum sit, ut consilium hoc utilissimum non antea dederit Nestor; rectè respondet Scholiastes, vel, ante ultimum istum annum, Græcos Trojanosque nunquam acie directā pugnam conferuisse, sed incurfionibus solummodo dimicasse; vel, ante Achillis secessionem, res Græcorum in angustias nunquam fuisse adductas.

Ver. 363. "Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγη,] Καὶ Παμμενὲς ἀπομνημονεύεται τι μετὰ παιδείας εἰρημένον· ἢ γὰρ ἔρη τακτικὸν εἶναι τὸν Ὀμήρου Νέστορα, κελεύοντα κατὰ φύλα καὶ φρήτρας συλλογίζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, —δέον ἐραστὴν παρ' ἐρώμενον τάττειν. Plutarch. in Peripid. Δοκί γάρ μοι καὶ τὸν Ὀμηρον οὐκ ἀδίκως ὁ Θεοβαῖος αἰτιάσασθαι Παμμενίδης, ὥς τῶν

- Εἰ δέ κεν ὥς ἐρξης, καὶ τοι πείθων) Ἀχαιοί,
 365 Γνώσῃ ἐπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
 'Ηδ' ὅσκι' ἐσθλὸς ἐῖσι· καὶ σφέας γὰρ μαχέσον).
 Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεασσέῃ πόλιν ἐκ ἀλαπάξεις,
 * Ἡ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
 370 * Ἡ μὲν αὐτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, ἦας Ἀχαιῶν.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηνᾶϊ, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖσ' τοι δέκα μοι συμφροδύμονες εἶεν Ἀχαιῶν
 Τῷ κε τάχ' ἡμύσιε πόλιν Πριάμοιο ἀνάκτορ,
 Χερσὶν ὕφ' ἐμετέρῃσιν ἀλῆσά τε περδομένη τε.
 375 Ἀλλὰ μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
 * Ὅς με μετ' ἀπρήκτας ἐριδας καὶ νείκεα βάλλει.
 Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλῆος τε μαχεσάμεθ', εἵνεκα κέρους,

- “ Quod si sic feceris, & tibi paruerint Achivi,
 365 “ Cognosces dehinc, quique Ducum ignavus, quique militum,
 “ Et quis fortis fuerit; per seipsum enim pugnabunt:
 “ Cognosces etiam utrum Diis obstantibus urbem non sis expugnaturus,
 “ An virorum ignaviâ, & imperitiâ belli.
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
 370 “ Revera concione vincis, o senex, filios Achivorum:
 “ Utinam enim, Jupiterque pater, & Pallas, & Apollo,
 “ Tales decem mihi consultores essent Achivorum!
 “ Sic citò caderet urbes Priami regis,
 “ Manibus nostris captaque excisâque.
 575 “ Sed mihi Ægiochus Saturnius Jupiter dolores dedit,
 “ Qui me in vanas lites & contentiones conjicit.
 “ Etenim ego Achillêique certavimus gratiâ puellæ,

τῶν ἐρωτικῶν ἀπειρον, ὅτι φύλα φύλοις συνέταξε, καὶ φρατρίας φρατρίαις συνίμισε· δὲν ἐρασὴν μετὰ ἐρωμένῃς παρεμβάλλειν, ἵνα ἡσύμπνης ἢ φάλαγγ', δὴ ὅλης ἐμφυχὸν ἔχουσα δεσμὸν. *Id. Sympos. lib. I. Probl. 2.* Atque hîc lautus admodum est Spondanus; qui adversus istud μετὰ παιδίας εἰρημένον, Homerum serid scilicet defendit: Utique “ TEMERE à “ Pammene reprehensum Nestorem,” & “ Nestoris institutum suâ ETIAM ratione non “ carere.”

Ver. 366. — κατὰ σφίας γὰρ μαχέσονται. Vide suprâ ad α, 271.

Ver. 367. Γνώσεαι δ' εἰ] Contendit Barnesius, legendum γνώσεαι εἰ, vel γνώσῃ δ' εἰ. Quod posterius, idem planè est ac quod habent Vulgati. Nam γνώσεαι δ' εἰ, enuncibatur primum, (quomodo deinceps & scribi cœptum est,) γνώσῃ δ' εἰ.

Ver. 370. * Ἡ μὲν αὐτ'] Vide infrâ ad ver. 377.

Ver. 372. Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφροδύμονες] “ Nullis — corporis viribus: Et tamen “ ille dux Græciæ nunquam optat ut Ajacis “ similes decem habeat, at ut Nestoris. Quod

“ si acciderit, non dubitat quin brevi Troja “ sit peritura.” Cic. de Senectute. Vide suprâ ad α, 249 & 260.

Ver. 375. — αἰγίοχος] Vide suprâ ad α, 202.

Ver. 377. Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλῆος τε] De hujus orationis artificio, ita Dionys. Halicarn. “ Ἐνθα δὴ καὶ παραμυθούμενος τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ Ἀχιλλέως ἀγανακτοῦντας, ὁμολογίαν ἥδη ποιεῖται τοῦ ἀμαρτήματος ἐπάγων τάδε τὰ ἔπη, “ Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλῆος τε” Ἔς. Lib. qui inscribitur Τέχνη, cap. 8. Παραμυθεῖται τὴν ὀργὴν αὐτῶν ὁ Ἀγαμέμνων ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, καὶ μέμνηται τοῦ Ἀχιλλέως, ἵνα μαλάξῃ αὐτῶν τὸν θυμὸν ἐπ' αὐτῷ. — Ἐποιοῦσιν αὐτοὺς οἰκτεῖραι, εἰ ὁμολογῇ τὸ ἀμάρτημα, καὶ ἀπεπλήρωσεν αὐτῶν τὸν θυμὸν. εἶτα — ἐπὶ τὸ οἰκώτατον ἔρχεται, ἐπὶ τὸν βασιλέα. — ἐπάγει καὶ τὴν ἀπειλήν, — (ver. 391.) “ ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης” — Παραμυθεῖται τὸν θυμὸν, ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι εἶτα κελεύει καὶ ἀπειλεῖ βασιλικῶς. Αὕτη ἔν ἡ τέχνη τίς ἐστ; — Ταύτην τὴν τέχνην τίς ἐμιμήσατο, καὶ τίς ἐξηγήσατο; *Ibid. cap. 9.*

Ver.

- Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
 Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βελόσομην, ἔκ' ἔτ' ἔπειτα
 380 Τρῶσιν ἀνάβλησις κακῆ ἔσσε', εἰδ' ἠβαιόν.
 Νῦν δ' ἔρχεσθ' ὅππῃ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγομην ἄρηα.
 Εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
 Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
 Εὖ δέ τις ἄρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω.
 385 Ὡς κε πανημέριοι συγερωὶ κρινώμεθ' ἄρηι.
 Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσε', εἰδ' ἠβαιόν,
 Εἰ μὴ νύξ ἐλθῶσα Διὶ κρινέει μένος ἀνδρῶν.
 Ἰδρώσει μὲν τὸ τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσσιν
 Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, πρὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμῆ.
 390 Ἰδρώσει δέ τ' ἵππος, εὖξοον ἄρμα τιταίνων.
 Ὅν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
 Μιμνάζειν ὥσθ' αὖ νηυσὶ κορωνίσιν, ἃ οἱ ἔπειτα

“ Inter-se-adversantibus verbis : ego autem primus cæpi esse infensus.

“ Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius postea

380 “ Trojanis dilatio mali erit, ne tantillum quidem.

“ Nunc autem abite pransum, ut conferamus pugnam :

“ Benè quidem quisque hastam acuat, benè & scutum paret,

“ Benè verò quisque equis prandium det veloces-pedes-habentibus,

“ Benè verò quisque currum undique explorans, bellum meditetur :

385 “ Ut per totum diem horrendo cernamus Marte.

“ Nulla enim cessatio postea erit, ne tantillum quidem :

“ Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.

“ Sudabit quidem cuiusque lorum circum pectora

“ Scuti circumtegentis hominem, circum autem lanceam quisq; manum fatigabitur :

390 “ Sudabit & cuiusque equus, politum currum trahens.

“ Quem autem ego seorsum à pugna volentem videro

“ Manere apud naves recurvas, non ei postea

Ver. 381. Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα
 ξυνάγομεν Ἀρηα.]

Quod superest, læti benè gestis corpora
 rebus

Procurate, viri; & pugnam sperate parati.

Æn. IX. 157.

“ Brevius & expressius *Homerus*,” Ut
 rectè annotavit *Macrobius*, lib. 7. c. 1.

Ver. 385.—κρινώμεθ' ἄρηι.] De syllabâ
 κρι hic productâ, infra autem ver. 387. cor-
 reptâ; vide suprâ ad α', 309.

Ver. 386. Οὐ γὰρ παυσωλή —. Εἰ μὴ
 νύξ ἐλθῶσα]

Continuo pugnas incant, & prælia ten-
 tent,

Ni roseus fessos jam gurgite Phæbus I-
 bero

Tingat equos, nocternque die labente re-
 ducat. Æn. XI. 912.

Ver. 388. Ἰδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ
 στήθεσσιν.] Numeris ipsis depingitur homo
 pondere laborans. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 391. Ὅν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης]

Leguntur apud *Aristotelem* hi versus, isto
 modo. Ἀναγκάζουσιν γὰρ, inquit, οἱ κύριοι
 ἄσπερ ὁ Ἑκτωρ,

Ὅν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πλώσσοινα
 νοήσω,

Οὐ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγεῖν κύνες. —

Ethic. lib. 3. c. 11.

Creditur memoriâ lapsum *Aristotelem*, *Hec-*
tori hæc, quæ sunt *Agamemnonis*, tribuisse.
 Fortè tamen *Aristoteles* non hunc, sed alte-
 rum illum locum, quæ reverâ *Hectoris* sunt
 verba, citaverit; *Iliad.* 6, 348, “Ὅν δ' αὖ
 ἐγὼν ἀπάνευθε, &c. quæque deinceps sequun-
 tur verba, à Librariis minùs peritis è loco
 alieno fuerint descripta. Aliàs enim *Ari-*
stoteles hos versus rectè, ut *Agamemnonis*,
 adducit: Ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων, κακῶς μὲν ἀ-
 κούων, ηνέχετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐξεληθόντων
 δὲ, καὶ κτεῖναι κύριος ἦν. Λέγει γοῦν,

Ὅν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης —, οὐ οἱ
 ἄρκιον ἐσσεῖται φυγεῖν κύνες ἢ δ' οἰωνοῦς·

Πάρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος. —

De Republ. l. 3. c. 14.

Ver.

- Ἄρκιον ἑσέϊ) φυγέειν κυῖας ἢ οἰωνός.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δ' ἐμὲν ἴαχον, ὥς ὅτε κύμα
 395 Ἀκτὴ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθὼν
 Προβλήτι σκοπέλω· τ' δ' ἔποτε κύματα λείπει,
 Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἐνθ' ἢ ἐνθα γῆρων).
 Ἀνσάντες δ' ὀρέοντο, κεδναθέντες κτ' νῆας,
 Κάπνισσάν τε κτ' κλισίας, καὶ δεῖπνον ἔλοντο·
 400 Ἄλλ' δ' ἄλλ' ἐρεξε θεῶν αἰειφρετάων.
 Εὐχόμενος θάνατον γε φυγέειν καὶ μῶλον αἵρεος.
 Αὐτὰρ ὁ βῆν ἱέρδυσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμυμέει Κρονίωνι·
 Κίκλησεν δ' ἐγέροντας ἀελσῆας παναχαῖων·
 405 Νέστορα μὲν πρῶτις, καὶ Ἰδομνῆα ἀνακτα,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδεὸς υἱόν·
 Ἔκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
 Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βολῷ ἀγαθὸς Μενέλαος·

“ Possibile erit fugere canes alitesque.

Sic dixit : Argivi verò altum clamabant, sicut quando fluctus

- 395 Ad littus altum, cum eum admoverit Notus ingruens
 Procurrenti scopulo ; quem nunquam fluctus relinquunt,
 Quibusvis ventis flantibus, quando hinc vel illinc oriantur.
 Surgentes autem ruebant, sparsi per naves,
 Fumumque excitabant per tentoria, & prandium sumebant.
 400 Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium,
 Orans ut mortem fugeret, & discrimen belli.
 Atque ipse bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
 Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio :
 Vocavitque Senes optimates omnium Græcorum :
 405 Nestorem quidem primum, & Idomeneum regem,
 Ac deinde Ajaces duos, & Tydei filium ;
 Sextum autem Ulyssem, Jovi consilio æqualem,
 Spontaneus verò ei venit bello strenuus Menelaus :

Ver. 396. Προβλήτι σκοπέλω.]

— προεβλήταque saxa Pachyni.

Æn. III. 699.

Cæterum pulcherrimus totus est hic locus, & insigne exemplum τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἐξηγησίας. Videas eum fusè & enucleatè enarratum à Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, c. 10.

Ver. 399. Κάπνισσάν τε.] Ità rectè omninò edidit Barneſius. Nam ἐκάπνισαν penultimam corripit. Vulg. malè, Κάπνισάν τε. Vide suprà ad α', 140.

Ver. 400. — ἐρεξε.] Al. ἐρεξε. Vide suprà ad α', 444.

Ver. 401. — θάνατον γε.] Al. θάνατον γε.

Ver. 403. — Κρονίωνι.] De profodiâ vocis, κρονίωτος & κ. οἰώτος, vide suprà ad α', 397 & 265.

Ver. 407 — Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.] Quâ ratione & Διὶ, & μῆτιν, hîc ultimam producant ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 408. Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε.] Ineptire hîc mihi videntur viri aliàs doctissimi, cum molestè quærant, rectène an secus fecerit Menelaus, quod ad cœnam venerit non vocatus. Poëta certè amicitiam inter fratres fraternum, hoc modo depingere voluit.

Ibid. — βόην ἀγαθὴν Μενέλαος.] Homerum viros fortissimos hoc epitheto insignire solitum, docet Athenæus ; καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον, βόην. Indèque Platonem reprehendit, quod, citato hoc ipso versu, τὸν Μενέλαον μαλθακὸν αἰχμητὴν, [imbellem pugnatorem,] ἀκλῆτον ἐλθόντα repræsentaverit. Confer Platon. Conviv. sub initio ; & Athenæi lib. 4. c. 26, 27.

- ἦδεε γὰρ κτ' θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονείτω.
 410 Βῶν ᾗ φεισθήσαντο, ἢ ἔλοχύτας ἀνέλοντο.
 Τοῖσι δ' ἐπ' αὐχόμηνος μέλει φη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ζεῦ κύδιζε, μέλιζε, κελαϊνεφές, αἰθέρι ναίων,
 Μὴ πρὶν ἐπ' ἥελιον διῶαι, ἢ ᾗ κνέφας ἐλθεῖν,
 Πρὶν με κτ' πρηνὲς βαλέειν Πελάμοιο μέλαθρον
 415 Αἰθαλόεν, πρῆσαι ᾗ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
 Ἐκτόρεον ᾗ χιῶνα φεῖ σήθεας δαίτξαι,
 Χαλκῷ ῥαφαλέον· πολέες δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 Πρῶτες ἐν κονίῃσιν ὁδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
 ὧς ἔφατ'· ἔδ' ἄρα πῶ οἱ ἐπεκρεθιάινε Κρονίων·
 420 Ἀλλ' ὅτε δέκτο μὲν ἱερά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὀφελλεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄξαντο, ἢ ἔλοχύτας προβάλλοντο,
 Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, ἢ ἔσφαξαν ἢ ἔδειραν,
 Μηδὲς τ' ἐξέταμον, κτ' τε κνίση ἐκάλυψαν,
 Δίπλυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
 425 Καὶ τὰ μὲν ἄρ' ἁλίζουσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
 Σπλαῖχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἠφάισοιο.

Nōrat enim in animo fratrem, quomodo laboraret.

- 410 Bovem itaque circumsteterunt, & molas sustulerunt.
 Inter hos autem orans dixit rex Agamemnon ;
 “ Jupiter gloriosissime, maxime, atras-nubes-cogens, in æthere habitans,
 “ Nē prius sol occidat, & tenebræ adveniant,
 “ Quān ego pronum dejecero Priami palatium
 415 “ Ardens, exussitque igni infesto portas :
 “ Hecstoream verò lorica circa pectora discidero,
 “ Ferro ruptam ; multique circa ipsum focii
 “ Proni in pulveribus mordicūs prehendant terram.
 Sic dixit ; nec dum ei annuebat Saturnius.
 420 Verū hic acceperunt quidem sacrificia, laborem verò magnum augebat,
 Ceterū postquam precati sunt, & molas projecerunt,
 Cervicem retrò egerunt quidem primū, & jugulârunt, & excoriârunt,
 Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
 Postquam duplicaverunt ; super ipsis autem frustra cruda posuerunt,
 425 Et hæc quidem lignis fissis sine foliis adurebant :
 Viscera autem verubus fixa tenebant super ignem.

Ver. 409. ἦδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονείτω.] Sunt qui hunc Versum suppositum existimant ; sed rationibus, ut mihi quidem videtur, minùs firmis : Neque enim μικρολόγος est, sed apertus & simplex. Porro ; alii voces istas, κατὰ θυμὸν, cum ἐπονείτω conjungunt, ut dicatur scilicet Agamemnon animo cruciari. Alii autem κατὰ θυμὸν cum ἦδεε conjungunt, ut dicatur Menelaus animo intelligere scilicet, quomodo Agamemnon laboraret, τῆς ἐν ἐνέργει (ut ait Eustathius) περὶ θυμίου. Quod & rectius videtur. Sic enim infra, ver. 430, — ἐπὶ καύσαστο Πύονα.

Ver. 414. Πρὶν με κατὰ πρηνὲς βαλῶν,]

Quān ego funditū evolvero.

Ver. 418. Πρηνὲς ἐν κονίῃσιν ὁδὰξ λαζοίατο γαῖαν.]

Corruit in vulnus ———,

Et terram hostilem moriens petit ore cruento. *Æn. X, 418.*

Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. *Æn. XI, 418.*

————— cruentam

Mandit humum, moriensque suo se in vulnere versat. *Ibid. 669.*

Ver. 422, &c.] Vide suprā ad α', 459, &c.

Ver. 426. ——— ἐμπείραντες,] Legabant

Veterum nonnulli, ἀμπείραντες.

Ibid. ——— ὑπείρεχον] Ex Ionicis istis, ὑπείρεχον,

- Αὐτὰρ ἐπεὶ κτ' μῆρ' ἐκάνη, ἢ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, ἢ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν
 "Ωπλήσαν τε περὶ φρεσὶ δέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 430 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνος, τεύκοντό τε δαῖτα,
 Δαίνυσθ', ἔδ' ἐτι θυμὸς ἐδύετο δαιτὸς εἵσης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι' ἢ ἐδῆτύ' ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερῶνι' ἱππότη Νέστωρ·
 "Ατρεΐδῃ κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,
 435 Μηκέτι νῦν δὴ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
 Ἀμβαλλώμεθα ἔρπον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
 Ἄλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Δαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κτ' νῆας·
 "Ημεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κτ' σρατὸν ὄρω' Ἀχαιῶν
 440 "Ιομῆ, ὄφρα κε θάσασον ἐγείρομ' ὅξω' Ἀρηα.
 "Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπῆθυσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγοισι κέλδουσε,
 Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομύωντας Ἀχαιῆς.
 Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὧκα.
 445 Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρεΐωνα διοτρεφέες βασιλῆες
 Θυῶν κείνοντες· μὲν γὰρ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Tum postquam femora exusta erant, & viscera gustarant,
 In frustra parva utique conciderunt cætera, & veribus transfixerunt,
 Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia.

- 430 Atque ubi cessarant ab opere, apparaverantque convivium,
 Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli æqualis.
 Porro, postquam potus & cibi appetentiam exemerant,
 His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor;
 "Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 435 "Nè nunc diutius hinc tempus teramus, neque diù
 "Differamus opus, quod deus in manus dabit.
 "Sed age, præcones quidem Achivorum æreas-loricās-habentium
 "Populum præconio congregent ad naves:
 "Nos autem conferti ita per exercitum amplum Achivorum
 440 "Eamus, ut ocyus dicamus acrem Martem.
 Sic dixit: neque renuit rex virorum Agamemnon:
 Statim præconibus argutis imperavit,
 Convocare ad pugnam comantes Achivos.
 Hi quidem convocarunt, illi autem congregati sunt valdè celeriter,
 445 Qui porro circum Atridem erant reges Jovis alumni,
 Properabant ordines distinguentes: inter eos vero, cæcis oculis Minerva,

σρατὸν, ὑπερσρατὸς, & similibus, Homero usitatis; irrepsit in Sophoclem dialecto alienâ, & verbum etiam contrucidato, vox ὑπερσρατὸς. Trachin. vers. 1103.

Σπυῶν, ὑβριστῶν, ἀνέμων, ὑπερσρατὸν βίαν. Legendum necessarîo, ὑπερσρατὸν. (Quod & ipsum ore celerrimo pronunciandum, ferè ac si scriptum fuisset ὑπερσρατὸν.) Anapæstus enim in pede quarto locum non habet, & apud Tragicos Scriptores licentia haud ferè

est ulla. Vide autem infra ad ver. 811.

Ver. 433. — ἱππότη Νέστωρ.] Vide supra ad a. 175.

Ver. 434. — Ἀγαμέμνων.] Alii Ἀγαμέμνον.

Ver. 435. — λεγώμεθα.] Tempus colloquendo teramus: Alii vertunt, hic accubemus. Vide infra ad ver. 515.

Ver. 446. — κείνοντες.] Vide supra ad „ 309.

Ver.

- Αἰγὶδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήρευον, ἀθανάτῳ τε
 Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παλχρύσειοι ἠερέθοντο,
 Πάντες εὐπλεκέες· ἑκατόμβοι θ' ἑκάσθ'.
- 450 Σὺν τῇ παμφάσασσα διέαστο λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ὀτρύνουσ' ἵεναι· ἐν δ' ὀθένθ' ὤρσεν ἑκάσθ'
 Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθ'.
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γλυκίον, ἢ νέεσθ'
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 455 Ἦύτε πῦρ αἰδήλον θηπφλέγει ἄσπετον ὕλῳ,
 Οὔρεσ' ἐν κορυφῇ· ἑκάθεν δέ τε φαίνε' αὐγή·
 Ὡς τ' ἐρχομένων, ὑπὸ χαλκῷ θεσπεσίῳ

Ægidem habens valde pretiosam, senii expertem, immortalēque ;
 Ex quā centum simbriz totæ-aureæ suspensæ erant,
 Omnes bene contextæ, centum-borum *pumtorum* unaquæque :
 450 Cum hac impetum faciens percurrerebat populum Achivorum,
 Concitans ad eundem : robur autem excitavit uniuscujusque,
 In corde, ut indefinenter bellarent & pugnarent.
 His itaque statim bellum dulcius factum est, quam redire
 In navibus cavis, dilectam in patriam terram.
 455 Velut ignis edax comburit immensam sylvam,
 Montis in verticibus ; proculque apparet splendor :
 Sic his gradientibus, ab ære admirando

Ver. 447. — ἀθανάτῳ τε.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 448. Τῆς ἑκατὸν θύσανοι.] Δοκεῖ δὲ μὴ καὶ Ὀμηρὸς εἶχ' ἀπλῶς ἐδὲ ἀργῶς ἐν τοῖς ἐπεικὶ τὴν ἑκατομβύσανον αἰγίδα τῷ Διὶ περικεῖναι, ἀλλὰ τινὶ κρείττονι καὶ ἀπερρήτῳ λόγῳ τὸ αἰνέσθαι λέγων, &c. *Julian. epist. ad Sarapion. sub finem.*

Ibid. — ἠερέθοντο.] *Al. ἠερέθοντο.* Atque utrovis modo, hoc quidem in loco, constabit temporum ratio.

Ver. 449. — εὐπλεκέες· ἑκατόμβοις.] Vide supra ad α', 51.

Ver. 451. Ὀτρύνουσ' ἵεναι· ἐν δ' ὀθένθ']

— animum viresque Latinis

Addidit, & stimulos acres sub pectore vertit. *Æn. IX, 717.*

— in prælia sæva
 Suscitāt, & stimulis haud mollibus incitat iras. *Æn. XI, 727.*

Ver. 453. — ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γλυκίον]

Qui sibi jam requiem] pugnae, rebusque salutem

Sperabant ; nunc arma volunt. — *Æn. XII, 241.*

Ver. 455. Ἦύτε πῦρ αἰδήλον]

— ignis,
 Qui furtim pingui primum sub cortice tectus

Robora comprehendit, frondesque elapsus in altas

Ingentem cælo sonitum dedit ; inde secutus

Per ramos victor, perque alta cacumina regnat,

Et totum involvit flammis nemus, & ruit atram

Ad cælum piceâ crassus caligine nubem.

Georgic. II, 304.

In segetem veluti cum flamma furentibus Austris

Incidit. — *Æn. II, 304.*

Collucēt flammis — *Æn. V, 4.*

Porro, rectè hîc annotat *Domina Dacier*, Poëtam hoc in loco, interea dum tantus exercitus in ordinem collocatur, satis sibi spatii habere, ut *quinque continuis Similitudinibus* neque lectorem obruat, neque ullam ei molestiam creet. Pulchrè igitur & summo cum judicio, *Ignis similitudine*, (quod & notavit *Eustatbius*,) armorum depingit *Fulgorem*, ver. 455 : *Anserum Gruumve* huc illuc gregatim convolantium motu, militum undique convenientium Incessus, ver. 459. *Foliorum Florumque multitudinem*, militum Numerum, ver. 463 : *Muscarum circumvolitantium murmure*, militum ardorem & aviditatem pugnandi, ver. 469 : *Pastorumque* in gregibus suis dispartendis scientiâ, militum exercitationem, ordinem, ac disciplinam, ver. 474.

Ibid. — ὕλῳ.] Vide infra ad γ', 151.

- Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος ἔρπονδ' ἔκε.
 Τῶν δ', ὡς ὀρνίθων πείλειων ἔθνεα πολλὰ,
 460 Χίτων, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δαλιχοδείρων,
 Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦσις ἀμφὶ ῥέεθρα,
 Ἐνθα καὶ ἔνθα ποσσὶν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
 Κλαγγὴν προκαθίζοντων, σμαραγεῖ δέ τε λιμῶν.
 Ὡς ἔνθα πολλὰ νεῶν ἀπο καλισιάων
 465 Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδεϊον· αὐτὰρ ὑπὸ χθών
 Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
 Ἐσαν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
 Μυρίοι, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη.

Fulgor undique collucens per aërem cælum ascendit.

Horum porro, sicut avium volatiliū gentes multæ,

- 460 Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,

Asio in prato, Caystri circa fluentia,

Huc & illuc volitant exultantes alis,

Cum clangore aliorum ante alios confidentium, resonat autem & pratum :

Sic horum gentes multæ à navibus & tentoriis

- 465 In planitiem profundebantur Scamandriam : ac terra

Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque & equorum,]

Steterunt autem in prato Scamandrio florido

Infiniti, quot folia & flores nascuntur tempore-verno.

Ver. 459. — πετεινῶν ἔθνεα πολλὰ,

Χιτῶν ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δαλιχοδείρων

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦσις ἀμφὶ ῥέεθρα.]

Jam varias pelagi volucres, & quæ Asia circum

Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.

Georgic. I, 383.

Ceu quondam nivei liquida inter nubila cynci

Cum sese è pastu referunt, & longo canoros

Dant per colla modos ; sonat amnis, & Asia longè

Pulsa palus. — Æn. VII, 699.

Ver. 461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι,] Sive scribatur

Ἀσίῳ, ut sit nomen Adjectivum ; sive Ἀσίῳ, ut sit genitivus Substantivi ; perinde est.

Pratum certè dicit Homerus non Asiaticum, sed Asium, sive Asii. Quod ignorasse Virgilium,

nescio quo errore adducta credidit doctissima Domina Dacier : Contrà planè, quam res ipsa clamat. Nam in utroque locorum è Virgilio jam citatorum, vox [Asius,]

ut rectè annotavit Popius, priorem producit ; eum Asia, quæ est Terræ pars quarta, apud eundem corripiatur. Nec quicquam video,

quominus id Asium pratum dicere potuerit Virgilius ; quod à rege scilicet Asio, vel Asia, nomen fuisset adeptum.

Ver. 462. — ἀγαλλόμεναι] Al. ἀγαλλόμενα. Quod perinde est.

Ver. 464. — νεῶν ἀπο καὶ καλισιάων.]

Rectè hic reprehendit Popius Scaligerum ; qui in hac similitudine Homero id vitio verterat,

quod exercitum in ordinem collocatum, cum avibus huc illuc nullo ordine circumvolitantibus minùs aptè comparâset.

At enim milites in ordinem collocatos, aliâ jam deinceps similitudine, ver. 474, 475, 476. describit. Hoc certè in loco milites adhuc incompósitos, è navibus tentoriisque effusos, atque accurrentes depingit.

Ver. 465. — αὐτὰρ ὑπὸ χθών Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.]

Mirificâ hic ὀνοματοποιία rem ipsam auribus exhibere videtur verborum sonitus. Idem præstitit Virgilius in isto versu, Æn. VIII, 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

Vide infra ad γ', 363.

Ver. 468. Μυρίοι, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρη.]

Quàm multa in sylvis Autumni frigore primo

Lapsa cadunt folia. — Æn. VI, 309.

Barnesius ex Luciano citat, — γίγνεται ἡρι : Quod est interpretamentum. G. J. Vossius, Institut. Poetic. lib. 3. c. 3. citat ex Τζετσε,

vocabulo μυρίοι omisso,

Ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ἡρος ὥρη.

Qui est versus valdè inficetus.

- Ἡύτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
 470 Αἴτε κτ' σαθρὸν ποιμνήϊον ἠλάσκεισιν.
 Ὡρῇ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγρος ἄγγεα δεύει·
 Τόσσοι ὅπῃ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί
 Ἐν πεδίῳ ἴσαντο, Δαρρῆαῖσαι μεμαῶτες.
 Τὸς δ', ὥς αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
 475 ῥεῖα Δακρυένεωσιν, ἐπεὶ κε νομῶ μιγέωσιν·
 Ὡς τὸς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα κ' ἔνθα,
 Ὑσμίνλῳ δ' ἰέναι. μὲν γ' ἡ κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ὀρμματα κ' κεφαλῇ ἱκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
 Ἀρεῖ γ' ἡ ζώνῳ, σέρνον γ' Ποσειδάωνι.
 480 Ἡύτε βὲς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
 Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένησι·
 Τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδῳ θῆκε Ζεὺς ἡμάτι κείνῳ,
 Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι κ' ἔξοχον ἠρώεσσιν.

- Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
 470 Quæ per caulam pastoralem errant,
 Tempore verno, quando lac vasa rigat:
 Tot contra Trojanos comantes Achivi
 In campo stabant, perdere eos vehementer cupientes.
 Hos autem, ut greges magnos caprarum caprarii
 475 Facile distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt:
 Sic hos ductores sui in ordines redigebant huc & illuc,
 Ut ad prælium irent: inter eos autem rex Agamemnon,
 Oculis & capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
 Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
 480 Velut bos in armento longè eximius existit inter omnes
 Taurus; (hic enim boves inter excellit congregatas:)
 Talem Atridem fecit Jupiter die illo,
 Infignem inter multos; & eximium heroas.

Ver. 475. ῥεῖα διακρινέωσιν.] Pronunciabatur διακρινέωσιν, siquidem de Præsenti accipitur. Nam syllaba κρι in Præsenti corripitur non potest. Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 478. Ὀρμματα καὶ κεφαλὴν ἔσ. c.] Sublimem hanc descriptionem omnino sine causâ elevat Plutarchus: "Ὀμηρος μὲν γὰρ ἐπὶ πρὸς τὴν ἀδελφότητα τοῦ Ἀγαμέμνονος καλὸς ἐκ τριῶν συνήρμοσεν εἰκόνα. — Ἀρα εἰ αὖ ἐπινοήσῃς [Ἀλεξάνδρον] ἔχειν φρόνημα μὲν τὸ Κύρου, σωφροσύνην δὲ τὴν Ἀγησιλάου, σύνεσιν δὲ τὴν Θεμιστοκλέους, ἐμπειρίαν δὲ τὴν Φιλίππου; &c. Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρετῆς, λόγ. β."

Ver. 479. Ἀρεῖ δὲ ζώνῳ.] Τὸ δὲ ἐνδύναμι τὸ ὅπλον, ἐκάλεον οἱ παλαιοί, Ζώσασθαι. Καὶ δὲ Ὀμηροῦ Ἀρεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα ποιεῖσθαι ἰσχυρὰ τὴν Ζώνην, τῶν Ὀπλων τὴν σκευὴν φασὶν εἰκαῖν. Pausan. lib. 9. c. 17. Sic infra, Iliad. λ', ver. 15;

Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ Ζώνυσθαι ἀναγν. Ver. 480. Ἡύτε βὲς] Ineptiunt planè,

qui Poëtæ hîc illud vitio vertunt, quod, ordine minùs apto, humiliter ac demissè Agamemnonem, postquam Jovi ac Marti & Neptuno contulisset, cum Bove deinceps statim comparet. Etenim priori similitudine Virum ipsum depingit, consilio & virtute eximium: Posteriori, actionem solummodò atque eminentiam præcantis exercitui Ducitoris.

Ibid. — μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος.]

Viribus editior cædebat, ut in grege Taurus.

Horat. Sermon. lib. 1. Eclog. 3. ver. 110. — & toto vertice suprâ est.

Æn. VII, 784.

Ver. 481. — ἀγρομένησι.] MS. Barocc. Οχιον. ἀγρομένοις. "Reçû (inquit Barnetius) ut patet ex præcedenti versu." Atqui nihil impedit istud πάντων, quominùs ἀγρομένησι vera sit Lectio.

- Ἔαπετε νῦν μοι, Μῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
 485 Ἵμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
 Ἡμεῖς δ' κλέϑ' οἷον ἀκρόμεν, εἰδέ τι ἰδμεν·
 Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν κ' κοίρενοι ἦσαν·
 Πληθὺν δ' ἔκ' ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, εἰδ' ὀνομήνω,
 Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δ' ὀνόματ' εἴεν,
 490 Φωνὴ δ' ἄρρηκτῶ, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
 Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
 Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ἔσσι' Ἴλιον ἦλθον·
 Ἀρχὴς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε πλοπιάσας.

- 495 Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως κ' Ληϊτῶ ἦρχον,
 Ἀρκεσίλαός τε, Προθόηνωρ τε, Κλονίῳ τε

- Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos tenentes,
 485 (Vos enim deæ estis, adestisque, scitisque omnia ;
 Nos verò famam solùm audimus, neque quicquam scimus :)
 Qui duces Danaorum & Principes fuerint.
 Multitudinem autem *militum* non ego dixero, neque nominavero,
 Nè si mihi decem quidem linguæ, decemque ora sint,
 490 Vox autem frangi-nescia, æreumque mihi cor insit ;
 Nisi cælestes Musæ, Jovis Ægiocchi
 Filia, commemorent quot sub Ilium venerint.
 Principes utique navium dicam, navesque universas.

- 495 Βοεῶτις quidem Peneleus & Leitus imperabant,
 Arcefilausque, Prothoenorque, Cloniusque :

- Ver. 484. Ὡς. Ἔαπετε νῦν μοι, Μῦσαι, εἰδέ τι ἰδμεν.]
 Pandite nunc Heliconæ, Deæ, cantusque, movete :
 Qui bello excitati reges, quæ quemque fecutæ
 Complerint campos acies. —
 Et meministis enim, Divæ, & memorare potestis :
 Ad nos vix venis famæ perlabitur aura.

- Æn. VII, 641.
 Pulcherrima utriusque Poëtæ in utroque Serpione elocutio. Scaliger, Poëtic. lib. 5. c. 3, multò magnificentior totò hoc in loco esse Virgilium contendit : Macrobius è contrario, in isto versu,

- Ἵμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
 Et meministis enim, Divæ, & memorare potestis,
 multò graciliorem Homero Virgilium existimat, lib. 5. cap. 13.

- Ver. 488. Πληθὺν δ' ἔκ' ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, εἰδ' ὀνομήνω,
 Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δ' ὀνόματ' εἴεν,
 Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη.]

- “ Ferream vocem illam” (inquit Scaliger, Poëtic. lib. 5. c. 3.) “ noluit Virgilius in suo Catalogo optare, sed ad rem potiùs atrocem transfudit, de tartareis suppliciis :”
 Non, mihi si linguæ centum sint, oraque centum,
 Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere formas,
 Omnia pœnarum percurrere nomina possum. Æn. VI, 625.

- Atque hâc equidem in parte cum Scaligero censeo, summo cum judicio id a Virgilio factum, ut sublimem istam dicendi rationem alio transfulerit ; ad rem videlicet, quæ & ad numeros esset major, & ad dicendum aliquid haberet atrocitatis. Alibi tamen & ipse, etiam in re tenuiori, eâdem fere loquendi utitur ratione :

- Non ego cuncta meis amplecti versibus opto ;
 Non, mihi si linguæ centum sint, oraque centum,

- Ferrea vox. — Georgic. II, 42.
 Ver. 490. — χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη.]
 Enunciabatur χάλκεον ; quomodo & scribi deinceps cœptum est.

- Ver. 492. Θυγατέρες,] Vide suprâ ad 4, 398.
 Ver. 494. Βοιωτῶν μὲν, &c.]

Οἱ δ' Ἰλίου ἐνέμοντο, ἢ Αὐλίδα πετρήεσαν,
 Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
 Θέσπειαν, Γεφειάν τε, ἢ δ' Ὀρύχουρον Μυκαλησόν.
 Οἱ τ' ἄμφ' Ἀρμ' ἐνέμοντο, ἢ Εἰλέσιον, ἢ Ἐρυθρῆς,
 500 Οἱ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἢ δ' Ἰλίου, ἢ Πετρεῶνα,

Quique Hyriei colebant, & Aulidem petrosam,
 Schœnûmque, Scolûmque, jugosamque Eteonum,
 Thespiam, Græamque, & Isatiofam Mycaleffum:
 Quique circum Harma habitabant, & Ilium, & Erythras,
 500 Quique Eleona tenebant, & Hylen, & Peteona,

In hoc Catalogo, seculorum id omnium laudem in primis meruit, quod *seriem Geographiam*, ab ipso etiam *Virgilio* neglectam, sequutus sit *Homerus*. Τὸ δ' ὅλον ἐκ εὖ, τὸ τῇ Ὁμήρῳ ποίησιν εἰς ἐν συνάγειν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ποιητῶν, εἰς τὰ τᾶλλα, καὶ εἰς — τὰ τῆς Γεωγραφίας, καὶ μηδὲν αὐτῷ παρεσβῆν ἀπνέμειν. Καὶ γὰρ — παρὰβαλόντα τὴν Ὁμήρῳ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμέλειαν ῥάδιον ἦναι δεῖσθαι — τὴν διαταξίν. Ὅσα γὰρ χρεῖα τάξεως, ὧν μέμνηται τόπων, φυλάττει τὴν ταξίν, ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν ἀπαιθῶν — Καὶ ἐν τῷ Καταλόγῳ, τὰς μὲν πόλεις ἐκ ἐξῆς λέγει· ὃ γὰρ ἀναγκαῖον τὰ δεῖσθαι ἐξῆς. — Καὶ τοῖς κλίμασι δὲ, καὶ τοῖς ἀέροις διαφαίνει τὸ πολυμαθὲς τὸ περὶ τὴν Γεωγραφίας Ὁμήρος. *Strab. Geograph. lib. 1.* “Ubi vero enumerantur auxilia, quem Græci *Catalogum* vocant, — *Homerus* prætermittit *Athenis* ac *Lacedæmonie*, vel ipsis *Mycenis*, unde erat *Rektor exercitus*; *Bæotiam* in catalogi sui capite locavit, non ob loci aliquam dignitatem, sed notissimum promontorium ad exordium sibi enumerationis elegit. Unde progrediens, modò mediterranea, modò maritima, junctâ describit. Inde rursus ad utrumque solum cohærentium locorum, disciplina describentis, velut iter agentis, accedit. Nec ullo saltu cohærentiam regionum in libro suo hiare permittit: Sed obviandi more procedens, redit unde digressus est; & ita finitur quicquid enumerationis ejus amplectitur. Contra *Virgilius* nullum in commemorandis regionibus ordinem servat, sed locorum seriem saltibus lacerat. — Sed nec in catalogo auxiliorum *Turni*, si velis situm locorum mente percurrere, invenies illum contentiam regionum secutum,” *Macrob. lib. 5. cap. 15.*

Deinde; “*Homerus Omnes*, quos in catalogo numerat, etiam *pugnantes* vel *prospersâ* vel *sinistrâ* sorte commemorat. Et cum vult dicere occisos, quos catalogo non inferuit; non *Homini*, sed *Multi* tudinis nomen inducit; — nulli certum nomen facillè extra catalogum vel

“addens in acie, vel detrahens. Sed *Maro* “noster, anxietatem hujus observationis “omisit. Nam & in catalogo nominatos “præterit in Bello, & alios nominat ante “non dictos.” *Ibid.*

Denique; cum (quod *Homero* plerique vitio verterunt,) istud, μέλαιναί νῆες ἦποντο, in hoc catalogo totidem verbis sæpiùs repetitum legatur: Quamvis *Virgilio* majori quidem in laude posita sit incredibilis illa sententiarum varietas, quâ res vel maximè vulgares etiam ornate distinxerit; suo tamen in loco neque hæc ipsa repetitio arte caret, neque enumerationis simplicitatem in narrando dedecuit. Est enim hoc ex eorum genere, quæ idèd simplicissime & sine ornatu dici convenit, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrantur. Vide suprà ad α, 84. Quamobrem, ut rectè observavit *Macrobios*, “me- “ra nomina relaturus, non incurvavit se, “neque minutè torfit deducendo stylum “per singulorum varietates; sed stat in “consuetudine percensentium, tanquam per “aciei dispositos enumerans.” *Lib. 5. cap. 15.*

Ver. 496. Οἱ δ' Ἰλίου ἐνέμοντο.] Εἴ τις ἐ-
 ρριτο ὄντιν' ἐν Ποιητῶν ἢ Ῥητόρων, τίνα σιμ-
 νήτητα ἢ καλλιολογίαν ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα,
 ἀ τὰς Βοιωτίας; καί ται πόλεις, Ἰλίου καὶ
 Μυκαλησός, — καὶ τᾶλλα ἐξῆς, ὧν ὁ
 ποιητὴς μέμνηται· εἴ τις ἀν' εἰπεῖν εἰδ' ἠγνὴν
 ἔχοι. Ἀλλ' ὅπως αὐτὰ καλῶς Ἑκείνος συν-
 φανεν, καὶ παραπληρώμασιν εὐτάνοις διείληφεν,
 ὥς μεγαλοπρεπέστατα φαίνεσθαι τῶν ὀνό-
 ματα. *Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως*,
 §. 16.

Ver. 497. Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε.] Πολλά-
 κες μέντοι τεθέντες πῶς ἐξῆς σύνδεσμοι, καὶ
 τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖσιν. Ὡς παρ' Ὁμήρῳ
 τῶν Βοιωτικῶν πόλεων τὰ ὀνόματα εὐτελῆ ὄντα
 καὶ μικρὰ, ὅγκον τινὰ ἔχει καὶ μέγεθος διὰ τὴν
 σύνδεσμον ἐξῆς τοσάτους τεθέντας. Οἷον ἐν
 τῷ, “Σχοῖνόν τε, Κνωλόν τε,” —
Demetr. Phaler. περὶ ἑρμηνείας, §. 54.

Ver. 500. Οἱ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἢ δ'] Quâ
 ratione vox εἶχον hîc ultimam producat; &
 similiter ἔχον, *ver. 504*; & πολυσάφυλον,
ver. 507; vide suprà ad α, 51.

- Ὀκαλίειω, Μεδεῶνά τ', εὐκτίμενον πολυλίεθρον,
 Κῶπας, Εὐτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβειω.
 Οἳ τε Κορώνειαν, ἢ ποιήενθ' Ἀλίαρτον,
 Οἳ τε Πλάταιαν ἔχον, ἢ δ' οἳ Γλίσσαντ' ἐνέμαντο,
 505 Οἳ θ' Ὑποθήβας ἔχον, εὐκλίμηνον πολυλίεθρον,
 Ὀλχησὸν θ', ἱερὸν Ποσιδηΐον, ἀγλαὸν ἄλσθ'.
 Οἳ τε πολυσάφυλον Ἀρνίω ἔχον, οἳ τε Μίδειαν,
 Νίσσαν τε Ζαθέλειω, Ἀνθηδόνα τ' ἐξατάωσαν.
 Τῶν μὲν πενήκοντ' αἰνέες κίον· ἐν ᾗ ἑκάστη
 510 Κῆρροι Βοιωτῶν ἑκατὸν ἢ εἴκοσι βαῖνον.
 Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον·
 Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος ἢ Ἰάλμην, ἦες Ἀρηθ,
 Οὗς τέκεν Ἀσυόχη, δόμῳ Ἀκτορὶ Ἀζείδαο,
 Παρθένῳ αἰδοίῃ, ὑπερῶιον εἰσαναβάσσα,
 515 Ἀρηί κεραιῶν· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρη.
 Τῶν ᾗ τελέκοντ' αἰνέες ἐσιχόωντο.
 Αὐτὰρ Φωκῆων Σχεδῖος ἢ Ἐπίτροφος ἦρχον,
 Τίεες Ἰφίτη μεγαθύμῃ Ναυβολίδαο.

- Ocaleam, Medeonaque benè ædificatam urbem,
 Copas, Eutresinque, colombisque abundantem Thisben :
 Quique Coroneam, & herbosam Haliartum,
 Quique Plateam tenebant, & qui Gliffanta incolebant,
 505 Quique Hypothebas habitabant, bene-ædificatam urbem,
 Onchestumque, sacrum Neptunium, pulchrum lucum ;
 Quique uvis abundantem Arnen habitabant, quique Mideam,
 Nissamque eximiam, Anthedonâque ultimam ;
 Horum quidem quinquaginta naves ibant, in quarum unamquamque
 510 Juvenes Bæotii centum & viginti conscenderant.
 Qui verò Aspledona habitabant, & Orchomenum Minyeum,
 His imperabat Ascalaphus & Ialmenus, filii Martis,
 Quos peperit Aftyochē, in domo Actoris Azidæ,
 Virgo verecunda, superiorem partem domus cum ascendisset,
 515 Marti forti : hic autem ipsa accubuit furtim.
 Horum autem triginta cavæ naves ibant ordine.
 Porro, Phocensibus Schedius & Epistrophus imperabant,
 Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ :

Ver. 506. — ἱερὸν Ποσιδηΐον.] Ita edidit
 Barneſius. Vulgò, Ποσιδηΐον. Quod ferri
 non potest. Vir doctissimus Henr. Stephanus,
 nimis modestè ; “ Vix ausim (inquit)
 “ ποσιδηΐον scribere.” Vide *Odysſ.* ζ', 266 ;
 ubi vulgati habent, Ποσιδηΐον.

Ver. 513. Οὗς τέκεν Ἀσυόχη — λάθρη.]
 Ita Virgilius :

— Quem Rhea sacerdos
 Furtivum partu sub numinis edidit auras.
 Æn. VII, 659.

Mæonio regi quem serva Lycimniâ fur-
 tivum

Sustulerat. — Æn. IX, 546.

Ver. 515. — παρελέξατο.] Cum istud

παρελέξατο possit ex æquo esse vel παρ-
 λέξατο, vel παρλέκασατο, vel παρλέχασατο ;
 (vide suprâ ad ver. 267 ;) equidem vix me
 contineo, quin, quâ analogiâ factum sit λό-
 γος, λέλογα, ex λέγομαι ; eâdem factum cre-
 dam λέχος, λόχος, λέλοχα, non ex λέγομαι,
 sed ex *inuſitato* λέχομαι. Judicet Lector
 eruditus.

Ver. 518. Τίεες Ἰφίτη μεγαθύμου] Ἰφίτος
 alibi secundam corripit, μεγαθύμου Ἰφίτου
 υἱόν, *Iliad.* β', 306. Item, Ἰφίτος Εὐρυτίδης
 — *Odysſ.* φ', 14 & 37. Et, Ἰφίτος αὐθ' ἔ-
 ρηπους — *ibid.* ver. 22. Utrum igitur hoc
 nomen, diversis in urbibus, diversam habe-
 ret pronunciandi rationem ; an hoc in loco

itâ

- Οἱ Κυπάρειον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσαν, }
 520 Κρίσαν τε Ζαθέλιν, ἢ Δαυλίδα, ἢ Πανοπήα,
 Οἳ τ' Ἀνεμώρειαν, ἢ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
 Οἳ τ' ἄρα πᾶρ πόλιν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
 Οἳ τ' Δίναϊαν ἔχον, πηγῆς ἔπει Κηφισοῖο·
 Τοῖς δ' ἄμα τεσσαρσέκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 525 Οἱ μὲν Φωκίων σίχας ἔσασαν ἀμφιέποντες,
 Βοιωτῶν δ' ἐμπλήν ἐπ' ἀερεσθὶ θωρήσοντο.
 Λοκρῶν δ' ἡγεμόνδ' Οἴλῃος ταχὺς Αἴας,
 Μείων, ὅτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
 Ἄλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔλω, λινοθήρηξ,
 530 Ἐλχείη δ' ἐκέκασο πανέλλιπας ἢ Ἀχαιῆς.
 Οἱ Κυῶν τ' ἐνέμοντο, Ὀπείνιά τε, Καλλίαρόν τε.
 Βῆσάν τε, Σκάρφιν τε, ἢ Αὐγιάς ἐρεϊνεάς,

Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,
 520 Crissamque eximiam, & Daulida, & Panopea,
 Quique Anemoriā, & Hyampolin circumhabitabant,
 Quique apud fluvium Cephissum nobilem habitabant
 Quique Lilæam tenebant, fontem ad Cephissi:
 Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
 525 Hi quidem Phocensium ordines constituebant circumeuntes;
 Boeotios autem prope, ad lævam armabantur.
 Locrensibus autem erat dux, Oilei filius, velox Ajax,
 (Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,
 Sed multo minor: Parvus quidem erat, lineum thoracem gestans,
 530 Hastæ autem peritiâ eximius erat inter omnes Græcos & Achivos.)
 Qui Cynumque colebant, Opoentæque, Calliarumque,
 Bessanque, Scarphénque, & Augias amænas,

ita legeretur, ac si scriptum esset Ἰφίτη, non constat. Nam de Profodiz in nominibus propriis analogiâ iudicium ferre, difficillimum est. Certè quod affert Eustatbius, [τὸ Ἰφίτος ἰνταῦθα, διὰ Μέτρον, ἐξέτεινε τὴν μέσσην συλλαβήν,] planè nibili est. Facillimè enim innumeris modis ita variari potuit versus, ut vox [Ἰφίτη] secundam corripere.

Ver. 525. — ἔσασαν] Vide infra ad μ', 55.

Ver. 528, 529, 530. Μεῶν, — Ἀχαιῆς.] Veterum nonnulli tres istos versus repudiaverunt. Primò, inquit Scholiastes, ὅτι ἐκ τῶν μικρότερος ὁ Οἰδέως Αἴας τε Τελαμῶνος φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως — "ἴσον θυμὸν ἔχοντες." Secundò, ὅτι ἐκ οὐδενος λινοῦς θώρακος χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. Tertιο, ψεύδους καὶ τὸ, Ἐλχείη δ' ἐκέκασο πανέλλιπας. Verùm hæc omnes rationes, admodum sunt futiles. Primò enim, istud, ἴσον θυμὸν ἔχοντες, nihil impedit quominus Statuâ fuerit Alter Altero minor. Secundò; Quamvis Græcos in universum appellet Poëta χαλκοχρῶνας, tamen nihil intercedit quominus Ajax ipse fuerit λινοθήρηξ, quemad-

modum Adrastus & Amphius inter Trojanos, infra, ver. 830. Præcipuè cum &, notante Scholiaste, οἱ τοῖόται λινοὺς θώρακας φοροῦσιν. Tertio; istud, Ἐλχείη δ' ἐκέκασο πανέλλιπας, non necessariò indicat, hunc planè & omnino Omnibus superiorem fuisse, sed Hastæ mittendæ peritiâ inter Omnes eximium: Certè Scholiastes in Thucydidem, lib. 1. sub initio, videtur legisse, — ἐκέκασο ἀν' Ἕλληνας καὶ Ἀχαιοὺς. Multo majoris momenti est, quod ex Zenodoto affert Eustatbius: Οὐ λέγει, φησὶν Ἕλληνας ὁ Ποιητής· ἀλλ' Ἀργείους, Δαναοὺς, Ἀχαιοὺς· διότι οὐδὲ Ἑλλάδα φησὶν τὴν οἰκουμένην ὑπὸ Ἑλλήνων χώραν, ἀλλὰ μίαν τινὰ πόλιν Θετταλικὴν, καὶ τοὺς ἐνταῦθεν Ἕλληνας. Et ex Thucydidem Barnesius: Ὁμοίως οὐδ' αὖ μού τοὺς ἑμπαπαντας ἀνόμασαν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετ' Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος, οἵπερ καὶ πρῶτοι Ἕλληνας ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἔπεισι, καὶ Ἀργείους, καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. Lib. 1. sub initio. Hæc quantum habeant ponderis, judicet Lector eruditus.

Ver. 529. Ἄλλὰ πολὺ μείων.] Vide supra ad ε', 51.

Vide

Τάρφῳ τε, Θρόνιον τε, Βοαγείῃ ἀμφὶ ῥέεθρον
 Τῷ δ' ἄμα τεσσαρσέκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο
 535 Λοκρῶν, οἳ ναίεσι πᾶσι γῆρας ἱερῆς Εὐβοίης.
 Οἳ δ' Εὐβοίαν ἔχον μένεα πνέοντες Ἀβάντες,
 Χαλκίδα τ', Εἰρέτλειάν τε, πολυδάφυλον θ' Ἰσθίαν,

Tarphénque, Throniumque, Boagrii circa fluentia:

Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur

535 Locrensium, qui habitant ultra sacram Eubœam.

Qui autem Eubœam tenebant, robur spirantes Abantes,

Chalcidaque, Eretriamque, abundantemque uvis Histiam,

Ver. 537. — πολυδάφυλον θ' Ἰσθίαν.]
 Fuerunt qui legerent, Ἰθίαν. Sed nihil opus.
 Nihil enim usitatus, quam syllabam Vocali
 brevi constantem, sequentibus duabus con-
 sonantibus à quibus syllaba inchoari possit,
 corripit. Ut Αἰγυπτίας, Ἠλέκτριον, ἀτράκ-
 τυλίδες, ἀγρύπνος, ῥυθμός, πύκνοι, τρυχία,
 ὀκνηρὸν, δάσνι, ἀρθρομυοί, μάσειαν, κῆπνους,
 δάκνυι, ἴχνης, τέκνον, τέκμαρ, δυσέκμαρτον,
 κύνος, ἰκνύμαι, σάθυμος, προσπίνω, δράχ-
 μη, ἀκμή, ἐρέτμος, τέχνη, πότμος, ὕπνος,
 λῦχνος, λέκτρον, &c. *Iliad.* i, 382. *Odyss.*
 δ', 83, 127, 229; ε', 263, 286. *Hesiod.*
Ἀσπ. 3, 16, 35, 82, 86. *Theocrit.* 4, 52.
 24, 104, 26, 23, 22, 126. 10, 37, 24, 35.
 1, 113, 14, 48. *Euripid.* *Phœniss.* 419.
Hippolyt. 954. *Sophocl.* *Philœtet.* 1351. Et
 passim. Notandum tamen, in Poëmate E-
 pico, ubi oratio grandis & sublimis esse de-
 bet, & à sermone vulgari quàm maxime
 distare; huiusmodi syllabas multò rariùs cor-
 reptas occurrere, quàm apud alios Poëtas.

Similiter apud Latinos, *Quintilianus* do-
 cet, “*Agrēstem*,” syllabam mediam corri-
 pere, nisi quatenus propter positionem pro-
 duci potest. *Lib.* 4. c. 2. Item *Gellius*, vo-
 cem “*dīctito*” primam corripere; &, “*qui-
 ēsco*,” apud nonnullos, corripere secun-
 dam. *Lib.* 9. c. 6; & *Lib.* 6. c. 15. Quin
 & apud *Comicos* scriptores, (qui celerem lo-
 quendi rationem vulgò in sermonis con-
 suetudine usitatam exhibent;) “*īste, īstic,
 īstuc*,” & similia, syllabam priorem per-
 sepe corripunt.

Quinimò &, quod magis mirandum, vo-
 calem brevem observarunt veteres, sequenti-
 bus etiam istiusmodi consonantibus duabus,
 à quibus syllaba inchoari non possit; tamen
 raptim enuntiatæ, & (ut ex scriptoribus *Co-*
miciis liquet) nonnunquam syllabam efficere
 correptam. “*Indoctus*” dicimus, brevi pri-
 mæ literæ; “*infanus*” productæ; “*inhu-
 manus*” brevi, “*infelix*” longâ. Et, nè
 multis: Quibus in verbis eæ primæ literæ sunt,
 quæ in “*Sapiente*” atque “*Felice*,” pro-
 ductæ dicuntur; in cæteris verò omnibus bre-
 vior. *Cicero* apud *Gellium*, *lib.* 2. cap. 17.

Cæterùm hæc omnia (ut dixi) ita sunt

intelligenda, si Vocalis sit brevis. Nam qui-
 bus in syllabis Vocalis naturâ sit Longa, (nisi
 si fortè *Comicorum* excipiendæ erunt *festivi-
 tates* nonnullæ, quæ non sunt huius loci;) hæ
 ut corriperentur syllabæ, si vel una se-
 quatur Consonans, (ut arāre, simulāre; τι-
 μή, νίκη, ψύχη, μαρτύρομαι, κρῖνομαι, in
 præsentibus scilicet & imperfectis;) multò
 magis si binæ sequantur Consonantes, (ut
 arātrum, simulāchrum, ἰατρίς, δῆατρον &
 similia;) Hæ, inquam, syllabæ ut corriperen-
 tur, nullâ unquam licuit Licentiâ.

Pessimè igitur *Vir doctissimus, Phil. Lab-
 beus*, (*Dialect. Ling. Græc.* cap. 9, § 2.)
 “*Vocales LONGÆ* (inquit) corripuntur
 “ in Carmine, per solam Sytistolam puramque
 “ Licentiam; cùm palam & apertè LON-
 “ GA breuiatur; ut secunda in λιγύφθογος.”
 Pessimè (inquam) hallucinatus est *Vir doc-
 tissimus*. Non enim Longa est Vocalis ista,
 sed Brevis; ut liquet in vocibus, λιγύς, λι-
 γύφανος, *Odyss.* γ', 176; *Iliad.* τ', 350. Et
 quòd λιγύφθογος secundam nonnunquam
 producat, positioni soli debetur; sicuti tene-
 bræ, volucris, & similia, apud Latinos.

Denique hinc intelligi potest, quâ ratione
 de sententiâ istâ *Demosthenis*, [Τέτο τὸ ψή-
 φισμα τὸν τότε τῇ πόλει περισσάντα κίνδυνον
 παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος,] dixerit Lon-
 ginus, §. 38, “*Ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλι-
 κῶν εἴρηται ῥυθμῶν*. Rectè enim dispartitis
 syllabis, [Τέτο τὸ | ψήφισμα | τὸν τότε | τῇ
 πόλει | περισσάν | τα κίνδυ | νον παρελ | θεῖν
 ἐπὶ | σεν ὥς | περ νέφος,] liquet totam sen-
 tentiam ex *Dactylis* constare septem, Ana-
 pæstis (qui & ipsi sunt ῥυθμοὶ dactylici) Duo-
 bus & Cretico (qui & ipse generis est dactyl-
 licus,) uno tantum. Nempe ψήφισμα dactylus
 est, ut liquet ex futuro ψήψω. Τῇ πόλει,
 pro dactylo haberi potest; quia diphthongus
 ei ex Vocalibus brevibus composita, quasi
 Positione solâ (quæ in oratione profusa raptim
 pronuncianti quodammodo evanescit) produ-
 citur. Τα κίνδυ, Anapæstus est: Nam
 syllaba du- producitur, & κίν positione tan-
 tum longa) pronunciabatur correpta. —
 Non παρὰ, Dactylus est, quomodo suprâ est
 explicatum. Et, θεῖν ἐπὶ, Dactylus est prop-

- Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίς τ' αἰπὺ πολίεθρον,
 Οἳ τε Κάρυσον ἔχον, ἡδ' οἳ Στύρεσσι ναϊετάσσκον·
 540 Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνδ' Ἐλεφένωρ, ὃς ἔσθ' Ἀρηθ,
 Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
 Τῷ δ' ἄμ' Ἀβάντες ἔποντο θοοί, ὅπιθεν κομόωντες,
 Αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκλήσι μελήσι
 Θώρηκας ῥήξιν δῆτων ἀμφὶ σήθεσι·
 545 Τῷ δ' ἄμα τεσσαρσκόνηα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἳ δ' ἄρ' Ἀθλῶας ἔχον, εὐκλίμενον πολίεθρον,
 Δῆμον Ἐρεχθῆος, μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθλῶν,
 Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ Ζεῖδωρος Ἀρερε,
 Κάδδ' ἐν Ἀθλῶνσ' εἶσεν ἐὼ ἐνὶ πτόνι νηῶ·
 550 Ἐνθάδε μιν ταύροις καὶ ἀρνείοις ἰλάοντ')

Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem,
 Quique Carystum tenebant, & qui Styra habitabant:
 540 Horum utique dux erat Elephenor, ramus Martis,
 Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
 Hunc autem simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,
 Bellatores, docti porrectis hastis fraxineis
 Thoraces dirumpere hostium circa pectora:
 545 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 Qui porro Athenas tenebant, bene-aedificatam urbem,
 Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
 Nutrivit, Jovis filia, (peperit verò alma Tellus,)
 Et Athenis collocavit, suo in pingui templo:
 550 Illic ipsam tauris & agnis placant

ter sequentem Vocalem. Et, πον ὥς, *Unicus* est *Creticus* sive *Amphimacer*.

Ver. 539. — ναϊετάσσκον.] Non à verbo ναῖτασσκω; quod nullum est, ut rectè annotavit Scholiastes: Sed à ναῖτασ.

Ver. 543. — μεμαῶτες ὀρεκλήσι μελήσι.] Οἳ μὲν τηλεβόλοις χρώνται, καθάπερ οἱ τοξόται καὶ οἱ σφενδονήται, καὶ ἀκοντισαί· οἳ δ' αἰχμηταί, καθάπερ οἱ ξίφει καὶ δόρατι τῷ ὀρεκτῷ χρώμενοι. Λεττὴ γὰρ ἡ τῶν δοράτων χρῆσις. — καὶ γὰρ συσάδην χρώμεθα, καὶ κοντοβολούντες, — Οἳ δ' εὐβοεῖς ἀγαθοὶ ὑπῆρχαν πρὸς μάχην τὴν συάδην, ἡ καὶ συσάδην λέγεται, καὶ ἐκ χειρὸς. Δόρασι δὲ χρώνται τοῖς ὀρεκτοῖς, ὥς εἰσιν ὁ ποιητής, “ Αἰχμηταὶ μεμαῶτες ὀρεκλήσι μελήσι.” *Strab. lib. 10.* Alii legunt ὀρεκτῆσιν. Sed perinde est: Vide suprā ad α', 51. De voce, μεμαῶτες, vide infrā ad ver. 818.

Ver. 544. — δῆων.] Veteres, ut testatur *Eustatbius*, legebant δῆων.

Ver. 545. — μέλαινα νῆες ἔποντο.] Vide suprā ad ver. 494.

Ver. 546. Οἳ δ' ἄρ' Ἀθῆνας ἔχον, εὐκλίμενον πολίεθρον.] Quàm absurdi sint, qui Ἀθῆνας hic in genitivo, semidoricè scilicet, ab *Homero* positum esse posse existimârunt; videas in *Actis Erudit. Lipsiens. ad Jun. 1712. pag. 311.*

Ver. 547. Δῆμον Ἐρεχθῆος,] Δῆμος, hoc in loco, idem ferè est quod latinè *Civitas*. Quo de vocabulo *Gellius*, ex *Verrio Flacco*; (*lib. 18. c. 7.*) “ civitatem dici & pro loco, “ & pro oppido, & pro jure quoque omnium, “ & pro hominum multitudine.” Inter Recentiores itidem *Vir doctissimus Joan. Davisius*, in *Curis secundis ad Cæsaris lib. 3. 13. de Bello Civili, pag. 474.* (citatis verbis istis ex *lib. 3. c. 20. [al. 21.] de Bello Gallico*, “ *Tolosā, Carcasone, & Narbone, quæ sunt Civitates Galliarum Provinciae finitimæ;*”) Per *Civitates*, inquit, necessariò denotantur *Urbes*. Reprehenditque quæ nos alicubi de vocabulorum istorum usu *Cæsareano* annotâramus. Atqui *Tolosā, Carcaso, & Narbo*, quidni tam & *civitates* esse potuerant, quàm *Urbes*? Certè, quod & è *lib. 1. c. 22. [al. 21.] de Bello civili* affert, “ ex civitate expulso;” significat, non ex *Urbe* modò, sed & ex *civitate* expulsos. Quodque ibidem *lib. 1. c. 1.* dicitur, *Referunt Consules de Rep. “ in Civitate;*” & ipse à *Librario* arbitratur insertum.

Ver. 548. — τέκε δὲ Ζεῖδωρος Ἀρερε,] Erat nimirum αὐτόχθων, non *Advena*.

Ver. 549. — ἐνὶ πτόνι νηῶ.] Vide suprā ad α', 40.

Ver. 550. Ἐνθάδε μιν — ἰλάονται.]

- Κῆροι Ἀθιναίων, Φελλελομένων ἐνιαυτῶν.
 Τῶν αὖθ' ἡγεμόνδ', υἱὸς Πέλεω, Μενεσθεύς.
 Τῷ δ' ἔπως τις ὁμοῖος Ὀπυχθονίων γῆρετ' ἀνὴρ,
 Κοσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπίδιώτας.
 555 Νέστωρ οἷος ἔρizen· ὃ γὰρ προγῆρεςερχ' ἦεν.
 Τῷ δ' ἄμα πενήκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖν' ἄγχι δυοκαίδεκα νῆας,
 Στήσε δ' ἄλῶν, ἵν' Ἀθιναίων ἴσαντο φάλαγες.
 Οἱ δ' ἄρ' ἄρ' ἔχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
 560 Ἑρμιόνῳ, Ἀσίνῳ τε, βαθυὴν κ' κῆλον ἐχέσας,

Filii Atheniensium, circumvolutis annis;

His utique præerat filius Petei Menestheus.

Huic haud quisquam similis inter terrestres fuit vir,

In instruendis equis & viris scutatis:

555 Nestor solus contendebat; hic enim ætate grandior erat:

Hunc autem simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.

Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,

Constituitque ducens, ubi Atheniensium stabant phalanges.

Qui autem Argosque tenebant, Tirynthaque bene-munitam,

560 Hermionem, Asinémque, profundum sinum habentes,

Αὐτὸν, τὸν Ἑρμῖον· *Schol.* Quod est mirum
 valde. *Eustathius*, τὴν Ἀθηνῶν ἰλασκοῦνται.
 Cæterum Alii hic, pro ἐνθάδε, legunt ἐνθα
 δέ.

Ver. 551. — περιτελλομένων ἐνιαυτῶν
 Κατὰ πενταετηρίδα. *Eustathius*.

—volventibus annis. *Æn.* I, 238.

Ver. 553. Τῷ δ' ἔπως τις ὁμοῖος Ὀπυχθονίων γῆρετ' ἀνὴρ.]

—quo non præstantior alter,

Æcie ciere viros — *Æn.* VI, 164.

Cæterum Alii hic legunt, ἔπω. Item Alii,
 Ὀπυχθονίων γῆρετ' ἀνδράν, & Ὀπυχθόνιος γῆρετ'
 ἀνὴρ. Quæ omnia eodem redeunt.

Ver. 556. — μέλαινα νῆες ἔποντο.] Vide
 suprà ad *ver.* 494.

Ver. 558. Στήσε δ' ἄλῶν, ἵν' Ἀθηνῶν
 ἴσαντο φάλαγες.] Refert *Demosthenes*, cum
Salamis ab *Atheniensibus* descivisset, *Solo-*
nem, compositis (etiam cum capitis sui pe-
 riculo) eligiacis versibus, populares suos com-
 movere vehementer, & ut provincia ista
 reciperetur, effecisse. Ἐκείνος μὲν γὰρ ἀφ' ἑπ-
 κτίας Σαλαμῖνος Ἀθηνῶν, καὶ θάνατον ζη-
 μίαν φημισμένην, ἀντίς εἴτη κομίζεσθαι τὸν
 ἴδιον κίνδυνον ὑποδείξας, ἐλεγεία ποιήσας ἥδε καὶ
 τὴν μὲν χώραν ἐσωσε τῇ πόλει, τὴν δ' ὑπάρ-
 χουσαν αἰσχύνην ἀπῆλλαξεν. *De falsâ lega-
 tione*, pag. 332. edit. *Francofurt.* 1604. Alii
Scriptores ferè omnes, *Homeri* insuper
 auctoritate usum *Solonem* testantur; citatis
 quobus hisce versibus, Αἴας δ' ἐκ &c.

Ἀθηναῖοι Ὀμήρῳ μάρτυρι ἐχρήσαντο περὶ
 Σαλαμῖνος.

Aristot. *Rhetor.* lib. I. cap. ult.

Ἦνευ δὲ φασὶ καὶ ἐγγράφαι αὐτὸν [Σόλωνα

να] εἰς τὸν κατάλογον τῶ Ὀμήρου (μετὰ τὸν,
 “Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγχι δυοκαίδεκα νῆας”)
 Στήσε δ' ἄλῶν ἵν' Ἀθηνῶν ἴσαντο φάλαγες.
Laërt. in vitâ *Solonis*. Quem locum *Latini*
Interpres, quoniam *παρὲνθίστως* signa
adjecta non essent, minimè intellexit. *Ver-*
ba Laërtii aliter emendant *Jf. Casaubonus*
 & *Menagius*, ex conjecturâ: Sed sententia
 eadem est.

Καὶ νῦν μὲν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι τὴν νῆσον. Τὸ
 δὲ παλαιὸν πρὸς Μεγαρέας ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἔρις
 περὶ αὐτῆς· καὶ φασὶν οἱ μὲν Πεισίστρατον, οἱ
 δὲ Σόλωνα παραγράφοντα ἐν τῷ νεῶν καταλό-
 γῳ. — Στήσε δ' ἄλῶν, &c. *Strabo*, lib. 9.
 Addit idem Scriptor, *Megaraeos* ἐς contrariò,
 versus *Homeri* isto modo legisse;

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγχι νῆας, ἐκ τε
 Πολύχνης,

Ἐκ τ' Αἰγαιῶσσι, Νισαῖσι τε, Τριπόδων τε.
 ἃ ἐστὶ χωρία Μεγαρικά. *Ibid.*

“Neque est ignobile exemplum, *Mega-*
 “reos ab *Atheniensibus*, cum de *Salamine*
 “contenderent, victos *Homeri* versu; qui
 “tamen ipse non in omni editione repe-
 “ritur, significans *Ajacem* naves suas *Athe-*
 “nensibus junxisse.” *Quintilian.* lib. 5. c.
 11.

Οἱ μὲν ἔν πολλοὶ τῷ Σόλωνα συναγωνίσασθαι
 λέγουσι τὸν Ὀμήρῳ δοῦσαν ἐμβάλλοντα γὰρ αὐ-
 τὸν ἔπος εἰς νεῶν κατάλογον, &c. — Αὐτοὶ
 δ' Ἀθηναῖοι ταῦτα μὲν οἶοντα φλυαρίαν εἶναι,
 &c. *Plutarch.* in vitâ *Solonis*.

Eadem videas apud *Ulpianum*, in *Enar-*
ratione Orationis Demosthenis de falsâ *Le-*
gatione: Et apud *Eustathium*, pag. 129, &
 215.

Ver

- Τροϊζῶν, Ἡϊόνας τε, ἣ ἀμπελόεντ' Ἐπίδauρον,
 Οἳ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσσηά τε, κῆροι Ἀχαιῶν
 Τῶνδ' αὖθ' ἠεμόνδε βολὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Καὶ Σθέnelος, Καπανῆος ἀγακλειτὲ φίλος υἱός·
 565 Τοῖσι δ' ἄμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος Φῶς,
 Μηκισέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἀνακλῖθι.
 Συμπάντων δ' ἠγείτο βελὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Τοῖσι δ' ἄμ' ὀγδῶκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἳ δ' Μυκλήας εἶχον, εὐκτίμῳ πτόλιέθρον,
 570 Ἀφνειὸν τε Κόρινθον, εὐκτιμέναν τε Κλεωνάς,
 Ὀρνεϊάς τ' ἐνέμοντο, Ἀρσθυρέλῳ τ' ἐρσθινῶν,
 Καὶ Σικυῶν, ὃθ' ἄρ' Ἀδρηςθ' πρῶτ' ἐμβασίλδεν·
 Οἳ δ' Ὑπερεσίῳ τε ἣ αἰπεινῶν Γονόεσαν,
 Πελλῶν τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
 575 Αἰγιάλόν τ' ἀνὰ πάντα, ἣ ἀμφ' Ἑλικῶν δῖρεϊαν·
 Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλείοις ἣ ἄριστοι
 Λαοὶ ἔποντο· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν,

Træzena, Eionásque, & vitibus-confitam Epidaurum,
 Quique tenebant Æginam, Masetáque, juvenes Achivorum :
 His porro præerat bello strenuus Diomedes,
 Et Sthenelus, Capanei inclyti dilectus filius :
 565 Cum his verò simul Euryalus tertius ibit similis deo vir,
 Mecistei filius Talaïonidæ regis :
 Universis autem præerat bello strenuus Diomedes :
 Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.
 Qui autem Mycenæ tenebant, bene-ædificatam urbem,
 570 Opulentamque Corinthum, benèque structas Cleonæ,
 Orniæque colebant, Aræthyreamque amœnam ;
 Et Sicyona, ubi Adrastus primùm regnavit ;
 Quique Hyperefiamque & excelsum Gonoëssam,
 Pellenamque tenebant, & Ægium incolebant,
 575 Et per omnem oram maritimam, & circa Helicem spatiosam :
 Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon,
 Atreides : simul hunc longè plurimæ & præstantissimæ
 Copiæ sequebantur ; atque ipse induebat splendidum æs,

Ver. 561. — Ἡϊόνας τε] *Al.* Ἡϊόνην τε.
 Ὡ, Ἡϊόνα τε.

Ver. 262. Οἳ τ' ἔχον Αἴγιναν.] *Γράφουσι*
τινὲς, Νῆσόν τ' Αἴγιναν, Strabo, lib. 8.

Ver. 568. — μέλαινα νῆες ἔποντο.] *Vide*
suprà ad ver. 494.

Ver. 573. — Γονόεσαν.] *Pausanias, lib.*
7. c. 26, scribit Γονόεσαν. Ipse tamen ali-
bi habet, Γονόεσς & Γονόεσς; lib. 2. cap. 4.
Et lib. 5, cap. 18.

Ver. 574. — εἶχον, ἠδ'.] *Vide ad*
4, 51.

Ver. 578. — ἐδύσατο.] *Al.* ἐδύσσατο.
Sed nihil opus. Nam ἐδύσατο antepenulti-
mam nativâ producit.

Ibid. — νώροπα χαλκόν.] *Mira sunt,*
(nè dicam planè ridicula, ad Homerum qui-
dem explicandum,) quæ hîc affert Plutar-
chus, Symposiac. lib. 3. sub finem. Καὶ τοὺς
γε διατρίβοντας ἐν τοῖς χαλκωρυχίαις ἰσχυροῦσιν
ἀφαιεῖσθαι τὰ ὄμματα, &c. Quæ Latinè
sic vertit Macrobius ; “ Qui in Metallo æ-
“ ris morantur, semper oculorum sanitate
“ pollent ; & quibus antè palpebræ nudatæ
“ fuerant, illic convestiuntur. Aurea enim
“ quæ ex ære procedit, in oculos incidens,
“ haurit & exsiccat quod malè influit.
“ Unde & Homerus modò εὐήνορα, modò
“ νώροπα χαλκόν, has causas secutus appel-
“ lat. Lib. 7. cap. 16.

Vide.

- Κυδιδίων, ὅτι πᾶσι μελέπρεπεν ἡρώεσσιν·
 580 Οὐνεκ' ἄριστος ἔγω, πολὺ ᾗ πλείους ἄγε λαός.
 Οἱ δ' εἶχον κοῖλῳ Λακεδαίμονα κηλώεσαν,
 Φάρῳ τε, Σπάρτῳ τε, πολυτρήρωνά τε Μέσῳ,
 Βρυσηάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγείας ἐρβεινῶς,
 Οἳ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἐλος τ' ἔφαλον πολυλίεθρον,
 585 Οἳ τε Λάαν εἶχον, ἡδ' Οἰτύλον ἀμφεέμοντο·
 Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοιωτῶν αἰαθὸς Μενέλαος
 Ἐξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε ᾗ θωρήσσοντο.
 Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἥσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
 Ὀτρεῦών πόλεμόνδε· μάλισσά ᾗ ἔτο θυμῷ
 590 Τίσσαδ' Ἑλένης ὀρμήματά τε σοναχάς τε.
 Οἱ ᾗ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρῳίῳ ἐρβεινῳ,
 Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκλίτον Αἴπυ,
 Καὶ Κυπαρισσηνῶν, καὶ Ἀμφιγῆειαν ἑταίρων,
 Καὶ Πτελεόν, καὶ Ἐλος, καὶ Δώριον· ἐνθα τε Μῦσαι
 595 Ἀντόμηναι Θάμυριν τ' Ὀρχήϊα παῦσαν αἰοιδῆς,
 Οἰχαλίην ἰόντα, παρ' Εὐρύτη Οἰχαλιῆος·
 Στεῦτο γὰρ δυχόμηνος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ

Gloriâ exultans, quod omnes inter elucebat heroas:

- 580 Quoniam maximus erat, longéque plurimas ducebat copias.
 Qui autem tenebant montibus clausam Lacedæmona magnam,
 Pharemque, Spartamque, abundantemque columbis Messiam,
 Brysiasque habitabant, & Augias amœnas,
 Quique Amyclas tenebant, Helósque maritimam urbem,
 585 Quique Laan tenebant, & Oetylum circumhabitabant:
 Horum ejus frater præerat prælio strenuus Menelaus
 Sexaginta navibus; seorsum verò armabantur:
 Inter eos & ipse ibat sua animosâ virtute fretus,
 Adhorians ad bellum; maximè verò cupiebat animo
 590 Ulcisci Helenæ raptumque gemitusque.
 Qui autem Pylumque colebant, & Arenen amœnam,
 Et Thryum Alphæi vadum, & bene-ædificatum Æpy,
 Et Cyparisseenta, & Amphigeniam habitabant,
 Et Pteleum, & Helos, & Dorion: ubi etiam Musæ
 595 Occurrentes Thamyrim Threïcium spoliârunt cantu,
 Ex Oechaliâ venientem, ab Euryto Oechalienti:
 Afferebat enim gloriabundus se relaturum-victoriam, si vel ipsæ

Ver. 581. — Λακεδαίμονα κηλώεσαν.] Γραφόντων δὲ τῶν μὲν, Λακεδαίμονα κηλώεσαν· τῶν δὲ, καητάεσαν· ζητῶσι τὴν κηλώεσαντινα δέχεσθαι χρὴ, εἴτε ἀπὸ τῶν κητῶν, εἴτε μεγάλῃ, ὅπερ δοκεῖ πιθανώτερον εἶναι. Τὴν τε καητάεσαν, οἱ μὲν καλαμινθῶν δέχονται, οἱ δὲ ὅτι οἱ ἀπὸ τῶν σεισμῶν ῥωχμαὶ καητοὶ λέγονται. Καὶ Καϊάδας [Al. ὁ Καϊάτας] τὸ δεσποτικόν ἐντυθεν, τὸ παρὰ Λακεδαιμονίους σπῆλαιόν τι. Strabo. lib. 8.

Ver. 585. — εἶχον, ἡδ'.] Vide suprâ ad 51.

Ver. 586. — ῥοὴν ἀγαθὴν.] Vide suprâ ad ver 408.

Ver. 587. — ἀπάτερθε.] Vide suprâ ad 5, 349.

Ver. 589. — μάλισσά δὲ ἔτο θυμῷ.] Ipse enim Sui, cæteri Ipsius causâ bellum inferebant.

Ver. 590. — Ἑλένης ὀρμήματα.] Vide suprâ ad ver. 356.

Ver. 597. Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος.] Non me carminibus vincet, nec Thracius Orpheus,

Nec Linus.

Pan etiam, Arcadiâ mecum si judice certet;

Pan

- Μῦσαι αἰέδοιεν, κῆραι Διὸς αἰγιόχοιο·
 Αἱ δ' ἤ χολωσάμεναι πηρόν θέσαν· αὐτὰρ αἰοιδῶ
 600 Θεωπεσίῳ ἀφέλονται, ἣ ἐκλέλαθον κιθαρῳδῶ.
 Τῶν αὖθ' ἠγεμόνδε Γερῳῖος ἱππότα Νέστωρ·
 Τῷ δ' ἐνεήκοντα, γλαφυραὶ νέες ἐσιχώοντο.
 Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίῳ, ὑπὸ Κυλλινίης ὄρος αἰπύ,
 Αἰπύτιον ὄρεα τύμβον, ἵν' ἀνέρες αἰχιμαχηαί.
 605 Οἱ φέροντο τ' ἐνέμοντο ἣ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
 ῥίπῳ τε, στρεσίῳ τε, ἣ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπῳ,
 Καὶ Τεγέῳ εἶχον, ἣ Μανινέῳ ἐρξτείνῳ,
 Στύμφηλόν τ' εἶχον, ἣ Παρράσιῳ ἐνέμοντο,
 Τῶν ἤρχ' Ἀγκαῖοιο παῖς κρείων Ἀγαπήνωρ
 610 Ἐξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ἐκάσῃ
 Ἀρκαῖδες ἄνδρες ἔβαινον ὀπισσάμενοι πολέμοιο.
 Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Νῆας εὐσέλιμους, περὶαν δ' ὅππ' οἶνοπα πόντον,
 Ἀτρεΐδης· ἐπεὶ δ' σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.

Musæ canerent, filiae Jovis Ægiuchi :

At illæ iratæ cæcum fecerunt, sed & cantum

- 600 Divinum ademerunt, & oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam.

His porro præerat Gerenius eques Nestor ;

Cum eo autem nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.

Qui autem tenebant Arcadiam, sub Cyllenes montem altum,

Ægyptium prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes :

- 605 Qui Pheneumque incolebant, & Orchomenum pecorosum.

Ripénque, Stratiénque, & ventosam Enispen,

Et Tegeam tenebant, & Mantineam amœnam,

Stymphalumque tenebant, & Parrasien colebant,

Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor

- 610 Sexaginta navibus : multi autem in navem unamquamque

Arcades viri conscenderant, periti rei-militaris.

Ipse enim eis dederat Rex virorum Agamemnon

Naves bene-transfratas, ut transfretarent super nigrum pontum,

Atrides : quoniam non ipsis marina opera erant curæ.

Pan etiam, Arcadiâ dicat se iudice victum.

Eclog. IV, 55.

— cavâ dum perfonat æquora conchâ

Demens, & cantu vocat in certamina

Divos. Æn. VI, 172.

Cæterum de hoc Ἐπισοδίῳ, ita Macrobius.

“ Uterque [Homerus & Virgilius] in Cata-

“ logo suo, post difficilium rerum vel nomi-

“ num narrationem, infert fabulam cum

“ versibus amœnioribus, ut Lectoris animus

“ recreetur. Homerus inter enumeranda

“ regionum & urbium nomina, facit locum

“ fabulis quæ horrorem satietatis excludant.

“ — ἐνθα τε Μῦσαι Ἀντόμεναι Θάμυ-

“ ριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν αἰδοῖς. — Στεῦτε

“ γὰρ εὐχόμενος νικῆσμεν — & reliqua

“ quibus protulit jucunditatem. Virgilius

“ in hoc secutus auctorem ; — & sic amœ-

“ nitas intertextæ, fastidio narrationum mo-

“ detur.” Lib. 5. cap. 16.

Ver. 601. — ἱππότα Νέστωρ.] Et ver.

628, ἱππότα Φυλεύς. Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 611. — ἐπιστάμενοι πολέμοιο.]

Al. ἐπιστάμενοι πολεμίζουσιν.

Ver. 612. Αὐτὸς γὰρ σφιν δῶκεν —

Νῆας] Ἀγαμέμνων — ναυτικῶν — ἐπὶ

πλέον τῶν ἄλλων ἰσχύσας, τὴν στρατιάν —

ξυναγαγών. — Φαίνεται γὰρ ναυσί τε πλεί-

“ σαις αὐτὸς ἀνικόμενος, καὶ Ἀρκαῖσι προσπα-

“ ρασχών, ὡς Ὀμηρὸς τοῦτο δεδήλωκεν. Καὶ ἐν

“ τοῦ σκήπτρου ἅμα τῇ παραδίσει, εἴρηκεν αὐτὸν

“ Πολλῇσι νήεσσι καὶ Ἀργεὶ παντὶ ἀνάσσειν.”

Οὐκ ἂν οὖν νῆσων, ἔξω τῶν περιμετρίων (αὐταὶ

“ δὲ οὐκ ἂν πολλὰ εἰσῆσαν,) ἡγεωρῶντος αὐτοῦ, ἐκράτει,

“ εἰ μὴ καὶ ναυτικὸν εἶχεν. Thucyd. lib. 1. p. 7.

Ver. 614. — ἐπὶ οὖν σφι θαλάσσια ἔργα

μεμήλει.]

- 615 Οἱ δ' ἄρ' Βυπράσιόν τε καὶ Ἡλίδ' αἶαν' ἔναον,
 "Οασον ἔφ' Ὑρμίνῃ καὶ Μύρσινος ἑχατώσα,
 Πέτρῃ τ' Ὀλενίῃ, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἑέργει,
 Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὲς ἑκάστω
 Νῆες ἔποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαλλον Ἐπειοί.
 620 Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἠΐσάοθ' ἴλω,
 Ὑῖες, ὁ μὲν Κτεάτης, ὁ δ' Εὐρύτης Ἀκτορίωνος·
 Τῶν δ' Ἀμαρυγκίδης ἦρχε κεραιερὸς Διώρης·
 Τῶν δ' τελαρίων ἦρχε Πολύξενος Θεοειδῆς,
 Ὑῖος Ἀγαθένεος Αὐγυιᾶδαο ἀνακτοῖς.
 625 Οἱ δ' ἐκ Δυλίου, Ἐχινάων θ' ἱεράων
 Νήσων, αἱ ναῖσαι πέριλ' ἄλως Ἡλίδος ἀνία,
 Τῶν αὖθ' ἡγεμόν' ἦ Μέγης, ἀτάλαντος Ἀρηΐ,
 Φυλείδης, ὃν τίχ' Διὶ φίλος ἱππότεα Φυλῶς,
 "Ὅς ποτὲ Δυλίχιδ' ἀπενάσασατο πατρὶ χολωθεῖς·

- 615 Qui autem Buprasiumque & Elida nobilem habitabant,
 Quantum agri Hyrmine & Myrsinus extrema,
 Petraque Olenia, & Alifium intus continet,
 Horum utique quatuor duces erant, decem verò virum unumquemque
 Naves sequebantur veloces, multique eas confunderant Epei.
 620 His quidem Amphimachus & Thalius præerant,
 Filii, alter quidem Cteati, alter autem Euryti Actorionis:
 Isthis verò Amaryncides imperabat fortis Dioreas:
 Quartisque præerat Polyxenus deo similis,
 Filius Agasthenis, Augeiadæ regis.
 625 Qui autem venerunt ex Dulichio, Echinadibusque sacris
 Insulis, quæ sitæ sunt trans mare, Elidis è regione;
 His utique præerat Meges, æqualis Marti,
 Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
 Qui olim in Dulichium migraverat patri invidus:

μεμῆλυ.] Livius, lib. 35, c. 26, de Philo-
 præmene: "Prætor Aethæorum, sicut terre-
 "strium certaminum arte quævis clarorum
 "Imperatorum vel usu vel ingenio æquabat,
 "ita rudis in re navali erat: Arcas, medi-
 "terraneus homo, &c." Similiter Pausa-
 nias: Ο Φιλοποίμην, ἄτις ἐς ἅπαν
 αἰπύρως θαλάσσης ἔχων, τμήρης ἐλαθεν ἐπιβὰς
 ρεούσης. "Ὡς καὶ ἐσῆλθε Ῥωμαῖος
 μνήμη τῶν ἐπῶν, ὡς ἐν Καταλόγῳ περιόικεν
 Ὀμηρος ἐπὶ τῇ Ἀρκάδων ἀμαθίᾳ τῇ ἐς θα-
 λασσαν. Lib. 8. cap. 50.

Ibid. — μεμῆλυ.] Si, μέμνη, dixisset,
 jam non constitisset Temporum ratio. Si-
 mile enim esset, ac si quis Anglicè dicat,
 They have no skill; pro eo quod est,
 They had no skill. Vide suprâ ad α,
 37.

Ver. 621. — Κτεάτης, ὁ δὲ Εὐρύ-
 του.] Simplicissimè videtur hæc emendatio.
 Vulgg. ὁ μὲν Κτεάτης, ὁ δὲ Εὐρύτου: Quæ est
 Licentia Homero non usitata. Barnesius
 edidit, ex conjecturâ, neque id quidem

malè, ὁ μὲν Κτεάτης, ὁ δὲ Εὐρύτου.

Ver. 623. — Θεοειδῆς.] Ἀποβλέποντες
 πρὸς τὴν φύσιν δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σωφρον,
 καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ πρὸς ἐκεῖνο αὐτὸ
 ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐμποιοῦν, ζυμμιγνύντες τὴν
 καὶ κεραννύντες ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων, τὸ
 "Ἀνδρείκιλον." ἀπ' ἐκείνου τεκμαιρόμενοι, ὃ
 δὴ καὶ Ὀμηρὸς ἐκάλεσεν, ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐγ-
 γινόμενον, "Θεοειδῆς" τὴν καὶ "Θεοεικλον."
 Plato de Republ. lib. 6.

Ver. 626. Νήσων, αἰναίουσι.] Ita Sophocles
 in Ajace, ver. 602;

Ὡς κλεινὰ Σάλαμις, οὐ μὲν που
 Ναίεις ἀλιπλάγκτος εὐδαίμων,
 Πᾶσιν περιφαντος αἰεὶ.

Ver. 627. — ἀτάλαντος Ἀρηΐ.] — χρύ-
 σια πατὴρ ἐτίθειν Τάλαντα, θ', ver. 69.
 — Ἰσάροισα [τάλαντα,] — μ', ver. 435.
 Ἀτάλαντος οὖν, ὁ ἴσος, καὶ μὴ ταλαντῶν.
 Porphyry. Quæstion. Homeric. 25.

Ver. 628. — ὃν τίχ' Διὶ αἰλος.] Bar-
 nesius, cum in γ', ver. 449, (nè Cæsura sci-
 licet interiret, & inficetè admodum hiaret
 versus,)

- 630 Τῷ δ' ἄμα τεσσαρῶντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλεύας μεγαθύμους,
 Οἳ ῥ' Ἰθάκῃ ἔχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
 Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν.
 Οἳ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἡδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
 635 Οἳ τ' Ἑπειρον ἔχον, ἡδ' ἀντιπέρεχ' ἐνέμοντο.
 Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
 Τῷ δ' ἄμα νῆες ἔποντο δώδεκα μιλτοπάροιοι.
 Αἰτωλῶν δ' ἠγείτο Θόας, Ἀνδραμόνοιο υἱός·
 Οἳ Πυλῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὀλεον, ἡδὲ Πυλῶν,
 640 Χαλκίδα τ' Ἀλχιάλῳ, Καλυδῶνά τε πετρῆεσσαν.
 Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔλῳ, θάνε γ' ἕανθός Μελέαγρος·
 Τῷ δ' ὅππ' πάντ' ἐτέταλτο ἀναστέμν' Αἰτωλοῖσι·
 Τῷ δ' ἄμα τεσσαρῶντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 645 Κρητῶν δ' Ἰδομενίδης δαεικλυτὸς ἠγεμόνδεν,
 Οἳ Κνωσσὸν τ' ἔχον, Γορτυνὰ τε τεχιόεσσαν,
 Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκασον,

- 630 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 Porro Ulysses ducebat Cephallenenses magnanimos,
 Qui Ithacam tenebant, & Neritum frondosum,
 Et Crocyliæ colebant, & Ægilipa asperam,
 Quique Zacynthum tenebant, & qui Samum incolebant,
 635 Quique Epirum [vel continentem] tenebant, & objacentia incolebant;
 His quidem Ulysses imperabat, Jovi consilio par;
 Hunc autem simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.
 Ætolis autem imperabat Thoas, Andræmonis filius;
 Qui Pleurona colebant, & Olenum, & Pylenen,
 640 Chalcidæque maritimam, Calydonæque petrosam.
 Non enim amplius Oenei magnanimi filii supererant,
 Neque item amplius ipse supererat, mortuus autem erat flavus Meleager.
 Huic igitur summa rerum erat commissa, ut imperaret Ætolis:
 Et hunc simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 645 Cretensibus autem Idomeneus hastâ clarus præerat,
 Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque bene-cinctam-mœnibus,
 Lycum, Miletumque, & albicantem Lycastum,

versus,) rectè emendâisset ἰσοίτα, quod antè scriptum fuerat ποίτα; & hîc similiter ἔτιμι, pro τίμι, scribendum contendit: Minus rectè, cùm utrumque sit æquè "rotundum." Cæterùm quâ ratione hîc, Διὶ, ultimam producat; & similiter, ver. 636, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος; item Ἀγασθέως, ver. 624, & ἔχον, ver. 634, 635; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 630, 644, & 652. —μέλαινα νῆες ἔποντο.] Vide suprâ ad ver. 494.

Ver. 632. —εἰνοσίφυλλον.] Virgilio, nemorosum.

Ver. 633. —τρηχεῖαν.] Malè Vir doctissimus H. Stephanus: "Τρηχεῖα est apud Hom. & metrum, metri causâ." Loc. a Ciceroque

interpretati, p. 190. Quasi verò aliter posuit scriptor Ionicus: aut quasi ipsa scilicet τρηχεῖα, priorem non produceret necessariò. Nunquam enim α', nisi quæ naturâ producta sit, enunciabatur ἡ. Vide ad ver. 314.

Ver. 637. —μιλτοπάροιοι.]

—πίεταί τε innare carinas.

Æn. VIII, 93.

Ver. 640. —Καλυδῶνά τε.] Cùm Ætolis & Æoles de Calydona contenderent, cessit ea Ætolis, quia Homerus hoc in loco mentionem ejus fecerat in Ætolorum catalogo. Vide Eustathium, p. 199, lin. 36. Vide & suprâ ad ver. 558.

- Φαιζόν τε, ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
 ἄλλοι δ', οἱ Κρήτιν ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
 650 τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομηνεύς δαεικλυτὸς ἡγεμόνδ' ε,
 Μηριόνης τ' ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρείφοντι.
 Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἡὺς τε μέγας τε
 ἔκ ῥόδου ἐννέα νῆας ἄλγῃ ῥοδίων ἀγερώχων.
 655 Οἱ ῥόδον ἀμφενέμοντο Διότρεχα κοσμηθέντες,
 Λίνδον, Ἰηλυασόν τε, ἣ ἀργινόεντα Κάμειρον.
 τῶν μὲν Τληπόλεμος δαεικλυτὸς ἡγεμόνδ' ε,
 ὃν τέκεν Ἀσύοχεια βίη Ἡρακλεΐη,
 τῷ ἄγῃ ἐξ Ἐφύρης ποταμῷ δ' ἀπὸ Σελλήεντος,
 660 Πέρσας ἄσπεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
 Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ ἔν τ' ἐφύη ἐν μεγάρῳ εὐπῆκτῳ,
 αὐτίκα πατρὸς ἐοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
 ἠδὲ γηράσκοντα Λικύμνιον, ὃζον Ἄρης.

Phæstumque Rhytiumque, urbes bene-habitas,
 Cæterique, qui Cretam centum-urbium incolebant.

- 650 His utique Idomeneus hastâ-clarus præerat,
 Merionesque par Marti homicidæ:
 Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebantur.
 Tlepolemus autem Heraclides, fortisque magnusque,
 Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum magnanimorum,
 655 Qui Rhodum incolebant trifariam instructi,
 Lindum, Ialysumque, & albicantem Camirum:
 Horum quidem Tlepolemus hastâ-clarus dux-erat,
 Quem peperit Aftyoea fortitudini Herculeæ;
 Quam uxorem duxerat [Hercules] ex Ephyrâ, fluvio à Sellæente,
 660 Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum
 Tlepolemus autem, postquam utique nutritus fuerat in domo bene-extructâ
 Illicò patris sui dilectum avunculum interfecit
 Jam senescentem Licymnium, ramum Martis:

Ver. 648. — εὖ ναιεταώσας] Bene fitas.
 Ità apud Sophoclem, loco jam suprâ citato:

Ὁ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μὲν παρ
 Ναιεὶς ἀλίπλοκος, ἐνδαίμων,
 Πᾶσιν περιφαντος αἰεὶ. Ajax. 601.
 Ver. 649. — Κρήτην ἑκατόμπολιν]
 Centum urbes habitant magnas, —

Aliter Odyss. τ', 174, — καὶ ἐννῆκοντα πό-
 λεις. Quâ de re vide Scholia; & Strabonem,
 lib. 10. pag. 735, al. 479.

Ver. 651. — ἀτάλαντος ἐνυαλίῳ ἀνδρεί-
 φοντι.] “Notandum” (inquit Barnesius)
 “duas posteriores syllabas per συνίησιν co-
 αlescere; ut, (ἀ, 15,) Χρυσέα ἀνὰ σκήπ-
 “τρον.” Sed aliud est — εἰς, aliud — ἰα.
 Mihi rectius videntur ὅα (ἀ brevi in ὕ pro-
 ductam absorptâ) in unam coalescere. Cæ-
 terum, si cui displicet istud, u; cùm Eusta-

thius (ad ἡ, 166,) scribat ἀνδρείφοντι; poterit
 is legere, ἀνδρείφοντι. Quanquam ἀνδρείφοντι
 non multum abludit ab analogiâ τοῦ, Ἀργει-
 φόντι.

Ver. 658, (& infra 666) — Βίη Ἡρα-
 κλεΐη.] Simili planè loquendi ratione, ac,
 in linguis Recentioribus, regia majestas ipse
 scilicet Rex est, & divinitas ipse Deus.

Ver. 659. τὴν ἄγαν ἐξ] Vide suprâ ad
 ver. 597. Laudatur enim à Macrobio & hoc
 ἐπεισόδιον, in loco ibi citato.

Ver. 661. — τράφη ἐν] Ita edidit
 Barnesius ex conjecturâ. Olim τράφ' ἐν:
 Quòd est durum, nec Homero usitatum. Rep-
 perit Idem in duobus MSS, τράφ' ἐν, &
 τρέφ' ἐν.

Ver. 662. αὐτίκα — κατέκτα.] Casu &
 fortuitò occidit, si Historiæ fides.

- Αἴψα ᾗ νῆας ἔπηξε· πολλὰ δ' ὄγε λαὸν ἀγείρας,
 665 Βῆ φάγων ὅππ' ὄντον· ἀπέλυσαν γάρ οἱ ἄλλοι
 Ὑιέες, ὕωνοί τε βίης Ἑρκαληείης.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἔξεν ἀλώμεν, ἄλγεα πάχων.
 Τελχθαῖ ᾗ ὥκηθεν καταφυλαδὸν, ἥδ' ἐφίληθεν
 Ἐκ Διὸς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
 670 Καὶ σφιν Θεσπέσιον πλῆτον κατέχουε Κρονίων.
 Νιρῶς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγρ' ἑρῆς νῆας εἴσας,
 Νιρῶς Ἀγλαΐης θ' ὕος, Χαρόποιο τ' ἄνακτος·
 Νιρῶς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,

Statim autem naves compegit: multasque copias cum coëgisset,

- 665 Abiit fugiens per mare; minati enim ei fuerant alii
 Filii, nepotesque fortitudinis Herculeæ.
 Atque hic Rhodum venit errans, ærumnas perpeffus.
 Trifariam autem *diffinēti* habitant tributim, & dilecti fuerunt
 A Jove, qui diis & hominibus imperat;
 670 Et ipsis ingentes divitias impluerat Saturnius.
 Nireus porid ex Symâ ducebat tres naves æquales;
 Nireus, Aglaïæque filius, Charopique regis;
 Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium veni

Ver. 664. — ὄγε] Vide infrà ad γ',

409. Ver. 669. — ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποι-
 σιν ἀνάσσει.]

— hominum Divûmque æterna po-
 testas. *Æn.* X, 18.

Ver. 670. Καί σφιν Θεσπέσιον πλῆτον κα-
 τέχουε Κρονίων.] *Al.* Καί σφισι. Cæterum
 vox, κατέχουε, singularem hîc vim habet:

— ἔνθα ποτὲ
 βέρε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας
 χρυσαῖς νηαῖσιν πόλιν.

Pindar. Olymp. Ode 7.

Et paullo infrà, — κείνοισι μὲν ξαν-
 θὰν ἀγαγὼν νεφέλαν,
 πολὺν ὅς τε χρυσόν.

Ad quorum locorum priorem, *Scholias*
 hunc versum Homeri, εἶχον ἀσπυμένον αρ-
 pellat.

Ver. 671. Νιρῶς δ' αὖ Σύμηθεν —

Νιρῶς Ἀγλαΐης —

Νιρῶς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ —.

Miro artificio Poëta virum nullius pretii, &
 nunquam aliàs memoratum, (vide suprà ad
 ver. 216.) ad memoriam tamen *mero ora-*
tionis Schemate nescio quomodo notabilem
 effecit. Quoniam enim quod est reverà
 præclarum, dignissimum est quod sæpiùs re-
 petatur; hinc utique & *ter repetitum*, quod
 reverà nullius est pretii, διὰ τὸν παραλογισ-
 μὸν videtur quodammodo præclarum. Περὶ
 ἡ πολλὰ εἰρηται, ἀνὰ δὲ καὶ πολλὰ εἰρησθαί·
 ἢ ἐν καὶ πολλὰ εἰρηται, καὶ πολλὰ δοκεῖ· ὥς τε νῦν
 ἐν ἀπαξ μνησθεὶς διὰ τὸν παραλογισμὸν, καὶ
 μῆμνη πεποιήκεν, ὥς αὖ ὅς τινος αὐτῶ [Νιρῶς]

λόγον ποιοῦσάμενος. *Aristot. Rhetoric. lib. 3.*
cap. 12. Τὸν δὲ Νιρέα, αὐτὸν τε ὄντα μικρόν,
 καὶ τὰ πράγματα αὐτῶ μικρότερα, τρεῖς ναῦς
 καὶ ὀλίγους ἀνδρας, μέγαν καὶ μέγала ἐποίησεν
 ἀντ' ὀλέων, τῷ σχήματι. *Demetr. Phaler.*
περὶ Ἑρμηνείας, §. 61.

Ibid. — νῆας εἴσας] Vide suprà ad δ,
 306.

Ver. 673. — ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον
 ἦλθε,

τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πη-
 λείωνα.]

— qui pulchrior alter

Non fuit, excepto Laurentis corpore
 Turni *Æn.* VII, 649.

Monendum hîc *primò*, quanto cum artificio,
 ut Poëma unum sit à capite ad calcem, ubi-
 que spectetur & inseratur *Acilles*. Obser-
 vandum deinde, vocem ἀμύμονα non utique
 omni laude ornatum virum denotare, (ὃ γὰρ
 τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, ἔδ' ἀγανόφρων,) sed
 Unà quâvis animi corporisve dote eximium;
 ut, hîc in loco, *Specie ac Formâ Corporis*.
 Denique, notandum hîc *Amplificationis* ge-
 nus id, quod à *Quintiliano* appellatum est
Incrementum: Quod “ est potentissimum, cum
 “ magna videntur etiam quæ Inferiora sunt.
 “ — Per id venit non modò ad summum
 “ sed interim quodammodo supra summum.
 “ — Ut, Quo pulchrior alter Non fuit,
 “ excepto Laurentis corpore Turni. Sum-
 “ mum est enim, quo pulchrior alter non fuit;
 “ huic deinde aliquid suprâ positum est.”

Lib. 8. cap. 4.

- τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
 675 Ἄλλ' ἀλαπαδνὸς ἔλω, παῦρος δέ οἱ εἶπετο λαός.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐξ Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
 Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσας τε Καλύδνας,
 τῶν αὖ Φεῖδιππὸς τε καὶ Ἀντιφός ἡγήσάθην,
 Θεασαλῆ ἦε δύνω, Ἑρσικλείδαο ἀνακτος·
 680 τῶν δ' ἐπελόντα γλαφυραὶ νῆες ἐσιχθόντο.
 Νῦν δ' αὖ τὰς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν ἄργος ἔβαιον,
 Οἱ τ' Ἄλον, οἱ τ' Ἀλόπην, οἱ τε Τρηχῖν ἐρέμοντο,
 Οἱ τ' εἶχον Φθίην, ἡδ' Ἑλλάδα καλλιγυναικα,
 Μυρμιδόνες δ' ἐκαλεῖτο, καὶ Ἑλλήνες, καὶ Ἀχαιοί·
 685 τῶν αὖ πενήκοντα νεῶν ἰὼ ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
 Ἄλλ' οἳ γ' εἰς πολέμοιο δυσχερὸς ἐμνύοντο·
 Οὐ γὰρ ἔλω, ὅσις σφὶν ἐπὶ σίχας ἡγήσατο·
 Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρεκς δῖος Ἀχιλλεύς,
 Κέρης χωόμενος Βελσγίδος ἡυκόμοιο,
 690 τῶν ἐν Λυρνησὶ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
 Λυρνησσὸν ἀπαπορσθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·

Cæterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem :

- 675 Sed imbellis erat, paucæque eum sequebantur copiae.
 Qui verò Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque,
 Et Coon, Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,
 His Phidippusque, & Antiphus præerant,
 Thessali filii duo, Herculis-filii regis :
 680 Horum autem triginta cavæ naves ordine ibant.
 Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,
 Quique Alon, quique Alopen, quique Trachina colebant,
 Quique tenebant Phthiam, & Hellada pulchras mulieres-habentem,
 Myrmidones autem vocabantur, & Hellenes, & Achæi :
 685 Horum utique quinquaginta navibus erat Dux Achilles.
 Verùm hi non belli horrifoni recordabantur :
 Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret ;
 Jacebat enim ad naves pedibus-velox nobilis Achilles,
 Ob puellam iratus Briseida bene-comatam,
 690 Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpeffus labores,
 Lyrnessum depopulatus, & muros Thebarum :

Ver. 681. Νῦν δ' αὖ τὰς, — τῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.] Species hæc constructionis ἀνακρίσεως, quâ sententia, ab alio inchoata exordio, mutata derepente loquendi ratione, in aliam quasi inopinatò syntaxin definit; optimis Auctoribus tum Græcis, tum Latinis, non est inusitata. Vide supra ad ver. 353; & infra ad γ', 211; & ad ζ', 510; & ad κ', 224, 437; & ad Odyss. μ', 73. Verùm hoc in loco peculiaris id artificii inest, ut, de Achille dicturus, (vide infra ad ε', 788,) quò attentiores sibi Lectorem faciat, nescio quid sublimè præfari videatur Poëta; &, exordio tanquam ex novâ re de-

sumpto, iterum Νῦν δ' αὖ τὰς — eodem ferè modo hîc dicat, quomodo supra dixerat, Ἔσπετα νῦν μοι Μῆσαι, ver. 484. Neque dissimulandum, hanc observationem a doctissimâ Domina Dacier priùs occupatam. Porro, olim “ latebat hîc error ” (inquit doctissimus Henr. Stephanus) “ à nemine “ antea, quod sciam, deprehensus ; αὐτὴς, pro “ αὖ τὰς.”

Ver. 684. — καλεῖντο] *Al.* καλεῖντο.

Ibid. — καὶ Ἑλλήνες] Vide locum supra ex Thucydide allatum, ad ver. 528, 529, 530.

- Καδδὲ Μιμήτ' ἔβαλεν κ' Ἐπίστροφον ἔλχεσιμῶρες,
 Τίεας Εὐήνοιο, Σεληπιάδαο ἀνακτος.
 Τῆς ὅγε κείτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθ' ἔμελλεν.
 695 Οἱ δ' εἶχον Φυλάκῳ, κ' Πύρρασον ἀνθεμόεντα,
 Δήμητρος τέμνος, Ἰτωνά τε μητέρα μήλων,
 Ἀλχιάλόν τ' Ἀντρῶν, ἠδὲ Πτελεὸν λεχεπεσίῳ.
 Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνδε,
 Ζωὸς ἐών· τότε δ' ἦδη ἔχεν κτ' γαῖα μέλαινα.
 700 Τῇ δ' ἡ ἀμφιδρυφῆς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
 Καὶ δόμος ἡμιτελής· τ' δ' ἔκλανε Δάρδανος ἀνὴρ,
 Νηὸς Σποθρῶσκοντα πολὺ πρῶτισον Ἀχαιῶν.
 Οὐδὲ μὲν ἔδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθεν γέ μιν ἀρχόν,
 Ἀλλὰ σφέας κόσμησε Ποδάρχης, ὕζος Ἄρης,
 705 Ἰφίκλῃ υἱὸς πολυμήλῃ Φυλακίδαο,
 Αὐτοκασίηντος μεγαθύμῃ Πρωτεσίλῃ,
 Ὀπλότερος γυνεὴ ὁ δ' ἄρ' αὖ πρότερος κ' ἀρείων,
 ἦρος Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· ἔδ' εἰ τι λαοὶ
 Δδύονθ' ἡγεμόνος, πόθεν δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα·
 710 Τῷ δ' ἅμα τεσσαρῶσκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἱ δ' ἦ Φερεὶς ἐνέμοντο πῶθ' Βοιθηίδα λίμνῃ,

Quin & Myneta dejecit & Epistrophum bellicosos,
 Filios Eueni, Selepiadae regis:
 Ob istam is jacebat mœrens, citò autem surrecturus erat.

- 695 Quique tenebant Phylacen, & Pyrrhasum floridam,
 Cæteris sacrum locum, Itonaque matrem ovium,
 Maritimamque Antrona, & Pteleum herbosam:
 Horum utique Protefilaus bellicosus dux erat,
 Dum viveret: tunc verò jam detinebat eum terra nigra.
 700 Ejus autem ambas lacerata genas uxor in Phylace relicta erat,
 Et domus semiperfecta: eum enim interfecit Dardanus vir,
 De navi defilientem longe primum Achivorum.
 Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem suum,
 Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,
 705 Iphicli filius divitis pecore Phylacidæ,
 Frater germanus magnanimi Protefilai,
 Minor natus: erat utique major & præstantior,
 Heros Protefilaus bellicosus: at nequiquam copiarum ejus
 Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existentem:
 710 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 Qui verò Pheras colebant apud Bæbeida lacum,

Ver. 696. —τέμνος, Ἰτωνά τε] Quā ratione τέμνος hic ultimam producat; vide supra ad α', 51.

Ver. 701. Καὶ δόμος ἡμιτελής·] Ἦτοι ἀτελής, —ἡ ἀτελείωτος. —Βέλτιον δὲ, εἶναι ἡμιτελῆ, διὰ τὸ μὴ γεγεννηκότα παῖδας πλεῖν. Schol.

Ibid. —ἐκτανε Δάρδανος ἀνὴρ.] Quoniam Eurphorbus infra, π', 807, appellatur Δάρδα-

nos ἀνὴρ, idè & hic, Δάρδανος ἀνὴρ, Eustathio intelligitur Eurphorbus. Satis incertè.

Ver. 704. Ἀλλὰ σφέας] Primus hujus versiculi pes, non daEylus, sed spondæus. Vox enim σφέας, ut ex multis locis liquet, pronunciabatur μονοσύλλαβος.

Ver. 710. —μέλαινα νῆες ἔποντο. Vide supra ad ver. 494.

- Βοίβιω, ἢ Γλαφυράς, ἢ εὐκτιμένιω Ἰαωλκόν,
 τῶν ἦρχ' Ἀδμήτιο φίλος πάϊς ἑνδεκα νηῶν
 Εὐμηλος, τ' ὧ' Ἀδμήτῳ τέκε δία γυναικῶν
 715 Ἀλκίσις, Πελίαςο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
 Οἱ δ' ἄρα Μηθώνιω ἢ Θαυμακίῳ ἐνέμοντο,
 Καὶ Μελίβοϊαν ἔχον, ἢ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
 τῶνδε Φιλοκλήτης ἦρχεν, πόξων εὖ εἰδώς,
 Ἐπὶ ἀνεῶν ἐρέτῃ δ' ἐν ἐκάστῃ πενήκοντα
 720 Ἐμβέβασαν, πόξων εὖ εἰδότες Ἴφι μάχεσθαι.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κείτῳ κρητὲρ ἄλγεα πάχων,
 Λήμνῳ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον ἦες Ἀχαιῶν,
 Ἐλκεῖ μοχθίζοντα κακῶ ὀλοόφρονος ὕδρεα.
 Ἐνθ' ὅγε κείτ' ἀχέων τάχα τῷ μνήσεσθαι ἔμελλον
 725 Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκλήταο ἀνακτος.
 Οὐδὲ μὲν ἔδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθεν γε μὲν ἀρχόν,
 Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Οἴλῃος νόθος υἱός,
 Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥιῶν ὧ' Οἴλῃ. πολυπόρθῳ.
 Οἱ δ' ἔχον Τρίκλῳ, ἢ Ἰθώμιω κλωμακόεσσαν,
 730 Οἱ τ' ἔχον Οἰχαλίῳ, πόλιν Εὐρύτη Οἰχαλιῇτι,
 τῶν αὐτ' ἡγέσθῳ Ἀσκληπιῷ δύο παῖδες,
 Ἰήτῃρ ἀγαθὸς, Ποδαλείριος ἡδὲ Μαχάων.
 Τοῖς τῷ τελέκοντα γλαφυράι νεες ἐσιχόωντο.
 Οἱ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἱ τε κελύῳ Ὑπέρειαν,

Bœben, & Glaphyras, & bene-ædificatam Iacolcum ;
 Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus
 Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum

- 715 Alceftis, Pelia filiarum formâ præstantissima.
 Qui autem Methonem & Thaumaciam colebant,
 Et Melibœam tenebant, & Olizona asperam,
 Horum Philoctetes præerat, arcu peritus,
 Septem navibus ; remigesque in unamquamque quinquaginta
 720 Conscenderant, arcu periti ad fortiter pugnandum.
 Cæterum ille in insulâ jacebat ingentes dolores perferens,
 Lemno in divinâ, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum,
 Ulcere laborantem tetro perniciosi colubri.
 Ibi ille jacebat mœrens : citò autem recordaturi erant
 725 Argivi apud naves Philoctetæ regis.
 Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem suum,
 Sed Medon ordinabat, Oïlei spurius filius,
 Quem peperit Rhena ex Oïleo urbium-everfore.
 Qui autem tenebant Triccam, & Ithomen montosam,
 730 Quique tenebant Oechaliam, urbem Euryti Oechaliensis :
 Horum duces erant Æsculapii duo filii,
 Medici boni, Podalirius & Machaon :
 Cum his autem triginta cavæ naves ordine ibant.
 Qui verò tenebant Ormenium, quique fontem Hypeream,

Ver. 718. — πόξων εὖ εἰδώς.]

Insignis jaculo, & longe fallente sagittâ.

Æn. X, 754.

Ver. 723. — κακῶ] Al. κακῷ.

Ver. 734. — Ὀρμένιον, οἱ] Quâ ratione hîc

Ὀρμένιον ; & infra, ver. 736. Εὐρύπυλος ; &

ver. 745, οἶος, ultimam producant : Vide su
 præ ad α, 51.

- 735 Οἳ τ' ἔχον Ἀσέριον, Τιλάνοιό τε λυκαὶ κάρηναι,
 τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
 τῷ δ' ἄμα τεσσαρσέκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Οἳ δ' Ἀργίῳσαν ἔχον, ἣ Γυρτώνῳ ἐνέμοντο,
 Ὀρθῶν, Ἠλώνῳ τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λυκλή·
 740 τῶν αὖθ' ἡγεμόνδ' ἐμμεπτόλεμος Πολυποίτης,
 Τῖος Πειριθόοιο, τ' αἰθάνῳ τέκετο Ζεύς·
 τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθῷ τέκετο κλυτὸς Ἴπποδάμεια,
 ἡματι τῷ, ὅτε Φῆρες ἐτίσατο λαχνηέντας·
 τὰς δ' ἐκ Πηλίας ὤσε, ἣ Αἰθίκεσσι πέλασσαν·
 745 οὐκ οἷον ἄμα τῷγε Λεοντῶς, ὅζος Ἀρης,
 Τῖος ὑπερθύμοιο Κορώνης Καίνειδαο·
 τοῖς δ' ἄμα τεσσαρσέκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Γουῶν δ' ἐκ Κύφης ἦγε δύω ἣ ἑκοσι νῆας·
 τῷ δ' Ἐνιῶες ἔποντο, μῆμεπτόλεμοί τε Περσέβοι,
 750 οἳ περὶ Δωδώνῳ δουχήμερον οἰκί' ἔθεντο,
 οἳ τ' ἀμφ' ἰμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
 ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν ποταμὸν καλλιέρρον ὕδωρ,

- 735 Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices,
 Horum dux erat Eurypylus, Euæmonis præclarus filius:
 Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
 Quæ verò Argisiam tenebant, & Gyrtonen colebant,
 Orthen, Elonemque, urbemque Oloossona albam:
 740 His itidem præerat firmus bellator Polypætes,
 Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
 Hunc utique ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
 Eo die, quo centauros ultus est hispidos;
 Eosque ex Pelio pepulit, & ad Æthicas usque abegit:
 745 Non solus; unâ cum eo Leonteus, ramus Martis,
 Filius magnanimi Coronæ Cænidae:
 Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
 Guneus verò ex Cypho ducebat duas & viginti naves:
 Hunc autem Enienens sequebantur, firmique bellatores Persæbi,
 750 Qui circa Dodonam valde frigidam domicilia posuerant,
 Quique circa amœnum Titaresium arva colebant,
 Qui in Penæum immittit pulchre-fluentem aquam,

Ver. 737 & 747. — μέλαινα νῆες ἔποντο.]
 Vide supra ad ver. 494.

Ver. 741. — αἰθάνος] Vide supra ad
 α, 398.

Ver. 742. — κλυτὸς Ἴπποδάμεια,] Σύνη-
 δις ἢ τοῖς θαλασσοῖς, χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς
 καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν, ὡς κρείττοσι καὶ δυνα-
 τωτέροις· ἐκ ἀμέτρου μέντοι, ἢ δ' ἀλόγως·
 ἀλλ' ὅταν δὲ χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτω ἐκλὸς
 ἢ τῷ Σάματος. — Εὐαίμονος μὲν γὰρ ἐστὶ
 περὶ τὸ Σῶμα, “ὁ Μέγας, ἡ Μεγάλη, ὁ Καλός,
 ἡ Καλή,” καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκλὸς δὲ οἶον “Εὐ-
 “δοξος, Εὐτυχής,” &c. Dionys. Halicarn. περὶ
 τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 8. Notandum au-
 tem hoc in versu particulam, ῥα, nequa-

quam supervacaneam esse; sed vim habere
 in connectendâ sententiâ elegantem: Τὸν
 ῥα, Hunc utique.

Ver. 751. Οἳ τ' ἀμφ' ἰμερτὸν Τιταρήσιον]
 Cum hunc amnem ex aquâ Stygiâ deriva-
 tum dicat Poëta; quam aquam Strabo, lib.
 8, sub finem, ὕδωρ ἐλάθριον appellat; quærit
 hîc Doctissima Domina Dacier, quâ ratione
 idem amnis appellari possit ἰμερτός. Re-
 spondetque, religiosè id fieri, & per timorem;
 eodem ferè modo, ac Furie olim appella-
 bantur Εὐμενίδες. Mihi id potius sibi vo-
 luisse videtur Homerus, ut Titaresium, non
 ad aquarum salubritatem, sed ad amœnita-
 tem loci, diceret ἰμερτόν.

- Οὐδ' ὄγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνη,
 Ἀλλὰ τέ μιν καθύπερθεν ὑπὲρρεί, ἡϋτ' ἔλαιον·
 755 Ὅρκος γὰρ δαινῶ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ.
 Μαλινῆτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱός,
 Οἱ δ' αἰ Πηνειὸν καὶ Πήλιον ἐνοσίφυλλον
 Ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θεὸς ἡγεμόνδ' εἶπε·
 Τῷ δ' αἶμα τεσσαρσκόνηα μέλαινα νῆες ἐποντο.
 760 Οὔτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
 Τίς τ' ἄρ' τῶν ὅχ' ἄριστος ἔλω, σύ μοι ἐννεπε, Μῦσα,
 Αὐτῶν, ἡδ' ἵππων, οἳ ἀμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐποντο;
 Ἴπποι μὲν μέγ' ἀριστοὶ ἔσαν Φηρητιάδῃ,
 Τὰς Εὐμηλὸς ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὡς,
 765 Ὅτρεχας, οἰέτεας, σαφύλην δ' ἐπὶ νῶτον ἔσας·
 Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
 Ἀμφω θηλείας, φόβον ἄρ' ἦος φορέσας.
 Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἀριστος ἔλω Τελαμώνιος Αἴας,

Nec ille Peneo commiscetur argenteo-vortices-habenti,
 Sed ipsum in summo supernat, veluti oleum :

- 755 Juramenti enim gravis Stygis æquæ est rivus.
 Magnetibus verò præerat Prothous Tenthredonis filius,
 Qui circa Penæum & Pelion frondosum
 Habitabant ; his quidem Prothous velox dux erat ;
 Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
 760 Hi utique duces Danaorum & principes erant.
 Quis jam horum præstantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,
 Ipsorum, & equorum, qui simul Atridas sequebantur ?
 Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretiadæ,
 Quas Eumelus agitabat, pedibus veloces, aves veluti,
 765 Ejusdem pili, ejusdem ætatis, quasi ad perpendiculum dorso pares :
 Quas in Pieriâ aluit argenteum-arcum-geſtans Apollo,
 Ambas sæminas, terrorem belli ferentes.
 Virorum autem longè præstantissimus erat Telamonius Ajax,

Ver. 753. Οὐδ' ὄγε Πηνειῷ συμμίσγεται.] Sic tibi, cum fluctus subter labere Sicanos, Doris amara suam non intermisceat undam. Virg. Eclog. X, 4. Similem ex Plinio citat historiam Barneſius : " Accipit amnem Euroion Peneus, nec recipit tamen ; sed, Olei modo, supernatantem (ut doctum est Homero brevi spatio portatum abdicat ; pœnales aquas, Dirisque genitus, argenteis suis misceri recusans." Lib. 4. c. 8. Ver. 755. — Στυγὸς ὕδατος.] Vide infra ad θ', 369. Ver. 759. — μέλαινα νῆες ἐποντο.] Vide supra ad ver. 494. Ver. 763. — Φηρητιάδῃ.] Admeti. Ver. 764. Τὰς Εὐμηλὸς ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὡς.] De ultima vocis, ὄρνιθας ; vide supra ad α', 51. Potuisset dicere, ὡς ὄρνιθας Sed multo majorem habet Vim, altera illa

verborum positio. Quin & in toto hoc versu Numeri ipsi, equi currentis motum in propinquo velocissimum, è longinquo deinceps sensum & placidè quasi æquabiliorem visum exhibet. Vide infra ad γ', 363.

Ver. 766. Τὰς ἐν Πιερίῃ — Ἀπόλλων.] " Sol pascit omnia, quæ Terra progenat : " Unde non unius generis, sed omnium pecorum Pastor canitur. Ut apud Horum, — Τὰς ἐν Πιερίῃ, &c." Macrobi. Saturnal. lib. 1. cap. 17. Cæterum pro Πιερίῃ, Veterum nonnulli hîc legerunt Πηρίῃ, & Πειρίῃ.

Ver. 767. — φόβον ἄρ' ἦος φορέσας.] Productio primæ in Ἄρ' ἦος, ut quasi geminatâ sonus durior terrorem specie augeat, omnino arte non caret.

Ver. 768. — ἀριστος ἐν Τελαμώνιος Αἴας, Ὅφρ' Ἀχιλεὺς μῆνεν.] Mirro a rificio Achillem ubique ob oculos ponit ;

- *ΟΦ' Ἀχιλλεύς μιλῶν, ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
 770 Ἴπποι θ', οἱ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν ποντοπόροις
 Κεῖτ', ὑπομνήσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 Ἀτρεΐδῃ· λαοὶ δ' ὡς ῥῆγμινι θαλάσσης
 Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
 775 Τόξοισιν θ', ἵπποι δ' ὡς ἄρμασιν οἷσιν ἕκαστος
 Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπλόν τε σέλινον,
 Ἔεσσιν ἄρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κείτο ἀνάκλων
 Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρήφιλον ποθέουτες
 Φοίτων ἐνθα καὶ ἐνθα καὶ στρατὸν, εἰς ἐμάχοντο.
 780 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὥσεί τε περὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
 Γαῖα δ' ὑπεσονάχιζε, διτ' ὡς τερπικεραυνῶ
 Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφώϊ γαῖαν ἱμάσῃ

Tamdiu dum Achilles in odio permanebat: is enim multo fortissimus erat,

770 Etequi, qui ferebant laudatissimum Pelidem.

Sed hic quidem in navibus recurvis per-pontum-transseuntibus

Jacebat, iram fovens adversus Agamemnonem, pastorem populorum,

Atridam: copiae verò ad littus maris

Discis delectabantur & hastilibus jaculantes,

775 Arcubusque: equi vero apud currus suos singuli

Lotum depascentes, palustreque apium,

Stabant: currus autem bene-tecti jacebant dominorum

In tentoriis; illi verò ducem bellicosum desiderantes

Vagabantur huc & illuc per castra, neque pugnabant.

780 Hi verò ibant, veluti si igni terra tota depasceretur:

Terra autem subtus gemiscebat, Jove sicuti fulminibus-gaudente

Irato, quando circa Typhoea terram verberat

ponit; in quo omnia, (non quidem quæ ad Mores, sed ad Pulchritudinem aut Fortitudinem quæcunque spectant,) incomparabilia erant ad præstantiam. Vide suprà ad ver. 673 & 681. Sophocles similiter de Ajace:

Ἐν ἀνδρ' ἰδὲν ἄριστον Ἀργείων ὅσοις

Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλεύος.

Ajac. ver. 1358.

Ver. 769. — ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν.]

Hæc verba Parentesi pessimè inclusit doctissimus H. Stephanus, alique. Quod sententiam plamè enecat.

Ver. 772. Κεῖτ' ἀπομνήσας] Producitur penultima, quoniam à Præsentē est μνήω, ver. 769; non μνήζω. Vide suprà ad α, 140.

Ver. 773. — παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης] Quâ ratione vox, παρὰ, hic ultimam producat; item, δίσκοισι, quemadmodum à quibusdam scripta est, ver. 774; & ἴσαν, ver. 780; & διτ', ver. 781; & ὁμηγερέες, ver. 789: Vide suprà ad α, 51.

Ver. 776. — σέλινον.] Οὐκ ἀλόγως, ἀλλ' ὅτι βλαπτόναι μὲν οἱ σχολάζοντες ἀσυνήθως ἵπποι τὰς πόδας· ἐστὶ δὲ τέττα μάλιστα ἵαμα τὸ

Σέλινον. "Αλλοις γὰρ καὶ ἐν εὖροις παραβαλλόμενον ἵπποις ἐν Ἰλιάδι σέλινον· ἀλλ' ἰατρός ὢν Ἀχιλλεύς, &c. Plutarch. Sympos. lib. 5. Prob. 4.

Ver. 777. Ἔεσσιν.] Vide infrà ad μ', 55.

Ver. 778. — οἱ δ'.] Οἱ ἀνακτεῖς, non οἱ λαοί. Ut rectè annotavit Domina Dacier, (contra Eustathium, ut ipse ait; mihi autem neque ipse Eustathius videtur aliter sensisse.) Porro, summâ hîc cum venustate & condescientiâ, (uti Eadem observavit,) dum Milites lusus se militaribus oblectarent, Duces Myrmidonum, ut qui Gloria magis studerent, mæstè obambulantes, & Imperatoris sui discessum è bello dolentes, depinguntur.

Ver. 780. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν.] Exercitus Græcorum universus, excepto Achille cum suis. Nam eò jam revertitur Poëta, unde, ad copiarum enumerationem faciendam, digressus erat, ver. 484.

Ibid. — ὥσεί τε περὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.] Ignis similitudine, simul armorum splendor, militumque ingruentium terror, vis, & rapiditas, pulcherrimè ob oculos ponitur.

Ver. 781. — ὑπεσονάχιζε.] Διτ' ὥς τερπικεραυνῶ.

Ver.

- Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφώος ἐμμεναι ἐνωάς·
 ὧς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα σοναχίζετο γαῖα
 785 Ἐρχομένων· μάλα δ' ὤκα διέπρησσαν πεδίαιο.
 Τρῶσιν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδὶν ὀϊστός ὡκέα Ἴρις,
 Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγυμένη.
 Οἱ δ' ἀγορεύς ἀγόρευον ὅττι Περάμοιο θύρησι
 Πάντες ὁμηγερέες, ἡμὲν νέοι, ἡδὲ γέροντες·
 790 Ἀγχι δ' ἰσαμένη προσέφη, πόδας ὡκέα Ἴρις,
 Εἴσαπτο ᾧ Φθογγῇ ἢ Περάμοιο Πολίτῃ,
 ὅς Τρῶων σκοπὸς ἴξε, ποδωκείησι πεποισθῶς,
 Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυνήταο γέροντος,
 Δέγμωνος ὅπποτε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
 795 Τῷ μιν ἐισαμένη μετέφη πόδας ὡκέα Ἴρις·
 ὦ γέρον, αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἀκροατοῖσιν,

In Arimis, ubi dicunt Typhoei esse cubilia :

Sic utique horum sub pedibus multum gemiscebant terra

785 Gradientium: valde vero velociter pertransibant campum.

Trojanis autem nuncia venit pedibus-ventos-æquans velox Iris,

A Jove Ægiocho, cum nuncio tristi.

Illi verò conciones habebant in Priami vestibulis

Omnēs simul congregati, tam juvenes, quàm senes :

790 Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris,

Affimulavit autem se voce filio Priami Politæ,

Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus,

Tumulo in summo Æsytæ senis,

Observans quando à navibus impetum facerent Achivi :

795 Huic se cum affimulâset, alloquuta est pedibus-velox Iris ;

O senex, semper tibi Sermones placent multi,

Ver. 783. Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφώος ἐμμεναι ἐνωάς.]

durumque cubile

Inarime Jovis imperiis imposta Typhæo.

Æn. IX, 716.

Mirè torfit hic locus viros eruditos. Fulvius Ursinus : “ Cur (inquit) Virgilius, & eum secuti, Ovidius, Lucanus, Valerius Flaccus, Statius, Silius, Claudianus, & Plinius, de εἰν Ἀρίμοις, fecerint Inarimen : “ ego certè fateor me nescire.” Quicquid sit, omninò in istiusmodi re errare non potuit Virgilius. Adrian. Turnebus, Adversarior. lib. 20. cap. 8. Virgilium eo defendit, quod Typhæum non in Ciliciâ, ut Homerus, sed in insulâ Pithecusâ cubilia habere dicat, quæ appellatur Inarime. At Strabo, & Ciliciam, & Syriam, & Pithecusas, & Sardes, & Mysiam memorans ; his diversis in locis à diversis Auctoribus positos, uno tamen semper nomine appellat, τὸς Ἀρίμους : Et adjectum à nonnullis testatur versiculum istum, Χαῖρ' ἐνὶ δρυὶντι, “ Τῶς ἐν πτόνι δήμῳ. Strab. lib. 13. p. 929. Equidem, siquid ego judico, vox dubitaverim quin, quocunque id casu

eveniret, qui locus Homeri temporibus Οἱ Ἀριμοι (ut Strabo,) vel τὰ Ἀριμα (ut Scholiastes effert) vocaretur, is Virgilii temporibus, usu & sermone vulgari, (quem penes arbitrium est & vis & norma loquendi,) appellatus sit Inarime. Necnon fieri potuit, ut ex hoc ipso fortè Homeri versu, in ore Omnium versato, orta sit ista nominis mutatio. Accidit, haud ferè dissimili ratione, in voce ἀάττοι, ut Romani, conjunctione in ipsum nomen penitus absorptâ, cæteri,” dicerent.

Ver. 784. — ὑπὸ ποσσὶ μέγα σοναχίζετο γαῖα.

— pulsuque pedum tremit excita tellus.

Æn. VII, 722. XII, 445.

Ver. 791 — ὅττι Περάμοιο Πολίτῃ.]

Polites,

Unus natorum Priami, — Æn. II, 526.

Ver. 794. — ἀφορμηθεῖεν] Al. ἐφορμηθεῖεν.

Ver. 795. Τῷ μιν ἐισαμένη] Vide infrâ ad γ', 389.

Ver. 796. — αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἀκροατοῖσιν,

ὦς

- “Ως πότε ἐπ’ εἰρήνης πόλεμος δ’ αἰτίας ὄρωρεν.
 Ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
 Ἄλλ’ ἔγω τοιόνδε ποσόνδε τε λαὸν ὅπωπα.
 800 Δίλω γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
 Ἐρχοντο πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
 Ἐκτορ, σοὶ ἢ μάλισ’ ὑπὲρ ἔλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
 Πολλοὶ γὰρ καὶ ἄστυ μέγα Πελάμυς ὑπὲρ κρητοί,
 Ἄλλη δ’ ἄλλων γλῶσσα πολυπαρέων ἀνθρώπων.
 805 Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαίνειτω, οἷσί περ ἄρχαι.
 Τῶν δ’ ἐξηγείσθω, κοσμησάμεν πολίτας.
 “Ως ἔφαθ’ Ἐκτορ δ’ ἔτι θεῶς ἔπειθ’ ἠϊνοίησεν,
 Αἴψα δ’ ἔλυσ’ ἀγορῇ. ὑπὲρ τούχεα δ’ ἐσσύοντο.
 Πάσαι δ’ ὠϊγνυτο πύλαι, ἐν δ’ ἔστυτο λαὸς,
 810 Πεζοὶ δ’ ἰππῆές τε πολὺς δ’ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Ἔσι δὲ τις προπάροιθι πόλεως αἰπεία κολώνη,

“ Sicut olim, quum pax esset: bellum autem *nunc* inevitabile ortum est.

“ Equidem peripse praeliis interfui virorum,

“ Sed numquam tales tantisque copias vidi:

800 “ Prorsus enim foliis similes, vel arenis,

“ Gradiuntur per campum, praeliaturi circa urbem.

“ Hector, tibi verò potissimum mando hoc modo facere:

“ (Multi enim per urbem magnam Priami auxiliares sunt,

“ Aliisque aliorum lingua late-disperforum hominum:)

805 “ His unusquisque vir imperet, quibus princeps est;

“ Eorumque dux fit, ordinans suos cives.

Sic dixit: Hector autem minimè deæ orationem ignoravit,

Statimque dimisit concionem; ad arma vero ruebant.

Totæ autem aperiebantur portæ, & foras ruebant copię,

810 Pedestres pariter, & equestres: multusque tumultus coortus est.

Est vero quidam ante urbem collis editus,

“Ως ποτ’ ἐπ’ εἰρήνης πόλεμος δ’ αἰτίας ὄρωρεν.] “qua oriatur confusio; *N A M* multi &c.”

Larga quidem, Drance, tibi semper copia fandī,

Tunc cum bella manus poscunt. ———

Æn. XI, 378.

Ver. 799. — ὅπωπα.] Vide infra ad ζ’, 124.

Ver. 800. Δίλω γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν.]

Est numerus, ———;

Quem qui scire velit, Libyci velit æquoribus idem

Discere quàm multæ Zephyro turbentur arenæ:

Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus,

Nosse quot Ionii veniant ad littora fluctus.

Georgic. II, 105.

Quàm multa in sylvis Autumni frigore primo

Lapsa cadunt folia. ——— Æn. VI, 309.

Ver. 802. Ἐκτορ] Vide supra ad δ’, 242.

Ver. 803. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticetur. “Cave ne

“qua oriatur confusio; *N A M* multi &c.”

Vide infra ad ε’, 22.

Ver. 808. Αἴψα δ’ ἔλυσ’ ἀγορῇ. ἐπὶ τούχεα δ’ ἐσσύοντο.]

Silicet in muros totâ discurritur urbe;

Concilium ipse pater & magna incepta

Latinus

Deserit. ——— Æn. IX, 468.

Ver. 810. — ὀρώρει] Quamvis hoc in loco vox ὀρώρει, &c. ver. 797, vox ὄρωρε, Latine uno eodemque vocabulo, [ortum est,] rectè verti possint; ipse tamen inter se quomodo significatione differant, & promiscuè usurpari nequeant, vide supra ad δ’, 37. Si cubi vox ὄρωρε occurrat, de re non Præsenti; non erit utique à Præterito (ut vulgò appellant) ὄρωρα, sed ab Aoristo ὄρωρον. Vide infra ad δ’, 110.

Ver. 811. Ἔσι δὲ τις προπάροιθι πόλεως] Al. πόλνος, vel πόλιος, vel πόλιος. Quæ omnia eodem redeunt; Non utique ut Anapæstus positus sit pro Dactylo, vel Amphimacer pro Spondæo; Sed ita nimirum enunciabatur,

Ἐν πεδίῳ ἀπάνανθε, πείδρομῳ ἔνθα ἢ ἔνθα·
 Τίω ἦτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
 Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρημοιο Μυρίνης·
 815 Ἐνθα τότε Τρῳῆς τε δέκερθεν ἡδ' ὀπίκτεροι.
 Τρῳσὶ μὲν ἡγεμόνδ' ἐμὲγας κορυθαίολ' Ἐκίωρ

In planitie seorsum, circumvius undequaque:

Quem quidem homines Batiëam vocant,

Immortales autem sepulchrum agillimæ Myrines:

815 Illic tunc Trojanique in ordines distincti sunt, & auxiliares,

Trojanis quidem dux erat magnus expeditè-pugnam-ciens Hector

ciabatur, ac si scriptum fuisset πόλως, πόλως, vel πόλως. Usitatissima huiusmodi contractio. Sic suprâ, ver. 268,

Σκήπτρ' ὑπὸ χρυσέῳ·

enunciabatur χρυσῷ: Prima enim corripitur non potest. Similiter, ver. 96,

ἔννεα δὲ σείας,

& persæpe in isto vocabulo. Sed & in hac ipsâ voce, πόλως φ', 567,

Εἰ δὲ κέν οἱ παρπαρόθι πόλως [Al. πόλως] κατεναντίον ἔλθω.

Similiter apud Virgilium,

Uno eodemque igni—*Ecl.* VIII, 80.

Unâ eâdemque viâ.—*Æn.* X, 487.

—à flumine rejice capellas.

Ecl. III, 96.

Euripides item, *Phœniss.* ver. 1258,

Ἐτεοκλέα δ' αὖ, νῦν πόλως ὑπερμαχεῖς.
 ubi πόλως necessariò pronuntiatur δισύλλαβος, quia in Iambico Tragico, ubi licentia haud ferè est ulla, *anapaestum* non recipit pes quartus. Similiter apud Scriptores Tragicos, σφῶϊ & σφῶϊν ferè semper monosyllabæ sunt. Ut legentibus passim apparebit. Sed in *Nominibus propriis* multò omnium sæpissimè, celerrimè nimirum pronuntiari solitis, fit huiusmodi contractio.

Γάμος τ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης, παίδος τε σῆ.

Eurip. *Phœniss.* 764.

Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἀπο.

Orest. 65. & passim.

Ἡ σπαρτιάτις Ἑρμιόνη, πάλιν γάρ.

Androm. 889.

Τριφέντα πύργων Ἀστυάναξ' ἀπ' ὀρθίων.

Ibid. 10.

Φρῆδος, μετ' αὐτῇ τ' Ἀνδρομάχῃ πολλῶν ἑμοί.

Troad. 1130.

Αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καὶ νῆας τινάς.

Ibid. 1126.

Τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δὲ δὲ γέρας.

Andr. m. 14.

Quibus omnibus in locis, cùm Iambicus tragicus in quarto pede *Anapaestum*, uti dixi, utpote *Daetylo* aut *Spondæo isochronon*, non recipiat; sed *Iambum* solummodò, vel (ei æqualem) *Trybrachyn*; manifestum est *Nomina ista propria*, hoc ferè modo fuisse

enunciata: Ἀντιγόνη, Ἑρμιόνη, Ἀστυάναξ, Ἀνδρομάχη, Νηπτόλεμος.

Atque ex hoc raptim *Vocales breves* pronuntiandi modo, ut id in transcurso monem, videor mihi colligere; quoties Scriptores *Comici* (qui *Vulgi* celerrimam exhibere solent pronuntiandi rationem,) vocabula quorum prior syllaba brevis est & posterior naturâ longâ, (ut “*Bonos, Malos, Sedens, Boves,*”) ita usurpabant, ut voces istæ dissyllabæ (sequente insuper & Consonante) locum syllabarum vel *binarum brevium* vel *longarum singularum* in versu occuparent; hoc utique ita esse intelligendum non ut syllaba, quæ & *Vocali* constaret naturâ longâ, & positione insuper producta esset, corripere; legereturque, “*Bonös, Malös, Sedöns, Bovös;*” sed ut *Brevis* potius elideretur *Vocalis*, legereturque compendio, “*bnos, mlos, sdens, Bës bæufs.*” Similiterque, cùm [“*res est,*”] contraheretur in monosyllabam [“*res—’ß;*”] factum id utique, non quòd ex vocabulorum istorum priore *Vocalis* longa extrita esset, sed quòd ex posteriori *Brevis*. Quin & in vocibus polysyllabis, ut “*optimè, servitutem, neutiquam, senectutem, voluntatem, vereretur,*” & similibus parem fuisse, apud eosdem Scriptores, contrahendi rationem crediderim; lectumque potius “*optmè, servutem, neutquam, senctutem, vluntatem, vreretur;*” quàm *öptimè, sër-vitutem, neütiquam, senëctutem, volüntatem, verërentur.*” Item cùm, “*sive ista*” *uxor sit,*” διπλόδιον constituat; pronunciatum fuisse potius, “*siw’ ß’ uxor sit,*” quàm, *siw’ iß’ uxor sit.*” Et similiter in similibus.

Ver. 813.—ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν, Ἀθάνατοι δέ.] Vide suprâ ad 4, 403; & infrâ ad 7, 402.

Ver. 816.—μήγας—Ἐκίωρ]

Æneæ magni—*Æn.* X, 830.

Ibid.—κορυθαίολος] Τὸ, αἰόλον, ἐκ αἰδ' ὅθεν τῶν Γραμματικῶν τινες ἐπὶ τῇ Ποιικίᾳ παρ' Ὀμήρῳ ἀκρίβειαν ἀξιοῦσιν—Οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ σημαίνει τὸν Ταχύν· γενόμενον ἀπὸ τῆς

Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
 Λαοὶ Θωρήσσοντο, μεμαότες ἐλχέεισι.

Δαρδανίων αὐτ' ἤρχεν, εὖς παῖς Ἀλχίσαο,
 820 Αἰνείας· τ' ὑπ' Ἀλχίσῃ τέκε δ' Ἰφροδίτη,
 Ἰδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῶ ἐννηθέσσα·
 Οὐκ οἶτο· ἅμα τῷ γε δύνω Ἀντήνορος ἦε,
 Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.

Οἱ δ' Ἰφροδίαν ἔναοντο ὑπὸ πόδα νείατον Ἰδης,
 825 Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσίοιο,
 Τρῶες, τ' αὐτ' ἤρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
 Πάνδαρος, ὃ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

Οἱ δ' Ἀδρήσειά τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισῶ,
 Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
 830 Τῶν ἤρχ' Ἀδρησός τε καὶ Ἀμφίος λινωθήρηξ,
 ὅτε δύνω Μέρπος Περκωσίη, ὃς πέρι πάντων
 ἦδεε μανιοσύνας, εἰδὲ ὅς παῖδας ἔασκε

Priamides: cum hoc quàm plurimæ & fortissimæ
 Copiæ armabantur, promptæ hastis.

Dardaniis porro imperabat, strenuus filius Anchisæ,

820 Æneas; quem ex Anchisæ peperit diva Venus,

Idæ in jugis, dea cum mortali cubans:

Non solus; cum eo duo Antenoris filii,

Archilochusque, Acamāsque, pugnae periti omnigenæ.

Qui verò Zelæam habitabant sub pedem imum Idæ,

825 Divites, bibentes aquam profundam Æsepi,

Trojani; his porro præerat Lycaonis clarus filius,

Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.

Qui autem Adrastæamque tenebant & civitatem Apæsi,

Et Pityæam tenebant, & Terææ montem altum;

830 His imperabat Adrastusque & Amphius lineum-thoracem-gestans,

Filii duo Meropis Percosii, qui supra omnes

Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat

τῆς Ἀέλλης, ἥτις ἀπὸ τῆς Ἀεὶ καὶ Εἰλεῖν πα-
 ραίεται. — Κορυθαίολος ἔν, ὁ συνεχῶς κινῶν
 τὴν κέρβα. Porphyrii Quaest. Homeric. 3.
 — διὰ τὰς ἐν πολέμῳ συνεχεῖς καὶ σφοδράς
 ἐπιρρίαι. Schol.

Ver. 117. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad α',
 398.

Ver. 818. — μεμαότες ἐλχέεισι.] Non
 "pro μεμαότες, antepenultimâ productâ, &
 "penultimâ corruptâ, Metri causâ;" ut in-
 ertè admodum Barneſius: Sed è contra-
 rio, quâ analogiâ factum est, ex βασιλῆος,
 βασιλῆας; ex βασιλῆα, βασιλῆα, ex τεθνη-
 οῖς, τεθνηώτες; ex κρονίωνος, κρονίωνος; ex με-
 τῆρος, μετῆρος; ex λαός, λαός, eadem fac-
 tum est, ex μεμαότες, μεμαώτες. Vide su-
 præ ad α', 265.

Ver. 820. Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀλχίσῃ τέκε δ' Ἰφ-
 ροδίτη,

Ἰδης ἐν κνημοῖσι.]

— Æneas, quem Dardanio Anchisæ

Alma Venus Phrygii genuit Simöentis ad
 undam.

Πορρὸ rectè hîc restituit Barneſius, τὸν ὑπ'
 ex MS. Barocc. cum olim malè editum fu-
 isſet, τὸν δ' ὑπ'.

Ver. 822. Οὐκ οἶος· ἅμα] Quâ ratione,
 οἶος, hîc ultimam producat; & similiter,
 εἰδὲ, ver. 832; & Λαρίσσαν, ver. 841; vide
 suprâ ad α', 51.

Ver. 827. — ὃ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς
 ἔδωκεν.]

Ipse suas artes, sua munera lætus Apollo
 — dabat, celeresque sagittas.

Σχολ. XII, 393.
 Τόξον, inquit Scholiaſtes, τὴν τοξικὴν ἐμπι-
 ρίαν: Rectè, Rationem verò ineptissimam
 adjungit; τὸ γὰρ τόξον αὐτὸς κατασκευάσει.
 Quasi id scilicet Poëtam fugisset: aut, Lec-
 torem nè fugeret, periculum efficit.

Ver. 832. ἦδεε μανιοσύνας, εἰδὲ ὅς παῖδας
 ἔασκε

Στήλη

- Στείχεν ἐς πόλεμον Φθισήνορα· τὼ δέ οἱ ἔτι
 Πειθέοθ' ἴω· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
- 835 Οἱ δ' ἄρα Περκώτῳ καὶ Περσέκτιον ἀμφενέμοντο,
 Καὶ Σησὸν καὶ Ἀβυδὸν ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
 Τῶν αὖθ' Ὑρτιάκιδος ἦρχ' Ἀσῖος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ἀσῖος Ὑρτιάκιδος, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἴπποι
 Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμῷ ὑπὸ Σελλήεντος·
- 840 Ἴππόθοος δ' ἄγε Φῦλα Πελασγῶν ἐλχεσιμῶρων,
 Τῶν, οἱ Λάελασαν ἐρβώλακα ναυεταάσκον·
 Τῶν ἦρχ' Ἴππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἀρηός,
 Τῇ δὲ δῶα Λήθοιο Πελασγῷ Τόταμίδαο.
- Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείρωσ ἥρωσ,
 845 Ὅσας Ἑλλάσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἔεργει.
 Εὐφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἰὼ αἰχμητῶν,
 Τῖος Τροϊζιῷοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
- Αὐτὰρ Πυραΐχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξας,
 Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιῷ δὲ ρέοντος,

Proficisci in bellum homines-perdens : ipsi verò ei non
 Paruerunt : Fata enim eos agebant atræ mortis.

- 835 Qui verò Percoten & Practium incolebant,
 Et Sestum & Abydum tenebant, & nobilem Arisben,
 His porrò Hyrtacides præfectus erat Asius, princeps virorum,
 Asius Hyrtacides, quem ex Arisbâ ferebant equi
 Splendidi, magni, fluvio à Sellèente.
- 840 Hippothôus verò ducebat gentes Pelasgorum hastis-exercitatorum,
 Eorum qui Larissam glebosam habitabant :
 His præerat Hippothôusque, Pylæusque, ramus Martis,
 Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
- Cæterùm Thracas ducebat Acamas, & Pirôus heros,
 854 Quotquot Hellespontus æstuosus intus continet
 Euphemus verò dux Ciconum erat bellicoforum,
 Filius Træzeni Jovis alumni Ceadæ. [i. e. Ceadæ filii.]
 Porro Pyrachmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
 Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,

Στείχεν ἐς πόλεμον· ———
 — κῆρες ἄγον μέλανος θανάτοιο.]
 Fata canens sylvis genitor celarat —.
 Injecere manum Parcæ.

Επ. X, 417, 419.
 Cæterùm de vocibus ἔδδ' ἔς, vide infra ad
 λ', 330 ; item γ', 172.

Ver. 133. — ἐς πόλεμον φθισήνορα.] *Al.*
 φθισήνορα. Sed nihil opus. Syllaba enim
 φθι. non ex φθίσις desumpta est, sed ex
 φθίνα. Quæ, apud Homerum, etiam & in
 Futuris φθίσειν & φθίσσθαι, semper produ-
 citur. At φθίσις, φθίς, & similia, sunt ex
 Aoristo φθίνεν. Vide supra ad ver. 43 ; &
 ad d. ver. 309, 314, 338.

Ver. 836. Καὶ Σησὸν καὶ Ἀβυδὸν ἔχον.]
 Ἀβυδῶναι Σησὸν παρ' Ἀθηναίων ἐκρίσαντο,
 διὰ τὸ τοιοῦτο ἔπος. *Eustath.* pag. 199.

Ver. 843. Τῇ δὲ δῶα Λήθοιο] Edit. *H. Ste-*
phani & Wesslen. aliiq; Λίθοιο. *Malé.*
 Quippe, ut rectè annotavit *Barneſius*, in *lib.*
 ρ', ver. 288, habent & iidem Editi, Λήθοιο.
 Ver 844. — Πείρωσ ἥρωσ.] *Al.* Πείρωσ
 ἥρωσ.

Ver. 848. — Παίονας ἀγκυλοτόξας.]
 Εἶδος ἀκοντίου, ἢ ἀγκύλης. *Eustath.* “ Qui se
 “ servant de dards attachez à une courroie.
 “ C'est ce que signifie proprement le mot
 “ ἀγκυλοτόξαι. Les Latins l'ont appelé
 “ *amentatum jaculum* ; On le lançoit, &
 “ on le retiroit avec la courroie, qu' on ne
 “ lâchoit jamais de la main.” *Dacier.* Fue-
 runt qui, post hunc versum, adderent ; Πη-
 λεγόνης δ' υἱὸς περικλέϊος Ἀστροπαῖος. *Malé* ;
 Nam ut rectè annotavit *Barneſius* ex φ,
 156 ; nondum venerat Ἀστροπαῖος.

850 Ἀξιῷ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη.

Παφλαγόνων δ' ἠγεῖτο Πυλαμίνεος λάσιον κῆρ,

Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἠμιόνων γῆρος ἀγροτεράων,

Οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,

Ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,

855 Κρωμνάν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.

Αὐτὰρ Ἀλιζώνων, Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρεα ἐστὶ γένεθλη.

Μυσῶν δ' Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἐννομος οἰωνιστής.

Ἀλλ' ἔκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρ μέλαιναν,

860 Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,

Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεραίζε καὶ ἄλλους.

Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκανίος Θεοειδής,

Τῇλ' ἐξ Ἀσκανίης μέμασαν δ' ὕμνιν μάχεσθαι.

Μήσοιν αὖ Μείδλης τε καὶ Ἀντιφός ἠγησάσθην,

865 Τῷ Πυλαμίνεος, τῷ Γυγαίῃ τέκε λίμνη,

850 Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur super terram.

Paphlagonibus verò præerat Pylæmenis animosum cor,

Ex Enetis, unde mularum genus agrestium,

Qui Cytorum tenebant, & Sefamum incolebant,

Circâque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant,

855 Cromnâque, Ægialûmque, & excelsos Erythinos.

At Halizonibus Hodius & Epistrophus imperabant,

Procul ex Alybe, unde argenti est origo.

Myfis vero Chromis præerat, & Ennomus augur:

Sed non auguriis effugit mortem nigram,

160 Verum stratus est sub manibus velocis Æacidæ

In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat & alios.

Phorcys porro Phrygios ducebat & Ascanius Deo similis,

Procul ex Ascaniâ: ardebant verò prælio pugnare.

Mæoniis porro Mesthlésque & Antiphus duces erant,

865 Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus,

Ver. 850. Ἀξιῷ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη. Al. αἶαν. Cæterum cum Axii aquæ. Strabonis temporibus, limpidæ non essent; in propinquo autem ex Amydone fons quidam aquas limpidissimas in Axium turbidum emitteret; hinc nonnulli versum Homeri isto modo emendabant: Ἀξιῷ, ἧ κάλλιπον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἶης, vel Αἶν, Infelicitè tamen; ut rectè annotavit Barnesius: Quippe & alibi Homerus, φ, 158, Ἀξιῷ ὅς κάλλιπον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἴπποις. Fortaisè tempestate quadam pluviosâ Notam & Colorem hujus fluvii acceperit Strabo.

Ver. 854. Ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,

Κρωμνάν τ' Αἰγιάλόν τε. Al. Κρωμναν, Κωβιάλόν τε.

Al. Κρωμνάν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.

Καὶ κίονας αὐτ' ἦγε Πολυκλέος υἱὸς ἀμύμων, [Al. Ἀμειβέου.]

Οἱ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον.

(Al. κλυτὰ δώματα ναῶν. Al. κατὰ δώματ' ἔναιον.) Strabo, lib. 12, p. 817.

Ver. 856. Αὐτὰρ Ἀλιζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρεα ἐστὶ γένεθλη.]

Al. Ἀλύβων, Χαλύβων, Καλύβης.

Al. Αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστὶ.

Sed lectionem istam appellat Strabo παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίσιν, καινοτομημένην, Lib. 12. p. 827. Porro in Editt. H. Stephani & Westf. aliisque, scriptum est ὁ Δῖος: Perperam: Nam, ut rectè annotavit Barnesius, occurrit idem Nomen iterum. ἰ, ver. 39. Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδῖον—.

Ver. 858. ————— οἰωνιστής.

Ἀλλ' ἔκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρ μέλαιναν.]

—augur,

- Οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
 Νάσης αὖ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων,
 Οἱ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκρετόφυλλον,
 Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπινὰ κάρηνα.
 870 Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάσης ἠγησάσθην,
 Νάσης, Ἀμφίμαχος τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
 Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πολεμόνδ' ἱέν, ἡὔτε κέρη,
 Νήπιος, εἰδὲ τί οἱ τόγ' ἐπήρεσε λυγρὸν ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
 875 Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλλεύς ἐκόμισσε δαΐφρων.
 Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
 Τηλόθεν ἐκ Λυκίας, Ξάνθος ἀπὸ δινῆενός.

Qui etiam Mæonios ducebant sub Tmolo natos.

Nastes porro Caribus præerat barbarè-loquentibus,

Qui Miletum tenebant, Phthirorúmque montem frondosum,

Mæandrique fluentia, Mycalésque alta cacumina.

870 His utique Amphimachus & Nastes præerant,

Nastes, Amphimachúsque, Nomionis clari filii,

Qui & aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,

Stultus: neque omnino ipsi hoc depulit acerbum interitum;

Sed stratus est sub manibus velocis Æacidæ

875 In fluvio: aurum verò Achilles abstulit belli peritus.

Sarpedon autem præerat Lyciis, & Glaucus laudatissimus,

Procul ex Lyciâ, Xantho à vorticoso.

augur,

Sed non augurio potuit depellere pestem.

Æν. IX, 327.

Ver. 866. Οἱ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.] Fuerunt qui hic adderent; Τμώλῳ ὑπὸ νεόντι, "Τῶν ἐν πόντῳ δημῶ. Strab. lib. 13. & Eustath.

Ver. 867. —Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων] Negat Thucydides gentes non Græcas, universo nomine Barbaras, uti postea factum est, ab Homero appellatas. "Ομηρος — ὠδάμῃ τὰς ξύμπαντας [Ἑλλήνας] ὠνόμασεν.

—Οὐ μὲν ἔδῃ Βαρβάρους εἴρηκε, διὰ τὸ μηδὲ Ἑλλήνας πῶ (ὡς ἐμοὶ δοκεῖ) ἀντίπαλον εἰς ἐν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι. Thucyd. lib. 1, sub initio. Quam sententiam Thucydidis, "hic

"ipse locus" (inquit Barnesius) "refutat." Atqui eam nullo modo refutat. Non enim ait Homerus Cares, "Barbarorum more," sed barbarè, locutos: Quod verum esse potuit, etsi nondum a Græcis Barbarorum nomine appellatæ essent reliquæ gentes universæ. Strabo, qui & ipse cum Thucydide non sensit, hanc tamen rem rectè explicat. Οἶμαι δὲ τὸ βαρβαρον κατ' ἀρχὰς ἐκπεφωνῆσθαι ἔτι κατ' ὀνομασθέναι, ἐπὶ τῶν δυ-

σεφόρων καὶ σκληρῶς καὶ τραχίως λαλόντων, ὡς τὸ βατταρίζειν καὶ τραυλίζειν καὶ φελλίζειν. — Ἀλλὰ δὲ τις ἐν τῇ ημετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνεφάνη κακοσομία, καὶ οἷον βαρβαροσομία, εἰς τις ἑλληνίζον μὴ κατορθοῖν. — Τὸ δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. — Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ τὸ Βαρ ἀρίζειν λέγεται καὶ γὰρ τὸ ἐπὶ τῶν κακῶς ἑλληνιζόντων εἰώθα μὲν λέγειν, ὅτι ἐπὶ τῶν Καρσί λαλόντων. Οὕτως ἐν καὶ τὸ ἱβαρβαροφώνειν, καὶ τὰς βαρβαροφώνους δεκτέον, τὰς κακῶς ἑλληνιζόντας. Ἀπὸ δὲ τῆς Καρίζειν, καὶ τὸ Βαρβαρίζειν μὴ τίνεσαν εἰς τὰς περὶ ἑλληνισμὸν τέχνας καὶ τὸ Σολοικίζειν, εἴτ' ἀπὸ Σόλων, εἴτ' ἄλλως τὸ ὀνόματος τῆς πεπλασμένης. Strab. lib. 14 p. 977, 978.

Ver. 869. —Μυκάλης τ' αἰπινὰ κάρηνα.] Μιλησίοις δὲ πρὸς Πριηνεῖς ὑπὲρ Μυκάλης διαφερομένοις, εἰς νίκην ἐπήρεσε τὰ ἔπη ταῦτα. Eustath. p. 199.

Ver. 872. Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἱέν.] Πορφύρα μόνον ἐκόσμησε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα δὲ μιᾷ χλαίνῃ τῇ οἰοθέν. — Τὸν γὰρ Κάρα τὸν χρυσὸν καλλῶπιζόμενον εἰς τὸν πόλεμον, πάλαι ὑβριστικῶς ἐλοιδορήσεν. Dion. Orat. 2.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Γ'.

Ὑπόθεσις τῆς Γ' ΟΜΗΡΟΥ ῥαψωδίας.

Αλέξανδρος προκαλεσάμενος Μενέλαον εἰς μενομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίνονται· ἐφ' ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτῃ ἀρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγῶσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τῆς τείχεος τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

Α Λ Λ Η.

Τῶν ἡρώων ἕκ ἰδίᾳ μόνον ἐκάστω τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἐν τε τοῖς ἄλλοις παῖσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς ῥαψωδίας. Εἰκάζει γὰρ τὴν μὲν Τρώας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις, ἄκοσμον φύσει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν προόδον ἀφηγούμενος· τὴν δὲ Ἑλληνας μετὰ σιωπῆς τάς προόδους ποιεῖσθαι, ἐλόγοις τὴν πρὸς ἀλλήλους εὖνοιαν ἐπιδεικνυμένους. Καὶ ἡνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχῶντα, καὶ γαῦρον ὁρώμενον, ἐπειδὴ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωρεῖντα· Αἰτιώμενον δὲ αὐτὸν Ἑκτορα, καὶ ἐπιπλήσσοντα αὐτῷ, τὸν δὲ ὑπισχνέμενον μαχέσθαι τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κλημάτων· ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλει λαβεῖν. Δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Ἑκτοροῦ, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεμφάμενοι δὲ Πριάμοιο ὅρκους καὶ εὐχὰς ποιῶνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημογέγεσσι, περὶ ἑνὸς ἐκάστω τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἀρίστων διηγεῖται. Μαχεσάμενων δὲ αὐτῶν, καὶ ἡττηθέντα Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτῃ, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕψερρον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀνανδρίαν ὀνειδίζει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ οὐ μὴν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμέμνων δὲ, κατὰ τὴν ὁρκῶν, ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἀρπαγέντα χρήματα· σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀδικήματος τιμωρίαν.

I

Ἐπιγραφά.

Ἐπιγραφαί.

*Ορκοί· Τειχοσκοπία· Μονομαχία Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου.

*Ἄλλως.

Γάμμα δ' αἶψ' ἀμφ' Ἑλήνης οἷοις μόθῳ ἐστὶν ἀκοίταις.

Α Ὡς τὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
 Τρῶες μὲν κλαγγὴν τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὡς·
 Ἡὔτε περ κλαγγὴν γηρύνων πέλει ἔρξανόθι πρὸ,
 Αἰτ' ἐπεὶ ἔν χειμῶνα φύγον ἢ ἀδέσφατον ὄμβρον,
 5 Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
 Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον ἢ κῆρυξ φέρεσαι·
 Ἡέρα δ' αἶψα ταίγε κακλῷ ἔρδα προφέρονται.
 Οἱ δ' αἶψ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνέοντες Ἀχαιοί,
 Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

Α T postquam instructi fuerunt unà cum ducibus quique;
 Trojani quidem cum clangoréque, clamoréque incedebant, aves veluti:
 Sicut clangor gruum est in aëre,
 Quæ postquam scilicet hyemem effugerunt & immensum imbrem,
 5 Cum clangore eadem volant suprâ Oceani fluentia,
 Hominibus Pygmæis cædem & mortem ferentes:
 Aeris quippe ex noxium conflictum adferunt.
 At proficiscebantur cum silentio robur spirantes Achivi,
 In animo gestientes opem ferre sibi invicem.

Ver. 2. Τρῶες μὲν κλαγγῇ.]

Οὐ γὰρ πάντων ἢν ὁμός θρόος, οὐδ' ἴα

γῆρας,

Ἄλλα γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολὺ κλητοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες Δ, 437.

Vide infrâ ad ver. 8; & ad δ', 431.

Ibid. — ὄρνιθες ὡς] Potuisset & hîc & alibi dicere, ὡς ὄρνιθες. Sed altera illa verborum positio majorem habet emphasin: Vide δ', 482. Cæterum quâ ratione ὄρνιθες hîc ultimam producat; itemque κεραδὸν, ver. 24; & ἀνεχώρησεν, ver. 35; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 3. Ἡὔτε περ κλαγγὴν γηρύνων] Φωναί παμμιγείς. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 10.

Quales sub nubibus atris Strymonis dant signa grucs, atque æthera tranant

Cum sonitu, fugiuntque Notos clamore secundo. Æn. X. 264.

Ver. 4. — ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον]

aves, ubi frigidus annus

Trans pontum fugat, & terris immittit apricis. Æn. VI, 311.

Ver. 5. — πέτονται ἐπ' Ὠκεανίου ῥοάων] Al. πετώνται.

— Oceani — amnes,

Georgic, IV, 233.

Ver. 6. Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρυξ φέρεσαι.] Ἐστὶ δὲ ἔθνος γεωργικόν, ἀνθρώπων μικρὸν, κατοικοῦντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖ ταῖς γεράνοις (φασί) βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα, καὶ λιμὸν ποιοῦσαις τῇ χαύρᾳ. Schol.

Ver. 8. Οἱ δ' αἶψ' ἴσαν σιγῇ] “ Sed enim Achæos Homerus pugnam indipisci ait, non fidicularum tibiærumque concentu, sed mentium animorumque conspiratu cito nitibundos: Οἱ δ' αἶψ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνέοντες Ἀχαιοί, Ἐν θυμῷ μεμαῶτες, &c.” Gell. lib. I. cap. 11. Ubi videtur Gellius istud, ἐν θυμῷ, ita intellexisse, ut idem ferè significaret, ac σιγῇ; opponereturque videlicet τῷ, κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τε, ver. 2. Vide infrâ ad δ', 431.

Ver. 9. — μεμαῶτες] Vide suprâ ad β', 818.

Ver.

- 10 Εὐτ' ὄρεσ' κορυφῇσι Νότ' κατέχθεν ὀμίχλῳ,
 Ποιμέσιν ἔτι φίλῳ, κλέπη δέ τε νυκλὸς αἰμίνῳ,
 Τόσσον τίς τ' ὀπλῶσεν, ἔσσον τ' ὀπὶ λαῶν ἴησιν·
 Ὡς ἄρ' αὖ τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίασαλ' ὤρνυτ' ἀελλῆς
 Ἐρχομένων· μάλα δ' ὥκα διέπρησσαν πεδίῳιο.
- 15 Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρ' Θεοειδής,
 Παρδαλέλῳ ὥμοισιν ἔχων ἢ καμπύλῳ πῆξῃ,
 Καὶ ξίφ'· αὐτὰρ ὁ δῆρε δὺς κεκορυθμένα χαλκῷ
 Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
- 20 Ἀντίβιον μαχέσασθ' ἐν αἰνῇ δηϊόητι.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησεν ἀρηϊφίλος Μενέλαος
 Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὀμίχλῳ, μακρὰ βιβῶντα,
 Ὡς τε λείων ἐχάρη μεγάλῳ ὀπὶ σώματι κύρσας,
 Εὐρῶν ἢ ἑλαφὸν κεκρόν, ἢ ἄγρον αἶγα,
- 25 Πενάων· μάλα γάρ τε κατεοδίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν

- 10 Quemadmodum montis verticibus Notus offudit nebulam,
 Pastoribus nequaquam gratam, furi autem etiam nocte commodiorem,
 Et eousque quis tum prospicit, quousque lapidem jactat:
 Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
 Euntium; valde enim celeriter pertransibant campum.
- 15 Hi verò quum jam prope erant se invicem invasuri,
 Trojanis quidem in-primis-acie-erat Alexander divinâ-formâ-præditus
 Pardi pellem humeris gestans & incurvos arcus,
 Et enses: is verò hastilia duo præfixa ære
 Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos,
- 20 Ut contra se dimicarent in sævâ pugnâ.
 Hunc autem postquam animadvertit bellicosus Menelaus
 Incedentem ante agmen, magnis passibus gradientem;
 Sicut leo gavissus est, qui magnum in corpus inciderit,
 Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,
- 25 Esuriens; avidè enim devorat, etiam si ipsum

Ver. 11. — κλέπη δέ τε νυκτὸς αἰμίνῳ.]
 Ovis scilicet prædatoribus nebula, quàm ip-
 sa nox, commodior.

Ver. 16. — Θεοειδής.] Specie ac pul-
 chritudine Corporis, non virtutibus, insignis.

Ver. 18. — δῆρε δὺς κεκορυθμένα
 χαλκῷ.]

— duo fortè gerebat

— præfixa hastilia ferro.

Æn. XII, 488.

Ver. 19. — προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.]
 Pulcherrimè describit Poëta virum non
 prorsus ignavum, nec tamen fortem fatis;
 nequitiae sibi conscius; cujus Solius tamen
 causâ bellum esset susceptum; fortissimos
 statim, etiam priùs quàm Hector se osten-
 deret, provocantem ad certamen; ferocien-
 tem, jactabundum, μακρὰ βιβῶντα, ver. 22;
 simul autem primùm ut Hostis, cui injuriam
 intulisset, contrà incederet, retrò cedentem,
 ver. 32.

Ver. 22. — μακρὰ βιβῶντα.] Pessimè
 hæc verba vertit Barnesius, "longe gradien-
 tem." Quæ verba apud Virgilium, Æn.
 X, 572, non magnis incedentem passibus, sed
 è longinquo venientem significant.

Ver. 25. — Ὡς τε λείων ἐχάρη &c.]

Impastus stabula alta Leo ceu sæpè pera-
 grans,

(Suadet enim vesana fames,) si forte fu-
 gacem

Conspexit capream, aut surgentem in cor-
 nua cervum,

Gaudet hians immane, comasque arrexist,
 & hæret

Visceribus super accumbens; lavit impro-
 ba teter

Ora cruor. — — — — — Æn. X, 723.

Ver. 23, 24, 25. — κύρσας, Εὐρῶν—
 Πενάων.] Non sine artificio αὐτοδιδότως po-
 nuntur tria hæc Participia, (præterquam
 quod pedibus dactylicis versibus ita, ὥς τε λείων
 αρχ

- Σδύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί.
 Ὡς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον Θεοιδέα
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· φάτο γὰρ τίσαοθ' αἰεὶ τῷ
 αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τείχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.
 30 Τὸν δ' ὡς ἔν νόησεν Ἀλέξανδρος Θεοιδῆς
 Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
 Ἀψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' αἰεεῖνων.
 Ὡς δ' ὅτε τίς τε δρᾶκοντα ἰδὼν παλίνροστος ἀπέσκη
 Οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπὸ τέ τρόμος ἔλλαβε γῆα,
 35 Ἀψ τ' ἀνεχώρησεν, ὥχρος τε μιν εἶλε παρειάς·
 Ὡς αὖθις καθ' ὅμιλον ἔδν Τρώων ἀγερώχων
 Δείσας Ἀτρεὺς υἱὸν Ἀλέξανδρος Θεοιδῆς.
 Τὸν δ' ἔκτωρ νείκεσεν ἰδὼν, αἰχρῶϊς ἐπέεσσιν·
 Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἡπεροπύτα,

Insequantur velocésque canes, florentésque juvenes:

Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divinâ-formâ præditum
 Oculis conspicatus; cogitabat enim ultimum se virum sceleratum:
 Statim itaque de curru cum armis defiliit humi.

- 30 Illum autem postquam animadvertit Alexander divinâ-formâ-præditus
 In primâ-acie apparentem, perculsus est suo corde;
 Retróque fociorum in agmen recessit, mortem evitans.
 Ut scilicet cum quis draconem conspicatus resiliens fugit
 Montis in saltibus, subitúsque tremor occupavit artus,
 35 Retróque recessit, pallorque ejus cepit genas:
 Sic retrò in agmen subrepit Trojanorum superborum
 Metuens Atrei filium Alexander divinâ-formâ-præditus.
 Hunc autem Hector objurgavit conspicatus, probroffis verbis;
 "Infelix Pari, formâ præstantissime, mulierose, deceptor,

ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσαι, totus in-
 cedit; συνεπιτρέχοντος αἰὲν τοῦ ποιητοῦ, τῇ
 σποδῇ τοῦ λέοντος: ut, ex Euphrasio, p. 289,
 lin. 4, rectè annotavit Barnesius.

Ver. 27. — Θεοιδέα] Pronunciabatur.
 Θεοιδῆ· Quomodo & scribi deinceps cœp-
 tum est.

Ver. 28. — τίσαοθαι] "Malim τίσα-
 οθαι," inquit Vir doctissimus H. Stepba-
 nus: "Fateor tamen τίσαοθαι haberi hîc
 "in meo etiam codice vetustissimo; & eo-
 "dem modo legi, Odyss. v, 121, — φάτο
 "γὰρ τίσαοθαι αἰεὶ τας. Sed his oppono
 "locum illum hujus tertii libri, ver. 366,
 "Ἦτ' ἐφάρμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότη-
 "τος. Nam ibi meus ille codex, τίσεσθαι
 "habet." Quàm eruditè & modestè!

Ver. 29. αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τείχεσιν
 ἄλτο χαμᾶζε.]

Sistit equos bijuges, & curru defilit. —

Æn. XII, 355.

— & è curru saltum dedit ocyùs arvis.

Ibid. 681.

Simpliciùs dictum est χαμᾶζε, quàm αρωῖς;
 & illud, σὺν τείχεσιν, vim habet insuper sin-
 gularem.

Ver. 31. — κατεπλήγη.] Singulare ferè
 huic verbo est, quod in linguâ Ionicâ Aō-
 ristī secundi penultimam producat. Hinc &
 in linguâ Doricâ apud Theocritum, Idyll.
 22, 105, — αὐτὰρ ὁ πλάγεις. In lin-
 guâ Atticâ autem dicitur πλάγεις.

Ἐρωτι θυμὸν ἐκπλαγείς Ἰάσονος.

Euripid. Med. ver. 8.

Ver. 35. Ὡς δ' ὅτε τίς τε δρᾶκοντα] Pul-
 cherrimè Virgilius:

Improvisum aspris veuti qui sentibus an-
 guem

Pressit humi nitens, trepidusque repentè
 refugit

Attollentem iras, & cæcula colla tumen-
 tem:

Haud secùs Androgeos visu tremefactus
 abibet. Æn. II, 379.

Ver. 39. Δύσπαρι.] Euripides similiter δυ-
 σελέναν dixit Helenam; Orest. ver. 1391.
 Porro, hinc istud Ovidii, in epistolâ Lao-
 damiæ ad Protefilum, ver. 43,

Dux Pari, Priamide, dāmno formosè tuo-
 rum;

pulcherrimè emendavit Nic. Heinssius:

Dyspari

40 Αἰθ' ὄφελές τ' ἀγούός τ' ἔμμεναι, ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι.

Καί κε τὸ βυλοῖμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,

ἢ ἔτω λώβην τ' ἔμμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων.

Ἦπυ κατχαλώωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,

Φάντες ἀρετῇα πρόμον ἔμμεναι, ἔνεκα καλὸν

45 Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' ἔκ' ἐσι βίη Φρεσὶν, εἰδέ τις αἰκλή.

Ἦ τοῖόςδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροις νέεσσι

Πόντων ὀππλώσας, ἐτάρας ἐρήρας ἀγείρας,

Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυῶν' εὐνδὲ ἀνῆγες

Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητῶν;

50 Πατρί τε σὺ μέγα πῆμα, πόλῃ τε, πανί τε δήμῳ,

Δυσμῆέσιν μὲν χάρμα, κατηφείλω δὲ σοι αὐτῷ;

40 " Utinam non natus fuisses, aut nuptiarum-expers periisses.

" Sanè illud mallet, & quidem multo utilius esset,

" Quàm sic dedecus esse & turpi spectaculo omnibus.

" Certè cachinnantur comantes Achivi,

" Suspiciati egregium propugnatorem esse, quoniam venusta

45 " Species tibi inest: sed non est vis animo, neque ullum robur.

" Num talis existens, in pontum-transfuentibus navibus

" Mare emensus, sociis charis coactis,

" Permissus alienigenis, mulierem formosam abduxisti

" Ex Apiâ terrâ, sponsam virorum bellicosorum?

50 " Patrique tuo magnum detrimentum, civitatie, totique populo,

" Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?

Dyspari Priamidae, damno formosæ tuorum.

Et quoniam *Ovidii epistolarum* incidit mentio, lubet hîc emendationem quandam apponere, quæ *Nobis* olim in hac materiâ ludentibus in mentem venit. In epistolâ *Antonii ad Cydippen*; versûs 227, 228, hujusmodi sunt:

Appeteres talem vel non jurata maritum;

Juratæ, vel non, talis habendus erat. Quàm enervis sit hæc sententia, & ταυτολόγος, nemo non videt. *Nic. Heinsius* legendum conjecit,—" talis emendus erat: Nullo profectu. Distingue solummodò, quâ distinctum oportet; jamque rectè procedet sententia, nec sine magno acumine:

Appeteres Talem vel non jurata maritum;

Juratæ, vel non Talis habendus erat.

Simili ratione & alium ejusdem Auctoris locum, *Metamorphos. lib. 4, ver. 60, de Pyramo & Thisbe*;

—tedæ quoque jure coissent,

Sed vetuere patres quod non potuere vetare:

Ex æquo captis ardebant mentibus ambo:

mutatâ solummodò distinctione, utori suo restituit *Amicus* quidem posuit:

—Tedæ quoque jure coissent,

Sed vetuere patres. Quod non potuere vetare,

Ex æquo captis ardebant mentibus ambo.

Ver. 40. Αἰθ' ὄφελές τ' ἀγούός τ' ἔμμεναι, ἀγαμός τ' ἀπολέσθαι.] *Barnesius* in *MS Barocc. Oxon.* repperit, Αἰθ' ὄφελος ἀγούός τ' ἔμμεναι. Quam & veram fortè Lectiōnem esse suspicatus fuerim. Nam & *Eustathium* ita legisse, licet in Textu aliter jam editum sit, liquet ex Commentario. Quem autem hîc a *Dionysio* quodam insertum Versum narrat *Eustathius*, (Μηδέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέστασθαι φίλον υἱὸν Δαρδανόν,) sine dubio suppositus est.

Ver. 41. Καί κε τὸ βυλοῖμην.] Sanè ego, istic si essem, mallet id & ipse, &c.

Ver. 42. —ἐπόψιον] *Al.* ὑπόψιον.

Ver. 44. —καλὸν] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 46, &c. —ἐὼν, —ὀππλώσας, —ἀγείρας, —μιχθεὶς.] Ὅρα τὸ ἀσύνδετον σχῆμα, θυμῷ καὶ ἀγωνία πρέπον, καὶ πάνυ σφοδρόν. —τέσσαρας γὰρ ἀσυνδέτους ἔστι [legendum fortè, ἔστι] μεταχάς, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. *Eustath.*

Ver. 47. —ἐτάρας ἐρήρας.] Ἀγαν εὐαρμόστως, ἢ ἐπιδράστως φίλους, τατίσιν, αὐτῷ ὁμοίως φίλους, καὶ ἀρπαγὰς. *Schol.*

- Οὐκ ἂν δὴ μένειας ἀρητίφιλον Μενέλαον ;
 Γνοίης χ', οἷς Φωτὸς ἔχεις θαλερῶ παρῄκοιτιν.
 Οὐκ ἂν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τὰ τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
 55 Ἡ τε κόμη, τό, τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίησι μιγείης.
 Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
 Λαῖνον ἕσο χιτῶνα, κακῶν ἔνεχ', ὅσα ἔοργας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
 Ἔκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἴσαν ἐνείκεσας, ἔδ' ὑπὲρ αἴσαν·
 60 Αἰεὶ τι κερδοῖη, πέλκευς ὡς, ἐστὶν ἀτειρής,
 Ὅς' εἰσιν Διὶ δαδὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς' ῥά τε τέχνη
 Νήϊον ἐπιδάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωϊύ.
 Ὡς τοι ἐνὶ στήθεσιν αἰτάρβητος νόος ἐστί.
 Μὴ μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης.
 65 Οὗτοι λυπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
 Ὅσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' ἔκ' ἂν τις ἔλοιτο.
 Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἡδὲ μάχεσθαι,
 Ἀλλὰς μὲν κάθισον Τρῶας ἢ πάντας Ἀχαιούς,
 Αὐτὰρ ἐμὶ ἐν μέσῳ ἢ ἀρητίφιλον Μενέλαον

“ Nonne verò sustinueris bellicosum Menelaum ?

“ Nôsses utique qualis viri teneas florentem uxorem.

“ Non tibi profuerit cithara, & dona Veneris,

55 “ Et coma & species ; cum in pulveribus immixtus fueris !

“ Sed valdè Trojani sunt timidi : aliàs certè jam

“ Lapidem indutus fuisses tunicam, tot malorum gratiâ, quæ patrâsti.

Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divinâ-formâ-præditus ;

“ Hæctor, quoniam me jure increpâsti, non injuriâ :

60 “ (Semper tibi cor, securis veluti, est indomitum,

“ Quæ penetrat lignum, à viro αἶσα, qui arte

“ Lignum navale excindat, augétque viri impetum :

“ Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est.)

“ Nè mihi dona amabilia exprobra aureæ Veneris :

65 “ Neutiquam rejicienda sunt deorum præclara dona,

“ Quæcunque ipsi dederint : suo arbitrio autem non quivis ceperit.

“ Nunc verò, si me vis bellare & pugnare,

“ Cæteros quidem federe-facias Trojanos & omnes Achivos,

“ Sed me in medio & bellicosum Menelaum

Ver. 52. Οὐκ ἂν δὴ μένειας.] Καὶ συχνὰ
 τὰ πολλὰ δὲ καὶ κατὰ κόμμα μεταβαίνει
 ἀπὸ νόηματις ἀλλὰ εἰς ἄλλο, διὰ τε ὄργην, καὶ
 ὅτι ἔδ' ἔχει καὶ τὸν ἀποτέδην λαλεῖν.
 σφοδρὸν κατὰ τε τὰς ἐννοίας, καὶ τὰ κομμα-
 τικά σχήματα, καὶ τὸν τῆς ἐρωτήσεως ἑλεγχον.
 Eustath.

Ver. 54. Οὐκ ἂν τοι χραίσμῃ κίθαρις, —
 Ἡ τε κόμη. — ὅτ' ἐν κονίησι μιγείης.]

Neutiquam Veneris præsidio ferox

Pectus cæsariem, grataque feminis

Imbelli citharâ carmina divides :

———— adulteros

Crines pulvere collines. Horat. Carm. I, 15.

Ibid. — τὰ τε δῶρ' Ἀφροδίτης.]

———— Veneris præmia. —. Æn. IV, 33.

Ver. 57. Λαῖνον ἕσο χιτῶνα] Lapidatus,

lapidibus obrutus fuisses ; vel fortè, simplici-
 ter, sepultus.

Ver. 64. — χρυσέης Ἀφροδίτης.]

———— Venus aurea. —. Æn. X, 16.

Pronunciabatur autem, χρυσῆς. Vide suprâ
 ad β', 268, & 311.

Ver. 66. — ἐκὼν δ' ἔκ' ἂν τις ἔλοιτο.]

Vox, ἐκὼν, hoc in loco, non significat, vo-
 lens aut lubens ; sed, quod Latine dicitur,
 suo arbitrio.

Ver. 67. Νῦν δ' αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις]

Quod si Me solum Teucris in certamina
 poscunt.

Idque placet ; —. —. Æn. XI, 434.

Ver. 68. Ἀλλὰς μὲν κάθισον, — Αὐτὰρ ἐμὶ
 ἐν μέσῳ.]

———— Teucrum arma quiescant,

- 70 Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη ἢ κῆμασι πᾶσι μάχεσθ'·
 Ὀππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γῆνται,
 Κτήμαθ' ἐλὼν εὖ πάντα, γυναικά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
 Οἱ δ' ἄλλοι, Φιλότῃτα ἢ ὄρκια πιστὰ ταμόντες,
 Ναίοιτε Τροίῳ ἐρβώλακα· τοὶ δ' νεέσθων
- 75 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον ἢ Ἀχαιίδα καλλιγυναικα.
 Ὡς ἔφαθ'· Ἐκλῶρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον αἰκίσας·
 Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
 Μέσσε δαυρὸς ἐλὼν· τοὶ δ' ἰδρυώθησαν ἅπαντες.
 Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
- 80 Ἰοῖσιν τε τιτυσκόμῃσι λάεσσι τ' ἔβαλλον·
 Αὐτὰρ ὁ μακρὸν αὔσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Ἰχέσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κῆροι Ἀχαιῶν·
 Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἐκλῶρ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔχοντο μάχης, ἀνέω τ' ἐγρόντο
- 85 Ἑσσυμένως· Ἐκλῶρ δέ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
 Κέκλυτέ μοι, Τρῶες, ἢ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Μῦθον Ἀλεξάνδρῳ, τῷ εἵνεκα νείκος ὄρωρεν.

- 70 "Committite de Helenâ & opibus omnibus pugnatos :
 "Uter autem vicerit, superiôrque fuerit,
 "Opes acceptas penitus omnes, mulieremque, domum abducatur :
 "Vos autem ceteri, amicitia & foederibus firmis percussis,
 "Habitetis Trojam glebosam : Illi verò redeant
- 75 "Ad Argos equis aptum, & Achaiam pulchras-mulieres-habentem.
 Sic dixit : Hector verò gavissus est valdè, sermone audito :
 Et in medium progressus, Trojanorum cohibuit phalanges,
 Mediâ hastâ prehensâ : illi autem resederunt omnes.
 In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi,
- 80 Missilibusque collineantes lapidibusque petebant.
 Sed altè clamavit Rex virorum Agamemnon ;
 "Continete vos, Argivi, ne jaculemini, filii Achivorum :
 "Pollicetur enim se aliquid dicturum expedire pugnâ-ciens Hector.
 Sic dixit. Illi verò abstinerunt à pugnâ, tacitique facti sunt
- 85 Confestim : Hector verò inter utrosque locutus est ;
 "Audite ex me, Trojani, & bene-ocreati Achivi,
 "Sermonem Alexandri, cujus causâ bellum ortum est.

Et Rutulûm : Nostro dirimatur sanguine bellum. *Æn.* XII, 78.

Cæterum de voce καὶ οἷον, vide suprâ ad α', 565 ; & ad β', 191.

Ver. 70. Συμβαλετ' ἀμφ' Ἑλένη] Edidit *Barneſius*, Σύμβαλέ τ' ἀμφ' Ἑλένη. Minus rectè. Oporteret enim istud τε aliter positum ; σύμβαλε ἀμφὶ τ' Ἑλένη καὶ ὄρκα.

Ver. 73. — ὄρκια πιστὰ ταμόντες.] — fœdusque ferit — *Æn.* X, 154.

Ver. 81. — μακρὸν αὔσεν, — Ἰχέσθ' Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε.]

Significatque manu, & magno simul incipit ore :

Parcite jam, Rutuli ; & vos, tela inhibete, Latini. *Æn.* XII, 692.

Ver. 83. — ἔπος ἐρέειν] Quâ ratione hîc, ἔπος ; & infrâ, *ver.* 103, λευκὸν ultimam producant ; Vide suprâ ad α', 51.

Ibid. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 86. Κέκλυτέ μοι, —.] Post hunc versum ex MSS quibusdam, inserit *Barneſius*.

Ὅρ' εἰπωτά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι καμύει] auctoribus non satis idoneis.

Ver. 87. — ὄρωρεν.] Vide suprâ ad α', 37 ; & infrâ ad δ', 110.

- Ἄλλης μὲν κέλεται Τρῶας ἢ πάντας Ἀχαιῶς
 Τάχιστα καλ' ἄποθέσθ' ὅππ' ἔχθονι πελυβοτέρῃ·
 90 Αὐτὸν δ' ἐν μέσῳ ἢ ἀρήϊφίλον Μενέλαον,
 Οἷος ἄμφ' Ἑλένη ἢ κήμασι πᾶσι μάχεσθ'·
 Ὅπως οὐτέρῳ δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Κτήματα ἑλὼν εὖ πάντα, γυναικὰ τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃτα ἢ ὄρκια πῖσαι τάρμωκεν.
 95 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τοῖσι δ' ἢ μετέπειπε βολὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Κέκλυτε νῦν ἢ ἐμῆιο· μάλιστ' ἢ ἄλλῳ ἰκάνει
 Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δ' Ἀφαικρινθήμεναι ἤδη
 Ἀργεῖος ἢ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποθε
 100 Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, ἢ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς·
 Ἥμεων δ' ὅπποτέρῳ θάνατος ἢ μοῖρα τέτυκται,
 Τεθναίῃ· ἄλλοι δ' Ἀφαικρινθεῖτε τάχιστα.
 Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λακύν, ἐτέρῳ δ' ἐμέλαιναν,
 Γῇ τε, ἢ Ἑλίδι· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
 105 Ἀξέτε δ' Πριάμοιο βίβω, ὅφρ' ὄρκια τάμνη
 Αὐτὸς, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι ἢ ἄπιστοι·

“ Cæteros quidem jubet Trojanos & omnes Achivos

“ Arma pulchra deponere super terram aliam :

90 “ Se verò in medio & bellicosum Menelaum,

“ Solos de Helenâ & opibus omnibus pugnare :

“ Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

“ Opes acceptas penitus omnes, mulieremque domum abducatur :

“ Cæteri autem amicitiam & fœdera firma feriamus.

95 Sic dixit ; illi autem omnes taciti facti sunt silentio.

Inter illos verò itidem locutus est bello strenuus Menelaus :

“ Audite nunc & me : maximè enim hæc molestia incessit

“ Animum meum, cenfeo autem diremptum-iri jam

“ Argivos & Trojanos ; quoniam mala multa passi estis,

100 “ Propter meam contentionem, & Alexandri propter incæptum :

“ Nostrium verò utri mors & fatum paratum est,

“ Moriatur : cæteri autem dirimamini citissimè.

“ Adferre verò agnos, alterum album, alteram verò nigram,

“ Terræque, & Soli : Jovique nos adferemus alium.

105 “ Adducite autem Priami vim, [Priamum,] ut fœdus feriat

“ Ipse, quoniam ei filii fœdisfragi sunt & infidi ;

Ver. 89. — καλ'] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 95. Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ
 ἐγένοντο σιωπῇ.]

Dixerat Æneas : olli obstupuerunt silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. Æn. XI, 120.

Ver. 96. — μετέπειπε βολὴν ἀγαθὴν Μενέ-
 λαος.] Artissima hæc oratio personæ Me-
 nelai, qui

ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
 Παῖρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγύως ἐπεὶ ἔπο-
 λύμυθος,

Οὐδ' ἀφαιμαρτοσπῆς. — — — — — ver. 214.

Ver. 100. — Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς]

Præfinito id hic significat vox ἀρχῆς, quod
 Latine dicitur Cæptum, Incæptum, vel Sus-
 ceptum.

Ver. 103. — ἕτερον λακύν, ἐτέρῳ δὲ μέ-
 λαιναν.]

Nigram Hyemi pecudem, Zephyris fel-
 cibus albam. Æn. III, 120.

Ver. 105. — Πριάμοιο βίβω.] Vide suprâ
 ad β', 658.

- Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὄρκια δηλήσῃ).
 Αἰεὶ δ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθον).
 Οἷς δ' ὁ γέρον μετέησιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
 110 Λόβουσι, ὅπως ὅχ' ἄλιστα μετ' ἀμφοτέροισι γῆν).
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,
 Ἐλπίμενοι παύσεσθαι οἰζυρὶ πολέμοιο.
 Καί ῥ' ἴσως μὲν ἔρυσαν ὅππ' εἶχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
 Τόχέα τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ὅππ' γαίῃ
 115 Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρρεα.
 Ἐκίωρ δ' ὅτι προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε
 Καρπαλίμως, ἄρνάς τε φέρειν, Πείραμόν τε καλέσσαι·
 Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
 Νῆας ἐπὶ γλαφυροῖς ἵεναι, ἡδ' ἄρ' ἐκέλευεν
 120 Οἰσέμευαι· ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίθης Ἀγαμέμνονι δῖω.
 Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λυκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
 Εἰδομένη γαλόω, Ἀθηνοεΐδαο δάμαρτι,
 Τίω Ἀθηνοεΐδης εἶχε κρείων Ἑλικίων,
 Λαοδίκην. Πείραμοιο θυγατρῶν εἶδ' ἀείσω.
 125 Τίω δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δ' ἐμὴν ἰσὺν ὕφαινε,
 Δίωπακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν αἰέθλας
 Τρώων θ' ἵπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

" Ne quis transgressionem, Jovis fœdera violet.

" Semper utique juniorum virorum animi instabiles sunt:

" Quibus verò senex interfuerit, simul præterita & futura

110 " Prospicit; ut quam optimè inter utrosque transigatur.

Sic dixit: at gavisum sunt Achivique Trojanique

Sperantes se finem facturos ærumnos belli.

Et equos quidem coercuerunt in ordines, descenderunt autem ipsi,

Armâque exuerunt, quæ quidem deposuerunt in terrâ

115 Propè se invicem: exiguum autem erat hinc inde terræ spatium.

Hector verò ad urbem duos præcones misit

Festinanter, qui agnoscere adferrent, Priamumque vocarent.

At Talthybium misit Rex Agamemnon,

Naves ad cavas ut iret, & agnum iussit

120 Adferre: ille verò haud immorigerus fuit Agamemnoni nobili.

Iris autem Helenæ candidas-ulas habenti nuncia venit,

Assimilata glori, Antenoridæ uxori,

Quam Antenorides habebat Rex Helicaon,

Laodicen, Priami filiarum formâ-præstantissimam.

125 Eamque invenit in domo: ea verò magnam telam texebat,

Duplicem, splendidam: multosque intexebat labores

Trojanorumque equum-domitorum & Achivorum ære-loricatorum,

Ver. 112, Ἐλπίμενοι παύσεσθαι]

Qui sibi jam requiem pugnae, rebusque salutem

Sperabant: ———— Æn. XII, 241.

Ver. 113. — ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] E curribus descenderunt, & in medium exhibant. Fit autem ex ἔβησαν, ἔβαν. Simili analogiâ atque ex ἐτράφησαν, τράφην.

Ver. 115. — ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρρεα.]

Discessere omnes medii, spatiumque dedere. Æn. XII, 696.

De voce ἄρρεα, vide infra ad ζ', 142.

Ver. 125. — ἡ δ' ἐμὴν ἰσὺν ὕφαινε,]

Quâ ratione vox, δὲ, hic producatur; item εἶδον, infra, ver. 154; vide supra ad α', 51.

Ver. 126. — μαρμαρέην.] Al. πορφύρεην.

Ver.

- Οὐς ἔθεν εἶνεκ' ἔπαχον ὑπὸ Ἄρηος παλαμάων.
 Ἄρχῃ δ' ἰσαμένη προσέφη πόδας ὠκεία Ἴρις·
 130 Δούρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θείσκελα ἔργα ἴδῃαι
 Τρώων θ' ἱπποδάμων, ἢ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
 Οἱ περὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυ Ἄρηα
 Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαϊόμηναι πολέμοιο·
 Οἱ δὲ νῦν ἔαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
 135 Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγον·
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος ἢ ἀρηΐφίλος Μενέλαος
 Μακρῆς ἐγχείησι μαχήσονται· ὦλ' οἷο·
 Τῷ δὲ κε νικήσῃσι φίλην κεκλήσῃ ἄκοιτις.
 Ὡς εἰπῶσα θεὰ, γλυκύν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
 140 Ἄνδρός τε προτέραιο, ἢ ἄσσεος, ἠδὲ τοκίων.
 Αὐτίκα δ' ἀργυρῇσι καλυψαμένη ὀφθόνησιν,
 Ὠρμαῖτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν ἦν δάκρυ χέουσα·
 Οὐκ αἶψα, ἀμὰ τῇγε ἢ ἀμφίπολοι δὴ ἔποντο,

Quos sui causâ sustinebant à Martis manibus.

Propè autem stans allocuta est pedibus velox Iris;

130 "Huc veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes

"Trojanorumque equum-domitorum & Achivorum ære-loricatorum:

"Qui prius sub invicem inferebant lachrymosum bellum

"In campo, perniciosæ cupidi pugnae:

"Jam verò sedent taciti, (bellumque cessat,)

135 "Scutis innixi, juxtaque hastæ longæ fixæ sunt:

"At Alexander & bellicosus Menelaus

"Longis hastis pugnabunt de te:

"Ei verò, qui vicerit, chara vocaberis uxor.

Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo

140 Virique prioris, & urbis, atque parentum.

Protinus autem candidis operta velis,

Properavit ex gynæceo, teneram lachrymam effundens:

Non sola, simul eam & famulæ duæ sequebantur,

Ver. 132. — πολύδακρυ Ἄρηα.]

—— lachrymabile bellum.

Æn. VII, 604.

Ver. 134. — πέπαυται, — πέπηγεν.]

Vide supra ad α', 37.

Ver. 135. Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.]

Stant terrâ defixæ hastæ: —

Æn. VI, 652.

Stant longis adnixa hastis, & scuta tenentes.

Æn. IX, 229.

Defigunt tellure hastas, & scuta reclinant.

Æn. XII, 130.

Aristophanes, ad hunc locum alludens,

Καὶ τὸν θυμὸν καταθευ, κύψας

Παρὰ τὴν ὀργὴν, ὥσπερ ὀπλίτης. Av. 401.

Cæterum de voce κεκλιμένοι, vide supra ad α', 309, 314, & 338.

Ver. 141. — καλυψαμένη ὀφθόνησιν.] Notandus hic primigenius Vocis Mediæ Usus: Καλυψαμένη, cum seipsum cooperuisset. Sic

rursum, Iliad. ξ', 114, κρηδόμενῳ δ' ἐφύπερθε καλύφατο δῖα θεῶν. Et Odyss. ε', 491. Ὡς Ὀδυσσεὺς εὐλλοισι καλύφατο. Et Iliad. θ', 199, Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, commovit se in solio. Similiter, κείρειν, propriè est, tondere; κείρεσθαι, tonderi; κείρασθαι, se tondere. Item, τιμήσομαι, honorabilem me præstabo; μισήσομαι, odiosum me reddam; κόλομαι, cædam me ipse, id est, plangam seu lamentabor. Primigenius, inquam, hic Vocis mediæ Usus. Paulatim autem, vulgari loquendi consuetudine, cæpta sunt alia hujus vocis Tempora significatu activo usurpari, alia passivo. Nec tamen hoc ipsum sine ullo delectu: Quod quidem explicatu difficillimum, attentè autem legentibus observatu persæpè est facillimum. Exempli gratiâ: Ὁ διακονόμενος, idem est ac ὁ διακονός, Minister, Famulus; ὁ διακωνῶν autem, is qui jam tum, eo ipso temporis articulo, ministrat.

- Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
 145 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαυαὶ πύλαι ἦσαν.
 Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον καὶ Πάνθοον, ἡδὲ Θυμοίτῳ,
 Λάμπον τε, Κλυτίου θ', ἵκετάονά τ', ὅζον Ἀρης,
 Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
 Εἶατο δημογέροντες ὅττι Σκαυῆσι πύλῃσι,
 150 Γήρσθ' ἡ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ
 Ἑσθλοὶ, τετλίγεσσιν εἰκότες, οἵτε καθ' ὕλῃ
 Δενδρέω ἐφεζόμενοι ὅπα λειρόεσσιν εἴσι·
 Τοῖσι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦν' ὅττι πύργῳ.
 Οἱ δ' ὥς ἔν εἶδον Ἑλένῃ ὅττι πύργον ἴδσαν,
 155 Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεν' ἀγόρευον·
 Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς

Æthra Pitthei filia, Clymenéque magnis oculis.

- 145 Confestim deinde pervenerunt, ubi Scææ portæ erant.
 At Priamus & Panthous & Thymætes,
 Lampusque, Clytiusque, Hicetaónque, ramus Martis,
 Ucalegónque & Antenor, prudentes ambo,
 Sedebant populi-seniores in Scæis portis,
 150 Ob senectutem scilicet à bello cessantes; sed erant concionatores
 Boni, cicadis similes, quæ in sylva
 Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
 Tales utique Trojanorum proceres sedebant in turri.
 Hi autem ut viderunt Helenam ad turrim venientem,
 155 Submissè inter se verbis alatis dixerunt;
 “ Non est indignè ferendum, Trojanos & bene-ocreatos Achivos

Ver. 144. Αἶψα Πιτθῆος θυγάτηρ,] Οἱ δὲ καὶ τὸ τοῦ ἔπος διαβάλλουσι. Plutarch. in Theseo, sub finem.

Ibid. — βοῶπις] Vide-suprà ad α', 551.

Ver. 146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον] Quemadmodum Πριάμοιο βίη, est Priamus ipse; vide suprà ad ver. 105; & ad β, ver. 658: Ita δὲ ἀμφὶ Πριάμον, Priami-æffectu & peditsequi, Priami comitatus, idem sonat ac ipse Priamus.

Ver. 147. Λάμπον τε, Κλυτίου θ'] Vide suprà ad β, 497.

Ver. 151. — οἵ τε καθ' ὕλῃ] Ex græco, ὕλη, ortum est Latinum, *silva*; & Poëtis trissyllabum, *silva*. Quo de vocabulo, Eruditissimus Bentleius: “ *Silva*; inquit, “ etiam per diæresin in tres syllabas dissoluta, primam tamen longam retinebit; si- “ quidem certum est à Græco ὕλη, vel per “ digamma Æolicum ὕλην, latinum *silva* “ profluxisse. Nam ὕλη quidem apud Græcos syllabam primam semper *productam* “ habet. — Sed eò tantum hæc notamus, ut aciamus eruditorum iudicia; non ut Poëtam [Horatium, qui primam in *silva* “ corruptam] culpæ infirmulemus, qui sine “ dubio ex usu Sermonis & Eruditorum “ consuetudine scire melius faciliusque hæc

“ potuit, quàm quivis hodiè mortalium ex “ incertis Analogiæ rationibus tanto post in- “ tervallo hariolari.” Not. & Horat. Carm. lib. I, 23. Si quis, post *Ingentis Eruditionis Virum*, conjecturæ locus sit; crediderim equidem Vocalium *brevium duarum*, ex *unius longæ* dissolutione natarum, alterâ transpositâ, ὕλη naturaliter oriri *sylla*, *sylla*, *sylla*. Lectoris iudicium esto.

Ver. 152. Δενδρέω ἐφεζόμενοι] Vide suprà ad β, 268 & 811.

Ibid. — ὅπα λειρόεσσιν.] Vocem suavem; vel, ut alii, *gracilem*. Οἱ δὲ γέροντες, τέττιξιν εἰκότες, ζωοῖς ὄξυράνοισι ἰσάζονται. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 18.

Ver. 155. Ἦκα] Al. ὦκα.

Ver. 156. Οὐ νέμεσις — Τοῖσδ' ἀμφὶ γυναικί] “ Illud quoque est ex relatione ad “ aliquid, quod non ejus rei gratiâ dictum “ videtur, *Amplificationis* genus. Non pu- “ tant indignum Trojani principes, Graios “ Trojanosque propter Helenæ speciem tot “ mala tanto temporis spatio sustinere: “ *Quanam* igitur illa *Forma* credenda est? “ Non enim hoc dicit *Paris*, qui rapuit; “ non aliquis *Juvenis*; non unus è *Vulgo*; “ sed *Senes*, & *prudentissimi*, & *Priamo affi-* “ *dentis*.

- Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
 Αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὧπα ἔοικεν.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, πείη περ ἔσθ', ἐν νηυσὶ νέεσθω,
 160 Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσι τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
 Ὡς ἄρ' ἔφην· Πριάμος δ' Ἑλένῃ ἐκαλέεσάτο φωνῇ·
 Δεῦρο πάροιθ' ἐλθῆσα, φίλον τέκος, ἵζου ἐμεῖο,
 Ὅφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πῆξ τε, φίλῃς τε·
 Οὔτι μοι αἰτὴν ἔσσι, θεοὶ νύ μοι αἰτιοὶ εἰσιν,
 165 Οἳ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυον Ἀχαιῶν.
 Ὡς μοι καὶ τὸνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,
 Ὅσις ὃδ' ἐστὶν Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε.
 Ἡ ποὶ μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασσι·
 Καλὸν δ' ἔτω ἐγὼν ἔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 170 Οὐδ' ἔτω γερερόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
 Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν·
 Αἰδοῖός τέ μοι ἔσσι, φίλε ἔκυρ', δεινός τε·

“ Tali de muliere longum tempus dolores pati:

“ Omnino immortalibus deabus ad vultum similis est.

“ Sed & sic, talis quamvis sit, in navibus redeat,

160 “ Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur.

Sic dixerunt: Priamus autem Helenam vocavit voce;

“ Huc coram veniens, cara filia, asside mihi,

“ Ut videas priorémque maritum, affínisque, amicóque:

{“ Non mihi tu in causâ es; dii utique mihi in causâ sunt,

165 “ Qui mihi immiserunt bellum lachrymosum Achivorum:}

“ Ut mihi & istum virum ingentem nomines,

“ Quisnam iste sit Achivus vir ampliusque magnusque.

“ Certè quidem capite etiam altiores alii sunt:

“ Pulchrum autem adeò ego nondum vidi oculis,

170 “ Nec adeò venerabilem: regi enim viro similis est.

Huic autem Helena verbis respondit, nobilissima mulierum;

“ Reverendusque mihi es, dilecte focer, timendusque:

“ dentes. Verùm & ipse Rex, decenni bel-
 “ lo exhaustus, amissis tot liberis, immi-
 “ nente summo discrimine; cui faciem illam,
 “ ex quâ tot lachrymarum origo fluxisset,
 “ invisam atque abominandam esse oportebat;
 “ & audit hæc, & eam *Filiam* appellans
 “ juxta se locat, & excusat etiam, at-
 “ que sibi esse maledum causam negat.”
Quintilian. lib. 8. c. 4.

Ver. 160. — λίποιτο] *Al.* λίπεται.

Ver. 163. — ἔσσι] *Al.* ἔστι. Quod perinde est.

Ver. 164. Οὔτι μοι αἰτὴν ἔσσι, θεοὶ νύ μοι αἰτιοὶ εἰσιν.]

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacæ-

næ,

Culpativæ Paris; verùm inclementia Di-

vum

Has evertit opes, sternitque à culmine

Trojam. *Æn.* II, 601.

Vide suprâ ad ver. 156.

Ver. 166. Ὡς μοι καὶ τὸνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνης,

“ Ὅσις ὃδ' ἐστὶν.] Ἐζητῆται δὲ, πῶς ὁ Πριάμος τῷ διατάττει πυνθάνεται περὶ τῶν ἀρίστων; λέγουσιν οἱ παλαιοί, Ἐπειδὴ πρότερον περὶ τῆς ἀσυργέτονας πόλεως ἐπλανῶντο ὥς περ καὶ ὁ Πόικτης φησὶ, “ Πλαζόμενοι κατὰ λιπὶδ’, “ ὅπῃ ἀρξέμεν Ἀχιλλεύς.” νῦν δὲ προσκαθύνται τῇ Ἰλίου. — Πρότερον δὲ ἐκ ἐπιβόαις ἔτω πάντας ἀόπλους (ver. 114.) ὥς νῦν. *Schol.* ad ver. 170.

Ver. 169. Καλὸν] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — ἔτω ἐγὼν ἔπω] *Al.* ἔπω ἐγὼν ἔτως.

Ver. 172. Αἰδοῖός τέ μοι ἔσσι, φίλε ἔκυρ', δεινός τε.] Οἱ δειλότατοι πρὸς τὰς νόμους, θάρραλέωτατοι πρὸς τοὺς πολεμίους εἰσὶ. — διὰ καὶ καλῶς — Ὁμηρος, “ Αἰδοῖός τέ μοι ἔσσι, “ φίλε ἔκυρ', δεινός τε.” *Plutarch. in Agid.* ὁ Cleomene. Cæterum de profodiâ vocabulorum, φίλε ἔκυρ', vide suprâ ad α', 51.

Ver.

- ὧς ὄφελεν θάνατός μοι ἄδειν κακός, ὅππότε δεῦρο
 γίγῃ σῶ ἐπόμῳ, θάλαμον γνωτὸς τε λιπῶσα,
 175 Παιδὰ τε τηλυγέτιν, ἢ ὀμηλικίῳ ἐρσθενίῳ.
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ ἐγγρόντο· τὸ ἢ κλαίῃσα τέτηκα.
 Τῷ δέ τοι ἐρέω, ὃ μὲ ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾶς·
 Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 Ἀμφοτέρων βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.
 180 Δαήρ αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἶποτ' ἔγωγε.
 ὧς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρον ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
 Ω μάκαρ Ἀτρείδῃ, μοιρηγῆρες, ὀλβιόδαιμον,
 ἥ ῥα νῦν τοι πολλοὶ δεδμήατο κῆροι Ἀχαιῶν.

- “ Utinam mors mihi placuisset mala, quando huc
 “ Filium tuum secuta sum, thalamo fratribusque relictis,
 175 “ Filiâque charissimâ, & cœtu æqualium amabili,
 “ Sed hæc non facta sunt: quamobrem & lachrymis liqueſco,
 “ Illud autem tibi dicam, quod ex me quæris atque percontaris:
 “ Hic quidem, Atrides est latè imperans Agamemnon;
 “ Utrunque, Rexque bonus, fortisque bellator.
 180 “ Levir utique meus erat inverecundæ, siquidem fuit.
 “ Sid dixit: hunc verò senex admiratus est, dixitque;
 “ O beate Attrida, læto-fato-nate, fortunate,
 “ Certè tibi multi sub imperio sunt juvenes Achivorum.

Ver. 173. ὧς ὄφελεν θάνατός μοι] Pulcherrimè, & singulari planè cum contentiâ, atque ad personam convenientissimè, dedecus suum hîc in exordio orationis præfatur Helena; ὡς ὄφελεν θάνατός μοι &c. & eodem tandem definit, — ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἶ ποτ' ἔγωγε.

Ver. 176. Ἀλλὰ τὰ γ' ἐκ ἐγγρόντο.] Quod optaverim, quodque factum oportebat; non evēnit.

Ibid. — τέτηκα.] Vide suprâ ad α, 37.

Ver. 179. Ἀμφοτέρων βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.] Εἶποτε γένοντο τῶν Ὀμήρου σύγκρισις ἐπῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς, ἢ παρὰ τα συμπτώσια, ἄλλον ἄλλῃ σίχον προκρίνοντος, αὐτὸς [Ἀλέξανδρος] ὡς διαφέροντα πάντων ἐνέκρινε τῶτον, “ Ἀμφοτέρων βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.” Plutarch. de Alexandri Magni fortunâ sive virtute, orat. 1. Ἀραγε ὅτι αἰχμητής τε καὶ κρατερός ἂν εἴη, ἐκ εἰ μόνος αὐτὸς εὐ ἀγωνίζοιτο πρὸς τὰς πολεμίας, ἀλλ' εἰ καὶ παντὶ τῷ στρατοπέδῳ τίτῃ αἴτιος εἴη; καὶ βασιλεύς ἀγαθός, ἐκ εἰ μόνον τῷ ἑαυτοῦ βίῃ καλῶς προσηκού, ἀλλ' εἰ καὶ, ὡν βασιλεὺς, τῶν τοῖς εὐδαιμονίας αἴτιος εἴη. Xenoph. Ἀπομνημόνευμ. lib. 3.

Ver. 180. — εἶποτ' ἔγωγε.] Siquidem id meminisse fas sit: Si unquam digna eram, quæ isto nomine memorarer. Vide suprâ ad ver. 173. Eustathius hæc ita explicat: Τὸ

δὲ, εἶποτ' ἔγωγε, πρᾶναι τὸν ἐπὶ τῇ μνήῃ τῷ ἀνδρὶ λυπόμενον ἴσως κατ' αὐτὴν αἰωνί λέγεσθαι, ὡς ἔνῃ ἐστίν, ἀλλὰ ποτε ἦν. Domina Dacier hoc modo vertit; “ Il étoit mon beau-frère: Hélas! malheureuse puis “ je vis, & penser que je ne puis plus lui “ donner ce nom?”

Ver. 182. Ω μάκαρ Ἀτρείδῃ, μοιρηγῆρες, ὀλβιόδαιμον.] Ἐξωθεν ὅτις ὁ μακαρισμός, ὅπλων καὶ ἵππων καὶ στρατείας περιεχυμένης· αἱ δὲ τῶν παθῶν φωναὶ πρὸς τὴν κενὴν δόξαν ἐνδοθεν ἀντιμαρτυροῦσι, “ Ζυῖς με μέγα Κρονί· “ δὲς ἀτηνέδῃσι βαρεῖν,” Plutarch. de Animi Tranquillit. Quod autem annotat Eustathius, laudatum hunc versum eo, quod vocem monosyllabam dissyllaba, deinceps trisyllaba, quadrisyllaba, & quinesyllaba, ordine & κλιμακῶν excipiant; meræ sunt ineptiæ.

Ver. 183. — δεδμήατο κῆροι Ἀχαιῶν.] Scholiastes legit δεδμήαται; rectèque explicat, υποταγμέναι εἰσίν. At δεδμήαται hoc in versu locum habere non potest; nisi cum Barneso, pro κῆροι, legas υἱὲς Ἀχαιῶν, contra Codicum fidem. Eustathius, (ut ex commentario ejus colligo, pag. 303, lin. 49,) legit δεδμννται. Atque hanc equidem veram esse Lectionem existimo: Exigit enim Temporum ratio, ut δεδμννται potius, quàm δεδμήατο, legatur. Vide suprâ id α, 37.

Ver.

- Ἦδη ἢ Φρυγίῳ εἰσέλυθον ἀμπελόεσσιν,
 185 Ἐνθα ἴδον πλείεσσι Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλῃς,
 Λαῖες Ὀτρεῖος ἢ Μύγδονος ἀνιθέοιο,
 Οἳ ῥα τότε ἐσεκτόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
 Καὶ γὰρ ἐγὼν ὀπίκερος ἐὼν κτ' τοῖσιν ἐλέχθην
 Ἥματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀνιάνειραι.
 190 Ἀλλ' εἴδ' οἱ πόσῃ ἦσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί.
 Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν ὁ γεραῖός·
 Εἴπ' ἄγε μοι ἢ τόνδε, φίλον τέκος, ὅσις ὅδ' ἐσὶ
 Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο,
 Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ σέρνοισιν ἰδέσθῃ.
 195 Τεύχεα μὲν οἱ κείται ὀπί χθονὶ παλαιοτέρῃ,
 Αὐτὸς ἦ, κίλινος ὤς, ὀπιπωλεῖται σίχας ἀδρῶν·
 Ἀρνεῖαί μιν ἔγωγε εἴσκω πηγεσιμάλλῳ,
 Ὅς ὅτῳν μέγα πῶῦ διέρχετ' ἀργηυνάων.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
 200 Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,

- “Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
 185 “Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos-agitandi peritos,
 “Copias Otrei & Mygdonis deo-similis,
 “Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
 “Etenim ego auxiliaris existens cum illis numerabar
 “Die illo, quando venerunt Amazones viragines.
 190 “Sed neque isti tot erant, quot nigris oculis Achivi.
 “Secundò dein, Ulysssem conspiciens, interrogavit senex ;
 “Dic age mihi & istum, dilecta filia, quisnam is sit :
 “Minor quidem capite Agamemnone Atridà,
 “Latior verò humeris & pectoribus visu.
 195 “Arma quidem ei jacent super terram aliam ;
 “Ipse verò, aries veluti, obit ordines virorum :
 “Arieti ipsum ego affimilo denfi velleris,
 “Qui ovium magnum gregem oberrat candidarum.
 Huic autem respondit deinde Helena Jove nata ;
 200 Iste porrò, est Laërtiades solers Ulysses,

Ver. 184. Ἦδη καὶ Φρυγίῳ εἰσέλυθον.]
 Nam memini Heciones visentem regna
 fororis
 Laomedontiadem Priamum.

Æn. VIII, 157.

Ver. 185. Ἐνθα ἴδον πλείεσσι] Narratio,
 senibus ferè perpetua, etiam in hac brevi ora-
 tione mirè condecet.

Ibid. — αἰολοπώλῃς.] Vide suprà ad β',
 816.

Ver. 187. — παρ' ὄχθας] Al. παρ'
 ὄχθαις.

Ver. 188. — ἐγὼν ὀπίκερος ἐὼν.] Ὀπί-
 κηροι λέγονται, οἱ τοῖς πολεμίοις βουθῶντες·
 σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμούντων. Schol.

Ver. 191. Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν,
 ἐρέειν ὁ γεραῖος.] Πᾶς οὐκ ἔγνω αὐτὸν ὁ Πρία-
 μος, ὅς πρότερον ἦμα Μυγδόνος εἰς Τροίαν ἔλθον.

λύθει; Ἀπαξ μόνον ἐντυχῶν, καὶ μετὰ δεκάε-
 τῇ χρόνῳ, εὐλόγως ὁ γεραῖος ἀπὸ μνήμης εἶχεν·
 ἴσως μὲν, οὐκ ὅζυ βλέπων, διὰ τὸ βαθὺ γῆρας·
 τυχὸν δὲ, καὶ ἐξελάθετο· ἢ οὐδὲ τότε ἠκριώσα-
 το. Schol. apud Barnesium, & Eustath.
 Cæterùm Δεύτερον hîc intelligendum τὸ δι-
 τερον, sicut (infra, ver. 225,) Τὸ τρίτον.

Ver. 195. Τεύχεα μὲν οἱ] Quâ ratione
 μὲν, hîc producat; item μάλα, ver. 214 ;
 & τί, ver. 221 ; & ἔπια, ver. 222 ; Vide
 suprà ad α', 51.

Ver. 200. Οὗτος δ' αὖ] Pessimè hîc Scho-
 liafies interpolatus ; καὶ Οὐτόσδε λέγεται,
 καθάπερ Τοῖσδε. Quam malo omine secu-
 tus est Barnesius, & hîc, & ver. 229, &
 alibi. Vide infra ad δ', 160.

Ibid. — πολύμητις Ὀδυσσεύς.

— pellacis Ulyssis Æn. II, 90.

Ver.

Ὅς τρέφῃ ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐΐσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μῆδεα πυκνά.

Τὼ δ' αὖτ' Ἀλκίνοος πεπνυμένος ἀντίον ἦυδα·

ὦ γυναι, ἥ μάλα τῷτο ἔπος νημερτές ἔειπες.

205 Ἦδῃ γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
Σὺ δ' ἔνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τὲς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων γ' οὐδὲν ἰδάλω καὶ μῆδεα πυκνά·

Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρῳέσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
210 Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
Ἀμφω δ' ἐζομένῳ, γεγραμμένος ἦεν Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῦθος καὶ μῆδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἦτοι μὲν Μενέλαος ὄππτεροχάδῳ ἀγόρευε,

“ Qui nutritus est in populo Ithacæ, asperæ licet existentis,

“ Sciens omnimodisque dolos & consilia prudentia.

Hanc autem Antenor prudens contra locutus est;

“ O mulier, profecto valde hoc verbum verum es locuta;

205 “ Jam enim & huc olim venit nobilis Ulysses,

“ Tui causâ legatus, cum bellicoso Menelao:

“ Hos autem ego hospitio-accepi, & in ædibus humaniter-tractavi;

“ Amborum verò indolem perspexi & consilia prudentia:

“ At cum jam Trojanis congregatis misti essent,

210 “ Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris;

“ Ambobus autem sedentibus, augustior erat Ulysses.

“ Sed cum jam verba & consilia omnibus texebant.

“ Certe quidem Menelaus succinctè concionabatur,

Ver. 201. — Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐΐσης.]

—Scopulos Ithacæ, Laërtia regna.

Æn. III, 272.

“ Ithacæ illam in asperissimis saxulis tan-

“ quam nidulum affixam.” Cic. de Orat. I.

Atque hinc liquet istud χθαμαλή, Odyss. i,

25, ab Interpretibus minùs rectè fuisse ac-

ceptum. Insula enim Ithacæ, non erat bu-

milis ac depressa: Sed hoc (ut opinor) ibi

ait Poëta, non modò montem istum, ver.

21, sed totam insulam, etiam χθαμαλήν,

etiam quibus in partibus depressior esset, com-

paratè tamen cum circumjacentibus insulis,

πανυπερτάτην εἰν αἰὶ καί σθαι.

Ver. 203. — ἀντίον ἦυδα.]

Æolus hæc contrà: — Æn. I, 80.

Æneas contrà cui talia reddit.

Æn. X, 530.

Ver. 204. — ἔειπες.] Al. ἔειπας. Quod

perinde est.

Ver. 205. — ποτ' ἤλυθε] Postulat tem-

porum ratio, ut sit ἤλυθε ab Aoristo ἤλυθον,

non a Præterito (ut vocant) ἤλυθα. Vide

suprà ad α', 37.

Ver. 206. Σὺ δ' ἔνεκ' ἀγγελίης.] Vertunt

Recentiores, “ Tui causâ Legatus.” At Eu-

statbius: “ Ἐνεκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ibid. — σὺν ἀρηϊφίλῳ, Μενελάῳ.] Cum

Menelaus, & vir Princeps, & singulare cer-
tamen jam initurus, nequaquam hoc in loco
prætereundus esset; nec tamen de ejus cha-
racterè Helenam verba facere deceret; pul-
cherrimo artificio (ut rectè notavit Porcius)
Antenorem inducit Poëta, formam atque in-
genium Menelai hîc describentem.

Ver. 207. — ἐξείνισσα.] Rectè cum
duplici σ. Vide suprà ad α', 140.

Ver. 209. — Τρῳέσσιν ἀγειρομένοισιν.]
Al. Τρῳέσσιν ἐν ἀγειρομένοισιν.

Ver. 210. — ὑπείρεχεν.] Vide suprà ad
β', 426.

Ver. 211. Ἀμφω δ' ἐζομένῳ, γεγραμμένος
ἦεν Ὀδυσσεύς.] Convenit in hunc locum,
quod de Odyss. μ', ver. 73. observavit De-
metrius Phaleræus περὶ ἑρμηνείας, §. 60. Τῷ
Μεγαλοπρεπεῖ μὲν — τὴν ἀνθυπαλλομένην, ὡς
Ὁμήρος. “ Οἱ δὲ δύο σκοπέλαι, ὁ μὲν ἔρα-
“ τὸν —” Πολὺ γὰρ ἔγωγε μεγαλειότερον,
ἐναλλαχέως πλώσεως, ἢ ἑπὶ ἑταίρῳ, “ Τῶν
δὲ δύο σκοπέλων, ὁ μὲν οὐρανὸν —” Cæterùm
de hujusmodi Syntaxeos ratione, (cui nihil est
commune cum absurdâ illâ, quam vocant,
Antiptosi;) vide suprà ad β', 353 & 681;
Item infra ad ζ', 510; & κ', 224; & Odyss.
μ', 73.

Ver. 213. — 224. Ἦτοι μὲν Μενέλαος —

- Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἔπει δ' πολύμυθος,
 15 Οὐδ' ἀφαρμαρτοπέης, εἰ κ' ἤλξει ὕστερος ἦεν·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀνέκλειεν Ὀδυσσεύς,
 Στάσκειν, ὥπαι δ' ἴδεσκε κτ' χθονὸς ὄμματα πῆξας·
 Σκῆπτρον δ' ἔτ' ὀπίσω, ἔτε προπαρηνές, ἐνώμα,
 Ἄλλ' ἄσεμφές ἔχεσκεν αἶδρει Φωτὶ εἰοικώς·
 220 Φαίης κεν ζάκοτον τινα ἔμμεναι, ἀφρονά θ' αὖτως·
 Ἄλλ' ἔτε δὴ ῥ' ὅπα τε μεγάλῳ ἐκ σῆθεος ἴει,
 Καὶ ἔπεια νιφάδεσσιν εἰκότα χειμερίησιν,
 Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
 Οὐ πότε γ' ὦδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
 225 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρίειν ὁ γεραιός·

- “ Pauca quidem, sed valde argutè : quoniam non multiloquus erat,
 215 “ Neque verbis errans, quamvis ætate posterior erat.
 “ Sed cum jam solers surrexisset Ulysses,
 “ Stabat, deorsumque despiciebat in terram oculis defixis ;
 “ Sceptrum verò neque retrorsum, neque in anteriorem partem movebat,
 “ Sed immotum tenebat, imperito viro similis :
 220 “ Dixisses iracundum aquilem esse, stultumque itidem,
 “ At cum jam vocemque magnam ex pectore mitteret,
 “ Et verba imbribus nivalibus similia hybernis ;
 “ Non deinde cum Ulyssē contendisset mortalis alius :
 “ Non autem tunc adeo Ulyssis mirabamur speciem intuentes.
 225 Tertiò rursus Ajacem conspiciatus, interrogabat senex ;

Ἄλλ' ὅτε δὴ ——— Ὀδυσσεύς ———.] *Menelaus* concionabatur ἐπιτροχάδην, συντόμως, ἑσπευσμένως. Παῦρα μὲν *Ulysses* verò, πολλά καὶ πυκνά. *Schol.* Οὐκ ἠμέλεισε δὲ, οὐδὲ χαρὰ κηρύσσει τοὺς ῥήτορας. Τὸν μὲν γὰρ Νέστορα, ἠδὲ καὶ προσηνῇ τοῖς ἀκουοῦσιν εἰσαγγεῖ τὸν δὲ Μενέλαον, βραχυλόγον καὶ εὐχαριν, καὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα· τὸν δὲ Ὀδυσσεῖα, πολλῇ καὶ πυκνῇ τῇ δεινότητι τῶν λόγων κεχρημένον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 20.

“ *Menelaus* ipsum, dulcem illum quidem tradit *Homerus* ; sed pauca loquentem.” *Cic. de clar. Orat.*

“ Itaque oratio illa [*Ulyssis*] apud *Homerum* concitata, & sine intermissione in morem nūvis superveniens, oratori data est.” *Senec. Epist.* 40.

“ *Homerus* brevem quidem cum animi jucunditate, & propriam, (id enim est, non errare verbis,) & carentem supervacuis eloquentiam, *Menelaos* dedit ; quæ sunt virtutes generis illius primi. Et ex ore *Nestoris* dixit dulciorem melle profluere sermonem ; quæ certè delectatione, nihil fingi majus potest. Sed summam aggressus, ut in *Ulyssē*, facundiam ; magnitudinem illi junxit ; cui orationem *Nivibus Hybernis*, & copiâ verborum, atque impetu, parem tribuit. Cum hoc igitur, nemo mortalium contendet.” *Quintilian. lib.* 12. *cap.* 10.

“ Sed ea ipsa genera dicendi, jam anti-
 “ quitus tradita ab *Homero* sunt tria in tri-
 “ bus : Magnificum in *Ulyssē*, & ubertum ;
 “ Subtile in *Menelaos*, & cohibitum ; mix-
 “ tum moderatumque, in *Nestore*.” *Gell. lib.* 7. *cap.* 14.

Ver. 217. Στάσκειν, ὥπαι δ' ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πῆξας· Σκῆπτρον δ' αὖτ' ὀπίσω ———]

——— defixa Latinus
 Obtutu tenet ora, soloque immobilis hæret

Intentos volvens oculos : — *Æn.* VII, 249.
 “ Mirè audieturum dicturi cura delectat ———.
 “ Hoc præcipit *Homerus*, *Ulyssis* exemplo ;
 “ quem stetitisse oculis in terram defixis, im-
 “ motoque sceptro, priusquam illam eloquen-
 “ tix procellam effunderet, dicit.” *Quintilian. lib.* XI, *cap.* 3. Ludum facit hunc locum *Aristophanes*, *Nub.* ver. 187 & 191 :

Ἀτὰρ, τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπεις αὐτοῦ,
 Τί γὰρ οἶδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' ἔβρισκε φότες ;

Ver. 219. — αἶδρει] *Al.* αἶδρι.

Ver. 220. — ζάκοτον τινα ἔμμεναι.] *Al.* ζάκοτον τέ τιν' ἔμμεναι.

Ver. 222. — ἔπεια νιφάδεσσιν εἰκότα.]
 Vide suprâ ad ver. 213.

Ver. 223. — ἐρίσσει.] Ità edidit *Barnesius*, ex tribus MSS. Rectissimè. *Alii* malè ; ἐρίσει. Quod secundam necessariò corripit. α, ver. 6, — διαστῆται ἐρίσαντι. Vide suprâ ad α, 140.

Ver.

- Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλ' Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε,
 "Εξοχ' Ἀργείων κεφαλῇ ἢδ' εὐρέας ὤμους;
 Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος αἰμείβετο, διὰ γυναικῶν.
 Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν.
 230 Ἰδομένης δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσι, θεὸς ὥς,
 "Εσηκ' ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθοναι.
 Πολλάκι μιν ξένισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἴκοιτο.
 Νῦν δ' ἄλλως μὲν πάντας ὄρῳ ἐλίκωπας Ἀχαιῆς,
 235 Οὓς κεν εὖ γνοίην, ἢ τῆνομα μυθησαίμην.
 Δοιῶ δ' ἔδιδάμααι ἰδέειν κοσμήπερε λαῶν,
 Κάσσερά θ' ἱππόδαμον, ἢ πύξ ἀγαθὸν Πολυδῶκεα,
 Αὐτοκασινῆτα, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.
 Ἥ ἔχ' ἐπέθλω Λακεδαιμόνος ἐξ ἐρατεινῆς;
 240 Ἥ δ' ὄρω μὲν ἔποντο νέεσσι ἐνὶ ποντοπόροις,

- " Quisnam item iste alius Achivus vir, latiusque magnusque,
 " Procerissimus Argivorum tum capite tum latis humeris?
 Huic autem Helena sinuoso peplo induta respondit, nobilissima mulierum;
 " Hic verò, Ajax est ingens, propugnaculum Achivorum:
 230 " Idomeneus autem illinc inter Creteneses, deus veluti,
 " Stat: circum verò ipsum Cretenesium duces congregati sunt.
 " Sæpe eum hospitio excepit bellicosus Menelaus
 " Domo in nostrâ, quum ex Cretâ venisset.
 " Nunc verò alios quidem omnes video nigris oculis Achivos,
 235 " Quos facile cognoverim, noménque proferrem:
 " Duos vero non possum conspiciere principes populorum,
 " Castorémque equorum domitorem, & pugilatu strenuum Pollucem,
 " Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.
 " An non secuti sunt Lacedæmone ex amœnâ?
 240 " An huc illi quidem secuti sunt navibus in pontigradis:

Ver. 226. — ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε, "Εξο-
 χος Ἀργείων κεφαλῇ ἢδ' εὐρέας ὤμους;]
 —latos humeros —] *Æn.* XI, 679.
 —sed cunctis altior ibat

Anchises —] *Æn.* VIII, 162.
 Ipse inter primos præstanti corpore Tur-
 nus

Vertitur, arma tenens, & toto vertice su-
 pra est *Æn.* VII, 783.

Musæum ante omnes: medium nam plu-
 rima turba

Hunc habet, atque humeris extantem sus-
 picit altis. *Æn.* VI, 667.

Ubi notandum, Musæum, non Homerum, in-
 ter omnes tum eminere visum; quod Home-
 rus, quo tempore quæ ibi narrantur gesta
 sunt, nondum natus esset.

Ver. 230. — θεὸς ὥς] Quâ ratione,
 dicit, hîc ultimam producat; item δειῖρο,
 ver. 240; & Ἰδαῖος, ver. 248; & παρισά-
 μνος, ver. 249; Vide supra ad α, 51.

Ver. 231. — ἠγερέθονται.] Edidit Bar-
 nesius, & legendum contendit, ἠγερέθοντο.

Nimirum, non vidit temporum rationem
 isto modo non constare: " Stat, & cir-
 " cum ipsum Duces congregabantur." Vide
 supra ad α, 37; & ad γ, 183; & infra ad
 δ, 434. Omnino aut retinendum, ἠγερέ-
 θονται; aut legendum ἠγερέονται, ut infra
 κ, 127.

Ver. 232. — ξένισσεν.] Rectè, cum
 duplici σ. Vide supra ad α, 140.

Ver. 235. Οὓς κεν εὖ γνοίην.] Ita Editi
 Nec tamen opus: Cum, οὓς κεν εὖ γνοίην,
 rectè dici possit. Vide supra ad α, 51.

Ver. 237. Κάσσερά θ' ἱππόδαμον]

Picus, equum domitor; *Æn.* VII, 189.

Ibid. — πύξ ἀγαθόν]
 Seu crudo fudit pugnam committere cestu.
Æn. V, 69.

Ver. 243. — δειῖρο μὲν] Mallet Barne-
 sias, " δειῖρ' οἱ μὲν, ob Emphasin, siqua fa-
 " verent exemplaria:" Vide ad ver. 409.
 Sed & δειῖρο, ferri potest: Vide supra ad α,
 51.

- Νῦν δ' αὖτ' ἔκ ἐθέλῃσι μάχην καταδύμῃαι ἀνδρῶν,
 "Λιχνα δειδιότες ἢ ὀνείδεα πόλλ', ἃ μοι ἐσίν ;
 "Ὡς φάτο· τὲς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοϑ' αἶα
 "Ἐν Λακεδαιμόνι αὖθι, Φίλη ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
 245 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὄρκια πῖσά,
 "Ἀργε δύνω, ἢ οἶνον εὐφρονα, καρπὸν ἀρέρης,
 "Ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· φέρε ᾗ κρητῆρα φαεινὸν
 Κήρυξ Ἰδαῖϑ', ἥδ' ἐ χρύσεια κύπελλα·
 "Ὡτρῶεν ᾗ γέροντα παρυσάμηνϑ' ἐπέεσσιν·
 250 "Ὀρσεο, Λαομεδοντιάδῃ· καλέεσιν ἄριστοι
 Τρώων θ' ἵπποδάμων ἢ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 "Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἣν ὄρκια πῖσά τάμηνται·
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρϑ' ἢ ἀρηΐφιλϑ' Μενέλαϑ'
 Μακρῆς ἐλχέῃσι μαχήσονται ἀμφὶ γυναικί·
 255 Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνή ἢ κῆμαθ' ἔποιτο·
 Οἱ δ' ἄλλοι, Φιλότῃα ἢ ὄρκια πῖσά ταμόντες,
 Ναίοιμην Τροίην ἐρβώλακα· πολὶ ᾗ νέωνται
 "Ἄργος ἐς ἵπποβοτον ἢ Ἀχαιίδα καλλιγυναικα.
 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρον, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 260 "Ἴππους ζυγνύμεναι· πολὶ δ' ὀτρυνέως ἐπύθοντο.

" Nunc verò nolunt pugnam inire virorum,
 " Dedecora veriti & probra multa, quæ mihi sunt ?
 Sic dixit : hos autem jam continebat alma tellus
 In Lacedæmone istic, dilectâ in patriâ terrâ.

- 245 Præcones autem per urbem, deorum ferebant fœdera firma,
 Agnos duos, & vinum lætum, fructum telluris,
 Utre in caprino : ferebat etiam cratera splendidum
 Præco Idæus & aurea pocula :
 Excitabatque senem astans, bis verbis ;

- 250 " Surge, Laomedontiade : vocant optimates
 " Trojanorumque equûm-domitorum, & Achivorum ære-loricorum,
 " In campum descendere, ut fœdera firma feriantur :
 " Quippe Alexander & bellicosus Menelaus
 " Longis hastis dimicabunt de muliere :
 255 " Victorem autem mulier & opes sequentur :
 " Cæteri verò, amicitîâ & fœderibus firmis percussis,
 " Incolemus nos Trojam glebosâ ; illi autem revertentur
 " In Argos aptum-equis & in Achaiam pulchras mulieres habentem.

Sic dixit : cohorrui autem senex ; iussitque socios
 260 Equos jungere ; Illi verò impigrè paruerunt.

Ver. 241. — μάχην] *Al. πόνον.*

Ver. 242. — ὀνείδεα πόλλ', ἃ μοι ἐσίν ;] Vide suprâ ad ver. 173. Pulchrè ad modum, unde primùm exorsa est, eodem infelix definit.

Ver. 246. — καρπὸν ἀρέρης,] Vide infrâ ad ζ, 142.

Ver. 247. — κρητῆρα φαεινὸν] Cratera argenteum.

Ver. 248. Κήρυξ Ἰδαῖος, ἥδ'] Vide suprâ

ad α, 51. Nam licet " aliàs legi possit, " Ἰδαῖος κήρυξ," ut conjecit *Barneſius* ; at languidum id valdè fuisset, & inveniuntum.

Ver. 252. — τάμηνται] *Al. τάρωμεν.*

Ver. 259. — ῥίγησεν δ' ὁ γέρον.] Cohorruit, præ metu & de filio dimicaturò, & de rerum summâ.

Ver. 260. " Ἴππους ζυγνύμεναι.] Quâ analogiâ fit δίδωμι, δίδως, δίδωσι, δίδωμεν, δίδουμαι, δίδω, δίδονται, δόμεναι ; eâdem fit ζυγνύμι, ζυγνύμι,

- Ἄν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τέινευ ὀπίσσω.
 Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
 Τῷ δ' Ἀχιλλεύς Σκαίων πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο μὴ Τρώας καὶ Ἀχαιῆς,
 265 Ἐξ ἵππων ὑποβώλεις ὅππῃ χθόνα παλυσότρεχον,
 Ἔς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐσιχόωντο.
 Ὄρυστο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Ἄν δ' Ὀδυσσεύς πολύμητις· αἰτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
 Ὅρκια πρὶς αὖ θεῶν στυάγον, κρητῆρα δ' αἶνον
 270 Μίσγον· αἰτὰρ βασιλῆυσιν ὕδωρ ὅππῃ χεῖρας ἔχθραν.
 Ἀτρεΐδης δ' ἐρυσάμενός χεῖρας μάχαιραν,
 Ἡ οἱ πὰρ ξίφεός μέγα κελεὸν αἶεν ἄορτο,
 Ἀργῶν ἐν κεφαλῶν τάμνε τείχας· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νῆμαν αἰεΐσοις·
 275 Τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὐχετο, χεῖρας ἀναχών·
 Ζεῦ πάτερ, Ἰδὴθεν μεδέων, κύδιζε, μέγιστε,
 Ἡελίος δ', ὅς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακχεῖς,

Ascendit itaque Priamus, ac lora traxit retrorsum ;
 Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
 Illi utique per Scæas portas in campum dirigebant veloces equos.
 At ubi jam venerunt ad Trojanos & Achivos ;

- 265 Ex equis descendentes in terram aliam,
 In medium Trojanorum & Achivorum processerunt.
 Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,
 Surrexit etiam Ulysses solers : at præcones, conspici
 Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogeant, cratere autem vinum
 270 Miscebant ; ac regibus aquam supra manus fuderunt.
 Atrides vero, distincto manibus cultro,
 Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,
 Agnorum ex capitibus abscecidit pilos : at eos postea
 Præcones Trojanorum & Achivorum distribuerunt principibus
 275 Inter eos vero Atrides altâ-voce precabatur, manibus sublatis ;
 “ Jupiter Pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime,
 “ Solque, qui omnia adspicis, & omnia audis,

Ζευγυῖμι, ζευγυῖς, ζευγυῖσι, ζευγυῖμεν, ζευ-
 γυῖμαι, ζευγῦ, ζευγύναι, ζευγύνουμαι. Et
 similiter in Verbis, istius formæ, omnibus :
 Ut Poëtas attentè legentibus faciliè appare-
 bit. Neque in His licentiæ locus est ullus.
 Vide infra ad i, 70.

Ver. 261. Ἄν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τέινευ ὀπίσσω.]

Interea Reges, ingenti mole Latinus
 Quadrijugo vehitur curru : —

Æn. XII, 161.

Ver. 272. — ἄορτο] Ἀλ. ἄορτο.

Ver. 273. Ἀργῶν ἐν κεφαλῶν τάμνε τείχας.]

Et summus carpe is media inter cornua
 fetas.

Æn. VI, 245.

— & tempora ferro

Summa notant pecudum —

Æn. XII, 173.

Ver. 276. Ζεῦ πάτερ, Ἰδὴθεν μεδέων, κύ-
 διζε, μέγιστε.] Heraclides Ponticus citat :
 Ζεῦ κύδιζε, μέγιστε, καλαινεπὲς, αἰθέρι ναίων.

Ver. 277 — 284. — Ἡελίος δ', — καὶ
 Ποταμοί, καὶ Γαῖα — Τμῆς μάρτυροί
 ἐσσι, — Εἰ μὲν κεν Μενέλαον — Εἰ δέ
 κ' Ἀλέξανδρον —.]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia
 lustras ;

— Et Diræ ultrices. — Æn. IV, 607.

Esto nunc Sol testis, & hæc mihi Terra
 precanti,

— Et Pater Omnipotens, & tu Saturnia
 Juno.

— Fontesque Fluviosque voco. —

Cesserit Ausonio si fors victoria Turno,
 Convenit Evandri victos discedere ad
 urbem :

- Καὶ Ποταμοί, καὶ Γαῖα, καὶ οἱ ὑπ' ἐνερθε καμόντας
 Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὃς τις κ' ὀπίσκειν ὁμόσῃ,
 280 Ὑμεῖς μάρτυροί ἐσε, φυλάσσετε δ' ὄρκια πιστά·
 Εἰ μὲν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καλαπέφνη,
 Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένῳ ἐχέτω καὶ κλήμαλα πάντα,
 Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
 Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κλέινῃ ξανθὸς Μενέλαος,
 285 Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένῳ καὶ κλήμαλα πάντ' ἀποδῆναι,
 Τιμῶν δ' Ἀργείος ἀποτινέμεν, ἦντιν' ἔοικεν,
 Ἡ τε καὶ ἑσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέλην).
 Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμῶν Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες
 Τίνευν ἅκ' ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
 290 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι, εἵνεκα ποινῆς,
 Αὐθι μένων, εἴως κε τέλος πολέμοιο κηχίω.
 Ἦ, καὶ ἀπὸ σομάχους ἀρῶν τάμε νηλεῖ χαλκῷ.
 Καὶ τὸς μὲν κατέθηκεν ὅππ'ι χθονὸς ἀσπαίροντας,

- “ Et Flumina, & Tellus, & qui sub terra mortuos
 “ Homines punitis quicunque perjurium juraverat,
 280 “ Vos testes sitis, conservare verò fœdera fida :
 “ Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
 “ Ipse deinceps Helenam retineat, & opes omnes ;
 “ Nos verò in navibus redeamus pontum-transseuntibus :
 “ Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
 285 “ Trojani exinde Helenam & opes omnes reddunto,
 “ Multam verò Argivis pendunto, quam convenit,
 “ Quæque etiam posteros inter homines sit memorata.
 “ Sin autem mihi multam Priamus Priamique filii
 “ Pendere noluerint, Alexandro prostrato ;
 290 “ Tum ego etiam deinde pugnabo, gratiâ multæ,
 “ Hic manens, usque dum finem belli invenero.
 Dixit, & fauces agnorum absceidit sævo ferro :
 Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,

Cedet Iulus agris ; nec post arma ulla re-
 belles

Æneadæ referent, ferryôve hæc regna la-
 cessent.

Sin nostrum annuerit nobis victoria mar-
 tem,

——paribus se legibus ambæ

Inviçtæ gentes æterna in fœdera mittant.

Æn. XII, 179, &c.

Ver. 278. — καμόντας] Optime & sig-
 nificanter exprimit id hæc vox, quod La-
 tinè dicitur, vitâ functos ; pari ratione ac,
 Officio functos, Honore functos, Labore func-
 tos ; & similia signa sunt.

Ver. 279. — τίνυσθον.] Si scribatur,
 τίνυσθον, perinde erit. Nam τίνε, (unde
 τίνυμι,) in linguâ Ionicâ priorem producit ;
 licet in linguâ Atticâ corripatur : Vide su-
 præ ad β', 43. Διὸ καὶ δὲ ἀριθμῷ κηχρηται,
 ἰπῶν, Τίνυσθον· ἐστὶ γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πριά-
 μον καὶ Πριάμῳ φέρεται. Schol.

Ver. 280. — μάρτυροι] Vide suprà ad
 α', 338.

Ver. 282. — ἐχέτω] ἀγέτω, Plutarchi
 Symposiac. lib. 9.

Ver. 286. — ἀποτινέμεν] Vide suprà ad
 ver. 279 ; & ad β', 43.

Ver. 287. Ἦτε καὶ ἑσσομένοισι μετ' ἀνθρώ-
 ποισι πέληται.] Malè hæc reddidit doctissi-
 ma Dacier ; “ payeront aux Grecs & à leurs
 “ descendants à jamais un tribut.” Ut rectè
 observavit Popius.

Ver. 289. Τίνευν] Vide suprà ad ver. 279 ;
 & ad β', 43.

Ver. 292. Ἦ, καὶ ἀπὸ σομάχους ἀρῶν τάμε.]
 Talibus inter se firmabant fœdera dictis,
 Conspectu in medio procerum ; tum ritè
 sacratas

In flammam jugulant pecudes.——

Æn. XII, 212.

Ver. 293. — ἐπὶ χθονὶ ἀσπαίροντας, Θυ-
 μῶν δινουμένων.]

——χαλκῷ

- Θυμῷ δ' ἀλομένους· ἄπ' οὗ μένος εἴλετο χαλκός·
 295 Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσάμηναι δεπείεσσιν
 Ἐκχεον, ἡδ' εὐχοντο θεοῖς αἰειγενέτησιν·
 ὦδε δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
 Ζεὺς κύνεισε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὀππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρεια πημήνεια,
 300 ὦδ' ἐσφ' ἐκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
 Αὐτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγῇεν.
 ὦς ἔφην· ἔδ' ἄρα πῶ σφιν ἐπεκράαινε Κρονίων.
 Τοῖσι δ' Δαρδανίδης Πριάμος μὲν μῦθον ἔειπε·
 Κέκλυτέ μοι, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί·
 305 ἦτοι ἐγὼν εἰμι προτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν
 Ἀψ, ἐπεὶ ἔπως τλήσομαι ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρεσθαι
 Μαργαμέμνον Φίλον υἱὸν Ἀρήϊφίλῳ Μενελάῳ.
 Ζεὺς μὲν πᾶς πύγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὀπποτέρῳ θανάτῳ τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
 310 ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φῶς·
 Ἄν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, καὶ δ' ἡνία τείνεν ὀπίσσω·
 Πᾶρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον·
 Τῷ μὲν ἄρ' ἀψορροὶ προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.

Animâ carentes : nam vires ademerat ferrum.

- 295 Vinum insuper ex cratere hauustum poculis
 Effundebant, & vota faciebant diis immortalibus.
 Sic autem aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque ;
 " Jupiter augustissime, maxime, & immortales dii cæteri ;
 " Utri priores præter fœdera offenderint,
 300 " Sic ipsis cerebrum humi fluat, sicut hoc vinum,
 " Ipsorum, & liberorum : uxores verò aliis cedant.
 Sic dicebant ; necdum ipsis votum ratum faciebat Saturnius.
 Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit ;
 " Audite me, Trojani, & bene-ocreati Achivi :
 305 " Equidem ego abeo ad Ilium ventosum
 " Retrò ; quia nullo modo sustinebo oculis videre
 " Pugnantes dilectum filium cum bellicoso Menelao.
 " Jupiter nimirum hoc scit & immortales dii reliqui,
 " Utri mortis finis fato-destinatus sit,
 310 Dixit, & in currum agnos posuit diis par vir ;
 Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum ;
 Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum :
 Hi quidem itaque reversi, ad Ilium abibant.

—exanimisque tremens procumbit
 humi— *Æn.* V, 481.

Ver. 297. ὦδε δέ τις εἶπεσκεν] Quâ ratione, τις, hoc in loco producat, & infra, *ver.* 319 ; item δίφρον, *ver.* 310 ; & Ἀλέξ-
 ανδρος, *ver.* 329 ; vide supra ad α, 51.

Ver. 298. —ἀθάνατοι] Vide supra ad α, 398.

Ver. 302. —Κρονίων] De profodiâ vocis Κρονίων, Κρονίωνος, Κρηϊώνος, vide supra ad α, 397 & 265.

Ver. 303. Τοῖσι δέ] Malè hîc & aliàs edit-
 dit *Barnesius*, Τοῖσινδὲ. Quod est hiulcum
 Utique, si quid opus, scribendum ei fuisset
 non Τοῖσινδὲ, sed Τοῖσδε δέ.

Ver. 306. —ἐπεὶ οὕτως τλήσομαι ἐν ὀφ-
 θαλμοῖσιν ὄρεσθαι.]

Non pugnam aspicere hanc oculis, non
 fœdera possum. *Æn.* XII, 151.

Ver. 313. Τῷ μὲν ἄρ' ἀψορροὶ προτὶ Ἴλιον
 ἀπονέοντο.] De ἀπονέοντο, vide supra ad α,
 398.

- Ἐκλῶρ ᾧ Πελάμοιο πάϊς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς
 315 Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
 Κλήρης ἐν κινέῃ χαλκῆρεϊ πάλλον ἐλόηες,
 Ὀπότερος δὴ πρόσθεν αἰφείη χάλκεον ἔλχῃ.
 Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δ' χεῖρας ἀνέχον·
 ὦδε δέ τις εἴπεςκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
 320 Ζεῦ πάτερ, ἴδθ' ἔμελλ' ἀνδρῶν, κύνεισε, μέγιστε·
 Ὀπότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
 τὸν δὲσ' ἀποφθίμενον διῶαι δόμον Ἀΐδου εἶσω,
 ἡμῖν δ' αὖ φιλότιλα ἢ ὄρεκ' αἰσῶν ἡμέδω.
 ὣς ἄρ' ἔφ' ἔειπεν πάλιν ᾧ μέγας κορυθαίολος Ἐκλῶρ,
 325 Ἀψ' ὀρέων Πάριος δ' Ἰδοῦς ἐκ κλῆρος ὄρεσεν.
 Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ σίχας, ἦχι ἐκάστω
 ἵπποι ἀερόπιδες, ἢ ποικίλα τέχε' ἔκειτο.
 Αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τέχεα καλά
 Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠὲ νόμοιο.
 330 Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
 Καλὰς, ἀργυρέοισιν ὀπισφυρίοις ἀραρυίας·
 Δύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδωκεν

Hector verò Priami filius & nobilis Ulysses

- 315 Locum quidem primum dimensi sunt : ac deinde
 Sortes in galeâ aereâ quatiebant prehensas,
 Uter prior emitteret æream hastam.

Populi interim supplicabant, diisque manus elevabant ;

Sic autem aliquis dicebat Achivorumque, Trojanorumque ;

- 320 “ Jupiter pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime :

“ Uter horum facinorum inter utroque author fuerit,

“ Hunc da interemptum subire domum Orci ;

“ Nobis verò rursus amicitiam & fœdera rata fieri.

Sic quidem dixerunt : concutiebat vero ingens, expeditè-pugnam-ciens Hector,

- 325 Retrò aspiciens : Paridis autem illico fors exiliit.

Illi deinde confederunt secundum ordines ubi unicuique

Equi veloces, & varia arma jacebant.

At circa humeros induit arma pulchra

Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchras-comas-habentis.

- 330 Ocreas quidem primum circa tibias posuit

Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas :

Tum postea thoracem circa pectora induebat

298. Cæterùm ineptè admodùm nodum hic in scirpo quærit Scholiastes: Διατί χωρίζεται ὁ Πρίαμος; καὶ οἱ μὲν φασιν, ὅτι ἵνα ἀπ' ὑψὺς κρείσσον θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. Οἱ δὲ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τέχνη. Ἄλλοι δὲ τὴν Ὀμηρικὴν λύσιν παρίσχοντα τὸ, “ Οὕτως τλήσμε” ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.” Ὅπως ἀμείνουν.

Ver. 315. Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον.]

Campum ad certamen, magnæ sub mœnibus urbis,

Dimensi Rutulique viri Teucrique parabant.

Ver. 316. Κλήρης ἐν κινέῃ χαλκῆρεϊ.]

Convenere viri, dejectamque ærea fortem Accepit galea, ——— Ἄπ. V, 490.

Ver. 318. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δ' χεῖρας ἀνέχον.] Ἀλ. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖς, idè χεῖρας ἀνέχον.

Ver. 322. ——— ἀποφθίμενον.] De syllabâ φθι correptâ, vide suprâ ad β', 43 ; & ad α', 309 & 314.

Ver. 324. ——— κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 328, 331. ——— καλὰ ——— καλὰς.] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 330. Κνημῖδας μὲν πρῶτα ἔθηκε.]

—— Rutulorum

- Οἷο κασιγνήτιο Λυκάον^Θ ἤρμοσε δ' αὐτῷ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
 335 Χάλκεον· αὐτὰρ ἐπεὶ σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυεῖλω εὐτυχτον ἔθηκεν,
 Ἴππευον δεινὸν ᾧ λόφος καθύπερθεν ἐνδυν·
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
 Ὡς δ' αὐτῷς Μενέλαος ἀρήϊος ἐνλε' ἔδωκεν.
 340 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν ἐκάτερθεν ὁμίλῃ θωρήχθησαν,
 Ἔς μέεσσον Τρώων ἢ Ἀχαιῶν ἐσιχόωντο,
 Δεινὸν δερκόμῃνοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
 Τρώας θ' ἱπποδάμους, ἢ ἑκνήμειδας Ἀχαιούς.
 Καί ῥ' ἐγὺς σήτιν, Διφμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
 345 Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
 Πρόοθε δ' Ἀλέξανδρος προτὶ δουλιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσῳ,
 Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνείνאַμθη δέ οἱ αἰχμὴ
 Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὃ ᾧ δούτερος ὤρνετο χαλκῷ

Sui fratris Lycaonis: habilis enim erat ipse:

Circa autem humeros suspendit ensē argenteis clavis distinctum,

335 Æreum; ac postea scutum magnumque solidumque:

Capiti, verò forti galeam affabrè-factam imposuit,

Setis equinis comantem; terribilitèr verò crista desuper nutabat:

Summisque robustam hastam, quæ ipsius manibus apta erat.

Pari autem modo & Menelaus Mavortius arma induebat.

340 Hi postquam igitur ex utrâque acie armati erant.

In medium Trojanorum & Achivorum processerunt,

Torvum intuentes: stupor autem occupabat aspicientes

Trojanosque equorum-domitores, & benè-ocreatos Achives.

At hi propius steterunt dimensio in loco,

345 Quassantes hastas, sibi invicem irati.

Prior autem Alexander emisit longam hastam,

Et feriit Atridæ scutum undique æquale,

Neque perripuit æs, inflexa est enim ei cuspis

Scuto in valido: At secundus impetum fecit ferro

—Rotulum thoraca indutus ahenis

Horrebat squamis, fursasque incluserat auro;

—laterique accinxerat ensē.]

Æn. XI, 437.

Ver. 333. —ἤρμοσε δ' αὐτῷ.]

—habilis lateri clypeus, loricaque tergo est.

Æn. XII, 432.

Ver. 334. —βάλετο] Vide suprâ ad ver. 141.

Ver. 337. Ἴππευον δεινὸν δὲ λόφος]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ.

Æn. X, 369.

Ver. 338. —ἄλκιμον ἔγχος.]

—validam hastam. Æn. X, 401.

Ver. 345. Σείοντ' ἐγχείας] Legendum existimat H. Stephanus, Σείοντ' ἐγχείας. Sed perinde est, tum ad sententiam, tum ad Syntaxin. Nam quod locum hīs minis ap-

tum habere arbitratur τὸ αὐτόνδετον, in eo verò mirè fallitur Vir doctissimus. Non enim rectius, sed omninò pessimè, & languidè admodum diceretur, σείοντε ΚΑ'Ι κοτέοντε.

Ibid. —κοτέοντε.] Al. κοτέοντες. Quod, hoc quidem in loco, non utique omni in loco, idem est. Vide suprâ ad α, 566; & β, 238.

Ver. 347. Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα. —Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν,]

—rauco quod protinus ære repulsum, Et summo clypei nequicquam umbone pendit.

Æn. II, 545.

Ver. 348. Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν.] Al. Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός.

Ver. 349. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.] Al. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.

- 350 Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπὶ δ' ἄμμος Διὶ πατρὶ·
 Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσαοδ', ὃ με πρότερος καὶ ἔοργε,
 Δῖον Ἀλέξανδρον, ἢ ἐμῆς ὑπὸ χειρὶ δάμασσαν·
 Ὅφρα τις ἐρρίγησι ἢ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
 Ξεινοδόκον κακὰ ρέξαι, ὃ κεν φιλότητα παύσῃ.
 355 Ἡ ῥα, ἢ ἀμπεπαλὼν προῖσι δολιχόσκιον ἔγχος
 Καὶ βάλε Πελαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσω.
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὀμβριμον ἔγχος,
 Καὶ Διὰ Θώρηκος πολυδαίδαλα ἠέρεϊσο·
 Ἀνικρὺ δ' ὡς παρὰ λαπαρῶν Διόμησε χιτῶνα
 360 Ἐγχος· ὃ δ' ἐκλίνθη, ἢ ἀλβίατο κῆρυ μέλαιναν·
 Ἀτρείδης δ' ἐρυοσάμμος ξίφος ἀργυρόηλον,
 Πλήξεν ἀναχρόμμος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
 Τριχθαί τε ἢ τετραχθαί Διατρυφὲν ἐκπέσε χειρός.

- 350 Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem ;
 " Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuriâ affecit,
 " Scelestum Alexandrum, & meis sub manibus doma ;
 " Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
 " Hospitem injuriâ afficere, qui benignitatem exhibuerit.
 355 Dixit, & vibratam emisit longam hastam,
 Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
 Per scutum sanè penetravit fulgidum rapida hasta,
 Et per thoracem affabrè-factum infixa est :
 E regione autem juxta ile discidit tunicam
 360 Hasta : ille verò inclinatus est, & evitavit mortem atram.
 Atrides autem educto ense argenteis-clavis-distincto,
 Percussit attollens galeæ conum : super eo verò
 In triâque & quatuor frustra disruptus excidit manu.

Ver. 352. Δῖον Ἀλέξανδρον.] Cum vox, δῖος, propriè id denotet, quòd Latine dicitur, *in signis*; vulgò hic vertunt, δῖον Ἀλέξανδρον, *scelestum Alexandrum*, nequitia scilicet *in signem*. Eustatbius tamen & hic bonam in partem accipit; παιδεύοντας Ὀμήρου, δεῖν τὸν σπευδαῖον ἄνδρα, εὐλογητὸν εἶναι αἰς τὰ πολλὰ, καὶ μὴ σκωπτικὸν ἐν οἷς εἰρή.

Ver. 353. — ἐρρίγησι] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 355. — προῖσι δολιχόσκιον ἔγχος —
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε, — καὶ Διὰ Θώρηκος.]
 — hastam jacit : illa per orbem

Ære cavum triplici, per linea terga, tribusque

Transiit intextum tauris opus —
 Æn. X, 783.

Ver. 356. — Πριαμίδαο.] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε] Rapidissimum hastæ Transitum pulcherrimè & ζωγραφικῶς depingit Versus, a brevibus statim exorsus syllabis tribus. Quod cum Barnesium non fugerat; idem tamen eodem in loco vocem, διὰ, syllabam priorem

ex " *Necessitate*," si Diis placet, producere comminiscitur. Quo nihil fingi potuit ineptius. Nam in quibusdam quidem vocabulis, ubi *breves syllabæ Tres* concurrunt; nec in iis tamen omnibus, (vide suprâ ad α', 398;) conceditur istiusmodi ex *necessitate* licentia. Atqui ut a voce διὰ, è *Duabus* syllabis brevibus constante, inchoetur versus; quæ (malum) ista demum *Necessitas*! Vide infrâ ad ver. 363.

Ibid. — ὀμβριμον] *Al. ὄβριμον.*

Ver. 359. Ἀνικρὺ δ'] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 363. Τριχθαί τε καὶ τετραχθαί διατρυφὲν ἐκπέσε χειρός.]

— Perfidus ensis

Frangitur, in medioque ardentem deferit ictu.

— mucro, glacies seu inutilis, ictu

Diffiluit; fulvâ resplendent fragmina arenâ. Æn. XII, 731, 740.

Non assequutus est, hoc in loco, *Homeri artem Virgilius*. Nam, ut ait Eustatbius, in hoc versu εἰς τοὺς ἀνσιδήνους θραυομένους ἀκύνους τοῖς τὸν γὰρ τινὰ ἔχον ἢ τῶν λέξεων ὑποχρεῖται τραχύτης, ἐπιτηδὲς ἔτω φράζοντες τὰ ποιητῶν.

Ἀτρείδης δ' ὤμωξεν, ἰδὼν εἰς ἔρχον ἐνυῶ·
 365 Ζεῦ πάτερ, ἔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλῃ,
 ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθ' Ἀλέξανδρον κακότητι·
 Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι εἶχ'.

Atrides autem ejulavit, suspiciens in latum cælum ;

365 " Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius ;

" Certè speraveram me ulturum Alexandrum de injuriâ :

" Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis ; mihiq̃ue hâsta

τοῦ, ὀνομασποίας τρόπον. Sunt qui hoc in versu, pro διατρῦν, legant διατρῦθην. Cæterum innumeris in locis Poëtam versûs sui Numeros, verborumque ipsorum Sonum (vide jam supra ad ver. 357,) ad rei dicendæ naturam quasi ζωγραφικῶς ἐκτυπωμένην exegisse, notissimum est.

Hominis omnibus nervis connitentis, lapidemque ingentem adversus montis devexitatem sublevantis labor, quàm pulchrè depictus & quasi ob oculos positus est *Odyss. λ'*, 594 ;

— σκηρπλόμενος χερσὶν τε, ποσὶν τε,
 Λαῶν ἄνω ὤθεσκε, —

E contrario, lapidis pondere suo de monte devoluti impetus, ver. 596 ;

— τὸν ἀποσρέψασκε κραταίῃς
 Αὔτις, ἐπιτα πείδονθε κυλινδρετο λάας ἀ-
 ραιδής.

Similiter apud Virgilium pulcherrimè exhibetur Temporis prætereuntis celeritas, pedibus dactylicis ;

" Sed fugit intereà, fugit irreparabile Tempus." *Georgic. III*, 284.

Item Equi cursus ;

" Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum." *Æn. VIII*, 596.

Junonis dignitas, pedibus spondæicis ;

" — quæ Divûm incedo regina."

Æn. I, 50.

Deorum majestas, Spondæo in quinto pede ;

" — penatibus, & Magnis Diis."

Æn. VIII, 679.

" — magnum Jovis incrementum."

Ecl. IV, 49.

Similiter, cauta prudentia & circumspectio ;

" — oculis Phrygia agmina circum-

" spexit." *Æn. II*, 68.

Et a tergo longè sequentis distantia ;

" — longo sed proximus intervallo."

Æn. V, 320.

Saxi cadentis Motus ab initio tardior, deinde acceleratus ;

" — jamjam lapsura, cadentique

" Imminet assimilis." *Æn. VI*, 602.

Motus Senilis, labascens & impeditus ;

" — Sed tarda trèmenti

" Genua labant." *Æn. V*, 432.

Ictus validi, & in numerum, incude accepti ;

" Illi inter sese multâ vi brachia tollunt

" In numerum." — *Æn. VIII*, 452.

Sonus continuus & productior, Vocalium longarum non elisarum hiatu ;

" — gemituque & fœmineo ululatu."

Æn. IV, 667.

" Et longum, formose, vale, in-

" quit, Iola."

Ecl. III, 79.

Item ingens nisus & molimen ;

" Ter sunt conati imponere Pelio Of-

" fam."

Georg. I, 281.

Prærupti siquid dicendum sit, versu in monosyllabon definente ;

" — insequitur cumulo præruptus aquæ

" mons."

Æn. I, 109.

" — procumbit humi bos."

Æn. V, 481.

Vel, minutuli siquid & contemnendî ;

" — Sæpe exiguus mus." *Georg. I*, 181.

Et è contrario nonnunquam, siquid singulariter emineat ;

" — Divûm Pater, atque hominum

" Rex."

Æn. I, 69.

Portenti amplificatio, verborum asperitate ;

" Monstrum horrendum informe in-

" gens," —

Æn. III, 658.

Belli civilis horror, consultâ verborum κακοφωνία ;

" Neu patriæ validas in viscera vertite

" vires."

Æn. VI, 833.

Terror repentinus, insolitâ vocis profundâ ;

" — steteruntque comæ, & vox faucibus

" hæsit."

Æn. II, 774.

Deliquium animi, inusitatâ cæsuræ dispositione ;

" Et cùm frigida mors anima seduxerit

" artus."

Æn. IV, 385.

Fulcimenti mollitudo, pede quinto a syllabâ brevi inchoante ;

" — molli fultus hyacintho."

Ecl. VI, 53.

Liquor inter ferverefaciendum exuperans atque effluens, syllabâ ad finem versûs exuberante ;

" Aut dulcis musti Vulcano decoquit hu-

" morem."

Georgic. I, 295.

Ver. 366. — τίσεσθαι] *Al.* τίσασθαι.

Ex versu 280, ut videtur ; φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτν.

Ver. 367. — ἐν χείρεσσ' ἐάγη.] *Plutarch.*

Symposiat. lib. 9. Prob. 13, & MSS nonnulli, ἐν χείρεσσιν ἄγη.

- Ἦχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, εἰδ' ἔβαλόν μιν.
 Ἦ, καὶ ἐπαίξας, κόρυθος λάβεν ἵπποδασείης,
 370 Ἐλκε δ' ὀπισθ' ἔφασκε μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Ἀγχε δέ μιν πολέκετος ἱμάς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῷ,
 Ὅς οἱ ὑπὸ ἀνθερεῶνος ὄχευς τέτατο τρυφαλείης.
 Καὶ νύ κεν εἵρουσέν τε, καὶ ἄσπετον ἦεντο κῦδος,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 375 Ἦ οἱ ῥῆξεν ἱμάνα βροῦς ἴφι κλαμένοιο.
 Κενὴν δ' ἔτρυφάλεα αἶμα ἔσπετο χεὶρ παχείη.
 Τίω μὲν ἔπειθ' ἦρος μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
 ῥίψ' ὀπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρήρες ἐταῖροι.
 Αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρυσσε καλὰ κλάμματα μινεαίνων
 380 Ἐλχεὶ χαλκείῳ τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
 ῥῆα μάλ', ὥς εἰ θεὸς ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἦεν πολλῇ.
 Καὶ δ' εἰς ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηῶντι.
 Αὐτὴ δ' αὖθ' ἑλένῳ καλέεσθ' ἔειπεν· τίω δ' ἐκίχανε
 Πύργῳ ἔφ' ὑψηλῷ· περὶ δ' Ἰ Τρωαὶ ἄλλης ἦσαν.

“Emissa est manibus irrita, neque sum affecutus ipsum.

Dixit, & irruens galea eumprehendit setis-equinis-densâ,

370 Trahebatque conversus ad bene-ocreatos Achivos:

Præfocabat autem eum acupictum ligamen tenero sub jugulo.

Quod ipsi sub mento retinaculum adstrictum erat galeæ.

Et pertraxisset utique, & immensam tulisset gloriam,

Nisi cito sentisset Jovis filia Venus,

375 Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi:

Inanis autem galea simul sequebatur manum robustam.

Eam quidem tunc heros ad bene-ocreatos Achivos

Projecit contorquens, sustuleruntque dilecti focii.

At ille iterum irruit interficere cupiens

380 Hastâ æreâ: hunc autem eripuit Venus

Facile valdè, utpote dea: cooperuitque caligine multâ;

Collocavitque in thalamo suaveolenti, fragrante iussimentis,

Ipsa autem Helenam vocatura abiit: hanc autem invenit

Turri in altâ, circumque Troades abunde erant:

Ver. 369. — κόρυθος λάβεν] Quærit hic ineptissimè Scholiastes, quare *Ensem* potius non arripuerit *Paridis*. Quasi verò, inter pugnandum, omnia essent æquè factu facilia.

Ver. 370. — πολέκετος ἱμάς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῷ.] Ad personam quàm convenientissime!

Ver. 371. Ὅς οἱ] Quâ ratione, ὅς, hic producat; item βροῦς, infra, ver. 375; & θεός, ver. 381; & μιν, ver. 386; Vide supra, ad α', 51.

Ver. 375. — ἱμάνα βροῦς ἴφι κλαμένοιο.] Τῶν γὰρ μὴ νόσῳ μὲν γῆρα, διαλυμένων, ἀλλ' ὑπὸ σφαγῆς, εὐρονον τὸ δέσμα καὶ σπινθὴν [forte σπινθὴν] γίνεσθαι τὰ δὲ ὑπὸ θανάτου δεικνύοντα, καὶ τοῖς δέσμασι φησὶν

καὶ μακρῶς. Plutarch. Symposiac. Lib. II. Probl. 9.

Ver. 378. — κόμισαν] Vide supra ad α', 140.

Ver. 380. Ἐλχεὶ χαλκείῳ] Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὅπλα ὁμοίως χαλκᾷ ἢ πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ Ὁμήρου ———. Βεβαίῳ δὲ καὶ ἄλλως μοι τὸν λόγον, ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον, ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ, τὸ δόρυ Ἀχιλλέως καὶ Νικομήδεως, Ἀσκληπιοῦ ναῶ, μάχαιρα ἢ Μένονος. Καὶ τὴν μὲν ἢ τε αἰχμὴν καὶ ὁ σφυρῶν, ἢ μάχαιρα δὲ καὶ διὰ πάσης, χαλκῷ πεποιμένα. Ταῦτα μὲν δὴ ἴσμεν ἔχοντα ἕως Pausan. Laconic. lib. 3. c. 3.

Ibid. — τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη.] Itaque fœdus deinceps fractum eo prætextu, quod evaserit scilicet, nec intersectus fuerit Paris.

Ver.

- 385 Χειρὶ ᾗ νεκλάρεις ἱανῶ ἐτίναξε λαβῆσα·
 Γρηὶ δέ μιν εἰκῆα παλαιγρηεῖ προσέειπεν
 Εἰροκόμω, ἣ οἱ Λακεδαιμόνι ναυεταώσῃ
 Ἦσκειν εἶρα καλὰ, μάλισα δέ μιν φιλέεσκε·
 Τῇ μιν εἰσαμένην προσεφώνεε δὴ Ἀφροδίτη·
 390 Δῶρ' ἴθι· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἰκόνδε νέεσθ·
 Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ ἢ δινωτοῖσι λέχεαςι,
 Κάλλει τε σίλβων ἢ εἵμασιν, εἰδέ κε Φαίης
 Ἄνδρ' μαχεσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
 Ἔρχεσθ, ἢ ἐ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
 395 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρειν·

- 385 Manu verò, odorâ veste concussit prehensam :
 Anui autem eam similis facta grandævæ allocuta est
 Lanificæ, quæ ipsi Lacedæmone habitanti
 Carpebat lanas pulchras, maximèque ipsam diligebat :
 Huic se cum assimilàsset, allocuta est Diva Venus :
 390 " Huc veni : Alexander te vocat domum redire :
 " Ille ipse in thalamo & tornatis lectis,
 " Tum pulchritudine splendens, tum vestibus : neque dixeris
 " Cum viro congressum-armis illum rediisse, sed ad choream
 " Ire, vel à choreâ modò cessantem federe.
 395 Sic dixit : huic autem animum in pectoribus commovit :

Ver. 385. — νεκλάρεις ἱανῶ.] " Ἐανὶς
 " *Peplum*," (inquit vir doctissimus *Pbil. Labbe*), " mediam habet *Ancipitem* ; quod,
 " ut pleraque alia, omiserunt observare vul-
 " gares *Profodiographi*. Corripitur, *Iliad.*
 " γ', ver. 419 : Producitur verò, *Iliad.* ψ,
 " ver. 254, & alibi." *Tbesaur. Profod. pag.*
 48. At, siquid ego judico, totâ viâ erra-
 vit Vir doctissimus. Qui enim loca omnia,
 in quibus hæc vox occurrit, contulerit ; viz.
Iliad. γ', 385, 419 ; ε', 734 ; δ', 385 ; ζ',
 178 ; π', 9 ; σ', 352, 612 ; φ', 507 ; & ψ'
 254 ; inveniet, (id quod à nemine occupa-
 tum memini) nomen substantivum, ἱανὸς
Peplum, quod est à verbo ἱννυμι, mediam
Semper corripere ; at nomen adjectivum, ἱανὸς
subtilis, quod equidem ab aliâ esse origine
 crediderim, mediam *Semper producere*. Atque
 hinc iterum in transcurso, (quod ex *profodiâ*
 vocis, καλὸς, suprâ observaveram, ad β', ver.
 43,) videor mihi colligere, Hymnum illum
 in *Venerem*, ubi Adjectivum ἱανὸς mediam
 corripit, ver. 63,) non utique *Homeri* esse,
 sed *Scriptoris* cujusdam longè recentioris. In-
 duxit autem, ut opinor, in errorem virum
 doctissimum *Pbil. Labbeum* versio quorundam
 latina ; qui in versu isto, *Iliad.* ψ', 254, (no-
 men id Adjectivum arbitrati, quod erat Sub-
 stantivum ; & Substantivum contrâ, quod
 erat Adjectivum ; vocabulum ἱανῶ, quod erat
 vertendum [*Tenui*], voce [*Peplō*] reddiderunt ;
 & Ἀττὶ quod erat [*Linteō*] vertendum, id
 contrâ [*Subtili*] everterunt,

Ver. 388. — καλὰ,] Vide suprâ ad
 β', 43.

Ver. 389. Τῇ μιν εἰσαμένην προσεφώνεε.]
 Cùm vocula μιν, duriusculè hîc referatur ad
 προσεφώνεε ; (quanquam similis fere verborum
 collocatio jam suprâ occurrit, ver. 386 ;)
 itemque alibi, ut β', 795, præter εἰσαμένην,
 quò referatur, nihil habeat ; verbum autem,
 εἰσαμένην, in *Voce Mediâ*, jam plenè id ex-
 primat, quod latine dicitur, " quum S E
 " *assimilasset*," (vide suprâ ad γ', 141 ;)
 ut supervacanea adde videri possit vocula
 ista, μιν ; propè fuit ut crederem, Poë-
 tam scripsisse, τῇ Μὲν εἰσαμένην. Verun-
 tamen, quoniam pluribus in locis eadem
 occurrit loquendi ratio, istisque in locis om-
 nibus scriptum sit μιν ; nihil ausim mu-
 tare.

Ver. 390. Δῶρ' ἴθι.] Ita restituit *Barnesius*.
 Rectè, ut mihi quidem videtur. *H. Stephanus*
 aliique ediderant, Δῶρ' ἴτ'.

Ver. 391. Κεῖνος ὅγ' —, κάλλει τε σίλβων
 καὶ εἵμασιν.]

Et nunc ille Paris —

Mæoniâ mentum mitrâ crinemque ma-
 dentem

Subnexus. — *Æn.* IV, 215.

Ibid. — καὶ δινωτοῖσι λέχεαςι] *Al.* καὶ
 δινωτοῖς λέχεαςι.

Ver. 392. Κάλλει τε σίλβων] *Athenæus* in-
 terpretatur, Μύροις ἀλαφρόμενος, *Lib.* I. cap.
 15.

Καί ῥ' ὡς ἔν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δερῖν,
 Στήθεά θ' ἱμερόεντα, ἣ ὄμματα μαρμαίροντα,
 Θάμβησέν τ' ἄρ' ἐπέτα, ἔπος τ' ἐφαί' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἢ περοπύειν;

- 400 Ἡ πη με προτέρω πολίων εὖ ναιομύμων
 Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
 Εἴ τις τοι ἢ κείθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
 Οὐνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
 Νικήσας ἐθέλει συγερῶ ἔμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 405 Τῶνεκα δὴ νῦν δόλοιο δολοφρονέουσα παρέστη;
 Ἦσο παρ' αὐτὸν ἴσσαι· θεῶν δ' ἄποειπε κελεύθερος·
 Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεςσιν ὑποσρέψαις Ὀλυμπον,
 Ἄλλ' αἰεὶ περὶ κείνον ὀτίζε, καὶ ἐφύλασσε,
 Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσῃ, ἢ ὅγε δόλκω.

Atque ut vidit deæ perpulchrum collum,
 Pectoraque desiderabilia, & oculos vibranti-splendore-coruscantes,
 Exravavit inde, verbaque fecit, dixitque;
 “Improba, quid me his cupis decipere?”

- 400 “An in aliquam me ulterius urbium bene-habitatarum
 “Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amœnæ,
 “Si quis tibi & illic amicus, articulatè-loquentium hominum?
 “Num, quia nunc nobili Alexandro Menelaus
 “Victo, vult odiosam me, domum abducere;
 405 “Ideo jam nunc huc dolos-fruens advenisti?
 “Sede apud ipsum profecta; decorum vero abrenuncia vias:
 “Neque unquam tuis pedibus revertaris in Cælum,
 “Sed semper juxta illum ærumnas-perfer, & ipsum serva,
 “Donec te vel uxorem fecerit, vel ille ancillam.

Vir. 396. —θεᾶς περικαλλέα δερῖν,]
 —avertens, roseâ cervice refulsit.

Æn. I, 406.

Ver. 398. —ἐκ τ' ὀνόμαζε.]

—nomine clamat.

Æn. IV, 674.

Ver. 400. Ἡ πη με] Vulgg. Ἡ πῇ με.

Minus rectè. Non enim interrogativum est istud πη, sed ἦ.

Ver. 403. Οὐνεκα δὴ νῦν—;] Verti hunc versum, Num quia &c. non, ut vulgò, An quia &c. nē in Versione appareret Dissimulatio (ver. 400 & 403,) quæ in ipsis Poëtæ verbis Nulla est.

Ver. 404. —συγερῶ ἔμει] Optimo artificio Helenam semper inducit dedecus suum profitentem.

Ver. 405. —δολοφρονέουσα]

—simulatâ mente locutam.

Æn. IV, 105.

Ver. 407. Μηδ' ἔτι] Ita H. Stephanus rectè legendum existimavit. Vulgg. Μηδὲ τι.

* Ver. 409. Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δόλκω.] Vox, ὅγε, nequaquam hîc supervacanea est, sed elegantissimam tum in Græco tum in Latino sermone emphasin

habet, quam Linguae Recentiores prorsus ignorant. Odyss. E, 326.

Ἡ τινος ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαδίνωντας,

Ἡ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν.

Item Hesiodus, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 244,

Ἡ τῶν γε στρατῶν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τῶν ὅσων
 320, Εἰ γὰρ τις καὶ χερσὶ βίη μίγαι ὀλβον ἔλυσται,

Ἡ ὅγε ἀπὸ γλώσσης λήσεται.

Similiter Virgilius:

Præcipitemque Daren ardens agit æquore toto,

Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc illa sinistra. Æn. V, 456.

Item Horatius:

—nec dulces amores

Sperne puer, neque Tu choreas.

Carm. lib. I. Od. 9.

Et Seneca:

—sive me altorem vocas,

Seu Tu parentem—Herc. Fur. ver. 1248.

Non hæc versûs gratiâ intrusâ; sed singularem habent & in Græcâ linguâ, & in Romanâ, elegantiam.

Veri

- 410 Κεῖσε δ' ἐγὼν ἔκ εἰμι, νημεσσητὸν δὲ κεν εἴη,
 Κεῖνε πορσυνέσσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
 Πᾶσαι μωμήσονταί· ἔχω δ' ἄχ' ἀκέρτα θυμῷ·
 Τλὼν δ' ἡ χολωσαμένη προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτη·
 Μή μ' ἐρεθε, χρετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
 415 Τῶς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νυῖ ἐκπαγλ' ἐφίλησα·
 Μέσσω δ' ἀμφοτέρων μητίσσομαι ἔχθεα λυγρὰ
 Τρώων ἢ Δαναῶν· σὺ δὲ κεν κακὸν οἶτον ὀληαί.
 ὣς ἔφατ'· ἔδδαισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
 Βῆ δ' ἡ καταχομένη ἑαυτῷ ἀργῇτι φαεινῷ,
 420 Σιγῇ· πάσας δ' Τρωὰς λάθ'· ἦρχε δ' αἰμίμων.
 Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
 Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς θῆπ' ἔργα τρέποντο,
 Ἡ δ' εἰς ὑφ' ὀροφον θαλάμον κίε διὰ γυναικῶν·
 Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἐλᾶσα Φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,
 425 Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρεσσαν·
 Ἐνθα κάθιζ' Ἑλένη, κέρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Ὅσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
 Ἥλυθες ἐκ πολέμου ὡς ὠφελος αὐτῇ ὀλέσθαι,
 Ἄνδρ' ὅσοις δαμῆς κρατερῶν, ὅς ἐμός πρότερος πόσις ἦεν.
 430 Ἡ μὲν δὴ πρὶν γ' εὐχέ' ἀρηϊφίλῃ Μενελάῳ,
 Σῇ τε βίῃ, ἢ χερσὶ, ἢ ἔλχει, φέρτερος εἶναι·

- 410 " Illuc autem ego non ibo, reprehensu-dignum utique esset,
 " Illius ornatura lectum: Troades fanè me postea
 " Omnes vituperabunt: sustineo verò dolores immanes animo.
 Hanc autem irata allocuta est diva Venus;
 " Ne me irrites, misera; nè irata te deferam,
 415 " Tantumque te odio habeam, quantum jam mirifice amavi:
 " In medio autem utrorumque struam odia perniciofa
 " Trojanorum & Danaorum: tu verò malo fato pereas.
 Sic dixit: timuit verò Helena Jove prognata;
 Ivitque cooperta peplo candido splendido,
 420 Tacite; omnèsq; Troadas latuit: præibat autem Dea.
 Hæ verò ubi in Alexandri domum pulchram venerunt,
 Ancillæ quidem deindè velocitèr ad munera sua convertebantur:
 Ipsa autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum;
 Ei autem sellam prehensam amans-risum Venus,
 425 Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens:
 Ibi sedet Helena, filia Jovis Ægiochi,
 Oculis averfis; virumque objurgavit hæc oratione:
 " Venisti ex bello: utinam illic periisses,
 " A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.
 430 " Certè quidem antea gloriabaris, bellicoso Menelao,
 " Tuisque viribus & manibus, & hastâ, te præstantiorem esse:

Ver. 411. Κεῖνε πορσυνέσσα] De hujus vocis & similibus proleptiâ, vide suprà ad α', 309, 314, 338; & infrà ad ζ', 434.

Ver. 419. ———— ἐαυτῷ] Vide suprà ad ver. 385.

Ver. 422. ———— τρέποντο.] Vide suprà ad

α', 199; & ad γ', 141.

Ver. 427. ———— πάλιν κλίνασα] Vide suprà ad α', 309.

Ver. 429. ———— πρότερος] Al. πρότιμος. Quod perinde est.

- 'Αλλ' ἴθι νῦν προκαλέσσαι ἀρηίφιλον Μενέλαον
 'Εξ αὐτῆς μαχέσασθ' ἐναντίον· ἀλλὰ σ' ἐγὼ γε
 Παύσασθ' κέλομαι, μηδὲ ξανθῶ Μενελάῳ
 435 'Αυτίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἡδὲ μάχεσθ'
 'Αφραδέως, μήπως τάχ' ὑπὸ αὐτῷ δαμείῃς.
 Τὼ γ' Πάρις μύθοισιν αἰμειβόμεν προσέειπε·
 Μή με, γυνῆ, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἐνιπλε.
 Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σιῶ' Ἀθλήῃ.
 440 Κεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν.
 'Αλλ' ἄγε δὴ φιλότῃ τετραπέομην εὐνηθέντε·
 Οὐ γὰρ πῶ ποτέ μ' ὦδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαιμόνος ἐξ ἔρτεινῆς
 'Επλεον ἀρπάξας ἐν ποντοπόροις νέεσσι,
 445 Νήσω δ' ἐν Κρανῇ ἐμίγην φιλότῃ καὶ εὐνῇ.
 'Ὡς σέο νῦν ἔρχμαι, καί με γλυκὺς ἴμερος αἰρεῖ.
 'Η ῥά, καὶ ἄρχε λέχοςδε κιῶν, ἅμα δ' εἶπετ' ἄκοιτις·
 Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατόννασθ' ἐλεχέσσιν.
 'Ατρείδης δ' ἄν' ὄμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἰοικώς,

“ Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum

“ Rursus pugnare contra : At te ego

“ Cessare moneo, neque flavum Menelaum

435 “ Contra, bellum bellare, & pugnare

“ Temere ; nè forte ab ipso hastâ interficiaris.

Hanc autem Paris verbis respondens est allocutus ;

“ Nè mihi, mulier, acerbis opprobriis animum incessas.

“ Nunc quidem enim Menelaus vicit cum Minervâ :

440 “ Illum vicissim ego fortè aliàs vincam ; nam Dii adsunt & nobis.

“ Sed age in gratiam redeamus concumbentes ;

“ Non enim unquam me sic amor mentem complexus est,

“ Nè tunc quidem, quando te pridem Lacedæmone ex amonâ

“ Navigabam raptâ in transeuntibus-pontum navibus,

445 “ Insulâ vero in Cranaë junctus sum amore & concubitu ;

“ Sicut te nunc amo, & me dulce desiderium capit.

Dixit, & præibat in lectum ascendens, simulque sequebatur uxor :

Hi quidem igitur in perforatis cubuerunt lectis.

Atrides verò [Menelaus] per turbam vagabatur, feræ similis,

Ver. 432. — ἴθι νῦν προκαλέσσαι.] Sic apud Martialem.

I, fuge : sed poteris tutior esse domi.

Ver. 433. — ἀλλὰ σ' ἐγὼ γε Παύσασθαι] Προσποιεῖται δὲ καὶ κήδεσθαι αὐτῷ, κολακευτικώτερον διὰ φόβον δηλαδὴ, ἐν οἷς φησιν, “ Ἀλλὰ σὲ κέλομαι παύσασθαι,” inquit Eufratius. Videtur tamen hoc mihi, non assentandi, sed ignaviam exprobandi causâ dictum. Hoc enim est quod respondet Paris, ver. 438. Μή με χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἐνιπλε.

Ver. 434. Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ — — — — —

— — — — — Teucris.

Εὐρ. XII, 60,

Ver. 438. — ἐνιπλε.] Al. ἐνιπλε. Ut Eufratius in textu. Sed ex commentarioliquet eum legisse, ἐνιπλε.

Ver. 439. — ἐνίκησεν σὺν Ἀθηνῇ.] Al. ἐνίκησεν σὺν Ἀθηνῇ.

Ver. 442. — ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν.] Veterum nonnulli legebant ; φρένας ἔρος ἀμφεκάλυψεν voce, φρένας, in cæsura ultimam producente.

Ver. 443. — πρότερον.] Al. πρῶτον.

Ver. 447. — — — — — ἀρχε] Edidit Barnesius, ἄρχε. Ex conjecturâ. Quod tamen nihil quicquam immutat.

Ver. 449. Ἀτρείδης δ' ἄν' ὄμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἰοικώς.] Ità primus edidit Barnesius, ex Eufratius & Scholiis, & MSS, & ex libro

- 450 Εἴ περ ἰσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον Θεοιδέα.
 Ἀλλ' ἔτις δυνάτο Τρώων κλειτῶν τ' Ὀπικέρων
 Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότε ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
 Οὐ μὲν γὰρ φιλότῃ γ' ἐκδύθανον, εἰ τις ἴδοιτο.
 Ἴσον γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
 455 Τοῖσι δ' ἣ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, ἣ Δάρδανοι, ἥδ' Ὀπικεῖροι·
 Νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
 Τμεῖς δ' Ἀργείῳ Ἑλένῳ ἣ κλήμαθ' ἄμ' αὐτῇ
 Ἐκδοτε, ἣ τιμῇ ἄποτινέμεν, ἥντιν' εἰσικεν,
 460 Ἥ τε ἣ ἔσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
 Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ὅππῃ δ' ἦνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

- 450 Siubi conspiceretur Alexandrum divinâ-formâ-præditum.
 Verum nullus poterat Trojanorum inclitorumque auxiliatorum
 Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao :
 Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset.
 Æque enim ipsis omnibus odio erat, atque mors atra.
 455 Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon ;
 " Audite me, Trojani, & Dardani, & auxiliatores ;
 " Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai :
 " Vos igitur Argivam Helenam & opes cum ipsâ
 " Reddite, & mulctam persolvite, quam oportet,
 460 " Quæque & posteris hominibus memoretur.
 Sic dixit Atrides : comprobabant autem cæteri Achivi.

broί, ver. 528. Alii legunt, ἀν' ὅμιλον φοί-
 τα· Quod est hiulcum. Attamen, cum per-
 turbationem hic Menelai maximam, mo-
 tumque turbidum valdè, inconditumque ac
 concitatum, describat Poëta ; aiatque Eu-
 statius, συντομωτάτη δὲ ἱστορίας καὶ Ἀν-
 τίφρασε καὶ αὐτῇ ἡ παραβολή, συνδρομάζον-
 τα ὡς τῷ ποιητικῷ λόγῳ τῷ Μενελάῳ ἔχοντα
 τῷ τὸν φονεῖν Πάριον καὶ σπύδοντι· subit
 mihi nonnihil quidem dubitationis, annon
 hiulcum illud, ἀν' ὅμιλον φοίτα, & legerit

Eustathius, & consultò fortasse scripserit He-
 merus.

Ver. 450. Εἴ περ ἰσαθρήσειεν]

—solum densâ in caligine Turnum

Vestigat lustrans, solum in certaminæ
 poscit. En. XII, 466.

Ibid. —[Ἀλέξανδρον Θεοιδέα.] Pro-
 nunciabatur Θεοιδῇ. Quomodo & postea scribi
 ceptum est.

Ver. 459: —[ἀποτινέμεν.] Vide suprâ
 ad β', 43.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Δ'.

Ἑπόθεσις τῆς Δ' ΟΜΗΡΟΥ ῥαψωδίας.

ΕΔοξε τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἁλῶναι. Διὸ Ἀθηναῖ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὲρ Πανδάρε παρσπεύασε. Καὶ ἔτω συγχυθέντων τῶν ὄρκων, Μαχάων μὲν ἱᾶται Μενέλαον· Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν τρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γεινομένης, πολλοὶ ἐκατέρωθεν ἀναιρῶνται.

ΤΟὔτ' Ἀλεξάνδρε ἠτήθεντο, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαιτῶντο κατὰ τὰς συνθήκας τὴν τε Ἑλένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἀρπαγέντα κλήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀδικήματος τιμωρίαν, ἐν Διὸς οἱ θεοὶ βηλεύονται περὶ τῆς Ἰλίου. Καὶ Ζεὺς προτραπείς ὑπὸ τῇ Ἥρᾳ, ἀποσέλλει τὴν Ἀθηναίαν εἰς τὸ τῶν Τρώων τρατεύμα, σύγχυσιν τῶν ὄρκων ἐργασομένην. Ἡ δὲ παραγενομένη, πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελεΐτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. Καὶ βληθέντ' αὐτῷ, Ἀγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάονα τὸν ἱατρὸν μεταπέμπεται. Καὶ ἔτι περὶ τὴν θεραπείαν Μενελάου ἀσχολεμένων τῶν ἀρίστων, ἐπιάσιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. Ἀγαμέμνων δὲ ἐπιὼν τὸ τρατόπεδον, τὰς μὲν ἤδη παρατασσομένης παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ· τοῖς δὲ ἀγνοῦσι τὴν ἔφοδον τῶν Τρώων, ἐπιπλήσσει· καὶ ἔτως, συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην ἐκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

Ἐπιγραφαί.

Ὀρκίων σύγχυσις. Ἐπιπώλησις Ἀγαμέμνονος.

Ἄλλως.

* Ἐπιπώλησις.

* Vide ver. 231.
& 250.

Ἄλλως.

Διέλτα, θεῶν ἀγορὴ, ὄρκων χύσις, ἄρεσ· ἀρχή.

Ο ἱ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγορόωντο
Χρυσέῃ ἐν δαπέδῳ, μὲν δὲ σφίσι πώτνια Ἥβη

D II interim apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento ; interque hos veneranda Hebe

Ver. 1. Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνί]
Panditur interea domus Omnipotentis
Olympi /

Conciliumque vocat Divum Pater atque
hominum Rex
Sidercam in sedem, ————— Ἐπ. X, 1.
Ver.

- Νέκταρ ἔφνοχόει· τοὶ δ' χρυσεῖσι δεπᾶεσσι
 Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
 5 Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθίζεμεν Ἥρην,
 Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
 Δοῖαι μὲν Μενελάω ἀρηγόνες εἰσὶ θεῶων,
 Ἥρη τ' Ἀργεῖη, ἢ ἀλαλκομένης Ἀθηνῆ.
 Ἀλλ' ἦτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
 10 Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε Φιλομυιδῆς Ἀφροδίτη
 Αἰὲ παρμέμβλωκε, ἢ αὐτὴ κῆρας ἀμύνει·
 Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἰόμηνον Θανέεσθ.
 Ἀλλ' ἦτοι νίκη μὲν, ἀρηϊφίλα Μενελάω·
 Ἡμεῖς δ' φρεσζώμεθ', ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα·
 15 Ἡ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν ἢ φύλοπιν αἰνῶ

Nectar ministrabat; illi autem aureis poculis
 Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.

- 5 Tum continuo conabatur Saturnius irritare Junonem,
 Mordacibus verbis *subdolè* & per comparisonem loquens:
 "Duæ quidem Menelao adjutrices sunt dearum,
 "Junoque Argiva, & auxiliatrix-potens Minerva:
 "At enim ipsæ seorsum sedentes, aspicientes
 10 "Oblectantur; huic verò [*Paridi*] risum-amans Venus
 "Semper adest, & ab ipso fata repellit:
 "Et nunc conservavit putantem se moriturum.
 "Sed victoria quidem, bellicosi Menelai:
 "Nos igitur consultemus, quem exitum habituræ sint hæ res:
 15 "Utrum rursus bellumque perniciosum & certamen grave

Ver. 3. — τοὶ δὲ χρυσεῖσι] Pronunciabatur χρυσεῖσι. Prima enim corrigi non potest. Vide *suprà* ad β', 268.

Ver. 4. Δειδέχατ' ἀλλήλους] Ἦτοι ἐδεξίνυντο, προσπίπτοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς. — τῇ δέξια δίδως τὸ πωτήριον. *Athenæus*, lib. 1. cap. 11. Προσπίπτον δ' ἀλλήλους ἐχ' ὥσπερ ἡμεῖς, (τὸτο γὰρ προεκπίπτον ἐσιν,) ἀλλὰ μετὸν τὸν σκύφον. "Πλησάμενος δ' οἶνιο δέπας δίδυκ' "Ἀχιλλῆα." *Id.* lib. 5. cap. 4. Κυρίως ἐστὶ τὸτο, [προπίπτον,] τὸ ἐτέρω πρὸ ἑαυτῶ δύναι πνῖν. — "Πλησάμενος δ' οἶνιο δέπας δίδυκ' "διδυκ' Ἀχιλλῆα." Πληρύντες γὰρ προσπίπτον ἀλλήλοις, μετὰ προσαγορεύσειας. *Id.* lib. 11. cap. 14.

Primaque libato, summo tenus attigit ore;

Tum Bitiæ dedit; — ille impiger hausit Spumantem pateram. — *Æn.* 1, 741.

Ver. 6. Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην.] Ορθῶς προῖπεν, ὅτι ἐραθιστικὸς ὁ λόγος ἔσαι καὶ χλευαστικὸς, καὶ παραβλητικὸς. Et paullo superius: Οὐκ ἐστὶν ἀπλῶς παραβολὴ καὶ ἀντιθέσις, ἀλλ' ὅπως ἐραθιστικὴ καὶ χλευαστικὴ, ὡς προῖπεν. Δύο μὲν Μενελάω, μία δ' Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ ἡ μὲν Ἥρη, ὡς Ἀργεῖα, τῷ Μενελάῳ ἐπαρκεῖν ὀφείλουσα· ἡ δὲ Ἀθηνᾶ, ὡς Ἀλαλκομένης. Ἡ δὲ Ἀφροδίτη, φιλομυιδῆς, καὶ ἡ

ἀπ' Ἰλίου. Καὶ ὅμως αἱ μὲν νόσφι τῶ Μενελάῳ καθίσθουσιν· ἡ δὲ αἰ παρμέμβλωκε. Καὶ αἱ μὲν θεοραϊεῖς τέρψιν τῶν ἀγώνων, ἡ δὲ αὐτῶν "κῆρας ἀμύνει" συμπαραμένονσα, "καὶ νῦν" ἐξεσάωσεν." *Porphyrus Quæst. Homeric.* 16. *Aristophanes* voce, διαλέλλεται, (*Anibus*, ver. 1647,) in eandem ferè sententiam utitur, (si *Scholias* in *Aristophanem* fides sit,) ac *Homerus* hoc in loco voce παραβλήδην; siquidem παραβλήδην *subdolè*, sive ἀπατητικῶς, interpreteris. Denique, quidni παραβλήδην ita accipiat, quomodo Latini dicunt, *limis oculis intuens*?

Ver. 8. — ἀλαλκομένης] Quoniam præcessit Ἥρη τ' Ἀργεῖη, in eam sententiam propendo, ut legatur Ἀλαλκομένης Ἀθηνᾶ, ad conservandam analogiam. Ἡ ἐν Ἀλαλκομένης, ὁδὸς τῆς Βοιωτίας, τιμωμένη. *Schol.*

Ver. 10. Τέρπεσθον.] *Porphyrus*, loco jam citato, videtur hanc vocem in *secundâ personâ* accepisse; ut sit, *Oblectamini*; Αἱ μὲν νόσφι τῷ Μενελάῳ καθίσθουσιν.

Ibid. — φιλομυιδῆς Ἀφροδίτη]

— Venus, (nec te sententia fallit,)

Trojanas sustentat opes. — *Æn.* X, 608.

Ver. 12. Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν.] Itaque sædus deinceps fractum eo prætextu, quod *evaserit scilicet, nec interfectus fuerit Paris.*

- *Ορσομην, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμην.
 Εἰ δ' αὖτως τόδε πᾶσι φίλον ἢ ἡδὺ γήοιτο,
 *Ἦτοι μὲν οἰκίετο πόλις Πελάμοιο ἀνακτος,
 Αὖτις δ' Ἀργείῳ Ἑλένῳ Μενέλαος ἄγοιτο.
 20 *Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε ἢ Ἥρη.
 Πλησίαι αἶγ' ἦοθι, κακὰ δ' Τρώεσσι μεδέοθι.
 *Ἦτοι Ἀθηνάη ἀκέων ἦν, ἔδ' ἐτι εἶπε,
 Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγγελος ἦρει.
 *Ἥρη δ' ἔκ ἔχαδε σήθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
 25 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;
 Πῶς ἐθέλεις ἄλιον θῆναι πόνον, ἢ δ' ἀτέλεσον
 Ἰδρῶθ' ὃν ἰδρῶσα μόγῳ καμέτῳ δέ μοι ἵπποι
 Λαὸν ἀγειρέσῃ, Πελάμῳ κακὰ, τοῖό τε παῖσιν.
 *Ἐρδ' ἀτὰρ ἔτι πάντες ἐπαινέομην θεοὶ ἄλλοι.
 30 Τῷ δ' ἐμὴν ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Δαιμονίη, τί νύ σε Πριάμος Πελάμοιό τε παῖδας
 Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μανεάνεις
 Ἰλίῃ ἐξαλαπάξαι εὐκλίμενον πολίεθρον;
 Εἰ δ' σὺ γ', εἰσελθῶσα πύλας ἢ τείχεα μακρὰ,

“ Excitemus, an amicitiam inter utroque conciliemus.

“ Quod si ita hoc omnibus gratum & jucundum sit,

“ Omnino utique habitetur urbs Priami Regis,

“ Retrò autem Argivam Helenam Menelaus abducatur.

20 Sic dixit: Compresis verò labris gemebant Minervaque & Juno:

Propinquæ hæc utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.

Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,

Irata Jovi patri, ira enim ipsam sæva tenebat:

Juno verò non continuit in pectore iram, sed respondit;

25 “ Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?

“ Quomodo vis vanum reddere laborem, & sine fructu

“ Sudorem, quem sudavi præ labore? defatigati sunt mihi & equi

“ Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.

“ Fac; at nequaquam omnes comprobamus dii cæteri.

30 Huic autem valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter;

“ Improba, quæ tibi Priamus Priamique filii

“ Tanta mala faciunt, quòd indefinenter cupis

“ Illi evertere benè-ædificatam urbem?

“ Quod si tu, ingressa portas & muros altos,

Ver. 18. *Ἦτοι μὲν οἰκίετο] Pronunciatur, οἰκίετο. Cæterum Barneſius hîc edidit, μὲν. Quod tamen nihil opus: Vide ad α, 51. Optimèque respondet μὲν, sequenti ἴσθι.

Ver. 21. Πλησίαι αἶγ' ἦοθιν,] Qui istud γ' emisit, sentiet tandem quàm ad sententiam planè non sit supervacaneum,

Ver. 24. *Ἦρη δ' ἐκ ἔχαδε]

Tum regia Juno

Acta furore gravi; Quid me alta silentia cogis

Rumpere? ————— Æn. X, 62.

Alii hîc legunt. *Ἦρη δ' ἐκ ἔχαδε. Quod perinde est.

Ver. 27. Ἰδρῶθ' ὃν ἰδρῶσα] Quæ ratione, ὃν, hîc producatur; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 30. ————— νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 31. Δαιμονίη.] Vide suprâ ad β, 190.

Ibid. —τί νύ σε Πριάμος]

Quid meus Æneas in te committere tantum,

Quid Troës potuere? ————— Æn. I, 235.

Vide

- 35 Ὠμὸν βεβρώθεις Πρίαμον Πριάμοιο τε παῖδας,
 Ἄλλης τε Τρώας, τότε κεν χόλον ἐξάκessαι.
 Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τὸ γέ νεικος ὀπίσσω
 Σοὶ ἢ ἐμοὶ μεγ' ἔρσημα μετ' ἀμφοτέροισι γρήϊ.
 Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 40 Ὅππότε κεν ἢ ἐγὼ μεμαώς, πόλιν ἐξαλαπάξαι
 Τλῷ ἐθέλω, ὅθι φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάσι,
 Μῆτι λῆπτειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἔασαι.

- 35 " Crudum voraveris Priamum Priamique filios,
 " Cæterisque Trojanos; tunc foras irem saturaveris.
 " Fac, quomodo vis; nē hæc contentio posthac
 " Tibi & mihi magna concertatio inter utroque sit.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis reponere tuis;
 40 " Si quando & ego ardens, urbem excindere
 " Aliquam voluero ubi tibi dilecti homines nati sunt,
 " Nē remoreris meam iram, sed me permittas:

Ver. 35. Ὠμὸν βεβρώθεις] Hinc apud Xephorontem: Τέρας, ἢ πῶς δυνάμειθα, καὶ ὡμὸς δὲ καταπαρεῖν. Κύρι' Ἀναβίς. lib. 4. sub finem. Et, — τὸ μὴ ἔχ' ἡδέως ἐν καὶ ὡμὸν ἰσθῆν αὐτῶν. Ἑλληνικ. lib. 3.

Ver. 39. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.] Vide supra ad 4, 297.

Ver. 41. Τὴν ἐθέλω] Videntur mihi hoc minùs rectè accepisse ii, qui vertunt: Quam volo. Constructio enim hujusmodi est: Si quando & ego vehementer urbem excindere istam (scil. aliquam istarum) voluero, &c.

Ibid. — ἐκγεγάσι] Al. ἐγγεγάσι.] Ver. 42. — διατρίβειν] Vide supra ad 4, 309.

Ibid. — ἀλλά μ' ἔασαι] Fædissimè in hoc vocabulo Homerum perimultis in locis deturpavit Barneſius, scribendo ἐάσαι, ἐάσω, & similia; quæ erant omninò scribenda, ἐάσαι, ἐάσω, &c. Ignoravit nimirum Vir eruditus, vocem ἐάω, (aliasque item omnes in ἀω purum desinentes,) secundam & in Futuro & in Aoristo primo Semper producere. Lique hoc est Scriptoribus scenicis, quorum elocutio Sermoni propior est, & quibus proinde poetica illa literarum geminatio rariùs est licita.

Ὁὐ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς. Sophocl. Ajac. v. 1344.

Ὁὐκ ἐάσεις ἐδ' ὑπ' εὐφρονης βοῆς. Id. Electr. v. 631.

Ὁὐκ ἐσ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι. Eurip. Phœniss. v. 1583.

Ἀκίλας' ἐάσαι μάντιων Τροπίαματα. Ibid. v. 978.

Μίαν με μῖναι τήνδ' ἐάσειν ἡμέραν. Id. Medea, v. 340.

Καὶ μ' ἐκ αἴπαιδ' ἔδηναι, ἐδ' εἴασι σε. Id. Alcest. v. 621.

Σαμαὶ μ' ἐάσει αὐτὰ ταῦτ' ἐκρονοῖσιν. Aristoph. Nub. v. 697.

Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω, ταῦτα κὰν πεῖθομαι μὲν. Id. Ἑκκλησιαζ, v. 239.

Οἶνον δὲ πίνειν ἐκ ἐάσω Πριάμιον. Id. apud Athenæum. lib. 1. c. 23.

Quæ Virum doctum hîc in errorem induxerunt, hujusmodi sunt:

Imo. " Certissimum, inquit, τὸ ἐάσω, me-
 " diam corrîpere, vel ex unico hoc loco," Odyss. φ', 233.

Ὁὐκ ἐάσειν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἡδὲ φαρμάκην. At non advertit Vir eruditus, syllabas iæ hîc in unam coalescere; & pronunciatum fuisse, Οὐκ ἐάσειν ἐμοί: Eâdem ratione scilicet, ac in sequentibus:

Ἀγτίονε μ' αὐτῶν τρεῖν μ' ἐκ ἐὰ Παλλὰς Ἀθην.

Ἄλλ' ἐώμην μιν πρῶτα παρελθὲν πεδίον. Ibid. κ', 344.

Ἀψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ χ' ἐώμην πολέμοιο. Ibid. τ', 402.

Similiter apud Latinos,
 Uno eodemque igni, —

Virgil. Eclog. VIII, 81.
 Unâ eâdemque viâ, — En. X, 487.

Uno eodemque tulit partu, —

Æn. XII, 847.

2do. Quâ ratione Vir eruditus supra, in γ', ver. 223, rectè edidit ἐρίσειν. quod olim scriptum fuerat ἐρίσει; eâdem ratione & hîc ἐάσαι restituendum existimavit, quod olim scriptum fuerat ἐάσαι. At horum duorum vocabulorum longè diversa est ratio. Nam innumerata sunt verba in ἔσω & ἔζω, quæ penultimam & Futuri & Aoristi primi semper corripunt; nonnulla etiam in ἀω im-purum desinentia, ut γελᾶω γελᾶσω, At quæ in ἀω purum desinunt, ut ἐάω, βοάω, ἰάομαι, Τιάομαι: ea omnia & Futurum & Aoristum semper producant. Vidē supra ad 4, 67.

- Καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἐκὼν αἰκονί γε θυμῷ.
 Αἱ γὰρ ὑπὸ ἡελίῳ τε καὶ ἑρμῶ ἄστερόεντι,
 45 Ναυετάεσσι πόλεις Ὀπυχθονίων ἀνθρώπων,
 Τάων μοι πέρα κῆρ τιέσκετο Ἴλιος ἱρή,
 Καὶ Περίαμος, καὶ λαὸς ἑὺμμελίῳ Περίαμοιο.
 Οὐ γὰρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδύετο δαιτὸς εἴσης,
 Λοιβῆς τε, κνίσης τε· τὸ γὰρ λάχοντο γέρας ἡμεῖς.
 50 Τὸν δ' ἡμέϊβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
 Ἥ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόλεις,
 Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ ἐνυάγῃα Μυκλήν·
 Τὰς Διὰπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθων ᾧ περὶ κῆρ·
 Τάων ἔτι ἐγὼ πρόοθ' ἴσασμαι, ἔδὲ μεγάρω.

“ Etenim ego tibi urbem hanc dedi volens invito animo.

“ Quæ enim sub sole & cælo stellifero

45 “ Habitantur urbes terrestrium hominum,

“ Harum à me maximè ex animo honorabatur Ilium sacrum,

“ Et Priamus, & populus hastæ-fraxinæ-periti Priami.

“ Non enim mihi unquam ara carebat epulis convenientibus,

“ Libationéque, nidoréque: hunc enim fortiti sumus honorem nos.

50 Huic autem respondit deinde magnis-oculis veneranda Juno;

“ Certè mihi tres quidem muliò dilectissimæ sunt urbes,

“ Argóisque, Spartáque, & latas-vias-habens Mycene

“ Has excinde, quando tibi invisæ fuerint animo.

“ Has non ego propugno, nec invideo tibi.

310. Fraudem (ut opinor) viro erudito fecit vericulus iste, *Iliad.* κ', 299;

Οὐδὲ μὲν ὑπὸ Τρώας ἀγῆνορας εἶασεν Ἐκλῶρ·
 ubi, ex suprâ dictis, manifestò legendum,

Οὐδὲ μὲν ὑπὸ Τρώας ἀγῆνορας εἶασεν Ἐκλῶρ.
 Similis error irrepserat, ex ignoratâ prosodiâ,
Odyss. λ', 303;

Τιδῶσιν, τιμὴν δὲ λελόχασιν ἴσα θεοῖσι
 quo in loco ipse *Barneſius* rectè restituit,

— τιμὴν δὲ λελόχασιν ἴσα θεοῖσι.
 Denique similis error etiamnum infedit, *Iliad.*
 α', 124;

— καὶ ἐντύνοντο ἄρισον

& *Odyss.* π', 2;

Ἐντύνοντο ἄρισον ἄμ' ἡοῖ·

quibus in locis necessariò legendum est,

— καὶ ἐντύνοντο ἄρισον. Et,

Ἐντύνοντο ἄρισον ἄμ' ἡοῖ.

Nam ἄρισον, *grandiſſim*, primam producit:

Ὡρα ὅμως καὶ εἰς οἶκον ἀνέριος Διοκλείδας.
Theocrit. *Idyll.* XV, 146.

* Καὶ πρὸς τέτοις ἀρισώσιν τὸν Πειρανᾶ προ-
 σέμαζεν. *Aristoph.* *Equit.* 812.

— ὅπότε ἄρισον παραθήσει. *Id.* *Vesp.* 611.

Ἐπὶ τοῖσδε τὰς πρὸς αἰσιν ἐπ' αἰσιν καλᾶ.

Id. *Anib.* 1601.

Ἀρισον προτίθητο καὶ αὐτὸ ἴδισα μάσασθαι.

Id. *Pace.* 1280.

Δεῖ ταῦτ' ἢ ἀρεῶντι.

Id. Ἐκκλησιαζ. 468.

Et apud *Athenæum*, lib. 1. c. 9, rectè scrip-
 tus occurrit Versus ipse *Homericus*,

Ἐντύνοντο ἄρισον. — *Odyss.* π', 2.

Ver. 43. — δῶκα ἐκὼν αἰκονί γε θυμῷ]

Δοκεῖ δὲ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἐκὼν, τῷ αἰ-
 κονί γε θυμῷ. inquit Scholiastes. Διὸ κα-
 λῶς [immo verò *inpræſſimè*] ὁ Τρύφων, συνα-
 λείψας καὶ ἀποστέφας τὸ α' ἐν τῷ “ δῶκα,”
 συναπτει τὸ αἰκον, ἢ ἴ, “ δῶκα αἰκον αἰ-
 κονί γε θυμῷ.”

Ver. 44. — ἑρμῶ ἄστερόεντι.]

— stellantis regia cæli. *Æn.* VII, 210.

— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 45. Ναυετάεσσι] Vide suprâ ad β', 648.

Ver. 48. Οὐ γὰρ μοι ποτὶ]

— evertere gentem

Immeritam visum superis. — *Æn.* III, 2.

Ibid. — δαιτὸς εἴσης] Vide suprâ ad α', 468.

Ver. 53. Τὰς Διαπέρσαι] Verbum, διαπέρ-
 σαι, in hoc versu; & ἐπιτεῖλαι, infrâ in
 versu 64; infinitivum accipiunt, loco im-
 perativi. Ἀπαρέμφατον, inquit in utroque
 loco Scholiastes, ἀντὶ προσωκτικῆς. Equidem,
 quare utrobique non legatur imperativum,
 διαπέρσαι & ἐπιτεῖλαι, nihil video.

* Vide infrâ ad ζ', 146.

772

- 55 Εἴπερ γδ φθονέω τε, ἢ ἐκ εἰῶ Διὰ πέρσαι,
 Οὐκ ἀνύω φθονέεσσι· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός εἰσι.
 Ἀλλὰ χρεὶ ἢ ἐμὸν θέμειναι πόνον ἐκ αἰτέλεσον·
 Καὶ γδ ἐγὼ θεός εἰμι, γλυτθὲ δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
 Καί με πρεσβυτάτῳ τέκετο Κρόνῳ αἰκυλομήτης,
 60 Ἀμφότερον, γλυτθὲ τε, ἢ ἔνεκα σὴ παρθέκοιτις
 Κέκλημαι· σὺ ᾗ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
 Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ὅππῃ δ' ἔψονται θεοὶ ἄλλοι
 Ἀθάνατοι· σὺ ᾗ θαῶσον Ἀθλῳαίῃ ὀπιτεῖλαι,
 65 Ἐλθεῖν ἐς Τρώων ἢ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνῶ,
 Πειρᾶν θ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιεὺς
 Ἀρξῶσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπὶ θῆσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Αὐτίκ' Ἀθλῳαίῳ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 70 Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἔλθε μῆ Τρῶας ἢ Ἀχαιεὺς,
 Πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιεὺς
 Ἀρξῶσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαῶαν Ἀθλῳίῳ·
 Βῆ ᾗ κατ' ἐλύμποιο καρλίῳν ἀΐξασα.
 75 Οἷον δ' ἀσέρεα ἦκε Κρόνος παῖς αἰκυλομήτεω,

- 55 " Quamvis enim inviderem & non finerem excindere,
 " Nihil profecerim invidendo : quoniam multo potentior es.
 " Sed oportet & meum facere laborem non irritum :
 " Nam & ego dea sum, genus autem mihi inde, unde tibi :
 " Et me maximè-venerandam genuit Saturnus versutus,
 60 " Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjux
 " Vocor : tu autem omnes inter immortales regnas.
 " Verùm enimvero in his quidem concedemus nos inter nos,
 " Tibi quidem ego, tu autem mihi : sequentur autem dii cæteri
 " Immortales : Tu verò ocyùs Minervæ manda,
 65 " Ire in Trojanorum & Achivorum pugnam gravem,
 " Conarique, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos
 " Incipiant priores præter fœdera lædere.
 Sic dixit ; neque non paruit pater hominumque & deorum :
 Protinus Minervam verbis alatis allocutus est ;
 70 " Citò admodum ad exercitum vade, ad Trojanos & Achivos,
 " Et conare, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos
 " Incipiant priores præter fœdera lædere.
 Sic fatus, instigavit antea propensam Minervam :
 Descendit verò ea ab Olympi verticibus festinans.
 75 Qualem autem stellam mittit Saturni filius versuti,

Ver. 61. Κέκλημαι.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 66. Πειρᾶν θ', ὥς κεν]

Aut tu bella cie, conceptumque excute fœdus. *Æt.* XII, 158.

Ver. 68. — ἔδ' ἀπὶ θῆσε πατὴρ] Vituperat hoc Plato, *de Republ. lib. 2.* Vide autem suprâ ad ver. 12 ; & ad γ', 380.

Ver. 69. — ἔπειτα πτερόεντα] Vide suprâ ad α', 201.

Ver. 74. — ἀΐξασα]

Illa viam celerans —

— cito decurrit tramite *Argo.*

Æt. V, 609.

Ver. 75. Οἷον δ' ἀσέρεα] Non τὸν λεγόμενον Κομήτην, ut Scholiastes malè ; sed *Stellæ trajeczionem*,

Quæ si non cecidit, potuit cecidisse vide

- Ἡ ναύτησι τέρας, ἢ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
 Λαμπρόν· τῷ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθήρες ἱέν·
 Τῷ εἰκὴ ἦϊξεν ὅππῃ χθόνα Παλλὰς Ἀθηνῆ·
 Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσαν· θάμβος θ' ἔχεν εἰσορόωντας,
 80 Τρῳάς θ' ἵπποδάμης, ἢ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πηλείον ἄλλον·
 Ἡ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς ἢ φύλοπις αἰνῇ
 Ἔσσει, ἢ φιλότῃ μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
 Ζῶς, ὅς' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκ·
 85 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρῳῶν τε.
 Ἡ δ' ἀνδρὲς ἰκέλη Τρῶων κατεδύσαθ' ὅμιλον,
 Λαοδόκῳ Ἀντινορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
 Πάινδαρον ἀντίθεον διζήμεν, εἴ παρ' ἐφύροι·
 Εὖρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
 90 Ἐσαότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατερὰί σίχες ἀσπισάων,
 Λαῶν, οἳ οἳ ἔποντο ἀπ' Αἰσίοιο ῥοάων·

Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum,
 Splendidam; ex ea autem multæ scintillæ emittuntur:

Huic similis impetu-ferebatur in terram Pallas Minerva,
 Desiliitque in medium: stupor autem tenebat aspicientes,

- 80 Trojanosque equorum domitores, & benè ocreatos Achivos,
 Sic verò aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium;

“Sanè rursus bellumque perniciosum & pugna gravis

“Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit

“Jupiter, qui inter homines arbiter belli est.

- 85 Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.

Illa verò viro similis Trojanorum subiit multitudinem,

Laodoco Antenoridæ, forti bellatori,

Pandarum deo similem quærens, sicubi inveniret:

Invenit Lycaonis filium laudatūque fortēque,

- 90 Stantem: circaque ipsum fortes ordines clypeatorum

Militum, qui ipsum secuti fuerant ab Ælepi fluentis:

Porrò, ridiculus planè hoc in loco Scriptor
 Gallicus Terrasson: “Voilà, inquit, un Phe-

“nomene absolument inconnu sous le Nom

“d'Astre, tel que le donne Homère; mais

“je veux qu'il ait parù quelquefois comme

“Meteore, quoique je n'en aye aucune

“connoissance.” *Dissert. Critiq. sur l'Iliade.*

Part 4. chap. 5.

Ver. 78. Τῷ εἰκὴ] Legit Scholiastes, Τῷ
 ἰκέλῃ. Ex versu 86, ut videtur.

Ver. 81. Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν] Quâ ratione
 vox, τις, hic producat; & infra, *ver. 85*;
 itemque ultima, in voce ἀνδρῖ, *ver. 86*; vide
 suprâ ad *α.*, 51.

Ver. 82. — φύλοπις αἰνῇ Ἔσσειται, ἢ φι-
 λότητα] “Un presage ridicule, cet astre,
 “qui promet le guetre ou la paix; car il
 “vaudroit autant, qu'il n'eût point parù.”

Terrasson. Dissertat. Critiq. sur l'Iliade. Part.
4. chap. 6. Sed exaravit hic ingenium nimis
 acutum. Hoc enim aiunt milites; rem non

amplius in incerto fore; quippe signum dedisse
 Jovem, aliquid jam apud se statutum atque
 decretum; statim intellecturos, Paxne futura
 sit an bellum.

Ver. 84. — ἀνδρῶπων] Conjicit Do-
 mina Dacier, scribendum ἀνθρώποις. De τί-
 νωνται, vide ad *α.*, 37.

Ver. 86. Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλῃ] —
 formam assimilata Camerti,
 In medias dat sese acies.

Æn. XII, 224.

Ibid. — κατεδύσαθ'] Sic infra *κ'*, 517.
 Alii κατεδύσεθ' & κατεδύσσεθ'. A verbo
 δύσσομαι: Quod & alibi usurpatur.

Ver. 88. Πάινδαρον ἀντίθεον, — ἀμύμονά
τε,] Non, omni virtute præcellentem; erat e-
 nim perfidus; sed τοξικῆς scientiâ singulari
 peritum.

Ver. 89. Εὖρε] Orationis τὸ ἀσύνδετον,
 celeritatem indicat Minervæ.

- Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἡ ῥά νύ μοί τι πῖθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
 Τλαίης κεν Μενελάω ὅπι προέμην ταχυὸν ἰόν·
 95 Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν κῆ κῦδ' ἄροιο,
 Ἐκ πάντων ᾧ μάλιστ' Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
 Τῷ κεν δὴ πᾶμπρωτα πᾶρ' ἀγλαὰ δῶρεα φέροιο,
 Αἷ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρείος υἱόν,
 Σῶ βέλει δμηθέντα, πυρῆς ὀπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
 100 Ἀλλ' ἄγ' ὅτ' ἴδῃσιν Μενελάω κυδαλίμοιο·
 Εὐχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγευεῖ, κλυτοτόξῳ,
 Ἀρνῶν προτογόνων ῥέξιν κλειτῶ ἐκατόμβῳ,
 Οἴκαδε νοσήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης.
 Ὡς φάτ' Ἀθλιωαίη· τῷ δ' Ἐφρένας ἄφρονι πεῖθεν.
 105 Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὐξοόν, ἐξάλκ' αἰγὸς

Propè autem stans, verbis alatis allocuta est;

"Nunquid mihi parueris, Lycaonis fili bellicose?"

"Auderes sanè Menelao immittere velocem sagittam?"

95 "Ab omnibus utique Trojanis gratiam & gloriam reportares,"

"Inter omnes verò maximè ab Alexandro rege:"

"A quo profectò imprimis luculenta dona ferres,"

"Si viderit Menelaum Mavortium, Atrei filium,"

"Tuo telo domitum, rogum conscendentem tristem."

100 "Quin age, sagitta-pete Menelaum gloriâ-sublimem:"

"Vove autem Apollini in-Lyciâ-genito, arcu-inclyto,"

"Agnorum primogenitorum te sacrificaturum inclytam hecatomben,"

"Domum reversum sacrae in urbem Zeleæ."

Six dixit Minerva, huic autem animum dementi flecebat.

105 Statim eduxit arcum perpolitum, factum ex salaci capro

Ver. 92. Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη—προσηύδα.] Non malè hîc Scholiastes: Ἀθηνᾶν δὲ τὴν ὑποκρίνουσαν τὸν λογισμὸν αὐτῆς Πανδάρου. Αὐτὴς γὰρ πρὸς αὐτὸν ταῦτα διαλογίζεται· ἀπι-
 σιν γὰρ Λυκάονες, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ.
 Vide suprâ ad α', 194. Rectè itaque & Plu-
 tarchus: Ἡ γὰρ ἔχ' ὅρας—τὴν Ἀθηνᾶν, ὅτε
 πῶσαι βέλεται τὴν Ἀχαΐαν, τὸν Ὀδυσσεῖα
 παρακαλῶσαν; ὅτε συγγέαι τὰ ἔρκια, τὸν
 Πανδάρου ζητῶσαν; ὅτε τρέψασθαι τὴν Τρώαν,
 ἐπὶ τὸν Διομήδην βαδίζουσαν; Ὁ μὲν γὰρ, εὐ-
 ρεστες καὶ μάχιμοι· ὁ δὲ, τοξικὸς, καὶ ἀνόντος·
 ὁ δὲ, δεινὸς ἐπιτεῦν, καὶ φρόνιμος. De Pythiæ
 Oraculis.

Ver. 94. Τλαίης κεν] Nonnulli hoc ita ac-
 cipiant, ut sit interrogatio: Nec malè. Vir
 doctissimus Henric. Stephanus, sine interro-
 gatione legere malit. Quodd rectè fieri po-
 terit, nec tamen quicquam opus sit ut in
 præcedenti versu scribatur, Εἰ ῥά νύ μοι &c.

Ver. 101. — Ἀπόλλωνι Λυκηγευεῖ.] Τὸν
 γὰρ θεὸν τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ Λυκίου μετα-
 βαλέσσης τὸ εἶδος εἰς Λύκαιαν.—Ταύτῃ τοι
 καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνακεῖσθαι λύκον πέπυσμαι
 χαλκῶν, τὴν τῆς Λητῆς ἀδελφὴν αἰνιττόμενον.

Ælian. de Animalib. lib. X, cap. 26. Alii
 deductum existimant a λύκη: Heraclid. Pon-
 tic. de Homeri Allegor. §. 6. "Prisci Græ-
 corum, primam lucem, quæ præcedit So-
 lis exortus, λύκην appellaverunt:—ἀμ-
 φιλύκη νύξ, &c.—Ἀπόλλωνι λυκηγευεῖ
 "quod significat τῷ γεννῶντι τὴν λύκην."
 Macrob. Saturnal. lib. I. cap. 17.

Ibid. —κλυτοτόξῳ] Arcitenens. Æn.
 III, 75.

Ver. 102. —ῥέξιν] Vide suprâ ad α',
 444.

Ver. 104. —τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.]
 Pandare, qui quondam, jussus confundere
 sædus,

In medios telum torfisti primus Achives.
 Æn. V, 496.

Vide suprâ ad ver. 92, & ad ver. 12.

Ibid. —ἄφρονι.] Εὐ δὲ καὶ ταῖς ἐπιρρή-
 σεσι χρηταὶ Ὀμηροῦ, καθάπερ τινὰ ψῆφον ἰδίαν
 ἐπιφέρων τοῖς παρατιθεμένοις ἢ λογιζομένοις·—
 "τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν." Plutarch.
 de audiend. Poëtis.

Ver. 105. —ἐσύλα] Eduxit à thecâ;
 quæ appellabatur γωρυτὸς, Odysf. φ', 54.

- Ἀγέλας, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ ξέροισι τυχήσας,
 Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
 Βεβλήκει πρὸς σῆθος· ὁ δ' ὕπλιος ἔμπεσε πέτρῃ.
 Τῷ κέρει ἐν κεφαλῇς ἐκκαίδεκάδωρε πεφύκει·
 110 Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραιοξόος ἤραρε τέκτων,
 Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέῳ ἐπέθηκε κορώνῳ.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσάμβλος, ποτὶ γαίῃ
 Ἀγκλίνας· πρὸσθεν δ' ἱ, σάκεα χέρον ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
 Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι ἦεν Ἀχαιῶν,
 115 Πρὶν βληθῆς Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ' ἔλετ' ἰὸν
 Ἀβλήτα, πτερόεντα, μελαινῶν ἔρμι ὀδυνάων·
 Αἴψα δ' ἐπὶ νύκτῃ κατεκόσμευε πικρὸν οἶσόν,
 Εὐχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγῆϊ, κλυτοτόξῳ,
 120 Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξιν κλειτῷ ἐκατόμβῃ,
 Οἴκαδε νοσήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης·

Agresti, quem quondam ipse, sub pectore consecutus,

E rupe exeuntem excipiens in insidiis,

Percusserat in pectus: hic autem supinus cecidit in petram.

Hujus cornua ex capite sexdecim-palmarum nata erant:

110 Atque hæc quidem elaborans cornuum-politor aptaverat faber,

Totumque cum rectè levigasset, aureum imposuit apicem:

Et hunc quidem arcum Pandarus scitè disposuit, cum tetendisset, ad terram

Inclinans; ante autem scuta tenebant strenui socii,

Nè prius confurgerent in eum Mavortii filii Achivorum,

115 Quàm percussus esset Menelaus Mavortius, propugnator Achivorum.

Porrò ille detraxit operculum pharetræ, exemittque sagittam,

Nondum-in-venenquam-conjectam, pennatam, profundorum causam validam dolorum:

Statimque ad nervum aptavit acerbam sagittam,

Vovitque Apollini in-Lycia-genito, arcu-inclyto

120 Agnorum primogenitorum se sacrificaturum inclytam hecatomben,

Domum reversum sacræ in urbem Zeleæ,

Ver. 107. Πέτρης ἐκβαίνοντα]

Ecce feræ faxi dejectæ vertice capræ.

Æn. IV, 152.

Ver. 109. —ἐκκαίδεκάδωρα] Contendit Porius, binorum hîc, non singulorum cornuum, longitudinem denotari. Ne scilicet longior esset Arcus, quàm qui manibus tractari posset. At quid opus, obsecro, ut cornu ipsum, quàm esset longum, longitudine adæquaret Arcus?

Ver. 110. —ἤραρε] Non a præterito medio ἤραρα, sed ab aoristo ἤραρον. Vide supra ad α, 37; & ad β', 810.

Ver. 111. —χρυσέῳ] Pronunciabatur χρυσῶν. Vide supra ad β', 268.

Ver. 112. Καὶ τὸ μὲν] τίς.

Ibid. —ποτὶ γαίῃ] Ἀλ. ποτὶ γαίῃ.

Ver. 113. Ἀγκλίνας] Vide supra ad α, 309.

Ibid. —πρὸσθεν δ' ἱ σάκεα] Ἀλ. σάκεα. Quod pronuntiati idem est. At σάκεα videtur antiquior esse scriptio.

Ver. 116. Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης]

—auratâ volucrem Threïssa sagittam

Deprompsit pharetrâ, cornuque insensâ tendit. Æn. XI, 853.

Ver. 117. —μελαινῶν ἔρμι ὀδυνάων.]

Barnesius novè edidit, μελαινέων. Sed scribendum existimo, μελαινῶν. Quod enim olim scriptum erat, μελαινέων, vix ac ne vix quidem ullâ cum analogiâ (absorptâ α longâ) poterat enunciarî μελαινῶν.

Ver. 118. Αἴψα δ' ἐπὶ νύκτῃ] Quâ ratione vox, ἐπὶ, hîc ultimam producat; item βέλος, ver. 129; Vide supra ad α, 51.

Ver. 119. Εὐχετο δ'—Ἀρνῶν πρωτογόνων]

—Audacibus annue cœptis:

Ipse tibi ad tua templa feram solemnîa dona,

Et statuam ante aras auratâ fronte juvenum.

Æn. IX, 625.

Ibid. —Λυκηγῆϊ] Vide supra ad ver.

301.

Ver.

- Ἔλκε δ' ὁμῶς γλυφίδας τε λαβῶν, ἢ νύκτα βόειαν·
 Νύκτι μὲν μαζῶν πέλασεν, τόξω δ' σίδηρον.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔεινε,
 125 Αἶγξε βιός, νύκτι δ' ἐμὴν ἴαχεν, ἄλτο δ' οἷσός
 Ὀξύβελής, καθ' ὅμιλον ὀππιδέσθ' ἠμεαίνων.
 Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
 Ἀθάνατοι, πρώτη δ' Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη,
 ἥ τοι πρόσθεν εἶσα, βέλος ἐχεπδύκεις ἄμυνεν.
 130 Ἢ δ' ὅσον μὲν ἔεργον ἀπὸ χροός, ὥς ὅτε μήτηρ
 Παιδὸς ἔργει μῆαν, ὅθ' ἠδέϊ λέξατο ὕπνῳ.
 Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθωνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες

Traxit autem simul crenasque sagittæ prehenſas, & nervos bubulos :

Nervum quidem mammæ admovit, arcui autem ferrum.

Porro postquam rotundum magnum arcum tetenderat,

125 Striduit arcus, nervus autem valde sonuit, saliitque sagitta

Acutam-habens-cuspidem, in turbam advolare cupiens.

Neque tui, Menelaë, dii beati obliti sunt

Immortales, prima autem Jovis filia prædatrix,

Quæ ante te stans, sagittam mortiferam depulit.

130 Hæc verò tantum inhibuit à corpore, ut cum mater

A filio arcet muscam, quandò dulci sopitus est somno.

Ipſa verò eo direxit, ubi baltei annuli

Ver. 122. Ἔλκε δ' ὁμῶς γλυφίδας.]

—nervoque obversus equino

Contendit telum; diversaue brachia du-

cens

Constitit ———— Æn. IX, 622.

Et duxit longè; donec curvata coirent

Inter se capita, & manibus jam tangeret

æquis

Lævâ aciem ferri, dextrâ nervoque pa-

pillam.

Æn. XI, 860.

Ver. 123. Νύκτι μὲν μαζῶν πέλασεν, τόξω

δ' σίδηρον.] Macrobius verum hunc cum

versibus tribus jam novissimè à Virgilio cita-

tis comparans; "totam, inquit, rem quanto

"compendio lingua ditior explicavit! vester,

"licet periodo usus, idem tamen dixit." lib.

5. cap. 3. Cæterum de prosodiâ vocis πέ-

λασεν, vide suprâ ad d, 140.

Ibid. —σίδηρον] Virgilio, acies ferri; Li-

vio, aculeus sagittæ.

Ver. 124. Αὐτὰρ ἐπειδὴ] Vel, Αὐτὰρ ἐπει-

δ' ad numeros, rotundiùs.

Ver. 125. Αἶγξε βιός, νύκτι δ' ἐμὴν ἴαχεν.]

—sonat unâ letifer arcus,

Et fugit horrendum stridens elapsa sagitta.

Æn. IX, 631.

Extemplo teli stridorem, aurasque sonan-

tes

Audit unâ. ———— Æn. XI, 863.

Cæterum de voce ista, λίγξε, quàm singu-

larem habeat vim, ita Quintilianus: "Mi-

"nimè, inquit, Nobis concessa est ὀνοματο-

"ποιία; Quis enim ferat, siquid, simile illis

"merito laudatis, λίγξε βιός, & σίξαι ὀφθαλ-

"μὸς, fingere audeamus?" Lib. I, cap. 5.

Vide infrâ ad ver. 455.

Ver. 126. —μεναίων.] De hâc voce,

Aristoteles: Κέχρηται Ὀμηρος πολλὰ καὶ τῶν τὰ

ἄψυχα ἔμφυχα λέγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς. Ἐν

πᾶσι δὲ, τὸ ἑνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκίμει· οἷον

ἐν τοῖσδε, —"ἐπιπτεῖσθαι μεναίων." —

Ἐν πᾶσι γὰρ τέτοις, διὰ τὸ ἔμφυχα εἶναι,

ἑνερῶντα φαίνεται, Rhetoric. lib. 3. cap. 11.

Indèque Demetrius Phalereus: Ἀρίστη δὲ δο-

κεῖ μεταφορὰ τῶν Ἀριστοτέλει, ἢ κατ' ἐνέργειαν

καλεσμένη, ὅταν τὰ ἄψυχα ἐνερῶντα εἰσαῇ-

ται καθάπερ ἔμφυχα· ὥς τὸ ἐπὶ βέλους, —"ἐ-

"πιπτεῖσθαι μεναίων." —Πάντα γὰρ ταῦτα

—ζωτικαῖς ἐνεργείαις ἔοικαν. Περί Ἑρμηνείας,

§. 81. Vide infrâ ad λ', 573.

Ver. 127. Οὐδὲ σέθεν —λελάθοντο.]

Non tamen Euryali, non ille oblitus a-

morum. Æn. V, 334.

Ver. 128. —ἀγελείη] Ita restituit Bar-

nesius ex Eustathio & Scholiis & MSS. Vulg.

ἀγελείη.

Ver. 130. Ἢ δ' ὅσον μὲν ἔεργον ἀπὸ χροός]

—deflexit partim stringentia corpus

Alma Venus ———— Æn. X, 331.

Ver. 131. —λέξατο] Al. λίσσεται. Vide

autem suprâ ad β', 515.

Ver. 132. —ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες]

—teritur quâ sutilis alvo

Balteus, & laterum juncturas fibula mor-

det. Æn. XII, 273.

- Χρύσειοι σιώεχον, ἢ διπλούς ἦντετο θώρηξ·
 Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρα ἀρηρότι πικρὸς οἷσός.
 135 Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρ' ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
 Καὶ Διὰ θώρηκ' πολυδαίδαλα ἠρήρειτο,
 Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χρυῶς, ἔρκας ἀκόντων,
 Ἡ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, Διὰ πρὸς ᾧ εἴσατο ἢ τῆς·
 Ἀκρότατον δ' ἄρ' οἷσός ἐπέγραψε χροῶα Φωτός·
 140 Αὐτίκα δ' ἔρρεν αἷμα κελαϊνεφές ἐξ ὠτειλῆς.
 Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μίλῳ
 Μηονίς, ἢ Κείρεα, παρήϊον ἔμμελαι ἵππων·
 Κεῖν δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
 Ἴππῆες φορέειν βασιλῆϊ ᾧ κεῖν ἄγαλμα,
 145 Ἀμφότερον, κόσμ' οὖν ἵππῳ, ἐλατῆρά τε κῦδ'·
 Τοιοῖ τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροῖ

Aurei confringebant id, & duplex obtendebatur thorax:

Incidit itaque in balteum benè-aptatum acerba sagitta:

- 135 Et per balteum quidem adacta est affabrè-factum,
 Et per thoracem artificiosè-factum infixæ est,
 Laminamque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum.
 Quæ ipsum plurimum juvit, perforavit tamen & ipsam;
 Summamque sagitta perstrinxit cutem viri:

- 140 Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.
 Ac veluti quando aliqua ebur mulier purpurâ tinxerit
 Mæonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum:
 Jacet autem in thalamo, multique ipsum optârunt
 Equites gestare; Regi verò est repositum ornamento,

- 145 Utrunque, ornatusque equo, equitique gloria:
 Talia tibi, Menelaë, sædata sunt cruore femora

Ver. 135. Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρας—ἠρήρειτο] Pulcherrimè Motum Sagittæ describunt hi duo versiculi; in quibus sententia a pede tribrachii & dactylicis pluribus inchoata, in duplicem demum Spondæum definit. Vide suprà ad γ', 357.

Ver. 136. Καὶ διὰ θώρηκος—ἐπέγραψε χροῶα Φωτός.]

Illa volans, humeris surgunt quæ tegmina summa,

Incidit; atque viam clypei molita per oras,

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni. Æn. X, 476.

—rumpitque infixæ bilicem

Loricam, & summum degustat vulnere corpus. Æn. XII, 375.

Ver. 137. Μίτρης] Μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐπώτερον τῆς λαγόνος εἶλημα ἔρυν, χαλκῷ ἔξωθεν περιελημένον. Schol.

Ver. 139. —ἐπέγραψε.] Catullo, conscribilla vit.

Ver. 141. Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα]

Indum sanguineo veluti violaverit ostro Siquis ebur: — Æn. XII, 67.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Poëtarum “par penè splendor am-
 borum est.” lib. 5, cap. 12. Lucianus jo-
 cosè, Πίετορὺν hinc optimum nuncupat Ho-
 merum: Μαλλὸν δὲ τῶν ἀρίστων τῶν Γραφίαν
 Ὀμήρον, παρόντος Εὐφράνορος καὶ Ἀπελλῆ, δι-
 δέχμεθα. Οἷον γὰρ τι τοῖς Μενελάῳ μηροῖς τὸ
 χρῶμα ἐκεῖνος ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι ἐκείνας ἡ-
 ρέμα περιελημένον, &c. Dialog. qui appellatur
 Εἰκόνες. Notatu dignius est, quod ait Pau-
 sanias: Ἐλέφαντα, ὅσος μὲν ἐς ἔργα καὶ ἀν-
 δρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐν παλαιῇ δὴλοι πάντες εἰδό-
 τες· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία πρὶν ἢ διαβῆναι, Μακ-
 ῶνας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, εὐδὲ ἐωρήκεσαν ἀρχῇ,
 πλὴν Ἰνδοῦ, καὶ Λιεύαν, καὶ ὅσοι πλησιόχωροι
 τότε. Ἀλλοὶ δὲ καὶ Ὀμήρος, ὃς βασιλεὺς
 κλῖνας μὲν καὶ σικίας τοῖς εὐδαιμονέστεροις αὐ-
 τῶν, ἐλέφαντι ἐποίησε νέκροσσημένους, θηρία δὲ
 ἐλέφαντος μνήμην εἰδεμένην ἐποίησατο. Attic.
 lib. I, cap. 12.

Ver. 146. —μηροῖ Εὐφύες, κνήμαί τ', ἡδὲ
 σφυρὰ καὶ ὀπίπεδοι.] Pulcherrimè sanguinis
 lentè delabentis tramitem quasi ob oculos po-
 nunt hæc verba.

Ibid.—καὶ] Vide suprà ad β', 43.

- Εὐφύες, κνήμαί τ', ἡδὲ σφυρὰ καὶ ἑπένερεθε.
 ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 ὧς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὤτειλῆς·
 150 ῥίγησεν δ' ἡ αὐτὸς ἀρηϊφίλοϛ Μενέλαος.
 ὧς δ' εἶδεν νῦν τε καὶ ὄφρα ἐκτὸς ἐόντας,
 Ἄφορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀγέεθι.
 τοῖς δ' βαρυσθενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
 χεῖρὸς ἔχων Μενέλαον ἐπεσθενάχοντο δ' ἑταῖροι.
 155 Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὄρκι' ἔταμνον,
 οἷον πρὸς ἡσέας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
 οὐ μὲν πως ἄλλιον πᾶσι δόρυ, αἶμά τε ἀρνῶν,
 σπονδαὶ τ' ἀκρητοὶ, καὶ δεξιά, ἧς ἐπέπιθον.
 160 εἴπερ γὰρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιοϛ ἔκ' ἐτέλεσεν,
 Ἐκ τε καὶ ὄψ' ἐτελεί· σὺν τε, μεγάλῳ ἀπέτισαν,
 σὺν σφῆσι κεφαλῇσι, γυναιξὶ τε, καὶ τέκνεσιν.
 εὖ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα καὶ φρένα καὶ καὶ θυμόν,
 Ἔσσε' ἡμᾶρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιϛ ἱρή,
 165 καὶ Περίαμοϛ, καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Περίαμοιο.
 Ζῶς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγϛ, αἰθέριναίων,

Formosa, suræque, & malleoli pulchri inferiūs.
 Cohorruit autem deinde rex virorum Agamemnon,
 Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere :

- 150 Cohorruit autem & ipse bellicosus Menelaus,
 Quum verò vidit nervumque & sagittæ hamos extra existentes,
 Iterum ei animus in pectoribus collectus est.
 Inter hos autem graviter suspirans locutus est rex Agamemnon,
 Manu tenens Menelaum ; adgemebantque socii :
 155 " Cläre frater, in mortem ergo tibi sædera percussi,
 " Solum cum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare :
 " Quandoquidem ita te vulnerarunt Trojani, & sædera firma conculcârunt.
 " Non tamen ullo modo irritum erit sædus sanguisque agnorum,
 " Libaminâque mero-facta, & dextræ, quibus filii sumus.
 160 " Etiam si enim protinus Olympius non perfecerit,
 " Attamen tandem aliquando perficiet ; & magno luerint,
 " Cum propriis capitibus, uxoribusque & liberis,
 " Benè enim ego hoc scio mente & animo,
 " Erit dies, quando pereat Ilium sacrum,
 165 " Et Priamus, & populus hastæ-fraxinæ-periti Priami.
 " Jupiter utique ipsis Saturnius, in excelsis sedens, in æthere habitans,

Ver. 151, —ἐκτὸς ἐόντας,] *Carni non infixos.*

Ver. 152. Ἄφορρόν οἱ θυμὸς] Quâ ratione, ἄφορρον, hæc ultimam producat ; itemque κασίγνητε, ver. 155 ; & τι, ver. 161 ; & σφῆσι, ver. 162. vide supra ad α, 51.

Ver. 155. Φίλε] Vide infra ad ε, 61.

Ver. 161. —ἀπέτισαν] Itâ edidit *Barneſius* ; Rectè, ut mihi quidem videtur. *Vulg.* ἀπέτισσαν.

Ver. 163. Εὖ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα] Vide ζ,

447 : Εὖ μὲν γὰρ τότε οἶδα &c.

Ver. 164. Ἔσσε' ἡμᾶρ, ὅταν] Scilicet & tempus veniet, cum—

Georgic. I, 493.

—tempus erit, magno cum optaverit emptum

Intactum Pallanta, —*Æn. X, 503.*

Ver. 166. —ὑψίζυγος]

ἐπὶ ζυγοῖς

καθίστη' ἀρχῆς.—*Eurip. Phœniss. ver. 74.*

Ver.

- Αὐτὸς ὀπίσσεισιν ἐρεμνίῳ Αἰγίδα πᾶσι,
 Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔασε) ἔκ ἀτέλεσθαι·
 Ἀλλὰ μοι αἶνόν ἄχθ' σέθεν ἔασε), ὦ Μενέλαε,
 170 Αἶ κε θάνης, ἢ μοῖραν ἀναπλήσης βιότοιο·
 Καί κεν ἐλέγχις) πολυδίψιον Ἄργ' ἰκοίμην.
 Αὐτίκα γ' ὀμνήσον) Ἀχαιοὶ πατερίδ' αἴης,
 Κάδ' δέ κεν εὐχῶλιν Περίανφ ἢ Τρωσὶ λίποιμην,
 Ἀργεῖιν Ἐλένιν· σέο δ' ὅσ' αἰά πύσει ἄρ' αἶσθαι
 175 Κεῖμεν ἐν Τροίῃ, ἀτελεσθέντ' ὅπ' ἐργῶ.
 Καί κέ τις ὦδ' ἐρέει Τρώων ὑπερλωρεόντων,
 Τύμβῳ ὀπθρῶσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 Αἴθ' ἔτ' ὅς τις ὀπ' αἰσὶ χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
 Ὡς ἢ νῦν ἄλιον στρατὸν ἡγαγὼν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
 180 Καὶ δὴ ἔβη οἰκόνδε φίλιν ἐς πατερίδα γαῖαν,
 Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 Ὡς ποτὲ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
 Τὸν δ' ὀπθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
 Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·

- " Ipse incutiet terrificam Ægida omnibus,
 " Ob hanc fraudem iratus : Hæc sanè erunt non irrita :
 " Sed mihi gravis dolor tui causâ erit, O Menelae,
 170 " Si moriaris, & fatum adimpleveris vitæ :
 " Utique summâ tum ignominia notatus charum Argos repetam.
 " Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
 " Gloriam verò Priamo & Trojanis relinquemus,
 " Argivam Helenam : tui autem offa putrefaciet terra
 175 " Jacentis in Troja, non-ad-finem-perducto super bello.
 " Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
 " Sepulchro insultans Menelai gloriosi ;
 " Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
 " Sicut & nunc incassum exercitum duxit huc Achivorum :
 180 " Ac scilicet rediit domum, dilectam in patriam terram,
 " Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao :
 " Sic aliquando aliquis dicet ; tunc mihi dehiscat lata terra.
 Hunc autem confirmans allocutus est flavus Menelaus :
 " Bono sis animo, neque quiescamus terrefactas cœpias Achivorum :

Ver. 167. Αὐτὸς ὀπίσσεισιν ἐρεμνίῳ Αἰγίδα]

ipsum
Credunt se vidisse Jovem, cum sæpè ni-
grantem

Ægida concuteret dextrâ.

Æs. VIII, 354.

Ver. 171. — πολυδίψιον Ἄργος] Πολυ-
πύκνον, Athenæus, lib. 10. cap. 9 ; & Strab.
lib. 8. Ubi & πολυδίψιον & πολὺ δ' ἵψιον à
nonnullis scriptum memorat.

Ver. 174. — πύσει] Nonnulli, minùs
rectè, πύσει.

Ver. 178. — τλήσει] Ita edidit Bar-
thesius ; Rectè, ut mihi quidam videtur,

Scholiastes itidem, τελείσει. Vulgg. τλή-
σει.

Ver. 181. Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ] Tam sine
Helenâ & spoliis, quàm sine Menelao.

Ver. 182. Ὡς ποτὲ τις ἐρέει.] Quâ ratione,
tis, hic producatur ; item ultima in ἰσα-
μενος, ver. 203 ; & in πάλιν, ver. 214 ; vide
suprà ad 4, 51.

Ibid. — τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Hoc
ita accepit Scholiastes, ut vertendum sit, non,
tum mihi dehiscat lata terra ; sed, tum mihi
dehiscat latum terra.

Sed mihi vel tellus optem priùs ima de-
hiscat.

Æs. IV, 24.

- 185 Οὐκ ἐν καίρῳ ὅζῃ πάγῃ βέλῃ, ἀλλὰ πάροιθεν
 Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολῃ, ἥδ' ὑπένεθρεν
 Ζῶμά τε, ἢ μήτηρ, τὴν χαλκῆς κάμον ἄνδρες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Αἴ γ' ὃ δὴ ἔτῳς εἶη, φίλῃ ὦ Μενέλαε·
 190 Ἐλκος δ' ἰητὴρ ὀπιμάσσει, ἥδ' ὀπιθήσει
 Φάρμαχ', ἃ κεν παύσῃσι μελαιναίων ὀδυμένων.
 Ἦ, ἢ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
 Ταλθύβι, ὅτι τάχιστα Μαχάονα δούρο κάλεσσον,
 Φῶτ', Ἀσκληπιὸς υἱὸν ἀμύμονῃ ἰητῆρος,
 195 Ὅφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
 Ὅν τις οἰσδύσας ἔβαλεν, πῆξων εὖ εἰδώς,
 Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δ' ὀνείθεος.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκέσας·
 Βῆ δ' ἰέναι κτ' λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 200 Παπλαινῶν ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
 Ἐσαότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατερὰί σίχες ἀσπισάων,
 Λαῶν, οἳ οἱ ἔποντο Τρώεσσι ἐξ ἵπποβότῳ.

- 185 " Non in lethali loco acuta fixa est sagitta, sed antè
 " Tutatus est balteusque varius, & subitùs
 " Cinctusque, & lamina, quam ærarii cuderant fabri.
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon ;
 " Utinam sanè ita sit, dilecte ô Menelae :
 190 " Vulnus autem medicus tractabit, & adhibebit
 " Medicamina, quæ sedent tetros dolores.
 Dixit ; & Talthybium, divinum præconem, allocutus est ;
 " Talthybi, quàm citissimè Machaonem huc accerse
 " Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,
 195 " Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum,
 " Quem aliquis missâ-sagittâ vulneravit, arcuum peritus,
 " E Trojanis, vel Lyciis ; quod illi quidem gloria, nobis verò luctus.
 Sic dixit ; neque ei præco immorigerus fuit, quum audivisset :
 Perrexit autem ire per copias Achivorum ære-loricatorum,
 200 Circumspiciendo-quærens herodem Machaonem : illum verò vidit
 Stantem ; circumque ipsum fortes ordines clypeatorum
 Militum, qui ipsum secuti sunt Tricâ ex equorum-altrice.

Ver. 185.—πάγῃ] Ex hoc aoristo fit πάγος, collis. Unde Areopagus, penultimâ brevi. Vox latina, pagus, ab aliâ est origine.

Ver. 186.—παναίολος] Mobilis, Porphyrio. Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 192.—θεῖον κήρυκα] Vide suprâ ad α', 334.

Ver. 194. Φῶτ', Ἀσκληπιὸς υἱὸν] Vox, φῶ-
 τας, non hîc φάριλλας ; Quod est ridiculum,
 & Poëta omninò indignum : Sed aut vi-
 rum inclytum denotat, aut (quod ait Pausa-
 nias, lib. 2. cap. 26.) " φῶτ', Ἀσκληπιὸς
 " υἱὸν," ὡς ἂν εἰ λόγῳ, " θεῖον παῖδ' ἀνδρῶ-
 " ποι."

Ver. 202.—οἳ οἱ ἔποντο Τρώεσσι] Cum

hoc nomen alibi scriptum sit, Τρίκκη ; &
 verbo ἔπον utatur Homerus, λ', 483, Τρῶες
 ἔπον πολλοί ; edidit hoc in loco Barnesius,
 & omninò legendum contendit, οἳ οἱ ἔπον
 Τρίκκης ἔξ. Sed eruditè respondet Auctor
 Anonymus, in his rebus apprimè sagax, in-
 terque paucos (ut opinor) facilè dignoscen-
 dus, (in Actis Eruditor. Lipsiens. ad Februar.
 1712 :) " Pessimè posuit Barnesius ἔπον,
 " ut, secuti sunt, significet ; pro, ἔποντο.
 " Semper Græcis, ἐπισθαι sequi, non ἔ-
 " πων. Fallitur etiam vehementer, dum
 " hanc suam scriptionem defendit ex I-
 " liad. λ', 483, Τρῶες ἔπον πολλοί. Nam
 " ibi ἔπον divulgatum est ab ἀμφί ; ut fie
 ἀμφισπον,

- Ἀρχῇ δ' ἰσάμηνος ἔπεια πλερόεντα προσηύδα·
 Ὅρσ', Ἀσκληπιάδῃ καλῆει κρείων Ἀγαμέμνων,
 205 Ὅφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρεΐος υἱόν,
 Ὅν τις οἷς δ' αἶας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
 Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι ᾗ πένθος.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρνε·
 Βάν δ' ἰέναι καθ' ὁμίλον ἀνὰ στρατὸν εὐρύω Ἀχαιῶν.
 210 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
 Βλήμηνος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγνυέρεθ', ὅσοι ἄριστοι,
 Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν λέσσοισι παρέστατο ἰσόθεος Φῶς·
 Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος εἵλκεν οἰζόν·
 Τῇ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγρ' ὀξέες ὄλκοι·
 215 Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἥ δ' ἐπ' ἐνέρθε
 Ζῶμά τε, καὶ μήτερον, τῷ χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἔλκος, ὃδ' ἔμπεσε πικρὸς οἰζὸς,
 Αἶμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἥπια φάρμακα εἰδώς
 Πάσσε, τὰ οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
 220 Ὅφρα πῶς ἀμφεπέποντο βολῷ ἀγαθὸν Μενέλαον,

Propè autem stans, verbis alatis allocutus est;

"Veni ocyàs, Æsculapiade; vocat rex Agamemnon,

205 "Ut videas Menelaum mavortium, Atrei filium,

"Quem aliquis sagittâ-misâ vulneravit, arcuum peritus,

"E Trojanis, vel Lyciis: quod illi quidem gloria, nobis autem luctus.

Sic dixit; huic verò animum in pectoribus commovit:

Perrexerunt autem ire per turbam, per exercitum latum Achivorum.

210 Ac quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus

Vulneratus fuerat, circumque ipsum congregati erant quique præstantissimi,

Coronâ-factâ, ille verò in mediis stabat divinus vir;

Protinus utique è balteo benè-aptato extraxit sagittam:

Ea verò dum extraheretur, retrò curvati sunt acuti hami:

215 Solvit porrò ipsi balteum variegatum, & subtùs

Cinctumque, & laminam, quam ærarii cuderant fabri.

Atque ubi inspexerat vulnus, quo inciderat acerba sagitta,

Sanguine exucto, lenia medicamenta peritus

Insuperat, quæ ejus quondam patri amicus præbuit Chiron.

220 Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,

"ἀμφίπιν, (ut rectè Eustatbius,) id est,

"περιέπιν, ut minora Scholia exponunt.

"Ἀμφίπιν autem & περιέπιν, longè aliud

"significant quàm ἐπιπιναι. Respondent

"illis latina verba, excipere, tractare, &

"habere. — Nec est ut putet, in præsentī

"etiam loco, ἐπιν referri debere ad ἀμφί,

"quod hīc itidem est in versu antecedente:

"Nam hīc ad ἀμφί, addiscendum ἀπὸ κοι-

"νῷ est εἰσπινεσθαι: ut sit, — τὸν δ' ἐνόησαν

"Ἐσαότ' ἀμφί δέ μιν κρατερὰί σ' ἴχες (εἰσπιν-

"εἰσαν) ἀσπιστῶν Λαῶν, οἱ οἱ ἐπὶ τὸ Τρῳικὸν

"ἔξ. Potest etiam tantum subaudiri ἦσαν.

Hæc ille. Planè, si Τρῳικὸν scribi nequivisset,

facillimè potuisset dicere Ποῖτα,

Λαῶν οἱ οἱ ἐπὶ τὸ Τρῳικὸν ἰπποβοτόιο.

Ver. 210, 216. Ἀλλ' ὅτε δὴ — Αὐτίκα δ'

ἐκ] De isto δὲ, (& similiter τότ' αὖ, ver.

201,) vide suprà ad α', 57.

Ver. 211. — περὶ δ' αὐτὸν ἀγνυέρεθ' ἴσ-

σοι ἄριστοι.] Stant lecti circum juvenes; ipsæ ager —

Æn. X, 837.

Ver. 215. — παναίολον] Vide suprà ad

β', 816.

Ver. 218. — ἥπια φάρμακα εἰδώς Πάσι.]

Scire potestates herbarum, usumque me-

dendi. Æn. XII, 396.

Ver. 220. — βολῷ ἀγαθῷ Μενέλαον.]

Vide suprà ad β', 408.

Ver.

Τόφρε δ' ὅππῃ Τρώων σίχες ἤλυθον ἀσπισάων·
 Οἱ δ' αὖτις κτ' τόχῃ ἔδωκ, μνήσαντο δ' ἡ χάρις.
 Ἐνθ' ἐκ ἀν βελόναι ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
 Οὐδὲ καταπύωσόν, ἐδ' ἐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι.
 225 Ἀλλὰ μάλα πρὸ δούλια μάχῃ εἰς κυδάνειρον.
 Ἴππερ μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ·
 Καὶ τὲς μὲν θρασυπῶν ἀπάνδρ' ἔχε φυσιόωντας
 Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίῃ Περσείδῃ.
 Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρὰ χεῖρ', ὅππότε κέν μιν
 230 Γῆα λάβῃ κάματος, πολέας θλακοισι γένοιτα·
 Αὐτὰρ ὁ περὶ εὖν ἐπεπαλεῖτο σίχας ἀνδρῶν·
 Καί ῥ' ἐς μὲν πρὸ δούλιας ἴδοι Δαναῶν ταχυπόων,
 Τὲς μάλα θαρσύνεσκε παρὰ χεῖρ' ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θέρειδος αἰκῆς·
 235 Οὐ γὰρ ὅππῃ ψεύδεσσιν πατὴρ Ζεὺς ἔσσει ἀρωγὸς·
 Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσαντο,
 Τῶν ἦτοι αὐτῶν τέρενα χροῶ γυῖες ἔδον·
 Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχως τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα·
 Ἀξομῶ ἐν νήεσσιν, ἐπὶ πῶ πολυέθρον' ἔλωμ'·
 240 Οὐσίνας αὖ μεθιέντας ἴδοι συγερῶ πολέμοιο,

Interim Trojanorum ordines admovebantur clypeatorum :
 Atque hi rursus arma induerunt, & recordati sunt pugnae.
 Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
 Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare ;
 225 Sed valde properantem pugnam in gloriosam.
 Equos quidem enim dimisit, & currus varios ære :
 Et hos quidem minister seorum tenebat anhelantes
 Eurymedon, filius Ptolemæi Piraïdæ :
 Huic plurimum mandavit prope se currus tenere, si quando ipsum
 230 Per membra occuparet defatigatio, multos obcurrentem & imperitantem :
 At ipse pedester existens [*pedes*] obibat *lustrans* ordines virorum :
 Et quos quidem properantes videret Danaorum velocium-equitum,
 His magnoperè animum addebat astans verbis ;
 “ Argivi, ne quid remittatis de acri fortitudine :
 235 “ Non enim mendacis pater Jupiter erit auxiliator :
 “ Sed qui priores præter fœdera injuriam-intulerunt,
 “ Horum certè ipsorum tenera corpora vultures vorabunt :
 “ Nos verò uxoresque dilectas, & infantes liberos,
 “ Abducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.
 240 Quos autem è contrario detrectantes videret triste bellum,

Ver. 223. "Ενθ' ἔτι αὖ βριζόντα ἰδοίς]
 Tum verò Teucri incumbunt, ———.
 Migrantes cernas, ———.

Æn. IV, 397, 401.
Ver. 226. — ἵασι] Vide suprâ ad ver. 42.
Ver. 220. — παρισχέμεν] Al. παρισχέ-
μεν, & παρσυχέμεν.

Ver. 220. — περισχόμεν] Al. περισχέ-
μεν, & παρασχόμεν.

Ver. 23 I.—ἐπεπώλεῖτο] Hinc inscrip-
tus hic liber, 'Επιπώλησις' ut rectè notavit
Barnesius.

Ver. 233.—*παρισάμινος ἐπίεσιν*] *Quâ*
ratione, παρισάμινος, hic ultimam producat;
item χαλωτῶσιν, ver. 241; & δὲ, ver. 274;
vide supra ad α', 51.

Ver. 235. — ἐνὶ Ἰουδαίῳ] Ambiguum est, scripserint *Homerus*; ἐνὶ Ἰουδαίῳ: ut dicat, interprete *Eustathio*, ὅτι ὁ Ἰουδαίος τῆς *Βοιωτίας* an, ἐνὶ Ἰουδαίῳ: ut dicat, ὅτι ἐν *ἑσὶ* *Βοιωτὸς* τοῖς *Ἰουδαίοις* *Ἰωνοῖς*.

- Τὸς μάλ' α νεικέεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 Ἄργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, ἃ νυ σέβεσθε ;
 Τίφθ' ἔτ' ὅπως ἔσητε τεθνηπότες, ἢ ὅτε νεβροί ;
 Αἰ' τ' ἐπεὶ ἔν' ἔκαμον, πόλεος πεδίοιο θύεσσαι,
 245 Ἐσάσ', ἔδ' ἄρα τίς σφι μὲν φρεσὶ γίγνετ' ἀλκή·
 ὧς ὑμεῖς ἔσητε τεθνηπότες, ἔδ' ἐμάχεσθε.
 Ἡ μένετε Τρῶας χεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
 Εἰρύατ' εὐπρυμνοί, πολιῆς ὅπῃ θινὶ θαλάσσης,
 Ὅφρα ἴδῃτ' αἰὲν ὑμῖν ὑπέρβλην χεῖρα Κρονίων ;
 250 ὧς ῥ' ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν·
 ἦλθε δ' ὅπῃ Κρήτεσι, κιὼν ἀνὰ ἑλαμὸν ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομένηα δαΐφρονα θωρήσαντο·
 Ἰδομένης μὲν ἐνὶ προμάχοις σὺν ἑκείλῳ ἀλκίῳ,
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ἄτρυνε Φάλαγγας.
 255 Τὸς ἧ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Αὐτίκα δ' Ἰδομένηα προσηύδα μελιχίοισιν·
 Ἰδομένη, πέρι μὲν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
 Ἡμὲν ἐνὶ πολέμῳ, ἢ δ' ἀλλοίῳ ὅπῃ ἔργῳ,

Eos valdè objurgabat iracundis verbis ;

“ Argivi, sagittis addicti, probro digni, nonne vos pudet ?

“ Curnam sic statis stupidi, sicut hinnuli ?

“ Qui utique postquam fessi sunt, per magnum campum currētes,

245 “ Stant, nec ullum ipsis in præcordiis est robur :

“ Sic vos statis stupidi, neque pugnatis.

“ Anne expectatis Trojanos dum propius veniant, ubi naves

“ Subductæ sunt pulchras-puppas habentes, cani in littore maris,

“ Ut cognoscatis, an vos protegat manu Saturnius ?

250 Sic is imperitans obibat ordines virorum :

Venitque ad Cretenses, iens per catervas virorum.

Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur.

Idomeneus quidem in primâ acie erat apro similis robore ;

Meriones autem ei extremas incitabat phalangas.

255 Hos ergo conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon

Protinûsque Idomeneum allocutus est blandis verbis ;

“ Idomeneu, equidem te honoro præ Danais pernicibus-equitibus,

“ Tum in bello, tum alio qualibet in opere,

Ver. 242. — ἰόμωροι] Vulgò explicant, οἱ περὶ τοῦ ἰὸς μεμνημένοι. Sicuti ἐλχεσίμωροι, & similia. Quod si verum est ; nec ab aliâ, jam fortè ignotâ, deducta sunt hæc origine ; videbitur istud μῶροι, contractum ex prioribus syllabis τῶ, μέμωρα vel μεμώρημαι ; simili ferè ratione ac, apud Latinos, lægi, sēdi, & similia, ex inusitatâ lælęgi, sēlędi, &c.

Ibid. — ἃ νυ σέβεσθε ;] Verbum, σέβεσθαι, propriè Hominum est ; Rerum, non nisi κατὰχρησικῶς. Unde in transcurso emendandus apud Euripidem, Electræ versus 1273 ;

Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστῆριον.

Ubi, primò, vox εὐσεβὲς, cum χρηστῆριον conjuncta, nihili est. Deinde istud σεμνὸν εὐ-

σεβὲς, quàm hiulcum & inconcinnum ! Legendum,

Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβέσι χρηστῆριον.

Videturque ex rythmo, ita pronuntiatum fuisse, ac si scriptum esset εὐσεβεσι. Quod & in similibus locum habet.

Ver. 249. — κρονίων] De profodiâ vocis κρονίων, κρονίωνος, κρονίανος, vide suprâ ad α', 397 & 265.

Ver. 253. — ἑκείλῳ ἀλκῇ] Ita Barnesius ex MS. Al. ἑκελός.

Ver. 257. — πέρι μὲν σε τίω] Ineptè admodum hîc annotat Barnesius : “ vel hinc patet, priorem τῷ τίω communem.” Nam in τίω, τίεσθαι, & similibus, ubi duæ Vo-

cales

- Ἦδ' ἐν δαίτῃ, ὅτε πέρ τε γερῆσιον αἶθοπα οἶνον
 260 Ἀργείων οἱ ἀεῖσοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρων.
 Εἵπερ γάρ τ' ἄλλοι γε κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Δαιτῶν πίνωσιν, σὸν δ' ὃ πλεῖον δέπας αἰεὶ
 Ἔσηχ', ὥσπερ ἐμοὶ, πῖεῖν, ὅτε θυμός αἰνώγοι.
 Ἀλλ' ὄρσθ' ὀλέμεόνδ', οἷος πάρος εὖχεο εἶναι.
 265 Τὸν δ' αὖ Ἰδομενίδης, Κρητῶν ἀγὼς, ἀντίον ἤδα
 Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐρήσας ἐταῖρος
 Ἔασομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέσθην ἢ κατένδυσσά·
 Ἀλλ' ἄλλως ὄτρυνε κερηκομόωντας Ἀχαιῆς,
 Ὄφρα τάχιστα μαχάμεθ'· ἐπεὶ σὺ γ' ὄρκι ἔχθισσας
 270 Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος ἢ κήδε' ὀπίσσω
 Ἔασετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσαντο.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δ' ὑπαρῶχετο, γηθόσυνος κῆρ·
 Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάνεσσι, κιὼν ἀνὰ ἑλαμὸν ἀνδρῶν·
 Τῷ δ' ἐκορυσσεόθην· ἄμα δ' ἐνέφος εἶπετο πεζῶν.
 275 Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,

- " Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum
 260 " Argivorum proceres in crateribus miscunt.
 " Erſi enim cæteri comantes Achivi
 " Portionibus-certis bibunt, tuum fanè plenum poculum ſemper
 " Stat, ſicut mihi *meum*; ut bibas, quando animus juſſerit.
 " Sed propra in bellum, qualis antea gloriabaris eſſe.
 265 Hunc autem Idomeneus, Cretenſium dux, contrà ſic eſt allocutus;
 " Attrida, valdè quidem tibi ego concors ſocius
 " Eto, ſicut primùm promiſi & annui:
 " Verùm alios hortare comantes Achivos,
 " Ut quamprimùm pugnemus: quoniam ſœdera confuderunt
 270 " Trojani; his utique mors & dolores poſtmodum
 " Erunt, quoniam priores contra ſœdera injuriam-intulerunt.
 Sic dixit; Atrides verò præteribat lætus corde:
 Venitque ad Ajaces iens per catervas virorum:
 Hi verò armabantur: ſimulque nimbus ſequēbatur peditum.
 275 Sicut autem quando à ſpeculâ vidit nubem paſtor vir [*paſtor aliquis*]

cales non concurrunt, prior Homero nunquam corripitur.

Ver. 259. — αἶθοπα οἶνον] Vide ſuprà ad α, 462.

Ver. 262. — σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ.] Οἱ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τὸ νόμα, κεραμῆνοι παρεσῆκεσαν· ἐξ ὧν οἱ κύριοι διακονέμηναι, τοῖς μὲν ἐντιμωτάτοις αἰεὶ πλήρες παρείχοντο τὸ ποτήριον· τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἱσθηδίνεμον· Ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενεία φησὶ, " Σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ. *Athenæus, lib. 5. cap. 4.* Vide ſuprà ad ver. 4.

Ver. 272. — παρῶχετο, γηθόσυνος κῆρ·] —gaudens incedit. *Æn. I, 694.*

Ver. 274. — ἄμα δὲ νέφος εἶπετο πεζῶν.] Inſequitur nimbus peditum.

Æn. VII, 793.

Ver. 275. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς]

—catinpoque atrum rapit agmen apertor;
 Qualis ubi ad terras abrupto fidere nimbus

It mare per medium; miseris heu præſcia longè

Horreſcunt corda agricolis; dabit ille ruinas

Arboribus ſtragemque ſatis, ruet omnia latè:

Antevolant, ſonitumque ferunt ad littora venti:

Talis in adverſos duſtor Rhætejus hoſtes
 Agmen agit; denſi cuneis ſe quiſque coactis

Agglomerant. — *Æn. XII, 450, Ibid. — εἶδεν]* Notat *Henr. Stephanus,*

Parphyrum legiſſe εἶδεν.

- Ἐρχόμενον κ' ἔπ' οὐλον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
 Τῷ δέ τ', ἀνέθεν ἔοντι, μελάντερον, ἤντε πῖσσα,
 Φαίνεται ἰὸν κ' οὐλον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλῶν.
 ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπὸ τε σπέος ἤλασε μῆλα·
- 280 Τοῖσιν ἄμ' Αἰάντεσσιν ἀρηϊβόων αἰζηῶν
 Δήϊον ἐς πόλεμον πυκινὰ κίνυτο Φάλαγγες
 Κυάνεαι, σάκεσιν τε κ' ἔχρεσι πεφρικυῖαι.
 Καὶ τὸς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 Καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
- 285 Αἶαν', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 Σφῶϊ μὲν, εἰ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν ἔτι κελδύω·
 Αὐτῷ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἴφι μάχεσθαι.
 Αἰ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, κ' Ἀθηναίη, κ' Ἀπολλων,
 Τοῖσιν πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
- 290 Τῷ κε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πελάμοιο ἀνακτορ,
 Χερσὶν ὕψ' ἡμετέρησιν αἰλῆσά τε, περβομένη τε.
 Ὡς εἰπὼν, τὸς μὲν λίπεν αὐτῆ, βῆ δ' ἔμετ' ἄλλους·
 Ἐνθ' ὅγε Νέστωρ ἔτετμε, λιγυῶ Πυλίων ἀγορητῶν,
 Οὗς ἐτάρκεσσι γέλλοντα, κ' ὀτρυνόντα μάχεσθαι,
- 295 Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορα τε, Χρόμιόν τε,

Venientem per mare à Zephyri flatu ;

Eique, procul stanti, nigra, ceu pix,

Apparet veniens per mare, ducitque turbinem multum,

Cohorrétque videns, subque speluncam cogit pecudes :

280 Tales simul cum Ajacibus velocium in bello juvenum

Hostile in praelium densæ movebantur phalanges

Fuscæ, scutisque & hastis horrentes.

Et his quidem lætatus est visis rex Agamemnon,

Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus ;

285 " Ajaces, Argivorum duces ære-loricatorum,

" Vobis equidem, nec enim convenit, milites incitare non præcipio ;

" Vos enim ipsi valde populum instigatis ad fortiter pugnandum.

" Utinam enim, ô Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,

" Talis omnibus animus in pectoribus esset :

290 " Sic citò caderet urbs Priami regis,

" Manibus nostris captâque, excisâque.

Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivi autem ad alios ;

Ubi is Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,

Suos socios ordinantem, & hortantem ad pugnandum ;

295 Circa magnum [Nempe magnum] Pelagonta, Alastoraque, Chromiumque,

Ver. 277—ἀνευθεν] Notat idem Henr. Stephanus, Porphyrium hic legisse, ἀνθεν.

Ibid.—ἔοντι] Al. ἰόντι. Sed malè ;

Propter id quod sequenti versu legitur, φαίνεται ἰόν.

Ver. 280.—Αἰάντεσσιν ἀρηϊβόων] Al. Αἰάντεσσι διοτρεφέων.

Ver. 282. Κυάνεαι, — πεφρικυῖαι.] "Ο ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὀνομάτων ἐκ ἀν' ἐποίησε, τῇ-δε δια τῶν μεταφορικῶν σημασινομένων ἐγγόρη-

σε. Τό, τε γὰρ Μέλαν, — τό, τε τῆς φρίκης ὄνομα, δια τὸ φοβερόν, τὴν ἐν τῷ πολέμῳ διαδεικνυσιν ἀγωνίαν. Aristid. Quintil. de Musica, lib. II. p. 82. Cæterum de profundâ vocis, πεφρικῶς, & similitum ; vide suprâ ad β', 314.

Ver. 290.—ἡμύσειε] Al. ἡμύσσειε. Minus rectè : Uti notavit Barnesius.

Ver. 295.—Πελάγοντα,] Al. Πελάγοντα τὰ τ'. Nec malè.

Ver.

- Αἰμονά τε κρείοντα, Βιάντιά τε, ποιμένα λαῶν.
 Ἴππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν ἢ ὄχρεσφι,
 Πεζὺς δ' ἐξόπιθεν σῆσεν πολέας τε ἢ ἐοχλῆς,
 Ἐρκος ἔμῳ πολέμοιο· κακὺς δ' ἐς μέσον ἔλασεν,
 300 Ὀφρα ἢ ἐκ ἐθέλων τις ἀναγκάῃ πολεμίζῃ.
 Ἴπποῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τὸς γὰρ αἰνώγει
 Σφῆς ἵππας ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
 Μηδὲ τις ἵπποσυνῇ τε ἢ ἡνιόχῃ πεποιθώς,
 Οἷος πρόθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
 305 Μηδ' ἀναχωρεῖτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσονται.
 Ὃς δὲ κ' αἰνὴρ ὅπῳ ὦν ὀχέων ἕτερ' ἄρμαθ' ἴκη,
 Ἐλχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον ἔσται.

Hæmonâque principem, Biantémque pastorem populorum.

Equites quidem primùm cum equis & curribus,

Pedites autem à tergo constituit multosque & strenuos,

Vallum ut essent belli: ignavos verò in medium coëgit,

300 Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret.

Equitibus quidem primùm mandata dabat: hos enim iussit

Suos equos continere, neque turbatis ordinibus versari in turbâ.

“Nève quis equitandi-peritiâque & robore fretus,

“Solut ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,

305 “Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis.

“Quicumque autem vir à suo curru ad alium currum venerit,

“Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sic.

Ver. 297. Ἴππῆας μὲν πρῶτα]

Messapus primas acies, postrema coërcet

Tyrrhæidæ juvenes, medio, dux agmine

Turnus. Æn. IX, 27.

Pulchrior Homericâ dispositio. Ad quam

facetè alludens Quintilianus; “Quæsitum,

“inquit, potentissima argumenta primòne

“ponenda sint loco, — an summo, —

“an partita primo summòque, ut Home-

“ricâ dispositione in medio sint infirma.”

Lib. V. cap. 12.

Ver. 303. Μηδὲ τις] De huiusmodi Tran-

sitione, (cujus & aliud occurrit exemplum,

Iliad. 6, 348,) ita Dion. Halicarn. Ἀπὸ τῆς

δηγηματικῆς μετέβαλεν εἰς τὸ μιμητικόν —

τὰ δὲ μιμητικῶς κινεῖ καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον.

Περὶ τῆς Ὀμήρου Ποιήσεως. §. 8. Et Longinus:

Ἐτι γὰρ μὴν ἔστι ὅτι περὶ προσώπων διηγούμενος,

— ἰσχυρῶς παρενχθεῖς, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσω-

πον ἀντιμεδίσταται καὶ ἐξί τὸ τοιαῦτον εἶδος,

ἰμβολή τις παύει. — Ἐψύχετο γὰρ, εἰ πα-

μπίδει, “Ἐλεγε δὲ τοιαῦτα.” Νοῦν

δὲ ἔφθασεν ἄφω τὸν μεταβαίνοντα, ἢ τὰ λόγῳ

μετάβασις. Διὸ καὶ ἡ πρόσχησις τῶ σχήμα-

τος τότε, ἡνίκα ὁρᾷς ὁ καιρὸς ὧν, διαμύλλειν

[Al. διαμένειν] τὰ γράφοντι μὴ διδᾷ, ἀλλ'

ὡς εἰς ἐπαναλήξῃ μεταβαίνειν ἐκ προσώπων

ἢς πρόσωπα. §. 27. “Hæc schemata —

“& convertunt in se auditorem, nec lan-

“guere patiuntur, subinde aliquâ notabili

“figurâ excitatum.” Quintil. lib. 9. cap.

3. Imitatus est hoc Schema Virgilius, Æn. IX, 634:

— & cava tempora ferro

Trajicit: I, verbis virtutem illudē superbis.

Ubi (ut rectè notavit Tollius) si, quod reti-

cetur, “& subjicit,” adjeceris; totus ille

indignantis animi impetus, velut injectis pe-

dicis retinebitur infringeturque, omnisque de-

cor sententiæ corrumpetur.

Ver. 307. Ἐλχει ὀρεξάσθω.] Sententia hæc

(notante Eustathio) quadruplici modo diver-

sa accipi potest:

1mo. Ut jubeat Nestor, siquis currum ho-

stilem bello ceperit, nè tempus in eo terat,

ut quod ceperit spoliū abducat; sed hostes

pergat oppugnare. Vel

2do. Siquis, de curru suo fortè excussus,

commilitonum alicujus currum conscenderit;

equos ibi alienos sibi que minùs cognitos re-

gere nè velit, sed hastâ pugnet. Vel

3^{io}. Ut jubeat, siquis de curru suo fortè

excussus, commilitonum alicujus currum con-

scendere velit; commilitonem istum hastâ

eum perrectâ excipere, & ad conscendendum

adjuvare. Vel denique

4to. Ut jubeat è contrario, siquis de car-

ru suo fortè excussus, commilitonum alicu-

jus currum conscendere velit; commilito-

nem istum hastâ eum porrectâ depellere nè

conscendat, nève ipse adedò ad pugnandum

impediatur.

Ὡς δὲ καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθεν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔχοντες.

310 Ὡς ὁ γέρον ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ γέρον, εἴβ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὦς τοι γέναθ' ἔποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.

315 Ἀλλὰ σε γῆρας τείρει ὁμοῖον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δ' ἡγερότεροισι μετεῖναι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
Ἀτρεΐδην, μάλα μὲν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς

“ Sic & veteres, urbes & muros evertabant,

“ Hanc mentem & animum in pectoribus habentes.

310 Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris benè peritus:
Et eum quidem, lætatus est cùm vidisset rex Agamemnon;

Et ipsum compellans verbis alatis est allocutus;

“ O senex, utinam, sicut animus est in pectoribus tuis,

“ Sic te genua sequerentur, roburque tibi firmum esset.

315 “ Verùm te senectus atterit omnibus æque-molesta: utinam quis

“ Virorum alius eam haberet, tuque in numero juvenum esses.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

“ Atrida, valde quidem ego vellem & ipse

Atque hanc quidem ambiguitatem, tanquam exquisitam, laudi dat Homero Eustathius, eumque secuta Domina Dacier. Ego cum Popilio potius sentio, ambiguitatem istam omnem non Poëtæ, sed Nobis jam græcè minùs scientibus omninò tribuendam. Et enim *Homericæ* eloquentiæ & perpetua & singularis virtus est *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam nè in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Primam igitur horum duorum versuum explicandi rationem, quominus probem, facit, tum quòd e curru non ὀρεκτῆσι μελήσει, quod erat utique συσάδην congregientium, sed telis *missilibus* κονταβολῶντες pugnare soliti essent; tum quòd ratio ista, nè *tempus* in eo terat, ut quod ceperit spoliū abducatur, omninò tam perspicuo Scriptori non erat reticenda.

Secunda explicandi ratio, (quam secuti sunt plerique;) & eandem ob causam mihi minùs placet, quòd ὀρεκτῆσι μελήσειν è curru non pugnarent; itemque quòd ratio ista, e- quos ibi alienos sibi que minùs cognitos regere nè velit, reticere omninò non debuisset; & præterea, quòd istud [ἐπειὶ πολὺ φέρτερον ὅπως,] ad hanc sententiam parùm aptè congruat.

Tertiam quominus amplectar, facit, tum quòd istud [ἐπειὶ πολὺ φέρτερον ὅπως,] ad eam sententiam adhuc minùs congruat; tum quòd ἔγχει ὀρεξασθαι, non *Amici* est, sed *Hostis*:

Πρόσθιν Ἄρης ὀρέξασθ'—ἔγχει χαλκίῳ,
II. ε, 851.

—μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελήσει.

Iliad. β', 543.

Citat hunc locum Eustathius, p. 362. lin. 27; ὀρεκτὰς ἔφη ἐν τῇ βιωτῇ (legendum *Βιωτῇ*, hoc est *Catalogo*) μελίας. Similiter, Iliad. π', 314;

Ἐφθι ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος—. Et,

Ἐφθι ὀρεξάμενος πρὶν ὑτάσσαι, —

Ibid. 322. Et,

Ὅππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος χροῖα καλόν.

ψ, 805.

Quare, si cum Amico res fuisset, dixisset utique, non ἔγχει, sed *χειρὶ ὀρεξάσθαι*, vel *χίρὸς ὀρεξάσθαι*.

In eam itaque partem propendeo, ut *Quarta* demùm vera explicandi sit ratio: ἔγχει ὀρεξάσθαι, *bastā porrectā repellat*. Hoc nimirum & *proprie* est, ἔγχει ὀρεξάσθαι; Et, ad disciplinam militarem, optimè cum hoc congruit id, quod sequitur, ἐπειὶ πολὺ φέρτερον ὅπως. *Satius est ut pereat, qui de curru suo excussus fuerit; quam ut commilitones in pugnando inturbet.* Judicet Lector eruditus.

Ver. 310. —πολέμων εὖ εἰδώς.] *Sciens pugna.* Horat. Carmin. I, 15; ver. 24.

Ver. 315. —ὁμοῖον.] Ἰστέον, ὅτι ὁ Πηλεΐδης πανταχοῦ τὸ ὁμοῖον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει ὅσον, —γῆρας ὁμοῖον, —θάνατον ὁμοῖον, &c. Schol.

Ver. 317. —ἱππότης Νέστωρ.] Vide suprà ad α', 175.

Ver.

- ὥς ἔμην, ὡς ὅτε δῖον Ἑρμυθαλίωνα κατέκταν·
 320 Ἀλλ' ἔπως ἄμα πάντῃα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
 Εἰ πότε κῆρος ἔα, νυῦ αὐτὲ με γῆρας ἰκάνει·
 Ἀλλὰ ἢ ὥς ἵπποισι μετέδομαι, ἡδὲ κελύσω
 Βελῆ ἢ μύθοισι· τὸ γῶ, γέρας ἐς γερόντων.
 Αἰχμᾶς δ' αἰχμᾶσσι νεώτεροι, οἵ περ ἐμῆο
 325 Ὀπλότεροι γεγάασι, πεποίθασιν τε βίηφιν.
 ὦς ἔφατ'· Ἀτρείδης ᾗ παρώχετο, γηθόσιμος κῆρ.
 Εὖρ' υἱὸν Πετewῶ, Μενεσθεῖα πλῆξιππον,
 Ἐσαότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθλιωαῖοι μῆσῳρες αὐτῆς·
 Αὐτὰρ ὁ πλῆσιον εἰσῆκει πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 330 Παρ' ᾗ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ εἵχες ἐκ ἀλαπαδναῖ·
 Ἐσασαν· εἰ γάρ πώ σφιν ἀκέετο λαὸς αὐτῆς,
 Ἀλλὰ νέον σιμορμόμηναι κίνυντο φάλαγγες
 Τρώων θ' ἵπποδάμων ἢ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
 Ἐσασαν, ὅππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
 335 Τρώων ὀρμήσειε, ἢ ἄρξειαν πολέμοιο.
 Τὸς ᾗ ἰδὼν νεέκεσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ υἱὲ Πετewῶ, διοτρεφέος βασιλῆος,
 Καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένηε, κερδαλέον φρον,

- “ Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci :
 320 “ Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus :
 “ Si tunc juvenis eram, nunc vice-versa me senectus invadit.
 “ Veruntamen & sic equitibus interero, & adhortabor
 “ Consilio & verbis : hoc enim munus est senum.
 “ Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
 325 “ Minores nati sunt, confiduntque robore.
 Sic dixit : Atreides verò præteribat, lætus corde.
 Invenit deinceps filium Petei Menestheum equitandi-peritum
 Stantem ; circumque erant Athenienses, periti belli :
 Cæterum propè stabat solers Ulysses ;
 330 Juxtaque, Cephallenum circum ordines non imbecilli
 Stabant : nondum enim horum audierant copiarum clamorem belli,
 Sed recens concitatæ movebantur phalanges
 Trojanorumque equum-domitorum, & Achivorum : hi vero expectantes
 Stabant, quando phalanx Achivorum alia invadens,
 335 In Trojanos impetum faceret, & inciperent prælium.
 Hos itaque conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
 Et ipsos compellans verbis allatis est allocutus ;
 “ O fili Petei, Jovis-alumni regis ;
 “ Et tu, malis dolis instructe, astute ;

Ver. 319. — ὡς ὅτε δῖον Ἑρμυθαλίωνα κατέκταν.] Vide suprâ ad α, 249, 260 ; & β, 372.

Ver. 324. — αἰχμᾶσσι.] Vide suprâ ad α, 140.

Ver. 327. Εὖρ' υἱὸν] Festinantem depingit hoc Asyndeton. Vide suprâ ad α, 105 & 539.

Ver. 329. — εἰσῆκει] Si εἰσῆκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide infrâ ad ver. 434.

Ver. 331, 334. Ἐσασαν.] Vide infrâ ad μ, 55.

Ver. 338. ὦ υἱὲ Πετewῶ] Vide suprâ ad α, 51. Edidit Barnesium, ὦ υἱὸς Πετewῶ. Sed mutato nihil opus.

- 340 τίπτε κατὰ πτώσσοντες ἀφέςατε, μίμνετε δ' ἄλλης ;
 Σφῶν μὲν τ' ἐπέοικε μῆ πρόποισιν ἐνίας
 Ἑσάμην, ἥ δὲ μάχης καυσερῆς ἀνιβολῆσαι.
 Πρώτῳ γὰρ ἢ δαυτὸς ἀκκάζεσθον ἐμῆο,
 Ὅπποτε δαῖτα γέρεσιν ἐφοπλίζοιμην Ἀχαιοί·
 345 Ἐνθα φίλ', ὀππάλεια κρέα ἔδωμαι, ἥ δὲ κύπελλα
 Οἶνον πινέμεναι μελιηδέος, ὅφρ' ἐθέλητον·
 Νῦν ᾗ φίλως χ' ὀρώετε, ἢ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
 Ὑμείων προπάροινε μαχοίατο νηλεὶ χαλκῷ.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ δόρῳ ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 350 Ἀτρεΐδῃ, ποῖόν σε ἔπος φύγῃ ἕρκος ὀδόντων ;
 Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν ; Ὅπποτ' Ἀχαιοί
 Τρωσὶν ἔφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν ἄρηα,
 Ὅφρα, ἣν ἐθέλωθα, ἢ αἴκεν τοι τὰ μεμήλη,
 Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγνύτα
 355 Τρώων ἱπποδάμων· σὺ ᾗ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
 Τὸν δ' ὀππαιδῆσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ὡς γυνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον·
 Διοχρῆς, Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,

- 340 " Cur trepidantes abstititis, expectatisque alios ?
 " Vos quidem conveniebat inter primos existentes
 " Consistere, & pugnae ardenti occurrere.
 " Primi enim & ad convivium vocamini à me,
 " Quando convivium praecribis instruiamus Achivi.
 345 " Ibi juvat assatas carnes edere, & pocula
 " Vini bibere suavis, quoad usque placuerit :
 " Nunc verò libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum
 " Vos ante pugnarent saevo ferro.
 Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses ;
 350 " Atrida, quale tibi verbum fugit ex septo dentium ?
 " Quomodo verò dicis in bello remissos nos esse ? Quando Achivi
 " In Trojanos equorum domitores cieamus acre praelium,
 " Videbis, si volueris, sique tibi haec curae fuerint,
 " Telemachi dilectum patrem antesignanis immixtum
 355 " Trojanorum equum-domitorum, tu autem haec vana dicis.
 Hunc verò subridens allocutus est rex Agamemnon,
 Ut sensit iratum ; contrariòque sumpsit sermonem ;
 " Generose Laertiade, solertissime Ulysse,

Ver. 340. τίπτε κατὰ πτώσσοντες ἀφέςατε] Quis metus, ὃ ———
 ——— quæ tanta animis ignavia venit ?

Æn. XI, 732.

Ver. 441 ——— ἐόντας.] Eustathius, εἶσι, æquè scribi potuisse existimat. Malè, ut mihi quidem videtur. Non enim æquò rectè refertur ad præcedentem Σφῶν, ac ad sequentem Ἑσάμην. Quippe aliud est, Vos inter primos quum essetis, stare decuit ; Aliud, Vos inter primos existere atque stare decuit.

Ver. 351. Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν ;

Ὅπποτ' ——— ἐγείρομεν ὄξυν ἄρηα, Ὅφρα.] Interrogationis notam, quæ olim vocī ἀρηα subjuncta erat, apposuit Barnesius vocī μεθιέμεν. Rectè, ut opinor. Istud enim, Ὅπποτ' Ἀχαιοί ἐγείρομεν ὄξυν ἄρηα, & benè conjunctum est cum Ὅφρα ——— ; optimèque cum eo congruit, quod erat antè dictum, ver. 333 ———, οἱ δὲ μένοντες Ἑσάσσαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν, Τρώων ἐρμήσειε, καὶ ἀρξίαν πολέμοιο.

Ver. 357. ——— ὄγε.] Vide suprà ad γ', 409.

Ver.

- Οὔτε σε νεικίῳ πλώσιον, ἔτε κελόω.
 360 Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 ἦπια δλίεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἃ τ' ἐγὼ περ.
 Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὅπιθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νυῖ
 εἴρη· τὰ δ' ἧ πάνλα θεοὶ μελαμώλια θεῖεν.
 Ὡς εἰπὼν, τὰς μὲν λίπεν αὐτῶ, βῆ δ' ἧ μετ' ἄλλας.
 365 Εὔρε δ' Τυδείας υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
 Ἐσαότ' ἐν θ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσι·
 Παρ δέ οἱ ἐσέκει Σθέnelος, Καπανηῖος υἱός.
 Καὶ μὲν τὸν νείκεσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 370 ὦ μοι, Τυδείας υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο,
 τί πλώσεις, τί δ' ὀπιπλόεις πολέμοιο γεφύρας;
 Οὐ μὲν Τυδεῖ γ' ὥδε φίλον πτωκαζέμεν ἦεν,
 Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δῆϊοισι μάχεσθαι.
 Ὡς φάσαν, οἳ μιν ἴδοντο πονδύμενον· καὶ γὰρ ἐγὼ γε
 375 ἤντησ', ἔδ' ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γνέσθαι.
 Ἥ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκλήας

“ Neque te objurgo temerè, neque hortor.

- 360 “ Scio enim, quòd tibi animus in pectoribus tuis
 “ Benigna confilia novit: eadem enim sentis, quæ & ego.
 “ Quin age: hæc autem in posterum componemus, si quid malè nunc
 “ Dictum est: hæc autem omnia dii irrita faciant.
 Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivitque ad alios.
 365 Invenit verò Tydei filium magnanimum Diomedem,
 Stantem interque equos & currus bene-compactos;
 Juxtaque ipsum stabat Sthenelus, Capanei filius.
 Et hunc quoque objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
 Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
 370 “ Eheu, Tydei fili bellicosi equum-dormitoris,
 “ Cur trepidas? cur & circumspicis belli semitas?
 “ Non utique Tydeo ita solitum trepidare erat,
 “ Sed longe antè dilectos socios cum hostibus dimicare:
 “ Sicut dixerunt, qui eum viderunt laborantem; non enim ego
 375 “ Interfui, neque vidi: verùm aliis eum dicunt præstitisse.
 “ Certè enim sine bello [*sine copiis*] intravit Mycenæ

Ver. 395. Οὔτε σε νεικίῳ] Festinantem, & vehementer commotum, pulcherrimè exhibet & superior temeraria objurgatio, sui que hæc instituta statim deinceps defensio.

Ver. 360. Οἶδα γὰρ, ὥς] Vide suprà ad 4, 537.

Ver. 365. — Διομήδεα] Pronunciabatur Διομήδης.

Ver. 367. — ἐσέκει] Si ἐσέκειν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio: Vide infrà ad ver. 434.

Ver. 368. Καὶ μὲν τὸν] Edidit Barnesius, καὶ τὸν μὲν· quia nimirum suprà scriptum est, ver. 283, Καὶ τοὺς μὲν & ver. 311, Καὶ τὸν μὲν & ver. 336, Τῶς δέ. Verùm hu-

jus loci alia est ratio. Nam illic, καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν, & τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσεν, sunt inter se opposita. At hoc in loco, καὶ μὲν τὸν νείκεσεν, illud est quod dicimus, ὅτι quidem Hunc itidem, sicuti suprà *Ulysses*, objurgavit. Quare, etsi utraque lectio ferri possit, vulgarem tamen retineo.

Ver. 371. — πολέμοιο γεφύρας.] Scholiasti, τὰς διηχόδας τοῦ πολέμου. Spondano, *Ordinum intervallo*. Virgilio, *Belli Oras*, *Æn.* IX, 528. Vide infrà ad θ', 378.

Ver. 376. — ἄτερ πολέμου] Schol. χωρὶς πολέμου παρατάξιος. Non stipatus. Μου-
 νος εἰν, ver. 388.

Ibid. Ἥτοι μὲν γὰρ] Longior videri possit hæc

- ἔπειτα, ἄμ' ἀνιθέω Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων,
 Οἳ ῥα τότε ἐσερχόμενοι ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
 Καὶ ῥα μάλα λίσσαντο δόμῳ κλειτὰς ὀπκίδεας.
 380 Οἳ δ' ἔβελον δόμῳ, ἢ ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευον
 Ἄλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παρθέσια σήματα φαίνων.
 Οἳ δ' ἐπεὶ ἔν ὦχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδῷ ἐγρόντο,
 Ἄσσωπόνδ' ἱκόντο βαθύχοιρον, λεχεποῖλιν
 Ἐνθ' αὐτ' ἀγγελίῳ ὅππ' Τυδῆ στείλαν Ἀχαιοί·
 385 Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κηχίστατο Καδμείωνας
 Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληΐης.
 Ἐνθ' ἔδε, ξείνους περ ἰὼν, ἱππηλάτα Τυδῆος
 Τάρβει, μῆνος ἰὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
 Ἄλλ' ὅγ' ἀεθλόειν προκαλίζετο· πάντῃ δ' ἐνίκῃ
 390 Ῥηϊδίῳ· τοίη οἱ ὀπίρροθος ἦεν Ἀθλιῷ.
 Οἳ δ' ἠχολασάμενοι Καδμείοι, κέντρος ἵππων,
 Ἄψ οἳ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἶσαν ἄγουρες,
 Κέρους πεντήκοντα, δύο δ' ἡγήτορες ἦσαν,

- “ Hospes, cum deo-pari Polynice, copias colligens,
 “ Qui tunc bellum admovebant sacra ad mœnia Thebas ;
 “ Et valde supplicabant, ut darent inclytos auxiliares.
 380 “ Atque illi *quidem* volebant dare, & probabant, sicut hortabantur :
 “ Verùm Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens.
 “ Hi autem postquam abierant, & in viâ progressi fuerant,
 “ Ad Asopum venerunt iunctosum, herbosum :
 “ Tum utique legatum (Thebas) Tydeum miserunt Achivi ;
 385 “ Atque ille abiit, multosque invenit Cadmeos
 “ Convivantes in domo fortitudinis Eteocleæ [Eteoclis]
 “ Tunc non, hospes licet esset, agitator-equum Tydeus
 “ Pavebat, solus existens multos inter Cadmeos :
 “ Quin ad certandum provocabat ; in omnibus autem vincebat
 390 “ Facile : talis ei auxiliatrix erat Minerva.
 “ Verùm irati Cadmei, stimulatōres equorum,
 “ Ei revertenti densas infidias locaverunt ducentes,
 “ Juvenes quinquaginta ; duo autem ductores erant,

hæc oratio, quàm festinantis, & vehementer
 commoti, ordinesque singulos obeuntis esse
 oporteret. Sed observandum, in hæc Ἐπι-
 παλῆσι, *Ultimum* esse omnium, ad quos *A-*
gamemnon pervenerit, *Diomedem*.

Ver. 379.—μάλα λίσσαντο] Vide ad α', 51.

Ver. 380.—ἐκέλευον] Tydeus & Poly-
 pices. *Al.* ἐκέλευεν scil. Tydeus.

Ver. 382.—ἄχοντε, ἰδὲ] Legit Scho-
 liaſtes, ὠχοντ', ἠδὲ.

Ver. 383.—Ἄσσωπόνδ' ἱκόντο.] Quod in MS.
 repperit *Barnesius*, Ἀσσωπόνδ' ἱκόντο, non
 minus rectè cohæret. Tum enim senten-
 tia erit hæc ; ἐπεὶ ὠχοντο, — Ἀσσωπόνδ' ἱ-
 κόντο. — ἔνθ' αὐτ' &c.

Ver. 384.—ἀγγελίῳ ἐπὶ Τυδῆ στείλαν.]
 Τυδῆ ἀγγελίῳ ἐπὶ στείλαν, Tydea legatum
 (Thebas) miserunt. Vel ἀγγελίῳ hic tam

intelligi potest *legatio*, quam ἀγγελίῳ, *lega-*
tus : Ut adeò legendum sit, ἀγγελίῳ ἐπὶ
 Τυδῆ στείλαν. Quod eodem redit.

Ver. 385.—πολέας τε κηχίστατο Καδ-
 μέωνας.] *Infra* ad ε', 803 ;

—ὅτε τ' ἦλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
 Ἀγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμεί-
 ωνας.

Ver. 386. Δαινυμένους] Vide supra ad γ', 260.

Ibid.—βίης Ἐτεοκληΐης] Vide supra ad
 β', 658.

Ver. 387.—ἱππηλάτα] Vide supra ad
 α', 175.

Ver. 392. Ἄψ οἳ ἀνερχομένῳ] Ità restituit
Barnesius. Optime, ut mihi quidem vide-
 tur. *Vulg.* Ἀψ ἀνερχομένῳ. Quod nullâ
 sanè ratione, nullâ licentiâ Poëtica, excusari
 potest.

Ver.

- Μαίων Αιμονίδης, Ὀπείκελ' ἀθανάτοισιν,
 395 Τίος τ' Αὐτοφόνιοι, μῆνεπλόλεμ' Λυκοφόνῃς.
 Τυδῶς μὲν ἢ τοῖσιν αἰεκέα πότμον ἐφῆκε·
 Πάντας ἐπεφν', ἕνα δ' οἶον ἱεὶ οἶκονδε νέεσθαι.
 Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεργέεσσι πιθήσας.
 Τοῖ' ἔλω Τυδῶς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
 400 Γεῖνατο, εἴο χεῖρεια μάχη, ἀγορῇ δέ τ' αἰμείνω.
 ὧς φάτο· τὸν δ' ἔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
 Αἰδεοθεὶς βασιλῆος ἐνὶ πλὴν αἰδοίοιο.
 Τὸν δ' υἱὸς Καπαῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
 Ἀτρείδῃ, μὴ ψεύδῃ, Ὀπιδάμῃος σάφα εἰπεῖν·
 405 Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' αἰμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
 Ἡμεῖς ἢ Θήβης ἔδος εἰλομένη ἐπὶ ἀπύλοιο,
 Παιρύτερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεύχεος Ἄρειον,

“ Mæon Hæmonides, similis immortalibus,

399 “ Filiusque Autophoni, in-pugnâ-stabilis Lycophontes.

“ Tydeus tamen & his duram mortem intulit:

“ Omnes scilicet interfecit, unumque solum dimisit domum redire:

“ Mæonem utique dimisit, Deorum signis parens.

“ Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium

400 “ Genuit, se ipso inferiorem pugnâ, facundiâ autem præstantiorem.

Sic dixit: huic verò nihil respondit fortis Diomedes,

Reveritus regis increpationem venerandi.

Huic autem filius Capanei respondit inclyti;

“ Atrida, nè mentiaris, sciens verè loqui:

405 “ Nos fanè patribus longè fortiores gloriamur esse:

“ Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas-habentis,

“ Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,

Ver. 394. — ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad a, 398.

Ver. 400. — χεῖρεια] *Al.* χέρηα & χερῆα.

Ver. 401. — οὐτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης, — Τὸν δ' υἱὸς Καπαῆος ἀμείψατο.] Ἀε (πράξεις) ὁ Πωτιῆς ἐκατέρω (προσώπων) προσήκοντως ἀποδίδωσιν· (vide suprâ ad β', 228:) Οἶον, — τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ ἐπιτολῇ τὸν Διομήδην λοιδορήσαντος, ὁ μὲν αὖθις ἀντίπαι, “ Αἰδεοθεὶς βασιλῆος. — ” ὁ δὲ Σθένελος, οὗ μὲν λόγος, “ Ἀτρείδῃ (φειδ) “ μὴ ψεύδῃ, — Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' “ αἰμείνονες. — ” Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατανοεῖν ἐνταῦθα. Τὸν μὲν γὰρ Σθένελον ἀπροσάφηνον παρήλας τοῦ δὲ Οδυσσεὺς οὐκ ἠμέλῃσεν δηχθέντος, ἀλλ' ἠμίλῃσεν, (ver. 357.) — “ Ὡς γυνὴ χωρήμενοι “ πάλιν δ' ὄγε λαζέτο μῦθον. — ” Ἄριστα δὲ ὁ Διομήδης, ἐν μὲν τῇ μάχῃ σιωπᾷ, κατὰς ἀκούων ὑπὸ τοῦ βασιλῆως μετὰ δὲ τὴν μάχην, παρησία χρηταὶ πρὸς αὐτόν. (Iliad. i, 34.) “ Ἄλκην μὲν μοι πρῶτον ὄνείδισας ἐν Δαναοῖσιν. ” Plutarch. de audient. Poëtis. Πᾶσα δὲ τῶν ἀσφαγμένων ὑπ' αὐτοῦ ἀπορρώπων λήρητα ποιών. — ἰκέτω τὸ πρῶτον εἶδος τῶν λόγων ἀποδίδωσιν. — Ὁ μὲν Διομήδης,

αἶτε τὸ ἐκ τῆς νεότητος θράσος καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀριστείας παρησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδραγαθίαν, σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βασιλῆως ὄνειδος, τότε [postea nimirum, quæm præclare se gessisset, Iliad. i, 32.] ἐπιπλήσσει τὸν Ἀγαμέμνονι. Dion. Halic. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως. § 20.

Ver. 405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' αἰμείνονες] Οὐδὲ τοῦ Ὀμηρικοῦ Σθένελου πανταπασιν αἰτιατέον, τὸ, “ Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' αἰμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι ” μνησθέντες τοῦ, “ Ὡς μοι Τυδῶς υἱὸς φαίρωνος ἱπποδάμοιο, Τέ “ πλώσσεις; τί δ' ὀπιπλεύεις πολέμοιο γεφύρας; (ver. 370.) ” Οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀκούσας κακῶς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ φίλου λοιδορηθέντος ἠμύνετο, τῇ περιαιτολογία παρησίαν συγχώνιμονα τῆς αἰτίας διδούσης. Plutarch. de sui laude.

Ver. 406. Ἡμεῖς καὶ Θήβης.] Quod inceptum Patribus nostris, Tydeo & Capaneo, (qui erant ex Septem illis ad Thebas,) infausse cecidit; id nos, eorum Ἐπίγονοι, feliciter peregrinamus.

Ver. 407. — λαὸν ἀγαγόνθ' Ἀγαγόντες, Ego & Diomedes. Vide suprâ ad a, 566; & β', 238. Cæteram quâ ratione vox, λαὸν, ultimam

Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν ἢ Ζηνὸς αἰρωγῇ·
Κεῖνοι δ' σφετέρῃσιν αἰαοθαλίῃσιν ὄλοντο.

410 Τῷ μὴ μοι πατέρας ποδ' ὁμοίῃ ἐνθεο τιμῇ.

Τὸν δ' αἶψ' ὑπὸ δρεῖδ' ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τέτλα, σιωπῇ ἦσο, ἐμῷ δ' ὀπιπείθεο μύθῳ.

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ὀτρυνόντι μάχεσθ' ἐπὶ νηϊμίδας Ἀχαιῆς·

415 Τάτῳ μὲν γὰρ κῦδ' αἶψ' ἔφευ, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δηώσωσιν, ἔλωσί τε Ἴλιον ἱρὴν.

Τάτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων.
Ἄλλ' ὄγε δὴ, ἢ νῶϊ μεδώμεθα θύριδος αἰλῆς.

Ἡ ῥα, ἢ ἐξ ὀχέων σὺν τρύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε·

420 Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ὅππῃ στήθεσσι ἀνακτός,
Ὀρτυμένῃ· ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ θεὸς εἶλεν.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κύμα θαλάσσης

“ Freti signis deorum & Jovis auxilio :

“ Illi autem suâ vecordiâ perierunt.

410 “ Quare nè mihi patres unquam in simili ponas honore.

Hunc autem torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes ;

“ O mi Stibele, tacitus fede, meoque pare sermoni ;

“ Non enim ego succenseo Agamemnoni, pastori populorum.

“ Cohortanti ad pugnandum benè-ocreatos Achivos :

415 “ Hunc enim gloria simul sequetur, si quidem Achivi

“ Trojanos debellârint, ceperintque Ilium sacrum ;

“ Huic verò contrâ ingens luctus, Achivis cæsis.

“ Verùm age quæso, & nos cogitemus de impetuosa fortitudine.

Dixit, & de cursu cum armis defiliit in terram ;

420 Terribiliter autem sonuit æs circa pectora regis,

Qui concitus ferebatur : utique vel fortissimum virum metus corripuisset.

Ut vero quandò in littore sonoro fluctus maris

ultimam hîc producat ; itemque, ἄρις, ver.

440 ; vide suprâ ad 2, 51.

Ver. 409. Κεῖνοι δὲ ὄλοντο. Ambigu-
guum hoc, dictumne sit de Septem illis ad
Thebas in primâ expeditione, an de Theba-
nis ipsis in secunda. Eustatbius ; ἢ μάστιγ' αἰ-
λέω, ὅτι οἱ Θεβαῖοι ἔσ. Ego in priorem
sententiam potius propendo ; tum propter
sequentem, Τῷ μὴ μοι πατέρας : tum ut &
præcedenti, Πειθόμενοι τεράεσσι, aptius hoc
ex adverso respondeat.

Ver. 312. Τέτλα. Προσφώνησις ἐστὶ φιλε-
ταιρική. — Τινὲς δὲ σχετλιαστικὸν νοῦσι τὸ
Τέτλα, [fortè, Τέτλα,] ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ, Τέ-
τλαθι. Eustath.

Ver. 415. — ἔφευ. Al. ἔσσεται.

Ver. 419. — σὺν τρύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.]
Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 420. Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκός]

— & arma

Horrendum sonuere. — Ἐπ. IX, 731.
Cæterum de voce, ἔβραχε, & similibus ; vide
suprâ ad ver. 125, & infrâ ad ver. 455.

Ver. 421. — ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ
θεὸς εἶλεν.] Vox, ὑπὸ, non id sonat, quod
ait Scholiastes, ὑφ' ἧς ἂν ἦχη ; sed quod la-
tine dicas, genua timore subitò intremiscere.
Nimirum refertur, ὑπὸ, non ad Sonum ter-
refacientem, sed ad hominem metu succussum.

Ver. 422. Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ
κύμα θαλάσσης]

Fluctus ut in medio cæpit cùm albescere
ponto

Longius, ex altoque sinum trahit ; utque
volutus

Ad terras, immane sonat per saxa, nec
ipso

Monte minor procumbit ; at ima exæstuat
unda

Vorticibus, nigramque altè subjacet are-
nam.

Georg. III, 237.
Fluctus uti primo cæpit cùm albescere
vento,

Paullatim sese tollit mare, & altiùs undas
Erigit, inde imò confurgit ad æthera fundo.

Ἐπ. VII, 528.
Macrobius

- Ὅρνυτ' ἐπ' αὐτὸν, Ζεφύρος ὑποκινήσαντι.
 Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσει, αὐτὰρ ἔπειτα
 425 Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
 Κυρτὸν ἐὼν κορυφῇ, ἀποπλύνει δ' αἰλὸς ἄχνιν.
 Ὡς τότε ἐπ' αὐτὸν Δαναῶν κίνητο φαλαγγες
 Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλαι δ' αἰσιν ἕκαστος
 Ἠγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι αἰλῶ ἴσαν, (ἔδ' κε φαίης
 430 Τόσσον λαὸν ἔπεσθ' ἔχοντι ἐν στήθεσιν αὐδῶ,)
 Σιγῇ δειδιότες σημάτωντορας· ἀμφὶ δ' ὅσσοι
 Τόχ' ἔχοντο ποικίλ' ἐλαμπε, τὰ εἰμένον ἐσιχόωντο.
 Τρῶες δ', ὥς οἷες πολυπάμμοτον ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
 Μυρίαί εἰσηκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,

Concitaturs confertim, Zephyro submovente;

In alto quidem primum attollitur, sed postea

- 425 Terræ allisus vehementer fremit, & circa promontoria
 Tumidus existens fastigiatur, expuitque maris spumam:
 Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges
 Indefinenter ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque
 Ducum: cæteri verò taciti ibant, (neque dixisses
 430 Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem,)
 Silentio reveriti duces: circum autem omnes
 Arma varia splendebant, quibus induti procedebant ordine.
 Trojani autem, perinde ac oves locupletis viri in caulâ
 Innumere stant, dum mulgentur lac album,

Macrobii hunc locum inter eos citat, in quibus Virgilius Homerici carminis majestatem non æquat. "Homerus, cum marino motu, & littoreis fluctibus ab initio describit; Hoc iste prætervolat. Deinde; quod ait ille, Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, Maro ad hoc vertit, Faullatim sese tollit mare. Ille fluctus incremento suo ait in sublime curvatos littoribus illidi, & asperginem collectæ sordis exspuere; quod nulla expressius *pietura* signaret: Vester, mare à fundo ad æthera usque perducit." Lib. V. cap. 13.

Ver. 422. — Ζεφύρος ὑποκινήσαντος.] Et molem fluctus, & motum ab initio tardiozem, pingunt hi numeri.

Ver. 425. Χέρσῳ ῥηγνύμενον] De prosodiâ vocis, ῥηγνύμενον, istiusque ὀρνυται, ver. 423; vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 426. Κυρτὸν] Latine dicitur, tumidus, curvatus, gibbus. Nam convexus, quod Recentiores *concauo* opponunt, Romanis idem ferè sonabat, quod *concavus*; nisi si fortè, in Sphærâ, *convexa* dicta sit Hemisphærii Superioris potius, quàm Inferioris, facies Interior; ut cum cœli *convexa*, nemo- rum *convexa*, cavam cœli *convexitatem*, & similia, dicerent. Qui, ex linguarum recentiorum usu, *convexum* *concauo* opponunt, Romanis scriptoribus miras tenebras offun-

Ver. 423. — κέλαι δ' αἰσιν ἕκαστος] — æratasque acies in prælia cogit

Quisque suas. — Æn. IX, 463.

Ver. 431. Σιγῇ δειδιότες σημάτωντορας] Οἱ μὲν Τρῶες ἐπ' αὐτῷ, μετὰ πρῶτης καὶ δ' αὖτις. οἱ δ' Ἀχαιοὶ, σιγῇ δειδιότες σημάτωντορας. Τὸ γὰρ, ἐν χερσὶ τῶν πολεμίων ὄντων, φοβέσθαι τὸς ἀρχοντας, ἀνδρείας ἅμα καὶ παιδαρχίας σημεῖον, Plutarch. de audiend. Poëtis. Καὶ τὴν ἀνδρείαν δέ μοι δοκῶσιν, ἐκ ἀφοβίας, ἀλλὰ φόβον φόβῳ, καὶ δέος ἀδράστει, οἱ παλαιοὶ νομίζεσθαι. Οἱ γὰρ δειλότατοι πρὸς τὸς νόμους, παρὰ βασιλεῖς πρὸς τὸς πολεμικοὺς εἰσὶ καὶ τὸ παρὰ τοῖς ἡγετοῖς διδάσκειν, οἱ μάλιστα φοβέμενοι τὸ κακῶς ἀκῆσαι. Διὸ καὶ καλῶς Ὁμήρος, — "Σιγῇ δειδιότες σημάτωντορας," Id. in Agid. & Cleomene. Vide quoque suprâ ad γ', ver. 2, & 8.

Ver. 433. Τρῶες δ' — Τρῶων ἀλλὰ τὸς.] De hujusmodi Syntaxi ανακολουθεῖν, quæ directâ constructione & elegantior est nonnunquam, atque etiam simplicior; vide suprâ ad β', 353, 681; & ad γ', 211.

Ver. 434. — ἐσηκασιν,] Stant. Vide suprâ ad α', 37. Miro errore de hac voce doctissimus Grotius, (ad Rom. v. 2;) "Est," inquit, præteritum pro præsentem, mire He- "bræo." Quasi verò Græcum, ἐσηκασιν, non semper responderet Latino, stant.

Ver.

- 435 Ἀζηχῆς μεμακῆαι, ἀκῆσασαι ὅπασ ἀρνῶν.
 Ὡς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρυὸν ὀρώρει.
 Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, εἰδ' ἴα γῆρυς,
 Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
 Ὄρσε ἣ τὲς μὲν Ἀρης, τὲς ἣ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 440 Δεῖμός τ', ἡδὲ Φόβος, ἢ Ἐρεῖς ἄμοτον μεμαυῖα,
 Ἀρεὸς ἀνδροφόνιοι κασιγνήτη, ἐτάρη τε,
 Ἡ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσει, αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανῷ ἐσηύξε κάρη, ἢ ὅπῃ χθονὶ βαίνει.
 Ἡ σφιν ἢ τότε νεῖκος ὁμοῖον ἐμβαλε μέσσω,
 445 Ἐρχομένη καθ' ὁμίλον, ὀφέλλασα σόνον ἀνδρῶν.
 Οἱ δ', ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα ξυνιόντες ἱκάντο,
 Σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινέες, σὺν δ' εἶχεα, ἢ μινέ' ἀνδρῶν
 Χαλκεοθωρήκων· αἰτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 Ἐπλήντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 450 Ἐνθαδ' ἅμ' οἰμωγὴ τε ἢ εὐχολὴ πύλεν ἀνδρῶν,

- 435 Affiduè balantes, auditâ voce agnorum :
 Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
 Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
 Sed lingua mista erat, è multis quippe locis convocati fuerant homines.
 Instigabat verò hos quidem Mars, illos autem cæcis-oculis Minerva,
 440 Terrorque & Fuga, & Discordia infatigabiliter furens,
 Martis homicidæ soror, sociaque,
 Quæ parva quidem primum attollitur, sed postea
 Cælo condit caput, & solo ingreditur.
 Quæ ipsis & tunc litem utrinque perniciosam injecit in medium,
 445 Gradiens per turbam, augens gemitum virorum.
 Hi verò quandò jam in locum unum coeuntes venerant,
 Committebant scuta, unâque hastas, & robora virorum
 Æreis-thoracibus-indutorum : atque clypei umbones-habentes
 Appropinquabant invicem, multusque tumultus coortus est.
 450 Tum verò simul ejulatusque & jactantia erat virorum,

Ver. 439.—τοὺς μὲν Ἀρης, τοὺς δὲ —
 Ἀθήνη, Δεῖμός τ'] Trojanos Mars, Græcos
 Minerva, utroque Terror, &c.

Ver. 44.—Ἡ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα] Ἀρξά-
 μιν ἀπὸ λιτῆς αἰτίας, — πρὸς μέγα δὴ τι
 κακοῦ διοικεῖται. Hæcclid. Ponticus.

Parva metu primò, mox sese attollit in
 auras,
 Ingrediturque solo, & caput inter nubila
 condit. Æn. IV, 176.

Quod Homerus hîc de Contentione dixit, Ma-
 ronem de Famâ postea minùs congruè dixisse,
 contendit Macrobius, lib. 5, cap. 13. Mag-
 nifica tamen, & elegantissima, Utriusque
 descriptio. Longinus, § 9, Καὶ τοῦτ' ἀν, in-
 quit, εἴποι τις οὐ μᾶλλον τῆς Ἐριδος, ἢ Ὀμή-
 ρου μίτρον. Ridiculus planè hoc in loco Sca-
 liger ; qui in hâc Comparatione non vidit,
 Rem utique in immensum succrescentem,
 non Gigantis molem atque Effigiem descrip-

tam ; cælumque hîc, non utique de Conten-
 tionis Sede, (quanquam & hoc quoque Poë-
 tæ licitum,) sed de Magnitudine dictum.
 Poëtic. lib. 5, cap. 3.

Ver. 446. Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα]
 Jamque intra jactum teli progressus uter-
 que

Substiterat ; subito erumpunt clamore, fre-
 mentesque

Exhortantur equos ; fundunt simul undi-
 que tela

Crebra, nivis ritu ; cælumque obtexitur
 umbrâ. Æn. XI, 608.

Ver. 450. Ἐνθαδ' ἅμ' οἰμωγὴ τε]
 Tum verò & gemitus morientum, & san-
 guine in alto

Armaque, corporaque, & permixti cæde
 virorum

Semianimes volvantur equi——

Æn. XI, 663.
 Ver.

Ὀλλυῦτων τε, ἢ ὀλλυμένων ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
 Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοί, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
 Ἐς μισγαίκεαν συμβάλλετον ὄμβριμον ὕδωρ,
 Κρενῶν ἐκ μεγάλων, καίλης ἔνποδε χαρσίδης,
 455 Τῶν δέ τε τηλόσε δ᾽ ἔπον ἐν ἔρεσιν ἔκλυε ποιμὴν.
 Ὡς τῶν μισγομένων χρέτο ἰαχὴ τε φόβος τε.
 Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυσιῶν,
 Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
 Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδάσείης.

Perdientiumque & pereuntium: fluebatque sanguine terra.

Ut verò quando duo torrentes fluvii, de montibus fluentes,

In convallem conferunt rapidas aquas,

Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis;

455 Horumque procul fragorem in montibus audit pastor:

Sic hisce commistis oriebatur clamorque timorque.

Primus autem Antilochus Trojanorum interfecit virum bellatorem,

Strenuum in primâ acie, Thalyfiadem Echepolum,

Quem utique percussit primus galeæ in conum setis-equinis-densæ;

Ver. 451. — ὀλλυμένων] Vide suprâ ad γ', 260.

Ibid. — ῥέε δ' αἵματι γαῖα.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent. — *Æn.* IX, 333.

Ver. 452. Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοί]

— aut rapidus montano flumine torrens
 Sternit agros, sternit fata læta boumque labores,

Præcipitesque trahit sylvas: stupet infcius
 alto

Accipiens sonitum saxi de vertice pastor.

Æn. II, 305.

Aut ubi decursu rapido de montibus altis

Dant sonitum spumosi amnes, & in æ-
 quora currunt

Quisque suum populatus iter. —

Æn. XII, 523.

Ποταμῶν δέ γε σύρρυσιν εἰς χωρίον ἐν, καὶ πά-
 ταγον ὁδῶν ἀναμισγομένων ἐκμιμήσασθαι
 τῇ λέξει βεβλόμενος, ἐκτί λείας συλλαβὰς, ἀλλ'
 ἰσχυράς καὶ ἀντιτύπας θήσει. "Ὡς δ' ὅτε
 "χεῖμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες, Ἐς
 "μισγαίκεαν συμβάλλετον ὄμβριμον ὕδωρ."
Dion. Halic. περὶ Συνθίσεως, § 16, Ubi, in
 transitu, notandæ variz lectiones parvi mo-
 menti.

Ver. 455. Τῶν δέ τε τηλόσε δ᾽ ἔπον.] Καὶ
 αὐτὸς ἐποίησέ τινα ὀνόματα, ἐκ ὄντα πρότερον,
 πρὸς τὰ σημαινόμενα τυπώσας· ὅσον, τὸν Δῖ-
 πον, καὶ τὸν Ἀραβὸν, καὶ τὸν Βόμβον, καὶ τὸ
 ῥήχθαι, καὶ τὸ Ἀνέβρυχε, καὶ τὸ Σίζε, καὶ τὰ
 παῖντα· ὧν οὐκ ἂν εὖρα τις ἐνσημότερα. *Dion.*
Halic. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 6. Καὶ
 αὐτοὶ τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταί,
 πρὸς χῶμα ὁρῶντες, οἰκίᾳ καὶ δηλωτικὰ τῶν
 υποκειμένων τὰ ὀνόματα. — Μεγάλῃ τούτων
 ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις, ἡ ποιῶσα μι-
 μετικὸς ἡμᾶς καὶ θετικὸς τῶν ὀνομάτων, οἷς

δηλοῦται τὰ πράγματα, κατὰ τινὰς εὐλόγους
 καὶ κινητικὰς [τῆς] διανοίας ὁμοιότητας· ὡς
 ὧν ἐδιδάχθημεν ταύρων τε μυκήματα λέγειν,
 καὶ χρεματισμούς ἵππων, καὶ φρυγμούς τρα-
 γῶν, &c. *Id.* περὶ συνθέσεως, § 16. Τὰ δὲ
 πεποιημένα ὀνόματα — ποιεῖ μάλιστα με-
 γαλοπρέπειαν, διὰ τὸ ὅσον ψόφοις εὐκρίναι. *De-*
metr. Phaler. § 94, 95. Καναχὰς τε, καὶ
 Βόμβος, καὶ Κτύπον, καὶ Δοῦπον, καὶ Ἀραβὸν
 πρῶτος ἐξευραῖν. *Dion. Orat.* XII. Vide su-
 præ ad ver. 125.

Ver. 456. — γένετο ἰαχὴ τε] Productâ
 ultimâ syllabâ vocis, γένετο, atque etiam hia-
 tu isto interjecto, id efficit Poëta, (quod &
Barnesium non fugit,) ut quasi auribus acci-
 piatur clamor intentus, sonusque continuus
 & productior. Consilio id factum, osten-
 dit similis alibi vocis ejusdem, ἰάχων, dispo-
 sitio:

Σμερδαλία ἰάχων. *Iliad.* ε', 302. π', 785.

τ', 41. υ', 285, 382, 443. *Odyss.* χ', 81.

Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα. *Iliad.* ε', 343. *Odyss.*

κ', 323.

Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες. *Iliad.* ζ', 421.

Βῆ ῥα μέγα ἰάχων. *Iliad.* ρ', 213.

— γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε. *Iliad.* μ', 144.
 ὅ, 396.

— μέγα ἰαχόντα. *Odyss.* ε', 392.

Virgilius, paullo minus audacter:

— longumque vale, vale, inquit, Iola.

Eclæg. III, 79.

— & fæmineo ululatu. *Æn.* IV, 677.

Ver. 457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος? Πῶς οὐκ

Αἴας, ἢ Διομήδης, ἀριστεῖται πρῶτος; Καὶ φασιν,

ὅτι Πύλλιοι πρῶτον συνέρρηξαν. — Ἐμοὶ δὲ δο-

κεῖ, ἀπ' ἐλάσσονος ἵρχθαι τὸν ποιητὴν, τὰ τῆς

τύχης αἰνισσόμενον κράτος. *Schol.* Quidni te-

nera hoc acceptum memoriâ tradat Poëta?

Ver. 459. Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος] Non vocat

hic

- 460 Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὅς τ' ὄσον εἶσα
 Ἀχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψεν
 Ἦειπε δ', ὡς ὅτε πύργῳ, ἐνὶ κρητερῇ ὑσμίνῃ.
 Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφίνωρ
 Χαλκιδονιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
 465 Ἐλκε δ' ὑπὸ ἐκ βελέων λελητημένῳ, ὄφρα τάχιστα
 Τόχρεα συλήσειε· μίνυθα δέ οἱ γρήθ' ὀρμή.
 Νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμῳ Ἀγλιῶρ,
 Πλόρρ', τὰ οἱ κύφαντι παρ' ἀσπίδῳ ἐξεφαάνθη,
 Οὔτησε ξυστῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γῆα.
 470 Ὡς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
 Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὡς,
 Ἀλλήλοισι ἐπόρυσαν, ἀνὴρ δ' ἀνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
 Ἐνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
 Ἠΐθεον, Θαλερόν, Σιμοείσιον· ὃν ποτε μήτηρ
 475 Ἰδὴθεν κατιῦσα, παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντι
 Γείνατ', ἐπεὶ ῥα τοκῶσιν αἰμ' ἔαπετο, μῆλα ἰδέσθ·
 Τῆνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· ἐδὲ τοκεῦσι

- 460 Inque frontem fixit; penetravit autem os intra
 Cuspis ærea; eum verò tenebræ oculos operuerunt;
 Ceciditque, sicut quando turris, in forti pugna.
 Hunc autem prostratum pedibus prehendit rex Elephenor
 Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
 465 Subtrahebatque extra tela cupidus, ut quamprimùm
 Arma prædaretur: brevis verò ei fuit *ipse* conatus.
 Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
 Latera, quæ ei inclinato à clypeo denudata erant,
 Vulneravit hastili ærato, solvitque membra.
 470 Itaque eum quidem reliquit animus; super eum verò pugna coorta est
 Ardua Trojanorum & Achivorum: hi autem, lupi sicut,
 Invicem irruerant; virque virum manu occidebat.
 Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax
 Juvenem, florentem, Simoësiū: quem olim mater
 475 Ab Idâ descendens, ad ripas Simoëntis
 Peperit, cùm parentes simul sequeretur, pecus ut videret:
 Propterea ipsum vocabant Simoësiū: neque parentibus

hîc particula, ῥά; sed idem ferè hoc in loco sonat, ac vox latina, *utique*. Vide suprâ ad α, 56; & β, 158.

Ver. 460. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε]

— ille securi

Adversî frontem mediam mentumque reductâ

Disjicit, & sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII, 306.

Ibid. — πέρησε] Vide suprâ ad α, 67.

Ver. 461. — τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψεν.]

Immolat, ingentique umbrâ tegit.—

Æn. X, 541.

Olli dura quies oculos & ferreus urget

Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem, Æn. XII, 309.

Ver. 465. Ἐλκε δ' ὑπὸ ἐκ βελέων.] Nom supervacaneum est istud, ὑπό. Nempe è telorum desuper cadentium nimbo, mortuum subtrahebat.

Ver. 468. Πλευρά, τὰ—ἐξεφαάνθη. Οὔτησε]

— dum texit Imaona Hælus,

Arcadio infelix telo dat pectus inermum.

Æn. X, 424.

Ver. 469. Οὔτησε.] Ex οὐτάω. Nam ex οὐτάω fit οὐτασε, penultimâ correptâ.

Ver. 472. Ἀλλήλοισι ἐπόρυσαν, ἀνὴρ δ' ἀνδρ' ἐδνοπάλιζεν.]

— congressi in prælia, totas

Implicuere inter se acies, legitque virum vir, Æn. XI, 631.

Ver.

- Θρέπειρε φίλοις ἀπέδωκε, μινυθαίει· δέ οἱ αἰὼν
 "Επλεθ', ὡς Αἴαντι· μεγαθύμῃ δαμένει.
 480 Πρῶτον γὰρ νιν ἰόντα βάλει σῆθε, παρὰ μαζὸν
 Δεξιὸν ἀντικρὺ τῷ δι' ὤμῃ χαλκεον ἔλχῃ
 "Ηλθεν· ὃ δ' ἐν κονίεσι χαμαὶ πέσεν, αἶγερ· ὡς,
 "Η ῥά τ' ἐν εἰαμνῇ ἔλεθ'· μέγαλοιο πεφύκει,
 Λαίη· ἀτὰρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
 485 Τὼ μὲν δ' ἀρματοπηγὸς ἀνὴρ αἰθωνι σιδήρῳ
 Ἐξέταμ', ὄφρα ἵτιω κάμψῃ περικαλλεῖ δίφρῳ,
 "Η μὲν τ' ἀζομένη κείῳ ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
 Τοῖον δ' ἄρ' Ἀνθεμίδῳ Σιμοείσιον ἐξενάρξεν
 Αἴας διοχλῆς· τῷ δ' Ἀντιφῷ αἰολοθώρηξ
 490 Πριαμίδης καθ' ὄμιλον ἀκόντισεν ὀξείῃ δαεί·

Nutritia caris reddidit, brevis autem ei ætas

Fuit, ab Ajace magnanimo lanceâ interfecto

480 Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mammam

Dexteram: ex adverso autem per humerum ærea hasta

Ivit: hic autem in pulvere humi decedit, populus ceu,

Quæ in irriguo loco paludis magnæ nata est

Lævis; atque ei rami in summo vertice creverunt:

485 Quam quidem curruum fabricator micanti ferro

Excidit, ut curvaturam rotæ flectat ad pulchrum currum,

Quæ quidem & arefcens jacet fluvii ad ripas:

Talem sanè Anthemidem Simoïsum interfectum spoliavit

Ajax generosus: In hunc autem Antiphus indutus-varium-thoracem

490 Priamides per turbam jaculatus est acutâ hastâ:

Ver. 478. Θρέπειρα] *Al.* Θρέπτα.

Ver. 481. — ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμῃ.] Quâ ratione, ἀντικρὺ, hîc ultimam producat; item, αἶγερ, ver. 482; &, ὡς, ver. 500; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 482. — χαμαὶ πέσεν, αἶγερ, ὡς.]

Vide suprâ ad γ', 2; & β', 764.

Ac veluti summis antiquam in montibus ornum

Cùm ferro accisam crebrisque bipennibus instant

Eruere agricolæ certatim; illa usque minatur,

Et tremefacta comam concusso vertice nutat:

Vulneribus donec paullatim evicta, supremum

Congemuit, traxitque jugis avulsâ ruinam. *Æn.* II, 626.

Quod de *Iliad* v', ver. 389, (Ἦριπε δ' ὡς ὅτε τις δρυς ἤριπεν,) observavit *Macrob.*; nempe "nullo negotio *Homericam* arborem "abscidi," cùm *Virgilius* "magno Cultu "difficultatem abscidendæ arboreæ molis ex- "presserit," *Macrob.* lib. 5. cap. 11; & hîc quoque pariter locum habet, si utique locum omninò haberet. At reverà (ut ex *Hebbesio* notavit *Porpius*) ineptè est omnis

horum duorum locorum inter se instituta comparatio. Quippe *Homerus* & *Virgilius*, cùm res longè inter se diversas describerent; hic Urbem ingentem in ignes paullatim confidentem, ille hominem uno ictu occisum atque humi extensum; suam uterque materiam suo colore ac specie ornavit, suam uterque pulcherrimâ artissimâque similitudine explicavit.

Ver. 488. — Ἀνθεμίδῳ] Ab Ἀνθεμίων (ut ex *Eustathio* rectè notavit *Barnejius*) fit Ἀνθεμινίδης & inde contractum Ἀνθεμίδης; quemadmodum à Δευκαλίῳ Δευκαλιωνίδης, indèque contractum Δευκαλίδης, *Iliad.* μ', 117; itemque à Μολίων, Μολιωνίων, indèque contractum Μολίων, *Iliad.* λ', 708.

Ver. 489. — αἰολοθώρηξ.] *Porphyrio*, thoracem (corpus suum thorace indutum) agilitè motans. *Quæst. Homeric.* 3. Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 490. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad α', 398.

Ibid. — ἀκόντισεν ὀξείῃ δαεί· Τοῦ μὲν ἀμαθ' ὃ δὲ Λεῦκον — βεβλήκει].

— stridentemque eminus hastam Jecit; at illa volans clypeo ex excussa, proculque

Egregium

- Τῷ μὲν ἄμαρβ'· ὃ ᾗ Λαῶκον, 'Οδυσσεύς ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Βελήκει βελῶνα, νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα·
 "Ἡεπε δ' αἰμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς.
 Τῷ δ' 'Οδυσσεύς μάλα θυμὸν ἀποκλαμένοιο χολώθη·
 495 Βῆ ᾗ Διφ' προμάχων κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ·
 Στῆ ᾗ μαλ' ἐγγύς ἰών, ἣ ἀκόντισε δαυρὶ Φαιενῶ,
 Ἀμφί ἐπαπλήνας· ὑπὸ ᾗ Τρῶες κεκάδοντο,
 Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὃ δ' ἔχ' ἄλιον βέλος ἦκεν,
 Ἀλλ' ἦν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
 500 "Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειάων·
 Τόν ῥ' 'Οδυσσεύς, ἐτάριοιο χολωσάμενος, βάλε δαυρὶ
 Κόρσιον· ἣ δ' ἐτέριοιο Διφ' κροτάφοιο πύρην
 Αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν ᾗ σκότος ὄσ' ἐκάλυψε·
 Δάπησεν ᾗ πεσών, ἀράβησε ᾗ τέρχ' ἐπ' αὐτῷ·
 505 Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι, ἣ Φαίδιμος Ἑκίωρ.

A quo quidem aberravit; at Leucum, Ulyssis fidum socium,
 Percussit in inguine, cadaver aliorum trahentem:
 Cecidit itaque juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu.
 Ob hunc verò Ulysses valde animo interfectum iratus est:

- 495 Prodiit autem per primos pugnatores armatus corusco aere:
 Stetitque valde propè cum accesserat, & jaculatus est hastâ splendenti,
 Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,
 Viro jaculante: ille verò non irritum telum misit,
 Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,
 500 Qui ei ex Abydo venerat, ab equabus velocibus:
 Hunc utique Ulysses ob socium iratus, percussit hastâ
 In tempore: atque alterum per tempus penetravit
 Cuspis aerea: illum autem tenebrae oculos cooperuerunt:
 Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipsum:
 505 Recesseruntque & primi pugnatores, & illustris Hector.

Egregium Anthorem latus inter & ilia
 figit. —————

Sternitur infelix alieno vulnere. —————

Æn. X, 776.

Ver. 492. Βελήκει.] Æquè rectè dicitur
 βελήκει, ac ἔκαλε. Si βελήκει dixisset, jam
 non constitisset temporum ratio. Simile
 enim esset, ac si quis Anglicè dicat, *has*
wounded, pro eo quod est, *did wound*.
 Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 498. Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος.] Ità edidit
 Barnesius: Rectè, ut mihi quidem videtur.
 Nam, ἀκόντισσι, penultimam corripit, ver.
 490 & 496: Ut, ex analogiâ, omninò oportet.
 Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 500. — παρ' ἵππων ὠκειάων.] Ἐξ
 ἐκείνου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἵπποι ἐγινώσκοντο ταχέως.
 Εἶπε δὲ, ὅτι ἐκεί ἐτρέφοντο καὶ οἱ ἵπποι τοῦ
 Πριάμου. Schol.

Ver. 501. Τόν ῥ' 'Οδυσσεύς.] Non vacat hîc
 particula ῥά. Id enim sonat, quod Latinè
 dicitur, *Hunc utique Ulysses* &c. Vide suprâ
 ad α', 56; & ad β', 158.

Ver. 502. Κόρσιον ἣ δ' ἐτέριοιο Διφ']

——it hasta Tago per tempus utrumque
 Stridens, trajectoque hæsit tepefacta cere-
 bro. ————— Æn. IX, 418.

——mediam ferro gemina inter tempora
 frontem

Dividit. ————— Ibid. ver. 750.

Ibid. — πύρην.] Vide suprâ ad α', 67.

Ver. 503. — τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψε.]
 Σολοικισμός, inquit Scholiastes, παρὰ τὰς πλῆ-
 σεις· εἶδει γὰρ εἰπεῖν, “ τοῦ δὲ σκότος ὄσ'
 ἐκάλυψε.” Ineptissimè planè. Vide & suprâ
 ad ver. 461.

Ver. 504. Δούπησιν δὲ.] Vide suprâ ad ver.
 455.

——collapsa ruunt immania membra;

Dat tellus gemitum, & clypeum super in-
 tonat ingens. ————— Æn. IX, 708.

Corruit in vulnus; sonitum super arma
 dedere. ————— Æn. X, 438.

Ver. 505. Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι.]
 Diffugiunt versâ trepidâ formidine Troës.
 ————— Æn. IX, 756.
 Ver.

Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἱάχον, ἐρύσαντο ᾗ νεκρούς.

Ἰθυσαν ᾗ πολὺ προτέρω· νεμέσθησε δ' Ἀπόλλων,

Περγᾶμιν ἐγκατιδὼν· Τρώεσσι δὲ κέκλει' αὖσας·

Ὀρνυθ', ἰππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάριος

510 Ἀργείοις· ἐπεὶ ἔσφι λίθος χρωῖς, ἐδὲ σίδηρος,

Χαλκὸν ἀναχέει ταμείχροα βαλλομένοισιν.

Οὐ μὲν ἔδ' Ἀχιλῆος, Θέτιδ' ὅπως ἠὲ κόμοιο,

Μάργα, ἀλλ' ὅππῃ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.

Ὡς φάτ' ὅτ' ἀπὸ πόλιος δεινὸς θεὸς· αὐτὰρ Ἀχαιῶν

515 ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τελτοχίη, αἶμα,

Ἐρχομένη καθ' ὁμίλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.

Ἐνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδρασε·

Χερμαδίῳ γὰρ βλήτο ὡς σφυρὸν ὀκρυόεντι,

Κνήμην δεξιτερὴν· βάλε δ' ὅθρηκ' ἀγὸς ἀνδρῶν

520 Πείρωσ' Ἰμβροσίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλθέει·

Ἀμφοτέρω δ' ἐπὶ τένοντι καὶ ὅς εἰς λαῶας ἀναιδὴς

Ἀχαιὸς ἀπηλαίησεν· ὃ δ' ὕπλιος ἐν κονίῃσι

Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας,

Θυμὸν ὀλοπνέων· ὃ δ' ἐπέδραμεν, ὃς ῥ' ἔβαλεν περ,

525 Πείρωσ' ἔτα δ' ἀπὸ παρ' ὀμφαλὸν ἐκ δ' ἄρα πάντα

Argivi autem altum clamabant, trahebantque cadavera;

Rectèque prorsuperunt multò longius: indignatus est autem Apollo,

Ex Pergamo despicens; Trojanosque adhortatus est inclamans;

“Irruite, equum-domitores Trojani, neque cedite pugna

510 “Argivis; quoniam non illis lapis est corpus, neque ferrum,

“Ut æs sustineat acutum percussis.

“Sed neque Achilles, Thetidis filius pulchras-comas-habentis,

“Pugnat, verum ad naves iram cruciantem coquit.

Sic dixit ab urbe terribilis Deus: Sed Achivos

515 Excitavit Jovis filia gloriosissima Tritonia,

Gradiens per turbam, ubi remittentes prælium videret.

Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicavit:

Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero

In tibiâ dextrâ: percussit utique Thracum dux virorum

520 Pirus Imbrasides, qui ex Æno venerat.

Ambos autem nervos & ossa lapis improbus

Prorsus confregit: ille verò supinus in pulvere

Decidit, ambas manus charos ad focios pandens,

Animam expirans; ille autem accurrit, qui percussisset,

525 Pirus: vulneravitque hastâ ad umbilicum; atque omnia

Ver. 506. Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἱάχον, ἐρύσαν-
το δὲ νεκρούς.] Ità Barnesius: Optimè, uti

mihi quidem videtur: Vide suprâ ad ver.

456. Vulgg. corruptè, Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἱάχον,

ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.

Ver. 508. Περγᾶμιν ἐγκατιδὼν· Τρώεσσι δὲ

κίλει.] Priami civiumque vox & senten-

tia intelligitur, ad exercitum ex urbe de-

lata, vel à Ducibus ex ipsâ re desumpta &

excogitata.

Ver. 510. — ἐπεὶ οὐ σφι λίθος χρωῖς, —

χαλκὸν — ταμείχροα.] Et nos tela, pater, ferrumque haud debile

dextrâ

Spargimus, & nostro sequitur de vulnere
sanguis. Æn. XII, 50.

Ver. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλῆος] Miro arti-
ficio, ut Poëma unum sit à capite ad calcem,
ubique spectatur & interfertur Achilles.

Ver. 516. — ὅθι μεθιέντας] Quâ ratione
vox, ὅθι, hic ultimam producat; itemque μέ-
γα & ἱάχον, ver. 506; vide suprâ ad α. 51.

Ver. 520. — εἰληλθέει.] Si, εἰληλθέειν,
dixisset; jam non constitisset Temporum
ratio. Vide suprâ ad α. 37.

Ver. 525. — οὐτὰ δὲ δαρι] Rectè obser-
vârunt Grammatici, vocabulum οὐτὰ nullo
modo

Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψε.

Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσύνεικον βάλε δαυρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγῃ δ' ἐν πνέμονι χαλκός·
Ἀλχίμολον δὲ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔλχθη

530 Ἐσπάσατο σέρνοιο· ἐρύσατο δὲ ξίφος ὄξυ,
Τῷ ὅγε γαστέρι τύψε μέσλιν, ἐκ δ' αἶνυτο θυμὸν.

Τόλχεα δ' ἐκ ἀπέδυσε· παύσασαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔλχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἱ ἔμεγαν περ ἐόντα, καὶ ἰφθίμον, καὶ ἀγαυὸν,

535 Ὡσαν δ' ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενός πελεμήχθη.
Ὡς τῷ γ' ἐν κονίεσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἦτοι ὁ μὲν Θρηκῶν, ὃ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἠγεμόνες πολλοὶ δὲ περικλείοντο καὶ ἄλλοι.

Ἐνθα κεν ἔκετι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιο μετελθὼν,

540 Ὅσις ἔτ' ἀβλήτης καὶ ἀνέτατος ὀξείῃ χαλκῷ
Δινέοι καὶ μέεσον, ἄγοι δὲ ἐ Παλλὰς Ἀθηνῆ
Χερὸς ἐλθόν, αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωλή.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἡματι κείνῳ
Πρίωνες ἐν κονίεσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Effusa sunt humi intestina : illumque tenebrae oculos cooperuere.

Istum verò Thoas Aetolus irrudentem percussit hastâ

In pectore super mammam, fixum est autem in pulmone æs :

Prope autem ad illum accessit Thoas, & validam hastam

530 Extraxit pectore ; strinxit autem ensẽm acutum,
Eoque is ventrem percussit medium, abstulitque animum.

Arma verò non exiit : circumstabant enim socii,

Thracẽs vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,

Qui ipsum, magnum licet existentem, & fortem, & præclarum,

535 Propulsarunt à se : is verò recedens, vi repulsus est.

Sic hi duo in pulvere prope invicem extensi sunt ;

Hic quidem Thracum, ille verò Epeorum ære-loricatorum,

Duces ; multi autem circum interfecti sunt & alii.

Tum verò non pugnam quisquam reprehendisset interveniens.

540 Qui adhuc illæsus & invulneratus acuto ære

Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva,

Manu prehensâ, ac telorum averteret impetum.

Multi enim Trojanorum & Achivorum die illo

Proni in pulvere prope inter se prostrati sunt.

modo ex οὐτάω deduci posse, (inde enim fit οὐτα penultimâ necessariò productâ ;) sed ex οὐτάζω, οὐτάσω οὐτά. Unde & οὐτήμι, οὐτάμαι, οὐτάμενος, &c. Porro, de hujus vocis significatione ; Οἱ παῖδες οὐκ ἴσασι τὴν διαφορὰν τοῦ “ οὐτάσαι ” καὶ “ βαλεῖν. ” Ομηρος δὲ “ οὐτάσαι ” μὲν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τοῦ συγγενὸς τρῶσαι, “ βαλεῖν ” δὲ τὸ πῦρῳθεν. Schol. ad Eurip. Hipp. 684.

Ver. 526. Χύντο χαμαὶ χολάδες.] Rem curpet consultâ verborum κακοφανία depingit. Ità Virgilius, belli civilis horrorem ; Neu patrias validas in viscera vertite vires.

Æn. VI, 833.

Ibid.—τὸν δὲ σκότος.] Vide suprâ ad ver. 461 & 503.

Ver. 527.—ἐπισσύμενον] Scholiastes legit, ἀπισσύμενον, ἀπὸρρόμενον.

Ver. 528.—πάγῃ] Vide suprâ ad ver. 185.

Ver. 539.—ἐκεῖτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιο μετελθὼν.] Τοιοῦτος δ' ἂν εἴη θεατὴς, ὁ τοῦ Πηλεΐδου ἀκροατὴς. Eustath.

Ver. 540.—ἀβλήτης καὶ ἀνέτατος]

Rectè Scholiastes : Ὁ μῆτις ἀπὸ διασθήματος τραυθεὶς δόρατι ἢ ὀξείῃ, μῆτις δὲ ἐκ τοῦ ἰγγυε ξίφους. Neque enim puer neque comitatus vulneratus. Vide & suprâ ad ver. 525.

Τ Η Σ

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ἐπόθεσις τῆς Ε΄ ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Διομήδης, Ἀθηᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλὰς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἀρεᾶ κατὰ τῆς κενεῶν. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπὸ αὐτῷ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμον δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνα ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἀρεῖ Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

Α Λ Α Η.

Α Παγαγὼν τὸν τῷ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προσῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστείαν ἐρμηνεύσαι, τὸν Τυδείως ἱσησι· καὶ διότι ἔχουσιν τε ἦν ἐπίσης ἰκέινω τὰς πολεμίας φοβεῖν, φησὶν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀθηᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἐξαίρετῳ τιμῷ τετιμῆσθαι. Ὁρᾶσθαι γὰρ ὑπὲρ τῶν ὧμων αὐτοῦ φοβερὸν πῦρ καιόμενον, ὡς τὰς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρατῶν θεῶν βοηθείᾳ καταφυγεῖν, φοβερώτερον αὐτὸν καὶ Ἀχιλλέως νομίζοντας. Λέγει οὖν “ Οὐδ’ Ἀχιλλῆα πόθ’ ὦδέ γ’ ἐδεΐδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν, “Οἵ περ φασὶ θεῶς ἐξέμμεναι· ἀλλ’ ὅδε λίην Μαίνεται, ἐδὲ τίς οἱ δύναται μέν· ἰσοφάρι· ζεῖν.” Τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς Ἀθηᾶς βοηθούμενος, πολλὰς τῶν Τρῶων ἀναιρεῖ, καὶ Πάανδαρον τὸν παρασπονδήσαντα. Τιτρώσκει δὲ καὶ Ἀφροδίτην συλλαμβανομένην τῷ παιδὶ Αἰνείᾳ· ὁμοίως δὲ καὶ Ἀρεᾶ. Τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτην ἡ μήτηρ Διώνη παραμυθεῖται· τὸν δὲ Ἀρεᾶ ἰᾶται Παιήων, τῷ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντῃ.

Ἐπιγεγραφαί.

Διομήδης ἀριστεία.

Ἄλλως.

Εἴ, βάλλει Κυδέρειαν. Ἀρεῶ τε, Τυδείᾳ υἱός,

ΕΝΘ’ αὖ Τυδείδῃ Διομήδῃ Παλλὰς Ἀθηνῆ
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν’ ἐκδήλος μὲν πάσι

TUM verò Tydidæ Diomedæ Pallas Minervæ
Dedit robur & audaciam; ut conspicuus inter omnes

Ver. 2. Δῶκε μένος.] Καὶ περὶ τὰς μάχας ἐμποῦν φησι τοῖς ἀνδράσι, — καθάπερ ἐν παθητικῷ καὶ τὸ ἐνθουσιάζειν, ἀνυπόστατον μῆμα τῷ λογισμῷ καὶ ἔχημα τὸ πάθος προσηλπί καὶ ἀπίστητον, ὃ καὶ τοὺς θεοὺς Ὀμήρου εἰσθένται. Plutarch. de Virtute mortalī, sub finē.

Ἀργείοισι γήοιτο, ἰδὲ κλέῃ ἐὼλὸν ἄροιτο.
 Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθος τε καὶ αἰπίδος ἀκάματον πῦρ,
 5 Ἀσέρ ὅπωρην ἑναλίγκιον, ὅσε μάλισα
 Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελεμένος Ὠκεανοῖο.

Argivos fieret, & famam insignem auferret.

Accendebat utique ei ex galeaque & clypeo indefessum ignem,

5 Stellæ autumnali similem, quæ maximè
 Splendidè collucet lota in Oceano:

met. Vide autem suprâ ad α, 194; & β, 169; & δ, 92.

Ver. 4. Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθος] *Al.* Δαΐε δ' οἱ.
Virgilius hanc loquendi rationem sæpè est imitatus:

—————galea alta chimæram
 Sustinet, Ætneos efflantem faucibus ignes.

Æn. VII, 785.

—————geminas cui tempora flammæ
 Lætæ vomunt, patriumque aperitur vertice
 fidus.

Æn. VIII, 680.

—————tremunt in vertice cristæ
 Sanguinæ, clypeoque micantia fulgura
 mittit.

Æn. IX, 732.

Terribilem cristis galeam, flammæque vomentem.

Æn. VIII, 620.

Ardet apex capiti, cristisque à vertice
 flamma

Funditur, & vastos umbo vomit aureus
 ignes;

Non secus ac liquidâ siquando nocte cometæ

Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor;
 Ille sitim morbosque ferens mortalibus ægris

Nascitur, & lævo contristat lumine cælum.

Æn. X, 270.

Quo ultimo in loco inferiorem Homero Virgilium existimavit *Macrobius*, eo quod “Minnerva Diomedis suo, pugnantem duntaxat, flammæ addat ardorem:” Quod idem à Virgilio “importunè positum,” cum “nec dum pugnaret Æneas, sed tantum in navi veniens appareret.” *lib. 5, cap. 13.* Ex alterâ parte, Homero Virgilium in eo Similitudine Splendor solummodò scribatur Sideris; Virgilio, significantius & lugubris Cometarum rubor, sitisque & morbi quos Sirius ardor portenderit, memorentur. Cæterum id hîc præcipuè observandum; summo cum ornatu atque splendore orationis dixisse utrumque Poëtam, quantum terrorem Herôia ad pugnam expediti incuteret ASPECTUS. Nec minùs audaci figurâ etiam auram RUMORIS, cum ad concionem iret exercitus, expressit Poëta:

—————μετὰ δὲ σφισιν ὅσσα δειδύμ,

Ὅτρυνος ἵνατι Διός, ἄγγελος.—*Iliad.* β, 93.

Quin & Achillis ad pugnam redituri FAMA atque ipsa EXPECTATIO, simili verborum atque Imaginum magnificentia depingitur:

Ἀμοὶ δὲ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστιν δῖα Διὸς
 Χρῦσειον, ἐκ δ' αὐτῆς δαίε φλόγα παμφαίνωσαν.

Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστως αἰθέρ' ἵκηται,
 ὕψος δ' αὐτῇ

Γίνεται αἴσθησα,
 Ὡς αἶψ' Ἀχιλλῆος κεφαλῇ σέλας αἰθέρ' ἵκηται.

Στῆ δ' ἐπὶ τάφρην ἰὼν,
 Ἐνθα σᾶς ἦυσ' ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη

Φθέγγεατ'· ἀτὰρ Τρῶεσσιν ἐν ἄσπετον ὥρσε
 κυδοιμόν.

Οἱ δ' ὥς οὖν αἶον ὅπα χάλκεον Αἰακίδαο,
 Πᾶσιν ὀρίβη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι

Ἀφ' ὅχρα τρώπιοι, ὅσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ,
 Ἠνιοχοὶ δ' ἐκπληγῆν, ἐπὶ ἰδὼν ἀκάματον πῦρ

Δεινὸν ὅπ' κεφαλῇ μεγαθύμου Πηλεΐονος
 Δαΐόμενον· τὸ δ' ἔδαιε δαΐ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Τρεῖς μὲν ὑπὲρ τάφρου μέγ' ἄλ' ἰαχε δῖος Ἀχιλλεύς·

Τρεῖς δ' ἐκυκλήθησαν Τρῶες κλειτοὶ τ' ἐπίκροτοι.
Iliad. σ', 205—229.

Hæc cum de Achillis solummodò adventantis RUMORE summâ cum laude dicta sint, non satis iustâ de causâ videtur *Macrobii Virgilio* id vitio vertisse, quod *Æneam*, loco suprâ citato, “nec dum pugnantem, sed tantum in Navi venientem,” simili verborum splendore grandiloquo descripserit.

Ibid.—ἀκάματον πῦρ] Vide suprâ ad α, 398.

—————incendia vires

Indomitas. *Æn.* V, 680.

Ver. 5. Ἀσέρ ὅπωρην ἑναλίγκιον] “Nec tantum, ὅπωρην, ab Homero fuisse productum, sed licenter; nam longè meliùs corripitur;” *Phil. Labbe Profod. p. 54.* At qui, obsecrò, longè meliùs? Certè non licenter produxit *Homerus*, quia ubique produxit. At *Hesiodus* quidem licenter, qui (ut alia multa) & corripuit & produxit: *Εργ.* II; ver. 33, 292, 295: Vide suprâ ad β, 43. Porro *εἰαρινός*, *χειμερινός*, *θερινός*, penultimam quidem corripuit; quippe ex *εἶαρ*, *χῆμα*, *σῆρος*, deducta. At ὅπωρην, penultimam habere videtur ex istâ ἡ partim contractam, atque exinde productam.

Ver. 6. Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελεμένος Ὠκεανοῖο] Quod *Homerus* de Sirio, *Virgilius* similiter de stellâ *Veneris*:

Qualis

- Τοῖον οἱ πῦρ δαΐεν ἄπὸ κροτάς τε καὶ ὤμων·
 ὦρσε δέ μιν καὶ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
 Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
 10 Ἰφιδῆς ἠφαιόσιο· δύνω δέ οἱ ἦέες ἦσαν,
 Φηγῶς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
 τῷ οἱ, ἄπο κροτάθεν, ἐναντίω ὀρμηθήτω.
 τῷ μὲν ἀφ' ἱπποῖν, ὁ δ' ἄπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
 οἱ δ' ὅτε δὴ χεῖδόν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 15 Φηγῶς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔλχον,
 τυδείδῃ δ' ὑπὲρ ὤμων ἀραιερόν ἦλυθ' αἰκωκή·
 ἔλχον, εἰς ἔβαλ' αὐτὸν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
 τυδείδης· τῷ δ' ἐχ' ἄλιον βέλχον ἐκφυγε χειρὸς,
 ἄλλ' ἐβαλε σῆθεν μεταμάζιον, ὥς δ' ἀφ' ἱππων.
 20 Ἰδαῖος δ' ἄπ' ὤρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
 οὐδ' ἔτλη περὶ βῆλαι ἀδελφεῖς κλαμένοιο·
 οὐδὲ γὰρ εἰς κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρε μέλαιναν·

Talem ei ignem accendebat à capiteque & humeris ;
 Impulitque eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.
 Erat autem quidem inter Trojanos Dares, locuples, inculpatus,

- 10 Sacerdos Vulcani ; duoque ei filii erant,
 Phegeus, Idæusque, pugnae benè periti omnis :
 Hi ei [Diomedis,] semoti à suis, obvii prouerunt ;
 Hi quidem ab equis, ille verò à terrâ pugnam ciebat pedester.
 Hi itaque quum jam propè erant in se mutuò videntes,
 15 Phegeus quidem prior emisit longam hastam,
 Tydidæ verò super humerum finistrum venit cuspis
 Hastæ, nec percussit ipsum : posterior verò irruit hastâ
 Tydides ; hujus autem non irritum telum fugit è manu ;
 Sed percussit pectus inter mammæ, deturbavitque de equis [de curru.
 20 Idæus autem defiliit, relicto perpulchro curru,
 Neque ausus est protegere fratrem interfectum :
 Nam nec ipse quidem effugisset mortem atram ;

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
 Quem Venus ante alios astrorum diligit
 ignes,
 Extulit os sacrum cælo, tenebrasque re-
 solvit. *Æn.* VIII, 589.
Ver. 7. Τοῖον οἱ πῦρ] Vide suprâ ad α', 51.
Ver. 9. Ἦν δέ τις—ἀμύμων, Ἰφιδῆς]
 Forte sacer Cybele Chloereus, olimque sa-
 cerdos,
 Insignis longè—*Æn.* XI, 768.
Ver. 12.—ἐναντίω] *Al.* ἐναντίον.
Ver. 13.—ἀφ' ἱπποῖν] Ἀμφ' ἀρματος
 ut rectè Scholiaſtes.
Ibid.—ὤρνυτο] Vide suprâ ad γ', 260.
Ver. 16.—ἦλυθ'] Vide suprâ ad γ',
 205 ; & ad α', 37.
Ver. 18.—τῷ δ' ἐχ' ἄλιον βέλχον]
 At non hoc telum, mea quod vi dextera
 verſat,
 Effugies, *Æn.* IX, 747.

Ver. 20.—ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα
 δίφρον.] *Pedibus* idèd fugit, ut in turbâ pos-
 set meliùs latere. Ità *Barnesius*, rectè. Alii
 alias commenti sunt causas, minùs idoneas.
Ver. 22. Οὐδὲ γάρ] Istud, γάρ, non
 refertur ad id quod proximè præceſſit,
 nempe fugiſſe Idæum ; sed ad id quod ele-
 ganter reticetur, fugiſſe icilicet *Nequicquam* ;
NAM neque ſic quidem futurum fuiſſe ut
 Effugiſſet, niſi &c. *Virgilius* ſimiliter :
 —cadiſt & Ripheus, juſtiſſimus unus
 Qui fuit in Teucris, & ſervantiſſimus æqui ;
 Diis aliter viſum. *Æn.* II, 426.
 ubi iſtud, aliter, non refertur ad id quod
 proximè præceſſit, nempe juſtiſſimum fuiſſe
 Ripheum ; sed ad id quod elegantiffime re-
 ticetur, factum utique oportuiſſe, vulgi judi-
 cio, ut qui juſtiſſimus fuerat, ſimul cum cæte-
 ris non interieſſet.

- ἄλλ' ἠΨαισος ἔρυτο, σάωσε δ' νυκτὶ καλύψας,
 ὧς δὴ οἱ μὴ πάλχ' ἔγρων ἀκαχημένος εἴη.
- 25 Ἴππας δ' ἐξελάσας μεγαθύμῃ Τυδέος υἱός,
 Δῶκεν ἐταίροισιν κατὰγειν κοίλας ὀπί νῆας.
 Τρῶες δ' μεγάθυμον, ἐπεὶ ἴδον ἦε Δάρητος,
 Τὸν μὲν, ἀλδ' ἀμύμον, τὸν δ' κλέμνον παρ' ὄχεσφιν,
 Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· αἰτὰρ γλαυκῶπις Ἀθλιῶν
- 30 Χειρὸς ἐλθ'· ἐπέεσσιν ὠροσὴν δα Θῆρον Ἀρηα.
 Ἄρες, Ἄρες βροτολογε, μισαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
 Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν εἰσάσαιμιν ἢ Ἀχαιῶς
 Μάρνασθ', ὅπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
 Νῶϊ δ' χαζάμεσθα, Διὸς δ' αἰεώμεθα μῆνιν;
- 35 ὧς εἰπὼσα, μάχης ἐξήγαγε Θῆρον Ἀρηα.
 Τὸν μὲν ἔπειτα καθίσεν ἐπ' ἠϊόνεϊ Σκαμάνδρῳ.
 Τρῶας δ' ἐκλιναν Δαναοί· ἔλε δ' ἄνδρα ἑκάστον
 Ἠγεμόνων· πρῶτος δ' ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίων μέγαν ἐκβαλε δίφρα·
- 40 Πρῶτῳ δ' ἐρεφθέντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν
 Ὀμῶν μεσσηγὺς, Διὰ δ' εἰσέσφιν ἔλασσε.

Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,
 Ne scilicet ei penitus senex tristis esset

- 25 Equos autem abductos magnanimi Tydei filius
 Dedit focis ut deducerent cavas ad naves.
 Trojani verò magnanimi, ut viderunt filios Daretis,
 Alterum quidem fugientem, alterum verò interfectum apud currus,
 Omnibus perturbatus est animus: Cæterum cæcis-oculis Minerva
 30 Manu prehensum, verbis allocuta est impetuosum Martem;
 "Mars, Mars, perniciēs hominum, inquinate-cæde, murorum-everfor,
 "An non jam Trojanos quidem sinemus & Achivos
 "Pugnare, utris pater Jupiter gloriam præbeat;
 "Nos autem cedamus, Jovisque evitemus iram?"
- 35 Sic fata, prælio eduxit impetuosum Martem:
 Hunc quidem postea sedere fecit in herboſo Scamandro.
 Trojanos autem in fugam verterunt Danaï; interfecitque virum quilibet
 Ducorum: primus utique Rex virorum Agamemnon
 Ducem Halizonum Hodium magnum dejecit è curru:
 40 Primo enim ei verso-in fugam in tergum hastam infixit
 Humeros inter, pectusque pectora trajecit:

Ver. 27. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 31. Ἄρες, Ἄρες.] Ridiculum planè est, quod hic affert *Eustathius*; vocem, Ἄρες, duplicem habere etymologiam; aliam, quum primam producat; aliam, quum corripiat. Quâ ratione hujusmodi syllabæ breves nonnunquam producantur, vide suprâ ad α', 51. Cæterum hoc in loco & παθητικῶς, majori cum emphasi, ita fortè pronunciari debuerit, ac si geminatam haberet literam; vel etiam ita ferè, ac si scriptum fuisset, Ὀμῶς, Ἀρῶς.

Ibid. — τειχεσιπλῆτα.] *Al.* τειχοσιβλήτα.

Ver. 32. — εἰσάσαιμιν] Pessimè *Barne-*

fius, εἰσάσαιμιν. Vide suprâ ad δ', 42.
 Ver. 35. — μάχης ἐξήγαγε Θῆρον Ἀρηα.] Recedebat nimirum Trojanorum exercitus, *Scamandrum* versûs.

Ver. 37. — ἐκλιναν.] Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 40. — ἐρεφθέντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν]

Tum Pallas bijugis fugientem Rhætea præ-

ter
 Trajicit ————— *Æn.* X, 399.
 Ver.

- Δέπησεν ᾗ πεσὼν, ἀράβησε ᾗ τόλχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Ἰδομενίδης δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱὸν
 Βῶρα, ὅς ἐκ Τάρνης ἐρβώλακος εἰληλάθει.
 45 Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενίδης δεικλυτὸς ἔλχει μακρῷ
 Νύξ, ἵππων ὀπιθησόμενον, ἧς δεξιὸν ὤμον.
 "Ἠελπε δ' ἐξ ὀχέων, συγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλε,
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενίδης ἐσύλθον θερσέποντες.
 Τῖόν ᾗ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἶμονα Θήρης,
 50 Ἀτρείδης Μενέλαος ἔλ' ἔλχει ὀξύεντι,
 Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἀρεμὶς αὐτῇ
 Βάλλειν ἄγρια πάντα, τὰ τε τρέφει ἔρεσιν ὕλη.
 Ἀλλ' ἔ' οἱ τότε γε χερσὶ μ' Ἀρτεμὶς ἰοχέαιρα,
 Οὐδ' ἐκηβολία, ἧσιν τὸ πρὶν γ' ἐκέκασο.
 55 Ἀλλὰ μιν Ἀτρείδης δεικλυτὸς Μενέλαος
 Πρόθεν ἔθεν φύγοντα, μετάφρενον ἔτασε δακρὶ,
 Ὀμῶν μεσσηγύς, ἄρα ᾗ σήθεσφιν ἔλασεν.
 "Ἠελπε ᾗ πρὶν ἡς, ἀράβησε ᾗ τόλχε' ἐπ' αὐτῷ.

Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipso.
 Idomeneus autem Phæstum interfecit, Mæonis filium
 Borî, qui ex Tarne glebosâ venerat:

- 45 Hunc utique Idomeneus hastâ-inclytus longâ hastâ
 Vulneravit, currum conscendentem, ad dextrum humerum:
 Decidit autem de curru, horrendâque ipsum caligo invasit.
 Hunc quidem inde Idomenei spoliarent famuli.
 Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,
 50 Atrides Menelaus interfecit hastâ acutâ,
 Bonum venatorem: docuit enim Diana ipsa
 Jaculari ferarum omne genus, quas utique nutrit in montibus sylva.
 Verùm non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens.
 Neque peritia-jaculandi-eminus, quâ antea instructus erat:
 55 Sed ipsum Atrides, hastâ-inclytus Menelaus
 Ante se fugientem, in dorso vulneravit hastâ,
 Humeros inter, pèrque pectora trajecit.
 Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipso.

Ver. 42. Δέπησεν δὲ] Vide suprâ ad δ',
 455, & 504.

Ver. 43. — Μήονος υἱόν.] Strabo legit,
 τέκτονος υἱόν, lib. IX, pag. 633. Ex sequente,
 ver. 59. ut videtur.

Ver. 44. — ἐκ Τάρνης.] Al. ἐκ τ' Ἀργεῖ.
 Vide Strab. lib. IX, pag. 633; & Pausan.
 lib. IX, cap. 40.

Ibid. — εἰληλάθει.] Si, εἰληλάθει, dixisset,
 utique non constitisset Temporum ratio. Si-
 mile enim esset, ac si quis Anglicè dicat,
 Who is come; pro eo quod est, Who
 Came. Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 50. — ὀξύεντι.] Ἐλχία ὀξύεντα, ἐξ
 ἑξῆς τῶ ἄνδρ' ὡς καὶ Ἀρχέλοχος, "ὀξύη πο-
 " τᾶτο." ἀλλ' ἔ, τὰ ὅξια, ὡς οἱ Γραμματι-
 κοὶ ἀποφιδάσκουσι. Porphy. Quaest. Homeri.
 11. Similiter & apud Euripidem legitur,
 Heraclic. ver. 727;

— χερσὶ δ' ἐνδὲς ἑξῆς. Al. ὀξύη.

Ver. 51. Ἐσθλὸν θηρητῆρα.]

— debellatorque ferarum.

Æn. VII, 651.

Ver. 52. — ὕλη] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 53. Ἀλλ' ἔ' οἱ τότε]

— nihil illos Herculis arma,

Nil validæ juvare manus.

Æn. X, 319,

Ver. 55. — δεικλυτὸς] Vulg. δεικλυ-
 τός. At Barnesius edidit δεικλυτός. Rectè,
 ut mihi quidem videtur. Sic enim & Vul-
 gati, Odyss. 6, 52. Similique analogiâ sæpè
 apud Homerum legitur & ἀγακλυτός & ἀγα-
 κλυτός. Neque nihili est, quod hunc ver-
 sum non memoret Atbenæus inter λαγαρές,
 τὸς ἐν μέσῳ χωλότητι ἐφονίας. l. XIV, c. 8.

Ver. 56. — ἔτασε δακρὶ,] Vide suprâ ad
 δ', 525; & ad α', 140.

- Μηριόνης ὃ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκνονος υἱὸν
 60 Ἀρμονίδεω, ὃς χερσὶν ὀπίσσω δαίδαλα πάντα
 τ' ὄχεν· ἔδοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθηνῆ.
 Ὃς κ' Ἀλεξάνδρῳ τεκλήνατο νῆας ἑίσας,
 Ἀρχεκάκῃς, αἱ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γήοντο,
 Οἳ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ ἔτι θεῶν ἐκθέσφατα ἦδη.
 65 Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
 Βεβλήκει γλατὸν κ' δεξιόν· ἢ ὃ Διὶ πρό
 Ἀντικρὺ κ' κύσιν ὑπὸ ὀσέον ἤλυθ' ἀκωκή.
 Γυῖξ δ' ἔρπ' οἰμῶξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
 Πηδᾶιον δ' ἄρ' ἐπεφνε Μίγης, Ἀνίηνορος υἱόν,
 70 Ὃς βρά νόθος μὲν ἔλω, πύκα δ' ἔτρεφε διαθεανῶ,
 Ἴσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσει ὦ.
 Τὸν μὲν Φυλείδης δρεκλυτὸς, ἐγλύθεν ἐλθὼν,
 Βεβλήκει κεφαλῆς κ' ἰνίον ὀξεί δρεί.
 Ἀνικρὺ δ' αὖ ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
 75 Ἠεπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὀδῶσιν.

- Meriones verò Phereclum interfecit, fabri filium
 60 Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia
 Fabricari, egregiè enim ipsum diligebat Pallas Minerva;
 Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales,
 Exordia malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,
 Sibi quæ ipsi; quoniam non deorum oracula intellexerat:
 65 Hunc utique Meriones, cum scilicet affecutus esset insequens,
 Fecit clunem ad dextram: at penitus
 E regione juxta vesicam sub offe exiit cuspis:
 In genua itaque cecidit ejulans, morisque ipsum circumtexit.
 Pedæum verò interfeci Meges, Antenoris filium,
 70 Qui nothus quidem erat, studiosè tamen eum educavit nobilis Theano,
 Æquè cum dilectis liberis, gratificans marito suo;
 Hunc utique Phylides hastâ-inclytus, prope cum venisset,
 Fecit capitis ad occipitum acutâ hastâ;
 E regione verò per dentes linguam subsecuit æs;
 75 Ceciditque in pulvere, frigidumque prehendit æs dentibus [mordicis]

Ver. 61. — μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθηνῆ.]
 Eustathius ἐφίλατο deducit ex εἶλημι: Alii
 contractum existimant ex ἐφιλήσατο. Pes-
 simè utrumque: Corripì enim omnino de-
 buisset syllaba φι. Reverà, quâ analogiâ di-
 citur μαρτυρέμαι, ἐμαρτύρεμην, ἐμαρτύρα-
 μην, in futuro autem μαρτυρέμαι, indeque
 μαρτυρέσμαι, quod per omnes Modos ac
 Tempora ὁ semper corripit; (vide suprâ ad
 α', 338:) eadem analogiâ ex φιλομαι deduxit
 Homerus ἐφίλατο, & in imperativo φίλει:
 Ex quo Futurum deducetur φίλῃμαι; inde-
 que φίλω, quod per omnes Modos & Tem-
 pora ὁ semper corripit. Vide κ', ver. 280;
 & υ', ver. 504.

Ver. 62. — νῆας ἑίσας.] Vide suprâ ad
 α', 306.

Ver. 63. Ἀρχεκάκῃς]

— Primus leti, primusque malorum
 Causa fuit. — — — — — Æn. IV, 169.

— Quæ prima malorum
 Causa fuit. — — — — — Æn. VII, 481.

Ver. 66. Βεβλήκει γλατὸν] Similiter, ver.
 73, βεβλήκει κεφαλῆς. Vide suprâ ad δ', 492;
 & ad α', 37.

Ver. 67. — ἤλυθ'] Vide suprâ ad γ',
 205.

Ver. 71. — πόσει ὦ.] Quâ ratione, πό-
 σει, hîc ultimam producat; & ἀντικρὺ, ver.
 67, 74 & 100; itemque Εὐρύπυλος, ver. 79;
 vide suprâ ad α', 51.

Ver. 72. — Φυλείδης.] Meges, Phylei
 filius; ver. 69.

- Εὐρύπυλος δ' Εὐαίμονιδος Ὑψήνορα δῖον,
 Υἱὸν ὑπερθύμῃ Δολοπίονος, ὃς ῥα Σκαμάνδρῳ
 Ἀρητῆρ' ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὡς τίετο δῆμῳ·
 Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
 80 Πρώσθεν ἔθεν φύγοντα, μεταδρομάδῳ ἔλασ' ὤμον,
 Φασγάνῳ αἵξας· ὅππῃ δ' ἔξεσε χεῖρ' βαρεῖαν·
 Αἱματώεσσα ἣ χεῖρ' πεδίῳ πῆσε· πὺν ἣ κατ' ὅσῃ
 Ἑλλαβε πορφύρεος θάνατος ἢ μοῖρ' κρηταίῃ.
 Ὡς οἱ μὲν πονέοντο κτ' κρητερίῳ ὑσμίνῳ.
 85 Τυδείδῳ δ' ἔκ' ἂν γνοίης, ποτέρῳσι μετείῃ,
 Ἥ ἐ μὲν Τρώεσσιν ὁμιλίοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς·
 Θυῶε γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικώς,
 Χερμαῖρῳ, ὃς ὥκα ῥέων ἐκέδασε γεφύρας·
 Τὸν δ' ἔτ' ἄρ' τε γέφυρ' ἐργμέναι ἰχάνουσιν,

Eurypylus verò Euæmonides Hypsenora nobilem,
 Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri
 Sacerdos fuerat, deique instar honorabatur à populo;
 Hunc utique Eurypylus, Euæmonis præclarus filius,
 80 Ante se fugientem, in cursu percussit in humero,
 Ense impetu factò; absceiditque manum gravem;
 Sanguinolenta verò manus in campo cecidit: hunc autem oculos
 Occupavit purpurea mors & fatum violentum.
 Sic hi quidem laborabant per acre prælium.
 85 Tydidem autem non dignòsses, utris interesset,
 Utrum cum Trojanis versaretur, an cum Achivis:
 Furibundus enim ferebatur per campum, fluvio inundanti similis,
 Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes:
 Quem utique neque pontes muniti coercerent,

Ver. 81. — ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρ' βαρεῖαν.]
 Te decisa suum, Laride, dextera quærit;
 Semianimesque micant digiti, ferrumque
 retractant. *Æn. X, 395.*

Ver. 83. — πορφύρεος θάνατος.] *Homero*
 πορφύρεος θάνατος, non est purpurea mors,
 quâ ratione *Virgilius* dixit, de eo qui san-
 guinem ense trajectus vomeret. "*Purpu-*
 "*ream vomit ille animam;*" sed, ut rectè
 interpretatur Scholiastes, *Atra mors.* Sic in-
 fra,

— θανάτῳ δὲ μέλαν νέρος ἀμπεκάλυψε.
 π', 350.

— πορφυρῇ πρέλῃ πυκνάσσα ἐαυτήν.
 ρ', 551.

Porro, quâ analogiâ πορφυρεὸς è πορφύρῳ de-
 ducatur; vide suprâ ad α', 338 & 482.

Ver. 84. — Ὡς οἱ μὲν πονέοντο]
 Atque ea per campos—dum Marte gerun-
 tur. *Æn. VII, 540.*

Ver. 87. — ποταμῷ πλήθοντι ἐοικώς.]
 Montibus ex altis magnus decursus aquai,
 Fragmina conjiciens sylvarum, arbuſta-
 que tota;

Nec validi possunt pontes venientis a-
 quai

Vim subitam tolerare; ita magno turbi-
 dus imbri

Molibus incurrit validis cum viribus am-
 nis;

Dat sonitu magno stragem, volvitque sub
 undis

Grandia faxa; ruit, quâ quidquam flucti-
 bus obstat. *Lucret. lib. I, 284.*

— Torrentis aquæ, vel turbinis atri
 More furens. — *Æn. X, 603.*

Non sic, aggeribus ruptis cùm spumeus
 amnis

Exiit, oppositasque evicit gurgite moles;
 Fertur in arva furens cumulo, camposque
 per omnes

Cum stabulis armenta trahit—
Æn. II, 496.

— Aut rapidus montano flumine tor-
 rens

Sternit agros, sternit sata læta boumque
 labores.

Præcipitesque trahit sylvas, —
ibid. ver. 305.

Pulcherrimè uterque Poëta: *Macrobius* ta-
 men *Virgilium* hoc in loco dignitatem *Homeri*
 non affectum censet: *Lib. V, cap. 13.*
Verò

- 90 Οὐτ' ἄρα ἔρκεα ἴχει ὀλωάων ἐλθελῶν,
 Ἑλθόνι' ἐξαπίνης, ὅτ' ἔπλετο Διὸς ὄμβρος.
 Πολλὰ δ' ὑπὸ αὐτῷ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
 Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκινὰ κλονέοντο Φάλαγγες
 Τρώων, ἐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
 95 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησε Λυκάον' ἀγλαὸς υἱὸς
 Θύνοι' ἀμπεδίον, πρὸ ἔθεν κλονέοντα Φάλαγγας,
 Αἰψ' ἔπλετο Τυδείδῃ ἐπιταίνετο καμπύλα πῶσα,
 Καὶ βάλλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κτ' δεξιὸν ὤμον
 Θώρηκ' ὀγυάλον. Διὰ δ' ἐπ' ἔπλετο πικρὸς οἶσος,
 100 Ἀνικρὺ δ' ἐδίεχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
 Τῷ δ' ἔπλετο μακρὸν αὔσε Λυκάον' ἀγλαὸς υἱὸς.
 Ὅρουσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντρος ἵππων·
 Βέβλη' γὰρ ἄελλ' Ἀχαιῶν· ἐδέε' ἐφ' ἡμῖν
 Διὸς ἀναχέσεσθ' κρεττόν βέλ'· εἰ ἐτεόν με
 105 ὤρσεν ἀναξ, Διὸς υἱὸς, ὑπορπύμνον Λυκίηθεν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' ἐβέλ' ὦκ' ἀμάσασεν,
 Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόοδ' ἵπποιον κτ' ὄχεσφιν
 ἔστη, κτ' Σθένελλον προσέφη, Καπανηΐον υἱόν.
 Ὅρσο, πέπον Καπανηϊάδῃ, καταβήσεο δίφρου,

- 90 Neque septa retinent camporum perquam-virentium,
 Venientem derepentè, quandò ingruerit Jovis imber;
 Multæ autem ab ipso segetes dejectæ sunt lætæ juvenum:
 Sic à Tydide densæ turbabantur phalanges
 Trojanorum; nec ipsum sustinebant, multi licèt existentes.
 95 Hunc autem postquam vidit Lycaonis præclarus filius
 Furibundè ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,
 Illico contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
 Et percussit irruentem, affecutus ad dextrum humerum
 Thoracis cavitatem: pervolavit autem acerba sagitta,
 100 Atque in oppositam partem perrupit; fædabaturque sanguine thorax:
 Super hoc autem altum clamavit Lycaonis clarus filius;
 "Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatōres equorum:
 "Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: nec ipsum autumo
 "Diù toleraturum acrem sagittam, si verè me
 105 "Impulit rex, Jovis filius, proficiscentem ex-Lyciâ.
 Sic dixit jactabundus: Hunc verò non sagitta velox interfecit;
 Sed relato pede ante equos & currus
 Stetit, & Sthenelum allocutus est, Capaneium filium;
 "Propera, suavissime Capaneïade, descende de curru;

Ver. 90. — ἐλθελῶν] Pronunciabatur
 ἐλθελῶν.

Ver. 91. — ἐπ' ἔπλετο.] Vide infra ad ἡ, 343.

Ver. 92. — κάλ'] Vide supra ad β', 43.

Ver. 93. Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ]

Sic Turno, quacunq̃ue viam secat, agmina cedunt;

Conversæque ruunt acies. — Æn. XII, 369.

Ver. 95. — Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς] Pandarus.

Ver. 103. Βέβληται γὰρ ἄριστος] Vide supra ad α', 37.

Pars bella haud temnenda, viri, jacet altus Orodes:

Conclamant socii — Æn. X, 737.

Ver. 105. — ἀπορπύμενον] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 109. Ὅρσο, πέπον.] Ita Barnesius ex

Codd. Vett. & MSS. Rectè, ut opinor. Alii

ὄρσο: Quod erat, ὄρσο.

Ibid. — καταβήσεο] Videtur mihi Imperativus ex Futuro deductus, (vide infra ad

- 110 Ὅφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσης πικρὸν οἶσόν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Σθέnelος ᾗ καθ' ἵππων ἄλτο χαμαῖζε·
 Πὰρ ᾗ σᾶς, βέλος αἰὲν Διὸς ἀμπερές ἐξέρυσ' ὤμῳ.
 Αἶμα δ' ἀνηκόνιζε Διὸς σρεπλοῖο χιτῶνος.
 Δὴ τότε ἔπειτ' ἤρξατο βοῶν ἀγαθὸς Διομήδης·
- 115 Κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, αἰτρυτάνη·
 Εἴ ποτέ μοι κῆ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέσσης
 Διήῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθλιῶη.
 Δὸς δέ τί μ' ἀνδρα ἐλεῖν, κῆ ἐς ὀρμὴν ἔλχεος ἐλθεῖν,
 Ὃς μ' ἐβάλε φθάμηνος, κῆ ἐπὶ δόχευ, ἐδέ με φησι
- 120 Διερὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν Φαῖος ἠελίοιο.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθλιῶη,
 Γῆα δ' ἔθηκεν ἐλαφρῶ, πόδας, κῆ χεῖρας ὑπερθεν·
 Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Θαρσῶν νῦν, Διομήδης, ὅππῃ Τρώεσσι μάχεσθαι.
- 125 Ἐν γὰρ τοι σῆθεας μένος πατρῴϊον ἦκα
 Ἀτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσσωλος ἱππότης Τυδίδης.

- 110 " Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam.
 Sic dixit; Sthenelus autem de curru defiliit in terram;
 Et adstans, sagittam velocem penitus-trajectam extraxit humero;
 Sanguis autem ejaculabatur se per tortilem annulis tunicam.
 Tum verò vota concepit pugnâ strenuus Diomedes;
- 115 " Audi me, Ægiochi Jovis filia, indomita:
 " Si unquam mihi & patri favens astitisti
 " Ardenti in pugnâ, nunc rursus mihi fave, Minerva:
 " Atque da me virum istum interficere, & eum intra impetum hastæ venire,
 " Qui me percussit præveniens, & gloriatur, neque me dicit
- 120 " Diù amplius visurum splendidum lumen Solis.
 Sic dixit precans; eum verò exaudivit Pallas Minerva,
 Ac membra fecit levia, pedes, & manus desuper:
 Et propè stans verbis alatis est allocuta;
 " Confidens jam, ô Diomedes, contra Trojanos pugna:
- 125 " Nam tibi in pectoribus robur paternum immisi
 " Intrepidum, quale habuit vibrator-scuti eques Tydeus.

ad f, 613.) licet id non agnoscant Grammatici; errareque eos, qui verbum hîc in Præsenti fingunt καταβήσομαι. (Vide suprâ ad β', 35.) Quanquam, analogiâ non diffimili, persæpè usurpare visus est Homerus, verbum δύσομαι, δύσειο, ἐδύσειτο, &c.

Ver. 110. — ἐρύσσης] Ita Barnesius, ex MSS. Rectè. Al. ἐρύσσης: Quod penultimam corripit. — διαμπερές ἐξέρυσ' ὤμῳ, ver. 112.

Ver. 113. — Δὴ τότε ἔπειτ' ἤρξατο]

— Sic voce precatur:

Tu Dea, tu præsens nostro succurre labori.

Æn. IX, 403.

Ver. 115. Κλυθί μοι.] Al. Κλυθί μιν: Ut & alibi. Quod perinde est.

Ibid. — αἰγιόχοιο] Vide suprâ ad d, 202.

Ibid. — αἰτρυτάνη] Vide suprâ ad β', 157.

Ver. 117. — νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθλιῶη.]

Ita omninò legendum: Non, ut plerique, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλε' Ἀθηνῶν. Nam φιλεῖν, primam necessariò corripit; φίλασθαι, eandem necessariò producit. Vide suprâ ad ver. 61; & ad d, 338.

Ver. 118. Δὸς δέ τί μ' ἀνδρα ἐλεῖν, καὶ ἐς ὀρμὴν ἔλχεος ἐλθεῖν.]

Hunc sine me turbare globum, & rege tela per auras. Æn. IX, 409.

Scholiastes ἐλεῖν interpretatur, ἐν χερσὶν ἔχειν· ἐπιφέρει γὰρ, εἰς ὀρμὴν ἔλχεος ἐλθεῖν. Sed nihil impedit quominus & hoc in loco, ἐλεῖν, sit interficere. Nam, ἡστέα sua patere, & interfici, uno eodemque æstimat Diomedes. " Da mihi, ut virum istum interficiam; da

" utique, ut intra ἡστέα mea jactum accedat."

Ver. 126. — ἱππότης Τυδίδης] Vide suprâ ad d, 175.

Vir.

Ὡς μεμαῶς Τρώεσσι μίγῃ κρατερὸς Διομήδης.

Ἐνθ' ἔλεν Ἀσυνῶον ἢ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν.

145 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δρεῖ,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφει μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὤμον
Πληξ'. Ὄπ' δ' αὐχένος ὤμον ἐέργαθεν, ἡδ' ὀπὸ νώτῃ.
Τὴς μὲν ἑασ'. ὁ δ' Ἀβανία μετώχετο, ἢ Πολύειδον,
Τίεας Εὐρυδάμαντος, ὄνειροπόλοιο γέροντος.

150 Τοῖς ἔκ ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρίνατ' ὄνειρος,
Ἀλλὰ σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάειξε.
Βῆ δ' μὲν Ξάνθον τε, Θώονά τε, Φαίνοπος ἦε,
Ἀμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Τῖόν δ' εἰ τέκετ' ἄλλον, ὅππῃ κτεάτεσσι λιπέσθῃ.

155 Ἐνθ' ὄγε τὰς ἐνάειζε, Φίλον δ' ἐξάινυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιν· πατέρει δ' γόον ἢ κήδεα λυγρὰ

Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.

Tunc interfecit Astynoum, & Hypenora, pastorem populorum;

145 Altero quidem super mammam percussio æratâ hastâ;
Alterum autem ense magno, in jugulo ad humerum
Percussit: ab cervice verò humerum abscidit, & à dorso.
Atque hos quidem omisit: Abantem verò petebat, & Polyidum,
Filios Eurydamantis, somniorum-interpretis senis:

150 Quibus non, ad bellum proficiscentibus, senex interpretatus est somnia,
Verùm ipsos fortis Diomedes interfectos-spoliavit.
Perrexit autem deinceps ad Xanthum Thoönâque, Phænopis filios,
Ambos provectâ-ætate-genitos: ipse verò conficiebatur senectâ tristi,
Filiū verò non susceperat alium, quem hæredem relinqueret.

155 Tum ille hos interfecit, eorūque eripuit animam
Amborum, patri verò luctum & curas tristes

σάλλεται εἰς τὴν βαθύαν ἑπαυλιν ἔνδον,] planè
est absurdissimum. Quodque ait Eustatbius,
(ἢ γὰρ, Ἐξ, ἀρόθεσις, ἢ μόνον τὴν ἔξω δηλοῖ
σχίσιν, ἀλλὰ καὶ ὑψωμα πολλάκις σημαίνει
ὡς καὶ ἐν τῷ, Ἐξελκᾶθη· καὶ ἐν τῷ, Ἐκνομί-
ας·) neque verum est in istis ipsis, quæ affert,
vocalibus; neque, si in istis verum esset,
posset id ullo modo locum habere in Verbis;
Motum significantibus; ut adeò ἐξάλλεσθαι,
exempli causâ, τὴν ἔξω σχίσιν non exprime-
ret; neque ab, ὑπεράλλεσθαι, quicquam dif-
ferret.

Ver. 143. Ὡς μεμαῶς]

—Pænorum qualis in arvis

Saucius ille gravi venantum vulnere pectus

Tum demùm movet arma leo,—

—& fremit ore cruento:

Haud secùs accenso gliscit violentia Turno.

Æn. XII, 4.

Ver. 146. —ξίφει μεγάλῳ] Quâ ratione,
ξίφει, hæc ultimam producat; itemque, πα-
τέρει, ver. 156; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 148. Τὴς μὲν ἑασ'] Vide suprâ ad δ',

42.

Ver. 150. Τοῖς ἔκ ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρί-

νατ' ὄνειρος.] Vel, [Quibus nequicquam, cū
ad bellum proficiscentur, interpretatus est
somnia: (vide infrâ, ver. 198:)] Vel, Quibus,
nunquam reversuris, interpretatus est somnia:
Vel; Quibus non amplius interpretaturus erat
somnia reversis. Ab Eustatbio laudatur hæc
ambiguitas. Mihi videtur, non utique Poë-
tæ, sed Nobis jam Græcè minùs scientibus
omniñò tribuenda. Alio adhuc modo in-
terpretatur Popius: nempe senem, quoniam
filii ejus non reverterentur, Somniis interpre-
tandis, quid tandem de iis actum esset, quæ-
situm iſſe. At verò cur, ante confectum
bellum, ut filii reverterentur, omniñò ex-
pectaret senex; equidem nihil video. Porro,
de Proſodia vocis ἐκρίνατο, vide suprâ ad α',
309.

Ver. 151. Ἀλλὰ σφεας.] Credo pronun-
ciatum fuisse, Ἀλλὰ σφέας ut alibi.

Ver. 155. —ἐνάειζε.] Al. ἐνάριζε· ut su-
prâ ver. 151.

Ibid. —φίλον δ' ἐξάινυτο θυμὸν Ἀμφοτέροιν
—morere, & nē fratrem desere frater.

Æn. X, 600.

Vide autem infrâ ad ι', 478.

Ver.

- Δεῖπ', ἐπεὶ ἔ' ζώνοντε μάχης ἐκνυοῖσαντε
Δέξατο· χηρῶσαι ᾗ Διὶ κλῆσιν δατέοντο.
"Ενθ' ἤες Πελάμοιο δῶμα λάβε Δαρδανίδαο
160 Εἰν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμονά τε, Χρόμιόν τε.
Ὡς ᾗ λέων ἐν βοῶσι θορῶν ἐξ αὐχένα ἄξει
Πόρτιος, ἢ ἐβοῶς, ξύλοχον καταβοσκομῆδων·
Ὡς τὰς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντάς, ἔπειτα ᾗ τρύχε' ἐσύλα·
165 Ἴππους δ' οἷς ἐτάροισι δίδε μὲν νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἶδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα σίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ' ἱμῶν ἄν τε μάχῃ καὶ ἀνὰ κλόνον ἔχειαίων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ πως ἐφύροι.
Εὖρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κραπερόν τε·
170 Στῇ ᾗ πρόθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ἤυδα·
Πάνδαρε, πῶς τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες οἵοι,
Καὶ κλέος; ᾧ ἕτις τοι ἐρίζε' ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὖχε' εἶναι ἀμείνων·
Ἄλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀναχών,

Reliquit, quoniam non vivos ex pugna reversos

Accepit; curatores verò hæreditatem partiti sunt.

Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidæ

160 In uno curru existentes, Echemonaque, Chromiūmque.

Ut vero leo inter boves infiliens cervicem fregit

Juvenæ, vel bovis, fruticetum depascentium;

Sic hos ambos de curru Tydei filius

Deturbavit sæviter invitos, posteaque armis spoliavit:

165 Equos verò suis sociis dedit ad naves agendos.

Hunc autem vidit Æneas dissipantem ordines virorum,

Cœpitque ire perque pugnam & per strepitum hastarum,

Pandartum deo-parem quærens, sicubi inveniret.

Invenit utique Lycaonis filium laudatūmque, fortémque:

170 Stetitque ante ipsum, verbūmque eum contra locutus est;

"Pandare, ubi tibi arcus & volucres sagittæ,

"Et gloria? quâ nullus tecum contendit hic quidem vir,

"Neque quisquam in Lyciâ te gloriatur esse præstantior:

"Sed age, huic immitte viro sagittam, Jovi manibus sublati,

Ver. 161. — αὐχένα ἄξει] *Al.* αὐχίν' ἄξει·

Ver. 166. Τὸν δ' ἶδεν Αἰνείας, ἀλαπάζοντα σίχας ἀνδρῶν.]

Hunc ubi miscntem longè media agmina vidit. *Æn.* X, 721.

Ver. 171. Πάνδαρε, πῶς τοι τόξον,]

— heroum quondam fortissime frustra,

Tantane tam patiens nullo certamine tolli

Dona fines? Ubi nunc nobis Deus ille, magister

Nequicquam memoratus Eryx? ubi fama per omnem

Trinacriam? *Æn.* V, 389.

Ibid. — πτερόεντες οἵοι.]

— volatile ferrum. *Æn.* IV, 71.

Ver. 172. — ᾧ ἕτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε

γ' ἀνὴρ.] Ἐπὶ δὲ — ἕτ' ἐμπαθὲς ψυχὴ

παρήσῃαν ἀναδέχεται καὶ νυκτερίαν ἀκρατον, ἐν

τοῖς χρησιμοτάτοις ἐστὶ τῶν βοηθημάτων ὁ πα-

ραμηνύμενος ἐλαφρὸς ἔπαινος ὥσπερ ἐν ταῖς

— "Πῶς τοι τόξον, — ᾧ ἕτις τοι ἐρίζεται

"ἐνθάδε γ' ἀνὴρ;" *Plutarch. Quomod. Ad-*

ulator ab Amic. internosc. sub finem.

Ver. 174. — τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ, — ὅς

ἔδε κρατεῖ.]

Unus homo —

— tantas strages impunè per urbem

Ediderit? juvenum primos tot miserit

Orco? *Æn.* IX, 783.

- 175 "Οσις ὁδε κρατεῖται, ἢ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
 Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε ἢ ἐσθλῶν γένεατ' ἔλυσεν.
 Εἰ μὴ τις θεὸς ἐστὶ, κοτεασάμενθ' Τρώεσσιν,
 Ἰρῶν μινώσας· χαλεπὴ δ' ἐπὶ μῆνις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονθ' ἀγλαὸς υἱός·
- 180 Αἰνεία, Τρώων βαλεφόρε χαλκοχιτώνων,
 Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἔϊσκω,
 Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
 Ἴππευς τ' εἰσορόων· σάφα δ' ἔκ οἱδ', εἰ θεὸς ἐστίν.
 Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὃν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
- 185 Οὐχ ὅγ' ἀνδρὲ θεὸς τάδε μαίνει, ἀλλὰ τις αἴχμη
 Ἔσκη' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένθ' ὤμους,
 Ὃς τέττε βέλθ' ὦκ' ἐκ χιμήρων ἔτραπεν ἄλλῃ·
 Ἦδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλθ', ἢ μιν βάλλον ὤμον
 Δεξιόν, ἀνικρὺ Διὶ θώρηκθ' γυάλοιο·
- 190 Καί μιν ἔγωγ' ἐφάμεν Ἀἰδωνῇ προΐαψεν,
 Ἐμπης δ' ἔκ ἐδάμασσα θεὸς νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
 Ἴπποι δ' ἔπαρξασιν, ἢ ἄρματα, τῶν κ' ὀπιβαίλω·
 Ἀλλὰ πᾶς ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἑνδεκά διφροι

- 175 "Quisquis is sit, qui vincit, & sanè malis multis afficit
 "Trojanos: quoniam multorumque & fortium genua solvit.
 "Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
 "Ob sacrificia succensens: Difficilis autem dei est ira.
 Huic autem respondit Lycaonis clarus filius;
- 180 "Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
 "Tydidæ cum ego bellicoso in omnibus assimilo,
 "Clypeo agnoscens, oblongâque galeâ,
 "Equosque inspiciens: planè verò haud scio, an deus sit.
 "Quòd si hic homo, quem dico, bellicosus sit Tydei filius,
- 185 "Non hic sine deo ista furens facit, sed aliquis propè
 "Stat immortalium, nebulâ involutus humeros,
 "Qui ab isto sagittam velociter involantem avertit aliò:
 "Jam enim ei immisi telum, & ipsum percussi in humero
 "Dextro, penitus per thoracis cavitatem;
- 190 "Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri,
 "Attamen non occidi: Deus sane aliquis est iratus.
 "Equi autem non adsunt, & currus, quos conscendam:
 "Sed alicubi in ædibus Lycaonis undecim sunt currus

Ver. 178. — μινώσας] Secundam producit, quippe à μινίω, deducta. Nam quæ in ἰζω deficiunt, penultimam in Futuris & Aoristis corripiunt.

Ibid. — ἐπὶ μῆνις.] Al. ἐπιμῆνις.

Ver. 185. Οὐχ ὅγ' ἀνδρὲ θεὸς.] Similiter, ver. 1;

Παλλὰς Ἀθήνη

Δάκε μένος καὶ θάρσος.

Et Apollo, — ἔμπνευσε μένος μέγα ποιοῦ μένος λαῶν. ὁ, 262.

Et; — ἔκ ἂν τις ἐρυκάκοι ἀνιβολήσας,

Νόσφι θεῶν. — μ'. 465.

— Non hæc sine numine Divum

Eveniunt. — Ἄν. II, 777.

Ver. 186. Ἔσκη' ἀθανάτων] Vide suprâ ad α', 398; & ad δ', 434.

Ibid. — νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους.]

Nube candentes humeros amictus.

Horat. Carm. I, 2; ver. 31.

Ver. 187. — ἔτραπεν ἄλλῃ.]

— septenaque tela

Irrita, deflexit partim stringentia corpus.

Ἄν. X, 329.

Ver. 189. — ἀνικρὺ] Quâ ratione, ἀνικρὺ, hîc ultimam producat; itemque, γάρ, versu præcedente; vide suprâ ad α', 51.

Ver.

- Καλοί, πρωτοπαγεῖς, νεοτάχες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
 195 Πέπλαν]. ὧς δὲ σφιν ἐκάστω δίζυγες ἵπποι
 Ἑσῶσιν, καὶ πόκον ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
 Ἡ μὲν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκαίων
 Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
 Ἴπποισὶν μὲν ἐκίλευε καὶ ἄρμασιν ἐμβεβαῶτα
 200 Ἀρχαίην Τρώεσσι καὶ κρατερὰς ὑσμίναις·
 Ἀλλ' ἐγὼ δ' ἐπιθόμην, ἥ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δοοίαιτο φορβῆς,
 Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἐδμεναι ἄδδην.
 Ὡς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλυσθα,
 205 Τόξοισιν πίσυρος· τὰ δέ μ' ἐκ ἄρ' ἐμελλον ὀνήσειν.
 Ἦδη γὰρ δοιοῖσιν ἀρσήμεσιν ἐφῆκα,
 Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροισιν
 Ἀτρεκέες αἶμ' ἔσθ' οὐα βαλὼν ἤγειρεν ἢ μάλλον.
 Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ δῶτ' οὐκ ἀλάσκει κύλα τόξα
 210 Ἦματι τῷ ἐλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρεττεινὴν
 Ἠγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἐκτορι δῖῳ.

- “ Pulchri, novi, recens-facti ; circumque vela
 195 “ Expansa sunt : apudque eorum unumquémque bijuges equi
 “ Adstant, hordeum alburn comedentes, & avenas.
 “ Atqui mihi valde multa senex bellator Lycaon
 “ Proficienti mandata dabat in-ædibus affabrè-factis :
 “ Equis me jubebat & curribus vectum
 200 “ Præesse Trojanis in acribus pugnis :
 “ Sed ego non parui, (profectò multo satius fuisset,)
 “ Equis parcens ; nè mihi indigerunt pabulo,
 “ Viris in urbe inclusis, soliti pasci largitèr.
 “ Sic eos reliqui ; ac pedes ad Ilium veni,
 205 “ Arcubus fretus : qui tamen mihi non erant profuturi.
 “ Jam enim duobus principibus sagittam immisi,
 “ Tydidæque & Atridæ ; atque ex ambobus
 “ Verum sanguinem elicui percussis : irritavi autem magis.
 “ Ideò malo fato de paxillo curvos arcus
 210 “ Die illo detraxi, cùm Ilium ad amœnum
 “ Dux fui Trojanis, gratificans Hæctori nobili.

Ver. 194. Καλοί] Vide suprâ ad β', 41.

Ver. 195.—δίζυγες ἵπποι] Equi bijuges.
 Virgil. Georgic. III, 91.

Ver. 197. Ἡ μὲν μοι μάλα πολλὰ] Pulcherrimè hæc omnia, & ad personam convenientissimè.

Ibid.—αἰχμητὰ Λυκαίων] Vide suprâ ad δ', 175.

Ver. 199.—ἐμβεβαῶτα] Ità edidit Barnesius ex MSS. & Editt. Vett. Stephanus aliique, ἐμμεμαῶτα. Vide autem suprâ ad β', 818.

Ver. 202. Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δοοίαιτο φορβῆς.] Veritus ne, in urbe obsesâ, non esset unde equis pabulum suppeditaretur,

Eustathio aliter : Διὰ φειδωλίαν, ὥς ἂν μὴ δαπανᾷ πολλὰ εἰς αὐτούς.—ἔγω, παρὰ τὸ δέον, ἀνελεύστερος — ἀναλωμάτων φειδῶ, τῷ συμφέροντος ἀμαλῶ. Quod quidem non videtur dixisse Poëta. Hominem enim describit, non tam pecuniâ parcum, quàm consilii improvidum.

Ver. 203.—ἄδδην.] Al. ἄδην ὧς ἄδην.

Ver. 204.—εἰλήλυσθα.] Hoc est, quod aiunt Galli, Je suis venu. Vide suprâ ad δ', 37.

Ver. 208. Ἀτρεκέες αἶμ'] Sanguinem verum, manifestum, atque in armis etiam colore rubro interlitis conspicuum. Ut rectè notavit Porcius.

V.

- Εἰ δέ κε νοσήσω, ἢ ἐσόφομαι ὀφθαλμοῖσι
 Πατέρῳ ἐμῷ, ἄλοχόν τε, ἢ ὑπερεφείε μέγα δῶμα,
 Αὐτίκ' ἔπει' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 215 Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα Φαινώ ἐν πυρὶ θεῖω,
 Χερσὶ Δαρκλάσας· ἀνέμωλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
 Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγός, αἰνέον ἦνυδα·
 Μηδ' ἔτῳς ἀγόρευε· πάρος δ' ἔκ' ἔασε' ἄλλως,
 Πρὶν γ' ὅππῃ νῶ τῶδ' ἀνδρὶ, σὺν ἵπποισιν ἢ ὄχεσφιν,
 220 Ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔνισσι, πειρηθῆναι.
 Ἄλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ὅππῃ ἔσσο, ὄφρα ἴδῃαι
 Οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ὅππῃ σάμβου πεδίοιο,
 Κραυγῇ μάλ' ἔνθα ἢ ἔνθα διωκόμεν, ἡδὲ φέβεσθαι·
 Τῷ ἢ νῶϊ πόλινδε σαώσεται, εἴπερ ἂν αὐτὲ
 225 Ζεὺς ὅππῃ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
 Ἄλλ' ἄγε, νυῖ μάστιγα ἢ ἡνία σιγαλόεντα
 Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.

“ Quod si rediero, & adspexero oculis

“ Patriam meam, uxoremque, & altam magnam domum;

“ Ilico post mihi caput absceat hostilis vir,

215 “ Si non ego hos arcus lucido in igne posuero,

“ Manibus contractos: inutiles enim mihi sunt-comites.

Hunc autem vicissim Æneas, Trojanorum dux, contra allocutus est;

“ Nè sic loquere: prius verò non erit aliter,

“ Quam nos ambo adversus hunc virum, cum equis & curribus,

220 “ Obviam inveci, cum armis, experti fuimus.

“ Verùm agè, meos cutrus conscende; ut videas

“ Quales sint Troii equi, periti per campum

“ Rapinè valdè huc & illuc insequi, & fugere:

“ Qui & nos ad urbem salvos perducant, si denuò

225 “ Jupiter Tydidæ Diomedæ gloriam præbuerit.

“ Verùm age, nunc scuticam, & habenas miro-artificio-factas

“ Accipe, ego verò de equis decedam, ut pugnem.

Ver. 212. Εἰ δέ κε νοσήσω, καὶ ἐσόφομαι]

——patriis ut redditus oris,

Conjugium optatum & pulchram Calydonā viderem. Æn. XI, 269.

Ver. 213. —ὑπερεφείε] Al. ὑπερεφείε.

Ver. 214. —ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι.]

Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἐμεῖο sed, κάρη ἐμεῖο ἀποτάμω.

Ver. 215. —Φαινώ ἐν πυρὶ θεῖω.] Ὁρμίζμεθα καὶ πολεμίοις, καὶ φίλοις, καὶ τέκνοις, καὶ γυνεῦσι, καὶ θεοῖς νῆ Δία, καὶ θηρίοις, καὶ ἀφύχοις σκέυουσιν· ὡς ὁ Θάμυρις, — ῥηγνύς ἁρμονίαν χορδοτόνου λύρας· καὶ ὁ Πανδαῖος, αὐτῷ καταπαύμενος, εἰ μὴ τὰ τόξα καταπρήσσει, χερσὶ διακλάσας. Ὁ δὲ Σέρξης καὶ τῇ Σαλαττῇ στήματα καὶ πηλὴν ἐνέβαλλε. Pictarch, de Græc. cobib.

Ver. 219. —ἐπὶ νῶ τῶδ' ἀνδρὶ—ἐλθόντι.] Non utique, νῶ ἐπὶ τῶδ' ἀνδρὶ, (nam est ratione inhiectè admodum transposita efficitur νῶ) sed, ἐπιελθόντα νῶ τῶδ' ἀνδρὶ.

Ibid. —ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν] Al. ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν. Quod perinde est. Vide ad α', 51.

Ver. 221. —ἐπιβήσο] Vide suprā ad ver. 109; & ad β', 35.

Ver. 222. Οἷοι Τρώιοι ἵπποι,] Ἐνταῦθα ἔχ' ἀπλῶς οἱ Τρώιοι· ὃ γὰρ ἐχέσι τι ἐξαιρετικὸν οἱ τῆς Τρώας ἵπποι· ἀλλ' οἱ τῆς Τρώας βασιλῆως οἱ καὶ ἀθάνατοι ἐλέγοντο. Schol. à Barnesio citat. Vide infrā ver. 265.

Ver. 225. Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ] Mire admodum Scholiastes: Ἐάν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δόξαν παράσχῃ ἐπὶ τῷ Τυδείδῃ παιδί, Διομήδῃ. Contrā planè, quàm ait Poëta. Quò enim istud σαώσεται; quò & istud αὐτῇ; si de Æneæ scilicet victoriā accipi possent hæc verba?

Ver. 227. —ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι] Non, in terram & curru descendam; sed dūm Tu equis regis, Ego stans in curru pugnabo. Ut rectè Eustathius: Τὸ πεζεύσαι τὸ ἄρματος, ἵππων ἀποβήσαι λέγει.

- Ἡὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσῃσιν δ' ἔμοι ἵπποι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 230 Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία ἢ τεῶ ἵππῳ·
 Μᾶλλον ὕφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἄρμα
 Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε Φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
 Μὴ τῷ μὲν δείσαντε ματήσετον, εἰδ' ἐθέλητον
 Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγον ποθέοντε·
 235 Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμῃς Τυδέος υἱός,
 Αὐτῷ τε κλείνῃ, ἢ ἐλάσῃ μώνυχας ἵππους.
 Ἀλλὰ σὺ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἄρματα ἢ τεῶ ἵππῳ,
 Τόνδε δ' ἐγὼν Ὀπιδίῳ δαδίζομαι ὀξείῃ δαδί.
 Ὡς ἄρ' εὖ φωνήσαντες, εἰς ἄρματα ποικίλα βάντες,
 240 Ἐμμεμαῶτ' ὅππ' Τυδείδῃ ἔχον ὠκείας ἵππους·
 Τὰς δ' ἴδε Σθέnelος, Καπανηῖος ἀγλαὸς υἱός·
 Αἴψα δ' Τυδείδῳ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τυδείδῃ Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρσμένῃ θυμῷ,
 Ἄνδρ' ὀρώω κρεττέρῳ ὅππ' σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι·
 245 Ἴν' ἀπέλεθρον ἐχονίῃς ὁ μὲν, πόζων εὖ εἰδώς,
 Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὐχεῖν εἶναι·
 Αἰνεία; δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀλχίσιος
 Εὐχεῖν ἐκγεγάμην, μήτηρ δέ οἱ ἔς' Ἀφροδίτη.

- “ Vel tu Hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi.
 Hunc autem vicissim allocutus est Lycaonis clarus filius;
 230 “ Ænea, tu quidem ipse tene habenas & tuos equos:
 “ Melius sub aurigâ consueto curvum currum
 “ Ferent, si retrò fugerimus Tydei filium.
 “ Nè hi, si expaverint, temerè vagentur, neque velint
 “ Efferre prælio, tuam vocem desiderantes;
 235 “ Nos autem cum impetu-infecutus magnanimi Tydei filius,
 “ Ipsosque interficiat, & abigat solidos-ungulis equos.
 “ Sed tu ipse age tuos currus & tuos equos,
 “ Hunc autem ego irruentem excipiam acutâ hastâ.
 Sic locuti, curribus variatis consentis,
 240 Impetu concitati contra Tydidem dirigebat veloces equos
 Hos autem vidit Stenelus, Capaneius præclarus filius;
 Confestimque Tydidem verbis alatis allocutus est;
 “ Tydide Diomedes, meo carissime animo,
 “ Duos viros video fortes contra te paratos pugnare,
 245 “ Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus,
 “ Est Pandarus, filius verò Lycaonis gloriatur esse:
 “ Æneas autem filius magnanimi Anchisæ
 “ Gloriatur natus esse, materque ipsi est Venus.

Ver. 228. — δ' ἔμοι.] *Al.* δ' ἔμοι.

Ver. 236. — μώνυχας ἵππους.]

— solido — ungula cornu.

Georgic. III, 28.

Ver. 240. Ἐμμεμαῶτ'] Similiter, ver.

244. μεμαῶτε. Vide suprà ad 1', 318.

Ver. 243. — ἐμῷ κεχαρσμένῃ θυμῷ,]

— animo gratissima nostro.

Æn. XII, 142.

Ver. 247. Αἰνείας δ' υἱός.] *Barnesius* eden-

dum voluit, Αἰνείας δ' υἱός. Minus rectè.

Ibid. — μεγαλήτορος] *Al.* μὲν ἀμύμο-

vos.

Ver.

- Ἄλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων· μηδέ μοι ἔτω
 250 Θῶπ' Ἀχ' προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσης.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ δρεῖ ἰδὼν προσέφη κρατερός Διομήδης·
 Μήτι φόβονδ' ἀγόμεν', ἐπεὶ ἔδ' σε πεσέμεν οἶω·
 Οὐ γάρ μοι χθοναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
 Οὐδὲ καταπλῖσσειν· ἔτι μοι μένθ' ἐμπεδὸν ἐστίν·
 255 Ὀκνεῖω δ' ἵππων ὀπιβαινέμεν· ἀλλὰ ἢ αὐτῶς
 Ἀντίον εἰμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' ἐκ ἐφ' Παλλὰς Ἀθηνῆ.
 Τάττω δ' ἐπάλιν αὐτὶς ἀποτίσσετον ὠκείας ἵπποι·
 Ἀμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γέν' ἕτερός γε φύγησιν·
 Ἄλλο δέ τι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 260 Αἶκεν μοι πολύβηλθ' Ἀθηνῆ κῦδος ὀρέξῃ
 Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ ᾗ τέσδε μὲν ὠκείας ἵππους
 Αὐτῶ ἐρυκακέειν, ἐξ ἀνύγος ἡνία τείνας·
 Αἰνεῖο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένθ' ἵππων,
 Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιούς·
 265 Τῆς γάρ τοι χθονὸς, ἥς Τρωῖ περ εὐρύοπα Ζεὺς
 Δῶχ', ἣθ' ποινῇ Γανυμήδεος· ἔνεκ' ἄριστοι

- “ Verum æge quaeso retrocedamus conscenso cūru, neque mihi sic
 250 “ Discurrito furens per primos pugnatotes, nè fortè dulcem vitam perdas.
 Hunc autem torvè intuens allocutus est fortis Diomedes ;
 “ Nequaquam ad-fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto :
 “ Non enim mihi decorum est fugitantem pugnare,
 “ Neque pavitare : adhuc mihi vires integræ sunt.
 255 “ Piget autem equos conscendere ; quin & sic
 “ Obviam ibo ipsiis : trepidare me non finit Pallas Minerva.
 “ Hos autem non iterum retrò auferent veloces equi
 “ Ambos à nobis, si vel alter quidem effugerit.
 “ Aliud verò tibi dicam, tu autem in animo reconde tuo :
 260 “ Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit
 “ Ambos interficiendi, tum verò tu hosce quidem veloces equos
 “ Hic detine, ex orbili-ad-sellam-fixo habenis suspensis ;
 “ In Æneæ verò irrue memor equos,
 “ Abigéque à Trojanis ad benè-ocreatos Achivos.
 265 “ Ejus enim stirpis sunt, è quâ Troi latè-sonans Jupiter
 “ Dedit pro filio pretium Ganymede : quoniam optimi sunt

Ver. 249.—ἀγε δὴ) Age quaeso. Vide
 suprà ad β', 158.

Ver. 253.—ἀλυσκάζοντι.] Al. ἀλυσκάζοντα.

Ver. 255.—αὐτῶς] Al. ἑταῶς.

Ver. 256.—πρεῖν μ' ἐκ ἐφ' Παλλὰς Ἀθηνῆ.] Syllabæ ἐφ' hīc in unam coalescunt.
 Sic & alibi :

Ἄλλ' ἐῷμέν μιν πρῶτα παρὲξελθεῖν πεδῆσιο.

Iliad. κ', 344.

Ἀφ' Ἀταῶν ἐς Ὀμίλον, ἐπεὶ χ' ἐῷμεν πολέμοιο.

Ibid. τ', 402.

Οὐκ ἐάουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον ἢ δ' ἐφάρετρήν.

Odyss. φ', 233.

ubi omninò pronunciabatur, Οὐκ ἄσυσιν ἐ-

μοί· vide suprà ad δ', 42. Cæterum hoc in loco, Veterum nonnulli (ut docet Eustathius) legebant, ἑα : ut esset scilicet, non contractum, sed ἀποκοπὴν, ex ἑα.

Ver. 259.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.]

Vide suprà ad α', 297.

Ver. 261.—τέσδε] Nostros hosce.

Ver. 265. Τῆς γάρ τοι χθονὸς]

Semine ab æthereo—
 Illorum de gente, patri quos Dædala Circe
 Suppositâ de matre nothos furata creavit.

Æn. VII, 281.

Ibid.—εὐρύοπα Ζεὺς] Vide suprà ad α',
 175 & 498.

- Ἴππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπὸ ἡλίῳ τε·
 Τῆς χρεῆς ἐκλεφεν ἀνὰξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
 Λαῖσση Λαομέδοντος ὑποχρῶν Θήλεας ἵππους·
 270 Τῶν οἱ ἐξ ἐχέοντο ἐν μεγάροισι γυέθλης·
 Τῆς μὲν τέσσαρες αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ὅππ' Φαίτην,
 Τῷ δ' ἑὸν Αἰνεία δῶκεν, μήσῳρε φόβοιο·
 Εἰ τέτω κε λάβοιμι, ἀροίμεθα καὶ κλέος ἐοθλόν.
 Ὡς οἱ μὲν πιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 275 Τῷ δ' ἑὸν τάχ' ἐγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους·
 Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυὲ Τυδείης υἱέ,
 Ἥ μάλα σ' ἐβίβας ὠκὺ δαμάσαστο, πικρὸς οἰσός·
 Νῦν αὖτ' ἐλχέῃ πειρήσομαι, αἶκε τύχοιμι.
 280 Ἥ ῥα, ἥ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· ἧ δ' Ἀχὶ πρὸ
 Αἰχμὴ χαλκείῃ πταμένη θώρηκι πελάσθη·
 Τῷ δ' ὅππ' μακρὸν αὔσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 Βέβληται κενεῶνά Δαρμπαρῆς, εἰ δέ σ' οὔτω
 285 Διερὸν ἐτ' ἀναχέσειε· ἐμοὶ δ' ἐμὲ γ' εὖχος ἔδωκας.
 Τὸν δ' ἐταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

“ Equorum, quicunque sunt sub Aurorâque, Soléque.

“ Ex hac stirpe furatus est rex virorum Anchises,

“ Clam Laomedonte, submissis fœminis equibus :

270 “ Horum ei sex nati sunt in ædibus ex stirpe ;

“ Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe,

“ Duos autem Aeneæ dedit, aptos bello :

“ Si hos ceperimus, retulerimus sanè gloriam magnam.

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

275 Illi verò citò propè accesserunt, incitantes veloces equos.

Hunc prior allocutus est Lycaonis præclarus filius ;

“ Pertinax, bellicose, illustris Tydei fili,

“ Profectò te non telum velox interfecit, acerba sagittà :

“ Nunc rursus hastâ experiar, an assequi valeam.

280 Dixit, & vibratam emisit longam hastam,

Et feriit Tydidæ clypeum : per eum autem penitus

Cuspis ærea volans thoraci admota est.

Tum verò altùm clamavit Lycaonis præclarus filius ;

“ Vulneratus es ad ile penitus, neque te puto

285 “ Diù ampliùs toleraturum : mihi autem magnam gloriam dedisti.

Hunc autem non expavescens allocutus est fortis Diomedes ;

Ver. 269.—Θήλεας ἵππους.] Nonnulli, annotante Eustathio, scribunt Θηλείας, pro Θηλείας. Quod ferri omninò non potest. Nam Accusativum istum pluralem primæ (quam vocant) Declinationis, qui in linguâ Doricâ syllabam as corripit, ignoravit planè Homerus. Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 276.—γυέθλης.] Al. γυέθλη.

Ver. 273. Εἰ τέτω κε λάβοιμι.] Non supervacaneum est istud, κέ ; sed eam ferè vim

habet, quam, apud Latinos, Quod si vos ceperimus ; vel, Quod si vos porro ceperimus.

Ibid.—καὶ] Al. κέν.

Ver. 276. Τὸν πρότερος προσέειπε.] Constructio Asyndetos, hoc in loco, loquentis atque irruentis impetum recte exprimit.

Ver. 284. Βέβληται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 286.—ἐταρβήσας]

—neque territus heros. Æn. V, 453.

- Ἡμεῖοι, εἴδ' ἔτυχε· ἀτὰρ εἴ μὲν σφῶϊ γ' οἴω
 Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἑτερόν γε πεισόντα
 Αἵματ' ἄσαι Ἄρηα ταλαύρονον πολέμισιν.
 290 Ὡς φάμην προέηκε, βέλ' δ' ἵθυσεν Ἀθηνῇ.
 ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λόγχης δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
 Τῷ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνίῳ τάμε χαλκὸς αἰτερῆς,
 Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη πρὸς νείατον ἀνθρεῶνα.
 Ἡεῖπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε ἣ τόλχ' ἐπ' αὐτῷ
 295 Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσαν δέ οἱ ἵπποι
 Ὠκύποδες· τῷ δ' αὖθις λύθη ψυχὴ τε, μέν' τε.
 Αἰνείας δ' ἐπόρυσσε σὺν ἀσπίδι δαεί τε μακρῷ,
 Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσσάιτο νεκρὸν Ἀχαιοί.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βᾶινε, λέων ὥς, ἀλκὴ πεποιοῦς.
 300 Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔρχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἴστω,

“ Errâsti, nec es affectus : at non equidem vos puto
 “ Antè cessâturos, quàm saltem alter-*vestrûm* stratus
 “ Sanguine satiârît Martem invictum bellatorem.

- 290 Sic fatus jaculatus est, telumque direxit Minerva
 In nasum ad oculum ; albos autem trajecit dentes.
 Ejusque linguam extremam abscidit æs rigidum,
 Cuspis verò exiit ad extremum mentum.
 Cecidit autem de curru, sonitumque dedere arma super ipso
 295 Varia, collucientia ; tremefacti verò resistabant ejus equi
 Pedibus-celeres : ejusque ibi soluta est anima que roburque.
 Æneas verò tum irruit, cum clypeo hastâque longâ ;
 Veritus, nè quâ sibi traherent cadaver Achivi.
 Circumiens autem *prospugnabat*, tanquam leo, robori confusus :
 300 Prætenditque ipsi hastamque, & clypeum undique æqualem,

Ver. 287. — εἴδ' ἔτυχε ἀτὰρ] Vide supra ad α', 51.

Ibid. — εἴ μὲν σφῶϊ γ' οἴω
 Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἑτερόν γε
 πεισόντα.] *Barnesius* particulam γ', ad *Metrum* utique non necessarium, post vocem
 πρίν bis hîc omittendam existimat. At nihil opus. Habet enim *faceti* aliquid particula ista in hujusmodi παθητικῶς sæpius repetita. Εἰ γὰρ τὸν σὺνδεσμον ἐξέλοις, συνεξαιρήσεις καὶ τὸ πᾶθος *Demetr. Phaler.* περὶ ἑρμηνείας, § 57. Vide supra ad α', 56 ; & ad β', 158. Porro, in ultimo isto loco, ἑτερόν γε πεισόντα, maximam habet vim particula γ' ; eam nimirum, quam habet vox Romana, *saltem*.

Ver. 290. — βέλ' δ' ἵθυσεν Ἀθηνῇ.]
 — directi tela manusque

Corpus in Æacidæ — *Æn.* VI, 57.

Ver. 291. — ἐπέρησεν] Vide supra ad α', 67.

Ver. 292. — ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνίῳ τάμε.] Διὰ τὸ ἐπισημαίνειν κατὰ τῆς γλώττης. *Athenæus*, lib. VI, cap. 8.

Ver. 293. — ἐξεχύθη] *Al.* ἐξορύθη ὡς ἐξορύθη.

Ibid. — παρὰ νείατον ἀνθρεῶνα.] Nempe incidit ei telum tum, cum fortè caput *demitteret*.

Ver. 295. Αἰόλα] Vide supra ad β', 816.

Ibid. — παμφανόωντα.]
 — fulgentiaque arma.

Æn. VI, 490. XI, 6.

— & verficoloribus armis. *Æn.* X, 181.

Ver. 297. — ἐπόρυσσε] *Schol.* ἀπόρυσσε ἀπεπύδα τῷ ἄρματος. Quod eodem redit.

Ver. 298. — μήπως οἱ] Qui istud, οἱ, ad se, latinè vertunt ; ad sententiam quidem nihil malè, sed ad *syntaxin* minùs rectè accipiunt. Non enim hoc dicitur ; “ *veritus*, “ nè ad se,” ad *Achivos* scilicet, pertraheretur cadaver ; sed, “ *veritus*, nè sibi,” nè *Æneæ* scilicet, eriperetur. Id quod ad sententiam minimè, ad *grammaticam* certè per multum interest.

Ver. 299. — ἀλκὴ] Rectè Scholiastes ut & *Ascalonites* apud *Eustatium* ; εἰρητας ἀπὸ τῆς ὁρθῆς τῆς Ἀλξ' ὡς πλᾶκι, ἀπὸ τῆς Πλᾶξ. *Al.* ἀλκὴ pro ἀλκῇ. Quod ineptum est.

- Τὸν κτείνεσθαι μεμαώς, ὅσις τῷ γ' ἀντίον ἔλθοι·
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὃ δ' ἔχερμάδιον λάβε χειρὶ
 Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ δ' ἄνδρ' ἀνδρὶ φέροιεν,
 Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὃ δέ μιν ῥέει πάλλει κ' οἷος.
 305 Τῷ βάλεν Αἰνείας κατ' ἰχθίον, ἔνθα τε μηρὸς
 Ἰχθίῳ ἐνστέφετο· κοτύλιον δέ τέ μιν καλέεσσι·
 Θλάσσε δέ οἱ κοτύλιον, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντα·
 ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ' ἦρως
 ἔση γνῦξ ἐρπῶν, κ' ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
 310 Γαῖης· ἄμφω δ' ὅσσε κελαϊνὴ νύξ ἐκάλυψε.
 Καὶ νύ κεν ἐνθ' ἀπύλοιο ἀναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 Μήτηρ, ἣ μιν ἔω' Ἀλγίστη τέκε βροχόεσσιν·
 Ἄμφω δ' ἐὼν φίλον υἱὸν ἐχέει πατήρ·
 315 Πρόθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινὸν πλῦγμ' ἐκάλυψεν,
 Ἔρκος ἔμην βελών, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
 Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.

Illum interficere paratus, quicumque huic obvius veniret;
 Horribiliter vociferans: At saxumprehendit manu
 Tydides, magni ponderis, quod non duo utique viri ferrent,
 Quales nunc homines sunt: hic verò ipsum facile vibrabat etiam solus.

- 305 Eo percussit Æneæ coxendicem, ubi scilicet femur
 In coxâ vertitur; acetabulumque ipsum vocant:
 Confregit autem ipsi acetabulum, & insuper ambo disrupit nervos;
 Detrahitque cutem asper lapis: Tum verò heros
 Constitit in genua lapsus, & sustentabat se nixus manu robustâ
 310 In terram; oculos verò nigra nox cooperuit.
 Atque adeò ibi periisset rex virorum Æneas,
 Nisi citò animadvertisset Jovis filia Venus,
 Mater, quæ ipsum ex Anchisâ peperit boves-pascente:
 Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
 315 Antequam ipsum peplo nitidi plicaturam obtendit,
 Septum ut esset telorum; nè quis Danaorum celerum-equitum
 Ære in pectora coniecto, animam eriperet.

Ver. 302. Σμερδαλέα ἰάχων.] Vide suprâ
 ad δ', 456.

Ver. 303. — ὃ δ' ἄνδρ' ἀνδρὶ φέροιεν.]
 Particula γέ, eam hîc vim habet, quam La-
 tina, utique.

Saxum antiquum, ingens, campo quod
 fortè jacebat

Limes agro positus, litem ut discerneret
 arvis:

Vix illud lecti bis sex cervice subirent,
 Qualia nunc hominum producit corpora
 tellus:

Ille manu raptum trepidâ torquebat in
 hostem

Altior insurgens, & cursu concitus heros.
 Æn. XII, 897.

Vix illam famuli Phœgeus Sagariisque fe-
 rebant

Multiplicem, connixi humeris; indutus
 at olim

Demoleus, cursu palantes Troas agebat.
 Æn. V, 263.

Ver. 308. — τρηχὺς] Mirè admodum
 Vir doctissimus, Henr. Stephanus, (de verbis
 Græcis quæ interpretatus est Cicero;) "τρη-
 χύς est apud Homerum, Metri causâ."
 Quasi verò aut non omnibus in locis τρηχὺς
 Homero diceretur, aut etiam τρηχὺς primam
 non produceret. De ἀπὸ, vide ad δ', 51.

Ver. 310. — ἀμφὶ δὲ ὅσσε.] Al. ἀμφὶ
 δ' οἱ ὅσσε.

Ver. 315. Πρόθε δὲ οἱ πέπλοιο]
 Tu potes Æneam manibus subducere
 Graiûm,

Proque viro nebulam & ventos obtendere
 inanes. Æn. X, 81.

Ver. 316. Ἔρκος ἔμην βελών.] Nimirum,
 τῇ ἀρμίστι· infra ver. 345.

- Ἡ μὲν ἐὼν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
 Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο σωθεσιάων
 320 Τάων, αἳ ἐπέτελλε βοῶν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ἀλλ' ὄγε τὰς μὲν ἐς ἡρύκακε μώνυχας ἵππους
 Νόσφιν ὑπὸ Φλοίσβῃ, ἐξ ἀνίυγος ἡνία τείνας·
 Αἰνείαο δ', ἐπαΐξας, καλλίτερχας ἵππους
 Ἐξέλασε Τρώων, μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς·
 325 Δῶκε δ' Δηϊπύλῳ, ἐτάρῳ Φίλῳ, ὃν πᾶσι πάσης
 Τίην ὁμηλικίης, ὅτι οἱ Φρεσὶν ἄρτια ἦδη,
 Νηυσὶν ὅππ' γλαφυρῆσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὄγ' ἦρως
 Ὦν ἵππων ὅππῃς ἐλαβ' ἡνία σιγαλόεντα·
 Αἶψα δ' Τυδείδῳ μέθεπε κροτερώνυχας ἵππους,
 330 Ἐμμεμαῶς· ὃ δ' Κύπερον ἐπώχετο νηλεὶ χαλκῷ,
 Γινώσκων ὅτ' ἀναλκίς ἐλω θεός, εἰδὲ θεάων
 Τάων, αἳ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίη, εἴτε πολίπορθος Ἐνυώ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνίχανε πολλὰ καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
 335 Ἐνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμος Τυδέος υἱός,
 Ἀκρίῳ ἔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξεί χαλκῷ

Illa quidem igitur suum dilectum filium subducebat è prælio ;

Neque verò filius Capanei oblitus est mandatorum

320 *Eorum, quæ dederat pugnâ strenuus Diomedes :*

Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos

Scorsum à strepitu bellico, ex orbili-ad-fellam-fixo habenis suspensis ;

Æneæ verò, irruens, jubis-pulchris comantes equos

Abegit à Trojanis, ad benè-ocreatos Achivos :

325 *Deditque Deïpylo, socio dilecto, quem supra omnem*

Honorabat æqualium-cætum, quòd sibi mente consentaneâ erat ;

Naves ad cavas ut ageret : at ipse heros,

Suo curru conscenso, sumpsit habenas miro-artificio-factas :

Statimque post Tydidem egit validos-ungulis equos,

330 *Alacer : Is verò Venerem peræquebatur crudeli ære,*

Gnarus quòd imbellis esset dea, neque dearum

Earum, quæ virorum bellum imperio-administrant,

Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona.

At cùm jam affecutus esset, frequentem per turbam persequens,

335 *Tum portensâ bastâ magnanimi Tydei filius,*

Summam vulneravit manum infiliens acuto ære

Ver. 320. — βοῶν ἀγαθὴς] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 322. Νόσφιν] Vide suprâ ad α', 349.

Ver. 326. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.] Non hoc utique dicitur, aut ad sapientiam fuisse pares ; id quod Alii existimârunt : aut ad virtutem, ut Aliis visum est : sed, cum moribus & naturâ Stheneli congruum fuisse Deïpylum.

Ver. 331. Γινώσκων ὅτι] Vide suprâ ad α', 537.

Ver. 336. Ἀκρίῳ ἔτασε χεῖρα.] Vide suprâ ad δ', 525 ; & ad α', 140.

—— Venus aurea contrâ ;

—— Ætolis surgit ab Arpis

Tydides ; equidem credo, mea vulnera restant. *Æn. X, 28.*

—— Ferro cœlestia corpora demens Appetii, & Veneris violavi vulnere dextram. *Æn. XI, 276.*

Cæterum hoc ut opinor, ait *Homerus* ; *Dio-medem*, πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζοντα, *ver. 334*, permultis Trojanorum fufis atque cæsis, (πολλῶν φοιτημένων, ut rectè *Heraclides Ponticus*) magnam *Helenæ rapiendæ auſtoribus* ac propugnatoribus *Notam infamiae* eo die inuiffisse.

- Ἀβληχρῶν· εἶθαρ ᾗ δόρυ χερὸς ἀντιτόρησεν,
 Ἀμβροσίῳ Διὶ πέπλῳ, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
 Πρυμνὸν ὑπὲρ θέναντο· ῥέει δ' Ἀμβροτον αἷμα θεοῖσιν,
 340 Ἰχὼρ, οἷός περ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
 Οὐ γὰρ σῖτον ἔδασ', εἰ πίνουσ' αἰθοπα οἶνον,
 Τῆνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέοντο.
 Ἡ δὲ μέγα ἰάχεσσα δῶπ' ἔο κάββαλεν ἤϊον·
 Καὶ τὸν μὲν μὲν χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβε· Ἀπόλλων
 345 Κυανὴν νεφέλῃ, μὴ τις Δαναῶν ταχυπώλων
 Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἔλητο.
 Τῇ δ' ὅππ' μακρὸν αὔσε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 Εἶκε, Διὸς θυγάτηρ, πολέμῳ καὶ δηϊότητι·
 Ἡ ἔχ' ἄλλης, ὅτι γυναικὸς ἀνάγκη δαίης ἡπεροπείης·
 350 Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσῃαι, ἥ τε σ' οἶω
 Ῥιγῆσιν πόλεμόν γε, καὶ εἰ χ' ἐτέρωθι πύθῃαι.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' Ἀλυσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
 Τῷ μὲν ἄρ' Ἴρις ἐλῶσα ποδὶνέμετο· ἔξαγ' ὀμίλῃ,

Imbecillam: statim verò hasta cutem perfodit,
 Divinum per pepalum, quem ei Charites elaborarant ipsæ,
 Extremam supra volam: Fluebat autem immortalis sanguis deæ,

- 340 Ichor, qualis nempe fluit beatis diis.
 Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum;
 Idem exangues sunt, & immortales appellantur.
 Illa verò altum clamans, abs se dejecit filium:
 Et hunc quidem manibus eripuit Phæbus Apollo
 345 Obscurâ nebulâ, ne quis Danaorum celerum-equitum,
 Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
 Illam verò altum inclamavit pugnâ strenuus Diomedes;
 "Cede, Jovis filia, bello & pugnâ:
 "An non satis, quodd mulieres imbelles decipis?
 350 "Sin autem tu in bello versabere, certè te puto
 "Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi nomen ejus audieres.
 Sic dixit: illa verò mente-turbatâ abiit; affligebatur enim graviter.
 Eam verò Iris prehensam pernix duxit extra turbam,

Ver. 341. — αἰθοπα οἶνον] Vide suprâ ad d, 462.

Ver. 342. — ἀθάνατοι] Vide suprâ ad d, 398.

Ver. 343. Ἡ δὲ μέγα ἰάχεσσα] Ità optimè restituit Barnesius: Vide suprâ ad d, 456.

Vulg. corruptissimè, Ἡ δὲ μέγ' ἰάχεσσα.

Ibid. — ἀπὸ τοῦ] Vide suprâ ad d, 51.

Ver. 344. — ἐρύσσατο] Ità & hîc quoque rectè edidit Barnesius. Quod enim in Aliis legitur, ἐρύσσατο, antepenultimam necessariò corripit.

Ver. 345. Κυανὴν νεφέλῃ] Τῇ ἀφασίᾳ, ut rectè Scholiastes. Per multitudinem scilicet Æneas elapsus, se subduxit. Vide suprâ ad ver. 315.

Ver. 349. Ἡ ἔχ' ἄλλης] Iste δὲ ἔχ, in interrogationibus, in unam syllabam coalescit,

non licentiâ aliquâ Poëtica, sed quia vulgò etiam in solutâ (ut opinor) oratione ita pronunciabatur. Non enim id semel iterumve, sed perpetuò ferè, & consultò fecit Poëta. Pronunciabatur nimirum, ἦχ' ἄλλης &c. Sic, in vulgato isto versu,

Ἡ δὲ δικαιούνη συλλήβδην πᾶσ' ἀρετῇ ἔτι

Similiter, apud Philemonem in fragmentis,

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, ἔχ' ὁ μὴ ἀδικῶν.

Legebatur scilicet,

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, ἔχ' ὁ μὴ δίκῶν.

Item, apud Sophoclem,

Τάτων ἐγὼ εἰς ἐμὲλλον, αἰδρὸς ἐδένος.

Pronunciabatur videlicet,

Τάτων ἐγὼ εἰς ἐμὲλλον, ἀνδρὸς ἐδένος.

Et apud Platonem perpetuò, ἐγὼ οἶμαί, ef-

ferebatur ἐγὼ οἶμαί, indeque scriptum ἐγὼ οἶμαι.

Ver.

- Ἀχθομένῳ ὀδυώσι· μελαίνετο δ' ἡ χροῖα καλόν.
 355 Εὖρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' αἰσέρεα θῆρον Ἀρηᾶ
 Ἥρην· ἥε δ' ἔλκευ ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππῳ.
 Ἡ δ', γνύξ ἐριπύσσα, κασιγνήτιο φίλοιο,
 Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ἤτεεν ἵππας·
 Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππας·
 360 Ὅφρ' ἐς Ὀλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἔδω' ἐστί.
 Δίλω ἄχθομαι ἔλκευ, ὃ με βροτὸς ἔτασεν ἀνὴρ
 Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' Ἀρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππας·
 Ἡ δ' ἐς Δίφρον ἔβαινε, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ·
 365 Παρ δέ οἱ Ἴρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' ἔκ' ἀκούει πετέοδον.
 Αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἔδω', αἰπὴν Ὀλυμπον·
 Ἐνθ' ἵππας ἔσχεσε ποδλυέμεος ὠκεία Ἴρις,
 Λύσσα' ἐξ ὀρέων· ὥστε δ' αἰερόσιον βάλεν εἶδαρ.
 370 Ἡ δ' ἐν γένασιν πίπτε Διώνης δ' Ἰφροδίτη,
 Μητρὸς ἧς· ἡ δ' αἰκῆς ἐλάζετο θυγάτερ' αὖ,
 Χερσὶ τέ μιν κατέρεξε, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Oppressam doloribus : vivebat verò cutem pulchram.

- 355 Invenit deinde pugnae ad sinistram impetuosum Martem
 Sedentem : caligine autem hasta erat abdita, & veloces equi :
 Illa verò ad genua procidens, fratris chari,
 Multùm supplicans, aureis-phaleris insignes petebat equos ;
 " Dilecte frater, curamque mei gere, desque mihi equos,
 360 " Ut ad Glypum perveniam, ubi immortalium sedes est.
 " Valdè doleo vulnere, quo me mortalis vulneravit homo
 " Tydides, qui jam & adversus Jovem patrem pugnaverit.
 Sic dixit : ei autem Mars dedit aureis-frænis-ornatos equos ;
 Eaque in currum conscendit, mærens suo corde :
 365 Juxtaque ipsam Iris conscendit, & habenas cepit manibus :
 Flagellavitque, ut irent ; illi verò non inviti volabant :
 Statim autem deinde pervenerunt ad deorum sedem, excelsum Olympum :
 Ibi equos sistebat pedibus pernix velox Iris,
 Solutos ex curru ; atque immortale apposuit pabulum.
 370 Ad genua verò cecidit Diones diva Venus,
 Matris suæ : hæc autem ulnis complectebatur filiam suam,
 Manūque ipsam demulcebat, verbaque fecit, dixitque ;

Ver. 357. — γνύξ ἐριπύσσα] Ἐαντὴν προσ-
 ῥήσασα τοῖς Ἑκαίνε γόνασιν· ut rectè Eusta-
 tias. Sic infrà, ver. 370, ἐν γένασιν πίπτε
 Διώνης — Μητρὸς ἧς.

Ver. 358. Πολλὰ λισσομένη.] Vox πολλὰ
 hic ultimam, etiam extra cæsuras, mihi
 videtur eadem de causâ consuli producere,
 ac vox μέγα, in μέγα ἰάχουσα, & similibus.
 Vide suprà ad δ', 456. Barnesius conjicit le-
 gendum, πολλὰ ἐλισσομένη. Sed nihil opus.

Ver. 359. Φίλε] Vide suprà ad ver. 61.

Ibid. — ἐκκόμισαι] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 360. — ἀθανάτων] Vide suprà ad α',
 398.

Ver. 361. — ἔτασιν] Vide suprà ad δ',
 525 ; & ad α', 140.

Ver. 362. — ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ
 — idem certet Phæbum superare.

Virg. Eclog. V, 9.

Ver. 371. — αἰκῆς ἐλάζετο.] Fuerunt in-
 ter Grammaticos, qui αἰκῆς ita acciperent,
 ac si Accusativus esset ab αἰκαί. Quod nullo
 modo furri potest. Vide suprà ad ver. 269 ;
 & ad β', 43.

Ibid. — θυγάτερ' αὖ.] Vide suprà ad
 α', 51 & 398.

Ver.

- Τίς νύ σε ποιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανίωνων
 Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσιν ἐνωπῇ ;
 375 Τὼ δ' ἡμέτετ' ἔπειτα φιλομειδῆς Ἀφροδίτῃ·
 Οὐτά με Τυδέος υἱός, ὑπέρβυμος Διομήδης,
 Οὐνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
 Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
 Οὐ γὰρ ἐτι Τρώων ἢ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνῇ,
 380 Ἀλλ' ἤδη Δαναοὶ γε ἢ ἀθανάτοισι μάχωνται.
 Τὼ δ' ἡμέτετ' ἔπειτα Διώνῃ, δῖα θεῶν·
 Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, ἢ ἀνάχαιο, κηδομένη περ.
 Πολλοὶ γὰρ δὴ τλήμην Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
 385 Τλῆ μὲν Ἀρης, ὅτε μιν Ὀτος, κρητερὸς τ' Ἐφιάλτης,
 Παῖδες Ἀλκίονος, δῆσαν κρητερῶ ἐνὶ δεσμῶ.
 Χαλκίῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισηκίδεκα μῆνας·
 Καὶ νῦν κεν ἐνθ' ἄπολοιτο Ἀρης, ἄτος πολέμοιο,
 Εἰ μὴ μητρὴν, Πεικαλλῆς Ἡερίβοια,
 390 Ἑρμῆα ἐξήγησεν· ὃ δ' ἐξέκλεψεν Ἀρηά.

- “ Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, Cœlicolarum
 “ Temerè ; ac si quid flagitii patrâsses palam ?
 375 Huic autem respondit deinde risum amans Venus ;
 “ Vulneravit me Tydei filius, superbus Diomedes,
 “ Eò quod dilectum filium subducerem è prælio,
 “ Æneam, qui mihi omnium longè dilectissimus est.
 “ Non enim jam Trojanorum & Achivorum pugna gravis est,
 380 “ Sed nunc Danaï etiam cum immortalibus pugnant.
 Huic respondit deinde Dione, eximia inter Deas ;
 “ Perfer, filia mea, & tolera, mœsta licet :
 “ Multi enim jam multa pertulimus cœlicolæ
 “ Ab hominibus, graves dolores invicem inferentes.
 385 “ Pertulit quidem Mars, quandò ipsum Otus, fortisque Ephialtes,
 “ Filii Aloëi, ligaverunt duris vinculis :
 “ Æreo autem in carcere vinctus erat tredecim menses :
 “ Et fortassis ibi periisset Mars, insatiabilis belli,
 “ Nisi noverca, perpulchra Eriboea,
 390 “ Mercurio indicâset : ille verò furtim subduxit Martem

- Ver. 376. Οὐτά με] Vide suprâ ad δ', 525.
 Ver. 380. — ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad ε', 398.
 Ver. 381. — δῖα θεῶν.] Ennio, sancta Deorum.
 — sancte Deorum. Æn. IV, 576.
 Ver. 385. Τλῆ μὲν Ἀρης, ὅτε μιν] Non videtur hæc & similia finxisse Homerus, sed veteres enarrare historias in ore antiquo fabulis involutas. Vide suprâ ad ε', 399.
 Ibid. — ὅτε μιν Ὀτος.] Vide suprâ ad α', 51.
 Ver. 386. — δῆσαν κρητερῶ ἐνὶ δεσμῶ.] Μέγιστοι καὶ ἰσχυροὶ γινόμενοι, ἐπαύσαντες πολέμους. Ut rectè Scholiastes, & Heracles Ponticus.
 Aspera tum postis mitescent secula bellis.
 Cana Fides & Vesta, Remo cum fratre Quirinus
 Jura dabunt : diræ ferro & compagibus arctis
 Claudentur belli portæ : Furor impius intus
 Sæva sedens super arma, & centum vinctus æenis
 Post tergum nodis, fremet horridus ore cruento. Æn. I, 295.
 Ver. 387. Χαλκίῳ δ'] Pronunciabatur Χαλκίῳ. Vide suprâ ad β', 211.
 Ver.

- Ἦδη τειρόμενον χαλεπὸς δὲ ἐδασμὸς ἐδάμνα.
 Τλῆ δ' Ἦρη, ὅτε μιν κρεττέρους παῖς Ἀμφιτρύωνος,
 Δεξιτερὸν κτ' μαζόν, οἷσ' ὤ τριγλώχινι
 Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεσον λάβεν ἄλγος.
 395 Τλῆ δ' Αἰδῆς ἐν ποῖσι πελώριος ὠκυὺν οἶσεν,
 Εὐτέ μιν ὠντὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιοόχοιο,
 Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδυνῆσιν ἔδωκεν·
 (Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς ἢ μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κῆρ ἀχέων, ὀδυνῆσι πεπαρμένους· αὐτὰρ οἷσος
 400 Ὡμῳ ἐνὶ σισαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δ' Ὀυμόν·
 Τῷ δ' ἦτι Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσων,
 Ἠκέσατ'· ἔ μιν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.)
 Σχέτλιος, ὀβριμοεργός, ὃς ἔκ' ὅθετ' αἵσυλα ρέζων,
 Ὃς πόξοισιν ἔκιδε θεῶς, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι.
 405 Σοὶ δ' ἐπιτέτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλῶη·
 Νήπιος, ἔδδ' ἐπὶ οἷδε κτ' Φρένα Τυδείος υἱός,
 Ὅτι μάλ' ἔδλωαιός, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
 Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γένασι παππάζουσιν,
 Ἐλθόν' ἐκ πολέμοιο ἢ αἰνῆς δηϊότητος.
 410 Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ ἢ μάλα κρεττέρος ἐστὶ,

“ Jam confectum: dura enim ipsum vincula afflixerant.

“ Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonis,

“ Dextram ad mammam sagittâ tricupide

“ Percussit: tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.

395 “ Pertulit & Pluto inter hós ingens velocem sagittam,

“ Quando ipsum idem vir, filius Jovis Ægiochi,

“ Ad portam apud inferos vulneratum doloribus affecit:

“ (Verùm is ivit ad domum Jovis & excelsum Olympum,

“ Corde dolens, doloribus confixus; nempe sagitta

400 “ Humerum in crassum adacta erat, torquebatque animum:

“ Hunc autem Pæon, dolores-pellentia pharmaca inspergens,

“ Sanavit: non enim omninò mortalis erat.)

“ Audax! facinorosus! qui pro nihilo duxit nefaria patrare,

“ Qui arcu violabat deos qui Olympum habitant.

405 “ In te autem hunc concitavit dea cæcis-oculis Minerva:

“ Demens, neque hoc scit animo Tydei filius,

“ Quòd omninò non longævus sit is, qui cum immortalibus pugnaverit;

“ Neque omninò ipsum filii ad gēua pappā-vocant,

“ Reversum ex bello & gravi prælio.

410 “ Itaque nunc Tydides, etiam valdè fortis est,

Ver. 394. Βεβλήκει.] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver. 396. — υἱὸς Διός.] Apud Pausaniam, lib. VI, cap. 25, legitur Διὸς υἱός.

Ver. 400. — κῆδε δ' Ὀυμόν.] Barnesius effidit, κῆδε δ' ἐδ' Ὀυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 403. Σχέτλιος, ὀβριμοεργός.] Hæc, licet de Hercule dicta, mihi tamen non videntur, quæ est hujus Poëtæ ubique perspicuitas, cum præcedentibus ὠντὸς ἀνὴρ con-

strui; sed a principio sententiam denuò exordiri: eâ ferè admirandi ratione, quâ dixit Virgilius.

Demens! qui nimbos & non imitabile fulmen, &c.

Ver. 407. — ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad δ', 398.

Ver. 408. Οὐδέ τί μιν] Nunquam videlicet domum revertetur incolumis.

Ver.

- Φραζέσθω, μή τις οἱ ἀμείνων σείο μάχη·
 Μη δὴν Αἰγιάλεια, πείφρων Ἀδρησίην,
 Ἐξ ὕπνου γούωσα φίλος οἰκῆας ἐγείρη,
 Κερίδιον ποθέεσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
 415 Ἰφθίμην ἄλοχος Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 Ἡ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη·
 Ἄλθετο χεῖρ, ὀδυῖναι δ' κατηπιόωντο βαρεῖαι,
 Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθλιωαίη τε καὶ Ἥρη,
 Κερτομίοις ἐπέεσσιν Δία Κρονίδην ἐρέθιζον.
 420 Ταῖσι δ' μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλιώη·
 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα τί μοι κεχολώσεαι, ὅ, τί κεν εἴπω;
 Ἡ μάλα δὴ εἴνα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιῆσα
 Τρωσὶν ἄμ' ἐσπείσθῃ, τὸς νῦν ἐκπαγλ' ἐφίλησε,
 Τῶν τινα καρρύνεσσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
 425 Πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύζατο χεῖρα ἀργαίῃ.
 Ὡς Φάτο· μείδησεν δ' πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Καὶ ῥα καλεσάμενος προσέφη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ·

- “ Cogitet, ne quis secum fortior te pugnet :
 “ Nè aliquando Ægialeæ, cordata Adraſti-filia,
 “ Ex ſomno, lugens, ſuos domeſticos excitet,
 “ Eum-qui-fe-virginem-duxit, deſiderans maritum, fortiſſimum Achivorum,
 415 “ Generoſa uxor Diomedis equum-domitoris.
 Dixit, & ambabus ichora à manu abſtergebat :
 Sanata eſt manus, doloresque mitigati ſunt graves.
 Tum verò intuentes Minerva & Juno,
 Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritabant :
 420 Inter hos autem ſermonem orſa eſt Dea cæcis-oculis Minerva ;
 “ Joviter pater, num quid mihi ſuccenſebis ob id, quod dixerò ?
 “ Certe jam aliquam Venus Achivarum ſtimulans,
 “ Trojanos ut ſimul ſequeretur, quos nunc vehementer diligit,
 “ Utique aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-indutarum,
 425 “ Ad auream fibulam perſtrinxit manum teneram.
 Sic-dixit ; ſubriſit verò pater hominumque deorumque,
 Et advocatam allocutus eſt auream Venerem ;

Ver. 411.— μή τις οἱ ἀμείνων] Vide ſuprà ad α, 51.

Ver. 416.—ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη.] Ediri plerique habent, ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη. Quod, ut mihi quidem videtur, ferri non poteſt, διὰ τὴν καὶνότητα (ut ait Eufſtathius) τῆς ἀποκοπῆς. Scholiaſtes legiſſe videtur, ἀμφοτέρησιν ἀπὸ χειρὸς ἰχώρα ὁμόργνη : Sed ἰχώρ primam producit. Melius igitur Barthelemy ex conjecturâ, ἀμφοτέρησιν ἰχώρ ἀπὸ χειρὸς ὁμόργνη. Sed Codices non favent. Veteres, apud Eufſtathium, quâ ratione dictum ſit, ἰδρῶτα ἰδρῶ, Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, κυκῶνα κυκῶ, eandem ratione & ἰχώρα ἰχῶ dictum exiſtimarunt ; ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὁμόργνη : Quæ quidem analogia minimè eſt

contemnenda. Mihi tamen facillimum id omnium videtur, ut quod Recentiores ἰχώρα appellârunt, Homerus id & in maſculino genere ἰχώρα, & in neutro dixerit ἰχώρ. Ju-dicent eruditi.

Ver. 422.—ἀνιῆσα Τρωσὶν ἄμ' ἐσπείσθαι] Ità videlicet, quomodo antea Helenam. Alii hîc legunt, ἄμα σπείσθαι. Quod perinde eſt.

Ver. 425. Πρὸς χρυσέῃ περόνῃ] Pronunciabatur, Πρὸς χρυσῇ & ſimiliter, ver. 427. Nam χρύσεος primam corripere nullo modo poteſt. Vide ſuprà ad β, 268.

Ver. 426.—μείδῃσεν δὲ πατὴρ]

Olli ſubridens hominum ſator atque Deorum.
 En. I, 258.
 Va,

- Οὐ τοι, τέκνον ἔμῳ, δέδοκ' πολεμῆϊα ἔργα·
 Ἄλλὰ σὺ γ' ἡμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
 430 Ταῦτα δ' Ἀρηϊδοῶ ἢ Ἀθλιῶν πάντα μελήσει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Αἰνεία δ' ἐπόρσε βολῇ ἀγαθῷ Διομήδης,
 Γινώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
 Ἄλλ' ὅγ' αἶψ' εἰδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο· ἴετο δ' αἰεὶ
 435 Αἰνείαν κτεῖναι, ἢ δαπὶ κλυτὰ τόλῃα δῦσαι.
 Τρεῖς μὲν ἔπειτ' ἐπόρσε, κατακλῆμμαι μνησάντων,
 Τρεῖς δέ οἱ ἐσυφέλιξε φαεινῷ ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσας,
 Διναῖ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 440 Φράζεο, Τυδείδῃ ἢ χάζεο, μὴδὲ θεοῖσιν
 Ἴσ' ἐθέλε φρονέειν· ἐπεὶ ἔποτε Φῦλον ὁμοῖον
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' αἰνθρώπων.
 Ὡς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
 Μῆνιν ἀλδυσάμενος ἐκατηβόλῃ Ἀπόλλωνος·
 445 Αἰνείαν δ' ἀπᾶτερθεν ὁμίλῃ θῆκεν Ἀπόλλων,
 Περγὰμω εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηὸς γ' ἐτέτυκτο·
 Ἦτοι τὸν Λητώ τε, ἢ Ἀρτέμις ἰοχέαιρα,

“Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:

“Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum;

- 430 “Hæc verò Marti veloci & Minervæ omnia curæ-erunt.

Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.

In Æneam autem irrumpit pugna strenuus Diomedes,

Gnarus quòd cum ipse tegeret manibus Apollo:

Sed hic nè deum quidem magnum reverebatur; cupiebat autem semper

- 435 Æneam interficere, & inclutis armis exuere.

Ter quidem dehinc irrumpit, interficere cupiens;

Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:

Sed cum jam quartum impetum faceret, deo par.

Minaciter tum verò increpitans allocutus est longè-jaculans Apollo;

- 440 “Perpende, Tydide, & recede, neque diis

“Paria velis meditari: quoniam nequaquam genus simile

“Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum.

Sic dixit: Tydides autem recessit paululum retrò,

Iram evitans è-longinquo-ferientis Apollinis.

- 445 Æneam verò seorsum à turbâ posuit Apollo,

Pergamo in sacrâ, ubi ipsi templum erat:

Utique illum Latonâque & Diana sagittis-gaudens,

Ver. 428. Οὐ τοι, τέκνον ἔμῳ.] *Apud Ciceronem ad Attic. lib. XIV, epist. 13, scriptum est; Τέκνον ἔμῳ, ὅ τοι.* Quæ lectio vim habet non minorem.

Cura tibi, Divûm effigies & templa tueri:
 Bella viri Pacemque gerant, queis bella
 gerenda. *Æn. VII, 443.*

Ver. 432. — βολῇ ἀγαθῷ] Vide suprâ ad β, 408.

Ver. 433. Γινώσκων] *Gnarus.* Quod vulgò vertunt, *cognoscens*, loc. à aliud cit.

Ibid. — ὅ οἱ] Vide suprâ ad α, 537.

Ibid. — ὑπείρεχε] Vide suprâ ad β, 426.

Ver. 439. Διναῖ δ'] *Ἐσταῦθα τὸ, “δὲ,”*
παράλειψι φανερῶς, inquit *Barnesius.* Malè.
 Vide suprâ ad α, 57.

Ver. 442. Ἀθανάτων] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 444. — ἀλδυσάμενος ἐκατηβόλῃ] Quâ
 ratione vox, ἀλδυσάμενος, hic ultimam pro-
 ducat; itémque εἰδόμενος, ver. 462; vide su-
 prâ ad α, 51.

Ver.

- Ἐν μεγάλῳ αἰδύτῳ ἀκρόντο τε, κύναιον τε.
 Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον τῷξ' ἀργυρότῳξ' Ἀπόλλων,
 450 Αὐτῷ τ' Αἰνεία ἵκελον ἢ τῶχ' ἐσι τοῖον·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ Τρῶες ἢ δίοι Ἀχαιοὶ
 Δήσιον ἀλλήλων ἀμφὶ σῆθεσσι βοείας
 Ἀσπίδας εὐκύκλεις, λαισηϊὰ τε πτερόεντας.
 Δὴ τότε θῆρον Ἄρηα προσήυδα Φοῖβ' Ἀπόλλων·
 455 Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
 Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
 Τυδείδην, ὃς νῦν γε ἢ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο ;
 Κύπριδα μὲν πρῶτον χερδὸν ἔτασε χεῖρ' ὅππῃ καρπῷ,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσθ'·
 460 Ὡς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγὰμῳ ἄκρῃ·
 Τρώων δ' εἰσέχας ἔλθ' Ἄρης ὠτρυνε μετελθὼν,
 Εἰδομένην Ἀκάμαντι, θοῶν ἡγήτορι Θρηκῶν·
 Τιάσι δὲ Πελαμοῖο διοτρεφέεσσι κέλευεν·
 ὦ γῆς Πελαμοῖο, διοτρεφέ' βασιλῆ',

In magno adyto curabantque, gloriâque decorabant.
 At imaginem fabricavit argenteum-arcum-gerens Apollo,

- 450 Ipsique Æneæ similem, & armis talem :
 Circumque imaginem Trojani & nobiles Achivi
 Cædebant invicem circa pectora butulos
 Clypeos pulchrè orbiculatos, parmulasque leves.
 Tum porro impetuosum Martem allocutus est Phæbus Apollo ;
 455 " Mars, Mars, hominum-perniciēs, inquinate-cæde, murorum-everfor,
 " Nonne jam istum virum prælio subduxeris, aggrediens
 " Tydidem, qui jamjam vel Jovi patri pugnâverit ?
 " Venerem quidem primùm cominūs vulneravit manu ad carpum :
 " At postea in meipsum irruit, deo par.
 460 Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excoisâ :
 Trojanorum verò ordines perniciosus Mars concitavit obeundo ;
 Assimulatus Acamanti, strenuo ductori Thracum :
 Filios autem Priami Jovis-alumnos adhortatus est ;
 " O filii Priami, Jovis-alumni regis,

Ver. 448. — κύναιον τε.] Cum hîc non de Æneæ gloriâ atque honore agatur ; conjicit Domina Dacier scripsisse Homerum, κύναιον τε. Sed κύναιον, vox est Homero ignota. Siquid mutatum oporteret, scribendum erat κύνισσόν τε. Sed nihil opus. Κύναιον enim id est, quod latine dicas, honorifice excipiebant. Quod quidem non ad gloriam Æneæ, sed ad pietatem referendum.

Ver. 449. Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον]

Tum Dea nabe cavâ tenuen sine viribus umbram

In faciem Æneæ (visu mirabile monstrum)

Dardaniis ornat telis, clypeumque iuba-

que
 Divini assimulat capitis, dat inania verba,
 Dat sine mente sonum, grossusque estingit euntis :

Morte obitâ quales fama est volitare figuras,

Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus.
 At primas læta ante acies exultat imago,
 Irritatque virum telis, & voce læcessit.

Æn. X, 636.

Ver. 451. Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ.] Hoc mirum ait Poëta, ut rectè observavit Poppius ; utique nescisse Achivos, Æneam, postquam humi cecidisset, per multitudinem elapsam in urbem evasisse.

Ver. 455. Ἄρες, Ἄρες.] Vide suprâ, ad ver. 31.

Ver. 458. Κύπριδα μὲν πρῶτον] Vide suprâ ad ver. 336.

Ibid — ἔτασε] Vide suprâ ad δ', 525 ; & ad α', 140.

Ver

- 465 Ἔς τί ἐτι κλίνεσθ' εἴσετε λαὸν Ἀχαιοῖς ;
 Ἥ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ ποιητῆσι μάχων ;
 Κῆρ' ἀνὴρ, ὃν τ' ἴσον ἐτίομαι Ἑκτορι δῖῳ,
 Αἰνεΐας, ὑὸς μεγαλήτορος Ἀλχίσαο.
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσοιμ' ἐσθλὸν ἑταῖρον.
 470 Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσχε.
 Ἐνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἑκτορα δῖον.
 Ἑκτορ, πῇ δὴ τοι μένος οἴχετ', ὃ πρὶν ἔχεσκες ;
 Φῆς πᾶ ἄτερ λαῶν πόλιν ἐξέμελ', ἠδ' ὀππότερον,
 Οἴῳ, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι.
 475 Τῶν νῦν ἔτιν' ἐγὼ ἰδέειν διώαμ', ἐδὲ νοῆσαι,
 Ἀλλὰ καταπλώσῃσι, κύνας ὡς ἀμφὶ λέοντα.
 Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ὀππότεροι ἐνείμελ'.
 Καὶ γὰρ ἐγὼν, ὀππότερ' εὖ μάλα τηλόθεν ἤκω.
 Τηλὲς γὰρ Λυκίῃ, Ξάνθῳ ἐπὶ δινὴϊνί,
 480 Ἐνθ' ἀλοχὸν τε φίλῳ ἔλιπον καὶ νήπιον ὑόν,
 Καδδὲ κλήματα πολλὰ, τὰ τ' ἔλδετ' ὅσκι' ὀππότερος.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς, Λυκίῃς ὀτρυνῶ, καὶ μέμον' αὐτὸς

- 465 " Quousque tandem interfici finetis populum ab Achivis ?
 " An donec circa portas benè structas pugnent ?
 " Jacet vir, quem etiam equaliter honorabamus Hectori nobili,
 " Æneas, filius magnanimi Anchisæ :
 " Verùm agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.
 470 Sic locutus, excitavit robur & animum uniuscujusque.
 Tunc verò Sarpedon valdè objurgavit Hectora nobilem ;
 " Hector, quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas ?
 " Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, & auxiliis,
 " Solum, cum affinibus, fratribusque tuis :
 475 " Horum nunc nullum ego videre possum, neque animadvertere ;
 " Sed trepidant, canes tanquam circa leonem :
 " Nos vero pugnamus, qui socii adsumus.
 " Etenim ego, auxiliator existens, admodum è longinquo venio :
 " Procul enim est Lycia, Xanthum ad vorticosum ;
 480 " Ubi uxoremque dilectam reliqui & infantem filium,
 " Et possessiones multas, quas cupit, quicumque pauper :
 " Attamen etiam sic, Lycios adhortor, & promptus sum ipse

Ver. 465. Ἔς τί ἐτι] Barnesius hinc inter varias Lectiones reponit, ἐς τι, pro, ἕως τι. Absurdissimè. Quasi scilicet Vocalis longa posset in brevem absorberi.

Ibid. — εἴσετε.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ver. 466. Ἥ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ'] Exscindine domos, id rebus defuit unum, Perpetiar? — Æn. XII, 643. De syllabis ἡ εἰσ, in unam contrahendis, vide suprâ ad ver. 349.

Ver. 467. Κεῖται ἀνὴρ, ὃν]

Nam quid ago? aut quæ jam spondet fortuna salutem?

Vidi oculos ante ipse meos, —

Murranum, quo non sperat mihi charior alter,

Oppetere ingentem. — Æn. XII, 637.

Ibid. — ὃν τ' ἴσον ἐτίομαι Ἑκτορι δῖῳ, Αἰνεΐας]

Hectoris Æneæque manu victoria Graiûm

Hæsit : —

Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis. Æn. XI, 289.

Ver. 470. — ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσχε.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 475. — ἐγὼ ἰδέειν] Al. ἐγὼν ἰδέειν.

Ver. 476. — κύνας ὡς] Quâ ratione, κύνας, hic ultimam producat; itemque ἐσκήκας, ver. 485; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 481. — τὰ τ' ἔλδετ' ὅσκι' ὀππότερος.] Quæ satis sint ad cujusvis animum explendum, ne amplius in dubiam belli aleam eci.

Ver.

- Ἄνδρ' μαχέσασθαι· αἰτὰρ ἔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
 Οἷόν κ' ἢ φέροιεν Ἀχαιοί, ἢ κεν ἄγοιεν.
 485 Τῷ δ' ἔσηκας· αἰτὰρ ἔδ' ἄλλοισι κελεύεις
 Λαοῖσιν μνέμεν, ἢ ἀμυνέμεναι ὥρεσι.
 Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνα [πρ] αἰλόντε πανάγρε,
 Ἄνδράσι δυσμνέεσσιν ἔλωρ ἢ κύρμα χύηθε·
 Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσας· εὖ ναιομένῳ πόλιν ὑμῶ.
 490 Σοὶ ᾗ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἡμέρας,
 Ἀρχὴς λισσομένην τηλεκλήτων γ' ὀππύρων,
 Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατεῖν δ' ἀποθέσθαι ἐνὶ πύλῳ.
 Ὡς φάτο Σαρπηδὼν· δάκε δ' ὀφρένας Ἐκτορι μῦθον·
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τόχουσι ἄλτο χαμαῖζε·

- “ Cum vero ipso pugnare; tametsi nihil mihi hic tale,
 “ Quale vel auferant Achivi, vel abducant.
 485 “ Tu vero stas; ac ne alias quidem hortaris
 “ Copias sustinere hostem, & opem-ferre uxoribus.
 “ Cave, ne fortè veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,
 “ Hostibus captura & præda sitis:
 “ Illi verò citò excident benè-habitatam urbem vestram.
 490 “ Tibi autem convenit hæc omnia curæ esse, noctesque diésque,
 “ Principibus supplicanti longè-vocatorum sociorum,
 “ Ut incessantèr hosti obstitant, asperamque deponant increpationem.
 Sic dixit Sarpedon: momordit autem præcordia Hæctori sermo:
 Statimque de curru cum armis defiliit ad terram;

Ver. 483. Ἄνδρ' μαχέσασθαι] Cum viro
 quovis, vertit *Barnesius*. Mihi potius vide-
 tur, cum viro Ipso, viz. *Diomede*.

Ver. 484. — ἢ φέροιεν Ἀχαιοί, ἢ κεν ἄ-
 γοιεν.] Mihi (inquit) hoc in loco neque opes
 sunt, quas deripiant Achivi; neque uxor at-
 que liberi, quos in servitutem abducant. Ut
 rectè *Eustathius*: λέγεται, ὡς ἐπὶ πολὺ, ἀγε-
 σθαι μὲν τὰ ἑμψυχα καὶ βαδιστικά· φέρεσθαι
 δὲ, τὰ βασιζόμενα. Plato similiter; τῶν
 ἀλλοτρίων μὲν μὲν φέρειν, μὲν δὲ ἀγείν.

Ver. 485. — ἔσηκας] Vide suprâ ad α,
 37; & ad δ', 434

Ver. 486. Λαοῖσιν μνέμεν.] *Eustathius*,
 Λαοῖσι μνέμεν. Quæ fortè verior lectio.
 Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 487. — αἰλόντε] Tuque ipse scilicet,
 & populus tuus: Ut verò superiore, Τῷ
 & λαοὶ ἄλλοι. Quod enim hîc ait *Barnesius*,
 aliique; “ Dualis pro Plurali; —
 “ Enallage numeri Dualis pro Plurali; ” planè
 est absurdissimum. Utique Enallage, quam
 vocant, siquâ reverà esset, omnem omnis
 linguæ rationem jam penitus everteret. Vide
 suprâ ad α, 566; & ad β', 288. Quæcun-
 que five istius Enallages, five Antiptosis,
 five cujuscunque istiusmodi Solæismi exem-
 pla afferunt Grammatici; ea verò omnia, si
 modò attentius perpenderis, aliena esse sen-
 tias, & rem minimè attingere. Porro, quam

ἀνακλῆσθαι appellant Constructionem, quæ-
 que ab optimis Auctoribus elegantissimè non-
 nunquam usurpatur; longè aliam & illa ha-
 bet explicandi rationem. Vide suprâ ad
 β', 353, 681; & ad γ', 211. Nequid tamen
 dissimulem; incidit mihi suspicio, mendî hîc
 nescio quid irrepsisse; cùm vox αἰλόντε, quæ
 primam hîc in Vulgatis producit, eandem
 aliàs semper corripiat; *Iliad.* β', 374; δ',
 291; ι', 588; λ', 405; μ', 172; ν', 816;
 ξ', 81; ρ', 506; σ', 281, 495; *Odys.* ι',
 312; ξ', 185; ο', 299; σ', 264; & α',
 34. Fortè igitur hîc legendum, Μήπως, ὡς
 ἀψῖσι λίνα αἰλόντε, vel potius Μήπως, ὡς
 ἀψῖσι λίνα πρ αἰλόντε, vel, ὡς ἀψῖσι λίνα πρ
 αἰλόντε, quod est, ὥσπερ αἰλόντε: vel aliquid si-
 mile. E contrario, notandum, vocem ἀνα-
 κλῆσθαι (quam proinde non, ut *Lexicographi*,
 ex ἀνάκλω, sed ex aliâ omnino origine esse
 credam,) secundam ubique producere; ἀνα-
 κλῆσθαι, ἀνακλῶσθαι, ἀνακλῶν, &c.

Ver. 489. — ἐκπέρσας.] *Barnesius*, in-
 ter varias Lectiones, ἐκπέρσας. Nec malè.

Ver. 492. — ἀποθέσθαι ἐνὶ πύλῳ.] *Barnesius*
 hoc minus rectè ad præcedentem χρὴ
 ita refert, ut de *Hæctore* scilicet intelligatur;
 quod alii cum isto ἀρχὴς λισσομένην constru-
 entes, de auxiliariorum ducibus accipiunt.

Ver. 494. Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων] Vide suprâ
 ad γ', 29.

- 495 Πάλλων δ' ὀξέα δέρεα, καὶ στρατὸν ὥχετο πάντη,
 Ὀτρυνῶν μαχέσασθαι· ἔγειρε δ' Φύλοπιν αἰνῶν.
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν.
 Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, καὶ ἐφόβηθεν.
 Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορεῖ ἱερὰς κατ' αἰώας,
 500 Ἀνδρῶν λικμῶνιν, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
 Κρίνει ἐπειγομένων ἀνέμων καρπὸν τε, καὶ ἄχνας·
 Αἱ δ' ὑπολδοκαίνοντο ἀχυρμαί· ὥς τότε Ἀχαιοὶ
 Λόκοι ὑπερθε γλύνιο κονιστάλω, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
 Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
 505 Ἀφ' ὀπμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔσρεφον ἡνιοχῆες.
 Οἱ δ' ἦ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δ' νύκλα
 Θῆρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχη, Τρώεσσιν ἀρήγων,
 Πάντοσ' ἐπαυχόμενος, τῷ δ' ἐκρεαίνεν ἐφετμαῖς
 Φοῖβος Ἀπόλλωνος χρυσαόρος, ὃς μιν ἀνώγει
 510 Τρῶσιν θυμὸν ἐγείρει, ἐπεὶ ἴδε Παλλὰδ' Ἀθηνῆν
 Οἰχομένην· ἡ γὰρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρήγων.
 Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλιστα πόνος ἐξ ἀδύτοιο
 Ἦκε, καὶ ἐν σήθεσσι μένος βάλε ποιεμένη λαῶν.

- 495 Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat undique,
 Adhortans ad-pugnandum; excitavitque pugnam gravem:
 Illi verò conversi sunt à fugâ: & adversi steterunt Achivi:
 Argivi autem sustinebant conferti, neque in-fugam-versi-sunt.
 Sicut autem ventus paleas differt sacras per arces,
 500 Viris ventilantibus, quandò utique flava Ceres
 Secernit urgentibus ventis fructumque & paleas;
 Et subalbicant palearum receptacula; sic tunc Achivi
 Albi supernè facti sunt pulvere, quem inter ipsos
 Cælum ad usque solidum excitabant pedes equorum,
 505 Conversâ-acie confligentium: flecebant nempe equos aurigas:
 Ipsi verò robur manuum rectâ tulerunt; circum autem caliginem
 Impetuosus Mars offudit prælio, Trojanis opem ferens,
 Omnem aciem obieps: effectaque dabat mandata
 Phæbi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserrat
 510 Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
 Abeuntem; hæc enim erat Danais auxiliatrix,
 Ipse autem Æneam valdè pingui ex adyto
 Emisit; & pectoribus robur indidit pastori populorum.

Ver. 496. — ἔγειρε δ' Φύλοπιν αἰνῶν.]
 — pugna aspera surgit. Æn. XI, 667.

Ver. 497. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν,]
 — densi cuneis se quique coactis

Agglomerant — Æn. XII, 457.

Ver. 499. Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας] *Barneſius*
 edidit, Ὡς δ' ἄχνας ἄνεμος. Sed nihil opus.

Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 500. — ξανθὴ Δημήτηρ.]

Flava Ceres — *Georgic. I, 96.*

Ver. 501. Κρίνει] Vide suprâ ad α, 309.

Al. κρίνει.

Ver. 504. — ἐπέπληγον] Vide suprâ ad

α, 32.

Ver. 506. — νύκλα]

— nigra glomerari pulvere nubem.

Æn. IX, 33.

Ver. 507. — Ἄρης — Τρώεσσιν ἀρήγων,]

Hic Mars armipotens animum viresque

Latinis

Addidit, & stimulos acres sub pectore ver-

tit.

Æn. IX, 717.

Ver. 509. Φοῖβος Ἀπόλλωνος χρυσαόρος]

Vide suprâ ad α, 43.

Armatumque auro — *Æn. III, 517.*

Ver. 510. — ἐγείρει.] *Al. ἀγείρει.*

- Αἰνείας δ' ἐτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
 515 ὧς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
 Καὶ μένος ἐοθλὸν ἔχοντα· μεταλλήσαν γε μὲν ἔπει·
 Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
 Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρως τ' ἄμοτον μεμαῖα.
 Τῆς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Διομήδης,
 520 ὧς Τρυνον Δαναὺς πολεμιζέμεν· οἱ γὰρ καὶ αὐτοὶ
 Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδέειδισαν, ἔτε ἰωκᾶς·
 Ἄλλ' ἐμῆρον, νεφέλῃσιν ἐοικότες· ὥς τε Κρονίων,
 Νηημέης, ἔσησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
 Ἀτρέμας, ὃφρ' εὐδῇσι μένος Βορέας, καὶ ἄλλων
 525 Ζαχρεῖων ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκίοντα
 Πνοῇσιν λιγυρῇσι λησκιδναῖσιν ἀέντες·
 ὧς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἐμπεδον, ἔδ' ἐφέβοντο.
 Ἀτρείδης δ' αἶν' ὁμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελύων·
 ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐσέ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἔλεσθε,
 530 Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε μὲν κρατερῆς ὑσμίνης·
 Αἰδομένων τ' αἰδρῶν πλέονες σόοι, ἢ ἐπέφανθη·
 Φαίλῳ γόνῳ δ' ἔτ' ἄρ' κλέος ὄρνυθ', ἔτε τις αἰλή.
 Ἡ, καὶ ἀκόντισε δαυρὶ θοῶς· βάλε γὰρ πρόμον ἄνδρα,
 Αἰνείω ἔταρον μεγαθύμῳ, Δηϊκόωντα
 535 Περγασίδῳ, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πελάμοιο τέκεσσι

- Æneas itaque inter socios stetit : hi verò gavisi sunt,
 515 Ut viderunt vivumque & incolumem advenientem,
 Ut vires integras habentem ; percontati sunt tamen nihil :
 Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,
 Marsque hominum perniciēs, Discordiaque insatiabiliter furens.
 At Ajaces duo & Ulysses & Diomedes
 520 Concitabant Danaos ad pugnandum : ii verò etiam per se
 Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores ;
 Sed expectabant eorum impetum, nubibus fimiles, quas Saturnius,
 Tranquillitatis tempore, sistit in summis montibus,
 Quietè, quandò dormit vis Boreæ, & aliorum
 525 Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas
 Flatibus stridulis dissipant flantes :
 Sic Danaï Trojanos expectabant stabiliter, neque fugiebant.
 Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans ;
 " O amici, Viri estote, & fortem animum sumite,
 530 " Et alius alium verecundantes observate per acres pugnās :
 " Verecundantium utique virorum plures salvi, quam interfecti sunt :
 " Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.
 Dixit, & jaculatus est hastâ impigrè ; percussitque principem virum,
 Æneæ socium magnanimi, Deicòontem
 535 Pergasidem, quem Trojani æquè ac Priami filios

Ver. 51. — ἔπει.] Schol. ἔπει.
 Ver. 526. Πνοῇσιν λιγυρῇσι] Apud Eu-
 statium, Πνοῇσι. Quæ fortè & verior Lec-
 tio : Syllabâ σι productâ, quâ ratione & τι

in præcedenti versu producit. Vide suprâ
 ad α', 51.

Ver. 532. — ὁρνυθ.] Vide suprâ ad γ',
 260.

- Τῶν, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μὲν πρώτοισι μάχεσθ·
 Τὸν ῥα κατ' αἰσίδα δρεὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ἡ δ' ἐκ ἔλχος ἔρυτο, Διὰ πρὸ ᾧ εἶσατο καὶ τῆς·
 Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ Διὰ ζωστήρος ἔλασσε·
 540 Δέπησεν ᾧ πεσὼν, αἰεθίσσετο ᾧ τόλχε' ἐπ' αὐτῷ.
 "Εὐθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἔλεν ἄνδρας αἰεττοῖς,
 Ὑῆε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ορσίλοχόν τε·
 Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν εὐκλειμένη ἐνὶ Φηρῇ,
 Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
 545 Ἀλφειῷ, ὅς' εὐρὺ ῥέει Πυλίων Διὰ γαίης.
 "Ὅς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεας ἄνδρεσσιν ἀνακλῶ
 Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
 Ἐκ δ' Διοκλῆος διδυμαονε παῖδε γυνόθην,
 Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
 550 Τῷ μὲν ἄρ' ἠθήσαντε, μελαιναίων ὅππῃ νηῶν
 Ἰλίον εἰς εὐπωλον ἄμ' Ἀργείοισιν ἐπέθην,
 Τιμῷ Ἀτρεΐδῃ, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
 Ἀρνευμένῳ τῷ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
 Οἶω τῶγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
 555 Ἐτρεφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·

Honorabant; quoniam impiger erat inter primos pugnare:
 Hunc utique in scutum hastâ percussit rex Agamemnon;
 Illud verò non hastam inhibuit, transiit autem penitus etiam per ipsum;
 Imûmque in ventrem per balteum trajecit:

- 540 Fragorem autem edidit cadens, & sonitum dedere arma super ipso.
 Tum verò Æneas Danaorum interfecit viros *besse* fortissimos,
 Filios Dioclis, Crethonâque, Orfilochûmque:
 Horum pater quidem habitabat benè-ædificatâ in Pherâ,
 Dives opum; genus autem erat à fluviō

- 545 Alpheo, qui latè fluit Pyliorum per terram:
 Qui utique genuit Orfilochum multis viris imperatorem:
 Orfilochus autem genuit Dioclem magnanimum:
 Ex Diocle autem gemini filii nati sunt,
 Crethon, Orfilochûsque, pugnae benè scientes omnigenæ.

- 550 Ac hi quidem puberes-jam-facti, nigris in navibus
 Ilium ad generosis-equis-fœcundum simul Argivos secuti sunt,
 Honorem Atridis, Agamemnoni & Menelao,
 Expetentes: eos verò ibi finis mortis obtexit.
 Quales leones duo montis in verticibus

- 555 Nutriti sunt sub matre, profundæ in densis-recessibus sylvæ:

Ver. 537. Τὸν ῥα.] "Istum utique." Ad-
 eò ut non supervacanea sit vocula, ῥα. Vide
 suprâ ad α, 56; & ad β', 158.

Ver. 538. Ἡ δ' ἐκ ἔλχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ
 ὕστατο]

—clypeum, tot ferri terga, tot æris,
 Cùm pellis toties obeat circumdata tauri,
 Vibranti cuspis medium transfixerbat ictu.

Æn. X, 482.

Ibid. —καὶ τῆς Ἀλ. χαλκίης

Ver. 540. Δέπησεν δὲ πεσὼν.] Vide suprâ
 ad δ', 455 & 504.

Ver. 543. Τὰν ῥα.] Vide suprâ ad ver. 537.

Ver. 547. —Διοκλῆα μεγάθυμον.] Quæ
 ratione τοῦκ, Διοκλῆα, hîc ultimam naturâ
 brevem producat; itemque, ἄρα, ver. 574;
 & Πυλαιμένει, ver. 576; vide suprâ ad α,
 51. Cæterum, quæ vocis, βασιλῆα, formam
 sequuntur; eæ ultimam naturâ semper pro-
 ducunt. Vide suprâ ad α, 265.

- Τὼ μὲν ἄρ' ἀρπάζοντε βόας κὶ ἴφια μῆλα
 Σταθμὰς ἀνθρώπων κεραΐζετε, ὄφρα κὶ αὐτῶ
 Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὅξει χαλκῷ.
 Τοῖω τὼ χεῖρας ἴω' Αἰνείαιο δαμέντε
 560 Καππιδέτω, ἐλάτῃσιν εἰκότες ὑψηλῇσι.
 Τὼ δ' ὅτε πρὸν ἰλέησε βολῶ ἀγαθὸς Μενέλαος.
 Βῆ δ' ἄλγε' προμάχων, κεκορυθμένος αἶθοπι χαλκῷ,
 Σείων ἐφείλω· τῷ δ' ὠτρυνεν μένος Ἄρης,
 Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ἴω' Αἰνείαιο δαμείῃ.
 565 Τὸ δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμος Νέστορος υἱός.
 Βῆ δ' ἄλγε' προμάχων· περὶ γὰρ δῖε ποιμένι λαῶν,
 Μὴ τι πάβῃ, μέγα δέ σφας ὀπποσφύλλειε πόνοιο.
 Τὼ μὲν δὴ χεῖρας τε, κὶ ἔλχεα ὀξύεντα,
 Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτω, μεμαῶτε μάχεσθαι.
 570 Ἀντίλοχος δ' ἄλγε' παρὶς αὐτοῖσι ποιμένι λαῶν.
 Αἰνείας δ' ἔμεινε, θρόος περ ἐὼν πολεμιστῆς,
 Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔννεκός ἐρυσαν μὴ λαὸν Ἀχαιῶν,

Qui quidem rapientes boves & pingues oves,
 Stabula hominum vastant, donec tandem & ipsi
 Virorum manibus interfecti sint acuto ære :
 Tales hi manibus sub Æneæ domiti

- 560 Deciderunt, abietibus similes proceris.
 Horum verò prostratorum misertus est pugnâ strenuus Menelaus.
 Processit itaque per primos-pugnatores, armatus corusco ære,
 Quassans hastam ; ejusque excitabat animum Mars,
 Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.
 565 Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius ;
 Processitque per primos pugnatores : valde enim timebat pastori populorum.
 Nè quid pateretur humanitatis, graviterque ipsos frustraret laboris.
 Illi quidem jam manusque, & hastas acutas,
 Contra se invicem tenebant, parati pugnare.
 570 Antilochus autem valde propè affuit pastori populorum.
 Æneas verò non sustinuit, impiger licet existens bellator,
 Ut vidit duos viros propè inter se stantes.
 Illi igitur postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,

Ver. 560. Καππιδέτω, ἐλάτῃσιν εἰκότες ὑψηλῇσι.]

Concidit ; ut quondam cava concidit, aut Erymantho,

Aut Idæ in magnâ, radicibus eruta pinus. Æn. V, 448.

Ver. 561. Τὼ δ' ὅτε πρὸν ἰλέησε] —ut vultum videt morientis, & ora ;

Ingemuit miserans graviter. —

Æn. X, 821.

Ibid. —βόην ἀγαθὴν.] Vide suprâ ad β', 408. Cæterum alii hæc legunt, ἐλέησεν ἀνθρώπους Μενέλαος.

Ver. 567. —μέγα δέ σφας ὀπποσφύλλει.]

Ita edidit Barnesius ex Eustathio ; Rectè Stephanus, alique, δέ σφας. Quod prolo-

diam perimit. Ver. 568. Τὼ μὲν δὴ] Menelaus & Æ-

neas. Ibid. —ὀξύεντα] Vide suprâ ad ver. 50.

Ver. 569. —μεμαῶτε] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 572. Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντι.] " Post hunc Versum, tale quid" (inquit Barnesius) " deesse videtur ; ' Ἀντίον ἴσιν ἑαυτῶ, ἐν αἰνῇ δῆϊότητι.' " Ridiculè admodum : Quasi id scilicet non elegantius multò retigeretur,

- Τὼ μὲν ἄρ' εὖ δειλὴν βαλέτ' ἐν χερσὶν ἐταίρων·
 575 Αὐτὼ δ' ἔσρεφθένηε, μὴ πρῶτοις μαχέσθην.
 Ἐνθα Πυλαιμένεα ἐλέτ' ἄτάλαντον Ἀρηϊ,
 Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀπαισίων.
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δερμικλὺς Μενέλαος
 Ἔσαότ' ἔχχει νύξε, καὶ κληῖδα τυχήςας.
 580 Ἀντίλοχος δ' ἔμυδωνα βάλ' ἠνίοχου θεράπουλα,
 Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, (ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους,)
 Χερμαδίῳ αἰκῶνα τυχὼν μέσον· ἐν δ' ἄρ' εὖ χειρῶν
 Ἠνία λούκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
 Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαίξας ξίφει ἤλασε κόρσιν·
 585 Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέτης ἔκπεσε δίφρου,
 Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ὅππ'ι βρεχμὸν τε καὶ ὤμους.
 Διθὰ μάλ' εἰσῆκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
 Ὅφρ' ἵππῳ πλῆξαντε χαμαὶ βάλλον ἐν κονίῃσι·
 Τὸ δ' ἵμας Ἀντίλοχος, μὴ δ' ἔσρεπὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.

Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum :

- 575 Ipsi verò conversi, inter primos pugnabant.
 Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
 Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
 Hunc utique Atrides hastâ-insclytus Menelaus
 Stantem hastâ vulneravit, ad jugulum affecutus.
 580 Antilochus verò Mydona percussit aurigam ejus famulum,
 Fortem Atymniadem, (ille autem avertebat solidos-ungulis equos,)
 Saxo cubitum affecutus medium : atque ex manibus
 Fræna candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
 Antilochus autem irruens ense percussit tempus :
 585 Atque is anhelans affabrè-facto excidit curru,
 Præceps in pulvere, in sinciputque & humeros.
 Diu valde fixus stetit, inciderat enim in arenam profundam ;
 Donec equi percussum humi dejecerunt in pulverem :
 Illos autem scuticâ-agitabat Antilochus, & ad exercitum egit Achivorum.

Ver. 576. Ἐνθα Πυλαιμένεα] Ὡς μὲν ἀναιρεῖται Πυλαιμένους Παφλαγόνων ἀρχός. — ὃ δ' ἐν τοῖς ἐξῆς (v. 643, 658 ;) ζῶν Πυλαιμένους, ὁμῶν, ὡς ἐστὶ τὸ πρῶτον] Eustath. Fortè hujus Pater, ut Barnesius non malè. Nomina enim heroum non confinxit Homerus, sed ex historiâ memoravit.

Ibid.—ἀτάλαντον] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 578.—δερμικλὺς] Ità Barnesius ; rectè, ut mihi quidem videtur. Al. δερμικλὺς.

Ver. 581.—ὃ δ' ὑπέσρεφε μώνυχας ἵππους.] Interea, dum averteret equos, percussus est. Rectè igitur Parentibesi inclusa sunt hæc verba.

Ver. 583.—λούκ' ἐλέφαντι] Non, λούκα ὡς ἐλέφαντος, ut Scholiastes ; sed, ebore ornata & distincta.

—ensem collo suspendit eburnum.

Æn. XI, 11

—κώπη δ' ἐλέφαντος ἵππων. Odys. φ', 7°
 Vide suprâ ad δ', 141.

Ver. 584.—ἐπαίξας ξίφει.]

—at fervidus advolat hastâ.

Æn. XII, 293.

Ver. 586. Κύμβαχος—ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ὤμους.]

—involvitur—

In caput atque humeros—ibid. v. 292.

Ver. 587.—εἰσῆκει] Vox, εἰσῆκει, accipitur ἀορίστως, similiter ut ἔσρε. Quod si ἔσρε-ken dixisset, jam non conititisset Temporum ratio. Erat enim hoc utique διαρισμένως dicere, Mydona jam tum, cum hæc scriberet Poëta, in caput diu stetitisse. Vide suprâ ad δ', 492 ; & ad α', 37.

Ibid.—ψαμάθοιο.] Eustathius in commentario, ῥ' αμαθοιο βαθείης. Quæ & vera lectio, si Scholiastes rectè ; αμαθος, ἡ κατὰ τὸ πῆδος ἀμμος· ψάμμος δὲ, ἡ κατὰ τὴν δ' α' λασσάν κόνιν.

- 590 Τὰς δ' Ἐκλῶρ ἐνόησε καὶ σίχας, ὥρτο δ' ἐπ' αὐτὰς
 Κεκληγώς· ἅμα δ' Τρώων εἰπόντο Φάλαγγες
 Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρ' αὖ σφιν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ.
 Ἦ μὲν, ἔχουσα Κυδαιμόν ἀναιδέα δηϊότητη·
 Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔλχ' ἐνώμα.
 595 Φοῖτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἐκτορος, ἄλλοτ' ὀπίσθην.
 Τὸν δ' ἰδὼν ῥίγησε βολὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμν' ἔχων πολέος πεδίσιον,
 Στήν' ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἄλαδε προρέοντι,
 Ἀφρῷ μορμύροισι ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδεσσε ὀπίσσω.
 600 Ὡς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἰπέ τε λαῷ.
 ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομαι Ἐκτορα δῖον,
 Αἰχμητὶ τ' ἔμψαι, καὶ θαρσάλεον πολεμιστὴν.
 Τῷ δ' αἰεὶ πάρος εἰς γὰρ θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύσει·
 Καὶ νῦν οἱ πάρος κῆνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
 605 Ἀλλὰ πρὸς Τρώας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
 Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μῆναιμένοι ἴφι μάχεσθαι.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δ' ἄλ' ἄλ' ἔχοντο ἤλυθον αὐτῶν.
 Ἐνθ' Ἐκλῶρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης,
 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντι, Μενέσθην, Ἀγχιάλόν τε.
 610 Τῷ δ' πεσόντι ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·

- 590 Hos autem Hector animadvertit inter ordines, irrumpitque in ipsos
 Vociferans; unaque Trojanorum sequebantur phalanges
 Fortes: dux autem erat ipsis Mars, & veneranda Bellona;
 Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnae:
 Mars verò in manibus ingentem hastam quassabat;
 595 Itabatque modò quidem ante Hectorem, modò post.
 Hunc autem conspiciens cohorruit pugna strenuus Diomedes.
 Ut verò cum homo rerum-imperitus, emensus ingentem campum,
 Confiterit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
 Spumâ frementem conspiciens, continuoque recurrit retrorsum:
 600 Sic nunc Tydides recessit, dixitque populo;
 "O amici, quàm nos fanè admiramur Hectora nobilem,
 "Hastâque fortem esse, & audacem bellatorem!
 "Huic autem semper astat unus aliquis deorum, qui mortem arceat:
 "Et tunc ei astat ille Mars, mortali virò similis.
 605 "Sed ad Trojanos adversâ-fronte semper, retrò
 "Cedite, neque contra deos velitis fortiter pugnare.
 Sic dixit: Trojani verò admodum propè venerunt ad ipsos.
 Tunc Hector duos viros interfecit, peritos pugnae,
 In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumque.
 610 Horum verò prostratorum misertus est magnus Telamonius Ajax:

Ver. 590. Τὰς δ' Ἐκτῶρ.] Menelaum sci-
 licet, & Antiochum.

Ver. 591. Κεκληγώς.] Vide suprâ ad β',
 314.

Ver. 595. Φοῖτα δ' ἄλλοτε μὲν] Pulcher-
 rima fortitudinis Hectoreæ imago.

Ver. 596. — βῶν ἀγαθός.] Vide suprâ
 ad β', 408.

Ver. 499. — μορμύροντα.] De hujus-

modi ὀνομαστικῆς, vide suprâ ad δ', 455.
 Producit autem penultimam μορμύρον, simili
 analogiâ ac πορφυρεῖν, μαρτυρεῖσθαι, κίρσθαι,
 &c. Vide suprâ ad α', 338.

Ver. 603. — εἰς γὰρ θεῶν.] "Deorum
 "certè aliquis unus saltem." Ut adeò istud,
 γὰρ, nequaquam sit supervacuum.

Ver. 608. — κατέκτανεν, εἰδότε] Al. κα-
 τέκταν' αὖ εἰδότε.

Veri

- Στῇ δ' ἡ μάλ' ἐγὺς ἰών, ἣ ἀκόντισε δαυρὶ φαεινῷ,
 Καὶ βάλεν Ἀμφίον Σελάγῃ υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῶ
 Ναῖε πολυκλήμων, πολυλήϊος· ἀλλὰ ἔμοιρε
 Ἦγ' ὅππῃ κρήσονται μὲν Πριάμῳ τε ἣ ἦας·
 615 Τόν ῥα καὶ ζώσῃ βαλεν Τελαμῶνι Αἴας,
 Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγῃ δολιχόσκιον ἔχου·
 Δέπῃσεν δ' ὡς πρῶτον· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας,
 Τόλχεα συλήσων· Τρῶες δ' ὑπὶ δέρας ἔχουσαν
 Ὀξεία, παμφανόωνία· σάκῃ δ' ἀινεδέξατο πολλά·
 620 Αὐτὰρ ὁ λαὸς προσβὰς ἐκ νεκρῶ χάλκεον ἔχου
 Ἐσπᾶσατ'· ἐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα διωήσατο τόλχεα καλά
 Ὀμοῖν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι·
 Δῆσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρεττερῶν Τρώων ἀγερώχων,
 Οἳ πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφῆσσαν ἔχου ἔχοντες,
 625 Οἳ ἐ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,
 ὦσαν ὑπὸ σφείων· ὁ δ' ἡ χάσά μιν πελεμήχθη·
 Ὡς οἱ μὲν πονέοντο καὶ κρεττερῶν ὕμνῳ.
 Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδῃ ἡνὶ τε, μέγαν τε,
 ὦρσεν ἐπ' ἀνιθέω· Σαρπηδόνι μοῖρε κρεταίῃ.

Stetitque admodum prope cum accessisset, & jaculatus est hastâ fulgenti,
 Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
 Habitabat prædives, locuples; ied eum fatum
 Duxit auxiliaturum, ad Priamumque & filios:

- 615 Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax,
 Imoque in ventre defixa est longa hasta:
 Fragorem verò edidit cadens, accurrebat autem illustis Ajax
 Arma detraclurus: Trojani verò in eum hastas coniecerunt
 Acutas, collucens; scutumque ejus excepit multas.

- 620 At ille calce impressâ ex cadavere æream hastam
 Evulsit: non tamen & alia potuit arma pulchra
 Ab humeris auferre; premebatur enim telis:
 Timuit itaque circuitionem potentem Trojanorum fortium,
 Qui multique & strenui instabant hastas tenentes,
 625 Qui ipsum, magnum licet existentem, & fortem, & præclarum,
 Propulsârunt à se: ille verò recedens, vi-repulsus-est.
 Sic hi quidem laborabant per acrem pugnam.

Tlepoletum verò Heraclidem, fortemque, magnumque,
 Incitavit in deo-parem Sarpedonem satum violentum.

Ver. 612.—ἐνὶ Παισῶ.] *Al.* ἐν Ἀπαισῶ]

Ver. 613.—πολυκλήμων, πολυλήϊος.]

—Ausoniis olim ditissimus arvis:

Quinque greges illi balantum, quina redi-

bant
 Armenta, & terram centum vertebat ara-

tris. *Æn.* VII, 537.

Ver. 614.—Ἦγ' ἐπικρήσονται μετὰ Πριάμῳ]

—illis ad Trojam fortè diebus

Venerat, —

—auxilium Priamo Phrygibusque fe-

rebant
 Infelix, — *Æn.* II, 342.

Ver. 615. Τόν ῥα] *Hunc utique.*

Ver. 618.—Τρῶες δ' ἐπὶ δέρας ἔχου.]

—telorum effundere contra

Omne genus Teucris. — *Æn.* IX, 509.

Ver. 621.—καλά] *Vide supra ad β',*

43.

Ver. 622. Ὀμοῖν ἀφελέσθαι.] *Vide supra*

ad α', 51.

Ver. 623. — ἀμφίβασιν] *Vide infra ad*

ζ', 434.

Ver. 627. Ὡς οἱ μὲν πονέοντο.]

Atque ea per campos æquo dum Marte

geruntur, — *Æn.* VII, 540.

P 4

- 630 Οἱ δ' ὅτε δὴ χερδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Τίος ὦ, ὦνός τε, Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τὸν ἢ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Σαρπηδὸν, Λυκίων βασιλῆφός γε, τίς τοι ἀνάγκη
 Πτώσασιν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι Φωτί;
 635 Ὑβδόμοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγίοχοιο
 εἶναι, ἐπεὶ πολλὰν κείνων ὄππιδόεαι ἀνδρῶν,
 Οἱ Διὸς ἐξερχόμενοι ὄππιδόεαι ἀνθρώπων·
 Ἄλλ' οἷόν τινα φασὶ βίβω Ἡρακλεΐῳ
 εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμένονα, θυμολέοντα;
 640 Ὅς ποτε δῶρ' ἐλθὼν, ἔνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
 Ἐξ οἷς σὺ νηυσὶ ἢ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
 Ἰλὶς ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' αἰγυῖας.
 Σοὶ ἢ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθῃσι ἢ λαοί·
 Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν ὀτομαὶ ἄλκαρ ἔσεσθαι,
 645 Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, ὅδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
 Ἄλλ' ἔω' ἐμῷ δμηθέντ' αὖτις αἶδαο περήσειν.
 Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων αἰγός, ἀντίον ἤϊδα·
 Τληπόλεμ', ἦτοι κείνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱερὸν,
 Ἄνερὸς ἀφραδύσιν ἀγανὺς Λαομέδοντος,
 650 Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντο κακῶ ἠνίπαπε μύθῳ,
 Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.

- 630 Hi autem cum jam proximè essent in se invicem vadentes,
 Filiūque neposque Jovis nubes-cogentis,
 Hunc utique Tlepolemus prior verbis allocutus est;
 "Sarpedon, Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas
 "Trepidare hîc existenti pugnae imperito viro?
 [635 "Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem Ægiocchi
 "Esse; cùm longè illis inferior sis viris,
 "Qui Jove pregnati sunt temporibus priscorum hominum:
 "At qualem aiunt vim Herculeam [*Herculem*]
 "Fuisse, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem
 640 "Qui quondam huc profectus, causâ equorum Laomedontis,
 "Sex solis cum navibus & viris paucioribus,
 "Illi vastavit urbem, desolavitque compita.
 "Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt verò copiae:
 "Neque te Trojanis credo auxilio fore,
 645 "Profectum ex Lyciâ, nè quidem si perquam fortis sis,
 "Sed à me interfectum ad portas orci descensurum.
 Hunc verò Sarpedon, Lyciorum dux, contrà allocutus est:
 "Tlepoleme, sanè ille evertit Ilium sacrum,
 "Viri præ vecordiâ præclari Laomedontis,
 650 "Qui ipsum benè meritum malò objurgavit sermone,
 "Neque dedit equos, quorum gratiâ è longinquo venerat.

Ver. 633. — βασιλῆφός, — μάχης ἀδαή-
 μονι.] Domi, quàm militiæ, melior.

Ver. 638. — βίβω Ἡρακλεΐῳ] Vide suprâ
 ad β, 653. Similiter apud Virgilium,
 — violentiâ Turni. *Æn.* XI, 376.

Ver. 643. — ἀποφθινύθῃσι] Vide suprâ
 ad β, 43.

Ver. 644. Οὐδέ τι] *Al.* Οὐδέ τι

Ver. 646. — περήσειν.] Vide suprâ ad
 α, 67.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημί φόνον ἢ κῆρυ μέλαιναν
'Εξ ἐμέθεν τόλξεσθαι, ἐμῶ δ' ὑπὸ δαυρὶ δαμένιος
Εὖχος ἐμοὶ δώσιν, ψυχὴν δ' αἰδὶ κλυτοπόλῳ.

655 Ὡς φάτο Σαρπηδὼν ὃ δ' ἀνέχετο μείλινον ἔλχος
Τληπόλεμος, ἢ τῶν μὲν ὁμαρτῇ δέσθαι μακρὰ
'Εκ χειρῶν ἤϊξαν ὃ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδῶν, αἰχμὴ δ' Ἀμφιπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
Τὸν δ' κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε.

660 Τληπόλεμος δ' ἄρα μῆρὸν ἀριστερὸν ἔλχει μακρῶ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δ' διέσσυτο μαιμώωσα,
'Ὅς ἐώ ἔχρημφθῆσα, πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.

Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δίοι ἐταῖροι
'Εξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
665 Ἐλκόμινον· τὸ μὲν ἔτις ἐπεφράσατ', ἔδ' ἐνόησε,
Μηρὲ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὃ φρ' ὀπιθεαίη,
Σπῶδόντων· τοῖαν γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
'Εξέφερον πολέμοιο· νόησε δ' ὁ δῖος Ὀδυσσεύς,

“ Tibi autem ego hic edico caedem & mortem atram

“ A me futuram, meaque te hastâ domitum

“ Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni-equis.

655 Sic dixit Sarpedon : at sustulit fraxineam hastam

Tlepolemus ; & horum quidem eodem-tempore hastæ longæ

E manibus evolârunt : ac quidem percussit cervicem mediam

Sarpedon, cuspiisque penitus transiit acerba ;

Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.

660 Tlepolemus autem femur sinistrum hastâ longâ

Percussit ; cuspiisque pertransiit rapido impetu acta,

Ad os appulsa : pater verò Jupiter mortem avertit.

Tum quidem deo-parem Sarpedonem nobiles focii

Ferebant è prælio ; gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa

665 Traçta unâ ; quam quidem nemo notabat, neque advertebat

Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, [vel currum conscenderet ;]

Festinantium utique : tantum enim habebant studium, qui-circumsistentes-curabant,

Tlepolemum autem ex-alterâ-parte bene-ocreâti Achivi

Efferebant prælio : animadvertit autem nobilis Ulysses,

Ver. 656. — ὁμαρτῇ] *Al.* ἀμαρτῇ.

Ver. 661. — μαιμώωσα.] Ἀρίστη δὲ δου-
κῆ μεταφορὰ τῇ Ἀριστοτέλει, *Θ.* Vide suprâ
ad δ', 126.

Ver. 662. — πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.]
Indicat istud τι, propè admodum fuisse, ut
interiret. Alii legunt, πατὴρ δ' ἐτι.

Ver. 663. — Σαρπηδόνα δίοι ἐταῖροι Ἐξέ-
φερον πολέμοιο.]

Interea Æneam Mnestheus & fidus A-
chates,

Ascaniusque comes, castris statuere cru-
entum,

Alternos longâ nitentem cuspidē gressus.

Æn. XII, 384.

Ver. 664. — βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν

Ἐλκόμινον.]

Ille pedem referens, & inutilis, inque li-
gatus

Cedebat, clypeoque inimicum hastile tra-
hebat. *Æn.* X, 794.

Ver. 665. — ἐπεφράσατ'] Vide suprâ
ad α', 140.

Ver. 668. Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν]

At Laufum focii exanimum super arma
ferebant

Flentes, ingentem atque ingenti vulnere
victum. *Æn.* X, 841.

Ver.

- 670 Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δὲ οἱ φίλον ἦτορ.
 Μερμήριξε δ' ἔπειτα κτ' φρένα, κτ' θυμόν,
 ἥ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐργάζετοιο διώκοι,
 ἥ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆϊ μεγαλήτορα μόρσιμον ἦεν,
 675 Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὅξ' ἑ χαλκῷ.
 Τῷ ῥα κτ' πληθὺν Λυκίων τρέπε θυμὸν Ἀθλίῳ.
 Ἐνθ' ὅγε Κοίρεθρον εἶλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
 Ἀλκανδρόν θ', Ἀλίον τε, Νοήμονά τε, Πρύτανιν τε.
 Καί νύ κ' ἔτι πλεόνας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 680 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξ' ὀνόησε μέγας κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 Βῆ δ' ἀπὸ προμάχων κεκορυθμένον αἶθοπι χαλκῷ,
 Δῆμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
 Σαρπηδῶν, Διὸς υἱός, ἔπειθ' ὁλοφυνδὸν ἔειπε·
 Περαιμίδα, μὴ δὴ με ἔλωρ Δαναοῖσιν ἐάσης
 685 Κεῖσθ'· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με κτ' λίποι αἰὼν
 ἔν πώλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ ἔκ ἄρ' ἐμελλον ἔγωγε,
 Νοσήσας οἰκόνδε, Φίλιω ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Εὐφραμένειν ἄλοχόν τε Φίλιω κτ' νήπιον υἱόν.

- 670 Fortem animum habens ; commotumque est ei suum cor.
 Anxiè verò cogitabat deinde mente & animo,
 Utrum ulterius Jovis filium magnùm-sonantis insequeretur,
 An ipse plurium Lyciorum animam eriperet.
 Non utique Ulyssii magnanimo in fato erat,
 675 Fortem Jovis filium interficere acuto aere.
 Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit ejus animum Minerva.
 Tunc ille Cæranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,
 Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.
 Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
 680 Nisi statim animadvertisset ingens expeditè-pugnam ciens Hector.
 Proceffit itaque per primos pugnatores armatus corusco aere,
 Terrorem inferens Danaïs : gavisus est autem eo accedente
 Sarpedon, Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit ;
 " Priamide, nè quæso me prædam Danaïs finas
 685 " Jacere : sed auxiliare ; deinde me vel dese. at vita
 " In urbe vestrà : quoniam non eram ego,
 " (Reversus domum, dilectam in patriam terram,)
 Oblataturus uxoremque dilectam & infantem filium.

Ver. 673. Ἡ ὅγε τῶν.] Vocabulum istud, ὅγε, quàm non versùs gratiâ intrusum sit, sed singularem habeat elegantiam ; vide suprà ad γ', 409.

Ver. 674. Ὀδυσῆϊ μεγαλήτορι] Quâ ratione, Ὀδυσῆϊ, hîc ultimam producat ; itemque, ὅς, ver. 695 ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 676. τρέπε θυμὸν Ἀθλίῳ.] Vide suprà ad α', 194.

Ver. 678. Ἀλκανδρόν θ',] Alcandrumque Haliumque Noëmonaque, Prytanimque. Æn. IX, 767.

Ver. 680 & 689. κορυθαίολος] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 684. Περαιμίδα.] Vide suprà ad α', 398.

Ibid. μὴ δὴ με] Vide suprà ad β', 158.

Ibid. ἐάσης] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 686. ἔκ ἄρ' ἐμελλον.]

Invidisse deos, patriis ut redditus oris Conjugium optatum & pulchram Calydoniam viderem. Æn. XI, 269.

Vide

- ὥς φάτο· τὸ δ' ἔτι προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ,
 690 Ἀλλὰ παρήϊξεν, λεληγμένον, ὄφρα τάχιστα
 ὦσαί· Ἀργεῖες, πολέων δ' ὅππ' θυμὸν ἔλοιπο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἐταῖροι
 εἶσαν ὑπ' αἰγίοχοιο Διὸς περικαλλεῖ φηγῶ.
 Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηρὲς μείλινον ὥς τε θύραζε
 695 Ἰφθιμόν· Πελάγων, ὃς οἱ φίλος ἦεν ἐταῖρος·
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, καὶ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς·
 αὐτὶς δ' ἀμπνύνθη, πῶλ' ἢ πνοιῇ βορέαο
 ζώγρει θηπνείσσει κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
 Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἀρηίῃ καὶ Ἑκτορι χαλκοκορυσῇ
 700 οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων θπὶ νηῶν,
 οὔτε ποτ' ἀνιέφεροντο μάχῃ· ἀλλ' αἶεν ὀπίσσω
 χάζοντο, ὡς ἐπύθοντο μὲν Τρώεσσαν Ἀρηά.
 Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενείριξεν
 Ἑκτωρ τε Πελαμοῖο παῖς καὶ χάλκεος Ἀρης;
 705 Ἀντίθεον Τεύκρον, θπὶ ἢ πλῆξιππον Ὀρέστω,
 Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
 Οἰνοπίδην δ' Ἑλενον, καὶ Ὀρέσθιον αἰολομήτεω,
 ὃς ῥ' ἐν Ἰλῇ ναίεσκε, μέγα πλῆστοιο μεμνηλώς,

Sic dixit; huic autem nil respondit expeditè-pugnam-ciens Hector,

- 690 Sed prætervolvit, ardens cupidine, ut quam citissimè
 Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.
 Itaque deo-parem Sarpedonem nobiles socii
 Collocârunt sub Ægiocchi Jovis perpulchra fago:
 Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit foras
 695 Fortis Pelagon, qui ei dilectus erat socius.
 Hunc autem deseruit anima, circumque oculos offusa est caligo:
 Rursus tamen spiritum recepit, ac circum aura Borææ
 Recreabat aspirans ægrè spirantem animam.
 Argivi verò propter Martem & Hectorem ære-armatum
 700 Nec unquam versis-tergis-fugiebant nigras ad naves,
 Nec unquam contra-ferebantur in pugnam: sed semper retrò
 Cedebant, postquam audierant apud Trojanos Martem esse.
 Tum quem primum, quémque ultimum interfecit
 Hectorque Priami filius & æreus Mars?
 705 Deo-parem Teuthranta, & insuper equum-agitatore[m] Orestem,
 Trechumque hastatum Ætolum, Oenomaumque,
 Oenopidé[m]que Helenum, & Oresbium mitram-habentem-variam,
 Qui in Hylâ habitabat, valdè divitiis intentus,

Ver. 689. — τὸν δ' ἔτι προσέφη.] Vide
 suprâ ad α', 332.

Ver. 693. Εἶσαν ὑπ' — φηγῶ.]
 — corpusque levabat

Arboris acclinis trunco. — Æn. X, 834.

Ver. 699. — χαλκοκορυσῇ.] Vide suprâ
 ad β', 1.

Ver. 703. Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕ-
 στατον]

Quem telo primum, quem postremo: ut al-
 pera virgo

Dejicis? aut quot humi morientia corpo-
 ra fundis? Æn. XI, 664.

Ver. 707. — αἰολομήτην] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 708. Ὁς ῥ' ἐν Ἰλῇ] De hâc urbe
 Strabo, lib. IX, pag. 625, [al. pag. 407];
 Πόλις, inquit, ἣν καλεῖσιν Ἰλῆα, ὡς λῦρας καὶ
 θύρας· &, τὴν Ἰλίκην, τῇ περὶ τὴν αἰ-
 ολικήν· nempe, priori syllabâ correctâ; con-
 tra, quam sit in voce, Ἰλῆ, syllaba
 4 quanti

- 725 Χάλκε' ὀπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθ·
 Πλήμναι δ' ἀργύρε' εἰσι πείδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
 Δίφρε' ἣ χρυσεόισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμάσιν
 Ἐνέτα· δοῖαί ἣ πείδρομοι ἀντυγές εἰσι·
 Τῷ δ' ἐξ ἀργύρε' ῥυμός πελὲν· αὐτὰρ ἐπ' ἀκρῶ
 730 Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν ᾧ λέπαδνα
 Κάλ' ἔβαλε, χρυσεὶ ὑπὸ ᾧ ζυγὸν ἤγαλ' Ἥρη
 Ἴππας ὠκύποδας, μεμαῖ' ἔλιδ' ἣ αὐτῆς.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κέρη Διὸς αἰγίοχοιο,
 Πέπλον μὲν κατέχευεν ἱανὸν πατρὸς ἐπ' εἶδος
 735 Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
 Ἡ δ', ἡμιτῶν ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τόχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσαστο δακρυόεντα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσανόεσσαν,
 Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ φόβ' ἐσεφάνωτο·
 740 Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν ᾧ κρυόεσσα Ἴωνή·
 Ἐν δέ τε Γοργεὶ κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
 Δεινὴ τε, σμερδνὴ τε, Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.

- 725 *Æreæ laminæ-totam-munientes, adaptatæ, mirabile visa:*
Modioli autem ex argento erant rotundi utrinque:
Sella verò aufeis & argenteis funibus
Exporrecta erat; duoque semicirculi, unde-habent-suspenduntur, erant;
Ex hac porro argenteus temo procurrebat; ad cujus extremitatem
 730 *Ligavit aureum pulchrum jugum, & lora-jugalia*
Pulchra innexuit, aurea: sub jugum verò duxit Juno
Equos pedibus-celeres, cupida contentionis & praelii.
Cæterum Minerva, filia Jovis Ægiocchi,
Peplum quidem laxatum defluere-sivit pulchrum, patris super pavimento,
 735 *Varium, quod ipsa fecerat & elaborârat manibus:*
Ipsa autem, loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
Circum autem humeros posuit ægidem fimbriatam,
Horribilem, cui quidem undique Timor circumdatus erat:
 740 *In eâ Contentio, in eâ Fortitudo, in eâ atrox Infectatio:*
In eâ & Gorgonium caput diri monstri,
 — *Dirumque, horrendumque, Jovis portentum Ægiocchi.*

Ver. 728. Ἐνέταται] Ut constet scilicet
 Temporum ratio, cum præcedente & sequen-
 ti, visi. Vide suprâ ad α, 37.

Ver. 730. —καλόν] Vide suprâ ad
 β, 43.

Ibid. —ζυγόν] Mirè admodum Spon-
 danus: "Per hoc jugum, Equos (inquit) in-
 telligit; UT statim subjicit, ὑπὸ δὲ ζυγόν
 ἤγαλ' ἱππας.

Ver. 734. —κατέχευεν ἱανόν] Vide su-
 præ ad γ, 385.

Ver. 735. Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο]
 —quas illi læta laborum
 Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido
 Fecerat, & tenui telas discreverat auro.

Æn. XI, 73.

Ver. 738. —αἰγίδα θυσανόεσσαν Διὸς.]
 Ægidaque horrificam, turbatæ Palladis ar-
 ma. Æn. VIII, 435.

Ver. 740. Ἐν δ' ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή.]
 —tristesque ex æthere Diræ,
 Et scissâ gaudens vadit Discordia pallâ;
 Quam cum sanguineo sequitur Bellona fla-
 gello. Æn. VIII, 701.

In quibus faciliè videre est, Virgilium Homeri
 majestatem non affecutum.

Ibid. —δὲ κρυόεσσα.] Al. δ' ἐκρυόεσσα.

Ver. 741. Ἐν δέ τε Γοργεὶ κεφαλὴ]
 —ipsamque in pectore Divæ
 Gorgona, defecto vestentem lumina collo.
 Æn. VIII, 437.
 Ver.

- Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέϊω θέτο τετραφάληρον,
 Χρυσείῳ, ἑκατὸν πόλεων περὶ λείας ἀραρυῖαν.
 745 Ἐς δ' ὄχρεα φλόγεα ποσὶ βήσατο· λάζετο δ' ἔγχος
 Βελθὺν, μέγα, σιβαρὸν, τῷ δάμνησι εἰχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, ποῖσιν τέ κοτέεσθ' ὀβριμοπάτρη.
 Ἦρην δ' ἡ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
 Αὐτόματ' ὅτ' αὐτὰρ μύκον ἔρανε, ἃς ἔχον Ὀρεσσι,
 750 τῆς δ' ἡπείτερεσσιν ὁ μέγας ἔρανος, Οὐλύμπός τε,
 Ἥμιν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἡ δ' ἡπείναι.
 Τῇ ῥα δι' αὐτῶν κεντρηκεῖας ἔχον ἵππους·
 Εὐρον δ' Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἡμῶν ἄλλων,
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδαιρέδος Οὐλύμπαιο.
 755 Ἐνθ' ἵππους σήσασα θεὰ Λαοκώλενος Ἦρην
 Ζηῷ ὑπαπὼν Κρονίδῳ ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·
 Ζεῦ πάτερ, εἴ νημεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερεῖ ἔργα,
 Ὀσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
 Μάψ, αἰτὰρ εἴ καὶ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δ' ἔκηλοι
 760 Τέρπον' Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
 Ἄφρονα τῶτον ἀνένιες, ὅς σ' ἔτινα οἶδε θέμισα.

Capiti verò clavis-undique-ornatam galeam imposuit quatuor-conos-habentem, Auream, centum urbium peditibus sufficientem.

- 745 Inque currum fulgidum pedibus conscendit; sumpsitque hastam Gravem, magnam, validam, quā domat ordines virorum Herōum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata, Juno autem scuticâ velociter urgebat equos. Sponte suâ autem portæ crepuerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
 750 Quibus commissum est magnum cælum Olympusque, Ut & aperiant densam nubem & claudant. Hâc utique viâ, per eas, stimulo-parentes dirigebant equos: Invenērunt autem Saturnium, à diis seorsum sedentem aliis, Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
 755 Ibi equos sistens dea candidas-ulnas-habens Juno Jovem supremum Saturnium interrogavit, & allocuta est; "Jupiter pater, annon succenses Marti ob hæc atrocita facta, "Eò-quòd-tantaſque & tales perdiderit copias Achivorum
 "Temerè, nec ut decuerat? Mihi sane dolor: at verò quieti
 760 "Delectantur Venusque & argenteo-arcu-decorus Apollo, "Dementem hunc quum extimulârint, qui nulla novit jura.

Ver. 743.—ἀμφίφαλον κυνέϊω]
 —galeam—cristisſue decoram.

Αἰν. IX, 365.

Ver. 744.—ἑκατὸν πόλεων περὶ λείας ἀραρυῖαν] Vel, quòd τοσούτων πόλεων ὀπλί-
 τας καλύπτειν καὶ σκέπειν ἰδύνατο· Vel, ὅτι
 ἑκατὸν πόλεων ὀπλίτας εἶχει ἐντετυπωμένους ἐκ-
 τῇ. Eustath.

Ver. 745.—βήσατο] Al. βήσιτο. Vide
 suprâ ad ver. 109; & ad β', 35.

Ver. 747.—ὀβριμοπάτρη] Vide suprâ
 ad α', 43.

Ver. 748.—Ἦρην δ' ἡ μάστιγι] Quâ ratione,
 ὅτι, hic producatum; & similiter, ελέγχι,

ver. 745; itemque κεντρηκεῖας, ver. 752;
 vide suprâ ad α', 51.

Ibid.—ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους,] Videtur
 Eustathius legiſſe, ἐπεμαίετο ἵππους. Quæ
 fortè non pejor lectio. Quamquam & istud,
 ἄρ', non malè hæc cum præcedente ver. 732,
 connectit.

Ver. 749. Αὐτόματ' Al. Αὐτόματος.

Ibid.—μύκον] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 751.—ἀνακλῖναι] Vide suprâ ad α',
 309.

Ver. 752. Τῇ ῥα] Vide suprâ ad α', 56.

Ver. 756.—ἐξήρετο] Al. ἐξήρετο.

Ver.

Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥά τι μοι κεχολώσεται, αἶκεν Ἀρηῶν
Λυγρῶς πεπληγῆα μάχης ἐξαποδίωμαι;

Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
765 Ἀγρεὶ μάν οἱ ἐπορσον Ἀθλῳαίῳ ἀγελεύῃ,

Ἥ ἐ μάλις εἴωθε κακῆς ὀδυώσῃσι πελάζειν.

Ὡς ἔφατ'· εἰ δ' ἀπὶ θῆσε θεὰ Λαοκώλενος Ἥρη·

Μάστιξεν δ' ἵππους τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πετέεθ' ἰω

Μεσσηγύς γαίης τε καὶ ἔρπον' ἀσερόεντος.

770 Ὅσσον δ' ἥρωες ἀνὴρ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἥρμης ἐν σκοπιῇ, Λαῶσων δ' ἔπ' οἶνοπα πόντον,
Τόσσον δ' ἠπθέρωσκει θεῶν ὑψηλῆς ἵπποι.
Ἄλλ' ὅτε δὴ Τροίῳ ἴξον, ποταμῷ τε ῥέοντι,

“Jupiter pater, nunquid mihi irasceris, si Martem

“Graviter percussum pugnâ exegerim?

Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter;

765 “Agedum, adversus ipsum incita Minervam prædatricem,

“Quæ ipsum maximè solita est in graves dolores conjicere.

Sic dixit; nec non obsecuta est dea candidas-ulas-habens Juno;

Sed scuticâ verberavit equos: hi autem non inviti volabant

Per medium terræque & cæli stellati.

770 Quantum verò æris-per-horizontem-extensi spatium homo videt oculis,

Sedens in speculâ, prospectans in nigricantem pontum;

Tantum saltu-conficiunt deorum altisoni equi.

At quando jam Trojam pervenissent, fluviosque labentes,

Ver. 763. —ἐξαποδίωμαι] Vide suprâ ad
a, 398.

Ver. 764. —νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad
a, 175.

Ver. 765. —ἀγελεύῃ] Al. ἀγελάων. Vide
suprâ ad δ', 128.

Ver. 766. Ἥ ἐ μάλις εἴωθε] Vide infrâ ad
ver. 841.

Ver. 769. Μεσσηγύς γαίης τε καὶ ἔρπον']
——terras inter cælumque volabat,

Littus arenosum Lybiæ ventosque secabat.
Æn. IV, 256.

Quæ cum sententia planè sit nulla, (quid enim
est littus secare?) emendavit hoc modo Criti-
corum longè longèque omnium Princeps,
Richardus Bentleius;

——terras inter cælumque, legebat
Littus arenosum Libyæ, ventosque seca-
bat.

Quæ sanè emendatione nihil unquam exco-
gitatum venustius, nihil certius. Cæterum
ad vocem, μεσσηγύς, non abs re erit hoc in
loco annotare, quàm singulari loquendi ra-
tione Scriptores Romani vocis istius vim in-
terdum expresserint.

——inter
Hæctora Priamiiden, animosum atque in-
ter Achillem,

Ira fuit capitalis. —Horat. Serm. I, 7.
——Νεστορ componere lites

Inter Peliden festinat, & inter Atriden.

Epist. I, 2.

Quæ ad loca Vir ingens jam memoratus;

“Vitiosum sanè, inquit, loquendi genus, &

“ιδιωτικόν; quodque magni emerim, nun-

“quam ab Horatio prolatum.” Similem

tamen loquendi rationem ex Livio, lib. 22,

35, adduxit Gatakerus; “inter civis Ro-

“manos & inter peregrinos.” Et ex Cicer.

Paradox. I. Marcilius; “nihil inter te at-

“que inter quadrupedem putes interesse.”

Quorum in priori locorum, posterius illud

inter, codicum meliorum jussu; in poste-

riori, codicum omnium consensu, ejicien-

dum contendit (in Addendis ad Notas suas)

Bentleius. Verùm casu occurrit mihi nuper

alius ex Cicerone locus, qui medelâ istâ, si-

quidem jam sanus non sit, sanari venustè

non potest. De amicis. § 25: “Quid in-

“terfis inter popularem, id est, assentatorem

“& levem virum; & inter constantem, se-

“verum, & gravem.”

Ibid. —ἀσερόεντες] Vide suprâ ad

δ', 44.

Ver. 770. Ὅσσον δ' ἥρωες —, Τόσ-

σον —ἵπποι.] Ὅ δέ, πῶς μεγέθυς τὰ

δαιμόνια; —τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμητῶ

διαστήματι καταμετρεῖ. Longinus, § 9.

Ver. 772. —ὑψηλῆς] Al. ὑψαυχένης.

Ver.

- Ἦχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἡδὲ Σκάμανδρος,
 775 Ἐνθ' ἵππυς ἔσησε θεὰ Λαρκιάλεος Ἥρη,
 Λύσας' ἐξ ὀχέων· πρὶ δ' ἤεργε πελιδνὴ ἔχουε.
 Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθ.
 Αἱ δὲ βάτιν τρήρωσι πελειάσιν ἰθμαθ' ὁμοῖαι,
 Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαῖαι.
 780 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον, ὅθι πλείους ἢ ἄριστοι

Quā fluenta Simois commiscet & Scamandet;

- 775 Ibi equos fletit dea candidas-ulas-habens Juno,
 Solutos curru; circumque caliginem multam fudit.
 Illis verò ambrosiam Simois summisit ad-depascendum.
 Hæ autem iverunt pavidis columbis incessu similes,
 Viris Argivis auxiliari properantes.
 780 Sed quando jam venerant, ubi plurimi & fortissimi

Ver. 778. Αἱ δὲ βάτιν.] Rectè se habet ista Syntaxis: Vide suprâ ad 4, 566. Non omittendum tamen, Scholiastem Sophoclis ad *Elestr.* ver. 980, itemque Euripidis ad *Alcest.* ver. 902, legisse hoc in loco, Τῶ δὲ βάτιν. Quæ quidem Syntaxis, & ipsa quoque rectè se habet; licet de Fæminis sermo sit. Non quòd τῶ “per omnia genera dicatur,” ut *Barnesius*; nēdum quòd γυναικὶς sit masculinum in numero duali, ut Grammatici stultissimè commenti sunt; sed quòd unusquisque [*la personne*,] sive sit Hominum, sive Deorum, seu quicumque sit, sive mas, sive fæmina, quoties ad sententiam nihil interest quo quis sexu sit, propriè efferatur genere masculino. Scilicet non ad *Sexum*, sed (ut rectè alicubi *Dionys. Halicarnessens*) πρὸς τὸ πρὸσωπον ἀποκρίνεται ὁ λόγος. Exempla apud optimos Auctores occurrunt innumera. Apud *Homerum*, de *Junone* & *Minevâ*;

—πληγόντε κεραυνῷ. *Iliad.* β', 455.

De iisdem *deabus*, in quibusdam codicibus,

—προφανέντε ἀνα πτολέμοιο γερύρας.

ibid. ver. 378.

De fæminis duabus, apud *Pausaniam*;

—τάττες δὲ φασιν &c. *Lib.* II, cap. 21.

Apud *Sophoclem*, de fæminis itidem duabus;

Ἰδεσθε τῶδε τῶ κασιγνήτῳ, φίλοι,

Ὡ τὸν πατρῶον οἶκον ἐξέσωσάτην·

Ὡ τοῖσιν ἐχθροῖς

Ψυχῆς ἀφειδῆσαντε·

Τῆται εὐλεῖν χρὴ, τῶδε χρὴ πάντας σέβειν·

Τῶδ' ἐν θ' ἰορταῖς

Elestr. ver. 980, &c.

Apud *Euripidem*, de *Viro* & *Uxore* suâ;

Δυσὶν γὰρ ὄντοιν, εἴχ' ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' εἰ.

Helen. 652.

Δύο—ψυχὰς—λίμναν διαβάντε.

Alcest. 900.

Item *Hecuba*, de *seipsâ* & *filia*;

—ἐκ ἀρ' ὡς θανυμένης

Μοτῶδες ἡμᾶς, ————— *Hecub.* 511.

Creûsa, de *seipsâ*;

Ἡμῖς ἐν ὄφρῃ σπαργανόσαντες πίπλοισι
Ion. 955.

Et *Pythia*, de *seipsâ*;

Ἡδεῖ δὲ θνητῶν ὅτις ἀνθρώπων τὰδ'.

ἔχοντας ἡμᾶς ————— *ibid.* 1361.

Apud eundem, de muliere mortuâ;

Θάπτειν τίς ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλων νεκρῇ;

Alcest. 513.

Νέκυν μὲν ἥδ' ἡπάντ' ἔχοντα. ————— *ibid.* 607.

—Καὶ παρὶς ἄλλῃ θανόντῃ

Ἰὼν γέρον ὦν, τότ' ἀποικιῶζεις νεκρῇ.

ibid. 635.

Ἀλλ' εἰ σὺ νεκρὸν ἀντὶ σὲ τότ' ἐκφέρεις;

ibid. 716.

Ἀπολθε, καὶ με τότ' εἰς θάψαι νεκρῇ.

ibid. 729.

Apud *Aristophanem*, de fæminâ quâdam;

—ἕτερον ἀν—————

—καὶ τῷ φράζοντος ἀκῶσαι.

Ecclesiast. Scen. 2.

Apud *Plautum* itidem, de muliere;

Quis ea est? *Mil. Glorios.* Act. 3.

Quicum ibat. *Epidic.* Scen. 4.

Sed quis ea est mulier? *ibid.* Scen. ult.

Hæc est; Quis? *Cistell.* Act. IV, Scen. 2.

Quis es? *ibid.*

Quisquis es, quæ &c.

Rud. Act. IV, Scen. 4.

Apud *Virgilium*, de *Venere*;

—ducente Deo ————— *Æn.* II, 632.

Ex quibus omnibus abundè apparet, utramque loquendi rationem, & Αἱ δὲ βάτιν, & Τῶ δὲ βάτιν, rectè se habere.

Ibid. ————— πελειάσιν ἰθμαθ' ὁμοῖαι.] Motum indicat æquum & placidum:

Qualis speluncâ subitò commota columba —————

—Fertur in arva volans, —————

—mox aëre lapsa quieto

Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. *Æn.* V, 213.

- Ἔσασαν, ἀμφὶ βίῳ Διομήδεσσι ἵπποδάμοιο
 Εἰλόμβροι, λείυσιν ἰοκότες ὠμοφάγοισιν.
 Ἡ συστὴ κάπροισιν, τῶν τε θένει ἐκ ἀλαπαδόν.
 Ἐνθα γὰρ ἦυσε θεὰ Λακώλεν Ἡρη,
 785 Στέντορα εἰσαμένη μεγαλήτορα χαλκεοφώνω,
 Ὃς τόσον αὐδήσας, ὅσον ἄλλοι πενήκοντα
 Αἰδώς, Ἀργεῖοι, καὶ ἐλέγχεα, εἶδον ἀγῆστοι.
 Ὀφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
 Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
 790 Οἴχνεσκον· κείνη γὰρ εἰδίδισαν ὄβριμον ἔχοντα.
 Νῦν δ' ἔκαθεν πόλιν κοίλῃς ὑπὶ νηυσὶ μάχοντο.
 Ὡς εἰπὼς, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσσε.
 Τυδείδῃ δ' ἐπὶ ῥέσσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ.
 Εὖρε δ' ὅτι τὸν γε ἀνακλῖα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχρεσφι
 795 ἔλκετο ἀναψύχοντα, τὸ μιν βάλε Πάνδαρος ἰώ.
 Ἰδρῶς γὰρ μιν ἔτρεν ὑπὸ πλατίῃ τελαμῶνος
 Ἀσίδος εὐκύκλου· τῷ τέρετο, κάμνε δ' ἤχερε.
 Ἄνδ' ἴχων τελαμῶνα, κελαϊνεφὲς αἶμα ἀπεμόρῃν.

Stabant, circum vim Diomedis equum-domitoris [circum Diomedem]

Conferti, leonibus similes cruda-vorantibus,

Vel suis apris, quorum robur non imbelles :

Ibi stans clamavit dea candidas-ulnas-habens Juno,

785 Stentori affimilata magnanimo æream-vocem-habenti,

Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta :

“ Prob pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantum admirabiles !

“ Quamdiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,

“ Nunquam Trojani ante portas Dardanias

790 “ Progrediebantur ; illius enim timebant validam hastam :

“ Nunc verò procul ab urbe cavas apud naves pugnant.

Sic fata, commovit robur & animum uniuscujusque.

Tydidæ autem supervenit dea cæcis-oculis Minerva ;

Reperitque hunc regem apud equos & currus

795 Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagittâ :

Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro

Clypei pulchrè-orbiculati ; quo utique adfligebatur, laborabatque manu :

Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat :

Ver. 781. — βίῳ Διομήδεος] Vide suprâ ad β', 658.

Ver. 784. — ἦυσε θεὰ.] Ducum indicat per totum exercitum ad commovendos milites cohortationem.

Ver. 785. Στέντορι εἰσαμένη] Vide suprâ ad γ', 141.

Ibid. — μεγαλήτορι] Vox, μεγαλήτωρ, non hîc fortem aut magnanimum significat ; (nam, ut rectè monet Scholiastes, εἶδον εἰδόμενος) μὲν περὶ τῆς διεξῆλθεν ἔργον πεποικός· sed, ut Eustatbius explicat, χαλκέντερον κατ' ἐκείνο, “ Χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη.”

Ver. 788. Ὀφρα μὲν ἐς πόλεμον — Ἀχιλλεύς.] Ὁ ποιητὴς ἀπὸ τῆς ἐννάτης ἔτις ἤρξατο, ἰππὶ τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μνήσεως ἢν ἀποιναίτε-

ρα, καὶ Πράξις ἐκ ἔχοντα μακρὰς ἐδὲ ἱππῶν λήλας. Συμμάχοντος γὰρ Ἑλλήσιν Ἀχιλλέως,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων Οἴχνεσκον, κείνη γὰρ εἰδίδισαν ὄβριμον ἔχοντα. Θαρσύναντες δὲ, τῆς ἀποσύντος, προῆλθον. καὶ, τῆς μάχης γινομένης, πολυπρῶστοί τε καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστοὶ κατέστησαν. Plutarch. de vitâ Homeri, in fine. Notandum hîc porrò, quanto cum artificio, ut Poëma sit unum a capite ad calcem, nunquam non spectetur & inferatur Achilles.

Ver. 792. — ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσσε.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 794. — παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχρεσφι.] Vide suprâ ad ver. 219.

- Ἴππείη δ' ἑὸν ζυγὸν ἤψατο, φώνησέν τε·
 800 Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γένετο Τυδεΐς.
 Τυδεΐς τοι μικρὸς μὲν ἔλω δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
 Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζεν ἐκ εἵασκον,
 Οὐδ' ἐμπαιφάσεν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
 Ἀγχιέλῳ ἐς Θήβας, πολέας μὲν Καδμείωνας·
 805 Δαίνυσθαι μιν ἀνωχον ἐνὶ μεγάροισιν ἔκηλον.
 Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερόν, ὥς τ' ἀνδρῶν περ,
 Κέρκες Καδμείων προκαλίζετο· πάντῃ δ' ἐνίκα
 Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ὄππ' ἀρράβῃ ἦα.
 Σοὶ δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κῆρυξ εἶσαμαι ἠδὲ φυλάσσω,
 810 Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι.
 Ἀλλὰ σὺ ἢ κάματον πολυκίχ' γῆα δέδυκεν,
 Ἦ νύ σε πᾶς δέῃ ἶσχει ἀκήλον· εἰ σύ γ' ἐπειτα
 Τυδεὸς ἐκλόνος ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.

Equinum autem dea jugum attigit, dixitque;

- 800 "Profecto parum sibi filium similem genuit Tydeus.
 "Tydeus utique parvus quidem erat corpore, sed pugnator.
 "Ac quando ipsum ego pugnare non sinebam,
 "Neque furenter irruere, quando scilicet venit seorsum ab Achivis
 "Legatus ad Thebas, plures ad Cadmeas;
 805 "Convivari ipsum jussi in aedibus quietum:
 "Sed is animum retinens suum fortem, sicuti prius,
 "Juvenes Cadmeorum provocabat; in omnibus autem vincebat
 "Facile: talis illi ego adjutrix eram.
 "Tibi verò equidem ego assistoque, & te servo,
 810 "Et te prompto animo hortor adversus Troianos pugnare:
 "Sed tibi vel defatigatio ex multo labore membra subiit,
 "Vel te certè aliquo-modo timor tenet exanimans: Non sanè tu posthac
 "Tydei soboles es reputandus, rei-militaris-periti Oenidæ.

Ver. 800 Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα.] Τυδεΐδου δὲ καὶ πατέρων ἀγαθῶν ἐνός, ὅταν ἐξαμαρτάνωσιν. Ομηρος, "Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γένετο Τυδεΐς." Plutarch. πολιτικά παραγγέλλει. Idem, in libro de Adulatore ab Amico dignoscendo, haud longè à fine; versum hunc Agamemnoni attribuit; vel memoriā lapsus, eo quòd simili argumento usus sit Agamemnon ἐν τῇ Ἐπιπρωσίῃ, supra in præcedente libro δ'; vel quòd hoc in loco Minervam intellexerit, Agamemnonis utique cohortationem prudentem.

Ibid.—ὀλίγον οἱ παῖδα.] Quà ratione, ὀλίγον, hic ultimam producat; itemque, με, ver. 817; vide supra ad α', 51. Cæterum si quis transposuerit in hoc & sequenti versu voces ὀλίγος & μικρός, utrobique τὸ ἀρμόδιον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν, θεωρήσθω.—τὸ μὲν φαίνεται καλόν, τὸ δ' ὠφέλιον. Ut rectè observavit Aristoteles, Poëtic. cap. 22. de versu isto, Odys. i, 515.

Ver. 801. Τυδεὸς τοι μικρὸς μὲν.] Interim enfert admirationi multum etiam infirmitas;

ut cum Homerus Tydea parvum, sed bellatorem dicit fuisse. Quintilian. lib. III. cap. 7.

Ingentes animos angusto pectore versant.

Virgil. Georgic. IV, 83.

Ingenio pugnax, corpore parvus erat.

Ovid.

—Sed non & viribus infra
 Tydea fert animus; totosque infusa per
 artus

Major in exiguo regnabat corpore virtus.

Stat. Theb. lib. 1.

Ver. 803.—ἤλυθε.] Vide supra ad γ',

205.

Ibid.—νόσφιν.] Vide supra ad α', 349.

Ver. 808.—τοίη οἱ ἐγὼν.] Ita edidit Barnesius ex MS. Rectè, ut mihi quidem videtur. Vulgg. τοίη τοι ἐγὼν ex versu, ut verisimile est, 828 infra. Quanquam & τοίη τοι, etiam hoc in loco, ferri possit; si modo particula τοι, explementum utique accipiat; sicuti in φ', 110, Ἄλ' ἔπειτα τοι κάματοι δάνατος, &c.

Ver.

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

- 815 Γινώσκω σε, θεᾶ, θυγάτηρ Διὸς αἰγιόχοιο,
 Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, ἔδ' ἔηκδ' ὦσω·
 Οὔτε τί με δέος ἴχει αἰήλον, ἔτε τις ὄκνος·
 Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ὥς ἐπέτειλας.
 Οὐ μ' εἰς μακάρεσσι θεοῖς ἀνικρὺ μάχεσθαι
 820 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη
 ἔλθῃς ἐς πόλεμον, τλήν γ' ἐτάμην ὀξεί χαλκῷ.
 Τῆνεκα νῦν αὐτὸς τ' ἀναχάζομαι, ἡδὲ καὶ ἄλλους
 Ἀργεῖους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
 Γινώσκω γὰρ Ἀρηὰ μάχην ἀνακοιρανέοντα.
 825 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ·
 Τυδείδῃ Διομήδῃ, ἐμῷ κεχαρισμένῃ θυμῷ,
 Μῆτε σύ γ' Ἀρεὰ τόνδε τι δαίειθι, μητέ τιν' ἄλλον
 Ἀθανάτων· τοῖη τοι ἐγὼν ἑπτάρροθός εἰμι.
 Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἀρηῇ πρῶτον ἔχε μώνυχας ἵππους·
 830 Τύψον ᾧ χεδίλῳ, μηδ' ἄζοο θῆρον Ἀρηὰ
 Τῆτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, αλλοπρόσαλλον·
 Ὃς πρῶτον μὲν ἐμοί τε καὶ Ἡρῇ σῶτ' ἀγορεύων,
 Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξιν·

Hanc autem respondens allocutus est fortis Diomedes ;

- 815 " Agnosco te, dea, filia Jovis Ægiolchi,
 " Idè tibi lubentèr dicam verbum, neque celabo.
 " Neque aliquis me timor tenet exanimis, nec ulla ignavia ;
 " Sed adhuc tuorum recordeo mandatorum, quæ mandasti.
 " Non me sinebas cum beatis diis ex-adverso pugnare
 820 " Cæteris ; sed si, Jovis filia, Venus
 " Veniret in prælium, hanc vulnerare acuto ære.
 " Quare nunc & ipse recedo, atque etiam cæteros
 " Argivos jussi congregari hîc omnes :
 " Agnosco enim Martem prælium obeuntem & administrantem.
 825 Huic autem respondit deinde dea cæcis-oculis Minerva ;
 " Tydide Diomedes, meo charissime animo,
 " Neque tu Martem hunc ullatenus time, neque quemquam alium
 " Immortalium : talis tibi ego adjutrix sum.
 " Verùm age, in Martem primum dirige solidos-ungulis equos :
 830 " Ferique eum cominus, neque reverere impetuosum Martem
 " Hunc insanientem, præter-naturam-ascitum malum, inconstantem :
 " Qui non-ita-pridem mihique & Junoni promissit dicens,
 " Adversum Trojanos se pugnaturum, atque Argivis auxiliaturum ;

Ver. 815. Γινώσκω σε, θεᾶ.]

Et nunc nequicquam fallis Dea, —

Æn. XII, 634.

Ver. 818. — ἐφετμέων.] Pronunciabatur, ἐφετμῶν. Vide suprâ ad β', 811.

Ver. 824. — ἀνακοιρανέοντα.] Schol. διατάσσοντα, δαίοντα. Αἱ ἀνακοιρανέοντα, ἀντιλαμβάνομεναι ἀλλήλων, τὰς οἰκίους τόπας τηροῦσι. Αἱ ἀνακοιρανέοντα.

Ver. 827. Μῆτε σύ γ' Ἀρεὰ τόνδε τι δαίειθι. — Itâ rectè, ut opinor, edidit Barnesius,

Al. Μῆτε σύ γ' Ἀρεὰ τόνδε ἔτι δαίειθι. Quod perinde est. Al. Μῆτε σύ γ' Ἀρεὰ τόνδε δαίειθι. & Μῆτε σύ γ' Ἀρεὰ τόγῃ δαίειθι. Quarum lectionum prior versum, posterior sententiam jugulat.

Ver. 828. Ἀθανάτων.] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 831. — τυκτὸν κακὸν.] Eustathio, " præter-naturam-ascitum malum." Aliis, " naturâ improbum." Neutrum malè, licet diversâ ratione,

- Νῦν ᾗ μὲν Τρώεσιν ὀμιλεῖ, ᾗ δὲ λέλασται.
 835 ὧς Φαμένη, Σθέnelον μὲν ἄφ' ἵππων ὥσε χαμαῖζε,
 Χειρὶ πάλιν ἐρύσας· ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπέως ἄπ' ὀρεσε·
 Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παρὰ Διομήδεα δῖον
 Ἑμμεμαῖα θεὰ μέγα δ' ἔβραχε Φήγινος ἄξων
 Βελθοσιῶν· δεινὴ γὰρ ἄλγυ θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
 840 Λάξετο ᾗ μάστιγα καὶ ἠνία Παλλὰς Ἀθλῶν
 Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρηϊ· πρῶτ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
 Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάειξεν,
 Αἰτωλῶν ὅχ' ἄριστον, Ὀχυσίς ἀγλαὸν υἱόν·
 Τὸν μὲν Ἀρης ἐνάειξε μαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθλῶν
 845 Διῶν Ἀϊδὸς κινέει, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἀρης.
 ὧς ᾗ ἴδε βροτολοιγὸς Ἀρης Διομήδεα δῖον,
 Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτὸν ἔασε
 Κεῖθε, ὅθι πρῶτον κλέων ἐξάνυτο θυμόν·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 850 Οἱ δ' ὅτε δὴ χεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

“ Nunc verò cum Trojanis versatur, horumque est oblitus.

- 835 Sic locuta, Sthenelum quidem è curru depulit humi,
 Manu retrorsum trahens; ille autem dicto-citiùs defiliit:
 Ipsaque in currum conscendit juxta Diomedem nobilem
 Irâ-concitata dea: valdè autem gemuit faginus axis
 Sub pondere; gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum.
 840 Corripuit autem scuticam & habenas Pallas Minerva;
 Ac flatim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.
 Ille quidem Periphantem ingentem occiderat,
 Ætolorum longè fortissimum, Ocheii præclarum filium:
 Hunc utique Mars occidebat cæde-inquinatus: sed Minerva
 845 Induit Orci galeam, nè ipsam videret impetuosus Mars.
 Postquam verò vidit hominum-perniciem Mars Diomedem nobilem,
 Is quidem Periphantem ingentem illic sivit
 Jacere; ubi primum interficiens abstulerat animam;
 Atque ivit restâ in Diomedem equum-domitorem.
 850 Hi verò quum jam propè erant, alter in alterum videntes,

Ver. 835. — Σθέnelον μὲν ἄφ' ἵππων
 ὥσε χαμαῖζε — Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε.]
 Aurigam Turni media inter lora Metif-
 cum

Excutit, & longè lapsum temone relin-
 quit;

Ipsa subit, manibusque undantes flectit ha-
 benas,

Cuncta gerens, vocemque & corpus &
 arma Metifci. Æn. XII, 469.

Ver. 836. — πάλιν ἐρύσας.] Quâ rati-
 one, πάλιν, hîc ultimam producat; item,
 δὲ, ver. 840; & μιν, ver. 845; & ὀλοφυρό-
 μενος, ver. 871; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 838. — μέγα δ' ἔβραχε φήγινος
 ἄξων.] Οἱ παλαιοί, ἀντὶ τοῦ φήγινος, πηδῖνος
 γράψουσιν· εἰπόντες ὅτι πῆδος, εἶδος ζύλου. Eu-
 statb.

Post valido nitens sub pondere faginus axis

Instrepat. — — — — — Georgic. III, 172.

— — — — — Gemuit sub pondere cymba.

Æn. VI, 413.

Ver. 840, 841. Λάξετο, —, Αὐτίκ' —
 ἔχε] Oratio hæc *asyndetos*, impetum & ve-
 hementiam *Festinantis* significanter indicat.
 Vide suprâ ad α', 105.

Ver. 841. Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρηϊ (Παλλὰς) ἔχε
 μώνυχας ἵππους.] Nempe, Trojanorum vim
 superavit Græcorum disciplina & scientia mi-
 litaris. Id quod fieri scilicet iussit ver. 766.

Ver. 842. — ὁ μὲν (Ἀρης) Περίφαντα
 ἐξενάειξεν.] Eo, ut opinor, quod in
 prælio cecidisset *Periphas*, nec à quo occisus
 esset appareret; à *Marte* dicitur interfectus,
 Cæterum legendum hîc crediderim, ἐξενά-
 ειξε· sicuti infrâ, ver. 844.

Ver. 847. — ἔασε] Vide suprâ ad δ', 42.
 Ver.

Πρόθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγόν, ἠνία θ' ἵππων,
ἔλχει χαλκείῳ, μεμαῶς δ' ὑπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
καὶ τὸ γε χεὶρ λαβῶσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλῶν
ᾧ σεν ὑπὸν ἐκ δίφροιο ἐτώσιον αἰχθῆναι.

855 Δώτερ' αὖθ' ὠρμαῖτο βοῶν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔλχει χαλκείῳ ἐπέρσειε δ' Παλλὰς Ἀθλῶν
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρῳ.
τῇ ῥά μιν ἔτα τυχών, ἀφ' ἧς χροῖα καλὸν ἔδασεν.
Ἐκ δ' ὄρου πάσεν αὐτίς· ὁ δ' ἔβραχε χάλκε' Ἄρης.

860 Ὅσον τ' ἐννεάχιλοι δ' ἴπιαχον, ἡ δεκάχιλοι
ἄνδρες ἐν πολέμῳ, ἐρδα ξιναγόνηες Ἄρη.
τὸς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμῳ ἔειλεν Ἀχαιῶς τε, Τρῳῶς τε,
Δείσαντας· πόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἅτ' ὁ πολέμοιο.

Οἷον δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται αἷον,

865 Καύματ' ἐξ ἀνέμοιο δυσάεος ὀρνυμένοιο·
τοῖος Τυδείδῃ Διομήδῃ χάλκεος Ἄρης
φαίνεται, ὁμῶς νεφέεσσιν ἰὼν εἰς ἔσχατον εὐρύ.

Prius Mars portentâ-manu-jaculatus est super jugum, habenâque equorum,

Hastâ æreâ, cupiens animam eripere :

Et verò hanc manu prehensam dea cæcis-oculis Minerva

Summovit à curru, ut incassum præterfugeret.

855 Secundus tum impetum fecit pugna strenuus Diomedes

Hastâ æreâ: infixit autem connixa Pallas Minerva

Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.

Eâ utique parte ipsum vulneravit affectus, cutemque pulchram dilaceravit,

Atque hastam extraxit rursus: Tum verò boabat æreus Mars,

860 Quantum scilicet novies-mille clamant, vel decies-mille

Viri in bello, certamen committentes Martis.

Tum verò tremor occupavit Achivosque Trojanosque

Territos: adeo boabat Mars, insatiabilis belli.

Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo,

865 Ab æstu vento graviter-spirante excitato:

Talis Tydidæ Diomedi æreus Mars

Apparebat, cum nubibus iens in cælum latum.

Ver. 855. — βοῶν ἀγαθός] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 857. Νείατον ἐς κενεῶνα] Hoc ait Poëta, ni fallor; militibus inferiorum ordinum interfectis permultis, fufos Trojanos tantam cladem accepisse, ut eo die, quâ parte pugnaret Diomedes, pænè confectum bellum videretur. Διομήδης ἐπὶ τὰ κενὰ τῆς μὴ πάνυ φεραμένης ἀντιπάλων τάξεως παρυσίων, εὐμαρῶς ἐτρέψατο τὸς βαρβάρους. Heraclic. Pontic.

Ver. 858. τῇ ῥα] "Eâ utique parte." Non igitur supervacaneum est istud, ῥα; sed vim habet in connectendâ sententiâ perquam elegantem. Vide quoque suprâ ad α', 56; & ad β', 158.

Ibid. — ἔτα] Vide suprâ ad δ', 525.

Ibid. — καλόν] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 859. — ἔβραχε χάλκεος Ἄρης, Ὅσον τ' ἐννεάχιλοι] Clamorem exhibet aciei disiectæ, & in fugam conversæ.

Ver. 864. — ἐρεβεννὴ φαίνεται αἷον, Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσάεος ὀρνυμένοιο.] Nonnulli distinguunt; Καύματος ἐξ, ἀνέμοιο ὄρε. Ac proinde diversè accipi potest hæc sententia: Ut dicat nimirum Poëta, caliginosum aerem vel ex æstu oriri ac vento à meridie, vel æstum ipsum ex vento à meridie exorto, vel ventum denique ex æstu. Quæ quidem ambiguitas, non utique Poëtæ, sed nobis græcè jam minùs scientibus omninò est tribuenda.

Ver. 865. — ὀρνυμένοιο.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 867. — ὁμῶς νεφέεσσιν] Pulvere ingenti scilicet excitato.

- Καρπαλίμως δ' ἴκανε θεῶν ἔδ' αἰπὴν Ὀλυμπον·
 Παρ' ᾧ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχόων,
 870 Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἶμα, καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
 Καί ῥ' ὀλοφυρόμεν' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῦ πάτερ, εἴ νημεσίζη, ὄρων τάδε καρτερεῖ ἔργα;
 Αἰεὶ τι ρίγισα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
 Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἀνδρασι φέροντες.
 875 Σοὶ πάντες μαχόμεσθα σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κέρην
 Οὐλομένην, ἥ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰδ' ἐν Ὀλύμπῳ,
 Σοὶ τ' ὀπιπείθον, ἢ δεδμημέσθαι ἔκαστ'·
 Ταύτῳ δ' ἔτ' ἐπεὶ προτιβάλλεαι, ἔτε τι ἔργῳ,
 880 Ἄλλ' ἀνείεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' αἰδήλον·
 Ἡ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
 Μαργαίνειν ἀνέηκ' ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Κύπριδα μὲν πρῶτον χεδὸν ἔτασε χεῖρ' ὅππῃ καρπῷ·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσθ'·
 885 Ἀλλά μ' ὑπὴνικαν ταχέες πόδες· ἥ τέ κε δηρὸν

Statim verò venit deorum in sedem excelsum Olympum :

Propterque Jovem Saturnium sedit, animo mœrens,

- 870 Ostenditque immortalem sanguinem defluentem ex vulnere,
 Et lamentans verbis alatis allocutus est ;

“ Jupiter pater, nonne indignaris, videns hæc violenta facinora ?

“ Semper sanè acerbissima dii passi sumus.

“ Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.

- 875 *Atqui* tui causâ omnes pugnamus : tu enim peperisti dementem filiam

Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ sunt.

“ Alii enim quidem omnes, quotquot dii sunt in Olympo,

“ Tibique obediunt, & subiecti sumus unusquisque :

“ Hanc autem neque verbo coërces, neque quaquam facto,

- 880 “ Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam ;

“ Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem

“ Furere extimulavit in immortales deos.

“ Venerem quidem primùm cominus vulneravit manu ad carpum :

“ Ac postea in me ipsum irruit, deo se æquans :

- 885 “ At me subduxerunt veloces pedes : profectò *aliqui* diu

Ver. 869. — Κρονίωνι] De Analogiâ τῶ κρονίανος & κρονίανος, vide suprâ ad α', 397 ; & β', 818.

Ver. 870. Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἶμα] Ad has voces, *Henr. Stephanus* : In *Flor.* (inquit,) & *Ald.* & aliquot aliis, δειξέ, *miror quomodo stante versu* ; in aliis, δειξας, *“ miror quomodo stante sententiâ.”* Credo equidem istos, δειξέ δὲ ἄμβροτον hos, δειξας ἄμβροτον, dicere voluisse.

Ver. 872. Ζεῦ πάτερ] Equidem continere me nequeo, quin vocem Romanam, *Jupiter*, multò potius Ζεὺς πάτερ esse credam, quam *Juvenis pater*.

Ver. 874. — χάριν δ' ἀνδρασι φέροντες.] Videtur *Eustathius*, quantum ex commen-

tario conjicere est, legisse, χάριν ἀνδρασι φέροντες. Quod æquè ferri potest, ac ὀλοφυρόμενος ἔπεα, jam suprâ, ver. 871. Vide ad α', 51.

Ver. 881. — Διομήδεα] Pronunciabatur Διομήδην. Quomodo & scribi tandem ceptum.

Ver. 882. — ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 883. Κύπριδα μὲν πρῶτον, — Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι] Vide suprâ ad ver. 336 & 857.

Ibid. — ἔτασε] Vide suprâ ad δ', 525 ; & ad α', 140.

Ver. 885. Ἀλλά μ' ὑπὴνικαν ταχέες πόδες.]

Ver.

Αὐτῷ πῆματ' ἐπαχρον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,

ἢ κεν ζῶς ἀμφιπύρρος ἑα χαλκοῖο τυπῇσι.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ δρεῖ ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Μῆτι μοι, Ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύειζε·

890 Ἐχθισος δέ μοι ἐσσι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πολέμοι τε, μάχαι τε.

Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀνάχεται, ἐκ Ὀπείκλῳ,

Ἡρῆς· τίω μὲν ἐγὼ πατρὶ δάμνημι· ἐπέεσσιν,

Τῷ σ' ὅτω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεοίησιν.

895 Ἀλλ' ἔ μάν σ' ἐτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·

Ἐκ γὰρ ἐμὸν γένος ἐσσι, ἐμοὶ δέ σε γένετο μήτηρ·

Εἰ δέ τίς ἐξ ἄλλων γε θεῶν γένετο ὧδ' αἰδέηλος,

Καὶ κεν δὴ πάλαι ἦοθα ἐνέεργος Οὐρανίωνων.

Ὡς φάτο, ἢ Παῖδ' ἀνώγει ἰήσασθαι.

900 Τῷ δ' ὅππ' Παῖδ' ὀδυμήφата φάρμακα πάσων,

Ἠκέστα· ἔ μὲν γάρ τι κατὰ θνητὸς γ' ἐτέτυκτο.

Ὡς δ' ὅτ' ὁπὸς γάλα λούκων ἐπειγόμενος σιωπέηξεν,

Ἐγρὸν ἐόν, μάλα δ' ὤκα περὶ σφύρας κυκλώωντι.

“ Ibi dolores passus fuisset inter horrendas cadaverum-strages,

“ Aut vivus viribus-fractus fuisset æris ictibus.

Eum autem torvè intuitus allocutus est nubes-cogens Jupiter ;

“ Nequid mihi, ὅ tu inconstans, assidens quiriteris :

890 “ Invisibilis utique mihi es deorum, qui Olympum tenent ;

“ Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnaeque :

“ Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere ne scium,

“ Junonis ; quam quidem ego vix reprimo verbis :

“ Idcirco te puto illius hæc pati consiliis.

895 “ Attamen non te amplius dū patiar dolores sustinere :

“ Nam è me genitus es, mihi que te peperit mater.

“ Quòd si aliquo ex alio deo natus esses ita improbus,

“ Sanè jam pridem fuisses inferior Urani-filiis, [Titanibus.]

Sic dixit, & Pæonem jussit mederi :

900 Huic autem Pæon dolorem-pellentia medicamina inspergens,

Sanavit ; nequaquam enim mortalis erat.

Sicut autem quando fici-succus lac album festino-motu in-coagulum-cogit,

Liquidum quod erat ; valdeque velociter concrescens circumagitur à miscente :

Ni fuga subsidio subeat. *Æn.* XII, 733.

Ver. 888. — νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide *suprà* ad *ἀ.* 175.

Ver. 890. Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη.]

— cui tristia bella,

Iræque, infidiæque, & crimina noxia cordi.

Odit & ipse pater. — *Æn.* VII, 325.

Ver. 899. — ἀνώγει.] *Al.* ἀνώγει μιν.]

Ver. 900. — φάρμακα πάσων.] *Alii*

legunt, φάρμακ' ἐπάσων· & versum sequentem omittunt.

Ver. 902. — ἐπειγόμενος.] *Al.* ἐπειγόμενον. Quod eodem redit.

Ver. 903. — περιτρέφεται] Ἡρωδιανὸς (*inquit Eustathius*) “ περιτρέφεται” γράφει, πένυ ὁρῶς. — ἢ γὰρ λέξις, [τροφαλίας, *caseus*] εἴρηται παρὰ τὸ τρέφειν, ὃ ἐστὶ πηγνύσθαι. Firmatur *Herodiani* lectio, *Odyss.* ζ', 476

— αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ', ὅτε σάχνη, Ψυχρὴ, καὶ σακίεσσι περιτρέφεται κρύσταλλος.

Quin & τροφαλίδας, *caseos*, ex *Antiphane* & *Aristophane* memorat *Athenæus*, lib. X, c. 21 ; & lib. XIV, c. 22.

Ὡς ἄρ' ἐκ καρπαλίμως ἰήσατο Θῆρον Ἄρηα.
 905 Τὸν δ' Ἥβη λῶσεν, χαλένῃα δ' εἵματα ἔασε·
 Παῖρ δ' Διὶ Κρονίῳ καθέζετο κύδ' αἰών.
 Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
 Ἥρην τ' Ἀργεῖην καὶ ἀλαλκομένης Ἀθηνῆς,
 Παύσασαι βροτολογὸν Ἄρ' ἀνδροκλῆσιαιών.

Sic utique is celeritèr sanavit impetuosum Martem.
 905 Hunc autem Hebe lavit, elegantesque vestes induit ;
 Juxtaque Jovem Saturnium sedit gloria exultans.
 Tum verò rursus ad domum Jovis magni redierunt,
 Junòque Argiva, & potens-auxiliatrix Minerva,
 Postquam repressissent hominum-perniciem Martem à virorum-cædibus,

Ver. 908. — ἀλαλκομένης Ἀθηνῆς.] Vide suprà ad δ', 8.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ζ'.

ὑπόθεσις τῆς Ζ' ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΤΩ'Ν θεῶν ἀποσάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλὰς ἀναιρῶσι τῶν Τρώων. Ἑλένη δὲ συμβελεύσαντο, Ἔκτορ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὐχασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην* ἀποστήσει τῆς μάχης. Τίως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίζαντες † φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσει τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἐκτορ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

* Ἀποστήσει. MS. Mori.

† πατρῷαν φιλίαν. id.

* Α Λ Λ Η :

ΑΝΑ' μίσην Ξάνθῃ καὶ Σιμόντι, τῶν ποταμῶν, θάνατο. Ἀκάμαντο τῷ Θρακῷ, καὶ Γλαύκῃ σύσασσι, καὶ ἀναγνωρισμὸς, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτῶ καὶ Διομήδης. καὶ ἀνοδοῦ Ἐκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα, Ἑκάβην· εἶτα πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἑλένην· εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην, τὴν γυναῖκα. Ἐκτορ ἔξοδοι ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐκτορ καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Ἄλλως.

Ζῆτα, θεῶς Ἑκάβῃ ἐπὶ γένεσι πέπλον ἔθηκεν.

Ἄλλως.

Ζῆτα δ' αἶρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἐκτορος ἔς' ὀαριστὺς

ΤΡΩ'Ν δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
Πολλὰ δ' αἶρ' ἐνθά καὶ ἐνθ' ἵθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθιωμένων χαλκήρεα δ' ἔρρε,
Μεσσηγυῖς Σιμόεντος, ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοαῶν.

Τ Trojanorum porrò destituta est & Achivorum pugna gravis Deorum praesentia :
Saepe autem huc & illuc propendebat impetus praelii per campum,
Coriis in se invicem dirigentibus aëreas hastas,
Inter Simoentis & Xanthi fluentia.

Per.

- 5 Αἴας ὃ πρῶτον Τελαμῶνι, ἕρκος Ἀχαιῶν,
 Τρώων ῥῆξε Φάλαγγα, φέως δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν,
 Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐν ὀρήκεσσιν ἐτύκτο,
 Τῖον Εὐσῶρα, Ἀκῆμαν', ἧν τε μέγαν τε.
 Τὸ ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος Φάλον ἱπποδάμειος.
 10 Ἐν ᾧ μετώπῳ πῆξε, πῆρεσε δ' ἄρ' ὅσεν ἔσω
 Αἰχμὴ χαλκείη τὸν ὃ σκότος ὅσ' ἐκάλυψεν.
 Ἀξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βολῇ ἀγαθὸς Διομήδης,
 Τόθρηνιδην, ὃς ἔναιεν εὐκλιμένη ἐν Ἀρίσβῃ,
 Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν.
 15 Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῶ ἐπὶ οἰκία ναίων.
 Ἀλλὰ οἱ ἔτις τῶν γε πέτ' ἤρεσκε λυγρὸν ὀλεθρον,
 Πρόθεν ὑπαντιάσας ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπῆρσε,
 Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὃς ῥα τὸν ἵππων
 Ἔσκεν ὑφ' ὠκυόχοιο τῷ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύττω.
 20 Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξανάραξε.
 Βῆ δ' ἔμετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, ὅς ποτε Νύμφη

- 5 Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum,
 Trojanorum rupit phalangem, spemque focis attulit,
 Virum percutiens, qui fortissimus inter Thracas erat,
 Filium Eüsiori, Acamantem, strenuūque, magnūque.
 Hunc percussit primus in galeæ cono setis-equinis-densæ :
 10 Inque fronte fixit ; penetravitque os intra
 Cuspis ærea : eum verò tenebræ oculos cooperuerunt.
 Axylum porro interfecit pugnâ strenuus Diomedes,
 Teuthranidem, qui habitabat bene-structâ in Arisbâ,
 Dives oputa, benignusque vel [dilectus] erat hominibus :
 15 Omnes enim excipiebat-comitèr, ad viam sitas ædes habitans.
 Sed ab eo nullus horum tunc areuit tristem interitum,
 Antè subveniens : sed ambos animâ privavit Diomedes,
 Ipsum & famulum Calesium, qui tunc equorum
 Erat auriga : hique ambo terram subierunt.
 20 Dresum autem Euryalus & Opheltium interfecit :
 Perrexit porro ad Æseum & Pedasum, quos quondam nympha

Ver. 5. — πρῶτος.] Nempe, post Junonis & Minervæ discessum.

Ver. 6. — φέως δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν.] Rectè Scholiastes, φῶς, χαρὰν, σωτηρίαν. Mirè autem hæc accipit Poppius; perruptâ & disjectâ Trojanorum acie, Lucem utique immisissam. Quod, nequid ampliùs dicam, cum verbo ἔθηκε nequaquam congruit.

Ver. 9. Τὸν ῥ'.] Hunc scilicet. Vide suprâ ad ε', 858.

Ver. 10. — πέτῃσι.] Vide suprâ ad ε', 67.

Ver. 11. — τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψεν.] Vide suprâ ad δ', 461 & 503.

Ver. 12. — βολὴν ἀγαθὴν.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 15. Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, — Ἀλλὰ οἱ ἔτις.] Ridiculi planè fuerunt, qui Poëtam hoc in loco hospitalitatem Axyli in

universos, vitio ei vertere existimarent. Reverà de Axylo, hominum omnium hospitissimo atque optimo, idem planè hîc ait Homerus, ac de Ripheo omnium justissimo Virgilius ;

— cadit & Ripheus, justissimus unus
 Qui fuit in Teucriis, & servantissimus æ-
 qui :

Diis aliter visum — Æn. II, 426.

Ver. 17. — ὑπαντιάσας.] Vide suprâ ad ε', 67.

Ibid. — ἀπῆρσε.] Diomedes.

Ver. 18. Αὐτὸν καὶ θεράποντα.]

— premit aurigamque sub ipfis
 Nactus equis, ferroque secat pendentis
 colla :

Tum caput ipsi aufert domino. —

Æn. IX, 330.
 Vir.

- Νηϊς Ἀβάρβαρῃ τέκ' αἰνύμονι Βυκολίῳ·
 Βυκολίῳ δ' ἦν υἱὸς Ἀγαυῆ Λαομέδοντος,
 Πρεσβύτατος γυνῆ, σκέτιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ·
 25 Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὅεσσι μίγῃ Φιλότητι καὶ εὐνῇ·
 Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
 Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ Φαίδιμα γυνῆ
 Μηκισσιτιάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τέρχε' ἐσύλα.
 Ἀσύαλον δ' ἄρ' ἐπέφνε μῆνεπτόλεμος Πολυποίτης.
 30 Πιδύτῳ δ' Ὀδυσσεὺς Περικλῆσιον ἐξενάειξεν
 Ἐλχεὶ χαλκείῳ· Τῶρκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
 Ἀντίλοχος δ' Ἀβληρον ἐνήρατο δαυρὶ Φαινωῶ
 Νεσορίδης· Ἐλατον δ' ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Ναῖε δ', Σατνιόεντος εὐρρέϊταο παρ' ὄχθας,
 35 Πήδασον αἰπεινῷ· Φύλακον δ' ἔλε Λήϊτος ἥρως
 Φάργον· Εὐρύπυλος δ' Μελάνθιον ἐξενάειξεν.
 Ἀδρησον δ' ἄρ' ἐπειτα βολῷ ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ζωὸν ἔλ'· ἵππῳ γάρ οἱ ἀτυζομένῳ πεδίῳ,
 Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντῃ μυρκίνῳ, αἰκύλον ἄρμα
 40 Ἀξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὸ μὲν ἐβήτη
 Πρὸς πόλιν, ἥπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·

Naïs Abarbarea peperit insigni Bucolioni :

Bucolion autem erat filius clari Laomedontis,

Maximus natus, clandestinum verò ipsum peperit mater :

- 25 Pastor autem quum *Bucolion* esset, inter oves ei mixtus est amore & cubili !

Ea verò gravida-facta gemellos peperit filios.

Et quidem horum solvit robur & pulchra membra

Mecistieades *Euryalus*, & ab humeris arma detraxit.

Astyalum item occidit bellicosus *Polypætes*.

- 30 *Pidytem* verò *Ulysses Periclium* interfecit

Hastâ æreâ : *Teucerque Aretæonem* nobilem.

Antilochus autem *Ablerum* interemit hastâ splendenti

Nestorides : Elatum verò rex virorum *Agamemnon* ;

Habitabant autem, *Satnioëntis* pulchre-fluentis apud ripas,

- 35 *Pedasum* altam. *Phylacum* porro interfecit *Leitus* heros,

Fugientem : *Eurypylus* item *Melanthium* interfecit.

Adrastum verò deinde pugnâ strenuus *Menelaus*

Vivum cepit : equi enim ei pavore-attoniti-fugientes per-campum,

Ramo impediti myricino, curvum currum

- 40 Cùm fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem contenderunt

Ad urbem, quò alii pavore-attoniti fugiebant :

Ver. 23. — Λαομέδοντος, Πρεσβύτατος
 γυνῆ, σκέτιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ.]

—primævus Helenor,

Mæonio regi quem serva Lycimnia fur-
 tim

Sustulerat, vetitisque ad Trojam miserat
 armis. *Æn.* IX, 545.

Quæ loca *Macrobius* in eis recenset, in qui-
 bus Poëtarum "par penè splendor amborum
 est." *lib.* V, cap. 12.

Ver. 25. Ποιμαίνων δ'] *Bucolion*.

Ver. 28. Μηκισσιτιάδης] *Euryalus*; ver.
 20.

Ver. 31. Ἐλχεὶ χαλκείῳ.] Vide suprâ ad
 γ', 380.

Ibid. — Ἀρετάονα] *Al.* ἄρ' Ἐτάονα.

Ver. 38. — ἵππῳ γάρ οἱ] Quâ ra-
 tione γάρ, hîc producat; vide suprâ ad δ,
 51.

- Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο πρὸς τροχὸν ἐξεκυλίωθη,
 Πρίλῳ ἐν κονίῃσιν ὅππ' εἶσ' ὅμα· πᾶρ δέ οἱ ἔσῃ
 Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
 45 Ἀδρησεὺς δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσεται γένων·
 Ζῶγρει, Ἀτρείος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
 Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειῷ πατρὸς κειμήλια κείῳ,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
 Τῶν κέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 50 Αἴκεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ὅππ' νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 ὧς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
 Καὶ δὴ μιν τάχ' ἐμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Δάσειν ὧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
 Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ἠύδα·
 55 ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη ᾗ σὺ κήδεαι αὐτὰς
 Ἀνδρῶν; ἢ σοὶ ἄρ' ἔλασσε πεποίητο καὶ οἶκον,
 Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπιῶ ὄλεθρον,
 Χεῖρας δ' ἡμετέρας μηδ' ὄντινα γαστέρι μύτης

- Ipsē autem de curru juxta rotam devolutus est,
 Pronus in pulveribus in os: propē autem ipsum stetit
 Atrides Menelaus, tenens longam hastam:
 45 Adrastus verò deinde complexus supplex-orabat genua;
 " Vivum-cape, Atrei fili, tuque dignum accipe liberationis-pretium:
 " Multæ utique in divitis patris domo res-pretiosæ-reconditæ jacent,
 " Ætque aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum:
 " Ex quibus certè tibi largietur pater infinita dona liberationis-ergo,
 50 " Si me vivum esse audiverit ad naves Achivorum.
 Sic dixit: huic autem animum in pectoribus flectebat;
 Ac sanè ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum,
 Daturus suo famulo deducendum: verùm Agamemnon
 Obvius venit currens, & minacitèr-clamans verba fecit;
 55 " O mollis, O Menelae, cur nam verò tu sollicitus es ità de servandis
 " Hominibus? Certè tibi optimè res gesta est domi,
 " Per Trojanos: Quorum nullus effugiat grave exitium,
 " Manusque nostras: ne quidem quem in sinu mater

Ver. 42. Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο.]
 Fertur equis, curruque hæret resupinus
 inani,
 Lora tenens tamen; huic cervixque co-
 mæque trahuntur
 Per terram, & versâ pulvis inscribitur
 hastâ. *Æn.* I, 480.
 Ver. 45. — λαβὼν ἐλλίσσεται γένων. Ζώ-
 γρει, Ἀτρείος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.]
 Et genua amplectens effatur talia sup-
 plex: —
 Te precor, hanc animam serves. —
 Est domus alta; jacent penitus defossa
 talenta
 Cælati argenti; sunt auri pondera facti
 Infectique mihi. *Æn.* X, 523.
 Vocem, ἐλλίσσεται, restituit *Barneſius*. Alii

scribunt, ἐλίσσεται. Quod & ipsum ferri
 potest; eadem utique analogiâ, ac ἐλώρια.
 Vide suprâ ad d, 4. Ἐλλίσσεται tamen rec-
 tius videtur; non modò propter similia,
 ἔλλαβε, ἐλλιστάνει, ἀπολλήξει, quæ observa-
 vit *Barneſius*; sed maximè propter eandem
 ipsam vocem, ἐλλισάμην, *Odysſ.* λ', 35; &
 ν', 273; ubi Exemplaria conveniunt.
 Ver. 51. — ἔπειθε.] *Al.* ὀρινε.
 Et jam jamque magis cunctantem flectere
 sermo
 Cœperat. — *Æn.* XII, 940.
 Ver. 53. Δάσειν ὧ θεράποντι.] Ita restituit
Barneſius, ex MSS. & Edit. Vett. Rectè,
 ut mihi quidem videtur. *Al.* τῷ θερά-
 ποντι.
 Ver. 55. — αὐτὰς.] *Al.* ἑτάρας.

Κῆρον ἐόντα φέροι, μὴδ' ὅς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
60 Ἴλις ἐξαπολοίατ', ἀκήδεσσι καὶ ἀφαντοῖς.

Ὡς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφεὶς φρένας ἥρωες,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν ὥσατο χεῖρ

Ἦρῳ Ἀδρησον· τὸν δ' κρείων Ἀγαμέμνων
Οὔτα καὶ λαπαρῶν· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρεΐδης δὲ
65 Λαῶξ ἐν σήεσσι βὰς ἐξέσπασε μέλινον ἔγχος.

Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὖσας·

ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρης,
Μήτις νυῦ ἐνάρων ὑπεβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ὀπί νῆας ἴκη.

70 Ἀλλ' ἀνδρες κλίνωμεν· ἔπειτα δ' ἢ καὶ τὰ ἔκηλοι
Νεκρὸς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνηῶτας.

Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσθ.

Ἐνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηΐφίλων ὑπὸ Ἀχαιῶν

Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείησι δαμέντες,

75 Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείας τε καὶ Ἑκτορ εἶπε ποσειδάς
Πριαμίδης Ἑλένος, οἰωνοπόλων ὄχι ἀελλος·

“Infantem existentem gestet, ne is quidem effugiat : sed simul omnes

60 “Ex Ilio funditus pereant, inhumati & prorsus disperditi.

Sic locutus immutavit fratris mentem heros,

Recta admonens : ille autem à se depulit-manu

Heroëm Adrastum : hunc verò rex Agamemnon

Vulneravit ad ile ; ille verò resupinatus est : Atrides autem

65 Pede pectoribus imposito extraxit fraxineam hastam.

Nestor autem Argivos hortabatur, altum clamans ;

“O amici, heroës Danaï, famuli Martis,

“Nè quis nunc exuviarum cupidus ponè

“Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat ;

70 “Sed viros interficiamus, postea verò & his otiosi

“Corpora per campum spoliabitis mortua.

Sic fatus, concitavit ardorem & animum uniuscujusque,

Ac tum sanè Trojani bellicosos ab Achivis

In Ilium se recepissent, præ ignaviâ suâ domiti ;

75 Nisi Æneæque & Hectori dixisset adstant

Priamides Helenus, augurum longè præstantissimus ;

Ver. 62. Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν.] Παρειπών, cum sit vox composita, priorem producit eadem ratione, ac γάρ, suprâ ver. 38. Sed & vox, ἀπὸ, ultimam quâ ratione hic producat, vide suprâ ad α', 51. Sunt tamen qui scribant, ἀπαι ἔθεν.

Ver. 64. Οὔτα κατὰ λαπαρῶν.] Vide suprâ ad δ', 525 ; & ad α', 140. Αἰ. ἔτασε καλλαπαρῶν.

Ver. 70. — κλίνωμεν· — συλήσετε.] Pulcherrimè hic Senex, & ad personam convenientissimè, seipsum etiam adhuc eum exhibet, qui prælio utique committendo, non item prædæ diripiendæ interfuit. Ut rectè Eustathius : “Ορα ὅπως θαυμασίως ὁ γέρων,

τῷ μὲν καμάτι συνεσπύσθη καὶ αὐτὸς θέλει, ὡς δηλοῖ τὸ Κτείνωμεν·—Τὸ δὲ κέρδος, ἴδιον ποιῆται τῶν στρατιωτῶν· ὃ γὰρ συλήσει μὲν φησιν, ἀλλὰ συλήσετε.

Ver. 71. — τεθνηῶτας.] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 72. — ὥτρυνε μένος.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 76. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad α', 398.

Ibid. — Ἑλένος, οἰωνοπόλων.] Quâ ratione, Ἑλένος, hic ultimam producat ; item, κατὰ, ver. 64 ; & πρὶν, ver. 81 ; vide suprâ ad α', 51.

Ver.

- Αινεία τε, ἢ Ἐκτορ, ἐπεὶ πόνος ὕμμι μάλισσά
 Τρώων ἢ Λυκίων ἐκέκλιτο, ἔνεκ' ἄριστοι
 Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἔσε, μάχεσθαι τε Φρονέειν τε·
 80 Στῆτ' αὐτῶ, ἢ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
 Πάνη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὐτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
 Φύγοντας πεσέειν, δῆτοισι δ' ἡ χάρμα θυέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε Φάλαγγας ἐποτρύνητον ἀπάσας,
 Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
 85 Καὶ μάλα τειρόμενοι περ' ἀναγκαίῃ γὰρ ἐπείγεται
 Ἐκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἐπειτα
 Μητέρα σὴ ἢ ἐμῇ· ἢ δ' ἡ ξυνάγασα γεραιάς
 Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Οἴξασα κληῖδι θυέρας ἱεροῖο δόμοιο,
 90 Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαλρέςατος ἠδὲ μέγιστος
 Εἶναι ἐνὶ μεγάροισι, ἢ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
 Θῆναι Ἀθηναίης ὑπὲρ γυναισιν ἠὲ κόμοιο·
 Καὶ οἱ ὑποχέσθαι δυσκαίδεα βῆς ἐνὶ νηῶ,
 Ἦνις, ἡκέσας ἱερὸν δόμον, αἶψ' ἐλεήσει
 95 Ἄστυ τε, ἢ Τρώων ἀλόχους, ἢ νήπια τέκνα·

- “*Æneaque, & Hector, quoniam labor vobis maximè*
 “*Trojanorum & Lyciorum incumbit, quia præstantissimi*
 “*Omniem ad conatum estis, ad pugnandumque & ad consulendum;*
 80 “*State istic, & copias continete ante portas,*
 “*Quoquo versum discurrentes; prius quam in complexu uxorum*
 “*Fugientes cadant, hostibusque gaudium fiant.*
 “*Ac postquam phalanges cohortati fueritis omnes,*
 “*Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,*
 85 “*Quamvis valdè pressi: necessitas enim urget:*
 “*Hector, at tu urbem adi; dicitòque demum*
 “*Matri tuæ & mæ; eaque congregans honoratas matronas*
 “*In templum Minervæ oculos-cæliæ, in arce summâ,*
 “*Apertis clave valvis sacræ ædis,*
 90 “*Peplum, quod sibi videtur elegantissimum & maximum*
 “*Esse in cõibus, & sibi longè charissimum ipsi,*
 “*Ponat Minervæ ad genua pulchræ-comas:*
 “*Et ei voveat se duodecim boves in templo*
 “*Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam, si miserata fuerit*
 95 “*Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos;*

Ver. 77. Αινεία τε καὶ Ἐκτορ.] Vide suprâ ad 467; —ὄν τ' ἴσον ἐτίμειν Ἐκτορι δῖο, Ἀνείας.

Ver. 78. —ἐκέκλιται.] Vide suprâ ad 209 & 314.

Ver. 86. —μετέρχεο.] *Al. μετοίχεο.*

Ver. 87. —ἢ δὲ ξυνάγασα γεραιάς Νηὸν Ἀθηναίης.]

Necnon ad templum summæque ad Palladis arces

Subvehitur magnâ matrum regina cætervâ,

Dona ferens. —*Æn. XI, 477.*

Ver. 89. —Θύρας ἱεροῖο δόμοιο, Πέπλον,]

——ad templum non æquæ Palladis ibant,

——peplumque ferebant. *Æn. I, 483.*

Ver. 91. —μεγάροισι] *Al. μεγάρο.*

Ver. 92. —ὑπὲρ γυναισιν.] *Ad genua, vel, in genibus, pro eo ut Minervæ statua vel Stantis erat, vel Sedentis.*

Ver. 93. —ὑποχέσθαι δυσκαίδεα, αἶψ' ἐλεήσει]

——siqua est Heleno prudentia vati,——

——primum prece numen adora:

——deminamque potentem

Supplicibus supera donis. —*Æn. III, 433.*

Ver.

- Αἶκεν Τυδείας υἱὸν ἀπὸ γῆς Ἰλίου ἱρῆς,
 ἄγχιον αἰχμητὶν, κρατερὸν μήσσωρε φόβοιο.
 Ὀν δὲ ἐγὼ κάρτισον Ἀχαιῶν φημι γλαῖδ'·
 Οὐδ' Ἀχιλλῆά ποθ' ὦδ' γ' εἰδείμην, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
 100 Ὀνπερ φασὶ θεῶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίλυ
 Μαίνε', ὅδε τίς οἱ διώα' μένος ἰσοφαρίζειν.
 ὧς ἔφαθ'· Ἐκλῶρ δ' ἔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε·
 Πάλλων δ' ὀξέα δῶρε, καὶ στρατὸν ὄχετο πάντῃ,
 105 Ὀτρυνὼν μαχέσασθ'· ἐγειρε ἣ φύλοπιν αἰνῶ.
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν.
 Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν ἣ φόνοιο·
 Φάν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ ἔραν' ἀστερόεντος
 Τρωσὶν ἀλεξήσονται κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
 110 Ἐκλῶρ ἣ Τρώεσσιν ἐκέλευε, μακρὸν αὖσας·
 Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλειτοί τ' ὀπίκτροι,
 Ἀνέρες ἔσε, φίλοι, μνήσασθε ἣ θέρδος ἀλκῆς,
 Ὀφρ' ἂν ἐγὼ βεῖω προτὶ Ἴλιον, ἡδὲ γέρεσσιν
 Εἴπω βλαστῆσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
 115 Δαίμοσιν ἀρήσασθ', ὑποχέει δ' ἐκατόμβας,

- “ Si utique Tydei filium averterit ab Ilio sacrâ,
 “ Ferocem bellatorem, violentum artificem-fugandi-hoſtes
 “ Quem sanè ego fortissimum Achivorum arbitror esse :
 “ Nec Achillem quidem unquam sic timuimus, ducem virorum
 100 “ Quem aiunt è deâ natum esse : sed hic valdè
 “ Furit, neque quisquam ei potest viribus par esse.
 Sic dixit : Hector verò nequaquam fratri non-obsecutus est :
 Statim verò de curru cum armis defiliit in terram ;
 Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat quoquoeverſum,
 105 Concitans ab pugandum ; fuscitavitque prælium grave.
 Illi itaque conversi-sunt-a-fugâ, & adversi steterunt Achivis.
 Argivi autem pedem-retulerunt, defieruntque à cæde :
 Existimabant utique aliquem immortalium de cælo stellato
 Trojanis auxiliaturum descendisse, ed quâd ita conversi essent.
 110 Hector autem Trojanos hortabatur, altùm inclamans ;
 “ Trojani animosi, & è longinquo-vocati socii,
 “ Viri estote, amici, revocate autem strenuam fortitudinem,
 “ Tantisper dum ego ivero ad Ilium, & senibus
 “ Dixero consiliariis, & nostris uxoribus,
 115 “ Deos ut precentur, voveântque hecatombas.

Ver. 99. Οὐδ' Ἀχιλλῆά ποθ' ὦδ' γ'] No-
 tandum quanto cum artificio & hic & ubi-
 que inferatur Achilles, ut Poëma unum sit
 à capite ad calcem.

Ver. 103. — σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε]
 Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 105. Ὀτρυνὼν μαχέσασθαι.] Vide
 suprâ ad β', 451.

Ver. 106. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι
 ἔσαν]

Talibus accensi firmantur, & agmine
 denſo

Consistunt. ———— Æn. IX, 788.

Ver. 108. — ἀθανάτων.] Et rursum,
 ver. 128 & 140. Vide suprâ ad α', 398.

Ibid. — ἔραν' ἀστερόεντος.]

—— stellantis regia cæli.

Æn. VII, 210.

—— cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver.

- Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἑκτωρ
 Ἀμφὶ δὲ μιν σφυρὰ τύπτε ἢ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
 Ἀνῆλξ, ἢ πυμάτη θένεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
 Γλαῦκος δ' Ἴππολόχοιο παῖς ἢ Τυδέος υἱός
 120 Ἐς μέσον ἀμφοτέρων σσινίτῳ μεμαῶτε μάχεσθαι.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ χερδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Τὸν πρότερος προσέειπε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 Τίς γ' οὐ σὺ ἐσσι, φέρεισε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
 Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅπῳ πα μάχῃ ἐνὶ κυδιανέρῃ
 125 Τὸ πρὶν. ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἀπάντην
 Σῶ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔλχος ἔμεινας.
 Δυσήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντίοωσιν.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἔρχετ' εἰλήλασθαι,
 Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπερχανίοισι μαχοίμην.
 130 Οὐδὲ γὰρ ἔδδ' Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκούργος
 Διὶ λῶ, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπερχανίοισιν ἔλξεν.
 Ὅς ποτε μακρομένοιο Διωνύσοιο τιθλήας
 Ζεῦε κατ' ἠγάθειον Νυοσήϊον· αἱ δ' ἅμα παῖσας
 Θύοθλα χαμαὶ κατέχθον, ὥπ' ἀνδροφόνιο Λυκέρῃ

Sic utique locutus, abiit expeditè-pugnam-ciens Hector;
 Circum autem ipsi malleolos pulsabat, & cervicem corium nigrum,
 Ora, quæ extrema ambiebat scutum umbonem habens.
 Glaucus autem Hippolochi natus & Tydei filius

- 120 In medium utriusque aciei congregiebantur, animis-prompti ad pugnandum
 Hi verò cum jam propè essent, se invicem invadentes,
 Illum prior allocutus est pugna strenuus Diomedes;
 "Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum?
 "Non enim unquam vidi te pugnâ in gloriâ
 125 "Antehac: atqui nunc longè antecessisti cunctos
 "Tuâ confidentiâ, quandoquidem meam longam hastam expectasti.
 "Infeliciū fanè filii meo robori occurrunt.
 "Sin aliquis immortalium de cælo venisti,
 "Non equidem ego cum diis cælestibus pugnavero.
 130 "Non enim, nè Dryantis quidem filius fortis Lycurgus,
 "Diu vixit, qui cum diis cælestibus contendebat:
 "Qui utique furentis Bacchi nutrices
 "Persequabatur per sacrum Nysseium: illæ verò simul omnes
 "Thyrius humi projecerunt, ab homicidâ Lycurgo

Ver. 116. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 117. Ἀμφὶ δὲ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα.] Hectorem *incidentem* ita depingunt hi duo versiculi, ut tanquam ob oculos ponant.

Ver. 120. — μεμαῶτε] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 122. — βολῶ ἀγαθός] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 123. Τίς δὲ σὺ ἐσσι, φέρεισε.] Longior hæc Glauco & Diomedis collocutio, non medio est interstita prælio; sed, ut rectè notavit Eustathius, τὸν ἀγῶνα ἀρχομένην Ἑκτορα

τῆς μάχης ἀποστήσας—ὁ ποιητής, ἀνίσκει τὸ τῶ σολέμῳ ἀκμαῖν, καὶ ἀναπαύει τὸν ἀκροατὴν.

Ver. 124. Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅπῳ πα.] Differunt inter se, & ποτ' εἶδον, &, & ποτ' ὅπῳ πα, eodem modo atque apud Anglos, I never saw, & I have never seen: Quorum nempe prius ἀόριστος de præterito QUO VIS spatio temporis rectè dici possit; posterius non nisi διαρισμένως de tempore omni ad usque PRÆSENTEM diem. Quare aptissimè hic conjunctum est ὅπῳ πα, cum sequentibus προβέβηκας & εἰλήλασθαι. Vide suprâ ad α', 37.

Ver.

- 135 Θεινόμηναι βεπλήγι· Διώνυσος ἢ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἄλως κῆ' κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδίότα κραιτερόν γ' ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλή.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ρέϊα ζῶντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνος παῖς· ἐδ' ἄρ' ἔτι δῖω
140 Ἦν, ἐπεὶ αἰθανάτοισιν ἀπήχθετο παῖσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσιν θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρέρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἄρσεν ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἴκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἴππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
145 Τυδείδῃ μεγάλθυμε, τίη γῆρ' ἐρεΐνεις;
Οἷη περ φύλλων γῆρ', τοιήδε κ' ἀνδρῶν.

- 135 "Percussæ stimulo-boario; Bacchus verò fugatus
"Subiit maris undam; Thetisque excepit sinu
"Timentem: vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.
"Huic quidem postea irati sunt dii tranquille viventes,
"Et ipsum cæcum fecit Saturni filius; nec amplius diu
140 "Vixit: quoniam immortalibus exofus erat omnibus diis.
"Quare nec ego equidem cum beatis diis velim pugnare.
"Si verò quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,
"Propius accede, ut ocyus mortis ad metas pervenias.
Hunc autem vicissim Hippolochi allocutus est illustris filius;
145 "Tydide magnanime, cur genus meum percontaris?
"Qualis foliorum generatio, talis & hominum.

Ver. 135. — βεπλήγι.] Βεπλήξ δὲ, βέ-
πετρον, ἢ σφέλεκος (εὐδὲ ἀναιρετικὸς, ἢ μασιζ
γινόμεν ἀπὸ τμήματος λύσης. Eustath.

Ver. 139. — ἄρ' ἔτι δὴν] Vide supra ad α',
51.

Ver. 142. — οἳ ἀρέρης καρπὸν ἔδουσιν,]
Ἄρρα, est, γῆ ἀρμένη, Terra culta:

— incultis præstare videmus

Culta loca, & manibus meliores reddere
fœtus. Lucret. lib. I, 210.

Quem locum Lambinus ita edidit;

— incultis præstare videmus

Culta loca, & manibus meliores reddi
fœtus:

Atque ita omnino "legendum, libris omni-

"bus reclamantibus," contendit: "quoni-

"am videmus fœtus manibus reddi, hoc est

"ferri, meliores, reddere autem, quod est in

"omnibus libris, ferri non posse." Absurdè

admodum. Neque enim verum est, neque

id ait Lucretius, terræ fœtus (quod utique

voluit Vir doctus) hominum manibus me-

liores "reddi;" sed terram ipsam manibus

cultam, fœtus suos "Reddere" meliores.

Ver. 146. Οἷη περ φύλλων γῆρ'.] Locum

hunc omni tempore & laudârunt Veteres;

& imitati sunt. Simonides, in fragmentis;

"Εν δὲ τὸ κάλλιστον, Χῖος ἔειπεν αἰνῆς·

"Οἷη περ φύλλων γῆρ', τοιήδε καὶ ἀνδρῶν."

Musæus apud Clementem Alexandrinum,

Strom. VI,

"Ὡς δ' αὐτὰς καὶ φύλλα οὖσι ζείδωρος ἄρρα·

"Ἄλλα μὲν ἐν μελήσιν ἀποφθίνει, ἄλλα δὲ

φύει·

"Ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπων γενεὴ καὶ φύλλον ἐλίσσεται.

Quos quidem versus Homerum ipsum ex Mi-

seo antiquiore imitatum fuisse existimavit

Clemens: Sed Scriptoris Homero recentioris

fuisse, vel ex eo satis liquet, quod ἀποφθίνει

penultimam corripiat: Vide supra ad β, 43.

Pindarus, Pythior. Od. VIII, sub finem;

"Ἐπάμεροι τί δέ τις; τί δ' ἔστι;

Σκίαις ὄναρ ἀνθρώποι.

Sophocles, in Ajace;

"Ὅρα γὰρ ἡμᾶς εἰδὴν ὄντας ἄλλο πλὴν

Εἰδῶλ' ὅσοι περ ζάμεν, ἢ κυφὴν σκιάν.

ver. 125.

Euripides, apud Plutarchum de Consolatione;

Κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπίμοις παγῆς αὐτῆς,

Θιπτᾶν τε γενεά· τοῖς μὲν αὖξεται βίος,

Τῶν δὲ φθίνει τε καὶ κτερίζεται πάλιν.

Aristophanes, in Avibus;

"Ἄγε δὴ εὖ σὺν ἀνδρὲς ἀμαυρόβιοι, φύλλον

γενεὰ προσήμοιοι,

"Ὀλιγοδραχέες, πλάσματα πηλῆ, σκισιδία

φύλ' ἀμύνοντα,

"Ἀπῆλτες, ἐρημέριοι, ταλαὶ βροτοὶ, ἀνέρες εἰ-

κελόνεργοι. ver. 686.

[Quorū quidem versuum r̄ythmum quī aū-

ribus accipere velit, eos ad sequentem nor-

nam exigere oportebit:

- Φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμῷ χαμαΐδ' ἔχει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
 Τηλεθάσσα φύει, ἔαρ' δ' ὀπιγίνε' ὤρη.
 Ὡς ἀνδρῶν γένε', ἢ μὲν φύει, ἢ δ' ἀπολήγει.
 150 Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὅφρ' εὖ εἰδῆς
 Ἡμετέρῳ γένει, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
 Ἔσι πόλις Ἐφύρη, μυχῶ Ἀργεῖ' ἱπποβότοιο,
 Ἐνθάδε Σίσυφ' ἔσκεν, ὃ κέρδις ἦν ἀνδρῶν,
 Σίσυφ' Αἰολίδης· ὃ δ' ἄρ' Ἰφιδάμανος τέκεθ' ἦν.
 155 Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικλεν αἰμύμονα Βελλεροφόντῳ.
 Τῷ δ' ἔπειτα κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
 Ὀπασαν· αὐτὰρ οἱ Πραεῖτος καὶ ἐμήσατο θυμῷ.
 Ὅς ῥ' ἐκ δῆμ' ἔλασεν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
 Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκῆπτρῳ ἐδάμασσε.)
 160 Τῷ δ' ἔπειτα γυνὴ Πραεῖτος ἐπεμήνατο, δῖ' Ἀντίκω,
 Κρυπταδίῃ Φιλότῃ μιγήμεναι· ἄλλα τὸν ἔτι

“ Folia alia quidem ventus humi fundit, alia vero sylva

“ Germinans producit; verisque succrescunt tempore:

“ Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa verò definit.

150 “ Si verò vis & hæc discere, ut benè cognoscas

“ Nostram stirpem, multi utique ipsam homines nōrunt:

“ Est urbs Ephrya, in recessu Argi equis-apti;

“ Ibi Sisyphus fuit, qui prudentissimus erat mortalium,

“ Sisyphus Æolides; Is autem Glaucum genuit filium:

155 “ Ac Glaucus genuit laudatissimum Bellerophonem:

“ Huic autem dii pulchritudinēque & virtutem amabilem

“ Præbuerunt; sed ei Prætes mala molitus est animo;

“ Qui è civitate expulit: (quoniam Prætes multò potentissimus erat

“ Argivorum: Jupiter enim ei illos sub sceptro subdiderat.)

160 “ Cum hoc utique uxor Præti furiosè-cupierat, nobilis Antea,

“ Clandestino amore misceri; sed neutiquam

Βοσῶν, βοσῶν, βοσῶν, βοσῶν | βοσῶν, βοσῶν,
 βοσῶντος.]

“ Ἀρ. δὲ | εὐσιν αὖ | δρεῖ αἶμα | ῥέβρι | φύλ-
 λων | γενεᾷ | προσόμοιοι.]

Horatius denique, in *Arte Poëtica*;

Ut silvæ foliis pronos mutantur in annos,

Prima cadunt: ————— ver. 60.

Vel, ut emendavit Criticorum maximus,
 Bentleyus;

Ut silvis folia privos mutantur in annos,

Prima cadunt. —————

Ver. 147. — ὕλη] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 152. Ἔσι πόλις Ἐφύρη]

Urbs antiqua fuit, ————— *Æn.* I, 16.

Cæterum quâ ratione vox πόλις, hîc ultimam producat; item αὐτὰρ, ver. 157; & γάρ, ver. 159; vide suprâ ad α', 51. Porro de *longâ* hâc oratione, vide suprâ ad ver. 123.

Ibid. — μυχῶ Ἀργεῖος]

———— vasto submotâ recessu.

Æn. VIII, 193.

Ver. 153. — κέρδις] Συντάκτατος, ὡς ὁ Γλαῦκος φησι. Μίσση δὲ λέξις ἐστὶ τὸ Κέρδι-
 σος. Οὐ γὰρ ἐβίβη βλασημῶν ὁ Γλαῦκος τὸν

πρόγονον, κλεπτίστατον ἀλθῶς ὄντα. *Eustath.*

Ver. 155. — αἰμύμονα] Insignem; non utique ad omnem virtutem, (vide ver. 200,) sed — κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν. Item ad castitatem, ver. 161.

Ver. 156. — ἠνορέην ἐρατεινὴν] Virtutem in bello, non sævam & ferocientem, sed cum humanitate conjunctam.

Ver. 158. Ὅς ῥ' Qui utique. Qui scilicet: Vide suprâ ad ε', 858.

Ibid. — πολὺ φέρτερος] Prætes videlicet.

Ver. 160. Τῷ δ' Istud, Τῷ δ', hoc in loco, non illud est, quod Romani dicunt, Huic autem; sed, Huic videlicet. Indicat enim, quam demum ob causam Bellerophonem expulerit Prætes.

Ibid. — δῖ' Ἀντίκω.] Εἰρωνικῶς, inquit Scholiastes. At nihil opus. Δίος enim dicitur quis, non ad probitatem Morum, sed ad pulchritudinem, nobilitatem, aut similia.

Ver. 161. — ἀλλὰ τὸν ἔτι Παιδ' ἀγαθὰ φρονέοντα.] Τὰ μὲν εἰκότα καὶ συνήθη κατὰ λόγον περαιομένα, τῷ ὅφ' ἡμῖν ἀποδίδωσι. Καὶ λέγει

- Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόνῳ.
 Ἡ δ' ὑψιστάμενη Προΐτου βασιλῆα προσηύδα·
 Τεθναίης, ὦ Προΐτ', ἡ κἀκίανε Βελλεροφόνῳ,
 165 Ὃς μ' ἔβλεν Φιλότῃ μιγήμεναι ἐκ ἐθέλσῃ.
 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἀνακίᾳ χόλος λάβεν, οἷον ἄκυσ·
 Κτεῖναι μὲν ῥ' αἰεεῖνε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
 Πέμπει δέ μιν Λυκίῳδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
 Γεγύφας ἐν πίνακι πικρῷ θυμοφθόρα πολλά·
 170 Δείξαι δ' ἠνώγει ὦ πειθερῶ, ὅφρ' ἀπόλοιτο.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίῳδε θεῶν ὑπ' αἰμύμονι πομπῇ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίῳ ἴξε, Ξάνθον τε ρέουσα,
 Προφρονέως μιν τίεν ἀναξ Λυκίης εὐρείης·
 Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βῆς ἱέρδυσεν.
 175 Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ἥτε σῆμα ἰδέσθῃ,
 Ὅ, τίς ῥά οἱ γαμβροῖο παῖδ' Προΐτιο φέροισι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβρῶ,
 Πρῶτον μὲν ῥά Χίμαιραν αἵμαμακέτῳ ἐκέλευσε
 180 Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔλιν θεῖον γένος, ἐδ' ἀνθρώπων,
 Πρόσθε λέων, ὅπιθεν δ' δρεγίκων, μέσση δ' χίμαιρα,
 Δεινὸν ἀποπνέισσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

“*Peruasit bonâ-mente-prædito prudenti Bellerophonti.*

“*Illa verò mentita, Prætum regem sic allocuta est ;*

“*Moriendum tibi statue, ô Præte, vel interfice Bellerophontem,*

165 “*Qui mihi voluit Amore misceri nolenti.*

“*Sic dixit : at regem ira occupavit, eo-quod-talia audierat :*

“*Interficere quidem nolebat, religioni enim habuit id in animo,*

“*Misit autem ipsum in Lyciam, deditque is literas perniciosas,*

“*Scribens in tabellâ complicatâ exitalia multa ;*

170 “*Ostenderêque jussit suo socero, quo periret.*

“*Itaque ille abiit in Lyciam, deorum fausto ductu :*

“*Sed quandò jam ad Lyciam pervenisset, Xanthûmque fluentem,*

“*Propenso-animo ipsum honoravit rex Lyciæ latæ.*

“*Nempe per-novem-dies eum hospitaliter-excepit, & novem boves sacrificavit :*

175 “*Verùm ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora,*

“*Tum quidem ipsum interrogavit, & petiit literas videre,*

L “*Quid utique sibi genero à Præto ferret.*

“*At postquam literas exitiales accepit generi,*

“*Primum quidem Chimæram insuperabilem eum jussit*

180 “*Interficere : hæc utique erat divinum genus, non hominum,*

“*Antè leo, post autem draco, media verò capra,*

“*Terribilem spirans ignis vim ardentis.*

λίγυ δῆπου, —“ ἀλλὰ τὸν ἔτι Πεῖθ' ἀγαθὰ *suprà ad ε', 477.*

“ φρονέοντα.” *Plutarch. in Coriolano.*

Ver. 163. — βασιλῆα.] Vide suprà ad

ε', 265.

Ver. 168. — πόρεν δ' [ὅγε.] Quàm non

supervacaneum sit istud, εἴη, vide suprà ad

γ', 409.

Ver. 175. — ῥοδοδάκτυλος ἠώς.] Vide

suprà ad ε', 477.

Ver. 176. — μιν ἱέεινε] Quâ ratione,

μιν, hîc producat ; similiterque, πάλιν,

ver. 189 ; & μὲν, ver. 194 ; itemque ul-

tima vocis, θυγατέρα, ver. 192 ; vide su-

prà ad ε', 51.

Ver. 177. “Ο, τίς ῥά.”] Quid scilicet. Vide

suprà ad ε', 858.

- Καὶ τῷ μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 Δώτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσαστο κυδαλίμοισι.
 185 Καρτίσιω δὴ τῷ γε μάχῃ φάτο δῦμῃαι ἀνδρῶν.
 Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνε Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
 Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε.
 Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
 Εἶσε λόχον· τοὶ δ' ἔτι πάλιν οἰκόνδε νέοντο.
 190 Πάντας γὰρ κατέπεφνε ἀμύμων Βελλεροφόντης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεὸς γόνον ἥν' ἐόντα,
 Αὐτῷ μὲν κατέρυκε, δίδῃ δ' ὄγε θυγατέρα ἦν.
 Δῶκε δὲ οἱ τιμῆς βασιληίδος ἡμισυ πάσης.
 Καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμνος τάμον ἔσοχον ἄλλων,
 195 Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρέρης, ὅφρα νέμοιτο.
 Ἢ δ' ἔτεκε τέια τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
 Ἰσάνδρον τε, καὶ Ἰππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
 (Λαοδάμειῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς,
 Ἢ δ' ἔτεκε ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυσίων.)
 200 Ἄλλ' ὅτε δὴ κακείνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
 Ἦτοι ὁ καππεδίων τὸ Ἀλφειὸν οἶος ἀλάττω,

“ Et hanc quidem interfecit, deorum signis fretus

“ Secundò verò, cum Solymis pugnavit inclytis :

185 “ Acerrimam certè hanc pugnam dicebat se iniisse virorum.

“ Tertio verò, interfecit Amazonas viragines.

“ Huic autem redeunti callidam fraudem aliam struxit :

“ Delectis ex Lyciâ latâ viris fortissimis,

“ Collocavit infidias : ii verò nequaquam rursus domum redierunt ;

190 “ Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.

“ Sed quando jam cognôrat hunc dei sobolem præclaram esse,

“ Illic ipsum detinuit, deditque is filiam suam :

“ Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.

“ Quin & ei Lycii portionem-agri dederunt separatam, præstantem cæteris,

195 “ Amœnam, & vitiferam & arabilem, ut coleret.

“ Illa verò peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,

“ Isandrumque & Hippolochum & Laodameam.

“ (Cum Laodameâ quidem concubuit providus Jupiter,

“ Hæcque peperit deo-parem Sarpedona bellicosum.)

200 “ Sed quando jam & ipse [Bellerophon] exofus-fuit omnibus diis,

“ Sanè is per campum Aleium solus errabat,

Ver. 188. Κρίνας] Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 191.—ὅτε δὴ γίγνωσκε] Ex virtute scilicet & rebus gestis.

Ver. 192.—γε] Non Prætus, (ut absurdè Spondanus ad ver. 144,) sed Rex Lyciæ Præti socer. De syntaxi, vide suprâ ad γ', 409.

Ibid.—θυγατέρα] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 194. Καὶ μὲν οἱ.] Barnesius edidit Καὶ μὴν οἱ. Sed nihil opus.

Ver. 195. Καλόν] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 197 & 203. Ἰσάνδρον] Al. Πίσανδρον.

Ver. 198.—παρελέξατο] Vide suprâ ad β', 515.

Ibid.—μητίετα] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 199.—χαλκοκορυσίων] Vide suprâ ad β', 1.

Ver. 200.—ὅτε δὴ κακείνος] “ Quam-
 “ ἔς ipse Bellerophon.” Cæterum cuius de-
 mum criminis pœnas lueret Bellerophon, id
 verò non meminit Glaucus, nè genus suum
 dedecoraret : Ut rectè annotavit Porcius.
 Aristoteles citat hunc versum, Αὐτὰρ ἴσσι
 καὶ ἔτος—. Probl. XXX, 1.

Ver. 201. Ἦτοι ὁ καππεδίων τὸ Ἀλφειόν] qui

- Ὀν θυμὸν κατέδωκ, πᾶτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
 Ἰσάνδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἄτ' πολέμοιο,
 Μαρνάμηνον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
 205 Τίω ᾗ χολωσαμένη χρυσὴν Ἄρτεμις ἔκλινε.
 Ἴππολόχ' δέ μ' ἔτικτε, ἣ ἐν τῷ Φημί γνέσθ'·
 Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καὶ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 Αἰὲν ἀειδύμεν, ἣ ὑπεύροχον ἐμμεναί' ἄλλων·
 Μηδὲ γ' ὅτ' πατέρων αἰχμῶν ἐμῶν· οἱ μέγ' ἀριστοί.
 210 Ἐν τ' Ἐφύρῃ ἐγέρωντο, ἣ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·
 Ταύτης τοι γνέης τε ἣ αἵματ' εὐχομαι εἶναι.
 Ὡς φάτο· γήθησεν ᾗ Βοιωτὸς ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ἐλχος μὲν κατέπηξεν ὅππῃ χθονὶ περλυβοτέρῃ,
 Αὐτὰρ ὁ μελιχίοισι προσσηύδα ποιμένα λαῶν·
 215 Ἥ ῥά νύ μοι ξείνος πατρώϊός ἐστι παλαιός·
 Οἶνός γάρ ποτε δῖος αἰμύμονα Βελλεροφόντιον
 Ξένισ' ἐνὶ μεγάροισιν, εἵκοσιν ἡματ' ἐρύξας·
 Οἱ ᾗ ἣ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
 Οἶνός μὲν ζωῆεσθ' δίδε Φοῖνικι φαεινόν,

“ Suum animum exedens, vestigia hominum vitans.

“ Isandrum verò ejus filium Mars, infatigabilis belli,

“ Pugnantem adversus Solymos interfecit inclytos.

205 “ Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.

“ Hippolochus verò me genuit, & ex hoc dico me natum esse :

“ Misit autem me ad Trojam, & mihi valde multa mandavit,

“ Ut semper fortissimè rem gererem, & superior virtute essem atis ;

“ Neque genus patrum dedecorarem ; qui quàm fortissimi

210 “ Inque Ephyrâ extiterunt & in Lyciâ latâ.

“ Hoc tibi ex genereque & sanguine glorior esse.

Sic dixit ; lætatus autem est pugnâ strenuus Diomedes :

Hastam quidem defixit in terram almam,

Atque ipse blandis verbis allocutus est pastorem populorum ;

215 “ Certe mihi hospes paternus es vetus :

“ Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem

“ Hospitio-excepit in ædibus, viginti dies retentum :

“ Hi autem & sibi mutuò dederunt xenia pulchra :

“ Oeneus quidem balteum dedit puniceo-colore fulgentem,

Qui miser in campis mærens errabat *A-*
leis.

Ipse suum cor edens, hominum vestigia
vitans. *Cic. Tusc. Quæst. l. 3.*

Τὸ Ἀλκίον, ἀρὰ γὰρ τὸ ἀσπερον, καὶ μὴ ἔχον
λῆρα ; ἔχ' ἄλλ' ἐκ τῶ, οἷον αὐτὸν ἐν αὐτῷ
ἀλᾶσθαι. *Porphyr. Quæst. Homeric. 11. Dio-*
genes Laërtius similiter de *Heraclito* ; Καὶ
τέλος, μισανθρώπων καὶ ἐκπατήσας, ἐν τοῖς
ἔργοις διπλάτο, πᾶς σιτῶμενος καὶ βοτάνας. *in*
vitâ Heraclit. Quæritque *Aristoteles*, διὰ
τί πάντες, ὅσοι περὶ τοὺς γηγόντας ἀνδρες, ἢ
κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποίησιν, ἢ τέχ-
νας, φαίνονται μελαγχολικοὶ ὄντες ; — οἷον λέ-
γεται τῶν τε ἡρώων τα περὶ τὸν Ἡρακλῆα,
— ἔτι δὲ τὰ περὶ Αἰάντα καὶ Βελλεροφόντην.

— καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώων. ὁμοιοπα-
θεῖς φαίνονται τῷ τοῖς. *Problem. XXX, 1.*

Ver. 205. Τὴν δὲ] *Laodaméam.*

Ver. 208. — ὑπεύροχον] *Vide supra ad β',*
426.

Ver. 209. Μηδὲ γένος πατέρων ἀισχυνέμεν]
— in antiquam virtutem animosque
viriles

Et pater *Æneas*, & avunculus excitat
Hector. *Æn. III, 342.*

Ver. 212. — ἑσὼν ἀγαθός] *Vide supra*
ad β', 408.

Ver. 217. Ξένισ' ἐνὶ] *Vide supra ad α', 140.*

Ver. 218. — καλά.] *Vide supra ad β', 43*

Ver. 219. Οἶνός μιν ζωῆεσθ' δίδε.]

R 3

Ille

- 220 Βελλεροφόνῃς ἣ χρύσειον δέπας ἀμφικύπελλον
 Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν, ἐν δώμασ' ἑμοῖσι.
 Τυδέα δ' εἰ μέμνημαι ἐπεὶ μὲν ἔτι τυτθὸν ἐόντα
 Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
 Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξείνος φίλος Ἀργεῖ μέσσω
 225 Εἰμί· σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἴκωμαι.
 "Ἐλχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα ἢ δι' ὁμίλῃ·
 Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοὶ τ' ὀπίκεροι,
 Κτείνειν, ὃν κε θεὸς γε πόρῃ ἢ ποσσὶ κίχέω·
 Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοί, ἐναϊρέμεν, ὃν κε διώηαι
 230 Τόλχεα δ' ἀλλήλοισι ἐπαμείφομεν· ὄφρα ἢ οἶδε
 Γνώσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρῷοι εὐχόμεθ' εἶναι.
 "Ὡς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων αἰξάντε,
 Χεῖρας τ' ἀλλήλων λαβέειν, ἢ πειρώσαντο.
 "Ἐνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδῃς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
 235 "Ὅς πρὸς Τυδείδῃ Διομήδεα τόλχε' ἄμειβε,
 Χρύσεια χαλκείων, ἐκατόμβοι ἐννεαβοίων.

- 220 " Bellerophontes autem aureum poculum duplex rotundum :
 " Et id ego reliqui, cum *buc*-profisciscer, in ædibus meis,
 " Tydeum verò non memini ; quoniam me adhuc parvulum existentem
 " Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiae Achivorum.
 " Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo in medio
 225 " Sum ; tu autem in Lyciâ, siquando Lyciorum ad gentem venero.
 " Hastis verò alter alterum *petere* vitemus & in turbâ :
 " Multi quidem enim mihi Trojani, inclytique socii,
 " Quorum occidam quemcunque deus obtulerit, & pedibus assequutus fuero :
 " Multique vicissim tibi Achivi, quorum interficias quemcunque possis :
 230 " Arma verò inter nos permutemus, ut & hi
 " Nòrint, quod hospes paternos profitemur nos esse.
 Sic utique loquuti, de curribus defilientes,
 Manusque mutuò prehenderunt, & fidem-dederunt.
 Tum verò Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,
 235 Qui cum Tydide Diomede arma permutavit,
 Auræ æneis, centum-boves-valentia novem-boves-valentibus.

Illi mihi insignem pharetram, Lyciasque sagittas

Discedens, chlamydemque auro dedit intertextam,

Frænaque bina meus quæ nunc habet aurea Pallas :

Ergo & quam petitis, juncta est mihi fædere dextra. *Æn.* VIII, 166.

Ver. 220.—*χρύσειον δέπας.*] Pronunciabatur χρυσόν. Vide suprà ad β', 268.

Ibid.—*ἀμφικύπελλον.*] Vide suprà ad α', 584.

Ver. 225.—*ὅτε κεν*] Qui istud κεν omiserit, vel aliâ voculâ mutaverit ; is demum sentiet, quàm non sit ad sententiam supravacaneum. Vide suprà ad α', 56 ; & β', 158 ; & γ', 858.

Ver. 231.—*ὅτι*] Vide suprà ad α', 537.

Ver. 234.—*φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.*] *Q*

ἔστιν, ἐξαίρετος ἐποίησιν, ὡς τῷ Πορφυρίᾳ δοκεῖ, διὰ τὸ τοιαύτην φιλοτιμίαν ἐνδείξασθαι, καὶ μὴ γλισχρεύσασθαι περὶ τὴν τῷ ξείνῳ ἀξίωσιν.—
 "Ἐν δὲ τοῖς ἔξῃς, τὸ, φρένας ἐξέλετο Ζεὺς, σαφὲς ἐπὶ Ἀφροδίτῃς κεῖται. *Eustath.* Vide infrà p', 470 ; & τ', 137.

Ver. 236. Χρύσεια χαλκείων, ἐκατόμβοι ἐννεαβοίων.] *Fulvius Ursinus*, ad *Virgil. Æn.* III, 549, tres versus ex *Homero* & *Virgilio* affert, quorum membra bina in *Sonum* istum *confimilem* exeant, quem in linguis recentioribus *Ryebutum* vulgò appellare solent :

"Ἐκ μὲν Κρητῶν, γένος εὐχομαι ἐννεαβοίων.
Odys. ζ', 199.

Χρύσεια χαλκείων, ἐκατόμβοι ἐννεαβοίων.
Iliad. ζ', 236.

Cornua velatarum obvertimus antennarum.
Æn. III, 549.
Verum

- Ἐκλῶρ δ' ὡς Σκαίᾳς τε πύλας ἢ Φηγὸν ἵκανεν,
 Ἄμφ' ἄρ' αἶψα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,
 Εἰρόμηναι παῖδάς τε, κασιγνήτας τε, ἕτας τε,
 240 Καὶ πόσιαις· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὐχεσθ' ἀνώγει
 Πάσας ἐξείης· πολλῇσι ᾗ κῆδ' ἐφῆπτο.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πελαῖοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
 Ξεστῇσ' αἰθέσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Πενήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
 245 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε παῖδες
 Κοιμῶντο Πελαῖοιο παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισι·
 Κεχρῶν δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἐνδοθεν αὐλῆς
 Δώδεκ' ἔσαν τέγροι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε γαμβροί
 250 Κοιμῶντο Πελαῖοιο παρ' αἰδοῖης ἀλόχοισιν·
 Ἐνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίῃ ἦλυθε μήτηρ,
 Λαοδίκην ἐσάγασα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστων,

- Hector autem ut ad Scaësq̄ue portas & fagum pervenit,
 Circa utique ipsum Trojanorum uxores currebant & filię,
 Percontantes de filiisq̄ue, fratribusq̄ue, amicisq̄ue,
 240 Et maritis; ille verò deinceps diis supplicare jussit
 Omnes ordine: multis autem mala impendebant.
 Sed quando jam ad Priami domum perpulchram pervenisset,
 Fabrefactis porticibus extructam; nempe in eā
 Quinquaginta inerant thalami ex polito lapide
 245 Propè se invicem ædificati; ubi filii
 Cubabant Priami, apud legitimas uxores.
 Filiarum autem è-regione oppositi intra atrium
 Duodecim erant sub-recto thalami ex polito lapide,
 Propè se invicem ædificati; ubi generi
 250 Cubabant Priami, apud pudicas uxores:
 Ibi ei mitis obvia venit mater,
 Ad Laodicen iens, filiarum formâ præstantissimam;

Verùm in trium horum exemplorum posterio-
 ribus duobus, à scopo aberravit vir erudi-
 tus. Neque enim —κίων ὅ —βοίων simi-
 lem istum sonum in diphongis dissimilibus
 efficiunt; neque, in ultimo versu, sibi om-
 nino respondent, in membri utriusque exi-
 tu, —tarum & —narum; sed —la-
 tar' & —narum, quorum utique sonus est
 dissimillimus:

Cornua volatar' obvertimus antennarum.
 Porro, valde pueriliter ad hunc versum Ho-
 meri annotat Scholiastes; Κεφάλυται δὲ ὑπὸ
 τῷ μέτρῳ εἰπεῖν, δικαβοίων: Quasi verò non
 facillimè, si id postulasset sententia, dicere
 potuisset,

Χρύσεια χαλκίων, ἱκατόμμοισι δικαβοίων·
 Quà de licentiâ, (quæ & rursus ver. 240,
 in voce πόσιαις, occurrit;) vide suprâ ad α,
 51.

Ver. 237. —Φηγόν] *Al. Φύργοι*

Ver. 244. Πενήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι.]
 Quinquaginta illi thalami, spes tanta ne-
 potum,
 Barbarico postes auro spoliisque superbi.

Æn. II, 503.

Ver. 245 ὅ 249. Πλησίοι] *Al. πλησίον.*

Ver. 248. —τέγροι] ὑπερφοῖ. *Schol.*

Ver. 251. —ἦλυθε] Vide suprâ ad γ,

205.

Ver. 252. Λαοδίκην ἐσάγασα,] Εἰς Λαοδί-
 κης θάλαμον ὑπάγασα· πρὸς Λαοδίκην πορευο-
 μένη. *Schol.* Similiter Porphyrius: Τὸ, ἐσά-
 γασα, ἐκ ἐστὶ κατὰ τὸ συνθεῖς, οἷον εἰσφέρειν
 —ὧς γάρ, “ἐξαγαγόντες,” ἐκπορευθῆναι
 τῷ πεδίῳ —ὁμοίως τῷ, “ἐσάγασα,” κέχρη-
 ται. *Quæst. Homeric. 17.* Item Eustatbius:
 Εἰς ἣν [Λαοδίκην] ἡ Ἐκάβη ἀπῆλθε, ἐντυχα-
 νει τῷ Ἐκλῶρι. —Ἐνταῦθα δὲ καί ται τὸ
 “ἐσάγασα,” ἀντὶ τῷ “εἰσέρχαι” ἢ “ὑπά-
 γειν.”

- Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπειτα τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε
 Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασυῶ εἰλήλασθαι ;
 255 Ἡ μάλα δὴ τείρεσι δυσώνυμοι ἦες Ἀχαιῶν
 Μαρνάμενοι πρὸ ἄστυ· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
 Ἑλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλιθ'· Διὶ χεῖρας ἀναχεῖν.
 Ἀλλὰ μὲν ὄφρα κέ τοι μελιθεῖα οἶνον ἐνείκω,
 ὣς παύσης Διὶ πατρὶ ἢ ἄλλοις ἀθανάτοισι.
 260 Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεται, αἶ κε πύθοιτο·
 Ἄνδρ', ἢ κεκμηῶτι μὲνθ' μέγα οἶνθ' αἶξει,
 ὣς τιμὴν κέκμηκας, ἀμυνῶν σοῖσιν ἔτησι.
 Τὼ δ' ἡμέβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολθ' Ἐκτώρ·
 Μῆ μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
 265 Μῆ μὲν ὀλογνώσσης, μένεθ' δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
 Χερσὶ δ' ἀνίπλοισιν Διὶ λείβειν αἶθοπα οἶνον
 Ἄζομαι· ὃ δέ πη ἐς κελαινέφει Κρονίωνι
 Λίματι ἢ λύθρῳ πεπαλασμένον εὐχετάαδ'·
 Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθλιωαῖης ἀγέλεις

Inque ejus hæsit manu, verbâque fecit, & compellavit ;

"Fili, cur relicto prælio aspero venisti ?

- 255 "Certè valdè jam premunt detestandi filii Achivorum,
 "Pugnantes circa urbem : te autem, *credo*, huc animus impulit
 "Profectum, ex summâ arce Jovi manus attollere.
 "Sed mane, donec tibi dulce vinum attulero,
 "Ut libes Jovi patri & cæteris immortalibus :

- 260 "Primum ; deinde & ipse reficiaris, si biberis :
 "Viro utique defatigato robur valde vinum auget,
 "Sicut tu defatigatus es, pugnans *pro* tuis civibus.
 Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expeditè-ciens Hector
 "Nè mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,

- 265 "Nè me enerves, roboris autem viriumque obliviscar.
 "Manibus autem illotis Jovi libare nigrum vinum
 "Vereor : nec ullo-modo *fas* est nubes-atras-cogenti Saturnio
 "Sanguine & tabo inquinatum vota facere.
 "Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatrix

Ver. 254 & 262. — εἰλήλασθαι, — κέκμηκας.] Vide supra ad α, 37.

Ver. 255. Ἡ μάλα δὴ τείρεσι — πρὸ ἄστυ· σὲ — χεῖρας ἀναχεῖν.] Sunt qui hæc ita accipiant, ut sit interrogatio, *An valdè jam &c?* Nec quidem id malè. Ego tamen quominus ita accipiam, faciunt tum particulæ istæ, *μάλα δὴ*· tum id quod postea occurrat, ver. 386. — ἔνεα· αἶεσι τείρεσθαι Τρώας, μέγα δὲ κρείττεσ εἶναι Ἀχαιῶν.

Ver. 259. — ἀθανάτοισι.] Vide supra ad α, 398.

Ver. 261. — κεκμηῶτι.] Quâ analogiâ ex *τεθνηῶτι*, fit *τεθνηῶτι*, *τεθνηῶτι*, & inde, linguâ Ionicâ, *τεθνηῶτι* & *τεθνηῶτι*, eâdem analogiâ fit *κεκμηῶτι*, *κεκμηῶτι*, *κεκμηῶτι*, inde *κεκμηῶτι*.] Vide supra ad β, 818.

Ver. 263. — κορυθαίολος.] Vide supra ad β, 816.

Ver. 264. — πότνια μήτηρ.] Scholiastes & Eustathius in Commentario ; πότνια μήτηρ.

Ver. 266. — ἀνίπλοισιν.] *Αἱ ἀνίπλοισι.*

Quod perinde est. Vide ad γ, 51.

Me bello è tanto digressum & cæde recenti.

Attrectare nefas, donec me flumine vivo

Abluero. — *Ἄπ. II, 719.*

Ibid. — αἶθοπα οἶνον.] Vide supra ad α, 462.

Ver. 267. — Κρονίωνι.] Vide supra ad α, 397.

Ver. 269 & 279. — ἀγέλεις.] Vide supra ad δ, 123.

Ver.

- 270 Ἐρχεο σὺ θύεαςιν, ἀόλλισασα γεργιάς·
Πέπλον δ', ὅσις τοι χαρέςατο ἡδὲ μέγιστος
Ἔσιν ἐνὶ μεγάρῳ, καὶ τοι πολὺ φίλτατο αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθλιωαῖος ὅππῃ γένασιν ἡυκόμοιο,
Καὶ οἱ ὑπαρχέσθ' δυοκαίδεκα βῆς ἐνὶ νηῶ,
275 Ἦνις, ἡκέσας ἱερὰ σέμεν, αἶκ' ἐλεήσῃ
Ἄσυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
Αἶκεν τυδέ τοι υἱὸν ὑπόχρη' Ἰλίου ἱρῆς,
Ἀγχιον αἰχμητῶν, κρεττόν μῆσσε φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθλιωαῖος ἀγελείης
280 Ἐρχο· ἐγὼ δ' ἵ Πάριον μετελῶσομαι, ὄφρα καλέσω,
Αἶκ' ἐθέλῃς· εἰπόντος ἀκχέμεν ὥς κεν οἱ αὔθι
Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Περίωμω μεγάλητορ, τοῖό τε παυσίν.
Εἰ κείνον γε ἴδοιμι κατελθόντ' αἶδος εἴσω,
285 Φαίλω κεν φρέν' αἰτέρῃς οἷζύος ἐκλελαθέσθ'.
Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἵ μολῶσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο· καὶ δ' ἄρ' ἀόλλισαν καὶ ἄσυ γεργιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώντα,

- 270 "Vade cum sufficientis, congregatis honoratis matronis :
"Peplum autem, quod tibi elegantissimum & maximum
"Est in domo, & tibi longè charissimum ipsi,
"Hoc pone Minervæ ad genua pulchræ-comas,
"Et ei vove te duodecim boves in templo
275 "Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam ; si miserata fuerit
"Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos :
"Si Tydei nempe filium averterit ab Illo sacrâ,
"Feroce bellatorem, violentum artificem-fugandi-boves.
"Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatrix
280 "Vade : ego autem Paridem adibo, ut vocem,
"Si velit dicentem audire : utinam ei illic
"Terra dehiscat : magnum enim ipsum Olympius nutritiv detrimentum
"Trojanisque, & Priamo magnanimo, ejusque filiis.
"Si illum utique viderem descendentem in orcum,
285 "Existimârim equidem animum meum ingrata ærumnæ obliturum.
Sic dixit ; hæc verò profecta ad ædes ancillis
Mandata dedit : & illæ congregarunt per urbem matronas-honoratas.
Ipsa autem in repositorium descendit odoribus-fragens,

Ver. 270.—ἀόλλισασα] Ità restituit
Barnesius. Rectè, ut opinor. Vide ad ver.
287 ; & suprâ ad α', 140. Al. ἀόλλισασα.
Ver. 273.—ἐπὶ γένασιν] Vide suprâ
ad ver. 92.

Ver. 285. Φαίλω κεν] Non vacat istud, κεν·
"Existimârim equidem ;" "Crediderim uti-
"que." Fortè tamen rectiùs ad εὐσανίαν
legas, (quod in editionem Barnesianam casu
videtur irrepsisse,) φαίης κε φρέν', quàm, φαίης
κεν φρέν'. Sed hoc, levioris est momenti.
Porro, pessimè hunc locum interpretatur
Scholiastes, ὑπολάβοιμι ἄν "Αὐτὸν Ἐκεῖνον"
ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶναι. Verùm paulò

infra, rectiùs ; τὴν "Ἐμὴν" φρένα τῆς
αἰτέρῃς οἷζύος ἐπιλαθέσθαι.

Ibid.—αἰτέρῃς] Al. αἰτέρῃς. Minus
rectè.

Ver. 286.—ποτὶ μέγαρ'] Quâ ratione,
ποτὶ, hîc ultimam producat ; item Κισσῆς,
& ἀλοχός, ver. 299 ; & Διὶ, ver. 318 ; Vide
suprà ad α', 51.

Ver. 287.—ἀόλλισαν] Ità rectè resti-
tuit Barnesius, ex Eustathio & MS. Vide
suprà ad α', 140. Al. ἀόλλισαν.

Ver. 288.—κατεβήσατο.] Al. κατεβή-
σατο. Vide suprâ ad β', 35 ; & ad ε', 109.
Ver.

- Ἐνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιοι, ἔργα γυναικῶν
 290 Σιδονίων, τὰς αὐτὰς Ἀλέξανδρῳ θεοειδῆς
 Ἦγαγε Σιδονίην, ὅππλως εὐρέα πόλιν,
 Τλὼ δὲ, ἣν Ἑλένη περ ἀνήγαγν' εὐπατέρειαν.
 Τῶν ἐν αἰεραμένη Ἑκάβῃ φέρε δῶρον Ἀθλῶν,
 Ὅς κάλλισ' ἔλω ποικίλμασιν, ἡδὲ μέγισ'·
 295 Ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δ' νείαι' ἄλλων.
 Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δ' μετεσβύοντο γεραιαί.
 Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἴκανον Ἀθλῶν, ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Τῇσι θυρῶν ὥϊξε Θεανὴ καλλιπάρῃος,
 Κισσηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
 300 Τλὼ δ' Τρῶες ἔθηκαν Ἀθλῶν ἱέρειαν.
 Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθλῶν χεῖρας ἀνέχον·
 Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἔλῃσα Θεανὴ καλλιπάρῃος,
 Θῆκεν Ἀθλῶν ἐπὶ γένασιν ἡνκόμοιο·

- Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
 290 Sidoniarum, quas ipse Alexander divinâ-formâ-præditus
 Abduxerat à Sidone, navigando-permensus latum pontum,
 Eâ viâ, quâ Helenam adduxit magna-patre-natam.
 Horum unum accipiens Hecuba, tulit donum Minervæ,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, & maximum;
 295 Velutque stella resplendebat: jacebat autem ultimum omnium.
 Perrexit itaque ire, multæque propere-sequebantur matronæ-honoratæ.
 Illæ verò cùm ad templum pervenissent Minervæ, in arce summâ;
 Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
 Cisseis, uxor Antenor's equûm-domitoris:
 300 Illam enim Trojani fecerant Minervæ sacerdotem.
 Illæ verò voce-sublata omnes ad Minervam manus sustulerunt:
 At peplum acceptum Theano pulchra-genas,
 Posuit Minervæ ad genua comas-pulchræ;

Ver. 290.—[θεοειδῆς] Non ad virtutes, sed ad formam.

Ver. 291.—[Σιδονίην.] Hæc de re, vide Herodotum, lib. II, § 116; ubi hos versus recitat.

Ver. 299. Κισσηΐς.] Virgilio aliter ac Homero, (vide π', 718,) non Theano, sed Hecuba appellatur Cisseis. Æn. X, 702;

Paridique Mimanta

Æqualem comitemque; unâ quem nocte Theano

In lucem genitori Amyco dedit, & face prægnans

Cisseis regina Parin creat: Urbe paternâ Occubat; ignarum Laurens habet ora Mimanta.

Quorum quidem versuum quum sententia planè nulla sit; neque enim omnino quicquam est, quod, ex linguæ Romanæ consuetudine, istud "occubat" referri possit; conjecturâ pulcherrimâ & certissimâ, (ad Horat. Epod. V, 28,) ita emendavit Bentleyus:

unâ quem nocte Theano

In lucem, genitore Amyco, dedit; & face prægnans,

Cisseis regina Parin. Paris urbe paternâ Occubat; ignarum Laurens habet ora Mimanta.

Ver. 301. Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι] Interea ad templum non æquæ Palladis ibant

Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant

Suppliciter tristes, & tunc pectora palamis. Æn. I, 483.

Necnon ad templum summæque ad Palladis arces

Subvehitur magnâ matrum regina cætervâ,

Dona ferens:—

Succedunt matres, & templum tunc vaporant;

Et mæstas alto fundunt de limine voces. Æn. XI, 477.

Ver. 303.—[Ἀθλῶν ἐπὶ γένασιν] Vide supra ad ver. 92.

Ver.

- Εὐχομένη δ' ἤρξατο Διὸς κῆρυ μέγαλοιο·
 305 Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπλοιο, δῖα θεάων,
 Ἀξον δὴ ἔλχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
 Πρηνέα δὸς πεσείην Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
 Ὀφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βῆς ἐνὶ νηΐ
 Ἥνις, ἠκέσας ἱερέυσσιν, αἶψ' ἐλεήσης
 310 Ἄσυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
 Ὡς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένδρε δ' Παλλὰς Ἀθηνῆ.
 Ὡς αἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Διὸς κῆρυ μέγαλοιο·
 Ἐκλῶρ δ' πρὸς δῶματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὸς ἔτρυξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότε ἄελλοι
 315 Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐρβώλακι, τέκλιονες ἄνδρες,
 Οἳ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλῶν,
 Ἐγλυθὶ τε Πελάμοιο καὶ Ἐκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
 Ἐνθ' Ἐκλῶρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χεῖρ
 Ἐλχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν· πάροιθε δ' λάμπετο δαυρὸς
 320 Αἰχμὴ χαλκείη, ὧς δ' ἤ χρύσεος θεῖε πόρκης.

- Vovensque precabatur Jovis filiam magni;
 [305 " Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,
 " Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum
 " Pronum da cadere Scæas ante portas:
 " Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
 " Anniculas, jugum-nondum-passas, sacrificemus; si miserata fueris
 310 " Urbemque, & Trojanorum uxores, & infantes liberos.
 Sic dixit vovens; abnuvit autem Pallas Minerva.
 Ita illæ quidem vota-faciebant Jovis filiæ magni:
 Hector verò ad ædes Alexandri ivit
 Pulchras, quas ipse ædificarat cum viris, qui tunc peritissimæ
 315 Erant in Trojâ glebosæ, architecti viri;
 Qui ei fecerunt thalamum, & testum, & atrium,
 Prope ædes Priami & Hectoris in arce summâ.
 Illuc Hector intravit Jovi charus; inque manu
 Hastam tenebat undecim-cubitorum: præmicabat verò hastæ
 320 Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.

Ver. 305. Πότνι' Ἀθηναίη.]

Armipotens belli præses, Tritonia virgo,
 Frange manu telum Phrygii prædonis, &
 ipsum

Pronum sterne solo, portisque effunde sub
 altis. *Æn.* XI, 483.

Ver. 306. Ἀξον δὴ] Quàm non superva-
 canea fit ista particula, δὴ; vide suprâ ad β',
 158. Habet utique hoc in loco eam ferè
 vim, ac quod Latine dixeris; " Frange,
 " quæsumus."

Ver. 311. — ἀνένδρε δ' Παλλὰς Ἀθηνῆ.]

Diva solo fixos oculos averfa tenebat.

Æn. I, 486.

Ver. 312. — αἱ μὲν ῥ'] Similiter, ver.

314, Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὸς. Vide suprâ ad ε', 858.

Ver. 313. — βεβήκει.] Vide suprâ ad δ',

492.

Ver. 314. Καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — ἔτρυξε.] Ità *Eustathius*, & *Ve-*
terum nonnulli. *Stephanus* & *Recentiores*,
ἔτρυχε. Minus rectè, ut opinor. Non e-
 nim *ædificari* hæc ædes ait Poëta, sed *adi-*
ficatas esse. Neque deinceps, ver. 316, οἳ οἱ
 ἐποίησαν, dixit; sed, οἳ οἱ ἐποίησαν θάλαμον.

Ver. 319. Ἐλχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν.] *Recen-*
tiores, Ἐλχος ἔχεν δεκάπηχυν. Sed *Barnesius*
lectionem Eustathianam restituit. Οἳ μὲν,
 ἀσυναλείτως γράφοντες, νοῦσι δεκάπηχυν τὸ Ἐκ-
 τορος ἔλχος· οἳ δὲ, μετὰ συναλειφῆς λέγουσιν ἐν-
 δεκάπηχυν· ὅ καὶ ἀρέσκονται οἱ παλαιοί, λέγον-
 τες καὶ ὅτι τὸ ναύμαχον διπλασίον τέττο, ὥς
 ἐκ δύο συμβληθέν, ὅπερ " δύο καὶ εἰκοσίπηχυν"
 λέγει ὁ Ποιητής. *Eustath.*

Ver. 320. — χρύσεος] Pronunciabatur
 χρυσοῦς; quomoddò & scribi postea cœptum
 est, Vide suprâ ad β', 268.

Ver.

- Τὸν δ' εὖρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τόλχε' ἐπονία,
 Ἀσπίδα, ἢ θώρακα, ἢ αἰκὺλα τὰξ' ἀφ' ὀνείας·
 Ἀργεῖν δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῶσι γυναιξίν·
 Ἦσο, ἢ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλαιε.
 325 Τὸν δ' Ἑκτώρ νεικέσεν ἰδὼν αἰχρῶς ἐπέεσσιν·
 Δαιμόνι, ἢ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ·
 Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπὺ τε τείχος,
 Μαρναμένοισι σῖο δ' εἵνεκ' αὐτῇ τε, πόλεμος τε,
 Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδχε· σὺ δ' αὖ μαχέσαιο ἢ ἄλλῳ,
 330 Εἴ τινα παρ' ἐμεῖο ἰδοὺς συγερῶς πολέμοιο·
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δῆτοιο θέρῃ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
 Ἑκτώρ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, εἰδ' ὑπὲρ αἶσαν,
 Τῆνεκά τοι ἐρέω· σὺ ᾗ σιῶθεο, καὶ μὲν ἄκχεσον·
 335 Οὐτὶ ἐγὼ Τρώων πᾶσον χόλῳ εἰδὲ νεικέσσει
 Ἥμῳ ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχαι' προτραπέεσθαι.
 Νῦν δέ με παρρηπῶσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,

Illum autem invenit in thalamo perpulchra arma curantem,

Clypeum, & thoracem, & curvos arcus tractantem :

Argiva autem Helena inter famulas mulieres

Sedebat, & ancillis insignia opera imperabat.

325 *Eum verò Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis ;*

“ Bone vir, non sanè decorè indignationem istam concepisti animo :

“ Copiæ quidem pereunt circa urbem, altaque mœnia,

“ Pugnantes ; tui autem gratiâ pugnaque, bellumque,

“ Urbem hanc circum-ardet : tu verò etiam objurgares alium,

330 *“ Si quem usquam detrectantem videres horrendam pugnam :*

“ Verùm surge, nè fortasse urbs igne ardenti deflagret,

Hunc autem vicissim allocutus est Alexander divinâ formâ præditus ;

“ Hector, quoniam me jure increpâsti, nec injuriâ,

“ Propterea tibi dicam ; tu autem animum-adverte, & me audi :

335 *“ Non ego tam in Trojanos irâ, neque indignatione,*

“ Sedebam in thalamo ; sed volebam dolori dare-locum.

“ Nunc verò me suadens uxor mollioribus verbis,

Ver. 323. — μετ' ἄρα δμῶσι.] Similiter, ver. 318, ἐν δ' ἄρα χερσὶ. Neque omnino in his locis supervacuum est istud, ἄρα. Nam cam ferè vim habet, ac si latinè dixeris, “ ut par erat, vel, “ ut solita erat.”

Ver. 326. Δαιμόνι.] Vide suprâ ad β', 190.

Ibid. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ.] Ὁργίζω, ἠγρύμνεο τὰς Τρώας ἀγανακτεῖν κατὰ σὺ. Schol. Οὕτω ἀρνημένους δὲ πικρῶς ἐξελέχθην, ὥστε καλεῖν ἀπολογουμένους, ἀλλὰ καὶ προφασίς εὐσχημένους ἀμασγέτως συνεκπεριζῆν, καὶ τῆς χειρόνης αἰτίας ἀφισπόμενους, αὐτὸν ἐνδιδόναι ματριώτερον ὥς ὁ Ἑκτώρ, “ Δαιμόνι, ἢ μὲν “ κατὰ χόλον τόνδ' ἐνθεο θυμῷ,” πρὸς τὸν εἰδένον, ὥς ἢ ἀπόδρασιν εἰδὲ δειλίαν εἶσαν, ἀλλ' ὅρῃν τὴν ἐκ τῆς μάχης ἀναχώρησιν αὐτῶ.

Plutarch. de Adul. & Amici discrim. sub finem.

Ver. 327. Λαοὶ μὲν φθινύθουσι]

———[at funera fusi

Vidimus ———— Æn. XI, 366.

Ibid. — φθινύθουσι] De hujus vocis profodiâ, vide suprâ ad β', 43.

Ver. 329. — ἀμφιδέδχε.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 332. — θεοειδής.] Vide suprâ ad ver. 290.

Ver. 334. — σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μὲν ἄκουσεν.] Vide suprâ ad α', 297.

Ver. 336. — ἔθελον δ' ἄχαι' προτραπέεσθαι.] Διὰ τὴν λύπην τῆς δυσμενείας. Schol.

Ver. 337. — παρρηπῶσ'.] Vide suprâ ad ver. 62.

"Ωρμησ' ἐς πόλεμον· δοκίει δέ μοι ὧδε ἢ αὐτῷ
Λαίον ἔασεσθ'· νίκη δ' ἐπαμείβετ' ἄνδρας.

340 Ἄλλ' ἄγε νῦν ὀπίμηνον, ἀρήϊα τύχεα δύω·

*Η ἴθ', ἐγὼ δ' ἢ μέτεμι· κιχήσεσθ' δὲ σ' οἴω.

*Ὡς φάτο· τὸν δ' ἔτι προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ·

Τὸν δ' ἑλένη μῦθοισι προσηύδα μελιχίοισι·

Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνος, ὀκρυόεσσης,

345 *Ὡς μὲν ὄφελ' ἡματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,

Οἴχεσθ' προφέρεσθαι κακὴν ἀνέμοιο θύελλα

Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κύμα πολυφλαίσβοιο θαλάσσης·

*Εὐθα με κύμ' ὀπύεσσε, πάρος τάδε ἔργα γηρέσθ'.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήθεοντο,

350 Ἄνδρὸς ἔπειτ' ὄφελλον ἀμείνωνος εἶναι ἄκοιτις,

*Ὅς ῥ' ἤδη νέμεσιν τε ἢ αἰχρα πόλλ' ἀνθρώπων.

Τέττω δ' ἔτ' ἄρ' νῦν φρένες ἔμπεδοι, ἔτ' ἄρ' ὀπίσσω

*Ἔασοντ'· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθ' οἴω.

*Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, ἢ ἔξω τῷδ' ὀπί δίφρῳ,

355 Δᾶερ, ἐπεὶ σε μάλιστ' ἀπὸ φρένας ἀμφιβέβηκεν,

"Impulit ad bellum : videturque mihi sic & ipsi

"Melius fore : victoria utique alternis vicibus accedit ad homines.

340 "Verum age nunc expecta, donec parata arma induero :

"Vel praei, ego autem sequar ; affecurumque me te puto.

Sic dixit ; ei autem non respondit pugnam expeditè ciens Hector :

Hunc verò Helena verbis allocuta est blandis ;

"Levir mei, impudentissimæ, malorum-auctoris, aversandæ ;

345 "Utinam me die illo, quo me primum peperit mater,

"Abreptam tulisset perniciofa venti procella

"In montem, vel in undam multo-strepitu-resonantis maris :

"Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam hæc facinora patrata forent.

"Sed quoniam hæc ita dii mala statuerunt,

350 "Viri saltem debueram fortioris esse uxor,

"Qui sentiret indignationemque & probra multa hominum.

"Huic autem neque nunc mens est constare, neque in futurum

"Erit ; idcirco ipsum sua stultitiâ fruiturum credo.

"Verum age nunc, intra ; & sede hæc in sede,

355 "Levir, quoniam tibi maximè labor mentem invasit,

Ver. 339.—νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.]

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus,

Victoresque cadunt. —Æn. II, 367.

Multa dies variusque labor mutabilis ævi
Rettulit in melius ; multos alterna reviens

Lufit, & in solido rursus fortuna locavit.

Æn. XI, 425.

Ver. 342.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 344.—κυνὸς κακομηχάνου.] Pulchre admodum, & ad personam convenientissimè, hæc & huiusmodi semper de semetipsâ Helena,

Ver. 351. "Ὅς ῥ' ἤδη νέμεσιν τε.] "Qui

"utique intelligeret &c." Ubi notandum

quàm non supervacanea sit ista particula, ῥα.

Arguit nimirum Paris Helena, quòd res

dijudicare ac distinguere nesciret ; nec ex-

istimationi ac famæ suæ consulere ; nec

intelligeret quàm amicè quantâque cum arte

Hector reprehensionis severitatem condi-

mentis humanitatis mitigasset, idque χάλον

leniter appellasset, quòd fuerat reverà ἀπί-

δρασις & δουλία. Vide suprâ ad ver. 326.

Ver. 355.—ἀμφιβέβηκεν.] Jam tenet,

jam occupat, Vide suprâ ad α, 37.

Vide

Ἐνὲκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ὅππῃ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὥς καὶ ὁπίσσω
Ἀνθρώποισι πελάμεθ' αἰοίδιμοι ἐσομένοισι.

- Τὼ δ' ἡμέβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἑκτωρ·
360 Μὴ με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέσθ' ἅπερ, εἰδὲ με πείσεις.
Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυτο, ὅφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσι, οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὼν ἀπειόνοιο ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τέκνον, ἐπειγέσθω ἢ καὶ αὐτὸς,
Ὡς κέν μ' ἐνόσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
365 Καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδε ἐλεύσομαι, ὅφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλιν, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπὸ τροπὸς ἵξομαι αὐτῆς.
Ἦδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοῖο δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἑκτωρ·
370 Αἴψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὖρ' Ἀνδρομάχῃ λυκώλεων ἐν μεγάροισιν.
Ἀλλ' ἦγε ξυνὸν παῖδι καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεισθήκει γούσά τε, μυρομένη τε.
Ἑκτωρ δ' ὡς ἐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμυρ ἀκοίτην,

“ Gratiâ mei impudentissimæ, & Alexandri causâ noxæ :

“ Quibus Jupiter imposuit malam sortem, ut etiam in-posterum

“ Hominibus finis famosa-cantilena posteris.

Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens Hector ;

360 “ Nè me federe-facias, Helena, officiosa licet, nam nec mihi persuadebis.

“ Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram

“ Trojanis, qui valdè mei desiderium absentis habent :

“ Verùm tu concites hunc, festinètque & ipse,

“ Ut me intra urbem assequatur existentem.

365 “ Etenim ego domum ibo, ut videam

“ Domesticos, uxoremque dilectam, & infantem filium.

“ Neque enim scio, utrùm ampliùs ipsis redux veniam rursus,

“ An nunc me sub manibus dii doment Achivorum.

Sic utique fatus, abiit pugnam-expeditè-ciens Hector :

370 Statimque postea pervenit ad ædes suas habitantibus-commodas,

Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in ædibus ;

Sed illa cum filio & ancillâ eleganti-peplo-indutâ

In turri stabat gemensque ploransque.

Hector verò, ut non intus inculpatam invenit uxorem,

Ver. 359. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 361. — θυμὸς ἐπέσσυται, ὅφρ' ἐπαμύνω Τρώεσσιν.]

Instaurati animi, regis succurrere teclis, Auxilioque levare viros, vimque addere victis.

Ver. 363. Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι.] Quâ analogiâ dicitur δίδου & δίδου, eadem dicitur ὄρνυθι & ὄρνυθι. Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 364. Ὡς κεν μ' ἐνόσθεν] Al. Ὡς κεν ἐνόσθεν. Al. Ὡς κεν ἐμ' ἐνόσθεν.

Ver. 366. Οἰκῆας, ἄλοχόν τε.] Vide ad α', 51. Barnesius edidit Οἰκῆας τ', ἄλοχόν τε. Sed nihil opus.

Ver. 370. — ναιετάοντας] Vide suprâ ad β', 648.

Ver. 372. Ἀλλ' ἦγε ξυν.] Itâ edidit Barnesius ex MS. & Eustathii Commentario. Atque ita alibi nonnunquam Homerus. Al. Ἀλλ' ἦγε σύν. Quod & ipsum ferri possit. Vide ad α', 51.

Ver. 373. — ἐφεισθήκει] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver.

- 375 Ἔσθ' ἐπ' εὐδὸν ἰὼν, μὲν δ' ὁ μωῶσιν ἔειπεν·
 Εἶδ' ἄγε μοι, δμῶαί, νημερτέα μυθήσασθε·
 Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη Λυκάλεος ἐκ μεγάροιο;
 Ἡέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
 ἢ ἐς Ἀθλιωαῖης ἐξοίχετο, ἐνθα περ ἄλλααι
 380 Τρῶαί εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκοντο;
 Τὸν δ' αὖ ὁ τρηγὴ ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἔκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἀνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
 Οὔτε πη ἐς γαλόων, ἔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
 Οὔτ' ἐς Ἀθλιωαῖης ἐξοίχετο, ἐνθα περ ἄλλααι
 385 Τρῶαί εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκοντο·
 Ἀλλ' ὅππῃ πύργον ἔβη μέγαν Ἴλις, ἔνεκ' ἄκασε
 Τέρεος Τρῶας, μέγα δ' κρείττος εἶναι Ἀχαιῶν·
 Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
 Μαινομένη εἰκῆα· Φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθλύην.
 390 Ἡ ῥα γυνὴ ταμὴν ὁ δ' ἀπέστυτο δώματος Ἐκλῶρ
 Τίω αὐτὴν ὁδὸν αὐτὴς, εὐκτιμέναις κατ' ἀγυαῖς.
 Εὔτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
 Σκαιᾶς, τῇ γ' ἐμελλε διεξιέναι πεδίονδε,
 Ἐνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέσσα,

- 375 Stetit ad limen profectus, ancillisque dixit;
 "Eja agite; mihi, ancillæ, vera decite:
 "Quò ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus?
 "An aliquò ad glorum, an ad fratriarum elegantibus-peplis-indutaram ædes,
 "An ad Minervæ templum exiit, ubi aliæ
 380 "Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant?
 Hunc autem vicissim sedula æconoma verbis allocuta est;
 "Hæctor, quandoquidem omninò jubes vera loqui,
 "Nec aliquò ad glorum, nec ad fratriarum elegantibus-peplis-indutaram ædes,
 "Nec ad Minervæ templum exiit, ubi aliæ
 385 "Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant:
 "Sed ad turrim ivit magnam Ilii: quoniam audivit
 "Premi Trojanos, potentemque esse impetum Achivorum.
 "Illa quidem dudum ad murum festinans contendit,
 "Furenti similis: fert & unà puerum nutrix.
 390 Dixit mulier æconoma: concitusque exiit domo Hæctor
 Eadem viâ retrò, benè-structas per plateas.
 Quam ad portas venisset, pertransiens magnam urbem,
 Scæas, (hæc enim erat ei egrediendum in campum;)
 Tunc uxor, quæ magnam-attulerat-dotem, obvia venit currens,

Ver. 376. Εἶδ' ἄγε μοι, δμῶαί.] Notandum, nihilo minùs elegantèr dici, ἄγε, quam ἄγεις. Sic apud Aristophanem, ἄγε, δὴ φέσιν ἀνδρῶν. — Av. 686. Porro; particulæ, εἰ, vis hujusmodi est: Siquidem exiit, vel, Quoniam exiit Andromache, &c.

Ver. 388. Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος]

Evolat infelix, ————muros amens atque agmina cursu

Prima petit. ————Æn. IX, 477.

Ver. 392. Εὔτε πύλας ἵκαν.] Oratio asyn-

detus festinantem & concitatum pulchrè depingit.

Ver. 394. Ἐνθ' ἄλοχος, ———— ἅμα δ' ἅμφιπλοος ———— Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ'.] Pulchrius, & majore cum affectu, de improvise interveniens narratur conjux, quam si domum invenisset.

Ecce autem complexa pedes in limine conjux

Hærebat, parvumque patri tendebat Iulium. ————Æn. II, 673.

Ver.

- 395 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος·
 Ἡετίων, ὃς ἐναίεν Ὑποπλάκῳ ὕληόςῃ,
 Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἀνδρεσσιν ἀνάσσω·
 Τῷ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἐκτωρ χαλκοκορυσῇ·
 Ἡ οἱ ἔπειτ' ἠνίησ', ἅμα δ' αἰμφίπολος κίεν αὐτῇ,
 400 Παῖδ' ὅπῃ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὐτῶς,
 Ἐκτορίδῳ ἀγαπητὸν, ἀλίκιον ἀσέρι καλῷ·
 Τὸν ῥ' Ἐκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυάνακ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἐκτωρ.
 Ἦτοι ὁ μὲν μείδῃσεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
 405 Ἀνδρομάχῃ δέ οἱ ἄλχι παρῖσατο δακρυχέεσσα,
 Ἐνὶ ᾧ οἱ φῦ χερσὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

- 395 Andromache, filia magnanimi Eëtionis ;
 Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco silvosâ,
 Thebe in Hypoplaciâ, Cilicibus viris imperans ;
 Cujus utique filia nupsérat Hectori ære-armato :
 Quæ ipsi tunc occurrit, unâque famula ibat cum ipsâ,
 400 Filium in sinu gestans tenellum, infantem adedò,
 Hectoridem unicum, similem stellæ pulchræ :
 Atque hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, at alii
 Astyanacta : solus enim tutabatur Ilium Hector.
 Et ille quidem subrisit, intuens filium tacitè :
 405 Andromache verò ipsi propè astabat lacrymans,
 Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque ;

Ver. 396. Ἡετίων, ἐς ἐναίεν.] Ἡετίων non hic positum est pro Ἡετίωνος, figurâ, quam Antiprosin appellant, ineptissimâ ; quæque, siqua esset, jam Grammatica planè nulla esset : Sed Ἡετίων ὃς, " Eëtion qui," eodem redit ac si dicas, " Ὁς τις Ἡετίων, " Qui qui-
 dem Eëtion " &c. Similiter apud Latinos : Quum ait Terentius,

Populo ut placerent, quas fecisset fabulas ;
 constructio hæc est ; Ut, quas fabulas fecisset, placerent populo. Rursùm, in isto Virgilio, Æn. I, 577.

Urbem quam statuo, vestra est ;
 syntaxis est ; Quam urbem statuo, vestra est. Item, Ecl. IV, 34.

Alter erit tum Tiphys ; & altera, quæ ve-
 bat Argo

Delectos heroas ;
 constructio est ; altera erit (Argo,) quæ Argo ve-
 bat delectos heroas. Et in isto, Æn. XI, 687 ;

Advenit, qui vestra diæ muliebribus armis
 Verba redargueret ;
 vox, diæ, non refertur ad, advenit ; quæ esset transpositio verborum non ferenda ; Sed constructio est : Qui diæ vestra verba redargueret [redarguturus erat, is jam] ad-
 venit.

Ver. 396. — ὕληόςῃ Nemorosâ. Æn. III, 270.

Ver. 398. — χαλκοκορυσῇ. Vide supra ad β', 1.

Ver. 400. — ἀταλάφρονα] Al. ἀτάλ-
 φρονα.

Ver. 401. — καλῷ.] Vide supra ad β', 43.

Ver. 402. Τὸν ῥ' Ἐκτωρ καλέεσκε Σκα-
 μάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυάνακ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἐκτωρ]
 Non dissimilis est sententia, Iliad. ι', 74 ;
 Ὅν Ἐάνθον καλέεσκε θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμει-
 δρον.

Vide ad α', 403 ; item β', 813 ; ε', 291 ; &
 Odyss. κ', 305. Cæterum de Astyanacte &
 infra χ', 506 ;

Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπικλήσιν καλέουσιν·
 Οἷος γὰρ σφιν ἔρυσσεν πύλας καὶ τείχεα μακρά.
 Quâ de re Plato in Cratylo : Ὅρθως ἔχει κα-
 λεῖν τὸν τῷ σωτήρι υἱὸν, ἀστυάνακτα τῷ τε ὃ
 ἔσωξεν ὁ πατήρ αὐτῷ, ὡς φησιν Ὁμηρος. Eu-
 ripides similiter, Hippol. vèr. 88 ;

Ἀναξ, (Θεὸς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρεῖται.)
 Quin & ipsius etiam Hectoris nomen simili
 ratione confectum, mirè asserit Plato ; Vide
 supra ad α', 242.

Ver. 404. Ἦτοι ὁ μὲν μείδῃσεν ἰδὼν.] Γλυ-
 κανεῖ δὲ τὴν ποίησιν καὶ τὸ ἡρακλεῖον τῷ Ἐκ-
 τωρ. Καί, τὸ ὅλον εἰπεῖν, εὖ πεποιήται ὁ Ἐκ-
 τωρ ἀπὸ τῆς μάχης ἰσχυρὸν γὰρ ἔτι τῇ
 ποίησει· ἡ σκυθρωπότης, καὶ ἀπονειμένη τῇ
 λύτρῃ τῶν πιπτόντων, τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τοῖς
 λασιν. Eustath.

- Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, εἴδ' ἐλεαίρεις
 Παῖδά τε νηπίαχον, ἢ ἐμ' ἄμμορον, ἢ τάχα χήρη
 Σῶ ἔσομαι· τάχα γὰρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοί,
 410 Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
 Σῶ ἀφαιμαρτέσθαι χθόνα δύνῃμαι· εἴ γ' ἔτ' ἄλλη
 Ἔσαι Φαλπωρῇ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ὀπίσσω,
 Ἀλλ' ἄχ'· εἰδὲ μοι ἐστὶ πατὴρ ἢ πότνια μήτηρ.
 Ἦτοι γ' πατέρ' ἄμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
 415 Ἐκ ἧ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
 Θήβην ὑψίπυλον· ἧ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 Οὐδέ μιν ἐξενάρηξε· σεβάσασατο γ' ὅγε θυμῷ.
 Ἀλλ' ἄρ' εἰ μιν κατέκχε σὺν ἐνέσι δαιδαλέοισιν,
 Ἦδ' ὅππῃ σῆμ' ἔχεεν· πρὶν ἧ πτελέας ἐφύτθυσαν
 420 Νύμφαι Ὀρεσιάδες, κῆρυι Διὸς αἰγιάχοιο.
 Οἱ δέ μοι ἐπ' αἰ κασίγητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
 Οἱ μὲν πάντες ἰὼ κίον ἡματι αἶδος εἴσω·
 Πάντας γ' κατέπεφνε ποδάρεκς δῖος Ἀχιλλεύς,
 Βυσὶν ἐπ' εἰλιπόδεας ἢ ἀργυρῆς ὅτεσσι.

“ Animosè, perdet te tua virtus, neque miseris

“ Filique infantis, & mei calamitosæ, quæ mox vidua

“ Tui ero: mox enim te interficient Achivi,

410 “ Omnes simul in te impetu facto: mihi autem fatius esset,

“ A te destitutæ, terram subire: Non enim amplius aliud

“ Erit solatium, postquam tu mortem obieris,

“ Sed mærores: neque mihi est pater, & veneranda mater.

“ Etenim patrem meum interfecit nobilis Achilles,

415 “ Et urbem devastavit Cilicum benè-habitatam,

“ Theben portis-altam; interemitque Eëtionem,

“ Neque ipsum spoliavit: subveritus enim fuit id animo:

“ Sed ipsum combussit cum armis artificiosè-factis,

“ Et tamulatum-aggestâ-terrâ super eum fecit: circum autem ulmos plantaverunt

420 “ Nymphæ Oréades, filiæ Jovis Ægiochi.

“ Qui porro mihi septem fratres erant domi,

“ Hi quidem omnes uno migrârunt die ad orcum:

“ Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,

“ Boves inter [dum pascere] flexipedes, & candidas oves.

Ver. 407. Δαιμόνιε.] Vide suprâ ad β, 190.

Ibid. — φθίσει] De hujus vocis profodia, vide suprâ ad β, 43 & 833.

Ver. 410. Πάντες ἐφορμηθέντες] Neminem unum scilicet, præter Achillem, timuit nè Andromache quidem, nè Heclorem interficeret.

Ver. 414 & 423. — πατέρ' ἄμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς, — Πάντας γὰρ κατέπεφνε.] Maximo cum artificio, ut Poëma unum sit à capite ad calcem, nusquam non interferitur Achilles. Vide suprâ ad ε, 788.

Ver. 415. — εὖ ναιετάωσαν] Vide suprâ ad β, 643.

Ver. 417. Οὐδέ μιν ἐξενάρηξε· σεβάσασατο γὰρ]

Arma, quibus lætatus, habe tua; teque parentum

Manibus & cineri, si qua est ea cura, remitto. Æn. X, 827.

Ver. 418. Ἀλλ' ἄρ' εἰ μιν] Non supervacaneum est istud, ἄρ'. Eam enim ferè vim habet, ac si latinè dicas: Sed eum “ utique;” vel, “ ut par erat;” vel, “ præ eâ, quæ ipsi fuit, religione;” &c.

Ver. 420. — αἰγιάχοιο] Vide suprâ ad α, 202.

Ver. 422. Οἱ μὲν πάντες.] Barnejius scribendum existimavit, Τοὶ μὲν πάντες. Sed perinde est.

- 425 Μητέρα δ', ἣ βασίλιδεν ὑποπλάκω ὑλήεσση,
 Τῶν ἐπεὶ ἀρ' ὄβρι' ἤγαγ' αἶμ' ἄλλοισι κλέα τεσσιν,
 * Ἀψ' ὅγε τῶν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἀποινα·
 Πατὴρ δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
 * Ἐκτορ, αἰτὰρ σύ μοι ἐσσι πατὴρ ἢ πότνια μήτηρ,
 430 Ἦδ' ἐκασίηνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρκαοίτης.
 * Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, ἢ αὐτῷ μίμν' ὅππ' ὠύργω,
 Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναικα.
 Λαὸν δὲ σῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἐνθα μάλισα
 * Ἀμφατός ἐσι πόλιν, ἢ ὀπίδρομον ἔπλετο τείχεσσι.
 435 Τεῖς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
 * Ἀμφ' Αἰάντε δῶα, ἢ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
 * Ἦδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδαν, ἢ Τυδείδεσσι ἄλκιμον υἱόν·
 * Ἦν τις σφιν ἐνίσπευε θεοπροπίαν εὖ εἰδώς,
 * Ἦν νῦν ἢ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει ἢ ἀνώγει.
 440 Τῶν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ·

- 425 " Matrem autem, quæ regnabat in Hypoplaco sylvosâ,
 " Hanc postquam utique huc duxisset cum cæteris opibus,
 " Retrò ille eam dimisit-liberatam, accepto infinito pretio :
 " Patris autem in ædibus eam percussit Diana sagittis-gaudens.
 " Hector, at tu mihi es pater & veneranda mater,
 430 " Et frater, tu etiam mihi floridus maritus ;
 " Sed age nunc miserere, & hîc mane in turre,
 " Nè puerum pupillum facias, viduamque uxorem :
 " Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
 " Ascensu-facilis est urbs, & scandi potest murus.
 435 " Ter enim hæc venientes periculum fecerunt fortissimi,
 " Ajaces duo, & percelebris Idomeneus,
 " Et Atridae, & Tydei fortis filius :
 " Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
 " Sive etiam ipsorum animus impulit & jussit.
 440 Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector ;

Ver. 427. — ὄβρι] Quàm eleganter inserta sit hæc vocula, vide supra ad γ', 409.

Ver. 433. — παρ' ἐρινεόν,] Strabo, lib. XIII, p. 893. "Ο, τε Ἐρινός, τραχὺς τις τόπος καὶ ἐρινεώδης. Ac si dicas, caprificetum.

Ver. 434. "Ἀμφατός ἐσι πόλιν.] De vocis, ἀμφατός, & similium prosodiâ, nodum planè in scirpo quæsit Vir eruditus, Phil. Labbe. " Quid enim causæ, inquit, affert potest, cur " ἐργάτης, — ἀμφατός, — penultimam " corripiant : ὁρατός verò, ἱατρός, πυρατής, " θεατής, — eandem illam producant, " cùm perinde à præteritis in αμαι formen- " tur? — Fateor me in bis Labyrinthis " filium Ariadnes aliquod sæpe desiderasse." Profod. pag. 64, 65. Nodum (inquam) in scirpo quæsit vir eruditus. Nam ista, ὁρα- τός, ἱατρός, πυρατής, θεατής, sunt à verbis quæ (ad analogiam τῷ, βήσω, ἐβήσα, βεβήκα)

vocalem longam conservant, etiam in fu- turis, præteritis, & aoristis ; ὁράσω, ἐώρακα ; ἰάσομαι, ἰασάμην ; πειράσω, ἐπιήρσα, πεπύ- ρακα ; θεάσομαι, ἐθεασάμην, τεθέαμαι. At ἐργάτης, est ab ἐργάζομαι, quod in Præsentī & Imperfecto syllabam brevem (ad analogiam τῷ πῆζω) positione habet productam ; alias autem necessariò ubique corripitur, ut ἐργά- σομαι, ἐργασάμην. Vide supra ad α', 67 & 140. Porro, quâ analogiâ ex λύω, λύσω, λείψμαι, fit λύσις, λῦσις ; ex κρίνω, κρί- νω, κρίσις, κρίσις ; ex μαρτύρομαι, μαρτυ- ρῶμαι, μαρτύρος ; ex φαίνομαι, φαῖσις, ἐμφα- νῆς ; eadem planè analogiâ, ex βαίνομαι, fit βῶσις, ἀμβάτος, & similia. Vide supra ad α', 314 & 338.

Ver. 436. "Ἀμφ' Αἰάντε δῶα.] Vide su- pra ad γ', 146.

Ver. 440. — κορυθαίολος] Vide supra ad β', 816.

Ver.

- Ἥ ἢ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γυνῆ· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 Αἰδέομαι Τρῶας ἢ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 Αἴκε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἄλυσκάζω πολέμοιο·
 Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγ'·, ἐπεὶ μάθον ἐμμεῖναι ἐοθλὸς
 445 Αἰεὶ, ἢ πρῶτοισι μῆ Τρώεσσι μάχεσθ',
 Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἥδ' ἐμὸν αὐτῶ.
 Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα καὶ φρένα καὶ καὶ θυμὸν,
 Ἔσσετ' ἡμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
 Καὶ Περίαμος, ἢ λαὸς εὐμμελίῳ Περίαμοιο.
 450 Ἀλλ' ἔ μοι Τρώων τόσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἐκάβης, ἔτε Περίαμοιο ἀνακτοῦ,
 Οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐοθλοὶ
 Ἐν κονίῃσι πείσοιεν ἔσθ' ἀνδράσι δυσμυθέεσσιν,
 Ὅσον σεί', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 455 Δακρυέσσων ἄγῃ, ἐλεύθερον ἡμαρ ἀπέρεσ·
 Καὶ κεν ἐν Ἀργεὶ ἔδωκα, πρὸς ἄλλης ἰσὺν ὑφαίνοισ·
 Καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηίδος, ἢ Ὑπερείης,
 Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ὀπικέσσετ' ἀνὰ ἄλκῃ.
 Καὶ ποτὲ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν καὶ δάκρυ χέουσαν,
 460 Ἐκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀεὶ δάκρυσκε μάχεσθ'

“ Certè & mihi hæc omnia curæ sunt, uxor : sed perquam vehementer

“ Vereor Trojanos & Troâdas longa-peplorum-symmata-trahentes,

“ Si, ignavus velut. eminens sans devitem prælium :

“ Neque verò me animus ita jubet, quoniam didici esse fortis

445 “ Semper, & primos inter Trojanos pugnare,

“ Conans-vendicare patrisque magnam gloriam, & meam ipsius.

“ Benè enim hoc scio mente & animo ;

“ Erit dies, quandò pereat Ilios sacra,

“ Et Priamus, & populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.

450 “ Sed non mihi Trojanorum tantoperè curæ-est dolor in-posterum,

“ Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,

“ Neque fratrum, qui sanè multique & fortes

“ In pulvere ceciderint sub viris hostibus,

“ Quantopere tuî ; quando aliquis Achivorum ære-loricatorum

455 “ Lachrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens ;

“ Atque in Argo existens, sub alienæ imperio telam texas,

“ Atque aquam feras ex fonte Messæide, aut Hyperæâ,

“ Valde invita : dura autem incumbet necessitas.

“ Et aliquandò quis dixerit, conspicatus lachrymas-fundentem ;

460 “ Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat in pugnando

Ver. 443. Αἴκε, κακὸς ὥς.] Quâ ratione, κακός, hic ultimam producat ; item, idè, ver. 469 ; & τις, ver. 459, 462, 479 ; vide supra ad α', 51.

Ver. 446. Ἀρνύμενος] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 447. Εὖ μὲν γὰρ.] Refertur istud, γὰρ, non ad id quodd jam antè erat dictum, sed ad id quod eleganter reticetur. Fortiter

me geram ; Non quidd nescius sim nihil me virtute profecturum ; N. A. M. προβὲ πρὸς, in-terituram banc urbem, &c. Vide supra ad ε', 22.

Ver. 448. Ἔσσετ' ἡμαρ, ὅτ' ἂν.] Vide supra ad δ', 164.

Ver. 449. — εὐμμελίῳ Περίαμοιο.] Ità edidit Barnesius ex MSS ; & ex δ', 165, supra. Αἰ. εὐμμελίῳ.

- Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
 Ὡς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔασε) ἄλγος
 Χήτει ποῖδ' ἀνδρὸς, ἀμύειν δ' ἄλιον ἡμαρ.
 Ἀλλὰ με τεθνειῶτα χυτὴ κτ' γαῖα καλύπτει,
 465 Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σὲ θ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι.
 Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο Φαίδιμος Ἑκλῶρ,
 Ἄψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον ἐϋζώνιο τιθλήης
 Ἑκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλῃ ὅψιν αἰτυχθεὶς
 Ταρβήσας χαλκὸν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτῳ,
 470 Δεινὸν αἶψ' αἰκροτάτης κόρυθος νύοντα νοήσας·
 Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ τε φίλῳ, καὶ πότνια μήτηρ.
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο Φαίδιμῳ Ἑκλῶρ,
 Καὶ τίλῳ μὲν κατέθηκεν ὅππ'ι χθονὶ παμφανόωσαν.
 Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλ' ἐτε χερσίν,
 475 Εἶπεν ἐπιδυζάμενος Διὶ τ', ἄλλοισιν τε θεοῖσι·
 Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε χλυέσθαι
 Παῖδ' ἐμὸν, ὥς καὶ ἐγὼ περ, ἀεὶ πρεπέα Τρώεσσιν,

“Trojanorum equum-domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.

“Sic aliquando quis dicat: tibi quoque rursus novus erit dolor

“Ex desiderio talis mariti, ad depellendum servilem diem.

“Sed me mortuum aggesta terra obtegat,

465 “Antequam tuumque clamorem, tuamque abreptionem audiero.

Sic fatus, suum filium porrectis-manibus-petit illustris Hector:

Retrò autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis

Inclinatus est clamans, patris chari aspectum exhorrescens,

Timens æque & cristam fetis-equinis-horridam,

470 Horrendum à summâ galeâ nutantem intuens:

Leniter verò arrisit patérque charus, & veneranda mater.

Tum statim à capite galeam abstulit illustris Hector,

Et hanc quidem deposuit in terrâ collucentem:

Atque ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, levitérque-agitârat manu,

475 Dixit precans Jovemque, cæterosque deos;

“Jupiter, alique dii, date & hunc fieri,

“Filium meum, ut & ego sum, eximium inter Trojanos,

Ver. 464. — τεθνειῶτα.] Quâ analogiâ ex βασιλῆος & βασιλῆα, factum est βασιλέως & βασιλέα; eâdem analogiâ ex τεθνῆναι fit τεθνειῶτος (inde, more Ionico, τεθνειῶτος:) ex μιμᾶναι, μιμᾶναι; ex Κρονίονος, Κρονίονος; & similia. Vide suprâ ad α', 265; & ad β', 818.

Ibid. — χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει, Πρ.]

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat.

Æν. IV, 24.

Ver. 466. Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο, — ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην.] vide suprâ ad ver.

404. Cæterum optimè de hoc loco observavit Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, Poëtam res verbis, ut grandes grandibus, ita & tenuibus tenuet, pari serè pulchritudine depinxisse, & rem unamquam-

que ornamentis decorasse propriis & suis Ἰσχυρὸν δὲ [πλάσμα ἐστίν,] τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατασκευασμένον οἷον ἐστὶ τῆτο, ver. 466. — 469.] “Ὡς εἰπὼν, ἔ παιδὸς ὀρέξατο, — Ἄψ δ' ὁ παῖς —, Χαλκὸν τ' ἠδ' αὖ λόφον ἱππιοχαίτην.” § 9. Ubi notandum χαλκὸν τ' ἠδ' αὖ scriptum, quod hodiè legimus χαλκὸν τε ἰδὲ. Eustathius legit, χαλκὸν τ' ἠδὲ λόφον.

Ver. 474. Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱόν]

Aiscanium fufis circum complectitur armis, Summaque per galeam delibans oscula fitur.

Æν. XII, 433.

Ver. 476. — δότε δὴ.] Non supervacuum est istud, δὴ; sed eam ferè vim habet, ac si latine dicas, “date quæso.”

Ver. 477. — ὥς καὶ ἐγὼ περ, ἀεὶ πρεπέα]

Dicit

- Ἦδε βίβω τ' ἀγαθόν, ἢ Ἰλὶς ἴφι ἀνάσσειν.
 Καί ποτέ τις εἴπησι, Πατὴρ δ' ὄγε πολλὸν ἀμείνων,
 480 Ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρξ βροτόεντα,
 Κτείνας δῆϊον ἄνδρα, χαρεῖν ᾧ φρένα μήτηρ.
 Ὡς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
 Παῖδ' ἑόν· ἢ δ' ἄρα μιν κηῶδεϊ δέξατο κόλπῳ
 Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε γοήσας,
 485 Χερὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Δαιμονίη, μή μοι τι λίβω ἀκαχίζεο θυμῷ.
 Οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνὴρ αἰὶδι προῖάψει.
 Μοῖραν δ' ἔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
 Οὐ κακὸν, εἰ δὲ μὲν ἐοθλόν, ἐπὶ ταπρῶτα γῆνῃ.
 490 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴσσα τὰ στυγερὰ ἔργα κόμιζε,
 Ἴσόν τ', ἡλακάτῳ τε, ἢ ἀμφιπόλοισι κέλδωε
 Ἔργον ἐποίχεσθ'· πόλεμος δ' ἀνδρεσσὶ μελήσει
 Πᾶσιν, ἐμοὶ δ' ἰμῶν μάστιγα, πολὺ Ἰλῖω ἐγγεγάσιν.

- “Ita viribusque fortem, & Ilio potentèr imperitare.
 “Et olim quis dicat, Patre verò hic multò est fortior,
 480 “Ex pugna redeuntem conspicatus: referat autem spolia cruenta;
 “Interfecto hoste, gaudeatque animo mater.
 Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
 Puerum suum; hæc verò ipsum fragranti excepit sinu,
 Lacrymabundum ridens: Vir autem misertus est intuitus,
 485 Manuque ipsam demulsit, verbaque fecit, dixitque;
 “O bona, ne mihi præter-modum tristeris animo:
 “Non enim quis me præter fatum vir orco præmaturè-mittet.
 “Fatum verò neminem arbitror, qui effugerit, esse hominum,
 “Neque ignavum, neque verò fortem, postquam primum natus fuerit.
 490 “Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
 “Telamque, columque; & ancillas jube
 “Munus obire: bellum autem viris curæ erit
 “Omnibus, mihi verò præcipuè, qui in Ilio nati sunt.

Disce, puer, virtutem ex me, verumque laborem. *Æn.* XII, 435.
Ver. 486. — μή μοι τι λίβω ἀκαχίζεο.] Τοῖς ἀπαρτῶν τοῖς λυπὰς διὰ τῆς γενναίας καὶ σιμῆς παρηγορίας — ἐχούσας ἐν τῷ τῷ Ὀμηρικῷ τῷ τῷ ἔπος, — “Δαιμονίη, μή μοι τι λίβω ἀκαχίζεο θυμῷ —” *Plutarch. de Consolat. ad Apoll.*
Ver. 488. Μοῖραν δ' ἔτινά φημι.] Ὀμήρου πάλιν ποιήσαντος. “Μοῖραν δ' ἔτινά φημι” πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, — ὅ, “τε Δημοσθένης, “Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις “τίλος τῷ βίῳ θάνατος, καὶ ἐν οἰκίᾳ τις “αὐτὸν κατεῖρας τῆς.” *Clem. Alexandrin. Strom.* VI.

— inexorable fatum.

Georgic. II, 491.

— ineluctabile tempus.

Æn. II, 324.

— ineluctabile fatum.

Æn. VIII, 334.

— irreparable tempus.

Æn. X, 467.
Ibid. — πεφυγμένον.] Contendit *Barneſius*, “πεφυγμένον sribendum: — ὅ ἰτὰ “τυκτὸς ὅ τυκτὸς.” Quod si verum esset; “ergò ὅ composita,” (ut rectè observavit *Eruditus scriptor Anonymus*,) “ἀτυχ- “τος, ἀτυχτος, εὐτυχτος, apud omnes *Autores* “apud quos occurrunt, ὅ in omnibus eorum “Editionibus, ὅ quotiescunque occurrunt, “vitiosè erunt scripta. — Nimis hoc im- “providè *Vir Clarissimus*.” *Acta Eruditor.* Lipsiæ, ad Februar. 1712. Sed & occurrit præteritum medium πένυγα, indeque Verbum poeticum περὺγω.

Ver. 490. — τὰ στυγερὰ ἔργα κόμιζε, — πόλεμος δ' ἀνδρεσσὶ μελήσει.]

Cura tibi, Divum effigies & templa tueri: Bella viri pacemque gerant, quæ bella gerenda.

S 3

Æn. VII, 443.
Ver.

- ὧς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἶλετο Φαίδιμος Ἐκτωρ
 495 Ἰππεριν' ἄλοχον ἣ φίλη οἰκόνδε βεβήκει
 Ἐντροπαλιζομένη, θαλερόν κ' ἄκρον χέεσσι
 Αἴψα δ' ἐπειθ' ἵκανε δόμους εὐ ναιετάοντας
 Ἐκτορ' ἀνδροφόνιοι· κινήσασθαι δ' ἐνδοθι πολλὰς
 Ἀμφιπόλους, τῆσιν ἣ γόον πάσῃσιν ἐνώρσεν·
 500 Αἱ μὲν ἔτ' ζῶν γόον Ἐκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπὸ τροπον ἐν πολέμοιο
 Ἰξέας, προφυγόντα μὲν κ' ἡ χεῖρας Ἀχαιῶν.
 Οὐδὲ Πάρις δῆτιθεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
 Ἄλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
 505 Σδύατ' ἐπεὶτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κρηιπνοῖσι πεποισίῳ.
 ὧς δ' ὅτε τις σατὸς ἵππος, ἀκρόσῃσας ὅππ' φάτῃ,
 Δεσμὸν ἀπορρήξας θείει πεδίῳ κροαίνων,
 Εἰθὺς λέεσθ' ἐϋρρεῖ ποταμοῖο,

- Sic utique fatus, galeam sustulit illustris Hector
 495 Setis-equinis-comantem : uxor autem dilecta domum abiit
 Respectans, uberes lachrymas effundens :
 Statim autem deinde venit ad ædes habitantibus-commodas
 Hectoris homicidæ ; invenitque intus multas
 Ancillas ; his verò luctum omnibus commovit.
 500 Hæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem suâ in domo :
 Non enim eum ampliùs putabant reducem ex pugna
 Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
 Neque verò Paris moram-trahebat in altis ædibus :
 Sed is, postquam induit inclyta arma varia ære,
 505 Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.
 Ut verò cùm stabulans equus, hordeo-pastus ad præsepe,
 Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus pulsans,
 Consuetus lavari in pulchrè-fluente fluvio,

Ver. 495. Ἰππεριν' ἄλοχος] Quâ ratione,
 Ἰππεριν, hîc ultimam producat ; item, μιν,
ver. 501 ; vide supra ad α, 51.

Ibid. — βεβήκει] Vide supra ad δ', 492.

Ver. 497. — εὐ ναιετάοντας] Vide supra ad β', 648.

Ver. 500. Αἱ μὲν ἔτι ζῶν γόον Ἐκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.] Hæc quidem sententiâ nihil unquam fuit, ad commovendos affectus, neque excogitatum exquisitiùs, neque elegantius dictum.

Ibid. — γόον Ἐκτορα] *Al.* γόων Ἐκτορα. Qued utique pronunciabatur γόων Ἐκτορα.

Ver. 501. — ἔφαντο.] Plerique, ἔφαντ'. *Pessimè.*

Ver. 503. Οὐδὲ Πάρις δῆτιθεν] Suprà, *ver. 341.*

Ver. 504. — τεύχεα ποικίλα χαλκῷ]
 — vericoloribus armis.

Æn. X, 181.

Ver. 506. ὧς δ' ὅτε τις σατὸς ἵππος]

Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinculis

Tandem liber equus, campoque potitus aperto ;

Aut ille in pastus armentaque tendit equarum,

Aut assuetus aquæ perfundi flumine noto
 Emicat, arrectisque fremit cervicibus altè
 Luxurians, iuduntque jubæ per colla, per
 armos. *Æn. XI, 492.*

Pulcherrimè uterque Poëta. Rectè tamen hîc observavit *Papius*, comparisonem istam & aptiore loco, & ad personam convenientiùs, de *Paride Homero*, quàm de *Turno* instituisse *Virgilium*.

Ibid. — ἀκρόσῃσας ἐπὶ φάτῃ] Ἀκρόσῃσας δὲ, τὸ πολυκριθῆσαι, κατὰ τὰς παλαιάς, ἢ τὸ κριθίσαι· ἀκροαί γάρ, αἱ κριθαί. Ἄλλοι δὲ ἀκρόσῃσας φασί, τὸ σχεῖν ἄχος ἐν τῇ ῥαδίᾳ. Ἐννοῖ δὲ, τὸ λαβεῖν ἄχθος, ἢ μάλ' ἄχος, τῇ ῥαδίᾳ καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. Ἐτεροι τὸ ἀκρόσῃσας διατιθέναι,

- Κυδίων· ὑψὲ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖτι
 510 Ὡμοῖς ἀτρίσσον· ὁ δ' ἀγλατήφιν πεποιθώς,
 ῥίμφα ἐ γῆνα φέρει μετὰ τ' ἥθεα καὶ νομόν ἵππων·
 ὧς ὅς Πριάμοιο Πάρις καὶ Περργάμῃς ἄκρης
 Τόχχεσι παμφαίνων, ὥς ἡλέκτωρ, ἐβέβηκει
 Καλ' χαλῶν, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
 515 Ἐκτορε δῖον ἐτείμην ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἐμελλε
 Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ἦ ὀάριζε γυναικί.
 Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος Θεοειδής·
 Ἥθεῖ, ἦ μάλα δὴ σε καὶ ἐσσύμηνον κατερύκω,
 Διθυῶν, εἴδ' ἦλθον ἐναΐσιμον, ὥς ἐκέλευες.
 520 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἐκτωρ·
 Δαιμόνι, καὶ ἂν τίς τοι ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμος εἴη,
 Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
 Ἀλλὰ ἐκὼν μεθίεις τε, καὶ ἐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
 Ἀχνοῖ ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἶχ' ἀκέω

- Superbiens ; altè verò caput fert, circumque jubæ
 510 Humeros motantur : ipse autem pulchritudine corporis fretus,
 Facile ipsum genua ferunt ad loca-consueta & pascua equarum :
 Sic filius Priami Paris à Pergami arce
 Armis collucens, tanquam sol, incedebat
 Exultans ; veloces autem eum pedes ferebant : statimque postea
 515 Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat
 Digressurus è loco, ubi cum sua colloquebatur uxore.
 Hunc prior allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus ;
 “ Venerande frater, certè valdè jam te etiam properantem detineo,
 “ Remorans, neque veni maturè, ut jussisti.
 520 Hunc autem respondens allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector ;
 “ O bone, nemo tibi hominum, qui æquus-rerum-æstimator sit,
 “ Opera vituperaverit bellica ; nam fortis es.
 “ Sed sponte remittisq̃ue animum, & non vis pugnare : at meum cor
 “ Tristatur in animo, quando de te probra audio

τιθῆναι, [Schol. δυσχεράνας ἐπὶ τῇ τῆς φάτι-
 νος εἰσόδῃ.] Ἄλλοι δὲ, τὸ ἡσυχασαί·

Τινὲς δὲ γράφουσιν, ἀγροσῆσας, ὅ
 ἐστὶ, ῥυπανθεῖς. Eustath.

Ver. 510. — ὁ δὲ — ῥίμφα ἐ γῆνα
 φέρει.] De hujusmodi Syntaxi ἀνακοινῶσα,
 suis in locis elegantissimâ, & (ut ait Deme-
 trius Phalereus) μεγαλοπρεπεῖ, vide suprâ
 ad β', 353 & 681 ; & ad γ', 211. Utique
 hoc in loco singulari id artificio dandum
 est, quòd rem ipsam, δεσμὸν ἀπορήξας θίει,
 quasi ob oculos ponat syntaxis ista infracta,
 ὁ δὲ — ῥίμφα ἐ γῆνα φέρει. Quâ de re ita
 Eustathius : Σχήμα ἐστὶ καινοπρεπές, ἐπὶ και-
 νῷ ῥηθὲν καὶ αὐτὸ πρᾶγματι. — Ὁ δὲ
 καινοπρεπῶς κἀνταῦθα σχηματίζων, —
 συναγλαΐζόμενος οἷον τῷ φραζομένῳ πρᾶγ-
 ματι. Quin & Motum insuper equi curren-
 tis celerrimum aptissimè depingunt numeri
 isti dactylici, ῥίμφα ἐ γῆνα φέρει μετὰ τ'

ἥθεα καὶ νομόν ἵππων.

Ver. 513. — ἐβέβηκει] Vide suprâ ad
 δ', 492.

Ver. 514. — ταχέες δὲ πόδες φέρον.]
 Barnesius edidit, ταχέες δ' ἐ πόδες φέρον,
 “ ut longè meliorem Lectionem.” Quod ta-
 men sententiæ nihil addit, elegantia non
 paululum detrabit.

Ver. 517. Τὸν πρότερος προσέειπεν] Festi-
 nantem optimè depingit oratio ista ἀσύνδε-
 τος.

Ibid. — Θεοειδής.] Vide suprâ ad β',
 623.

Ver. 520. — κορυθαίολος] Vide suprâ
 ad β', 816.

Ver. 521. Δαιμόνι] Vide suprâ ad β',
 190.

Ver. 524. Ἀχνοῖ] Vide suprâ ad γ',
 260.

55 Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον ἔνεκα σείο.
 Ἄλλ' ἰομεν· τὰ δ' ὅπιθεν ἀρεσσόμεθ', αἶκε πόθι Ζεὺς
 Δῶη, ἐπ' αἰεθροῖσι θεοῖς αἰετῶν ἑταῖροι
 Κρητῆρα σήσασθ' ἐλδ' ἄνερον ἐν μεγάροισιν,
 Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς.

525 " A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratiâ tui.
 " Sed eamus: hæc autem postea componemus, si quando Jupiter
 " Dederit, cælestibus diis sempiternis
 " Craterem statuere liberum in ædibus,
 " Quum Trojâ expulerimus benè-ocreatos Achivos.

Ver. 528. Κρητῆρα σήσασθαι] Craterem
 basi suppositæ imponere. Quam quidem basin
 Veteres appellebant ὑποκρητῆριον vel ὑποκρη-
 τηρίδιον, apud Athenæum, lib. V, cap. 13:
 Item ἐπίστατον, ut doctissimè observavit Ed-
 mundus Cribb de Inscriptiōe Sigeâ; " unde
 " (inquit) phrasis illa Homérica, κρατῆρα σή-
 " σαι, aut καθίσταει, quod & Latine cra-
 " terem statuere à Virgilio dictum." Casau-
 bonus, in Annotatis ad locum Athenæi jam
 citatum, rectè emendavit ὑποκρητῆριον,
 quod fuerat malè scriptum ὑποκρητῆριον;
 sed pessimè vertit, cratercula parva,

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Η'.

ὑπόθεσις τῆς Η' ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΕΛΕΝΟΥ συμβαλεύσαντο, Ἐκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. Ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος· καὶ γενναίως αὐτὸς ἀγωνισαμένης διαλύσει κήρυκες, ἐσπέρας γενομένης. Τῇδ' ἐξῆς τῆς νεκρῆς ἀνελόμενοι θάπῃσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκησεν· Ζεὺς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

Α Λ Δ Η.

ΕΚΤΩΡ σὺν Ἀλέξανδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, ἐβοήθει τοῖς Τρωφὶ κεκμηκόσιν ἤδη. Καὶ συμβαλεύσαντο Ἑλένη τῇ ἀδελφῇ, μάντεως ὄντι, προκαλεῖται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βέλοιο τῶν Ἑλλήνων μονομαχήσαι. Πολλῶν δὲ προαιρημένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς ἀνδίσταται. Μαχομένης δὲ αὐτὸς κήρυκες καταπαύσει, καὶ νύξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα δίδασιν. Ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς· οἷτε Ἕλληνες πολυάνδρην κατασκευάζουσιν, καὶ τεῖχος τῇ ναυσάμνῃ,

Ἐπιγραφαί.

Ἐκτορ καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος μονομαχία.

Ἄλλως.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνῳ Ἐκτορι δίῳ.

ΩΣ εἰπὼν πυλέων ἐξέαστο φαίδιμος Ἑκτωρ·
τῷ δ' αἶμι Ἀλέξανδρος καὶ ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρ' αἶρε θυμῷ
Ἀμφοτέροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.

Ὡς δ' θεὸς ναύτησιν ἐλδομένοισιν ἔδωκεν

5 Οὐρον, ἐπὶ κεκάμωσιν εὐξέσθαι· ἐλάτῃσι

HÆC fatus, portis erupit illustris Hector;
Cúmque eo simul Alexander ivit frater: animo verò
Ambo ardebant bellare & pugnare.

Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat

5 Ventum-secundum, postquam defatigati fuerint politis remis

Ver. 1. Ὡς εἰπὼν, πυλέων ἐξέαστο]

Hæc ubi dicta dedit, portis sese extulit ingens. Ἄπ. XII, 441.

Ver.

- Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γῆα λέλυνθ'.
 Ὡς ἄρα τῷ Τρώεσιν ἐελδομένοισι φανήτω.
 Ἐνθ' ἐλέττω, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηιθόοιο ἀνακτος,
 Ἄρην ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυϊήτης
 10 Γείνατ' Ἀρηιθόος ἢ Φιλομέδεσσα βοῶπις.
 Ἐκίωρ δ' Ἡϊονῆα βάλλ' ἔχχει ὀξύεντι
 Αὐχέν' ὑπὸ σεφάνης εὐχάλας· λῦσε δ' ἡ γῆα.
 Γλαῦκος δ', Ἴππολόχοιο παῖς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
 Ἴφινόον βάλε δαρυλ', ἣν κρατερὴν ὑσμίνην,
 15 Δεξιὰδ' ἴππων ὀππιάλμενον ὠκείαν,
 Ὡμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσσε· λιῶτο δ' ἡ γῆα.
 Τῆς δ' ὡς ἔν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ἀργεῖας ὀλέκοντας ἐν κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρπύων αἰτίξασα
 20 Ἴλιον εἰς ἱερώ. τῇ δ' ἀντίος ἄρνυτ' Ἀπόλλων,
 Περγαῖμυς ἐγκατιδὼν, Τρώεσσι δ' ἐβέλετο νίκη.
 Ἀλλήλοισι δ' ὅτε σταννέοθι παρὰ φηγά.
 Τὼ πρότερος προσέειπεν ἀναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
 Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαῖα, Διὸς θυγάτηρ μέγαλοιο,
 25 Ἥλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
 Ἥϊνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἐτερχλκέα νίκη

Pontum agitates, laboréque membra soluta sunt:

Sic utique hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.

Tunc interfecerunt, hic quidem [Paris] filium Areithoi regis,

In Arnâ habitantem Menesthium, quem claviger

10 Genuit Areithous & Philomedusa magnis-oculis:

Hector autem Eioneum feriit hastâ acutâ

Ad cervicem sub galeâ ære-solidâ; solvitque membra.

Glaucus verò, Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,

Iphinoum feriit hastâ, in asperâ pugnâ,

14 Dexiadem, equas infilientem veloces,

In humero: hic autem ex equabus humi cecidit, solutaque sunt membra.

Hos verò ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva

Argivos perimentes in asperâ pugnâ,

Descendit de Olympi verticibus impetu facto

20 Ilium ad sacram: huic autem obvius properabat Apollo,

Ex Pergamo conspîcatus, Trojanisque cupiebat victoriam.

Sibi invicem autem hi occurrerunt apud fagum.

Hanc prior allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;

“Cur tu verò rursus concitata, ô Jovis filia magni,

25 “Venisti ab Olympo, magnûque te affectus impulit?

“An ut jam Danais pugnæ ancipitem victoriam

Ver. 9. — κορυϊήτης] Vide infra ad ver. 141.

Ver. 10. — βοῶπις] Vide supra ad α', 551.

Ver. 11. — ὀξύεντι] Vide supra ad ε', 50.

Ver. 15, 16. — ἵππων ἐπιαλμενον, — ἐξ ἵππων — πέσσε.] Nempe in curram conciscendens, & curram cecidit.

Ver. 17. — γλαυκῶπις] Vide supra ad α', 206.

Ver. 19. Βῆ ῥα] Non vacat istud, ῥα; sed eam ferè vim habet, ac si latinè dicas, statim, continuo, illicò.

Ibid. — αἰτίξασα] Vide supra ad δ', 74.

Ver. 20. — ἄρνυτ'] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 23. Τὴν πρότερος προσέειπεν.] Festinatem indicat constructio ἀσύνδετος.

Talibus aggreditur Venerem Saturnia dictis. Æn. IV, 92.

- Δῶς ; ἐπεὶ ἔτοι Τρῶας ἄπολλυμένους ἐλεαίρεις.
 Ἄλλ' εἴ μοί τι πύθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον ἢ δηϊοτήτα
 30 Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσονται, εἰσόκε τέκμωρ
 Ἰλῖς εὐρωσιν· ἐπεὶ ὥς φίλον ἔπλετο θυμῷ
 Ὑμῖν ἀθανάτησι, Διὰ πρῶθεν τόδε ἄστυ.
 Τὸν δ' αὖθις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ·
 Ὡδ' ἔστω, Ἐκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα ἢ αὐτὴ
 35 ἦλθον ἀπ' Οὐλύμπιοιο, μὲν Τρῶας ἢ Ἀχαιούς.
 Ἄλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν ;
 Τίω δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·
 Ἐκτορος ὄρωμεν κρείττερόν μένος ἵπποδάμοιο,
 Ἦν τινά περ Δαναῶν προκαλέσσετο οἴοθεν οἶος
 40 Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι·
 Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἐκτορι δῖω.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ.
 Τῶν δ' Ἑλένος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σιώθετο θυμῷ
 45 Βυλὼν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφιδάανε μητιόωσι·
 Στῇ γ' παρ' Ἐκτορὶ ἰὼν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

- “ Des ? quandoquidem minimè Trojanorum pereuntium misereris.
 “ Sed si mihi quid obtemperaveris, quod certè multò satius esset,
 “ Nunc quidem cessare-faciamus bellum & pugnam
 30 “ Hodie: posthac rursus pugnabunt, donec finem
 “ Illi invenerint: quandoquidem sic gratum est animo
 “ Vobis Deabus, evertere hanc urbem.
 Hunc autem vicissim allocuta est dea cæcis-oculis Minerva ;
 “ Ita sit, o eminens-jaculans ; eadem enim sentiens & ipsa
 35 “ Veni ab Olympo, ad Troianos & Achivos.
 “ Verùm age, quomodo fert-animus prælium sedare virorum ?
 Hanc autem rursus allocutus est rex, Jovis filius, Apollo ;
 “ Hectoris excitemus fortem animum equum-domitoris,
 “ Si quidem fortè Danaorum provocabit, quocum solo solus
 40 “ Ex adverso pugnet in gravi pugna :
 “ Qui porro & ipsi indignati ære-ocreati Achivi
 “ Solum aliquem incitent pugnare cum Hectore nobili.
 Sic dixit : neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Minerva.
 Horum autem Helenus, Priami carus filius, sensit animo
 45 Consilium, quod utique diis placuit consultantibus :
 Stetit itaque juxta Hectorem profectus, & eum allocutus est ;

Ver. 27. — ἀπολλυμένους] Vide suprà ad ἐφιδάανε. — Ὡς γὰρ ἐγὼν ὅπ' ἄκουσα θεῶν.
 γ', 260.

Ver. 29, 34. Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον, — τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτή.] Quod hîc inter se collocutos Apollinem & Minervam finxit Poëta, id videlicet pro suâ prudentiâ admonuit Helenus. Est enim Minerva, ἢ Φρόνησις, “ potior sententia ;” Vide suprà ad α', 194. Hinc jam infrà, ver. 44 & 53, Ἑλένος — σιώθετο θυμῷ Βυλὼν, ἥ ῥα θεοῖσιν
 Ver. 31. — εὐρωσιν· ἐπὶ ὧς.] Quâ ratione, εὐρωσιν, hîc ultimam producat ; item Διὶ, & μῦθον, ver. 47 ; vide suprà ad α', 51.
 Ver. 32. Ὑμῖν ἀθανάτησι.] Junoni & Minervæ. Barnesius, in uno MS, repperit ἀθανάτοις. Quo pacto & Jupiter quoque intelligitur.

Ver. 45. — ἥ ῥα] Vide suprà ad α', 56 ; & ad ε', 858.

- Ἐκτορ, ἡὲ Πελαῖοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
 Ἡ ῥα νύ μοί τι πύθοιο; κασίγνητόν δέ τοι εἰμί.
 Ἄλλες μὲν κάθισον Τρῶας ἢ πάντας Ἀχαιούς·
 50 Αὐτὸς δ' προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅσις ἄριστος,
 Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι.
 Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν ἢ πότμον ὀππασεῖν.
 Ὡς γὰρ ἐγὼν ὅπ' ἄκυσσα θεῶν αἰεγενεταίων.
 Ὡς ἔφαθ'· Ἐκτορ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκέσας·
 55 Καί ῥ' ἐς μέσον ἰὼν, Τρῶων ἀνέεργε φάλαγγας,
 • Μέσσω δὲρὸς ἐλών· τοὶ δ' ἰδρωῖν ἔσαν ἅπαντες.
 Κάδδ' Ἀγαμέμνων εἶσεν εὐκνήμιδας Ἀχαιούς·
 Κάδδ' ἄρ' Ἀθηναίη τε ἢ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Ἐξέθλω, ὄρνισιν ἐαικότες αἰγυπιοῖσι,
 60 Φηγῶν ἔφ' ὑψηλῇ πετρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Ἀνδράσι τερπόμην· τῶν δ' εἶχες εἶατο πυκναί,
 Ἀσπίσι ἢ κορυθεῖσι ἢ ἔχρυντο πεφρικυῖαι.
 Οἷον δὲ ζεφύροιο ἐχέοντο πόντον ἐπὶ φρεσὶ
 Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντῳ ὑπ' αὐτῆς·

- “Hector, fili Priami, Jovi consilio par,
 “Num mihi quod obsequeris? frater utique tibi sum.
 “Ceteros quidem sedere fac Trojanos & omnes Achivos:
 50 “Ipse autem provoca Achivorum quicumque fortissimus,
 “Ut contra te pugnet in gravi pugna.
 “Nondum enim tibi fatum mori & interitum attingere:
 “Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.
 Sic dixit: Hector verò gavissus est vehementer, sermone audito:
 55 Et in medium progressus, Trojanorum coercuit Phalanges,
 Mediâ hastâ prehensâ: illi autem resederunt omnes.
 Sed & Agamemnon sedere-fecit bene-ocreatos Achivos:
 Atque Minerva etiam & argenteum-arcum-gerens Apollo
 Desederunt, avibus similes vulturibus,
 60 Fago super altâ patris Jovis Ægiocchi,
 Viris delectati: Horum utique ordines sedebant densi,
 Scutis & galeis & hastis horrentes.
 Qualis autem Zephyri funditur super pontum horror
 Surgere jam inchoantis, nigrescitque pontus sub illo:

Ver. 47. — ἀτάλαντε.] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 49. — κάθισον Τρῶας.] Vide suprâ ad α', 565: & ad β', 191.

Ver. 52. Οὐ γάρ πώ — Ὡς γάρ ἐγὼν ὅπ' ἄκυσσα θεῶν.] Existimat Eustathius, quem secutus est & Porphyrius, de fortitudine Hectoris diminui hanc orationem, eò quòd sciret se isto die non interiturum: Συμπρόνται σὺν ἑταῖροις τὸ θάρσος καὶ ἡ ἀνδρία τοῦ Ἐκτορος· ὃ γὰρ ἀπλῶς εἰς μονομαχίαν ὁρμᾷ, ἀλλὰ πρότερον μαθὼν ὅτι ἔπω σοὶ μοῖρα θανέειν. Mihi è contrario videtur Heleni oratio, de auditâ Deorum voce, hoc ipsum velle; utique Hectorem, quæ esset nota & singula-

ris ipsius Fortitudo, victoriam] sine dubio reportaturum.

Ver. 55. — Τρῶων ἀνέεργε φάλαγγας, Μέσσω δὲρὸς ἐλών.]

Significatque manu, & magno simul incipit ore:

Parcite jam, Rutuli, & vos tela inhibete, Latini, —

Discedere omnes medii, spatiumque dedere. Æn. XII, 692.

Ver. 60. — αἰγιόχοιο.] Vide suprâ ad α', 202.

Ver. 62. — πεφρικυῖαι.] Vide suprâ ad δ', 282; & ad β', 324.

Ver. 94. Ὀρνυμένοιο.] Vide suprâ ad γ', 260. Vir.

- 65 Τοῖαι ἄρ' εἰς εἴης εἶατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
 Ἐν πεδίῳ· Ἐκὼς δ' μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
 Κέκλυτέ μοι, Τρῶες, ἢ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος ἐκ ἐτέλεασεν,
 70 Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρετ' ἀμφοτέροισιν,
 Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὐπυργον ἔλητε,
 Ἡ αὐτοὶ πῶρ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
 Τμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀελσῆες παναχαιῶν·
 Τῶν νηῶν δὴναι θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
 75 Δδῶρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἐμμελὲς ἔκδοι δῖω.
 Ὡδὲ δ' μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμι' ἐπιμαρτυρὸς ἔστω·
 Εἰ μὲν κεν ἐμὲ κείνος ἔλῃ ταναηκῆϊ χαλκῷ,
 Τόλχεα συλήσας, Φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Σῶμα δ' οἴκαδ' ἐμὸν δόμῳ πάλλιν, ὅφρ' πυρὸς με
 80 Τρῶες ἢ Τρώων ἄλοχοι λελάχῃσι θανούλῃ.
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἔλω, δῶή δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
 Τόλχεα συλήσας, οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱπλῆ,
 Καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἐκάπτοιο·

- 65 Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque
 In campo: Hector autem inter utrosque locutus est;
 "Audite me, Trojani, & benè-ocreati Achivi,
 "Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 "Fœdera quidem Saturnius in excelsa sedens non rata fecit,
 70 "Sed mala cogitans molitur utrisque;
 "Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,
 "Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transseuntes.
 "Vobis quidem enim sunt viri fortissimi omnium Achivorum;
 "Quorum nunc quemcumque animus meus mecum pugnare jubet,
 75 "Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet-ante-alios cum Hectore nobili.
 "Sic verò aio, Jupiterque nobis testis adsit;
 "Si quidem fortè me ille occiderit protensam-cuspidem-habente hastâ,
 "Arma detracta ferat cavas ad naves,
 "Corpus verò domum meum remittat, ut ignis me
 80 "Trojani & Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
 "Sin ego illum interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,
 "Arma detracta feram ad Ilium sacram,
 "Et suspendam ad templum Apollinis longe-jaculantis;

Ver. 69. "Ὅρκια μὲν Κρονίδης] Quam *Pandaris* & *Menelai* certamen singulare, irritum jam antè cecidisset, neque deditus fuisset qui fœdus primùm fregisset *Pandarus*; ideoque in aperto esset, certamine rursus singulari nihil quicquam profecturos; sed eò jam omninò deventum, ut decernendum esset bello: præfari hæc necessariò oportebat *Hectorem*, ut intelligeretur certamen hoc non jam deinceps de summo bello, sed de Heroùm ipsorum gloriâ ac virtute ineundum.

Ver. 72. — δαμείετε.] *Iones*, quâ analogiâ id raptim pronunciabant, πείθομεν, δάμεν, τράπον, quod alii voce productiore πείθομεν, ἰδάμεσαν, ἐτρέπονσαν, &c; eandem analogiâ & δαμείετε enuntiabant id, quod

alii δαμείετε.

Ver. 78. — ἐπιμαρτυρὸς.] Quâ analogiâ ex ἐπιμαρτύρομαι, quod literam ὑ necessariò producit, deducatur ἐπιμαρτύρος, quod eandem necessariò corrumpit; neque in his, & similibus, Poëtarum ulla sit licentia; vide suprà ad α, 338.

Ver. 77. Εἰ μὲν κεν ἐμὲ] Quâ ratione, κεν, hic producat; item ultima, in voce Ἀπόλλωνος, ver. 83; & νηὲν, ver. 84; itemque τις, ver. 87 & 91; vide suprà ad α, 51. Porro, vocem ταναηκῆϊ, scribendum ταναηκῆϊ contendit *Barnesius*: Sed hoc in utramvis partem perparvi est momenti.

Ver. 82 & 83. — ποτὶ] *Al.* ποτὶ.

Ver.

- Τὸν ᾧ νέκυον ὅππῃ νῆας εὐοσέλμους ἀποδώσω,
 85 Ὅφρα ἐταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Σῆμά τέ οἱ χόρυσσιν ὅππῃ πλατείῃ Ἑλλησπόντῳ.
 Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
 Νηὶ πολυκλήιδι πλέων ὅππῃ οἶνοπα πόντον.
 Ἄνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
 90 Ὅν ποτ' ἀρυσδύοντα κατέκτανε Φαίδιμος Ἑκτωρ.
 Ὡς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος ἔποτ' ὀλεῖται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐγρήοντο σιωπῇ.
 Αἰδέσθην μὲν ἀνήνασθαι, δέισαν δ' ὑποδέχθαι.
 Ὅψε δ' ἡ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
 95 Νείκεϊ ὀνειδίζων, μέγα δ' ὀνοαχίζετο θυμῷ.
 ὦ μοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιῖδες, ἔκείτ' Ἀχαιοί;

- “ At cadaver ad naves bonis-transfris-instructas remittam ;
 85 “ Ut ei exequias-faciant caput-comantes Achivi,
 “ Tumulumque ei aggerant ad latum Hellepontum :
 “ Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum hominum,
 “ In navi multis-transfris-instructâ navigans super nigrum pontum ;
 “ Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti,
 90 “ Quem olim fortissimè-se-gerentem occidit illustris Hector.
 “ Sic olim aliquis dicet ; mea verò gloria nunquam peribit.
 Sic dixit : Illi autem omnes obmutuerunt silentio ;
 Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
 Tandem verò Menelaus surrexit, & inter eos dixit,
 95 Jurgio probra-objectans, gravitèrque ingemiscebat animo ;
 “ Me miserum ! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi :

Ver. 85. — καρηκομῶντες] Vide supra ad β', 11.

Ver. 86. — πλατείῃ Ἑλλησπόντῳ.] Stultissimè hæc Scholiastes : Πλάτος, κατὰ ἀντίφρασιν· σενός γὰρ ὁ Ἑλλησπόντος. Quasi verò in hujusmodi locutione, *Ionice* locus esse posset ! *Athenæus* πλατὺν intelligere videtur αἰμυρόν· Διασέλλει καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατίος, *Lib. II, cap. 4.* Quem in locum, vide *Animadvers. II. Casauboni.* Melius *Eustathius* ; πλατὺν Ἑλλησπόντον, *Hellepontum* quâ parte latior est, sive in latitudinem se laxat : Τὸ διεκρίπτον αὐτὸ ἔξω πρὸς τῇ Αἰγαίᾳ, — ἐκεῖνο πλατὺν Ἑλλησπόντον λέγουσι· ἐκεῖ γὰρ εἰς πλάτος ὁ τῆς Ἑλλης πόντος ἀνοίγεται. Haud tamen scio annon his omnibus simplicius sit, ut πλατὺν hîc *Hellepontem* idè dictum intelligamus, non quòd is, cum aliis *Maribus* comparatus, non sit σενός ; sed quòd inde, quàm ἐ *Terrâ*, (id quòd omnibus commune est maribus,) tumuli multò magis ἐ *longinquo* se aperiret prospectus.

Ver. 89. — κατατεθνηῶτος] Ex τεθνηῶτος, fit τεθνηῶτος, (vide supra ad β', 818 ; & ad ζ', 464 ;) & inde, more Ionico, τεθνηῶτος & τεθνηῶτος. Cæterum *Cicero*, in fragmento libri qui est secundus de gloriâ ; (ubi, notante *Gellio*, lib. XV, cap. 6. memoriâ lapsus *Ajaci* id tribuit, quod erat dictum ab *Hec-*

tore,) hosce versiculos ita vertit :

“ Hîc situs est vitæ jampridem lumina
 “ linquens,
 “ Qui quondam *Hectoreo* perculsus con-
 “ cidit ense : ”

Fabitur hoc aliquis : Mea semper gloria
 vivet.

Ver. 92. — πάντες ἀκλῶ ἐγρήοντο σιωπῇ.]

— olli obstupere silentes,

Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. *Æn. XI, 120.*

Quæritur huic alius ; nec quisquam ex
 agmine tanto

Audet adire virum. — *Æn. V, 378.*

Ver. 93. Αἰδέσθην μὲν ἀνήνασθαι, δέισαν δ' ὑποδέχθαι.] Miras hîc nescio quas collegit aut commentus est *Scholiastes* ineptias : Δέισαν, διὰ τὰς σπονδίας· ἢ περιμένοντες κέλυσιν — ἢ ὑπὸ θεῶν ἀρμυῶσθαι αὐτὸν ὑπογῶντες· ἢ διὰ τὸ, Νῦξ δ' ἦδη τελέθει. — Τινὲς δὲ, δέισαντες τὸν Ἀγαμέμνονα. Quarum quidem excusationum ultimam meminit & *Eustathius*. At Sententia ipsa per se clara est admodum & perspicua : Annuere timebant, quoniam fortissimum norant *Hectorem* ; renuere verebantur, nè ipsi scilicet viderentur non fortes.

Ver. 96. — Ἀχαιῖδες, ἔκείτ' Ἀχαιοί.]

O verè Phrygiæ, neque enim Phryges.

Æn. IX, 617.

Ver.

- Ἡ μὲν δὴ λάβῃ τάδε γ' ἔσσε' αἰνόθεν αἰνώς,
 Εἰ μὴ τις Δαναῶν νυῦ' ἐκλῶσθ' ἀνίλῃ εἶσιν.
 Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ ἢ γαῖα γήοιοιθε,
 100 Ἡμῶσι αὖθι' ἑκάστοι ἀκήριοι, ἀκλεῆς αὐτῶς.
 Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι αὐτὰρ ὕπερθευ
 Νίκης περὶ γ' ἔχον' ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τρύχας καλὰ.
 Ἐνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτῇ
 105 Ἐκτῶσθ' ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἦεν.
 Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἔλον βασιλῆες Ἀχαιῶν.
 Αὐτὸς τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 Δεξιτερῆς ἔλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· ἐδὲ τί σε χρὴ
 110 Ταύτης ἀφροσιώης· ἀνὰ δ' ἴαχεο, κηδόμενός περ,
 Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἑλδος σὺ ἀμείνονι Φωτὶ μάχεσθαι,
 Ἐκλῶε Πριαμίδη, τὸν τε συγέσσι ἢ ἄλλοι·

“ Certè jam dedecus hæc erunt gravissimè graviter,

“ Si nullas Danaorum nunc Hæctori obvius iverit.

“ Atque vos quidem omnes aqua & terra fiatís,

100 “ Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter :

“ Adversus istum verò ego ipse armabor ; verum supernè

“ Victoriæ termini positi sunt in immortalibus diis.

Sic fatus, induerat arma pulchra.

Tunc utique tibi Menelæe, adfuisset vitæ finis

105 Hæctoris in manibus, quoniam multo fortior erat :

Nisi properè-exurgentes inhibuissent te reges Achivorum ;

Ipseque Atrides, late-dominans Agamemnon,

Dextramprehendit manum, verbâque fecit, & compellavit ;

“ Infanis, Menelæe Jovis-alumne : neque quicquam tibi opus est

110 “ Hæc dementiâ : contine verò te, dolens quamvis ;

“ Neque velis, præ contentionis-studio, te fortiori cum viro pugnare,

“ Hæctore Priamide, quem extimescunt & alii :

Ver. 97. Ἡ μὲν δὴ λάβῃ—Εἰ μὴ τις Δα-
 ναῶν.]

—si nemo audet se credere pugnæ.

—heroum quondam fortissime frustra,

Tantane tam patiens nullo certamine tolli

Dona fines? —Æn. V, 383—390.

Ver. 99. —ὕδωρ καὶ γαῖα γήοιοιθε.]

Quamvis ignis eris, quamvis aqua.—

Virgil. in Diris.

Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiet aqua.

Propert. lib. II.

Ver. 100. —ἀκλεῆς αὐτῶς.] “ Rem in-

“ gloriam !” Vel, “ Id quod valdè erit in-

“ glorium.” Sic suprâ, α, 142, ἐρέτας ἐπιτη-

δὲς. “ Remigum quod sufficiat.” Nam du-

rius paullo est, quod affert Eustathius : Τὸ

ἀκλεῆς, εὐθεὶα ἐστὶ πολλοθυτικὴ, ἀντὶ τῆς ἀκλεῆς·

—ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐρέτας ἐπιτηδὲς—τινὲς

μῖντοι ἐπιπρήμα τῷτὸ φασιν εἶναι. Equidem,

si nomen plurale habendum erit, cum iis

potius sentiam, (quos & memorat Eustathius),

quæ ἀκλεῆς scribunt, quomodò & ἀγα-

κλεῆς : Quæ quidem formâ scriptum videtur,

Odyss. δ, 728, ἀκλεῆς.

Ver. 102. —πείρατ' ἔχονται.] Εὐθεὶα
 ἐνικὴ τῷ Πείρατα, & τὸ Πείρας, ἀλλὰ τὸ Πεί-
 ραρ. Eustath.

Ver. 103. —κατεδύσατο] Ἀλ. κατεδύ-
 σαιτο, & κατεδύσασαιτο. Vide suprâ ad β', 35 ;
 & ad ε, 109.

Ibid. —καλὰ.] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 104. Ἐνθα κέ τοι]

Hic tibi mortis erant metæ.—

Æn. XII, 546.

Notandum porro istud, κε, nequaquam hic

supervacuum esse : Tunc utique tibi, &c.”

Vide suprâ ad α, 56 ; & ad β', 158.

Ver. 109. Ἀφραίνεις, Μενέλαε.]

Infelix ! quæ tanta animum dementia
 cepit ?

Non vires alias—sentis ?

Cede deo. —Æn. V, 465.

Ver. 112. —πριαμίδη.] Similiter &
 ἀθανάτοισι, ver. 102 & 130. Vide suprâ ad
 α, 398.

Ver.

- Καὶ δ' Ἀχιλλεύς τέτρω γε μάχη ἐν κυδιστοῖσι
 Ἐρρίγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
 115 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζου, ἰὼν μὲν ἔθνος ἑταίρων
 Τέτρω δ' ἐπρόμον ἄλλον ἀναστήσασιν Ἀχαιοί.
 Εἴπερ ἀδείης τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθ' ἐς ἀκόρητος,
 Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψαι, αἶ κε φύγησι
 Διὶς ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτήτος.
 120 Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφεὺς Φρένας ἥρωες,
 Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπειθετο τῷ μὲν ἔπειτα
 Γηθόσιωι θεράποντις ἀπ' ὤμων τόλχ' ἔλοντο.
 Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἰκάνει·
 125 Ἦ κε μέγ' οἰμῶζει γέρον ἱππηλάτα Πηλεΐς,

“Quin & Achilles huic pugna in gloriosâ

“Horret occurrere, qui te multò est fortior.

115 “Verùm tu quidem nunc sede, profectus ad agmen sociorum :

“Huic autem duellatorem alium excitabunt Achivi.

“Licet intrepidusque sit, & etiā pugnae sit insatiabilis,

“Existimo eum libenter genu flexurum [*requieturum*,] si effugerit

“Ardenti ex bello, & gravi pugna.

120 Sic fatus flexit fratris praecordia heros,

Recta monens ; ille autem paruit : Illius quidem postea

Læti famuli ab humeris arma detraxerunt.

Nestor autem inter Argivos surrexit & dixit ;

“O dii, profecto ingens luctus Achivam terram invadit :

125 “Certè valdè ploraverit senex equum-agitator Peleus,

Ver. 113. Καὶ δ' Ἀχιλλεύς τέτρω γε.] Notandum quanto cum artificio in singulis libris, quaecunque res narretur, nusquam tamen non inferatur Achilles.

Ver. 114. Ἐρρίγ' ἀντιβολῆσαι.] Non sine horrore aliquo occurrit. De voce, ἔρριγε, vide suprâ ad β', 314.

Ver. 115. — μὲν νῦν ἵζου.] Voculam, νῦν, quæ olim ex multis exciderat, rectè hic reposuit doctissimus Henr. Stephanus.

Ver. 117. Εἴπερ ἀδείης τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθ' ἐς ἀκόρητος.]

Bellum importunum, cives, cum gente Deorum

Invisitisque viris gerimus ; quos nulla fatigant

Prælia, nec victi possunt abfistere ferro.

Æn. XI, 305.

Ver. 118. Φημί μιν ἀσπασίως.] Referunt hæc ad πρόμον ἄλλον, ad herodem quisquis sit ille Achivorum, qui cum Hectorē esset dimicaturus : Quia scilicet eò spectet tota hæc Agamemnonis oratio, ut Hectorē planè in-victum dicat, adeoque Menelaum ab hoc certamine singulari deterreat. Confer ver. 173, 174, infrâ. Possint tamen hæc & de Hectorē intelligi : Quippe non modò deterrendus erat Menelaus, nè se ipse iniquo certamini offerret ; sed & in spem inducendus, ex-

titurum qui aliquem & certamen continuò iniret, atque etiam victoriam de Hectorē reportaret.

Ibid. — ἀσπασίως.] Vide suprâ ad α', 140.

Ibid. — γόνυ κάμψαι.] Eadem phrasis occurrit, Iliad. τ'. 72 ; eamque ita explicat Porphyrius : Οἱ φεύγοντες, τεταμένον ἔχουσι τὸ γόνυ· οἱ δὲ καθήμενοι, κακαμμένον· Ἀσπασίως δὲν, φησι, καθιέδεται τῶν φευγόντων τις ἐκ τῆς πολέμου· ὅς καὶ ἀναπαύσει ἑαυτὸν, καὶ τὰ σὺν αὐτῷ, ἐκ τῆς συντόνης τῆς φυγῆς δρόμῳ καθίσταται. Quæst. Homeric. 22.

Ver. 120. Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν.] Hæc ad persuadendum dixit ; vel, His ei persuadere conatus est ; vel, His persuasibiliter dixit : — ὁ δ' ἐπειθετο, atque ei persuasum est.

Ver. 121. — παρειπών.] Vide suprâ ad ζ', 62.

Ver. 125. Ἦ κε μέγ' οἰμῶζει γέρον.] Χαίρω πολλάκις, ἄλλωσι τε δὴ λογιζομένοις, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὀμήρου τιθεῖς· οἷον λόγῳ τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸν ἐν θυσιασμῶν — καὶ τὸ, “Ἦ κε μέγ' οἰμῶζει γέρον ἱππηλάτα Πηλεΐς.” πρὸς τὸ, “Πηλεΐς· κόν ποτὲ σιναΐσαιεν αὖ οἱ ἄνδρες ἱππῆες, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες ;” Lucian. Encom. Demosthenis, baud longè ab initio.

Ibid. — ἱππηλάτα.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver.

- Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βῆληφόρος ἡδ' ἀγορητής,
 Ὃς ποτὲ μ' εἰρώμενος μέγ' ἐγήθεεν ὦ ἐνὶ οἴκῳ,
 Πάντων Ἀργείων ἐρέων γηελὺ τε πόκον τε.
 Τὺς νῦν εἰ πτώσονίης ὕφ' ἑκτορὶ πάντας ἀκῆσαι,
 130 Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας αἶραι,
 Θυμὸν δ' ἀπὸ μελέων διῶαι δόμον Ἀΐδος εἶσω.
 Αἱ γὰρ, Ζεὺς τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Ἡβῶμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
 Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐλχεσίμωροι,
 135 Φεῖαες παρ' τείχεσσιν, Ἰαρδάνε ἀμφὶ ῥέεθρα·
 Τοῖσι δ' Ἐρεθθαλίων πρόμος ἴσατο, ἰσότηος φῶς,
 Τόχ' ἐχων ὤμοισιν Ἀρηϊόοιο ἀνακτός·
 Δίς Ἀρηϊόος, τὸν ὀπίκλησιν Κορυμήτῳ
 Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναικες,
 140 Οὐνεκ' ἄρ' ἔ τῶξοισι μαχέσκετο, δεξιὰ τε μακρῶ,
 Ἀλλὰ σιδηρεὴ κορυμῇ ῥήγνυσκε φάλαγγας·

- “ Præstans Myrmidonum consiliarius & concionator,
 “ Qui olim me interrogans valdè lætabatur suâ in domo,
 “ Omnium Achivorum inquirens genusque sobolèmque :
 “ Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes audierit ;
 130 “ Sæpe sanè immortalibus suas manus attollet,
 “ Anima è membris ut-descendat domum Plutonis intra.
 “ Utinam enim, δ Jupiterque pater, & Minerva, & Apollo,
 “ Eßem juvenis, sicut quandò ad rapidum Celadontem pugnabant
 “ Congregati Pyliique & Arcades hastarum-usu-exercitati,
 135 “ Phææ ad muros, Jardani circa fluentia :
 “ Inter fillos autem Ereuthalion in-acie-primus stabat, par-deo vir,
 “ Arma gerens humeris Areithoi regis ,
 “ Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum
 “ Viri appellabant, eleganterque-cinctæ mulieres,
 140 “ Quoniam utique non arcu pugnabat, hastâque longâ,
 “ Sed ferreâ clavâ rumpebat phalangas :

Ver. 131. Θυμὸν ἀπὸ μελέων.] Quâ ratione, ἀπὸ, hîc ultimam producat ; item κρατεῖ, ver. 142 ; vide suprâ ad α', 51. *Barneßius* edidit, Θυμὸν ἀπὸ μελέων. Sed nihî opus. Ver. 132. Αἱ γὰρ, — Ἡβῶμ', ὡς ὅτ'] De sui laude istâ senili, *Nestoris*, vide infrâ ad ver. 157 ; item suprâ, ad α', 249, 260 ; & ad β', 372. Notandum porrò istud, γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod ratiatur de suo pugnandi studio, elegantissimè referri : Vide suprâ ad ε', 22.

Ver. 133. Ἡβῶμ' ὡς ὅτ' ἐπ'] — Non laudis amor, nec gloria cessit Pulsa metu ; sed enim gelidus tardante senectâ

Sanguis habet, frigentque effictæ in corpore vires.

Si mihi, quæ quondam fuerat, quâque improbus iste

Exultat fidem, si nunc foret illa juvena ; *Hæd equidem*, *Æn.* V, 394

O mihi præteritos referat si Jupiter annos !
 Qualis eram, cùm primam aciem Præ-
 neste sub ipsâ

Stravi, scutorumque incendi victor accers-
 vos :

Et regem hâc Herilum dextrâ sub Tar-
 tara misi. *Æn.* VIII, 560.

Ibid. — Κελάδοντι μάχοντο, — Φεῖαες παρ' τείχεσσιν.] Ἐνοι δὲ οἶονταί γράειν, —

“ Ἀκιδόντι μάχοντο, — Χάας παρ' τείχεσσιν.”
 — ἢ Κελάδοντι, ἢ δὲ Φεῖαες. *Strab. lib.* VIII, pag. 535. al. 348.

Ver. 134. — ἐλχεσίμωροι] Vide suprâ ad δ', 242.

Ver. 136. Τοῖσι δ'] *Artadibus.*

Ver. 141. Ἀλλὰ σιδηρεὴ κορυμῇ.] Sicut *Iones* κορυμῇ, ver. 141 & 143 ; & κορυμνίης, ver. 9 & 138 ; ita *Dores* enunciabant κορυμῇ, Δεξιτερῇ κορυμῇ. — *Theocrit. Idyll.* VII, 19. Τάν τοι ἔφα κορυμῇ — *Id.* ver. 43. Δάφνηδ' μὲν κορυμῇ — *Idyll.* IX, 23.

- Τὸν Λυκόοργον ἐπέφνε δόλῳ, ὅτι κράτεϊ γε,
 Στεινωπῶ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' εἰ κορυῖν οἱ ὀλεθρον
 Χερσὶς με σιδηρεῖη· πρὶν γὰρ Λυκόοργον ὑπεφθάς
 145 Δερεὶ μέσον περὶνήσεν· ὁ δ' ὑπὶν ἔδει ἐρείσθην·
 Τόλχεά τ' ἐξενάριξε, τὰ οἱ πόρε χαλκεὺς Ἄρης·
 Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐπειτ' ἐφόρει μῆ μῶλον Ἄρηι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήραε,
 Δῶκε δ' Ἐρεθθαλίῳ, φίλῳ Θερσάπονι, Φορῆναι·
 150 Τῷ ὅγε τόλχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
 Οἱ δ' ἢ μάλ' ἐτρόμεον ἢ ἐδείδισαν, ἔδέ τις ἔτλη·
 Ἄλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
 Θάρσει ὦ· γρηῃ δ' νεώτατον ἔσκον ἀπάντων·
 Καὶ μαχόμενοι οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθηνῆ.
 155 Τὸν δὴ μήκιστον ἢ κάρτιστον κλάνον ἄνδρα·
 Πολλὸς γὰρ τις ἔκειτο παρήγορος ἐνθάδ' ἢ ἐνθά.
 Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἐμπεδος εἴη,

" Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi,

" Angustâ in viâ, ubi utique non clava ei exitium

" Arcebat ferrea; antè enim Lycurgus occupans.

145 " Hastâ medium transfodit, isque supinus solo allisus est;

" Armisq; interfectum-spoliavit, quæ ei dederat æreus Mars:

" Et ea quidem ipse postea gestabat in pugna Martis.

" At postquam Lycurgus in ædibus senuerat,

" Dedit utique Ereuthalioni, dilecto famulo, gestanda:

150 " Illius igitur hic arma ferens provocabat omnes fortissimos;

" Hi autem valdè tremebant & timebant, neque quisquam sustinebat:

" Verùm me animus impulit audax ut pugnarem,

" Confidentia suâ; natu autem minimus eram omnium:

" Et pugnabam cum-eo ego, deditque mihi gloriam Minerva.

155 " Hunc utique procerissimum & fortissimum interfeci virum;

" Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.

" Utinam sic nunc pubescerem, virisque mihi integræ essent,

ut adeò *Idyllium* istud 25um, ubi legitur,

—χειροπληθεῖ τε κορυῖν, *ver.* 63,

fortè non sit *Theocriti*, sed recentioris cu-

jusdam Poëtæ. Nam apud Veteres, ut syl-

labæ istæ *penultimæ* non habeant certam pro-

nunciandi rationem, admodum est *rarum*.

Ibid.—κορυῖν ῥήνυσκε φάλαγξας.]

—sternentes agmina clavâ. *Æn.* X, 318.

Ver. 143.—ὅθ'] Ità edidit *Barnesius*

ex Editt. quibusdam veteribus, & MS.

Rectè, credo; ut sit scilicet, ὅθι. *Stephanus*

& Recentiores ediderant, ὅτ', Quod est mul-

tò minùs venustum.

Ibid.—εἰ κορυῖν οἱ ὀλεθρον Χερσὶς με σιδηρεῖη.]

—nihil illos Herculis arma,

Nil valdè juvere manus, —*Æn.* X, 319.

Ver. 148. Αὐτὰρ ἐπεὶ—Δῶκε δ'] Particu-

cula-ista, δὲ, quam vim hoc in loco habeat,

cùm non intelligeret *Barnesius*; vertit id,

Dederatque, quod erat vertendum, *Dedit*

utique. Similis enim hîc constructio est,

Αὐτὰρ ἐπεὶ—, Δῶκε δέ· ac suprâ, Οἱ δ'

ἐπεὶ ἔν—, Τοῖσι δέ. Vide suprâ ad α, 57.

Ver. 150.] Τῷ.] Tam *Areitboi* quàm *Ly-*

curgi. Parenthesi enim intercludendi sunt

versus præcedentes *duodecim*. Vide infrâ ad

ver. 157.

Ibid.—προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.] Post

has voces, ex uno MS, versum istum, Ἀν-

τίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δνίστητι, ut " *rapè*

" *necessarium*," interferit *Barnesius*. Sed ni-

hil opus. Videtur enim ex *ver.* 40, & 51,

irrepissè.

Ver. 155. Τὸν δὲ] " Hunc utique." Vo-

culam, δὲ, si hoc in loco omiseris; planè

sententiam perimas. Similis ferè est vis par-

ticulæ, ἄρ, *ver.* 140 & 169.

Ver. 156. Πολλὸς] Δυνατὸς, θαυμαστὸς,

μήγιστος. *Schol. ad Eurip. Hippol.* 1.

—& latè terram consternere tergo.

Æn. XII, 543;

Ver. 157. Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι] Senis personam

imittè

- Τῷ κε τάχ' ἀνήσειε μάχης κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 Ὑμῶν δ' οἵπερ ἔασιν ἀελλήες παναχαίων,
 160 Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἑκτορος ἀνλῖον ἐλθεῖν;
 Ὡς νείκεας ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσαν.
 ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερός Διομήδης·
 Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, Θῆρην ὀππαιμένοι ἀλκίῳ.
 165 Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομνίδης, ἢ ὀπάων Ἰδομνῆος
 Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρεφόνῃ.
 Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
 Ἄν' ἧ Θόας Ἀνδραμονίδης, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς.
 Πάντες ἄρ' οἷγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἑκτορι δῖῳ.
 170 Τοῖς δ' αὐτοῖς μετέειπε Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ·
 Κλήρω νῦν πεπάλαχθε Δαρμπερές, ὅς κε λάχῃσιν·
 Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει εὐκνήμιδας Ἀχαιούς·

“ Ità citò haberet quicum-pugnaret expeditè-pugnam-ciens Hector.

“ Vestrum autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,

160 “ Nè hi quidem alacriter parati-estis Hectori obviam ire.

Sic increpavit senex : Ac statim novem omnes surrexerunt.

Surrexit multò primus quidem rex virorum Agamemnon :

Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes ;

Post hos autem Ajaces, strenuam induti fortitudinem.

165 Post hos Idomeneus, & armiger Idomenei

Meriones, par Marti homicidæ.

Post hos autem Eurypylus, Evæmonis præclarus filius.

Surrexit porro Thoas Andraemonides, & nobilis Ulysses.

Omnes utique hi volebant pugnare cum Hectore nobili.

170 Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor ;

“ Sortibus nunc fortimini universi, cui fors obtigerit :

“ Ille enim sanè juvabit benè-ocreatos Achivos :

mirè condecet hæc & Sui laudatio, laudis-
 que istius iteratio, & orationis longitudo, &
 Parentestis ista, quæ est duodecim ipsorum
 versuum (ab usque ver. 137, ad ver. 150)
 interclusio. Vide suprâ ad ver. 132, & 133 ;
 item ad α, 249, 260 ; & ad β', 372.

Ver. 158. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 161. — οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσαν.]

Non pauciores quàm novem. Latinè dicas,

“ novem ipsi :” Quâ ratione dixit Cicero,

decem ipsos dies, & annis octoginta ipsis. Si-

mili sententiâ dixit Homerus, Iliad. σ', 470.

— ἐννέα πάντες ἀνέσαν, viginti ipsi simul

spirabant ; Et ibid. ver. 373, — τρίποδας

γάρβηκοι πάντας ἔτευχεν, tripodas enim vi-

ginti ipsos uno eodemque tempore fabricaba-

tur. (Quem ad locum stultissimè Scholia-

tes ; περισπὸν, inquit, τὸ πάντας cum, &

contrario, in ipso sit vocabulo tota sententiæ

vis & venustas.) Item, Odyss. ι, 204, Οἶνον

ἐν ἀμφιπορεύσει δωδῆκα πᾶσιν, Vinum in am-

phoris duodecim ipsis. Vide infra ad α', 560.

Ver. 164. — Θῆρην ὀππαιμένοι] Quâ ra-
 tione, Θῆρην, hîc ultimam producat ; item
 Εὐρύπυλος, ver. 167 ; & αὐτός, ver. 173 ;
 & τις, ver. 178 ; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 165. Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομνίδης.] Pes-
 simè hîc edidit Barnesius, Τοῖσιδ' ἐπ' ; &
 ver. 163, Τῷδ' ἐπ' & ver. 164 ὅ 167 ;
 Τοῖσιδ' ἐπ' & ver. 170, Τοῖσιδ' αὐτοῖς. Si-
 militerque in locis aliis quamplurimis. Ad
 si ὅδε, & ὁ δὲ, non significarent diversa. Vide
 suprâ ad α, 57.

Ver. 166. — ἀτάλαντος] Vide suprâ ad
 β', 627.

Ibid. — Ἐνυαλίῳ ἀνδρεφόνῃ] Vide su-
 præ ad β', 651.

Ver. 170. Τοῖς δ' αὐτοῖς] Barnesii MSS.
 duo, Τοῖς δ' αὐτίς. Quæ sanè & ipsa lectio
 non mala.

Ibid. — ἱππότης] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 172. Οὗτος γάρ —, Καὶ δ' αὐτός.]

Propius istum, καὶ δ' αὐτός, non eundem il-
 lum intelligit, qui ad dimicandum fortitus
 fuisset ; sed alium scilicet, quisquis non esset
 cum

- Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσει, αἶ κε φύγησι
 Διὸς ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δημοτῆτος
- 175 "Ως ἔφαθ'· οἱ δ' κλῆρον ἔσημηναντο ἕκαστος,
 Ἐν δ' ἔβαλον κινέη Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο.
 Λαοὶ δ' ἤρῃσαντο, θεοῖσι δ' χεῖρας ἀνέχον·
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν εἰς ἔσθλόν εὐρύ·
 Ζεῦ πάτερ, ἦ Αἴαντα λαχεῖν, ἦ Τυδέος υἱόν,
 180 Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκλήης.
 "Ως ἄρ' ἔφην· πάλλεν δ' Ἐρμῆος ἱππότης Νέστωρ·
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κινέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
 Αἴαντος· κήρυξ δ' φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάνη,
 Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστεύουσιν Ἀχαιῶν.
- 185 Οἱ δ' ἔγινώσκοντες ἀπλῶς ἔσαντο ἕκαστος·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἴκανε, φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάνη,
 "Ὅς μιν Ἰππυράφας κινέη βάλε φαίδιμος Αἴας,
 Ἦτοι ὑπείχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄλχι παρσάας·
 Γινώσκ' ἡ κλῆρος σῆμα ἰδὼν, γήθησε δ' θυμῷ.
- 190 Τὸν μὲν πᾶρ πόδ' ἔον χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
 "ὦ φίλοι, ἦτοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δ' ἡ αὐτὸς
 Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἐκτορα δῖον.
 Ἀλλ' ἄγετ', ὅφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τέρψαμαι δῖα,
 Τόφρ' ὑμεῖς εὐχέσθε Διὶ Κρονίωνι ἀνακτι,

"Quin etiam ipse suum animum iuvabit, si effugerit

"Arduenti ex bello & gravi pugna.

175 Sic dixit: Ii autem sortem signaverunt singuli,

Et iniecerunt galeæ Agamemnonis Atridae.

Populi interim supplicabant, diisque manus attollebant:

Sic autem quis dicebat, intuens in cælum latum;

"Jupiter pater, da autem Ajacem sortiri, aut Tydei filium,

180 "Aut ipsum regem divitis Mycenæ.

Ita dicebant: Concutiebatque sortes Gerenius eques Nestor:

Exiliit autem fors è galeâ, quàm utique volebant ipsi,

Ajaci: præco autem ferens per cætum undiquaque,

Ostendit, orsus à dextrâ, omnibus principibus Græcorum.

185 Hi autem non agnoscetes, renuerunt singuli:

Sed cum ad illum pervenit præco, ferens per cætum undiquaque,

Qui ipsam inscriptam galeæ iniecerat illustris Ajax;

Porrexit quidem manum, & is imposuit propè-aftans:

Agnovit autem fortis signum conspicatus, & gavisus est animo.

190 Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque;

"O amici, sane fors est mea, gaudeoque & ipse

"Animitus; quoniam puto superaturum me Hectorem nobilem.

"Verùm agite, dum ego bellica arma induo,

"Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi,

cum Hectore dimicaturus. Malè admodum. Nam istâ ratione, (præterquam quod Nestoris non erat animos suorum debilitare,) dicendum fuerat, non, αἶ κε εὐγῆσι, sed ὅς κε εὐγῆσι πρὸς ὑμῶν, ἢ πολέμοιο, sed, πύλῃ.

Ver. 175.—ἐσημηναντο] Signis occultis notabant; ut liquet ex ver. 185 & 189.

Ver. 177.—θεοῖσι δὲ] Al. θεοῖς ἰδὲ notante H. Stephano.

Ver. 181.—ἱππότης] Vide suprâ ad d. 175.

Fin

- 195 Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῳῆς γε πύθων·
 Ἥε κ' ἀμφαδίλῃ, ἐπεὶ ἄτινα δείδιμ' ἔμπευ.
 Οὐ γάρ τις με βίη γε ἐκὼν ἀέκοντα δῖη,
 Οὐδέ τ' αἰδρεῖ· ἐπεὶ εἴδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' ἔτ'ως
 Ἐλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γυνέωσ' τε, τραφέμεν τε.
 200 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' εὐχοντο Διὶ Κρονίῳ ἀνακτὶ.
 Ὡδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς ἔργον εὐρώ·
 Ζεῦ πάτερ, Ἰδὼν μεδέων, κύδισε, μέγιστε,
 Δὸς νίκην Αἴαντι κ' ἀγλαὸν εὖχος ἀρέωσ'.
 Εἰ γ' ἢ ἔκλερθε περ φιλείης, κ' κήδεαι αὐτῷ,
 205 Ἴσ' αὖ ἀμφοτέροισι βίλῃ γ' κῦδος ὅπασσον.
 Ὡς ἄρ' ἔφ'αν Αἴας γ' κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντ' αἰχμῇ χροὶ ἔσαστο τόλῃ,
 Σάβ' ἔπειθ'· οἷός τε πελώριος ἔρχετο Ἄρης,
 Ὃς τ' εἰσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, ἔσσε Κρονίων
 210 Θυμοβόρῃ ἔλδος μένει ζυγέηκε μάχεσθ'.
 Τοῖος ἄρ' Αἴας ὤρτο πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν,
 Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασσι· νέεθε γ' ποσσὶν

- 195 " Tacite vobiscum, ut nē Trojani audiant :
 " Vel etiam palam ; quandoquidem neminem timemus profus.
 " Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,
 " Neque verò per imperitiam meam ; quippe neque me rudem adeò
 " Spero in Salamine natum educatūque fuisse.
 200 Sic dixit : illi autem supplicabant Jovis Saturnio regi.
 Sic autem quis dixit, intuens in cælum latum ;
 " Jupiter pater, qui inde-ab-Idā imperas, augustissimè, maxime ;
 " Da ut victoriam Ajax & præclaram gloriam referat :
 " Quòd si & Hectorem diligis, & curam geris ejus,
 205 " Æqualem ambobus vim & gloriam præbe.
 Sic dixerunt : Ajax autem armabatur splendido ære.
 Postquam verò omnia circa corpus induerat arma,
 Concitus-ferebatur deinde, qualis ingens incedit Mars,
 Qui it in-bellum ad viros, quos Saturnius
 210 Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare :
 Talis utique Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,
 Subridens terribili vultu : infra autem pedibus

Ver. 195. — γ' πύθωνται.] *Al.* πιπύ-
 θονται.

Ver. 197. — ἐκὼν.] *Aristarchus* legebat,
 ἰκὼν.

Ver. 198. — εἴδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' ἔτ'ως Ἐλ-
 πομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι.]

Non ita me genitor bellis affuetus Opheltus
 Argolicum terrorem inter Trojæque la-
 bores

Sublatum erudiit. — *Æn.* IX, 201.

Ver. 206. — νώροπι χαλκῷ.] Vide suprā
 ad β', 578.

Ver. 208. — οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης]
 Qualis apud gelidi cū flumina concitus
 Hebrī

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque
 furentes

Bella movens immittit equos. —

Æn. XII, 337.

Ver. 209. — Κρονίων.] De profodiā vo-
 cis, Κρονίων, Κρονίωνος, Κροῖωνος, vide suprā
 ad α', 265 & 397.

Ver. 211. Τοῖος ἄρ'] Non vacat istud ἄρ,
 sed vim habet in connectendā sententiā per-
 quam elegantem : *Talis utique.*

Ver. 212. Μειδιόων βλοσυροῖσι —, μα-
 κρά βιβάς.] Heroēm torvo aspectu, proceris
 passibus ingredientem, pulcherrimè ob ocu-
 los ponunt Versus grandiloqui & tumentes.
 Vide suprā ad γ', 363.

- Ἦϊε, μακρὰ βιβάς, κραδῶν δολιχόσκιον ἔλχῃ.
 Τὸν ᾧ ἢ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
 215 Τρώας δ' ἐτρόμῃ αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἔκασον,
 Ἐκτορὶ τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν·
 Ἀλλ' ἔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, εἰδ' ἀναδιῶαι·
 Ἀψ λαῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ προκαλέσαστο χάρμην.
 Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκῃ, ἥντε πύργον,
 220 Χάλκεον, ἐπιδόειον, ὃ οἱ Τυχίος κάμε τρύχων,
 Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστῃ, Ἵλῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων·
 Ὃς οἱ ἐποίησεν σάκῃ αἰόλον, ἐπιδόειον,
 Ταύρων ζατρεφείων, ὅππῃ δ' ὄγδρον ἦλασε χαλκόν.
 Τὸ πρόσθε σέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
 225 Στῇ ῥα μάλ' Ἐκτορὶ ἐγγύς, ἀπειλήσας δ' προσηύδα·

Incedebat, magnis-rassibus gradiens, quassans praelongam hastam.

Hunc autem & Argivi valde lætabantur aspicientes:

215 Trojanis autem tremor gravis subiit membra singulis;

Hectorique ipsi animus in præcordiis palpitabat:

Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi

Retrò copiarum in turbam, quoniam provocârat ad certamen.

Ajax autem propè accessit, ferens scutum, instar turris,

220 Æreum, septem-boum-pellibus-opertum, quod ei Tychius elaborârat fabricans,

Coriariorum longe præstantissimus, in Hylâ ædes habitans:

Qui ei fecerat scutum varium, septem-bubulis-pellibus-munitum

Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs.

Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax

225 Stetit valde Hectorem prope, minabundusque allocutus est;

Ver. 215. — τρώας αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα
 ἔκασον.] Similiter infra:

—κραδῇ δὲ μοι ἔξω

Στιθέων ἐκθρόσκει, τρομέει δ' ὅπο φαίδιμα
 γυῖα. κ', 95.

Frigidus Arcadibus coit in præcordia sanguis. Æn. X, 452.

De voce ὑπὲρ, vide supra ad γ', 205.

Ver. 216. Ἐκτορὶ τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν.] Longè aliud est, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν aliud, κραδῇ ἔξω στιθέων ἐκθρόσκει, vel, τρώας αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα. Nempè Trojanis, cùm ad pugnam progredientem Ajacem cernerent, terrore perculsi erant planè, & consternati: Hectori autem, fortissimus omnium, etiam & ipse commovebatur nonnihil, ac subtimebat. Sententiam tam luculentam, tam perspicuam atque elegantem, non intellexisse M. Tullium Cicero-nem, prorsus est incredibile. Mirâ tamen nescio quâ negligentia aut incuria, locum hunc ita reddidit: "Videmus progredientem apud Homerum Ajacem multâ cum bilari-tate, cùm depugnaturus esset cum Hectore; cuius, ut arma sumpsit, ingressio lætitiâ attulit sociis, terrorem autem hostibus: Ut ipsum Hectorem, quemadmodum est apud Homerum, TOTÔ PECTORE TRE-MENTEM, provocasse ad pugnam præ-niteret." Tusc. Disput. Lib. IV, § 22.

Sententiæ Homericæ venustatem rectè accepit Plutarchus: Τίς ἐκ ἂν ἀγασσάτο τὴν διαφοράν; Τὸ μὲν κινδυνεύοντος ἢ καρδία πηδῇ ΜΟΝΟΝ, ὥσπερ παλαιαὶν νῆ Δι' ἢ σαρδίο-δρομῶν μέλλοντος τῶν δὲ θεωμένων ΤΡΕ-ΜΕΙ καὶ πάλλεται τὸ σῶμα, δι' εὐνοίαν καὶ φόβον ὑπὲρ τῆ βασιλείας. De audiend. Poë-tis. Item Dionys. Halicarnassensis: Εὐδην, ὅτι τῷ ἀγαθῷ τὸ λίαν φοβεῖσθαι ὑπερβολὴν, τὸ μέτρον κατέλιπεν. — Οἱ μὲν ἄλλοι, καὶ ὁρῶντες ἔτρεμον· ὁ δ' ἐν τῷ κινδύνῳ καθέσας, ἀνδρείως ἂν, μόνον ἤγωνία. Περί τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 16.

Ver. 219. — σάκος—Χάλκεον, ἐπιδόειον.]

—clypei—septemplex orbis.

Æn. XII, 925.

Ver. 221. — Ἵλῃ] Vide supra ad ε', 708.

Ver. 222. Ὃς οἱ ἐποίησεν.] Quâ ratione, ἔς, hic producat; item τις, ver. 201; item ἔσαν, ver. 206; & Ἀχιλλῆα, ver. 228; & πολέες, ver. 232; vide supra ad α', 51.

Ibid. — αἰόλον] Mobile: Ut mox, ver. 238, Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ νεμῆσαι βῶν Ἀζαλέην. Vide supra ad β', 816.

Ver. 224. Τὸ πρόσθε σέρνοιο.] Syllabæ breves isto modo productæ, & clypei pondus & Ajacis laborem pulchrè depingunt. Vide supra ad γ', 363.

Ver. 225. Στῇ ῥα] Stetit utique, vel, stetit scilicet.

- Ἐκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἶσεαι οἷόνθεν οἶος,
 Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστερὴς μετέασι,
 Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥήξήνορα, θυμολέοντα.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσσι ποντοπόροισι
 230 Κεῖτ' ἀπομυνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν
 Ἡμεῖς δ' εἰμὲν ποῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
 Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἡδὲ πολέμοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἐκτωρ.
 Αἶαν διοχρῆς, Τελαμώνιε, κοίρενε λαῶν,
 235 Μήτι μὲν, ἥντε παιδὸς ἀφαιρῆς, περὶ ῥήτιζε,
 Ἡὲ γυναικὸς, ἥ ἔκ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκλασίας τε.
 Οἷδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἷδ' ἐπ' ἀριστερᾷ νωμῆσαι βῶν
 Ἀζαλέω, πό μοι ἐστὶ ταλαύρονον πολεμίζειν.
 240 Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δῆϊώ μέλπεσθαι Ἀρηϊ.
 Οἶδα δ' ἐπαίξας μόθον ἵππων ὠκείων.

“Hector, nunc sanè manifestò scies cum-solo solus,

“Quales etiam Danaïs principes interfint,

“Etiam præter!Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leonino-præditum :

“Sed ille quidem in navibus recurvis pontum-transeuntibus

230 “Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum :

“Nos autem sumus tales, qui tibi obviam-ire-possumus,

“Et multi : Sed ordire pugnam & certamen.

Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector ;

“Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

235 “Nè me, tanquam puerum imbecillum, tenta,

“Vel mulierem, quæ nescit bellica opera :

“Atqui ego benè scio pugnasque, cædèsque :

“Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum

“Aridum, ita ut possim indefessus bellare :

240 “Scio quoque in statariâ-pugnâ, ad sævi sonos-gressum-componere Martis :

“Scio etiam, postquam insiluerim currum, pugnam in equabus velocibus.

scilicet. Nimirum non *superuacanea* est particula *κα*, sed *resumit* adnectitque id, quod erat suprâ dictum, *ver. 219, Αἶας δ' ἐγύθειν ἄλδε*.

Ver. 228. Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα.] Notandum quantâ cum arte, ut Poëma unum sit à capite ad calcem, & hîc & ubique, quicquid rerum narretur, quisquis hominum loquatur, semper tamen interponatur *Achilles*. *Kai τῷτο μὲν Ἀχιλλέως τὸ ἐκωμῶν ἐστὶ. Plutarch. de audiend. Poëtis.* Porro vox Ἀχιλλῆα ultimam hîc eâ ratione producit, quæ explicata est superiùs ab *lib. α', 51*. Nam alioqui sequitur Accusativus iste analogiam Genitivi: Ἀχιλλέως, Ἀχιλλείᾳ; Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆα: βασιλέως, βασιλείᾳ, βασιλέος, βασιλῆα. Vide suprâ ad *α', 265*.

Ver. 230. — ἀπομυνίσας] Producitur penultima; quia non est ex *μυνίζω*, sed *μυνίω*. Vide suprâ ad *α', 140*.

Ver. 231. — ἀντιάσαιμεν.] Corripitur antepenultima, quia non est ex *ἀντιάω*, sed *ἀντιάζω*. Vide suprâ ad *α', 67*.

Ver. 232. — μάχης ἡδὲ πολέμοιο.]

—*pugnas* incant, & *prælia* tentent.

Æn. XI, 902.

Vide infrâ ad *ver. 279*.

Ver. 233. — κορυθαίολος] Vide suprâ ad *ver. 222*; & ad *β', 816*.

Ver. 237. — ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας — Οἷδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἷδ' ἐπ' ἀριστερᾷ.] “*Ἰνα — ταρῶν, τὰδε καὶ τὰ τέτων ἀδελφὰ φέγγισθαι δυνήσῃ, ὡς ἀληθῶς, ἀλλ' ἔκαστα κόμπων τινά.* — “*ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας,*” &c. *Aristot. de Republ. lib. IX.*

Ibid. — μάχας τ' ἀνδροκλασίας τε.] Vide infrâ ad *ver. 279*.

Ver. 238. Οἷδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἷδ' ἐπ' ἀριστερᾷ.] Motos concitos, reciprocos, & celeriter agitados, optimè depingunt hujus Versûs Numeri. Vide suprâ ad *γ', 363*. Fuerunt qui hîc, pro οἷδ' ἐπ' ἀριστερᾷ, legerint ἡδ' ἐπ' ἀριστερᾷ. Sed id multò languidius.

Ver. 241. — ἐπαίξας.] *Barneſius* in uno MS. repperit, *ἐπαίξαι*.

T 4.

Ver.

- ‘Αλλ’ ἔ γάρ σ’ ἐθέλω βαλέειν, ποῖτον ἐόντα,
 Λάβρη ὀπιπλίδους, ἀλλ’ ἀμφαδὸν, αἶ κε τύχοιμι.
 Ἦ ῥα, ἢ ἀμπεπαλὼν προῖται δολιχόσκιον ἔλχος,
 245 Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἐπταβόειον,
 Ἀκρότατον κ’ χαλκόν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ’ αὐτῷ.
 Ἐξ ἧ Διὸς Πύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς αἰτερής·
 Ἐν τῇ δ’ ἐβδομάτῃ ῥιπῶ χέτο. Δύτερος αὖτε
 Αἴας διοχλῆς προῖται δολιχόσκιον ἔλχος,
 250 Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ’ ἀσπίδα πάντοσε ἴστω.
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβελμον ἔλχος,
 Καὶ Διὸς Θώρηκος πολυδαίδαλος ἠρήρειτο·
 Ἀντικρὺ δ’ ἄρ’ αἰ λαπάρεϊν Διόμῃσε χιτῶνα
 Ἐλχος· ὃ δ’ ἐκλίνθη, ἢ αἰλίστατο κῆρυ μέλαιναν.
 255 Τῷ δ’ ἐκπασσασμένῳ δολίχ’ ἔλχεα χερσὶν ἄμ’ ἄμφω
 Σιώ ῥ’ ἔπεσον, λείουσιν ἰοικότες ὠμοφάγοισιν,
 Ἦ συστὶ κάπροισιν, τῶν τε θένος ἐκ ἀλαπαδνόν.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος ἔτασε δαδί·
 Οὐδ’ ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεῖνάμφθη δὲ οἱ αἰχμή.
 260 Αἴας δ’ ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἢ δ’ ἄρ’ ἐπὶ
 Ἠλυθεν ἔλχειν· συφέλιξε δὲ μιν μεμαῶτα·

“ Sed enim non te volo ferire, talem existentem,

“ Clanculum observans, sed aperte, si assequi potuero,

Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,

245 Et percussit Ajacis ingens scutum septem-hubulis-pellibus-munitum,

Extremum ad æs, quod octavum erat in illo.

Sex autem per plicaturas penetravit diffecans hasta indomita :

In septima vero pelle hæsit. Secundus vicissim

Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,

250 Et ferit Priamidæ clypeum undique æqualem.

Per quidem clypeum penetravit splendidum rapida hasta,

Et per thoracem affabrè-factum infixæ est :

E regione autem juxta ille discidit tunicam

Hasta : Ille verò inclinatus est, & evitavit mortem nigram.

255 Itaque eductis longis hastis cominus simul ambo

Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,

Vel suis apri, quorum utique robur non imbecille.

Priamides quidem postea medium scutum ferit hastâ ;

Næque rupit æs, reflexa est autem ei cuspis.

260 Ajax autem clypeum punctim ferit insiliens, & penitus

Transiit hasta ; conturbavit autem illum irrudentem :

Ver. 242. ‘Αλλ’ ἔ γάρ] Refertur istud, γάρ, ad id quod elegantius reticuit. “ Sed

“ accinge te ad pugnam : Non enim &c.”

Vide supra ad ε, 22.

Ibid. — ποῖτον ἐόντα.] Hostem videlicet honestum & generosum : Cui δῶκε θίδος μέγας τε βίην τε, καὶ πινυτήν. ver. 288.

Ver. 250. — Πριαμίδαο] Similiter ver.

258, Πριαμίδης. Vide supra ad α, 398.

Ver. 251. Διὰ μὲν ἀσπίδος.] Vide supra ad

γ, 357 & 363.

Ver. 253. Ἀντικρὺ δ’] Vide supra ad α, 51.

Ver. 255. Τῷ δ’ ἐκπασσασμένῳ] Ità edi-

dit Barneſius : Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam σπάσω, ἐσπασα, penultimam corripunt. Scripserant alii, ἐκπασσασμένῳ.

Ver. 258. — ἔτασε] Vide supra ad α, 140.

Ver. 261. Ἠλυθεν.] Vide supra ad γ, 205.

Ibid. — μεμαῶτα.] Vide supra ad β

818

Ver.

- Τμήδῳ δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκῆκίεν αἷμα.
 Ἄλλ' ὅδ' ὥς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος· Ἐκλώρ.
 Ἄλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἴλετο χειρὶ παχείῃ,
 265 Κεῖρμον ἐν πιδίῳ, μέλανα, τρηχυνὸν τε, μέγαν τε
 Τῷ βάλεν Αἴαντι· δεινὸν σάκος ἐπ' αὐτόισιν,
 Μέσσον ἐπομφάλιον· περὶ χεῖρας δ' ἄρα χαλκός.
 Δύτ' ἄλλος αὐτ' Αἴας πολὺ μείζονα λαῶν αἰείρας,
 Ἦν' Ὀπιδινήσας, ἐπέρισε ἧ' ἴν' ἀπέλεθρον·
 270 Εἶσω δ' αἰσίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
 Βλάψε δέ οἱ φίλα γέναθ'· ὁ δ' ὕπλιος ἐξετανύσθη,
 Ἀσπίδι ἐχειμφοθείς· τὸν δ' αἰψ' ὤρθησεν Ἀπόλλων.
 Καί νύ κε δὴ ξιφείας αὐτοχέδον ἐτάζοντο,
 Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἦδ' ἑὸν ἀνδρῶν,
 275 Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω.
 Μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα χέρον· εἶπέ τε μῦθον
 Κήρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς·
 Μηκέτι, παῖδες φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·

Et caesum super cervicem venit : ater autem subfiliit sanguis.

Verum ne sic quidem cessavit à pugna expedite-pugnam-ciens Hector ;
 Sed retrocedens lapidem prehendit manu robusta,

- 265 Jacentem in campo, nigrum, asperumque, magnumque :
 Eo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,
 Medium ad umbonem ; circumsonuitque aes.

Secundus autem Ajax, multo majore lapide sublato,
 Misit contortum, adhibuitque-connixus vires immensas :

- 270 Perfregit autem clypeum, percussum molari-veluti saxo ;

Laesitque ei genua : is autem supinus extensus est,

Scuto inhaerens ; sed eum statim erexit Apollo.

Jamque ensibus cominus vulnerassent se invicem,

Nisi praecones, Jovis nuntii atque hominum,

- 275 Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum aere-loricatorum,
 Talthylusque & Idæus, prudentes ambo.

Medii autem inter-utrosque sceptrā tenuerunt : dixitque sermonem

Præco Idæus, prudentium consiliorum peritus :

“ Ne amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate ;

Ver. 263.—κορυθαίολος.] Vide suprā ad β', 816.

Ver. 265.—τρηχυνόν] Vide suprā ad ε', 308.

Ver. 274.—κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι.] Vide suprā ad α', 334.

Ver. 277. Μίσσω.] Itā accepit Eustatbius, Μίσσοι ἀμφοτέρων κήρυκες. Atque itā edidit Stephanus. In editione tamen Eustatbianā, quam hīc secutus est Barnesius Aliique, scriptum est Μίσσος.

Ver. 279. Μηκέτι, παῖδες φίλω, πολεμίζετε.]

Nē, pueri, nē tanta animis affuescite bella.

Æn. VI, 832.

De versūs proximè sequentis, “ Neu patriæ
 “ validas in viscera vertite vires,” κακοῦ

νία ; vide suprā ad γ', 363.

Ibid.—πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον.]

—pugnate, & praelia tentent.

Æn. XI, 912.

“ Quum — ista multa & continua nomina

“ nihil plus demonstrent quàm praelium, hujus

“ tamen rei varia facies delectabiliter ac de-

“ core multis variisque verbis depicta est.

“ Neque non illa quoque — una in duobus

“ verbis sententia cum egregiā ratione repe-

“ rita est, —πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον, [Al.

“ μάχεσθον.] In quo versu non oportet videri

“ alterum verbum, idem quod superius signi-

“ ficans, supplendi numeri causā extrinsecus

“ additum & confarctatum ; Est enim hoc

“ inane

- 280 Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Ἀμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἰδμεν ἅπαντες.
 Νῦξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πειθέσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
 Ἰδαι, Ἐκτορα ταῦτα κελόετε μυθήσασθαι.
 285 Αὐτὸς γὰρ χάριμ' προκαλέσασθαι πάντας αἰεῖς·
 Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν ἔτ' ᾖ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἑκτωρ·
 Αἴαν, ἐπεὶ τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίῃ τε,
 καὶ πινυτὶν, πῶς δ' ἔχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐστι,
 290 Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτήτορ,
 σήμερον ὕσερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
 Ἄμμε Διφκρίνη, δῶν δ' ἐτέρωσί γε νίκῃ.
 Νῦξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πειθέσθαι.
 Ὡς σὺ τ' εὐφρήνης πάντας ᾤσθ' ἐν νηυσὶν Ἀχαιῆς,
 295 Σῆς τε μάλιστ' ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἳ τοι ἔασιν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ ἄνδρες μέγα Πριάμοιο ἀνακτορῶ
 Τρῶας εὐφραδέω καὶ Τρῳάδας ἐλκεσιπέπλους,
 Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δῦσον ἄγωνα.
 Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,

- 280 “Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter:
 “Ambo autem *estis* armis-acerrimi: quod quidem & scimus omnes.
 “Nox verò jam adest; bonum etiam nocti parere.
 Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax;
 “Idæe, Hectorem hæc jubete loqui;
 285 “Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos:
 “Incipiat, ac ego omnino parebo, si quidem ille *paruerit*.
 Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector;
 “Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque,
 “Et prudentiam, hastâ autem Achivorum longè præstantissimus es;
 290 “Nunc quidem cessemus à pugna & certamine
 “Hodiè; posthâc rursus pugnabimus, donec fatum
 “Nos dirimat, det autem alterutri victoriam.
 “Nox verò jam est; bonum etiam nocti parere:
 “Ut tûque lætos-facias omnes ad naves Achivos,
 295 “Tuosque maximè amicos, & socios, qui tibi sunt:
 “At ego per urbem magnam Priami regis
 “Trojanos lætos-faciam & Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
 “Quæ utique pro me supplicantes divinum ingredientur templum.
 “Dona autem age mutuò inclyta demus ambo,

“inane admodum & futile: Sed quum in
 “juvenibus gloriæ studio flagrantibus pervica-
 “ciam ferociamque & cupidinem pugnae, leni-
 “tatem ac placidè, objurgaret; atrocita-
 “tem rei, & culpam perseverandi, bis idem
 “dicendo alio atque alio verbo auxit incul-
 “cavitque; duplexque eadem compellatio ad-
 “monitionem facit instantiorem.” Gell. lib.
 XIII, cap. 23. Vide suprâ ad ver. 232.
 Ver. 280. —νεφεληγερέτα] Vide suprâ
 ad α, 175.

Ver. 292. —διακρίνη] Vide suprâ ad α, 399.
 Ver. 298. —θεῖον δῦσονταὶ ἄγωνα.] Ἀ-
 γῶνα λέγει μὲν καὶ τὸν τόπον. “Δεῖναι δὲ,
 “χορὸν, καλὸν δ' εὐρυταν ἄγωνα,” (Ὀδυσ. θ,
 260.) —θεῖον ἔν ἄγῶνα νῦν, τὸ ἔρῳ
 εἶπε, καὶ τὸν γὰρ ἦτοι θεῖον τόπον ὄντα, ἢ
 θεῖον ἄδρισμα περιέχοντα. διὰ τὸ πολλῶν
 θεῶν ἀνατίθισθαι ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. Porphyr.
 Quaest. Homeric. 20.
 Ver. 299. Δῶρα δ' ἄγ' Al. Δῶρα δὲ γ',
 notante Eustathio,
 Ver.

- 300 Ὅφρα τις ᾧδ' εἴησιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
 Ἡ μὲν ἐμαρνάσθην ἔλδος πέρα θυμοβόροιο,
 Ἡδ' αὖτ' ἐν φιλότῃ διέτμαθ' ἀρθμήσαντες.
 Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
 Σὺν κολεῷ τε φέρον καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι·
- 305 Αἶας δ' ἤ ζωσῆρα δίδε φοίνικι φαεινόν.
 Τῷ δ' Ἀλκιυβένε, ὁ μὲν μὲν λαὸν Ἀχαιῶν
 ἦν, ὁ δ' ἐς Τρώων ὄμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρισαν,
 Ὡς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
 Αἶαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπλους·
- 310 Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, αἰελπονίης σόον εἶναι.
 Αἶαν' αὖθ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκη.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γήρῳ,
 Τοῖσι δ' ἔβην ἰερόσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
- 315 Ἄρσενά, πένιαέτηρον, ὑπερμυρεῖ Κρονίωνι·
 Τὸν δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, καὶ μιν διέχουαν ἅπαντα,
 Μίσυλλον τ' ἄρ' ὄπισσάμενως, πεῖραν τ' ὀβελοῖσιν,
 Ὀπίησάν τε πᾶσι φρεσὶ δέως, ἐρύσαντό τε πᾶντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνος, τετύκοντό τε δαῖτα,

- 300 " Ut quis sic dicat Achivorumque Trojanorumque :
 " Profecto pugnabant per contentionem animum-rodentem,
 " Et iterum in amicitia discessere conciliati.
 Sic utique locutus dedit ensē argenteis-clavis-distinctum,
 Cum vaginâque offerens & scitè-facto balteo :
- 305 Ajax vero cingulum dedit puniceo-colore splendidum.
 Hi itaque digressi, alter quidem ad populum Achivorum
 Ibat, alter verò ad Trojanorum multitudinem videbat : Hi autem gavisi sunt,
 Ut viderunt vivumque & incolumem venientem,
 Ajacis elapsam fortitudinem & manus invictas :
- 310 Et deduxerunt ad urbem, desperantes saluum esse.
 Ajacem verò ex-alterâ-parte benè-ocreati Achivi
 Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoriâ.
 Hi autem cum jam in tentoriis Atridæ essent,
 Horum-causâ bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon
- 315 Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio :
 Huic pellem-detraxerunt, & curarunt, & ipsum difecerunt totum,
 Et in-frustra-parva-conciderunt scitè, & transfixerunt verubus,
 Et assarunt accuratè, detraxeruntque omnia.
 Cæterum ubi cessassent ab opere, apparassentque convivium,

Ver. 303. Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος.]
 Sic ait illachrymans : humero simul exuit
 ensē

Auratum, mirâ quem fecerat arte Ly-
 caon

Gnosius, atqueabilem vaginâ aptarat
 eburnâ.

Ver. 304. — εὐτμήτῳ τελαμῶνι.] Ita

edidit *Barneſius*, ex duobus MSS. *Vulg.*
 εὐδμήτῳ τελαμῶνι. Veri eò similior hoc in
 loco *Barneſii* emendatio, quod eadem in

voce infra, *Iliad.* ψ', 825, variant & Co-
 dices.

Ver. 310. — ποτὶ] *Al.* ποτὶ.

Ibid. — αἰελπονίης σόον εἶναι.] *Præ læti-
 tiâ vix credentes verum id esse, quod viderent*: Ut rectè notavit *Domina Dacier*.
 Nonnulli hîc olim legerunt, αἰλπῶντας· no-
 tante *Eustathio*.

Ver. 313. Οἱ δ' ὅτε —, Τοῖσι δ' —] Quâ
 ratione posterius istud δ' non sit supervaca-
 neum, vide supra ad α', 57.

Ver.

- 320 Δαίνυντ', ἐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
 Νώτισιν δ' Αἴαντα διλυκέεσσι γέρας·
 Ἥρωσ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔνιο,
 Τοῖς δ' γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
 325 Νέστωρ, ὃ καὶ πρόθεν ἀρίστη φαίνεται βελή·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν·
 Πολλοὶ γὰρ τεθνήσκει καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Τῶν νηῶν αἶμα κελαινὸν εὐρύοον ἀμφὶ Σκάμανδρον
 330 Ἑσπέδασ' ὀξύς Ἀρης, ψυχὰς δ' αἰδόσδε κατῆλθον.
 Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἄμ', ἡοὶ παῦσαι Ἀχαιῶν,
 Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρὸς
 Βασίλῃ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήμεν αὐτὲς
 Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὅς τε παῖσιν ἕκαστος
 335 Οἶκα δ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατερίδα γαῖαν·
 Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρρῷ ἕνα χόλομεν ἐξαγαγόντες,

- 320 Epulati sunt, neque quicquam animus indiguit epuli aequalis.
 Tergo verò Ajacem perpetuo honoravit
 Heros Atrides, latè-dominans Agamemnon.
 Ac postquam potus & cibi appetentiam exemissent,
 His senex primus-omnium texere cœpit consilium :
 325 Nestor, cujus & antea optimum apparuerat consilium :
 Qui ipsis prudens concionatus est & dixit ;
 " Atridaeque & cæteri principes Achivorum ;
 " Multi quidem mortui sunt comantes Achivi,
 " Quorum nunc sanguinem atrum, pulchrè-fluentem circa Scamandrum,
 330 " Diffudit acer Mars, animæque ad orcum descenderunt :
 " Itaque te oportet pugnam quidem primâ luce intermittere Achivorum,]
 " Nos verò congregati curribus-advehemus huc cadavera
 " Bobus & mulis ; ac comburemus ea
 " Propè à navibus, ut ossa filiis quisque
 335 " Domum ferat, quando revertamur in patriam terram :
 " Tumulum autem circa pyram unum aggestâ-terra faciamus egressi,

Ver. 320. — δαιτὸς ἐΐσης] Vide suprâ ad
 α', 468.

Ver. 321. Νώτισιν δ' Αἴαντα διλυκέεσσι]
 Vescitur Æneas —
 Perpetui tergo bovis, & lustralibus extis.

Æn. VIII, 182.

Al. Νώτισι δ' Αἴαντα. Quod perinde est :
 Vide ad α', 51.

Ver. 332. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος]

Postquam exempta fames, & amor com-
 pressus edendi. Æn. VIII, 184.

Ver. 325. — ἀρίστη φαίνεται βελή.] Vide
 suprâ ad ε', 5.

Ver. 328. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ,
 ad id quod elegantius reticuit : " Audite me
 " de induciis jam paciscendis ; NAM multi
 " &c." Vide suprâ ad ε', 22.

Ver. 329. — αἶμα κελαινὸν εὐρύοον ἀμφὶ
 Σκάμανδροι.]

Et Tybrim multo spumantem sanguine
 cerno, Æn. VI, 87.

— recalent nostro Tyberina fluentia
 Sanguine adhuc, campique ingentes ossi-
 bus alient. Æn. XII, 35.

Ver. 332. — κυκλήσομεν.] Eustath. ἐφ'
 ἁμαξῶν κομίσωμεν. — ποίων ἂν ἐρεῖ, " Ἀ-
 " μαξῶν ἐπαίραν," ver. 426. Al. ἐν κύκλῳ
 συναίομεν.

Ver. 333. — κατακήμεν αὐτὲς.] Vide
 infrâ ad ver. 428, & 430. Cæterum Eu-
 statius, quanquam hanc lectionem probat,
 tamen apud Veterum plerosque scriptum
 testatur κατακείμεν.

Ver. 334. Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν] Ante na-
 ves, parvo interjecto intervallo.

Ver. 336. — ἐξαγαγόντες.] Vide suprâ ad
 ζ', 252.

Ver.

- Ἀκρίτων ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δέιμορμῳ ὤκα
 Πύργους ὑψηλὰς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομῳ εὖ ἀεθρήας,
 340 Ὀφρα δὲ αὐτῶν ἱππηλασίῃ ὁδὸς εἴη·
 Ἐκποθεν ᾗ βαθεῖαν ὀρύξομῳ ἐγγύθι τάφρον
 Ἡ χ' ἱππας καὶ λαὸν ἐρυκάνοι ἀμφὶς ἐῴσα,
 Μὴ ποτ' ὀπιβείσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' αὖ πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
 345 Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γλῶρετ' Ἰλίῃ ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Δεινὴν, τετρηχῆα, πῶδ' Ἀλκίμοιο θυρήσι·
 Τοῖσιν δ' Ἀντίλοωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
 Κέκλυτέ μού, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, καὶ δὴ Πηλεΐδαι,
 Ὀφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 350 Δότ' ἄγετ', Ἀργείῳ Ἑλένῳ καὶ κλήμαθ' ἄμ' αὐτῇ
 Δώομῳ Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νυῖ δ' ὄρκια πεισὰ

“ Omnibus-communem in campo : juxta autem ipsum ædificemus citò

“ Turres altas, propugnaculum naviumque & nostrarum ipsorum.

“ In ipsis autem portas faciamus benè coagmentatas,

340 “ Ut per ipsas equestris via sit :

“ Exteriùs autem profundam fodiamus propè fossam,

“ Quæ equos & viros prohibeat circum-ducta,

“ Nè quando ingravescat bellum Trojanorum superbiorum.

Ita dixit : Omnes autem approbârunt principes.

345 Trojanorum item concio facta est Ilîi in arce summâ,

Trepida, turbulenta, ad Priami fores :

His autem Antenor prudens incepit concionari ;

“ Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii,

“ Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.

350 “ Eja agite, Argivam Helenam & opes cum ipsâ

“ Reddamus Atridis abducendas : nunc autem fœderibus fidis

Ver. 337. Ἀκρίτων] De κρήνῳ, κρήτης, ἀκρή-
 τος, vide suprâ ad α', 309 & 314.

Ibid.—ἐν πεδίῳ] Ἀλ. ἐκ πεδίου. Sicuti
 infrâ, ver. 436.

Ibid.—ποτὶ] Ἀλ. ποτὶ. Quod perinde est.

Ver. 338.—εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.]
 Rectè hîc annotat Porcius, (itemque Domina
 Dacier, ad θ', 177,) castris munitis ante ul-
 timum hunc annum nihil opus fuisse Græ-
 cis. Quippe, dum Achilles adefset,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλῶν Δαρδανείων
 Οἴχισκον, κείνῳ γὰρ ἐδείδισαν ὀβριζόν ἵλχος.
 i, 789.

absente autem Achille, Agamemnon

———μᾶλα πολλὰ ποιήσατο———.

Καὶ δὴ τοῖσιν ἔδωκε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐν
 αὐτῇ

Εὐρείαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν.

Ἄλλ' εὖδ' ὅς δύναται σθένος Ἐκτορος———.

i, 348.

Ver. 339.—εὖ] Ἀλ. ἐπὶ. notante Eu-
 statio.

Ver. 340.—ἱππηλασίῃ] Ἀλ. ἱππηλασίῃ.

Ver. 343. Μήποτε' ἐπιβείσῃ.] Futura &

Aoristi Verborum in ἔω corripuntur, quia
 etiam in Præsenti vocalem habent non na-
 turâ, sed positione tantum productam. At
 βριθῶ Iota habet naturâ longam.

Ver. 347.—354. — Ἀντίνορ πεπνυμένος
 ἦρχ' ἀγορεύειν——τοῖσι δ' ἀνίστη Δίος Ἀλίκων-
 δρος.] Horatius, Lib. I. epist. 2 ;

Antenor censet belli præcidere causam.

Quid Paris ? ut salvus regnet vivatque
 beatus,

Cogi posse negat.———

Nempe, ut reddita Helenâ belli causam præ-
 cideret, id verò à Paride nè eâ quidem
 impetrari mercede potuit, etiam ut salvus
 deinceps & beatus regnaret. Sententiâ,
 perspicua admodum, & luculenta. Verba
 autem cum apud Horatium paullo essent im-
 peditiora, eleganter isto modo emendavit
 Bentleius :

Antenor censet belli præcidere causam :

Quod Paris, ut salvus regnet vivatque
 bestus,

Cogi posse negat.———

- Ψυδάμνητοι μαχόμεθα τῷ ἔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
 "Ελπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομαι ὧδε.
 "Ἡ τοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο τοῖσι δ' αἰνέσῃ
 355 Διὶ ὅ "Αλέξανδρ', "Ελένης πόσις ἠὺκόμοιο,
 "Ὅς μιν ἀμειβόμεν' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἀντήνορ, σὺ μὲν ἔκ' ἐτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῷδε νοῆσαι·
 Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τῷτον δότ' ἀπαυδῆς ἀγορεύεις,
 360 "Εξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοῖ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἵπποδάμοις ἀγορεύσω·
 "Ἀνικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναιῖκα μὲν ἔκ' ἀποδώσω·
 Κτήματα δ', ὅσ' ἀγόμην ἐξ' Ἀργεῖ ἡμέτερον δῶ,
 Πάντ' ἐθέλω δόμῃναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ὀπιθεῖναι.
 365 "Ἡ τοι ὄγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο τοῖσι δ' αἰνέσῃ
 Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μῆσιν αἰτάλαυτος·
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Κέκλυτέ με, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἡδ' ὀπίκροισι,
 "Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 370 Νῦν μὲν δόρυπον ἔλεσθε καὶ στρατὸν, ὥς τοπῶρος περ,

" Violatis pugnamus : quare nihil utile nobis

" Autumno effectum-iri, nisi fecerimus ita.

Ille quidem sic locutus refedit : Iis autem surrexit

355 Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchræ-comas :

Qui ipsum respondens verbis alatis allocutus est ;

" Antenor, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis :

" Nōsti & aliam sententiam meliorem hanc excogitare :

" Sin autem reverā hanc seriō dicis,

360 " Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi.

" At ego Trojanos inter equūm-domitores dicam-sententiam ;

" Apertè autem profiteor, conjugem quidem non reddam :

" Opes verò quascunque abduxi ex Argo nostram domum,

" Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjungere.

365 Ille quidem sic locutus confedit : Inter eos autem surrexit

Dardanides Priamus, diis consiliarius par :

Qui ipsis sapiens concionatus est & dixit :

" Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii,

" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.

370 " Nunc quidem cœnam sumite per exercitum, sicut antea,

Ver. 353. — [ἵνα μὴ ῥέξομαι ὧδε.] Voca-

bulorum, ἵνα μὴ, vis huiusmodi est : " Ni-

" bil video, cuius rei spe adduci possimus,

" QUOMINUS Helenam reddamus." Porro

quā ratione, ἵνα, hic ultimam producat ; item

"Αλέξανδρος. ver. 355 ; & ἀμειβόμενος, ver. 356.

& ἀντικρὺ, ver. 362 ; vide suprā ad α', 51.

Ver. 355. — "Ελένης πόσις ἠὺκόμοιο.] Τὸν

"Αλέξανδρον "Ομηρος "Ελένης πόσιν ἠὺκό-

" μοιο, μῦθον ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο,

σεμνύνων, ἀπὸ τῆς γυναικὸς ὀνομάζει πολλά-

κις. Plutarch. in Galbā.

Ver. 358. Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα.]

Μὴ τοῖς ἀμαρτάνουσι σὺν ὀργῇ καὶ πρὸς ὕβρει

ἐπιφυόμενον, ἀλλ', ὡς "Ομηρος, ἠθικώτερον.—

" οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα." Plutarch.

παραγγέλλει. πολιτικά.

Ver. 359. Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ — "Εξ ἄρα δὴ.]

De isto, δὴ, vide suprā ad β'. 158.

Ver. 366. — Θεόφιν μῆσιν αἰτάλαυτος.]

Non quod Priamus hanc in parte sententiam

potiorem sequeretur, Paridi nimium facilis ;

sed quod in universum vir esset gravis, sa-

piens & benignus. De voce, αἰτάλαυτος,

vide suprā ad β', 627.

Ver. 370. — κατὰ στρατὸν.] Al. κατὰ

στράτιν. Minus rectè. Nam, ver. 380, Διὶ

ποι ἐπιβ' ἔχοντο κατὰ στρατὸν

Ver.

- Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος.
 Ἦῳθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ὅππῃ νῆας,
 Εἰπέμεν Ἀτρείδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
 Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τῷ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
 375 Καὶ ἣ πῶδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἳ κ' ἐθέλωσι
 Παύσασθαι πολέμοιο δυσσηχέος, εἰσόκε νεκρὸς
 Κήρομεν ὕσερον αὐτὲ μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
 Ἄμμε Διακρίνη, δῶν δ' ἐτέροισί γε νίκην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ὀπίθοντο.
 380 Δόρπον ἔπειθ' εἶλοντο καὶ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
 Ἦῳθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ὅππῃ νῆας.
 Τῶς δ' εὖρ' εἰν ἀγορῇ Δαναῶς, Θερσίπονας Ἀρηος,
 Νῆε παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
 Σταῖς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἡπύτα κήρυξ·
 385 Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν,
 Ἠνώγει Περίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί,
 Εἰπεῖν, αἴκε περ ὕμμι φίλον καὶ ἡδὺ γήϊοιο,
 Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τῷ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
 Κτήματα μὲν ὅς' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐν νηυσὶν
 390 Ἠγάγετο Τροίῳδ', ὥς περὶν ὤφελλ' ὑπολέσθαι,
 Πάντ' ἐθέλει δόμῃναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ὀπιθεῖναι.

“ Et excubiarum mementote, & vigilate quisque :

“ Manè autem Idæus eat cavae ad naves,

“ Nunciatum Atridis, Agamemnoni & Menelao,

“ Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est.

375 “ Quin & hunc addat prudentem sermonem, num velint

“ Cessare à bello horrifono, donec cadavera

“ Combusserimus : postea iterum pugnabimus, donec fatum

“ Nos dirimat, detque alterutris victoriam.

Sic dixit : Illi autem ei maximè auscultârunt, & paruerunt.

380 Cœnam deinde sumpserunt per exercitum turmatim,

Manè autem Idæus ivit cavae ad naves.

Invenit verò in concione Danaos, famulos Martis,

Navis ad puppim Agamemnonis : atque ille inter eos,

Stans in mediis, vocem-edidit vocalis præco ;

385 “ Atridæque & alii Principes omnium Græcorum,

“ Jussit Priamûsque, & alii Trojani illustres,

“ Dicere, si quidem vobis gratum & jucundum sit,

“ Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est.

“ Opes quidem quasunque Alexander cavis in navibus

390 “ Adduxit Trojam, (utinam antè periisset,)

“ Omnes vult dare, & etiam de suo alias adjungere :

Ver. 374 & 388. — τῷ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.] ὄρωρε, hoc in loco, non est ab ὄραρον, sed ab ὄρωρα. Cujus causâ bellum hodie gerimus. Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 375. — πυκινὸν ἔπος.] Quâ ratione, πυκινόν, hîc ultimam producat ; item, μὲν, ver. 389 ; & πρὶν, ver. 390 ; Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 377. — Κήρομεν] Δ. κείρομεν. Vide suprâ ad ver. 333.

Ver. 378. Ἄμμε] Nos duos populos. Vide suprâ ad α', 59 & 566 ; item ad β', 238 ; & ad ε', 487.

Ibid. — Διακρίνη] Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 384. — ἡπύτα] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 385. — ἀριστῆες παναχαιῶν.] Ita edidit Barnesius, ex tribus MSS. Δι. εὐκνήμιδες Ἀχαιοί.

Ver.

- Κυριδίῳ δ' ἄλοχον Μενελάεα κυδαλίμοιο
 Οὐ φησιν δώσειν· ἢ μιν Τρῶες γε κέλοντο.
 Καὶ ᾗ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἶ κ' ἐθέλητε
 395 Παύσαοθ' πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκρὸς
 Κήορμν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
 Ἄμμε Διφκρίνη, δῶή δ' ἐτέροισί γε νίκῳ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐγρήοντο σιωπῇ.
 Ὅφρ' ἢ δὴ μετέειπε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 400 Μῆτ' ἄρ τις νυῦ κλήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
 Μῆθ' Ἐλένῳ· γνωτὸν ᾗ, καὶ ὅς μάλα νήπιός ἐστιν,
 Ὡς ἤδη Τρῶεσσιν ὀλέθρεα πείρεται· ἐφῆπτο.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀππίαχον ἦες Ἀχαιῶν,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
 405 Καί τοι' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ἰδαῖ, ἦτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκχεῖς,
 Ὡς τοι ὑποκρίνοντο· ἐμοὶ δ' ὀππαιδάνει ἔτως.
 Ἀμφὶ ᾗ νεκροῖσιν κατακήμεν ἔτι μεγάρεω·
 Οὐ γὰρ τις φειδὼ νεκρῶν κατατεθνεώτων

“ Juvenem autem uxorem Menelai gloriosi

“ Negat se redditurum : quanquam eum Trojani sanè hortantur.

“ Quin & hunc *insuper* jusserunt dicere sermonem, num velitis

395 “ Cessare à bello horrifono, donec mortuos

“ Cremaverimus ; postea iterum pugnabimus, donec fatum

“ Nos dirimat, detque alterutris victoriam.

Sic dixit : illi verò omnes obmutuerunt silentio.

Tandem autem inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes ;

400 “ Nè quis nunc opes Alexandri accipiat,

“ Neque *ipsam quidem* Helenam : Manifestum enim ei, qui vel planè infans est,

“ Quod jam Trojanis interitûs extremitates imminceant.

Sic dixit : omnes autem acclamabant filii Achivorum,

Sermonem admirati Diomedis equum-domitoris.

405 Atque tum porro Idæum allocutus est rex Agamemnon ;

“ Idæe, utique sententiam Achivorum ipse audis,

“ Quemadmodum tibi respondeant : mihi autem *itidem* placet sic.

“ Sed de mortuis cremandis nihil ægrè fero :

“ Non enim ullo modo invidendum cadaveribus mortuis

Ver. 392. Κυριδίην δ' ἄλοχον.] Vide suprâ ad α', 114.

Ver. 394. Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον.] Pronunciabatur, ἠνώγεον.

Ver. 395. Παύσασθαι, — εἰσόκε νεκροὺς Κήορμν.]

Corpora, per campos ferro quæ fusa jacebant,

Redderet, ac tumulo fineret succedere terræ.

Æn. XI, 102.

Ver. 396. Κήορμν] Vide suprâ ad ver. 333.

Ver. 398. — ἀκὴν ἐγρήοντο σιωπῇ.] Τῶν Ἑλλήνων τὸ μὲν Πλῆθος σιγᾷ, ὅτι τῶν Βασιλέων ἦν τὸ ἀποκρίνασθαι. Οἱ δὲ γε Βασιλεῖς σιωπῶσιν, οὐ μόνον φειδοῦ τῶν Ἑλλήνων, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐπὶ καλῶ τᾷ ἑαυτῶν οἱ Ἀτρεΐδαι παραβάλλειν κινδύνους τοὺς ἄλλους· ἀλλὰ καὶ διότι δαρρῶσιν, ὡς αἰσχυρόμενοι οἱ ἀριστοὶ αὐτῶν

ἐροῦσιν ἀνάνδρον. Eustath. Vide suprâ ad ver. 92.

Ver. 399. — βολὴν ἀγαθὴν] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 400. Μῆτ' ἄρ τις.] Repperit Barnesius in uno MS, Μὴ γὰρ τις. Quod emphasis habet non contemnendam.

Ver. 401. Μῆθ' Ἐλένῳ.] Neque *ipsam quidem* Helenam, ἥς ἔνεκα νεῖκος ὄρωρε. Pulcherrimè hoc, & (ut rectè notavit Eustathius) convenientissimè ad personam Diomedis πάντῳ μεγάλῳ φρονος.

Ver. 402. Ὡς ἤδη] Vide suprâ ad α', 537.

Ver. 407. — ὑποκρίνονται] Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 408. — κατακήμεν] Vide suprâ ad ver. 333.

Ver. 409. Οὐ γὰρ τις φειδὼ νεκρῶν.] Nullum

- 410 Γίνετ', ἐπεὶ κε θάνωσι, πυρὸς μελίσσέμεν ὦκα.
 "Ορκία δ' Ἰδῶς ἴσω εἰργάσσομαι, πόσις Ἥρης.
 "Ὡς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέχεθε πᾶσι θεοῖσιν.
 "Αψορρόν δ' Ἰδαῖον ἔβη ποτὶ Ἴλιον ἱεῖν.
 Οἱ δ' ἑστ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες κ' Δαρδανίῳνες,
 415 Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὅππότεν ἂν ἔλθοι
 Ἰδαῖον· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε κ' ἀγγελίῳ ἀπέειπε,
 Σταῖς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὠπλίζοντο μάλ' ὦκα,
 Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δ' μεθ' ὕλῳ.
 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν εὐασέλμων δ' ὑπὸ νηῶν
 420 "Ὀτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δ' μεθ' ὕλῳ.
 Ἡέλιον μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρέσας,
 Ἐξ ἀκαλαρρέϊταιο βαθυρρόα Ὀκεανοῖο;
 Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἦνλεον ἀλλήλοισιν.
 "Εὐθα λίσσασθαι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον.
 425 Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες δ' ὑπὸ βρότον αἱματόεντα,
 Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπείκειον.
 Οὐδ' εἶα κλαίειν Πρίαμον μέγας· οἱ δ' ἰσιππῇ
 Νεκρὸς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·

410 "Est, postquam occubuerint, igne gratum-officium-facere ocyus:

"Fœderis autem Jupiter esto-testis, altitonans, maritns Junonis.
 Sic locutus, sceptrum fustulit omnibus diis.

Retrò verò Idæus ivit ad Ilium sacram:

Sedebant autem in concione Trojani & Dardani,

415 Omnes congregati expectantes quando rediret

Idæus: Ille autem venit & nuntium exposuit,

Stans in mediis: Hi autem accingebantur perquàm celeriter,

Utrumque ad opus, alii ad cadavera advehenda, alii verò ad lignandum;

Argivi item ex-alterâ-parte bonis-transstris-instructis à navibus

420 Properabant, alii ut cadavera adveherent, alii verò lignatum.

Sol quidem dein recens percutiebat radiis arva,

Ex leniter-fluente profundo Oceano,

Cælum ascendens: illi verò occurrebant sibi invicem.

Tunc dignoscere difficile erat virum quemque in mortuis:

425 Sed aquâ abluentes tabum sanguinolentum,

Lachrymas calidas fundentes, curibus imposuerunt.

Neque sinebat flere Priamus magnus: illi igitur silentio

Cadavera rogo cumulativè-imponebant, mœrentes corde:

Nullum cum victis certamen, & æthere
 cassis. *Æn. XI, 104.*

Ibid.—νεκύων κατατεθνήτων.] Non esse
 hoc ταυτολόγον, liquet ex Scriptoribus Tra-
 gicis, quorum locutio *Sermoni* propior est:

Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.

Sophoc. Antig. 525.

Ibid.—κατατεθνήτων.] Vide suprâ ad
 α, 265; ad β, 818; & ad ζ, 464.

Ver. 412.—ἀνίσχεθε] *Al.* ἀνίσχιστο.

Ver. 413.—ποτὶ] *Al.* ποτὶ.

Ver. 415.—ποτιδέσμενοι] *Al.* ποτιδέσμενοι.

Ver. 416. Ἰδαῖος.] Quâ ratione, Ἰδαῖος,
 hic ultimam producat; item, ἀγέμεν, *ver.*
 418 & 420; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 417.—τοὶ δ' ὠπλίζοντο μάλ' ὦκα
 —μέθ' ὕλῳ Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν.]

————— & pace sequestrâ

Per sylvas Teucris, mixtique impune Latiss

Erravere jugis ——— *Æn. XI, 133.*

Ver. 418.—μέθ' ὕλῳ.] Vide suprâ ad γ, 151.

Ver. 421.—ἀρέσας.] Vide suprâ ad ζ, 142.

Ver. 422.—ἀκαλαρρέϊταιο βαθυρρόα Ὀκεα-
 νοῖο.] Ἀκαλαρρέϊταιο δὲ, ἔχει τινὰ ἐμφασιν τῆς
 πλημμυρίδος ἐχέουσας τὴν ἐπίβασιν πρᾶξιαν, καὶ
 ἡ τελείως πρᾶξιαν. *Strabo, lib. I, p. 9.* Ἐπὶ τῇ
 βραδυκινήτῃ στείχῃ τῇ ὕδατος, ——— ὅπερ μὲν,
 τὸ ἐρημαῖον δηλῶν τῆς ἐπιβροχῆς· φησὶν ἂν, “Ἐξ
 “ἀκαλαρρέϊταιο.—” ὅπερ δὲ, τὴν αἰτίαν ἐμφαι-
 νων τῆς βραδυκινήσεως· λέγει γὰρ, “βαθυρρόα
 “Ὀκεανοῖο.” *Aristid. Quintilian. de Musica,*
lib. II, p. 81.

Ver. 428. Νεκρὸς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον.]

U

Constituere

- Ἐν ᾗ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἱεῖν.
 430 Ὡς δ' αὐτως ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Νεκρὸς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Ἐν ᾗ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Ἥμος δ' ἔτ' ἄρ' ὦς, δ' ἔτι ἀμφιλύκη νύξ,
 Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὶ κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν.
 435 Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτῷ ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
 Ἀκρίτον ἐν πεδίῳ ποτὶ δ' αὐτὸν τείχος ἔδειμαν,
 Πύργους θ' ὑψηλὰς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀρχαίης,
 Ὀφρα δι' αὐτῶν ἱππηλασίῃ ὁδὸς εἴη.
 440 Ἐκίοθεν ᾗ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ ταίφρον ὄρυξαν,
 Εὐρεῖαν, μεγάλιν· ἐν ᾗ σκόλοπας κατέπηξαν.
 Ὡς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
 Οἱ δ' θεοὶ, παρ' Ζεῳ καθήμενοι ἀεεροπητῇ,

Quum verò igne cremassent, redierunt ad Ilium sacram.

- 430 Similiter etiam ex alterâ parte benè-ocreati Achivi
 Cadavera rogo cumulatim-imponebant, mœrentes corde :
 Ipsæ igne crematis, redierunt cavas ad naves.
 Cum verò nondum esset aurora, sed adhuc sublustris nox,
 Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum ;

- 435 Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi
 Omnibus-communem extra campum : juxtaque ipsum, murum ædificârunt
 Turresque altas, propugnaculum naviumque & ipsorum.
 In eis autem portas fecerunt benè coagmentatas ;
 Ut per illas equestris via esset :

- 440 Exteriùs autem profundam propè illum fossam foderunt,
 Latam, magnam ; inque eâ vallos defixerunt.
 Sic quidem laborabant comantes Achivi.
 Cæterùm dii, apud Jovem sedentes fulgurum-auctorem,

Constituere pyras ; huc corpora quisq. suorum
 More tulere patrum ; subjectisq. ignibus atris
 Conditur in tenebras altum caligine cælum.
Æn. XI, 185.

Ver. 429.—ποτὶ] *Al.* ποτὶ.

Ver. 430.—Ὡς δ' αὐτως ἐτέρωθεν —

Ἀχαιοὶ Νεκρὸς]

Nec minùs & miseri diversâ in parte Latini
 Innumeras struxere pyras ; —

—confusæque ingentem cædis acervum
 Nec numero nec honore cremant. —

Mœrentes altum cinerem & confusa ruebant
 Offa focis, tepidoque onerabant aggere
 terræ. *Æn.* XI, 203.

Ver. 431.—ἀχνύμενοι] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 433.—Ἥμος δ' ἔτ' ἄρ' ὦς.]

Aurora interea miseris mortalibus almam
 Extulerat lucem. — *Æn.* XI, 182.

Ibid. — ἀμφιλύκη νύξ.] Ὅτε πᾶσιν ἐστὶ
 σκότος, ὁ λύκος βλέπει. Ἐνθεν τοὶ καὶ Λυκόφως
 πᾶσι καλεῖται ὁ καιρὸς ἔτος τῆς νυκτός. — Δοκεῖ δὲ
 μοι καὶ Ὀμήρου λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα, καθ'
 ἣν ἡδὴ λατύνοντες λύκοι βαδίζουσιν *Ælian.* de
Animat. lib. X, c. 26. " Præci Græcorum

" primam lucem, quæ præcedit Solis exortus,
 " λύκην appellaverunt, ἀπὸ τοῦ λύκου. Idem-

" ποῖς hodieque λυκόφως cognominant. De

" quo tempore, ita Poëta scribit, — ἀμφιλύκη
 " νύξ. Idem Homerus, — Ἀπόλλωνι λυκὴν
 " γενεήν, — quod significat, τῷ γενεῷ τι τὴν λύ-
 " κην, id est, qui generat exortu suo lucem,
 " (*Vide suprà ad δ', 101.*) — Annum quoque
 " vetustissimi Græcorum λυκάβαντα appel-
 " lant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου, id est Sole, βασιό-
 " μενον καὶ μετρούμενον. Λύκον autem Solem
 " vocari, etiam Lycopolitana Thebaïdos ci-
 " vitas testimonio est ; quæ pari religione
 " Apollinem, itemque Lupum, hoc est, λύ-
 " κον colit ; in utroque Solem venerant.
Macrob. Saturnal. lib. I, c. 17.

Ver. 434. — κριτὸς] Vide suprà ad δ,
 309 & 314.

Ver. 436. — ἐκ πεδίου.] Ver. 337, scriptum
 est, ἐν πεδίῳ. Quo tamen & ipso in loco Eu-
 statius videtur legisse, ἐκ πεδίου. Nam & istic
 ita commentatur ; ἔξω πε τῆς πεδιδάδος, πλὴν
 οὐ πᾶν μακρὰν. Vide & suprà ad ζ', 252.

Ver. 437. — εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.]
 Vide suprà ad ver. 338. Cæterùm hoc in
 loco scribit *Barnesius*, αὐτῶν.

Ver. 438, 439. — εὖ ἀρχαίης, — ἱππη-
 λασίῃ.] *Al.* ἐπὶ ἀρχαίης, — ἱππῶν αἰσίῃ.

Ver. 440. [Ῥατισθὲν δὲ βαθεῖαν] Vide in-
 trà ad ver. 449.

Θηεῦτο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

445 Τοῖσι κ' μύθων ἤρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

Ζεῦ πάτερ, ἥ ῥά τις ἐς βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,

Ὅσις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον κ' μῆτιν ἐνίψει;

Οὐχ ὀρέσας δ', ὅτι αὐτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί

Τειχῶ ἐτειχίσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δ' ἤ τάφρον

450 Ἥλασαν, εἰδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἐκατόμβας;

Τῷ δ' ἦτοι κλέῳ ἔσαι, ὅσον τ' Ὀπικίδνα ἠώς·

Τῷ δ' Ὀπικήσον, ὅ, τ' ἐγὼ κ' Φοῖβ' Ἀπόλλων

Ἥρῃ Λαομέδοντι πολίσασαμ' ἀθλήσαντε.

Τὸν δ' ἐμὲν ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

455 ὦ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυθενὲς, οἷον ἔειπες·

Ἄλλος κέν τις τῷτο θεῶν δείσειε νόημα

Ὅς σέο πολλὸν ἀφαιρότερος χεῖρ' ἔσ' ὅς τε μένος τε·

Σὸν δ' ἦτοι κλέος ἔσαι, ὅσον τ' Ὀπικίδνα ἠώς.

Admirabundi-spectabant magnum opus Achivorum ære-loricatorum.

445 Eosque inter loqui orsus est Neptunus concussor-terræ;

“Jupiter pater, ecquis est mortalium in immensâ terrâ,

“Qui posthac immortalibus mentem & consilium suum dicat?

“Non vides verò, quomodo rursùm comantes Achivi

“Murum struxerint pro navibus, circumque fossam

450 “Duxerint, neque diis dederint inclytas hecatombas?

“Hujus profectò gloria erit, quâcunque diffunditur lux.

“Illius autem obliviscuntur, quem ego & Phœbus Apollo

“Heroi Laomedonti ædificavimus-circa-urbem, malis-exerciti-laboribus,

Hunc autem graviter indignatus allocutus est nubes-cogens Jupiter;

455 “Papæ, terræ-concussor latè-potens, quale hoc dixisti!

“Alius utique aliquis deorum hoc reformidâset opus excogitatum,

“Qui te multò imbecillior manibusque animisque:

“Tua verò certè gloria tibi erit, quàm-latè diffunditur lux.

Ver. 444. Θηεῦτο μέγα] Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 446. —ἀπείρονα γαῖαν,

—vastæ —terræ. Æn. X, 57.

Ver. 447. —ἀθανάτοισι] Vide suprâ ad α, 398.

Ibid. —νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει.] Duplicem

horum verborum explicandi rationem affert

Eustathius: Ut accipiantur scilicet vel α το-

φατικῶς, sine interrogatione; Εἰσὶ τινες ἔτι,

καὶ μετὰ τοὺς Τιτᾶνας ἐκείνης καὶ τοὺς γίγαν-

τας, οἱ κακολογήσουσι καὶ βλάψουσιν ἡμᾶς, εἴπερ

οἱ Ἀχαιοὶ τοιαῦτα δρώσι δῖγα ἡμῶν. Vel,

cum interrogatione; Ἄρα δὴ ἐστὶ τις περὶ γῆν,

ὅς ἐνίψει (τυτῆσιν ἐνίσπει) βυλὴν οἰκίαν ἡμῶν

τοῖς θεοῖς, λόγῳ μαντείας, ἢ καὶ θύσει; εἴπερ

οἱ Ἀχαιοὶ οὕτω τευχίζουσι, μήτε μαντευσά-

μιν, μήτε θύσαντες. Posteriores expli-

candi rationem secuti sunt Recentiores: Pri-

orem præfert Eustathius, τὰ τ' ἄλλα, καὶ ὅτι τὸ

ἐνίψει εἰς ἀπλῶς δηλοῖ τὸ ἐνίσπει, ἢ γενεῖ, ἀλλὰ

τὸ κακολογήσουσι. Mibi ita videtur: utique si

Eustathii sententia vera esset, jam neque il-

lud τις [ἢ ῥά τις ἐς βροτῶν] satis venustè

positum; neque amplificationem istam, ἐπ'

ἀπείρονα γαῖαν, rectè interjectam; neque istud,

ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει, satis id signi-

ficanter dicere, quod sit ἰσὲ κακολογήσιν καὶ

βλάπτειν θεοὺς, quomodo eos Titans & Gi-

gantes ἐκακολόγησαν καὶ ἐβλάψαν.

Ver. 448. Ζεῦ πάτερ, —Οὐχ ὀρέσας δ'.]

Jupiter omnipotens, —

Aspicias hæc? —Æn. IV, 206, 208.

Ibid. —αὐτε] Rursùm; post nostrum

scilicet dirutum.

Ver. 449. —ἐτειχίσαντες] Ità edidit Bar-

nesius: Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam

ἐτειχίσαντο antepenultimam necessariò corri-

pit. Vide suprâ ad α, 140.

Ibid. —ἀμφὶ δὲ τάφρον] Ἥλασαν, εἰδὲ θεοῖσι.]

—Quibus hæc medii fiducia valli,

Fossarumque moræ, leti discrimina parva,

Dant animos; annon viderunt mœnia

Trojæ

Neptuni fabricata manu confidere in

ignes? Æn. IX, 142.

Ver. 454. —νεφεληγερέτα] Vide suprâ

ad α, 175.

Ver. 456. Ἄλλος κέν τις.] Non vacat istud,

κέν. Eam enim ferè vim habet, ac si latine di-

cas, Utrique alius aliquis; vel, Alius jam aliquis.

Ver. 457. Σὸν δ' ἦτοι] Αἰ, Σὸν δ' ἦτοι &, Σὸν δ' ἦτοι.

- Ἄγρευ μὲν, ὅτ' ἂν αὐτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί
 460 Οἴχαν' ὅσῳ νηυσὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Τείχε' ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχθῆαι·
 Αὐτὶς δ' ἥϊονα μεγάλῳ φαμάθοισι καλύψαι,
 Ὡς κέν τοι μέγα τείχε' ἀμαλδυνή' Ἀχαιῶν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 465 Δύσετο δ' ἥελι', τετέλεστο δ' ἔργον Ἀχαιῶν.
 Βεβρόντες δ' ἤλυσαν κλισίας, καὶ δόρπον ἔλοντο.
 Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσσαν, οἶνον ἄγασσαι,
 Πολλὰ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὐνηος,
 Τὸν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ἱππὶ Ἰήσωνι ποιμένι λαῶν.
 470 Χωρὸς δ' Ἀτρείδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
 Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
 Ἐνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἰθωνὶ σιδήρῳ,
 Ἄλλοι δ' ῥίνοϊς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
 475 Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσιν· τίθεντο δ' αἶψα θάλειαν.
 Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοί
 Δαίνυντο· Τρῶες δ' ἤλυσαν πόλιν ἠδ' ὀπίκεροι.
 Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς,
 Σμερδαλέα κλυπέων· τὰς δ' ἡλκρόν δέος ἦρει·
 480 Οἶνον δ' ἐκ δεπῶν χαμάδις χέον, ἔδ' ἐτι
 Περὶ πίειν, περὶ λείψαι ὑπερμυθεῖ Κρονίωνι.
 Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνῳ δῶρον ἔλοντο.

- “ Age porro, cum retrò comantes Achivi
 460 “ Abierint cum navibus dilectam in patriam terram,
 “ Murum deturbatum hunc quidem in mare totum demergito
 “ Postea autem littus magnum arenâ obtegito;
 “ Ut adeò ingens murus evanescat Achivorum.
 Sic illi quidem talia inter se colloquebantur.
 465 Occidit verò sol, absolutumque est opus Achivorum.
 Boves autem macabant per tentoria, & cœnam sumebant.
 Naves porro è Lemno appulerant, vinum vehentes,
 Multæ, quas miserat Iasonides Euneus,
 Quem peperit Hyrsipyle ex Iasone pastore populorum.
 470 Scorsum autem Atridis, Agamemnoni & Menelao,
 Dederat Iasonides munere-ferendum vinum mille mensuras.
 Inde utique vinum emebant comantes Achivi,
 Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
 Alii autem pellibus, alii verò ipsis bobus,
 475 Alii demum mancipiis; apparabantque convivium lætæ.
 Per-totam-noctem quidem deinde comantes Achivi
 Epulabantur; Troës verò per urbem, & focii.
 Pernox verò ipsis mala moliebatur providus Jupiter,
 Terribiliter tonans; illos autem pallidus timor cepit:
 480 Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec quisquam ausus est
 Ante bibere, quam libasset præpotenti Saturnio:
 Decubuerunt deinde, & somni donum ceperunt.”

Ver. 462. — ἥϊονα μεγάλην.] Quâ rati-
 one, ἥϊονα, hic ultimam producat; item δ',
 ver. 474; vide suprâ ad α, 51.
 Ver. 465. Δύσετο] Vide suprâ ad ε, 35;
 & ad ι, 107.

Ver. 474. — αὐτοῖσι βόεσσιν] Al. αὐτοῖσι βόεσσιν.
 Ver. 478. — μητίετα] Vide suprâ ad α, 175.
 Ver. 479. — κλυπέων] Vide suprâ ad δ, 455.
 Ibid. — ἦρει.] Vide suprâ ad α, 492.
 Ver. 481. — λείψαι.] Vide suprâ ad ε, 261.
 J H 2

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Θ'.

Ἰπόθεσις τῆς Θ' ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΖΕΥΣ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἰδὴν κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τὰς Ἑλλήνας, ἐλάττωνας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἦσαν δὲ καὶ Ἀθηναῖν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἑλλήσιν ἐξίσσας ἐπέσχετο Ἰρις, Διὸς κελεύσαντι. Ἐσπέρας δὲ γενομένης, Ἐκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

*Α Λ Λ Η.

ΖΕΥΣ καλέσας εἰς ἐκκλησίαν τὰς θεάς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς, μηδετέροις τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηναῖα δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτῆς, εἰ καὶ μὴ φανερώς συγχωρεῖ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἑλλήσι βοήθειαν, καὶ γνώμην τινα αὐτοῖς ὑποδέσθαι, ὥς μὴ παντάπασι ἀπόλωνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίγνεται· μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίονι γίγνονται, ῥοπή κατὰ Διὸς γνώμην, κεραυνοῦ παρὰ τῶν ἵππων τοῦ Διομήδεος ἐνεχθέντι, καὶ τῶν ἀριστῶν φοβηθέντων καὶ εἰς φυγὴν τραπέντων. Καὶ Ποσειδῶν μὲν, προτρέψας αὐτὸν Ἦρας βοηθεῖν τοῖς Ἑλλήσιν, ἀρνεῖται· ἀναδαρξήσαντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ Τρῶας μεταφέρει. Ἀθηναῖα δὲ καὶ Ἦρα, ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φροντίσασαι, κατίασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσουσαι τοῖς Ἑλλήσιν· ἀλλὰ, Διὸς ἐπ' αὐτάς Ἰριδι πέμψαντι μετ' ἀπειλῆς, ὑποστέφουσι. Καὶ τότε Ἐκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἐπαγαγὼν τοὺς Τρῶας, καὶ παρξήσιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελεύει αὐτοὺς πῦρ καίειν παρὰ τῶν νηῶν, καὶ φυλάσσειν, ὥς ἂν μὴ λάθοιεν Ἕλληνες φεύγοντες, διὰ τὸ ἡττῆσθαι ἐς τὰς πατρίδας.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορά· καὶ κόλον μάχης.

*Αλλως.

Θῆτα, θεῶν ἀγορῇ, Τρώων κράτος, Ἐκτορος εὐχῶν.

*Αλλως.

Θῆτα δ' ἀπάντας ἔυρεψεν Ἀχαιοὺς Ἐκτορος αἰχμῇ.

ΗΩΣ μὲν κροκάπεπλος ἐκίδνατο παῖσαν ἐπ' αἶαν·
Ζεὺς δ' ἰθὺς ἀγορῇ ποιήσατο τερπικέρευν·

AURORA quidem croceo-peplo-induta spargebatur totam per terram ;
Jupiter verò deorum concionem habuit gaudens-fulmine,

Ver. 1. ἩΩΣ μὲν κροκάπεπλος]
—croceum linquens Aurora cubile.

Ση. IV, 585.

Alia ex Virgilii complura videas supra citata,
ad α', 477 : Pulcherrima & illa ; vim tamen

vocabulorum, ῥοδόδακτυλος & κροκάπεπλος,
non assequuta est linguæ Romanæ angustia.

Ver. 2, 4. Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορῇ
Αὐτὸς δὲ σφ' ἀγορῇ.]

U 3

Ver.

- Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
 Αὐτὸς δὲ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκρον·
 5 Κέκλυτέ μού, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαι τε θεάιναι,
 Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελύει·
 Μῆτε τις ἔνθ' ἤλεια θεὸς τόγε, μῆτε τις ἄρσιν
 Πεισάτω Δρακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
 Αἰνεῖτ', ὅφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
 10 Ὅν δ' αὖ ἐγὼν ἀπάνσθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
 Ἑλθόντ', ἢ Τρώεσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
 Πληγεῖς ἔκ' ἧ κόσμον ἐλόυσε) Οὐλυμπόνδε·
 Ἡ μιν ἐλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
 Τῆλε μάλ', ἢ χι βάθισον ὑπὸ χθονὸς ἐς βέρεθρον,
 15 Ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος ἑδὸς,
 Τόσσον ἔνερθ' αἶδεω, ὅσον ἔρχονός ἐς' ὑπὸ γαίης·

Summo in vertice multa-cacumina-habentis Olympi :

Ipsē autem illis concionabatur, dii verò simul omnes auscultabant ;

- 5 " Audite me, omnēque dii, omnēque deæ,
 " Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet :
 " Nè qua igitur fœmina dea hoc, neu quis mas
 " Tentet rescindere meum verbum : sed simul omnes
 " Assentimini, ut celerrimè perficiam hæc opera.
 10 " Quemcunq; verò ego seorsum deorum ultroneum intellexero
 " Profectum, ut vel Trojanis auxilium ferat, vel Danaïs ;
 " Sauciatus indecorè redibit in Olympum :
 " Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosū,
 " Procul valdè, ubi profundissimum sub terrâ est barathrum,
 15 " Ubi ferreæque portæ & æreum limen,
 " Tantum infra Orcum, quantum cælum distat à terrâ

Conciliumque vocat Divûm pater atque
 hominum rex

Sideream in sedem : —

Confidunt testis bipotentibus, incipit Ipse.
Æn. X. 2.

Ver. 4. — ἅμα] *Al.* ὑπό.

Ver. 7. — τόγ' ε] *Al.* τὸδε.

Ver. 8. — ἐμὸν ἔπος.] Quâ ratione, ἐμὸν,
 hîc ultimam producat ; item, αὖ, *ver. 21 ;*
 & *per. 25 ;* vide *suprà ad α', 51.*

Ver. 12. Πληγεῖς] Vide *suprà ad γ', 31.*

Ver. 14. — ἢ χι] *Al.* ἐνθα.

Ibid. — βάθισον ὑπὸ χθονὸς ἐς βέρεθρον.]
 Ἄλλως τε μέγιστον τυχεῖν ὄν, καὶ διαμπερές
 πετρημένον δὲ ὅλης τῆς γῆς· τοῦτο ὅπερ Ὀμη-
 ρος εἶπε, λέγων αὐτὸ, " Τῆλε μάλ', ἢ χι βάθι-
 " σον ὑπὸ χθονὸς ἐς βέρεθρον." ὁ καὶ ἄλλοι
 καὶ ἐκείνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρ-
 τaron κεκλήκασι. — Οἱ δ' αὖν δῖ' ἔχουσιν ἀνιάτως ἐ-
 χεῖν δια τὰ μεγάλα τῶν ἁμαρτημάτων, — τῶν
 δὲ ἢ προσήκεσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν Τάρταρον,
 ὅθεν οὐποτε ἐκβαίνουσι. *Plato in Phædonē.*
 Cæterum ingeniosè hæc ad Terram nostram,
 è serenis *Lunæ* regionibus prospectatam,
 transfert *Plutarchus* : Ἐκείνους δ' αὖν [τοὺς ἐν
 τῇ σελήνῃ κατοικοῦντας] οἶμαι πολὺ μᾶλλον

ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἀφορῶντας οἷον ὑποσάθ-
 μιν καὶ ἰλὺν τοῦ παντός ἐν ὑγροῖς καὶ ὀμίχλαις
 καὶ νέφει διαφανομένην ἀλαμπές καὶ ταπεινὴν
 καὶ ἀκίνητον χωρίον, εἰ ζῶα φύει καὶ τρέφει
 μετέχοντα κινήσεως, ἀναπνεύς, θερμότητος. Καὶ
 εἰ ποθὲν αὐτοῖς ἐγγένοιτο τῶν Ὀμηρικῶν τοῦ-
 ταν ἀκούσαι, " Τόσσον ἔνερθ' αἶδεω, ὅσον οὐρα-
 " νός ἐς' ἀπὸ γαίης," ταῦτα φήσουσιν ἀτεχνῶς
 περὶ τοῦ χωρίου τούτου λέγεσθαι, καὶ τὸν ἄδην
 ἐνταῦθα καὶ τὸν τάρταρον ἀποκρίσθαι, γῆν δὲ
 μίαν εἶναι τὴν Σελήνην. *De facie in orbe Lunæ.*

Ver. 15. Ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλ-
 κeos οὐδὲς.]

Porta adversa ingens, solidoque adamante
 columnæ,

Vis ut nulla virûm, non ipsi excindere
 ferro

Cælicolæ valeant : stat ferrea turris ad
 auras. *Æn. VI. 552.*

Ver. 16. Τόσσον ἔνερθ' αἶδεω, ὅσον οὐρανός
 ἐς' ἀπὸ γαίης.] Quod *Homerus* hîc audacter
 ἔνερθ' αἶδεω, *Hesiodus* multò languidiùs dixit
 ἔνερθ' ὑπὸ γῆς·

Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον οὐρανός ἐς' ἀπὸ
 γαίης. *Theogon. ver. 720.*

Meliùs *Virgilius* ;

—tum

- Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμι θεῶν κάρτις ὅ' ἀπάντων.
 Εἶδ' ἄγε, περήσασθε θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες,
 Σειρῶ χρυσείῳ ἐξ ἑρμηνόθεν κρεμάσαντες.
 20 Πάντες δ' ἐξάπιεσθε θεοί, πᾶσαι τε θεαίναί.
 Ἄλλ' ἔκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ ἑρμηνόθεν πεδίονδε
 Ζεῷ ὑπατον μήσωρ', ἔδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσαι,
 Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμι, αὐτῇ τε θαλάσῃ.
 25 Σειρῶ μὲν κεν ἔπειτα πρὶν ῥίον Οὐλύμποιο
 Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὐτε μετήρορ' ἀνία γήρυτο.
 Τόσον ἐγὼ πρὶν τ' εἰμι θεῶν, πρὶν τ' εἰμι ἀνθρώπων.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐγέροντο σιωπῇ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρεττέρως ἀγόρευεν.
 30 Ὅψ' ἔ' δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,

“Cognoverit deinde, quanto sim deorum potentissimus omnium.

“Quin agite, periculum-facite Dii, ut sciatis omnes,

“Catenā aureā de cælo suspensā;

20 “Omnes autem ex eā pendere dii, omnesque deæ:

“At non traxeritis de cælo in terram

“Jovem summum consiliarium, ne quidem si valde multum labore-contenderitis.

“Verūm quando deinceps ego lubens voluerō trahere,

“Cum ipsā utique terrā traxero, ipsōque mari:

25 “Catenam quidem dein circa cacumen Olympi

“Alligavero: illa verò sublimia omnia pependerit.

“Tanto ego superque sum deos, superque sum homines.

Sic dixit: Hi autem omnes obmutuerunt silentio,

Orationem admirati: valde enim minaciter concionatus erat.

30 Tandem verò interlocuta est dea cæcis-oculis Minerva;

“O pater noster, Saturnie, summe regum,

—tum Tartarus ipse

Bis patet in præceps tantum, tenditque
 sub umbras,

Quantus ad æthereum cæli suspectus olym-
 pum. *Æn.* VI, 577.

Ver. 18. Εἶδ' ἄγε.] Non minùs venustè
 dicitur ἄγε, quàm ἄγετε: Vide suprà ad ζ',
 376. Porro; voculæ, εἰ, vis huiusmodi est:
 Si dubitatis, agite &c.

Ver. 19. Σειρῶν χρυσείων.] Τὴν σειρᾶν, in-
 quit Plato in *Theæteto*, ἔδεν ἄλλο ἢ τὸν ἥλιον
 Ὀμῆρος λέγει καὶ δηλοῖ. Et ingeniosè admo-
 dūm conjicit *Popius*, catenam auream vete-
 ribus *Ægyptiis* Astronomiæ peritis *Vim* fu-
 isse *Solis*, quā in Orbibus suis contineren-
 tur *Planetæ*. Cæterum vide suprà ad α', 399.

Ver. 20. Πάντες δ' ἐξάπιεσθε.] Plerique hoc
 in loco, præcedenti κρεμάσαντες cum ἐξάπτισθε
 conjunctā, voculam δὲ prorsus supervacaneam
 efficiunt, & in versionibus suis proinde omit-
 tunt. At hæc non est *Homeri* ratio. Vide ta-
 men suprà ad α', 57.

Ver. 21. Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ'] Τὸ μὲν

ὅλας ἀκίνητον, ὑπ' οὐδενὸς ἐνδέχεται κινθῆναι.

“Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν” &c.
Aristot. περὶ τῆς κοινῆς τῶν ζώων κινήσεως.
Barnesius, minimè ignarus quā ratione Syl-
 laba ἂν produci hīc posset, edidit tamen ex
 conjecturā, Ἄλλ' οὐκ ἂν M' ἐρύσαιτ', “Id-
 que adeò evidens, inquit, ut non amplius
 sit dubitandum.” Attamen longè venustius
 reticetur istud, μέ.

Ver. 23. —πρόφρων] Fuerunt qui lege-
 rent, πρόσσω.

Ver. 26. —μετήρορ.] Vide suprà ad β',
 818.

Ver. 28. —οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐγέροντο
 σιωπῇ.]

—olli obstupere silentes,

Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. *Æn.* XI, 120.

Ver. 30. —γλαυκῶπις] Vide suprà ad
 α', 206.

Ver. 31. ὦ πάτερ ἡμέτερε.]

O pater, O hominum Divūmque æterna
 potestas. *Æn.* X, 18.

- Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι θένος ἐκ Διαικτόν·
 Ἀλλ' ἐμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αὐχμηταίων,
 Οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὅλων·
 35 Ἀλλ' ἦτοι πολέμῳ μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελύεις·
 Βελλῶ δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
 Ὡς μὴ πάντες ὅλων, ὀδυσαμένοιο τεοῖο.
 Τίω δ' ὀπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Θάρσει, Τρηνόχρεια, φίλον τέκος· ἔ νύ τι θυμῷ
 40 Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι.
 Ὡς εἰπὼν, ὣς ὅχεσφι τιτύσκετο χαλκὸ ποδ' ἵππω
 Ὀκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρησιν κομόωντε·
 Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδωκε περὶ χροῖ· γῆτο δ' ἱμάσθλιν
 Χρυσείῳ, εὐτυκλον, ἐξ δ' ὀπιβήσατο δίφρῳ.
 45 Μάσιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πετέσθλιν,
 Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ ἔρχοντο ἀσερόεντος.
 Ἰδὼ δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρῃ θυῶν,
 Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμχος βωμός τε θυήεις·
 Ἐνθ' ἵππῳ ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

“ Benè & nos scimus, quod tibi potentia vinci-nescia :

“ Attamen Danaos lugemus bellicosos,

“ Qui jam malo fato expleto perierint.

35 “ Verum enimvero bello quidem abstinēbimus, si tu jubes :

“ Consilium vero Argivis suggeremus, quod proderit ;

“ Ut nē omnes pereant, irato te.

Hanc autem subridens allocutus est nubes-cogens Jupiter ;

“ Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia : neutiquam animo

40 “ Serio loquor ; volo autem tibi mitis esse.

Sic fatus, sub curru junxit æripedes equos

Celeriter-volantes, aureis júbis comantes :

Aurum autem ipse induit circa corpus ; accepitque scuticam

Auream, scitè-factam, suumque conscendit currum.

45 Scuticā autem percussit, ut-inirent-cursum : iique non inviti volabant,

In medio inter terramque & cælum stellatum.

Idem autem venit fontibus irriguam, matrem ferarum,

Ad Gargarum, ubi utique erat ei ager facer altarēque odoratum :

Ibi equos stetit pater hominumque deūmque,

Ver. 32. Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν.] Pulcher-
 timè hæc ex personā Minervæ, prudentiæ
 scilicet & sapientiæ antistite. Juno si hic sit,
 quàm diversa loquatur ! Ut rectè annotavit
 Eustathius.

Ibid. — ὅ τοι] Vide suprā ad α', 537.

Ver. 38. — νεφεληγερέτα] Vide suprā ad
 α', 175.

Ver. 41. — χαλκὸ ποδ' ἵππῳ.] Similiter
 Virgilius,

— æripidem cervam — Æn. VI, 802.

Ver. 42. — χρυσέῃσιν] Pronunciabatur
 χρυσέῃσιν, quomodo & scribi postea ceptum
 est. Vide suprā ad β', 268.

Ver. 43. — γέντο δ' ἱμάσθλιν.] Eustathius

ad ι', 369 ; φίλτατος, σίντατος· ἦλθεν, ἦνθεν·
 ἔλατο, ἔντο, καὶ δωρικῶς γέντο· κέλετο, κέντο. Equi-
 dem crediderim potius ab inusitato quodam
 γέντω, vel γέντω, vel γέντω deductam. Nam
 Dorica ista, quæ memorat Eustathius, recen-
 tiora videntur, & Homero (ut opinor) ignota.

Ver. 44. — ἐπιβήσατο] Vulg. ἐπιβήσαιο.
 Vide suprā ad β'. 35 ; & ad ε', 109.

Ver. 46. Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ.]
 Vide suprā ad ε', 769.

Ver. 49. — πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

— Divum pater atque hominum Rex.
 Æn. I, 69.

— hominum sator atque Deorum.

Æn. XI, 725.

Vir.

- 50 Λύσας ἐξ ὀχέων, ἧς δ' ἤερε πηλυὺν ἔχονεν.
 Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδει γαίων,
 Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν ἢ νῆας Ἀχαιῶν.
 Οἱ δ' ἄρα δειπνον ἔλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ῥίμφα κ' κλισίας, ὅππῃ δ' αὐτὲ θωρήσαντο.
- 55 Τρῶες δ' αὖ ἐτέρωθεν ἀνὰ πόλιν ὠπλίζοντο
 Παυρότεροι μέμασαν ἢ ἢ ὥς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
 Χρεοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων ἢ πρὸ γυναικῶν.
 Πᾶσαι δ' αἵψινυτο πύλαι, ἐκ δ' ἔαυτο λαὸς,
 Πεζοὶ θ' ἰππῆες τε πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
- 60 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
 Σιὸν ῥ' ἔβαλον ῥινέας, σιὸν δ' ἔχεα, ἢ μιν ἀνδρῶν
 Χαλκεοθωρήκων· αἰτάρ ἀπιδες ὀμφαλόεσσαι
 Ἐπλίωτ' ἀλλήλησι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Ἐνθα δ' αἶμα οἰμωγὴ τε ἢ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν,
- 65 Ὀλλυώτων τε ἢ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
 Ὀφρα μὲν ἦως ἦν ἢ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἦπλετο, πίπτε ἢ λαός·

- 50 Solutos curru, caliginemque multam circumfudit.
 Ipse autem in verticibus sedit gloriâ exultans,
 Inspiciens Tróumque urbem & naves Achivorum.
 Interim jentaculum sumpserunt comantes Achivi
 Raptim per tentoria, statimque post id armabantur.
- 55 Trojani item ex-alterâ-parte per urbem armabantur
 Pauciores: prompti tamen erant etiam sic pugnâ contendere,
 Necessitate durâ, proque liberis & pro uxoribus.
 Omnes itaque aperiebantur portæ, forâsque ruebant copiæ,
 Peditésque equitésque; ingénsque tumultus coortus est.
- 60 Hi autem cum jam in locum unum congregientes convenissent,
 Commiserunt scuta, itemque hastas, & robora virorum
 Æreis-thoracibus-indutorum; ac clypei umbonibus-muniti
 Appropinquabant invicem: ingénsque tumultus est coortus.
 Tum verò simul ejulatusque & jactantia erat virorum,
- 65 Perdentiumque & pereuntium: fluebat autem sanguine terra.
 Quamdiu quidem tempus matutinum erat, & crescebat sacra dies,
 Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebátque populus:

Ver. 50. —κατὰ.] *Al.* περί.

Ver. 51. —ἐν κορυφῇσι καθέζετο—Εἰσορόων]

—cùm Jupiter æthere summo
 Despiciens mare velivolum, terrasque ja-

centes,
 Littoraque, & latos populos, sic vertice cœli
 Constitit, & Libyæ defixit lumina reg-

nis. *Æn.* I. 227.
 Sideream in sedem, terras unde arduus

omnes,
 Castraque Dardanidum aspectat, populos-

que Latinos. *Æn.* X, 3.

—hominum fator atque Deorum
 Observans oculis, summo sedit altus O-

lympo. *Æn.* XI, 725.

—fulgâ pugnâs de nube tuentem.

Æn. XII, 792.

Ver. 53. Οἱ δ' ἄρα δειπνον.] Vocula, ἄρα,
 nequaquam hîc supervacua est; sed elegan-
 ter connectit quod erat suprâ dictum, (h, 476.)
 Παννύχιοι μὲν ἔπειτα—Ἀχαιοὶ Δαινύντο.

Ver. 57.—πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.]
 —nunc conjugis esto

Quisque suæ tectique memor. —

Æn. X, 280.

Ver. 59, 63. —ὀρώρει.] Vide suprâ ad δ',
 492; & β', 810.

Ver. 60. Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα] Vide
 suprâ ad δ', 446.

Ver. 64. Ἐνθα δ' αἶμα οἰμωγὴ τε] Vide su-

prâ ad δ', 450.

Ver. 65. —ὀλλυμένων.] Vide suprâ ad

γ', 260.

Ver.

- Ἥμος δ' ἥελιος μέσον ἕρπον' ἀμφιβεβήκει,
 Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίτανε τάλαντα·
 70 Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
 Τρώων δ' ἱπποδάμων ἢ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
 Ἐλκε ᾧ μέσσα λαβῶν, ῥέπε δ' αἰσιμον ἥμαρ Ἀχαιῶν.
 Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ὅππ' ἔχοντο παλαιοτέρῃ
 Ἐξέοθ' ἰω. Τρώων δ' ἔπειτα ἕρπον' εὐρύω ἄεθρον.
 75 Αὐτὸς δ' ἐξ Ἰδῆς μεγάλ' ἐκλυπε, δαιμόμηνον δ'
 Ἦκε σέλας μὲν λαὸν Ἀχαιῶν οἱ δ' ἰδόντες
 Θάμβησαν, ἢ πάντας ὑπὸ χλαῖν' ἑλκεν.
 Ἐνθ' ἔτ' Ἰδομηνεύς τλῆ μίμνειν, ἔτ' Ἀγαμέμνων,

Quum verò sol medium cælum conscendisset,

Tum utique aureas pater attollebat lances;

- 70 Impulsitque duo fata longum-somnium-adferentis mortis,

Troûmaque equitum & Achivorum ære-loricatorum:

Sustinuitque medias prehensas: inclinata est autem fatalis dies Achivorum,

Utique Achivorum fata in terrâ almâ

Confidebant; Troûm verò, ad cælum latum sublata-erant.

- 75 Ipse autem ex Idâ magnùm tonabat, ardensque

Misit fulgur in exercitum Achivorum: illi autem conspicati

Obstupuerunt, & omnes pallidus timor cepit.

Tum verò nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,

Ver. 68, Ἥμος δ' ἥελιος μέσον ἕρπον']

—medios cùm Sol accenderet æstus.

Georgic. IV, 401.

—medium Sol igneus orbem

Hauserat. ———— ibid. 426.

Sol medium cæli conscenderat igneus or-

bem. ———— Æn. VIII, 97.

Ibid. —ἀμφιβεβήκει] Vide suprâ ad d,

37; & ad d', 492.

Ver. 69. Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτί-
 ταναι τάλαντα.]

Jupiter ipse duas æquato examine lances

Sustinet, & fata imponit diversa duorum;

Quem damnet labor, & quo vergat pon-

dere letum. ———— Æn. XII, 725.

Inferiorem hîc Virgilium Homero observa-

vit Macrobîus, eò quòd Homerus hæc, jam

antequam appareret utram in partem pro-

penderet victoria; Virgilius autem eadem

serò dicat, postquam & prævisum & præ-

dictum fuisset (Æn. XII, 149, 150) Tur-

num utique periturum. "Hæc autem ratio

"fuit non æquandi omnia quæ ab auctore

"transcripsit, quod in omni operis sui parte

"alicujus Homericæ loci imitationem vole-

"bat inferere, nec tamen humanis viribus

"illam divinitatem, ubique poterat æquare.

"—Sed hæc & aliâ ignoscendi Virgilio,

"qui studii circa Homerum nimietate ex-

"cedit modum, & reverâ non poterat non

"in aliquibus minor videri, qui per omnem

"poësim suam, hoc uno est præcipuè usus

"archetypo. Acriter enim in Homerum

"oculos intendit, ut æmularetur non modò

"magnitudinem, sed & simplicitatem, &

"præsentiam orationis, & tacitam majesta-

"tem. Hinc diversarum inter heroas suos

"personarum varia magnificatio; hinc deo-

"rum interpositio; hinc auctoritas fabulo-

"forum; hinc affectuum naturalis expres-

"sio; hinc monumentorum persecutio;

"hinc parabolarum exaggeratio; hinc tor-

"rentis orationis sonitus; hinc rerum fin-

"gularum cum splendore fastigium." Ma-

crobi. lib. V, cap. 13.

Ver. 75. —ἐκλυπε, δαιμόμηνον δ' Ἦκε σέ-

λας ———— οἱ δ' ἰδόντες Θάμβησαν.] Non

modò tempore meridiano, ver. 68; sed &

cælo, ut videtur, sereno.

Ἦ μεγαλ' ἐβρόντησας ἀπ' ἕρπον' ἀστρόεντος,

Οὐδέ ποθι νεφὸς ἐσί' τέρας νυ τέω τόδε φαί-

νις. ———— Odyss. v, 113.

—cælo ceciderunt plura sereno

Fulgura. ———— Georgic. I, 487.

—Diespiter

Igni corusco nubila dividens

Plerumque, per purum tonantes

Egit equos volucremque currum.

Horat. Carm. I, 34.

Ver. 77. —καὶ πάντας ὑπὸ χλαῖν' ἑλκεν.]

Tum verò tremefacta novus per pectora

cunctis

Inspuat pavor. ———— Æn. II, 228.

—Dii me terrent, & Jupiter hostis.

Æn. XII, 895.

Ver. 78. —ἔτ' Ἀγαμέμνων,] Al. ἔδ' Ἀγα-

μέμνων. Quod, hoc in loco, minùs εὐφραν-

Ver.

- Οὔτε δὲ Αἴαντες μενέτιω, θεράποντες Ἄρης·
 80 Νέστωρ δ' οἷον ἔμιμνε Γερῶνι, ἔρ' Ἀχαιῶν,
 Οὔτι ἐκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰὼ
 Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠὲ νόμοιο,
 Ἄκρην κακκορυφῶν, ὅθι τε πρῶτον τείχες ἵππων
 Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δ' αἰετὸν ἐστίν·
 85 Ἀλγίστας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐκέφαλον δῦ·
 Σὺν δ' ἵππος ἐτάραξε, κυλινδόμυθος περὶ χαλκῷ.
 Ὄφρ' ὁ γέρον ἵπποιο παρηγορίας ἀπέταμνε
 Φασγάνῳ αἵσων, πόφρ' Ἐκτορος ὠκείες ἵπποι
 Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θεσπὺν ἠνίοχον φορέοντες
 90 Ἐκτορε· καὶ νῦν κεν ἐνθ' ὁ γέρον ἄπ' θυμὸν ὄλεσεν,

Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis :

- 80 Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum,
 Minimè volens, sed equus debilitatus erat ; quem percussit sagittâ
 Nobilis Alexander, Helenæ vir pulchræ-comas,
 Summo in vertice, ubi scilicet primi crines equorum
 Cranio innascentur ; maximè autem lethalis est locus.
 85 Dolo itaque correptus erigebatur, sagitta enim ad cerebrum penetrârat ;
 Conturbabâtque equos, volutans se circa ferrum.
 Porro dum senex equi hujus lora abscindebat
 Gladio insurgens, interim Hectoris veloces equi
 Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
 90 Hectorem : atque tum senex vitam perdidisset,

Ver. 81. — τὸν βάλεν ἰὼ —, Ἀλγίστας
 δ' ἀνέπαλτο.]

—————inter

Bellatoris equi cava tempora conjicit
 hastam.

Tollit se arrectum quadrupes, & calcibus
 auras

Verberat, effusumque equitem super ipse
 sequutus

Implicat, ejectoque incumbit cernuus armo.
 Æn. X, 890.

Hastam intorsit equo, ferrumque sub aure
 reliquit :

Quo sonipes ictu furit arduus, altaque jactat,
 Vulneris impatiens, arrecto pectore crura.

Æn. XI, 637.

Ver. 82. — Ἀλέξανδρος, Ἑλένης.] Vide
 suprâ ad α, 51.

Ver. 13. — ὅθι τε πρῶται τείχες —, μάλιστα δὲ καίριον ἐστίν.] Λεπτότατον τὸ ὅσον (ὡς κατὰ μέγεθος) ἔχουσιν [οἱ ἵπποι] περὶ τὸν ἐκκέφαλον, τῶν ἄλλων. Τεκμήριον δ' ὅτι καίριος ἡ πληγὴ ἢ εἰς τὸν τόπον τῆτον γίνεταί τε τοῖς. Διὸ καὶ Ὀμηρὸς ἔτιω ἐποίησεν. “ ἦνα “ τε τείχες ἵππων Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριον ἐστίν.” *Aristot.* περὶ ζώων γενέσεως, lib. V. c. 5. (Ubi in transcurso notandum, quod hodie scriptum est ὅθι τε, *Aristotelem* legisse ἦνα τε.)

—————quâ fata celerissima. —, Æn. XII, 507.

Ver. 85. — ἀνέπαλτο] Ex verbo, ἀπώλλομαι ut rectè annotavit *Barnesius*. Νέστι ex ἄλλομαι fit ἄλτο.

Ver. 86. — κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] Scholiastes ; περὶ τῷ σιδήρῳ τῶν ἐπισωτρῶν, ὁ ἐστίν, τῶν κανθῶν. At *Eustathius* ; Τὸ περὶ χαλκῷ, τῷ τε οἷον σιδήρῳ δηλαδὴ.

Ver. 87. — ἀπέταμνε.] *Al.* ἀπέτεμεν. Minus rectè. Εἰ δὲ καὶ ἦν εἰπεῖν [ἀπέτεμεν] κοινότερον, ἀλλ' Ὀμηρὸς τὴν κατ' αὐτὸν ἰάδα γλῶσσαν τιμᾶ, τὸ τέμνειν τέμνειν λέγουσαν. Porro singularem hîc vim habet *tempus illud imperfectum* : Τὸ δὲ “ ἀπέταμνε,” inquit *Eustathius*, αἰσῶς εἴρηται, κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν. Οὐ γὰρ δυνάμενος ὁ ἔτιω γέρον ταχὺ ἀποταμῆναι, ἀπέταμνε κατ' ὀλίγον ἐν Παρατάσει χρόνῳ, καίτοι μὴ ἀνιόντων. ἀλλ' αἰσῶν, ὁ ἐστὶν πανυ σπεύδων. Similiter Scholiastes : Δεινὸς ἐστὶν Ὀμηρὸς, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὅλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. Διὰ γὰρ τῷ “ ἀπέτεμεν,” τὴν ἀσθενεῖαν τῷ γέροντος δηλοῖ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐνεργείας. Προσηκόντως ἂν ἐπὶ τῷ πρὸς βύθι ἐχρήσατο τῷ Παρατατικῷ χρόνῳ, εἰπὼν τὸ “ αἰσῶν.” Ἐπὶ δὲ τοῦ νέου Αὐτομέδοντος, τῷ Συντελικῷ, εἰπὼν, “ αἶξε” καὶ “ ἀπέκοψε” συντόμως τὸ πρᾶγμα ἐδήλωσεν. Et *Tatianus* : Νέστορα μὲν, — τῶν ἵππων τὰς παρηγορίας βραδέως ἀποτέμνοντα διὰ τὸ ἄτονον καὶ γὰρ τῆς ἡλικίας, θαυμάζεσθαι. *Orat.* ad *Græcos* § 51.

Ver.

- Εἰ μὴ ἄρ' ὁζὺ νόησε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
 Διοχρῆς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Πῇ φύγῃς, μὴ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ;
 95 Μήτις τοι φύγοντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξῃ.
 Ἀλλὰ μὲν, ὄφρα γέρονι Θ' ἀπώσαμην ἄγριον ἄνδρα.
 Ὡς ἔφατ'· ἐδ' ἐσάκχεσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλὰ παρήϊξευ κοίλας ὅππῃ νῆας Ἀχαιῶν.
 Τυδείδης δ', αὐτὸς περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
 100 Στῇ δ' ἐπρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέρονι Θ',
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ γέρον, ἦ μάλα δὴ σε νέοι τέρρεσι μαχηταί·
 Σὴ δ' ἐβίη λέλυσ', χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
 Ἦπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
 105 Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ὀπιθήσαιο, ὄφρα ἴδῃαι.
 Οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ὀπιτάμενοι πεδίοιο
 Κρατῖπνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
 Οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμην μῆσσερ φόβοιο.
 Τάτω μὲν θεράποντι κομείτων· τῷδε δὲ νῶϊ

- Nisi illico animadvertit pugnâ strenuus Diomedes :
 Horrendum autem clamavit, adhortans Ulysssem ;
 " Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulyssse,
 " Quò fugis, tergo observo, ignavus veluti, in turbâ ?
 95 " Cave, nequis tibi fugienti tergo hastam infingat.
 " Quin mane, ut à sane propellamus trucem virum.
 Sic dixit : At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
 Verum raptim-præterit cavas ad naves Achivorum.
 Tydides autem, solus licet existens, primis-pugnatoribus mixtus est :
 100 Stetitque ante equos Neleïdæ senis,
 Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est ;
 " O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores :
 " Tua utique vis soluta est, gravisque te senectâ persequitur :
 " Debilis autem tibi famulus, segnesque tibi equi.
 105 " Verum age, meos currus conscende ; ut videas
 " Quales Troii equi, periti per-campum
 " Rapidè valde huc & illuc insequi & fugere ;
 " Quos nuper ab Æneâ cepi artifice fugandi-bosbes.
 " Istos quidem tuos famuli, tuus & meus, curent : hos verò nos

Ver. 91.—[βόην ἀγαθός] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 94.—[μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ ;] Editor eruditus Ciceronis dialogorum de Oratore, ad lib. II, § 72, legendum hic conjicit, —[μετὰ νῶτα βαλὼν σάκος, ὥς ἐν ὁμίλῳ Μήτις τοι Θ'. Sed multò elegantius est, ut illiπω dicatur, ὄρα ἴνα μὴ σε φύγοντα τις πλῆξῃ. Quomodo interpretatus est Eustathius.

Ver. 95.—[μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξῃ.] Non, ἐν μεταφρήσῃ πῆξῃ· sed, μεταφρένω ἐμπῆξῃ.

Ver. 97.—[πολύτλας Ὀδυσσεύς.] Virgilio, infelicis Ulysssei. Horatio, patientis Ulysssei.

Ver. 103.—[λέλυται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 105.—[ἐπιθήσαιο] Vide suprâ ad β', 35 ; & ad ε', 109.

Ver. 108. Οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμην.] Οὓς Αἰνείαν ἀνελόμενον. Constructio similis atque illa, —Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπνύρα· ὁ, 462. Et Odyss. λ', 201, 202. Ἀλλὰ με σὸς τε πόδες —[μελίσσεται θυμὸν ἀπνύρα.] Et alibi non semel.

Ver.

- 110 Τρωσὶν ἐφ' ἵπποδάμοις ἰθύνομεν, ὅφρα καὶ Ἐκλῶρ
Εἴσῃ, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνῃ ἐν παλάρῃσιν.
Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θερσέποντε κομείτω
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπλήωρ.
115 Τῷ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἄρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χεῖρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Μάσιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἐκτορ^Θ ἄλχι γλῶσσο.
Τῷ δ' ἰθὺς μεμαῶτος αἰκόνισε Τυδεὺς υἱός·
Καὶ τῷ μὲν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θερσέποντα,
120 Τυδὸν ὑπερβύμεν Θηβαίης Ἡνιοπῆα,
Ἴππων ἡνὶ ἔχοντα, βάλε σῆθος παρὰ μαζόν·
Ἦελε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δὲ οἱ ἵπποι
Ὠκυπόδες· τῷ δ' αὖθις λύθη ψυχὴ τε μένος τε.
Ἐκτορ δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνίοχοιο·
125 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε, καὶ ἀχνυμένοσ περ ἑταίρων,
Κεῖθε· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασυῶν, ἔδ' ἄρ' ἔτι δῖω
Ἴπῳ δουρότῳ σημανόροσ· αἴψα γὰρ εὗρεν
Ἴφιτίδῳ Ἀρχεπτόλεμον θρασυῶν, ὃν ῥα τότε ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδε δὲ οἱ ἡνία χερσίν.

- 110 “Trojanos in equum-domitores dirigamus, ut & Hector
“Siat, an & mea hasta infaniet in manibus.
Sic dixit: neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.
Nestoreas quidem postea equas famuli curabant
Fortes, Sthenelusque & Eurymedon virtutis-amans:
115 Hi autem ambo Diomedis currum conscenderunt.
Nestor autem in manus sumpsit habenas miro-artificio-factas;
Percussitque scuticâ equas, celeriterque Hectorem propè fuerunt:
Hunc porro rectâ irruentem telo-petiit Tydei-filius:
Et ab eo quidem aberravit; sed aurigam famulum,
120 Filium magnanimi Thebæi Eniopeum,
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam:
Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi
Veloces: ejus autem ibi soluta est animaque roburque.
Hectorem verò gravis dolor operuit animum propter-aurigam:
125 Hunc quidem dein sivit, tametsi dolens sodalis gratiâ,
Jacere; ipse autem aurigam quærebat audacem: neque sanè diutius
Equi indigebant rectore; statim enim invenit
Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
Pedibus-veloces conscendere-fecit, deditque ei habenas in manus.

Ver. 110. — ἐφ' ἵπποδάμοις ἰθύνομεν.]
Ita optimè restituit *Barnesius* ex MS. *Al.*
ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Malé. Neque
enim in his ulla est Licentia.

Ver. 111. — δόρυ μαίνεται.] Vide suprâ
ad δ', 126.

Ver. 112. — ἱππότης.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 116. — σιγαλόεντα.] *Al.* φοινικάντα.
Quod pronunciabatur φοινικάντα: Nam se-
cundam necessariò producit: Neque in his
ullus unquam Licentiæ locus.

Ver. 118. — μεμαῶτος.] Vide suprâ ad

β', 818; & ad ζ', 464.

Ibid. — ἀπόντισε.] Vide suprâ ad α', 140,
309, 314.

Ver. 124. — πύκασε.] Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 125. — εἶασε.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ibid. — ἀχνυμένος.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 126. — ἔδ' ἄρ' ἔτι δῖον.] Quâ ratione,
ἔτι, hîc ultimam producat; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 128. — ῥα τότε.] Non supervacaneum est
istud, ῥα. Nam eam ferè vim habet, ac si
latinè dicas, tum dein, tum utique, tum per-
rò, tum igitur, aut siquid simile.

Ver.

- 130 Ἐνθα κε λοιγὸς ἔλῃ, καὶ ἀμήχανα ἔργα γήϊοντο.
 Καὶ νῦν κε σήκαοθεν κατὰ Ἴλιον, ἥ τε ἄρνες,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυνόησε παλὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφ' ἧκ' ἀργήτα κεραυνὸν,
 Καδδὲ πρόοθ' ἵππων Διομήδεα ἦκε χαμαῖζε.
 135 Δεινὴ δ' ἐφλόξεν ὥρτο θεοὶς καιομένοιο.
 Τῷ δ' ἵππῳ δέισαντε καταπλήτῃ ἔω' ὄχεσφιν.
 Νέσσορα δ' ἐκ χειρῶν φύλῃ ἠνία σιγαλόεντα.
 Δῖσε δ' ὄγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δ' προσέειπε.
 Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβουδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
 140 Ἦ ἔ' γινώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς ἔχ' ἐπεὶ ἀλκή;
 Νῦν μὲν γὰρ τέτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδ' ὀπάζει
 Σήμερον ὕσερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἳ κ' ἐθέλῃσι,
 Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν ἔτι Διὸς νόον εἰρύσασατο,
 Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμ' ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστι.
 145 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἀλλὰ τὸδ' αἶνόν ἄχ' ἐκράδ' ἔλῃ καὶ θυμὸν ἱκάνει.

130 Tum verò ingens-clades fuisset, & exitalia facinora edita fuissent :
 Quia & conclusi-fuissent-ut-in-stabulo Trojani in Ilium, ceu agni ;
 Nisi citò animadvertisset pater hominúmque deúmque :
 Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,
 Et ante equos Diomedis iniecit in terram :

135 Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis.
 Et equi territi consternabantur sub curru :
 Nestoris autem è manibus fugerunt habenæ miro-artificio-factæ :
 Timuitque ille animo, Diomedemque allocutus est ;

“ Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.
 140 “ An non sentis, quòd tibi à Jove non sequitur victoria ?
 “ Nunc quidem enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet
 “ Hodie ; postea rursus etiam nobis, si voluerit,
 “ Dabit : homo autem nequaquam Jovis mentem impedierit,
 “ Nè quidem fortissimus ; quoniam ille longè potentissimus est.”

145 Huic autem respondit deinde pugna strenuus Diomedes ;
 “ Profecitò hæc omnia, senex, rectè dixisti :
 “ Sed ille gravis dolor mihi cor & animum incessit :

Ver. 131. Καὶ νῦν κε σήκαοθεν κατὰ Ἴλιον, ἥ τε ἄρνες.] Ridiculè hic Barnesius, “ Ad-
 “ dendum videtur tale quid, Τρῶες ὑπ' ἡγορέην
 “ Διομήδεος ἱπποδάμοιο.” quòd scilicet Trojani
 soli, non utique & Hector, ut repellerentur
 futurum fuisse dicatur. Quasi verò in urbem
 conclusi si fuissent Trojani, non utique &
 Hector unà conclusus intelligeretur.

Ver. 132. —παλὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]
 Vide suprà ad α', 544.

Ver. 133. Βροντήσας δ' ἄρα δεινόν.]
 Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab alto
 Intonuit, radiisque ardentem lucis & auro.
 Ipse manu quatiens ostendit ab æthere nu-
 bem.

Ver. 135. —ἐλῃ.] Vide suprà ad β',
 267.

Ver. 137. —σιγαλόεντα] Vide suprà ad
 ver. 116.

Ver. 140. —γινώσκεις] Alii scribunt,
 γινώσκεις, Quòd perinde est. Prima enim
 ubique producitur.

Ibid. —ὅ τοι] Ità edidit Barnesius ex
 Eustathio & MS. Rectè, ut mihi quidem vi-
 detur, & ad sententiam & ad venustatem. Alii
 ὅτι. De versione hoc in loco minùs latinâ,
 vide suprà ad α', 537.

Ibid. —ἐκ Διὸς ἔχ' ἐπεὶ ἀλκή.]
 —Jupiter ipse

Auxilium solitum eripuit.—Æn. IX, 128.

Ver. 144. —ἴφθιμος ἐπειὴ] Quâ ratione,
 ἴφθιμος, hic ultimam producat ; item, ἰσχυ-
 μὸν, ver. 158 ; & δὲ, ver. 179 ; Vide suprà
 ad α', 51.

"Εκλωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὡς ἐμείο φοβόμην· ἵκετο νῆας.

150 "Ὡς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῶνι· ἱππότα Νέστωρ·

"Ὀμοι, Τυδέος ἢ δαΐφρονος, οἷον εἶπες·

Εἵπερ γάρ δ' "Εκτωρ γε κακὸν ἢ ἀνάλκιδα φήσει,

"Ἀλλ' ἔπεισον· Τρῶες ἢ Δαρδανίῳνες,

155 Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπισάων,

Τάων ἐν κονίῃσι βάλλες θαλερὰς παρθκοίτας.

"Ὡς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτρεπε μώνυχας ἵππους,

Αὔθις ἀν' ἰωχμόν· ὅππῃ δ' Τρῶες τε ἢ "Εκλωρ

"Ἠχῇ θεαπεσίῃ βέλεα σονόεντα χέοντο.

160 Τῷ δ' ὅππῃ μακρὸν αὔσε μέγας κορυθαίολος "Εκλωρ·

Τυδείδην, πρὶν μὲν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι

"Εδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δαπάεσσιν·

Νῦν δέ δ' αἰτιμήσῃσι γυναικὸς ἄρ' ἀνιέτετυξο.

"Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,

"Tydides à me fugatus se-recipient-ad naves.

150 "Sic aliquando gloriabitur; tunc mihi dehiscat lata terra.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;

"Hei mihi, Tydei fili bellicosè, quale verbum dixisti!

"Eti enim te Hector ignavum & imbellem dixerit,

"Attamen non credent Trojani & Dardanidæ,

155 "Et Trojanorum uxores magnanimorum clypeatorum,

"Quarum in pulvere dejecisti juvenes maritos.

Sic locutus in fugam vertit solidos-ungulis equos,

Retrò in turbam fugientium: in eos autem Trojanique & Hector

Cum clamore ingenti tela tristia fundebant.

160 Tum verò altum inclinavit ingens pugnam-expeditè-ciens Hector;

"Tydide, præ cæteris quidem te honorabant Danaï perniciēs-equites

"Sedèque, carnibúsq; & plenis poculis:

"Nunc verò te ignominiâ-afficient; mulieris utique similis es.

Ver. 148. "Εκτωρ γάρ ποτε φήσει.] "Ανδριότατοι δοκῶσιν εἶναι, παρ' οἷς οἱ δειλοὶ ἀτιμοὶ, οἱ δὲ ἀνδρεῖς ἐντιμοὶ. Τοιούτους δὲ καὶ Ὀμηρος ποιεῖ, ὡς τὸν Διομήδην·—"Εκτωρ γάρ ποτε φήσει" Ὁ. Aristot. Ethic. Nicom. Lib. III, cap. 11.

Ver. 150.—τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Vide suprâ ad δ', 182.

Ver. 151.—ἱππότα.] Vide suprâ ad δ', 175.

Ver. 153. Εἵπερ γάρ σ' "Εκτωρ γε κακόν.] Pulsus ego? aut quisquam — pulsum

Arguet? Iliaco tumidum qui crescere Ty-

brim

Sanguine, & Evandri totam cum stirpe

videbit

Procubuisse domum, atque exutos Arca-

das armis? Æn. XI, 392.

Ver. 156.—ἐν κονίῃσι βάλλες.] Latine itidem rectè dicas, in pulvere dejicere. Non quòd, in pulvere, idem ipsum sit, quòd est alterum illud, in pulverem; (id quòd planè ineptissimus sit, qui dixerit;) sed quòd, in

pulvere dejicere, sit, bumi dejicere in pulvere; quippe cum is, qui sit in terram dejectus, jaceat in pulvere necesse sit. Similiter, quòd aiunt, in Senatu venire, est, venire in curiam inter Senatores: In conspectu venire, est, accedere ad aliquem in conspectu: Projicere globum in berbâ, est, globum in terram demissum prouolvere in berbâ. Vide quæ Nos hâc de re ad Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. IV, § 9. Item suprâ, ad δ', 593.

Ver. 160. Τῷ δ' ἐπι.] Pessimè hîc Scholiastes interpolatus, (quem perpetuò sequutus est Barnesius, magno & venustatis & sententiæ ipsius detrimento;) τὸ ἔδε, τῷδε, τῷσδε, inquit, ἄρβρον ἐς συνθετικόν, ἡκιστα δὲ σύνθεσμος, δέ. Sanè in Transitionibus semper scribendum est, ὁ δέ, τὸν δέ, τῷ δέ. Quibus autem in locis usurpanda sint ista, ἔδε, τῷδε, τῷσδε, ex orationis contextu est judicandum. Vide suprâ ad δ', 57; & ad γ', 200.

Ibid.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 162.—πλείοις δαπάεσσιν.] Male hîc

- "Ερρε, κακὴ γλιῶν' ἐπεὶ ἔκ, εἴξανίῃ ἐμεῖο,
 165 Πύργων ἡμετέρων ὀπιθήσεαι, ἔδὲ γυπαῖκας
 "Αἴεις ἐν νήεσσι· πάρῃ τοι δαίμονα δώσω.
 "Ὡς φάτο· Τυδείδης, ὃ Δῖονδ' ἔχοντα μερμήριζεν,
 "Ἴππας τε σρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
 Τεῖς μὲν μερμήριξε καὶ Φρένα καὶ καὶ θυμόν·
 170 Τεῖς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κῆρυπε μητίετα Ζῴης,
 Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτερθελλεῖα νίκῃ.
 "Ἐκλωρ ὃ Τρώεσιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι αἰχμαχῆται,
 "Ἀνέρες ἑσέ, φίλοι, μνήσασθε ὃ θύειδ' αἰκῆς.
 175 Γινώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένδυσε Κρονίων
 Νίκῃ καὶ μέγα κῆρυς, ἅταρ Δαναοῖσι γε πῆμα.
 Νήπιοι, οἱ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
 "Ἀβλήχρ', ἐδενόσωρα· τὰδ' ἔμην' αἶμόν ἐρύξει·
 "Ἴπποι ὃ ῥέα τάφρον ὑπερβορέον ὀρυκτῶ.
 180 "Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ὀπὶ γλαφυρῆσι γῆραμαι,
 Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γῆραθω,
 "Ὡς πυρὶ νῆας ἐπιπρήσω, κτείνω ὃ καὶ αὐτὰς
 "Ἀργεῖας ὡς νηυσὶν, ἀτυζομένους ὡς καπνῶ.
 "Ὡς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·

- " Abi-in-malam-rem, timida puella : quoniam minimè, cedente me,
 165 " Turres nostras conscendes, neque mulieres
 " Abduces in navibus : priùs tibi fatum dabo.
 Sic dixit : Tydides autem bifariam anxie-cogitavit,
 Equòsque convertere, & contra pugnare.
 Ter quidem cogitavit mente & animo :
 170 Ter verò ab Idæis montibus intonuit providus Jupiter,
 Signum dans Trojanis, pugnae alternantem victoriam.
 Hector autem Trojanos hortabatur, altè vociferans ;
 " Trojanì, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,
 " Viri estote, amici, mementote autem strenuæ fortitudinis.
 175 " Sentio utique, quòd mihi lubens annuit Saturnius
 " Victoriæ & magnam gloriam, at Danais exitium.
 " Stulti, qui scilicet hos muros struxerunt
 " Infirmos, contemnendos, qui non robur meum arcebunt :
 " Equi verò facile fossam transilient, quam illi-foderunt.
 180 " Verùm quando jam naves ad cava pervenero,
 " Memoria aliqua tum ignis ardentis esto,
 " Ut igne naves incendam, interficiam autem & ipsos
 " Argivos apud naves, attonitos in fumo,
 Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque ;

Edictio *Westeniana*, (in quâ Versio plerunque
 cæteris elegantior ; crebrioribus voculis. Quod
 autique non est *ωλεῖσθαι*, sed *πλεῖσθαι*.)

Ver. 170. — *μητίετα* [Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 175. *Γινώσκω*.] Vide suprâ ad ver. 140.

Ibid. — *ἔτι*] Vide suprâ ad α', 537.

Ver. 177. — *οἱ ἄρα δὴ*] Qui scilicet. Ut
 adeo nequaquam supervacuum sit istud,
 ἔρα δὴ

Ver. 178. — *τὰδ' ἔ*] *Al.* τὰ γ' ἔ.

Ver. 183. — *περὶ καπνῶ*.] *Al.* ὑπὸ καπνῶ.

Sed [præstat vulgata Lectio, quæ fumo cir-
 cundatos depingit.

Ver. 184. — *ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε*.]

— equum duci jubet ; —

— alloquitur mœrentem, & talibus infit ;

Rhæbe, — *cf.* X, 858.

- 185 Ξάνθε τε, ἢ σὺ Πόδαργε, ἢ Αἶθων, Λάμπε τε δῖε,
 Νῦν μοι τῶν κομιδῶν ἄποτίνετον, ἣν μάλα πολλῶν
 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος,
 ὧν πᾶρ προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
 Οἶνόν τ' ἐκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
 190 ἢ ἐμοί, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὐχομαι εἶναι.
 Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον ἢ σπύδρετον, ὃ φρε λάβοιμην
 Ἀσπίδα Νεσφεύω, τῆς νῦν κλέος ἔχοντ' ἴκει,
 Πᾶσαν χρυσεῖον ἔμψαι, κανόνας τε ἢ αὐτῶν.
 Αὐτὰρ ἀπ' ὧμοισιν Διομήδεος ἵπποδάμοιο,
 195 Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἡφαίστος κάμε τέλειον.
 Εἰ τῶν κε λάβοιμην, ἐλποίμην ἂν Ἀχαιῶς
 Αὐτονοχέει νηὶν ὀπλισέμεν ἁκείων.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσθη δ' ὅττι νῆα Ἥρη
 Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δ' μακρὸν Ὀλυμπον.
 200 Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεόν, ἀντίον ἦυδα·
 ὦ πόποι, ἔννοσίγαι', εὐρυθενὲς, ἔδ' ἐνὺ σοί περ
 Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρετ' ἐν φρεσὶ θυμός;

- 185 "Xanthéque, & tu Podarge, & Æthon, Lampéque généreuse,
 "Nunc mihi alimentorum-præmia rependite, quæ permulta
 "Andromache, filia magnanimi Eëtionis,
 "Vobis prioribus, suave utique, triticum apposuit,
 "Vino etiam immixto ad bibendum, quodcumque animus juberet.
 190 "Quàm mihi, qui ei juvenis maritus gloriator esse.
 "Verùm insequimini & festinate; ut capiamus
 "Clypeum Nestoreum, cujus nunc fama ad cælum pervenit,
 "Totum aureum esse, manubriâque & ipsum:
 "Atque ab humeris Diomedis equitum-domitoris,
 195 "Astabrè-factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans.
 "Si hæc utique ceperimus, speraverim equidem Achivos
 "Hæc-ipsâ-nocte naves conscensuros veloces.
 Sic dixit glorians; indignata autem est veneranda Juno;
 Et commovit se in solio, tremefecitque magnum Olympum:
 200 Et Neptunum, magnum deum, coram allocuta est;
 "Eheu, Terræ-quassator, latè-potens, nonne tibi quidem
 "Pereuntium Danaorum miserescit in præcordiis animus?"

Ver. 185. Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἶθων, Λάμπε τε δῖε, Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον] Fuerunt qui, propter dualia, ἀποτίνετον ἐφομαρτεῖτον, & σπύδρετον, duos tantum equos crediderint, Xanthum & Lampum, duobus ephithetis, πόδαργε & αἶθων, insignitos. Sed istam constructionem neque ullo modo fert ipse verborum ordo; neque aliunde quicquam est causæ, quominus quatuor hîc intelligendi sint equi. Tres Nestori fuisse equos, liquet ex ver. 86 & 109 supra; ubi unus vulneratus, reliquos conturbavit binos, παρῆρος videlicet συνῆρος. Sed & equorum τετραῶν nominatim meminit Homerus, Odys. v, 81. Verba autem dualia rectè hoc in loco usurpantur, eò quod equi bis bini essent, vel ἐν

διπρυμῖα, vel συνῆροι duo, quam ξυνωρίδα appellabant; itemque duo παρῆροι. Alloquebatur igitur Ἡέτορ δύο συστήματα, ut ait Eustathius, ἦγον τὴν δεξιὰν συζυγίαν καὶ τὴν ἐξ ἀριστερῶν.

Ver. 186.—ἀποτίνετον] De hujus vocis profodiâ, vide supra ad β', 43.

Ver. 189.—ἐκεράσασα] Vide supra ad α', 67.

Ibid.—ἔτε.] Al. ὅ, τι.

Ver. 190. ἢ ἐμοί, ὅσπερ οἱ.] Quâ ratione, ὅσπερ, hîc ultimam producat, etiam extra cæsuram; Vide supra ad α', 51.

Ver. 199. Σείσατο] Vide supra ad γ', 141. Cæterum Strabo lib. VIII. p. 543, legit; Εἰσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ.

Ver. 202. Ὀλλυμένων] Vide supra ad γ', 260.

- Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκῳ τε καὶ Αἰγᾶς δῶρ' ἀνάγχει
 Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βέλεο νίκῳ.
 205 Εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλοιμιν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἄρωγοι,
 Τρῶας ἀπώσαοθι, καὶ ἐρυκέμιν εὐρύοπα Ζηνῷ,
 Αὐτὰρ καὶ ἐνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἰδῇ.
 Τὼ δ' ἤ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
 Ἥρῃ ἀπλοεπές, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;
 210 Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι
 Ἡμέας τὲς ἄλλας, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Τῶν δ' ὅσων ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
 Πλήθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
 215 Εἰλομένων· εἴλει δ' Ἰδοῖ ἀτάλαντος Ἄρηι
 Ἐκλῶρ Πελαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
 Καί νύ κεν ἐπρησεν πύργῳ κηλέω νῆας εἵσας,
 Εἰ μὴ Διὶ Φρεσὶ θεῇ Ἀγαμέμνονι πτόνεια Ἥρῃ,
 Αὐτῷ πομπύσαντι, θεῶς ὀτρυνῶν Ἀχαιῆς.
 220 Βῆ δ' ἰέναι πτόνι τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·

- “ Qui tamen tibi Helicénque & Ægas dona ferunt
 “ Multaque & elegantia : tu itaque ipsis cupias victoriam.
 205 “ Siquidem enim velimus, quotquot Danaïs fautores sumus,
 “ Trojanos repellere, & coercere latè-sonantem Jovem ;
 “ Illic sanè tunc tristaretur sedens solus in Idà.
 Hanc autem valdè indignatus allocutus est rex Neptunus :
 “ Juno in-dicendo-audax, qualem hunc sermonem dixisti ?
 210 “ Non equidem ego velim cum Jove Saturnio pugnare
 “ Nos alios, quoniam longè potentissimus est.
 Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur.
 Græcis autem quod spatii jam inde ex navibus à muro fossa inclusit,
 Repletum erat pariter equisque & viris scutatis
 215 Coactis-in-angustum ; cogebat verò veloci par Marti
 Hæctor Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.
 Et sanè concremâsset igne ardenti naves æquales,
 Nisi in præcordia posuisset Agamemnoni veneranda Juno,
 Ipsi per-se studiosè-agenti, ocyùs incitare Achivos.
 220 Perrexit itaque ire ad tentoriâque & naves Achivorum.
 Purpuream magnam pallam tenens manu robustâ :

Ver. 203. Οἱ δέ τοι — δῶρ' ἀνάγχει Πολ-
 λὰ τε καὶ χαρίεντα.]

tua largâ
 Sæpe manu multisque oneravit limina do-
 nis. *Æn.* X, 619.

Ver. 206. — εὐρύοπα Ζηνῷ] Ineptissimum
 est, quod hic vulgò afferunt, εὐρύοπα vocati-
 vum pro accusativo positum : Id quod nè de
 nominativo quidem ullâ ratione ferri potest.
 Vide suprâ ad α', 175 & 498. Εὐρύοπα, hoc
 in loco, est ab εὐρύω.

Ver. 209. — ἀπλοεπές,] *Al.* ἀπλοεπές
 Ut sit, ἀπλόητος ἐν τῷ λέγειν.

Ver. 211. — φέρτατος] *Al.* φέρτερος.

Ver. 215. — ἀτάλαντος] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 216. — Πελαμίδης] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 217. Καί νύ κεν ἐπρησεν] *Al.* Καί
 νύ καὶ ἐπέπρησεν. Uti suprâ, ver. 182 ; & in-
 frâ ver. 235.

Et si continuò victorem ea cura subisset
 Rumpere claustra manu, sociosque immit-
 tere portis,
 Ultimus ille dies bello gentique fuisset.

Æn. IX, 757.

Ibid. — κηλέω] Pronunciabatur, κηλῶ.

Ibid. — νῆας εἵσας] Similitérque ver. 225 ;

Vide suprâ ad α', 306.

Ver. 219. — ὀτρυνῶν] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 221. Πορφύρεον] Vide suprâ ad α', 482.

- Στῇ δ' ἐπ' Ὀδυσῆος μεγακῆτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
 ἥ ῥ' ἐν μεσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσθε,
 ἡμὲν ἐπ' Αἰάντιος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
 225 Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔχατα νῆας εἴσας
 Εἴρυσαν, ἡνιόρῃ πίσυνοι κ' καρτεῖ χειρῶν.
 Ἡὔσεν ᾧ Διφωρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνῶς.
 Αἰδῶς, Ἀργεῖοι, κακ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
 Πῇ ἔβαν εὐχολαί, ὅτε δὴ φαμὲν εἶναι ἀριστοί.
 230 Ἄς ὅπ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχεές ἡγοράσθε,
 Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκροσίων,
 Πίνοντες κρητῆρας ὄπισσεφέας οἴνοιο,
 Τρώων ἀνθ' ἑκατὸν τε διηκοσίων τε ἑκάστος
 Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ; νῦν δ' ἔδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν

Stetit autem in Ulyssis ingenti nave nigrâ,
 Quæ in medio erat, ut-vox-exaudiri-possset in utramque partem,
 Et ad Ajacis tentorium Telamonii,

- 225 Et ad Achillis qui duo utique ad extrema naves æquales
 Subduxerant, virtute freti & robore manuum.

Vociferatus autem est altâ-voce, Danaos inclamans;

“*Proh pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantum admirabiles!*”

“*Quò abierunt gloriations, cum profitebamur nos esse fortissimos;*”

- 230 “*Quas olim in Lemno vana-jactantes proferebatis,*

“*Comedentes carnes multas boum cornutorum,*

“*Bibentisque crateras coronatos vino;*

“*Scilicet Trojanorum adversus centenosque ducenosque, quemque vestrum*

“*Staturum in pugna? nunc autem ne uni quidem æquales sumus*”

Ver. 225. — ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔχατα
 — ἡνιόρῃ πίσυνοι.] De eo, quantâ cum arte
 Achillem nusquam non inferat Poëta; vide
 suprâ ad ε', 788; & ad β', 673 & 681; &
 ad η', 228.

Ibid. — ἔχατα.] *Al.* ἔχατοι. Sed ἔχα-
 τα rectè edidit *Barnesius* ex MS: Atque
Eustathius, pluribus ex ejus commentario
 locis allatis, ita legisse ostendit.

Messapus primas acies, posirema coërcent
 Tyrreidæ juvenes. — *Æn.* IX, 27.

Καὶ νῦν ἐπισκηπᾶς σε ναυτικαῖς ὄρω

Αἰάντος, ἐνθα τάξιν ἔσχάτην ἔχει.

Sophocl. Aj. ver. 4.

Αἰας — ἄρμαι πλάταισιν ἔσχάταισιν.

Eurip. Iphig. in Aul. 291.

Ver. 229. — ἔβαν.] Ultimâ brevi, ex ἔβη-
 σαν; simili analogiâ, ac τύπην, τράφην, &
 similia, ex ἐτύπησαν, ἐτρέφισαν, &c.

Ibid. — φαμὲν εἶναι ἀριστοί.] Summâ cum
 arte, ad minuendam invidiam, & ad con-
 ciliandam Militum benevolentiam; quibus
 istud κενεαυχεές ἡγοράσθε exprobrat, ver. 230;
 de iisdem hîc, & infrâ ver. 234, mutatâ
 personâ, φαμὲν εἶναι ἀριστοί, & εἰδ' ἐνὸς ἀξιοί
 εἰμεν, dicit. Ut rectè annotavit *Eustathius*:
 Τὸ δὲ, “ἔφαμεν,” παραμυθητικῶς ἔχει, λαλῶν
 τὸ τραχὺ τὸ λόγιον, οἷα τῷ βασιλεῶς κοινοποι-
 μένα τὸ δημόσιον. Διὸ καὶ “εἰδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν”
 ὡπερ, γινώσκοντες ὅτι ὁ ἄλλος λυπηταὶ ἀκούσας τὸ

ἔσθ. Vide infrâ ad ver. 234.

Ver. 230. Ἄς ὅπ' ἐν Λήμνῳ — ἡγοράσθε.]
 Τὸ ὅπ' ἐστὶ, ἀντιτῷ, ποτέ inquit *Scholias*.
Eustathius similiter: Τὸ δὲ, ἄς ὅπ' ἐστὶ, ἀντιτῷ
 ποτέ, ἐστὶται. Equidem minimè crediderim,
 aliud dixisse Homerum, aliud voluisse. Ἀσυνή-
 θως μὲν τοι, διὸ καὶ συμμειῶδες ἐστὶ, fatetur
 ipse *Eustathius*. Vera sententiæ constructio,
 hujusmodi est: “*Quas, quum in Lemno e-*
 “*ratis, proferebatis;*” Vel, “*Quas profere-*
 “*batis, quum in Lemno gloriabamini.*”

Ver. 231. Ἔσθοντες κρέα πολλὰ.] *Aristar-*
chus, teste *Arbenæo*, lib. II, cap. 3, delendum
 hunc versum censuit, propterea quòd *carnis*
esui id tribuere videatur, quod erat *Vino soli*
tribuendum: — Τὸν σίχον, ὃς ὑπὲρ κρεωφει-
 γίας [al. rectius, ὑπὲρ κρεωφαγίας] αὐχεῖν ποιεῖ
 τὸς Ἕλληνας. Mirè admodum. Græcienim
 hoc in loco non utique ideò se jactabant,
 quòd *carnes comedissent*, vel quòd *vinum bi-*
bissent; sed quòd *Hostis* videlicet *abesset*.

Ver. 232. — κρητῆρας ὄπισσεφέας οἴνοιο.] Vide
 suprâ ad β', 470. Cæterum quâ ratione, ἐπισσι-
 φέας, hîc ultimam producat; vide ad α', 51.

Ver. 233. Τρώων ἀνθ' ἑκατὸν τε.] Ἀντίπαθ-
 μοι καὶ ἰσοπαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἑκάστος
 ἡπιστάται ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι. *Porphyr.*
Quæst. Homeric. 25.

Ver. 234. — νῦν δ' εἰδ' ἐνὸς ἀξιοί εἰμεν.]
 X 2

- 235 Ἐκτορ, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέω.
 Ζεὺ πάτερ, ἥ ρά τιν' ἤδη ὑπερμυμένων βασιλῶν
 Τῆδ' ἄτη ἄσασ, καὶ μιν μέγα κῦδ' ἀπηνύρας;
 Οὐ μὲν δὴ ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμόν
 Νηὶ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων·
- 240 Ἀλλ' ὅπῃ πᾶσι βοῶν δῆμον ἢ μηρὶ ἔκηα,
 Ἰέμεν Τροίῳ εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
 Ἀλλὰ, Ζεῦ, πόδε πέρ μοι ὀππρὴλινον ἐέλδωρ,
 Αὐτὰς δὴ περ ἔασον ὑπεκφυγέειν ἢ ἀλύξαι,
 Μηδ' ἔτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθ' Ἀχαιοί.
- 245 Ὡς φάτο· τ' δ' ὁ πατήρ ὀλοφύετο δακρυχέοντα·
 Νῶσσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἔδ' ἄπολέσθαι.
 Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον πετελυῶν,
 Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεασι, τέκ' ἐλάφοιο ταχέης·
 Πὰρ δ' Διὸς βωμῷ περικαλλεῖ κάββαλε νεβρὸν,
- 250 Ἐνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί·
 Οἱ δ' ὥς ἔν εἶδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἦλυθεν ὄρνις,

- 235 "HecTORi, qui mox naves incendet igne ardenti.
 "Jupiter pater, anne ullum adhuc præpotentium regum
 "Tali clade affixisti, & eum magnâ gloriâ privasti?
 "Et tamen nego me unquam tuum ullum perpulchrum altare
 "Nave multis-transitris-instruclâ præteristi, quum huc malo-facto-venirem
 240 "Sed in omnibus boum adipem & femora combussi,
 "Cupiens Trojam bene-munitam excindere.
 "At, Jupiter, hoc saltem mihi perfice votum;
 "Nos ipsos saltem permittite effugere & evadere,
 "Neque sic à Trojanis finas interimi Achivos.
 245 Sic dixit; Hujus autem Deorum pater misertus est lacrymantis;
 Annuitque ei exercitum saluum fore, neque periturum.
 Statim verò aquilam misit certissimum-augurium-facientem ex volucribus,
 Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis:
 Juxta autem Jovis altare perpulchrum, dejecit hinnulum,
 250 Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi.
 Hi autem postquam viderunt, quod à Jove venisset avis;

*Ἐπεὶ φαύλης γε ὄντας αὐτὰς, ἐτέροις τε τοιαύ-
 ταις ὁμιλῶντας, ἐξάγει τὰ πράγματα πολλὰ-
 κισ εἰς τὸ νοθεύειν· ἐπισκέσματος ἂν εἴη τρόπος,
 ὃ συνεμπλέκων καὶ συνεπιλαμβάνων ἀμυγέπη
 τῷ ἐκλήματι τὸν παρρησιαζόμενον. Ἐν αὖ
 λέγεται καὶ τὸ, "Τυδεΐδῃ, τί παθόντε λελάσ-
 "μεθα Θυρίδος ἀλκῆς;" καὶ τὸ, "Νῦν δ'
 "οὐδ' ἐνὸς ἀξίον εἶμεν Ἐκτορος." Καὶ ὁ Σω-
 κράτης ἔστω ἀπὸ τοῦ νέου ἡλεγχεν, ὡς μὴδ'
 αὐτὸς ἀπηνύρας ἀμαθίας. Plutarch. de
 Adulat. & Amici discrim. Vide suprà ad ver.
 229.

Ver. 235.—κηλέω.] Pronunciabatur, κηλῶ.

Ver. 237.—ἄσας.] Vide infrà ad 1, 116.

Ver. 243.—ἔασον.] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 247. Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε]

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in
 æthrâ,

Cynum excellentem pedibus rapit impro-
 bus uncis.

—donec vi victus & ipso

Pondere defecit, prædamque ex unguibus
 ales

Projecit fluvio, penitusque in nubila fugit.
 Tum verò augurium Rutuli clamore salu-
 tati.

Æn. XII, 247.
 Ver. 248.—τέκος ἐλάφοιο.] Quâ ratione
 hîc τέκος, ultimam producat; item, Ζηνι, ver.
 250; & εἶδον, ver. 251; & δοῦριν, ver. 262;
 & Εὐρύπυλος, ver. 265; & σάκεϊ, ver. 267;
 Vide suprà ad α', 51.

Ver. 250.—πανομφαίῳ Ζηνι.] Πανομ-
 φαῖος ἐστίν, ὁ πάσης μαντείας αἴτιος. Οἱ γὰρ
 ἄλλοι πάντες, ὑποφῆται Διὸς εἰσιν, εἴτε δαίμονες
 ἐκεῖνοι, εἴτε ἄνθρωποι. Eustath.

Ibid.—ῥέζεσκον.] Vide suprà ad α', 444.

Ver. 251.—εἶδον, ὅτ'] Barnesius ex tri-
 bus MSS. edidit, εἶδονθ' ὅτ'. Quomodo &
 olim legerat Eustathius. Neutrum malé.
 Quanquam

- Μᾶλλον ὅππῃ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο ᾧ χάρις.
 Ἐνθ' ἔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ εὐόνων,
 Εὗξατο, Τυδείδῃο πάρος, χέμῃ ὠκείας ἵππους,
 255 Τάφρῃ τ' ἐξελάσσαι, ἢ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυσιῷ,
 Φραδμονίδῃ Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτρεπεν ἵππους·
 Τῷ δ' ἔμετασσεφθένει, μεταφρένω ἐν δόρυ πῆξεν,
 ὦμων μεσσηγύς, ἃς δ' ἔσῃθεσφιν ἔλασεν.
 260 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δ' ἰσχυρὸν ἐπ' αὐτῷ,
 Τὸν δ' ἔμετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων ἢ Μενέλαος·
 Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θῆριν ὀππαιμένοι ἀλκίῳ·
 Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομνίδης, ἢ ὀπάων Ἰδομνῆος
 Μηρόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρείφοντι·
 265 Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
 Τῷ κρος δ' εἰναῖος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
 Στῇ δ' ἄρ' ὑπὸ Αἴαντος σάκει Τελαμονιάδῃο.
 Ἐνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὄγ' ἤρως
 Παπλήνας, ἐπεὶ ἄρ' τιν' οἷσθυσας ἐν ὀμίλῳ
 270 Βελήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν δαπὼ θυμὸν ὄλεσεν,

- Alacrius in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnæ.
 Tum nemo prior ex Danaïs, multi licet essent,
 Gloriatu est, Tydidem ante, agitatæ veloces equos,
 255 Extrâque fossam egisse, & contrâ pugnâsse :
 Sed longè primus ille Trojanorum interemit virum armatum,
 Phradmonidem Agelaum : is quidem in-fugam verterat equos ;
 Ei autem converso, dorso hastam infixit,
 Humeros inter, perque pectora adegit :
 260 Decidit autem de curribus, sonitumque dederunt arma super ipso.
 Post hunc autem Atridæ, Agamemnon & Menelaus ;
 Postque hos, Ajaces, strenuam induti fortitudinem ;
 Postque hos Idomeneus, & armiger Idomenei
 Meriones, par Marti homicidæ :
 265 Postque hos Eurypylus, Euæmonis præclarus filius.
 Teucer autem nonus venit, resilientes arcus tendens ;
 Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.
 Ibi Ajax quidem ei submovebat scutum ; at iste heros
 Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turbâ
 270 Vulnerâset, ille quidem [qui vulneratus erat] ibi delapsus animam amittebat,

Quamquam usitatus Homero εἶδον, quàm εἶδοντο. Cæterum de versione hujus versûs, vide suprà ad α', 537.

Ibid. — ἦλθεν] Vide suprà ad γ', 205.

Ver. 258. — μεταφρένω ἐν δόρυ πῆξεν.] Non, πῆξεν ἐν μεταφρένω· sed, μεταφρένω ἐπέπῃξεν.

Ver. 260. — ἀράβησε] Vide suprà ad δ', 455 & 504.

Ver. 261. Τὸν δ' — Τοῖσι δ'] Pessimè in his & similibus ex Scholiaste edidit Barnesius, Τόνδ' — Τοῖσίδ'. Vide suprà ad ver. 360.

Ver. 264. — Ἐνυαλίῳ ἀνδρείφοντι] Vide suprà ad β', 651.

Ver. 266. — παλίντονα τόξα τιταίνων.] Spicula torquebat Lycio Cortynia cornu : Aureus ex humeris sonat arcus, —

Æn. XI, 773, Ver. 268. — ὑπεξέφερεν σάκος. Scutum submovebat, ut locum haberet Teucer jaculandi. Editio Weistieniana, (quam hîc secutus est Barnesius,) licet ad Versionem plerumque elegans, hoc tamen in loco sententiam planè pessundat ; vertitque, contrâ ac res erat " ante eum tenebat scutum."

- Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πᾶσις ὡς ὑπὸ μητέρῃ, δύσκειν
 Εἰς Αἴανθ'· ὁ δὲ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
 *Ενθα τίνα πρῶτον Τρώων ἔλε Τδύκερος αἰμύμων;
 *Ορσίλοχον μὲν πρῶτα, ἢ *Ορμήμον, ἢ δ' *Οφελέστην,
 275 Δαίπερξέ τε, Χρομίον τε, ἢ ἀντίθεον Λυκοφόνῳ,
 Καὶ Πολυαιμονίδῳ Ἀμοπαῶνα, ἢ Μελάνιππον,
 Πάντας ἐπ' αὐστέρας πέλασε χθονὶ παλαιοτέρῃ.
 Τὸν ᾗ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Τόξ' ἄπο κρατερῶν Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
 280 Στῇ ᾗ παρ' αὐτὸν ἰὼν, ἢ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Τδύκερ, φίλῃ κεφαλῇ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 Βάλλ' ἔτῳς, αἶκεν τι φῶς Δαναοῖσι γλῶσαι,
 Πατρί τε σῶ Τελαμῶνι, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
 Καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίαςατο ᾧ ἐν οἴκῳ·
 285 Τὸν, ἢ τηλόθ' ἐόντα, εὐκλείης θῆπιθον.
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς ἢ τετελεσμένον ἔσται·
 Αἶκεν μοι δάμῃ Ζεὺς αἰγίοχος ἢ Ἀθηνῇ

*Ipsē verò [Teucer] retrò se-recipiens, puer tanquam ad matrem, summittebat se
 Ad Ajacem: ille verò eum scuto tegebat splendido.*

*Tum, quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?
 Orsilochem quidem primum, & Ormenum & Ophelestem*

- 275 *Daioraque, Chromiumque, & deo-parem Lycophontem,
 Et Polyammonidem Hamopaonem, & Melanippum,
 Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
 Eum autem conspiciens, lætatus est rex virorum Agamemnon,
 Arcu è forti Trojanorum perdentem phalngas:*

- 280 *Stetit autem ad eum profectus, & ipsum allocutus est;*
 “Teucer, carum caput, Telamonie, princeps populorum,
 “Jaculare sic; siquod fortè lumen Danais fias,
 “Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum existentem,
 “Et te, spurium licèt existentem, studiosè-aluit suâ in domo:
 285 “Hunc, etiam si procul absit, in gloriam evehe.
 “Tibi autem ego edico, ut & perfectum erit;
 “Si mihi dederit Jupiter Ægiochus & Minerva

Ver. 272. — ὁ δὲ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.] Sic apud Virgilium:

—magnum—se post cratera tegebat.

Æn. XI, 346.

*Χρησιμώτατόν ἐστι τοῖς ἀδελφοῖς τὸ μὴ κλῖσθαι
 μήτε τὰς τιμὰς, μήτε τὰς δυνάμεις, ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν, ἀλλ' ἕτερον ἀφ' ἑτέρου. Καὶ γὰρ
 τῶν ἀθλητῶν οἱ πρὸς ἐν ἀθλημα κάμνοντες,
 ἀνταγωνισαί. Πυκταὶ δὲ παγκρατιασταὶ φί-
 λιοι, καὶ δολιχοδρόμοι παλαισταὶ εὐμενεῖς εἰσὶ,
 καὶ συναγωνῶσι καὶ σπευδάζουσιν ὑπὲρ ἀλλή-
 λων. Διὸ καὶ τῶν Τυνδαρίδων, πύξ μὲν ὁ Πω-
 λυδέυκης ἐνίκα, δρόμος δὲ ὁ Κλέων. Εὐ δὲ καὶ
 τὸν Τυῖχρον Ὀμήρος πεποιήκεν ἀπὸ τῆς τῶν
 εὐδοκίμωντα, τῶν ἀδελφῶν παρωπύοντος ἐν τοῖς
 ὀπλίταις “ὁ δὲ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.”
*Plutarch. περὶ φιλαδελφίας.**

*Ver. 273. — τίνα πρῶτον.] Ex his verbis
 liquet quàm inepti fuerint, qui suprà, ver.
 269, voces istas, ἐπεὶ ἄρ τιν, immutaverint,*

*scripserintque ἐπ' Ἰαρτίν, vel ἐπὶ Ἀρτίν, vel
 Ἐπὶ Ἀρίν.*

Ver. 277. — πέλασε.] Vide suprà ad α, 140.

Ver. 281. — φίλῃ κεφαλῇ.] Sic apud Virgilium;

—capitisque injuria chari. Æn. IV, 354.

*Ver. 282. — αἶκεν τι φῶς.] Siquod fortè
 lumen, vel, siquid fortè Luminis. Editio
 Westeniana, eamque secutus Barneſius, mi-
 nus latinè hîc reddidit, “si fortè quid lu-
 “men.”*

*Ver. 283. — ὃ σ' ἔτρεφε.] H. Stephanus,
 alique ediderant, ἐς σ' ἔτρεφε: Id quod nullà
 potest Licentiâ excusari. Alii, ἐς ἔτρεφε,
 Quod ferri quidem potest, sed haud satis est
 venustum. Optimè Barneſius, ὃ σ' ἔτρεφε.
 Ex Schrevelii editione, & ex MS. & ana-
 logiâ ex ipso Homero petitâ; χ', 480, — ὃ
 μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐῶσαν.*

Ver. 286. — ὡς καὶ.] Alii τότε καὶ.

Ver. 287. — αἰγίοχος.] Vide suprà ad α, 202.

Ver.

- Ἰλὶς ἐξαλαπάξαι εὐκλίμενον πολίεθρον,
 Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρέσβειον ἐν χερσὶ θήσω,
 290 Ἡ τρίποδ', ἥ ἐ δὴ ἰπποὺς αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
 Ἡ γυναιχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
 Ἀτρεΐδῃ κύδιζε, τί με πᾶσι δόνηα ἢ αὐτὸν
 Ὀτρύνεις; εἰ μὲν τοι, ὅση δυνάμεις γε πάρεσσι,
 295 Παύομαι· ἀλλ' ἐξ ἧ' ἔστι προτὶ Ἴλιον ὡσάμεθ' αὐτὰς,
 Ἐκ τῶ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρες ἐναίρω·
 Ὀκλῶ δὴ προέηκα τανυγλώχινας οἷσ' ἔσ,
 Πάντες δ' ἐν χροὶ πῆχθεν ἀρηιθίων αἰζηῶν·
 Τῶτον δ' εἰ δυνάμει βαλέειν κινῶ λυσσητῆρα·
 300 Ἡ ῥα, ἢ ἄλλον οἷσ' ὅν λ' ἀπὸ νύκτ' ἔφιν ἱάλλεν
 Ἐκτορος ἀνιερῶ, βαλέειν δέ ἐ ἴετο θυμός·
 Καὶ τῶ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
 Τῶν ἐὼν Πελάμοιο, κτ' ἔσθ' ὅς τις βάλεν ἰῶ.
 Τὸν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
 305 Καλὴ Κασσιάνειρα, θέμας εἰκῶα θεῇσι.
 Μήκων δ' ὡς ἐτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ

“ Ilii evertere bene-ædificatam urbem,
 “ Primo tibi post me præmium-honorarium in manu ponam,
 290 “ Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis currubus,
 “ Vel mulierem, quæ tecum eundem lectum conscendat.
 Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius;
 “ Atrida illustrissime, cur me properantem & ipsum
 “ Incitas? neque enim, quantum in me certè est,
 295 “ Cesso; sed ex quo Ilium versùs repulimus ipsos,
 “ Ex eo utique sagittis exceptos viros interficio.
 “ O ceteri sanè jam emissi longos-hamos-habentes sagittas,
 “ Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorum juvenum;
 “ Hunc verò nequeo percutere canem rabidum.

300 Dixit, & aliam sagittam à nervo misit
 Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:
 Et ab eo quidem aberravit; sed eximium Gorgythionem,
 Filium fortem Priami, ad pectus percussit sagittâ:
 Quem utique ex Æsýmâ ducta peperit mater,
 305 Pulchra Castianira, corpore similis deabus.
 Papaver autem sicuti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto

Ver. 295. — προτὶ] *Al. ποτὶ.* Quod perinde est.

Ver. 297. Ὀκλῶ δὴ — Πάντες δ' ἐν χροὶ] Quotq; emissâ manu contorsit spicula virgo, Tot Phrygii cecidere viri. — *Æn.* XI, 676.

Ver. 300. — ἀπὸ νύκτ' ἔφιν.] Quâ ratione, ἀπὸ, & hîc & ver. 309, ultimam producat; item ἀνιερῶ, ver. 301 & 310; item θέμας ver. 305; & σμιρδαλία, ver. 321; & ἐπὶ ver. 324; Vide suprà ad α', 51.

Ver. 302. Καὶ τῶ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'.] Æneam petiit, sed non & figere contrâ Est licitum. — *Æn.* X, 343.

Ver. 304. Τὸν ῥ' ἐξ] Vocula ῥα non est in his supervacanea. Vide suprà ad ε', 858.

Ver. 305. Καλὴ] Vide suprà ad β', 43.
 Ver. 306. Μήκων δ' ὡς] Transfuit hæc ad *Euryalum* Virgilius:

— inq; humeros cervix collapsa recumbit:
 Purpureus veluti cùm flos succifus aratro
 Languescit moriens, lassove papavera collo
 Demisere caput, pluvîâ cùm fortè gravantur. — *Æn.* IX, 434.

Nec sine magnâ gratiâ vocem, *purpureus*, interseruit Poëta Romanus, quâ & *Hominem* fuisse *Formosum* innuit. Quantam *venustatem* idem vocabulum & in Græcis istis alicubi addiderit, quis non videt?

Ὡς δ' ὅτε τὰν ὑάκινθον ἐν ἔρεσι ποιμένες ἀνδρες
 Πόσσι καλὰ στίβουσι, χαμαὶ δέ τε Πόρφυρον ἀνθος.
 X 4 E con-

- Καρπῷ βελθομένη, νοτῆσί τε εἰαρινῇσιν·
 ὣς ἐτέρωσ' ἤμυσε κάρη πῆληκι βαρυθνή.
 Τῶκερ δ' ἄλλον οἷσόν δ' αὖτ' ἐνὶ θυμῷ φιν ἱαλλεν
 310 Ἐκτορος ἀνικτὺν, βαλέειν δέ ἐϊετο θυμός.
 Ἄλλ' ὅγε καὶ τότε ἄμαρτε παρῆσφιλεν γῶ Ἀπόλλων·
 Ἄλλ' Ἀρχεπτόλεμον, βραχὺν ἑκτορὸς ἠνιοχῆα,
 Ἰέρμῃον πόλεμόνδε, βάλε σῆθερ παρὰ μαζόν·
 Ἦελε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
 315 Ὠκύποδες· τῷ δ' αὖθις λύθη ψυχὴ τε μέν τε.
 Ἐκτορ δ' αἰνὸν ἄχθ' ὀνύκασε φρένας ἠνιόχοιο·
 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε, καὶ ἀχνυμένης περ ἑταίρας·
 Κεβελόνῳ δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεόν, ἐγγὺς ἐόντα,
 Ἴππων ἠνί' ἐλεῖν· ὃ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίθυσεν ἀγκύρας.
 320 Αὐτὸς δ' ἐν δίφρῳ χαμαὶ θόρε παμφανόωνι,
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὃ ἢ χερμαδίων λάβε χειρὶ·
 Βῆ δ' ἰθὺς Τῶκερ, βαλέειν δέ ἐ θυμὸς ἄνωγρ.
 Ἦτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν οἷσόν,
 ὅηκε δ' ὅππ' ἐνὶ θυμῷ πόν δ' αὖ κορυθαίολ' ἔκλωρ

Fructu sit gravatum, humoreque verno ;

Sic ille in alteram partem inclinavit caput casside gravatum.

Teucer verò aliam sagittam à nervo misit

310 Hectorē contra, percutere autem ipsum cupiebat animus.

At iste etiam tunc aberravit ; avertit enim Apollo :

Sed Archeptolemum, audacem Hectoris aurigam,

Ruentem ad pugnam, percussit in pectore juxta mammam :

Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi

315 Veloces : ipsius verò ibi soluta est animaque roburque.

Hectori autem gravis dolor contexit mentem ob aurigam :

Hunc tamen demum reliquit, tristis licet sui sodalis gratiā ;

Cebrionem autem jussit fratrem, propè existentem,

Equorum habenas capere : Hic porro non immorigerus fuit, ut audivit.

320 Ipse autem de curru humi defiliit collucēte,

Horribiliter vociferans ; & saxumprehendit manu :

Porrexitque rectā in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat.

Ille quidem pharetrā exemerat amaram sagittam,

Posueratque ad nervum : illum verò pugnam-expeditè-ciens Hector

E contrario, *Virgilium Homero* rectè hīc annotat *Popius* in eo inferiorem, quòd in *Euryli* sui morte coloribus ex *Homero* desumptis depingendā, pulchrām istud, κάρη πῆληκι βαρυθνήν, omiserit ; præcipuè cum eum & ipsa *Galea* in nocte sublustri prodidisset.

Ibid. — ἦτ' ἐνὶ κήπῳ Κάρπῳ βελθομένη. Scilicet, βελθομένη ἐστὶ. Dubitat inepitè admodum Scholiastes, itāne intelligendum sit ; an potius vox, ἦ τε, dicenda sit περιτρεῖν. Quasi verò istiusmodi vocabulum ne mībilo intrudere potuerit scriptor non planè ridiculus.

Ver. 316. — ὀνύκασε] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 317. — εἶασε] Vide suprà ad δ', 42.

Ibid. — ἀχνυμένης] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 318. — ἐκέλευσεν ἀδελφεόν — Ἴππων ἠνί' ἐλεῖν.]

— furens, acrique incensa dolore,

Tradit equum comiti, paribusque afflitt in armis. *Æn.* XI, 709.

Ver. 321. Σμερδαλέα ἰάχων.] — De hiatu isto ad sonum continuum productioremque efficiendum consultò summāque cum arte interjecto, quò quasi auribus accipiat clamor intentus ; vide suprà ad δ', 456.

Ver. 322. — ἀνωγρ.] Aut legendum ἀνώγει. quomodo in uno MS. scriptum reperit *Barnesius* ; aut ἀνωγρ erit, non ex ἀνωγρ, sed ex aoristo ἀνώγει. Alioqui non constaret Temporum ratio. Nam ἀνωγρ, non est, jussi ; sed, jubeo. Ut videre est, α', 120 ; ξ', 105 ; ψ', 245 ; aliisque omnibus in locis. Vide suprà ad α', 37.

Ver. 324. — κορυθαίολος] Vide suprà ad β', 816.

Ver.

- 325 Αὐτὸν ἐρύοντα, παρ' ὤμων, ὅθι κληῖς ἀπὸ πέργῃ
 Αὐχένα τε σῆθος τε, μάλισα ἢ καίριον ἐστὶ,
 Τῇ ῥ' ὅππῃ οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκρλόεντι·
 ῥῆξε δέ οἱ νύβριον· νάρκησε ἢ χεὶρ ὅππῃ καρπῷ·
 Στῇ ἢ γυνὴ ἐρπῶν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός·
- 330 Αἴας δ' ἐκ ἀμέλησε κασιγνήτιο πεσόντι,
 Ἀλλὰ θένων παύειτο, καὶ οἱ σάκῳ ἀμφεκάλυψε.
 Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδυῶτε δύνω ἐρήγες ἐταῖροι,
 Μηκισθῶς, ἔχαιο πάντες, ἢ δῖον Ἀλκίονα,
 Νῆας ὅππῃ γλαφυρῶς φερέτω βαρέα σενάχοντα.
- 335 Ἀψ' δ' αὖτις Τρώεσιν Ὀλύμπιον ἐν μὲν ὤρσεν,
 Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὥσαν Ἀχαιῶν·
 Ἐκλῶρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, ὅθενεῖ βλεμεαίνων.
 Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρῆς, ἢ ἐλέωνος,
 Ἀπὸ κατόπιός τε, ποσὶν ταχέεσσιν πεποιθὼς,
- 340 Ἰαχία τε γλαυκὸς τε, ἐλίσσόμενον τε δοκῶν·
 Ὡς Ἐκλῶρ ὥπαζε κερκισσόμενον Ἀχαιῶν,
 Αἰὲν ἀποκλείων τὸν ὀπίσταν· οἱ δ' ἐφέβοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Διὶς τε σκόλοπας ἢ τάφρον ἔβησαν
 Φόβοντες, πολλοὶ ἢ δάμνη Τρώων ὑπὸ χερσίν,
- 345 Οἱ μὲν δὲ πρὸ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
 Ἀλλήλοισι τε κεκλόμενοι, ἢ πᾶσι θεοῖσι
 Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
 Ἐκλῶρ δ' ἀμφιπερισφύφα καλλιτέρχας ἵππευς,

- 325 Retrò ducentem *nervum*, ad humerum, quâ-parte junctura dirimit
 Cervicemque pectusque, maximè autem lethalis locus est,
 Eâ utique parte in se ardentem percussit lapide aspero ;
 Rupit autem ei *nervum*: obtorpuit verò manus ad juncturam :
 Constititque in genua lapsus, arcus verò ei excidit de manu.
- 330 Ajax autem non neglexit fratrem collapsum,
 Sed accurrens protexit, & ei scutum prætendit.
 Hunc quidem postea subeuntes duo chari socii,
 Mecisteus, Echii filius, & nobilis Alastor,
 Naves ad cavas portârunt gravitèr gementem.
- 335 Rurfus autem Trojanis Olympius excitavit ;
 Illique rectâ ad fossam profundam repulerunt Achivos.
 Hector autem inter primos ibat, præ ferociâ oculos-truces-circumferens.
 Ut verò cùm & aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem,
 Apprendat à tergo, pedibus velocibus fretus,
 Coxasque clunisque, convertentemque se observat :
- 340 Sic Hector insequabatur comantes Achivos,
 Semper occidens postremum quemque : hi verò fugiebant.
 At postquam pèrque vallos & fossam transiissent
 Fugientes, multique domiti essent Trojanorum sub manibus ;
- 345 Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,
 Invicemque hortantes, & omnibus diis
 Manus attollentes, altâ-voce precabantur unusquisque.
 Hector verò undique-circum-agebat pulchras-jubas-habentes equos,

Ver. 325. Αὐτὸν ἐρύοντα] Vide suprâ ad d, Ver. 327.—μεμαῶτα.] Vide suprâ ad
 459. β, 818 ; & ad ζ, 464. Ver.

- Γοργῶς ὄμματ' ἔχων, ἥδ' ἐβροτολοιγῶν ἄρμος.
 350 Τὴς ᾗ ἰδῶσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 Αἶψα δ' Ἀθηναίῳ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἔκτετι νῶϊ
 Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὕσάτιόν περ ;
 Οἳ κεν δὴ κακὸν οἴσιν ἀναπλήσαντες ὄλων)
 355 Ἀνδρὸς ἐνὸς ῥίπῃ· ὃ ᾗ μαίνεται ἔκτε ἀνεκλῶς
 Ἐκλῶρ Πελαμίδης, ἧ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
 Τὼ δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Καὶ λίω ἔως γε μένος θυμὸν τ' ὀλέσειε,
 Χερσὶν ἔω' Ἀργείων φθίμῃος ἐν πατρίδι γαίῃ·
 360 Ἀλλὰ πατὴρ οὐμὸς φρεσὶ μαίνεται ἔκ ἀγαθῆσι,
 Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μῆμεν ἀπερωδύς.
 Οὐδέ τι τῶν μέμνη), ὃ οἱ μάλα πολλάκις ἦν
 Τειρόμενον σώεσκον ἔω' Εὐρυπύχης ἀέθλων.
 Ἦτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς ἔρχον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
 365 Τῷ ἐπαλεξήσασαν ἀπ' ἔρχονόθεν προτάλλεν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ τὰδε ἦδ' ἐνὶ φρεσὶ πῶκα λίμῃσιν,
 Εὐτέ μιν εἰς αἶδαο πυλάρταο πρὸς πεμφεν,
 Ἐξ Ἐρέβου ἄξοντα κῆρα συγερῶν Αἶδαο,

Gorgonis oculos habens & hominum-perniciem Martis.

- 350 Hos autem conspicata, miserta est dea candida-ulnis Juno,
 Statimque Minervam verbis alatis allocuta est ;
 " Eheu ! Ægiochi Jovis filia, nonne jam nos
 " Pereuntes Danaos curabimus, extremo saltem in eorum casu ?
 " Qui jam utique malo fato expleto perierint
 355 " Viri unius impetu : quippe furit non amplius tolerabiliter
 " Hector Priamides, & sanè mala multa fecit.
 Hanc autem vicissim allocuta est dea cæcis-oculis Minerva :
 " Atqui omnino hic quidem ferociam animamque perdidisset,
 " Manibus Argivorum confectus in patriâ terrâ ;
 360 " Sed pater ille meus mente furit non sanâ,
 " Durus, semper iniquus, mei animi-impetûs impeditor.
 " Nec quicquam horum recordatur, quod ei valdè sæpe filium *Herculem*
 " Pressum servavi sub Eurysthei laboribus.
 " Certè is quidem flebat ad cælum : sed me Jupiter
 365 " Ei auxiliaturam de cælo demisit.
 " At si ego hæc scivissem mente prudenti,
 " Cum eum ad orcum validas-portas-habentem misit,
 " Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis ;

Ver. 349. — ὄμματ'] *Al.* οἴματ'.

Ver. 353. Ὀλλυμένων] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 356. — Πελαμίδης] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 359. — ἐθίμενος ἐν.] Quâ ratione, φθί-
 μενος, hic ultimam producat ; vide suprâ ad
 α', 51.

Ver. 363. Τειρόμενον — ἐπ' Εὐρυπύχης ἀέθλων.]
 — ut duos mille labores

Regē sub Eurystheo, fati Junonis iniquæ,
 Péstulerit. — *Æn.* VIII, 291.

Ver. 366. Εἰ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud, γὰρ,
 non ad id quod proximè præcessit, sed ad id
 quod elegantius reticetur : " *Sed me facti præ-*
 " *nitet, NAM si &c.*" Vide suprâ ad ε', 22.

Ver. 368. Ἐξ Ἐρέβου ἄξοντα κῆρα.]
 Tartareum ille manu custodem in vincla
 petivit,

Ipsius a folio Regis, traxitque trementem.
Æn. VI, 395.

Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci
 Offa super recubans antro semesa cruento.
Æn. VIII, 296.

Ver.

Οὐκ ἂν ἐπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἶπα' ῥέεθρα.

370 Νῦν δ' ἐμὲ μὲν συγείη, Θέτιδος δ' ἐξλύσσε βελάς,

ἥ οἱ γέννατ' ἔκυσε, ἣ ἔλλαβε χεὶρὶ χυμῆς,

Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πολίπορθον.

Ἔσαι μάν, ὅτ' ἂν αὐτὲ φίλῳ Γλαυκῶπιδα εἴπῃ.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπένλυε μώνυχας ἵππους,

375 Ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιοόχοιο,

Τόχχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι

Εἰ νῶϊ Πελάμοιο παῖς κορυθαίολος ἔκλωρ

Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ πολέμοιο γεφύρας.

Ἡ τις ἣ Τρώων κορέει κύνες ἢ οἰωνὸς

380 Δημῶ ἣ σάρκεσσι, πεσὼν ἔπι νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε θεὰ λυκώλενος Ἥρη.

Ἡ μὲν ἐποικομένη χρυσάμπυκας ἐνλυεν ἵππους

Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνοιο.

Αὐτὰρ Ἀθλιαίη, κέρη Διὸς αἰγιοόχοιο,

“ Non utique effugisset Stygis aquæ profunda fluentia.

370 “ Nunc autem me quidem odit, Thetidis verò perfecit consilia,

“ Quæ ei genua osculata est, &prehendit manu barbam,

“ Supplicans, ut honoraret Achillem urbium-everforem.

“ Erit tamen, cùm iterùm dilectam Minervam dicat.

“ Quin tu quidem nunc nobis junge solidos-ungulis-equos;

375 “ Dum ego, ingressa Jovis domum Ægiochi,

“ Armis ad bellum instruar, ut videam

“ An nos conspiciens Priami filius pugnam-expeditè-ciens Hector

“ Cavisurus sit, quum apparebimus per belli semitas.

“ Certè aliquis & Trojanorum saturabit canes & alites

380 “ Pinguedine & carnibus, stratus ad naves Achivorum.

Sic dixit: Neque non obsecuta est dea candida-ulnas Juno.

Ac quidem discurrens auro-phaleratos instruebat equos

Juno, veneranda dea, filia magni Saturni.

Minerva autem, filia Jovis Ægiochi,

Ver. 369.—Στυγὸς ὕδατος.] *Pausanias*, lib. VIII, cap. 18 citato hoc versu, τὸ δὲ ὕδωρ, ἰσχυρὸν, τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνῆ τῆ παρὰ τὴν Νῶνακριν σάζον, ἐμπέττει μὲν πρῶτον ἐς πέτρην ὑψηλὴν· διεξελθὼν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κράδιν πύταμον κατέκειτο. Θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τῷτο καὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων ζώων παντί. Λέγεται δὲ, ὅτι γένοιτό ποτε ὁλεθρὸς ἀπ' αὐτῆς καὶ αἰετῶν, αἱ τῷ ὕδατος ἐπιόντων πρῶτον χρόνον δὲ ὕψιν ἐνώσθη, καὶ εἰ δὴ τι ἄλλο προσέειπε τῷ ὕδατι τῶν ἐς θαῦμα ἠκόντων.

Ver. 372.—τιμῆσαι Ἀχιλλῆα.] Quanto cum artificio *Achillem* nusquam non inferuerit Poëta, vide suprâ ad β', 673, 681; & ad ε', 788; & ad η', 228.

Ver. 377. Εἰ νῶϊ.—Γηθήσει προφανείσα ἀνὰ.] De venustate istius, γηθήσει· vide suprâ ad α', 330. Cæterum constructio, νῶϊ γηθήσει προφανείσα Quemadmodum & in istâ locutione, τίς ἂν τὰδε γηθήσειεν; vel hujusmodi est, εἰ ἡμᾶς γηθήσει προφανείσας, vel, ἡμᾶς ἰδὼν γηθήσαι προφανείσας. Nam quod addit *Eustathius*, (δύναται δὲ δε-

ραπυῖσθαι τὸ σολοικισιδὲς, ἢ δι' Ἀντιπλώσεως, —ἀντι τῆς, ἡμῶν φανείσων) planè est, quod de omni semper *Antiptosi* dictum sit, absurdissimum: Quasi scilicet ullus unquam non contemnendus Scriptor, aliud *dixisse* poterit, aliud *vuluisse*. Porro, fuerunt qui hîc legerent (ut ex Scholiis liquet) προφανείσας, vel potius προφανείσας. Quod ferri omnino non potest: Nam *Doricum* illud ἄς breve in Accusativis fæmininorum, *Homero* prorsus erat ignotum. Quod autem in MS. reperit *Barnesius*, προφανέντα, rectè scribi poterat, licèt de Fæminis sermo sit; ut fusè ostendimus suprâ ad ε', 778.

Ver. 378.—πολέμοιο γεφύρας.] Τὰς διὰ τοῦ ρεύματος τῶν αἰμάτων διόδους. *Eustath.* Vide autem suprâ ad δ', 371.

Ver. 379. Ἡ τις καὶ Τρώων κορέει κύνες.] *Trojanorum* aliquis, ὅς ante omnes ipse scilicet *Hector*. Miro autem errore hoc in loco *Eustathius* istud, Τρώων, non ad τις, sed ad κύνες ἢ οἰωνὸς refert.

Ver. 382.—ἐνλυεν] Vide suprâ ad ε', 720. Ver.

- 385 Πέπλον μὲν κατέχθην ἱανὸν πατρὸς ἐπ' εἶδει,
 Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
 Ἡ δ' ἡ χιτῶν ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τόλχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσεται δακρυόεντα.
 Ἔς δ' ὄχρεα φλόγεα ποσὶ βήσατο, λάζετο δ' ἔλχος
 390 Βελυῖ, μέγα, σιβαρόν, τῷ δάμνησι σίχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, ποῖσιν τε κοτέσσετο ὀβριμοπάτρη.
 Ἡρῆ δ' ἐμάστιγι θοῶς ἐπεμαίετο ἄρ' ἵππεσ,
 Αὐπύμα δ' ἡ πύλαι μύκον ἔσαν, αἷς ἔχον ὦρα,
 Τῆς δ' ἡπότερα πύλαι μέγα ἔσαν, Οὐλυμπός τε,
 395 Ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἡ δ' ἡπυθῆναι.
 Τῇ ῥα δι' αὐτῶν κενήρηνεας ἔχον ἵππεσ.
 Ζεὺς δ' ἡ πατὴρ Ἰδὴθεν ἐπεὶ ἶδε, χῶσατο ἄρ' αἰνῶς·
 Ἴδεν δ' ὅτρωε χρυσόπτερον ἀγέλεσσάν·
 Βάσκι' ἴθι, Ἴει ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἀντίω
 400 Ἐρχεσθ'· ἔ γ' καλὰ σωοισόμεθα πόλεμόνδε.
 Ὡδε γ' ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 Γηῶσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππεσ·
 Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, καὶ θ' ἄρματα ἄξω.

- 385 Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulchrum patris super pavimento,
 Varium, quod utique ipsa fecerat & elaborarat manibus:
 Ipsa verò loricam induta Jovis nubes-cogentis,
 Armis ad bellum armabatur lachrymosum.
 In currus autem fulgidos pedibus conscendit, sumpsitque hastam
 390 Gravem, magnam, validam, quā domat ordines virorum
 Heroūm, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
 Juno porro scuticâ velociter urgebat equos.
 Sponte-suâ autem portæ crepuerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
 Quibus commissum est magnum cælum Olympûsque,
 395 Ut & aperiant densam nubem, & claudant.
 Hâc utique viâ, per eas, stimulo-parentes dirigeant equos.
 Jupiter autem pater ab Idâ ut vidit, iratus est graviter:
 Irimque excitavit aureas-alas-habentem, nunciaturam;
 "Vade age, Iri velox, retrò verte, neque eas sine adversus me
 400 "Venire: non enim commodè congregiemur in prælium.
 "Sic enim edico, quod & perfectum erit:
 "Claudos-reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos;
 "Ipsâsque de curru dejiciam, & currus confringam:

- Ver. 385. — ἱανὸν] Vide suprâ ad γ', 385.
 Ver. 389. Ἔς δ' ὄχρεα φλόγεα.] Quâ ratione, φλόγεα, hîc ultimam producat; item κενήρηνεας, ver. 396; & αἶν, ver. 406; vide suprâ ad α, 51.
 Ibid. — βήσατο] Al. βήσεται. Vide suprâ ad β', 35; & ad ε, 109.
 Ver. 391. — ὀβριμοπάτρη.] Vide suprâ ad α, 43 & 58.
 Ver. 392. Ἡρῆ δ' ἐμάστιγι θοῶς ἐπεμαίετο ἄρ' ἵππεσ.] Ita equidem scribendum existimo, (quomodo eundem versum legimus, ε, 748; atque etiam hoc in loco edidit H. Sten-
 rbanus,) Ἡρῆ δ' ἐμάστιγι. Ferri tamen potest & Ἡρῆ δ' ut sit scilicet, Ἡρῆ ἀρὰ δ' ἐπεμαίετο· adeoque augeatur vis vocabuli ἀρὰ, quæ hæc cum præcedente ver. 383 connectit. Alioqui scribere potuisset Poëta, ἐπιμαίετο ἵππεσ.
 Ver. 393. — μύκον] Vide suprâ ad β, 314.
 Ver. 395. — ἀνακλῖναι] Vide suprâ ad α, 309.
 Ver. 396. Τῇ ῥα] Vide suprâ ad α, 305 & ad ε, 858.
 Ver. 399. Βάσκι' ἴθι.] Vide suprâ ad β', 8.
 Ver. 400. — καλὰ] Vide suprâ ad β', 43.
 Ver.

- Οὐδέ κεν ἐς δεκάτῃς περὶ τελλομένῃς ἐνιαυτῷ
 405 Ἐλκεῖ ἀπαλθήσεσθον, ἃ κεν μάρπησι κεραυνός.
 Ὅφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ὦ πατρὶ μάχη.
 Ἦρῃ δ' ἔτι πόσον νεμεσίζομαι, ἔδ' ἐχολᾶμαι.
 Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, τί νόησω.
 Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' Ἴρις ἀελλόπος ἀγγελέσσω.
 410 Βῆ δ' κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Πρώτησιν δ' πύλῃσι πολυπύχῃς Οὐλύμποιο
 Ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἐννεπε μῦθον·
 Πῇ μέματον; τί σφωὶν ἐνὶ φρεσὶ μαίνει; ἦ τῳ;
 Οὐκ ἔαα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
 415 Ὡδε γὰρ ἠπειλήσε Κρόνῳ παῖς, εἰ τελέει περ,
 Γνώσῃ μὲν σφωὶν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους,
 Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, καὶ δ' ἄρματα ἄξειν.
 Οὐδέ κεν ἐς δεκάτῃς περὶ τελλομένῃς ἐνιαυτῷ
 Ἐλκεῖ ἀπαλθήσεσθον, ἃ κεν μάρπησι κεραυνός.
 420 Ὅφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σὺ πατρὶ μάχηαι.
 Ἦρῃ δ' ἔτι πόσον νεμεσίζεις, ἔδ' ἐχολᾶς.
 Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, τί νοήσῃ.
 Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδέες, εἰ ἐτέον γε

“ Nec decem vertentibus annis

405 “ Vulnere perfectè-sanare-potuerunt, quæ deprehensis-imprefferit fulmen.

“ Ut sciat Minerva, quando cum suo patre pugnaverit.

“ Junoni autem non tantopere succenseo, neque irascor;

“ Semper enim mihi solet interrompere, quicquid in-animum-induxero.

Sic dixit: Festinabat autem Iris cursu-procellas-æquans, nunciatura:

410 Ivitque ex Idæis montibus, ad magnum Olympum.

Primis autem in portis multas-convalles-habentis Olympi

Occurrens detinuit eas, Jovisque ipsis exposuit sermonem;

“ Quo tenditis? cur vobis in præcordiis furit animus?

“ Non finit Saturnius auxilium-ferre Argivis.

415 “ Sic enim minatus est Saturni filius, si quidem perficiet,

“ Claudos-redditorum quidem vobis sub curribus veloces equos,

“ Vósque ipsas de curru dejecturum, & currus confracturum.

“ Neque decem vertentibus annis

“ Vulnere perfectè-sanabimini, quæ deprehensis-imprefferit fulmen.

420 “ Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris.

“ Junoni autem non tantopere succenset, neque irascitur:

“ Semper enim illa ei solet interrompere, quicquid in-animum-induxerit.

“ Sed tu, ô teterrima, ô canis inverecunda; si reverâ

Ver. 406. Ὅφρ' εἰδῇ.] Vel facetè; “ Ut
 “ sciat quando cum patre suo pugnare oportet.”
 “ Vel ἑλλειπτικῶς: “ Ut, quando
 “ cum patre suo pugnaverit, sciat deinceps
 “ ———.” Notante Eustathio.

Ver. 409. —ἀελλόπος ἀγγελέσσω.]

—at illa leves cæli demissa per auras.

Æn. XI, 595.

Ver. 419. —ἀπαλθήσεσθον.] Al. ἀπαλ-
 θήσεσθα.

Ver. 420. Ὅφρ' εἰδῇς] Vide suprâ ad ver.
 406.

Ibid. —Γλαυκῶπις] Al. Γλαυκῶπι.

Ver. 422. —Ἐὰρ οἱ] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 423 Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδ-
 δέες.] Non hæc veniūt Iris ex suâ personâ,
 sed ex Jovis. Quare hoc modo, ut opinor,
 vertendum, “ Αἰ Τυ, inquit, O teterrima,
 “ Ἔς.”

Ibid. —εἰ ἐτέον γε Τολμήσεις.] Quo istud
 εἰ Τολμήσεις referatur, nihil subjungit. De
 quâ elegantissimâ Ἀρροφιορῆ, vide suprâ ad
 , 340.

Per.

- Τολμήσεις Διὸς ἀνία πελώριον ἔλχος ἄεθρι.
 425 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἶπ' ὅς' ἀπέβη πόδας ὠκεία Ἴρις.
 Αὐτὰρ Ἀθλιωαίῳ Ἦρῃ πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 ὦ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος, ἔκ' ἐγώ γε
 Νῶϊν ἐῷ Διὸς ἀνία βροτῶν ἔνεκ' ἐν πολέμῳ
 τῶν ἄλλος μὲν ἄποφθίω, ἄλλος ἢ βιώτω,
 430 ὅς κε τύχη· κείνος δ' ἢ τὰ ἄφρονέων ἐν θυμῷ,
 Τρῳσὶ τε ἢ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὥς ὀππαικές.
 ὦς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
 Τῇσιν δ' ὦρ' αἰ μὲν λῦσαν καλλίτελχας ἵππους·
 Καὶ τὰς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κήπησιν·
 435 Ἄρματα δ' ἐκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωνία.
 Αὐταὶ δ' ἠχρυσέοισιν ὀπί κλισμοῖσι κάθίζον
 Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλου τετιμῆναι ἦτορ.
 Ζεὺς δ' πατὴρ Ἰδὴθεν εὐτροχὸν ἄρμα ἢ ἵππους
 Οὐλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο δῶκας.
 440 Τῷ δ' ἢ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
 Ἄρματα δ' ἀμβρομοῖσι τίθει, καὶ λῖτα πετάσας.
 Αὐτὸς δ' ἠχρυσέον ὀπί θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἔζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὀλύμπος.

"Audebis, Jovem contra, ingentem hastam-attollere.

425 Ac quidem sic locuta, abiit pedibus velox Iris.

Tum Minervam Juno allocuta est ;

"Eheu, Ægiochi Jovis filia, non amplius ego

"Nobis permitto, Jovem contra, mortalium causâ pugnare ;

"Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,

430 "Ut cuique fors-ferat : ille verò quæ sua sunt cogitans animo,

"Trojanisque & Danaïs adjudicet, ut æquum est.

Sic fata, retro vertit solidos-ungulis equos.

His porro Horæ quidem solverunt pulchros-jubis equos ;

Et eos quidem alligârunt ad ambrosia præsepia :

435 Currus autem inclinârunt ad parietes collucentes.

Ipsæ autem [Juno & Minerva] aureis in sellis-recubitorius sederunt

Mixtum cum aliis diis, suo mæstæ corde.

Jupiter autem pater ab-Ida pulchras-rotas-habentem currum & equos

Ad Olympum egit, deorumque pervenit ad sedes.

440 Huic autem & equos quidem solvit inclytus terræ-quassator [Neptunus ;]

Currus verò ad receptaculum posuit, linteo circumdato.

Ipse autem aureum in thronum latè-sonans Jupiter

Confedit, eique sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.

Ver. 429. Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω.] Eustathius legit ἀποφθίσθω. Φθίσθω, ἐξ ὅ κατὰ πρᾶσιν τὸ Φθίσθω. Cæterum aptissimè hæc ad personam Junonis superbam atque præfractam ; quæ ut primum, quod maxime velit, non possit ; continuò, "Nihil hæc Sui interesse ; Sibi perinde esse, quis vincat, quis pereat Mortalium."

Ver. 432.—τρέπε.] Al. τρέπε.

Ver. 435.—ἐκλιναν.] Vide suprâ ad α, 309.

Ver. 436.—χρυσέοισιν.] Pronunciabatur χρυσοῖσιν. Vide suprâ ad β, 268.

Ver. 441.—ἀμβρομοῖσι.] Βωμοί, & μί-

νον ἐφ' ὧν ἔθυσον, ἀλλὰ καὶ — ἀπλῶς ἀνάσματα, ἐφ' ὧ ἐστὶ βῆναι τι καὶ τεθῆναι. Οὕτω γὰρ ἐν Ὀδυσσεΐα ἀγαλμάτια τινα, δᾶδας ἐν χερσὶν ἔχοντα, ἱσάμενα ἐπὶ βωμῶν, ἦτοι βάσεων τινων, ἔφαινον. Eustath.

Ibid.—πετάσας.] Ità rectè edidit Barnesius. Vulgg. malè, πετάσας : Quod penultimam corrigit.

Ver. 442.—εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide suprâ ad α, 175 & 498.

Ver. 443.—ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὀλύμπος.] Vide suprâ ad α, 528, 529.

Ver.

- Αἰδ' οἶα Διὸς ἀμφὶς Ἀθλωαίη τε καὶ Ἥρη
 445 Ἡδ' ἴω, εἰδ' εἰς τί μιν προσεφώνεον, εἰδ' ἐρέοντο.
 Αὐτὰρ ὁ ἔλνω ἥσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
 Τίφθ' ἔττω τετίηδον, Ἀθλωαίη τε καὶ Ἥρη;
 Οὐ μὲν δ' ἴω κάμετόν γε μάχη ἐνὶ κυδανείῃ
 Ὀλλῦσαι Τρῶας, ποῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεοθε.
 450 Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένθ' καὶ χεῖρες ἄαπλοι,
 Οὐκ ἄν με τρέψαιαν, ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
 Σφῶν ἧ πρὶν περ τρόμθ' ἔλλαβε φαίδιμα γῆα,
 Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερ' ἔργα.
 ὦδε γὰρ ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 455 Οὐκ ἄν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγῇ τε κεραυνῷ,
 Ἀψ' ἐς Ὀλύμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἔδθ' ἐσίν.
 ὦς ἔφαθ'· αἰδ' ἐπέμυξαν Ἀθλωαίη τε καὶ Ἥρη.
 Πλησίαι αἶγ' ἦδ' ἴω, κακὰ δ' ἧ Τρῶεσσι μεδέσθ' ἴω.
 ἦτοι Ἀθλωαίη ἀκέων ἦν, εἰδ' εἰς τί εἶπε,
 460 Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγγελος ἦρει·
 Ἥρη δ' ἐκ ἔχαδε σῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
 Αἰνότεατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;

At folæ à Jove seorsum Minervæque & Juno

445 Sedebant, nec omnino ipsum alloquebantur, neque interrogabant;

Sed ille cognovit suâ in mente, dixitque;

“Cur ita mœstæ estis, Minervæque & Juno?”

“Non sanè diù laborâstis pugnâ in gloriosâ

“Ad perdendos Trojanos, quorum odium acerbum cepistis.

450 “Omnino, quæ sunt meæ vires & manus invictæ,

“Non me verterint quotquot dii sunt in Olympo.

“Vobis autem priùs tremor cepit pulchros artus,

“Quam pugnamque videretis, pugnaeque magna facinora.

“Sic enim edico, quod & perfectum fuisset:

455 “Haud sanè in vestris curribus, percussæ fulmine,

“Amplius in Olympum redissetis, ubi immortalium sedes est.

Sic dixit: at compressis labris gemebant Minervæque & Juno.

Propinquæ hæc utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.

Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,

460 Irata Jovi patri, ira quippe ipsam atrox tenebat:

Juno verò non continuit in pectore iram, sed allocuta est;

“Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?”

Ver. 444. — Διὸς ἀμφὶς] Vide suprâ ad α', 349.

Ver. 448. Οὐ μὲν δ' ἴω κάμετόν γε] Acerba & faceta irrisio: “Cito sanè reversæ essis.” Cæterum Alii hîc legunt, Οὐ μὲν δ' ἴω, & Οὐ μὲν δ' ἴω, & Οὐ μὲν τοι.

Ver. 454. ὦδε γὰρ ἐξερέω.] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantissimè reticetur: “Ac “Feliciter quidem vobis evenit, quod pugnam inire timueritis; NAM &c.” Vide suprâ ad ε', 22.

Ibid. — ἔσται.] Al. ἔσται. Scilicet, ἔσται ἄν.

Ver. 455. — πληγῇ τε.] De voce, πληγῇ, vide suprâ ad γ', 31. De constructione elegantissimâ, πληγῇ τε, etiam cùm de Fæminis sermo sit; vide ad ε', 778.

Ver. 456. — ἀθανάτων] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 458. — α' γ'] Notandum, quàm non sit supervacaneum istud γ', ad connectendam sententiam.

Ver. 461. Ἥρη] Al. Ἥρη, & Ἥρη. Vide suprâ ad δ', 24.

Ver. 462. — εἰπες] Al. εἰπας, Quòd perinde est; & hîc, & aliis per multis in locis.

Ver.

- Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἰδμεν, ὅ ποι θένος ἐκ Διαικτόν·
 Ἀλλ' ἐμπης Δαναῶν ὀλοφνρόμεθ' αἰχμητῶν,
 465 Οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὅλων·
 Ἀλλ' ἥτι πολέμῳ μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
 Βελλῶ δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
 ὥς μὴ πάντες ὅλων, ὀδυσαμένοιο τεοῖο.
 Τίω δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 470 Ἦες δὴ καὶ μάλλον ὑπερμήνεα Κρονίωνα
 Ὀφθαί, αἶκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
 Ὀλλυώτ' Ἀργείων περὶ πύλῳ αἰχμητῶν.
 Οὐ γὰρ πρὶν πολέμῳ ὑποπαύσεθ' ὄβριμος Ἑκτώρ,
 Πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφι ποδάρεα Πηλεΐωνα,
 475 Ἥματι τῷ, ὅτ' αὖ οἱ μὲν Διὶ πρύμνησι μάχων,
 Στένει ἐν αἰνοτάτῳ, παρὶ Πατρόκλοιο πεισόνιος.
 ὥς γὰρ Δίεσφάτον ἐσι· σέθεν δ' ἐγὼ ἐκ ἀλεγίζω
 Χωομένης, ἐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείρεσθ' ἴκηαι
 Γαίης καὶ πόντιοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
 480 Ἥμῃοι, ἔτ' αὐγῆς ὑπερίονος ἡελίοιο
 Τέρποντ', ἔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος αἰμφίς·
 Οὐδ' ἦν ἐνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, ἔσθ' ἐγὼ γε

- “ Benè & nos scimus, quod tibi potentia vinci-nescia :
 “ Attamen Danaos lugemus bellicosos,
 465 “ Qui jam sanè malo fato expleto perierint.
 “ At certè bello quidem abstinebimus, si tu jubes :
 “ Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit,
 “ Ut nè omnes pereant, irato Te.
 Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter ;
 470 “ Craftino-manè etiam magis, præpotentem Saturnium
 “ Videbis, si vis, magnos-oculos-habens veneranda Juno,
 “ Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicolorum.
 “ Non enim priùs à bello cessabit fortis Hector,
 “ Quàm excitatus sit ad naves velox-pedibus Pelides,
 475 “ Die illo, quando hi quidem ad puppes pugnaturi sint
 “ Angustià in gravissimâ, de Patroclo occiso.
 “ Sic enim fatale est : Tui verò ego non rationem-habeo
 “ Iratæ, neque si ultimos fines adieris
 “ Terræ & maris, ubi Iapetúsque Saturnúsque
 480 “ Sedentes, neque splendore suprâ-gradientis solis
 “ Oblectantur, neque ventis ; profundus autem tartarus circum :
 “ Nè quidem si illuc (*inquam*) perveneris errabunda, tui ego

Ver. 463. — ὅ, τοι] Vide suprâ ad α', 537.

Ver. 468. — ὀδυσαμένοιο τεοῖο.] Ita & suprâ, ver. 37. Quare pessimè in plerisque editum hîc, Θεοῖο. Quod hoc in loco prorsus est inveniendum.

Ver. 469. — νεφεληγερέτα] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 471. — βοῶπις] Vide suprâ ad α', 551.

Ver. 474. Πρὶν ὦρθαι.] Quâ ratione, πρὶν, hîc producatur ; item Διὶ, vere 493 ; & ἐμ-σάμνος, ver. 496 ; vide suprâ ad α', 51.

Ibid. — Πηλεΐωνα] De Achille nusquam non inserto, vide suprâ ad β', 673, 681 ; ad ε', 788 ; & ad η', 228.

Ver. 477. ὥς γὰρ Δίεσφάτον ἐσι.]

— Sic fata Deum Rex

Sortitur. — — — — — Æn. III, 375.

Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ ἔσέο κινώτερον ἄλλο.

ὧς φάτο· τὸν δ' ἔτι προσέφη Λαοκώλενος Ἴηρ.

485 Ἐν δ' ἔπεισ' ὠκεανῷ λαμπρὸν Φάος ἡελίοιο,

Ἐλκον νύκτα μέλαιναν ὅππῃ ζείδωρον ἄρρερον.

Τρῳσὶν μὲν ῥ' ἀέκυσιν ἔδυ Φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς

Ἀσπασίη, Τρῆλλισος, ἐπήλυθε νύξ ἐρεβεννή.

Τρῶων δ' αὖτ' ἀγορεύει ποιεῖσαστο Φαίδιμος Ἐκλῶρ,

490 Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἐπὶ δινήεντι,

Ἐν καθαρώ· ὅθι δὴ νεκῶν διεφαίνετο χῶρος.

Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάαντες ὅππῃ χθόνα, μῦθον ἄκρον,

Τὸν ῥ' Ἐκλῶρ ἀγόρευε, Διὸς φίλος· ἐν δ' ἄρα χεῖρ

Ἐλχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν· πάροιθε ᾗ λάμπετο δαῖς

495 Αἰχμὴ χαλκείη, πρὸς ᾗ χρύσεος θῆε πόρκης·

Τῷ ὅγ' ἐρεσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Κέκλυτέ μιν, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἡδ' ὀπίκτροι·

Νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιούς,

Ἄψ' ἀπνοστήσειν περὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·

500 Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλις

“Iratæ rationem-habeo; quoniam non te impudentius aliud.

Sic dixit: Ei autem nihil respondit candida-ulis Juno.

485 Occidit verò in Oceanum splendidum lumen solis,

Trahens noctem nigram super almam terram.

Ac Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis

Grata, exoptatissima, supervenit nox tenebrosa.

Trojanorum verò concionem habuit illustris Hector,

490 Scorsum à navibus quàm duxisset, fluvium ad vorticosum,

In puro; ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium.

Ex equis verò cum descendissent in terram, orationem audiebant.

Quam Hector dicebat, Jovi carus: in manu autem

Hastam tenebat undecim-cubitorum; prænitebat verò hastæ

495 Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus:

Hæc ille nixus, verba alata locutus est:

“Audite me, Trojani, & Dardani, & Socii;

“Modò credidi, navibusque perditis & omnibus Achivis,

“Retrò me rediturum ad Ilium ventosam:

500 “Sed prius caligo supervenit, quæ nunc servavit maximè

Ver. 485. Ἐν δ' ἔπεισ' — Ἐλκον νύκτα] Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox,

Involvens umbrâ magnâ terramque potumque. *Æn.* II, 250.

Nox ruit, & fuscis tellurem amplectitur alie. *Æn.* VIII, 369.

Ver. 486. — ἀρερὰν] Vide supra ad ζ', 142.

Ver. 387. Τρῳσὶν μὲν ῥ' Non vacat istud ja; Eam enim vim habet, quam & in versione servavi, *Ac Trojanis quidem, &c.*

Ver. 488. — ἐπήλυθε] Non ex ἐπήλυθε, sed ex ἐπῆλυθεν. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide supra ad α', 37.

Ver. 490. Νόσφι] Vide supra ad α', 349.

Ibid. — ποταμῷ ἐπὶ] Iwâ rectè edidit

Barneſius. Erat enim non, ut vulgò legitur, ποταμῷ ἐπὶ sed (ut infra ver. 556) μὲν σὺ νεῶν, ἡδὲ Πάνθοιο ῥαίων.

Ver. 492. Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάαντες]

— tota cohors — relictis

Ad terram defluxit equis.

Æn. XI, 500.

Ver. 494. — ἔχ' ἐνδεκάπηχυν.] Vide supra ad ζ', 319.

Ver. 495. — χρύσεος.] Pronunciabatur χρυσῆς. Vide supra ad β', 268.

Ver. 498. Νῦν ἐφάμην — ἀπνοστήσειν.] Refertur istud Nūn, non ad ἐφάμην, sed ad ὀλέσας ἀπνοστήσειν.

Ver. 499. — περὶ] *Al.* περὶ. Quod idem est.

- Ἀργεῖας ἢ νῆας ὅππῃ ρηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλιτέρχας ἵππους
 Λύσαθ' ὑπὸ ἐξ ὀχέων, ὧς δὲ σφισι βάλλετ' ἐδωδίῳ.
 505 Ἐκ πόλιν δ' ἄξαθε βόας ἢ ἴφια μῆλα
 Καρπαλίμως, οἶνον δ' μελίφρονα οἰνίζεσθε,
 Σῆτόν τ' ἐκ μεγάρων, ὅππῃ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
 Ὡς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἡἷς ἡελυγείης,
 Καίωμεν πυρὸς πολλὰ, σέλας δ' εἰς ἔρξανόν ἴκη·
 510 Μήπως ἢ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Φεύγειν ὀρμήσων ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Μὴ μὰν ἀσπασθεὶ γε νεῶν ὅππῃ βαῖεν ἔκκηλοι,
 Ἀλλ' ὥς τις τέτων γε βέλῃ ἢ οἴκοι πείσῃ,
 Βλήμεν ἢ ἰῶ, ἢ ἔλχει ὀξυόεντι,
 515 Νηὸς ὅππῃ θρώσκων· ἵνα τις συγέησι ἢ ἄλλος
 Τρωσὶν ἔφ' ἵπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυ ἄρηα.
 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διὶ φίλοι ἀγγελλόωντες,
 Παῖδας πρωθήβας, πολιορκιτάφους τε γέροντας
 Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ὅππῃ πύργων·

“ Argivos & naves in littore maris.

“ Verum nunc quidem obsequamur nocti nigrae,

“ Cœnâsque instruamus; atque pulchris-jubis equos

“ Solvite ex curribus, ipsisque apponite pabulum :

505 “ Ex urbe autem ducite boves & pingues oves

“ Propere, vinumque suave afferte,

“ Panemque ex domibus; insuperque ligna multa colligite,

“ Ut per-totam-noctem, usque ad auroram manè-genitam,

“ Accendamus ignes multos, splendorque ad cœlum perveniat :

510 “ Nè fortè etiam per noctem comantes Achivi

“ Fugere aggrediantur super lata dorſa maris.

“ Nè saltem illaceſſiti naves ascendant, & quieti ;

“ Sed faciamus ut quis eorum vulnus etiam domi curet,

“ Percussus vel sagittâ, vel hastâ acutâ,

515 “ Dum navem propere-convendit : ut quis horreat etiam alius

“ Trojanis equum-domitoribus inferre lamentabile bellum.

“ Præcones autem per urbem Jovi cari jubeant,

“ Pueros pubescentes, & temporibus-canos senes

“ Excubias-agere circum urbem, à Diis-ædificatis in turribus :

Ver. 501. — ἐπὶ ρηγμῖνι.] Quâ ratione, ἐπὶ, hic ultimam producat; item, Διὶ, ver. 517; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 504. — πειθώμεθα νυκτὶ —, Δόρπα τ'] Nunc aded, melior quoniam pars acta diei; Quod superest, læti benè gestis corpora rebus

Procurate, viri; & pugnam sperate parati. Æn. IX, 156.

Ver. 503. — ἐφοπλισόμεσθ'] Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 504. Λύσαθ' ὑπὸ ἐξ ὀχέων.] Non supervacaneum est istud, ὑπὸ. Vide infrâ ad ver. 543.

Ver. 510. — διὰ νύκτα.] Schol. Ἀπὸ τῆς διὰ νυκτός. Sed διὰ νύκτα φεύγειν, non est illud modò, quod dicimus (διὰ νυκτός) ποιεῖν fugere, sed & περὶ τῆς beneficio fugere.

Ver. 514. — ὀξυόεντι] Vide suprâ ad ε', 50.

Ver. 516. — πολυδάκρυ ἄρηα] Vide suprâ ad γ', 132.

Ver. 517. Κήρυκες — Διὶ φίλοι] Jure gentium sacrosancti & inviolati.

Ver. 518. — πολιορκιτάφους]

Candidior — tondenti barba cadebat.

Virg. Eccl. I, 29.

Ver. 519. Λέξασθαι] Vide suprâ ad β', 515.

Ver.

- 520 Θηλύτεραι ἢ γυναικες ἐν μεγάροισιν ἐκάσῃ
 Πῦρ μέγα καίωντων· φυλακὴ δ' εἰς τις ἐμπεδῶ ἔσω,
 Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπείνων.
 Ὡδ' ἔσω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
 Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὕγις, εἰρημένος ἔσω.
 525 Τὸν δ' ἤες, Τρώεσσι μεθ' ἵπποδάμοις ἀγορεύσω.
 Εὐχομαι ἐλπόμηνος Διὶ τ', ἄλλοισιν τε θεοῖσιν,
 Ἐξελάαν ἐνθένδε κινῶας κηρεσιφορήτας,
 Οὓς κῆρες φορέεσι μελαιναῶν ὅππ'ι νηῶν,
 Ἄλλ' ἦτοι ὅππ'ι νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτὰς.
 530 Πρῶτ' δ' ἔω· ἥοιόισιν τεύχεσι θωρηχθέντες
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὅξιν ἄρηα.
 Εἴσομαι, αἶκε μὶ ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
 Πὰρ νηῶν πρὸς τείχος ἀπώσῃ, ἢ κεν ἐγὼ τὴν
 Χαλκῶ δηώσας, ἔναρτα βροτόεντα φέρωμαι.
 535 Αὔριον ἦν ἀρετῶν Διφείσε', αἶ κ' ἐμὸν ἔϊχος

- 520 " Sequioris autem sexūs Fæminæ in suis ædibus quæque
 " Ignem magnum accendant; custodiâque aliqua firma sit,
 " Nè manus hostium per-insidias ingrediatur urbem, copiis absentibus.
 " Sic esto, Trojani magnanimi, ut dico:
 " Ac Sermo hic, qui quidem nunc utilissimus, dictus esto:
 525 " Qui autem manè utilis sit, Trojanos inter equum-domitores dicam.
 " Utique vota facio sperans, Jovique cæterisque diis,
 " Expulsurum me hinc canes funestis-fatis-adductos,
 " Quos fata adduxerunt nigris in navibus.
 " Verùm enimverò per noctem custodiamus nos ipsos:
 530 " Manè autem sub auroram armis armati,
 " Naves ad cavas excitemus acrem martem.
 " Videbo, utrùmne me Tydides fortis Diomedes
 " A navibus ad murum repellat, an ego illum
 " Ære cum-occidero, spolia cruenta auferam.
 535 " Cras suam virtutem perspectam-dabit, si meam hastam

Ver. 520. Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες.] Imbecilliori sexu Fæminæ. Sic apud Sophoclem, Trachin. 1070, Γυνὴ δὲ, Θῆλυς ἔσα. " Fæminea vis, fæminea manus," vertente Cicerone: Et mox de seipso Hercules, ibid. ver. 1083, Θῆλυς εὐρημαί τάλας, " fæminata virtus occidit," vertente itidem Cicerone. Stultissimè igitur vocem hanc, Θηλύτεραι, ad sententiam minùs honestam hic detorfit Scholiastes, & apud Eustatium Porphyrius. Quod & ad rem, hoc in loco, ineptissimum est; & Hectori, viro in primis gravissimo, indignissimum; cùmque etiam de Suis loquatur, planè absurdissimum.

Ver. 521. Πῦρ μέγα καίωντων· φυλακὴ δ'] Interca vigilum excubiis obsidere portas, & mœnia cingere flammis.

Æn. IX, 159.

Ver. 524. Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὕγις, εἰρημένος ἔσω.] Sententia eà est, quam in Ver-

sione exhibui. Eustatius aliter accipit: Ὁ μὲν λόχος, ὃς νῦν εἰρημένος ἐστίν, ὕγις ἔσω. Καὶ συντέτακται μὲν καθ' Ἱπέρβατόν. — Τῆς δὲ λόχος, ὁ ἀπαρπύκτος καὶ ἀκολλήωτος. Verùm Hyperbata ista Homero, scriptori summe perspicuo, prorsus erant ignota.

Ver. 529. — ἡμέας αὐτὰς.] Pronunciabatur, ἡμᾶς αὐτὰς. Nam ἡμέας ultimam producit; ideòque contrahitur in ἡμᾶς. Alioqui contraheretur in ἡμῖς; sicuti βασιλέας, βασιλεῖς ἀληθείας, ἀληθεῖς.

Ver. 530. — σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες — ἐγείρομεν ὅξιν ἄρηα.] Istud σὺν τεύχεσι (propter adjunctam præpositionem) non refertur ad θωρηχθέντες, (vide ε, 737, & δ, 376, 388;) sed ad ἐγείρομεν ὅξιν ἄρηα. Quemadmodum & latinè dicitur, armis armari, non cum armis armari: è contrario, cum armis hostem aggredi, rectè dicitur. Vide suprâ ad α, 528, 529.

Y a

Ver.

- Μείνη ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὅτω
 Κείσεται ἐτήθεις, πολέες δ' αἶμφ' αὐτὸν ἐταῖροι,
 Ἥελίς ἀνιόντος ἐς αὖρον. Αἱ γὰρ ἐγὼν ὥς
 Εἴλω ἀθάνατος ἢ ἀγήρευς ἤματα πάντα,
 540 Τιοίμην δ' ὥς τίετ' Ἀθλῳαίη ἢ Ἀπόλλων,
 Ὡς νῦν ἡμέρη ἦδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
 Ὡς ἔκλωρ ἀγόρευ' ὅππῃ ᾗ Τρῶες κελεύσων.
 Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγῷ ἰδρώοντας,
 Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἄρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
 545 Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας ἢ ἴφια μῆλα
 Καρπαλίμως· οἶνον ᾗ μελίφρονα οἰνίζοντο,
 Στόν τ' ἐν μεγάρων, ἐπὶ ᾗ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
 Κνίσσιν δ' ἐν πεδίῳ ἄνεμοι φέρου ἔρπον ἔισω.
 Οἱ δ' ἔμεινα φρονέοντες, ἐπὶ πολέμοιο γεφύρῃ
 550 Εἶατο παννύχιοι πυρὰ δὲ σφισι καίετο πολλά.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐν ἔρπον ἄσπερ φαεινὴν ἀμφὶ σελιώτῃ
 Φαίνεται ἀραυρεπεία, ὅτε τ' ἐπλετο νύκτεμος αἰθήρ,
 Ἐκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαί, ἢ πρῶνες ἄκροι,

“Sustinuerit irruentem : sed in primis puto

“Jacebit vulneratus, multique circa ipsum socii,

“Sole orto cras. Utinam enim ego ita

“Sim immortalis & expers-senectutis per dies omnes,

540 “Et honorer sicut honoratur Minerva & Apollo,

“Ut jam dies hic malum feret Argivis.

Sic Hector concionatus est : Trojani autem acclamabant.

Illique equos quidem solvebant iugo sudantes,

Ligabantque capistris apud currus suos unusquisque :

545 Ex urbe autem adducebant boves & pingues oves

Properè ; vinumque suave afferebant,

Panemque ex domibus : & insuper ligna multa colligebant.

Nidorem autem ex campo venti ferebant ad Cælum usque.

Ipsi verò, multum elati, secundum bellicos ordines

550 Sedebant per-totam-noctem ; ignesque eis ardebant multi.

Sicut autem quando in cælo stellæ lucidam circa lunam

Apparent perdecoræ, quando utique est sine vento æther ;

Apparentque omnes speculæ, & cacumina summa,

Ver. 536.—ἐπερχόμενον· ἀλλ'] Quâ ratione, ἐπερχόμενον, hîc ultimam producat ; item, ἀρπυρπεία, ver. 552 ; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 539.—ἀθάνατος] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 543.—λῦσαν ὑπὸ ζυγῷ ἰδρώοντας.] Ζυγῷ ὑπάλυσαν, (ut ὑπάλυσας δισμῶν, α 401 ;) Loris subitis solutis expulsi sunt. Nam ætūd, ὑπὸ, non refertur ad ζυγῷ. Vide suprâ, ver. 504.

Ver. 547, 549.—ξύλα πολλὰ λέγοντα.—Οἱ δ' ἔμεινα] Barnesius ex Platonis Alciabiado secundo locum hunc quatuor versibus (non ineptis quidem illis, si fortè huc pertineant) authenticiorē edidit.

ξύλα πολλὰ λέγοντο

Ἐρπον δ' ἀθανάτοισι τελευτήσας ἐκατόμβας.

Κνίσσιν δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρου ἔρπον ἔισω

Ἡδίστην τῆς δ' ἐπὶ θεοὶ μάκαρες δαίοντο,

Οὐδ' ἐθέλον· μάλα γὰρ σφιν ἀπὸ χῆτος

Ἰλιος ἱρῶ,

Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς εὐμμελὶς Πριάμου.

Οἱ δ' ἔμεινα φρονέοντες.

Ver. 549.—ἐπὶ πολέμοιο γεφύρῃ] Al. γεφύραις, sive γεφύρῃς. Al. ἀπὸ πολέμου γεφύρας· ut suprâ, ver. 378. Quem locum vide ; itemque δ', 371.

Ver. 550. Εἶατο παννύχιοι πυρὰ δὲ σφισι καίετο πολλά.]

Collucent ignes ; noctem custodia ducit

Incensum. ————— cæc. IX, 166

Va

- Καὶ νάπαι· ἔρξανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγῃ ἄσπετος αἰθήρ,
 555 Πάντα δέ τ' εἶδε] ἄσπερ· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμνί·
 Τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἡδὲ Ξάνθοιο ῥοαίων,
 Τρώων καϊόνων πυρὸς φαίνεται Ἰλίοθι πόρῃ.
 Χίλι δ' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὸς καίετο· παρ' ᾧ ἐκάστω
 Εἶατο πυνθίκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
 560 Ἴπποι δ' ἐκ λυκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύεσθαι,
 Ἐσαότες παρ' ὄχεσφιν, εὐθρονον ἢ μίμνον.

Et saltus: cœlitus autem aperitur immensus æther,

- 555 Et omnia conspiciuntur astra; gaudetque porro animo pastor:

Ita tot, inter naves & Xanthi fluentia,

Trojanorum accendentium ignes apparebant Ilium ante.

Mille utique in campo ignes ardebant: ad singulos autem

Sedebant quinquageni viri, ad lumen ignis ardentis.

- 560 Equi verò hordeum album comedentes & avenas,

Stantes apud currus, pulchro-sedentem-in solio-auroram expectabant.

Ver. 554. — ἔρξανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγῃ ἄσπετος αἰθήρ] Elegantissima & planè mirifica descriptio. *Discissis subter & disjectis undique nubibus, aperuit se in immensum æther.*

Ver. 558. Χίλι δ' ἄρ' ἐν πεδίῳ] Notandum istud, ἄρ', singularem hîc vim habere in connectendâ sententiâ. “Tot ignes apparent: Utique mille in campo ignes.” &c. Tolle hanc particulam; perit continuò tota sententiæ venustas.

Ibid. — παρ' ᾧ ἐκάστω Εἶατο πυνθίκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.] Alii legunt, σέλα· Quod ferri potest. Quod autem addit Scholiastes; Τῷ ἐκάστω, συναπτεῖν τὸ σέλα· ἢ ἢ, παρ' ἐκάστω σέλα· καὶ φαντὶ τῷ πυρὸς· jejuna

est valdè, & inconcinna constructio. Cæterum meritò hîc *Popius Teraſsonum*, scriptorem Gallicum, negligentiae postulat; qui apud *Homerum* Trojanos cum Sociis non amplius decem fuisse millia contenderit, cum hîc liquidò dictum sit milites numero fuisse quinquagies mille.

Ver. 560. Ἴπποι δ']

— & religatos risè videbat

Carpere gramen equos — *Æn.* IX, 352.

Ver. 561. — εὐθρονον ἢ μίμνον.] Potuisset dicere, — ἱμμινον εὐθρονον ἢ. At longè venustior est *Spondæus* iste, ad longinquam auroræ expectationem, & spem arduam, noctisque impatientem.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ι΄.

Ἑπόθεσις τῆς Ι΄ ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΑΓαμέμνονος συμβαλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν, ἵσταναι τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενος γνώμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβαλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλεῖα πείπονται πρέσβεις. Καὶ δεηθεῖσιν ἀνείπεν αὐτοῖς Ἀχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

Α Λ Λ Η.

ΕΠαυλισαμένων τῶν πολεμίων, διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν, παρὰ τῷ ναυσάθρῳ, Ἀγαμέμνων ἀπηλπικῶς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνώμην, ἀποφεύγειν ἐπιβάντας τῶν νηῶν κελεύει τῆς Ἑλληνας. Διομήδης δὲ ἀνείπῃ, Νέστωρ παρὰ τὴν ἀμείβειν αὐτὸν. Προσίστησι δὲ τὰ λείποντα αὐτῷ τοῖς λόγοις, φύλακας κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τῆς ἀρίστης ἀθροίσαντα βελεύεσθαι μετ' αὐτῶν περὶ τῶν ἐπειγόντων. Πείθειται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τῆς ἀρίστης ἐστὶν, ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ Ἀγαμέμνονι συμβαλὼν τῶν καλλίστων γίνεσθαι, τῆς μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα κελεύων αὐτὸν ὀργῆς λαβέσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἐπείγοντα καιρὸν ἀρμυῶσασθαι, καὶ πρεσβεῖαν ὡς τὸν τοῦ Πηλέως ἀποστείλαι. Τοῦ δὲ βασιλέως καὶ δῶρα πολλὰ ὑποσχισαμένῳ δώσειν, καὶ κηδεσθὲν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίγνῃ πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ὃ, τε Ἰθάκης καὶ ὁ τοῦ Τελαμωνίου, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. Τῶν δὲ πρεσβέων ἐλθόντων, καὶ τὴν δέησιν ποιημένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας μνηυσάντων, καὶ τὴν ἐπειξὶν δηλώνων, ἀτεγχιῶν ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ εὖ ὅλως ἐνδιδούς πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εὐρίσκειται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῷ Ἀγαμέμνονι, τῶν δὲ δῶρων καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ τούτο Φοῖνιξ πείθειν αὐτὸν πειρᾶται, καὶ δακρύει τὴν παροῦσαν τῶν Ἑλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπάξων· καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομιμνήσκει τροφῆς· καὶ ὅτι ἐχρῆν, παραδείγματι τῷ κατὰ τὴν παλλακίδα χρώμενος, πάντα μητρὶ πείδεσθαι, δι' ἣν εἶπεν, αἰνίττεται· καὶ ὡς πρὸς αἰάγκην βοηθήσας, χωρὶς τιμῆς, μεταγνώσεται, τὴν Μελεάγρην μάχην καὶ Αἰτωλῶν διηγόμενος. Οὔτε δὲ Φοῖνιξ, πρεσβευτὴς εὐτυχής· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀπολυγχνεῖ. Οὔτε δὲ ὁ συγγενὴς αὐτὸν Αἴας ἐτρέψεν, ἐπιπλήσων τε, καὶ ἐκείνων, καὶ λοιδορέμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πείσαι· πειρώμενος. Ἀλλὰ Φοῖνικα μὲν παρ, ἑαυτῷ κατέχει Ἀχιλλεύς· Ὀδυσσεὺς δὲ, σὺν Αἴαντι, τὰ πρὸς τοῦ Ἀχιλλεῖως ἀποπρεσβεύεται τοῖς Ἕλλησιν. Ἐφ' οἷς Διομήδης καθάπτει μὲν Ἀχιλλεῖως, ὡς ἐ' δέοντως ἀμέτρῳ ὀργῇ σχολάζοι· τῆς δὲ ἀρίστης ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπιγραφαί.

* Ἀπόπειρα. Πρὸς εἰς, ἢ Λιταί.

* Vide Annot.
ad ver. 17.

* Ἄλλως.

Ἐξείση δ' Ἀχιλλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Ως οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιῆς
Θεωπεσίη ἔχε Φῦζα, Φόβος κρυόενλος ἑταίρη·

Πένθει δ' αἰτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.

Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρένετον ἰχθυόεντα,

5 Βορέης ἢ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,

Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κύμα κελαυνὸν

Κορβύει), πολλὸν ᾗ παρέξ ἄλλα φύκος ἔχουσαν·

Ὡς ἐδάϊζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν.

Ἀτρεΐδης δ' ἄχρ' ἰσχυρὸν βεβλημένος ἦτορ,

10 Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελόων,

I T A quidem Trojani custodias agebant : sed Achivos

Divinitus-immisſa agebat Fuga, Metus frigidi socia :

Luſtu vero intolerando ſauciati erant omnes fortiffimi.

Sicut autem venti duo pontum commovent piſcoſum,

5 Boreas & Zephyrus ; qui utique à Thraciâ ſpirant,

Advenientes repentino ; ſimulque & unda nigra

In acervum attollitur, multamque extra mare algam fundunt :

Sic ſcindebatur animus in peſtoribus Achivorum.

Atrides autem dolore magno ſauciatus cor,

10 Obibat, præcones canoros jubens,

Ver. 1. "Ως οἱ μὲν] " Nec poëtica modò, ſed
" oratoriâ virtute (Homerus) eminentiffimus.
" Nam, ut de laudibus, exhortationibus, con-
" ſolationibus taceam ; nonne vel *Nonus liber*,
" quo miſſa ad Achillem legatio contine-
" tur, — omnes litium ac conſiliorum
" explicat artes ? Affectus quidem vel illos
" mites, vel hos concitatos, nemo erit tam
" indoctus qui non in ſuâ poteſtate hunc
" auctorem habuiſſe fateatur." *Quintilian.*
lib. X, cap. 1. Καὶ ἐν αὐτῇ πρὸς εἰς, ποικί-
" λαις τέχναις ποιεῖ χρωμένους τὴν ῥήτορας· Ὁ
" μὲν γὰρ Ὀδυσσεύς &c. *Dionys. Halicarn.*
περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 20. Ubi totum
" harum orationum artificium retexitur & e-
" narratur. Ut & altero in Libro, qui inſcri-
" bitur *Τέχνη*, § 8 & 9.

Ver. 3. Πένθει δ' — ἄριστοι.] Οἱ μὲν ἄλ-
" λοι περὶ φυγῆς ἐπιμέλειαν ἐποιεῖντο· οἱ δ' ἄρι-
" στοι ἐν πένθει ἦσαν. *Schol. Viſtoriana ; ſc. ex*
Petri Viſtorii codice exſcripta.

Ver. 4. Ὡς δ' ἄνεμοι δύο — Ὡς ἐδάϊζετο
" θυμὸς.]

Adverſi rupto ceu quondam turbine venti
" Conſigunt Zephyrusque Notusque —.

Æn. II, 416.

Cæterum nodum hîc in ſcirpo quaſiverunt
" plerique, quibusnam affectibus duobus diftra-
" herentur Achivorum animi. *Porphyrus*
(quem ſecutus eſt *Scholiaſtes*), φόβον καὶ λύ-
" πην intelligit : *Quæſt. Homeric. 5. Sch. Viſto-*
rian. ἐκπλήξιν τῶν παρόντων καὶ δέος τῶν μελ-
" λόντων. Alii ibidem memorati, Ζηὸς τε νόον,
" καὶ Τρῶας ἀγαυούς. Admodum invenuſſe
" omnes. Unus rem acu tetigit *Euſtathius* :
" Δαΐζονται, ὃ ἑστὶ μερίζονται βολαῖς, εἴτε μένειν,
" εἴτε οὐ γέιν χρεῶν· ſugeréntne an permanerent ;
" id ſcilicet in dubio erat.

Ver. 5. Βορέης καὶ Ζέφυρος.] *Porphyrus*
(*Quæſt. Homeric. 5.*) ſcriptum eſt, Βόρρης.
" Quomodo Βορέης ſcilicet pronuncabatur.

Ibid. — τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον.] Eo
" nimirum in pelago, cui & ab Aquilonis &
" ab Occidentis partibus adiacebat *Thracia* pro-
" celloſa. Vide *Strabon. lib. I, pag. 49.*

Ver. 9. — ἄχρ' ἰσχυρὸν βεβλημένος.]
" Quâ ratione, ἄχρ', hîc ultimam producat ;
" item ὑπερμυήϊ, ver. 23 ; & πάλιν, ver. 56 ;
" vide ſuprà ad 4, 51. Porro alii hîc legunt,
" βεβλημένος.

Ver.

- Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκων ἄνδρες ἑκάστον,
 Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς ᾧ μὴ πρώτοισι πονεῖτο.
 Ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 Ἰσατο δακρυχέων, ὥς κ' ἡνὶ μελάνυδρι,
 15 ἢ τε κατ' αἰγίλιπτον πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
 ὧς ὁ βαρυσενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδωκε βαρεῖη·
 Σχέτλιος, ὃς πρὶν μὲν μοι ὑπέχετο ἢ κατένδυσεν,
 20 Ἴλιον ἐκπέρσαι· εὐτείχεον δ' ὀπυνέεσθαι.
 Νῦν ᾧ κακῶ ἀπάτλῳ βελδύσατο, καί με κελεύει
 Δυσκλέα, Ἀργεὺς ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολλῶ ὤλεσά λαόν.
 Οὕτω πᾶσι μέλλει ὑπερμυθεῖ φίλον εἶναι,
 ὅς δ' ἡ πολλὰν πολίων κατέλυσε κάρηνα,
 25 ἢ δ' ἔτι ἢ λύσει· τῷ γὰρ κρείττος ἐστὶ μέγιστον.
 Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες,
 Φύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν·
 Οὐ γὰρ ἔτι Τροίῳ αἰρήσομεν εὐρυάγχαν.
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἐπεὶ πάντες αἰκλῶ ἐγέροντο διωπῇ,

Nominatim ad concionem vocare virum unumquemque,
 Minimè autem clamare: ipseque inter primos laborabat.
 Sedebant porro in concione tristes: Agamemnon autem
 Surrexit lachrymas-fundens, ceu fons aquis niger,

- 15 Qui utique ab excelsâ petrâ nigram fundit aquam:
 Sic ille graviter suspirans verba Argivis fecit;
 "O amici, Argivorum ductores, & principes,
 "Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi:
 "Infestus, qui antea quidem mihi promisit & annuit,
 20 "Illo exciso bene-munito rediturum;
 "Nunc verò malam fraudem struxit, & me jubet
 "Ingloriam, Argos redire, postquam multum perdidit populum.
 "Ita scilicet Jovi erit præpotenti placitum,
 "Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
 25 "Atque adhuc demolietur, hujus enim potentia est maxîma.
 "Verùm agite, ut ego dixero, pareamus omnes;
 "Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
 "Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
 Sic dixit; illi vero omnes taciti facti sunt silentio;

Ver. 11. Κλήδην—ἀνδρα ἑκάστον, Μηδὲ βοᾶν.] Ἐκάστον, scilicet τῶν Ἑκατόνων. Et μὴ βοᾶν, nē vel Hostes, vel etiam Sui, quantum trepidaretur, intelligerent. Ut rectè Schol. Victorian. Κατ' ὄψιν τὰς ἀρίστους συναγαγεῖν, ἵνα μὴ ἑκπύσα γέννηται τοῖς πολεμίοις τὰ φρασσομένα· ἢ καὶ πρὸς τὸ μὴ παραΐσται τὰς οἰκίας.

Ver. 14. Ἰσατο δακρυχέων]

Multa gemens, largoque humectat flumine vultum.

Αἰν. I, 469.

Ver. 17. ὦ φίλοι,] Eadem oratione supra usus est Agamemnon ad tentandos Suorum

animos, lib. β', 110, &c. Unde & hic liber nonus inscribitur, Ἀποπύρρα.

Ver. 18. Ζεὺς με μέγα.] Vide supra ad β', 111. Cæterum Schol. Victorian. hīc legendum volunt, σὺν τῷ σ', τὸ "μέγα."

Ver. 19.—πρὶν μὲν μοι ὑπέχετο] Τίπτε μὲν, — ὅτε τὸν ὄντιον ἐπεμύλεν (β' 12:) ἐκεῖ δὲ, πρὶν, διὰ τὸ, "Ἀσραπίαν ἐπιδέξαται," (β', 350, 353.) Schol. Victorian.

Ver. 20.—ἀποπύρρα.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 25.—καὶ λύσει.] Vide supra ad β', 118.

Ver. 29.—αἰκλῶ ἐγέροντο σιωπῇ.] Vide supra ad γ', 95.

Ver.

- 30 Δῖω δ' ἄνεω ἦσαν τετιηότες ἦες Ἀχαιῶν
 Ὅψ' ἔ δὴ μετέειπε βολὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Ἀτρεΐδῃ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ὠφραδέοντι,
 ἥ θ' ἔμεις ἐσιν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δ' ἢ μή τι χολωθῆς.
 Ἀλλ' ἔμιν μοι πρῶτον ὀνειδίσας ἐν Δαναοῖσι,
 35 Φᾶς ἔμην ἀπτόλεμον ἢ ἀνάλκιδά· ταῦτα δ' ἑπείνα
 ἴσασ' Ἀργείων ἡμὲν νέοι, ἡ δὲ γέροντες·
 Σοὶ δ' Ἀλκονδία δῶκε Κρόνυς παῖς αἰκυλομήτεω·
 Σκῆπτρῳ μὲν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
 Ἀλλ' ἔμιν δ' ἔτοι δῶκεν, ὅ, τε κρείττος ἐστὶ μέγιστον.
 40 Δαιμόνι, ἔτω περ μάλα ἔλπεαι ἦες Ἀχαιῶν
 Ἀπολέμεναι τ' ἔμηναι ἢ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις·
 εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυτο, ὥς τε νέεσθαι,
 ἔρχεο· πᾶρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι αἴχῃ θαλάσσης
 ἔσασ', αἷ τοι ἐποντο Μυκλήνῃθεν μάλα πολλαί·
 45 Ἀλλ' ἄλλοι μὲν εἰσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
 εἰσέκε περ Τροίην Διὰ πέρσομην· εἰ δ' ἢ καὶ αὐτοί,
 Φωγόντων σὺ νηυσὶ φίλῳ ἐς πατρίδα γαίαν·
 Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθέnelός τε, μαχησόμεθ', εἰσέκε τέκμων

- 30 Diū autem muti erant tristes filii Achivorum:
 Tandem verò inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes;
 "Atrida tibi primùm adversabor inconsultè-loquenti,
 "Quâ fas est, ô rex, in concione: tu verò ne irascaris.
 "De fortitudine quidem mihi primùm convitium-fecisti inter Danaos,
 35 "Dicens me esse imbellem & fortitudinis-expertem: Hæc autem omnia
 "Sciunt Argivorum & juvenes & fenes.
 "Tibi vero ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti:
 "Sceptro quidem tibi dedit honerari supra omnes;
 "Virtutem autem non dedit, quod utique imperium est maximum
 40 "Bone vir, itâne planè credis filios Achivorum
 "Imbellesque esse & fortitudinis-expertes, ut dicis?
 "Utique, si tibi ipsi animus properat ad redeundum,
 "Abi: pater tibi via, navesque tibi prope mare
 "Stant, quæ te secutæ sunt Mycenis valde multæ:
 45 "At alii manebunt comantes Achivi,
 "Donec Trojam everterimus; Quòd si & ipsi volunt,
 "Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram:
 "Nos verò, ego Sthenelusque, pugnabimus; donec finem

Ver. 30. Δὶω δ' ἄνεω ἦσαν.] Οὐτε γὰρ μέ-
 νοιτες, χρηστὴν ἔχον ἐλπίδα· ὅτε φεύγειν εὐκλείας
 ἔχοντο. Schol. Victorian.

Ver. 31. —βοῶν ἀγαθός.] Vide suprâ ad
 β', 408.

Ver. 32. Ἀτρεΐδῃ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι.]
 Dicam equidem, licet arma mihi mor-
 temque minetur. Æn. XI, 348.

Cæterum totum hujus loci artificium rexit
 & singulatim enarrat Dionys. Halicarn. in
 libro qui inscribitur Τέχνη, § 8 & 9; quem
 vide.

Ver. 34. Ἀλλ' ἔμιν μοι πρῶτον ὀνειδίσας.]

Nempe in δ', 370 &c. Vide autem & ad
 δ', 401. Porro Schol. Victorian. hîc legunt,
 πρῶτος. De prosodiâ autem vocis, ὀνειδι-
 σας; vide suprâ ad α', 140.

Ver. 40. Δαιμόνι.] Vide suprâ ad β', 190.

Ver. 42. —ἐπίσσυται.] Vide suprâ ad γ',
 260.

Ver. 46. —εἰ δὲ καὶ αὐτοί, Φωγόντων.]
 Elegantissima Apostrophe. Κομματικῶς δὲ
 εἰπὶ, μιμνήμενος τὸν θυμώμενον. Schol. Victo-
 rian.

Ver. 48. —ἐγὼ Σθέnelός τε.] Quantâ
 hîc cum arte Sthenelum collaudat, & προσ-
 ηχημένον!

- Ἰλῖς εὐρωμένη· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλασθαι.
 50 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' αὖτις πάντες Ἰππίαχον χεῖρ' Ἀχαιῶν,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 τοῖσι δ' ἀνισάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
 Τυδείδῃ, πέρα μὲν πολέμῳ ἐνὶ καρτερὸς ἔσσι,
 Καὶ βελῇ μὲν πάντας ὁμήλικας ἔπλετο ἄριστος.
 55 Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόασε, ὅσσοι Ἀχαιοί,
 Οὔδε πάλιν ἐρέει· αἰτάρ' εἰ τέλος ἴκεο μύθων.
 Ἡ μὲν γὰρ νέος ἔσσι, ἐμὸς δὲ καὶ παῖς εἴης
 Ὀπλότερος γυνεῖφιν, αἰτάρ' πεπνυμένα βάζεις
 Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ καὶ μοῖραν ἔειπες.
 60 Ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σέο γεραίτερος εὐχομαι εἶναι,
 Ἐξείπω, καὶ πάντα διῆξομαι· εἰ δέ κέ τις μοι
 Μῦθον ἀτιμήσει, εἰδὲ κρείων Ἀγαμέμνων·
 Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέσιός ἐστιν ἐκείνος,
 Ὃς πολέμῳ ἔρχε' Ἰπιδημῖς, ὀκρυόεντος.

“ Ilii invenerimus : favente enim Deo venimus.

- 50 Sic dixit : Atque omnes acclamârunt filii Achivorum,
 Orationem admirati Diomedis equum-domitoris.

Inter eos autem surgens locutus est eques Nestor ;

“ Tydide, eximiè quidem in pugnâ fortis es,

“ Et consilio inter omnes æquales es optimus.

- 55 “ Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot sunt Achivi,

“ Neque contra dixerit : sed non ad finem pervenisti consiliorum.

“ Utique juvenis es, meus verò etiam filius esse posses

“ Minimus natus ; & tamen prudentia loqueris

“ Argivorum regibus, quoniam rectè dixisti.

- 60 “ Verùm age ; ego, qui te senior glorior esse,

“ Eloquar, & omnia persequar : neque aliquis mihi

“ Sermonem improbaverit, ne quidem rex Agamemnon.

“ Sine-tribu, sine-lege, sine-lare est ille,

“ Quisquis bellum amat intestinum, horrendum.

νεχυράζει ! Ita fere Cæsar : “ Quod si præte-
 rea nemo sequatur, tamen Se cum solâ de-
 cimâ legione (contra Germanos) iturum, de
 quâ non dubitaret ; sibi que eam prætoriam
 cohortem futuram.” De bello Gallico,
 lib. I, § 40 ; al. 31. Et : “ An, me deleto,
 non animadvertetis decem habere legiones
 populum Romanum, quæ non solum vobis
 obfistere, sed etiam cælum diruere possint ?”
 De bello Hispanico, § ult.

Ver. 49.—εἰλήλασθαι] Vide suprâ ad
 α', 37.

Ver. 52.—ἱππότα] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 53. Τυδείδῃ, περί μὲν] Vide suprâ ad
 α', 249. Cæterum de hujus orationis arte
 Rhetoricâ, vide enarrationem Dionysii Ha-
 læarn. in libro qui inscribitur Τέχνη, § 8.

Scis ut te cunctis unam.—

Præstulerim.—Æn. XII, 143.

Ver. 55. Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσειται,—
 αἰτάρ' εἰ τέλος.] Ἐνίοις δὲ καὶ συναναπλήρων
 μετα' εὐφημίας τὸ ἐλλείπον' ὡς ὁ Νέστωρ· “ Οὐ-

“ τις τοι τὸν μῦθον” &c. Plutarch. Εἰ προ-
 βυτέρῳ πολιτευτέον.

Ver. 58.—πεπνυμένα βάζεις Ἀργίων βα-
 σιλῆας.] Βάζεις πρὸς τοὺς βασιλεῖς. Eustath.
 Παρὰ πάντας τοὺς βασιλεῖς. Schol.

Ver. 63. Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέσιος.] E
 patriâ, è tribu, è familiâ omni eiectus. “ Nam

“ nec privatos Focos, nec publicas Legei vi-

“ detur, nec Libertatis jura cara haberi ;

“ quem Discordiæ, quem Cædes civium, quem

“ Bellum civile deletat.” Cicerò, Philipp.

13. “ Οτι τῶν φύσει ἢ πόλις ἐστὶ, καὶ οτι ἀν-

θρώπος φύσει πολιτικὸν ζῶον· καὶ ὁ ἀπολις διὰ

φύσιν, καὶ οὐ διὰ τύχην, ἥτοι φαῦλός ἐστιν, ἢ

κρείττων ἢ ἀνθρώπος· ὥσπερ καὶ ὁ ὑφ' Ὀμήρου

λοιδορηθεὶς, “ ἀφρήτωρ ἀθέμιστος, ἀνέσιος.”

Aristot. de Republ. lib. I, cap. 2.

—perjurus erit, sine gente, cruentus

Sanguine fraterno, fugitivus.—

Horat. Serm. II, 5, 15.

Ver. 64. Ὃς πολέμῳ ἔραται ἱπιδημῖν.]

Videtur

- 65 ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν περὶ θάμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρυπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες, ἃ ἑκάστοι
 Λεξάσθων παρὰ τὰ φρονόρυκλιν τείχεσσι ἐκτός.
 Κέροισιν μὲν ταῦτ' ὑπιδέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Ἀτρεΐδῃ, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατος ἔοσι·
- 70 Δαίνυ δαῖτα γέρεσιν· ἔοικέ τοι, ἔπειτα αἰεκές.
 Πλεῖαί τοι οἶν κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
 Ἡμάτια Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγασσι.
 Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίῃ, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
 Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεις, ὅς κεν ἀρίστῳ
- 75 Βελῶ βελύσῃ· μάλα δ' ἡρεῶ πάντας Ἀχαιῆς
 Ἑσθλῆς ἢ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγυῖθι νηῶν
 Καίεσιν πυρρὰ πολλά· τίς ἂν τὰδε γηθήσει;
 Νύξ δ' ἡδ' ἡδ' ἀφ' ἡμέρας σφατὸν, ἡδ' αἰώσει.

- 65 "Verum enimvero nunc quidem pareamus nocti nigræ,
 "Cœnasque instruamus: custodes autem quique
 "Incubent ad fossam quam fodimus murum extra.
 "Juvenibus quidem hæc præcipio; at deinde
 "Atreida, tu quidem incipias: tu enim supremus es:
 70 "Præbe convivium senibus: decet te, nequaquam est indecorum.
 "Plena sunt tibi vino tentoria, quod naves Achivorum
 "Quotidianæ ex Thraciâ per latum pontum advehunt.
 "Omnis tibi adest ad-excipiendum-apparatus; multisque imperas.
 "Multis autem congregatis, illi obsequaris, qui optimum
 75 "Consilium dederit: valde enim opus est omnibus Græcis consilio
 "Bono & prudenti; quoniam hostes prope naves
 "Accendunt ignes multos: Quis in his lætetur?
 "Nox autem hæc vel disperdet exercitum, vel fervabit.

Videtur hic nonnullis, *Achillem* perfringere. At multo rectius *Dionysius Halicarn.* ὡς διὰ κοινου δόγματος, καθαρπτόμενος τοῦ Ἀγαμέμνονος· libro *suprà citata*. Ita enim *infra ver.* 109, 110, *Agamemnoni* vitio vertit Nestor, quod Achillem, Achivorum fortissimum, non honorasset.

Ver. 66. — ἐφοπλισόμεσθα] Vide *suprà ad α', 140.*

Ibid. — φυλακτῆρες.] *Aristarchus* legit φυλακτῆρας.

Ver. 67. Λεξάσθων.] Δυῖκόν ῥῆμα, τὸ λεξάσθων, συντίταται (inquit *Eustathius*) ὀνόματι πληθυντικῷ. Quod absurdum est, nisi quum de *duobus* sermo sit; ut fuse ostendimus *suprà ad α', 566*; & *ad β', 288*. Quare aut contractum erit λεξάσθων ex λεξάσθωσαν; aut eò scilicet spectabat Nestor, ut in stationibus singulis milites in vigiliâ manerent bini.

Ibid. — παρὰ τὰ φρονόρυκλιν τείχεσσι ἐκτός.] Ἐσθλῆς τῆς τὰ φρον. *Schol. Victor.* Rectè. Ita enim *infra, ver.* 87; — μέσον τὰ φρον καὶ τείχεσσι ἵζον ἰόντες.

Ver. 69. — βασιλεύτατος.] *Al.* βασιλευτέρως.

Ver. 70. Δαίνυ δαῖτα γέρεσιν.] Ἰνα μὴ διαβάλλειν δοκῇ τὸν Ἀγαμέμνονα πρὸς τὸν Πηλεῖδα, ὡς ἀμαρτάνοντα καὶ χρησάμενον ὀργῇ. *Plutarch.* de audiendis Poëtis. Item, *Symposium.* lib. VII, Qu. 9. Cæterum de *Profodiâ* vocis, δαίνυ, vide *suprà ad γ', 260*. Rectè hanc ad rem citat *Barnesius* ex *Aristophane*;

Στόρνυ τέ μοι καὶ τῇδε κερίδιον λέχος.

Item ex Euripide;

"Ομνυ' σὺ δ' ἔξαρχ' ὄρκον, ὅστις εὐσεβέης.

Irbig. in *Taur.* 743.

Quibus adde;

"Ομνυ' πέδον γῆς, πατέρα δ' ἄλιον πατρός.
Medea, 746.

"Ομνυ' μι γαῖαν. λαμπρὸν ἡλίου τε φῶς.
Ibid. 752.

Et similia passim. Nam in his, nullus unquam est licentiæ locus.

Ver. 75. — ἡρεῶ.] Pronunciabatur, ἡρεῶ. Vide autem *infra ad κ', 43*.

Ver. 77. Καίεσιν] *Al.* καίουσιν. Quod perinde est. Vide *ad α', 51*.

Ibid. — τίς ἂν τὰδε γηθήσει;] Vide *suprà ad α', 330*.

Ver.

- “Ὡς ἔφαθ’· οἱ δ’ ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἤδ’ ὀπιθόντο.
 80 Ἐκ τῇ φυλακῇρες σὺν τείχεσιν ἑσέυοντο,
 Ἀμφὶ τε Νεστωρίδῳ Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
 Ἡδ’ ἀμφ’ Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμῳ υἱᾶς Ἀρης,
 Ἀμφὶ τε Μηριόλῳ, Ἀφαιρῆά τε, Διήφυρόν τε,
 Ἡδ’ ἀμφὶ Κρείοντος υἱόν, Λυκομήδεα δῖον.
 85 Ἐπὶ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν τῷ ἑκάστῳ
 Κῆροι ἄμ’ ἔειχον, δολίχ’ ἔλχεα χερσὶν ἔχοντες·
 Καδδὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἵζον ἰόντες·
 Ἐνθάδε πῦρ κήαντο, τίθεντο τῷ δόρυπον ἑκάστος.
 Ἀτρεΐδης τῷ γέροντι ἀολλέας ἦλθ’ Ἀχαιῶν
 90 Ἐς κλισίῳ, πρὸ δὲ σφί τιθεὶ μνησικέα δαῖτα·
 Οἱ δ’ ἐπ’ ὀνείαδ’ ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ὁ γέρον πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
 Νέστωρ, ὃ καὶ πρόοθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 95 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἀτρεΐδη, κύδιζε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ’ ἄρξομαι ἕνεκα πολλῶν
 Λαῶν ἑσσι ἄναξ, καὶ τοι Ζεὺς ἐγκυάλιξε

Sic dixit; illi vero eum libenter & audierunt & obsecuti sunt.

- 80 Ac custodes cum armis properè-exierunt,
Nempe Nestoridesque Thrasymedes, pastor populorum,
Et Ascalaphus & Ialmenus filii Martis,
Merionesque, Aphareusque, Deïpyrusque,
Et Creontis filius Lycomedes nobilis.
 85 Septem erant duces custodum, centeni vero cum singulis
Juvenes ordine-ibant, longas hastas manibus tenentes;
Atque in medio fossæ & muri sedebant profecti:
Ibi ignem accenderunt, apposueruntque cœnam unusquisque.
Atrides autem proceres frequentes duxit Achivorum
 90 *In tentorium; ipsisque apposuit gratum-animo convivium:*
Hi autem ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Ac postquam potûs & cibi desiderium exemissent,
Illis senex omnium-primus texere cœpit consilium
Nestor, cujus & antea optimum apparuerat consilium:
 95 *Qui ipsis cordatus concionatus est & dixit;*
 “Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 “In te quidem finiam, à te autem incipiam; quoniam multorum
 “Populorum es rex, & tibi Jupiter in-manus-dedit

Ver. 81. Ἀμφὶ τε Νεστωρίδῳ] De hujus lo-
 quendi ratione, vide suprâ ad γ', 146.

Ver. 85. Ἐπὶ ἔσαν—, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ]
 Bis septem Rutuli, muros qui milite ser-
 vent,

Delecti; ast illos centeni quemque se-
 quuntur,
 Purpurei cristis juvenes, auroque corusci.

Æt. IX, 161.

Ver. 94. —ἀρίστη φαίνετο βουλή.]

—potior sententia visa est. *Æt. IV. 287.*

Ver. 95. Ὅς σφιν] Ita rectè edidit *Barnab.*
us, Stephanus, aliiq; permulti, Ὅ σφιν. Malè.
Ver. 97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι]
 A Te principium, Tibi desinet.

Virg. Ecl. VIII. 11.

Primâ dicte mihi, summâ dicende Ca-
 mœnâ.

Horat. Epist. I, 1, 1.

Ἀρχόμενοι δὲ Λίγον καὶ λήγοντες καλέουσι.

Hesiod.
Γα.

- Σκῆπτρόν τ', ἡδὲ Θέμισας, ἵνα σφίσι βεβλήηθαι.
 100 Τῷ σε χρὴ πᾶσι μὲν φάσθ' ἔπος, ἡδ' ἐπακῆσαι,
 Κρηῖναι ᾗ ἢ ἄλλω, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
 Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξε', ὅ, τίς κεν ἀρχῇ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τῷδε νοήσει,
 105 Οἷον ἐγὼ νοέω, ἡμὲν πάλαι, ἡδ' ἔτι καὶ νῦν,
 Ἐξέτι τῷ, ὅτε, διογήμες, Βρισηίδα κέρει
 Χωομένε· Ἀχιλλῆος ἔβης κλισίῃθεν ἀπέργες·
 Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
 Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ ᾗ σὼ μεγαλήτορι θυμῷ
 110 Εἶξας, ἄνδρες Φέρεισον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
 Ἠτίμησας· ἐλὼν γδ' ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 Φραζώμεοθ', ὥς κέν μιν ἀρεοσάμενοι πεπίθοιμεν
 Δώροισιν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσι τε μελιχίοισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 115 ὦ γέρον, ἔ τι ψῶδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·

“ Sceptrumque, & jura ; ut ipfis consulas.

- 100 “ Ideo te oportet supra omnes & dicere sententiam, & audire,
 “ Perficere etiam & alterius consilium, quum aliquem animus jufferit
 “ Dicere in bonum : penes te autem erit quicquid optimum-vifum-fuerit.
 “ At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
 “ Non enim quis sententiam alius meliorem hanc excogitaverit,
 105 “ Qualem ego sentio, & olim, & etiam nunc,
 “ Ex eo tempore, quando generose, Briseida puellam
 “ Irati Achillis abiisti à tentorio auferens :
 “ Nequaquam secundum nostram quidem sententiam : valde enim tibi ego
 “ Multis dissuadebam : tu autem tuo magno animo
 110 “ Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honorârunt,
 “ Contumeliâ-affecisti ; ereptum enim habes præmium : verum etiam & nunc
 “ Deliberemus, quomodo ipsum placantes flectamus
 “ Donisque placidis, verbisque blandis.
 Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon :
 115 “ O senex, neutiquam mentitus mea errata enumerâsti :

Ver. 99. Σκῆπτρόν τ' ἡδὲ Θέμισας.] Σκῆπτρον, διὰ τὸ κράτος· Θέμισας, διὰ τὸ δίκαιον· ὅπως γὰρ εἶχον γραπτὰς νόμους. Schol. Vissorian.

Ver. 102.—σέο δ' ἔξεταί, ὅ, τίς κεν ἀρχῇ.] Τὸ τῶν λόγων κατόρθωμα, σὺν ἔσαι· εἰς σὺ γὰρ ἀνενεχθήσεται, ὅ, τι ἂν κρατὴ καὶ συμφέρειν.—Ο δῆποτε τῆς παραινέσεως προσωπεῖον καὶ επικρατυθῆ, ἐκ οὗ γίνεταί. Καὶ ἀλλαχῇ, (Odyss. λ', 345,) —“ ἐν τῷδ' “ ἔχεται ἔργον τε ἔπος τι.” Schol. Vulg. & Vissorian.

Ver. 104. Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα] Vide supra ad α', 249, 260 ; & ad β', 372. Cæterum alii hîc legunt, νόον ἄλλον.

Ver. 106.—διογήμες.] Al. διογενεῖς. Ut referatur scilicet ad Ἀχιλλῆος. Quod est hoc in loco minùs venustum.

Ver. 109.—σὺ δὲ σὼ μεγαλήτορι θυμῷ Εἶξας.] Διξίως ὑπέλαξε τὰ ὀνόματα τῆν αὐ-

θάδειαν μεγαλοφροσύνην καλῶν· καὶ τὸ προσωπεῖον, εἶξας, λέγων. Schol. Vissorian. Φίλος ἐπιεικής—ἐπαίνο μάλλον ἢ ψόγῳ χαίρει πρὸς ἐπανόρθωσιν ἥθους χρώμενος. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο ποιεῖ τὸν παρρησιαζόμενον ἥμισυ λυπεῖν καὶ μάλα διαπραυῖναι, ἢ—μετ' εὐνοίας προσφέρεισθαι τοῖς ἀμαρτάνουσιν. Ὅθεν ἤτε ἀρνημέτους δὴ πικρῶς ἐξελέγχειν, ἢτε κωλύειν ἀπολογημέτους, ἀλλὰ καὶ προφασίς εὐσχήμονας ἀμωσγέπως συνεκπορίζειν, καὶ τῆς χειρόνος αἰτίας ἀφισαμένους, αὐτὸν ἐνδιδόναι μετρώτερον· ὥς—πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ Νέστωρ, “ σὺ δὲ σὼ “ μεγαλήτορι θυμῷ Εἶξας.” Ἡθικώτερον γὰρ οἶμαι, τὸ ὑδίκησας καὶ ὑποχρημόνησας ὅς. Plutarch. de Adul. & Amici discrim.

Ver. 110.—ἀθάνατοι.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 115.—ἔ τι ψῶδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.]

Ἀσάμῳ, ἔδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
 Λαῶν ἐσιν ἀνὴρ, ὄντε Ζεὺς κῆρ Φιλήσῃ.
 Ὡς νῦν τῷτον ἔτισε, δάμασε ᾗ λαὸν Ἀχαιῶν.
 Ἀλλ' ἐπεὶ Ἀσάμῳ, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
 120 Ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι ἄποινα·
 Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ ὀνομήνω,
 Ἐπὶ ἀπύρῃσι τρίποδας, δέκα δ' ἡ χρυσοῖο τάλαντα,
 Αἰθώνας δ' ἡ λέβητας ἑξήκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
 Πηγῆς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.

“ Peccavi, neque ipse nego; multarum nempe instar
 “ Copiarum est vir, quem Jupiter ex-animo dilexerit.
 “ Sicut nunc hunc honoravit, domuitque populum Achivorum.
 “ Verum quoniam peccavi, animo lævo oblectatus,
 120 “ Iterum volo placare, dareque ingentia dona:
 “ Vobis autem coram omnibus inclyta dona nominabo,
 “ Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
 “ Splendidisque lebetes viginti, duodecimque equos
 “ Validos, in-cursu victores, qui præmia pedibus reportarunt.

τέλεξας.] “Εἰς δὲ, inquit Eustathius, τὸ “ ψεύ-
 “ δος” μὲν ἐπὶ ῥηματικῶν, ἀντὶ τοῦ, ψευδῶς·
 εἰ μή τις ἴσως ἐθέλει εἰπεῖν ἐν τῷ, “ οὐτι ψεύ-
 “ δος”· ἔτα ἐπ' αὐτῶν ἀσυνδέτως κατ' ἑλλειψιν
 τὸ ἐφεξῆς· ἵνα λέγη κομμητικῶς, “ ὥτι ψεύ-
 “ δος ἐστὶν ὧν ἐξηγήθησας· ἐμὰς αὐτὰς κα-
 “ τέλεξας.” Minus peritè, ut mihi quidem
 videtur. Quid enim inveniunt, aut magis
 hiulcè dici potuisset? Reverà illud, ψεύδους,
 hoc in loco est, κατὰ ψεύδους· cuius contra-
 rium est, κατ' ἀλήθειαν, vel, πρὸς ἀλήθειαν.

Ver. 116. Ἀσάμῳ.] Verbum hoc ficti-
 tium & abnorme, ἄ in primis syllabis utram-
 que habet ancipitem. Quod in hoc verbo
 (credo) est singulare. Fortè tamen huius
 rei ratio ex eâ petenda erit analogiâ, quâ
 analogiâ dicitur Κρονίωνος & Κρονίωνος, τεθνή-
 στος & τεθνήστος, μῆτιρος & μετίωρος, λαὸς &
 λαὸς, βασιλῆος & βασιλείως, βασιλῆα & βα-
 σιλιᾶ, Ἀχιλλῆα & Ἀχιλλεῖα, &c.

Ibid. — ἀντί νυ πολλῶν.] Notandum
 quàm non supervacaneum hîc sit istud νυ,
 sed eandem ferè vim habeat ac Latinum
 nempe.

Ver. 119. Ἀλλ' ἐπεὶ Ἀσάμῳ.] Vide suprâ
 ad ver. 116. Item ad β', 111.

Ibid. — φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, Ἄψ'
 ἐθέλω ἀρέσαι.] Οὕτω δὲ τὰ ἐπὶ ταῦτα προη-
 γήκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς,

Ἀλλ' ἐπεὶ Ἀσάμῳ, φρεσὶ λευγαλέῃσι πι-
 θήσας,

Ἡ οἶνος μεθύων, ἢ μ' ἐβλάψαν θεοὶ ἄλλοι,

Ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι. — A benæus, lib. I, c. 9.
 Barnesius verbum istud alterum inferendum
 potius contendit (ubi & Eustathius ejusdem
 meminit) infrâ in lib. τ', post vers. 137:

Ἀλλ' ἐπεὶ Ἀσάμῳ, (καὶ μιν φρένας ἐξέλετο
 Ζεὺς.)

Ἡ οἶνος μεθύων, ἢ μ' ἐβλάψαν θεοὶ ἄλλοι,

Ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι.

Sed neutro in loco satis aptè cohæret versus
 iste. Nam priore in loco, ubi Jovis men-
 tio non fit, non rectè inferitur istud θεοὶ
 ἄλλοι. Et posteriore in loco, non satis aptè
 apponitur istud οἶνος μεθύων, nisi Parenthesi
 inclusa dempseris; quæ tamen si dempseris,
 jam non ampliùs cohærebit alterum istud
 θεοὶ ἄλλοι.

Ver. 120. — δόμεναί τ' ἀπερείσι ἄποι-
 να.] ἵνα μὴ, σμικροφυχίας ἕνεκα, δεκῇ τὸν
 στρατὸν ἀποστρεφῆν συμμάχιας. Schol. Vistorian.
 Τῆς Βρισηίδος τὴν ἀφαίρῃσιν εἰς τὴν Ἄσπην (su-
 πρὰ ver. 18) ἀναφέρων ὁ Ἀγαμέμνων, ὁμοίως
 “ ἄψ' ἐθέλει ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι ἄ-
 “ ποίνα.” Καί γὰρ τὸ δέσθαι, τοῦ μὴ κα-
 ταφρονούντος ἐστὶ καὶ ταπεινὸς φανείσθαι ἀδική-
 σας, ἔλυσε τὴν τῆς ὀλιγαρίας δόξαν. Plutarch.
 περὶ ἀσπρησίας.

Ver. 121. Ὑμῖν] Al. Ἡμῖν.

Ver. 122. — ἀπύρους τρίποδας — Αἰθώ-
 νας δὲ λέβητας.]

Bina dabo argento perfecta, atque aspera
 signis,

Pocula: —

Et tripodas geminos; auri duo magna
 talenta. Æn. IX, 263.

Ἀπύρους, πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐμπυρῖστων αἰ-
 θώνας δὲ, τὴς εἰς πῦρ βαλλομένης. Schol.
 Vistorian. Ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τρι-
 πόδων, ἃς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινε ἀμφο-
 τέρους. — Τρίπους χαλκῆς — ὧν νῦν λέβητα
 καλεῖται. Οὗτοι δ' ἦσαν οἱ μὲν ἀπύροι, εἰς ἃς
 τὸν οἶνον ἐξικεράνουν· οἱ δὲ λοιποὶ, ἐν οἷς τὸ
 ὕδωρ ἐθέρμαινον, καὶ ἐμπυρῖσται. Aibæus,
 lib. II, c. 2.

Ver. 124. — οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.]
 Οὐκ ἐν Πελοποννήσῳ ἦσαν οἱ ἵπποι ἡγωνισμένοι·
 εἶν γὰρ ἀνὴρ ἡδὴ γέροντες· ἀλλ' ἐν Ἰλίου πενιχέ-
 κασιν, ἐπιταφίως ἀγῶνας ἀγωνιζόμενοι. Schol.
 Vistorian.

- 125 Οὐ κεν ἀλήϊ' εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα χροίτο,
 Οὐδέ κεν ἀκλήμων ἐρατίμοιο χερυσοῖο,
 "Οοσα μοι ἠνείκαντο αἰέθλια μώνυχες ἵπποι.
 Δώσω δ' ἐπὶ αὖ γυναικας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Λεσβίδας· αἷς, ὅτε Λέσβον ἐυκλιμένῳ ἔλεν αὐτὸς,
 130 Ἐξελόμην, αἰ κάλλει ἐνίκων Φῦλα γυναικῶν.
 Τὰς μὲν οἱ δώσω, μὲν δ' ἔασε', ἣν τότε ἀπὴρύρων
 Κέρην Βελσῆ' ἢ ἔπ' ἰ μέγαν ὄρεον ὀμῆμαι,
 Μῆποτε τ' εὐνῆς ὀππὲρ ἴμεναι, ἥδ' ἐμιγλῶναι,
 ἥ θ' ἑμὶς ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἥδ' ἐ γυναικῶν.
 135 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέασε'. εἰ δέ κεν αὖτε
 Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσω· ἀλαπάξαι,
 Νῆας αἷλις χρυσῶν ἢ χαλκῶν νηυσάοθω,
 Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί.
 Τρωϊάδας ἢ γυναικας εἰκόσιν αὐτὸς ἐλέσθω,
 140 Αἶ κε μετ' Ἀργεῖν' ἑλένῳ κάλλισαι ἔωσιν.
 Εἰ δέ κεν Ἀργεῖ' ἰκοίμεθ' Ἀχαιῶν, ἔθαρ ἀρέρης,
 Γαμβρός κεν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἴσον Ὀρέσση,

- 125 " Non sanè pauper effret vir, cui tot contigerint,
 " Neque inops valde-preciosi auri,
 " Quot mihi attulerunt præmia solidi-ungulis equi.
 " Dabo item septem mulieres formâ-præstante, operum scientes,
 " Lesbîas; quas, quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
 130 " Delegi, quæ pulchritudine vincebant genus mulierum.
 " Has quidem ei dabo; interque eas erit, quam tunc abstuli
 " Filiam Brisei; & magnum iusjurandum addam,
 " Nunquam ejus cubile ascendisse, vel cum eâ rem habuisse,
 " Quâ mos hominum est, virorum & mulierum.
 135 " Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò insuper
 " Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
 " Naves abundè auro & ære congesto impleat,
 " Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
 " Trojanas porro mulieres viginti ipse deligat.
 140 " Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint.
 " Quod si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri;
 " Tum vero gener mihi fit; honorabo autem ipsum æqualiter Orestæ,

Ver. 127. — μώνυχες ἵπποι.]

—solido—ungula cornu. Georg. III, 38.

Ver. 128. — ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας.]

Al. ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας.

Præterea bis sex genitor lectissima matrum
 Corpora, captivisque dabit.

Æn. IX, 272.

Ver. 129. — αἷς — ἔλεν αὐτὸς.] Πιθανῶς
 ἔπαινον Ἀχιλλέως παρενέμιξε, καὶ μονοτυχί
 παραχωρήσειν φησὶν τῶν αὐτῶ σκύλων. Ἀμα
 δὲ καὶ ὑπ' ὅψιν αὐτῶ τὴν δωρεάν αἰνέει, ἐμφαι
 ρῶν ὅτι, αὐτὸν ἐκείνος, δίδωσιν. Ἀπλῶν δὲ τὸ
 ἄθος, καὶ πάντα πρὸς πειθῶ. Schol. Viatorian.

Ver. 131. Τὰς μὲν οἱ δώσω.] Quâ ratione
 hîc μὲν, (etiam extra cæluram,) producat;
 item ἐπὶ, ver. 132; & ἐνὶ, ver. 144; &
 πρὸς, ver. 147; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 134. ἥ θ' ἑμὶς ἀνθρώπων.] Θαυμα
 σίως τὴν αἰσχροὺν λέξιν ἐκάλυψε, — τιμιωτά
 ταις προσηγορίαις ἐπισκιάζων. Schol. Viato
 rian.

Ver. 135. — εἰ δέ κεν αὖτε]

Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri
 Contigerit victori, & prædæ ducere for
 tem: Æn. IX, 267.

Ver. 137. Νῆας αἷλις χρυσῶν.] Plerique hîc
 legunt, Νῆα αἷλις χρυσῶν. Quod ferri potest.
 Verum cum infra, ver. 297, à plerisque
 scribatur Νῆας· & hîc quoque, cum Barne
 sio, Νῆας edidi. Eustatius utrobique legit,
 Νῆα. Quod perinde erit.

Ver. 141. — ἀρέρης] Vide suprâ ad ζ',
 142.

Ver. 142. — ἴσος.] Al. ἴη.

Ver.

- Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεϊ, θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
 Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θυγατρὲς ἐνὶ μεγάρῳ εὐπύκλῳ,
 145 Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιδάνασσα.
 Τάων, ἣν κ' ἐθέλῃσι, φίλῳ ἀνάεδνον ἀγέδω
 Πρὸς οἶκον Πηλεΐδῃ· ἐγὼ δ' Ὀπμείλια δάσω
 Πολλὰ μάλ', ὅσσ' ἔπω τις εἴη ἐπέδωκε θυγατέρι.
 Ἐπὶ δὲ οἱ δάσω εὖ ναιόμηναι πολίεθρα,
 150 Καρδαμύλλῳ, Ἐνόπῳ τε, καὶ Ἰρῳ ποιεήσαν,
 Φηρεῖς τε Ζαθέας, ἡδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον,
 Καλλῷ τ' Αἰπείαν, καὶ Πήδασον αἰμπελόεσσαν.
 Πᾶσαι δ' ἐγγυὺς αἰλὸς νέας Πύλῃ ἡμαθίεντι
 Ἐν δ' ἄνδρες ναῖεσι πολύρρυνες, πολυβύχῃ,
 155 Οἳ κέ ἐδωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσῃσι,
 Καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέεσι θέμιστας.
 Ταῦτα κέ οἱ τελέεσσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 Διμηθήτω· Αἰδῆς τοι ἀμείλιχος, ἡδ' ἀδάμαστος,

“ Qui mihi unicus nutritur, rerum-copiā in magnā.

“ Tres autem mihi sunt filiae in domo bene-constructā,

145 “ Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa :

“ Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat

“ Ad domum Pelei : ego vero dotalia-dona dabo

“ Multa valde, quot adhuc nemo suar dedit filiae.

“ Septem porro ei dabo bene-habitas urbes,

150 “ Cardamylem, Enopenque, & Hiran herbosam,

“ Pherasque inclytas, & Antheam profunda-habentem-prata,

“ Pulchramque Æpeam, & Pedasum vitiferam.

“ Omnes autem prope mare sunt, ultimæ Pylum versus arenosam :

“ Virique eas incolunt pecudibus & bobus abundantes,

155 “ Qui ipsum donis, deum tanquam, honorabunt,

“ Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa, [vel, læta perficient jura.]

“ Hæc utique ei præstabo, si cessaverit ab ira.

“ Exorari-se-finat : Pluto solus implacabilis & inexorabilis,

Ver. 144. Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θυγατρὲς]

Sunt mihi bis septem præstanti corpore
 nymphæ :

Quarum quæ formā pulcherrimā, Deio-
 peiam

Connubio jungam stabili, propriamque
 dicabo ;

Omnes ut tecum meritis pro talibus annos
 Exigat, & pulchrā faciat te prole paren-
 tem. *Æn. I, 75.*

Ver. 147. — Ὀπμείλια δάσω.] *Al. ἐπὶ
 μείλια δάσω.* Nempe μείλια ἐπιδάσω.

Ver. 149. Ἐπὶ δὲ οἱ δάσω.] Ἀδελφόν,
 εἴτε φερὴν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ καὶ ταύτας δίδωσι
 τὰς πόλεις ἢ ἑξῶθεν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα δώ-
 ρα. *Schol. Victorian.* At verò mihi nequa-
 quam hoc ἀδελφόν videtur. Si enim φερὴν &
 has urbes annumerāssēt, dixisset utique, non
 Ἐπὶ δὲ οἱ δάσω, sed Ἐπὶ δὲ αἶψ' οἱ δάσω·
 non, Septem autem, vel Septem porro ; sed
 Septem utique, ei dabo.

Ibid. — εὖ ναιόμηναι πολίεθρα. —

Καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ.]

Insuper id campī, quod rex habet ipse
 Latinus. *Æn. IX, 274.*

Ver. 150. — Ἰρῳ] *Al. Ἰρῳ & Ἰρῳ.*

Ver. 152. Καλλῷ] Vide supra ad β', 43.

Ver. 153. — ἐγγυὺς αἰλὸς νέας Πύλῳ.]

Vel νείαται, ὃ ἐστὶν ἐσχαταί, ὡς ὁμοῦσαι τῇ
 Πύλῳ· vel νείαται, συνκοπὴν ἐκ τῶ νείαται,
 ὃ δηλοῖ τὸ, οἰκύνται. *Eustath.* Ἀπολλόδοτος
 δὲ γράφει, νείαται. *Schol. Victorian.* Certe
 Homeri temporibus nihil hīc inerāt ambigui.
 A prioris interpretationis partibus stat istud
 infra, λ', 711, — νείαται Πύλῳ ἡμαθίεντα.

Ver. 155. — θεὸν ὥς.] Quā ratione,
 θεὸν, hīc ultimam producat ; item Διί, *ver.*
 168 : & Ὀδυσσεῖ, *ver.* 180 ; vide supra ad
 α', 51.

Ver. 158. — Αἰδῆς τοι ἀμείλιχος.]

Non si trecentis, quotquot eunt dies,

Amice, places illacrymabilem

Plutona

- Τῆνεκα καὶ τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἀπάντων
 160 Καὶ μοι ὡς ἔστω, ὅσον βασιλδύτερός εἰμι,
 Ἥδ' ὅσον χρεὴ προχλύεσσερος εὐχομαι εἶναι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ
 Ἀτρείδῃ κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Δῶρε μὲν ἐκ ἔτ' ὄνοσά διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἀνακλῖ·
 165 Ἀλλ' ἄγετε κλητὰς ὀτρυνόμεν, οἳ κε τάχιστα
 ἔλθωσ' ἐς κλισίῳ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
 Εἰ δ' ἄγε, τὰς ἀν' ἐγὼν ὑπόφομαι, οἳ ᾗ πιθέσθων
 Φοῖνιξ μὲν πρῶτις, Διὶ φίλος, ἡγήσάσθω,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας κ' ἰδὼς Ὀδυσσεύς·
 170 Κηρύκων δ' Ὀδῖος τε κ' Εὐρυβάτης ἄμ' ἐπέσθων.
 Φέρτε ᾗ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαι τε κέλεσθε,
 Ὅφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴκ' ἐλεήσῃ.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δ' ὡς αἴσιν ἐαδόμεν μῦθον ἔειπεν.
 Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ὑπὶ χεῖρας ἔχουσαν,
 175 Κῆροι δ' ἐκρητῆρας ἐπεσέφαντο ποτοῖο.
 Νώμηνσαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάρεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πείσαντ', ἐπιὼν δ' ὅσον ἤθελε θυμός,

- “ Quare & hominibus est deorum odiosissimus omnium :
 160 “ Atque etiam mihi cedat, quatenus major imperio sum,
 “ Et quatenus natu major gloriator esse.
 Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor ;
 “ Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
 “ Dona quidem ne utiquam aspernanda das Achilli regi.
 165 “ Sed agite, delectos excitemus, qui celerrime
 “ Eant ad tentorium Pelidae Achillis.
 “ Quin age, hos ego legam ; ii autem pareant.
 “ Phœnix quidem primum, Jovi dilectus, sit-dux,
 “ Ac deinceps eat Ajax magnus, & nobilis Ulysses :
 170 “ Præconum autem Hodiisque & Eurybates simul sequantur.
 “ Ferte autem ad manus lavandas aquam, & linguis-favere jubete,
 “ Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte misereatur.
 Sic dixit : his autem omnibus gratam sententiam dixit.
 Illico præcones quidem aquam in manus fuderunt,
 175 Juvenes autem crateras coronaverunt vino :
 Distribueruntque inde omnibus, auspicantes poculis.
 Ac postquam libassent, bibissentque, quantum voluit animus ;

Plutona tauris. — Hor. Carm. II, 14.
 — Manesque adiit, regemque tremendum,
 Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. Virg. Georg. IV, 469.
 Ver. 162. — ἱππότης] Vide supra ad α', 175.
 Ver. 166. — Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος] Vide supra ad α', 1.
 Ver. 167. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ, si, vis hujusmodi est: Quod si meo consilio parebis, age &c. Vide supra ad ζ', 376.

Ibid. — πιθέσθων.] Aut contractum hoc ex πιθήσθων aut, duale si sit, quâ ratione id fiat, vide infra ad ver. 182.
 Ver. 168. Φοῖνιξ] Vide supra ad β', 267.
 Ver. 170. Κηρύκων δ' Ὀδῖος τε καὶ Εὐρυβάτης.] ἵνα δηλωθῇ, ὅτι δημοσία ἐστὶν ἡ πρεσβεία. Ταλθύβιος δὲ ἐπὶ πέμπεται, ὡς Ἀγαμέμνονος. Schol. Victorian.
 Ver. 175. — ἐπεσέφαντο] Vide supra ad α', 470, 471.
 Ver. 177. — σπείσαντ'] Fortè, σπείσαντ'. Quod est usitatus.
 Z

Ver.

- Ἄρμῳν' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνον' Ἀτρείδαο.
 Τοῖσι δ' ὅλλ' ἐπέτελλε Γερῶνι' ἱππότη Νέστωρ,
 180 Δενδύλλων ἐς ἑκάστον, Ὀδυσσῆϊ δ' ἡ μάλισα,
 Πειρᾶν, ὡς πεπείθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
 Τῷ δ' ἑὶ βῆτιν παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαῖόχῳ Ἐννοσιγαίῳ,
 Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
 185 Μυρμιδόνων δ' ὅππ' τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην
 Τὸν δ' εὖρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
 Καλῇ, δαιδαλέῃ, ὅππ' δ' ἀργύρε' ἑζυγὸς ἦεν.
 Τῷ ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἡετίων' ὀλέσας.
 Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, αἶδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.

Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridae.

Illis autem multa mandata dedit Gerenius eques Nestor,

- 180 Oculos in unumquemque vertens, Ulysssem autem maxime,
Obscans eniti, ut flecterent eximium Pelidem.

Hi autem iverunt juxta littus multum strepentis maris,

Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,

Ut facile flecterent magnos animos Aecidae.

- 185 Myrmidonum vero ad tentoriaque & naves pervenerunt :
 Illumque invenerunt animum oblectantem cithara arguta,

Pulchra, affabre-facta, (superne autem argenteum jugum erat,)

Quam ceperat è spoliis, urbe Eetionis eversa :

Hac is animum oblectabat, canebatque utique praeclara-facina virorum.

Ver. 179.—ἱππότη] Vide suprā ad α',

175.

Ver. 180. Δενδύλλων ἐς ἑκάστον] Οἷον τῇ
 ἑλπίδι ἱκετεύων, ὡς ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν πάντων
 συλλογισμένος. Schol. *Victorian*.

Ibid.—Ὀδυσσῆϊ δ' ἡ μάλισα.] Quippe
 cujus prudentiae & sapientiae maximam ha-
 buit fiduciam.

Ver. 182. Τῷ δ' ἑὶ βῆτιν] Nempe *Ajax* &
Ulysses : Ut rectè Schol. *Victorian*. Nam
Phœnix non erat ipse Legatus, sed Legato-
 rum ad *Achillem* alumnus suum Ductor,
 ver. 168. Ἔγιοι δ' (inquit Scholiastes) λέγουσι
 καὶ συμπεπρωμένους τὸν Φοῖβον καὶ εἶ-
 ναι τελεμήριον τὸν παρὰ τῷ Ποιτῇ ἀριθμὸν
 πολλὰς δὲ καὶ ἐπὶ πλείων αὐτὸν [τὸν δού-
 κων] τετάχθαι ὡς καὶ ἐπὶ τῷ, (*Iliad*. α',
 566.)

Μὴ νύ τοι εἰ χραίσμασιν ὅσοι θεοὶ εἰσ' ἐν
 Ὀλύμπῳ,

Ἄσπον ἰόντε.

καὶ ὡς ἐπὶ τῷ, (*Odyss.* θ', 48.)

Κῆρ δ' ἐκρίνετο δῶ καὶ πινυκόντα.

Sed absurda admodum est ista sententia :
 Neque ullo pacto adhiberi potest Numerus
Dualia, nisi quum sermo sit de *duobus* : Ut
 fusè ostendimus suprā ad α', 566 ; & β',
 288 ; & ε', 487. Istud ἄσπον ἰόντ' (*Iliad*. α',
 577,) non utique est ἄσπον ἰόντε, sed ἄσπον
 ὄντα, ut ibi ostendimus. Et quamvis rectè
 dicatur, (*Odyss.* θ', 48.) κῆρ δῶ καὶ πινυ-

κόντα, (quod est videlicet κῆρ δῶ καὶ πινυ-
 κόντα,) non tamen rectè dici po-
 tuisset (quod voluit Scholiastes, κῆρ πινυ-
 κόντα καὶ δῶ. Nec quoniam rectè dicas
 tam κῆρ δῶ, quam κῆρ δῶ ; idcirco vi-
 cissim dicere licebit, κῆρ τρεῖς, vel κῆρ
 πινυκόντα. Cujus rei rationem suprā adje-
 citimus ; ad α', 566. Porro in transcurso id
 monitum Lectorem velim, rectè editum à
Barnesio versum istum, κῆρ δ' ἐκρίνετο,
 —, quod in aliis pessime scriptum est,
 κῆρ δ' ἐκρίνετο. Nam κῆρ ἐκρίνετο primam ne-
 cessariò corripit, (vide suprā ad α', 309.)
 Neque in his ullus unquam est *licentiae* locus.

Ver. 184. Ῥηϊδίως πεπιθεῖν.] Non, ut *Nep-
 tunus* facile flecteret, (quomodo Editio *Wet-
 steniana*, eamque secutus *Barnesius* pessimè
 vertunt ;) sed, ut *Legati* facile flecterent
 ἑα.

Ver. 185.—ἱκίσθην] Vide ad ver. 182.

Ver. 186.—φρένα τερπόμενον φόρμιγγι]
 —canit, & mæstum musâ solatur amo-
 rem. *Æn.* X, 191.

Ver. 187. Καλῇ.] Vide suprā ad β', 43.

Ibid.—ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸς ἦεν.] *Plu-
 tarchus* περὶ μουσικῆς, sub finem, citat hoc
 modo ; ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν. Et *Bar-
 nesius* in uno MS. repperit, ἀργύρεον ζυγόν.

Ver. 189.—αἶδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.]

—heroum laudes, & facta parentis.

Eclog. IV, 26.

—equos,

- 190 Πάτροκλ' δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἦτο σιωπῇ,
 Δέμῃμος Αἰακίδην, ὅποτε λήξειεν αἰείδων.
 Τῷ δ' ἑβάρτω προτέρω, ἡγεῖτο δ' ὅτιος Ὀδυσσεύς·
 Σταὶν δ' ὑπὸ αὐτοῖο ταφῶν δ' ἀνόρεσεν Ἀχιλλεύς,
 Αὐτῇ σὺν Φόρμιγγι, λιπὼν ἔδος, ἐνθα θάλασσαν.
 195 Ὡς δ' αὖτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἰδὲ φῶτας, ἀνέστη·
 Τῷ δ' αἰδουμένῳ προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
 Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἰκάνετον ἢ τι μάλα χρεῶ,
 Οἳ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
 200 Εἶσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
 Αἶψα δ' Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
 Μείζονα δὲ κρητῆρα, Μενoitίς ἤε, καθίσα,

- 190 Patroclus autem ei solus è-regione sedebat tacitus,
 Expectans Æacidem, quando desineret canere.
 Hi verò progressi sunt ulterius, præibat autem nobilis Ulysses :
 Steteruntque ante ipsum : attonitus autem exiliit Achilles,
 Ipsa cum cithara, relicta sede, in qua sedebat.
 195 Eodem modo & Patroclus, postquam vidit viros, surrexit.
 Eos autem dextra prehensens compellavit, pedibus velox Achilles ;
 " Salvet, sanè amici viri venistis ; certè aliqua magna necessitas urget.
 " Qui mihi, quamvis irato, Achivorum gratissimi estis.
 Sic fatus, ulterius duxit nobilis Achilles ;
 200 Et sedere fecit in sellis recubitoriis, tapetibusque purpureis :
 Statim autem Patroclum allocutus est, qui prope aderat.
 " Majorem jam craterem, Menæti filii, appone,

—equos, atque arma virum pugna-
 que canebat. *Æn.* IX, 777.
 Ὡς ἰδὲ ποτε ἐκλάνθανεσθαι δέον τῆς ἀρετῆς οὐδὲ
 τῶν ἐκλεῶν πράξεων, οὔτε πίνοντα, οὔτε ἀδοντα,
 τὸν γενναῖον ἄνδρα καὶ βασιλικόν· ἀλλ' αἰ
 διατελεῖν ἢ παρὰ τὸν αὐτὸν μέγα τι καὶ θαυ-
 μασιόν, ἢ μεμνημένον τῶν ὁμοίων. *Dion. O-*
rat. 2. Κλέα γὰρ ἀνδρῶν εἶναι, καὶ πράξεις
 ἡμιθέων, ἐκράπειν Ἀχιλλεὺς τῷ Πηλέως τοῦ δι-
 καιοτάτου. *Plutarch.* περὶ μουσικῆς, *sub finem.*
 Τινὲς αὐτῷ [τῷ Ἀλεξάνδρῳ] τῶν ἐγχαρίων
 ὑποσχόμενα τὴν Πάριδος λαρεῖν, εἰ βούλοιντο,
 δώσειν· οὐδὲν (ἐφη) τῆς ἐκείνου δεῖσθαι· τὴν γὰρ
 Ἀχιλλεύς κέκτηται, πρὶς ἣν ἐκεῖνος ἀνεταύετο,
 αἰεὶ δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν ἢ δὲ Πάριδος, πάν-
 τως μαλακὴν τινα καὶ θύλακιν ἀρμονίαν [*im-*
belli citharâ, Horat. Carm. I, 15 ; vide su-
 præ ad γ', 54,] ἐρωτικῆς ἐφαλλῆς μέλεισι. Φι-
 λосоφία τοῖνυν ἐστὶ ψυχῆς, σοφίας ἐρᾶν, καὶ σο-
 φούς ἀνδρας θαυμάζειν μάλιστα. *Id de Alex-*
andri Magni fortunâ sive virtute, lib. I. Por-
 τὸ, lautissimè hæc verba (αἰεὶ δ' ἄρα κλέα
 ἀνδρῶν) vertit *Athenæi* Interpres Latinus,
lib. XIV, cap. 8 ; " *Herculem ex heroibus vi-*
ris ab Achille præcipuè cantionibus lauda-
tum ; atque etiam alibi rem eandem re-
 petit : Scilicet credidit ἄρα κλέα, idem esse
 atque Ἡρακλῆα.

Ver. 191. — ὅποτε λήξειεν] Vide suprà
 ad α', 51.

Ver. 192. Τῷ δὲ βάρτην] *Ulysses & Ajax*
ductore Phœnice. Vide infrà ad *ver.* 182.

Ibid. — προτέρω.] Προσωτέρω· ἐνδοτέρω,
Schol. Sic. *ver.* 199, προτέρω ἄγε.

Ibid. — ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.] *Ajax*
præibat Ulysses, cujus erant præcipuæ videlicet
 in perorando partes : Ducebat autem ambos
Phœnix.

Ver. 194. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι] Ὑπὸ φι-
 λοσοφικῆς ἀπληθυντικῆς αὐτοῖς οὕτως, ὡς εἶχεν,
 τὸν τῇ κitharâ. Τινὲς δὲ, ὡς ἐνί, αὐτῇ σὺν
 φόρμιγγι λιπὼν ἔδος, ὡς αἰδούμενος. *Schol.*
Victorian. Amicis inopinatò advenientibus
 affurrexit incompositus.

Ver. 196. — δεικνύμενος.] *Vid.* sup. ad γ', 260.

Ibid. — πόδας ὠκύς] *Vide* suprà ad α', 58.

Ver. 197. Χαίρετον, — ἰκάνετον, — ἐσόν] *Vide* ad *ver.* 182.

Ibid. — ἢ τι μάλα χρεῶ, Οἳ μοι σκυζο-
 μένῳ περ — φίλτατοι.] *Synonyma* certè ne-
 cessitate adducti, ad me fratrum advenistis ;
 vos tamen omnium mihi gratissimi advenistis,
 etiam irato.

Ver. 200. Εἶσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε]
 Aureâ composuit spondâ, —
 — stratoque super discumbitur ostro.
Æn. I, 702.

Ibid. — πορφυρέοισιν.] *Vide* suprà ad α',
 482.

Ver. 202. Μείζονα δὲ κρητῆρα] *Vide* suprà
 ad

- Ζωρότερον ἢ κέραιρε, δέπας δ' ἐνίῳον ἐκάστω·
 Οἷ' φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
 205 Ὡς φάτο· Πάτροκλος ἢ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἐταίρῳ.
 Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὅτιος ἢ πίνονος αἰγός,
 Ἐν ἢ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλῆαν ὀλοιοφῇ.
 Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
 210 Καὶ τὰ μὲν εὖ μίσυλλε, ἢ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
 Πῦρ ἢ Μενoitιάδης δαῖεν μέγα, ισόθεος φῶς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κτ' πῦρ ἐκάη, ἢ φλόξ ἐμαράνθη,
 Ἀνθρακίῳ σορέσας, ὀβελὸς ἐφύπερθε τάνυσσε·
 Πάσσε δ' αἰὸς θείοιο, κρητὺτάων ἐπαείρεται.

“ Meraciusque misce, poculumque para unicuique :

“ Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto.

205 Sic dixit : Patroclus autem dilecto obsecutus est socio.

Ac ipse vas-carnarium magnum imposuit in ignis splendore,

Et in illo tergum posuit ovis & pinguis capræ,

Injecit etiam porci faginati tergum abundans pinguedine,

Ipsi autem *Achilli* tenebat *carnes* Automedon, secabatque nobilis Achilles :

210 Atque eas quidem scite in-minuta-dividebat, & verubus transfigebat :

Ignem autem Menætiades accendebat magnum, deo-similis vir.

Ac postquam ignis deflagrasset, & flamma elanguisset,

Prunis stratis, is verua desuper extendit :

Insperisitque sale sacro, è fulcris elevans.

ad ζ', 528. Cæterum notanda hîc vis vocabuli, δῖος *Majorum* (*quæso*) craterem ἔστω.

Ver. 203. Ζωρότερον δὲ κέραιρε.] *Aristoteles* interpretatur, ἢ τὸ ἀκρατον, ἀλλὰ τὸ δῖόν τε. *Poëtic. cap. 25.* Alii, apud *Athenæum, lib. X, cap. 6*; & apud *Plutarchum, Sympos. lib. V, Prob. 4*; τὸ κεκραμένον accipiunt, & τὸ δερμόν, ἢ τὸ εὐκρατον. Alii, τὸν πολυετή καὶ παλαιόγονον. Præfert autem *Plutarchus*, contra quam *Aristoteles*, ἀκρατότερον εἰρησθαι τὸ ζωρότερον. Quæ quidem & potior videtur sententia.

Ibid. — δέπας δ' ἐνίῳον ἐκάστω.] Quæ analogiâ fit φαῖνα, ἐφαῖνον, ἐφῆνα, ἐφῆνῳ, ἐφῆνον, ἔστω, κρῖνα, ἐκρῖνον, ἐκρῖνα, κρῖνῳ, ἔστω, μαρτύρομαι, ἐμαρτύρομαι, ἐμαρτύρομαι, μαρτύρομαι, ἔστω, & similia : Eadem analogiâ fit ἐντύνω, ἐντύνον, ἐντύνῳ, ἐντύνον, (vide supra ad δ', 42,) ἐντύνῳ, ἐντύνον, five ἐντύνον. Vide supra ad ε', 720; & ad δ', 338.

Ver. 204. — ὑπέασι.] Nonnulli, ὑπέασσι. Minus rectè.

Ver. 209. Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.] Τέτρω δέ, τῷ Ἀχιλλεῖ ὑπηρετεῖ τὰ κρεῖα ὁ Αὐτομέδων, οἷον ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐκείνος δὲ δνέμενεν. *Schol. Victorian.*

Ver. 210, 211, &c.] Quanto cum artificio Poëta in rebus minutis narrandis, & hîc & aliâs, sententias singulas singulis ab-solvat; vide supra ad α', 436 ἔστω. & ad β', 102. Εἰς ταπεινὴν τάξιν μαγειρικὴν κατερχόμενος, ἔδεν ἥττον τὴν ἡρώϊκὴν διαφυλάττει σμάν-

τητα. *Schol. Victorian. ad ver. 206.* Et ad ver. 212. Εἰς ταπεινὴν ἀπαγγελίαν, ἔδεν τοσαύτην ἐπέθηκε σμάνότητα. *Homerum* neminem in magnis sublimitate, in parvis proprietate superaverit. *Quintilian. lib. X, cap. 1.*

Ver. 212. Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλόξ ἐμαράνθη.]

Postquam collapsi cineres, & flamma quæ-

vit. *En. VI, 126.* *Plutarchus, de facie in Orbe Luna,* verum hunc ita citat,

Αὐτὰρ ἐπεὶ πῦρ ἐκάη, ἀπὲρ πλάτο, παύσατο δὲ φλόξ.

Alii isto modo,

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐμαράνθη, παύσατο δὲ φλόξ.

Utrique minus eleganter.

Ver. 213. — ὀβελὸς ἐφύπερθε τάνυσσε.] Quod erat prunis hoc modo *impositum*, dicebatur Romanis *In igne versari*, simili serè loquendi ratione ac Equitem dicebant *In equo vebi*. Quod cum non intelligeret *Jal. Cæf. Scaliger, (Poëtic. lib. VI, cap. 7.)* imperitè admodum istud *Horatii* reprehendit, — “ *turdos versat in igne;* ” contenditque *Horatium* scribere debuiffe, — “ *versat ad ignem.* ” Quæ alia res est, ac quod voluit *Horatius*.

Ver. 214. — αἰὸς θείοιο.] Θείοιο, ἢ ἐπὶ τὰς φιλικὰς συνάγει, ἢ διὰ τὸ ἀσπῆτα τῶν παυσόμενα. *Schol. Victorian.* Vel, quia in universa

- 215 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὤπλησε, καὶ εἰν ἑλεοῖσιν ἔχαιρε,
 Πάτροκλος μὲν σῖτον ἐλὼν ἐπένειμε τροπέῃ,
 Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νείμῃ Ἀχιλλεύς.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν Ὀδυσῆος θείοιο,
 Τοίχῃ τῇ ἐτέροιο· θεοῖσι δ' ὄψαι ἀνώγει
 220 Πάτροκλον, ὃν ἐταῖρον· ὃ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔνιο,
 Νεῦσ' Αἴας Φοῖνικι· νόησε δ' ὁ θεὸς Ὀδυσσεύς,
 Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δαΐδεικ' Ἀχιλλῆα·
 225 Χαῖρ', Ἀχιλλεῦ· δαιτὸς μὲν εἴσῃς ἐκ Ὀπιδόου,
 Ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
 Ἡδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μνησικέα πολλὰ
 Δαίνυσθ'· ἀλλ' ἔδαιτὸς ἐπηρεάτῃς ἔργα μέμηλεν·
 Ἀλλὰ λίλυ μίγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσορόωντες,
 230 Δαΐδιμν' ἐνδοιῇ δ', σαωσέμεν, ἢ ὀπιδέωδ'

- 215 Ac postquam affavisset, & in mensas-coquinarias fudisset,
 Patroclus quidem panem acceptum distribuit in mensa,
 Pulchris in canistris: Sed carnes distribuit Achilles.
 Ipse autem e regione sedit Ulyssis divini,
 Ad parietem alterum: diis autem sacrificare iussit
 220 Patroclum, suum socium: is vero in ignem jecit primitias.
 Hi itaque in cibos paratos appositos, manus extenderunt.
 Ac postquam potus & cibi desiderium exemissent,
 Innuit Ajax Phœnici: animadvertit autem divinus Ulysses,
 Impletoque vino poculo, propinavit Achilli:
 225 "Salve, Achille; epulorum quidem æqualium non indigentes sumus,
 "Tum in tentorio Agamemnonis Atridae,
 "Tum etiam hic nunc: adfunt enim animo-grata multa
 "Ad-epulandum: Atqui non jam convivii amabilis opera sunt-curæ:
 "Sed valde magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,
 230 "Timemus; in dubio utique, utrum servandæ, an perituræ sint

universa vita plurimus ejus & communis est
 usus; quâ de causâ *Aqua* itidem & *Lux*
 eandem habent appellationem. *Plutarch.*
Symposiac. lib. V, Probl. 10.

Ver. 215. — ἐλεοῖσιν ἔχουε. *Athenæus,*
lib. IV, cap. 22, legit; ἐλεοῖσιν ἔθηκε. *Al.*
ἐλεοῖσιν.

Ver. 217. Καλοῖς] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 220. Πάτροκλον, ὃν] Vide suprà ad
 α', 51.

Ibid. — ἐν πυρὶ βάλλε] Vide suprà ad
 α', 593.

Ver. 222. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος] Vide suprà
 ad α', 469.

Ver. 223. Νεῦσ' Αἴας Φοῖνικι, νόησε δὲ θεὸς
 Ὀδυσσεύς.] Nempe Bellator erat, & inge-
 nii subasperi Ajax, non Orator. Itaque
 Ulyssæ tributæ erant dicendi partes. Innuit
 autem Ajax Phœnici, qui Achillis altor fue-
 rat atque afflecla, eosque jam ad Alumnium
 suum duxerat; ut ipse, quod ad loquen-

dum tempus esset opportunum, nutu signifi-
 ficaret.

Ver. 224. Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δαΐ-
 δεκτ' Ἀχιλλῆα.] Vide suprà ad δ', 4 & 262.

Ver. 225. Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ.] De hujus ora-
 tionis artificio, vide suprà ad *ver. 1.*

Ibid. — δαιτὸς μὲν εἴσῃς] Vide suprà ad
 α', 468.

Ibid. — ἐπιδουεῖς, Ἡμὲν ἐνὶ.] *Al.* ἐπι-
 δουεῖς Εἰμὲν, ἐνὶ. *Al.* ἐπιδουεῖς. Minus rectè.

Ver. 226. — 231. Ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ —,
 σύγε δύσσαι ἀλκὴν.] Καλῶς τὰ περὶ τὴν ἑ-
 σίαςιν ὁμοίᾳ τῇ παρ' Ἀγαμέμνονι λέγει, ἐν
 ἡδὲ μίαν ἐώρα φιλοτιμίαν· τὴν δὲ Σωτηρίαν,
 ἐν Ἀχιλλεῖ κείσθαι μόνον φησὶ· Τὸτο γὰρ, φη-
 σιν, ἡκομεν αἰτῶντες, ὃ ἐξ ἄλλῃ λαβεῖν ἢ δυνά-
 μεθα. *Schol. Victorian.*

Ver. 228. — ἐπηρεάτῃς.] Deductum hoc
 vocabulum, non ex ἐρώμαι, (perultimam
 enim tum necessariò produceret;) sed ex
 ἐραιμαι. Vide suprà ad α', 67.

- Νῆας εὐασέλμας, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκίῳ.
 Ἐγγὺς γὰρ νηῶν ἢ τείχεος αὐλὴν ἔθεντο
 Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοὶ τ' ὀπίκτροι,
 Κηάμυροι πυρρὰ πολλὰ κ' ἔσχατον, ἔθ' ἔτι Φασίην
 235 Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐνὶ νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
 Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
 Ἄσπερόπλει· Ἐκλῶρ ᾧ μέγα θένει βλεμεαίνων
 Μαίνε' ἐκπάγλως, πίσσω' Διὶ, ἔδέ τι τίει
 Ἀνέρας, ἔδ' ἔθ' ἔσχατον δέ ἐ λύσσα δέδυκεν.
 240 Ἀρσ' ᾧ τὰ χίσα φανήμεναι ἥω δῖαν·
 Στεῦ' ᾧ νηῶν ὑποκόψεν ἄκρα κόρυμβας,
 Αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλερῶ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Δηώσιν ὡρὰ τῇσιν αἰτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.
 Ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κ' ὄφρα φρένα, μὴ οἱ ἀπειλὰς
 245 Ἐκτελείωσι θεοὶ ἡμῖν ᾧ δὴ αἰσιμον εἴη
 Φθίδι ἐνὶ Τροίῃ, ἕκας Ἀργεὺς ἵπποβοότιο.
 Ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, ἢ ὄψ' ἔπερ, ἦας Ἀχαιῶν
 Τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδῷ
 Αὐτῷ ποι μετόπιον ἄχ' ἔσσε', ἔδέ τι μῆχ' ἔσσε'
 250 Ἐχθρὸν κακῶς ἔσ' ἄχ' εὐρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν

“ Naves bonis-transfris-instructæ, nī tu indueris fortitudinem.

“ Prope enim naves & murum castra posuerunt

“ Trojani superbi & è-longinquo-vocati focii,

“ Accensis ignibus multis per exercitum; neque amplius ajunt

235 “ Prohiberi se posse, quin in naves nigras invadant.

“ Jupiter autem ipsis Saturnius fausta signa ostendens

“ Fulgurat: Hector vero valde fortitudine oculos-truces circumferens,

“ Furit terribiliter, frētus Jove, nec quicquam veretur

“ Homines, neque deos: ingens enim ipsum rabies subit.

240 “ Precatur autem, ut citissime appareat aurora divina:

“ Affirmat enim navium se abscissurum summa rostra,

“ Ipsasque incensurum pernicioso igne; atque Achivos

“ Interfecturum ad ipsas, attonitos in fumo.

“ Hæc graviter timeo in mente; ne ei minas

245 “ Perficiant dii; nobisque jam fatale sit

“ Perire in Troja, longe ab Argo equis-apto.

“ Verum surge, si in animo tibi est, quamvis sero, filios Achivorum

“ Afflictos defendere à Trojanorum impetu.

“ Ipsi sane tibi postea dolor erit, neque ullo modo

250 “ Acceptæ jam cladis est remedium invenire: sed longe ante

Ver. 236. Ζεὺς [δὲ σφιν Κρονίδης] Al. Ζεὺς
 γὰρ σφιν Κρονίδης. Cicero, de Divinatione,
 lib. II, § 39, memoriâ lapsus, Ajaci hæc tri-
 buit: “ Homericus Ajax, apud Achillem
 “ querens de ferocitate Trojanorum nescio quid,
 “ hoc modo nuntiavit;
 “ Prospera Juppiter bis dextris fulgoribus
 edit.”

Ver. 241. — νηῶν ἀποκόψεν ἄκρα κόρυμ-
 βας] “H, ὡς ἂν μὴ ἀφῇται τὸ ὡρ τῶν ἐντε-

τυπωμένων αὐτοῖς Ἀγαλμάτων ἢ μάλιστα,
 ἵνα, κατὰ παλαιὴν ἔθος, ἀναθήσῃ αὐτὰ νηῶς
 ἰσχωρίοις εἰς τρόπαια. Eusiatb.

Ver. 243. — αἰτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.] Al.
 ὀρνομένους ὑπὸ καπνῷ. Suprà, θ', 183; αἰτυ-
 ζομένους περὶ καπνῷ.

Ver. 249. — ἔδ' ἔθ' τι μῆχος — [ἔσσε'] Ἀ-
 μήχανόν [ἔσσε']. Cæterum fuerunt qui hîc lege-
 rent, ἔδ' ἔθ' τι μῆχαρ.

- φρεζέου, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἡμᾶρ.
 ὦ πέπον, ἦ μὲν σοὶ γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεΐδης
 ἡματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
 Τέκνον ἐμὸν, κάρτε' μὲν Ἀθλῳαίη τε καὶ Ἥρη
 255 Δώσσε', αἶψ' ἐθέλωσι· σὺ δ' ἡ μεγαλήτορα θυμὸν
 ἴχεν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνῃ γὰρ ἀμείνων·
 Ληγέμεναι δ' ἐρεδ' ἑκατομυχάνε, ὅφρα σε μάλλον
 Τίσωσ' Ἀργείων ἡμῖν νέοι καὶ γέροντες.
 ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δ' ἡ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 260 Παυέ', ἔα δ' ἡ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
 Ἀξία δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 Εἰ δ', σὺ μὲν μὲν ἄκυσον, ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω,
 ὅσας τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
 Ἐπὶ αἰπύρεσσι τρίποδας, δέκα δ' ἡ χρυσοῖο τάλαντα,
 265 Αἰθῶνας δ' ἡ λέβητας εἴκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
 Πηγᾶς, ἀθλοφόρους, οἳ ἄεθλια ποσσὶν ἄρουντο.
 Οὐ κεν ἀλγίος εἴη ἀνὴρ, ὃν τόσσα γρόοιτο,

- “ Confidera, ut Danais arceas funestum diem.
 “ O amice, profecto tibi pater præcipiebat Peleus
 “ Die illo, cum te ex Phthia Agamemnoni misit;
 “ Fili mi, fortitudinem quidem Minervæ & Juno
 255 “ Dabunt, si voluerint; tu verò ingentes animos
 “ Contine in pectoribus; humanitas enim melior:
 “ Define autem à contentione noxia, ut te magis
 “ Honorent Argivorum & juvenes & senes.
 “ Sic præcipiebat senex; tu vero oblivisceris. Atqui vel etiam nunc
 260 “ Cessa, mitteque iram tristem. Tibi vero Agamemnon
 “ Digna dona dat, si desieris ab ira.
 “ Quod si vis, tu quidem me audi, egoque tibi recensebo,
 “ Quot tibi in tentoriis promiserit dona Agamemnon;
 “ Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
 265 “ Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
 “ Validos, in cursu-victores, qui præmia pedibus reportârunt.
 “ Non sane pauper esset vir, cui tot contigerint,

Ver. 255. — σὺ δ' ἡ μεγαλήτορα] Vide supra ad α', 51.

Ver. 258. — Τίσωσ'] *Al.* Τίσω.

Ver. 259. — σὺ δ' ἡ λήθεαι.] Πράως καθήφατο, καὶ ἀμειλὴν αὐτὸν φήσας, ἀλλ' ἐπιλήσθηται. *Schol. Vithorian.*

Ver. 260. Παυέ'] Editi habent παυέ. Quod alijs in locis *Ἀπύων* est. *Barnesius* edidit, παύε· ex MSS duobus, in quibus scriptum erat, παύω. Neque non verisimile est, scripsisse *Homerum*, παύω· quod utique pronuntiabatur, παύε.

Ver. 261. Ἀξία δῶρα δίδωσι.] Καλῶς—Μετά τὸ, τὴν τὴν πατὴρ λόγους παπτᾶναι αὐτὸν, προσφέρει τὰ δῶρα· αἰσχροκερδὲς γὰρ ἦν αἰπ' ἀρχῆς. *Schol. Vithorian.*

Ver. 262. Εἰ δ', σὺ μὲν μὲν ἄκυσον.] Hæc

ita accipienda existimat *Domina Dacier*, ac si istud Εἰ δ', incipientis esset id dicere, quod versu demum trecentesimo profertur, Εἰ δ' εἰ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπὸ χυθνο—· quæ autem hîc inferitur donorum enumeratio, δὲ ἀποσιωπήσεως esset interposita: Εἰ δ'—· (σὺ μὲν μὲν ἄκυσον,)—· εἰ δ' εἰ τοι Ἀτρεΐδης ἔσ. Verum, præterquam quod hoc longius videatur petatum; liquet, istâ ratione, non utique σὺ Μέν μιν ἄκυσον, sed σὺ Δ' ἄρ' μιν ἄκυσον, dictum oportuisse. Istud autem Εἰ δ', revera simile est atque Εἰ δ' ἀγέ, ζ', 376; θ', 18; π', 667; alijsque multis in locis; atque etiam hoc ipso supra in libro, ver. 167.

Ver. 264—299.] Vide supra ad ver. 122—157.

- Οὐδέ κεν ἀκλήμων ἐρλίμοιο χρυσοῖο,
 Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
 270 Δώσει δ' ἐπὶ γυναικας ἀμύμονας, ἐργ' εἰδυίας,
 Λεσβίδας, αἷς, ὅτε Λέσβον ἐκλήμενιν ἔλες αὐτὸς,
 Ἐξέλεθ', αἷ τότε κάλλει ἐνίκων Φῦλα γυναικῶν.
 Ταῖς μὲν τοι δώσει, μῆ δ' ἔσσε', ἦν τότε ἀπηύρετο
 Κέρειον Βελσῆος, ἢ ὅππ' ἐμείγαν ὄρεον ὁμείῃ,
 275 Μήποτε τ' εὐνῆς ὀππὶ μῆλ' αἰ, ἢ δὲ μιγνῶναι,
 Ἦ θέμις ἐστίν, ἀναξ, ἦτ' ἀνδρῶν, ἦτε γυναικῶν.
 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσε', εἰ δέ κεν αὐτὰ
 Ἄστυ μέγα Πελάμοιο θεοὶ δώσω' ἀλαπάξαι,
 Νῆας αἷλις χρυσῆς ἢ χαλκῆς νηήσασθαι
 280 Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί.
 Τρωϊάδας δ' ἢ γυναικας εἰκόσιν αὐτὸς ἐλέσθαι,
 Αἷκε μετ' Ἀργείῳ Ἑλένῳ κάλλισται ἔωσιν.
 Εἰ δέ κεν Ἀργεὺς ἰκοίμεθ' Ἀχαιῶν, ἔθαρ ἀγέρης,
 Γαμβρός κεν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἴσον Ὀρέσση,
 285 Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφε' Ὀδυσσεὺς ἐν πολλῇ.
 Τρεῖς δέ οἱ εἰσι θυγατρὲς ἐν μεγάρῳ εὐπῆκῳ,
 Χρυσόθεμις, ἢ Λαοδίκη, ἢ Ἰφιδάνασσα
 Τάων, ἦν κ' ἐθέληθαι, φίλῳ ἀνάεδνον ἀγεῖν
 Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ὀππὶ μείλια δώσει
 290 Πολλὰ μάλ', ὅσσ' ἔπω τις ἐπ' ἐπέδωκε θυγατρὶ.

- “ Neque inops valde-pretiosi auri,
 “ Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportarunt.
 270 “ Dabit item septem mulieres forma-præstantes, operum scientes,
 “ Lesbias; quas, quando Lesbum bene habitatam cepisti ipse,
 “ Delegit, quæ tunc pulchritudine vincebant genus mulierum.
 “ Has quidem tibi dabit, interque eas erit, quam tunc abstulit
 “ Filiam Brisei; & insuper magnum jusjurandum addet,
 275 “ Nunquam ejus cubile ascendisse, vel cum eâ rem habuisse,
 “ Qua mos est, rex, & virorum & mulierum.
 “ Hæc quidem statim omnia aderunt: si verò porro
 “ Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
 “ Naves abunde auro & ære congesto impleas
 280 “ Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
 “ Trojanas porro mulieres viginti ipse deligas,
 “ Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.
 “ Quod si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
 “ Tum verò gener ei sis: honorabit autem te æqualiter Orestis,
 285 “ Qui ei unicus nutritur rerum-copia in magna
 “ Tres autem ei sunt filiae in domo bene-construât,
 “ Chrysothemis, & Laodice, & Iphianassa:
 “ Harum, quam velis, dilectam sine-sponsalibus ducas
 “ Ad domum Pelei: ille autem dotalia-dona dabit
 290 “ Multa valde, quot antehac nemo suæ dedit filiae.

Ver. 274. — καὶ ἐπὶ μέγαν. — Quâ ratione hic, ἐπὶ, ultimam producat; item κεν, & πρὸς, ver. 289; & διὸν, ver. 297, 302; & μάλα, ver. 303; vide suprâ ad α, 51.
 ver. 284; & οἱ, ver. 285; & ἐν, ver. 286;

- Ἐπὶ δὲ τοὶ δώσει εὖ ναϊόμηναι πολίεσθαι,
 Καρδαμύλλῳ, Ἐνόπῳ τε, ἢ Ἰρῳ ποιήεσσαν,
 Φηρέας τε Ζαθέας, ἢ δ' Ἀνθείαν βαθύλειμον,
 Καλλίῳ τ' Αἰπείῳ, ἢ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
 295 Πᾶσαι δ' ἐγγυὺς αἰλὸς νέας Πύλῃ ἡμαθόεντι.
 Ἐν δ' ἄνδρες ναίεσι, πολυρρήγες, πολυβῆς,
 Οἳ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσῃσι,
 Καὶ τοὶ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέεσι θέμισας.
 Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
 300 Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μάλλον,
 Αὐτὸς, ἢ τῷ δῶρα· σὺ δ' ἄλλας περ παναχαιῶς
 Τειρομένους ἐλέαιρε καὶ στρατὸν, οἳ σε, θεὸν ὥς,
 Τίσεσ'· ἢ γὰρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
 Νῦν γάρ χ' Ἐκτόρ' ἔλοις, ἐπεὶ αὖ μάλα τοι χερδὸν ἔλθῃ,
 305 Λύσσαν ἔχων ὀλαίῳ· ἐπεὶ ἔτινα φησὶν ὁμοῖον
 Οἱ ἔμνηαι Δαναῶν, ὅς ἐνθάδε νῆες ἐνεικαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Διοχλῆς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἄπειπεῖν,
 310 Ἥ περ δὴ φρονέω τε, ἢ ὥς τετελεσμένον ἔσται,
 Ὡς μή μοι τρῦζῇτε παρήμνοι ἄλλοθεν ἄλλῳ.

“ Septem porro tibi dabit bene-habitas urbes,

“ Cardamylum, Enopenque, & Hiran herbosam,

“ Pherasque inclytas, & Antheam profunda-habentem-prata,

“ Pulchramque Æpeam, & Pedasum vitiferam :

295 “ Omnes autem prope mare sunt, extimæ ad Pylum arenosam :

“ Viri autem eas incolunt pecudibus & bobus abundantes,

“ Qui te donis, Deum tanquam, honorabunt,

“ Et tibi sub sceptro opulenta solvent tributa :

“ Hæc utique tibi præstabit, si defieris ab ira.

300 “ Quod si tibi Atrides quidem invisus est ex-animo magis,

“ Ipse, & ejus dona ; at tu alios tamen universos-Achivos

“ Afflictos miserere in castris, qui te, deum velut,

“ Honorabunt : certe enim apud ipsos valde magnam gloriam tuleris.

“ Nunc enim Hectorem interfeceris, quum utique valde tibi prope venerit,

305 “ Rabiem habens perniciosam : quippe neminem putat similem

“ Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt.

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles ;

“ Nobilissime Laertiade, solertia pollens Ulysses,

“ Oportet sane sententiam meam aperte dicere,

310 “ Quemadmodum sentioque, & quemadmodum perfectum erit,

“ Ut ne mihi obstrepat assidentes aliunde alius.

Ver. 304. Νῦν γάρ χ' Ἐκτόρ' ἔλοις.] Καλῶς εἶπε καὶ ἐνταῦθα τὸ, “ νῦν” ὡς πρῶτον αὐτῷ πτήξαντος ἐν τῷ τείχει. Ὡς μὴ καὶ ἀπολείσῃ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μεγάλα δύναται ἐπιδοῦναι κατὰ τῶν πολεμίων.

Ver. 307. ——— πόδας ὠκὺς.] Vide supra ad α', 58.

Ver. 308 ——— 313. Ἐν τούτοις δηλαδὲ τῷς

ἔπειτα τὸν τρόπον ἑκατέρῃ τῶ ἀνδρῶν ὡς ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἰς ἀληθείας τε καὶ ἀπλῶς· ὁ δὲ Ὀδυσσεύς, πολυτροπὸς τε καὶ ψευδής. Plato in Hippia.

Ver. 310. Ἡ περ δὴ φρονέω τι.] Ὡς περ δὴ φρονέω τι. Plato, ubi supra. Al. Ἡ περ δὴ φρονέω τι, apud Eustathium.

Ibid. ——— καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται.] Καὶ ὡς τελεσθαι ὅπου. Plato, ubi supra.

Ver.

- Ἐχθρὸς γὰρ μοι κῆνθ', ὁμῶς αἰῖδαο πύλῃσιν,
 Ὃς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δ' ἐβάζει.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 315 Οὔτε μέ γ' Ἀτρείδῳ Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἶα,
 Οὔτ' ἄλλας Δαναὺς, ἐπεὶ ἔκ ἄρα τις χάρις ἦεν
 Μάρνασθ' ἀνδράσι μετ' ἀνδράσι νωλεμῆς αἰεί.
 Ἴση μοῖρα μένοντι, ἢ εἰ μάλα τις πολεμίζοι.
 Ἐν δ' ἢ ἱμῇ τιμῇ ἡμὲν κακὸς, ἡδὲ ἢ ἐοχλός.
 320 Κάτθαν' ὁμῶς δ', τ' αἰεργὸς ἀνὴρ, δ', τε πολλὰ ἐοργώς.
 Οὐδέ τι μοι παρὲν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
 Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παρὰ βαλλόμεν' πολεμίζειν.
 Ὡς δ' ὄρνις ἀπὶ ἥσιν νεοσσοῖσι προφέρῃσι
 Μάσαι, ἐπεὶ κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ.
 325 Ὡς ἢ ἐγὼ πολλὰς μὲν αὐπνυες νύκτας ἴαυον,
 Ἡμάτα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
 Ἀνδράσι μαρναμένον, ὁράων ἔνεκα σφετερέων.

“ Inimicus enim mihi ille æque ac inferni portæ,

“ Qui aliud quidem occultat in animo, aliud vero dicit.

“ Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum :

315 “ Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto,

“ Nec alios Danaos ; quippe ei haud, unquam gratia fuit tributa,

“ Qui pugnaverit hostibus cum viris assidue semper.

“ Utique æqua pars datur cessanti, ac si acriter quis pugnet :

“ Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis.

320 “ Occumbit æque & iners vir, & qui multum laboravit.

“ Nec quidquam mihi præ aliis ex re fuit, quod pertulerim mala animo.

“ Semper meam animam obiectans periculis pugnae.

“ Sicut autem avis implumibus pullis affert

“ Escam, postquam ceperit ; male autem ei est ipsi :

325 “ Sic & ego multas quidem infomnes noctes duxi,

“ Dies autem cruentos exegi pugnans,

“ Cum viris prælians, uxorum gratia [Atridarum] istorum.

Ver. 312. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κῆνθ'.

Ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὶ εὐσεβεστάτῃ τραπεσίῃ,
 Χειρῶνος, ἑμαυτὸν τοὺς τρέπας ἀπλοῦς ἔχειν.
 Achill. apud Eurip. Iphigen. in Aul. ver.
 926.

Ver. 313. Ὃς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν,
 ἄλλο δ' ἐβάζει. Ὃς γ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ
 φρεσὶν, ἄλλο δ' ἐβάζει. Plato, ubi suprā.

Ver. 314. — ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.]
 Ὡς καὶ τέλεισιν ἐμὸν εἶναι. Plato ibid.

Ver. 315. Οὔτε μέ γ' Neque mihi equi-
 dem, &c.

Ver. 318. — πολεμίζοι.] Al. πολεμίζει.

Ver. 319. Ἐν δ' ἢ ἱμῇ. Ita edidit Bar-
 nefius ex MSS & Edit. Vett. Rectè, ut
 mihi quidem videtur ; nam ἢ primam cor-
 rigit. Al. Ἐν δ' ἢ ἱμῇ.

Ver. 322. Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν]

— in certamina rursus

Succedunt, animæque in aperta pericula
 mittunt. En. IX, 662.

Ver. 324. — κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐ-
 τῇ] Κακῶς δ' ἐπὶ οἱ πέλει αὐτῇ. Apud Plu-
 tarch. de Amore prolis. Atque ita quoque
 Schol. Vitiarian.

Ver. 327. — μαρναμένους, ὁράων ἔνεκα
 σφετερέων.] Vide suprā ad 31. Cæterum
 malè hic Versio Westeniana, cæteroque ple-
 runque elegantissima ; “ uxorum gratiā VE-
 “ STRARUM.” Sententia enim ea est,
 quam exhibent Schol. Vitiarian. Οὐ δὲ ἐ-
 μὴν ἡδονήν, “ Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκα ἡλυθάρ”
 ἀλλὰ διὰ τὸ γυναικῶν Ἀγαμέμνονος· τοῦτο γὰρ
 δηλοῖ, “ Ὀράων ἔνεκα σφετερέων.” Quæ de
 re de Eustathius : Ἐντεῦθεν ὁ Σοφοκλῆς μεθε-
 δεικνύει, ποτὶ τὸν Τεύκρον λέγοντα τῷ Ἀγα-
 μέμνονι, ὅτι ὁ Ἄϊας διὰ τὴν αὐτοῦ γυναικᾶ ἐν
 Τροίᾳ ἐμάχετο· ταυτὸν τι λογιζάμενος τὸ, διὰ
 τὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ, διὰ τὴν τοῦ Μενελάου τοῦ
 ἀδελφοῦ. Addunt autem Schol. Vitiarian. &
 aliam interpretationem : ἢ, τολμηρῶς πολε-
 μῶν πρὸς ἀνδράς, ὑπὲρ παίδων ῥιψοκινδύνους
 ἀγωνιζομένους.

- Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
 Πεδὸς δ' ἑνδεκά Φημι καὶ Τροίην ἐρίβωλον.
 330 Τάων ἐν πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐοθλὰ
 Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
 Ἀτρεΐδῃ· ὃ δ' ὅπιωθε μένων κατὰ νηυσὶ θοῇσι,
 Δεξάμηνος, ἄρ' αὖτε δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
 Ἄλλα δ' ἀριετήσσι δίδε γέρεα, καὶ βασιλῶσι.
 335 Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κείῃ, ἐμὸν δ' ἀπὸ μὲν Ἀχαιῶν
 εἴλετ' ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παλαιῶν
 Τερπέδω. τί γ' εἴ πολεμιζέσθαι Τρώεσσι
 Ἀργεῖς; τί γ' λαὸν ἀνήγαγν' ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρεΐδης; ἢ ἔχ' Ἑλένης ἔνεκ' ἠυκόμοιο;
 340 Ἥ μῆνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
 Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ἔστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
 Τίω αὐτῷ φιλέει καὶ κῆδε· ὥς καὶ ἐγὼ τίω
 Ἐκ θυμῷ φίλεον, δευκλήτιω περ ἔδσαν.

“ Duodecim utique classe urbes vastavi hominum,

“ Pedester vero undecim aio per Troicum-agrum glebosum:

330 “ His ex omnibus, suppellectilem multam & pretiosam

“ Abstuli, & omnia ferens Agamemnoni dabam

“ Atridae: is vero remanens apud naves veloces,

“ Accipiens, pauca dividebat, pleraque autem retinebat.

“ Alia vero optimatibus dabat munera, & regibus:

335 “ Ac istis quidem ea firma manent; à me verò solo Achivorum

“ Abstulit: habetque uxorem meam animo-gratam; cui condormiens

“ Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis

“ Argivos? Quid verò exercitum adduxit huc congregatum

“ Atrides? an non Helenæ causa pulchræ-comis?

340 “ An soli diligunt uxores suas articulata-voce loquentium hominum

“ Atridae? Utique quisquis vir bonus & prudens,

“ Suam ipsius amat & curat: ut et ego hanc

“ Ex animo amabam, captivam licet existentem.

ἀγωνιζόμενες. Quæ languidior multò est sententia.

Ver. 328. Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις.] Meritò hîc reprehendit Porpius Eustathium, qui ambiguitatem hîc exquisivit, quæ nulla est; ἢ, πόλεις ἀλάπαξ αὐτὴν δώδεκα ναυσὶν, ἢ δώδεκα πόλεις σὺν ναυσὶ. Quasi scilicet δώδεκα & ἑνδεκά non essent hoc in loco tam perspicuè inter se opposita, ut nihil possit supra. De Achillis autem, quam quis hîc nimiam fortè arguerit, Laudatione Sui, rectè Plutarchus: Ἀδικημένω τῷ πολιτικῷ δέδοται τὸ λέγειν τι περὶ αὐτῷ πρὸς τὰς ἀγνωμονίας· ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄλλως μὲν οὐκ εἶπε τῷ Θέῳ τῆς δόξης, καὶ μέτριος ἦν λέγων. “ αἰεὶ ποδὶ “ Ζεὺς Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἔσταλμα “ πᾶσαι” ὑβρισθεὶς δὲ παρ’ αἴαν καὶ προπηλακισθεὶς, ἐφίσει τὴν μεγαλαυχίαν τῇ ὀργῇ, “ Δώδεκα γὰρ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ αὐτὸν “ θράσαν” καὶ, “ Οὐ γὰρ ἐμῆς κύρθεος λεύσσει “ σεσι μέτωπον Ἐγγυθὶ λαμπομένης.” De

Laude Sui. Porro, notanda hîc vis vocabuli. δὴ. Δώδεκα δὴ, Duodecim utique, vel, Duodecim scilicet. Videtur Plutarchus legisse, δώδεκα γὰρ. Quod eodem redit.

Ver. 330. — πασέων.] Pronunciabatur, πασῶν. Nam prima necessariò producitur.

Ver. 336. — παλαιῶν.] Non συναιῶν, sed παλαιῶν, διὰ τὸ βίαιον. Ut Odys. χ, 37. Διμῶσιν δὲ γυναιξὶ παρηνάξουσθε βίαιως. Schol. Victorian.

Ver. 340. Ἥ μῆνοι φιλέουσ’ — Ἀτρεΐδαι.]

—ferro sceleratam excindere gentem

Conjuge præceptâ: Nec solos tangit Atridas

Iste dolor, solisque licet capere arma Mycenis.

Αἰ. IX, 137.

Ver. 341. — ἐπεὶ ἔστις ἀνὴρ ἀγαθός.] Ità edidit Barnejius ex MSS. Αἰ. ἐπεὶ ἔστις ἀγαθός.

- Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο, καὶ μ' ἀπάτησε,
 345 Μὴ μὲν περσάτω εὖ εἰδότες· ἔδ' ἐμὲ πείσει·
 Ἄλλ', Ὀδυσσεύ, σὺν σοὶ τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεύσι
 φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆϊον πῦρ.
 Ἡ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσασα νόσφιν ἐμείο,
 Καὶ δὴ τείχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
 350 Εὐρεΐαν, μεγάλην· ἐν δ' σκόλοπας κατέπηξεν·
 Ἄλλ' ἔδ' ὡς διώα· θένος Ἐκτορος ἀνδροφόνου
 Ἰχεν· ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
 Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ὑπὸ τείχεος ὀρνύμεν· Ἐκτωρ,
 Ἄλλ' ὅσον ἐς Σκαϊᾶς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανε.
 355 Ἐνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δὲ μὲν ἐκφυγὴν ὀρμήν.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἔκ ἐθέλω πολεμίζειν Ἐκτορὶ δῖω,
 Αὖριον ἱερὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
 Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὶ ἄλαδε προερύσσω,
 Ὀφθαί, ἣν ἐθέληθα, καὶ αἴκευ τοὶ τὰ μεμήλη,
 360 Ἡρὶ μάλ' Ἑλλάσποντον ἐπ' ἰχθυόεντι πλεῖστας

"Nunc autem, postquam è manibus præmium eripuit & me fraudavit,

345 "Ne me tentet probe-gnarum, neque enim mihi persuadabit.

"Verùm, ô Ulysses, tecum & aliis regibus

"Cogitet, quomodo à navibus propellat hostilem ignem.

"Sane quidem jam permulta fecit sine me,

"Ac scilicet murum ædificavit, & duxit fossam prope ipsum

350 "Latam, magnam; inque ea vallos defixit:

"Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ

"Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,

"Non voluit pugnam procul à mœnibus ciere Hector,

"Sed quantum ad Scæasque portas & fagum progrediebatur:

355 "Ibi olim me solum semel mansit, vix autem meum effugit impetum.

"Nunc verò, quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili;

"Cras, sacris Jovi factis & omnibus diis,

"Oneratas bene naves postquam in mare deduxero,

"Videbis, si volueris, & si tibi hæc curæ fuerint,

360 "Bene mane Hellespontum super piscosum navigantes

Ver. 346.—σὺν σοὶ τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεύσι.] Τῇ βασιλείᾳ εἰπόντος, (ἀ, 175.) ὡς παρῆσι μοι καὶ ἄλλοι, οἳ κέ με τιμήσουσι λέγει νῦν Ἀχιλλεὺς βαρέως μάλα πρὸς ἐκείνους· Ἄλλ' Ὀδυσσεύ, σὺν σοὶ τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεύσι, φραζέσθω &c. Eustath.

Ver. 349. Καὶ δὴ τείχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον.]

—hæc medii fiducia valli,

Fossarumque moræ, leti discrimina parva.

Æn. IX, 143.

Ibid. —καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ.]

Al. καὶ ἤλασεν ἐκτοδὶ τάφρον.

Ver. 350.—ἐν δὲ σκόλοπας.] Al. περὶ δὲ σκόλοπας.

Ver. 352.—δορα δ' ἐγὼ —, Οὐκ ἐθέλεσκε — Ἐκτωρ.] Vide supra ad ver. 328. Item, 788.

Ver. 353.—ὀρνύμεν· Ἐκτωρ.] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 356.—ἐκ ἐθέλω.] Τινὲς εἰρωνεῖται, "ἐ δύναμαι." διὰ τὸν Ἀγαμέμνονα Schol. Victorian.

Ver. 357.—Διὶ.] Quâ ratione, Διὶ, hic ultimam producat; vide supra ad α, 51.

Ibid.—ῥέξας] Vide supra ad α, 444.

Ver. 359.—Ὀφθαί — Ἡρὶ — πλεῖστας Νῆας ἐμάς.] Ὅρα ὡς, πρὸς μὲν Ὀδυσσεῖ, Ἀπείνας φησὶ πρὸς Φοῖνικα δὲ, Μένειν, μὴ μέντοι πολεμήσειν πρὸς Αἰάντα δὲ, Πηλεΐδην, ἀλλ' ὅταν ἀνάγκη. Καλῶς. Τὰ τὰ δὲ θυμῶδες ἀνδρὸς, καὶ, πρὸς τὸ μὴ καταφρονεῖν, ἀγωνιζομένου. Schol. Victorian. ad ver. 309. supra. Vide & infra, ad ver. 646.

- Νῆας ἐμὰς, ἐν δ' ἄνδρες ἐρεασμέναι μεμαῶτας·
 Εἰ δέ κεν εὐπλοίῳ δῶή κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
 Ἥματί κεν τριτάτῳ Φθίῳ ἐρίβωλον ἰκοίμην.
 Ἔσι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
 365 Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν ἢ χαλκὸν ἐρυθρὸν,
 Ἥδ' ἑ γυναικῶν ἐϋζώνες, πολὺν τε σίδηρον
 Ἄξομαι, ἄσσο' ἔλαχόν γε. Γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
 Αὐτὸς ἐφυσείζων ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρείδης· τῷ πάντ' ἀγορεύεμεν, ὥς ὀπιτέλλω,
 370 Ἀμφαδόν· ὄφρα ἢ ἄλλοι ὀπισκύζων· Ἀχαιοί,
 Εἴ τινά περ Δαναῶν ἔτι ἔλπε' ἐξαπατήσιν,
 Αἰὲν ἀναιδείῳ ὀππειμένος· εἴδ' ἂν ἐμοιγε
 Τετλαίῃ, κῳέος περ ἐὼν, εἰς ὧπα ἰδέσθ·
 Οὐδέ τί οἱ βελάς συμφρέσσομαι, εἴδ' ἂν ἔργον.
 375 Ἐκ γὰρ δὴ μὲν ἀπάτησε, ἢ ἤλιτεν· εἴδ' ἂν ἔτ' αὖτις

“ Naves meas, inque *ipsis* viros remigandi cupidos,
 “ Si autem prosperam navigationem dederit inclytus Neptunus,
 “ Die sanè tertio Phthiam glebofam pervenero.
 “ Sunt autem mihi permulta, quæ reliqui, huc malo-fato-veniens :

- 365 “ Aliud vero hinc aurum & æs rubrum,
 “ Et fœminas eleganter cinctas, splendidumque ferrum
 “ Abducam, quæ quidem sortitus sum. Præmium autem mihi, qui dedit,
 “ Ipse per-injuriam abstulit rex Agamemnon
 “ Atrides : ei omnia referto, ut mando,
 370 “ Palam : ut & alii indignantur Achivi,
 “ Si quem Danaorum adhuc sperat se fraudaturum,
 “ Semper impudentia indutus ; neque sanè mihi
 “ Ausit, proterve-audax licet sit, faciem intueri :
 “ Neque omnino cum eo consilia communicabo, neque factum ullum.
 375 “ Nam jam me decepit & offendit, neque adhuc rursus

Ver. 361.—μεμαῶτας.] Vide suprâ ad
 β', 818.

Ver. 363. Ἥματί κεν τριτάτῳ Φθίῳ ἐρίβω-
 λον ἰκοίμην.] Ὅσα δόξας [Σωκράτης] τινὰ αυ-
 τῷ λέγειν, Ἥματί κεν τριτάτῳ Φθίῳ ἐρίβωλον
 ἰκοίμην πρὸς Αἰσχίνην ἔρη, εἰς τρίτην ἀποθανού-
 μαι. Diog. Laert. in vita Socratis. Ἡ τὸ
 πλοῖον ἀφίκεται ἐκ Δύλου, ὃ δ' αὖ ἀφικόμενα τεθ-
 νάναι με ; — τῇ γὰρ περ ὑστεραία δεῖ με
 ἀποθνήσκειν, ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. —
 Οὐ τοίνυν τῆς ἐπίσεως ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἤξειν,
 ἀλλὰ τῆς ἐτέρας· τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τίνος
 ἐνυπνίου ὃ ἐώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς
 νυκτός. — Ἐδίδκει τίς μοι γυνὴ προσελθούσα,
 καλὴ καὶ εὐειδής, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέ-
 σαι με καὶ εἰπεῖν· ὦ Σωκράτης, Ἥματί κεν τρι-
 τὰτῳ Φθίῳ ἐρίβωλον ἰκοίμην. Plato in Critone.
 Est apud Platonem Socrates, quum esset in
 custodiâ publicâ, dicens Critoni suo fami-
 liari, sibi post tertium diem esse morien-
 dum ; vidisse enim se in somnis pulchritu-
 dine eximiâ fœminam, quæ se nomine ap-
 pellans, diceret Homericum quendam ejus-

modi versum,

Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit.

Cic. de Divinat. lib. I, §. 25.

Ver. 364. Ἔσι δέ μοι μάλα πολλὰ.] Ne
 adeo Agamemnonis scilicet dona, mihi opus
 sint. Vide autem & infrâ, ad ver. 400.

Ver. 367.—ἄσσο' ἔλαχόν γε.] Al. ὄσσο',
 & ἔλαχον γε, & ὄσσοι λέλοιχα.

Ibid.—ὅσπερ ἔδωκεν, Αὐτὸς — ἔλετο.]
 Al. ὅσπερ ἔδωκεν, Αὐτὸς — ἔλετο. Quod
 autem Achilles hîc perpetuò eodem redcat,
 repetatque id quod jam antè sæpiùs dixerat,
 ver. 335, 344 ; personæ optimè convenit,
 & τὸ ὀργίλον ἦθος apprimè condecet.

Ver. 374.—συμφρέσσομαι.] Recte
 Nam φράσσομαι primam corripit. Vide su-
 præ ad α', 140.

Ver. 375. Ἐκ γὰρ δὴ μὲν ἀπάτησε, καὶ ἡ-
 λιτεν.—ἐν καρὶς αἰσῇ.] Veteres distingue-
 bant : δὴ μὲν ἀπάτησε· καὶ ἡλιτεν· teste Eu-
 statio. Τὸ ἐννεύθεν δὲ ὀργίλον ἦθος, ὡς καὶ οἱ
 παλαιοὶ σημειῖνται, διαγράφειν ὁ ποιητὴς, ἡ-
 κήμει συχνὰ τὴν λόγον τῷ Ἀχιλλεῖ, κομμά-
 τικῶς

- Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἄλλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἔκλῃ
 Ἐρρέτω· ἐν γὰρ οἱ Φρένας εἶλετο μητιέτα Ζεύς.
 Ἐχθρὸν δέ μοι τῷ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
 Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε ἢ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
 380 Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστὶ, ἢ εἴ ποθεν ἄλλα χροίωτο.
 Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσετο, ἢ δ' ὅσα Θήβας
 Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κλήματα κεῖτο,
 Αἷ' ὅ' ἐκατόμυλοι εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἐκάστῳ
 Ἀνέρες ἐξοιχνύσσι, σὺν ἵπποισιν ἢ ἔχουσιν·
 385 Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,

“Fallet verbis: fatis autem ei sit: verum quietus

“Pereat: nam ei mentem ademit providus Jupiter.

“Invisa autem mihi ejus dona, æstimoque eum nihili.

“Neque si mihi deciesque & vicies tot daret,

380 “Quot & ei nunc sunt, & si alicunde alia accederent:

“Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas

“Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ-jacent;

“Quæ & centum habent portas, duceni autem per unamquamque

“Viri egrediuntur cum equis & curribus:

385 “Neque si mihi tot daret, quot sunt arenæque pulvisque,

τικῶς προάγων τὴν ἀντιλογίαν· ὅπερ ἦθος τοῖς τραχυνόμοις. Ἐν γὰρ τεσσαρσι φασὶ σίχους ἀπὸ τῆς, “ὅδ' ἐμὲν ἔργον,” ἐνοιοι ὀκτώ σίζονται αὐτοτελεῖς. Similiter Schol. *Victorian*. Εμφατικώτεροι γίνονται οἱ λόγοι, θάττον δ' ἀκοιττόμενοι· ἐν γὰρ τέτταρσι σίχους, ὀκτώ εἰσιν αὐτοτελεῖς σιγμαί.

Ver. 377. — ἐκ γὰρ οἱ.] Quâ ratione, γὰρ, hîc producat, etiam extra cæsuram; vide suprâ ad α, 51. *Al.* ἐκ γὰρ εὐ.

Ibid. — μητιέτα] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 378. — τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.] Vocabulum καρὸς, cûm alibi non occurrat, quam vim hoc in loco habeat, haud satis liquet. Alii ἐγκαρὸς legunt, & ἐγκαράω interpretantur; quia scilicet Athenienses τὸν ἐγκέραλον non comederent: Sed & longè petitum hoc, & admodum invenustè dictum, & res ipsa (crediderim) haud *Hæro* nota. Alii καρὸς, sive ἐγκαρὸς, exponunt φθιρὸς τῷ περὶ τὴν κεφαλὴν. Sed auctoribus haud satis idoneis. Alii accipiunt, ἐν καρὸς αἴσῃ, ἐν Μισθοφόρῃ τάξει· quia scilicet Κάρες μισθοφόροι, & αἰτιμοί. Sed neque demonstrati sunt Cares, Homeri temporibus, μισθοφορήσαντες; neque, si id factum fuisset, potuisset vox Καρὸς secundam non producere:

Νάσης αὐτὸν Καρῶν ἠγάσαστο βαρβαροφώνων.

β, 867.

Πρὸς μὲν ἀλὸς Κάρες καὶ Παῖονες ἀγκυλότοχοι.

κ', 428.

Δράσω τάδ' ἐν τῷ Κάῳ κινδυνεύσωμαι.

Eurip. *Cyclop.* 650.

Quod autem apud *Theocritum* legitur, *Idyll.* 17, 89, — φιλοπτολέμοις τι Κάρεςσι, etiam si vera sit ista lectio, (quod *Barneſius* emen-

dandum contendit — φιλοπτολέμοις τι Κάρες,) huc tamen utcunque nihil faciet: Nam *Dorica* ista loquendi ratio, (ut de Accusativis τὰς αὐτὰς & similibus suprâ observavimus, ad β, 43.) *Hæro* prorsus erat ignota. Denique, οἱ ἀκριβεστεροί, apud *Esſatbium*, τὸ καρὸς ἀντὶ τῆς κηρὸς καὶ θανάτου. Sed neque isto modo, opinor, potuisset illud à ullâ ratione non produci: Nam quod μάκαρες dicantur μὴ καὶ τοιαύτη ὑποπίπτουσαι, merum est Commentum. Mihi id verisimillimum; vocem καρὸς, ejusdem esse originis atque ἀκαρὶ & ἀκαρὸς. Apud *Aristophanem*,

Τῶν γὰρ πατρῶων ἢ δ' ἀκαρῶν μέτεσι σοι.

An. 1648.

Judicet Lector eruditus.

Ver. 381. — προτινίσσεται] *Al.* ποτινίσσεται. Quod idem.

Ibid. — ἢ δ' ὅσα Θήβας Αἰγυπτίας.] Hinc fortè de *Hæro* ætate nonnihil conſpicere erit, quum *Thebæ* adhuc caput esset *Ægypti*.

Ver. 382. Αἰγυπτίας.] Vide suprâ ad β, 537.

Ver. 383. — διηκόσιοι δ' ἀν' ἐκάστῳ Ἀνέρες ἐξοιχνύσσι σὺν ἵπποισιν καὶ ἔχουσιν.] Οὐ τὸ πλάτος τῶν πυλῶν θέλει σημαίνειν· ἢ δὲ γὰρ ἅμα πάντας ἐξέναι εἰσὶν· ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν· εἰ γὰρ πύλας μὲν ἑκατὸν ἔχει, ἀνδρας δὲ ἀρματοφόρους δις μυρίας. *Schol. Victorian.* rectè. Porro alii hîc scribunt, σὺν ἵπποισιν καὶ ἔχουσιν. Quod perinde est. Vide ad α, 51.

Ver. 385. — ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.] Καλῶς ἀμφοτέρως ἐμπεριέλαβε τῷ λόγῳ, τὴν δ' ἀλίαν καὶ τὴν πεδινὰν. *Schol. Victorian.* *Eid.*

- Οὐδέ κεν ὥς ἐτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
 Πρίν γ' ἄπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμῃναι θυμαλγέα λάβω.
 Κέρλῳ δ' ἔγαμέω Ἀγαμέμνονα Ἀτρείδαο
 Οὐδ' εἰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ κάλλει ἐρίζοι,
 390 Ἔργα δ' Ἀθλῳαίῃ γλαυκῶπιδι ἰσοφαιρίζοι,
 Οὐδέ μιν ὥς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
 Ὅς τις οἱ τ' ἐπέοικε, ἢ ὃς βασιλῆύτερός ἐστιν.
 Ἦν γδ' ἡ με σῶσι θεοὶ, ἢ οἴκαδ' ἵκωμαι,
 Πηλῶς θύω μοι ἔπειτα γυναικὰ γαμέσσε' αὐτός.
 395 Πολλὰ δ' Ἀχαιῖδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίῳ τε,
 Κῆρυι ἀεισέων, οἳ τε πολίεθρον ῥύοντο.
 Τάων ἦν κ' ἐθέλοιμι, Φίλῳ ποιήσοι' ἄκοιτιν·
 Ἐνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγλῶρ,
 Γήμασι μνηστῶν ἄλοχον, εἰκῆαν ἄκοιτιν,
 400 Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκλήσατο Πηλῶς.
 Οὐ γδ' ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, εἴδ' ὅσα φασὶν
 Ἴλιον ἐκλήσθαι εὖ ναιόμηνον πολίεθρον,

“ Ne sic quidem jam animum meum flexerit Agamemnon,

“ Antequam totius mihi rēpas persolvat acerbæ contumeliæ.

“ Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridæ :

“ Ne quidem si cum aurea Venere pulchritudine certet,

390 “ Operibusque Minervæ oculis-cæsiæ par-sit,

“ Ne sic quidem eam ducam ; ipse vero Achivorum alium eligat,

“ Qui ei conveniat, & qui major-imperio sit.

“ Sic enim porro me servârint dii, & domum venero,

“ Peleus tum mihi deinceps uxorem desponsabit ipse.

395 “ Multæ certe Achivæ sunt in Hellade Phthiaque,

“ Filia principum, qui utique urbes tuentur ;

“ Harum quam voluero, dilectam faciam uxorem :

“ Illic autem mihi plurimum appetit animus generosus,

“ Ducta legitima uxore, apta conjuge,

400 “ Possessionibus frui, quas senex conquiisvit Peleus.

“ Non enim mihi vitæ æquiparandum, ne quidem quantas opes aiunt

“ Ilium possidisse, bene-habitatam urbem,

Εἰσι δὲ ὑπερβολαὶ μετρητικῆς· σφοδρότητα γὰρ δαλῶσι· διὰ ὀργιζόμενοι λέγουσι μάλιστα·

“ ὅσα φάμαθός τε κόινς τε.” *Aristot. Rhetoric. lib. III, cap. 12.*

Ver. 386.—πείσει.] Scribitur πείσει, & πείσει.

Ver. 392. Ὅς τις.] Quâ ratione hîc, ὅς τις, ultimam producat, etiam extra cæsuram ; vide suprâ ad 4, 51.

Ibid.—καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.] Ἐπὶ αὐτὸς ἔλεγε, (suprâ, *ver. 160.*) “ Καὶ μοι ὅς τις ἐπέοικε, ὅσον βασιλεύτερός ἐμι.” *Schol. Virgilian.*

Ver. 394.—θὴν μοι.] *Al.* δὴ μοι.

Ibid.—γαμέσσεσθαι.] Γαμήσασθαι μὲν, διὰ τὴν, (inquit *Eustathius*,) τὸ εἰς γάμον ἐκτελεῖν, ἥτοι γυναικὰ λαβεῖν· γαμέσθαι δὲ, διὰ τὴν, τὸ γυναικὰ δοῦναι. Quod tamen an

firmiter nitatur fundamento, meritò dubitari potest.

Ver. 395. Πολλὰ Ἀχαιῖδες εἰσὶν.] Ità rectè restituit *Barnesius* ex duobus MSS. *Al.* Πολλὰ δ' Ἀχαιῖδες εἰσὶν.

Sunt aliæ innuptæ Latio & Laurentibus agris,

Nec genus indecores. — *Æn. XII, 24.*

Ver. 400. Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρον.]

Sunt tibi regna patris Dauni, sunt oppida capta

Multa manu; necnon aurumque animus-que Latino. *Æn. XII, 22.*

Ver. 401.—ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον.] *Al.* ἐμῆς ψυχῆς. Cæterum summo cum artificio

(ut rectè annotavit *Porpius*) hîc effecit Poëta, ut vitam longam, ingloriam & ignobilem,

maximis laudibus per indignationem effere-

ret

- Τοπρὶν ἐπ' εἰρῶνις, πρὶν ἐλθεῖν ἦας Ἀχαιῶν·
 Οὐδ' ὅσα λαῖνος ἔδδ' ἀφῆτορος ἐντὸς ἔργει
 405 Φοῖβ' Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνὶ πετρῆεσσι.
 Ληῖσοι μὲν γάρ τε βόες κ' ἵφια μῆλα,
 Κτητοὶ δ' τρίποδες τε, κ' ἵππων ξανθὰ κάρβυα·
 Ἄνδρες δ' ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν ἔτε ληΐσῃ,
 Οὐθ' ἐλετή, ἐπεὶ αἶρ κεν ἀμείψετο ἔρκος ὀδόντων.
 410 Μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ, Θέτις ἀργυρόπεζα,
 Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτιο τέλοσδε·
 Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
 ὦλετο μὲν μοι νόσος, αἰτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
 Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκοιμι Φίλιππ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 415 ὦλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ὃπ' ἔδρυν δέ μοι αἰών

- "Antehac tempore pacis, priusquam advenissent filii Achivorum :
 "Nec quantus lapideum limen jaculatoris intus continet
 405 "Phœbi Apollinis, Pytho in saxosa.
 "Prædando enim parabiles quidem bovesque & pingues oves,
 "Parabiles autem tripodesque, & equorum flava capita :
 "Hominis vero anima ut redeat, neque parabilis,
 "Neque prensabilis, postquam semel transiverit septum dentium.
 410 "Mater enim me dicit dea, Thetis argenteos-pedes-habens,
 "Duplicita fata ferre mortis ad finem.
 "Siquidem hic manens Trojanorum urbem circa-pugnavero,
 "Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit.
 "Sin autem domum reversus fuero, dilectam in patriam terram ;
 415 "Periit mihi gloria bona, diuturnum vero mihi ævum

ret is, qui unus omnium hominum avidissimè esset gloriæ appetens, eamque revera vitæ longè anteferebat.

Ver. 403. — πρὶν ἐλθεῖν] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 404. — ὅσα — ἔδδ' ἀφῆτορος — Φοῖβ' Ἀπόλλωνος.] De huiusmodi Epithetis, vide suprâ ad α', 43 & 75. De huius Ædis divitiis, vide Strabonem, lib. IX, pag. 644, al. 421.

Ver. 406. Ληῖσοι μὲν γάρ τε βόες, — Ἄνδρες δὲ ψυχὴ.]

ταῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς
 Οὐκ ἔστι τ' ἀνάλωμι ἀναλωθὲν λαβεῖν,
 Ψυχὴν βροτείαν χρημάτων δ' ἐστὶν πόροι.

Eurip. Supplic. 775.

Αἱ, Αἱ, ταὶ μαλαχαὶ μὲν ἑπ' αὖ κατὰ κᾶπον
 ὀλῶνται,

Ἡ τὰ χλωρὰ σέλινα, τό, τ' εὐθαλὲς οὐλον
 ἀνθον,

Ἐστὶν αὖ ζῶντι, καὶ εἰς ἔτος ἄλλο φέοντι.
 Ἀμμις δ' οἱ μεγάλοι καὶ καρτεροὶ ἢ σοροὶ
 ἀνδρες,

Ὅππότε πρῶτα θάνατον, ἀνάκοι ἐν χθονὶ
 κοίλα

Εὐδοκίε εὐ μάλα μακρὸν ἀτέρμονα νήγρετον
 ὄπνον.

Metab. Idyl. III.

Ver. 408. — οὐτὰ ληΐσῃ.] Plerique ληΐσῃ.

Sed nihil opus.

Ver. 410. — γὰρ τε] Respondet Latino, Etenim. Ut & suprâ, ver. 406.

Ver. 413. — κλέος ἄφθιτον ἔσται.] Ex εὐθὺς, φθίτος, ἀφθίτος; simili analogiâ ac τὸς, ἀκρίτος, ex κοῖνω. Vide suprâ ad α', 309; & ad β', 43. Cæterum notandum hic, quàm singulari quàmque modesto Poëta artificio gloriam dicat Achillis sui factam Poëmâte sempiternam. Non, exegi, dixit, monumentum; Non, jamque opus exegi. Nusquam Sui meminit omnino; Nusquam, Suorum Operum; Nusquam, Patriæ; Nusquam, ne Partium quidem suarum: Ut adeo Europæusne fuerit ipse, an Asiaticus, planè non constet. Sed Achillis nomen atque famam immortalitati tradidit; — itaque eum, non qualis fingi debuerat heros, sed qualis esset, depingendo.

Ver. 414. Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκοιμι Φίλιππ' ἔδδ' edidit Barnesius: Rectè, ut opinor: Quomodo Odys. μ', 345. Εἰ δέ κεν εἰς Ἱθάκην ἀφκοίμεθα. Al. οἴκαδ' ἵκοιμαι Φίλιππ'.

Ver. 415. — μοι κλέος] Al. μοι κλέος.

Ibid. — ἐπὶ δρῶν] Quâ ratione, em, ultimam producat; item γὰρ, ver. 419; vide suprâ ad α', 51.

- Ἔασε), ὅδε κέ μ' ὦκα τέλθ' θανάτοιο κιχείη.
 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παρὰ μνηστῆσιν,
 Οἷκαδ' ὀλοπλείην· ἐπεὶ ἔκτετι δῆτε τέκμων
 Ἰλῖς αἰπενῆς· μάλα γ' ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς
 420 Χεῖρας ἐλὼ ὑπερέχε, τεθαρσῆκασι δὲ λαοί.
 Ἄλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστεύετε Ἀχαιῶν
 Ἀγγελίῳ δότοφάδε, τὸ γ' ἔρχεσθαι ἐπὶ γερόντων·
 Ὅφρ' ἄλλῳ φράζων) ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
 Ἥ κέ σφιν νῆας τε σόη, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
 425 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐπεὶ ἔσθισιν ἦδε γ' ἐτοίμη,
 Ἦν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμὲ δὲ δότομνησαντο.
 Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
 Ὅφρα μοι ἐν νῆεσσι φίλῳ ἐς πατρίδ' ἔπη)
 Αὔριον, ἣν ἐθέλῃσιν ἀνάγκη δ' ἔτι μιν ἄξω.
 430 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐλθρόνῳ σιωπῇ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γ' κρυψτέρως ἀπέειπεν.
 Ὅφρ' ἣ δὴ μετέειπε γέρον ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας, πῆρ' ἔδιδε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Εἰ μὲν δὴ νόσον γε μὲν φρεσὶ, Φαίδιμι Ἀχιλλεύ,

“ Erit, neque me celeriter finis mortis deprehenderit.

“ Quin & aliis itidem ego suaserim,

“ Domum navigare: quia jam non invenietis finem

“ Illi excelsæ: valde enim ipsam late-sonans Jupiter

420 “ Manu sua protegit, & animo-confirmato sunt copiae.

“ Sed vos quidem profecti principibus Achivorum

“ Nuncium renunciate, hoc enim munus est legatorum;

“ Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,

“ Quod ipsis navesque servet, & populum Achivorum

425 “ Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum est,

“ Quod nunc excogitarunt, me iram-fovente.

“ Phoenix autem hic apud nos manens cubet;

“ Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur

“ Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducami.

430 Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,

Sermonem admirati: admodum enim vehementer recusaverat.

Tandem vero inter eos locutus est senex equum-agitator Phoenix,

Lachrymas cum-suspiriis-effundens, valde enim timebat de navibus Achivorum;

“ Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles,

Ver. 418. — ὅδε κέ μ' ὦκα τέλθ' θανάτοιο κιχείη, —
 μάλα γὰρ — Ζεὺς.] Τεχνικῶς ἀπέστρεψε πρὸς
 αὐτὸν, τὸν λόγον· ἐπεὶ καὶ ἔλεγε, (ver. 236.)

“ Ζεὺς δὲ σφιν Κρονίδης ἐνδύξια” — Εἰ

τοῖνυν, ὥς φης, πολέμιον ἔχετε τὸν θεόν, ὑπό-
 λαιποι ὑμῖν ἔστιν ἀποπλεῖν. Schol. Victorian.

Ver. 419. — εὐρύοπα] Vide suprā ad α',
 275, & 498.

Ver. 426. — ἐφράσσαντο] Al. ἐφράσαντο.

Malé. Nam corripit ea vox secundam:

Vide suprā ad α', 140.

Ibid. — ἀπομνησάντος.] Μνήσας secun-
 dam producit, quippe à μνήσ deducta. Nam

quæ in ἔσω desinunt, penultimam in Futu-
 ris & Aoristis corripiunt.

Ver. 427. Φοῖνιξ.] Vide suprā ad β', 267.

Ibid. — αὐθι.] Ita restituendum existima-
 vi, ex Schol. Victorian. ad ver. 427 & 434.
 Al. αὐτι. Quod alibi apud Homerum non
 occurrit.

Ver. 431. — — — — — κρατερῶς.] Vehementer,
 præfractè.

Ver. 432. — ἱππηλάτα Φοῖνιξ.] Et mox,
 ἱππηλάτα Πηλεὺς. Vide infrā ad α', 175.

Ver. 434. Εἰ μὲν δὴ — γα.] “ Siquidem
 “ revera” &c. Porro, rectè Schol. Victo-
 rian.

- 435 Βάλλεαι· ἔδ' ἐ τι πᾶμπαν ἀμύειν νηυσὶ Θοῆσι
 Πῦρ ἐθέλεις ἀτθλον, ἐπεὶ χόλῳ ἔμπεσε θυμῷ·
 Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σείο, φίλον τέκῳ, αὖθι λιποίμην
 Οἷῳ; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρον ἱππηλάτα Πηλῶς
 Ἥματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
 440 Νήπιον, ἔγω εἰδὸθ' ὁμοίῃς πολέμοιο,
 Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀεπρεπείες τελέθῃσι·
 Τῆνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντῃα,
 Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηνὴ ἦρό τε ἔργων.
 Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σείο, φίλον τέκῳ, ἐκ ἐθέλοιμι
 445 Λείπεθ', ἔδ' εἴ κέν μοι ὑποσαΐη θεὸς αὐτὸς,
 Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἠβώνῃα·
 Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγυναικα,
 Φύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύτορ· Ὀρμήϊδαο·
 Ὃς μοι παλλακίδος πέρι χῶσατο καλλικόμοιο,

- 435 "Cogitas; neque omnino defendere à navibus velocibus
 "Ignem vis pestiferum ira incidit in animum:
 "Quomodo tandem à te, care fili, hic relinquer
 "Solutus? tecum verò me misit senex equum-agitator Peleus
 "Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit
 440 "Puerum, nondum peritum omnibus æque-gravis belli,
 "Neque concionum, ubi & viri præclari fiunt.
 "Propterea me misit, ut docerem te ista omnia,
 "Verborumque orator ut esses, actorque rerum.
 "Quare deinceps à te, dilecte fili, nolim
 445 "Relinqui; ne quidem si mihi promitteret Deus ipse,
 "Senectute abrasa, facturum me juvenem pubescentem:
 "Qualis eram, cum primum liqui Hellada pulchris-mulieribus-abundant
 "Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidæ:
 "Qui mihi de pellice irascebatur pulchra-comas,

ρίαν. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὸ προοίμιον δέχεται· ὅ
 γὰρ ὡς συμβαλέουσιν, ἀλλ' ὡς διδῶς ἀπόκρισιν
 πρὸς τὸ, (ver. 427.) "Φοίνιξ δ' αὖθι παρ'
 "ἄμμι μένων." Cæterum de totius
 hujus orationis artificio, vide suprà ad ver. 1.

Ver. 435. Βάλλεαι,] *Al.* Βάλλεαι.

Ver. 438.—σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρον]

Tum comitem Ascanio pater addidit:—

Æn. IX, 649.

Ver. 441. Οὐδ' ἀγορέων,] Pronunciabatur,
 ἀγορῶν.

Ver. 443. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηνὴ ῥῆ
 τε ἔργων.] "Ὅν γὰρ δὲ ἄνδρα τέλειον Ὀμηρὸς δι'
 ὅλης, τῆς Ἰλιάδος δῆθεν ἀπεργάζεσθαι πειρώ-
 μενος, καὶ ἐνί τινι ἐπι τὰς τῆς ἀρετῆς πε-
 ριλαζὼν ἔρη, "Μύθων μὲν ῥητῆρ' ἔμεναι πρην-
 "τῆρα δὲ ἔργων." *Aristot. de Republ. lib.*
IX. Ut ille apud Homerum Phœnix, qui
 se à Peleo patre Achilli juveni comitem
 esse datum dicit ad bellum, ut illum effice-
 ret oratorem verborum, actoremque rerum:
Cic. de Orat. III, 15. Sit ergo tam eloquen-
 tiā quàm moribus præstantissimus, qui ad

Phœnicis Homericæ exemplum dicere ac fa-
 cere doceat. *Quintilian. lib. II, cap. 3.* Bar-
 netius, & ante eum *Verfio Westeniana*, cæ-
 teroqui plerumque elegantissima, pessimè
 hunc locum corruperunt; "Orator ut ES-
 "SEM, actorque rerum:" Ac si *Seipsum*
 scilicet, non *Achillem*, docuisset has artes
 Phœnix. Cæterum quâ ratione vocula, τὲ,
 hic producatur; item, ἐμὲ, ver. 451; &
 κατὰ, ver. 459; & εὐλίποδας, ver. 462; vide
 suprà ad α', 51.

Ver. 447. Οἷον ὅτι πρῶτον λίπον.] Μυθολό-
 γοι οἱ γέροντες καὶ παραδείγμασι παραμυθί-
 μων. *Schol. Vileian.* Vide suprà ad α',
 260.

Ibid.—Ἑλλάδα καλλιγυναικα.] *De-*
metrius Grammaticus apud *Eustathium*, &
Scepsius apud *Strabonem*, (lib. IX, pag. 670.
al. 439;) legerunt, Ὀρμήνιον πολύμοισι, αὐ-
 Ὀρμήνιον πολύμοισι.

Ver. 449. Ὃς μοι παλλακίδος πέρι χῶσα-
 το.] Οἰκίῳ ταῦτα πρὸς τὸν ἔνκα Βρισπῆδος
 χαλαπαίνοντα· ὅτι συγγινώσκος ἀμαρτήσας περὶ
 κέρου

- 450 Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμὴν· ἢ δ' αἰὲν ἐμὲ λισέσκετο γένων,
Παλλακίδι προμιγνῶαι, ἣν ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, ἣ ἔρεξα· πατήρ δ' ἐμὸς, αὐτὴν οἶθεῖς,
Πολλὰ κατηγάτο, συγχεῖς δ' ἐπεκέκλετ' Ἑρμῆς,
455 Μὴ ποτε γένασιν οἷσιν ἐφίσσεσθαι φίλον υἱόν,
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρχίς,
Ζῶς τε καταχθόνιος, ἣ ἐπαινή Περσεφόνεια.
Ἐνθ' ἐμοὶ ἐκίετι πᾶμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Πατρός χωρομένοιο, ἣ μὲγαρχε σρωφᾶσθαι.
460 Ἡ μὲν πολλὰ ἔται ἣ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτῷ λισσόμηναι κατερήτυον ἐν μεγάροις·
Πολλὰ δ' ἴφια μῆλα ἣ εἰλίποδας ἑλικας βῆς
Ἐσφαζόν, πολλοὶ δ' οὐκ ἐσθλὸν ἀλοῖφῃ
Εὐόμηναι τανύοντο δὲ φλογὸς Ἡφαίστιο·
465 Πολλὸν δ' ἐν κερῶν μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.

- 450 "Quam ipse diligebat, & ignominia-afficiebat uxorem,
"Matrem meam: hæc autem semper me supplex-orabat prebensis genibus,
"Ut pellici prius-miscerer, ut adeo odio haberet senem.
"Huic parui, & feci. Pater autem meus, statim sentiens,
"Multa imprecatus est, horrendasque invocabat Diras,
455 "Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius,
"Ex me genitus. Dii autem ratas-fecerunt imprecationes,
"Jupiterque infernus, & horrenda Proserpina.
"Tunc mihi non amplius omnino sustinuit in præcordiis animus,
"Patre irato, in domo versari.
460 "Certe quidem multum familiares & cognati circum-stantes
"Ibi orantes retinebant me in ædibus:
"Multasque pingues oves & flexipedes cornibus-camuris boves
"Jugulabant; multi quoque sues florentes pinguedine
"Assandi extendebantur per flammam Vulcani:
465 "Multum etiam ex doliis vinum bibebatur senis.

κόρη Ἀγαμέμνων, εἰ καὶ αὐτὸς συγγνώμης
ἤσκηται παρὰ Πηλέως. Schol. V. 10. 11.

Ver. 452. Παλλακίδι προμιγνῶαι.] Οὐ τῆς
ἡδὴ μεγίστης, ἀλλὰ τῆς εἰς τὸ τοῦ προσημνοῦ
φθοῖ γέν, "προμιγνῶαι." Οὐκ ἀντίκειται
δὲ τὸ, "τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ'
"ἄκοιτιν." ἐπράττε δὲ ταῦτα, νῶ ἔχων ἡδὴ
τὴν παρὰ αὐτὴν ὁμιλίαν. Schol. V. 10. 11.
Idemque ferè, ex Antiquis, Eustathius.

Ver. 455. — ἐφίσσεσθαι] Al. ἐφί-
ζεσθαι.

Ver. 456. — γεγαῶτα] Vide suprà ad
β', 818; & ad ζ', 464.

Ver. 457. Ζῶς τε καταχθόνιος.]

— Jovi Stygio. —. Æn. IV, 638.

Post hunc versum 457, vel, ut alii, post
versum 459, omīssos quatuor versus, nec in-
dignos quidem illos, meminit Plutarchus:

Τὸν μὲν ἐγὼ βέβηκα κατακτάμεν ὅξιν
χαλκῷ.

Ἀλλὰ τις ἀθανάτων παῦσεν χρόνον ὥς ῥ' ἐν
θυμῷ

Δῆμῳ θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πύλλ' ἀν-
θρώπων.

Ὡς μὴ πατρόφρονος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεοῖ
μην.

Ὁ μὲν ἔν Ἀρίστωι ἐξέλε ταῦτα τὰ ἔπη,
φοβηθεῖς· ἔχει δὲ πρὸς τὸν καιρὸν ὀρθῶς, τῷ εὐ-
φυῖος τὸν Ἀχιλλεὺς διδάσκοντος οἷον ἐστὶν ὄργη,
καὶ ὅσα διὰ θυμὸν ἀνθρώποι τοιμῶσι, μὴ χρω-
μένοι λογισμῷ, μηδὲ πειθόμενοι τοῖς παρηγο-
ρήσιν. De audiend. Poëtis. Eorundemque
iterum versum meminit, in libro de Adul.
& Amici discrimine, haud longè à fine.

Ver. 462. — ἑλικας βῆς]

— camuris — sub cornibus —.

Georgic. III, 55.

Ver. 464. — διὰ φλογὸς] Vide suprà
ad β', 267: itemque ad ver. 213, hujus libri.

- Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ πατρὸς νύκτας ἴαυον·
 Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· ἔδ' ἐποτ' ἔσθη
 Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθέσῃ εὐερέεσθ' αὐλῆς,
 Ἄλλο δ' ἐν προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυρῶν.
 470 Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ μοι ἐπήλυθε νύξ ἐρεβεννή,
 Καὶ τότε γὰρ θαλάμοιο θυρῶν πυκινῶς ἀεσφύας
 ῥήξας ἐξῆλθον, ἧ ὑπέρθορον ἐρκίον αὐλῆς
 ῥεῖα, λαθὼν φύλακας τ' ἀνδρας, δμῶας τε γυμναῖκας.
 Φῶτον ἔπειτ' αἰπάνδθε, δι' Ἑλλάδ' εὐρυχόροιο,
 475 Φθίῳ δ' ἐξικόμῳ ἐριβόλακα, μητέρει μῆλων,
 Ἐς Πηλῆα ἀναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
 Καί με φίλησ', ὥσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
 Μῆνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ὀπὶ κτεάτεσσιν·
 Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολλῶν δέ μοι ὥπασε λαόν·
 480 Ναῖον δ' ἐχατιλὼ φθίης, Δολοπέεσσιν ἀνάσων·
 Καί σε ποσῶτον ἔθηκε, θεοῖς ὀπιείκελ' Ἀχιλλεύ,
 Ἐκ θυμῷ φιλέων· ἐπεὶ ἐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλῳ

“ Per novem autem me circa ipsum noctes dormiebant :

“ Atque hi quidem per-vices custodias habebant : neque unquam exstinguebatur

“ Ignis, alter quidem in porticu bene-munitæ aulæ,

“ Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.

470 “ Sed quando tandem decima mihi advenit nox tenebrosa,

“ Tunc ego thalami foribus solerter-junctis

“ Effractis exivi, & transilii septum aulæ

“ Facile, latens custodesque viros, famulasque mulieres.

“ Fugi deinde procul, per Hellada spatiosam ;

475 “ Phthiamque perveni glebosam, matrem ovium,

“ Ad Peleum regem : is autem me libens suscepit,

“ Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit

“ Unicum, extrema-ætate-natum, amplis in possessionibus ;

“ Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum :

480 “ Incolebam autem extremam-oram Phthiæ, Dolopibus imperans :

“ Et te tantum feci, ô diis-par Achille,

“ Ex animo diligens ; quippe non volebas cum alio

Ver. 466. — παρὰ] *Al.* περὶ.

Ver. 470. — ἐπήλυθε.] Ex aoristo ἐπή-
 λυθον. Vide suprà ad γ, 205.

Ver. 471. Καὶ τότε] *Tum dein ; tum verd.*

Ver. 472. — ὑπέρθορον — ῥεῖα, λαθὼν.]

Rectè *Schol. Victorian.* τὸ ὑπέρθορον, συναπ-
 τῶν τῶ, ρεῖα. Λαθεῖν γὰρ ῥαδίως, ἀδύνατον
 ἦν, τὸν ἄτω φυλαττόμενον· ρεῖα δὲ ὑπέρθορε,
 διὰ τὴν νεότητά.

Ver. 476. — Πηλῆα] Vide suprà ad α, 265 ; & ad ζ, 464.

Ver. 478. Μῆνον, τηλύγετον.] Τυτῆσι, μὴ
 ἔχουσιν ἕτερον γονεῦσι, μήτι ἔχουσιν, γεγεννημένον.
Plutarch. περὶ πολυφιλίας. De quali filio
 immaturè abrepto, pulchrè idem in Παρα-
 μυθικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον· Ἀλλ' ὅρα τὸ ἐξῆς.
 “ Μῆνος, τηλύγετος, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν.”
 Τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ὁ θεὸς πατρικῶς ποσειδάωνος,

καὶ κηδόμενος τῷ ἀνθρωπείῳ γένει, προοράμιος
 τὰ μέλλοντα συμβῆσθαι, προεξάγει τινὰς
 ἐκ τῶ ζῆν αἰῶνος ;

Ver. 479. — ὥπασε] Vide suprà ad α, 140.

Ver. 482. — ἐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλῳ.]
 Οὐκ οἶδε παρὰ Χαιρόνι τραφέντα αὐτόν. *Schol.*
Victorian. Quod tamen hinc non necessa-
 riò sequitur. Potuit enim Achilles vel aliâ
 ætate, vel alias ad artes, Chironi fuisse disci-
 pulus. Chironis certè alibi meminit *Home-
 rus* ; δ', 219. Immo & Pelei fuisse amicum
 indicat ; π', 141 ; & τ', 388,

— τὸ μὲν ἔδυνάτ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 Πάλλειν, ἀλλὰ μιν οἷος ἐπίστατο πῆλαι Ἀ-
 χιλλεύς,
 Πηλιάδα μελίνην, τὴν πατρὶ φίλος τάμεν
 Χείρων

Πηλιά

- Οὐτ' ἐς δαῖτ' ἵεναι, ἔτ' ἐν μεγάροισι πάσαιδ',
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γένασσι καθίσας,
 485 Ὅψα τ' ἄσαιμι προταμῶν, ἢ οἶνον ὀπιπλῶν.
 Πολλάκι μοι κατέδδυσας ὅππ' εἴθεοσι χιτῶνα,
 Οἶν' ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγευῇ.
 Ὡς ὅππ' σοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, ἢ πόλλ' ἐμόγησα,
 Τὰ φρονέων, ὅμοι ἔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
 490 Ἐξ ἐμοῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ὀπιπέκελ' Ἀχιλλεύ,
 Ποιδύμνω, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμυῶης.
 Ἀλλ', Ἀχιλλεύ, δάμασον θυμὸν μέγαν· ἔδέ τί σε χρὴ
 Νηλεὺς ἦτορ ἔχεν· σρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
 Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμὴ τε, βίη τέ.
 495 Καὶ μὲν τὲς θυέεσσι καὶ εὐχολῆς ἀγανῆσι,

“ Neque ad convivium ire, neque in ædibus tuis cibum-sumere ;

“ Ante quam te meis ego genibus impositum

485 “ Orphioque satiassem secato-antea, & vinum admovens.

“ Sæpe utique mihi rigâsti ad pectora vestem,

“ Vino ex ore ejectato in infantia difficili.

“ Ita tui causa permulta passus sum, & multa laboravi ;

“ Hæc cogitans, quod mihi nequaquam dii prolem perficiebat

490 “ Ex me ipso : sed Te filium, diis par Achille,

“ Adoptabam, ut à me aliquando indignum fatum propulsares.

“ Verum, Achille, doma animum magnum : neque te oportet

“ Immisericordem animum habere : flecti utique solent & dii ipsi,

“ Quorum tamen & major virtus, honorque, potentiaque.

495 “ Ac quidem hos sacrificiis & votis placidis,

Ἡ Πηλεὺς ἐκ κορυφῆς· φόνον ἐμμεναι ἠρώεσσι.

Quin & eo docente, medicinam exercuisse
 Achillem ; λ', 829,

— ἐπὶ δ' ἦπια φάρμακα πάσσε,

Ἐσθλά, τὰ σε προτὶ φασιν Ἀχιλλεύς δεδι-
 δάχθαι,

“ Οὐ Χείρων ἐδίδαξε δικαιοτάτος Κενταύρων.
 Videtur utique Phænix Altior fuisse Achillis,
 Chiron in disciplinis singularibus Magister.

Ver. 484. Πρὶν γ' ὅτε δὴ] Neque unquam
 contentus eras, aut te compescuisti, antea quam,
 vel, nisi quum, &c. Editt. Henr. Stephani &
 Weisseniana aliæque, malè hęc distinguunt ;
 — πάσαισθαι. Πρὶν γ' ὅτε δὴ — τ' ἄσαιμι,
 — καὶ οἶνον ὀπιπλῶν, Πολλάκι μοι κατέδδυσ-
 σας. Quæ interpungendi ratio, cum isto
 ἄσαιμι minùs congruit.

Ibid. — καθίσας] Ita edidit Barnesius.
 Alii καθίσας, minùs rectè. Nam verba istius
 analogiæ, penultimam corripiunt. Vide ad
 α', 140.

Ver. 486. Πολλάκι μοι κατέδδυσας] Lo-
 cum hinc vitio dat Scaliger, aliique. Ra-
 tionibus, ut mihi quidem videtur, parum
 idoneis. Πάθος enim in hac re exigua in-
 est non exiguum.

Ver. 487. — ἀποβλύζων] De hujusmodi
 ἰσομασποσίῃ, vide suprâ ad β', 210 ; & γ',

363 ; ad δ', 455, 456, & 504.

Ver. 489. — ὅ μοι ἔτι] Vide suprâ ad
 α', 537.

Ver. 491. — ἵνα μοί ποτ'] Καλῶς, ἰδιώ-
 μενος τὴν σωτηρίαν Ἑλλήνων. Schol. Victorian.

Ver. 492. — δάμασον θυμὸν μέγαν.]
 Ἀπερ' Ὀδυσσεύς εἰπεῖν ἐφυλάξατο, (πικρὸν γὰρ
 ἦν,) ἐπὶ δὲ τὸν Πηλεῆ, (ver. 255.) ἀπὸντο
 ταῦτα Φοῖνικι δίδωσιν ἢ τῆς ἀνατροφῆς παρρη-
 σία. Ibid.

Ver. 493. — σρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐ-
 τοί.] Iliad. 6, 203, — “ σρεπτοὶ μὲν τε
 φρένες ἐσθλῶν.”

Ver. 495. Καὶ μὲν τὲς θυέεσσι]

— Tu munera supplex

Tende petens pacem : —

Namque dabunt veniam votis, irasque re-
 mittent :

Sed modus orandi qui sit, priùs ordine
 dicam. Georgic. IV, 534.

— Primùm prece numen adora :

— cane vota libens, dominamque
 potentem

Supplicibus supera donis. —

Æn. III, 437.

Νῦν δὲ περὶ τε τῶν ἔργων [τῆς ἡρατικῆς] ῥη-
 τίων, καὶ τῶν ὀργάνων οὐα ταύτῃ ἀναγκαιᾷ.

Ταῦτα σχεδὸν πάντα ὁ ποιητὴς ὀλίγοις τισὶν

ἰπποσὶ

- Λοιβῇ τε, κνίσῃ τε, πατρὸς τε ἀνθρώπων
 Διοσκόμοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῇ ἢ ἀμάρτη.
 Καὶ γὰρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κέραι μεγάλοιο,
 Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παρὰ βλῶπές τ' ὀφθαλμῶ.
 500 Αἶρά τε ἢ μετόπισθ' Ἀτρεΐδης ἀλέγχεσσι κίεσσι.
 Ἢ δ' Ἀτρεΐδης ἀνὰ τὴν ἀρτίπῃ· ἔνεκα πάσας
 Πολλὸν ὑπεκπροβέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
 Βλάπῃσ' ἀνθρώπων· αἱ δ' ἐξακέον' ὀπίσσω.
 Ὃς μὲν τ' αἰδέσσε' κέραι Διὸς, ἄσσαν ἰδσας,
 505 Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καὶ τ' ἐκλυον εὐξαμένοιο.
 Ὃς δέ κ' ἀνήνη, καὶ τε στυγρῶς ἀποτίσῃ,
 Λίσσων' δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κίεσαι,
 Τῷ Ἀτλῷ ἄμ' ἐπέσθ', ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
 Ἄλλ', Ἀχιλλεῦ, πόρρ' ἢ σὺ Διὸς κέρησιν ἐπέσθ'
 510 Τιμῶν, ἢ τ' ἄλλων περ ὀπίσθ' ἀνὰ τὴν ἀρτίπῃ.
 Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὀπίσθ' ὀνομάζῃ
 Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ὀπίσθ' ἀνὰ τὴν ἀρτίπῃ
 Οὐκ ἀν' ἐγώ γε σε μῆλιν ἀποτίσῃ κελοίμην

“ Libamineque, nidoreque, avertunt ab ira homines

“ Supplices, cum quis transgressus fuerit & peccarit.

“ Etenim Preces sunt Jovis filiarum magni,

“ Claudæque, rugosæque, strabæque oculis :

500 “ Quæ etiam & à tergo Noxam curant sequentes.

“ Noxa verò robustaque est, & pedibus-integra ; ideo omnes

“ Longe præcurrit, antevertitque omnem per terram,

“ Lædens homines : hæc vero medentur postmodo.

“ Quisquis quidem reverebitur filias Jovis, propius accedentes ;

505 “ Hunc valde juvant, & exaudiunt precantem :

“ Qui verò renuerit, & obstinate recusaverit,

“ Precatur tum quidem hæc Jovem Saturnijum adeuntes,

“ Eum ut Noxa simul sequatur, quo læsus pœnas-luat.

“ Sed, Achille, da & tu, Jovis filias qui sequatur,

510 “ Honorem, qui & aliorum utique flebit mentes fortium.

“ Si quidem enim minime dona ferret, & alia in futurum nominaret

“ Atreides, sed semper pertinaciter iratus esset,

“ Non equidem te ira abjecta hortarer

ἔπειτα περιήλθε ποιῶν, — “ Καὶ μὴν τὴν θυ-
 “ ἐσσι” ὅς. *Arist. de Republ. lib. X.* Ἀ-
 γύρται δὲ καὶ μάστιγι ἐπὶ πλοσίων θυράς ἰού-
 τας, πύθουσι ὡς ἐστὶ παρὰ σφίσι δύναμις ἐκ
 θεῶν πορίζομένη, θυσίαις τε καὶ ἐπιδόαις, εἴτε
 τι ἀδίκημά τι γέγονεν αὐτῇ ἢ προγόνων, ἀκεί-
 θαι μὲν ἡδυνῶν τε καὶ ἐρωτῶν. Τούτοις δὲ
 πᾶσι τοῖς λόγοις μάρτυρας Ποιητὰς ἐπάγονται.
 — “ Καὶ τὰς μὲν θυσίαισι καὶ εὐχολαῖς”
ὅς. Plato de Republ. lib. II.

Ver. 498. Καὶ γὰρ τε Λιταί εἰσι] Quam
 Senis personam deceat longa hæc & verbosa
 descriptio, vide suprà ad α', 249 & 260.
 Cæterum quâ ratione, τε, & hîc & in sequente
 versu producat ; item δὲ, *ver. 516* ; vide

suprà ad α', 51.

Ver. 499. Χωλαί τε, ῥυσαί τε,] *Al. ῥυσά-
 τε.* Cæterum simili ferè loquendi ratione,
 ac *Homerus* Preces hîc vocat Διὸς κέραι χω-
 λὰς τε ῥυσάς τε, *Euripides* mentis malè
 sibi conscîæ Cogitationes appellat τὰς αἵμα-
 τωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας. *Orest. 256.*

Ver. 506, 507. Ὃς δὲ, — Λίσσωνται
 δ'] De vi duplicis istius δὲ, vide suprà ad
 α', 57.

Ver. 508. — ἀποτίσῃ] Producit hæc
 vox penultimam, quippe ex ἀποτίω. Quæ
 enim in ἔω definunt Verba, ea penultimam
 istam in Futuris & Aoristis corripiunt. Vide
 suprà ad α', 140.

Fin.

- Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέσσι περ ἔμψης·
 515 Νῦν δ' ἄμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὀπίσθεν ὑπέσθην,
 Ἄνδρες ἧ λίσσεσθ' ὅππῃ προέηκεν αἰεΐσας,
 Κριναίμηνος κτ' λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοι αὐτῷ
 Φίλτατοι Ἀργείων· ἥ μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξης,
 Μηδὲ πόδας· περὶν δ' ἔστι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 520 Οὕτω κ' ἥ πρόθεν ἐπιδόμεθα κλέα ἀνδρῶν
 Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ὀπιζάφελος χόλος ἴκοι,
 Δωρητοί τε πέλοντο, πῶς ἄρρητοί τ' ἐπέεσσι.
 Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλα, ἔτι νέον γε,
 Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
 525 Κυρῆτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μνηχάρμαι,
 Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνέριζον·
 Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραυνῆς·
 Κυρῆτες δ', Ἀπαραθέειν μεμαῶτες ἄρηι.
 Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὤρσε
 530 Χωσαμένη, ὅ οἱ ἔστι θαλῦσια γενῶ ἀλωῆς

“ Argivis auxiliari, quantumvis indigentibus :

515 “ Nunc verò simul in præsenti multa dat, aliaque in posterum pollicetur :

“ Viros etiam, qui supplicarent, ad te misit præstantissimos,

“ Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi

“ Amicissimi Argivorum : horum ne tu orationem asperneris,

“ Neque pedes, (i. e. iter frustra.) At prius haud reprehendendum, te ira-exar-

“ tisse.

520 “ Sic & priscorum audivimus laudes virorum

“ Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,

“ Donisque placabiles erant, exorabilesque verbis.

“ Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,

“ Quale esset ; inter vos autem narrabo omnes amicos.

525 “ Curetesque pugnabant & Ætoli fortiter-prælium-sustinentes,

“ Circa urbem Calydona, & se-mutuo interfeciebant ;

“ Ætoli quidem, defendentes Calydona amœnam ;

“ Curetes autem, vastare ardentes Marte.

“ Etenim his malum aureo-folio-sedens Diana excitavit

530 “ Irata ; quod sibi non sacra post-fruges-comportatas in fecundo-loco agri

Ver. 517. Κριναίμηνος.] Vide suprâ ad α',

309, 314, 338 ; & ad ζ', 434.

Ver. 518. — τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξης, Μηδὲ πόδας.] Horum tu neque orationem, neque legationem ; nec quid dixerint, nec quid fecerint tanti viri, itinere ad Te suscepto ; asperneris.

Ver. 519. — πρὶν δ' οὕτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.] Non, antè quàm dona daret Agamemnon, sed antè quàm oblatæ eum injuriæ præniteret. Scilicet Achillis hîc non commodi & utilitatis rationem duxit Phœnix, sed honoris. Ut rectè annotavit Domina Dacier.

Ver. 520. — τῶν πρόθεν ἐπιδόμεθα κλέα ἀνδρῶν Ἡρώων.]

— heroum laudes, & facta parentis.

Virg. Eclog. IV, 26.

Ver. 523. Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλα.]

Nam memini Hefiones visentem regna—

Æn. VIII, 157.

Οἰκείον δὲ διδασκάλω, ἐκ τῶν παλαιῶν σωφρονίζειν τοὺς νέους. Schol. Victorian. Porro, quàm deceat Senis personam longa hæc & verbosa narratio, jam antè sæpè annotavimus.

Ver. 525. Κυρῆτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοί.] “ Narrare verò — quis Significantius “ potest, quàm qui Curetum Ætolorumque “ prælium exponit ?” Quintilian. lib. X, cap. I.

Ver. 528. — μεμαῶτες.] Vide suprâ ad β', 818 ; & ad ζ', 464.

- Οἰνῶς ῥέξ· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἐκατόμβας·
 Οἷον δ' ἐκ' ἔρρεξε Διὸς κῆρυ μέγαλοιο,
 Ἥ λάθεται, ἢ ἐκ' ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
 Ἥ δὲ χολωσαμένη, δῖον γῆϑ', ἰοχέαιρα,
 535 ὤρσεν ὅππ'ι χλάνῳ σιῶ ἀγέρον, ἀργιόδοινα,
 ὅς κακὰ πᾶλλ' ἔρδεσκεν, ἔθων Οἰνῆϑ' αἰωλώ.
 Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
 αὐτῇσιν ῥίζησι, καὶ αὐτοῖς ἀνθεσι μῆλων.
 Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆϑ' ἀπέκλειεν Μελέαγρϑ',
 540 Πολλέων ἐκ πολίων θηρήπορος ἄνδρας ἀγείρας,
 Καὶ κυῶας· ἢ μὲν γὰρ κ' ἐδάμην παύροισι βροτοῖσι·
 Τόσσϑ' ἔλω, πολλὰς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
 Ἥ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολλὴν κέλαδον καὶ αὐτῶν,
 Ἄμφι συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνηένι,
 545 Κερήτων τε μεσηγυὶ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.

“ Oeneus fecisset : Alii utique dii epulati-erant hecatombas ;

“ Soli vero non sacra fecit Jovis filiae magni, !

“ Sive oblitus est, sive non advertit : devius-erat certe multum animi.

“ Illa itaque irata, Jovis genus, sagittis-gaudens,

535 “ Immisit sylvestrem Aprum, ferum, candidis dentibus,

“ Qui damna multa patravit, frequentans Oenei agrum :

“ Multas utique ille alias-super-alias humi prostravit arbores altas

“ Cum ipsis radicibus, & ipsis floribus pomorum.

“ Hunc autem filius Oenei occidit Meleager

540 “ Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,

“ Et canibus ; non enim domitus fuisset paucis hominibus ; !

“ Tantis erat, multosque adeo rogem ascendere-fecit tristem.

“ Illa verò (Diana) circa ipsum excitavit magnum tumultum & bellum,

“ Pro Suis capite & pelle hirsuta,

545 “ Curetasque inter & Aetolos magnanimos.

Ver. 531, 532.—ῥέξ.—ἔρρεξε.] Vide
 suprâ ad α, 444.

Ver. 533. Ἥ λάθεται, ἢ οὐκ ἐνόησεν.] Ἦτοι
 ἐννοήσας θύσαι, ἐπελάθοντο· ἢ οὐδ' ὅλως ἐπενόη-
 σεν. Schol. Cæterum, ἢ οὐκ, in unam hîc
 syllabam coalescit ; quomodo & suprâ, ε, 349.

Ἥ οὐχ ἄλλως, ὅττι— ;

Et apud Euripidem,

Ἥ οὐχ ἀξιοχρεῶς ἡ θεὸς ἀναφύροισι μοι ;

Orest. 597.

Similiter, φεῦ ὦ, apud eundem,

Φεῦ ὦ μῦτερ, ἦ τις ἐκ τυραννικῶν δόμων.

Hæcub. 55.

Notandum tamen, istud ἢ, in interrogativis
 sæpius, quàm in disjunctivis, cum sequente
 Vocali coalescere solere ; vide ad ε, 349.
 Quare in Schol. Victorian. scriptum est, Ἥ
 λάθ', ἢ οὐκ ἐνόησεν.— Quod tamen
 longè minùs eleganter est dictum. Nam
 λαθεῖν, propriè est, alium latere ; λαθίσθαι,
 latere seipsum, hoc est, oblivisci.

Ibid.—ἀάσατο δὲ.] De voce, ἀάσατο,
 vide suprâ ad ver. 126. Alii hîc legunt

ἀάσατο δὲ. Quod tamen nihil opus.

Ver. 534.—δῖον γένος,] De Dianâ ac-
 cipiant plerique ; ut sit videlicet, Διὸς θυ-
 γάτηρ. At Schol. Victorian. ad Achillem re-
 ferunt, ut sit idem scilicet ac, διογενὴς· prop-
 terea quod Poëta hanc compellationem α-
 δέπτου ἐπὶ θεῷ τάσσει.

Ver. 535. ὤρσεν ἐπὶ.] Ἐπώρσεν. Cæte-
 rum Aristoteles, de historiâ Animalium, lib.
 VI, cap. 28, locum hunc isto modo citat :
 Ὁρέφεν ἐπὶ χλοῦνιν σὺν ἄγριον· οὐδὲ ἔφακ
 Θυρὶ γὰρ σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ρίπα ὑλάνντι.
 Quæ lectio & παρὰ τῷ Γεωγράφῳ εὐρίσκεται, πο-
 tante Eustathio.

Ver. 536.—ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν.] Οἰκία
 τιμωρία, τῷ περὶ καρποῦς ἡμαρτηκότι. Schol.
 Victorian. Ἐπὶ τοῦτοις ἰστέον καὶ ὡς διαφώνη-
 λέγεται τὸ ἔθων τοῦ ἔδειν, ὡς τὸ Κατισθάν
 τῷ Ἐσθίειν. Eustath.

Ver. 539. Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος.] Vide ad α,
 51. Nec omnino audiendus Barneſius ; qui,
 potest, inquit, tutius legi, Τὸν δ' Οἰνῆος υἱόν

Ver. 543. Ἥ δ'] Ἀρταμῖς.

Ver.

- Ὀφρα μὲν ἔν Μελέαγρος ἀρηΐφίλος πολέμιζε,
 Τόφρα δὲ Κρητέαςι κακῶς ἦν· ἔδ' ἐδυνάμην
 Τήχεος ἐκδοθέν μίμνεν, πολέες περ ἐόντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅσε καὶ ἄλλων
 550 Οἰδάνει ἐν σήθεσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
 (Ἦτοι δ', μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
 Κεῖτο παρὰ μνηστῇ αἰλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
 Κέρη Μαρπίσσης καλλισφύρε Εὐηνίνης,
 Ἰδεώ θ', ὃς κάρτισος Ὀπυχθονίων γῆρετ' ἀνδρῶν
 555 Τῶν τότε, καὶ ῥα ἀνακλός ἐναντίον εἶλετο πῆξον
 Φοῖβος Ἀπόλλωνος, καλλισφύρε εἵνεκα νύμφης·
 Τίω δ' ὅτ' ἐν μεγάροισι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 Ἀλκυόνιω καλέεσκον ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄρ' αὐτῆς
 Μήτηρ, Ἀλκυόνης πολυπενθέος οἷον ἔχουσα,
 560 Κλαῖ, ὅτε μιν ἐκάεργος ἀνὴρ πασε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμολυγέα πείσων,

- “ Quamdiu igitur Meleager bellicosus pugnabat,
 “ Tamdiu utique Curetibus male erat ; neque poterant
 “ Mœnia extra manere, multi quamvis essent.
 “ At quando jam Meleagrum subiit ira, quæ & aliorum
 550 “ Inflat in pectoribus mentem, probe licet sapientium ;
 “ (Nempe ille, matri suæ Althææ iratus corde,
 “ Jacebat apud legitimam uxorem, pulchram Cleopatram,
 “ Filiam Marpiissæ pedibus-elegantis Euenines,
 “ Idæque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,
 555 “ Eorum qui tunc erant ; utique contra regem sumpsit arcum
 “ Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratia nymphæ :
 “ Illam autem (Cleopatram) tunc in ædibus pater & veneranda mater
 “ Alcyonen vocabant cognomine, quod ipsius
 “ Mater, Alcyonis luctuosæ fatum habens,
 560 “ Flebat, quando ipsam longe-jaculans rapuit Phæbus Apollo.
 “ Huic is (Meleager) accubabat, iram tristem coquens,

Ver. 547. Τόφρα δὲ] *Tamdiu utique.* Quod
 cum non videret *Barneſius*, pessimè edidit
 Τόφραδ', contenditque παρέλκειν τὸ Δί. Quod
 in hujusmodi vocabulis non fortè linguæ
 Græcæ ratio.

Ibid. — οὐδ' ἐδυνάμην Τήχεος ἐκδοθέν
 μίμνεν.] *Castra ipsi Sui tueri non poterant,*
nedum Urbem expugnare.

Ver. 551. — 568. (Ἦτοι — ἔχουσα.)]
 Versus hosce octodecim in *Parentheſin* in-
 cluſi, & ipsam aliis interjectis *Parentheſibus*
 intricatam. Id quod tantum abest ut Scrip-
 tori luculentissimo, & suprà omnes perspi-
 cuo, vertendum sit vitio ; ut contrà summo
 hic, si usquam aliàs, artificio, verbosam il-
 lam & senilem narrandi rationem, in *Pœ-
 nicens* personâ, depinxerit. *Propius* tamen
 videtur aliter sensisse. Vide infrâ, ad λ',
 687.

Ver. 552. — καλ.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 554. Ἰδεώ.] Pronunciabatur Ἰδω,
 vel Ἰδῃ.

Ver. 555. Τῶν τότε.] Ἐπανατέον τὸ ἀκρι-
 βές περὶ τὴν ἐκάστῃ ἡθοποιίαν· Ὁ μὲν Φοῖβος
 κάρτισον εἰπὼν τὸν Ἰδαν, ἵνα μὴ δοξῇ καὶ τοῦ
 Ἀχιλλέως αὐτὸν προτετιμῆναι, ἐπὶ νύμφῃ τὸ
 “ τῶν τότε.” *Schol. Viſtorian.*

Ver. 556. — νύμφης.] *Marpiissæ*, uxoris
 suæ.

Ver. 557. Τὴν δὲ] *Cleopatram*, filiam suam.

Ver. 559. Μήτηρ] *Marpiſſa*.

Ver. 560. — μιν] Vide ad α', 51. *Cæ-
 terum*, pro Κλαῖ, ὅτε μιν, fuerunt qui lege-
 rent, Κλαῖν ὁ μιν.

Ibid. — ἀνὴρ πασε] Vide suprà ad α',
 140.

Ver. 561. Τῇ ὅγε.] *Huic Cleopatraz, Me-
 leager.*

Ibid. — παρκατέλεκτο.] Vide suprà ad
 β', 515.

Ver.

- Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα Θεοῖσι
 Πόλλ' αἰχέσσ' ἤρετό, κασιγνήτιο φόνοιο·
 Πολλὰ δ' ἢ Γαῖαν πολυφόρβῳ χερσὶν αἰοία,
 565 Κικλήσκουσ' Ἀΐδῳ ἢ ἐπαινῶν Περσεφόνειαν,
 Πρόχῳ καθεζομένη, δδόντῳ δ' ἀάκρυσσι κόλποι,
 Παιδί δόμῳ θάνατον τ' δ' ἡεροφοῖτις Ἑριννὺς
 Ἐκλυεν ἐξ Ἑρέβουσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.)
 Τῶν δ' τὰχ' ἀμφὶ πύλας ὁμαδῶν ἢ δ᾽ ἄπ' ὁράρει,
 570 Πύργων βαλλομένων· τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
 Αἰτωλῶν, πέμπον δ' Θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
 Ἐξελθεῖν ἢ ἀμύναι, ὑποχόμενοι μέγα δῶρον·
 Ὀππόθι πῖότατον πεδίον Καλυδῶν' ἔρηννης,
 Ἐνθα μιν ἦνωγον τέμνῳ περικαλλὲς ἐλέσθαι,
 575 Πενήκοντόγυον· τὸ μὲν ἡμισυ, οἶνοπέδιοιο·
 ἡμισυ δ' ἢ, ψιλῶ ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
 Πολλὰ δέ μιν λιτάνειε γέρον ἱππηλάτα Οἰνῶς,

“ Propter diras matris iratus, quæ utique diis

“ Multum dolens supplicabat, fraternæ cædis causa :

“ Multum autem & Terram aliam manibus verberabat,

565 “ Invocans Plutonem & horrendam Proserpinam,

“ In-genua confidens, (rigabantur autem lachrymis finus,)

“ Ut filio darent mortem ; hanc autem per-tenebras-vagans Erinnyes

“ Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.)

“ Horum vero tum confestim ad portas tumultus & strepitus excitabatur,

570 “ Turribus percussis : illum autem supplices orabant senes

“ Ætolorum, mittebantque deorum sacerdotes lectissimos,

“ Ut-exiret & propulsaret hostes, polliciti magnum donum :

“ Ubi scilicet pinguisimus erat ager Calydonis amænæ,

“ Ibi eum jusserunt prædium perpulchrum eligere,

575 “ Quinquaginta jugerum : dimidium quidem, vitiferi foli :

“ Dimidium autem, non-confiti arabilis agri separatim-accipere,

“ Multum item eum obsecrabat senex equum-agitator Oeneus,

Ver. 562. Ἐξ ἀρέων] Pronunciabatur ἀρῶν ut rectè observavit *Barnesius*. Nam ἀρῶν (hoc significato,) ἀρντῆρ, ἀρῶμαι, primam producant.

Ibid. — ἥ ῥα] Quæ utique. Nam ad sententiam nullo modo supervacaneum est istud, ῥα.

Ver. 564. — Γαῖαν — χερσὶν αἰοία.] Εὐχονται οἱ ἥρωες τοῖς μὲν Οὐρανίοις Θεοῖς, Ἄνω τὰς

Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχιστόωντο ἕκαστος, τοῖς δὲ Θαλασσίοις,

Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεῖνύς, εἰς Θάλασσαν δηλονότι τοῖς Καταχθονίοις δὲ, κόπτοντες τὴν Γῆν, ὡς ἐνθάδε ἐπεί. *Schol.*

Ver. 565. Κικλήσκουσ' Ἀΐδῳ]

Lueticam Alecto dirarum ab sede fororum

Inferni que ciet tenebris ; cui tristia bella, Iræque infidiæque & crimina noxia, cordi.

Æn. VII, 324.

Ver. 568. — ἔχουσα.] Vide suprâ ad τσ. 553.

Ver. 569. Τῶν δ'.] *Meleagri popularium, Ætolorum.*

Ibid. — δ᾽ ἄπ' ὁράρει.] Vide suprâ ad β', 210 ; ad γ', 363 ; & ad δ', 455, 456, 504.

Ibid. — ὁράρει.] Vide suprâ ad β', 810.

Ver. 570. — τὸν δ' ἐλλίσσοντο.] Vide suprâ ad ζ', 45. *Al.* τὸν δ' ἐλλίσσοντο, & τὸν δὲ λίσσοντο. Quæ & ipsa ferri possunt ; vide ad α', 51.

Ver. 573. Ὀππόθι πῖότατον πεδίον]

Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus. *Æn.* IX, 274.

Ver. 574. — ἦνωγον.] Vide suprâ ad β', 322.

Ver. 576. — Ψιλῶ ἄροσιν.] Τὴν ἀδυνάτην χώραν. *Schol.*

Ver. 577. — ἱππηλάτα.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver.

- Οὐδ' ἐπεμβαίως ὑψηρέφιος θαλάμοιο,
 Σείων κολλητάς σάνιδας, γενέμενος ἦόν·
 580 Πολλὰ δ' ἤ τόνδε κασίγνη) καὶ πότνια μήτηρ
 Ἑλλιάσωνθ'· ὃ δ' ἤ μᾶλλον ἀναινέτο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
 Οἳ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων·
 Ἄλλ' ἔδ' ὥς τ' ἑ θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθον,
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θαλάμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἔπ'ι πύργων
 585 Βαῖνον Κρηῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
 Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον εὐζωνος παῖδα κοίτης
 Δίασετ' ὀδυρομένη, καὶ οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
 Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τ' ἄστυ αἰλῶ·
 Ἄνδρας μὲν κτείνεσι, πόλιν δέ τε πῦρ αἰμαθιώει·
 590 Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγχι, βαθυζώνες τε γυναικας.
 Τ' ἔδ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκρόνιος κακὰ ἔργα·
 Βῆ δ' ἰέναι, χροὶ δ' ἐνὶ ἑδύσατο παμφανόωντα.
 Ὡς ὃ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἡμᾶρ,

- “ Limine conscenso altum-tectum-habentis thalami,
 “ Quatiens conglutinatos asseres, suppliciter-orans filium :
 580 “ Multum etiam eum sorores & veneranda mater
 “ Orabant ; ille autem magis recusabat : Multum & socii,
 “ Qui ei charissimi & amicissimi erant omnium :
 “ Sed ne sic quidem ejus animum in pectoribus flecebant,
 “ Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turrets
 585 “ Conscenderent Curetes, & incenderent magnam urbem :
 “ Tum vero demum Meleagrum eleganter-cincta uxor
 “ Orabat lugens, & ei recensuit omnia
 “ Mala, quaecunque hominibus contingunt, quorum urbs capta-fuerit :
 “ Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in-cineres-redigit ;
 590 “ Liberosque alii abducunt, & profunde-succinctas mulieres.
 “ Hujus autem tum motus est animus audientis sæva facta :
 “ Perrexitque ire, corporeque arma induit collucentia.
 “ Sic ille quidem ab Ætolis propulsavit malum diem,

Ver. 580. — κασίγνηται.] *Al.* κασίγνητοι.

Ver. 581. Ἑλλιάσωνθ'.] Vide suprā ad ζ', 45. *Al.* Ἑλίσσωνθ'.

Ver. 585. — ἐνέπρηθον.] Jamjam incendebant ; jamjam ad comburendum aggregabantur.

Ver. 588. Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει.] *Aristoteles, Rhetoric. lib. I, cap. 7.* citat isto modo ; Ὅσα καὶ ἀνθρώποισι πέλει.

Ver. 589, 590. Ἄνδρας μὲν κτείνεσι, — γυναικας.] “ Narrare verò — quis Significari potest ? *Quintilian. lib. X, cap. 1.* Καὶ διαίρεται δὲ εἰς τὰ μέρη, τὰ αὐτὰ μείζω φαίνεται· πλείων γὰρ ὑπεροχὴ φαίνεται· ὅθεν καὶ ὁ Ποιητὴς φησι,

Λαοὶ μὲν φθινύθουσι, πόλιν δέ τε πῦρ αἶμα θύνει,

Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγχι —. *Aristot. Rhetoric. lib. I, cap. 7.* Ubi notandum,

quod hodie legimus, Ἄνδρας μὲν κτείνουσι legisse olim (aut memoriter citasse) *Aristotelem*, Λαοὶ μὲν φθινύθουσι. Ubi de hoc loco *Hermogenes* : Πάσης πόλεως εἶπε [Ὁμηρος] πρόβησιν ἐν δυσὶν ἔπεισιν. — Τὰ μεγάλα τῇ βραχυτάτῃ τῆς ἑρμηνείας φυλάττει μεγάλα, τῆς συντομίας τὸ μέγεθος αὐτοῖς διασωζόμενα· τὰ δὲ σμικρὰ καὶ φαῦλα Vide suprā ad ver. 210 ; item d, 433—439,] τῇ περιβολῇ τῶν λόγων μέγεθος προσλαμβάνει. Ταῦτα ποιεῖ *Δημοσθένης*, καὶ ἔτω τραγῳδοὶ *Φωκίων* ἁλῶσιν, ἔθνους ὅλου, ἐν ὀλίγοις ῥήμασι λέγων· “ Ἦν ἰδεν “ οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περὶρημένα “ χώραν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γυναῖκα δὲ καὶ “ παῖδας ὀλίγους, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους “ οἰκτρὰς. ” *Μονοῦχι* παρέφρασε τὸ Ὁμηρικόν. *Cap XXXIII, Περὶ μεθόδου δεινότητος.*

Ver. 592. — ἐδύσατο.] *Al.* ἐδύσατο. Sed nihil opus : Nam ἐδύσατο secundam producit,

Ver.

- Εἶξας ὦ θυμῷ· τῷ δ' ἐκέτι δῶρ' ἐτέλεσαν
 595 Πολλά τε καὶ χαλκίην· κακὸν δ' ἤμινε καὶ αὐτῶς.
 Ἀλλὰ σὺ μὴ μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδὲ σε δαίμων
 Ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· κακίου δέ κεν εἴη
 Νηυσὶν καλομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἔπει δῶροισι
 Ἐρχεο· ἴσον γάρ σε θεῶ τίσχουσιν Ἀχαιοί.
 600 Εἰ δέ κ' ἄτερ δῶρων πόλεμον φθισήνορα δύης,
 Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκῶν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Φοῖνιξ, ἄτλα, γεραίε, διοτρεφές, ἔτι με ταύτης
 Χρεῶ τιμῆς· φρονέω γὰρ τελεμῆδ' Διὸς αἴσῃ,
 605 Ἥ μ' ἔξει πῶρ' αὖ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσὸκ' αὐτμῇ
 Ἐν ζήθεσσι μένη, καί μοι φίλα γένατ' ὀρώρη.
 Ἀλλοῖ δέ τι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 Μή μοι σύλχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχδύων,

- “ Obsecutus suo animo: ei autem non deinceps dona persolverunt
 595 “ Multaque & pulchra: malum tamen depulit etiam sic.
 “ Atqui tu ne mihi ista cogites in animo, neque te daemon
 “ Istuc vertat, amice: Pejus autem esset
 “ Navibus demum incensis te ferre auxilium: Sed nunc accepta conditione donorum
 “ Veni: æque enim te ac deum honorabunt Achivi.
 600 “ Quod si tandem sine donis pugnam viros-perdentem inferis,
 “ Non tum æque in honore eris, bellum quamvis prepulnaveris.
 Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
 “ Phœnix, pater, senex, Jovis alumne, minime mihi hoc
 “ Opus est honore: puto enim me honoratum fore Jovis voluntate,
 605 “ Qui honor me consequetur apud naves recurvas, dum spiritus
 “ In pectoribus maneat, & mihi mea genua moveantur.
 “ Aliud autem tibi dicam, tu vero in animo reconde tuo:
 “ Ne mihi turba animum, flens & mœrens,

Ver. 594. Εἶξας ὦ θυμῷ.] Schol. Victor.
 in plerisque optima, alique ferè hoc ita ac-
 cipiant, ut dicatur Meleager vel jam olim,
 (πάλαι, ἔ νυν, antequam suis opitularetur,
 τὰσ habenas dedisse; vel nunc demum, quum
 suis opitularetur, rationi (τῷ ἐπιλογισμῷ)
 fuisse obsequutus. Sed neutrum fert linguæ
 Græcæ ratio. Εἶξας τῷ θυμῷ, necessariò
 est, jam tum quum suis opitularetur, animos
 sibi incitans, animo incitato demum habenas
 dans, effusus habenis hostem invadens;

—σὺ δ' ὦ σὺ μεγαλήτορι θυμῷ.

Ver. 109, hujus libri.

Κένσαι ὁμοκλήσας, εἰς αἱ τὲ αἱ ἡνία χερσίν.
 Ψ, 336.

—βίη καὶ ἀγῆνορι θυμῷ

Εἶξας, εἴσ' ἐπὶ μῦθ' αἰσῶν. — α, 42.

—irarumque omnes effundit habenas.

Æn. XII, 499.

Ver. 600. Εἰ δέ κ' ἄτερ δῶρων.] Quod si
 tandem invito & necessitate coactus des.

Ibid. — φθισήνορα] Vide suprâ
 ad β', 833.

Ver. 601. — ὁμῶς τιμῆς] Eodem
 loco honoris. Al. ὁμῶς τιμῆς, quod est τι-
 μῆς: Quâ ratione alibi dicitur, καὶ χρεὼν
 τιμῆντα —, σ', 475.

Ver. 602. — πόδας ὠκὺς] Vide suprâ ad
 α, 58.

Ver. 603. — ἄτλα.] Ineptè admodum
 ex Heinsio Barnesius vocabulum hoc, ac si
 Hebraicum esset, Tu, Latine reddit.

Ibid. — ἔτι με ταύτης χρεῶ τιμῆς.] Vide
 infrâ ad κ', 43.

Ver. 604. — τιμιπῶσαι Διὸς αἴσῃ.]
 Πιθανῶς, τῇ παρὰ τῷ Ἀγαμέμνονος τιμῇ,
 ἀντίθηκα τὴν παρὰ τῷ Διὸς. Schol. Victorian.

Ver. 605. — εἰσὸκ' αὐτμῇ]

— dum spiritus hos reget artus.

Æn. IV, 336.

Ver. 607. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.]
 Vide suprâ ad α, 297.

Ver. 608. Μή μοι σύλχει θυμὸν]

Define

- Ἀτρεΐδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· εἰδὲ τί σε χρὴ
 610 Τὸν φιλέειν, ἵνα μὴ μοι ἀπέχθῃαι φιλέοντι·
 Καλὸν τοι σιωῇ μοι τὸν κήδεϊν, ὅς κέ με κήδῃ·
 Ἴσον ἐμοὶ βασιλῆε, ἢ ἡμῖσι μείζω τιμῆς.
 Οὗτοι δ' ἀγγελέεσι, σὺ δ' αὐτῷ λέξω μίμνων
 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· ἄμω δ' ἡοῖ Φαινομένηφι
 615 Φρασόμεϋ', ἢ κε νεώμεϋ' ἐφ' ἡμέτερ', ἢ κε μένωμην.
 Ἦ, ἢ Πατρόκλῳ ὄγ' ἐπ' ὀφρύσι νύσσῃ σιωπῇ,
 Φοίνικι σόρεσαι πυκινὸν λέχος, ὃφρα τάχιστα
 Ἐκ κλισίης νόστω μεδοίατο. Τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
 Ἀντίθεο Τελαμωνιάδης μῦθον ἔειπε·
 620 Διοχρῆς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἴομην· εἰ γάρ μοι δοκίει μύθοιο τελευτῇ
 Τῇδ' ἔγ' ὁδῷ κερνέεσθ' ἀπαγγεῖλαι ἢ τάχιστα
 Χρὴ μύθον Δαναοῖσι, ἢ ἐκ ἀγαθὸν περ ἐόντα,
 Οἳ πα νῦν ἔα' πολιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
 625 Ἄγρον ἐν σήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,

“ Atridae heroi gratificans: neutiquam te convenit

610 “ Istum amare, ut ne mihi odio sis te nunc amanti :

“ Decet te mecum eum angere, qui me angat :

“ Æqualiter mecum regna, & dimidium fortire honoris.

“ Isti autem renunciabunt ; tu vero hic cubato remanens

“ Lecto in molli : simul autem atque aurora illuxerit,

615 “ Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus.

Dixit, & Patroclo hic superciliis annuit tacite,

Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissime

E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos autem Ajax

Deo-par Telamonius verba fecit ;

620 “ Nobilissime Laertiade, solertia-pollens Ulyssæ,

“ Abeamus ; non enim mihi videtur sermonis nostri exitus

“ Hac quidem via perficiendus ; renunciare autem citissime

“ Oportet responsum Danaïs, etiamsi non lætum sit,

“ Qui utique nunc sedent expectantes : sed Achilles

625 “ Trucem in pectoribus reposuit superbum animum,

Define meque tuis incendere teque que-
 relis. *Æn.* IV, 360.

Ibid. — ὁδυρόμενος καὶ ἀχέων.] *Al.* —
 ἐν σήθεσιν ἀχέων.

— lachrymansque gemenisque.

Æn. XI, 150.

Ver. 610. — ἵνα μὴ μοι] *Vulg.* ἵνα μὴ
 μοι. Sed, μοι, ἐχρὴν ὀρθοτοπεῖν, ἵνα ἀντιδια-
 βῇται Ἀγαμέμνονι. *Schol. Victorian.*

Ver. 611. Καλὸν] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 613. — λέξω.] Vide suprā ad β',
 515 ; & ε', 109.

Ver. 615 Φρασόμεϋ'] Vide suprā ad α',
 240.

Ibid. — ἢ κε μένωμην.] Vide suprā ad
ver. 359.

Ver. 618. — Τοῖσι δ'] Malè *Barnefi-*
us, Τοῖσιδ'. Vide suprā ad γ', 200 ; &
 ad δ', 160.

Ver. 621. Ἴομην· εἰ γάρ μοι.] Ὁ μὲν Φοῖ-
 νις τέχνη χρηταί. — Ὁ δ' ἔγ' Αἴας, ἀπλε-
 σατος ὢν, βαθύτατος ἐν τοῖς λόγοις πάντων
 ἐστίν· ἀνίσταται γὰρ, ὡς ὀργιζόμενος, καὶ ἀξίων
 μηκέτι μηδὲ διαλίγεσθαι, καὶ λέγει, —
 Οὗτος ἐν ὁ λόγος δεικνυσιν, ὅτι καὶ τῆς ἀπλότη-
 τος προσποιήσεως, σχήματος ἔργον ἐπιτελεῖ.
Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur Τέχνη,
cap. IX. Οἱ δ' εἰσὶ ῥήτορες· Ὀδυσσεύς, συ-
 νετός, πανήργος, θεραπευτικός· Ἀχιλλεύς, δι-
 μικρὸς, μεγαλόφρων· Φοῖνιξ, ἠθικός, σπῆρος, παι-
 δευτικός· Αἴας, ἀνδρείος, σεμνὸς, μεγαλόφρων
 ἀπλὺς, δυσκίνητος, βαθύς· εἰ δ' ἐπὶ τῇ κινήσει,
 ἐπικαίρως, εὐστόχως, βραχίον φησὶν. *Scholæ*
Victorian.

Ver. 624. — ποτιδύμενοι] *Al.* προτι-
 δύμενοι. Quod perinde est.

Ver. 625. — θέτο μεγαλήτορα] Quā ra-
 tione,

- Σχέτλιθ, ἔδδ' μετατρέπεθ' φιλόττηθ' ἐταίρων,
 Τῆς, ἥ μιν ᾤχε' νηυσὶν ἐτίομ' ἐξοχὸν ἄλλων.
 Νηλῆς· ἡ μὲν τίς κε κασιγνήτοιο φόνοιο
 Ποινῶν, ἡ δ' παυδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτ'.
- 630 Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δῆμῳ μένει αὐτῆ, πόλλ' ὑποτίσας,
 Τῆ δέ τ' ἐρητύεθ' κρηδὴν ἢ θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Ποινῶν δεξαμένε· σοὶ δ' ἄλληλῖόν τε κακόν τε
 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κέρους
 Οἷος· νυῦ δέ τοι ἐπὶ πᾶσι παρίχομ' ἐξοχ' αἰέσας,
- 635 Ἄλλὰ τε πόλλ' ὅππ' ἤσσι σὺ δ' ἵλαον ἐνθεο θυμόν·
 Αἰδέσσαι ἢ μέλαθρον· ὑπ' ὠφίοιο δέ τοι εἰμὲν
 Πληθύθ' ἐκ Δαναῶν, μέμαμ' δέ τοι ἐξοχὸν ἄλλων
 Κήδισοί τ' ἔμμαι ἢ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
- 640 Αἶαν διοχρῆς, Τελαμώνιε, κοίρενε λαῶν,
 Πάντα τι μοι χεῖ' θυμὸν εἰσαο μυθήσασθ·
 Ἄλλὰ μοι οἰδάνεθ' κρηδὴν χόλῳ, ὅππ' ὅτ' ἐμείνῃ

“ Durus, neque rationem-habet amicitiae sodalium,

“ Illius, qua eum apud naves honorabamus supra ceteros :

“ Immifericors : Atqui aliquis etiam pro fratris caede

“ Pretium, vel pro suo filio accepit occiso :

630 “ Et is quidem qui interfecerit, in sua civitate manet ibi, multis perfolutis ;

“ Et alterius sedatur cor & animus elatus,

“ Pretio accepto : tibi vero, O Achille, implacabilemque durumque

“ Animum in pectoribus dii posuerunt, gratia puellae

“ Unius : nunc vero tibi septem praebemus eximie praestantissimas,

635 “ Aliaque multa praeter has. Tu vero propitium indue tibi animum :

“ Reverere etiam tuam domum : sub tecto enim tuo sumus

“ Ex caetu Danaorum, studemusque tibi supra alios

“ Charissimique esse & amicissimi omnium, quotquot sunt Achivi.

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles ;

640 “ Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

“ Omnia quodammodo mihi ex animo visus es dixisse :

“ Sed mihi tumet cor ira, quoties illius

tionem, θέτο, hīc ultimam producat ; item, ἐν, ver. 614 ; vide supra ad α', 51.

Ver. 628. Νηλῆς· καὶ μὲν τίς τε.] *Al.* Νηλῆς· (quod pronuntiabatur, Νηλῆς·) καὶ μὲν τίς τε.

Ver. 629.—τεθνηῶτος] Vide supra ad β', 818 ; & ad ζ', 464.

Ver. 630. Καί ῥ' ὁ μὲν, — Τῆ δέ] *Is qui pretium dedit, — Ejus qui datum accepit.*

Ibid.—αὐτῆς.] *Al.* αὐτῆς. *Al.* αὐτῇ.

Ver. 632. — τοὶ δ'·] Elegantissime orationem ab Ulyssē repente ad Achillem convertit. Ἐντέχνως ἡ μεταβάσις ἐκ τοῦ Περι αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸν Πρὸς αὐτόν. *Schol. V. I. I.*

Ver. 634. Οἷος·] *Al.* apud Scholiasten, οἷος ; Minus recte.

Ver. 635. — σὺ δ' ἵλαον ἐνθεο θυμόν.] Μεγαλοφώνως· Θεωπείας μετέχει ὁ λόγος· θω-

ποιεῖ γὰρ αὐτὸν πᾶσι, διὰ τοῦ, ἵλαον. *Schol. V. I. I.*

Ver. 636. Αἰδέσσαι δὲ μέλαθρον·] τοὺς πρόσφυγας τῆς Ἑστίης αἰδέσσαι. *Schol. V. I. I.*

Ver. 638. Κήδισοί τ' ἔμμαι καὶ φίλτατοι·] Ἐκ τοῦ πλήθους φήσας τοὺς εὐνεστάτους καὶ συγγενικωτάτους ἔμμαι, πολλὰ δ' ὀλίγων ἐσθήματα ὑπεροφίας ἐπιτίμησιν, μετριότητος ὑπόμνησιν, αἰδῶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἔλεον ἰκεσίας, ἐντριπλὴν συγγενείας. *Schol. V. I. I.*

Ver. 639. — πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α', 58.

Ver. 641. Πάντα τι μοι·] Dubitat Barnesius, legendumne sit, Πάντα σὺ μοι. Quod est longè minus venustum.

Ver. 642. Ἄλλὰ μοι οἰδάνεται κρηδὴν·] Corque meum penitus turgescit tristibus iris,

Μνήσομαι, ὅς μ' αἰσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὥσεί τιν' αἰτίμητον μετανάϊον.

645 Ἄλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, ἢ ἀγγελίην δότοφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρὶν γ' ἢ Πηλεΐοιο δαΐφρονος, ἔκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ὅππῃ τε κλισίας ἢ νῆας ἰκέσθῃ,
κτείνοντ' Ἀργεῖς, κατὰ τε σμύξαι πυρὶ νῆας.

650 Ἀμφὶ δέ τοι τῇ μῇ κλισίῃ ἢ νηὶ μελαίνῃ,
ἔκτορα, ἢ μεμαῶτα, μάχης γήσεσθ' οἶω.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ ᾗ ἕκαστος ἐλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
σπείσαντες, πῶρ' αὖ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν, ἰδὲ δμῶῃσι, κέλευσε.

655 Φοῖνικι σόρεσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα·
αἱ δ' Ἰππικεθόμβηαι σόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε,
κῶεά τε, ῥῆγός τε, λῖνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·

“Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit

“Atrides, tanquam aliquem contemptibilem inquilinum.

645 “Sed vos abite, & nuncium renunciate :

“Non enim ante de pugna cogitabo sanguinolenta,

“Quam filius Priami bellicosus, Hector nobilis,

“Myrmidonum ad tentoriaque & naves venerit,

“Interficiens Argivos, incendatque igne naves.

650 “Circa vero meum tentorium & navem nigram

“Hectorem, quantumvis ardentem, à pugna destitutum puto.

Sic dixit. Illi vero unusquisque, accepto poculo duplici-rotundo,

Libatione facta, ad naves redierunt : præibat autem Ulysses.

Patroclus vero sociis & ancillis imperavit,

655 Phœnici sternere densum lectum quam celerrime :

Illæ autem obediennes straverunt lectum, ut imperavit,

Pelleque ovillas, stragulamque-tinctam, linique subtilem florem :

Cum decore atque omni me orbatum laude
recordor. Cic. Tusc. Qu. lib. III.

Ibid. — ὅππῃ τ' ἐκείνη —, ὅς μ' —
ἔρεξεν Ἀτρείδης] Al. ὅππῃ τ' ἐκείνη —,
ὡς μ' — ἔθηκεν Ἀτρείδης.

Ver. 646. Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο —,
πρὶν γ' ἢ Πηλεΐοιο.] Vide suprâ ad ver.

359. Πρὸς μὲν Ὀδυσσεύα, ἀποπλευροῦσθαι
ἐπιπλεῖν· ἐπὶ γὰρ αὐτὸν σφόδρα ἐξίμαινε.

Πρὸς δὲ Φοῖνικα, ἥδη πρηνέμενος, σκέψασθαι
ἐπὶ τῷ μένῃ. Τὸν δὲ Αἰάντα αἰδέσ-

θεις, τότε ἐξαμύνειν φασί, ἵνα αὐτὸν πλησίον
γίνωται οἱ πολέμοιο. Οὐτε ἀνέλπισον τὴν

συμαχίαν τοῖς Ἕλλησι καταστῆσαι θέλει,
οὔτε ἔτοιμον· ἵνα μὴ μέτρια δοκῇ πεπονθέναι.

Schol. Viſtorian. Neque omnino idoneis ra-

tionibus Plato Achillem hîc vel ἐπιπλεῖον
vel ψευδῆ appellat, eò quod dixerit πρὸς μὲν

τὸν Ὀδυσσεύα, ἀποπλευροῦσθαι· πρὸς δὲ τὸν
Αἰάντα, μενῆν. Plato in Hippia. Cæterum

notandum in vers. 646 & 650 Platoni ci-

tatis, corruptè μεδήσομαι scriptum pro μεδή-

σομαι, & Ἀμφὶ δέ μιν, pro Ἀμφὶ δέ τοι.

Ver. 649. — κατὰ τε σμύξαι πυρὶ νῆας.]

Pessimè hîc Barnesius, versioque (eleganti-
simo plerunque illa) Wetſſeniana, “incende-

“ritque igne naves ;” quod erat verten-

dum, “incendatque igne naves.” Non e-

nim id ait Achilles, pugnaturum se tum de-

num, quum incensæ sint naves, sed quum

incendantur.

Ver. 650. Ἀμφὶ δέ τοι.] Apud Platonem,

loco jam suprâ citato, Ἀμφὶ δέ μιν. Cor-

ruptè.

Ver. 651. — μεμαῶτα] Vide suprâ ad

β', 818 ; & ζ', 464.

Ver. 652. Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ — ἴσαν πάλιν.]

Πάτροκλος οὐ λαλεῖ· ἵνα μὴ προκρούσας Ἀχιλ-

λεῖ, ὕστερον μὴ πείσῃ. Schol. Viſtorian.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide suprâ ad α',

584.

Ver. 653. Σπείσαντες] Al. λείψαντες.

Ver. 654. — κέλευσε.] Al. κέλευε.

Ver. 656. — λέχος, ὡς ἐκέλευσε.] Al. λεί-

χος, ὡς ἐκέλευε. Al. λέχος ἐγκονέσσαι.

Ver. 657. Κῶεά τε.] Vide suprâ ad α', 51.

Ver.

- Ἐνθ' ὃ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἡὼ δῖαν ἔμιμνεν.
 Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς εὖδε μυχῶ κλισίης εὐπήκιε
 660 τῷ δ' ἄρ' παρκατέλεκτο γυνή, τινὶ Λεσβόθεν ἦγε,
 Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρη.
 Πάτροκλ' δ' ἐτέρωθεν ἐλέξατο· παρ' δ' ἄρ' καὶ τῷ
 Ἴφιδ' εὐζωνος, τινὶ οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς,
 Σκυῖρον ἐλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆ' πολίεθρον.
 665 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γήυντο,
 Τὸς μὲν ἄρ' χρυσοῖσι κυπέλλοις ἦες Ἀχαιῶν
 Δεδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασάδον, ἐκ τ' ἐρέοντο·
 Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Εἶπ' ἄγε μ', ὦ πολύαι· Ὀδυσσεύ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 670 Ἡ ῥ' ἐθέλει νήεσιν αἰμυρόμεναι δῆϊον πύρ,
 Ἡ ἀπέειπε, χόλος δέ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀτρείδη, κύδιζε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Κεῖνός δ' ἐκ ἐθέλει σβείσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μάλλον
 675 Πιμπλάνει' μένεος· σὲ δ' αἰναινεῖ, ἡδὲ σὰ δῶρα.
 Αὐτὴν σε φράζεο δ' ἄμ' Ἀργείοισιν ἀνωγχε,

Ibi senex cubuit, & auroram divinam expectabat.

Porro Achilles dormit in recessu tentorii bene compacti :

- 660 Huic autem accubuit mulier, quam è Lesbò duxerat,
 Phorbantis filia, Diomede pulchra-geas.
 Patroclus autem ex-altera-parte cubuit : juxta item & ipsum
 Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
 Scyron cum-cepisset altam, Enyei urbem.

- 665 Illi vero postquam ad tentoria Atridae venissent,
 Eos quidem aureis poculis filii Achivorum
 Excipiebant aliunde alius assurgentes, interrogabantque ;
 Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon ;
 " Dic age mihi, laudatissime Ulysses, ingens gloria Achivorum ;

- 670 " Utrumne vult à navibus propulsare hostilem ignem,
 " An recusavit, iraque adhuc tenet superbum animum ?
 Hunc autem allocutus est laboriosus nobilis Ulysses ;
 " Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 " Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis

- 675 " Impletur ira : te autem aspernatur & tua dona.
 " Ipsum te consultare una cum Argivis jubet,

Ver. 658, 660, 662. —κατέλεκτο, —
 παρκατέλεκτο, —ἐλέξατο.] Vide suprâ ad
 β', 515.

Ver. 665. —κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γέ-
 νοντο.] Similis ferè loquendi ratio, ac apud
 Romanos ista, in Senatu venire, in conspectu
 venire, &c. Vide quæ Nos hæc de re ad
 Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. IV,
 § 9. Item suprâ ad α', 593 ; & ad θ', 156.

Ver. 666. Τὸς μὲν ἄρα χρυσοῖσι.] Pro-
 nunciabatur, χρυσοῖσι. Prima enim neces-
 sario producit ; neque in his ulla unquam
 est licentia.

Ver. 667. Δεδέχατ'.] Vide suprâ ad δ', 4.

Ibid. —ἀνασάδον, ἐκ τ' ἐρέοντο.]

Atque hic legatos Ætolâ ex urbe remissos,
 Quæ referant, fari jubet ; & responsa re-
 poscit

Ordine cuncta suo. —Æn. XI, 239.

Ver. 670. Ἡ ῥ' ἐθέλει.] Summæ expecta-
 tionis imaginem brevitate mirabili, aptissi-
 mē ad personam, expressit. Ἐμμήσαντο
 σπυδαῖοντα τὸ καίριον μαθεῖν. Schol. Victor.

Ver. 674. —σβείσαι.] Ità Barnaudus
 Rectè. Ἀ. σβείσαι.

Ver. 676. —ἄμ' Ἀργείοισιν.] Ἀ. ἐν Ἀ-
 γείοισιν.

Ver.

- Ὅπως κεν νῆας τε σόης κ' λαὸν Ἀχαιῶν
 αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, αἶμ' ἡοῖ φαινομένηφι,
 Νῆας ἐϋσέλμους ἀλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας·
 680 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἀλλοιοῖσιν ἔφη ᾤδρα μυθήσασθαι,
 Οἴκαδ' ὀππλῆειν· ἐπεὶ ἐκέτι δῆετέ τέκμων
 Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς
 Χεῖρε ἐλὼν ὑπερέχε, τέθαρσέκασιν ἧ λαοί.
 Ὡς ἔφατ'· εἰσὶ κ' οἶδε τὰδ' εἰπέμεν, οἳ μοι ἔποντο,
 685 Αἴας κ' κήρυκε δ' ὤω, πεπνυμένω ἄμφω.
 Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρον κατελέξατο· ὥς γὰρ ἀνώγει,
 Ὅφρα οἳ ἐν νήεσσι φίλιω ἐς πατρίδ' ἔπη
 Αὔριον, ἣν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκη δ' ἔστι μιν ἄξει.
 Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐχρόνιο σιωπῇ,
 690 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
 Διὶ δ' ἄνεω ἦσαν τετιηότες ἦες Ἀχαιῶν·
 Ὅφρ' ἧ δὴ μετέειπε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 Ἀτρεΐδῃ, κῦδισε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Μὴ ὄφελος λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
 695 Μυρία δῶρα διδῆς· ὁ δ' ἀγλῶωρ ἐστὶ κ' ἄλλως,
 Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγλωορήσιν ἐνῆκας.
 Ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἐάσομεν, ἧ κεν ἴησιν,

“ Quomodo navesque serves & exercitum Achivorum :

“ Ipse vero minatus est, simul atque aurora illuxerit,

“ Naves bonis-transitris-instructas in mare deducturum utrinque-remis-actas :

680 “ Atque etiam aliis dixit se suadere,

“ Domum ut navigent : quia jam non (*inquit*) invenietis finem

“ Illi excelsæ : valde enim ipsam late-sonans Jupiter

“ Manu sua protegit, & animo-confirmato sunt copiar.

“ Sic dixit. Adfunt autem & hi, ut hæc dicant, qui me secuti sunt

685 “ Ajax & præcones duo, prudentes ambo.

“ Phoenix vero illic senex cubavit : sic enim ille iussit.

“ Ut se in navibus dilectam in patriam sequatur

“ Cras, si voluerit : vi autem neutiquam eum abducat.

Sic dixit. Illi autem omnes obmutuerunt silentio,

690 Sermonem admirati : admodum enim asperè dixerat.

Diu autem muti erant tristes filii Achivorum :

Tandem vero inter eos locutus est pugna strenuas Diomedes ;

“ Atreida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

“ Utinam non orâsses eximium Pelidem,

695 “ Infinita dona dans : is utique insolens est etiam alioqui,

“ Nunc vero eum multo magis in insolentiam conjecisti.

“ Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,

Ver. 677. — νῆας τε σόης.] Ita iterum rectè *Barneſius* ; sicuti suprâ, ver. 424, “ Ἡ πέσιν νῆας τε σόν. Plerique hîc ediderunt, νῆας τε σοῖς. MSS nonnulli, νῆας σῶσας.

Ver. 682. — γὰρ ἔθεν.] Vide suprâ ad d, 51.

Ibid. — εὐρύοπα.] Vide suprâ ad d, 175 &c 498.

Ver. 686. — κατελέξατο.] Vide suprâ ad β', 515.

Ver. 690. — ἀγόρευσε.] *Al.* ἀπίπει. Ex ver. 431, suprâ.

Ver. 696. — ἐνῆκας.] *Al.* ἀνῆκας.

Ver. 697. — ἐάσομεν.] Vide suprâ ad d', 42.

- Ἦ κε μένη· τότε δ' αὖτε μαχήσετο, ὅππότε κέν μιν
 Θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἀνώγῃ, ἢ θεὸς ὄρσῃ.
 700 Ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
 Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
 Σίτε ἢ οἴνοιο· τὸ γὰρ μέν· ἐστὶ ἢ ἀλκή·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε ἢ ἵππους
 705 Ὀτρυνόν· ἢ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοις μάχεσθαι.
 ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' αὖ πάντες ἐπήνεσαν βασιλῆες,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
 Καὶ τότε δὴ στείσαντες ἔβαν κλισίῳδε ἑκάστος·
 Ἐνθάδ' ἐκοιμήσαντο, ἢ ὕπνῳ δῶρον ἔλατο.

- “ Sive maneat : tunc vero rursus pugnabit, quando ipsum
 “ Animus in pectoribus jusserit, & deus incitaverit.
 700 “ Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes :
 “ Nunc quidem cubitum ite, refecti vestrum cor
 “ Cibo & vino ; hoc enim, robur est & vis ;
 “ At postquam illuxerit pulchra rosea-digitos aurora,
 “ Ocyus ante naves siste copiasque-pedestres & equestres
 705 “ Adhortans ; quin & ipse inter primos pugna.
 Sic dixit. Omnes autem assensu sunt reges,
 Orationem admirati Diomedis equum-domitoris
 Et tunc porro libatione-facta iverunt ad suum tentorium unusquisque.
 Ibi cubuerunt, & somni donum ceperunt.

- Ver. 699. — ἀνώγῃ] *Al. ὀρίνη.* Ver. 708. Καὶ τότε δὴ.] *Et tunc porro ; Et tunc utique.* Non enim supervacaneum est istud δὴ, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 701, 477.
 Ver. 703. — καλῇ] *Vide supra ad β', 43.*
 Ibid. — ῥοδοδάκτυλος] *Vide supra ad α',*
 Ver. 706. — ἐπήνεσαν] *Al. ἐπήνεσαν.* Nῦν μὲν κοιμήσασθε.
 Quod & Homero usitatus.

Τ Η Σ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Κ'.

Ἰπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Κ'.

Ἀ Γαμέων ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τὴν ἀρίστην τῶν Ἑλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβεβησάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον· Ὀδυσσεύς καὶ Διομήδης· οἱ δὲ Ὀδυσσεύς μὲν συναντήσαντες ἀναιρῶσι· Πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτῶν, Ῥησὸν τινα βασιλέα καὶ Θρᾶκα παραῖναι, ἔνθα τε ἐστράτοπεδούσαντο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥησὸν καὶ τῶν ἐταίρων τινὰς, καὶ τὴν ἵππον ἀπιδάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνοινται.

Ἐπιγραφαί.

Νυκτεγερσία· Δολώνεια, ἢ Δολωνοφορία, καὶ Ῥῆσος.

Ἄλλως.

Κάππα δ' ἀπ' ἀμφοτέρων σκοπιαζέμεν ἦλυθον ἄνδρες.

Ἄλλως.

Κάππα δὲ Ῥῆσος τὴν κεφαλὴν ἔλε Τυδέος υἱός.

ἌΛΛΟΙ μὲν πρὶν νηυσὶν ἀριστῆες παναχαιῶν
Εὐδὸν παννύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνω·
Ἄλλ' ἔκ' Ἀτρεΐδῳ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,

CÆTERI quidem ad naves principes univerforum Achivorum
Dormiebant per totam noctem, molli domiti somno :
At non Atridem Agamemnonem, pastorem populorum,

Ver. 1. Ἄλλοι μὲν—Εὐδὸν—. Ἄλλ'
ἢ Ἀτρεΐδην.]

Nox erat, & placidum carpebant fessa so-
porem

Corpora : ———

———somno positæ sub nocte silenti

Lenibant curas, & corda oblita labo-
rum :

At non infelix animi Phœnissæ ; neque
unquam

Solvitur in somnos, oculifve aut pectore
noctem

Accipit. ————Æn. IV, 522.

Cætera per terras omnes animalia
somno

Laxabant curas, & corda oblita labo-
rum :

Ductores Teucrum ———

Æn. IX, 224.

- Ἵπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα.
 5 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσέβηται πόσις Ἥρης ὑπὸ μοιο,
 τ' ὄχων ἢ πολλῷ ὄμβρον ἀθέσφατον, ἢ ἐχάλαζαν,
 ἢ νίφετον, ὅτε πῆρ τε χιῶν ἐπάλλωεν ἀέρες,
 ἢ ἐποθὶ πολέμοιο μέγα σόμα πῶκεδανοῖο.
 Ὡς πυκὴν ἐν σήθεσσι νῆσον ἀνέσπονχον Ἀγαμέμνων,
 10 Νηόθεν ἐκ κρηδίας τρομέοντο δὲ οἱ φρένες ἐντός.
 Ἦτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
 θαύμαζεν πύργῳ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
 αὐλῶν σφύγγων τ' ἐνοπλῶ, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.
 αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆας τε ἴδοι ἢ λαὸν Ἀχαιῶν,
 15 Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελόμενος ἔλκετο χαίτας
 Ἵψ' ἐπὶ ἑόνῳ Διὶ μέγα δ' ἔξευε κυδάλιμον κῆρ.
 Ἦδε δὲ οἱ κ' ὅσον ἀέρι φαίνεται βυλῇ,
 Νέσσορ' ὅππῃ πρῶτον Νηληϊὸν ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
 εἴ τινα οἱ σὺ μῆτιν ἀμύμονα τεκλῆναιτο,

Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.

- 5 Ut verò cum fulgurat maritus Junonis pulchræ-comas,
 Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
 Vel nives, quando nix alba-reddat arva,
 Vel alicubi belli magnum os amari;
 Sic crebro in pectoribus suspirabat Agamemnon,
 10 Imo ex corde: tremebant autem ei præcordia intus.
 Nempe, quoties in campum Trojanum aspiceret,
 Mirabatur ignes multos, qui ardebant ante Ilium,
 Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
 Verum quoties in navesque aspiceret & exercitum Achivorum,
 15 Multos ex capite radicitus vellebat capillos
 Superne existenti Jovi; valde autem gemebat generosum cor.
 Illa vero ei in animo optima visa est sententia,
 Nestorem primum Neleium adire virorum,
 Si quod cum eo consilium bonum struere posset,

Ver. 4. — πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα.] vide suprâ ad β', 2 & 3.

Ver. 5 & 9. Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσέβηται πόσις Ἥρης, Ὡς πυκὴν ἐν σήθεσσι] Quam celerès nesciant, ex omni cæli parte, fulgurum coruscantium flammæ; tam variâ ac celeri commutatione agitabatur Agamemnonis animus.

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. Æn. IV, 285.

Ver. 6. — ὄμβρον ἀθέσφατον, ἢ ἐχάλαζαν.] Al. ὄμβρον, ἀθέσφατον ἢ ἐχάλαζαν.

Ver. 7. ἢ νίφετον, ὅτε.] Quâ ratione, νίφετον, hæc ultimam producat; item, Διὶ, ver. 16 & 49; vide suprâ ad α', 51.

Ibid. — ἀέρας] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 8. — πολέμοιο μέγα σόμα.] Sic apud Ciceronem: E totius belli ore & fauibus. Orat. pro Archia.

Ver. 11. — ἀθρήσειε, — ἐς νῆας τε ἴδοι]

Animo videret: Secum circumspiceret. Κατὰ μεταφορὰν εἰρηται. Aristot. Poëtic. cap. XXV.

Ver. 13. αὐλῶν, σφύγγων τ' ἐνοπλῶν,] — & rauco strepuerunt cornua cantu.

Æn. VIII, 21.

Ver. 15. — ἐκ κεφαλῆς — ἔλκετο χαίτας.]

Scindens dolore identidem intonsam comam.

Acclus apud Cic. Tusc. Qu. lib. III, §. 26.

Ver. 17. Ἦδε δὲ οἱ — ἀέρι]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

— omnia secum

Verfant, subito vix hæc sententia fedit.

Æn. XI, 550.

Ver. 18. Νέσσορ' ἐπὶ — ἐλθέμεν.] Al. ἐπὶ, ut referatur ad Νέσσορα: Al. ἐπὶ, ut referatur ad ἐλθέμεν.

Ver. 19. — οἱ σὺν μῆτιν.] Al. οἱ συμμῆτιν. Quomodo infrâ, ver. 197, συμμητιάσθαι.

Vn.

- 20 Ἡ τις ἀλεξίκακ' ὅσιν Δαναοῖσι χροῖτο.
 Ὀρθωθείς δ' ἐνδυνε πρὶ σήθεσσι χιτῶνα,
 Πρὸς δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφνοῖν ἐέσσατο δέρμα λέοντος
 Αἰθωνος, μέγαλοιο, ποδωκεές· εἶλετο δ' ἔγχος.
 25 Ὡς δ' αὐτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· ἐδὲ γὰρ αὐτῷ
 Ὕπν' ὅππ' βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
 Ἀργεῖοι, τοὶ δὲ ἔθεν εἵνεκα πελὶ ἐφ' ὕγρῳ
 Ἠλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασυὶ ὁρμαίνοντες·
 Παρδαλέην μὲν πρῶτα μελάφρενον εὐρὺ κάλυψε
 30 Ποικίλῃ, αὐτὰρ ὅππ' σεφάνῳ κεφαλῇφιν αἰέρεας
 Θήκατο χαλκείῳ· δόρυ δ' εἶλετο χειρὶ παχείῃ.
 Βῆ δ' ἰμὲν αὐτῶσιν ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
 Ἀργείων ἦνασσε, θεὸς δ' ὥς τίετο δῆμῳ.
 Τὸν δ' εὖρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμησιν ἐνέει καλὰ,
 35 Νηὶ πρὸς πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπασί' ἦλθ' ἐλθὼν.
 Τὸν πρότερος προσέειπε βολῶ ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τίφθ' ἔτις, ἡβῆε, κορύσσεαι; ἢ τιν' ἐταίρων
 Ὀτρύνεις Τρώεσσιν ὀπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 Δείδω, μὴ ἔτις τοι ὑπάρχηι· τὸδε ἔργον,

20 Quod mala depulsurum ab omnibus Danais esset.

Erectus igitur induit circa pectora tunicam,
 Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:
 Deinde autem sanguine infectam circumdedit sibi pellam leonis
 Fulvi, magni, talarem: sumpsitque hastam.

25 Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor; neque enim illi
 Somnus in palpebris infidebat, ne quid paterentur *infortunii*
 Argivi, qui utique sui gratia longum per mare
 Venerant ad Trojam, bellum audax molientes.
 Pelle pardi quidem primum tergum latum texit

30 Varia, tum galeam capiti sublatam
 Imposuit æream: hastamque cepit manu robusta.
 Perrexit autem ire excitatum suum fratrem, qui summum cunctos
 In Argivos imperium habebat, deusque veluti honorabatur a populo.
 Hunc autem invenit circum humeros ponentem armam pulchra,

35 Naves ad puppim: huic autem gratus fuit veniens.
 Hunc prior allocutus est pugna-strenuus Menelaus;
 " Quid ita, venerande frater, arma induis? an aliquem sociorum
 " Hortari-vis, qui Trojanos exploret? at perquam vehementer
 " Timeo, ne nullus tibi promittat hoc officium,

Ver. 22. — ὑπαὶ λιπαροῖσιν.] *Al.* ὑπὲρ
 λιπαροῖσιν.

Ibid. — καλὰ.] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 23. Ἀμφὶ δ' ἔπειτα — δέρμα λέοντος.]

— latos humeros subiectaque colla
 Vestis super, fulvique infernor pelle leonis.

— tegmen torquens immane leonis
Æn. II, 721.

Terribili impexum setâ, cum dentibus
 albis,

Indutus capiti. — *Æn.* VII, 666.

Ibid. — δαφνοῖν ἐέσσατο.] Apud *Bar-*
nesium, δαφνοῖν ἐέσσατο, &c, δαφνοῖν ἐέσσα-
 το. Quæ posterior conjectura est mire inficeta.
 Ver. 27. — τοὶ δὲ ἔθεν εἵνεκα.] *Qui uti-*
que Sui causâ. Non enim caret vi & ve-
 nustate istud δῆ.

Ver. 34. — καλὰ.] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 36. — βολὴν ἀγαθὴν.] Vide suprā ad
 β', 408.

B b 3

Ver.

- 40 Ἄνδρες δυσμύεας σκοπιαζέμεν οἷοι ἐπελθὼν,
 Νύκλα δὲ ἀμειβομένη μάλ' αἰετ' ἐραυκαρδίας ἔσαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Χρεὼ βελῆς ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφεὺς ὦ Μενέλαε,
 Κερδαλέης, ἥ τις κεν ἐρύσσει ἠδὲ σαώσει
 45 Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτρώπετο φρενί.
 Ἐκτορείοις ἄρα μᾶλλον ὅππ' ἐφρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
 Οὐ γάρ πω ἰδόμεν, εἴδ' ἐκλυον αὐδήσαντος,
 Ἄνδρ' ἕνα τοσσαῖδε μέρμερ' ἐπ' ἡματι μητίσασθαι,
 Ὅσσ' ἔκλωρ ἔρρεξε Διὶ φίλος ἦας Ἀχαιῶν,
 50 Αὐτῶς, ἔτε θεῶς υἱὸς φίλος, ἔτε θεοῖο.
 Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημι μελησέμεν Ἀργείοισι
 Δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιῆς.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενεὴν κάλεσσον,
 Ῥίμφα θείων ὅππ' ἐν νῆας· ἐγὼ δ' ὅππ' ἐν Νέστορι δῖον
 55 Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι· αἶψ' ἐθέλησιν

- 40 " Ut hostes speculetur solus accedens
 " Noctem per placidam: aliquis admodum audax-animo fuerit.
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
 " Opus-est consilio mihi & tibi, Jovis-alumne o Menelaë,
 " Prudenti, quod eximat-periculo & servet
 45 " Argivos & naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.
 " Hectoris sane magis animum adjecit sacris:
 " Nondum enim vidi, nec audivi, qui diceret,
 " Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
 " Quot Hector fecit Jovi carus in filios Achivorum,
 50 " Talis cum sit, neque deæ filius dilectus, neque dei.
 " Facinora utique gessit, quæ puto curæ fore Argivis
 " Diu & in longum tempus: Tot enim mala struxit Achivis.
 " Sed i nunc, Ajacem & Idomeneum voca,
 " Cito currens ad naves: ego vero ad Nestorem nobilem
 55 " Vado, & hortabor ut surgat; si velit

Ver. 43. Χρεὼ βελῆς ἐμὲ καὶ σέ,] Tenet, premit, urget Me Teque necessitas atque inopia consilii. Ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς φιλοσοφίας, ἀντὶ τῆς ἐμοὶ καὶ σοί. Schol. Ἔστι δὲ τὸ μὲν, ἐμὲ καὶ σέ, ἀντίπτωσις ἀντὶ τῆς ἐμοὶ καὶ σοί. Eustath. Absurdissimè uterque: Quasi scilicet Homerus scribere non potuisset, μοι σοί τι· aut non rectius diceretur, ἐμὲ καὶ σέ. Infra, ver. 85, τίπτει δὲ σε χρεώ; quid tibi opus est? Cujus te rei tenet inopia? Sic 75, μάλ' αἰετ' ἐραυκαρδίας ἔσαι. Ibid. 603, ἔτι με ταύτης χρεώ τιμῆς. λ. 605, τί δὲ σε χρεώ ἐμῆς; σ. 406, τῷ με μάλ' αἰετ' ἐραυκαρδίας. Odyss. α. 225, τίπτει δὲ σε χρεώ. Constructio est, χρεώ ἵκαναι βεβήκει, vel aliquid simile. Ut, in hoc libro, ver. 118, 142, & 172. Item Odyss. β. 28; ε. 189; & ζ. 136.

Ver. 45.—ἐπεὶ Διὸς ἐτρώπετο φρενί.] Notandus hic significantissimus & maximè proprius Vocis Mediæ usus. " Quoniam Jupiter

memnonis querimoniam, significantius est quàm si dixisset passivè; " quoniam Jovis

" mutatus est animus." Vide supra ad γ', 141. Ex illo fluere ac retro sublapsa referri

Spes Danaum: fractæ vires, averfa Deæ mens. Æn. II, 169.

Ver. 48.—ἐπ' ἡματι.] Al. ἐν ἡματι. Barnesius, ἐν ἡματι: Non malè. Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Schol.

Ibid.—μητίσασθαι.] Barnesius scribit μητίσασθαι, " ob Metrum," scilicet. Ineptè admodum. Fit enim non ex μητίσθαι, cujusmodi Verba Aoristos & Futura corripiunt; sed ex μητίω, cujus formæ verba Aoristos & Futura producunt.

Ver. 50.—ἔτε θεῶς υἱὸς.] Non, ut Achilles, Dea natus. Achilles nimirum Agamemnoni, in angustiis constituto, ob oculos nunquam non versabatur.

Ver. 55. Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω.] Ex ὀτρύνω, fit ὀτρυνῶ, five ὀτρυνέω; sicuti ex κρῖνω, κρῖνῶ; ex

Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἥδ' ὀπιτεῖλαι.

Κεῖνε γάρ κε μάλισα πυθοῖατο· τοῖο γδ' υἱὸς

σημαίνει φυλάκεσσι, ἢ Ἰδομενεὺς ὁπῶν

Μηριόνης· τοῖσιν γδ' ἐπετρεχόμεν γε μάλισα.

60 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βολὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

Πῶς γάρ μοι μύθῳ ὀπιτέλλεαι, ἥδ' ἐκελεύεις;

Αὐθι μένω μὲν τοῖσι, δεδεγμένος εἰσὸκεν ἔλθης,

Ἦε θίω μετὰ σ' αὐτίς, ἐπὶν εὖ τοῖς ὀπιτεῖλω;

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

65 Αὐθι μένειν, μή πως ἄβροτάξομαι ἀλλήλοισιν

Ἐρχομένῳ πολλὰ γδ' ἀνὰ στρατὸν εἰσι κέλδουθι·

Φθέγγεο δ', ἥ κεν ἴησθαι, ἢ ἐγρήγορθαι ἀνωχθί,

Πατρόθεν ἐκ γυνεὺς ὀνομάζων ἀνδρα ἕκασον,

Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.

70 Ἀλλὰ ἢ αὐτοὶ περ πονεώμεθα· ὧδέ περ ἄμμι

Ζεὺς ὅπῃ γεινομένοισιν ἴει κακότητα βαρεῖαν.

Ὡς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ὀπιτέλλας.

Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μὲν Νέστορα, ποιμένα λαῶν.

Τὸν δ' εὗρεν ὦρσε τε κλισίῃ ἢ νηὶ μελαίνῃ,

“ Ire ad custodum sacrum agmen, & consilium dare.

“ Illum enim potissimum audient: ejus enim filius

“ Præest custodibus, & Idomenei armiger

“ Meriones: his enim commissus maxime.

60 “ Huic autem respondit deinde pugna-strenuus Menelaus;

“ Quomodo igitur mihi verbis mandas, & jubes?

“ Ibine maneam cum illis, præstolans donec veneris;

“ An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?

Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon;

65 “ Ibi mane, ne forte aberremus alter ab altero

“ Euntes, multæ enim per castra sunt viæ,

“ Clama autem, qua iweris, & vigilare jube,

“ A-patre & stirpe sua compellans virum quemque,

“ Omnes honorifice-nominans; neque superbias animo:

70 “ Quin & nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis

“ Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.

Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.

Atque ipse perrexit proinde ire ad Nestorem, pastorem populorum.

Hunc autem invenit apud tentorium & navem nigram,

ex μαρτύρομαι, μαρτυρῶμαι, μαρτυρέομαι, &c.

Ver. 57. Κεῖνε γάρ κε μάλισα πυθοῖατο.] Al. κεῖνε γάρ κε μάλισα πιθοῖατο. Ceterum sermo in hisce versibus exilis & tenuis, Trepidantis personam apprimè decet.

Ver. 61. Πῶς γάρ μοι] Refertur istud, γάρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantissimè reticetur. “ Nescio “ quid faciam: NAM” &c. Vide suprâ ad 1, 22.

Ver. 67. —ἐγρήγορθαι ἀνωχθί,—

ὀνομάζων ἀνδρα ἕκασον. Al. ἐγρηγόρησι

—variisque instigat vocibus—

Nomine quemque vocans, reficitque in prælia pulsos. Æn. XI, 730.

Ver. 69. —μηδὲ μεγαλίζεο.] Vide ad 4, 51. Al. μὴ δὴ μεγαλίζεο. Sed particula δὴ, locum hîc non habet, siquis sententiam perpendat.

Ver. 71. Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἴει.] Ita Barnesius, rectè. Ζεὺς ἐοίει γεινομένους. Al. ἐπὶ γεινομένοισιν ἴει.

- 75 Εὐνὴ ἐνὶ μαλακῇ· ~~ἔσθ' ὅ~~ ἐνὶ ἑα ποικίλ' ἐκείτω,
 Ἀσπίς, καὶ δύο δῆρε, Φαεινὴ τε τρυφάλεια·
 Πάρ γ' ὅ ζῶσ' ἔκ' ἐπο παναίοιοιτο, ὥ ρ' ὁ γεραίος
 Ζώνυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισιόορα θωρήσονται,
 Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ καὶ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
 80 Ὀρθωθείς δ' ἄρ' ἐπ' αἰκῶντο, κεφαλῇ ἐπαίρας,
 Ἀτρεΐδῳ προσέειπε, καὶ ἐξερεΐνετο μύθῳ·
 Τίς δ' ἔγωγε καὶ νῆας αἰνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
 Νύκτα δὲ ὀρφναίῳ, ὅτε θ' εὖδῃσι βροτοὶ ἄλλοι;
 ἢ τίς τιν' ἔργων διζήμενος, ἢ τιν' ἑταίρων;
 85 Φθέγγεο, μηδ' αἰέων ἐπ' ἐμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
 Τὸν δ' ἡμέτετ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Εἴσεται Ἀτρεΐδῳ Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
 Ζῶς ἐνέηκε πόνοισι Δαρμπερές, εἰσόκ' αὐτμῇ
 90 Ἐν σήθεσι μένη, καί μοι φίλα γένατ' ὀρώρη.
 Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ καὶ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
 Ἰζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κηδεὶς Ἀχαιῶν.
 Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δαΐδ' αἰ, εἰδὲ μοι ἦτορ

- 75 Lecto in molli: juxta autem arma varia jacebant,
 Scutum, & duæ hastæ, splendidaque galea:
 Prope quoque balteus jacebat artificio-vario factus, quo senex
 Cingebatur, quando ad pugnam viros-perdentem armaretur,
 Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.
 80 Erectus autem in cubitum, capiteque levato,
 Atridem allocutus est, & interrogabat verbis;
 "Quisnam ita propter naves per castra vadis solus,
 "Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
 "An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
 85 "Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?
 Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon;
 "O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,
 "Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
 "Jupiter conjecit in labores perpetuo, quoad spiritus
 90 "In pectoribus maneat, & mihi mea genua moveantur.
 "Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
 "Insidet, sed curæ est bellum & clades Achivorum.
 "Vehementer enim de Danaïs timeo, neque mihi cor.

Ver. 77. — παναίολος] Vide suprà ad β',

816.

Ver. 78. Ζώνυθ', ὅτ'] Vide suprà ad γ',

260.

Ibid. — φθισιόορα] Vide suprà ad β',

333.

Ver. 82. Τίς δ' ἔγωγε] Al. Τίς δ' ἔστος.

Ver. 84. — ἢ τίς τιν' ἑταίρων;] Ita rectè
 edidit Barnesius. Al. ἢ τίς τιν' ἑταίρων;

Ver. 85. — τίπτε δέ σε χρεώ;] Vide su-
 prà ad ver. 43.

Ver. 88. Εἴσεται Ἀτρεΐδῳ.] Plutarchus, in
 lib. περὶ εὐθυμίας, citat; Γιάσεται Ἀτρεΐδῳ.

Quod & in duobus MSS reperit Barnesius.

Ver. 89. — εἰσόκ' αὐτμῇ] Ἐν σήθεσι μένη,
 — dum spiritus hos reget artus.

Æn. IV, 336.

Ver. 92. — μέλει πόλεμος καὶ κηδεὶς Ἀ-
 χαιῶν.]

— secumque volutat

Eventus belli varios. — Æn. X, 159.

Ver. 93. — εἰδὲ μοι ἦτορ Ἐμπεδον, ἀλλ'
 ἀλαλύκτῃμαι.] "Non angor, sed ardeo dolore:

"εἰδὲ μοι ἦτορ Ἐμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτῃμαι"

"Non sum, inquam, mihi crede, mentis com-

"pos." Cic. Epist. ad Attic. lib. IX.

Υα.

- Ἐμπεδον, ἀλλ' αἰαλύνειμαι· κρηδὴν δέ μοι ἔξω
 95 Στιθέων ἐκθράσκει, τρομέει δ' ὑπο Φαίδιμα γῆα.
 Ἄλλ' εἴ τι θραίνεις, ἐπεὶ εἰδὲ σέ γ' ὕπνῳ ἱκάνει,
 Δούρ' ἐς τὲς φύλακας καταβείομαι, ὅφρα ἴδωμαι,
 Μὴ τοι μὲν καμάτῳ ἀδδηνότες, ἡδὲ καὶ ὕπνῳ,
 Κοιμήσωντο, αἰτάρ Φυλακῆς ὅππῃ πάγχυ λάθωντο.
 100 Δυσμύεες δ' ἄνδρες κρηδὸν εἶατο, εἰδὲ τι ἴδωμαι
 Μὴ πως καὶ Διὶ νύκτα μνησινῶσι μάχεσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῶνι· ἱππότην Νέστωρ·
 Ἀτρεΐδῃ κύνεισε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Οὐδ' οἶμαι πάντῃ νοήματα μητίετα Ζεὺς
 105 Ἐκτελέσει, ὅσα πά νυν ἐέλπετο. ἀλλὰ μιν οἶω
 Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεύς
 Ἐκ χόλης ἀργαλέοιο μεταστέφῃ Φίλον ἦτορ.
 Σοὶ δ' μάλα ἔφοι' ἐγὼ πρὸς δ' αὖ καὶ ἐγείρομαι ἄλλας,
 Ἥμιν Τυδείδῃ δακρυκλυτὸν, ἡδ' Ὀδυσῆα,
 110 Ἦδ' Αἴαντα ταχύν, καὶ Φυλῆα ἄλκιμον υἱόν.

“ Firmum, sed mentis sum-attonitæ : cor autem mihi extra

95 “ Pectora exiliit, tremunt vero subtus pulchra membra.

“ Enimvero siquid agere-cogitas, (nam neque te sane somnus capit,) ”

“ Age ad custodes descendamus, ut videamus,

“ Ne illi labore defessi, & somno domiti,

“ Obdormiant, & excubiarum prorsus obliti sint.

100 “ Hostes autem prope sedent, neque scimus

“ An forte etiam per noctis-opportunitatem in-animo-habeant pugnare.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor ;

“ Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,

“ Non sane Hectori omnia cogitata providus Jupiter

105 “ Perficiet, quæ forte nunc sperat : sed ipsum credo

“ Curis laboraturum & pluribus, si modo Achilles

“ Ab ira gravi convertit suum cor.

“ Te vero libenter sequar ego : insuper & excitemus alios,

“ Et Tydidem hasta-inclytum, & Ulysses,

110 “ Et Ajacem Oilei velocem, & Phylei fortem filium.

Ver. 94. — κρηδὴν δέ μοι ἔξω Στιθέων ἐκθράσκει.] Hoc utique est, quod alieno in loco vertit Cicero, “ Toto pectore tremere.”

Vide supra ad h, 216.

Ver. 98. — καμάτῳ ἀδδηνότες, ἡδὲ καὶ ὕπνῳ.] Versiones habent, “ labore defessi & vigiliæ.” Schol. τῇ ἀγρυπνίᾳ. Eustathius, τὸ δὲ ὕπνῳ, ἀντὶ τῆς ἀγρυπνίας, — τὸν μὴ παρόντα ὕπνον. Quod mihi admodum videtur inveniendum. Sententia est; καμάτῳ ἀδδηνότες, καὶ ὕπνῳ δεδμημένοι, labore defatigati & somno oppressi. Horat. Carm. lib. III, Od. IV, 11. — Ludo fatigatumque somno.

Ver. 99. — ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.] Πάγχυ ἐπιλάθωνται. Al. ἐπίπαγχυ, minus rectè. Vide supra ad ver. 71.

Ver. 102, 104. — ἱππότην — μητίετα.]

Vide supra ad α, 175.

Ver. 105. Ἐκτελέσει.] Al. Ἐκτελεί.

Ibid. — ὅσα πά νυν ἐέλπεται.] Al. νυν ἐλπεται. Stephanus & plerique pessimè, νυν ἐλπεται. Vera lectio, νυν ἐλπεται. Quomodo infra, ψ, 485. Δούρ νυν ἡ τρίποδος. Item apud Euripidem & Sophoclem, citante Eustathio,

Σῶσον νυν αὐτὸν, μήδ' ἔρα τῷ πλοσίον. Et, Σίγα νυνίσσας, καὶ μὲν ὡς κυρεῖς ἔχων.

Ver. 106. — εἴ κεν Ἀχιλλεύς.] Vide supra ad β, 673, 681 ; ad ε, 788 ; & ad h, 228.

Ver. 108. — πρὸς δ' αὖ.] Al. ὅστι. Quod perinde est.

Ver. 110. — Αἴαντα ταχύν.] Rectè Schol. Τὸν Οἰλέας· καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησι, — “ Οἰλῆος ταχύς Αἴας.”

Ibid. — καὶ Φυλῆος ἄλκιμον υἱόν.] Absurdè

- Ἄλλ' εἴ τις ἢ τέσδε μεπιχόμῃος καλέσειεν,
 Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα ἢ Ἰδομνῆα ἀνακτα·
 Τῶν γὰρ νῆες ἑασιν ἐκασάτω, εἰδὲ μάλ' ἐγγύς·
 Ἀλλὰ, φίλον περ ἐόντα ἢ αἰδοῖον Μενέλαον
 115 Νεικίσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, εἰδ' ὀπικύσω,
 ὧς εὔδει, σοὶ δ' αἶω ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
 Νῦν δ' ὀφείλεν καὶ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
 Διοσκόμῃος· χρεὼ γὰρ ἰκάνει· ἐκέτ' ἀνεκλός.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 120 ὦ γέρον, ἄλλοτε μὲν σε ἢ αἰτιάσασθαι ἄνωγα·
 Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, ἢ ἐκ ἐθέλει πονέεσθαι.
 Οὐτ' ὅκνη εἶκων, εἴτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
 Ἄλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, ἢ ἐμὴν ποτιδέγμῃος ὀρμῇ·
 Νῦν δ' ἐμὸ πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καὶ μοι ἐπέστη·
 125 Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμῃαι, εἰς σὺ μεταλλάξ.
 Ἄλλ' ἰομῇ· κείνης δ' ἐκίχησόμεθα πρὸ πυλάων
 Ἐν φυλάκῃσ'· ἵνα γὰρ σφιν ἐπέφραδον ἡγερέεσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῳῖος ἱππότης Νέστωρ·
 Οὕτως εἴ τις οἱ νεμεσήσει, εἰδ' ἀπιθήσει

“Quin si quis & hos adiens vocaret,

“Deoque-parem Ajacem *Telamonium* & Idomeneum regem :

“Horum enim naves absunt longissimè, neque valde prope.

“At charum licet existentem & venerandum Menelaum

115 “Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo ;

“Quoniam ita dormit, tibi que soli permittit laborare.

“Nunc debuerat circa omnes principes laborare

“Suppliciter orans : necessitas enim urget non jam tolerabilis.

Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon ;

120 “O senex, alias quidem te *cum* etiam accusare hortor ;

“Sæpe enim cessat, nec vult laborare ;

“(Non utique pigritiæ cedens, neque insipientiæ mentis ;

“Sed me respiciens, & expectans dum ego incipiam :

“Nunc autem me prior multo surrexit, & mihi adstitit :

125 “Atque eum quidem ego præmisi, vocatum quos tu quaeris.

“Verum eamus : illos utique inveniemus ante portas

“Inter custodes : ibi enim eos monui, ut congregarentur,

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor ;

“Ita nemo ei succensebit, neque non-obsequetur

furdè hīc *Schol.* Τὸ “*οἱ*” μικρὸν, διὰ τὸ μέ-
 τρον. Quasi verò versus non æquè caperet
 Φυλάκας [pronunciandum videlicet Φυλάξ]
 ἄλλοι μὲν οὖν.

Ver. 111. Ἄλλ' εἴ τις καὶ τέσδε] Elegan-
 tissimā Apophorē in huiusmodi locutioni-
 bus reticere solet sententiæ Apodosis ; καλῶς
 ἂν ἔχοι, aut siquid simile. Vide suprà ad *ἀ*,
 135 & 340.

Ver. 115. Νεικίσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι,]
 Dicam equidem, licet—mihi—mine-
 tur. *Æn.* XI, 348.

Ver. 118. ——— χρεὼ γὰρ ἰκάνειαι]
 Vide suprà ad *ver.* 43.

Vide suprà ad *ver.* 43.

Ver. 120.—ἀνωγα] Vide suprà ad *ῥ*,
 322.

Ver. 127. Ἐν φυλάκῃσ'· ἵνα γὰρ σφιν.]
Barnesius in *Var. Lect.* Ἐν φυλάκῃσιν· ἵνα
 σφιν. Quia scilicet ἵνα, rariùs significet “*ibi*” ;
 sæpius “*ubi*”.

Ver. 128.—ἱππότης.] Vide suprà ad *ἀ*,
 175.

Ver. 129. Οὕτως εἴ τις οἱ] Quâ ratione, ἔ-
 τις, hīc ultimam (etiam extra cæsura) pro-
 ducat ; item Διὶ & μῆτιν, *ver.* 137 ; vide
 suprà ad *ἀ*, 51.

Ver.

- 130 Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρυνῇ ἢ ἀνώγῃ.
 ὧς εἰπὼν, ἔνδυνε πρὶς στήθεσσι χιτῶνα,
 Πρὸς δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικέεσσαν,
 Διπλῆν, ἐκταδίην· ἔλη δ' ἐπενλώθε λάχνη.
 135 Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.
 Βῆ δ' ἵεναι κτ' νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Πρῶτον· ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,
 Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ
 Φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα πρὶς φρένας ἦλυθ' ἰωή,
 140 Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καὶ σφέας πρὸς μῦθον εἶπε·
 Τίφθ' ἔτω κτ' νῆας ἀνὰ στρατὸν οἷοι ἀλαῶδε,
 Νύκλα δὲ ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρεῖα πόσου ἴκει;
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ·
 Διογχεῖς, Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 145 Μὴ νεμέσσα· πόϊον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιῆς.
 Ἀλλ' ἐπεί, ὄφρα ἢ ἄλλον ἐγείρομεν, ὃν τ' ἐπέοικε
 Βελάς βελάειν, ἢ φεύγειν, ἢ μάχεσθαι.
 ὧς φάθ'· ὃ δ' ἢ κλισίῳδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δ' ἔπειτα αὐτὸς,

130 " Argivorum, quando aliquem hortetur & jubeat.
 Sic locutus, induit circa pectora tunicam,
 Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos,
 Circum autem lænam fibula-connexuit puniceam,
 Duplicem, amplam; crispa autem super eam florescebat lanugo.

135 Sumpsit dein validam hastam præfixam acuto ære.
 Porrexitque ire apud naves Achivorum ære-loricatorum
 Primum; deinde Ulyssē, Jovi consilio parem,
 E somno excitavit Gerenius eques Nestor
 Vociferans. Illi autem continuo ad animum accessit vox;

140 Exivitque è tentorio, & ipsos sermone allocutus est:
 " Cur sic prope naves per castra foli erratis,
 " Noctem per dulcem? quid est quod jam necessitas adeo urgeat?
 Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
 " Nobilissime Laertiade, solertia-pollens Ulyssē,

145 " Ne indigneris: tantus enim dolor oppressit Achivos.
 " Sed sequere, ut & alium excitemus, quemcunque convenit
 " Consilia agitare, vel fugiendi, vel pugnandi.
 Sic dixit: In tentorium vero reversus consilio-abundans Ulyssēs,
 Varium circa humeros scutum posuit, secutusque est eos.

Ver. 132.—καλὰ] Vide suprā ad β', 43.

Ver. 133.—φοινικέεσσαν.] Pronunciabatur, φοινικῶσαν. Secunda enim necessariò producitur. Neque in his ullus unquam est licentiæ locus.

Ver. 134.—ἐπενλώθε.] Non ex præterito, ἐπενλώθα; sed ex Aoristo, ἐπενλώθον. Similiter, ver. 139, ἦλυθ' non ex præterito, ἦλυθα; sed ex Aoristo, ἦλυθον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide suprā ad α', 37.

Ver. 135.—ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ.]

—ferro præfixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 137.—ἀτάλαντον.] Vide suprā ad β', 627.

Ver. 142.—χρεῖα—ἴκει.] Vide suprā ad ver. 43.

Ver. 145, 146, 161.—βεβίηκεν—ἐπέοικε,—ἔιαται.] Vide suprā ad α', 37.

Ver.

- 150 Βάν δ' ὅππ' Τυδείδῳ Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς δ' ὅπ' κλισίῃς σιῶν τέχεσιν· αἶμφι δ' ἐταῖροι
Εὐδὸν· ὑπὸ κρησὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔλχεα δὲ σφιν
Ὅρθ' ὅππ' σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ', ὡς ἀφεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὃ γ' ἦρως
155 Εὐδ'· ὑπὸ δ' ἔσρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
Αὐτὰρ ὑπὸ κρητέσφι τάπης τετάνυστο φαεινός·
Τὸν παρσὰς ἀνέγειρε Γερῶνιος ἱππότης Νέστωρ,
Λαῖξ ποδὶ κινήσας, ὅτρωέ τε, νεῖκεσέ τ' ἀντίω·
Ἔγρεο, Τυδεὺς υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀώτεις ;
160 Οὐκ αἶψα, ὡς Τρῶες ὅππ' θρῶσμά πεδίοιο
Εἶα' ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει ;
Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κρηπινῶς ἀνόρεσκε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ σὺ μὲν πόνος ἔποτε λήγεις·
165 Οὐ νύ κ' ἄλλοι ἔασι νεώτεροι ἦες Ἀχαιῶν,
Οἳ κεν ἔπειτα ἔκασον ἐγείρειαν βασιλῆων,
Πάνη ἐποιοχόμοι ; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερῶνιος ἱππότης Νέστωρ·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντῃα, φίλ', κ' μοῖρ' ἐειπες.
170 Εἰσὶν μὲν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δ' ἔτι λαοὶ
Καὶ πολλοὶ, τῶν κέν τις ἐποιοχόμῳ καλέσειεν.

- 150 Iverunt porro ad Tydidem Diomedem ; eumque invenerunt.
Extra pro tentorio cum armis ; circumque socii
Dormiebant : sub capitibus autem habebant clypeos : hastæ vero ipsi
Erectæ in cuspide-posteriore fixæ erant : longeque æs
Splendebat, velut fulgur patris Jovis ; cæterum ipse heros
155 Dormiebat ; substrataque erat pellis bovis agrestis ;
At sub capite tapes extensus erat splendidus.
Hunc juxta stans excitavit Gerenius eques Nestor,
Calce pedis movens, urfitque, objurgavitque aperte ;
“ Surge, Tydei fili, cur per-totam-noctem somnum suavem carpis ?
160 “ Non audis, ut Trojani in tumultu campi
“ Sedent prope naves, exiguum autem jam spatium distinet ?
Sic dixit : Ille vero e somno valde celeriter exiit,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est ;
“ Arduus nimium es, senex ; Tu quidem à labore nunquam cessas :
165 “ An non & alii sunt juniores filii Achivorum,
“ Qui utique unumquemque excitent regum,
“ Quaquaersum obeuntes ? tu vero nulla-arte-a-labore-revocabilis es, senex.
Hunc autem rursus allocutus est Gerenius eques Nestor ;
“ Sane hæc omnia, amice, recte dixisti :
170 “ Sunt quidem mihi filii eximii, sunt & populi
“ Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset :

Ver. 155. — ἔσρωτο ῥινόν.] Quâ ratione,
ἔσρωτο, hic ultimam producat ; item μάλα,

ver. 172 ; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 159. — ὕπνον ἀώτεις ;

Carpebat somnos —.

Æn. IV, 555.

Ver. 164. Σχέτλιός ἐσσι] Nimium arduus
es. Vim hujus vocis non affecutæ sunt Ver-
siones.

Ver. 167. — ἀμήχανος.] Et hujus vocis.
Vis fere eadem est, ac superioris.

Ver.

- Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρεὶν βεβίηκεν Ἀχαιῆς·
 Νῦν γὰρ δὴ πάντεςσιν ὅππῃ ξυρᾷ ἴσατ' ἀκμῆς,
 Ἡ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἢ βιῶναι.
 175 Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν, ἢ Φυλῆα υἱὸν
 Ἄνησον, σὺ γὰρ ἔσσι νεώτερος· εἴ μ' ἐλεαίρεις.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἄμφ' ὤμοισιν ἔεσσατο δέρμα λέοντος
 Αἴθωνος, μέγαλοιο, ποδλίμεκές· εἴλετο δ' ἔγχος·
 Βῆ δ' ἰέναι τὰς δ' ἐνθεν ἀναστήσας ἄλγυ ἥρας.
 180 Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γῆρυντο,
 Οὐδὲ μὲν εὐδονίας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον·
 Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τούχεσιν εἶατο πάντες.
 Ὡς ᾗ κῦες περὶ μῆλα δυσωρήσον· ἐν αὐλῇ,
 Θηρὸς ἀκῆσαντες κραιτέροφρονος, ὅς τε καθ' ὕλιν
 185 Ἔρχητ' δι' ὄρεσφι πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
 Ἀνδρῶν ἠδὲ κῳῶν, ἄπο τέ σφισιν ὕπνος ὀλώλει·
 Ὡς τῶν νήδυμος ὕπνος ἄπο βλεφάροισιν ὀλώλει,
 Νύκτα φυλασσομένοισι κακίῳ· πεδίοι δὲ γὰρ αἰεὶ
 Τετράφαθ', ὅππότε δὴ Τρώων αἰοίεν ἰόντων.

“ Verum valde magna necessitas oppressit Achivos:

“ Nunc enim sane res omnibus in novacula sita est acie,

“ Utrum valde triste exitium futurum sit Achivis, an vita.

175 “ Verum i nunc, Ajacem Oilei velocem, & Phylei filium

“ Excita, tu enim es junior; si mei misereris.

Sic dixit: Is vero circum humeros induit pellem leonis

Fulvi, magni, talarem; cepitque hastam,

Perrexitque ire; illosque illinc excitatos duxit heros.

180 Quum vero jam ad custodes congregatos pervenissent,

Neque itidem dormientes custodum duces invenerunt;

Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.

Sicut nimirum canes circum oves difficulter-custodiunt in caula,

Feram audientes ferocem, quæ per sylvam

185 Veniat de montibus; multus autem strepitus super eam

Virorum est atque canum, atque ipsis somnus periit:

Sic horum suavis somnus à palpebris perierat,

Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper

Conversi erant, siquando Trojanos audirent invadentes.

Ver. 173, 174. — ἴσεται ἀκμῆς, “Ἡ μά-
 λα.” Horum duorum versuum sententiam
 non cepit *Barnesius*: Qui & Ἡ scripsit, pro
 “Ἡ; & Ἡ μάλα, vertit, *Sane valde*; & de-
 princeps malè interpretavit, ἀκμῆς. Ἡ μάλα.

Ver. 177. — ἄμφ' ὤμοισιν ἔεσσατο δέρ-
 μα λέοντος.]

—— latos humeros subjectaque colla

Veste super, fulvique infestior pelle leonis.

Æn. II, 721.

—— tegmen torquens immane leonis

Terribili impexum seta, cum dentibus

albis,

Indutus capiti. — *Æn.* VII, 666.

Ver. 182. — ἐγρηγορτὶ σὺν τούχε-

σιν εἶατο πάντες.]

Omnis per muros legio fortita periculum

Excubat, exercetque vices, quod cuique

tuendum est. *Æn.* IX, 174.

Ver. 184. — ὕλιν] Vide suprā ad γ',

151.

Ver. 186. — ἀπὸ τέ σφισιν] *Al.* ἀπὸ

δέ σφισιν.

Ver. 186, 187. — ὀλώλει — ὀλώ-

λει.] De tempore præsentis alterum, alte-

rum de præterito. Quorum utrumque licet

una eademque vox Latina, *periit*, rectè ex-

primere possit; græcè tamen utroque in loco,

ὀλῶλει, dici non potuit. De cujus rei ra-

tionem, vide suprā ad α', 37.

- 190 Τὰς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφ' εἰς Φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὐτὼ νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνῳ
Αἰρεῖτω, μὴ χάρμα χρώμεθα δυσμύεσσιν.
Ὡς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
195 Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βαλὼν.
Τοῖς δ' ἄμα Μηριόνης, ἢ Νέστορ' ἀγλαὸς ἦος,
"Ἦσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον, συμμητιάαδ'·
Τάφρον δ' ἐκ διαβάλλες ὀρυκτῶν, ἐδελόωντο
Ἐν καθαρχῇ, ὅθι δὴ νεκρῶν διεφαίνετο χῶρ'·
200 Πιπλόνων· ὅθεν αὖτις ἀπελρχέπετ' ὄβριμ' Ἑκλῶρ,
Ὀλλὺς Ἀργεῖος, ὅτε δὴ παρὰ νύξ ἐκάλυψεν.
Ἐνθα καθεζόμενοι, ἔπε' ἀλλήλοισι πίφασκον·
Τοῖσι δ' μύθων ἤρχε Γερῶνι' ἱππότηα Νέστωρ·
ὦ φίλοι, ἐκ ἂν δὴ τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἐγὼ αὐτῷ
205 Θυμῷ πολμήνῃ, μὲν Τρῶας μεγαθύμους
ἔλθειν ; εἴ τινά παρ' ἀνδρῶν ἔλοι ἐχατόωντα,
ἢ τινά παρ' ἡμῶν ἐν Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἄσασα τε μητιώσιν μὲν σφίσιν· ἢ μεμάρσιν

- 190 Hos autem senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione ;
Et ipsos compellans, verbis alatis allocutus est ;
" Ita nunc, chari filii, excubias-agite : neque quenquam somnus
" Capiat ; ne gaudium fiamus hostibus.
Sic locutus, fossam transiit : atque simul sequebantur
195 Argivorum reges, quotquot vocati-erant ad consilium.
Cum his autem Meriones, & Nestoris clarus filius,
Iverunt : ipsi enim vocabant, ut simul consultarent.
Fossam itaque transgressi depressam, confederunt
In puro, ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium
200 Occisorum : unde rursus conversus fuerat impetuofus Hector,
Postquam multos-perdidisset Argivos, cum tandem nox circumtegeret.
Ibi confidentes, sermones invicem dicebant.
His autem loqui cepit Gerenius eques Nestor ;
" O amici, an non jam aliquis vir confusus erit suo ipsius
205 " Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos
" Eat ? si quem forte hostium capiat in extremis-castris-errantem,
" Vel aliquem forte etiam sermonem inter Trojanos audiat,
" Quæ utique consultant inter se : utrum in-animo habeant

Ver. 195. — βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βαλὼν.] *Al.* βελῆ.

Ductores Teucrum primi, & delecta juvenis,
Consilium summis regni de rebus habebant. *Æn.* IX, 226.

Ver. 198. Τάφρον δ' ἐκ διαβάλλες.] Διὰ τῶν Προβίσεων δὲ τοὺς δυσδιάβατον τῶν ὀρυγμάτων.
— Τῷ δὲ ὡσεὶ εἰς παραμυθίαν τῶν κατασκόπων, ἵνα περιθυμότεροι γένωνται, ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων. *Schol.* Ὁ Νέστωρ πρῶτος τάφροιο διέσσυτο, (ver. 194.) ἵνα τῇ τόλμῃ δη-

λαδῇ καὶ τὰς οὐλάκας καὶ τὰς ἄμα ἐπομένους θάρρυνῃ, καὶ τὰς μετὰ μικρὸν δὲ σαλπισσομένους εἰς κατασκόπους. *Eustath.*

Ver. 201. Ὀλλὺς Ἀργεῖος.] Quâ analogiâ dicitur, διδύς, διδῶσα, διδόν· τιθεῖς, τιθεῖσα, τιθέν· eadem analogiâ dicitur, ὀλλύς, ὀλλῶσα, ὀλλῶν· neque in his ulla est licentia. Vide supra ad γ', 260.

Ver. 204. — ἢ ἀνδρῶν.] Vim habet istud, δὴ, perquam elegantem. " *An-*
" *non aliquis, obsecro, &c.*" Vide supra ad β', 158.

Ver.

- Αὐθι μένειν παρὰ νηυσὶν ὑπὸ πρῶθεν, ἢ πόλινδε
 210 Ἄψ ἀναχωρήσῃσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
 Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἄψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
 Ἀσκηθῆς, μέγα κέν οἱ ὑπερσάνιον κλέῃσιν εἴη
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ οἱ δόσις ἔασε' ἰοθλή.
 Ὅσοι γ' νήεσσιν ὀπικρατέεσσιν ἄεργοι,
 215 τῶν πάντων οἱ ἕκαστος οἷν δώσσει μέλαιναν,
 Θῆλιν, ὑπὸ ῥίλινον· τῇ μὲν κλέεσσι ἐδὲν ὁμοῖον·
 Αἰεὶ δ' ἐν δαίτησι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσει.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ ἐχλόνιο σιωπῇ.
 Τοῖσι δ' καὶ μέλειπε βολῶ ἀγαθὸς Διομήδης·
 220 Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγλῶος
 Ἀνδρῶν δυσμυθέων διῶσαι στρατὸν, ἐγγὺς ἑόντα,
 Τρώων· ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἄμ' ἔποιτο καὶ ἄλλῃ,
 Μᾶλλον θαλπωρὴν, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσαι.
 Σὺν τε δὴ ἐρχομένῳ, καὶ τε πρὸ οὗ τ' ἐνόησεν,

“ Istic manere apud naves procul, an ad urbem

210 “ Retro reversuri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.

“ Hæc omnia fortasse audiat, & rursus ad nos redeat

“ Incolumis; magna certe ei sub cælo gloria esset

“ Universos apud homines; & ei præmium erit egregium.

“ Quotquot enim navibus imperant principes,

215 “ Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram,

“ Fæminam, agnum-ubere-alentem: cui quidem possessio nulla similis:

“ Semperque in conviviis & epulis aderit.

Sic dixit: Illi vero omnes obmutuerunt silentio.

Inter hos autem & locutus est pugna strenuus Diomedes;

220 “ Nestor, me movet cor & animus generosus

“ Virosum hostium ingredi castra, prope existentia,

“ Trojanorum; sed si quis me vir simul sequatur & alius,

“ Magis [major] fiducia, & plus audaciæ erit.

“ Duobus quippe simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit,

Ver. 211. Ταῦτα κε πάντα] Non super-
 vacaneum est istud, κέ. “ Hæc utique om-
 “ nia, &c.”

Ibid. — ἡμέας ἔλθοι.] Pronunciabatur,
 ἡμᾶς. Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 212. — μέγα κέν οἱ] Quâ ratione,
 κέν, hic producatur; item γάρ, ver. 232; &
 ἐνι, ver. 254; vide suprâ ad α, 51. Porro,
 significanter hic interposita est particula κέν.
 “ Magna certe ei gloria &c.” Multumque
 errat Barnesius, qui fortè melius (inquit) po-
 test ὅτ' ἐπὶ λέγει: Quæ vocola longè diversum
 habet intellectum.

Ver. 218. Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῶ
 ἐχλόνιο σιωπῇ.]

Dixerat Æneas: olvi obstupere silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. Æn. XI, 120.

Ver. 220. — ἔμ' ὀτρύνει κραδίη] Totum
 hunc locum expressit Virgilius, Æn. IX,
 230.

— Tum Nisus, & unâ
 Euryalus, confestim alacres admittier o-
 rant: &c.

Ver. 222. — ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ]
 Vide infrâ ad ver. 325.

Ver. 224. Σὺν τε δὴ ἐρχομένῳ, καὶ τε πρὸ
 οὗ τ' ἐνόησιν.] Citato hoc versu Aristoteles,
 quod rem vulgarem singulari cum venustate
 exponat; Καὶ γὰρ (inquit) νοῦσαι καὶ πράξαι
 δυνατώτεροι. De Moribus, lib. VIII, cap. 1.
 Et Plato; Ἡγεῖμαι γὰρ πάντῳ λέγειν τι τῶν
 Ὀμηρῶν, τὸ, “ Σὺν τε δὴ ἐρχομένῳ.” —
 εὐπορώτεροι γὰρ πᾶσι πάντες ἐσμὲν οἱ ἄνθρω-
 ποι πρὸς ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανοήματα.
 “ Μᾶλλον δ' εἴπωρ τε νοῦσι,” αὐτίκα περὶ τῶν
 ζητεῖ ὅτῳ ἐπιδεικνύται, καὶ μεθ' ὅτῳ βιβαιοῦ-
 σται, ἕως ἂν ἐντύχοι. in Protagorâ. Imita-
 tus est & Euripides;

— ἰλῆ
 Καὶ ξυστρατηγῆς· εἰς δ' ἀνὴρ ἢ πάνθ' ὁρᾷ.
 Phœniss. 748, 752.
 Ver.

- 225 Ὅπως κέρδῃ ἔη μῆνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
 Ἄλλὰ τε οἱ βεβήσων τε νόος, λεπὴν δὲ τε μῆτις.
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔβηλον Διομήδεϊ πολλοὶ ἔπειθ'·
 ἠθελέτιω Αἴαντι δῶω, Θερσίπονιες ἄρηθ',
 ἠθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἠθελε Νέστορος υἱός·
 230 ἠθελε δ' Ἀτρείδης, δερικλειτὸς Μενέλαος.
 ἠθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς καταδυῖναι ὄμιλον
 Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
 Τοῖσι δ' ἡ μετέειπεν ἀναξάνδρων Ἀγαμέμνων·
 Τυδείδῃ Διομήδεσσι, ἐμῷ καχαρισμένε θυμῷ,
 235 Τὸν μὲν δὴ ἔταρόν γ' αἰρήσεαι, ὃν κ' ἐθέλησθα,
 Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμιάσιν γε πολλοί·
 Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενός σῃσι φρεσὶ, τὸν μὲν αἰεῖω
 Καλλείπειν, σὺ δ' ἡ χεῖρον ὁπάσσεαι, αἰδοῖ εἴκων,
 Ἐς χυεῖν ὀρόων, μηδ' εἰ βασιλδ' ἑτέρος ἐσιν.
 240 ὧς ἔφατ'· ἔδδισεν δ' ὦρ' ἑλάνθῳ Μενελάῳ·
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βολῶν ἀγαθὸς Διομήδης·

- 225 " Quomodo commodum fit : solus vero unus, etiam si animadverterit,
 " Tamen ei tardiorque animus, debiliusque consilium.
 Sic dixit. Ac quidem volebant Diomedem multi sequi :
 Volebant Ajaces duo, famuli Martis ;
 Volebant Meriones ; valde autem volebat Nestoris filius ;
 230 Volebat & Atrides, hasta-inclytus Menelaus ;
 Volebat & fortis Ulysses penetrare in castra
 Trojanorum ; semper enim ei in praecordiis animus audebat.
 Inter hos autem & locutus est rex virorum Agamemnon ;
 " Tydide Diomedes, meo charissime animo,
 235 " Eum quidem sane socium eliges, quem volueris,
 " Eorum qui adfunt fortissimum, quandoquidem prompti sunt multi.
 " Neque tu reveritus tuo animo, fortiozem quidem
 " Relinquas, tuque adeo deteriozem comitem-eligas, pudori cedens,
 " Ad genus respiciens ; ne quidem si imperio major sit.
 240 Sic dixit. Timuit videlicet de flavo Menelao.
 Inter eos autem rursus locutus est pugna-strenuus Diomedes ;

Cæterum quàm concinna sit, quantamque suo in loco vim habeat Syntaxis hujusmodi ἀνακρίστος, (quæ longissimè diversa est ab ineptâ illâ quam fingunt Antirptosi,) vide supra ad β', 353, 681 ; ad γ', 211 ; ad ζ', 510 ; & infra, ad Οδυσσ. μ', 73. Εἴς μὲν ὁ ποιητὴς ἀπροσκόπτως εἰπὼν, " Σὺν τε δὲ ἔργον ἐμὸν. " Εἴλετο δὲ — συνεξαλλάξει τὸ σῆμα καὶνότερον. — Ὁ δ' ἔτι πρὶν συμβαλεῖν βαρύνειν ἐλέμενος τῷ Ποιητῇ μάλλον, ἢ περ εὐδωρῆμονεῖν ἀφελώς, εἴη αὖν ρητόρων ὁ ἀριστος. Eustath.

Ver. 225. — εἴπερ τε νοήσῃ.] Barnesius edidit, εἴπερ τι νοήσῃ. Minus rectè. Sententia enim est ; εἴπερ τε νοήσῃ, ὅπως κέρδος ἔη.

Ver. 230. — δερικλειτὸς] Ità edidit Barnesius.

nesius. Rectè, ut mihi quidem videtur. Quod enim habent alii, δερικλειτὸς, penultimam corripit. Neque in his solet esse licentia.

Ver. 235. Τὸν μὲν δὴ ἔταρον] Barnesius scribit & restituit, ut ad sententiam necessarium, Τὸν μὲν δὴ ἔταρον. Sed nihil opus. Quod enim quaerit, id jam antè in manibus habet, atque etiam non paullò elegantius, Τὸν μὲν ἔταρον, φαινομένων τὸν ἀριστον, quàm, Τὸν μὲν ἔταρον φαινομένων τὸν ἀριστον.

Ver. 238. Καλλείπειν, σὺ δὲ χεῖρον] Posterior ista, σὺ, quæ à linguarum recentiorum ratione maximè abhorret, quantum in linguâ Græcâ habeat, atque etiam Romanâ inustatis ; Vide supra ad γ', 409.

- Εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελύετέ μ' αὐτὸν ἐλέδῃ,
 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
 Οὐ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγλήωρ
 245 Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἐ Πάλλας Ἀθηνῆ;
 Τάττε δ' ἐσπομένοιο, καὶ ὅκ πυρὸς αἰθομένοιο
 Ἄμφω νοσήσαιμην, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσηέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τυδείδην, μήτ' ἄρ με μάλ' αἶνεε, μήτε τι νείκει·
 250 Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
 Ἄλλ' ἴομην· μάλα γὰρ νύξ ἄνεϊ, ἐγγύθι δ' ἠώς·
 Ἄσπερ γ' δὴ προβέβηκε· παρώχνηκεν γ' πλέων νύξ
 Τῶν δύο μοιρῶν, τελευτῇ δ' ἔτι μαῖρα λείλειπ'·
 Ὡς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δαινοῖσιν ἐδύτλω·
 255 Τυδείδην μὲν δῶκε μῆκεπτόλεμος Θρασυμήδης
 Φάσγανον ἄμφηκε, τὸ δ' ἐὼν ὦρ' νηυσὶ λείλειπ'ο
 Καὶ σάκῃ· ἄμφι δέ οἱ κυνέλω κεφαλῇφιν ἔθηκε
 Ταυρεῖλω, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταΐτυξ

“ Si quidem revera socium jubetis me ipsum eligere,

“ Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potero,

“ Cujus eximie quidem propensum cor, & animus fortis

245 “ In omnibus laboribus; amatque ipsum Pallas Minerva?

“ Eo certe comitante, etiam ex igne ardenti

“ Ambo redierimus, quoniam est admodum peritus consilii.

Hunc autem vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses;

“ Tydide, neque me admodum lauda, neque quicquam vitupera;

250 “ Scientes enim hæc inter Argivos loqueris.

“ Sed eamus; valde enim nōx præcipitat, propeque aurora:

“ Stellæ utique multum processerunt: præteritque major noctis portio

“ Duarum partium, tertia autem adhuc pars reliqua est.

Sic locuti, armis horrendis induerunt se.

255 Tydidæ quidem dedit bellator strenuus Thrasymedes

Ensem ancipitem, suus quippe apud naves relictus erat,

Et scutum: circumque ei galeam capiti imposuit

4 Taurinam, & clavis carentem & cristā; quæ καταΐτυξ

Ver. 242. Εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε.] In hujusmodi constructione quàm non sit supervacaneum istud, δὴ vide suprâ ad β', 158.

Ver. 243. Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσεύς.] Vide infrâ ad ver. 559.

Ver. 244. Οὐ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγλήωρ.]

Cum tales animos juvenum, & tam certatulistis

Pectora. ————— Æn. IX, 249.

Ver. 251. ————— ἐγγύθι δ' ἠώς.]

————— nam lux inimica propinquat.

Æn. IX, 355.

Ver. 252. ————— προβέβηκε· παρώχνηκεν ———, λείλειπται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ibid. ————— παρώχνηκεν δὲ πλέων νύξ.] Sic apud Virgilium;

Nunc adeo, melior quoniam pars acta diei.

Æn. IX, 156.

Alii, pro πλέων, habent πλέω. Ὡς ἡ νύξ

κατὰ πλέω μοῖραν τῶν δύο παρήλθεν. Eustath.

Ver. 254. Ὡς εἰπόνθ' ————— ἐδύτλω.] Diomede & Ulysses.

Ver. 256. Φάσγανον ἄμφηκε.] Sed ferro ancipiti. ———. Æn. VII, 525.

Ibid. ————— παρὰ νηυσὶ] Al. παρὰ νηί.

Ver. 258. ————— ἄλοφον.] Pronunciabatur, ἄλλοφον. Vide suprâ ad α', 4; & ad ζ', 45. Rectè autem & ταυρεῖω & ἀσφαλὸς & ἄλοφος; nè id scilicet accideret, quod apud Virgilium Euryalo,

Et galea Euryalum sublusti noctis in umbrâ
 Prodidit immemorem, radiisque adversa
 refulsit. ———. Æn. IX, 373.

veritatem diversæ (ut opinor) historiæ, suo uterque Poëta condecoravit ornatu.

Ibid. ————— καταΐτυξ.] Vide suprâ ad β', 267. Silio Italico latinè appellatur, Cudon.

C c

Ver.

- Κέκληθ' ῥύεθ' ἢ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν,
 260 Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδε βιὸν, ἡδὲ φαρτέριον,
 Καὶ ξίφος· ἀμφὶ δὲ οἱ κυνέην κεφαλῇφιν ἔθηκε,
 ῥινθ' ποιητὶν πόλεσιν δ' ἐνλοοθεν ἱμάσιν
 Ἐνέτατο σερεῶς· ἔκλοοθε ἢ λάκοι ὀδόντες
 Ἀργιόδοντος υἱὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 265 Εὖ καὶ Ὀππασαμένως· μέσση δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
 Τῷ ῥά ποτ' ἐξ Ἑλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμηΐδαο
 Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀνιστορήσας·
 Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
 Ἀμφιδάμας ἢ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
 270 Αὐτὰρ ὁ Μηριόνη δῶκεν ὧ παιδὶ φορεῦναι·
 Δὴ τότε Ὀδυσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
 Τῷ δ', ἐπεὶ ἔν ὀπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτῳ,
 Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτῳ ἢ κατ' αὐτόθι πάντας αἰρίδας·
 Τοῖσι ἢ δεξιὸν ἦκεν ἐρωδιὸν ἐγγυὲς ὁδοῖο

Vocatur: tuetur autem caput pubescentium juvenum.

- 260 Meriones porro Ulyssii dedit arcum, atque pharetram,
 Et ensē, circumque ei galeam capiti imposuit
 Ex pelle factam; multis autem intus loris
 Illigata erat firmiter: extrinsecus autem candidi dentes
 Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque illinc,
 265 Bene & scite: in media autem pileus lana compacta aptatus erat:
 Hanc galeam quondam ex Eleone Amyntoris Hormenidae
 Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset;
 In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti;
 Amphidamas vero, Molo dedit hospitale-munus ut esset;
 270 Hic autem Merioni dedit suo filio gestandam:
 Ac tunc demum Ulyssis texit caput circumposita.
 Hi itaque, postquam armis horrendis induerant se,
 Perrexerunt ire; reliquerunt vero illic omnes optimates.
 His porro dextram misit ardeolam prope viam

Ver. 259. Κέκληται.] Vide suprā ad α', 37.

Ver. 260. Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ—κυνέην]
 Dat Niso Mnestheus pellem, horrentisque
 leonis

Exuvias; galeam fidus permutat Alethes.
 Æn. IX, 306.

Ver. 264.—θαμέες ἔχον] Quā ratione,
 θαμέες, hic ultimam producat; item, δῶκεν,
 ver. 270; item, ἐνὶ, ver. 272; & πάλιν,
 ver. 281; & ἦνιν, ver. 292; & ἴππιν, ver. 304;
 Vide suprā ad α', 51.

Ver. 266. Τὴν ῥά ποτ' ἐξ Ἑλεῶνος.] “Hanc
 “utique galeam olim ex Eleone” &c. Vim
 enim habet vocola, ῥά, in connectendā sen-
 tentiā cum eo quod præcessit, ver. 261.
 Cæterum totum hunc locum ita imitatus
 est Virgilius:

Euryalus phaleras Rhamnetis, & aurea
 bullis

Cingula; (Tiburti Remulo ditissimus
 olim

Quæ mittit dona, hospitio cum jungeret
 absens,

Cædicus; ille suo moriens dat habere ne-
 poti;

Post mortem bello Rutuli pugnâque potiti;
 Hæc rapit. ————— Æn. IX, 359.

Ver. 268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε.] Ex
 stylo Homérico conjecerim equidem, interci-
 disse hic forsitan versiculum; adeoque vo-
 cem, Σκάνδειαν, extitisse ex corrupto Homi-
 nis cujusdam nomine, qui galeam ab Auto-
 lyco acceptam tradiderit scilicet Amphida-
 manti. Sed conjecturis non temerè indul-
 gendum.

Ver. 271.—πύκασιν] Vide suprā ad α', 140.

Ver. 272. Τῷ δ', ἐπὶ ἐν]

Protinus armati incedunt; quos omnia
 euntes

Primorum manus ad portas juvenumque
 senumque

Prosequitur votis, ————— Æn. IX, 308.
 Ver.

- 275 Παλλὰς Ἀθηνῆ· τοὶ δ' ἐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
 Νύκτα δὲ ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκυσαν.
 Χαῖρε ᾧ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεύς, ἤρξατο δ' Ἀθηνῆ.
 Κλυθὶ μὲν, αἰγιδόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσιν πόνοισι παρίσασθαι, εἰδὲ σε λήθω
 280 Κινύμηνος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθηνῆ·
 Δὸς ᾧ πάλιν ὅππῃ νῆας εὐκλείας ἀφικέσθῃ,
 Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὃ κεν Τρώεσσι μελήσει.
 Δδύτερος αὖτ' ἤρξατο βολὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Κέκλυθι νῦν ἡ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·
 285 Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἄμ' ἔσπεο Τυδεΐδῃ
 Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἦεν·
 Τὸς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιῆς·
 Αὐτὰρ ὁ μελίχριν μῦθον φέρε Καδμείοισι
 Κεῖσ'· ἀτὰρ ἀψ' ἀπιὼν μάλα μέρμερθε μήσατο ἔργα,
 295 Σὺν σοι, δῖα θεᾶ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέσης·
 Ὡς νῦν μοι ἐθέλῃσα παρίσασο, καί με φύλασσε.

- 275 Pallas Minerva: ii tamen eam non viderunt oculis
 Noctem propter tenebrosam, sed clangentem audierunt.
 Gavisus est autem de ave Ulysses, & precatus est Minervam:
 "Audi me, Ægiocchi Jovis filia, quæ mihi semper
 "In omnibus laboribus adstas, neque te lateo
 280 "Quum moveor: nunc rursus maxime me dilige, Minerva:
 "Da autem rursus ad naves nos gloria-onustos reverti,
 "Patrato magno facinore, quod quidem Trojanis angori fuerit.
 Secundus deinde precatus est pugna strenuus Diomedes;
 "Audi nunc & me, Jovis filia, indomita;
 285 "Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem
 "Ad Thebas, quando utique pro Achivis legatus ivit;
 "Nempe ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos;
 "At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis
 "Illuc: sed rediens valde ardua edidit facinora,
 290 "Te favente, magna dea, quando ei benevola adstares.
 "Sic nunc mihi iubens adsta, & me ferva.

Ver. 276. Νύκτα δὲ ὀρφναίην.]

noctisque per umbram

Castra inimica petunt. — *ibid.* ver. 314.

Ver. 277. Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεύς, ἤρξατο δ' Ἀθηνῆ.]

Maternus agnoscit aves, lætusque precatur.

Æn. VI, 192.

Ver. 278. — ἥτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσιν πόνοισι παρίσασθαι.]

Ὡς εὐμαθὲς σὺ, καὶ ἀποπτος ἦς, ὁμῶς

Φώνημι· αἰεὶ.

Καίρῳ δ' ἐφύκει· πάλιν γὰρ τὰ τ' ἐν πάρος,

Τὰ τ' εἰσέπειτα, σὴ κυβερνώμαι χερί.

Sophocl. Aj. 16, 34, 35.

Δίσπον' Ἀθήνα, φθίγματος γὰρ ἡσθίμην

Τῷ σὺ συνήδη γῆρυν· ἐν πόνοισι γὰρ

Παρῶσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς δαί ποτι.

Euripid. Rhes. 608.

Ver. 280. Κινύμηνος.] Vide suprà ad γ', 260.

Ibid. — φίλαι, Ἀθηνῆ.] Plerique; εἰλε', Ἀθηνῆ. Pessimé. Nam φίλειν primam necessarium corrigit, φιλασθαι primam necessarium producit. Neque in his ulla unquam est licentia. Vide suprà ad ε', 61 & 117. Item ad α', 338.

Ver. 282. Ῥέξαντας μέγα ἔργον.] *Hecstorum* ut opprimant, id vero non precatur: *Quaquam*, O! — ver. 406. Sed præclarum aliquod facinus ut obeant.

Ver. 284. — Ἀτρυτώνη] Vide suprà ad β', 157.

Ver. 286. — ὅτε τε —. Τὸς δ' ἄρ'] Quam non supervacuæ hinc sint voculæ, τὰ & ἄρ; ex versione, quam adjeci, liquebit.

Ver. 289. — ἀπιὼν] *Ad* ἀπὼν. *Vid.*

- Σοί δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῶν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτιω, ἦν ἔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαλ' ἀνὴρ.
 Τίω ποί ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρχσιν περὶ χεῖρας
 295 ὧς ἔφαν' εὐχόμενοι· τὸ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθηνῆ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἤρῃσαντο Διὸς κέρη μέγαλοιο,
 Βάν ῥ' ἴμην, ὥς τε λέοντες δύο, Διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ἀμφόνον, ἀνέκυας, Διὰ τ' ἐνέα, καὶ μέλαν αἷμα.
 Οὐδὲ μὲν ἔδ' Τρῶας ἀγνώσθαι εἶας· Ἐκλῶρ
 300 Εὐδῆιν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
 Ὅσοι ἔσαν Τρῶων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες.
 Τὸς ὅγε συγκαλέσας, πυκινῶς ἡρτυέτο βασιλῶ.
 Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποχόμην τελέσειε
 Δάριον ἐπιμεγάρω; μισθὸς δὲ οἱ ἄρκιον ἔσται.

“ Tibi vero dein ego sacrificabo juvencam anniculam, lata-fronte,

“ Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir :

“ Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.

295 Sic dixerunt precantes ; eosque audivit Pallas Minerva.

Hi autem postquam precati sunt Jovis filiam magni,

Perrexerunt ire, veluti leones duo, per noctem nigram,

Per caedes, per cadavera, perque arma, & atrum cruorem.

Nec vero Trojanos fortes sivit Hector

300 Dormire, sed simul convocavit omnes optimates,

Quot erant Trojanorum ductores, atque principes :

His ille convocatis, solers struebat consilium ;

“ Equis mihi hoc opus pollicitus perfecerit,

“ Præmium ob magnum ? merces utique ei sufficiens erit ;

Ver. 292, 294. — ῥέξω] Vide suprâ ad
 α', 444.

Ibid. — ἦνιν, εὐρυμέτωπον] Vide suprâ
 ad α', 51. Al. ἦνιν : Nempe ἐν ἐκτάσει τῆς
 ληψέως οἶδασιν οἱ Παλαῖοι· notante Eusta-
 thio.

Ver. 297. — ὥς τε λέοντες δύο, διὰ νύκτα
 μέλαιναν,]

—inde, lupi ceu

Raptores, atrâ in nebulâ, quos improba
 ventris

Exegit cæcos rabies, —

—per tela, per hostes

Vadimus ———— Æn. II, 355.

Ver. 298. Ἀμφόνον, ἀνέκυας, διὰ τ' ἐνέα,
 καὶ μέλαν αἷμα.] Al. ἀν φόνον, ἀν νέκυας.
 Est autem, credo, locus hic ex istorum nu-
 mero, quos spectabat Quintilianus, quum de
 Homero, “ Idem (inquit) lætus ac pressus ;
 “ —tum copiâ, tum brevitate mirabilis.”
 lib. X, cap. 1. Καὶ ὅρα (inquit Eustathius)
 συντομίαν τῆς τε παραβολῆς, καὶ τῆ λοιπῆς λό-
 γου — ὅρα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς φράσεως,
 ἐπισκίπτωντος οἶον τῆ ποιητῆ, καὶ τῆ τῶν κα-
 τασκώπων εὐφυχία συνεξορμῶντος, καὶ μιμη-
 μένου τὸ ἐκείνων εὐθαρσείας καὶ εὐκρίτους. Οἱ
 δὲ Παλαῖοι φασιν καὶ ὅτι ἐπαινῆται τῷ Ξενο-
 φῶντος τὰ τοιαῦτα. “ Ἐπεὶ δ' ἔλκειν [apud

“ Χερσὸν τὴν ἀπὸ Ἀγεσίλαου, ἐπὶ γὰρ μὴν
 “ ἔλκειν] ἡ μάχη, παρὴν ἰδεῖν τὴν μὲν γῆν
 “ [παρὴν δὴ θεάσασθαι, ἐνθα συνέπεσον ἀλ-
 “ λήλους, τὴν μὲν γῆν] αἵματι πεφυρμένην,
 “ νεκρὸς δὲ καί μένος [φιλίας καὶ πολεμίας μετ'
 “ ἀλλήλων] ἀσπίδας δὲ διατεθρυμμένας,] δὲ-
 “ ρατα παρατετραυσμένα [συντεθραυσμένα,]
 “ ἐλκιδία γυμνα καλεῶν, τὰ μὲν χαμαὶ, τὰ
 “ δὲ σώμασιν ἐμπληρότα, [τὰ δ' ἐν σώ-
 “ ματι, τὰ δ' ἐν χεῖρας.] Ταῦτα δὲ
 “ συλλαβῶν (φασιν) Ὀμηρος, ἐνὶ σίχῳ ἀπὸ γ-
 “ γελῆν.

Ver. 299. Οὐδὲ μὲν ἔδ'] Singularem ha-
 bet vim duplex ista negatio, quæ sermone
 Romano exprimi non potest.

Ibid. — εἶας· Ἐκτῶρ] Mendosè hîc edi-
 derunt Librarii, εἶας· Ἐκτῶρ] ignari scilicet
 verbum εἶας nullâ posse licentiâ secundam
 corripiere. Vide suprâ ad δ', 42. Similis
 error irrepsit, ex ignoratâ profodiâ, Odyss.
 λ', 303, — λελόχασιν ἴσα θεοῖσι· ubi Ba-
 nesius recte restituit, — λελόχας· ἴσα θεοῖσι.
 Similisque error etiamnum insedit, Iliad. ε,
 124; & Odyss. π', 2. Quo utroque in loco,
 προῖνόν τοι ἄριστον, necessariò restitutum opor-
 tet ἐντύποντ' ἄριστον. Nam ἄριστον, prandium,
 semper primam producit.

- 305 Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐλαύχενας ἵππους,
οἳ κεν ἀριεύωσι θοῆς ὅπῃ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Ὅσις κεν τλαίῃ, οἳ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων χρεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέεσθαι,
ἥ ἐ φυλάσσον) νῆες θοαί, ὡς τοπάρους περ,
310 ἥ ἤδη, χεῖραςιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
φύξιν βυλδύσσι μὲν σφίσιν, εἰδ' ἐθέλῃσι
Νύκτας φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῶ.
Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες αἰκλῶ ἐχλόντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς
315 Κήρυκε θεόιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,
ὅς δ' ἦτοι εἶδ' ἔκ μὲν ἔλῳ κακός, ἀλλὰ ποδώκης·
αὐτὰρ ὁ μὲν ἔλῳ μὲν πέντε κασιγνήτησιν·
ὅς ῥα τότε Τρωσὶν τε καὶ Ἑκτορι εἶπε παρὰ σάας·
Ἐκτορ, ἐμὲ ὀτρύνει κρεδὴ καὶ θυμὸς ἀγλῶος
320 Νηῶν ὠκυπόρων χρεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέεσθαι.
Ἄλλ' ἄγε, μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάχαιο, καὶ μοι ὄμοσσαν·
ἥ μὲν τὰς ἵππους τε, καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῶ,
Δωσέμεν, οἳ φορέσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
Σοὶ δ' ἐγὼ εἰς ἅλιον σκοπὸς ἔασομαι, εἰδ' ἀποδόξης·

- 305 "Dabo enim currumque, duosque arduos-cervicibus equos,
" Qui quidem præstantissimi fuerint veloces apud naves Achivorum:
" Quicumque hoc ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
" Naves veloces prope accedere, & cognoscere,
" Utrum custodiantur naves veloces, sicut antea;
310 " An jam, manibus a nostris domiti,
" De fuga consilium-agitent inter se, neque velint
" Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
Sic dixit. Illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Erat autem quidam inter Trojanos Dolon, Eumedis filius
315 Præconis divini, dives-auri, dives-æris;
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus-velox;
Atque is solus erat inter quinque forores:
Qui utique tunc Trojanisque & Hæctori dixit adstans;
" Hæctor, me impellit cor & animus fortis
320 " Ad naves veloces prope accedere, atque cognoscere.
" Verum age, mihi sceptrum attolle, & mihi jura;
" Certe ipsos equosque, & currus varios ære,
" Daturum, qui ferunt eximium Pelidem:
" Tibi autem ego non vanus speculator ero, neque tuam de me frustrabor opinionem.

Ver. 306. — ἀριεύωσι] Al. ἀριεύωσι,
&c, ἀριεῖται.

Ver. 316. — εἶδος μὲν ἔνν κακός.] Τὸν
Δόλωνα, " εἶδος μὲν ἔνν κακός," ἢ τὸ σῶμα
[λέγει] ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αἰ-
σχρόν. Aristot. Poët. cap. 25.

Ver. 322. ἥ μὲν τις ἵππους τε.]

Vidisti quo Turnus equo, quibus ibat in
armis,

Aureus? ipsum illum clypeum cristasque
rubentes

Excipiam forti, jam nunc tua præmia,
Nise. Æn. IX, 269.

—————Dolonis,
Qui quondam, castra ut Danaûm specu-
lator adiret,

Ausus Pelidæ pretium sibi poscere currus.
Æn. XII, 349.

Ver.

- 325 Τόφρα γὰρ εἰς στρατὸν εἶμι Διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἱκωμαι
 Νῆ' Ἀγαμεμνονέϊω, ὅθι περ μέλλουσιν ἄριστοι
 Βυλάς βυλάειν, ἢ Φωγέμεν, ἢ μάχεσθαι.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καὶ οἱ ὅμοσσε·
 Ἴσων νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδαρος πόσις Ἥρης,
 330 Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχῆσε· ἄλλος
 Τρώων· ἀλλὰ σε φημὶ Διαμπερές ἀγλαΐεσθαι.
 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' Ὀπίορχον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθιων.
 Αὐτίκα δ' ἄμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
 Ἔοσατο δ' ἐκλῶθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
 335 Κρατὶ δ' ὀπὶ κτιδέϊω κυνέϊω· ἔλε δ' ὄξϊα ἄκουα·
 Βῆ δ' ἰέναι πρὸς νῆας ἀπὸ στρατῶ· εἰ δ' ἄρ' ἐμελλεν
 Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἄψ' Ἐκτορα μῦθον ἀποΐειν·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὄμιλον,
 Βῆ ῥ' αὖ ὁδὸν μεμαώς· τὸν δ' ἐφράσατο προσιώντα
 340 Διοχρητὴς Ὀδυσσεύς, Διομήδεα δ' προσέειπεν·
 Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατῶ ἐρχεῖται ἀνὴρ,

- 325 "Eousque enim in castra penetrabo, donec venero
 "Ad navem Agamemnoniam, ubi forte erunt principes
 "Consilia agentes, vel fugiendi, vel pugnandi.
 Sic dixit. Ille vero in manibus sceptrum posuit, & ei juravit;
 "Sciat nunc Jupiter ipse altitonans maritus Junonis,
 330 "Non sane istis equis vir vehetur alius
 "Trojanorum: sed te assero perpetuo iis gavisurum.
 Sic dixit, & sane perjurium juravit: eum tamen incitavit.
 Protinus vero ille circa humeros posuit curvos arcus:
 Induitque exterius pellem canis lupi,
 335 Capitiq[ue] imposuit viverræ-pelle-muhitam galeam; cepitque acutum jaculum.
 Perrexitque ire ad naves ab exercitu: neque erat
 Venturus a navibus retro, ut Hectori nuncium referret.
 Quum autem jam equorumque & virorum reliquit cætum,
 Ibat per viam acer. Hunc autem animadvertit accedentem
 340 Nobilis Ulysses, Diomedemque allocutus est:
 "Iste sane, ô Diomedes, a castris venit vir,

Ver. 325. Τόφρα γὰρ εἰς στρατὸν εἶμι.] "Εστὶ
 δὲ καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν ἰδίας χαρακτήρ· ὁ μὲν
 γὰρ Δέλων ἐπαγγέλλεται,

Τόφρα γὰρ εἰς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὅφρ'
 ἂν ἱκωμαι

Νῆ' Ἀγαμεμνονέϊω·

ὁ δὲ Διομήδης ἐπαγγέλλεται μὲν εἶδέν, ἥττον
 δ' ἂν φησι φοβηθῆναι (supra, ver. 222,) μεθ'
 ἑτέρου πεμπόμενος. Plutarch. de audiendis
 Poëtis.

Ver. 328. — ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε.]
 Ὁ Ἐκτωρ μὲν τοι ὑπισχνεῖται, καὶ, ὡς ἐξη-
 γηθῆναι, (ver. 321) ἀνασχών τὸ σκῆπτρον, ὁμ-
 νῶσι. Eustath. Barneſius, pro σκῆπτρον βάλε,
 edidit σκῆπτρον λάβε· quia scilicet "Prin-
 cipes sceptrum non temerè Alii cuius tra-
 diderunt." Sed & illud, ἐν χερσὶ σκῆπτ-

ρον βάλε, sceptrum non utique traditum
 Doloni indicat, sed porreſtum. Eustathius
 tamen in commentario scripsit, ἐν χερσὶ
 σκῆπτρον λάβε, καὶ οἱ ὅμοσσαν.

Ver. 332. — ἀπώμοσε,] Al. ἐπώ-
 μοσε.

Ver. 335. — ἐπὶ κτιδέϊω κυνέϊω]
 Al. ἐπ' ἱκτιδέϊω.

— caput his Cudone ferino

Stat cautum, — Sil. Italic. lib. VIII.

Ver. 339. Βῆ ῥ' αὖ ὁδὸν μεμαώς.] Ibat
 viâ trita, ardentem ἔ' incautus.

Ibid. — τὸν δ' ἐφράσατο προσιώντα]
 Vide supra ad ε', 140.

— procul hos lævo flectentes limite
 cernunt. Æn. IX, 372.

Οὐκ οἶδ', ἢ νήεσιν ὀπίσκοπος ἡμετέρησιν,

ἢ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων.

Ἄλλ' ἐῷμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο

345 Τυτθόν· ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸν ἐπαίξαντες ἔλοιμην
Καρπαλίμω· εἰ δ' ἄμμε πῶς φθαίησι πόδεσσιν,
Αἰεὶ μιν ποτὶ νῆας ὑπὸ στρατόφιν προτιηλεῖν
Ἐλχει ἐπαύσων, μὴ πῶς ποτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.

Ὡς ἄρα φωνήσαντες, πᾶρες ὁδῷ ἐν νεκύεσσιν

350 Κλινθήτῳ· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμνεν ἀφραδίῃσιν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀπείλω, ὅσσον τ' ὀπίσρα πέλον·
Ἡμιόνων, αἷ γάρ τε βοῶν προφερέσεσσι εἰσιν
Ἐλκέμηναι νεοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·
Τῷ μὲν ἐπεδραμέτῳ· ὁ δ' ἄρ' ἔση δῶπον ἀκέσασθαι.

355 Ἐλπετο γὰρ καὶ θυμὸν ὑποσρέψοντος ἐταίρου
Ἐκ Τρώων ἵεναι, πάλιν Ἑκτορος ὀτρυνάμενος·
Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄπεσαν δαρυλεκεῖς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γινῶ ῥ' ἀνδρες δηῖες· λαίψηρὰ δὲ γένεατ' ἐνώμα
Φθγγέμεναι· τοὶ δ' αἰψὰ διώκειν ὠρμήθησαν.

“ Haud scio an navibus explorator nostris,

“ An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum.

“ Verum sinamus ipsum primum præterire nos per campum

345 Paululum : deinde vero ipsum insequentes capiamus

“ Celeriter : sin nos præverterit pedibus,

“ Semper ipsum naves versus a castris compelle

“ Hasta impetens, ne forte urbem versus effugiat.

Sic itaque loquuti, extra viam inter cadavera

350 Reclinati sunt : ille vero celeriter prætercurrit præ imprudentia.

Sed cum jam abesset, quantum sulci sunt

Mularum ; (hæ enim bobus præstantiores sunt

Ad trahendum in novali alto compactile aratrum :)

Illi quidem accurrebant : hic vero constitit strepitu audito :

355 Sperabat enim animo, qui se revocarent focios

Ex Trojanis venire, rursus Hectori jubente.

Sed quando jam aberant hastæ-jactum, vel etiam minus,

Sensit viros hostiles, velociaque genua movit

Ut fugeret : illi autem confestim insequi festinarunt.

Ver. 343. — νεκύων κατατεθνηώτων.]

Vide suprâ ad ἡ, 89 & 409.

Ver. 344. Ἄλλ' ἐῷμεν] Vide suprâ ad εἰ, 256.

Ver. 347. — ποτὶ] *Al.* προτὶ. Quod perinde est.

Ver. 352. — προφερέσεσσι εἰσιν Ἐλκέμηναι — ἄροτρον.]

— fortes ad aratra juvenecos.

Georgic. III, 50.

Ver. 354. — δῶπον.] Vide suprâ ad δ, 455.

Ver. 356. Ἐκ Τρώων ἵεναι.] Distinguit Scholiastes post vocem Τρώων. Ut sit, Ἑκτορος ὀτρυνάμενος πάλιν ἵεται.

Ver. 357. — δαρυνεκεῖς,]

— ὅσον τ' ἐπὶ δ' ἑρὸς ἔραον·

Iliad. 6, 358.

Ver. 358. Γινῶ ῥ' ἀνδρας δηῖες.]

— sensit medios delapsus in hostes :

Obstupuit, retroque pedem cum voce repressit. *Æn.* II, 377.

Ibid. — λαίψηρὰ δὲ γένεατ' ἐνώμα φθγγέμεναι.]

— celerare fugam in sylvas, & fidere nocti. *Æn.* IX, 378.

Ver. 359. — αἰψὰ διώκειν ὠρμήθησαν·

Ὡς δ' ὅτε — κύνη εἰδότε δόρυς.]

— trepidique pedem pede servidus urget : Inclusum veluti si quando in flumine nactus

- 360 Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δῶα κυῖε εἰδότε θήρης,
 Ἡ κεμάδ', ἥε λαγῶν, ἐπείγετον ἐμμῆες αἰεὶ
 Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὃ δέ τε προθέησι μεμηκώς·
 Ὡς τὸν Τυδείδης, ἡδὲ πολίπορθ' Ὀδυσσεύς,
 Λαῶ λυποτμήξαντε, διώκετον ἐμμῆες αἰεὶ·
- 365 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγῆσεσθ' φυλάκεσσιν,
 Φόβῳ ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθλιῶη
 Τυδείδῃ· ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 Φθαίῃ ἐπιδυξάμεν' βαλέειν, ὃ ᾧ δδύτερ' ἔλθῃ·
 Δεξιὸν δ' ἐπαύσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
- 370 Ἡέ μιν, ἥε σε δεξιὸν κηχέσομαι· εἰ δέ σέ φημι
 Διερὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς αἰλύξεν αἰπῶν ὀλεθρον.
 Ἡ ῥῶα, ἣ ἔλχ' ἀφῆκεν, ἐκὼν δ' ἡμάρτανε Φωτός.
 Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὤμων εὐξόκ' δεξιὸς ἀκωνὴ
 Ἐν γαίῃ ἐπάγῃ· ὃ δ' ἄρ' ἔση, τάρβησέν τε,

360 Ac veluti quum asperis dentibus duo canes, periti venationis,
 Aut hinnulum, aut leporem, urgent constanter semper
 Locum per sylvosum; ille autem præcurrit clamans.
 Sic hunc Tydides, atque urbium-vastator Ulysses,
 A suis cum interclusissent, persequabantur constanter semper.

365 Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus
 Fugiens ad naves, jam tum robur injectit Minerva
 Tydidæ; ut ne quis Achivorum ære-loricatorum
 Prior gloriaretur vulnerasse, ipse vero secundus veniret:
 Hasta itaque impetens allocutus est eum fortis Diomedes;

370 "Vel mane, vel te hasta assequar; neque te puto
 "Diu mea a manu effugiturum certam mortem.
 Dixit, & hastam emisit; volens autem aberravit ab homine:
 Dexterumque supra humerum bene-politæ hastæ cuspis
 In terra fixa est; ille autem constitit, trepidavitque,

Cervum, aut puniceæ septum formidine
 pennæ,

Venator cursu canis & latratibus instat;
 Ille autem, insidiis & ripâ territâ altâ,
 Mille fugit refugitque vias, ut vividus
 Umber

Hæret hians, jam jamque tenet, similif-
 que tenenti

Increpuît malis, morsuque elusus inani est.
 Æn. XII, 748.

Ubi in transcurso notandum, "cervum in
 "flumine inclusum," quod est scilicet, "flu-
 "mine agrum ambiente interclusum;" a
 Ruæo reddi, "cervum deprehensum in flu-
 "vio." Quasi vero "cervus in fluvio de-
 "prehensus," posset mille vias fugere ac re-
 fugere.

Ver. 360. — δῶα κυῖε εἰδότε θήρης.]
 Barnesius edidit δῶα κυῖε. Quod, ad syn-
 taxin, ferri quidem potest; vide supra ad d
 566; & ad β', 288. Sed mutato nihil
 opus.

Ver. 362. — ὑλήενθ'] Vide supra ad
 γ', 151.

Ibid. — ὃ δέ τε] Ille autem usque.

Ver. 363. — πολίπορθος] Vide supra
 ad β', 278.

Ver. 365. Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε.]

—jamque imprudens evaserat hostes.

Æn. IX, 386.

Ubi iterum in transitu notandum, "im-
 "prudens," quod est scilicet, "casu & for-
 "tuito, necdum gnarus quò evasisset;" a
 Ruæo ineptissimè reddi, "non providens
 "amico."

Ver. 373. — εὐξόκ' δεξιός.] Pronunciaba-
 tur, εὐξέ. Sicuti supra, d, 18. Τμῖν μὴ
 σοὶ δοίην. Vide quoque ad β', 811.

Ver. 374. Ἐν γαίῃ ἐπάγῃ.] Vide infra ad
 δ', 185.

Ibid. — ὃ δ' ἄρ' ἔση, τάρβησέν τε.]
 Metu impeditum & quasi rigescentem ex-
 hibent etiam versûs ipsius numeri. Vide
 supra ad γ', 363.

Ver.

- 375 Βαμβαίνων, ἀραβὲς ἢ Διὸς σόμα γίνετ' ὀδόντων,
 Χλωρὸς ὑπαὶ δέσσι· τῷ δ' αἰσμαίνοντι κιχήτιν.
 Χειρῶν δ' αἰψάδιον· ὃ ᾗ δακρύσας ἔπος ἤυδα·
 Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔσι γὰρ ἔνδον
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύμηχός τε σίδηρος·
 380 Τῷ κ' ὕμιν χαρίσαιο πατὴρ ἀπὲρ εἰσι' ἀποινα,
 εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ὅππῃ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμηχτις Ὀδυσσεύς·
 Θάρσει, μηδὲ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
 Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ, ἢ ἀτρεκέως κατάλεξον.
 385 Πῇ δ' ἔτως ὅππῃ νῆας ἀπὸ στρατῷ ἔρχεαι οἶος,
 Νύκλα δὲ ὀρφναίῳ, ὅτε θ' εὐδᾷσι βροτοὶ ἄλλοι;
 ἢ τίνα συλήσων νεκρῶν κατατεθνηώτων;
 ἢ σ' Ἐκλῶρ προέηκε Διόσκοπιᾷ ἔκαστα
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἢ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
 390 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γῆα·
 Πολλῆσίν μ' ἄτησι παρὲκ νόον ἤγαλ' Ἐκλῶρ,
 Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυῆ μώνυχας ἵππους
 Δωσέμεναι κατένδυσσε, ἢ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ·
 Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα, θοῶν Διὸς νύκλα μέλαιναν,

- 375 Crepitans dentibus (fridor utique per os fiebat dentium),
 Pallidus præ timore: ii vero anhelantes affecuti sunt,
 Manibusque prehenderunt: ille autem lacrymans dixit;
 " Vivum me capite, at ego me redimam: est enim mihi intus
 " Ἄεisque, aurumque, & artificio multo-elaboratum ferrum: "
 380 " Ex his vobis donabit pater infinita-dona-ob-liberationem,
 " Si me vivum esse audiverit apud naves Achivorum.
 Hunc autem respondens allocutus est consilio-abundans Ulysses;
 " Confide, neque omnino tibi mors obverfetur animo:
 " Sed age, mihi hoc dic, & vere narra;
 385 " Quonam sic ad naves a castris vadis solus,
 " Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
 " An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?
 " An te Hector præmifit speculatum singula
 " Naves ad cavas? an te ipsum animus impulit?
 390 Huic autem respondit deinde Dolon, subtusque tremebant membra;
 " Multo me meo cum damno, præter voluntatem, induxit Hector;
 " Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos
 " Daturum annuit, & currus varios ære:
 " Jussit autem me euntem, celerem per noctem nigram,

Ver. 375. Βαμβαίνων, ἀραβὲς δὲ] De ονομασποία hac, vide supra ad δ', 455, 456; item ad β', 210; & ad γ', 363.

Ver. 376. —κιχήτιν.] Al. κιχήτην.

Ver. 378. —ἐμὲ λύσομαι.] Vide supra ad α', 20.

Ver. 380. —χαρίσαιο] Vide supra ad α', 140.

Ver. 383. Θάρσει.] Ὅρα καὶ ὡς ἡ πολλὰ δαίμνα ἐξέκρυσσε τὸν Δόλωνα τῷ φροσύνῃ. Ὁ γὰρ

εἰς μηδὲν δέον (ver. 321.) ἀπαιτήσας ὁμῶσαι τὸν Ἑκτορα, ευκόλως ἐνταῦθα (ver. 392) καὶ δίχα ὅρα πείθεται τῷ ἐχθρῷ λέγοντι, Θάρσει. Euslatb.

Ver. 384. —μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.

—mihiq; hæc ediffere vera roganti.

Æn. II, 149.

Ver. 387. —νεκρῶν κατατεθνηώτων] Vide supra ad η', 89 & 409.

Ver.

- 395 Ἄνδρῶν δυσμυμένῳ σχεδὸν ἐλθέμεν, ἐκ τε πυθιέσθ, Ἡὲ φυλάσσον·) νῆες θοαί, ὡς τοπάρους περ, Ἡ ἤδη χεῖρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμένιες, Φύξιν βυλάσσετε μὲν σφίσιν, εἴδ' ἐθέλοιτε Νύκτα φυλαστέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῶ.
- 400 Τὸν δ' Ὀπμιειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· Ἡ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς, Ἴππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ Ἄνδρῃσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἢ δ' ὀχέεσθ, Ἀλλὰ γ', ἢ Ἀχιλλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
- 405 Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω, Πῶ νῦν δούρο κιῶν λίπες· Ἐκπρεσ, ποιμένα λαῶν; Πῶ δέ οἱ ἐντεα κεί·) ἀρήϊα; πῶ δέ οἱ ἵπποι; Πῶς δ' αἰ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί; Ἀσσα τε μητιώσιν μὲν σφίσιν· ἢ μεμάασιν
- 410 Αὐθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ πόλινδε Ἀψ ἀναχωρήσασιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιεύς. Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός· Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω· Ἐκτωρ μὲν μὲν τοῖσιν, ὅσοι βυληφόροι εἰσι,

- 395 “ Ad hostes prope accedere, & cognoscere,
“ Utrumne custodiantur naves veloces, sicut antea;
“ An jam manibus nostris domiti,
“ De fuga consilium agitetis inter vos, neque velitis
“ Noctu excubias agere, labore fatigati gravi.
- 400 Hunc autem subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses;
“ Sane tibi magna dona appetebat animus,
“ Equos Æacidæ bellicosi: atqui hi difficiles sunt
“ Viris mortalibus domitu, & equitatu,
“ Alii utique, quam Achilli, quem immortalis peperit mater.
- 405 “ Verum age mihi hoc dic, & vere narra;
“ Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectorem, pastorem populorum?
“ Ubi vero ei arma jacent Martia? ubi vero ei equi?
“ Quomodo item aliorum Troium excubiasque & contubernia?
“ Quæque consultant inter se, narra; utrumne in animo habeant
- 410 “ Illic manere secus naves procul, an ad urbem
“ Redituri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.
Hunc autem rursus allocutus est Dolon, Eumedis filius;
“ Atqui ego tibi hæc valde vere narrabo;
“ Hæctor quidem inter eos qui consilarii sunt,

Ver. 396 — φυλάσσονται —, 398.
[βυλάσσετε —, εἴδ' ἐθέλοιτε.]
Malè hic vertio *Wetsteniana*, alioqui plerun-
que elegans: “ Utrum custodiantur —;
“ an — consilium agitaretis, neque vel-
“ letis, &c.” Quo pacto neutiquam constat
Temporum ratio.

Ver. 402. Ἴππων Αἰακίδαο] Vide suprâ ad
ver. 322.

Ver. 404. — ἀθανάτη] Vide suprâ ad 2,

398.

Ver. 406. Πῶ νῦν δούρο κιῶν λίπες· Ἐκτο-
ρα] Vide suprâ ad ver. 282.

Ver. 407. Πῶ δέ οἱ ἐντεα] Vide *Phar-*
chum περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς λόγ.
β, *sub finem*.

Ver. 410. — ἀπόπροθεν.] Ita edidit
Barneſius, ex MS. & ex ver. 209 suprâ
Al. ἀπόπροθεν.

- 415 Βελάς βελάει θεὸς ὡρᾷ σήματι Ἴλκ,
 Νόσφιν ὧπ' φλοίσβ' φυλακὰς δ' αἶς εἶραι, ἥρως,
 Οὔτις κεκρυμένη ῥύε' ἔσχατον, ἔδ' ἐφυλάσσει.
 Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάροι, οἷσιν ἀνάγκη,
 Οἳ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναι τε κέλον'
 420 Ἀλλήλοισ' αἰτὰρ αὐτὲ πολύκλητοι ἐπὶ κερκοί
 Εὐδυσί· Τρωσὶν γὰρ ὀπιπτερόπτεροι φυλάσσειν·
 Οὐ γάρ σφιν παῖδες χερδὸν εἶα', ἔδ' ἐγυναικες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν
 425 Εὐδυσ', ἡ ἀπάνδρε; δειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
 Τὸν δ' ἡμίεε' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδε' υἱός·
 Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 Πρὸς μὲν αἰλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες αἰκυλόπῃοι,
 Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δίοί τε Πελασγοί·
 430 Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοὶ τ' ἀγέρωχοι,
 Καὶ Φρύγες ἵπποδάμοι, καὶ Μήονες ἵπποκορυσαί.
 Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεοδε ἕκαστα;
 Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδιῶμαι ὄμιλον,
 Θρήϊκες οἷδ' ἀπάνδρε νεήλυδες, ἔχρατοι ἄλλων·

- 415 " Confilia agit, divini ad sepulchrum Ili,
 " Scorsum à strepitu : excubias vero quas quærit, heros,
 " Nullæ certæ tuentur castra, neque custodiunt.
 " Quotquot enim Trojanorum ignis sunt foci, quibus necesse,
 " Hi utique vigilant, excubiasque agere hortantur
 420 " Inter-se : at contra e-multis-locis-convocati socii
 " Dormiunt ; Trojanis enim permittunt custodias ;
 " Non enim ipsis liberi prope sedent, neque uxores.
 Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses ;
 " At enim quomodo nunc, Trojanis-permisti equum-domitoribus
 425 " Dormiunt, an scorsum ? expone mihi, ut sciam.
 Huic autem respondit deinde Dolon, Eumedis filius ;
 " Ego vero tibi etiam hæc valde vere narrabo :
 " Ad mare quidem Cares & Pæones curvis-arcubus-armati.
 " Et Leleges, & Caucones, nobilesque Pelasgi :
 430 " Ad Thymbra vero obtinent Lycii, Mysique superbi,
 " Et Phryges equum-domitores, & Mæones bellatores-equestres,
 " Sed cur me hæc percontamini singula ?
 " Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
 " Thraces hi scorsum sunt novi-advenæ, extremi omnium :

Ver. 416. Νόσφιν] Vide suprâ ad α',
 349.
 Ver. 417. — κεκρυμένη] Vide suprâ ad
 α', 309.

Ver. 418. Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχά-
 ραι.] — περὶ τῶν ἐν πεδίῳ πυρῶν νῦν ἐ-
 ποιέσθαι τὸν λόγον, ἀλλὰ βάλισθαι εἰπεῖν, ὡς
 ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς, καὶ ἐξένοι, ἀλλ' ἐστὶν
 ἔχοντες· ὁ ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησι, (β',
 125.) " Τρῶες μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσοι εἰα-

" σι." — Τὸ ἄν, " Ὅσσαι μὲν Τρῶων
 " πυρὸς ἐσχάροι," δηλοῖ, ὅσοι Τρῶων ἐστὶν.
 — ὅσοι Τρῶων ἐφέστιοι καὶ πολῖται.
 Porphy. Quaest. Homeric. 2.

Ver. 425. — ἀπάνδρε] Vide suprâ
 ad α', 349.

Ver. 427. — ἐγὼ καὶ ταῦτα] Al.
 ἐγὼ τοι ταῦτα.

Ver. 431. — ἵπποκορυσαί.] Vide
 suprâ ad β', 1.

Ver.

- 435 Ἐν δὲ σφιν Ῥῆσθ βασιλῆς, πᾶσις Ἡϊονῆθ.
 Τῷ δὲ καλλίστῃς ἵππῃς ἴδον, ἡδὲ μεγίστῃς.
 Λευκότεροι χιόνθ, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
 Ἄρμα δὲ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἥσκηθ.
 Τόλχεα δ' ἡ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθ,
 440 Ἥλυθ' ἔχων· τὰ μὲν ἔτι καταθητοῖσιν ἔοικεν
 Ἀνδρῶσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
 Ἥ ἐμὲ δῆσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλεῖ δεσμῷ,
 Ὀφρα κεν ἔλθητον, καὶ περηθῆτον ἐμεῖο,
 445 Ἥ ἐκατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἡὲ καὶ ἔκλ.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Μὴ δὴ μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβαλλεο θυμῷ,

- 435 " Inter ipsos autem Rhesus rex, filius Eionei.
 " Cujus equidem pulcherrimos equos vidi, atque maximos :
 " Candidiores utique sunt nive, cursu autem ventis pares.
 " Currus vero ei auroque & argento scite elaboratus est :
 " Arma autem aurea, suspicienda, mirabile visu,
 440 " Venit habens : quæ quidem neutiquam mortalibus convenit
 " Viris ferre, sed immortalibus diis.
 " At me nunc quidem navibus admovete velocibus,
 " Aut me ligatum relinquit hic rigido in vinculo,
 " Donec redieritis, & experti fueritis de me,
 445 " Utrum secundum veritatem dixerim vobis, an etiam secus.
 Illum autem torve intuens allocutus est fortis Diomedes ;
 " Ne, quæso, mihi effugium, Dolon, meditare animo,

Ver. 435. Ἐν δὲ σφιν Ῥῆσθ βασιλῆς.] Vide
 infra, ver. 474.

Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria
 velis.

—, primo quæ prodita somno
 Tydides multâ vastabat eade cruentus,
 Ardentesque avertit equos in castra—

Æn. I, 473.

Ver. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέ-
 μοισιν ὁμοῖοι.]

Qui candore nives anteirent, cursibus au-
 ras.

Æn. XII, 84.

—cursuque pedum prævertere ventos.

Æn. VII, 807.

Singularem autem hic vim habet construc-
 tio ista ἀνακόλουθος, & interrupta ; " ἵππῃς,
 " λευκότεροι χιόνος." Sicuti & infra in re
 eadem, ver. 545, 547, — " ἵππῃς, —
 " ἀκτίνοισιν ὁμοῖοι." De cujusmodi syn-
 taxeos ratione & elegantia, vide supra ad
 β, 353, 681 ; & ad γ, 211 ; & ad ζ, 510 ;
 & ad hujus libri ver. 224 ; item infra ad
 Odyss. μ', 73. Ἐπαινετὸν δὲ, ὅτι κατ' αἰτιά-
 τικην δυνάμειν εἰπεῖν, " Λευκότεροι χιόνος,"
 — μεταμρφῶσαι τὸν λόγον, θαυμαστικῶς
 ἀναφωνήσας τὸν ἔπαινον αὐτῶν. Schol. Σημειώ-
 σαι δὲ καὶ ὅτι τῷ θαυμαστικῷ τῆς ζυγῶ-

ρίδος, καὶ τὸ σχῆμα τῆς φράσεως συνεξήλα-
 ται. Εἰπεῖν γὰρ δυνάμειν ὁμοιοπλάτως—
 " λευκότεροι," καὶ τὰ μέτρα ἐπιδεχομένη τῇ
 τοιαύτῃ σύλλαξιν, ὅμως ὁ ποιητὴς κατὰ πῶ-
 σιν εὐθείαν καὶ ὡς ἐσχημάτισεν, ἐξομῶσαι
 τὸ ξενίζον τῷ λόγῳ σχῆμα τῇ καινοπρεπείᾳ τῇ
 πράγματι, καὶ θαυμαστικῶς τῇ μεταβάσει
 τῷ σχήματος ἰδίᾳ τὸν τῷ ζεύγῳ ἐκφράσαι
 ἔπαινον, καὶ συμμισταμορφῶσαι τὸν λόγον τῇ
 πράγματι. Εἰσβαίῃ.

Ver. 438. — ἥσκηται.] Vide supra
 ad α, 37.

Ver. 439. — πελώρια.] Οὐ κατὰ
 μέγεθος νῦν, μεγάλα· ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος,
 τεράστια. Schol.

Ver. 441. — ἀθανάτοισιν.] Vide supra ad
 α, 398.

Ver. 442. Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ] Ita ex
 MSS. restituit Barnesius: Reçtè. Al. Ἄλ-
 λα ἐμὲ νῦν νηυσὶ. Quod est minus venu-
 stum.

Ver. 445. Ἥ ἐκατ' αἶσαν.] Al. Ἥ ῥα κατ'
 αἶσαν.

Ver. 447. Μὴ δὴ μοι φύξιν] Nequaquam
 vacat istud dh. " Ne, quæso, mihi effugium
 " &c."

Ver.

- Ἐοθ' ἀπὲρ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἴκεο χεῖρας ἐς αἰμάς·
 Εἰ μὲν γὰρ κέ σε νῦν ὑπολύσομεν, ἢ ἐμεθ' ὧμεν,
 450 Ἦ τε ἢ ὕσερον εἶδα θοάς ὅππ' νῆας Ἀχαιῶν,
 Ἦ ἐδιοπιδύσων, ἢ ἐναντίσιον πολεμίζων·
 Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμείς ὑπὸ θυμὸν ὀλέσσης,
 Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
 Ἦ, ἢ ὁ μὲν μιν ἔμελλε γρῦναι χεὶρὶ παχείῃ
 455 Ἀφ' ἀμύμονος λίσσεσθ'· ὁ δ' αὖχένα μέσσον ἔλασσε,
 Φασγάνῳ αἰξας, ὑπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
 Φθεγγομένῃ δ' ἄρα τῷ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 Τῷ δ' ὑπὸ μὲν κινέειω κυνέειω κεφαλῇφιν ἔλοντο,
 Καὶ λυκέειω, ἢ τόξα παλῖτοντα, ἢ δόρυ μακρόν·
 460 Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι δῖος Ὀδυσσεύς
 Ὑψόσ' ἀνέχεθε χεὶρ, ἢ εὐχόμενος ἔπος ἤυδα·
 Χαῖρε, θεά, τοῖσδε σσι σέ γ' ὦ πρῶτ' ἐν Ὀλύμπῳ

“ Bona quamvis nunciasti, quum venisti manus in nostras :

“ Si enim te nunc pretio-accepto-liberaverimus, aut dimiserimus,

450 “ Certe & posthac venies celeres ad naves Achivorum,

“ Aut speculaturus, aut aperte pugnans :

“ Sin autem meis manibus domitus vitam amiseris,

“ Non amplius posthac tu nocumentum unquam eris Argivis.

Dixit, & ille quidem eum erat mento manu crassa

455 Prehenso supplex precaturus : is autem cervicem mediam percussit,

Ense insurgens, & ambos incidit nervos :

Loquentisque adeo illius caput pulveribus mistum est.

Ejus autem viverræ-pelle-munitam galeam a capite detraxerunt,

Et pellem-lupinam, & arcus resilientes, & hastam longam :

460 Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses

In altum sustulit manu, & precans verbum dixit ;

“ Gaude, dea, hîce : te enim primam in Olympo

Ver. 448. — χεῖρας ἐς αἰμάς.] *Al.* χεῖρας ἐμῶν.

Ver. 451. — πολεμίζων] *Al.* πολεμίζων.

Ver. 457. Φθεγγομένη δ' ἄρα τῷ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.] “ Vide nimiam celeritatem salvo pondere, ad quam non potuit

“ conatus Maronis accedere ;

“ Tum caput orantis nequicquam, & “ multa parantis

“ Dicere, deturbat terræ.—

Æn. X, 554. “ In quibus mihi visus est (*Virgilius*) gracilior auctore.” *Macrob.* lib. V, cap. 13. *Scaliger* è contrario locum hunc *Homeri* vituperans, *Falsum est*, inquit, a pulmone caput avulsam loqui posse ; *Poëtic.* lib. V, cap. 3. Quod planè est nodum in scirpo querere. Hoc enim ait *Poëta*, caput jam inter loquendum fuisse abscissum. Eis γ' ἔπειτα ἢ κεφαλὴ ἐκείνη, ἀρξάμενη μὲν φωνὴν ἀφίεναι, μήπω δὲ διασαφήςαντις τὸ λεγόμενον. *Eu-*

statbio. Γράφεται μὲν, “ φθεγγομένη δ' ἄρα τῷ γε κάρη.” ἢ ὅμοιον δὲ ἐστὶν ἢ φράσις, ἢ γὰρ ἐστὶ *Θηλυκῶς* ἢ κάρη παρ' Ὀμήρῳ. *Idem* *Meminit & Aristoteles, de partibus Animalium, lib. III, cap. 10 ;* qui hîc legèrent, φθεγγομένην, non φθεγγομένην.

Ver. 458. — κινέειω κυνέειω] Vide suprâ ad ver. 335.

Ver. 460, 466. Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι — ὅππ' ἐν ἀνὰ μυρίην.]

quercum—

Constituit—, fulgentiaque induit arma

Mezentî ducis exuvias ; tibi, magne, trophæum,

Bellipotens.— *Æn.* XI, 5.

Ver. 461. — ἀνέσχεθε χεῖρ.] *Al.* ἀνέσχεθ' χεῖρ. *Al.* χεῖρ.

Ibid. — εὐχόμενος] Quâ ratione, εὐχόμενος, hîc ultimam producat ; item, ἀπὸ, ver. 465 ; & ἀνὰ, ver. 466 ; vide suprâ ad α, 51.

Ver.

- Πάντων ἀθανάτων Ἰπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὐτῆς
 Πέμφον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
 465 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἅπτο' ἔθεν ὑψὸς αἰέρας,
 Θῆκεν ἀνὰ μυρικήν· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
 Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐρλθηλέας ὄζους,
 Μὴ λάθοι αὐτῆς ἰόντε, θολὴν δ' ἄρ' νύκτα μέλαιναν.
 Τῷ δ' βαάτῳ προτέρω, δ' ἄρ' ἔννεα καὶ μέλαν αἶμα·
 470 Λῖψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἶξον ἰόντες·
 Οἱ δ' εὖδον καμάτῳ ἀδδηκότες· ἔντεα δέ σφιν
 Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὖ καὶ κόσμον
 Τελοισχεῖ· πῶς δέ σφιν ἐκάσῳ ἄλζυγες ἵπποι·
 Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὖδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκείες ἵπποι,
 475 Ἐξ Ἰπιδιφελάδος πυμάτης ἱμάσι δέδεντο.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δειξεν·
 Οὗτός τοι, Διομήδης, ἀνὴρ, ἔπει δέ τοι ἵπποι,
 Οὗς νῶϊν πίφασκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομον ἡμεῖς.

“ Omnium immortalium invocabimus : sed & insuper

“ Deduc nos ad Thracum virorum equosque & contubernia.

465 Sic dixit, & ista a se in altum sublata

Posuit super myricam : conspicuumque signum apposuit,

Convellens arundines, myricæque late-frondentes ramos ;

Ne laterent eos redeuntes, celerem per noctem nigram.

Ipsi autem progressi sunt ulterius, perque arma, & atrum cruorem :

470 Statimque ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes :

Illi autem dormiebant labore fatigati, armaque illis

Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scite & compositæ

Triplici-ordine : & ad eorum singulos bijuges equi.

Rhesus autem in medio dormiebat ; juxtaque ipsum veloces equi,

475 Ex orbili-ad-currum-fixo extremo, loris ligati erant.

Hunc autem Ulysses prior conspiciatus, Diomedem ostendit :

“ Is tibi, Diomedes, vir ; ii vero tibi equi,

“ Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.

Ver. 463. — ἀθανάτων] Vide suprâ ad
 α', 398.

Ibid. — Ἰπιβωσόμεθ' Al. ἐπιβωσό-
 μεθ'.

Ver. 466. — δέελον] Repperit *Barneſius*
 in uno MS. δῆλον.

Ibid. — τ' ἔθηκε] Inter varias lectiones
 retulit *Barneſius*, τίθεικε vel τίθεικε. Quo
 pacto non constaret Temporum ratio : Vide
 suprâ ad α', 37.

Ver. 469. Τῷ δ' ἐν βαάτῳ προτέρω, δ' ἄρ' ἔ-
 ννεα καὶ μέλαν αἶμα.]

—noctisque per umbram

Castra inimica petunt : —

—Passim vino somnoque per her-
 bam

Corpora fusa vident ; arrectos littore cur-
 rus ;

Inter lora rotasque viros ; simul arma ja-
 cere. *Æn.* IX, 314.

Ver. 472. Καλὰ.] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — κέκλιτο.] Vide suprâ ad α', 309,
 314.

Ibid. — εὖ κατὰ κόσμον.] *Composuê.*
 Quod habent versiones, “ decore & decenter,”
 rem non attingit.

Ver. 474. Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὖδε,] Vide
 suprâ, ver. 435.

—qui fortè tapetibus altis

Exstructus, toto proflabat pectore somnum,
Æn. IX, 325.

Ver. 476. — προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ
 δειξεν]

—Prior Hyrtacides sic ore locutus :

Euryale, audendum dextrâ ; nunc ipsa
 vocat res.

Hac iter est ; tu, neque manus se attollere
 nobis

A tergo possit, custodi, & consule longe :
 Hæc ego vasta dabo, & lato te limite du-
 cam. *Æn.* IX, 319.

Va.

- Ἄλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρητερὸν μένος· ἐδὲ τί σε χρὴ
 480 Ἑσάμηναι μέλεον σὺν τούχεσιν· ἀλλὰ λύ' ἵππους·
 Ἡὲ σύ γ' ἀνδρες ἔναυρε, μελήσῃσιν δέ μοι ἵπποι.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθλιώη·
 Κτείνε δ' ὕπνισροφάδλω· τῶν ᾗ σόνος ὤρνυτ' ἀεικῆς
 Ἄορμ θειομένων· ἐρυθαίνεται δ' αἵματι γαῖα.
 485 Ὡς ᾗ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
 Αἴγεσιν, ἢ ὅτεοσι, κακὰ φρονέων ἐνορῶσιν·
 Ὡς μὲν Θρήϊκας ἀνδρες ἐπώχετο Τυδεὸς υἱός,
 Ὄφρα δυνάδεκ' ἐπεφνευ· αἰτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ὀνίνα Τυδείδης ἄορμ πλήξειε πῶδας,
 490 Τόνδ' Ὀδυσσεύς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
 Τὰ φρονέων κτ' θυμὸν, ὅπως καλλίτερ' ἵπποι
 ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοῖατο θυμῷ
 Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσαν γὰρ ἔτ' αὐτῶν·

“ Verum age, profer validum robur ; neque omnino te oportet

480 “ Stare otiose cum armis ; sed solve equos :

“ Aut tu viros occide, eruntque curæ mihi equi.

Sic dixit. Illi autem inspiravit robur cæcia-oculis Minerva :

Interficiebatque circumquaque, horumque gemitus ortus est fœdus

Ense percussorum : rubescebatque sanguine terra,

485 Veluti autem leo pecudibus incustoditis superveniens,

Capris, vel ovibus, mala machinans irruit :

Sic quidem Thrakas viros invadebat Tydei filius,

Donec duodecim interfecisset. At abundans consiliis Ulysses.

Quemque Tydides ense percussisset adstans,

490 Hunc Ulysses pone prehensum pede extrahebat,

Hæc cogitans animo, ut pulchri-jubis equi

Facile transirent, neque tremarent animo

Suprà cadavera gradientes : insueti erant enim adhuc eorum.

Ver. 480. Ἑσάμηναι μέλεον.] Vox, μέλεος, vim habet peculiarem. Scholiastes ad *Aristophanem* exponit, μάταιος, ἀθλιός, δυστυχής· ad istum versum,

Ἄλλ' ὦ μὲλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν
Nub. 33.

Ver. 481. Ἡὲ σύ γ' ἀνδρες ἔναυρε, μελήσῃσιν δέ μοι ἵπποι.] Exscripsit Euripides, Διίμηδες, ἢ σὺ κτείνε Θρήϊκον λέων·

Ἡ μοι πάρεσχε, σοὶ δὲ χρὴ πῶλιν μέλειν.

Rhes. 622.

Ver. 482. — πῶ δ' ἔμπνευσε μένος.] Καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικὸν καὶ τὸ ἐν-θεσιῶδες ἀνυπόστατόν ἐστι καὶ ἀήττητον. Ὁ καὶ τὴν Θεὸς Ὀμηρὸς ἐμποιεῖν φησι τοῖς ἀνθρώποις, (ὡς εἰπὼν, “ — ἐμπνευσε μένος.”) — καθάπερ ὄρμημα τῷ λογισμῷ καὶ ὄχημα τὸ πάθος ἀποσιθίνιας. *Plutarch.* de virtute morali, sub finem.

Ibid. — γλαυκῶπις.] Vide suprà ad 2, 206.

Ver. 483. — ὤρνυτ'.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver 484. — ἐρυθαίνεται δ' αἵματι γαῖα.]

— itro tepefacta cruore

Terra torique madent. —

Æn. IX, 333.

Ver. 485. Ὡς δὲ λέων]

Impastus ceu plena leo per ovilia tur-

bans,

(Suadet enim vesana fames,) manditque

trahitque

Molle pecus, mutumque metu ; fremit

ore cruento :

Nec minor Euryali cædes ; incensus &

ipse

Perfurit, ac multam in medio sine no-

mine plebem &c. *Æn.* IX, 339.

Ver. 490. Τόνδ' Ὀδυσσεύς.] Ita editi. Sed & ferri possit, Τόνδ' Ὀδυσσεύς· Ut sit “ Hunc “ utique,” vel, “ Hunc dein” Ulysses &c.

Vide suprà ad α', 57.

Ver. 493. — ἀήθεσσαν.] *Al.* ἀήθεσ-

σαν.

Ver.

- 'Αλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέῳ υἱός,
 495 Τὸν τρῆκαυδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
 'Ασθμαίνοντ' αὖ κακὸν γῶδ' ὄναρ κεφαλὴφιν ἐπέση
 Τῶν νύκτ', Οἰνίδαο πάϊς, Ἀφ' ἧς μῆτιν 'Αθλιῶς.
 Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων 'Οδυσσεὺς λυέ μώνυχας ἵππους.
 Σιωὶ δ' ἤειρεν ἱμάσι, καὶ ἐξήλασεν ὁμίλιν,
 500 Τόξω θ' ἠππλήσων· ἐπεὶ ἔμάλιστα φαεινὴν
 Ποικίλιν ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἐλέσθαι.
 'Ροίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δῖω.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὃ, τι κωώτερον ἔρδοι·
 ἥ ὅγε δίφρον ἐλὼν, ὅθι ποικίλα τόχ' ἔκειτο,
 505 'Ρυμὴ ἐξερύοι, ἣ ἐκφέρειο ὑψόσ' αἰείρας·
 ἥ ἔτι τ' πλεόνων Θρηκῶν ὑπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 'Εως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε καὶ φρένα, τόφρα δ' 'Αθλιῶν
 'Εγγύθεν ἰσαμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
 Νόσ' δὴ μνήσαι, μεγαθύμ' Τυδέῳ υἱέ,
 510 Νῆας ἐπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθης.
 Μὴ πᾶς τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλος.

- Sed quando jam regem affecutus esset Tydei filius,
 495 Hunc decimum-tertium dulci animo privavit,
 Suspirantem : malum enim somnium capiti adstitit
 Illa nocte, Oenidæ filius, per consilium Minervæ.
 Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos :
 Colligavitque loris, & eduxit e turba
 500 Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam
 Varia ex sella-currus cogitârat manibus sumere :
 Sibilavit autem dein, significans Diomedem nobili.
 At is anxie secum cogitabat manens, quid audacius patraret ;
 An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,
 505 Temone extraheret, exportaretve in altum sublatum ;
 An potius adhuc plurimum Thracum animam eriperet.
 Dum ille hic volvebat mente, interim Minerva
 Prope adstans allocuta est Diomedem nobilem ;
 " Reditus jam memento, magnanimi Tydei fili,
 510 " Naves ad cavas, ne & fugatus venias ;
 " Ne forte quis etiam Trojanos excitet deus alius.

Ver. 494, 498. 'Αλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχή-
 σατο——, λυέ μώνυχας ἵππους.]

Jamque ad Messapi socios tendebat,
 ubi——,

——religatos rite videbat

Carpere gramen equos.——Æn. IX, 357.

Ver. 498. Τόφρα δ' ἄρ'] Ineptissimè hic
 Barnesius : " Τόφρα δ' " (inquit) scribo, pro
 " τόφρα δ' ; quod, δέ, παρέλκων fit." Vide
 suprâ ad γ', 200 ; & ad δ', 160.

Ver. 505. —— ἣ ἐκφέρειο] Al. ἣ ἐκ-
 φέρει.

Ver. 507. 'Εως ὁ ταῦθ'] Vide suprâ ad
 α', 193.

Ibid. —— τόφρα δ'] Vide suprâ ad α',

57. Malè & hic Barnesius, τοφράδ'. Id
 quod non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid.——'Αθην.] Cogitatum scilicet,
 five consilium prudentius. Vide suprâ ad α',
 194 ; ad β', 169 ; & ad δ', 92.

Ver. 509. Νόσ' δὴ μνήσαι.] Nequaquam
 vacat istud, δὴ. " Reditus jam, quæso, mi-
 " neris." Vide suprâ ad β', 158.

——breviter cùm talia Nisus,
 (Sensit enim nimiam cæde atque cupiditate
 ferri ;)

Abstistamus, ait ; nam lux inimica pro-
 pinquat :

Pœnarum exhaustum satis est.——

Æn. IX, 353
 70.

- ὧς φάθ'· ὃ ᾗ ξυνέηκε θεῶς ὅπα φωνησάσης·
 Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπέβησαν· κόπτε δ' Ὀδυσσεύς
 Τόξω· πρὶ δ' ἐπέτολ' οὖτος ὅττι νῆας Ἀχαιῶν·
 515 Οὐδ' ἀλαοσκοπίῃ εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων·
 ὧς ἴδ' Ἀθλιωαίῳ μὲν Τυδείος υἱὸν ἔπασαν,
 Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσατο παλιν ὁμίλον·
 ὦρσεν ᾗ Θρηκῶν βεληφόρον Ἰωποκόωντα,
 ῥῆσ' ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὃ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορέσας,
 520 ὧς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἔσασαν ὠκείες ἵπποι,
 Ἄνδρες τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
 Τρώων ᾗ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὄρωτο κυδοιμός·
 Θωονίων ἄμυδις· θηδύνῳ ᾗ μέμερε' ἔργα,
 525 Ὅος ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ὅππ'ι νῆας.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον, ὅθι σκοπὸν Ἑκτορος ἔκταν,
 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς μὲν ἔρυξε, Διὶ φίλος, ὠκείας ἵππους·
 Τυδείδης ᾗ χαμᾶζε θορῶν, ἔναρξ βροτόεντα

Sic dixit : Ille vero sensit deæ vocem locutæ ;

Confestimque equos conscendit : Verberabat autem Ulysses
 Arcu ; hique volabant celeres ad naves Achivorum.

- 515 Neque vero cæcam speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo ;
 Simul autem ut vidit Minervam Tydei filium comitantem,
 Ei irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum ;
 Excitavitque Thracum consiliarium Hippocoontem,
 Rhesi confobrinum fortem. Hic vero e somno exiliens,
 520 Ut vidit locum vacuum, ubi steterant veloces equi,
 Virosque palpitantes inter fœdas strages,
 Tum vero ejulavitque, charumque voce-ciebat sodalem.
 Troum autem clangorque & immensus ortus est tumultus
 Concurfantium simul ; spectabantque admirabundi ardua facinora.
 525 Quibus viri patratæ redierant cavae ad naves.
 Illi vero cum eo pervenissent, ubi speculatorem Hectoris occiderant ;
 Tunc Ulysses quidem cohibuit, Jovi carus, veloces equos :
 Tydides vero in-terram defiliens, spolia cruenta

Ver. 515, 518. Οὐδ' ἀλαοσκοπῆν —
 Ἀπόλλων· — ὦρσεν δ' — Ἰωποκόωντα.]

At non hæc nullis —

Observans oculis, summo sedet altus O-
 lympo :

Tyrrenum genitor Tarchantem in præ-
 lia læva

Suscitat, & stimulis haud mollibus incitat
 iras.

Ibid. — Ἀπόλλων.] Παρυσία ἡλίου.
 Eustath. "Lux inimica propinquans."

Ver. 517. — κατεδύσατο] Vulgg. κα-
 τεδύσατο. Quod nihil opus, ut rectè mo-
 nuit Barnesius : Nam antepenultimam na-
 turâ producit. Al. κατεδύσσετο. De quo,
 vide suprâ ad β, 35 ; & ad ε, 109.

Ver. 520. — ἐρῆμον] Ita Veteres, teste
 Eustathio, Al. ἱρῆμον. Sed hoc leviculum
 est.

Ibid. — ἔσασαν] Vide infrâ ad μ,

55.
 Ver. 523. — κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὄρωτο
 κυδοιμός,]

Nec minor in castris luctus, Rhamneta
 reperto

Exanguis, & primis unâ tot cæde per-
 emptis,

Serranoque Numâque ; ingens concursus
 ad ipsa

Corpora, seminecesque viros, tepidâque
 recentem

Cæde locum, & plenos spumanti sanguine
 rivos.

Ver. 527. — Διὶ φίλος] Quâ ratione,
 Διὶ, hic ultimam producat ; nem ἱπυμον,

ver. 534 ; & ἵππος, ver. 540 ; vide suprâ ad
 α, 51.

D d

Ver.

- Ἐν χεῖρας Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
 530 Μάστιξεν δ' ἵππους, τῷ δ' ἐκ ἄκοντε πετέοθ' ἰω
 Νῆας ὅπῃ γλαφυρῶς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
 Νέστωρ ᾧ πρῶτον κλύπον αἶε, φώνησέν τε·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ψύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλε' δέ με θυμός·
 535 Ἴππων μὲν ὠκυπόδων ἀμφὶ κλύπον ἔατα βάλλει·
 Αἰ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρείττερός Διομήδης
 ὦδ' ἀφ' ἑκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
 Ἀλλ' αἰνῶς δειδοίκα καὶ φρένα, μή τι πάθωσιν
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδῷ.
 540 Οὐπω πάντες εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί·
 Καὶ ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ὅπῃ χθόνα· τοὶ δ' ἐχαρήντες
 Δεξιῇ ἡσπάζοντο, ἔπασσι τε μελιχίοισι.
 Πρῶτον δ' ἐξερέεινε Γερῶνι ἵππότην Νέστωρ·
 Εἰπ' ἄγε μὲν, ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεύ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,

In manibus Ulyssii posuit; conscenditque equos:

- 530 Tumque percussit equos, ii autem non inviti volabant
 Naves ad cavas: illac enim ire gratum erat animo.
 Nestor autem primus sonitum audit, dixitque;
 "O amici, Argivorum ductores & principes,
 "Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus:
 535 "Utique equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit:
 "Utinam sane Ulyssesque & fortissimus Diomedes
 "Huc protinus a Trojanis agant solidos-ungulis equos.
 "Sed graviter timeo mente, ne quid passi sint humanitus
 "Argivorum illi fortissimi a Trojanorum turba.
 540 Nondum totus dictus erat sermo, quum advenerunt ipsi.
 Et illi quidem descenderunt in terram: hi vero gavisii
 Dextris salutabant, verbisque blandis.
 Primus autem interrogabat Gerentius eques Nestor;
 "Dic agè mihi, ô laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,

Ver. 529. — ἐπεβήσατο δ' ἵππων· Μά-
 στιξεν δ' ἵππους.] *Barnesius* in uno MS. rep-
 perit, Μάστιξεν δ' Ὀδυσσεύς. Quod non est
 prorsus inconcinnum: Nè adeo vox, ἵππους,
 repetatur.

Ver. 534. Ψύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω;
 Credimus? an, qui amant, ipsi sibi som-
 nia fingunt? *Eclog.* VIII, 108.

Ver. 537. — ἐλασαίατο — ἵππους] *Ver-*
sio Westeniana, in plerisque elegans, pessimè
 hoc in loco, — equos *Agerent*. Quæ &
 alia res est, & sententiam prorsus enecat.
 Hoc enim ait Nestor: "Utinam sonitus.
 "quem audio, sit Ulyssis & Diomedis, qui
 "huc jam equos agant."

Ver. 538. — αἰνῶς δειδοίκα — ,
 μέντι.]
 Quam metui, nequid — !

Æn. VI, 694

Ver. 540. Οὐπω πάντες εἴρητο ἔπος,]

Vix ea fatus erat, cùm —

Æn. I, 590. II, 323. III, 90.

Ver. 542. Δεξιῇ ἡσπάζοντο.] *Al.* Δεξιῇ τ'
 ἡσπάζοντο. Pronunciando videlicet Δεξιῇ τ'.

Ver. 543. — ἵππότην] Vide supra
 ad a, 175.

Ver. 544. Εἰπ' ἄγε] Ὁρθῶς ὁ Νέστωρ, τὴν
 φιλοτιμίαν τῷ Ὀδυσσεύς ἐπιστάμενος, "Εἰπ'
 "ἄγε μὲν, ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεύ (εἴσι,) μέγα
 "κῦδος Ἀχαιῶν, Πῶς δὴ τέσθ' ἵππους λάβω-
 "τον;" Ἀχθονται γὰρ τοῖς αὐτοῖς ἱπαιῶσι.
 καὶ τὰς ἑαυτῶν ὑποτυχίας διεξέουσιν, αἱ μὲν κε-
 λύσει ἄλλοις τις τῶν παρόντων, καὶ ἀναγκαζέ-
 μνοι λέγωσι. *Plutarch. Sympotic. lib. II.*
Probl. 1. Ubi notandum, quod hodie scrip-
 tum est, Οὔπω πάντες εἴρητο ἔπος, ἵππους λάβωτον,
 Quod nihilo minus est ve-
 nustum.

- 545 Ὅπως τέσδ' ἵππους λάβειτον· καταδυίτες ὄμιλον
 Τρώων; ἢ τις σφῶε πόρην θεὸς ἀντιβολήσας;
 Αἰνῶς ἀκλίνας ἐοικότες ἡελίοιο.
 Αἶε! μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, εἰ δέ τι φημι
 Μιμνάζειν πῶδ' νηυσὶ, γέρον περ ἐὼν πολεμιστής·
- 550 Ἀλλ' ἔγωγε τοῖς ἵππους ἴδον, εἰδ' ἐνόησα,
 Ἀλλά τιν' ὄμμι' ὅτω δόμῳ θεὸν ἀντιάσαντα·
 Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 Κέρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
- 555 ὦ Νέστορ Νηληιάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 ῥῆα θεὸς γ' ἐθέλων κῆ ἀμείνωνας, ἥε περ οἶδε,
 Ἴππους δωρήσασθαι, ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
 Ἴπποι δ' οἶδε, γεραιέ, νεήλυδες, εἰς ἐρεείνεις,
 Θρηίκιοι· τὸν δὲ σφιν ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
- 560 Ἐκίανε, πᾶρ δ' ἐτάρας δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους·

- 545 “ Quomodo hos equos ceperitis : an quia penetraveritis in castra
 “ Trojanorum ? an aliquis illos præbuit deus obvius ?
 “ Utique perquam radiis similes sunt solis.
 “ Semper equidem Trojanis immisceor, neque omnino aio
 “ Manere me apud naves, senex licet sum bellator :
- 550 “ Attamen nondum tales equos vidi, neque animadverti :
 “ Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium factum :
 “ Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
 “ Filiaque Ægiœchi Jovis, cæcia-oculis Minerva.
 Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses ;
- 555 “ O Nestor Neleïde, ingens gloria Achivorum ;
 “ Facile deus quidem volens etiam meliores, quàm sunt hi,
 “ Equos donaverit, quoniam multo potentiores sunt Dii.
 “ Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de quibus quæris,
 “ Threicii : nempe ipsorum regem strenuus Diomedes
- 560 “ Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes.

Ver. 547. — [ἐοικότες] De hujus loci constructione elegantiori, vide suprâ ad ver. 437.

Ver. 548. Αἶε! μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι.] Quam hæc Nestoris personam deceant, vide suprâ ad α, 249, 260.

Ver. 551. — ἀντιάσαντα.] Vide suprâ ad α, 67.

Ver. 552. — νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 557. — ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.] Πολὺ φέρτεροι θεοὶ εἰσιν. Eustath. Barnesius ex MS. edidit, πολὺ φέρτερος ἐστίν. Alii ad equos hoc referunt: Minus apte.

Ver. 559. — ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης [Ἐκτανε.] Ὁ Διομήδης (suprâ, ver. 243.) “ Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσεὺς ἐγὼ θεοῖο λαβοί-
 “ μην ;” Κακίως αὖ πάλιν ἀνταποδίδωσιν οἰκίῳ τὸν ἔπαινον, — “ τὸν δὲ σφιν ἀνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης Ἐκτανε, πᾶρ δ' ἐτάρας

“ δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.” Αὕτη γὰρ ἡ πρὸς τοὺς φίλους ὑπερβολὴ ἐκ τῆς ἐπικοσμίας τῶν ἐπαινεμένων τοῦ ἐπαινεύοντος. Plutarch. πολιτικά παραγέλιμ.

Ver. 560. — δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.] Non pauciores quàm duodecim. Quod Latini dicunt, duodecim ipsos. Ut, apud Ciceronem, “ decem ipsos dies,” &c., “ annis 73 “ ipsis.” Similiter infrâ, σ, 373, — τρίποδας γὰρ εἰκόσι πάντας ἐτε χεν. Ubi stultissimè Scholiastes, περισσοὶν (inquit) τὸ πάντας· cùm e contrario in isto voce Vis omnis sententiæ consistat; tripodas uno eodemque tempore non minùs viginti fabricabatur. Rursum, σ, 470, Φῦσαι εἰκόσι πᾶσαι ἐρόσαν. Ubi Barnesius ineptè id vertit Anglicè, “ Twenty in All ;” quod erat scilicet vertendum, “ Twenty at once.” Item, τ, 247, ἤρυσεν δὲ σήσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα· decem ipsa talenta, vel, talenta non minùs

Τὸν τρισκαίδεκατον σκοπὸν εἰλομὲν ἐγγύθι νηῶν,
 Τὸν ῥα διοπλήρου στρατὸς ἐμμελῆαι ἡμετέροιο
 Ἐκίωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.

Ὡς εἰπὼν, τὰ φροιο δὴ λῆλασε μῶνυχας ἵππους,
 565 Καλ' χαλῶν· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
 Οἱ δ' ὅτε Τυδείδω κλισίῳ εὐτυχὸν ἵκοντο,
 Ἴππους μὲν κατέδησαν εὐτμήτοισιν ἱμάσι
 Φάτνη ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
 Ἔσασαν ὠκύποδες, μελιθεῖα πυρὸν ἔδοντες.

570 Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρξ βροτόεντα Δόλωνος
 Θῆκε Ὀδυσσεύς, ὅφρ' ἱρὸν ἐπιμασάσαιτ' Ἀθλιῶν.
 Αὐτοὶ δ' ἰδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσῃ
 Ἑσθάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λύφον, ἀμφὶ τε μηρές,
 Αὐτὸρ ἐπεὶ σφιν κῦμα θαλάσσης ἰδρῶ πολλὸν

575 Νίψεν ὑπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
 Ἔς ῥ' αἰσαμίνθης βάντες εὐξέσας λῆσαντο.
 Τῷ δ' ἰλοεσαμένῳ, καὶ ἀλειψαμένῳ λίπ' ἐλαίῳ,
 Δείπνῳ ἐφιζανέτι· ὑπὸ δ' ἡ κρητῆρος Ἀθλιῶν
 Πλεῖς ἀφυσάμενοι, λείβον μελιθεῖα οἶνον.

“Decimum tertium autem speculatorem interfecimus prope naves,
 “Quem scilicet ut explorator exercitus esset nostri
 “Hector miserat & alii Trojani illustres.

Sic satus fossam transcendere fecit solidos-ungulis equos,

565 Gaudio exultans; unaque cæteri ibant gaudentes Achivi.
 Quum autem ad Tydidæ tentorium bene-structum pervenissent,
 Equos quidem alligârunt scite-sectis loris
 Præsepe ad equinum; ubi videlicet Diomedis equi
 Stabant veloces-pedibus, dulce triticum edentes.

570 Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis
 Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ.
 Ipsi interea sudorem multum abluébant mari,
 Ingressi; cruraque, & cervicem, circumque femora.
 Verum postquam ipsis unda maris sudorem multum

575 Abluisset a corpore, & recreati essent suo corde;
 In folia-balneatoria ingressi bene-polita, lavabant.
 Quum autem lavissent, & unxissent se pingui oleo,
 Jentaculo assidebant; e cratere vero, Minervæ,
 Pleno haustum, libabant dulce vinum.

minùs decem. Ubi Dionysii Halicarnassensis, viri eruditissimi, negligentiam satis mirari non possum; qui hoc, Πλεονασμὸν appellat διὰ τὸ μέτρον lib. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 8. Iterum, *Odys.* i, 204, Οἶνον ἐν ἀμφιφορέῳσι δυνάδεκα παῖσιν. Et *Odys.* α, 60, Μῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι.

Ver. 563. Ἐκτὼρ τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.] *Scholias* ad hunc locum, quem & secuta est & laudavit *Domina Dacier*; νῦν, ἡντινῶν, ἐν εἰρωνείᾳ μέρει κείτται· ὃ γὰρ ἐπαινεῖν πρέπει τὴν πολέμειαν. Ineptè admodum; ut mihi quidem videtur. Non enim jam con-emptui habebat Trojanos Ulysses.

Ver. 572. —ἀπενίζοντο.] Pronunciabatur, ἀπενίζοντο· sicuti ἔλλαβον, ἔλλατάνυσον, ἐννεπε, & similia. Fortè tamen & scribetur rectius ἀπεννίζοντο. Ut sit videlicet non ab ἀπεννίζομαι, sed ab ἀπεννίζομαι; quod tam rectè dici potest, quàm apud *Herodotum* ἐπεννίζομαι.

Ver. 573. —ἰδὲ λύφον.] Quâ ratione, id est, hîc ultimam producat; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 576, 577. —λῆσαντο, —λοεσαμένῳ, —ἀλειψαμένῳ] De hoc vocis mediæ usu maximè proprio, vide suprâ ad γ', 141.

Ver. 577. —λίπ' ἐλαίῳ]

—pinguis olivæ, *Virgil. Eclog. V. 63.*

T H S

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Λ'.

Ἑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Λ'.

ΑΓαμέμνων αὐτός τε ὀπλισάμενος, καὶ τὰς ἄλλας καθοπλίσας Ἑλλήνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον· Ἐκτώρ δὲ, Διὸς κελεύσαντος, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ἕως Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν ναῦσταθμον διασώζεται. Μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεύς, κυκλωσαμένων αὐτὸν τῶν Τρώων, ἀμύνεται αὐτὸς, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ. Τιτρώσκονται μὲν τοὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κόωνος, Ὀδυσσεύς δὲ ὑπὸ Σώκῃ· ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρῳ, τοξεύονται Διομήδης, καὶ Εὐρύπυλος, καὶ Μαχάων· ὃν ἐπαινίοντα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενον, τίς εἴη ὁ τετρωμένος; Ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ μαθὼν Μαχάωνα εἶναι, παρὰ τῷ Νέστορι προτρέπεται, ἢ τὸν Ἀχιλλεὺς πείσαι συμμαχεῖσθαι τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ αὐτὸς γὰρ λαβὼν τὴν παντευχίαν τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξελθεῖν εἰς μάχην· Ἐπανερχόμενος δὲ, περικτυχὼν Εὐρυπύλῳ, κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

Α Δ Λ Η.

ΤΗΝ Λάμδα ραψωδίαν, Ἀγαμέμνονος ἀριστείαν ἐπιγράψουσιν παράγουσι γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενον, καὶ συλλήντροπὴν τῶν Τρώων ἐργαζόμενον, ὡς καὶ τὸν Δία, Ἴριν πέμψαντα, ἀπαγεῖν Ἑκτορα, εἰς ὅσον Ἀγαμέμνων ἤριστευε. Τρωθέντος δὲ ὑπὸ Κόωνος τὴν χεῖρα, καὶ ἀναχωρήσαντος ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἐκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, κρατερᾶς γυνομένης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων πίπτουσι καὶ τιτρώσκονται πολλοί, καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς· Καὶ Μαχάωνα θεασάμενος Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τοῦ Νέστορος ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενον, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενον, τίς εἴη ὁ τετρωμένος; Ἀφικόμενος δὲ αὐτῷ Νέστορ τὰ τῶν Ἑλλήνων ὀδύρεται πλάσματα, καὶ παρακαλεῖ μάλιστα μὲν αὐτὸν πείσαι τὸν Ἀχιλλεὺς συμμαχεῖσθαι τοῖς Ἑλλήσιν· εἰ δὲ ἐκείνῳ μὴ βέλοιοτο, σὺν τοῖς Μυρμιδόσι τὸν Πάτροκλον πέμψαι, δόντα τὴν ἰδίαν αὐτῷ παντευχίαν· τὰς γὰρ Τρώας καταπληγήσεσθαι, καὶ οἰηθέντας αὐτὸν παρεῖναι τὸν Ἀχιλλεὺς, φεύξεσθαι. Ἐπανερχόμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλεὺς, περικτυχὼν Εὐρυπύλῳ τετρωμένῳ, βασάζει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θεραπεύει.

Ἐπιγραφαί.

Ἀγαμέμνων ἀριστεία,

Ἄλλως.

Λάμδα ἐν προμάχοισι μίγη βασιλεὺς Ἀγαμέμνων.

Ἄλλως.

Λάμδα δ', Ἀριστείας Δαναῶν βάλον Ἐκτορ ἀνδρες.

- Η**Ως δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανῷ Τιθωνοῖο
 Ὄρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
 Ζῶς δ' ἔριδα προΐαλλε θοὰς ὅπῃ νῆας Ἀχαιῶν
 Ἀργαλείῳ, πολέμοιο τέρας μὴ χερσὶν ἔχουσιν·
 5 Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσῆϊ μεγακῆτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
 Ἡ ῥ' ἐν μεσσήτῳ ἔσκε, γεγυνέμεν ἀμφοτέρωσθε,
 Ἡμὲν ἐπ' Αἴαντι κλισίας Τελαμωνιάδαο,
 Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῇ τοί ῥ' ἔχματα νῆας ἑίσας
 Εἵρυσαν, ἠνορέη πίσυμοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
 10 Ἐνθα ᾤσ' ἦ ὕσε θεὰ μέγα τε, δεινὸν τε,
 Ὀρβί' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δ' ὀδύν' ἐμβαλ' ἐκάσῃ
 Καρδίῃ, ἅλληλκλον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμ' ὀλοὺν γλυκίων γῆετ', ἢ νέεσθαι

AURORA autem e lectis, a pulchro Tithono,
 Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus :
 Jupiter vero Deam Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
 Lucuosam, belli signum in manibus gestantem :

- 5 Stetit autem ea in Ulyssis ingenti navi nigra,
 Quae in medio erat ; ut vox exaudiri posset in utramque partem,
 Et ad Ajacis tentoria Telamonii,
 Et ad Achillis : qui duo utique ad extremas partes naves aequales
 Subduxerant, virtute freti & robore manuum.
 10 Illic stans clamavit dea altumque horrendumque,
 Intentissima-voce Achivis, magnumque robur immisit cuique
 In cor, ut indefinenter bellarent & pugnarent.
 His autem statim bellum dulcius factum est, quam redire

Ver. 1. Ἡὼς δ' ἐκ λεχέων — Τιθωνοῖο]
 Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Georgic. I, 447. Aen. IV, 585.

Vide supra ad α', 477.

Ver. 2. Ὄρνυθ'] Vide supra ad γ', 260.

Ibid. — ἀθανάτοισι] Vide supra ad
 α', 398.

Ver. 8. — τοί ῥ' ἔχματα νῆας ἑίσας] Vide
 supra ad δ', 225.

Ibid. — νῆας ἑίσας] Vide supra ad α',
 306.

Ver. 10. — ἦ ὕσε θεὰ μέγα τε.] Cla-

mor militum ad pugnam exeuntium, μεγα-
 λοτριπῶς. Infra v. 50. ἀσβεστος δὲ βόη γένηται.

Ibid. — μέγα τε, δεινὸν τε.] Quā ratione,
 τε, hic producatur ; vide supra ad α', 51.

Ver. 11. Ὀρβί' Ἀχαιοῖσιν.]
 Ὅτε δὴ παρέκυψε Χαίρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον. A-
 ristophan. Acharn. ver. 16. Quem ad lo-
 cum Scholiastes ; Ὁ δὲ Ὀρβιος αὐλητικὸς νό-
 μος, ὅτω καλεῖται, διὰ τὸ εἶναι εὐτονος, καὶ
 ἀνάτασιν ἔχειν.

Ibid. — μέγα δὲ σθένος ἐμβαλ' ἐκάσῃ]
 Vide supra ad β', 451.

Ver.

- Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 15 Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυθ' ἄνωγχε
 Ἀργεῖς· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν·
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
 Καλαῖς, ἀργυρέοισιν ὀπισφυρίοις ἀρσενέας·
 Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδωκε,
 20 Τὸν ποτὲ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
 Πάθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, ἔνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἐς Τροίῳ νήεσσιν ἀναπλώσεσθ' ἔμελλον·
 Τῆνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαλκὸν βασιλῆϊ·
 Τῷ δ' ἦτοι δέκα αἶμοι ἔσαν μέλανθ' κυάνοιο,
 25 Δώδεκα δ' χρυσοῖο, ἢ εἴκοσι κασσιτέροιο·
 Κυάνεοι δ' ἐρσέκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
 Τρεῖς, ἐκώτερθ' ἔλσσιν ἐοικότες, ὥς τε Κρονίων
 Ἐν νέφεϊ στήλξει, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅμοισιν βάλετο ξίφει· ἐν δέ οἱ ἦλοι
 30 Χρῦσοι πάμφανον· αἰτὰρ περὶ κελὸν ἦεν
 Ἀργύρεον, χρυσεόισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
 Ἄν δ' ἔλετ' ἀμφιβρότῳ, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θέρει,

In navibus cavis dilectam in patriam terram.

- 15 Atrides porro clamavit, & accingi iussit
 Argivos; ipse quoque induit splendidum aes.
 Ocreas quidem primum circa tibias posuit
 Pulchras, argenteis fibulis apte-junctas:
 Tum deinde thoracem circa pectora induebat,
 20 Quem olim ei Cinyras dedit, hospitale munus ut esset.
 Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quod Achivi
 Ad Trojam navibus navigaturi essent:
 Quamobrem ei hunc dedit, gratificans regi.
 Ac hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
 25 Duodecim autem auri, & viginti stanni:
 Cærulei item dracones surgebant ad collum
 Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas utique Saturnius
 In nube fixit, signum articulate-loquentibus hominibus.
 Circa humeros dein jecit ensē: in eo vero clavi
 30 Aurei collucebant: at circum vagina erat
 Argentea, aureis loris apta.
 Sustulit autem, totum-hominem-operiens, varium scutum, validum,

Ver. 15. Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν—ἐν δ' αὐ-
 τὸς ἐδύσατο]

Turnus in arma viros, armis circumdatus
 ipse,

Suscitat; æratasque acies in prælia co-
 git

Quisque suas, variisque acuunt rumoribus
 iras. *Ap. IX, 462.*

Ibid.—ἀνωγχε] Non a præterito, quod
 vocant, ἀνωγχε sed ab aoristo, ἀνωγον. Vide
 suprà ad 3, 322; & ad 4, 37.

Ver. 16. ——— ἐδύσατο] *Al. ἐδύσσα-*

το. Male: Ut rectè notavit *Barnesius*:
 Nam ἐδύσατο antepenultimam naturâ pro-
 ducit. *Al. ἐδύσατο*: De quo vide suprà ad 3,
 35; & ad 4, 109.

Ibid.—νώροπα χαλκόν.] Vide suprà ad
 3, 578.

Ver. 18. Καλαῖς] Vide suprà ad 3, 43.

Ver. 26. ——— προτὶ] *Al. ποτι.* Quod
 & ferri possit.

Ver. 31. Ἀργύρεον, χρυσεόισιν.] Pronunci-
 abatur χρυσεόισιν. Prima enim nullâ potest
 licentiâ corrigi.

- Καλῶ, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
 Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν εἴκοσι κασσιτέριοι.
 35 Λόκοι, ἐν ᾗ μέσοισιν ἔλω μέλαν' κυάνοιο.
 Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἐσεφάνωτο
 Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τέ.
 Τῆς δ' ἐξ ἀγύρεος τελαμῶν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Κυάνεος ἐλέλικτο δρῶκων, κεφαλᾷ δέ οἱ ἦσαν
 40 Τρεῖς ἀμφισεφείες, ἐνὸς αὐχένος ἐκπεφυῆαι.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θήτο, τετραφάλῃον,
 Ἰππῶν δεινὸν ᾧ λόφος καθύπερθεν ἐνδυν.
 Εἴλετο δ' ἄλκιμα δῶρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
 Ὀξέα· τῇλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν ἐργονὸν εἶσω
 45 Λάμπ'· ὅππῃ δ' ἐγδέπησαν Ἀθωαίη τε καὶ Ἥρη,
 Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκλήης.
 Ἠνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἔῳ ἐπέτελλεν ἕκαστος
 Ἰππῶν εὖ καὶ κόσμον ἐρυκέμεν αὐτὸν ὅππῃ τάφρῳ·
 Αὐτοὶ δὲ περὶ σὺν τούχεσι θωρηχθέντες
 50 ῥῶον· ἄσβεστος δὲ βοὴ χρεῖται ἠῶθι πρό.

- Pulchrum, circum quod orbes decem ærei erant ;
 Inque eo umbones erant viginti, ex stanno
 35 Candidi, & in mediis erat unus ex nigro cyano.
 In eo autem Gorgon trux oculis adornata erat
 Horrendum aspiciens, & circum Terrorque, & Fuga.
 Ex eo autem argenteum lorum erat : & supra istud
 Cæruleus sinuabatur draco, capitaque ei erant
 40 Tria in orbem-curvata, una cervice enata.
 Capiti vero clavis-utrimque-ornatam galeam imposuit, quatuor-conos-habentem,
 Setis-equinis-comantem : horrendum autem crista desuper nutabat.
 Sumpsit dein validas hastas duas, munitas ære,
 Acutas : longe autem æs ab ipsis ad cælum usque
 45 Splendebat : insuperque sonitum ediderunt Minervaque & Juno,
 Honorantes regem divitis-auro Mycenes.
 Aurigæ tum porro suo præcipiebat unusquisque
 Equos bene ex ordine tenere illic ad fossam :
 Ipsi vero pedibus, cum armis, armati
 50 Alacres-ruebant : immensus vero clamor ortus est auroram ante.

Ver. 33. Καλῶ,] Vide supra ad β', 43.

Ver. 35. ——— ἐν] Barnesius legendum existimat, εἰς, unus. Quæ neque Homerica vox est, & multò etiam elegantius reticetur.

Ver. 36. ——— Γοργῶ βλοσυρῶπις ἐσεφάνωτο] Non sine magno artificio, productâ hîc, etiam extra cæsura, syllabâ brevî, versus ipse videtur quasi diriguisse. Vide supra ad α', 342. ; & ad γ', 363 ; & infra ad μ', 208. ὅταν δὲ ——— ποσειδῶν ——— ὀφιν εἰς ——— ἀλῆν, τῶν τε φωνέντων ἔτι τὰ κράτιστα θήσει, ἀλλὰ τῶν ποσειδῶν ἢ ἀφῶν τὰ δυσεικρότατα λήγεται, καὶ καταπυκνώσει τούτοις τὰς συλλαβὰς. Οἷον ἐστὶ ταυτί·

Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἐσεφάνωτο.
 Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
 Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, §. 16.

Ver. 37. ——— περὶ δὲ Δεῖμός τε.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur ; item ultima in κυάνεος, ver. 39 ; & in ἀμφισεφείες, ver. 40 ; & θεός, ver. 58 ; vide supra ad α', 51.

Ver. 40. ——— ἀμφισεφείες] Al. ἀμφισεφείες.

Ver. 48. ——— ἐπὶ τάφρῳ.] Al. ἐπὶ τάφρῳ.

Ver. 49. ——— σὺν τούχεσι θωρηχθέντες ῥῶον.] Istud σὺν τούχεσι, propter adjunctionem præpositionem, non refertur ad θωρηχθέντες, (vide ε', 737 ; & θ', 376, 388,) sed ad

Φθάν' ὃ μεθ' ἱππῶν ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
 ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίανον· ἐν ᾧ κυδοιμὸν
 ὤρσε κακὸν Κρονίδης, καὶ δ' ὑψόθεν ἦκεν ἑέρας
 Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, ἔνεκ' ἔμελλε

55 Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς αἰδοὶ προΐαψεν.

Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρασυμῷ πεδίῳ,
 Ἐκτορεῖ τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πηλυδάμαντα,
 Αἰνείαν δ', ὃς Τρωσὶ, θεὸς ὥς, τίετο δῆμῳ·
 Τρεῖς τ' Ἀντίλοχίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγλῶρεα δῖον,

60 Ἡθέον τ' Ἀκάμαντ' ἐπὶ κέκλον ἀθανάτοισιν·

Ἐκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀπείδα πάντοσε ἴσλιν.
 Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνει' ἔλπιος αἰσῆρ,

Priores autem venerunt cum equitibus ad fossam instructi ;
 Equites vero paululum post sequebantur ; inter eos autem tumultum
 Concitavit perniciosum Saturnius, & ex alto demisit rores
 Sanguine madidos ex æthere, quod esset

55 Multa fortia capita orco præmature missurus.

Troes vero ex-altera-parte aciem instruebant super tumulo campi,
 Hectoremque circa magnum, & eximium Polydamantem,
 Æneamque, qui inter Trojanos, deus veluti, honorabatur a populo ;
 Tresque Antenoridas, Polybum, & Agenora nobilem,

60 Juvenemque Acamanta, similem immortalibus :

Hector vero inter primos, ferebat clypeum undique æqualem.
 Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,

ad ἴδοντο. Quemadmodum & latinè dicitur, *armis armari*, non *cum armis armari* ; e contrario, *cum armis hostem aggredi*, rectè dicitur. Vide suprâ ad α, 528, 529 ; & ad δ', 530.

Ver. 51. Φθάν' δὲ μεθ' ἱππῶν ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες· ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίανον.] Sententia est : Progrediebatur exercitus eo ordine, ut priores ad fossam starent instructi pedites ; equites, e curribus pugnaturi, parvo interjecto sequerentur intervallo. Fieri quoque potest ut istud, *φθάν*, comparatè ad Trojanos usurpetur : Prius scilicet ad fossam Achivi erant instructi ad defendendum, quàm ad oppugnandum aggredierentur Trojanì. Barnesius omnino legendum contendit, *φθάν' δὲ μέγ' ἱππῶν*. Quod tamen nullo modo fieri potest. Nam primo, *μέγα φθάνειν*, ut opinor, non satis græcè dicitur : Quod si rectè diceretur, non tamen aptè conveniret cum eo quod sequitur, *ὀλίγον μετεκίανον*. Deinde : constructio ista, *φθάνειν ἱππῶν*, Homerum non sapit. Adhibet enim Poëta vocem *φθάνειν*, absolutè, multis in locis : Cum accusativo semel, φ', 262, — *φθάνει δὲ τε καὶ τὸν ἄγοντα*. Cum genitivo autem nusquam conjungit : Nam in isto, π', 322, — *τῷ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης* ἔσθ' ὁρῶμενος, vocula τοῦ refertur non ad ἔσθ', sed ad ὁρῶμενος. Quod si rectè dici potuisset, *φθάν' δὲ ἱππῶν* att-

men multò aptius scriberetur, *φθάν' δὲ μέγ' ἱππῶν*, quàm *φθάν' δὲ μέγ' ἱππῶν* propter sequens istud ὀλίγον. Denique, quod voluit Scholiastes, *μέγα κοσμηθέντες*, neque græcè (credo) dicitur ; neque (si dici potuisset) istiusmodi verborum transpositionem, aut græcæ, aut ullius (ut opinor) fert linguæ ratio.

Ver. 53. — ὑψόθεν ἦκεν ἑέρας Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος]

— fragor intonat ingens :

Arma inter nubem, cæli in regione ferrenâ,

Per sudum rutilare vident, & pulsa tonare.

Æn. VIII, 527.

Ver. 60. — ἀθανάτοισιν] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 62. Οἷος δ' — αἰσῆρ,] Vide suprâ, ε, 4 ; & infrâ, χ, 26 & 317.

Ὡς καὶ με' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἀπο Δεδορκότ' ἐχθρῶν, αἶσρον ὥς, λάμψεν ἔτι.

Sophocl. Electr. 64.

— ipse agmine Pallas

In medio, chlamyde & pictis conspectus in armis :

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ, Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,

Extulit os sacrum cælo. —

Æn. VIII, 537.

Singularis autem apud Homerum hujus imaginis

- Παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυν νέφεα σκιόεντα·
 ὧς ἑκὼρ ὅτε μὲν τε μῆ πρώτοισι φάνεσκεν,
 65 ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελύων· πᾶς δ' ἄρ' ἐχ' χαλκῷ
 Λάμφ', ὥς ἐξεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
 Οἱ δ', ὥς ἀμνητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
 Ὀγμὸν ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς μάκαρ' κατ' ἄρ' ἔρξαν,
 Πυρῶν, ἢ κελῶν, τὰ δ' ἐδράγματα ταρφέα πίπτει·
 70 ὧς Τρῶες κ' Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
 Δήγαν· ἔδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
 Ἴσας δ' ὕσμίνῃ κεφαλᾶς ἔχον· οἱ δ', λύκοι ὥς,
 Θυῶν· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστον· εἰσορόωσα·
 Οἷον γάρ ῥα θεῶν παρετύλχανε μαρναμένοισιν·
 75 Οἱ δ' ἄλλοι δ' σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἔκηλοι
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο· ἦχι ἐκάσῳ
 Δώματα καλὰ τέτυκτο, κτ' ὅλ' ἔχας Οὐλύμποιο·
 Πάντες δ' ἠτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
 Οὔνεκ' ἄρ' ἐξ Τρώεσσιν ἐβέλετο κῦδ' ὀρέξαι.
 80 Τῶν μὲν ἄρ' ἐκ ἀλέγιζε πατὴρ· ὁ δ' ἦ, νόσφι λιαοθεὶς,

Aliquando collucens, interdum vero subit nubes opacas:

Sic Hector modo quidem inter primos apparebat,

65 *Modo autem inter extremos, imperans. Totus vero ære*

Splendebat, veluti fulgur patris Jovis Ægiochi.

Quemadmodum autem melliores oppositi invicem

Segetes metendo obviam-festinant, viri locupletis per arvum,

Tritici, vel hordei; manipuli vero crebri cadunt;

70 *Sic Trojani & Achivi in se invicem infilientes*

Cædebant; neutrique recordabantur perniciosæ fugæ:

Æqualia autem in pugna capita ferebant: ipsi vero, lupi veluti,

Ruebant: Discordia utique gaudebat luctuosâ aspiciens:

Sola enim deorum aderat pugnantibus:

75 *At alii non ipsis aderant dii, sed quieti*

Suis in ædibus sedebant; ubi singulis

Domus pulchræ ædificatæ erant, per juga Olympi:

Omnes autem accusabant atras nubes-cogentem Saturnium,

Eo quod Trojanis volebat gloriam præbere.

80 *Atque eorum sane nullam-habebat-rationem pater: sed, secedens,*

ginis pulchritudo, eo quòd *Hectorem* ubique summâ cum agilitate inter suos ex *inter-*
vallis exhibeat *interlucentem*.

Ver. 67. Οἱ δ' ὥς ἀμνητῆρες] Mirè placuisse *Alexandro Magno* hosce quinque versiculos, refert *Dio*, *Orat. I.*

Ver. 68. Ὀγμὸν] Ὀγμὸν scribendum docet *Eustathius*, sicuti ὄκνος, ὄμβρος, ὄσσοι, ὄρσρος, ὄρνος, ὄλκος. Sed hoc leviculum.

Ibid. — ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς] Quâ ratione, ἐλαύνωσιν, hîc ultimam producat; item ἐνι, *ver. 76*; vide suprâ ad d, 51.

Ibid. — ἀρῶσαν.] Vide suprâ ad ζ, 142.

Ver. 70. — ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες Δήγαν]

— cædebant pariter, pariterque ruebant

Victores victique; neque his fuga nota, neque illis. *Æn. X, 756.*

Ver. 72. — οἱ δ' ἐκ, λύκοι ὥς,]

— inde, lupi ceu; *Æn. II, 355.*

Ver. 73. Θῦνον, Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε]

— sævit medio in certamine Mavors,

Et scissâ gaudens vadit *Discordia* palla?

Æn. VIII, 700.

Ver. 76. — καθήατο] *Al. καθύατο.*

Ver. 77. — καλὰ] Vide suprâ ad β, 43.

τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδει γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκῷ τε σεροπύλῳ, ὀλλυμένῃς τε.

- Ὅφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ αἴετο ἱερὸν ἡμᾶρ,
85 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπλετο, πίπτε δ' ἡ λαός·
Ἦμῃ δ' ἐδρυτόμῃ περ ἀνὴρ ὠπλίσατο δόρπου
Οὔρεος ἐν βήσσησιν, ἐπεὶ τ' ἐνορέσσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδῃ τέ μιν ἴκετο θυμὸν,
Σίτῃ τε γλυκεροῖο παρὰ φρένας ἴμερ' αἰρεῖ.
90 Τῇμ' σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
Κεκλόμηνοι ἐτάροισι καὶ σίχας· ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρεσ' ἔλεδ' ἀνδρῶν Βιλήωρα, ποιμένα λαῶν,
Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἐταῖρον Ὀϊλῆα πηλὸν ἵππον.
Ἦ τοι ὄγ' ἐξ ἵππων κατεπαλμῇ ἀνίλι' ἔσῃ·
95 Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξείῃ δαυρὶ
Νύξ', ἔδδ' ἐφάνη δόρυ οἱ χεῖρε χαλκοβάρεια,
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὅς τις, ἐκέφαλ' ἦ
Ἐνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Καὶ τὰς μὲν λίπεν αὖθι ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Ab aliis seorsum sedebat, gloria exultans,
Inspiciens Trojanorumque urbem & naves Achivorum:
Ærisque fulgorem, interimentesque, intereuntesque.
Ac quamdiu quidem tempus matutinum erat & crescebat sacra dies,
85 Tamdiu valde utroque tela attingebant, cadebatque populus:
Quo tempore vero lignator apparat prandium
Montis in saltibus, postquam satiavit manus
Cædendo arbores altas, satiasque ejus cepit animum,
Cibique dulcis circum præcordia desiderium occupat:
90 Tunc sua virtute Danai perfregerunt phalanges,
Adhortatione facta sociis per ordines: Agamemnon vero
Primus exiit; interfecitque virum Bainorem, pastorem populorum,
Ipsam, deinde vero & socium Oileum agitatore equorum.
Nempe hic ab equis in eum defiliens, adversus stetit;
95 Hunc autem recta irruentem in fronte acuta hasta
Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
Sed per ipsam penetravit & os, cerebrumque
Intus totum sædatum est: domuit vero ipsum irruentem.
Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon

- Ver. 81. — ἀπάνευθε] Vide suprā ad α', 349.
Ver. 82. Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν] Vide suprā ad θ', 51.
Ver. 83. — ὀλλυμένῃς τε.] Vide suprā ad γ', 260.
Ver. 86. — ὠπλίσατο] Ita Barne-
sius, recte. Vulg. ὠπλίσατο: Malè Cor-
ripit enim antepenultimam. Vide suprā ad
α', 140.
Ibid. — δόρπον.] Plutarchus, Sym-
posiac. lib. VIII. Probl. 6. legit δειπνον.
Ver. 95 & 98. — μεμαῶτα] Vide suprā
ad β', 818; & ad ζ', 464.
Ver. 97. — καὶ ὅς τις, ἐκέφαλος δὲ Ἐνδον
ἅπας πεπάλακτο.] — ille securi
Adversū frontem mediam mentumque re-
ductā
Disjicit, & sparso latè rigat arma cerebro.
Æn. XII, 306.
Ver.

- 100 Στήθεσι παμφαίνοντάς, ἐπεὶ περὶ δυνσε χιτῶνας·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἴσον τε καὶ Ἀντίφον ἐξεναρίξων,
 Ὡς δὲ δύο Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
 εἶν ἐν δίσφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνίοχθεν,
 Ἀντίφος αὖ παρέβασκε Πεικλυτός· ὦ ποτ' Ἀχιλλεύς
 105 Ἰδὼς ἐν κνημοῖσι δίδη μόχοισι λύγοισι,
 Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσι λαβῶν· καὶ ἔλυσεν Ἀπείων,
 Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο καὶ σῆθος βάλε δαεί·
 Ἀντίφον αὖ πῶρ' ἔς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων·
 110 Σπερχόμενος δ' Ἀπὸ τοῖν ἐσύλα τέρχεται καλὰ,
 Γινώσκων· καὶ γὰρ σφε πάρος πῶρ' νηυσὶ θοῇσιν
 εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἰδὼς ἄγαλρον πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς.
 Ὡς ᾗ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
 Ῥηϊδίως ξυνέειξε, λαβὼν κραιπεροῖσιν ὀδῶσιν,
 115 Ἐλθὼν εἰς εὐνίῳ, αἶπαλόν τε σφ' ἤπερ ἀπηνύρε·
 Ἥ δ' εἶπερ τε τύχησι μάλα χρεδὼν, ἔδωκαταί σφιν
 Χρησμεῖν· αὐτίκ' ἄρ' μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἰκάνει·

- 100 Pectora formosa-nudatos, quum exutas-abstulisset tunicas :
 Ipse vero ivit Isumque & Antiphum interfector, ut
 Filios duos Priami, nothum & legitimum, ambos
 In uno curru existentes : nothus quidem aurigabatur,
 Antiphus autem e curru pugnabat inclytus : quos olim Achilles
 105 Idæ in jugis ligavit teneris viminibus,
 Pascentes apud oves nactus, & demum liberavit pretio.
 Jam vero Atrides late-imperans Agamemnon
 Horum alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hasta :
 Antiphum autem ad aurem ferit ense, dejecitque ab equis.
 110 Festinans vero ab iis detrahebat arma pulchra,
 Agnoscens : etenim ipsos antea apud naves celeres
 Viderat, quando ex Ida duxerat pedibus velox Achilles.
 Sicut autem leo cervæ velocis parvulos hinnulos
 Facile confringit, correptos validis dentibus,
 115 Veniens ad lustrum, teneramque ipsis animam aufert ;
 Illa vero, quamvis adsit valde prope, non potest ipsis
 Opitulari ; illam enim ipsam tremor vehemens subit ;

Ver. 100. Στήθεσι παμφαίνοντάς.] Vide-
 tur mihi vox, παμφαίνοντάς, eam habere
 vim, ut non dicat tantum pectora nudatos,
 sed, quod & in versione exhibui, pectora
 formosa nudatos.

Ver. 103. ——— ὁ μὲν νόθος ἡνίοχθεν,
 Ἀντίφος αὖ παρέβασκε.] Sic infra, ψ,
 132. ——— ἐν δίσφρῳ παραιβάται, ἡνίοχοι
 τς.

———bijugis infert se Lucagus albis,
 ——fraterque Liger ; sed frater ha-
 benis

Flectit equos, strictum rotat acer Lucagus
 enssem.

Ver. 104. ——— ποτ' Ἀχιλλεύς.] Kai

νῦν Ὀμήρου Ἀχιλλεύς μνήμην συνήθως παρ-
 εντιβίς, ——— τόντι Ἀχιλλεῖα σμενύμι καὶ
 τὴν ποίησιν καταποικίλλαι. Eustath. Vide su-
 præ ad β', 673, 681 ; ad ε', 788 ; & ad α',
 228.

Ver. 105. ——— δίδη.] Ut ex δώσω,
 δίδωμι· ita ex δήσω, δίδημι.

Ver. 107. Δὴ τότε γ'.] Barnesius edidit,
 Τῶν τότε γ'. At minus concinnè.

Ver. 110. ——— καλὰ.] Vide supra ad
 β', 43.

Ver. 111. Γινώσκων.] Al. Γινώσκων. Quod
 perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 112. ——— πόδας ὠκύς.] Vide supra
 ad α', 58.

- Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλιν
 Σπάρδυσ', ιδρώεσσα κραταῖς θηρὸς ὑφ' ὀρμῆς·
 120 Ὡς ἄρα τοῖς ἔτις διώατο χρεισμῆσαι ὄλεθρον
 Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπὸ Ἀργείοισι φέβοντο.
 Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἴππόλοχον μέγχαρμιν,
 Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαίφρονος, ὃς ῥα μάλισσα,
 Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρε,
 125 Οὐκ εἶαχ' ἑλένῳ δόμῃναι ξανθῷ Μενελάῳ,
 Τῷ περ δὴ δύο παῖδες λάβει κρείων Ἀγαμέμνων,
 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὅμῃ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
 Ἐκ γὰρ σφέας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
 Τῷ δ' ἐκκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὤρετο, λέων ὣς,
 130 Ἀτρείδης· τῷ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γεναζέοιτο.
 Ζῶγρει, Ἀτρέε' υἱέ, σὺ δ' ἄξαι δέξαι ἄποινα·
 Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κείῳ,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολυκμητός τε σίδηρος·
 Τῶν κέν τοι χαρίσαστο πατὴρ αἰπερείσι ἄποινα,
 135 Εἰ νῶϊ ζωὴς πεπύθοιτο ὑπὲρ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 Ὡς τῷ γε κλαίοντι προσαιδότην βασιλῆα
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὅπ' ἄκυσαν·

Confestimque fugit per querceta densa & sylvam
 Festinans, sudans violentæ feræ propter impetum :

- 120 Sic illis nemo potuit arcere perniciem
 Ex Trojanis, sed & ipsi ab Argivis percellerantur.
 Porro Agamemnon Pisandrumque & Hippolochum fortem,
 Filios Antimachi bellicosos, qui potissimum,
 Auro ab Alexandro accepto, splendidis scilicet donis,
 125 Non sinebat Trojans Helenam reddere flavo Menelao ;
 Hujus utique duos filios cepit rex Agamemnon,
 In uno curru existentes, simulque agebant veloces equos :
 Nam iis ex manibus fugerant habenæ-artificio-factæ,
 Atque adeo turbati sunt: itaque in eos contra ruit, ceu leo,
 130 Atrides: ii vero a curru supplices orabant ;
 " Vivos-cape, Atrei fili, tuque digna accipe pretia-liberationis :
 " Multæ utique in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,
 " Ætque, aurumque, varioque-artificio elaboratum ferrum :
 " Ex his tibi donaverit pater infinita dona,
 135 " Si nos vivos audierit apud naves Achivorum.
 Sic hi flentes allocuti sunt regem
 Blandis verbis: non blandam vero vocem audiverunt ;

Ver. 118. ——— ὕλιν]. Vide suprâ ad
 γ', 151.

Ver. 128. Ἐκ γὰρ σφείας χειρῶν φύγον.]
 Refertur istud, γὰρ, ad præcedentem λάβει,
 ver. 126. Al. ἐκ γὰρ σφείας χειρῶν φύγον.
 Minus venustè.

Ver. 129. —ἐναντίον ὤρετο]
 —infesta subit obvius hastâ.

Æn. X, 877.

3

Ver. 132. Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις]
 Al. Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειῷ πατρὸς· vel Πολλὰ
 δ' ἐν ἀφνειῷ πατρὸς. Sed malè. Nam, ut
 rectè annotavit Barnesius, liquet ex ver.
 138 infra, Antimachum jam hîc antea fuisse
 nominatum.

Ver. 134. —χαρίσαστο] Vide suprâ ad
 α', 140.

Ver.

- Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱὲς ἔσόν
 "Ὅς ποτ' ἐν Τρώων αἰγορῇ Μενέλαον ἄνωγαν,
 140 Ἀγγελίῳ ἐλθόντι, σὺν ἀνιθέω Ὀδυσῇ,
 Αὔθι κατακλιῖναι, μηδ' ἐξέμην αἶψ' ἐς Ἀχαιῆς·
 Νῦν μὲν δὴ τῇ πατρὸς αἰεκέα τίσετε λῶβῳ.
 "Ἢ, ἢ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμαῖζε,
 Δαυρὶ βαλὼν πρὸς γῆθος· ὁ δ' ὕπλιος ἔδει ἐρείσθῃ.
 145 Ἴππόλοχος δ' ἀπὸρσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
 Χεῖρας ἀπὸ ξίφει τμήξας, ἀπὸ τ' αὐχένα κόψας·
 "Ὀλμον δ' ὥς, ἔασθε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλῃ.
 Τὸς μὲν ἔασ· ὁ δ', ὅθι πλεῖσαι κλονέοντο φάλαγγες,
 Τῇ ῥ' ἐνόρησ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
 150 Πεζοὶ μὲν πεζὸς ὄλεον φάγοντας ἀνάγκῃ,
 Ἴππεῖς δ' ἵππων, (ὑπὸ δέ σφισιν ὤρτο κονίη
 Ἐκ πεδίσ, τῷ ὥρσαν ἐρίγδαροι πόδες ἵππων,)
 Χαλκῷ δηϊόωντες· αἰτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
 Αἰὲν ἀποκλίνων ἔπετ', Ἀργείοισι κελδύων·
 155 Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἶδηλον ἐν αἰζύλῳ ἐμπέσῃ ὕλη,

- " Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,
 " Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat,
 140 " Legatum profectum, cum divino Ulyssæ,
 " Illic interficere, neque dimittere rursus ad Achivos :
 " Nunc certè patris indignam luetis injuriam.
 Dixit, & Pisandrum quidem ab equis dejecit humi,
 Hasta percussum ad pectus ; atque ille supinus solo allisus est.
 145 Hippolochus autem desiliit, quem porro humi interfecit,
 Manibus gladio abscissis, & cervice amputata :
 Mortariumque tanquam, projecit volvendum per turbam.
 Atque hos quidem reliquit : ipse vero, ubi plurimæ turbabantur phalanges,
 Illuc irruerat, simulque alii bene-ocreati Achivi.
 150 Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,
 Equites vero equites, (ab ipsis autem excitatus est pulvis
 E campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum,)
 Ære cædentes. At rex Agamemnon
 Semper interficiens insequabatur, Argivos adhortans.
 155 Ut vero cum ignis edax in cæduam inciderit sylvam,

Ver. 138. Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο.] Pronunciabatur, Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο. Ut rectè observavit *Barnejius*.

Ibid. δαΐφρονος] Per ironiam dictum contendunt nonnulli. Sed nihil opus. Est enim epitheton & sociorum & hostium commune.

Ver. 139. — ἀνωγαν.] Non a præterito, quod vocant, ἀνωγα· sed ab aoristo, ἀνωγον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide supra ad D', 322 ; & ad d, 37.

Ver. 146. — ἀπὸ τ' αὐχένα κόψας· Ὀλμον δ' ὥς, ἔσθινε κυλίνδεσθαι]

Tum caput orantis nequicquam, & multa parantis

Dicere, deturbat terræ ; truncumque tentem

Provolvens. — *Æn.* X, 554.

Ver. 148. Τὸς μὲν ἔασ·] Vide supra ad d',

42. *Ibid.* — ὅθι πλεῖσαι κλονέοντο φάλαγγες]

Irruit ; & quæ tela videt densissima, tendit. *Æn.* IX, 555.

Ver. 151. — ἵππων, ὑπὸ] Vide supra ad d, 51.

Ver. 155. Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἶδηλον]

Ac velut, optato ventis æstate coortis,
 Dispersa immittit sylvis incendia pastor ;
 Corruptis subito mediis, extenditur una
 Horrida

- Πάνη τ' εἰλυφώνων ἀνεμῷ φέρεται, οἱ δέ τε θάμνοιο
 Προρρίζοι πίπτεσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὀρμῇ.
 Ὡς ἄρ' ὡς Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρλῳ
 Τρώων φύγοντων, πολλοὶ δ' ἐρκαύχενες ἵπποι
 160 Κεῖν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πολέμοιο γεφύρας,
 Ἠνίοχες ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ὕπὶ γαίῃ
 Κεῖατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
 Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἐκ τε κονίης,
 Ἐκ τ' ἀνδροκτασίης, ἐκ δ' αἵματος, ἐκ τε κυδοιμῶ.
 165 Ἀτρεΐδης δ' ἔπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελθύων.
 Οἱ δ' παρ' Ἴλῃ σῆμα παλαιῷ Δαρδανίδαο,
 Μέεσον καππεδίου παρ' ἐρινεὸν ἐσθύνοντο,
 Ἰέμενοι πόλεως· ὃ δ' κεκληγὼς ἔπετ' αἰεὶ
 Ἀτρεΐδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτῃς.
 170 Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαμαῖς τε πύλας καὶ Φηγὸν ἵκοντο,

Et quoquoeverfus contorquens ventus differt, rami autem

Cum stirpibus cadunt impulsi ignis impetu :

Sic sub Atrida Agamemnone cadebant capita

Trojanorum fugientium, multique arduis-cervicibus equi

160 Vacuos currus cum strepitu-rapiebant per aciei ordines,

Aurigas desiderantes eximios : illi vero in terra

Jacebant, vulturibus longè gratiores, quam uxoribus.

Hectorem vero extra tela subduxit Jupiter, extraque pulverem,

Extraque cædem, extraque sanguinem, extraque tumultum :

165 Atrides autem insequabatur, vehementer Danaos adhortans.

Troes autem ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,

Medium per-campum juxta caprificum ruebant,

Cupidi urbis adeundæ : Ac clamans sequebatur usque

Atrides, cruore autem pulverulento sædabatur manus invictas.

170 Quum autem jam ad Scæasque portas & fagum venissent,

Horrida per latos acies Vulcania campos.

Æn. X, 405.

In segetem veluti cùm flamma furentibus
 Austris

Incidit. ———— Æn. II, 304.

Quo in loco, Homericæ parabolæ dignitatem
 non implevisse Virgilium existimat Macro-
 bius, lib. V, cap. 13.

Ibid. ———— πῦρ αἰδῆλον ἐν αἵματι ἐμπέ-
 ση ὕλην.] αἵματι ὕλην, οἱ μὲν πολὺ αἵματι ἀπο-
 δεδώκασιν, αἱ δὲ τὴν ὁμόφυλον ———— ὡς
 ———— καὶ ἀλοχὸς καὶ ἀκοίτης, ἡ ὁμόλεκτος
 καὶ ὁμόκοιτις· καὶ αἵματος ὕλην, ἡ ὁμόφυλος, διὰ
 τὸ πικρὸν. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ αἵματι λέγειν. ἢ
 κατὰ τὴν σφύρην τῆς ὕλης, ———— ἀλλὰ κατὰ
 σφύρην τῆς ξυλίσσασθαι· ἢ ἢ, αἵματος ὕλην, ἀπὸ
 ἧς εὐθείᾳ πῶς ἐξυλεύσατο. Καὶ ἀκοίτης δὲ καὶ ἀ-
 λοχὸς ἐμοὶ δοκεῖ κυρίως ἢ παρθενικῇ λέγεσθαι,
 παρὰ τὸ λέγειν ἑτέρῃ μὴ μετασχεῖν, μηδὲ κοί-
 τῃς. ———— Καὶ, αἰδῆλον δὲ πῦρ, ἢ ἐξ
 τὸ μεγαλόθυλον, ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιόν. Por-
 phyrus Quæst. Homeric. 26.

Ibid. ———— ὕλην.] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 156. ———— φέρεται] *Al.* σφέρεται.

Ver. 160. ———— κροτάλιζον] De hu-
 jusmodi ὀνοματοποιίᾳ, vide suprâ ad β', 210 ;
 ad γ', 363 ; & ad δ', 455, 456, 504.

Ibid. ———— πολέμοιο γεφύρας] Vide su-
 præ ad δ', 371.

Ver. 163. ———— ἐκ βελέων, ———— κονίης
 ———— ἀνδροκτασίης ———— αἵματος, ————
 κυδοιμῶ.] “ Ante omnes apud Homerum,

“ ejusdem rei atque sententiæ luculenta ex-

“ aggeratio est. Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων ————.

“ Nam quum omnia ista ———— multa &

“ continua nomina nihil plus demonstrant

“ quàm prælium, hujus tamen rei varia fa-

“ cies delectabiliter ac decorè multis variis-

“ que verbis depicta est.” *Gell. lib. XIII,*

cap. 23.

Ver. 167. ———— παρ' ἐρινεὸν] Vide suprâ
 ad ζ', 433.

Ver. 168. ———— κεκληγὼς] Vide suprâ
 ad β', 314.

Ver.

- "Ενθ' ἄρα δὴ ἴσαντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
 Οἱ δ' ἔτι καμμέσσαν πεδίον φοβέοντο, βόες ὥς,
 "Ἄσε λέων ἐφόβησε, μολῶν ἐν νυκτὸς ἀμολγῶ,
 Πάσας· τῇ δέ τ' ἰὴ ἀναφαίνε' αἰπὺς ὄλεθρος·
 175 Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρητεροῖσιν ὁδῶσι,
 Πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἶμα καὶ ἑκατα πάντα λαφύσσει·
 "Ὡς τὸς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
 Αἰὲν ὑποκλίνων τὸν ὀπίσσω· οἱ δ' ἐφέβοντο·
 Πολλοὶ δ' ὑπὸ πρηνέσσι τε καὶ ὑπὸ ἵπποις ἔκπεσον ἴππων,
 180 Ἀτρείδῃ ὑπὸ χερσὶ· πρὸς δ' ἔρχετο θυῖν.
 "Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπὺ τε τείχος
 "Ἰξεῶς, τότε δὴ ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 "Ἰδὼς ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδιθέσσης,
 Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δ' ἑροπλὴν καὶ χερσίν·
 185 "Ἰὼν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέσσαν·
 Βάσκι' ἴθι, "Ἰε ταχεῖα, τὸν ἔκτορα μῦθον ἔνισπε·
 "Ὅφρ' ἂν μὲν κεν ὀρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Θυῶντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντ' αἰχμᾶς ἀνδρῶν.
 Τόφρ' ἀναχωρεῖτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
 190 Μάρνασθ' ἀντιόισι καὶ κρητερόν ὁσμίνην·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἡ δαὲρ τυφεῖς, ἡ βήλημος ἰῶ,

Ibi tandem constiterunt, & alii alios expectabant.

Alii vero adhuc per-medium campum fugabantur, boves tanquam,
 Quas leo territas-fugavit, aggressus nocte intempesta,
 Omnes; uni autem *alicui* apparet certum exitium:

- 175 Hujus nempe cervicem frangit, correptam validis dentibus
 Primum; deinde etiam & sanguinem & viscera omnia haurit:
 Sic hos Atrides insequabatur rex Agamemnon,
 Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
 Multi vero pronique & supini excidebant curribus,
 180 Atridae sub manibus: supra modum enim ante alios hasta furebat.
 At cum jam forte esset ad urbem altumque murum
 Perventurus, tum vero pater hominumque deumque
 Idæ in cacuminibus refedit abundantis-scatebris,
 De cælo delapsus; tenebatque fulgur in manibus;
 185 Irin autem excitavit aureas-alas-habentem, nunciaturam:
 "Vade age, Iri velox, hoc HecTORI verbum dic:
 "Quamadiu quidem videat Agamemnonem, pastorem populorum,
 "Furibunde ruentem inter primos pugnatores, perdentem ordines virorum,
 "Tamdiu ipse quidem pedem referat, cæteras autem copias hortetur
 190 "Pugnare cum hostibus per asperum prælium.
 "Sed postquam ipse vel hasta percussus, vel ictus sagitta,

Ver. 172. — βόες ὥς,] Vide suprâ ad 4,

51.

Ver. 176. — αἶμα καὶ ἑκατα πάντα λαφύσσει.] Scaligero (*Poëtic. lib. V, cap. 4.*) videntur plus pingere, quæ dixit Virgilius;

manditque trahitque

Molle pecus, mutumque metu: "fremitt ore cruento.

Æn. IX, 340.

Sed non rectè instituta est comparatio. Virgilio enim de ovibus sermo est, Homero de bubus; utrobique aptissimus.

Ver. 179. — πρηνέες τε καὶ ὑπὸ ἵπποις ἔκπεσον]

curruque volutus

Cædit semianimis Rutulorum calcibus arva.

Æn. X, 403.

Ver. 186. Βάσκι' ἴθι] Vide suprâ ad β', 8.

Ver.

- Εἰς ἵππους ἄλει), τότε οἱ κρείττος ἐγγυαλίζω,
 Κτείνειν, εἰσόκε νῆας εὖσέλμους ἀφίκη),
 Δύη τ' ἥελιος, ἢ δ' ἔπει κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
 195 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἀπίθησε ποδὶν ὄμιλος ὡκέα Ἴρις.
 Βῆ δ' κατ' Ἰδαίων ὄρεων εἰς Ἴλιον ἱεῖν.
 Εὐρὺ δ' ὄν Πηλεΐοιο δαΐφρονος ἔκτορε δῖον,
 Ἐσαότ' ἐν θ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν·
 Ἀλχῆ δ' ἰσαμένη προσέφη πόδας ὡκέα Ἴρις.
 200 Ἐκτορ, ἦε Πηλεΐοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
 Ζεὺς με πατὴρ προέηκε τέιν τάδε μυθήσασθαι.
 Ὅφρ' ἂν μὲν κεν ὄρῃς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Θυῶν' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα σίχας ἀνδρῶν,
 Τόφρ' ὑπὸ τοῖς μάχῃς, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
 205 Μάρνασθαι δηΐοισι καὶ κρείττεσσι υἱοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἦ δ' ἄρα τυπεῖς, ἦ βλήμενος ἴω,
 Εἰς ἵππους ἄλει), τότε τοὶ κρείττος ἐγγυαλίζε
 Κτείνειν, εἰσόκε νῆας εὖσέλμους ἀφίκηαι,
 Δύη τ' ἥελιος, ἢ δ' ἔπει κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
 210 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπέβη πόδας ὡκέα Ἴρις.
 Ἐκτορ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε,
 Πάλλων δ' ὄξεια δόρυ καὶ σαρπηνὴν ὥχετο πάντη,

“ In currum saliet; tunc ei robur immittam,

“ Ut cædat; donec ad naves bonis-transstris-instructas pervenerit,

“ Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.

195 Sic dixit. Nec non obsecuta est pedibus ventosa velox Iris:

Descendit autem de Idæis montibus Ilium versus sacram;

Invenitque filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,

Stantem inque equis & curribus bene-compactis;

Prope vero adstans allocuta est pedibus velox Iris;

200 “ Hector, fili Priami, Jovi consilio par,

“ Jupiter me pater misit tibi, ut hæc loquerer:

“ Quamdiu quidem videas Agamemnona, pastorem populorum,

“ Furibunde-ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,

“ Tamdiu cede pugna, cæteras autem copias hortare

205 “ Pugnare cum hostibus per asperum prælium:

“ Sed postquam ipse, vel hasta percussus, vel ictus sagitta,

“ In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit

“ Ut cædas; donec ad naves bonis-transstris-instructas perveneris,

“ Occideritque sol, & tenebræ sacræ supervenerint.

210 Ac quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:

Hector autem de curribus cum armis defiliit in terram,

Vibransque acutas hastas per exercitum ibat quoquoersum,

Ver. 196. Βῆ δ' ———, Εὐρὺ δ' ὄν.] Ce-
 leritatem Motus pulchrè depingit constructio
 αὐτὸν δ' ὄντος.

Ver. 200. ——— Διὶ μῆτιν] Quâ ratione
 utrumque horum vocabulorum hic ultimam
 producat, vide suprâ ad α', 51.

Ibid. ——— ἀτάλαντε.] Vide suprâ ad
 ς', 627.

Ver. 201. Ζεὺς με πατὴρ προέηκε]

Ipse Deum tibi me claro demittit Olympo

Regnator, cælum & terras qui numine
 torquet;

Ipse hæc ferre jubet celeres mandata per
 auras. Æn. IV, 268.

Ver. 211. ——— σὺν τεύχεσιν ἄλτο χα-
 μᾶζε.] Vide suprâ ad γ', 29.

E c

Ver.

- Ὀτρυνῶν μαχέσασθ' ἔγειρε ᾗ φύλοπιν αἰνίω.
 Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσαν Ἀχαιῶν.
 215 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτυῶντο φάλαγγας.
 Ἀρτιύβη ᾗ μάχῃ· σὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
 Πρῶτος ὄρσας· ἔθελεν ᾗ πολὺ προμαίχεσθ' ἀπάντων.
 Ἔσπετε νῦν μοι, Μῆσσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσας,
 Ὅσας δὴ πρῶτον Ἀγαμέμνονα ἀντίῳ ἦλθεν,
 220 Ἡ αὐτῶν Τρώων, ἢ κλειτῶν Ἰηκέρων.
 Ἰφιδάμας Ἀντιφωρίδης, ἡὺς τε, μέγας τε,
 Ὃς τρεῖς ἐν Θρήκῃ ἐλεβώλακι, μητέρα μῆλων·
 Κισσὸς τὸν γ' ἔθρεψε δόμοις ἐνι τυτθὸν ἐόντα
 Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὴ καλλιπάρηον.
 225 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβης ἐρκευδέῳ ἴκετο μέτρον,
 Αὐτῇ μιν κατέρυκε· δίδας δ' ὄγε θυγατέρεσσι
 Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μὲν κλέῳ ἴκετ' Ἀχαιῶν,
 Σὺν δωκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἳ οἱ ἔποντο.
 Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐκ Περσέωπ' ἴπε νῆας εἴσας·
 230 Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλάθει.
 Ὃς ῥα τότε Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ἀντίῳ ἦλθεν·

Comitans ad pugnandum : fuscitavitque praelium grave.
 Illi vero conversi sunt a fuga, & adversi steterunt Achivis.

- 215 Argivi etiam ex altera parte corroborarunt phalanges :
 Restitutumque est praelium ; steteruntque adversi : Agamemnon autem
 Primus irruit ; cupiit enim longe pugnare ante omnes.
 Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
 Quisnam tum primus Agamemnoni obviis venerit,
 220 Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum sociorum.
 Iphidamas Antenorides, fortisque, magnusque,
 Qui fuit educatus in Thracia glebosa, matre ovium :
 Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem
 Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.
 225 Ac postquam pubertatis gloriosæ pervenit ad mensuram,
 Illic eum detinuit ; deditque ipse filiam suam :
 Ut autem duxerat, ex ipso statim thalamo famam secutus est Achivorum,
 Cum duodecim navibus recurvis, quæ eum sequebantur.
 Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales :
 230 At ipse pedestri-itinere profectus, ad Ilium venerat :
 Qui utique nunc Atreidæ Agamemnoni obviis venit.

Ver. 213. Ὀτρυνῶν μαχέσασθαι] Vide
 suprâ ad β', 451.

Ver. 215. — ἐκαρτυῶντο] Quâ ana-
 logiâ dicitur, μαρτύρομαι, ἐμαρτύραμην,
 μαρτυρῶμαι ; κρινόμεναι, ἐκρινάμην, κρινῶμαι ;
 eâdem analogiâ dicitur, καρτύνομαι, ἐκαρ-
 τυνάμην, καρτύνωμαι. Vide suprâ ad α',
 309, 338.

Ver. 219. — πρῶτος Ἀγαμέμνωνος]
 Quâ ratione, πρῶτος, hic ultimam produ-
 cat ; item θυγατέρας, ver. 226 ; & μέγας,
 ver. 227 ; & ὥς, ver. 239 ; vide suprâ ad
 α', 51.

Ver. 222. Θρήκη] Ita edidit *Barneſius* ex
 MS. Rectè, ut opinor ; Nam & ita alibi
 Homerus. *Vulg.* Θράκη.

Ver. 223. Κισσεὺς] *Al.* Κισσῆς & Κισσῆς.

Ver. 226. — θυγατέρα] Vide suprâ
 ad α', 398.

Ver. 229. — νῆας εἴσας] Vide suprâ ad
 α', 306.

Ver. 230. — εἰληλάθει.] Si, εἰληλά-
 θην, dixisset ; non constitisset Temporum ra-
 tio. Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 231. Ὃς ῥα] *Qui utique.* Non enim
 supervacaneum est istud ῥα, sed vim habet
 perquam

- Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἀμαρτε, ὥρᾳ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
 Ἰφιδάμας ᾗ κτ' ζώνῳ, θώρηκα ἐνερθε,
 235 Νύξ'· ὅπῃ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρεῖν χεὶρὶ πιθήσας·
 Οὐδ' ἔπρε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Ἀργύρεω ἀνιόμενῃ, μόλις ὥς, ἐτράπετ' αἰχμῇ.
 Καὶ τόγχε χεὶρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἐλκ' ὅπῃ οἱ, μεμαῶς, ὥς ἑ λῖς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 240 Σπάσασατο· πὸν δ' ἄορα πλῆξ' αὐχένα, λῦσε ᾗ γῆα.
 Ὡς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
 Οἰκίρως, ἀπο μνηστῆς ἀλόχε, ἀσοῖσιν ἀρήγων,
 Κερειδῆς, ἧς ἔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
 Πρῶθ' ἑκατὸν βῆς δῶκεν, ἔπειτα ᾗ χίλι' ὑπέστη
 245 Αἶγας ὁμῶς κτ' οἷς, τὰ οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
 Δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων ἐξενάρξε·
 Βῆ ᾗ φέρων ἀν' ὀμιλον Ἀχαιῶν τῶχεα καλὰ.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησε Κόων ἀειδείκετ' ἀνδρῶν,

Quum autem jam prope erant alter in alterum vadentes,
 Atrides quidem aberravit, ejusque averfa est hasta.

Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter,

- 235 Percussit; & ipse valide connixus-imprimebat, robusta manu fretus:

Neque perforavit balteum omni-artificio-varium, sed longe ante

Argento occurrens, plumbum tanquam, retusa est cuspis.

Et hanc quidem manu prehensam late-dominans Agamemnon

Trahebat ad se, forti-animo, veluti leo; & ex manu ejus

- 240 Evulsit: eique ense percussit cervicem, solvitque membra.

Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum,

Miserandus, procul a legitima uxore, civibus auxilians,

Quam-virginem-duxerat, cujus nondum gratiam perceperat, multa autem dederat:

Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit

- 245 Capras simul & oves, quæ ei multæ-admodum pascebantur.

Tum sane Atrides Agamemnon eum interfectum-spoliavit;

Abiitque ferens per turbam Achivorum arma pulchra.

Hunc autem ut vidit Coon, clarus inter homines,

perquam elegantem in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 219.

Ver. 233. — ἐτράπετ' ἔγχος] Notandum maxime proprius Vocis Mediæ usus: Avertit se hasta. Vide supra ad γ', 141. Nempe quemadmodum Latinis rectè dicitur, navis appulsi, & navis appulsa est; re-vertit quis, &, reversus est: Ita Græcis dictum est & ἐτράπετο & ἐτράπη.

Ver. 236. — παναίολον] Vide supra ad β', 816.

Ver. 238. — τόγχε] ἔγχος.

Ver. 240. Σπάσασατο.] Ita edidit Barne-sius. Vulgg. σπάσατο. Minus rectè. Pri-mam enim corripit.

Ver. 241. — κοιμήσατο χάλκεον ὕπ-νον.]

Olli dura quies oculos & ferreus urget

Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem. Æn. X, 745.

Quod non negaverim, inquit Macrobius, cu-tius a Marone prolatum. lib. V, cap. 11.

Ver. 243. — ἧς ἔτι χάριν ἴδε] E quâ nondum prolem susceperat. Cæterum quâ ratione, χάριν, hîc ultimam producat; item ἀντικρὺ, ver. 253; & τὲ, ver. 265; vide supra ad α', 51.

Ibid. — πολλὰ δ' ἔδωκε.] Elegan-tissimè ex adverso apud Euripidem Medea de nubentium dote,

Πάναν δ', ὅς' ἐς' ἔμφυχα, καὶ γνάμνην ἔχει,
 Γυναικὲς ἴσμεν ἀθλιώτατον φυτόν.

Ἄς σφάττα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
 Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος.

Med. 230a

Ver. 247. — καλὰ.] Vide supra ad β', 43.

E c 2

Ver.

- Πρεσβυλῆης Ἀντίλοχίδης, κρατερόν ῥά ἐ πένθος
 250 Ὀφθαλμὸς ἐκάλυψε, κασίγνητιο πρῶτος·
 Στῇ δ' εὐραξέ σ' αὖ δακρὺν λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
 Νύξε δέ μιν χεῖρ' ἑταίρου μέσσω, αἰκῶνος ἐνεσθεν,
 Ἀνικρὺν δ' ἐδίεξε φαεινὸν δακρὺν ἀκωκή.
 Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 255 Ἀλλ' ἔδ' ὥς ἀπέληγε μάχης ἡδὲ πολέμοιο,
 Ἀλλ' ἐπόρσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔλχος.
 Ἦτοι δ' Ἰφιδάμαντα κασίγνητον ἢ ὄπατρον
 ἔλκε ποδὸς μεμαῶς, ἢ αὐτὴν πάντας ἀρίστους
 Τὸν δ' ἔλκοντ' ἀν' ὁμιλον, ἔσθ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
 260 Οὔτῃσε ξυσσὼ χαλκήρεϊ, λῦσε δ' ἢ γῆα·
 Τοιοῦτον δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε πρῶτος·
 Ἐνθ' Ἀντίλοχος ἦεν ἔσθ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῆϊ
 Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδωκε δόμον Ἀΐδος εἶσω·
 Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν,
 265 Ἐλχέϊ, τ' ἀορίτε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
 Ὀφρα οἱ αἶμ' ἐτι θερμὸν ἀνιῶσθαι ἐξ ὠτειλῆς·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἔλκος ἐτέρσετο, πᾶσατο δ' αἶμα,
 Ὀξείαι ὀδύναι διῶν μένος Ἀτρεΐδαο.

Major-natu Antenorides, vehemens eum dolor

- 250 Oculos cooperuit, ob fratrem prostratum:
 Stetit itaque a latere cum hasta, latens Agamemnona nobilem;
 Percussitque ei brachium medium, cubitum infra,
 In contrariam vero patrem perripuit splendidae hastae cuspidis.
 Cohorruit vero tum rex virorum Agamemnon:
 255 At ne sic quidem cessavit a pugna, atque praelio;
 Sed irruit in Coonem, tenens ventis-auctam & firmatam hastam.
 Ille quidem Iphidamanta fratrem & eodem patre-natum
 Trahebat pede festinans, & inclamabat quosque fortissimos:
 Illum autem trahentem per turbam, sub clypeo umbone-munito,
 260 Vulneravit [Agamemnon] hastili ærato, solvitque membra;
 Ejusque super Iphidamante caput abscidit astans.
 Ita illic Antenoridis filii sub Atrida rege
 Fato expleto, descenderunt in domum Orci:
 Sed hic aliorum obibat ordines virorum,
 265 Hastaque, enseque, magnisque saxis,
 Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exilliebat e vulnere:
 At postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis,
 Acuti dolores subierunt robur Atridae.

Ver. 252. — ἐνεσθεν] Al. ὑπερθεν.

Ver. 255. — μάχης ἡδὲ πολέμοιο.]

Vide supra ad ἡ, 232 & 279.

Ver. 256. — ἀνεμοτρεφὲς ἔλχος.] Τὸ

τραπὴν καὶ ἐγγυμνασθῆν τὰς ἴνας ἀνέμους, καὶ

διὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἑξέως ἐκ τῆς ἐξέως, ἀλλ' ἐυτονον

Πηλίου ἐκ κορυφῆς. — Ἄλλοι δὲ ἀνεμο-

τρεφὲς φασί, τὸ κῆρον καὶ ἐκίνητον. Eustath.

Ver. 260. Οὔτῃσε.] Ex ὠτειλῇ. Nam ex

ὠτειλῇ fit ὠτειλῇ, penultima correpta.

Ver. 266. — ἀνιῶσθαι] Non ex pte-
 terito, quod vocant, ἀνιῶσθαι sed ex aoristo,
 ἀνιῶσθαι. Alioqui non constaret Temporum

ratio. Vide supra ad α, 37.

Ver. 268. Ὀξείαι ὀδύναι] Barneius in

disobus MSS. repperit, Ὀξείαι δ' ὀδύναι. Quod

& ipsum ferri qui possit, vide supra ad α, 37.

Ibid. — μένος Ἀτρεΐδαο.] Sic, βίη Ἡ-

κλήμιν, & similia. Vide supra ad β, 653.

- Ὦς δ' ὅταν ὠδίνεσαν ἔχῃ βέλῳ ὀξύ γυναικά,
 270 Δρμὺν, τό, τε προΐεσι μογοςόκοι Ἐλείθμαι,
 Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.
 Ὦς ὀξεῖ ὀδυῦναι διῶν μένος Ἀτρεΐδαο.
 Ἔς δ' ἴφρον δ' αἰνόρυσσε, καὶ ἠνίοχῳ ἐπέτελλε
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
 275 Ἦυσεν δ' Ἀφροδύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν αἰμυώετε ποντοπόροις
 Φύλοπιν ἀργαλείῳ, ἐπεὶ ἔκ ἐμὲ μετίετα Ζεὺς
 Εἶασε Τρῶεσσιν πανημέριον πολεμίζειν.
 280 Ὦς ἔφαθ'· ἠνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτελχος ἵππης
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῷ δ' ἔκ ἄκοντι πετέδιλιν·
 Ἀφρεον δ' εἰσέθεα· ῥαῖνοντο δ' ἐνέρι κονίῃ,
 Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντι.
 Ἐκλῶρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόνην,
 285 Τρῳσὶ τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀλχιμᾶχῆται,

Ut vero cum parturientem tenet telum doloris acutum mulierem,

- 270 Acerbum, quod utique immittunt partuum-præfides lithyæ,
 Junonis filix, amarorum dolorum arbitra:
 Sic acuti dolores subierunt robur Atridæ.
 In currum igitur infiliit, & aurigæ præcepit
 Naves ad cavas currum-agere; cruciabat enim corde:
 275 Clamavit autem intentissima-voce Danaï vociferans;
 "O amici, Argivorum ductores, & principes,
 "Vos quidem nunc a navibus arcete pontum-transseuntibus
 "Prælium grave; quoniam non me providus Jupiter
 "Permisit cum Trojanis per-totum-diem pugnare.
 280 Sic dixit: Auriga autem flagellabat jubis-pulchros equos
 Naves versus cavas: ii autem non inviti volabant;
 Spumabantque pectoribus; aspergebanturque subtus pulvere.
 Laborantem regem a prælio seorsum ferentes,
 Hector vero, ut vidit Agamemnonem abeuntem,
 285 Trojanosque & Lycios hortabatur, alte vociferans;
 "Trojani, & Lycii, & Dardani cominus-pugnantes,

Ver. 269. — ὠδίνεσαν ἔχῃ βέλῳ ὀξύ
 — δρμὺν, — πικρὰς ὠδῖνας.] De
 multiplici hæc & compositâ verborum co-
 rripâ, Herodotus: "Ὅταν πολλά ὀνόματα ἔχῃ
 τις ἰσότιμα, καὶ ὁμοίως ἔχοντα ἐν ἀργεῖαν χρή-
 σιμον, ἢ ποιικιλία ἀρμόζει. Οἷον (II. λ.) Ὀ-
 μῆρος, — ἔχομεν "ὀξύ, δρμὺν, πικρὸν."
 Herodotus. περὶ μισθῶν διονύσιος, cap. 4.
 Quando e contrario copia hæc evitari de-
 beat, vide ad Odyss. τ', 204, 205, &c. Dio-
 nysius Halicarn. de eadem varietate verba
 faciens, πῶς ἀν συναγᾶντος ἡθὺς καὶ τὴν γνώ-
 μην τέχνη, eisdem hōice versiculos exem-
 plo adducit, lib. qui inscribitur Τέχνη, cap.
 12. De iisdem versibus Plutarchus: Ταῦτα
 ἔχ' Ὀμηρον αἱ γυναῖκες, ἀλλ' Ὀμηρίδα γρά-

φαι λέγουσι, τεκῶσαν ἢ τίκτωσαν ἔτι, καὶ τὸ
 μῆμα τῆς ἀλγυπίας ὁμῶς πικρὸν καὶ ὀξύ
 γινόμενον ἐν τοῖς σπλαγχνοῖς ἔχουσαν. Lib. de
 Amore prolis.

Ver. 271. — θυγατέρες] Vide suprâ
 ad d, 398.

Ver. 278. — μητίετα] Vide suprâ ad
 d, 175.

Ver. 279. Εἶασε] Vide suprâ ad d', 42.

Ver. 280. — ἵμασεν] Vide suprâ ad d,
 140.

Ver. 282. Ἀφρεον δ' εἰσέθεα.] Pronunciaba-
 tur, ἀφρον δ' εἰσέθεα. Quomodo & scribi postea
 cœptum est.

Ver. 283. — ἀπάνευθε] Vide suprâ ad
 d, 349.

- Ἀνέρες ἐςέ, φίλοι, μνήσασθε ᾗ Θέλειδος αἰλκῆς·
 Οἷχετ' ἀνὴρ ὤριτος, ἐμοὶ δ' ἐμὲν εὖχος ἔδωκε
 Ζῶς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
 290 Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχῃ ἄρησθε.
 Ὡς εἰπὼν ὤτρυνε μένθ' ἢ θυμὸν ἐκάσσε.
 Ὡς δ' ὅτε πᾶς τις θηρητὴρ κυῖας ἀργιόδουλας
 Σάβη ἐπ' ἀγροτέρῳ σὺν καπρίῳ, ἢ ἐλέοντι·
 Ὡς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
 295 Ἑκλῶρ Πελαμίδης, βροτολοιγῷ ἴσθ' Ἀρηϊ·
 Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
 Ἐν δ' ἔπειτ' ὑσμίνῃ, ὑπεραεὶ ἴσος ἀέλλη,
 Ἦ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
 Ἐνθα τίνα πρώτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
 300 Ἑκλῶρ Πελαμίδης, ὅτε οἱ Ζῶς κῦδ' ἔδωκεν ;
 Ἀσάϊον μὲν πρῶτα, ἢ Αὐτόνοον, ἢ Ὀπίτιν,
 Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, ἢ Ὀφέλτιον, ἢ δ' Ἀγέλαον,
 Αἴσυμνόν τ', Ὡρόν τε, ἢ Ἰππόνοον μῆμεχάρμην·
 Τὰς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἔλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
 305 Πληθύν· ὥς ὁπότε Ζέφυρος νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπλων·
 Πολλὸν δ' ἐτρόφι κῦμα κυλίνδε, ὑψόσε δ' ἄχνη

- “ Viri estote, amici, & mementote impetuosa fortitudinis :
 “ Abiit vir ille fortissimus, mihiq̃ue magnam gloriam dedit
 “ Jupiter Saturnius : sed recta impellite solidos-ungulis equos
 290 “ In fortes Danaos, ut ampliozem gloriam referatis.
 Sic locutus, concitavit robur & animum cujusq̃ue.
 Ut vero cum aliquis venator canes candidis-dentibus
 Instiget in sylvestrem suam aprum, vel leonem :
 Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos
 295 Hector Priamides, hominum-perniciiei par Marti :
 Ipse autem inter primos, magnos animos habens gradiebatur :
 Irruebatque in praelium, desuper-flanti similis procella,
 Quae utique defiliens ferrugineum pontum concitat.
 Tunc Quem primum, quem vero ultimum interfecit
 300 Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit ?
 Aesaeum quidem primum, & Autonoum, & Opitem,
 Et Dolopem Clytidem, & Opheltium, & Agelaum,
 Aesymnumque, Orumque, & Hipponoum fortiter-praelium-sustinentem :
 Hos quidem ille principes Danaorum interfecit ; at deinde
 305 Plebem : veluti quum Zephyrus nubes-agitet
 Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans :
 Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum vero spuma

Ver. 289. — μώνυχας ἵππους]
 — folido — ungula cornu.

Georgic. III, 88.

Ver. 291. — ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν
 ἐκάσσε.] Vide supra ad β', 451.

Ver. 295 & 300. — Πριамίδης] Vide
 supra ad β', 398.

Ver. 296. — ἐβεβήκει.] Si, προέβηκε,
 dixisset ; jam non constitisset Temporum
 ratio. Vide supra ad α', 37.

Ver. 305. — Ζέφυρος νέφεα συφελίξῃ
 Ἀργέσας Νότοιο.] Ἀργέστην, ὑφ' ἧς τὰ σύντα-
 γόμενα νέφη — ὁ Ζέφυρος εἰσθε διασπιδάται
 Eufratib. ex Strabone.

Ver.

Σκίδνα), ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάκιοιο ἰωῆς·

“Ὡς ἄρ’ αὖ πικρὰ καρήαθ’ ὑφ’ Ἐκτορι δάμνατο λαῶν.

310 “Ενθα κε λοιγὸς ἔλω, ἢ ἀμήχανα ἔργα γήρῳτο,

Καὶ νῦν κεν ἐν νῆαςι πῆσον Φύγοντες Ἀχαιοί,

Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ’ Ὀδυσσεύς·

Τυδείδῃ, τί παθόντε λελάσμεθα θάραδ’ ἀλκῆς;

“Ἀλλ’ ἄγε δόδρο, πέπον, παρ’ ἐμ’ ἵασο· δὴ γὰρ ἔλεγχ’

315 “Εασε), εἴ κεν νῆας ἔλῃ κορυθαίολ’ Ἐκτορ.

Τὸν δ’ ἀπαμειβόμεν’ προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

“Ἡ τοι ἐγὼ μῆνέω ἢ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνωθα

“Ἡμέων ἔασε) ἦδ’ ὅτ’, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς

Τρῶσιν δὴ ἐθέλει δῶναι κρατ’ ἡέπερ ἡμῖν.

320 “Ἡ, ἢ θυμβραῖον μὲν ἀφ’ ἵππων ὥσε χαμᾶζε,

Δαρι βαλὼν καὶ μαζὸν αἰεσερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

“Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἀνακλ’.

Τὸς μὲν ἔπειτ’ εἶσαν, ἐπεὶ πολέμῳ ἀπέπαυσαν.

Τῷ δ’ αὖν ὁμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὥς ὅτε κάπρω

325 “Εν κυσὶ θηρῶντι μέγα φρονέοντε πῆσητον·

“Ὡς ὅλκεον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοί

“Ἀσπασίως, Φύγοντες ἀνέπνεον Ἐκτορι δῖον.

“Ενθ’ ἐλέτλω δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δήμῳ αἰέσω,

Τῷ δὲ δῶν Μέροπ’ Περκασίς, ὃς πρὶ πάντων

Spargitur venti multivago flatu :

Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.

310 Tum vero exitium fuisset, & ineluctabile-malum-afferentia facinora edita fuissent,

Et sane ad naves pulsi essent fugientes Achivi,

Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses ;

“ Tydide, quid passus obliviscimur impetuosa fortitudinis ?

“ Verum age, huc adsis, amice ; prope me sta : certe enim probrum

315 “ Erit, si naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector.

Eum autem respondens allocutus est fortis Diomedes ;

“ Certe ego manebo & sustinebo : sed parum

“ Nostri erit usus ; quoniam nubes-cogens Jupiter

“ Trojanis utique mavult dare victoriam, quam nobis.

[320 Dixit, & Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,

Hasta percussum mammam sinistram : Ulysses vero

Deo-parem famulum Moliona regis.

Atque hos quidem deinde missos-fecerunt, quando a pugna cessare-fecerant.

Ipsi autem per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo

325 In canes venaticos magnanimi irruunt :

Sic bi perdebant Trojanos cum-impetu conversi a fuga : Atque Achivi

Læte a fugiendo respirabant, Hectorem nobilem.

Tunc iidem ceperunt currumque & viros, plebis fortissimos,

Filios duos Meropis Percosii, qui supra omnes

Ver. 313. — τί παθόντε λελάσμεθα] suprà ad α', 175.

Vide suprà ad θ', 229 & 324.

Ver. 315. — κορυθαίολος] Vide suprà

ad β', 816.

Ver. 318. — νεφεληγερέτα] Vide

Ver. 323. — ἵασαν] Vide suprà

ad δ', 42.

Ver. 328. — ἐλέτλην] Diomedes &

Ulysses.

Ec 4

Ver.

- 330 Ἦδεε μανίσσας, ἔδ' ἔς παῖδας ἔασκε
 Στείχειν εἰς πόλεμον Φθισίωρχ· τὸ δέ οἱ ἔτι
 Πειθέθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλαν· θανάτιο.
 Τὸς μὲν Τυδείδης δερκλειτὸς Διομήδης,
 Θυμῷ ἢ ψυχῇ κεκαδὼν, κλυτὰ τόλχ' ἀπὴύρθη·
 335 Ἰππόδαμον δ' Ὀδυσσεὺς ἢ ὑπεύροχον ἐξενάριξεν.
 Ἐνθα σφιν ἔσ' ἴσα μάχῃ ἐτάνυσσε Κρονίων,
 Ἐξ Ἰδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάρειζον.
 Ἦτοι Τυδεΐδ' υἱὸς Ἀγάρροφον ἔτασε δερὲ
 Παιονίδην ἥρωα, κατ' ἰχθίον· ἔγάρ οἱ ἵπποι
 340 Ἐγγυὲς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο γὰρ μέγα θυμῷ.
 Τὸς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνδρ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ, πεζὸς
 Θυῶε Διὶ προμάχων, εἴως φίλον ὤλεσε θυμόν.
 Ἐκλῶρ δ' ὅξυ νόησε ἔσ' εἴχας, ὥρτο δ' ἐπ' αὐτὰς
 Κεκληγώς· ἄμα γὰρ Τρώων εἰπόντο Φάλαγγες·
 345 Τὸν γὰρ ἰδὼν ῥίγησε βολῷ ἀγαθὸς Διομήδης,

- 330 Nôrat vaticinandi-artes, neque suos filios sinebat
 Proficisci ad bellum viros perdens : illi vero ei neutiquam
 Paruerunt : fata enim ducebant nigræ mortis.
 Hos quidem Tydides hasta-inclytus Diomedes,
 Anima & vita privatos, inclytis armis spoliavit :
 335 Hippodamum vero Ulysses & Hyperochum interfecit.
 Tunc illis æquatam pugnam extendit Saturnius,
 Ex Ida despiciens : hi vero sese invicem occidebant.
 Ac quidem Tydei filius Agastrophum vulneravit hasta
 Pæonidem heroem, ad coxam : Non enim ei equi
 340 Prope erant ad effugiendum : devius utique valde fuerat animi :
 Hos enim famulus seorsum tenebat ; sed ipse, pedestris
 Ruebat per primos-pugnatores, donec suam perdidit animam.
 Hecfor vero illico animadvertit per ordines, concitusque ferebatur in ipsos
 Cum clangore ; simulque Trojanorum sequebantur phalanges ;
 345 Illum autem conspiciens cohorrui pugna-strenuus Diomedes,

Ver. 330. ———— ἔδ' ἔς] Ita hîc legendum existimo, quomodo & suprâ, β', 832. Sed & in uno MS. ita hîc scriptum repperit *Barnesius*. Ipse tamen cum *Vulgatis* edidit, ἔδ' ἔς ut sit " *Anapæstus* (inquit) in " quarto loco." Quod & valde est inconcinnum, & *Homero* nusquam usitatum. Cæterum quâ ratione, ἔδ' ἔς, hîc ultimam producat ; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 331. ———— φθισίωρχα] Vide suprâ ad β', 833.

Ver. 333. ———— δερκλειτὸς] Ita edidit *Barnesius* : Reſc, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* δερκλυτὸς. Quod penultimam corripit : Neque in his solet esse licentia. Vide suprâ ad ε', 55.

Ver. 337. ———— οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάρειζον.] Rid culus planè ad hunc locum *Spondanus* : " *Quinam Græcorum a Trojanis interficiuntur ? Nodus est mihi difficillimus ; quem " qui dissolverit, Oedipus per me esse.*" Quasi

scilicet interfectos nullos oportuisset narratos, nisi *perminatim* dictos.

Ver. 338. ———— ἔτασε] Vide suprâ ad α', 140 ; & ad δ', 525.

Ver. 340. ———— ἀάσατο] Vide suprâ ad ε', 116.

Ibid. ———— δ' ἔ] Alii hîc scribunt, δ'. Sed nihil opus. Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 344. Κεκληγώς.] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 345. ———— ἰδὼν ῥίγησε.] Fuere apud Antiquos qui legerent, ἰδὼν ἐνόησε. Veriti nimirum, ne *timidus* videretur *Diomedes*. Ineptè admodum. Nam & suprâ idem vir fortissimus, ver. 317, ———— ἀλλὰ μίνυθα Ἡμείων ἔσονται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς Τρώσιν δὴ ἐθέλει δῶναι κράτος, ἥπερ ἡμεῖς. Et *Agamemnon*, etiam tum cum fortissimè se gereret, ver. 254, ῥίγησεν τ' ἄρ' ἐπὶ πύλαις, Ἄλλ' ἔδ' ὥς ἀπὸ λυγρῆς μάχης.

Ibid. ———— βολῷ ἀγαθὸς] Vide suprâ ad β', 408.

- Αἶψα δ' Ὀδυσῆα προσεφώνεεν ἐγγυς ἐόντα·
 Νῶϊν δὴ τότε πῆμα κυλίνδε' ὄβριμον· Ἐκλῶρ·
 Ἀλλ' ἄγε δὴ σέωμ' ἢ ἀλεξώμεσθ' αἰέοντες.
 Ἦ ῥα, ἢ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔλχ'·
 350 Καὶ βάλεν· εἴδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμῳ κεφαλῇφιν
 Ἀκρίῳ κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ὑπὸ χαλκίφιν χαλκός,
 Οὐδ' ἴκετο χροά καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλαια
 Τρίπλυχ'· αὐλῶπις, τίω οἱ πόρε φοῖβ' Ἀπόλλων.
 Ἐκλῶρ δ' ὥκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
 355 Στῇ γ' ἔγχετο ἐριπῶν, ἢ ἐρείσατο χεὶρ παχεῖη
 Γαίης· ἀμφὶ γ' ὅσ' αὖ κελαυνή νύξ ἐκάλυψεν.
 Ὀφρα γ' Τυδείδης μὲν δέρεται ὥχετ' ἐρωλῶ,
 Τῆλε δ' ἀφ' προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
 Τόφρ' Ἐκλῶρ ἄμπνυτο, ἢ ἄψ' ἐς δίφρον ὀρέσας,
 360 Ἐξέλασ' ἐς πηληϊῶν, ἢ ἀλδύατο κῆρα μέλαιναν.
 Δρεὶ δ' ἐπαΐσαν προσέφη κρεττέρους Διομήδης·
 Ἐξ αὖ νιῶ ἐφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄλχι
 Ἦλθε κακόν· νιῶ αὖτέ σ' ἐρύσατο φοῖβ' Ἀπόλλων,
 Ὡς μέλλεις εὐχεσθαι, ἰὼν ἐς δῶπον ἀκόντων.
 365 Ἦ θιὼ σ' ἐξανύω γε ἢ ὕστερον ἀνιβόλησας,

Statimque Ulyssiem allocutus est prope existentem ;

“ In novis jam perniciēs volvitur, furibundus Hector :

“ Verum age quæso stemus, & arceamus sustinentes.

Dixit, & vibratam emisit prælongam hastam,

350 Et percussit ; neque aberravit colligans in caput

Summam juxta galeam : excussum autem est ab ære æs,

Neque pervenit ad cutem pulchram : prohibuit enim galea

Triplex oblonga, quam ei dedit Phæbus Apollo.

Hector vero velociter procul recurrit, immixtusque est turbæ ;

355 Constititque in genua lapsus, & sustentabat se manu robusta

Terra : oculos vero nigra nox cooperuit,

Dum vero Tydides ad petendam hastam ibat, quam emiserat,

Longe per primos-pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram ;

Interea Hector rediit ad se, & rursus in currum insiliens,

360 Egit in turbam, & evitavit mortem nigram.

Hasta autem irruens allocutus est fortis Diomedes ;

“ Utique nunc effugisti mortem, canis. Certe tibi prope

“ Venit malum : jam autem denuo te eripuit Phæbus Apollo,

“ Cui soles vota facere cum proficisceris in fridorem jaculorum.

365 “ At tandem sane te conficiam, quum in posterum occurrero,

Ver. 348. —σέωμ'] Ita edidit *Barne-*
fius ; quomodo & infra scriptum est, χ, 231.
 Ut scilicet pronunciandum sit, σέωμιν. *Al.*
 σέωμιν. Quod & ipsum more Ionico, ferri
 possit.

Ver. 350. Καὶ βάλεν — κεφαλῇφιν
 Ἀκρίῳ κακκόρυθα.]

—apicem tamen incita summum

Hasta tulit, summæque excussit vertice
 cristas.

Æn. XII, 492,

Ver. 352. —καλόν] Vide suprâ ad
 β', 43.

Ver. 356. —ἀμφὶ δὲ ὅσ' αὖ.] *Al.* ἀμφὶ δ'
 οἱ ὅσ' αὖ.

Ver. 363. —ἐρύσατο.] Ita edidit
Barnefius ; *Recté.* *Vulg.* ἐρύσατο. Quod
 antepenultimam corripit.

Ver. 364. —δῶπον] Vide suprâ ad
 δ', 455.

- Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τούχεσι πειρηθείης.
 Οὐκ ἄν τοι χερσίσμῃσι βιὸς ἢ ταρφέες ἰοί.
 Νῦν δέ μ' ἔπηγξάς τ' αὖτ' ὅδ' ὅδε, εὐχέαι αὐτῶς.
 Οὐκ ἀλέγω, ὥσεί με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων.
 390 Κεφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος ἔτιδ' ἀνοῖο.
 Ἦτ' ἄλλως ἔπ' ἐμείο, ἢ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρη,
 Ὅξ' ὅ βέλος πέλε, ἢ ἀκήριον αἶψα τίθησι.
 Τῷ γ', γυναικὸς μὲν τ' ἀμφιδρυφοί εἰσι παρειαί,
 Παῖδες δ' ὀφρανοί. ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρύθων
 395 Πύθε' οἶωνοι γ' ἔπει πλέες, ἢ γυναικες.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' Ὀδυσσεὺς δαρυκλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Ἔση πρόσθ'· ὁ δ' ὀπίθε' ἀπὸ καθεζόμενος, βέλ' ὦκ' ὦκ'
 Ἐκ ποδὸς ἔλκ'· ὀδυῖν γ' ἄλ' χροὸς ἦλθ' ἀλεγυινή.
 Ἔς δ' ὀφρον δ' ἀνόρεσε, ἢ ἡνίοχ' ἐπέτελλε
 400 Νηυσὶν ὅπ' ἡ γλαφυρῇσιν ἐλαυνόμεν' ἤχθετο γὰρ κῆρ.
 Οἰώθη δ' Ὀδυσσεὺς δαρυκλυτὸς, ἔδ' ἐτις αὐτῶ
 Ἀργείων παρήμενεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἶκε φέβωμαι,
 405 Πληθὺν ταρβήσας· τὸ γ' ῥίγιον, αἶκεν αἰώω

“ Siquidem jam aperte contra cum armis periculum faceres,

“ Non utique tibi profuturus esset arcus & crebrae sagittae :

“ Nunc vero postquam me perstrinxeris plantam pedis, gloriaris inaniter.

“ Pro nihilo habeo ; perinde ac si me mulier percussisset, aut puer insipiens :

390 “ Leve enim est telum viri imbellis, nullius pretii.

“ Certe aliter a me, etiam si vel paululum attigerit,

“ Acutum telum exit, & virum exanimem statim reddit :

“ Ac illius uxoris quidem ambae statim laceratae sunt genae,

“ Liberique orbi ; ipse autem sanguine terram rubefaciens

395 “ Putrescit ; alites vero circum plures sunt, quam mulieres.

Sic dixit. Hunc autem Ulysses hasta-inclytus prope veniens

Stetit ante ; is autem a-tergo desidens, telum velox

Ex pede traxit : dolor vero per corpus venit gravis.

In currum itaque conscendit, & aurigae praecepit

400 Naves versus cavae agere currum : dolebat enim corde.

Solus autem relictus est Ulysses hasta-inclytus, neque quisquam apud ipsum

Argivorum manebat, quoniam timor ceperat omnes.

Ingemiscens itaque dixit ad suum magnum animum ;

“ Hei mihi ! ego, quid agam ? [quid mihi eveniet ?] ingens quidem malum si fugero,

405 “ Multitudinem metuens ; illud autem pejus, si interceptus fuero

Ver. 386. Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον] Pronunciatur, Εἰ μὲν δὴ ἑντίβιον.

Ver. 390. Κεφὸν γὰρ βέλος]

telumque imbellis sine ictu.

Æn. II, 544.

Ver. 290. ——— πλέες.] Eustath. in Commentar. πέτεται.

Ver. 395. ——— περὶ πλέας] Al. περὶ πλέας. Minus recte.

Ver. 397. Ἔση πρόσθ'· ὁ δ' ὀπίθε']

genitor nati parma protectus abiret.

Æn. X, 800.

Ibid. ——— ὦκ' ὦκ'.

Ver. 401. Οἰώθη δ' Ὀδυσσεὺς,]

Jamque adeo super unus eram. —

Æn. II, 567.

Ver. 402. ——— παρήμενεν.] Eustath. in

Commentar. παρήμενεν.

- Μῆνος· τὲς δ' ἄλλες Δαναὺς ἐφόβησε Κρονίων.
 Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός ;
 Οἶδα γὰρ, ὅτι κακοὶ μὲν ὑπάρχοντες πολέμοιο·
 Ὃς δ' ἐκ αἰεσίβησι μάχῃ ἐνι, τόνδε μάλα χρεώ
 410 Ἐσάμηναι κρητερῶς, ἢ τ' ἔβλητ', ἢ τ' ἔβαλ' ἄλλον.
 Ἔως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε καὶ φρένα καὶ καὶ θυμόν,
 Τόφρα δ' ὅππῃ Τρώων εἰχες ἤλυθον ἀσπίσάν·
 Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, καὶ σφίσι πῆμα τιθέντες·
 Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κυῶες θαλεροὶ τ' αἰζήσοι
 415 Σδύνοντες, ὁ δὲ τ' εἴσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
 Θήγων λαοκὸν ὀδόντα καὶ γναμπήσι γένυσιν·
 Ἀμφὶ δὲ τ' αἴσσοντες· ἔπαλ' δέ τε κόμπος ὀδόντων
 Γίγνεται· οἱ δ' ἐμίνεσκον ἄφαρ δεινὸν περ ἐόντα·
 Ὡς ῥα τότε ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διὶ φίλον, ἐσδύνοντο

“ Solus: cæteros quippe Danaos in-fugam vertit Saturnius.

“ Sed cur mihi hæc meus differit animus ?

“ Novi enim, quod ignavi quidem recedunt a pugna :

“ Qui vero strenuus-est in prælio, hunc omnino oportet

410 “ Stare constanter, sive feriat, sive feriat alium.

Dum is hæc versabat in mente & in animo,

Interim Troum ordines supervenerunt clypeatorum ;

Concluseruntque in medio, intra se pestem collocantes.

Ut vero cum in aprum undique canes florentesque-ætate jüvenes

415 Incitate-feruntur, ille vero prodit alto ex fruticeto,

Acuens album dentem in incurvis malis ;

Undique autem in eum impetum faciunt ; stridor vero dentium

Suboritur : ii autem sustinent protinus, horrendum licet existentem :

Sic sane tum undique in Ulyssæ, Jovi charum, incitate-feriebantur

Ver. 408. ———— ὅτι.] Vide suprâ ad α', 537.

Ibid. ———— ἀποίχονται πολέμοιο.] *Al.* ἀποίχοντο πολέμοιο.

Ver. 411. Ἔως ὁ ταῦθ'.] Vide suprâ ad α', 193.

Ver. 412. Τόφρα δ'.] Vide suprâ ad α', 57. Malè *Barneſius*, Τόφρα δ'.

Ver. 413. ———— μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.] Ἀμφίβολον ἔχει ἔννοια. Δηλοὶ γὰρ, ἢ ὅτι ἔλσαν ἐν σφίσι τὸν Ὀδυσσεύα, πῆμα τιθέντες αὐτῷ· ἢ ὅτι ἔλσαν αὐτὸν, πῆμα τιθέντες σφίσι αὐτοῖς. Καὶ ἐστὶ σημνὲς ὁ λόγος ὅτος, καὶ ὑψηλός· ὡς κρείττον ἐν τοῖς Τρωσὶν ἀρῆναι αὐτὸν ἀνύκλωτον. *Eusebius*. Homeri tamen temporibus haud credo ambiguum fuisse istam locutionem.

Ver. 414. Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ]

Ac velut ille canum morſu de montibus altis

Acies aper, (multos Vesulus quem pinifer annos

Defendit, multosque palus Laurentia,) sylvâ

Pastus arundineâ ; postquam inter retia ventum est,

Substitit, infremuitque ferox, & inhorruit armos ;

Nec cuiquam irasci propiûsve accedere virtus,

Sed jaculis tutisque procul clamoribus instant ;

Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,

Dentibus infrendens, & tergo decutit hastas :

Haud aliter ———— *Æn.* X, 707.

Ver. 416. ———— γναμπήσι γένυσιν.] *Al.* γναμπήσι γένυσιν. Minus rectè. *Barneſius* scribendum voluit, γναμπῆς γένυσιν.

Ver. 418. Γίγνεται.] *Al.* Γίνεται. Quod perinde est. Nam γίνομαι, primam producit.

Ver. 419. ———— Διὶ φίλον.] Quâ ratione, Διὶ, hic ultimam producat ; item, αὐτοκασιγνητον, ver. 427 ; vide suprâ ad α', 51.

- 420 Τρῶες· ὁ δ' ἦ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Διὸς Πίτῳ
 Οὔτασεν, ὦμον ὑπερθεν, ἐπάλμῳ ὅξείῳ δαυλί.
 Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, ἣ ἔννομον ἐξενάραξε·
 Χερσιδάμανι δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων αἰτξάνῃα,
 Δαυλί, ἣ πρὸτμῃσιν, ὑπὸ ἀσπίδ' ὀμφαλοέσσης,
 425 Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἔλε γαῖαν ἀγοσῶ.
 Τὸς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἴππασίδῳ Χάρῳπ' ἔτασε δαυλί,
 Αὐτοκασίπνητον εὐηγμένῳ Σώκοιο·
 Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκ' κίεν, ἰσόθε' Φῶς·
 Στῇ δ' ἦ μάλ' ἐγγυὲς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 430 ὦ Ὀδυσσεύ πολυάινε, δόλων αἶψ', ἡδὲ πόνοιο·
 Σήμερον ἡ δοιοῖσιν ἐπιδύξαι Ἴππασίδῃσι,
 Τοιῶδ' ἄνδρε κατακλίνεας, ἣ τούχ' ἀπέχεαι·
 ἢ κεν ἐμῷ ὑπὸ δαυλί τυπείς σπὸ θυμὸν ὀλέσσης.
 ὦς εἰπὼν, ἔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσῳ·
 435 Διὰ μὲν ἀσπίδ' ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔλχῳ,
 Καὶ Δαυλί θώρηκ' πολυδαυδάλας ἠήρεισο·
 Πάντ' δ' σπὸ πλῆθ' χρόα ἔργαθεν· ἐδέ τ' ἔασε

- 420 Trojani: ille vero primum quidem egregium Deiopitem
 Vulneravit super humerum; infiliens acuta hasta:
 Deinde vero Thoonem, & Ennomum interfecit;
 Chersidamanta vero deinceps, ab equis defilientem,
 Hasta, ad umbilicum, sed clypeo umbone-munito,
 425 Vulneravit. Ille vero in pulvere delapsus, prehendit terram palma.
 Atque hos quidem missos-fecit: Hippasidem vero Charopa vulneravit hasta,
 Germanum-fratrem generosi Soci.
 Huic autem auxiliaturus Socus venit, par-deo vir:
 Stetitque valde prope cum accessisset, & eum sermone allocutus est;
 430 "O Ulysses clarissime, dolorum insatiabilis, atque laboris;
 "Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis;
 "Talibus viris interfectis, & armis spoliatis;
 "Vel tu mea hasta percussus animam perdes.
 Sic locutus, percussit ad clypeum undique æqualem:
 435 Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
 Et per thoracem affabre-factum infixam est;
 Omnemque a costis cutem abstulit; neque tamen fuit

Ver. 421. Οὔτασεν] Rursumque, ver. 426, ἔτασε δαυλί. Vide supra ad δ', 525; & ad α', 140.

Ver. 423. — αἰτξάντα] Al. αἰσσαντα.

Ver. 425. — ἐν κονίῃσι πεσὼν.] Vide supra ad α', 593.

Ibid. — ἐλε γαῖαν ἀγοσῶ.] Cubitis humum pinfabat. Ennius apud Varron. lib. IV.

Ver. 426. — ἔασ'] Vide supra ad δ', 42.

Ver. 430. — πολυάινε.] Schol. μυθολόγῃ, φλύαρῃ. Sed nihil opus. Sunt enim huiusmodi epitheta, laudi data, & sociorum & hostium communia.

Ver. 433. ἢ κεν ἐμῷ] Al. ἢ σίγ' ἐμῷ.

Quod & non inelegans. Vide supra ad γ', 409.

Ibid. — ὀλέσσης.] Al. ὀλέσσης. Quod & ipsum, si præcedat ἢ κεν, non erit inelegans: licet vir doctissimus, Henr. Stephanus, propter præcedentem ἐπιδύξαι, "non dubium esse quin ὀλέσσης legendum sit," existimet.

Ver. 434. — ἔτησε] Ex ἔτασε. Nam ex ἔτασε fit ἔτασε, penultima correpta.

Ver. 435. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε] Vide supra ad γ', 357.

Ver. 437. — ἔργαθεν] Ἀπεῖργεν, ἀπὲρ γαλῆν, ἀπὲρ ἀλλήλων τῶν πλεονῶν τὴν ἐπιπολὴν, οἷα μὴ ἀποκίψαν εἰς βάθος. Eustath.

Ibid. — ἔασε] Vide supra ad δ', 42.

Ver.

- Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
 Γνωῖ δ' Ὀδυσσεύς, ὃ οἱ ἔτι βέλος κατακαίρειον ἦλθεν·
 440 Ἀψ' δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἄ δέιλ', ἥ μάλα δὴ σε κιχάνει· αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ἦτοι μὲν ῥ' ἐμ' ἐπαυσας ἔπ' Τρώεσσι μάχεσθαι,
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημι φόνον κ' κῆρυ μέλαιναν
 Ἦματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δαυρὶ δαμένεια,
 445 Εὐχος ἐμοὶ δώσιν, ψυχῇ δ' Αἰδὶ κλυτοπόλῳ.
 Ἦ· κ' ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποσρέψας ἐβέβηκε,
 Τῷ δ' ἡ μετασφρεθέντι μεταφρένω ἐν δόρυ πῆξεν
 Ὀμῶν μεσσηγὺς, Διὶ δ' ἡ σῆθεσφιν ἔλασσε·
 Δέπησεν δ' ὡσεὶν ὃ δ' ἐπείξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
 450 ὦ Σῶχ', Ἰππᾶσθ' ἡ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο,
 Φθῆ σε τέλος θανάπιο κιχήμενον, ἔδ' ὑπάλυξας.
 Ἄ δέιλ', ἔ μὲν σοὶ γε πατήρ κ' πότνια μήτηρ
 Ὀοσε καθαιρήσας θανόντι περ, ἀλλ' οἶωνοι
 Ὀμησαί σ' ἐρύσας, πρὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·

Pallas Minerva misceri visceribus viri.

Sensit autem Ulysses, quod sibi nequaquam telum lethale venisset:

440 Retroque cedens Socus sermone allocutus est;

“Vah! miser, certe omnino jam te assequitur grave exitium:

“Tu quidem me cessare fecisti, ne cum Trojanis jam amplius pugnem:

“Tibi vero ego hic aio caedem & mortem nigram

“Die hoc fore: meaue hasta domitum,

445 “Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni equis-insigni.

Dixit: & ille quidem in-fugam retro converso gradu abibat;

Ei autem converso, tergo hastam infixit

Humerorum in medio, perque pectora trajecit:

Fragorem autem edidit cadens: insultavitque illi nobilis Ulysses;

450 “O Soce, Hippasi filii bellicosi equum-domitoris,

“Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.

“Vah! miser, non quidem tibi pater & veneranda mater

“Oculos compriment mortuo videlicet, sed alites

“Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum:

Ver. 439. ——— ὃ αἰ] Vide suprâ ad
 α', 537.

Ver. 446. ——— ἐβέβηκε,] Si vocem,
 βέβηκε, tulisset versus; at non constitisset
 Temporum ratio. Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 447. ——— μεταφρένω ἐν δόρυ
 πῆξεν.] Non, πῆξεν ἐν μεταφρένω, sed, με-
 ταφρένω ἐμπῆξεν.

Ver. 449. Δέπησεν] Vide suprâ ad δ',
 455, 504.

Ver. 452. Α δέιλ', ἔ μὲν σοὶ γε]

Δύσμορος, ἔ μὲν σοὶ γε ———

Plutarch. de Consolat. ad Apoll.

Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda
 Latinis

Alitibusque jaces! nec te tua funera ma-
 ter

Produxî, pressive oculos, aut vulnera lavi,

Veste tegens. ——— Æn. IX, 485.

Istic nunc, metuende, jace; non te op-
 tima mater

Condet humi, patriove onerabit membra
 sepulchro.

Alitibus linquere feris, aut gurgite mer-
 sum

Unda feret, piscesque impasti vulnera lam-
 bent. Æn. X, 557.

Ver. 454. Ὀμησαί σ' ἐρύσας.] Ita edidit
 Barnejius: Ex MSS. ἐρύσας. ex conjecturâ,
 σί. Vulgg. Ὀμησαί ἐρύσας. Quod & ipsum
 ferri possit.

Ibid. ——— περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες.]

Pulchrè depingunt hæc verba, & quasi ob
 oculos ponunt, aves rapaces prædam alis
 inter diripiendum verberantes. Ut rectè an-
 notavit Perius.

Ver.

- 455 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε θάνω, κτερίσσι με δῖοι Ἀχαιοί·
 ὧς εἰπὼν, Σώκοιο δαίφρονος ὄβριμον ἔλχῃ·
 Ἐξω τε χροὺς εἴλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
 Αἶμα δὲ οἱ παροδένιον ἀνέασυτο, καὶ δὲ τὴν θυμόν·
 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἶμα Ὀδυσῆος,
 460 Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
 Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖτε δ' ἐταίρους·
 Τεῖς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσου κεφαλὴ χάδε φωτὸς,
 Τεῖς δ' αἶεν ἰάχοντος ἀρητίφίλος Μενέλαος·
 Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
 465 Αἴαν διογχεῖς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
 Ἀμφὶ μὲν Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' αὐτὴν,
 Τῷ ἱκέλῃ, ὡς εἴ ἐ βιῶαίῳ μῆνον ἐόντα
 Τρῶες ὑποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
 Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
 470 Δεῖδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεῖς,
 Ἐσθλὸς εἰὼν μεγάλην ποθὴ Δαναοῖσι γῆν·
 ὧς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' αἶμα ἔσπετο ἰσότηος φῶς·
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὸς φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν

- 455 " Sed ubi ego mortuus fuero, iusta-facient mihi generosi Achivi.
 Sic fatus, Soci bellicosi validam hastam
 Equae cute sua traxit, & clypeo umbone-munito :
 Sanguis autem ei extracta hasta erumpebat, angebatque illi animum.
 Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
 460 Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt.
 Verum is retrocedebat, inclamabatque socios :
 Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri ;
 Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus :
 Confestimque Ajacem allocutus est prope existentem :
 465 " Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
 " Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,
 " Et similis, ac si eum violenter-urgerent solum existentem
 " Trojani interclusum in acri pugna.
 " Quare eamus per turbam ; opitulari enim melius.
 470 " Timeo, ne quid patiatur humanitus inter Trojanos solus relictus,
 " Strenuus cum sit : magnum autem desiderium Danaos subeat.
 Sic fatus, ipse quidem praeibat, ille vero una sequebatur par-deo vir.
 Invenerunt deinde Ulyssē, Jovi charum ; circa vero ipsum

Ver. 458. ———— καὶ δὲ θυμόν.] *Bar-*
nesius edidit, καὶ δὲ τὴν θυμόν. Quod eodem
 reddit.

Ver. 459. Τρῶες δὲ.] Quā ratione, δὲ, hīc
 producat, vide suprà ad 4, 51.

Ibid. ———— ἐπεὶ ἴδον αἶμα Ὀδυσῆος,
 Κεκλόμενοι ———— ἔβησαν.]

——— Ocyūs ensem

Aeneas, viso Tyrrheni sanguine lætus,

Eripit a femore, & trepidanti fervidus
 instat. *Æn.* X, 786.

Ver. 463. Τεῖς δ' αἶεν ἰάχοντες.] Vide suprà
 ad 4, 456.

Ver. 466. ———— ἵκετ' αὐτὴν] *Al.* ἵκετο
 φωνή.

Ver. 470. ———— πάθῃσιν ἐνὶ.] *Al.* πεί-
 θῃσιν μετὰ.

Ver. 472. ———— ὁ δ' αἶμα ἔσπετο.]
 Aptè & ad personam Ajacis, & ad rem in
 periculo constitutam, ὅτε ἀντιφωνεῖ, καὶ αἶ-
 μα ἔσπεται βοηθήσαν. Ut rectè nctavit *Eu-*
statius.

Ver. 473. ———— Διὸς φίλον] Quā ra-
 tione, Διὸς, hīc ultimam producat ; item αἶ-
 μα, ver. 477 ; & τε, ver. 480 ; vide suprà
 ad 4, 51.

Ver.

- Τρῶες ἔπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ Θῶες ὄρεσφιν
 475 Ἄμφ' ἔλαφον κερσὸν βεβλημένον, ὃν τ' ἔβαλ' αἰνὴρ
 Ἰῶ ἀπαὶ νύκτ'· τὸν μὲν τ' ἤλυξε πόδες αἰ
 Φάγων, ὃφρ' αἶμα λιαρὸν, ἢ γέναιτ' ὀρώρη·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσετ' ὠκύς οἰσός,
 Ὀμοφάγοι μιν Θῶες ἐν ἄρεσι δαρδάρησιν,
 480 Ἐν νέμει σκιερῶ· ὅππ' τε λῖν ἤγαγε δαίμων
 Σίνῳ· Θῶες μὲν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
 Ὡς ῥα τὸτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτιν
 Τρῶες ἔπον πολλοὶ τε ἢ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὃ γ' ἦρως
 Ἀΐας ὧ ἔχει ἀμυνέτο νηλεὲς ἥμαρ·
 485 Αἶας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἥντε πύργον,
 Στῇ δ' παρῆξ· Τρῶες δ' διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
 Ἦτοι τὸν Μενέλαον ἀρήϊον ἔξαγ' ὀμίλῃ
 Χειρὸς ἔχων, εἰως θερσέπων χεδὸν ἤλασεν ἵππας·
 Αἶας δ' Τρῶεσσιν ἐπάλημ' εἶλε Δόρυκλον
 490 Πριάμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δ' Πάνδοκον ἔτα·
 Οὔτα δ' Λύσανδρον, ἢ Πύρρην, ἠδὲ Πυλάρτην·

- Trojani simul ibant, sicut perquam-avidi-cædis thoes in montibus
 475 Circa cervum cornutum vulneratum, quem utique vulnerârît vir
 Sagitta a nervo missa : ac illum quidem evadit pedibus
 Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, & genua moventur :
 Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
 Cruda-vorantes eum thoes in montibus dilaniando-vorant,
 480 In nemore umbroso : leonem autem adducit fortuna
 Exitialem : tum thoes quidem diffugiunt, atque ille eo vescitur :
 Sic tunc circa Ulysssem bellicosum verfutum
 Trojani simul-ibant multique & fortes : sed ille heros
 Ruens sua hasta propulsabat crudelem diem.
 485 Ajax vero prope accessit, ferens scutum, velut turrin ;
 Stetitque juxta : Trojani autem perterrefacti diffugerunt alio alius,
 Atque hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit e turba
 Manu tenens, donec famulus prope egisset equos.
 Ajax autem Trojanis infiliens interfecit Doryclum
 490 Priamidem, nothum filium ; deinde verò Pandocum vulneravit ;
 Vulneravit & Lyfandrum, & Pyrasum, & Pylartem.

Ver. 475. Ἄμφ' ἔλαφον κερσὸν βεβλημένον,]

Qualis conjectâ cerva sagittâ,
 Quam procul incautam—fixit
 Pastor agens telis, liquitque volalite fer-
 rum
 Nescius ; illa fugâ sylvas saltusque pera-
 grat
 Dictæos ; hæret lateri letalis arundo.

Æn. IV, 69.

Ibid. ὃν τ' ἔβαλ' αἰνὴρ.] Al. ὃν τ' ἔβαλ' αἰνὴρ. Quorum utrumque eandem
 habet vim : " Quem utique vulnerârît ali-
 quis."

Ver. 476. Ἰῶ ἀπαὶ νυκτ'.] Ita edidit

Barneſius ex ver. 663, infra : Ubi & vul-
 gò scriptum est, ἀπαί. Plurimi hoc in loco
 legunt, ἀπί. Quod & ipsum ferri possit :
 Vide ad α', 51.

Ver. 483. Τρῶες ἔπον πολλοὶ.] Vide suprâ
 ad δ', 202. Nonnulli hâc malè ; Τρῶες ἔπον-
 το πολλοί.

Ver. 484. — ὃ ἔγχε.] Al. ὃ ἔγχε.
 Minus rectè. Si enim divisim legatur, scri-
 bendum erat ὃ ἔγχε. Ut rectè notavit
 Barneſius.

Ver. 487. — τόν.] Ulysssem.

Ver. 490. Πριάμίδην.] Vide suprâ ad α',
 398.

Ver. 491. Οὔτα.] Vide suprâ ad δ', 525.
 Ver.

- Ὡς δ' ὅποτε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
 Χειμάρρης κατ' ὄρεσφιν, ὅπαζ' ὀμῶν Διὸς ὄμβρω,
 Πολλὰς ἣ δρυὺς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πόδας
 495 ἔσφερε], πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἄλα βάλλει.
 Ὡς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμ' Αἴας,
 Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· ἔδ' ἔω ἔκλωρ
 Πόθ' ἔτ'· ἐπεὶ ῥα μάχης ἐπ' αἰετ' ἐρᾷ μάρνατο πάσης,
 Ὀχθας πᾶρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλισα
 500 Ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
 Νέστορά τ' αἰμφι μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομνῆα.
 Ἐκλωρ μὲν μὲν τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
 Ἐλχεῖ θ', ἰπποσιῶν τε νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
 Οὐδ' ἂν πω χάζοντο κελύθε δίοι Ἀχαιοί,
 505 Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠὲ νόμοιο,
 Παῦσεν αἰετ' ὀνεία Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἰὼ τριγλώχινι βαλὼν καὶ δέξιον ὦμον·
 Τῷ ῥα περὶ δεισαν μένεα πονείοντες Ἀχαιοί,
 Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθῆναι, ἔλοιεν·
 510 Αὐτίκα δ' Ἰδομνίδης προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Ut vero cum inundans flumen in campum decurrit

Torrens de montibus, urgente Jovis imbre,

Multasque quercus aridas, multasque larices

- 495 Secum-rapit, multumque limum in mare projicit:

Sic insequabatur turbans per campum tunc illustris Ajax.

Concidens equosque & viros: necdum Hector

Audierat; quippe pugnae in sinistra-parte praeliabatur totius,

Ripas juxta fluvii Scamandri; ubi maximè

- 500 Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat,

Nestoraque circa magnum, & Mavortium Idomeneum.

Hector utique inter hos versabatur, ardua patrans

Hastâque, equestrique virtute; juvenumque vastabat phalangas.

Necdum tamen cessissent de viâ nobiles Achivi,

- 505 Nisi Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,

Cessare-fecisset a strenuè-pugnando Machaonem pastorem populorum,

Sagittâ tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum:

De hoc nempe pertimuerunt robur spirantes Achivi.

Ne fortè eum, pugnâ inclinatâ, interficerent:

- 510 Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem;

“O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,

Ver. 492. Ὡς δ' ὅποτε πλήθων ποταμὸς]

—aut rapidus montano flumine
torrens

Sternit agros, sternit fata læta boumque
labores,

Præcipitesque trahit sylvas. *Æn.* II, 305.

Non sic, aggeribus ruptis cùm spumeus
annis

Exiit, oppositasque evicit gurgite moles,

Fertur in arva furens cumulo, camposque
per omnes

Cum stabulis armenta trahit. —*ibid.* 496.

Ver. 496. — κλονέων πεδίον τότε.] *Bar-*
nesius ex conjecturâ legendum velit, πεδίον
κάτα. Sed nihil opus. Facile enim sub-
intelligitur istud κατά.

Ver. 500. — ὀρώρει.] Vide supra ad α.
37; & ad β', 810.

Ver. 502. — ὁμίλει] *Al.* ὁμίλει. Quod
& ad versum paullo numerosius.

Ver. 505. — Ἀλέξανδρος, Ἑλένης] Vide
suprà ad α, 510.

- Ἀγρεῖ, σῶν ὀχέων ὀπβήσας· πὰρ δὲ Μαχάων
 Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστα· ἔχε μώνυχας ἵππους·
 Ἰητὺς δὲ ἀνὴρ πολλῶν ἀνιάξιος ἄλλων,
 515 Ἰὼς τ' ἐκλάμνειν, ὅππῃ τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
 ὧς ἔφατ'· ἔδ' ἀπὶβησε Γερώνιος ἱππότης Νέστωρ·
 Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσατο· πὰρ δὲ Μαχάων
 Βαῖν', Ἀσκληπιὸς υἱὸς Ἀμύμονος ἱητῆρ'·
 Μάστιξεν δ' ἵππους, τῶ δ' ἔκ' ἄκουτε πετέοδον
 520 Νῆας δὲ γλαφυράς· τῇ δὲ φίλον ἐπλετο θυμῷ.
 Κεβελόνης δὲ Τρῶας ὀρνομένους ἐνόησεν,
 Ἐκτορ παρβεβαῶς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὀμιλέομεν Δαναοῖσιν,
 Ἐξατιῇ πολέμοιο δυνήξεο· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 525 Τρῶες ὀρίνον· ὀπμιξέσθω ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
 Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔϊνων·
 Εὐρὺ δὲ ἄμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
 Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἄρμ' ἰδυόμεν, ἐνθα μάλισσά
 Ἰππῆες πεζοὶ τε κακῶ ἔρδα προβαλόντες,
 530 Ἀλλήλους ὀλέκασιν· βοὴ δ' ἄσβες· ὄρωρεν.
 ὧς ἄρ' ἐφ' ὧν ἔσας ἵμασεν καλλιτέρας ἵππους
 Μάστιγι λιγυρῇ· πῶ δὲ, πληγῆς αἰτόντες,

“ Age, tuos currus conscende, juxtaque Machaon

“ Ascendat : adque naves celerrimè dirige solidos-ungulis equos.

“ Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,

515 “ Sagittisque excidendis, mitibusque pharmacis inspergendis.

Sic dixit, neque non-obsecutus-est Gerenius eques Nestor :

Statim autem suos currus conscendit : juxtaque Machaon

Ascendit, Æsculapii filius eximii medici :

Scutica autem verberabat equos, hi vero non inviti volabant

520 Naves versus cavas : eò enim ire gratum erat animo.

Cebriones interea Trojanos turbatos animadvertit,

Juxta Hectorem in-curru-sedens, & ipsum verbis affatus est ;

“ Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,

“ In extremitate pugnae horrifonæ : at sane cæteri

525 “ Trojani turbantur promiscuè equique & ipsi.

“ Ajax scilicet turbat eos Telamonius : Bene utique ipsum novi ;

“ Latum enim circa humeros gerit scutum : Sed & nos

“ Illuc equosque & currum dirigamus, ubi maximè

“ Equites peditesque, pernicioso certamine strenuè-conferto,

530 “ Mutuò se occidunt ; clamor autem immensus exortus est.

Sic fatus, verberavit júbis-pulchros equos

Scuticâ argutâ : illi autem verbera sentientes,

Ver. 512. — ἐπιβήσας.] Vide suprâ
 ad β', 35 ; & ad ε', 109.

Ver. 513. — μώνυχας ἵππους.]

— solido — ungula cornu.

Georgic. III, 88.

Ver. 516. — ἱππότης.] Vide suprâ ad
 α', 175.

Ver. 517. — ἐπιβήσας.] Vulgg.
 ἐπιβήοντο. Vide suprâ ad β', 35 ; & ad ε',
 109.

Ver. 521. — Τρῶας ὀρνομένους] Ab
 Ajace in dextro cornu, ver. 496.

Ver. 530. — ὄρωρεν.] De horum
 Temporum ratione, ὀλέκασιν & ὄρωρεν vide
 suprâ ad α', 37.

Ver. 531. — ἵμασιν] Vide suprâ ad
 α', 140.

Ver. 532. Μάστιγι λιγυρῇ.] Quâ ratione,
 μάστιγι, hic ultimam producat ; item τε.
 ver.

- Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα μὲ Τρῳᾶς ἢ Ἀχαιῆς,
 Στείβοντες νέκυάς τε ἢ αἰσίδαας· αἵματι δ' ἄζων
 535 Νέρθεν ἄπας πεπάλακτο, ἢ ἀνιυγες αἰ πρὶ δίφρον,
 Ἄς ἄρ' αἶφ' ἱππείων ὀπλέων ραθάμιγγες ἔβαλλον,
 Αἴ τ' αἶπ' ὀπασώτρων· ὃ δ' ἴετο διῶαι ὄμιλον
 Ἀνδρόμεον, ῥῆξαι τε, μετάλμυϑ' ἐν δ' κυδοιμόν
 Ἦκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δ' χάζετο δειρός.
 540 Αὐτὰρ ὃ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν,
 Ἐλχέει τ', ἄορί τε, μεγάλοισι τε χερμαδίοισιν·
 Αἶανθ' δ' ἀλέεινε μάχῃ Τελαμωνιάδαο.
 Ζεὺς δ' πατήρ Αἶανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὤρσε·
 Στῆ δ' ταφῶν, ὅππῃ δ' βάλεν σάκος ἐπ' αἰσίοισιν,
 545 Τρέσσε δ' παπλήνας ἐφ' ὀμίλῳ, θηρὶ ἰοικώς,
 Ἐντροπαλιζόμενϑ', ὀλίγον γόνυ γένος ἀμείβων.

Velociter agebant celerem currum inter Trojanos & Achivos,
 Calcantes cadaveraque & scuta: Sanguine autem axis

- 535 Subtùs totus sædabatur, & ambitus qui erant circa sellam-currus,
 Quos utique ab equinis ungulis guttæ aspergebant,
 Atque a canthis: Ille autem cupiebat ingredi turbam
 Virorum, perrumpereque, insiliens; tumultumque
 Immisit malum Danais, parùmque cessabat ab hastâ.

- 540 Ac quidem aliorum obibat ordines virorum,

Hastaque, enseque, magnisque saxi:

Ajaces autem vitabat pugnam Telamonii.

Jupiter vero pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:

Stetit verò attonitus, in-tergum autem rejecit scutum septem-bubulis-pellibus-munitum;

- 545 Pavefactus autem recedebat, circumspiciens in turbâ, feræ similis,
 Subinde-se convertens, lente genua alternans.

ver. 541; & ἐντροπαλιζόμενος, ver. 546; vide suprâ ad α, 51.

Ibid. — ἀληγῆς αἰόντες]

— audit currus habenas.

Georgic. I, 514.

Ver. 534. Στείβοντες νέκυάς τε — αἵματι δ' ἄζων]

— equos alacer media inter prælia

Turnus

Fumantes sudore quatit, miserabile cæcis

Hostibus insultans; spargit rapida ungula
 rores

Sanguineos, mixtâque cruor calcatur arenâ.

Æn. XII, 337.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Poëtarum "par penè splendor am-
 borum est." Lib. V, cap. 12.

Ver. 536. Ἄς ἄρ'] Quos utique. Nequaquam enim hîc supervacaneum est istud ἄρ'.

Ver. 537. — ὃ δ'] Hector.

Ver. 539. — μίνυνθα δ' χάζετο δειρός.] Pugnâ continenti & non intermissâ urgebat. Eustathius reddit, οἷα δηλαδὴ ταχὺ ἐπιφανὲς εἰς μάχην. Scholiastes, Ὀλίγον ὑπερχαίρει, ἵνα τοῦκόπως τῷ δόρατι χρῆται. Neuter videtur rem affectum. Utique, si μίνυνθα

hîc ita accipiendum sit, ut Latino, [paullulum vel parumper] respondeat; tum sententia erit, "Paullulum autem evitavit hastam." scilicet Ajacis: Quod tamen minùs

convenit cum sequente, Αὐτὰρ. Ver. 542. Αἶαντος δ'] Aristoteles, Rhetoric. lib. II, cap. 9, locum hunc versu altero adjecto citat;

Αἶαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο,

Ζεὺς γὰρ οἱ νημέσσαχ' ὅτ' ἀμείνονι φῶτι μάχοιτο.

Plutarchus item, de audiendis Poëtis, versum istum posteriorem citat,

Ζεὺς γὰρ τοι νημέσαχ', ὅτ' ἀμείνονι φῶτι μάχοιο.

Sed utrùm ex hoc loco, an infrâ ex libro 9, ver. 99; non constat.

Ver. 543. Ζεὺς δ' πατὴρ — ἐν φόβον ὤρσε. Στῆ δ' ταφῶν — Τρέσσε δ' παπλήνας.] Aptè hæc accommodavit Plutarchus ad Pompeium, jam tum quum castra ejus a Cæsare essent post prælium expugnata. Plutarch. in Pompeio.

Ver. 546. — ὀλίγον γόνυ γένος ἀμείβων.] Pedatim incedens, βᾶδην.

- ὧς δ' αἶθ' ἀθανα λείοντα βοῶν δ' ἀπὸ μεσῶν αὐλοῖο
 ἔασθ' ὄντο κυῖες τε καὶ ἀνέρες ἀγροῖω),
 Οἷτε μιν ἐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῶταρ ἐλέσθ',
 550 Πάννυχτοι ἐγρήσονται· ὁ δ' ἢ κρείων ἐρρατίζων,
 ἴθι· ἀλλ' ἔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
 Ἀντίοι αἴσασσι θρασειάων δ' ἀπὸ χειρῶν,
 καὶ ὀμυαὶ τε δαταί, τὰς τε τρεῖς, ἐσσύμενός περ·
 Ἡῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
 555 ὧς Αἴας τότε δ' ἀπὸ Τρώων τετιημένῳ ἦτορ
 ἦϊε πόλλ' ἀέκων· πρὶν γὰρ διέ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 ὧς δ' ὅτ' ὄντο παρ' ἄρ' ἔρχαν ἰὼν ἐβήσατο παῖδας
 Νωθῆς, ὧ δὴ πολλὰ πρὶν ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη,
 Κεῖρε τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
 560 Τύπτεσσιν ῥοπάλοισι· βίη δέ τι νηπιή αὐτῶν·
 Σπυδαῖ τ' ἐξήλασαν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσαστο Φορβῆς·
 ὧς τότε ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν

Ut vero fervidum leonem boum a stabulo

Abigunt canesque & viri rustici,

Qui utique ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,

550 Totam-noctem vigilantes : ille autem carniū cupidus

Rectâ-irruit ; sed nihil proficit : frequentia enim jacula

Adversa volant audacibus a manibus,

Incensæque faces, quas nempe horrens recedit, incitatus licet :

Manè autem seorsum discedit mæsto animo :

555 Sic Ajax tum a Trojanis tristis corde

Abiit admodum invitus : valde enim timebat navibus Achivorum.

Ut verò cum asinus in arvom ingressus prævalet pueris

Tardus, in quem utique multi baculi circum fracti sunt,

Tondetque ingressus altam segetem ; pueri vero

560 Verberant baculis ; at vis infirma est ipsorum ;

Vixque expellunt, nec nisi postquam saturatus sit pabulo :

Sic tunc dein Ajacem magnum Telamonium filium

Ver. 547. ὧς δ' αἶθ' ἀθανα λείοντα.]

Cum telis premit infensus ; at territū ille,

Asper, acerbā tuens, retro redit ; & neque terga

Ira dare aut virtus patitur ; nec tendere contrā

Ille quidem hoc cupiens potis est per tela virosque ;

Haud aliter retrò dubius vestigia Turnus

Improperata refert, & mens exæstuat irā.

Æn. IX, 792.

Ver. 553. Καίμεναι τε δαταί, τὰς τε τρεῖς, ἐσσύμενός περ.] Impetum subito repressum, cursuque in medio identidem impeditum, pulchrè depingunt numeri isti quodammodo impediti, τὰς τε τρεῖς, ἐσσύμενός περ. Aristoteles, *Histor. Animal. lib. IX, cap. 44*, versum hunc isto modo legit ; Καίμεναι δ' αἰ-δεις, τὰς τε τρομαῖ ἐσσύμενός περ. Nempe memoriter, ut fit, versiculum citavit ; Uti annotavit Barneſius.

Ver. 557. ὧς δ' ὅτ' ὄντο.] Βραδείαν πορείαν, ἀπ' ἧς ἐν τῷ καρτερίῳ, ὅπως ἐδιδόκει. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §. 10. Ταῖς γὰρ φύσει τῶν ζώων. [ὄντο καὶ λείοντος,] καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ παχὺ πρὸς μάχην, τὰ ἥρωος δειδύλωκεν. Scul. Asinus nimirum, Homeri temporibus, nondum erat animal despectui & ludibrio habitum.

Ver. 558. ———— ὧ δ' ἦ.] In quem scilicet ; In quem utique. Ut adeo nequaquam super- vacaneum sit istud, δ' ἦ.

Ibid. ———— περὶ ῥόπαλ'] Quâ ratione, περὶ, hîc ultimam producat ; item εἰς, ver. 571 ; & ἀπαινόμενον, ver. 581 ; vide suprà ad α, 51.

Ver. 560. ———— δέ τι.] Al. δέ τε.

Ver. 561. ———— ἐκορέσαστο.] Notandum maximè proprius Vocis Mediæ usus : “ Pp. “ quam saturaverit se.” Vide suprà ad γ, 141.

- Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ὀπίκται,
 Νύσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἶεν ἔποντο.
 565 Αἶας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θύραδ' ἀλκῆς,
 Αὖτις ὑποσρεφθεὶς, ἢ ἐρητύσασκε φάλαγγας
 Τρώων ἱπποδάμων· ὅτε ᾗ τρωπάσκετο φεύγειν·
 Πάντας ᾗ προέεργε θοὰς ὀπί νῆας ὁδύειν·
 Αὐτὸς ᾗ Τρώων ἢ Ἀχαιῶν θυῶε μεσηγυῖ
 570 Ἰσάμην· τὰ δ' ἔδρα θεοσειάων ἀπὸ χειρῶν,
 Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγχυ, ὄρμηνα πρόσσω·
 Πολλὰ δ' ἢ μεσηγυῖ, πᾶρ' ἑρῶα λυκὸν ἐπαυρεῖν,
 Ἐν γαίῃ ἱσάντο, λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.
 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησ' Εὐαίμων· ἀγλαὸς υἱός,
 575 Εὐρύπυλ· πυκννοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
 Στῇ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, ἢ ἀκόντισε δαρὲ φαινωῖ,
 Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἦπαρ ὑπὸ πρεσβίδων, εἴθαρ δ' ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν·
 Εὐρύπυλ· δ' ἐπόρκεσε, ἢ αἶνυτο τρύχε' ἀπ' ὤμων·
 580 Τὸν δ' ὡς ἔν ἐνόησεν Ἀλέξανδρ· θεοειδὴς
 Τρύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάον·, αὐτίκα τόξον

Troiani magnanimi & e-longinquo-vocati focii,
 Percutientes hastilibus medium scutum, continenter sequebantur.

- 565 Ajax verò, nunc quidem recordabatur impetuosæ fortitudinis,
 Retro conversus, & cohibebat phalngas
 Trojanorum equum-domitorum; nunc verò vertebat-se ad fugum;
 Omnibus autem se opposuit, ne celeres ad naves irent:
 Ipse verò Trojanorum & Achivorum furebat in-medio

- 570 Stans: at jacula audacibus a manibus,
 Alia quidem in scuto magno figebantur, impetu-acta adversus;
 Multa verò & in medio spatio, antequam corpus candidum attingerent,
 In terrâ stabant, cupientia corpore se saturare.
 Hunc autem ut vidit Euæmonis præclarus filius,

- 575 Eurypylus, crebris oppressum jaculis;
 Stetit juxta eum profectus, & jaculatus est hastâ splendidâ,
 Et percussit Phaulsiadem Apisaonem, pastorem populorum,
 Hepar subter præcordia; continuoque genua solvit:
 Eurypylus autem iniliit, & auferebat arma ab humeris.

- 580 Hunc autem ut animadvertit Alexander divinâ-formâ-præditus
 Arma auferentem Apisaonis, statim arcum

Ver. 564. — μέσον σάκος.] *Al.* μέγα σάκος,

Ver. 571. — πάγχυ.] *Vide* suprà ad 5, 185.

Ver. 572. — λυκὸν ἐπαυρεῖν.] *Al.* χαλκὸν ἐπαυρεῖν.

Ver. 573. — λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.] Ἐν πᾶσι δὲ τὸ Ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκίμειν ὁδὸν ἐν τοῖσδε, — ἐπιπλήσθαι μνηαί — γων. — καὶ, — λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.

Ἐν πᾶσι γὰρ ταῖς, διὰ τὸ ἑμψυχα εἶναι, ἐπὶ γῆντα φαίνεται. *Aristot. Rhetoric. lib. III, cap. 11.* *Vide* suprà ad 5, 126. Οἱ ποιη-

ται — πρὸς τὰς ἐμφάσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ὀνοματοποιίας, χροῖναι καὶ μεταφοραῖς. — λέγοντες καὶ τὰ βέλῃ φέρεσθαι “ λιλαιόμενα χροὸς ἄσαι.” *Plutarch. Sympotic. lib. IX, Probl. 15.* Simili ferè *Metaphorâ* usus est *Virgilius*;

Hasta — altè bibit acta cruorem.

Ver. 576. — ἀκόντισε.] *Vide* suprà ad 4, 140.

Ver. 579. — αἶνυτο.] *Vide* suprà ad 3, 260.

- Εἶλκεν ἐπ' Εὐρύπυλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν οἷσ' ὦ
 Δεξιὸν· ἐκλάσθη ᾗ δόναξ, ἐβάρυνε ᾗ μηρὸν.
 ἈΨ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
 585 Ἦυσεν ᾗ Διφωρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
 ὦ φίλοι Ἀργείων ἡγήτορες, ἡδὲ μέδοντες,
 Στῆτ' ἐλελιχθέντες, ἢ ἀμυνέτε νηλεὲς ἡμᾶρ
 Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζετ'. εἰδὲ ἐφημι
 Φόβεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄνῃλω
 590 Ἴσαοθ' ἀμφ' Αἴανθ' ἀμέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
 ὧς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ ᾗ παρ' αὐτὸν
 Πλησίοι ἐσησαν σάκε' ὥμοισι κλίναντες,
 Δέρετ' ἀναρχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
 Στῆ ᾗ μετασρεφθεῖς, ἐπεὶ ἴκετο ἔθνος ἐταίρων.
 595 ὧς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πῦρὸς αἰθομένοιο.
 Νέσορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηληϊάαι ἴπποι
 Ἰδρῶσαι· ἦγον ᾗ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
 Τὸν ᾗ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρεκς διὸς Ἀχιλλεύς·
 Εἰσῆκει γὰρ ὅππῃ πρύμνῃ μεγακῆτεϊ νηϊ,
 600 Εἰσορέων πόνον αἰπῶν, ἰωκὰ τε δακρυόεσσαν·
 Αἶψα δ' ἐταῖρον ἐὼν Πατροκλῆα προσέειπε,
 Φθεγξάμενος ὥσθ' ἐκ νηός· ὃ ᾗ κλισίῃθεν ἀκέσας

Adduxit in Eurypylum, & ei percussit femur sagittâ
 Dextrum: fracta est autem arundo, & gravi-dolore-affecit femur,
 Retro autem sociorum ad agmen recedebat, mortem evitans,

- 585 Vociferatusque est altâ-voce Danaos inclamans;
 "O amici, Argivorum ductores, & principes,
 "Consistite conversi, & arcete sævum diem
 "Ab Ajace, qui telis obruitur; nec ipsum opinor
 "Evasurum ex pugna horrifonâ: sed omnino contrâ
 590 "Consistite, circum Ajacem magnum Telamonium filium.
 Sic dixit Eurypylus vulneratus: Illi autem juxta ipsum
 Propinqui constiterunt, scuta humeris inclinantes,
 Hastas elevantes; His autem obvius iit Ajax:
 Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.
 595 Sic hi quidem pugnabant, instar ignis ardentis.
 Nestorem verò e prælio ferebant Neleïæ equæ
 Sudantes; ducebantque Machaonem, pastorem populorum.
 Hunc autem prospiciens agnovit pedibus-celer nobilis Achilles;
 Stabat enim in extremâ ingenti navi,
 600 Intuens laborem gravem, fugamque lachrymosam:
 Statim vero socium suum Patroclum allocutus est,
 Clamans e navi; Ille autem ex tentorio ut-audivit,

Ver. 582. Εἶλκεν] Al. ἔλκετ'.
 Ver. 592. — ἐσησαν] Ita edidit Bar-
 nesius ex MS. Rectè. Nam ἴσασαν, quod
 habent Vulgati, penultimam corripit. Vide
 infra ad μ', 55.

Ibid. — κλίναντες.] Vide supra ad
 α', 309, 314.

Ver. 593. — ἤλυθεν.] Postulat hic
 Temporum ratio, ut sit ἤλυθεν ab Ἀορίστο

ἤλυθεν. non a Præterito, quod vocant, ἤλυ-
 θα. Vide supra ad α', 37.

Ver. 596. Νέσορα δ' ἐκ πολέμοιο] Supra,
 ver. 516.

Ver. 598. — ποδάρεκς — Ἀχιλλεύς.]
 Vide supra ad α', 58; Item ad β', 673, 681;
 ad ε', 788; & ad η', 228.

Ver. 599. Εἰσῆκει γὰρ.] Vide supra ad δ',
 434, 492; & ad α', 37.

Ver.

- Ἐκμολεν ἴσθ' Ἀρηϊ· κακῷ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
 Τὸν πρότερον προσέειπε Μενoitίης ἄλκιμον υἱός·
 605 Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἔμεϊο;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Δῖε Μενoitιάδῃ, τῷ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ,
 Νυνὼ οἷα περὶ γένατ' ἐμὰ στήσεσθ' Ἀχαιῆς
 Διοσσομένε· χρεὼ γὰρ ἰκάνει) ἐκ ἔτ' ἀνεκτός.
 610 Ἀλλ' ἴθι νυν, Πάτροκλε, Διὶ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
 Ὀνίνα τέτυκ' ἄγχι βεβλημένον ἐν πολέμοιο.
 Ἦτοι μὲν τά γ' ὅππιδε Μαχάονι πάντα ἔοικε
 Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, αἰτάρ ἐκ ἴδον ὀμματα φώτός·
 Ἰπποὶ γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
 615 Ὡς φάτο Πάτροκλος ἧ φίλῳ ἐπεπαίθεθ' ἐταίρῳ·
 Βῆ δ' ἔπειτα κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῳ Νηληϊάδεω Ἀφίκοντο,
 Αὐτοὶ μὲν ῥ' ἀπέβησαν ὅππ'ι χθόνα παλαιοτέρην·
 Ἰπποὺς δ' Εὐρυμέδων θερράπων λύε τοῖο γέροντος·
 620 Ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἰδρῶ ἀπεψύχοντο χιτῶνων,
 Στασίῃ ποτὶ πονοίῳ περὶ θυ' αἰλός· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἐς κλισίῳ ἐλθόντες, ὅππ'ι κλισμοῖσι κάθίζον.

Prodiit par Marti: Mali autem ei fuit principium.

Hunc prior allocutus est Menæti fortis filius;

- 605 "Cur me vocas, Achille; quid autem tibi opus est me?"

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;

"Nobilis Menætiade, meo (a. i. sime) animo,

"Nunc puto ad gēna mea futuros Achivos

"Supplices; necessitas enim urget non jam amplius tolerabilis.

- 610 "Sed i nunc, Patrocle, Jovi chare, Nestorem interroga,

"Quemnam hunc ducat vulneratum e prælio:

"Certe quidem a tergo Machaoni omnia similis-videtur

"Asclepiadæ, sed non aspexi vultum hominis:

"Equi enim me præterierunt, ulterius properantes.

- 615 Sic dixit: Patroclus verò dilecto obsecutus est socio:

Perrexit itaque currere, præterque tentoria & naves Achivorum.

Illi interea cū jam ad tentorium Neleidæ pervenissent,

Ipsi quidem descenderunt in terram aliam;

Equas autem Eurymedon famulus solvit frenis

- 620 E curru: ipsi verò se-reficiebant a calore sudorem exsiccando a tunicis,

Stantes ad ventum in littore maris: Ac deinde

In tentorium profecti, in sellis-recubitoiis sederunt.

Ver. 603. Ἐκμολεν] Al. Ἐξέμολ.

Ibid. — κακῷ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.]

Hinc mihi prima mali labe, —

Æn. II, 97.

Notandum hīc in transcurso, quā in hoc Ποῖματε (non utique παρὰ δία,) ἀρτα & συνεπα sint omnia; quā a capite ad calcem una sit & perpetua narratio.

Ver. 605. — τί δέ σε χρεὼ ἔμεϊο;]

Vide suprā ad κ', 47.

Ver. 606. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] Al. Τὸν δ' ἡμῶς ἐπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

Ver. 610. — Διὶ φίλε.] Quā ratione, Διὶ, hīc ultimam producat; item εὐπλόκαμος, ver. 623, & κάπνον, ver. 629; vide suprā ad δ, 51.

Ver. 621. Στάντε] Nestor & Machaon.

- Τοῖσι δ' ἔπειτα κικλῶ ἐϋπλόκαμῳ Ἑκαμήδη,
 Τῷ ἄρεϊ ἐκ Τενέδοιο γέρον, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
 625 Θυγατέρ' Ἀρσινόεσσι μεγαλήτορ, ἣν οἱ Ἀχαιοὶ
 ἔξελον, ἔνεκα βελῆ ἀρεῖς δέσκειν ἀπάντων·
 ἣ σφῶν πρῶτον μὲν ὀπιπρόηλε τρέπεζαν
 Καλλῷ, κυανόπεζαν, εὐξοὺν αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
 Χάλκειον κάπεον· ὅπῃ δ', κρόμυον ποτῶ δ' ὦσον,
 630 ἣ δὲ μέλι χλωρόν, παρ' δ' αἰφίτῃς ἱερῶ ἀκλῆν·
 Πάρ δ' ἑτάρας περικαλλές, ὃ οἶκοθεν ἦγ' ὁ γερεῖος,
 Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἔατα δ' αὐτῆς
 Τέσσαρ' ἔσαν, δοῖαι δ' πελειάδες ἀμφὶς ἕκασον
 Χρυσεῖαι νεμέθοι, δύο δ' ὑπὸ πυθμένεσσι ἦσαν.
 635 Ἄλλῳ μὲν μογέων ὑποκινήσασκε τρέπεζης,
 Πλεῖον ἰόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρον ἀμογητὶ ἄειρεν.
 Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνή, εἰκῆα θεῆσιν,

- Iis autem parabat potionem-miscellaneam comas-pulchra Hecame
 Quam abduxit a Tenedo senex, quando eam diripuit Achilles,
 625 Filiam Arfinoi magnanimi; quem ei Achivi
 Electam-dederunt, quoniam consilio præstabat omnibus:
 Hæc eis primùm quidem apposuit mensam
 Pulchram, pedes cyaneos-habentem, politam: ac super eam
 Æream lancem; & in eâ cepam, potioni-artum opsonium,
 630 Atque mel recens, juxtaque farinæ sacrae fructum:
 Juxta etiam poculum perpulchrum, quod domo attulerat senex,
 Aureis clavis distinctum; ansæ autem ejus
 Quatuor erant; binæque columbæ circum singulas
 Auræ pascebantur; duoque infra fundi erant.
 635 Alius quidem senex non sine labore submovisset a mensâ,
 Plenum existens: Nestor vero senex sine-labore tollebat.
 In hoc utique ipsi miscebat mulier, similis deabus,

Ver. 625. Θυγατέρ'] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 628. Καλλῷ] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — κυανόπεζαν] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 629. — ἐπὶ δ' ἑ] παρὰ δέ, citante Platone, apud Barnesium.

Ver. 630. — ἱερῶ] Al. ἱερῶν.

Ver. 632. Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.] Πιπάρθαι λέγεται τὸς ἥλος, — ἔχ' ὅτι ἐξωθεν πρόσκεινται καὶ πεπαρμένοι εἰσὶν, ἀλλ' ὅτι ἐμπιπαρμένοι εἰκόασιν, ἐξω τε ὀλίγα πρῶτοι, μετέωροι τῆς ἀλλοῦς ἐπιφανείας ὄντες. *Athenæus*, lib. XI, cap. 12.

Ver. 633. — δοῖαι δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκασον.] Οὐχ ὡς περὶ ἐν ἕκασον ἀκροῖον, γενήσονται γὰρ ὅπως οὕτω τὸν ἀριθμὸν ἀλλ' ἐπεὶ περ ἔσχιζαι μὲν ἑκάτερον τῶν ὧτων εἰς δύο σχίσαις, τῶν δ' αὖ συνάεσσι κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπόληξιν, — καθ' ἑκατέραν τὴν σχίσιν τῶν ὧτων ἀκροῖομεθα μίαν πελειάδα. *Ibid.* Ubi & plura hæc de re suffus.

Ver. 634. — δύο δ' ὑπὸ πυθμένεσσι ἦσαν.] Erat nimirum ἀμφικύπελλον. Vide suprâ ad α', 584. Aliter *Athenæus*, loco jam citato: Ἀκροῖον ἔ' πυθμένεσσι δύο· ἀλλ' ἡ δὲ κατὰ διαίρεσιν ἀναγνωσέον, [ὑπὸ πυθμένεσσι,] — ἀλλὰ κατὰ συνθετον, ὑποπυθμένεσσι, ὅπως ἐπὶ τῶν πελειάδων ἀκροῖομεν ὅτι τέσσαρες μὲν ἦσαν ἐπὶ τῶν ὧτων, δύο δ' ὑπὸ πυθμένεσσι, τρεῖς ὑπὸ τῶ πυθμένεσσι, οἷον ὑποπυθμένεσσι ὥστε διακροῖσθαι τὸ δέπας ὑπὸ δυοῖν πελειάδων ὑποκείμενων τῶ πυθμένεσσι.

Ver. 635. Ἄλλος μὲν — Νέστωρ δ' ὁ γέρον.] Rectè *Athenæus*: Ἄλλος μὲν γέρον μογέων —, ὁ δὲ Νέστωρ ἀμογητὶ. Nam alioqui ἀλογον ἔδοκει, Διομήδεος καὶ Αἴαντος, ἐπὶ δ' Ἀχιλλέως παρόντων, εἰσαγαγεῖν τὸν Νέστωρα γενναϊότερον, τῇ ηλικίᾳ προβεβηκότα. *Ibid.*

Ver. 637. Ἐν τῷ ῥά] In hoc utique. Ut nequaquam hîc supervacanea sit particula ῥα.

Ver.

- οἶνω Πραμνεῖω, ὅππῃ δ' αἶγειον κῆν τυρόν
 Κνήσι χαλκείῃ, ὅππῃ δ' ἄλφιτα λούκα πάλλω·
 640 Πινέμῃμαι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεὶ ῥ' ὤπλισσε κυκείῳ.
 Τῷ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτιλιν πολυκαϊκέα δίψαν,
 Μύθοισιν τέρπον' ἵο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.
 Πάτροκλ' ὅτ' ἔθρησιν ἐφίστατο, ἰσόθε' Φῶς·
 Τὸν ὅτ' ἰδὼν ὁ γεραῖος δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο φαινεῖς,
 645 Ἔς δ' ἄγε χειρὸς ἐλὼν, κτ' δ' ἐδραμάαδ' ἄνωγε·
 Πάτροκλ' δ' ἐτέρωθεν ἀναινέτο, εἰπέ τε μῦθον·
 Οὐχ' ἔδ' ἐς, γεραῖε διοτρεφεῖς, εἰδὲ με πείσεις.
 Αἰδοῖ' ὅτ' ἐμὲ μεσητὸς, ὃ με προέηκε πυθέσθαι.
 Ὅνινα τέττον' ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ κ' αὐτὸς
 650 Γινώσκω· ὁρώ ὅτ' Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
 Νῦν ὅτ' ἐπ' ἐρέων, πάλιν ἄγγελ' εἶμ' Ἀχιλλῆϊ·
 Εὖ ὅτ' οἶδα, γεραῖε διοτρεφεῖς, οἷ' ἐκείν'·
 Δεινὸς ἀνὴρ· τάχα κεν κ' ἀναίτιον αἰτιόωτο.
 Τὸν δ' ἡμέβετ' ἔπειτα Γερῳί' ἱππότα Νέστωρ·
 655 Τίπτε τ' ἄρ' ὦδ' Ἀχιλλεύς ὀλοφύρετ' ἤσας Ἀχαιῶν,
 Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήατ' ; εἰδὲ τοι οἶδε,
 Πένθε' ὅσσον ὄρωρε κτ' ἔρατον· οἱ γὰρ ἄριστοι

Vino Pramnio, insuper autem caprinum rasit caseum

Radulâ æreâ, superque farinas albas insperfit :

- 640 Ac bibere iussit, postquam apparâisset potionem miscellaneam.

Illi autem postquam bibentes exemissent peraridam sitim,

Sermonibus delectabantur inter se colloquentes.

Patroclus verò foribus adstitit, par-deo vir :

Hunc autem conspiciens senex, a sede surrexit splendidâ,

- 645 Intròque fluxit manu prehensum, & confidere iussit :

Patroclus autem contra renuebat, dixitque sermonem ;

“ Non sedendi-tempus est, senex Jovis-alumne, neque enim mihi persuadebis.

“ Verendus es, stomachosus es, qui me misit sciscitatum,

“ Quemnam hunc ducas vulneratum : quin & ipse

- 650 “ Agnosco ; video nempe Machaonem, pastorem populorum.

“ Nunc igitur rem dicturus, nuncius redeo Achilli ;

“ Bene vero tu nôsti, senex Jovis-alumne, quibus ille

“ Difficilis vir : citò vel inlontem culpaverit.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor ;

- 655 “ Cur verò sic Achilles miseratur filios Achivorum,

“ Qui jam talis vulnerati sunt ? neque sane novit

“ Lucius quantum excitatum sit per exercitum ; fortissimi enim

Ver. 638. — ἐπὶ δ' αἶγειον κῆν τυρόν.] *Al.* κνίς τυρόν. Quod autem hic legit *Plato* in *Iane*, παρὰ δ' ἐκρόμμον ποτὶ ὄψον citavit scilicet memoriter, ex ver. 629 ; ut rectè notavit *Barneſius*.

Ver. 641. Τῷ δ'] Nestor & Machaon.

Ver. 645. — ἄνωγε.] Non ex præterito, quod vocant, ἄνωγε. sed ex Aoristo, ἄνωγον. Vide suprâ ad 3, 322 ; & ad 4, 37.

Ver. 650. Γινώσκω.] Ita *Barneſius* ex *MS. Al.* γινώσκω. Quod perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 651. — ἔπος ἐρέων.] Quâ ratione, ἔπος, hic ultimam producat ; item ἐλαυνόμενος, ver. 673 ; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 653. Δεινὸς ἀνὴρ.] Vide suprâ ad 4, 2.

Ver. 654. — ἱππότα.] Vide suprâ ad 4, 157.

Ver. 656. — τοι] *Al.* τι, & τι.

Ver.

- Ἐν νηυσὶν κέα' βεβλημένοι, ἑτάμενοί τε.
 Βέβλη' μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
 660 Οὐτάσας δ' Ὀδυσσεὺς δαερκλυτὸς, ἡδ' Ἀγαμέμνων·
 Βέβλη' ᾧ καὶ Εὐρύπυλος καὶ μηρὸν οἷσ'·
 Τῷτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
 Ἴω ἀπαὶ νύκτ' βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς,
 Ἑοθλὸς ἐὼν, Δαναῶν ἐκένε', ἐδ' ἐλεαίρει.
 665 Ἥ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄλκι θαλάσσης,
 Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηϊοιο θέρων',
 Αὐτοὶ τε κλεινώμεθ' ὀπιχέρω· ἐγὼ ἐμὴ ἴς
 Ἑοθ', οἷά περ ἔσκεν ἐν γναμπλοῖσι μέλεσσι.
 Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
 670 Ὡς ὁπότε Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νέκ' ἐτύχθη
 Ἀμφὶ βοηλασίῳ, ὅτ' ἐγὼ κλάνον Ἴτυμονῆα,
 Ἑοθλὸν Ἵππειροχίδῳ, ὃς ἐν Ἠλίδι ναϊετάσκει,
 ῥύσι' ἐλαυνόμεν'· ὁ δ' ἀμύνων ἥσι βόεσσιν,
 Ἐβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
 675 Κάδδ' ἔπεσεν, λαοὶ δ' ἐπείτρεσαν ἀγροῖω·
 Ληΐδα δ' ἐκ πεδὶς σιωελάσσαν ἤλιθα πολλῶν,
 Πενήκοντα βοῶν ἀγέλας, πόσα πώεα οἰῶν,
 Τόσσα συῶν συβόσια, πόσσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·

" In navibus jacent, eminus cominusque vulnerati.

" Percussus est quidem sagittâ Tydides fortis Diomedes ;

660 " Vulneratus est etiam Ulysses hastâ-inclutus, & Agamemnon ;

" Percussus item Eurypylus ad femur sagittâ :

" Hunc etiam alterum ego modò abduxi e prælio,

" Sagittâ a nervo percussum : at Achilles,

" Strenuus cùm sit, Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.

665 " An expectat, donec jam naves veloces prope mare,

" Argivis frustra resistentibus, igne hostili comburantur,

" Ipsique interficiamur alii super alios ? non enim mea vis]

" Est, qualis antea fuit in agilibus membris.

" Utinam sic pubescerem, roburque mihi firmum esset,

[670 " Sicut quando inter Eleos & nos certamen ortum est,

" De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum,

" Fortem Hypirochidem, (qui in Elide habitabat,)]

" Pignora abigens : ille vero vim-propulsans a suis bobus,

" Percussus est inter primos meâ a manu-jaculo :

675 " Concidit autem, copiarum undique-trepidæ-aufugerunt agrestes :

" Prædam igitur ex campo coëgimus valde multam,

" Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,

" Tot suum greges, tot greges magnos caprarum :

Ver. 658. — ἑτάμενοί τε.] Vide suprâ ad δ', 525.

Ver. 659. Βέβληται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 662. Τῷτον δ' ἄλλον] Machaonem.

Ver. 669. Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι.] Vide suprâ ad α', 249, 260 ; & ad β', 372.

Ver. 671. — βοηλασίῳ] Al. βοηλασίῳ, & βοηλασίῳ.

Ver. 673. ῥύσι'] Vulgò, Pignora. Sunt tamen qui vertendum contendunt, Sacrificia. Vide, Histoire Critique de la Republique des Lettres, Tom. I, pag. 215.

Ver. 678. — συβόσια, πόσσ'] Vulgg. συβόσια, πόσσ'. Sed ad numeros multò mihi videtur venustius, ut binæ breves — — — — —

- Ἰππεες ᾗ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα
 680 Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
 Καὶ τὰ μὲν ἡλασάμεθα Πύλον Νηληϊὸν εἶσω,
 Ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγῆθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
 Οὐνεκά μοι τύχε πολλὰ νέω πόλεμόνδε κιόνη.
 Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἅμ' ἡοὶ Φαιναμένηφι,
 685 Τὴς ἡμῶν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δῖη·
 Οἱ δὲ στυαγρόμῃοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες,
 Δαίτρυβον. (πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὀφείλον·
 Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἡμῶν.
 Ἐλθὼν γὰρ ῥ' ἐκάκωσε βίην Ἡρακλεΐην,
 690 Τῶν προτέρων ἐτέων· καὶ δ' ἐκίαθεν ὅσσοι ἄριστοι.
 Δώδεκα γὰρ Νηληϊὸς αἰμύμονες ἦέες ἡμῶν,
 Τῶν οἷος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
 Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
 Ἡμέας ὑβρίζοντες, αἰτάσθαι μηχανόωντο.)
 695 Ἐκ δ' ὁ γέρων αἰγέλλῳ τε βοῶν καὶ πῶν μέγ' οἶον
 Εἶλετο, κρινάμῃός κε τριηκόσι, ἡδὲ νομῆας.

- “ Equasque flavas centum & quinquaginta,
 680 “ Omnes fœminas: multis etiam pulli suberat.
 “ Et hæc quidem abegimus Pylum Neleium intra,
 “ Nocturni in urbem: lætatus est autem animo Neleus,
 “ Quod mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.
 “ Præcones autem canorè-edixerunt, simul ac aurora apparuit,
 685 “ Illos adesse, quibus debitum deberetur in Elide amplà:
 “ Congregati itaque Pyliorum principes viri
 “ Dividebant; (multis enim Epei debitum debebant:
 “ Quandoquidem nos pauci malis-fracti in Pylo eramus.
 “ Veniens enim afflixerat vis Herculeæ,
 690 “ Superioribus annis: interfecti autem fuerant, quotquot optimi.
 “ Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,
 “ Quorum solus relictus sum; alii autem omnes perierunt.
 “ Ob hæc animo-elati Epei ære-loricati,
 “ Nos insultantes, iniqua moliti erant:)
 695 “ Senex autem sibi armentumque boum & gregem magnum ovium
 “ Exemit, electis trecentis, atque pastoribus,

in unam contrahantur productam; quam ut vox συβόσια, ineleganti & difformi licentiâ, legatur συβόσια.

Ver. 682. — γεγῆθει δὲ] Si dixisset γέγνηθαι, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac si quis Anglicè dicat, *be is delighted*; pro eo quod est, *be was delighted*. Vide suprâ ad α, 37.

Ver. 687—694. — (πολέσιν γὰρ μηχανόωντο.)] Versus hoc octo in *Parenthesi* inclusi, & ipsam aliis interjectis *Parenthesibus* intricatam. Consultò, ut mihi quidem videtur, & singulari Poëtæ aliqui summè perspicui artificio. Vide infrâ ad ver. 697 & 766; & suprâ ad ι, 553.

Ver. 689. — βίην Ἡρακλεΐην.] Vide suprâ ad β, 658.

Ver. 690. — ἐκίαθεν.] *Al.* ἔκτανον. Quod eodem redit.

Ver. 691. — αἰμύμονες. *Al.* αἰμύμονος. Neutrum malè.

Ver. 694. Ἡμέας] Pronunciabatur, ἡμᾶς. Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 695. — ὁ γέρων] Neleus.

Ver. 696. — κρινάμῃός κε τριηκόσι] De voce κρινάμῃος, vide suprâ ad α, 309.

Cæterùm Editi hîc habent, κρινάμῃος τριηκόσι. Quæ & optima esset lectio, siquâ licentiæ analogiâ vox τριηκόσια primam posset producere. *Barnesius* edidit ex conjecturâ, κρινάμῃος

- (Καὶ γὰρ τῷ χρεῖσθαι μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἡλιδι δῖη,
 Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
 Ἐλθόντες μετ' αἶθλα· πρὶ τρίποδ' γὰρ ἔμελλον
 700 Θύσεσθαι· τὰς δ' αὖθι ἀναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
 Κάχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' αἰφίει ἀκαχήμηνον ἵππων.
 Τῶν ὁ γέρον ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
 Ἐξέλετ' ἀσπετα πολλὰ,) τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
 Δαιτρώειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμηνος κίοι ἴσης.
 705 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφὶ τε ἄστυ
 Ἐρδομένη ἐρεθίζοις· οἱ ᾗ τρίτῳ ἡματι πάντες
 Ἦλθον ὁμῶς αὐτοῖ τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
 Πασσυδίῃ· μὲν δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
 Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', ἔπω μάλα εἰδότε θύεσθαι αἰλῆς.
 710 Ἔσι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
 Τηλεῖ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτῃ Πύλῃ ἡμαθόεντι·
 Τῶν ἀμφερεσπύωντο, ἀγρόεσσιν μεμαῶτες·
 Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίανον, ἄμμι δ' Ἀθλῶν
 Ἀγέλα' ἦλθε θύεσθαι· οἱ δ' Ὀλύμπῃ θωρήσασθαι

- “(Nam & ipsi debitum magnum debebatur in Elide amplā,
 “ Quatuor scilicet in cursu-victores equi cum ipsis curribus,
 “ Qui ierant ad præmia reportanda; de tripode enim erant
 700 “ Cursu-certaturi; eos autem illic rex virorum Augeas
 “ Detinuit; aurigamque dimisit tristem, equorum causā.
 “ Ob hæc senex dicta iratus atque facta,
 “ Exemit sibi admodum multa,) reliqua autem populo-dedit
 “ Dividenda, ne quis ab eo fraudatus abiret æquali portione.
 705 “ Nos quidem hæc singula administrabamus, perque urbem
 “ Faciebamus sacra diis: illi verò tertio die omnes
 “ Venerunt simul ipsique multi & solidi ungulis equi,
 “ Cum universis copiis: cumque ipsis Moliones duo arma induerant,
 “ Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosa-in-pugna fortitudinis.
 710 “ Est autem quædam nomine Thryœssa urbs, arduo loco sita,
 “ Precul ad Alpheum, extrema Pyli arenofi:
 “ Hanc obsidebant, evertere cupidi:
 “ Sed cum totum campum transissent, nobis utique Minerva
 “ Nuncia venit currens ab Olympo, ut armaremur,

προαμίνος γὰρ τριπόσει. Non malè: Quamquam voculæ γὰ vis maximè propria, locum hîc non habet. Quam alteram profert vir eruditus emendationem, τὰ τριπόσει, pessima est: Nam aliud planè est τριπόσεια, aliud τὰ τριπόσεια. Vocula, γὰ, cujus vis proxima est Latino “ scilicet,” satis aptè hîc quadrat. Sed & particula κί. Quam itaque inserui, propter istud *Odyss.* i, 390, Καὶ κε τριποσίοισιν—

Ver. 697.—703. (Καὶ γὰρ—πολλὰ,) Et hocce versus in *Parentesin* inclusi, ipsam quoque aliis interjectis *Parentesibus* implicatam. Vide infra ad *ver.* 766; item supra ad *ver.* 687; & ad i, 553.

Ver. 704.—μέ τις οἱ] Quâ ratione, μή τις, hîc ultimam producat; item πόλις, *ver.* 710; & αἰ, *ver.* 726; vide supra ad α, 51.

Ver. 707.—μώνυχες ἵπποι]

—solido—ungula cornu.

Georgic. III, 88.

Ver. 708. Πασσυδίῃ] *Al.* Πανσυδίῃ. Ut β, 12, 29, 66.

Ver. 712.—μεμαῶτες] Vide supra ad β, 818; & ad ζ, 464.

Ver. 713.—ἀμμι δ' Ἀθλῶν] Nobis utique *Minerva*; vel, tum verò nobis *Minerva*. Vide ad α, 57. Pessimè hîc *Barnesius*; Tò, “ δὲ” παρίλκε. Quod nihili est.

V.

- 715 Ἐννυχῶ, εἰδ' αἰκονία Πύλον κατά λαὸν ἄγειρεν,
 Ἀλλὰ μάλ' ἐστυμένους πολεμίζεν· εἰδὲ με Νηλεΐς
 Εἶα θωρήσασθ'· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
 Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἰδμεν πολεμῆϊα ἔργα.
 Ἀλλὰ ἢ ὥς ἱπποῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
 720 Καὶ πεζός περ ἐὼν, ἐπεὶ ὥς ἄγε νείκε' Ἀθλιῶη.
 Ἔσι δέ τις ποταμὸς Μινυΐῃ εἰς ἅλα βάλλων,
 Ἐγγύθεν Ἀρλιῶης, ὅθι μείναμεν ἡῶ δ' ἴαν
 Ἴππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν.
 Ἐνθεν πασσυδίῃ σὺν τείχεσι, θωρηχθέντες,
 725 Ἐνδίοι ἰκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
 Ἐνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλὰ,
 Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δ' Ποσειδάωνι,
 Αὐτὰρ Ἀθλιῶα γλαυκώπιδι βέν ἀγελαίῳ·
 Δόρπον ἔπειθ' ἐλόμεσθ' αὖ σφαγτὸν ἐν τελέεσσι·
 730 Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔνθεσιν οἷσιν ἕκαστος
 Ἀμφὶ ῥοαῖς ποταμοῖο· αὐτὰρ μεγάθυμοι Ἐπεῖοι

- 715 "Nocturna, nec invitum per Pylum populum congregavit,
 "Sed valde incitatos-cupiditate pugnandi; neque me Neleus
 "Sinebat armari; abscondit autem mihi equos;
 "Nondum enim omnino me existimabat peritum esse bellicorum operum;
 "Veruntamen & sic inter equites insignis eram nostros,
 720 "Pedes licet existens, quandoquidem sic me duxit ad pugnam Minerva.
 "Est autem quidam fluvius Minyæus in mare se projiciens,
 "Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram
 "Equites Pyliorum; affluebantque interea agmina peditum.
 "Inde cum universis copiis, armis-armati,
 [725 "Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alpei.
 "Ibi Jovi cum fecissemus præpotenti sacra opima,
 "Taurumque Alpheo, taurum & Neptuno sacrificassetus,
 "Ac Minervæ oculos-cæcæ bovem indomitam;
 "Cœnam deinde sumpsimus per exercitum turmatim;
 730 "Et dormivimus in armis suis quisque
 "Circum fluentia fluvii: At magnanimi Epei

Ver. 720. ———— νείκες] Barnesius legendum conjicit, νίκος. Malé. [Neque enim ea Homérica vox est, neque ea sententia.

Ver. 723. ———— τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν.] Al. ἐπέρρεον.

——— omnisque relictis

Turba fuit castris. ———— Ἄν. XII, 443.

Ver. 724. ———— πασσυδίῃ] Vide supra ad ver. 708.

Ibid. ———— σὺν τείχεσι, θωρηχθέντες.]

Vide supra ad 9, 530.

Ver. 725. Ἐνδίοι.] Al. Ἐνδείοι. Sed nihil opus. Nam Ἐνδίοι secundam producit. Odyss. δ', 450, Ἐνδίοι δ' ὁ γέρον.

Ver. 726. ———— ῥέξαντες] Vide supra ad α', 444.

Ibid. ———— ὑπερμενέϊ ἱερὰ.] Aut pronuntiabatur, ὑπερμενέϊ ἱερὰ. aut scribendum, ὑπερ-

μενέϊ. Ut rectè Barnesius.

Ibid. ———— καλὰ.] Vide infra ad β', 43.

Ver. 727. Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δ' Ποσειδάωνι.]

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo. ———— Ἄν. III, 119.

"Sed [versui] illi Homérico non sanè re parem, neque similem fecit. Esse enim

"videtur Homeri, simplicior & sincerior;

"Virgili autem, νεωτερικώτερος, & quodam "quasi ferrumine immisso fucator." Gell.

lib. XIII, cap. 25.

Ver. 731. ———— αὐτὰρ μεγάθυμοι Ἐπεῖοι Ἀμφίσαντο δὲ, ἄστυ διαπραθίσεν μακρότερος.] Non satis aptè mihi videtur locum hîc habere istud, δὲ. Crediderim equidem post ἀμφίσαντο excidisse voculam, τὸ, in præcedentem syllabam fortè absorptam; legendumque,

- Ἀμφίσαντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες
 Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
 Εὔτε γὰρ ἡέλιος φαέθων ὑπερέχευε γαίης,
 735 Συμφερόμεοθ' αὖ μάχῃ, Διὶ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθηνῇ.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
 Πρῶτος ἐγὼν ἔλον ἄνδρες, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
 Μῆλιον αἰχμητῶν γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείας,
 Πρεσβυτάτῳ δὲ Θύγατρί' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
 740 ἥ τόσα φάρμακα ἦδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
 Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δαεῖ·
 Ἦλπε δ' ἐν κονίεσιν ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρέσας,
 Στῆν' ἴα μὲν προμάχοισιν· αὐτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
 ἔτρεσαν ἄλλουδ' ἄλλος, ἐπεὶ ἶδον ἄνδρα πεσόντα,
 745 Ἠγεμόν' ἱππῶν, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόησα, κελαινῇ λαίλαπι ἴσος·
 Πενήκοντα δ' ἔλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκασον
 Φῶτες ὁδὰς ἔλον ἔδρας, ἐμῷ ὑπὸ δαεὶ δαμέντες·
 Καὶ νῦν κεν Ἀκτορίωνε Μολιόνη παῖδ' ἀλάπαξαι,
 750 Εἰ μὴ σφῶε πατήρ· εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
 Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἥερε πολλῇ.
 Ἐνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κρείττος ἐγγυάλιξε·
 Τόφρ' οὖν ἔν ἐπόμεοθ' αὖ δι' ἀσπίδος πεδίονο,

- “Circumstabat jam, urbem vastare cupidi:
 “Sed ipsis antè apparuit magnum opus Martis:
 “Quum enim sol lucidus eminuit supra terram,
 735 “Congressi fumus pugnâ, Jovique supplicantes & Minervæ.
 “At quando jam Pyliorum & Epeorum commissum erat certamen,
 “Primus ego occidi virum, abstulique solidos-ungulis equos,
 “Mulium bellatorem: gener verò is erat Augeæ,
 “Maximamque natu filiam habebat flavam Agameden,
 740 “Quæ tot pharmaca nôrat, quot alit lata terra.
 “Hunc quidem ego accedentem percussi æratâ hastâ;
 “Prolapsusque est in pulvere: ego verò in currum insiliens,
 “Steti inter primos-pugnatores: sed magnanimi Epei
 “Territi-fugerunt aliò alius, ut viderunt virum lapsum,
 745 “Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando.
 “At ego irruî, atræ procellæ par:
 “Quinquaginta autem cepi currus, duoque in unoquoque
 “Viri mordicè prehenderunt solum, meâ hastâ domiti.
 “Et sane Actorionas Molionas juvenes interfeciissem,
 750 “Nisi ipsos pater latè-dominans Neptunus
 “Ex pugnâ ereptos servâisset, tectos caligine multâ.
 “Tum Jupiter Pyliis magnam victoriam dedit:
 “Tantis per enim insecuti fumus per stratum clypeis campum,

legendumque. — αὐτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
 Ἀμφίσαντο, τὸ ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες.
 At sine codicibus nihil muto.
 Ver. 732. — μεμαῶτες.] Vide suprâ
 ad β', 818; & ad γ', 464.
 Ver. 742. — ἐν κονίεσι.] Vide suprâ

ad δ', 156: Item ad α', 593.
 Ver. 746. — ἐνόησα.] Al. ἐπύρρισα.
 Ver. 748. — ὁδὰς ἔλον ἔδρας.] Vide
 suprâ ad β', 418.
 Ver. 753. — δι' ἀσπίδος πεδίονο.]
 Al.

τεῖνοντές τ' αὐτὰς, ἀνὰ τ' ἔνθεα καλὰ λέγοντες,
 ὅφρ' ὅππ' Βυπρασίου πολυπύρε βήσαμην ἵππους,
 ἑτρὸς τ' Ὀλενίης καὶ Ἀλυσίης, ἐνθα Κολώνη
 ἔκλῃ· ὅθεν αὐτὶς ἀπέτρεπε λαὸν Ἀθλίην.
 ἐνθ' ἄνδρες κλίνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 ἰψὸν Βυπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκείας ἵππους·
 ἄντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
 ὧς ἔον, εἶποτ' ἔμω γε, μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
 ἴσθ' τῆς ἀρετῆς ὀπιονήσε· ἥ τέ μιν οἶα
 ὁλλὰ μετακλαύσεσθ', ἐπεὶ κ' ὀπὸ λαὸς ὄλῃ.
 ἔπεπον, ἥ μὲν σοὶ γε Μενόϊτιος ὦδ' ἐπέτελλεν
 ἱματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
 Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἄντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούμεν, ὡς ἐπέτελλε·
 ἡλθ' ὁ δ' ἰκόμεσθα δόμους εὐ ναιετάοντας,
 αὖτον ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πελυσότατον.
 ἐνθάδ' ἐπειθ' ἤρως Μενόϊτιον εὐρομήν ἔνδον,
 ἰδέ σε, πάρ δ' Ἀχιλλῆα· γέρων δ' ἰππηλάτα Πηλεὺς
 ἰόνα μῆρ' ἔκχε βοὸς Διὶ τερπικεργύνῳ,

Interficiētesque ipsos, armaque pulchra colligentes;
 Donec ad Buprasium tritici-ferax egimus equos,
 Petramque Oleniam & Alefium, ubi Colone
 Vocatur: unde rursus avertit copias Minerva.
 bi virum interfectum extremum reliquit; atque Achivi
 Retrò a Buprasio Pylum-versus agebant veloces equos:
 Omnes autem gratias agebant, ex diis Jovi, Nestorique ex hominibus
 Talis fui, si quando eram, inter viros: sed Achilles
 iolus virtute suâ fruetur: certe ipsum credo
 Multum post doliturum, ubi exercitus perierit.
 O amice, sane quidem tibi Menœtius sic præcepit.
 Die illo, quo te ex Phthiâ ad Agamemnonem misit:
 Nos autem intus existentes, ego & nobilis Ulysses,
 Omnia sane in ædibus audiebamus, sicut præcipiebat:
 Pelei scilicet venimus domos habitantibus commodas,
 Copias cogentes per Achæida feracem:
 bique tum herœm Menœtium invenimus intus:
 Atque te, juxta & Achillem: senex autem equum-agitator Peleus
 Inguia femora adolebat bovis, Jovi gaudenti-fulmine,

πιδέος πεδίοιο. "Η " ἀσπίδες,"
 περιφερές, δίκην ἀσπίδος.—
 15, "———τὸ ἐκτεταμένον καὶ πλα-
 τὺς. "Η, ἐν ᾧ τῶν ἀνηρημένων ἀ-
 ἴλο. Schol.

4. ———καλὰ] Vide suprâ ad
 6. Πέτρης τ' Ὀλενίης καὶ Ἀλυσίης,
 καὶ Κέκληται.] Strabo, lib. VIII,
 al. 342, legit,
 τ' Ὀλενίης καὶ Ἀλυσίης ἐνθα Κολώνη,
 scilicet Alefi collis.
 7. Κέκληται.] Vide suprâ ad α', 37.
 ———Ἀθλίην.] Prudenter videli-

cet cavebant, ne ultra modum progrederen-
 tur. Vide suprâ ad α', 194; ad β', 169;
 & ad δ', 92.

Ver. 766—784. (Νῶϊ δὲ ——— Ἀκτορος
 υἱός)] Versus hosce novendecim in Parente-
 sin inclusi. Quæ res, quam sit Poëtæ non
 vitio, sed summæ laudi danda; vide suprâ ad
 ver. 687 & 697; item ad ε', 553.

Ver. 768. ———εὐ ναιετάοντας] Vide suprâ
 ad β', 648.

Ver. 769. ———πελυσότατον.] Al. καλ-
 ογύναικα.

Ver. 771. ———ἰππηλάτα.] Vide su-
 præ ad α', 175.

Ver.

- Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλκισον,
 Σπένδων αἶθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
 775 Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἔπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
 Στῆμ' ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρεσεν Ἀχιλλεύς,
 Ἐς δ' ἄγε χεῖρὸς ἐλὼν, καὶ δ' ἐδραίασθαι ἄνωγε,
 Ξείνιά τ' εὖ παρίεθκεν, ἅτε ξείνοισι θίμῃς ἐσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημ' ἐδῆτύθη δὲ ποτῆται,
 780 Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελύων ὑμῖν ἄμ' ἔπειθε·
 Σφῶ δ' ἢ μάλ' ἠθέλετον, τῷ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον·
 Πηλεὺς μὲν ὦ παιδὶ γέρον ἐπέτελλ' Ἀχιλλεῖ
 Αἰὲν ἀριστέειν, καὶ ὑπεύροχον ἔμμεναι ἄλλων·
 Σοὶ δ' αὖθ' ὥδ' ἐπέτελλε Μενόιτι, ἄλκιρον υἱόν·
 785 Τέκνον ἐμὸν, γῆρ' ἔμ' ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
 Πρεσβύτερος δ' ἐγὼ εἰμι· βίη δ' ὅγε πολλὸν αἰμείνων.
 Ἄλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
 Καὶ οἱ σημαίνειν· ὃ δ' ἢ πείσεται εἰς ἀγαθὸν περ.
 Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρον· σὺ δ' ἤθελ' ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν
 790 Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλλεῖ δαΐφρονι, αἴκε πύθην.
 Τίς δ' οἶδ', εἴ κεν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ἐρένας,

- “Aula in septo: tenebatque aureum poculum,
 “Librans nigrum vinum super ardentia sacra.
 775 “Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos vero tum
 “Stabamus in vestibulo: Attonitus autem exiliit Achilles,
 “Intrōque duxit manu prehenfos, atque confidere iussit,
 “Dapnēque-hospitales abundē apposuit, quas hospitibus fas est.
 “Ac postquam saturati fuimus cibo & potu,
 780 “Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi:
 “Vos autem omnino volebatis, hi vero ambo multa praeceperunt:
 “Peleus quidem suo filio senex praecepit Achilli,
 “Semper fortissimē se gerere, & virtute superiorem esse aliis:
 “Tibi verō itidem sic praecepit Menæti, Actoris filius;
 785 “Fili mi, genere quidem superior est Achilles,
 “Major natu verō tu es: viribus autem ille multo praestantior:
 “Sed bene ei da prudens consilium, & admone,
 “Et ei praecepe: ille autem obsequetur in bonum sanē.
 “Sic praecepit senex, tu vero oblivisceris: sed vel nunc
 790 “Hæc dicas Achilli bellicoso, si fortē obsequetur.
 “Quis vero scit, an ei, favente deo, animum commoveas

Ver. 773. — ἐν χόρτῳ.] Latini,
 vocem Græcam retinentes, villæ *cobortem*
 appellabant; indeque *aves cobortales*, &c.
 apud Columellam.

Ver. 774. — αἶθοπα οἶνον.] Vide supra
 ad α, 462.

Ver. 775. Σφῶϊ μὲν — ἔπετον.] Pa-
 troclus & Achilles.

Ibid. — βοὸς ἔπετον.] Quā ratione,
 βοὸς, hīc ultimam producat; item μὲν, ver.
 782; & πυκινὸν, ver. 787; & κεν, etiam ex-
 tra cæsuras, ver. 791; vide supra ad α, 51.

Ver. 777. — ἄνωγε.] Non ex præ-
 terito, quod vocant, ἄνωγα sed ex aoristo,
 ἄνωγον. Vide supra ad β, 322.

Ver. 780. — ὑμῖν.] Patroclum &
 Achillem.

Ver. 781. — τῷ δ' ἄμφω.] Pelai-
 & Menæti, patres Achillis & Patrocli.

Ver. 783. — ὑπεύροχον.] Vide supra
 ad β, 246.

Ver. 787. — ὑποθέσθαι.] Al. ἐπα-
 κῆσαι notante Eustathio. Minus recte.

- Παρειπών; ἀγαθὴ ἢ παρὰίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
 εἰ δέ τινα φρεσὶν ἤσι θεοπροπίῳ ἀλεείνει,
 καὶ τινὰ οἱ πατρὸς Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
 795 ἄλλὰ σέ περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλ' ὅτ' λαὸς ἐπέοδον
 μυρμιδόνων, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γήηαι·
 καὶ τοὶ τόλχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
 αἳ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόρων πολέμοιο
 Τρῶες, ἀναπνύσωνσι δ' ἀρήϊοι ἦες Ἀχαιῶν
 800 Τειρόμβιοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνυσις πολέμοιο·
 ῥεῖα δέ κ' ἀκμήτες κεκμηότας ἀνδρες αὐτῇ
 ὦσαιθε· προτὶ ἄστυ, νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων.
 ὧς φάτο· τῷ δ' ἄρ' εὖ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρνε·
 βῆ ἢ θείων παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδῳ Ἀχιλλῷ
 805 ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ νῆας Ὀδυσσεὺς θείοιο
 ἵξε θείων Πάτρσκλη, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
 ἦεν, τῇ δὴ καὶ σφί θειῶν ἐτετόλχετο βωμοί·
 εὐθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημέν' ἀντιβόλησε,
 Διοτρεΐδης Εὐαιμονίδης, καὶ μὴρόν οἱ σῶ,
 810 Σκαίρων ἐκ πολέμου καὶ ἢ νότιος ῥέεν ἰδρῶς
 ὦμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἔλκετο ἀργαλέοιο
 Αἶμα μέλαν κελεύρζε· νόος γε μὲν ἔμπεδ' ἦεν.
 Τὸν ἢ ἰδὼν ἄκλειρε Μενoitῆς ἄλκιμος υἱός,

“Admonitum; bona utique admonitio est amici.

“Si verò aliquod mentibus suis vaticinium evitat,

“Et aliquod ei a Jove dixit veneranda mater, quominus ipse eat;

795 “Saltem te mittat: simul autem cæteræ copiæ sequantur

“Myrmidonum, si fortè quid luminis Danais fias:

“Et tibi arma pulchra det ad prælium gerenda;

“Si fortè, te illum ob-similitudinem-credentes, abstineant pugna

“Trojani, respirentque Mavortii filii Achivorum

800 “Afflicti jam: exigua sane respiratio in bello, profuerit:

“Facile verò integri defessos viros prælio-aggressi

“Repellatis ad urbem, a navibus & tentoriis.

Sic dixit; eique animum in pectoribus commovit:

Perrexit itaque currere juxta naves ad Æacidem Achillem.

805 Sed cùm jam e regione navium Ulyssis divini

Pervenisset currens Patroclus, ubi eis forumque & jus-disendi-locus

Erat, ubi etiam eis deorum constituta erant altaria;

Illic ei Eurypylus percussus occurrit,

Generosus Euæmonides, femore sagittâ,

810 Claudicans e pugna; humidusque defluebat sudor

Ex humeris & capite: eque vulnere gravi

Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat.

Hunc autem intuitus, miseratus est Menœtii fortis filius;

Ver. 792. Παρειπών;] Vide suprâ ad ζ, 62.

Ver. 796. — αἴκεν τι φόως — γήηαι.] Ἄλ' ἢ πύ τι φόως — γήηαι.

Ver. 797. — καλὰ.] Vide suprâ ad ε, 43.

Ver. 810. — κατὰ δὲ.] Quâ ratione, δὲ, hîc producatur; item ultima vocis, ὀλοφύρομενος, ver. 814; item ἵδ' αὖτις, ver. 829 & 845; ταχίσταque δὲ, ver. 845; vide suprâ ad α, 52.

G g

Ver.

- Καί ῥ' ὀλοφυρόμεν' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 815 Ἄ δειλοί, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 ὦς ἄρ' ἐμέλλετε τῇλε Φίλων ἢ πατρίδ' αἴης
 Ἄσεν ἐν Τροίῃ ταχέας κινέας ἀργέτι δῆμῳ;
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
 Ἦ ῥ' ἔτι πᾶς ἀχέσσει πελώριον Ἑκτορ' Ἀχαιοί,
 820 Ἦ ἤδη φθίσον' ὑπὸ αὐτῷ δαυρὶ δαμέντες;
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλ' πεπνυμέν' ἀντίον ἤδα.
 Οὐκίτι, διοτρεφὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
 Ἔοσε, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέον'.
 Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
 825 Ἐν νηυσὶν κέα' βεβλημένοι, ἐτάμενοί τε,
 Χερσὶν ὑπὸ Τρώων· τῶν δ' ὀδύνῃ δρυν' αἶέν.
 Ἄλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ὅππῃ νῆα μέλαιναν·
 Μηρὲ δ' ἔκταμ' οἷζόν, ἀπ' αὐτῷ δ' αἶμα κελαιόν·
 Νίξ' ὕδατι λιαρῷ· ὅππῃ δ' ἥπια φάρμακα πάσσε,
 830 Ἐδδά, τά σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλεὺς δειδάχθαι,
 Ὅν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιοτάτ' Κενεάρεων.
 Ἴητροί μὲν γὰρ Ποδαλείρῃ, ἠδὲ Μαχάων,
 Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀτομαὶ ἔλκ' ἔχοντα,
 Χρηίζοντα ἢ αὐτὸν ἀμύμον' ἱητῆρ',

Et dolens, verbis alatis *εμτ* allocutus est;

- 815 " Ah miseri, Danaorum ductores & principes:
 " Siccine eratis procul ab amicis & patriâ terrâ
 " Satiaturi in Trojâ veloces canes albâ pinguedine?
 " Sed age mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros;
 " Adhucne omnino fustinebunt immanem Hectorem Achivi,
 820 " An jam conficientur ab ipso hastâ domiti?
 Huic autem Eurypylus prudens respondit;
 " Nullum-amplius, nobilissime Patrocle, præsidum Achivis
 " Erit; sed in navibus nigris cadent.
 " Illi enim jam omnes, quotquot antè erant fortissimi,
 825 " In navibus jacent eminus cominusque vulnerati
 " Manibus Trojanorum: horum vero robur augetur perpetuò.
 " At me quidem tu serva, ducens ad navem nigram;
 " Femoreque excinde sagittam; ab eoque sanguinem nigrum
 " Ablue aquâ tepidâ; & lenia medicamenta insperge,
 830 " Salubria; quæ te aiunt ab Achille doctum esse,
 " Quem Chiron docuit, justissimus Centaurorum.
 " Medici enim, Podalirius & Machaon,
 " Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,
 " Indigentem & ipsum eximii medici,

Ver. 820. — φθίσονται] Vide supra ad β, 833.

Ver. 821. — πεπνυμένος] *Al. βεβλημένος.*

Ver. 825. — ἐτάμενοί τε] Vide supra ad δ', 525.

Ver. 826. — δρυνται.] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 832. Ἴητροί — Τὸν μὲν] De elegantissimâ hâc Syntaxi ἀνακολούθω, vide supra ad β, 353, 681; ad γ', 211; ad ζ, 510; ad κ', 224 & 437. Item ad *Odyss.* μ', 73. Ineptissimè hîc Scholiastes; Ἴητροί, ἀντὶ τῷ, Ἱατράων Ὀρθῶν, ἀντὶ γυναικὸς.

- 835 Κεῖθε· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὄξυλ' ἄρηα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενoitίης ἄλκιμῳ υἱός·
 Πῶς τ' ἄρ' εἰσι τὰδε ἔργα; τί ρέζομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
 ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλλῇ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
 ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερῳίῳ, ἔρῳ Ἀχαιῶν·
- 840 Ἀλλ' ἔδ' ὥς περ σῆο μεθήσω τετρομένοιο.
 Ἦ, ἢ ὑπὸ σέρνοιο λαβῶν ἄγε ποιμένα λαῶν
 ἔς κλισίῳ θερσίῳ ἢ ἰδὼν ὑπέχθε βοείας.
 ἔνθα μιν ἐκλανύσας, ἐκ μηρῶ τάμνε μαχαίρῃ
 ὄξυ βέλῳ πεπλοκές· ἀπ' αὐτῶ δ' αἶμα κελαινόν
- 845 Νίξ' ὕδατι λιαρῷ· ὅππῃ ἢ ρίζαν βάλε πικρῷ,
 Χερσὶ ληατρίψας, ὀδυμήφατον, ἢ οἱ ἀπᾶσας
 ἔχ' ὀδυάας· τὸ μὲν ἔλκευ ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἶμα,

- 835 “ Jacere: alter autem in campo, Trojanorum sustinet acrem Martem.
 Hunc autem vicissim allocutus est Menæti fortis filius;
 “ Quomodo esse poterunt [*quo evadent*] hæc opera? quid agemus Eurypyle heros?
 “ Vado, ut Achilli bellicoso nuncium referam,
 “ Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum:
 840 “ Attamen ne sic quidem te dimittam afflictum.
 Dixit, & in sinu susceptum ferebat pastorem populorum
 In tentorium: famulus autem ut vidit, substravit pelles bubulos.
 Ibi illo porrecto, e femore excidit cultro
 Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum
 845 Abluit aquâ tepidâ; & radicem immisit amaram,
 Manibus contritam, dolores adimentem, quæ ei cunctos
 Sedavit dolores: Vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

Ver. 840. ———— ἔδ' ὥς περ σῆο μεθή- κίνδυνος ὁ πρὸ ὀφθαλμῶν, ἐπιβίση μᾶλλον αὐτοῦ
 σω.] Οἰκονομεῖ ὁ ποιητὴς τῆτο, διὰ πιθανό- ἰκετεύσαι τὸν Ἀχιλλέα. Eustath.
 τητα· ἵνα παραμείνας ὁ Πάτροκλος ἐμβραδύνῃ, Ver. 847. ———— παύσατο.] Vide su-
 ἕως τειχομαχίᾳ δεινῇ γέννηται· καὶ ὁ μέγας præ ad γ', 141.

Τ Η Σ
ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Μ'.

Ἑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας Μ'.

ΑΠοβαίντες οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καὶ τοὶ ἀπαισίῃ αὐτοῖς φανέντ'· οἷων δ' καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῇ τείχει τῶν Ἑλλήνων. Ἐνθα Σαρπηδὼν ἱπάλειν κατασπᾷ. Ἐκτὼς δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη ταῖς ναυσὶ, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

Ἐπιγραφαί.

Τειχομαχία.

Ἄλλως.

Μὴ δὲ, μάχη πρὸς τείχεσσι· ὁ δ' ἐνθορε φαίδιμος Ἐκτωρ.

Ἄλλη.

Μὴ Τρώων παλάμῃσι κατήρηκε τείχεσσι Ἀχαιῶν.

ΩΣ ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενoitίῃ ἀλκιμῷ υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὀμιλαδόν, καὶ ἄρ' ἐμελλε
τάφρ' ἐτι γήσειν Δαναῶν, καὶ τείχεσσι ὑπερθεῖν
5 Εὐρὺ, τὸ παῖσαντο νεῶν ὑπὲρ ἀμφὶ τῇ τάφρῳ
ἦλθον· καὶ δὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἐκατόμβας·
Ὀφρα σφιν νῆας τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὰ
ἔντοσ' ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' αἴκητι τέτυκτο

SIC quidem in tentoriis Patroclus Menætiæ fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum : verum pugnabant
Argivi & Trojani catervatim-misti, neque jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum, & murus supra
5 Latus, quem fecerant ad defendendas naves ; circum autem fossam
Duxerant ; neque diis dederant inclytas hecatombas ;
Ut sibi navesque veloces & prædam multam
Intus continens tueretur : Diis autem invitis structus erat

Ver. 8. ——— θεῶν δ' αἴκητι τέτυκτο]

Hec! nihil invitis fas quonquam fiderè Divis. Æn. II, 402.

Ver.

- Ἀθανάτων, τῷ κ' ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
 10 Ὀφρα μὲν Ἐκλῶρ ζωὸς ἔειν, ἢ μὲν Ἀχιλλεύς,
 Καὶ Πελαῖοι ἀνακλῶν ὑπὸ τῆς πόλιν ἔπλε,
 Τόφρα δ' ἢ μέγα τείχῳ Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ' μὲν Τρώων θάνατον ὅσοι ἄριστοι,
 Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμνη, οἱ δ' ἐλίποντο,
 15 Πέρθετο δ' Πελαῖοι πόλιν δεκάτῳ ἐνιαστῷ,
 Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλῳ ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
 Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων ἢ Ἀπόλλων
 Τείχῳ ἀμαλδιῶσαι, ποταμῶν μὲν εἰσαγάγοντες,
 Ὅσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἄλαδε προρέουσι,
 20 Ῥῆσός τε, Ἐπιάπορος τε, Κάρησός τε, Ῥοδίῳ τε,
 Γελώνιος τε, ἢ Αἴσηπῳ, δῖός τε Σκάμανδρῳ,
 Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια ἢ τρυφάλεια
 Κάππεσον ἐν κοίῃσι, ἢ ἡμιθέων γῆν ἀνδρῶν.
 Τῶν πάντων ὁμόσε σόματ' ἔτρεπε Φοῖβῳ Ἀπόλλων,
 25 Ἐννῆμαρ δ' ἐς τείχῳ ἴει ῥόον· ὅς δ' ἄρα Ζεὺς
 Σιωχέας, ὄφρα κε θάσσον ἀλίπλοα τείχεα θείη.

Immortalibus; quocirca etiam nequaquam longum tempus integer mansit.

- 10 Quamdiu quidem Hector vivus erat, & irascebatur Achilles,
 Et Priami regis non-aversa urbs erat,
 Tamdiu utique & magnus murus Achivorum integer fuit:
 At postquam Trojanorum quidem mortui sunt, quotquot fortissimi,
 Multique Argivorum, partim quidem domiti sunt, partim autem superstites,
 15 Et aversa est Priami urbs decimo anno,
 Argivique in navibus dilectam in patriam redierunt;
 Tum tandem inierunt-consilium Neptunus & Apollo
 Murum abolere, fluviorum vi immisâ,
 Quotquot ab Idæis montibus in mare profluunt,
 20 Rhesusque, Heptaporusque, Careusque, Rhodiusque,
 Granicusque, & Æsepus, diviusque Scamander,
 Et Simois, ubi multa scuta & galeæ
 Deciderant in arenis, & semideorum genus virorum:
 Horum omnium eodem ostia convertit Phœbus Apollo,
 25 Perque novem dies in murum immisit eorum cursum: pluebat interim Jupiter
 Continuo, ut citius mari-submersa mœnia redderet.

Ver. 9. Ἀθανάτων.] Vide suprâ ad α', 398.

Ibid. — τῷ κ' ἔτι.] Vulgg. τῷ καὶ ἔτι. Quod eodem modo pronunciandum.

Ver. 12. Τόφρα δ'.] Tamdiu utique. Nec audiendus Barnesius, qui Τόφραδ' edidit, istudque "δ'" ἀπὸ τῆς αὐτῆς contendit. Quod nihili est.

Ver. 17. — Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.] Oceani ex alterâ parte inundantes æstus, ex alterâ Sol caelumque pluviosum.

Ver. 22. Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ.]

— ubi tot Simois correpta sub undis Scuta virum; galeæque, & fortia corpora volvit.

Ver. 23. Κάππεσον ἐν κοίῃσι.] Vide suprâ

ad α', 593. Malè hîc Semiger: "Quid enim (inquit) ad fluvios, si in pulverem illa cecidere." Poëtic. lib. V, cap. 3. Quasi scilicet fluvii, loca pulverulentia inundare non possent.

Ver. 25. Ἐννῆμαρ.] Fuerunt apud antiquos qui hîc legerent, ἐννῆμαρ, unum diem. Importunè, nullâque idoneâ de causâ.

Ibid. — ὅς δ' ἄρα Ζεὺς.] Et mox, ver. 28, ἐν δ' ἄρα πάντα. Utrobique vocabuli, ἄρα, ea est vis, ut dicat Jovem Neptunumque cum Apolline ex composito vires suas eodem omnes convertisse.

Ver. 26. Σιωχέας.] Scribunt nonnulli, Σιωχέας: sed nihil opus. Similis enim ferè ha-

- Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρας τελαῖναν
 Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμέλια κύμασι πέμπε
 Φιτρῶν ἢ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
 30 Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον·
 Αὐτὶς δ' ἠϊόνα μεγάλῃ ψαμάθοισι κάλυψε,
 Τεῖχος ἀμαλδυνίας ποταμὸς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
 Κὰρ ῥόον, ἥ περ πρὸθεν ἱέν καλλιῖρον ὕδωρ.
 Ὡς ἄρ' ἐμελλον ὀπίθε Ποσειδάων ἢ Ἀπόλλων
 35 Θησέμεναι τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπήτε δεδῆκε
 Τεῖχος εὐδμητον, κανάχιζε δ' ὄρατα πύργων
 Βαλλόμεν' Ἀργεῖοι δ' Διὸς μάσιγι δαμέντες,
 Νηυσὶν ὅππῃ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰχανώοντα,

*Ipse autem Neptūnus tenens manibus tridentem,
 Præibat; omniaque fundamenta undis amovit
 Stipitum & lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi;
 30 Planaque fecit juxta rapidum Helleſpontum:
 Rursusque littus magnum arenis cooperuit,
 Muro abolito: fluvios autem vertit, ut redirent
 In suum quisque alveum, quâ antè demittebant pulchrè-fluentem aquam.
 Sic sanè erant in posterum Neptūnus & Apollo
 35 Facturi: tum verò circa pugna clamorque exarsit
 Murum benè-struētum; sonitumque-reddebant compages turrium
 Percussæ: Argivi verò Jovis flagello domiti,
 Naves ad cavas conclusi tenebantur,*

his vocis ratio est, ac suprà vocis παριπών, ζ', 62; & λ', 792. Sed & ad pluviz vim subitanam depingendam faciunt pedes hoc in versu dactylici omnes, isteque in primis tribrachys Συνεῖς. Vide suprà ad γ', 357; de isto, Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.

Ver. 27. Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρας-σι τελαῖναν
 Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμέλια κύμασι πέμπε.]

Phurnutus, de naturâ Deorum, cap. 23, citat; —ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμέλια θῆκε δύραζε.

Neptūnus muros, magnoque emota tridenti

Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem

Eruit. ————— *Æn. II, 610.*

Ver. 31. ————— ἠϊόνα μεγάλην.] Quâ ratione, ἠϊόνα, hîc ultimam producat; vide suprà ad α', 51.

Ver. 33. ————— ἱέν.] Vel ἱέν, quod est ἐπιμπόν· vel ἱέν, quod est ἐπορεύτο. Notante *Eustathio*.

Ver. 35. ————— τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπή τε δεδῆκε Τεῖχος εὐδμητον.] Si δίδαν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad α', 37.

Interea Rutuli portis circum omnibus instant

Sternere cæde viros, & mœnia cingere flammis ————— *Æn. X, 118.*

Ver. 36. ————— κανάχιζε δι' ὄρατα πύργων

Βαλλόμεν'.] De voce κανάχιζε, vide suprà ad δ', 455. De constructione, *Eustathius*; Ἀμριβόλιας (inquit) ἐστὶ σχῆμα· δηλοῖ γὰρ, ὡς ἡ κανάχιζε τὰ πολεμικά ὄρατα κατὰ πύργων βαλλόμενα, ἢ ὅτι τὰ ἐν τοῖς πύργοις ξύλα κανάχιζεν ἐν τῷ βάλλεσθαι. Ac priorem quidem constructionem præfert *Dominus Dacier*. Mihi e contrario nulla hîc videtur, ne quidem ἀμφιβόλια. Nam ut δύρατα πύργων βαλλόμενα id videlicet significet, quod est *Eustathio* ὄρατα κατὰ πύργων βαλλόμενα, nec satis Græcè quidem dictum crediderim: Multò minùs *Homerice* sapit periphrasitatem. At πύργος βαλλόμενος κανάχιζεν, usitatissimum est;

————— δούπος ὀράρεο

Πύργων βαλλομένων ————— *ι, 569.*

Πήληξ βαλλομένη κανάχην ἔχει. ————— *π', 105.*

Et in hoc ipso libro,

————— κόμπει χαλκὸς ἐπὶ σῆθεσσι σασίος

Ἄντην βαλλομένων ————— *ver. 151.* Et,

Τόσος γὰρ κτύπος ἦν, —————

Βαλλομένων σάκων τε καὶ ἰπποκόμων τρυφαλειῶν,

Καὶ πυλέων ————— *ver. 331.*

Ver. 38. ————— ἐλμύνει] Ἀλλ' ἐργάζεται.

- Ἐκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήσῳρα φέβοιο·
 40 αὐτὰρ ὃγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἴσθ' ἄελλη.
 Ὡς δ' ὅταν ἐν τε κωέαςι καὶ ἀνδράσι θηρότῃσι,
 Κάπερα, ἢ ἑλέων σρέφε', θένει βλεμεαίνων,
 Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτὰς ἀρτυάντες,
 Ἀνίοι ἴσαν', καὶ ἀκονίζουσι θαμναῖς
 45 Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τῷ δ' ἔποτε κυδάλιμον κῆρ
 Ταρβῆ, καὶ δὲ φοβεῖ· ἀγλωομένη δέ μιν ἔκλιν·
 Ταρφέα τε σρέφε', σίχας ἀνδρῶν περητιζών·
 Ὅππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκῃσι σίχες ἀνδρῶν·
 Ὡς Ἐκτωρ ἀν' ὁμίλον ἰὼν εἰλίσσεθ', ἐταίρους
 50 Τάφρον ἐπορριῶν διαβαινέμεν· ἐδὲ οἱ ἵπποι
 Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δ' ἤχρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
 Χεῖλει ἐφεισάοτες· ἀπὸ δ' δειδίσκετο τάφρου
 Εὐρεῖ, καὶ τ' ἄρ' ὑπερθερέειν χεδόν, καὶ τε περῆσαι
 Ῥηϊδίῃ κρημνοὶ δ' ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
 55 Ἔσασαν ἀμφοτέρωθεν· ὑπερθεν δ' σκολόπεσσιν

Hectorem timentes, violentum-artificem-fugandi hostes :

- 40 Quippe ille, sicut antea, pugnabat par turbini.
 Ut verò quando interque canes & viros venatores,
 Aper, sive leo versatur, præ robore truces-oculos-volvens :
 Illi verò quadratis-agminibus quum se-ipsos instruxerunt,
 Adversæ stant, & jaculantur crebra
 45 Spicula de manibus ; ejus autem nunquam generosum cor
 Pavet, neque fugam-capeffit : fortitudo verò ipsum occidit :
 Crebròque se convertit, ordines virorum tentans ;
 Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum :
 Sic Hector turbam obiens se motabat, socios
 50 Fossam adhortans transcendere : neque tamen ei equi
 Audebant, pedibus-veloces : valde autem hinniebant in summo
 Labro stantes : absterrebat enim fossa
 Lata ; neque transilire in promptu erat, neque transitu
 Erat facilis : Præcipitia enim declivia circa totam
 55 Stabant utrinque : desuper autem vallis

Ver. 41. Ὡς δ' ὅταν]

Ut fera, quæ densâ venantium septa corona

Contra tela furit, seseque haud nescia morti

Injicit, & saltu supra venabula fertur :

Haud aliter juvenis medios moriturus in hostes

Irruit ; & , qua tela vidit densissima, tendit. *Æn.* IX, 551.

Ver. 43. — σφείας αὐτὰς.] Pronunciabatur σφᾶς. Nam σφείας ultimam producit.

Ver. 44. Ἀνίοι] *Al.* Ἀντίον.

Ver. 48. Ὅππῃ τ' ἰθύσει.] *Al.* ἰθύει.

Barnesius . legendum contendit, ἰθύσει. Sed nihil opus.

Ver. 49. — εἰλίσσειθ'.] *Al.* εἰλίσσειθ'.

Vide supra ad ζ', 45.

Ver. 50. — ἐπορριῶν διαβαινέμεν.] Vide supra ad β', 451.

Ver. 52. Χεῖλει ἐφεισάοτες· ἀπὸ] *Al.* Χεῖλει ἐφεισάοτες. Cæterum quâ ratione, ἐφεισάοτες, hîc ultimam producat ; vide ad α', 51.

Ver. 53. — περῆσαι] Vide supra : ad α', 67.

Ver. 54. — ἐπηρεφέες.] *Barnesius*, ἐπὶρριφέες, vel ἐπὶρριπέες.

Ver. 55. Ἔσασαν] Videntur mihi nodum in scirpo quærere, qui vocem hanc ex ἐσᾶ-κυσαν nescio quâ analogiâ contractum volunt. Reverà, quâ analogiâ factum est ex τίσσῃ, ἰθυσαν· ex δίδωμι, ἰδοσαν· eâdem fit ex ἰσῃμι, ἔσασαν.

- Ὀξείσιν ἡρήρει, τὰς ἔσασαν ἦες Ἀχαιῶν
 Πυκνὰς ἢ μεγάλας, δῆϊων ἀνδρῶν ἀλεωρίῳ.
 Ἐνθ' ἔκιν' ῥέα ἵππῳ εὐτροχόν ἄρμα τιταίνων
 Ἐσβαίῃ, περὶ δ' ἢ μῆνοινεον, εἰ τελέεσι.
 60 Δὴ τότε Πηλυδάμας θρασυῖ ἔκτορ' εἶπε πρὸς ἑσέας·
 Ἐκτορ τ', ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἀγροί, ἡδ' Ὀπικέων·
 Ἀφροδέως Διὸς τάφρον ἐλαύνομεν αἰεὶς ἵππους·
 Ἡ δ' ἢ μάλ' ἀργαλίῃ περσέαν σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
 Ὀξείας ἐσῶσιν, προτὶ δ' αὐτὰς τεῖχε' Ἀχαιῶν.
 65 Ἐνθ' ἔπως ἐστὶν καταβήμηναι, εἰδὲ μάχεσθαι
 Ἴπποισι σέινθ' γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι οἴω.
 Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάϊχυν κακὰ φρονέων αἰλαπάζει
 Ζῶς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δ' βέλετ' ἀρήγειν,
 Ἡ τ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι ἢ αὐτίκα τῷτο γῆρας,
 70 Νωνύμης ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργεῖο ἐνθάδ' Ἀχαιῆς·
 Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλινῶσι δ' ἡμῇ
 Ἐκ νηῶν, ἢ τάφρῳ ἐν πλῆξωμεν ὀρυκτῇ,
 Οὐκέτ' ἐπειτ' οἴω εἰδ' ἀγγελον ἀπονέεσθαι
 Ἀφορρῶν προτὶ ἄστυ, ἐλιχθέντων ὑπὸ Ἀχαιῶν.
 75 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, περὶ θώμεθα πάντες·

- Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum
 Denfos & magnos, adversus hostes munimentum.
 Illuc non sane facile equus volubilem currum trahens
 Intrasset; pedites verò animo-incitato-cupiebant, si perficere possent.
 60 Tum verò Polydamas audaci Hecitori dixit astans;
 "Hecitorque, & alii Trojanorum duces, atque sociorum;
 "Temerè per fossiam impellimus veloces equos;
 "Ea quippe admodum difficilis transitu: valli enim in illâ
 "Acuti stant, & ad ipsos murus Achivorum;
 65 "Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare,
 "Equitibus: Angustia enim sunt, ubi eos sauciatus iri putò.
 "Quod si jam omnino animo-inimico Græcos perdit
 "Jupiter altitonans, Trojanisque vult auxiliari;
 "Sanè equidem ego vellem vel statim hoc effectum,
 70 "Inglorios perire procul-ab Argis hîc Achivos:
 "Sin verò conversi fuerint, & repulerint nos
 "A navibus, & fossiæ impegimus profundæ;
 "Non deinceps puto ne nuncium quidem reversurum
 "Retrò ad urbem, elapsum, iterum-ad-pugnam-conversis ab Achivis.
 75 "Verùm agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes:

Ver. 58. — εὐτροχόν] Al. εὐχρον.
 Ver. 61. "Ἐκτόρ τ'] Al. "Ἐκτωρ τ'.
 Ver. 64. — προτὶ] Al. ποτὶ. Quod
 idem est.
 Ver. 66. — τρώσεσθαι.] Turpissi-
 mē hîc versio *Barnesiana*; "sauciatus iri."
 Ac si, iri, esset videlicet ex verbo, sum.
 Ver. 67. Εἰ μὲν γάρ.] Refertur istud γάρ,
 non ad id quod proximè præcessit, sed ad
 id quod elegantius reticetur: Nec me, quæso,
 "minùs fortem animosumque existimes; NAM

"fi" &c. Vide suprâ ad i, 22.

Ver. 68. — βέλετ' ἀρήγειν.] Al. βέ-
 λετο νίκην. Minùs rectè. Multè enim hîc
 præstat βέλεται, quàm λέλετο.

Ver. 70. Νωνύμης ἀπολέσθαι.] Nullâ ei
 analogiâ, produci potest istud v. Utrumque
 verò νωνύμης, quomodo nonnulli ediderunt,
 an νωνύμης, æquè ac νωνύμης, pronuncia-
 rint Iones, non liquet.

Ver. 73. — ἀποτίσθαι.] Vide suprâ
 ad i, 398.

- Ἴππους μὲν Θερσίπονιες ἐρυκόνων ὀπί τάφρω,
 Αὐτοὶ δὲ περὶ ἄλγεσιν, σὺν τούχοισι, θωρηχθέντες,
 Ἐκτορὶ πάντες ἐπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Οὐ μὲνέσθ', εἰ δὴ σφιν ὀλέθρου πείσεται ἐφ' ἡπ'.
- 80 Ὡς φάτο Πηλεδάμας· αἶδε δ' Ἐκτορὶ μῦθον ἀπήμων·
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τούχοισιν ἄλτο χαμάζε.
 Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
 Ἀλλ' ὀλοβάντες ὄρσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἐκτορα δῖον.
 Ἠνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἐὼ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
- 85 Ἴππους εὖ καὶ κόσμον ἐρυκέμεν αὐτὸν ὀπί τάφρω·
 Οἱ δὲ Δαρδανίαι, σφέας αὐτὰς ἀρτιύαντες,
 Πένιαχά κοσμηθέντες, αἶμα ἠγεμόνεσσιν ἐποντο.
 Οἱ μὲν αἶμα Ἐκτορὶ ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πηλεδάμαντι,
 Οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἴσαν, μέμασαν δὲ μάλιχα
- 90 Τῆχος ῥηξάμενοι κοίλης ὀπί νηυσὶ μάχεσθαι.
 Καὶ σφιν Κεβριόνης τρίτος ἔπειτο· παρ δ' ἄρ' ὄχεσθον
 Ἄλλον, Κεβριόναο χερσίονα, κάλλιπεν Ἐκτωρ.
 Τῶν δ' ἐτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγνώωρ.
 Τῶν δὲ τρίτων ἔλεντο, καὶ Δηϊφობος θεοειδής,
- 95 Ὡς δὲ δύο Πελάμοιο, τρίτος δ' ὤϊον Ἄσιον ἦρας,
 Ἄσιον Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσθηθεν φέρον ἵπποι

“ Equos quidem famuli contineant prope fossam,

“ Ipsi verò, pedibus, armis induti,

“ Hectorem omnes sequamur conferti : at Achivi

“ Non sustinebunt, siquidem ipsis exitii fines impendent.

80 Sic dixit Polydamas ; placebatque Hectori consilium tutum :

Statim itaque de curribus cum armis defiliit in terram.

Ac nò cæteri quidem Trojani in equis convenerunt ;

Sed defilierunt cum impetu, ut viderunt Hectorem nobilem.

Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,

85 Ut equos benè ex ordine coercerent illic ad fossam :

Ipsi verò in-ordines-digesti, se ipsos instruentes,

In-quinque-agmina distributi, simul duces sequebantur.

Alii quidem cum Hectore iverunt & eximio Polydamante,

Qui plurimi & fortissimi erant, cupiebantque maximè

90 Muro rupto cava ad naves pugnare :

Et ipsos Cebriones tertius sequebatur ; apud currus autem

Alium, Cebrione deteriore, reliquit Hector.

Aliis verò Pâris præfuit, & Alcahous, & Agenor.

Tertiis autem Helenus & Deiphobus divinâ-formâ-præditus,

95 Filii duo Priami ; tertiûsque erat Asius heros,

Asius Hyrtacides, quem ab-Arisbâ vexerant equi

Ver. 77. ———— σὺν τούχοισι, θωρηχθέν-
 τες.] Refertur istud, σὺν τούχοισι, non ad
 θωρηχθέντας, sed ad ἐπώμεθα. Vide supra ad
 5, 530 : & ad λ', 49.

Ver. 80. ———— ἀπήμων.] Al. ἀμύμων.

Ver. 81. ———— σὺν τούχοισιν ἄλτο χα-
 μάζε.] Vide supra ad γ', 29.

Ver. 82. ———— ἠγερέθοντο.] Al. ἠρί-

δοτο. Sed ista vox non est, eo significatu,
 Homérica.

Ver. 86. ———— σφέας αὐτὰς.] Pronun-
 ciabatur σφέας. Nam σφέας ultimam pro-
 ducit.

Ver. 90. Τῆχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ
 μάχεσθαι.] Al. Τῆχος τε ῥίξουν, καὶ ἐνερ-
 σουν περὶ νηὺς. Nempe ex ver. 198 infra.

- Αἰῶνες, μεγάλοι, ποταμὸς ἀπὸ Σελλήεντος.
 Τῶν δ' ἐπὶ τείχεσσι ἤρχεν εὖς πάϊς Ἀχιλῆος
 Αἰνείας· ἅμα τῷ γε δύνω Ἀντίνορος υἱέ,
 100 Ἀρχιλόχος τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
 Σαρπηδὼν δ' ἠγήσατ' ἀγακλειτῶν ὀπκέρων,
 Πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον, καὶ αἰρήϊον Ἀστεροπαῖον·
 Οἱ γάρ οἱ εἶσαντο Διόκλειδὸν εἶναι ἄριστον
 Τῶν ἄλλων μετὰ γ' αὐτὸν· ὃ δ' ἔπρεπε καὶ Διὶ πάντων.
 105 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκίῃσι βόεσσιν,
 Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λεληγμένοι, εἰδὲ τ' ἔφαντο
 Σχίσσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
 Ἐνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ὀπκῆροι,
 Βελῆ Πηλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
 110 Ἀλλ' ἔχ' Ἑρτακίδης ἔβηλ' Ἀσιν, ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
 Αὐθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θερσέπαντα,
 Ἀλλὰ σὺ αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι,
 Νήπιος, εἰδ' ἄρ' ἐμελλε κακὰς ὑπὸ κήρας ἀλύξας,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμεν' ὡς νηῶν
 115 Ἀψ' ὀπνοσέσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
 Πρὸθεν γάρ μιν μοῖραι δυσάνυμ' ἀμφεκάλυψεν
 Ἐλχεὶ Ἰδομένη· ἀγανὲς Δευκαλίδας.

Rutili, magni, fluvio a Sellēente.

At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisæ

Æneas: cumque eo duo Antenor's filii,

100 Archilochusque Acamasque, pugnae periti omnigenæ.

Sarpedon verò dux erat inclytorum sociorum;

Assumpsitque Glaucum, & Mavortium Asteropæum:

Hi enim ei visi sunt eximie esse fortissimi

Cæterorum, post se ipsum scilicet; ipse verò antecellebat etiam omnes.

105 Hi igitur, postquam se firmè aptassent affabrè-factis boum-tergoribus,

Iverunt rectâ in Danaos animosi, neque ampliùs putabant

Sustenturos, sed in navibus nigris casuros,

Tum cæteri Trojani, & longè-vocati socii,

Confilia Polydamantis inculpati paruerunt:

110 At non Hyrtacides voluit Asius princeps virorum

Illic relinquere equos & aurigam famulum;

Sed unâ-cum ipsis accedebat ad naves veloces,

Demens; neque enim erat, malo fato evitato,

Equis & curribus exultans a navibus

115 Retro reversurus ad Ilium ventosam:

Priùs enim eum fatum infaustum circumtexit,

Ἐκ ἡσυχίᾳ Idomenei præclari Deucalionidæ.

Ver. 100. Ἀρχιλόχος] Ita edidit Barnesius, ex β', 823. Al. Ἀρχίλοχος.

Ver. 103. Οἱ γὰρ οἱ εἶσαντο] Quâ ratione, γὰρ, hîc producat, etiam extra cæsuram; vide suprà ad α', 51.

Ibid. — Διόκλειδον.] Vide suprà ad α', 309.

Ver. 106. — εἰδὲ τ'.] Al. εἰδ' ἔτ'.

Sicuti infrà, ver. 125. ἔφαντο γὰρ ἐκέτ' Ἀχαιὸς Σχίσσεσθ'.

Ver. 112. — πέλασεν] Vide suprà ad α', 140.

Ver. 117. Ἐλχεὶ Ἰδομένης.] Infrà ν', 387. Cæterùm, ἔλχει, numerosius hîc scribitur, quàm ἔλχει, ut rectè notavit Barnesius.

Ver.

- Εἶσατο γδ νηῶν ἐπ' αἰεσεσθ', τῇ περ Ἀχαιοὶ
 Ἐκ πεδίσ νίασόνιο σὺν ἵπποισιν ἢ ὄχεσφι.
 120 Τῇ ῥ' ἵππυς τε ἢ ἄρμα διήλασεν, ἐδὲ πύλῃσιν
 Εὐρ' ὀπικεκλιμένας σανίδας ἢ μακρὸν ὄχηα.
 Ἀλλ' αἶνα πεπλάμενας ἔχον ἄνδρες, εἴ τιν' ἐταίρων
 Ἐκ πολέμου φεύγοντα σῴσσαιαν μὲν νῆας.
 Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππυς ἔχε· τοὶ δ' αἶμ' ἐποντο
 125 Ὀξέα κεκλήγοντες· ἐφάντο γδ ἐκείτ' Ἀχαιοὺς
 Σχήσεσθ'· ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθ',
 Νήπιοι· ἐν γ' πύλῃσι δ' ἄνδρες εὖρον αἰεσας,
 Τῆας ὑπερβύμεν Λαπιθάων αἰχμητῶν,
 Τὸν μὲν, Πειρεθόα ἦα, κρατερὸν Πολυποίτῳ,
 130 Τὸν γ', Λεοντῆα, βροτολοιγῶ ἴσον Ἀρηϊ.
 Τῷ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλαίων

Irruit enim navium ad sinistram-partem, qua Achivi
 Ex campo redibant cum equis & curribus :

- 120 Hac equosque & currum egit, neque in portis
 Invenit oclusas januas, & longum vectem *oppressulatum* :
 Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum
 E bello fugientem salvum reciperent ad naves,
 Hac utique rectâ animo-elato equos dirigebat ; & *sui* simul sequebantur
 125 Acutum clamantes : Putabant enim non amplius Achivos
 Sustenturos esse, sed in navibus nigris casuros ;
 Dementes : in portis quippe duos viros invenerunt fortissimos, !
 Filios animosos Lapitharum bellicosorum ;
 Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypættem,
 130 Alterum vero, Leonteum, hominum-perniciiei parem Marti :
 Hi scilicet ante portas altas

Ver. 120 & 124. Τῇ ῥ' ἵππυς, &, Τῇ ῥ' ἰθὺς.] *Hâc utique.* Non enim vacat istud ῥα, sed sententiam cum præcedente, τῇ περ, connectit.

Ver. 121. ——— ἐπικεκλιμένας.] Vide supra ad α', 309 & 314.

Ver. 122. ——— εἴ τιν' ἐταίρων Ἐκ πολέμου φεύγοντα σῴσσαιαν.]

Qui cursu portas primi irrupere patentes,
 Hos inimica super mixto premit agmine turba.

————— Pars claudere portas,
 Nec sociis aperire viam ; ———

————— oriturque miserrima cædes
 Defendentum armis aditus, inque arma ruentum. *Æn.* XI, 879.

Irrumpunt, aditus Rutuli ut videre patentes. *Æn.* IX, 683.

Ver. 125. ——— κεκλήγοντες.] Vide supra ad β', 314 ; & ad γ', 31.

Ver. 127. ——— 132. ——— ἐν δὲ πύλῃσι δ' ἄνδρες, ——— αἷς ὅτι τε δρῶς.]

Pandarus & Bitias ———
 Portam, quæ ducis imperio est commissa, recludunt

Freti armis ; ultroque invitant mœnibus hostem,

Ipsi intus dextrâ ac lævâ pro turribus astant,
 Armati ferro, & cristis capita alta corusci.
 Quales aëriæ, liquentia flumina circum,
 Sive Padi ripis, Athesim seu propter amœ-

num,
 Confurgunt geminæ quercus, intonsaque cælo

Attollunt capita, & sublimi vertice nutant. *Æn.* IX, 675.

Quo de loco, ita *Macrobius* : “ Græci milites *Polypættes* & *Leonteus* stant pro portis, & immobiles *Asium* advenientem hostem velut fixæ arbores opperiantur. “ Hactenus est Græca descriptio. Verùm “ *Virgiliana*, *Bitian* & *Pandarum* portam “ ultro recludere facit, oblaturos hosti quod “ per vota quærebat, ut compos castrorum “ fieret, per hoc futurus in hostium “ potestate. Et geminos herōas modò turres “ vocat, modò describit luce cristarum coruscos. Nec arborum, ut ille, similitudinem prætermisit ; sed uberius eam pulchriusque descripsit.” *Lib.* V, cap. 11.

Ver. 131. Τῷ μὲν ἄρα.] Vocabuli, ἄρα, ea ferè hîc vis est, ac si Latinè scribas ; “ *Hi quidem, ut dictum est,*” &c.

Ver.

- Ἔσασαν, ὡς ὅτε τε δρύες ἔρρεσιν ὑψικάρῳσι,
 Αἴτ' ἀνέμον μίμνεσι καὶ ὑέτον ἡματα πάντα,
 ῥίζησιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀεσφῆαι.
 135 Ὡς ἄρα τῷ χεῖρεσσι πεποιθότες, ἡδὲ βίῃφι,
 Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἀσιον, εἰδ' ἐφέβοντο.
 Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχ' εὐδμητον, βόας αὔας
 Ὑψὸς ἀναρχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
 Ἀσιον ἀμφὶ ἀνακλῆ, καὶ Ἰαμβρόν, καὶ Ὀρέσῳ,
 140 Ἀσιάδῳ τ' Ἀκάμαντα, Θούαν τε, Οἰνόμαόν τε.
 Οἱ δ' ἦτοι εἰως μὲν εὐκνήμιδας Ἀχαιῶς
 Ὀρυνον, ἔνδον ἐόντες, ἀμυύεσθ' ὦλ' νηῶν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχ' ἐπεστυμένους ἐνόησαν
 Τρῶας, αἰτὰρ Δαναῶν γέμετο ἰαχὴ τε φόβ' τε,
 145 Ἐκ δ' ἡ τῷ αἰζάνῃ, πυλάων πρὸς τε μαχέσθῳ,
 Ἀγροτέροισι σύεσιν ἰοικότε, τῷ τ' ἐν ὄρεσιν
 Ἀνδρῶν ἡδὲ κωῶν δέχα' κολοσυρτὸν ἰόντα,
 Δοχμῷ τ' αἰτάσοντι ὦλ' σφίσιν αἰνυτοὺς ὕλλω,
 Περμνίῳ ἐκλαίμουσιν, ὥπα δέ τε κόμπ' ἐδόντων
 150 Γίγνεται, εἰσέκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔλη'.

Stabant, ut quando quercus in montibus proceræ,
 Quæ quidem ventum sustinent & pluviam dies omnes,
 Radicibus magnis latè-porrectis hærentes:

- 135 Sic utique hi manibus freti atque viribus,
 Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.
 Illi verò rectà ad murum benè-structum, tergora-boum arida
 In altum elevantes, ibant magno cum fremitu,
 Asium circa regem, & Iamenum, & Orestem,
 140 Asiademque Acamanta, Thoonaque, Oenomaumque.
 Atque hi [Polyætus & Leonteus] adhuc quidem benè-oereatos Achivos
 Hortabantur, intus existentes, pugnare pro navibus:
 Sed postquam in murum ruentes animadverterunt
 Troianos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque;
 145 Tum tandem hi duo erumpentes, portas ante pugnabant,
 Agrestibus apris similes, qui in montibus
 Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,
 Obliquoque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
 Ad radices usque excidentes, subitusque stridor dentium
 150 Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eis eripuerit:

Ver. 132. Ἔσασαν.] Vide supra ad ver. 55.
 Ver. 141. — εὐκνήμιδας Ἀχαιῶς,
 — ἔνδον ἐόντες.] Al. εὐκνήμιδας Ἀχαιοί,
 — ἔνδον ἐόντας. Minus rectè. Opposita
 enim sunt, ἔνδον ἐόντες, &, ἐκ δ' αἰζάνῃ.
 Ver. 142. Ὀρυνον.] Barneſius emendavit,
 Ὀρυνον. Sed nihil opus.
 Ver. 144. — γέμετο ἰαχὴ τε φόβος
 τε.] De harum vocum prosodiâ, vide supra
 ad d', 456.

Ita clamor totis per propugnacula muris.
 Æn. IX, 664.
 Ver. 145. Ἐκ δ' ἡ τῷ αἰζάνῃ.] Suprà, ver.
 127. Cæterum quod hic annotat Barneſius,

τὸ, "Δὲ" παρέλκει, absurdum est. Eam
 enim vim habet, ac quod aiunt Latini, tum
 verò &c. Vide supra ad d', 57.

Ver. 146. — ἰοικότε.] Ita edidit Bar-
 neſius, rectè. Sed & Eustathius, in Com-
 mentario, ita scripsit. Al. ἰοικότες, malè.

Ver. 148. — ἀγνύτων.] Sicut ex δίδωμι, δίδωτον. ita ex ἀγνύμι, ἀγνύτων. Vide
 supra ad γ', 260. Neque in his ulla unquam
 est licentia.

Ibid. — ὕλλω] Vide supra ad γ', 151.

Ver. 150. Γίγνεται] Al. γίνται. Quod
 perinde est. Nam γίνομαι primam producit.
 Ver.

- Ὡς τῶν κόμπει χαλκὸς ὅππῃ σήθεσφι φαεινός,
 Ἄνιμι βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
 Λαοῖσιν καθύπερθε πεποιοότες, ἡδὲ βίηφιν.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐχέμαδίοισιν εὐδμήτων δ' ὀπὸ πύργων
 155 Βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, ἢ κλισιάων,
 Νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
 Ἄς τ' ἀνεμῷ ζαῆς, νέφεα σκιοένη δονήσας,
 Ταρφειᾶς κατέχθον ὅππῃ χθονὶ περλυβοτέρῃ·
 Ὡς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρεον, ἡμὲν Ἀχαιῶν,
 160 Ἡδὲ ἢ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτόν,
 Βαλλόμεναι μυλάκεας, ἢ ἀσπίδες ὀμφαλόμεναι.
 Δὴ ῥα τότ' ὤμωξέν τε ἢ ὡς πεπλήγετο μηρὸν
 Ἄσιον Ὑρτακίδης, ἢ ἀλαστήσας ἐπ' ἠΐδ' αὖ.

Sic horum resonabat aes in pectoribus lucidum,
 Hinc illinc percussorum: valde enim fortiter praeliabantur,
 Capiis supernè freti, atque propriis viribus.

- Illi quippe saxi-missilibus, benè-aëdificatis a turribus
 155 Jaculabantur, propugnantes sibi quæ ipsi & tentoriis,
 Navibusque velocibus: Nives autem ut cadunt in terram,
 Quas ventus vehementer-flans, nubes opacas agitans,
 Crebras e-sublimi-effundit in terram albam:
 Sic horum e manibus tela fluebant, tam Achivorum,
 160 Quàm etiam ex Trojanorum: galeæ autem circum rancum sonabant
 Percussæ ingentibus-saxis & clypei umbonibus-muniti.
 Tum verò ingemuitque & sua percussit femora
 Asius Hyrtacides, & indignatus verbum dixit;

Ver. 153. Λαοῖσιν καθύπερθε] *Al.* Λαοῖσι.
 Quod & ferri potest. Vide ad α', 51.

Ver. 154. ἐχέμαδίοισιν] *χερμαδίοισιν*
 ἀπὸ πύργων.]

Saxa quoque infesto volvebant pondere, si
 quæ

Possent tectam aciem percurrere. —

Æn. IX, 512.

Ver. 156, νιφάδες δ' ὡς πίπτον
 ἔραζε.] Utroque modo rectè se habebit con-
 structio: sive scribatur, νιφάδες δ' ὡς πίπτον
 ἔραζε: ut πίπτον scilicet referatur ad χερμα-
 δία: Sive scribatur, νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔ-
 ραζε: ut referatur πίπτον ad νιφάδες. Tam
 enim coherent tempora, πίπτον & κατήχοντο,
 quàm πίπτον & βάλλον.

Sternitur omne solum telis; —

— pugna aspera surgit:

Quantus ab occasu veniens pluvialibus hæ-
 dis

Verberat imber humum; quàm multa
 grandine nimbi

In vada præcipitant, cùm Jupiter horridus
 Austris

Torquet aquosam hyemem, & cælo cava
 nubila rumpit. *Æn.* IX, 666.

Telaque concidunt, proturbant eminus
 hostem

Missilibus: —

Ac velut, effusâ siquando grandine nimbi
 Præcipitant, —

— sic obrutus undique telis

Æneas. — X, 802.

— Fundunt simul undique tela

Crebra, nivi ritu, cælumque obtexitur
 umbrâ. *Æn.* XI, 610.

Ver. 159. — ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρεον.]

— Telorum effundere contra

Omne genus Teucrici. — *Æn.* IX, 509.

Ver. 160. — κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον
 αὐτόν.]

— Tum scuta cavæque

Dant sonitum flictu galeæ. —

Æn. IX, 666.

— Injectis sic undique telis

Obruitur: Strepit assiduo cava tempora
 circum

Tinnitu galeæ, & saxi solida æra fatif-
 cunt. *Ibid.* 807.

Ver. 161. Βαλλόμεναι μυλάκεας.]

— Telis premit, omniaque arma
 Advocat, & ramis vastisque molaribus in-
 stat. *Æn.* VIII, 249.

Ver. 162. — ὤμωξέν τε, καὶ ὡς πεπλή-
 γετο μηρῷ.] De voce πεπλήγετο, vide suprâ
 ad γ', 31; & ad β', 314.

— gemens — palmis percussa la-
 cerat. *Æn.* VII, 501, 503.

Ver.

- Ζῷ πάτερ, ἢ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψύχῃς ἐτίτῃξο
 165 Πάχῃ μάλ'· εἰ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
 Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένθ'· καὶ χεῖρας αἰάπας·
 Οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἢ μέλισσαι,
 Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἐπὶ παμπαλοέσῃ,
 Οὐδ' ἀπολείπασιν κοῖλον θόμον, ἀλλὰ μένοντες
 170 Ἄνδρες θηρητῆρες, αἰμύων'· πρὶ τέκνων
 Ὡς οἷ' ἐκ ἐθέλῃσι πυλάων, καὶ δὴ ἰόντες,
 Χάσασθαι, πρὶν γ' ἢ κατακλῆμιν, ἢ ἀλῶναι.
 Ὡς ἔφατ', ἐδὲ Διὸς παῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
 Ἐκλῶε γάρ οἱ θυμὸς ἐβέλετο κῦδ' ὀρέξαι.
 175 Ἄλλοι δ' αἰμφ' ἄλλῃσι μάχῃσι ἐμάχοντο πύλῃσιν·
 Ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεύσας·
 Πάντῃ γὰρ πρὶ τείχε' ὀρώρει θεσπιδάες πῦρ,
 Δαῖνον Ἀργεῖοι, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκη
 Νηῶν ἡμύοντο· θεοὶ δ' ἀκαχέατο θυμῷ

- “ Jupiter pater, igitur jam & tu fallax factus es
 165 “ Omnino : Non enim ego putabam herōas Achivos
 “ Sustenturos nostrum robur & manus invictas :
 “ At illi ut vespæ in medio maculosæ, aut apes,
 “ Nidos faciunt viam ad asperam,
 “ Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
 170 “ Viroꝝ venatores, pugnant pro natis :
 “ Sic illi nolunt a portis, tantum duo licet existentes,
 “ Recedere, antequam vel interficiantur, vel capiantur.
 Sic dixit, & que Jovis flexit mentem hæc dicens :
 Hectori enim ejus animus volebat *hujus diei* gloriam præbere.
 175 Alii interim circa alias pugnam pugnant portas :
 Difficile verò me hæc, deum tanquam, omnia proloqui ;
 Undiquaque enim circa murum excitatus est immanè-ardens ignis,
 Lapideum : Argivi autem, mæsti licet, necessitate
 Pro navibus pugnant : dii verò tristes-erant animo

Ver. 164. — ἢ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψύ-
 χῃς ἐτίτῃξο.]

— Fallax haud antè repertus
 Hoc uno responso animum delusit Apollo.
 Æn. VI, 343.

Ver. 167. — αἰόλοι] Εὐκύνῃτοι, ὡς
 καὶ ἀλλαχὺ φησι, “ Πόδας αἰόλον ἵππον.” Schol.
 Τὸ μέσον συνεχῶς κινέμενοι καὶ εἰλέμενοι. Por-
 phyr. Quæst. Homeric. 3. Vide suprâ ad β',
 816.

Ibid. — ἢ μέλισσαι.] Ita edidit
 Barneſius ; Rectè. Sed & Eustatbius, in
 Commentario, ita legit. *Al.* ἢ μέλισσαι.

Ver. 168. Οἰκία ποιήσονται.] *Al.* ποιήσων-
 ται.

Ver. 171. — καὶ δὴ ἰόντες.] Suprà,
 ver. 127, 145.

Ver. 172. — ἢ κατακλῆμιν, ἢ ἀ-
 λῶναι.] Versio Wettſteniana : vel interficiant
 alios, vel ipsi capiantur. Minus rectè.

Ver. 174. — γάρ οἱ] Quâ ratione,
 γάρ, hîc producat ; item θεὸν, ver. 176 ;
 vide suprâ ad α', 51.

Ver. 177. — πρὶ τείχε' ὀρώρει θε-
 σπιδάες πῦρ.] De voce, ὀρώρει, vide suprâ
 ad β', 810. Est autem θεσπιδάες πῦρ, hoc
 in loco, τὸ θερμὸν τῆς μάχης. Quod præ-
 ferre videtur Eustatbius, ut ignis reverà in-
 telligatur ; minùs hîc aptum est. Virgilius,
 in re diversâ, aptè ;

— Undique clamor
 Tollitur ; invadunt, & fossas aggere com-
 plent :

Ardentes tædas alii ad fastigia jactant.
 Æn. IX, 566.

Ver. 178. — ἀχνύμενοι.] Vide suprâ
 ad γ', 260.

Ver. 179. — ἀκαχέατο θυμῷ.] *Al.*
 ἀκαχέατο, & θυμῷ.

- 180 Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ᾤπιτάρροβοι ἦσαν.
 Σὺ δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον ἢ δηϊοτῆτα.
 "Ενθ' αὖ Πειριθόος υἱός, κρατερὸς Πολυποίτης,
 Δαρεὶ βάλεν Δάμασον, κυνέης Διὰ χαλκοπαρήν·
 Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔχεθεν· ἀλλὰ Διὰ πρὸ
 185 Αἰχμὴ χαλκείη ρῆξ' ὅσέον· ἐκέφαλ' ᾗ
 "Ενθὸν ἅπας πεπάλαιτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
 Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα ἢ "Ορμήμον ἐξενάρξεν.
 Τιδόν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντίδης, ὃςθ' "Αρηθ',
 "Ιππόμεαχον βάλε δαρεὶ, ἣ ζώσῃρα τυχήσας.
 190 Αὐτίς δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσάμην' ἔξίφ' ὅξυ,
 Ἀντιφάτῳ μὲν πρῶτον, ἐπαίξας δι' ὀμίλῃ,
 Πληξ' αὐτοχεδὶλ' ὃ δ' ἄρ' ὑπὶθ' ἔδει ἐρείσθῃ·
 Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, ἢ Ἰαμήμον, ἢ Ὀρέσῳ,
 Πάντας ἐπασυτέρως πέλασε χθονὶ πελυβοτείρῃ.
 195 "Οφρ' οἱ τὸς ἐνάρξον ἀπ' ἐνὶεα μαρμαίρουσσι,
 Τόφρ' οἱ Πελυδάμαντι ἢ "Εκτορὶ κῆροι ἐποντο,
 Οἱ πλεῖστοι ἢ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν ᾗ μάλισα
 Τείχος τε ρῆξαι, ἢ ἐνιπρῆσαι πύρρ' νῆας·

180 Omnes, quotquot Danais in prælio favebant.
 Commiserunt autem Lapithæ pugnam & prælium:
 Tum utique Pirithoi filius, fortis Polypætes,
 Hastâ percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis:
 Neque ærea galea prohibuit; sed penitus

185 Cuspis ærea perrupit os; cerebrumque
 Intus totum sedatum est; domuitque ipsum ardentem:
 Deinde verò Pylonem & Ormenum interfecit.
 Filium item Antimachi Leonteus, ramus Martus,
 Hippomachum percussit hastâ, ad balteum affecutus.

190 Deinde autem ex vaginâ extracto ense acuto,
 Antiphatem quidem primum, impetu facto per turbam,
 Percussit cominus; atque is supinus solo allisus est:
 Tum dein Menonem, & Iamenum, & Orestem,
 Omnes alios-super-alios admovit terræ almæ.

195 Dum ii hos interfectos-spoliabant armis coruscis,
 Interea Polydamantem & Hectorem juvenes sequebantur,
 Qui plurimi & fortissimi erant, ardebantque maximè
 Murumque perrumpere, & incendere igne naves:

Ver. 181. ——— Λαπίθαι] Suprà, ver.

128.

Ver. 183. ——— κυνέης διὰ χαλκοπαρήν·
 ——— ἐγκέφαλ' ᾗ]

——— telumque aurata ad tempora tor-
 quet:

Olli per galeam fixo stetit hasta cerebro.

Æn. XII, 536.

Ver. 185. Αἰχμὴ χαλκείη.] *Al.* Αἰχμὴ
 ἐμμένη. Id quod, propter χαλκείην in versu
 præcedente, non videtur prorsus contem-
 nendum.

Ver. 186. ——— μεμαῶτα.] Vide su-
 præ ad β', 818.

Ver. 188, Τιδόν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεύς
 ——— Ἰππόμεαχον.] Vulgò, υἱός. Sed rectè
 ex MSS. & ex Eustathii commentario resti-
 tuit *Barnesius*, υἱόν. Non enim *Antimachi*
 filius erat *Λεοντεύς*, sed *Coroni*. Suprà, β',
 745.

Ver. 190. ——— ἐρυσάμενος] Ita edidit
Barnesius; rectè. Nam ἐρυσάμενος, quod ha-
 bent Vulgati, secundam corripit.

Ver. 194. ——— πέλασε] Vide suprà ad
 α', 140.

Ver. 198. ——— ρῆξαι καὶ ἐνιπρῆσαι.] *Al.*
 ρῆξιν καὶ ἐνιπρῆσιν.

4

Ver.

- Οἱ ῥ' ἔτι μερμήριζον, ἔφευγόντες παρὰ τὰ φρενῶ·
 200 Ὅρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
 Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀεγερθὲ λαὸν ἔργων,
 Φοινήμεναι δρεκόνια φέρων ὀνύχεας πέλωρον,
 Ζῶν, ἔτ' αἰσπαίροντα ἢ ἔπω λήθετο χάριτος·
 Κόψε δ' αὐτὸν ἔχοντα καὶ σῆθε, παρὰ δειρῶ,
 205 Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἔθεν ἦκε χαμαῖζε,
 Ἀλγῆσας ὀδυώσιν, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὀμίλῳ·
 Αὐτὸς δ' κλάγξας πέτετο πνοιῆς ἀνέμοιο.

Hi tamen adhuc anxie-deliberabant, stantes ad fossam :

- 300 Augurium enim ipsis supervenit transire cupientibus,
 Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
 Cruciatum serpentem gestans unguibus immanem,
 Vivum, adhuc palpitantem ; necdum is oblitus erat pugne ;
 Percussit enim ipsam tenentem ad pectus, prope collum,
 205 Contortus retro ; Illa autem a se demisit in terram,
 Dolens angoribus, mediumque dejecit in agmen :
 Ipsaque clangens avolavit flatibus venti.

Ver. 200. Ὅρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε.]

Hic Jovis altifoni subito pinnata satelles
 Arboris e trunco, serpentis saucia morsu,
 —transfigens unguibus anguem
 Semianimum, & variâ graviter cervice
 micantem.

Quem se intorquentem Ianians—

Abjicit efflantem,——

Seque obitu a solis nitidos convertit in or-
 tus. Cic. de Divinat. lib. I, §. 47.

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in
 æthrâ,——

Cycnum excellentem pedibus rapit im-
 probus uncis.

——donec vi victus & ipso

Pondere defecit, prædamque ex unguibus
 ales

Projecit fluvio, penitusque in nubila fugit.

Æn. XII, 247.

Utque volans altè raptum cum fulva dra-
 conem

Fert aquila, implicuitque pedes, atque un-
 guibus hæsit :

Saucius at serpens sinuosa volumina versat,
 Arrectisque horret squamis, & sibilat ore

Arduus insurgens ; illa haud minùs urget
 obunco

Luctantem rostro, simul æthera verberat
 alis. Æn. XI, 751.

De quo posteriore loco Macrobius : “ Vir-
 gilius solam aquilæ prædam refert, nec
 “ Homericæ aquilæ omen advertit ; quæ &
 “ sinistra veniens vincentium prohibebat
 “ accessum, & accepto a captivo serpente
 “ morsu prædam dolore dejecit ; factoque
 “ tripudio solistimo, cum clamore dolorem
 “ testante prætervolat : His prætermis-
 sis,

“ quæ animam parabolæ dabant, velut ex-
 “ animum in Latinis versibus corpus re-
 “ mansit.” Lib. V, cap. 13. Verum (ut
 rectè notavit Popius) non hæc omnia vitio
 erant vertenda Virgilio ; quia aliam ad rem
 adduxit hanc similitudinem Virgilius, ad a-
 liam Homerus.

Ibid. ————περησέμεναι.] Vide suprâ
 ad d, 67.

Ibid. ————μεμαῶσιν.] Vide ad β, 818.

Ver. 201. ————ἐπ' ἀεγερθῶ.] Ζητούται
 πῶς ὁ Ζεὺς ἐπικρατέστερος θεῶν ποιῆσαι τὴν
 Τρῳάδα, σημεῖον αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀποπέμψαι
 ————καὶ ρητέον, ὅτι νίκην μὲν ἐβόλετο
 τοῖς Τρῶσιν, ἔξελκιν δὲ τὸ δῖος τῶν Ἑλλήνων·
 Schol. Ineptè admodum. Non enim victo-
 riam erant reportaturi Trojani, sed e mani-
 bus jamjam partam dimissuri, ver. 223,
 &c. Neque hoc signum omninò viderunt
 Græci, sed aliud & diversum, ver. 254.

Ver. 204. ————παρὰ δειρῶ.] Αἱ περὶ
 δειρῶν.

Ver. 205. ————ἀπὸ ἔθεν.] Quâ ratione,
 ἀπὸ, hic ultimam producat ; item τε, ver.
 198 ; vide suprâ ad α, 51.

Ver. 206. ————ἐνὶ κάββαλ' ————
 πέτετο.] Plato in Ione citat, ἐν κάββαλ'
 ————πέτετο.

Ver. 207. Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῆς
 ἀνέμοιο.] Καὶ αὐτοὶ τε δὲ κατασκευάζουσιν αἱ
 ποιεῖται ————, πρὸς χρέμα ὁρῶντες, εἰκῆ
 καὶ δηλωτικὰ τῶν υποκειμένων τὰ ὀνόματα,
 ————καὶ μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων
 αἷς ἔχει ταῦτα, ————Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέ-
 “ τετο πνοιῆς ἀνέμοιο.” Dionys. Halicarn.
 περὶ συνθέσεως, §. 16. Vide suprâ ad β, 210 ;
 ad γ, 363 ; ad δ, 455 & 504.

Ver

- Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἶδον αἰόλον ὄφιν
 Χείρῃσιν ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.
- 210 Δὴ τέτε Πηλυδάμας θρασυῖ· Ἐκτορ εἶπε πρῶτα·
 "Ἐκτορ, αἶε μὲν πῶς μοι ὀππλήσεις ἀγορήσιν
 Ἑσθλὰ φρεζομένῳ· ἐπεὶ εἴδ' ἐμὲν εἴδ' ἔοικεν,
 Δῆμον ἰόντα παρὲξ ἀγορῶν, εἴτ' ἐνὶ βελῇ,
 Οὔτε πότε ἐν πολέμῳ, σὸν ᾧ κρείττω αἰὲν αἴξεν.
- 215 Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Μὴ ἴομαι Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν·
 "Ὡδὲ γὰρ ἐκτελέεω ὅτομαι, εἰ ἐτεόν γε
 Τρῶσιν ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
 Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀρσερῶ λαὸν ἔργων,
- 220 Φοινίκηνα δρεκονίᾳ φέρον ὀνύχεσσι πέλῳρον,
 Ζωὸν· ἄφαρ δ' ἀφένκε, πᾶρ' ὅφίλα οἰκί' ἰκέσθ',
 Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρον δόμῳ τεκέσσιν ἐοῖσιν·
 "Ὡς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας ἢ τείχεα Ἀχαιῶν
 Ῥηξόμεθα δένει μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
- 225 Οὐ κόσμῳ πρὶν ναῦφιν ἐλδυσόμεθ' αὐτὰ κέλδῃθα·

Trojani verò cohorrerunt, ut viderunt maculosum serpentem
 Jacentem in mediis, Jovis portentum Ægiuchi.

- 210 Ac tum quidem Polydamas audacem Hectorē allocutus est astans ;
 " Hector, semper quidem ferè me increpas in concionibus,
 " *Quamquam rectè monentem : uti quidem nequaquam par est,*
 " Civis qui sit, præter rectum dicere, neque in concilio,
 " Neque unquam in bello, sed tuam potentiam semper augere.
- 215 " Nunc autem rursus proloquar, ut mihi videntur esse optima.
 " Nè eamus cum Danaïs pugnaturi de navibus :
 " Sic enim eventurum puto, si quidem verè
 " Trojanis hoc augurium advenit transire cupientibus,
 " Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
- 220 " Cruentatum serpentem portans unguibus immanem,
 " Vivum ; citòque dimisit, antequam ad caros nidos pervenisset,
 " Neque effecit portans ut daret pullis suis :
 " Sic nos, etiamsi portas & murum Achivorum
 " Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi ;
- 225 " Non faustè a navibus revertemur per easdem vias :

Ver. 208. — ἐρρίγησαν, ὅπως ἶδον αἰόλον ὄφιν.] De voce, αἰόλος, *mabilis* ; vide supra ad β', 816. Cæterùm, cùm in promptu esset, ὄφιν αἰόλον εἶδον· fieri non potest quin consultò dixerit, ἶδον αἰόλον ὄφιν· ut, stupentibus serpente viso Trojanis, versus ipse nec opinato quasi *diriguisse* videatur. "Ἐστ' δ' ὅππῃ κακοζωνία δεινότητα ποιεῖ, καὶ μέγιστα ἐν τῷ ὑποκειμένῳ πρᾶγμα δὲν τοιαύτης. "Ὡς περ τὸ Ὀμηρικόν, τὸ, " Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως " ἶδον αἰόλον ὄφιν. " Ἦν μὲν γὰρ καὶ ὑπεροπτερώς εἰπόντα σῶσαι τὸ μέτρον, — " ὅπως " ὄφιν αἰόλον εἶδον. " Ἀλλ' εἴτ' ἂν ὁ λέγων δεινὸς ἄτος ἔδοξεν, ἄτε οἷος αὐτός. Demetr. *Phaler.* §. 267. Vide supra ad δ', 342, ad γ', 363 ; ad δ', 456 ; & ad λ', 36.

Ver. 209. — Διὸς τέρας αἰγίοχοιο.] — alto

Dat signum cælo quo non præsentius ul-

lum. *Æn.* XII, 245, Ver. 213. Δῆμον ἰόντα.] *Barnesius* conjicit, scribendum Δῆμιον ὄντα. Sed nullâ idoneâ auctoritate.

Ver. 215. — ἀρίστα] *Al.* ἄριστον.

Ver. 217. — εἰ ἐτεόν γε.]

— si credere dignum est. *Æn.* VI, 173.

Ver. 224. — σθένει μετὰ λῃ.] Quâ ratione, σθένει, hęc ultimam producat ; item δὲ, ver. 241 ; & παρράμηνος, ver. 249 ; & ἔμνον, ver. 261 ; & οἷος, ver. 263 ; vide supra ad δ', 51.

H h

Ver

- Πολλὰς γὰρ Τρώων καταλείφομεν, ἔς κεν Ἀχαιοὶ
 Χαλκῶ δῆώσῃσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
 Ὡδὲ χ' ὑποκρίναίτο θεοπρόπθ, ὃς σάφα θυμῷ,
 εἰδείη τεράων, καὶ οἱ πειθοίαιτο λαοί.
 230 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ δαίμονι φησὶν ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ
 Πηλεδάμει, σὺ μὲν ἔκ' ἐτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
 Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῷδε νοῆσαι.
 Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τῶτον ἄπο σπυγδῆς ἀγορεύεις,
 Ἐξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
 235 Ὅς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐργάζεσθαι λαβέειν
 βυλίων, ἃς τέ μοι αὐτὸς ὑπέχετο καὶ κατένευσε.
 Τῷ δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελδύεις
 Πείθεσθαι τῶν ἔτι μετατρέπομαι, ἔδ' ἀλεγίζω,
 εἴτ' ὅππῃ δέξι' ἴωσι πρὸς ἡῶν τ' ἡελίου τε,
 240 εἴτ' ἐπ' ἀριστερῇ τοίγε, ποτὶ ζόφον ἡερόεντα.
 Ἡμεῖς δ' ἐμὲ μέγαλοιο Διὸς πειθώμεθα βελή,
 Ὅς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
 εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμυνέειν περὶ πάτρης.

“ Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi

“ Aere interfecerint pugnantes pro navibus.

“ Hæc certè interpretatione responderit augur, qui verè animo

“ Peritus sit prodigiorum, & ei paruerint populi.

230 Hunc autem torvè intuitus allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector ;

“ Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis :

“ Nôsti & aliam sententiam meliorem hæc excogitare.

“ Sin autem reverà jam hanc seriò dicis,

“ Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi :

235 “ Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci

“ Consiliorum, quæ mihi ipse promisit & annuit.

“ Tu verò me alitibus alas-expandentibus jubes

“ Parere ; quos minimè moror, neque curo,

“ Sive ad dextram vadant, ad auroramque solemque,

240 “ Sive ad sinistram isti, ad occasum obscurum.

“ Nos verò magni Jovis pareamus consilio,

“ Qui omnibus mortalibus & immortalibus imperat.

“ Unum augurium est præstantissimum, pugnare pro patriâ.

Ver. 228. ———— ὑποκρίναίτο.] Vide supra ad α, 309.

Ver. 230. ———— κορυθαίολος] Vide supra ad β, 816.

Ver. 231. ———— ἔκ' ἐτ' ἐμοὶ φίλα.] Indicat vocula ista, ἔτι, gratum fuisse Hectori, & memoriâ affixum, quod antea dederat consilium Polydamas, ver. 60. — 80. — 109. Ut rectè annotavit Domina Dacier.

Ver. 236. βυλίων.] Pronunciabatur, βυλῶν.

Ver. 237. ———— οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι.] Avibus præpetitis. Geil. lib. VI, cap. 6.

Ver. 240. εἴτ' ἐπ' ἀριστερῇ τοίγε.] Quàm non sit supervacaneum istud τοίγε, sed ele-

gans admodum & venustum ; vide supra ad γ, 409.

Ver. 241. Ἡμεῖς δὲ.] Barnesius mallet hîc δὴ legere. Sed nihil opus. Rectius enim hoc in loco est, Nos verò, quàm, Nos deum.

Ver. 243. ———— ἀθανάτοισιν] Vide supra ad α, 398.

Ver. 243. εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμυνέειν περὶ πάτρης.] Alii ἀμύνεσθαι. Χρησθαι δὲ δεῖ καὶ ταῖς τιθρυλλημέναις καὶ κοιναῖς γνώμας, ἀν' ὧσι χρησιμοὶ διὰ γὰρ τὸ εἶναι κοινὰ, ὡς ὁμολογούντων ἀπάντων, ὁρθῶς ἔχειν δοκεῖσιν οἶον, παρακαλῶντι εἰς τὸ κινδυνεύειν μὴ συσαμίνεσθαι, “ εἰς οἰωνὸς ἄριστος,” &c. Ariston

Rbe-

- τίπτε σὺ δειδοικας πόλεμον ἢ δηϊοτῆτα;
- 245 Εἵπερ γὰρ τ' ἄλλοι γε πεικτεινώμεθα πάντες
 Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' εἰ δέῃ ἐς ἀπολόεθρον.
 Οὐ γὰρ τοι κερδὴν μενέθει, εἰδὲ μαχίμων.
 Εἰ δ' σὺ δηϊοτῆτ' ἀφέξῃ, ἢ τίς ἄλλον
 Παρφάρμην ἐπέεσσιν ἀποτρέψῃς πολέμοιο,
- 250 Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπαῖς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσῃς.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἐπὶ οἴῳ,
 Ἥχῃ θεαπεσίῃ· ὅππῃ δ' Ἰδῶς τερπικέρεσσιν
 Ὄρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἀνέμοιο θύελλαν,
 Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίῳ φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
- 255 Θέλγε νόον, Τρῶσιν δ' ἢ ἢ ἔκτορ κῦδ' ὄπαζε·
 Τῷ περ δὴ τρέφῃσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
 Ῥήϊνυθ' μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν περὶ ἵκον.
 Κρούσας μὲν πύργων ἔρυον, ἢ ἔρειπον ἐπάλξεις,
 Στήλας τε προβλήτας ἐμόχλεον, ὥς ἄρ' Ἀχαιοὶ
- 260 Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἐμμελῆς ἔχματα πύργων
 Τὰς οἷγ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δ' ἐπὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
 Ῥήξιν· εἰδὲ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελύθε·
 Ἄλλ' οἷγε ῥινοῖσι βοῶν φρεζάντες ἐπάλξεις,

“ Cur tu times pugnam & praelium ?

245 “ Etsi enim alii circum-occidamur omnes

“ Naves ad Argivorum ; tibi tamen non timor est pereundi :

“ Non enim tibi est cor impetus-hostium-manens, neque pugna.

“ Si verò tu a pugna abstinēbis, vel aliquem alium

“ Dehortatione-deceptum verbis avertes a praelio ;

250 “ Statim meâ hastâ percussus animam amittes.

Ita fatus præcessit ; hi autem unâ sequebantur,

Clamore immenso ; insuperque Jupiter gaudens-fulmine

Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,

Quæ rectâ naves-versus pulverem ferebat ; atque Achivorum

255 Molliebat animûm, Trojanis verò & Hectori gloriam dabat :

Hujus utique prodigiis confisi atque robore suo,

Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.

Pinnae quidem turrium convellebant, & demoliebantur propugnacula.

Crepidinesque prominentes vestibus-labefactabant, quas Achivi

260 Primas in terrâ posuerant, ut-essent stabilimina turrium.

Has illi convellebant, sperabantque murum Achivorum

Se perrupturos : Nondum tamen Danaï cedebant de viâ ;

Sed illi scutis bubulis præmunientes propugnacula,

Rhetoric. lib. II, cap. 21. Χαίρω πολλὰ-

κίς—τὰ Δημοσθένης ἔργον τῶν Ὀμή-

ρου τιθεῖς. Οἷον, “ Εἰς οἰωνὸς ἀριστος,” πρὸς

τὸ, “ Δεῖ γὰρ τὸς ἀγαθὸς ἀνδρας, τὰς ἀγα-

θὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας.” Ἐκ. Lucian.

Encom. Demosthenis, haud longè ab initio.

“ Augurque cùm esset, dicere ausus est, op-

“ timis auspiciis ea gerì, quæ pro Reipubli-

“ cæ salute fierent.” Cic. de senectute.

Ver. 251. ————— ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ'

ἔποντο.]

—————campo sese arduus infert :

Clamore excipiunt socii, fremituque se-

quantur

Horrissono ————— Æn. IX, 53.

Ver. 254. ————— ἰθὺς νηῶν κονίῳ φέρεν.]

Pulvis nimirum turbine collectus, Achivis

rectâ in oculos ferebatur.

Ver. 259. ————— ἐμόχλεον.] Al. ἐμόχλευον.

Ver. 261. ————— αὖ ἔρυον. Vide suprâ ad

4, 459.

H h 2

Ver.

- Βάλλον ἀπ' αὐτάων δῆϊς ὑπὸ τείχε' ἰόντας.
 265 Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελαιτίοντι δῆπ' οὐρυγῶν
 Πάντοσε φοιτήτῳ, μένθ' ὀτρυνόντες Ἀχαιῶν
 Ἄλλον μελιχίοις, ἄλλον σερεοῖς ἐπέεσσιν
 Νείκεον, ἐνλίνα πάγχυ μάχης μεθιένῃα ἴδοιεν·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς' ἔξοχθ', ὅσε μεσήεις,
 270 Ὅσε χειριότερθ'· ἐπεὶ ἔγω πάντες ὁμοῖοι
 Ἄνδρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασιν·
 Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε περ γινώσκετε· μή τις ὀπίσσω
 Τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρθ' αἰχίων·
 Ἄλλὰ πρόσω ἴεσθε, ἢ ἀλλήλοισι κέλευθε,
 275 Αἶκεν Ζῴς δώῃσιν Ὀλύμπιθ' ἀσεροπητῆς,
 Νεῖκθ' ἀπώσαμένεες, δῆϊς προτὶ ἄστυ δέεσθαι.
 Ὡς τῶγε προβοῶντε μάχῃσιν ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
 Τῶν δ', ὥσε νιφάδες χιόνθ' ἐπίπλεσι θαμναῖ
 Ἡματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζῴς
 280 Νιφέμην ἀνθρώποισι, πιφασκόμην τὰ ἀκῆλα,
 Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
 Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἢ πρῶνας ἄκρας,
 Καὶ πεδία λωτειῶτα, ἢ ἀνδρῶν πύονα ἔργα,

Percutiebat ex ipsis hostis murum subeuntes.

- 265 Ambo interea Ajaces hortentes in turribus
 Quaquaversum itabant, robur excitantes Achivorum :
 Alium scilicet blandis, alium duris verbis
 Increpabant, quemcunque omnino pugnam-remittentem vidissent :
 " O amici, Argivorum quique eximius, quique mediocris,
 270 " Quique deterior ; quandoquidem non omnes similes
 " Viri in bello ; nunc est opus omnibus :
 " Et verò ipsi hoc nimirum cognoscitis ; ne quis retro
 " Vertatur ad naves, *Heëtori* minitanti auscultans :
 " Sed ulterius procedite, & invicem hortamini,
 275 " Si forsàn Jupiter det Olympius fulgurator,
 " Pugnam cum repulerimus, hostes ad urbem persequi.
 Sic illi ante alios clamantes, pugnam excitabant Achivorum.
 Horum autem, sicut flocculi nivis cadunt crebri
 Die hiberno, quando orsus est providus Jupiter
 280 Ningere hominibus, ostentans sua tela ;
 Sopitis verò ventis fundit constanter, donec operuerit
 Celforum montium vertices & cacumina summa,
 Et campos florentes, & hominum pingua culta ;

Ver. 266. — φοιτήτην] *Al.* φοιτεί-
 την.

Ibid. — μένος ὀτρυνόντες Ἀχαιῶν.]
 Vide suprà ad β', 451.

Ver. 270. — χειριότερος· ἐπὶ] Quà
 ratione, χειριότερος, hic ultimam producat ;
 item ὥς, ver. 278 ; & πεδία, ver. 283 ; &
 Τρῶας, ver. 288 ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 278. Τῶν δ', ὥσε νιφάδες] Vide su-
 præ ad ver. 156.

Ver. 279 & 282. — μητίετα Ζῴς
 Vide suprà ad α', 175.

Ver. 280. Νιφέμην ἀνθρώποισι.] Dicitur
 νῆπεν & νιφάδες, non quòd syllaba n &
 communis : sed simili analogià, ac κρη-
 νήσις ; μαρτύρομαι, μαρτυρέμαι, μαρτυ-
 ρέομαι, φιλοσθαί, οἰλύμαι, φιλότης : Et
 milia innumera. Vide suprà ad α', 19,
 314, 338.

- Καί τ' ἐφ' αἰὼς πολλῆς κέχυ' λιμέσιν τε καὶ ἀκλαῖς,
 285 Κῦμα δὲ μιν προσπλάζον ἐρύκε', ἄλλα τε πάντα
 Εἰλύα' καθύπερθε, ὅτ' ὤπιβρίση Διὸς ὄμβρο·
 Ὡς τῶν ἀμφοτέρωσθε λίθοι πωτῶντο θάμειαι,
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρώας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιῶς
 Βαλλομένων· πὸ ἧ τείχε' ὑπὲρ πᾶν δῆπ' ὀρώρει.
 290 Οὐδ' ἂν πω τότε γε Τρῶες καὶ Φαίδιμ' Ἐκτορ
 Τείχε' ἐρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὄχηα,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅν ἐόν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
 ὤρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λείον' ὥς βυσὶν ἔλιξιν.
 Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόθε' ἔχετο πάντοσε ἴστω,
 295 Καλῶν, χαλκείων, ἐξήλατον· ἣν ἄρα χαλκῶς
 ἤλασεν, ἐνποθεν ἧ βοείας ῥάψε θάμειας,
 Χρυσείης ῥάβδοισι δίλωκέσιν περὶ κύκλον·
 Τίω ἄρ' ὅγε πρόθε' ἠόμην, δύο δ' ἄρα τινάσων
 Βῆ ῥ' ἴμην, ὥςτε λείων ὀρεσίτροφ', ὅς' ὤπιδύης
 300 Διὸν ἐν κρείων, κέλε' δέ ἐ θυμὸς ἀγνώωρ,

- Et super maris cani funduntur portubusque & litteribus,
 285 Fluctus autem eos adventans prohibet, aliaque omnia
 Operiuntur desuper, quum ingruat Jovis imber :
 Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,
 Hi quidem in Trojanos, illi autem a Trojanis in Achivos
 Jaculantibus : Murum autem supra totum strepitus ortus est.
 [290 Haudquaquam tamen tunc Trojani & illustres Hector
 Muri perripissent portas & longum vestem,
 Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter
 Excitasset in Argivos, leonem veluti in boves cornibus-carnuros
 Statim verò clypeum quidem ante se ferebat undique æquale,
 295 Pulchrum, æneum, laminâ-ductili-tectum : quod faber
 Ductili-artificio-fecerat, inter verò pelles-bubulas confuerat spissas,
 Aureis virgis perpetuis circa orbem :
 Hoc utique ille ante-se objecto, duas hastas vibrans
 Perrexerat ire, sicut leo in-montibus-nutritus, qui indigus
 300 Diù fuerit carniū, jubet autem ipsum animus magnus,

Ver. 286. — ἐπιβρίση.] Vide suprâ ad ἡ,
 343.

Ver. 289. — δῆπ'.] Vide suprâ ad δ',

455.

Ibid. — ὀρώρει.] Vide suprâ ad β',
 810.

Ver. 293. ὤρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λείον' ὥς.]
 Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 295. Καλῶν.] Vide suprâ ad β', 43.

Ibid. — χαλκείων.] Al. χρυσείων.

Ver. 297. Χρυσείης ῥάβδοισι.] Ita rectè edi-
 dit Barnejius, ex MSS. & Editt. vett. Al.
 Χρυσείοις ῥάβδοισι. Quod Homerum minde
 sapit.

Ver. 298. Τὴν ἄρ' ὅγε.] Hoc utique ille.

Sic ver. 307, Ὡς ῥα τότε.

Ibid. — δύο δ' ἄρα τινάσων]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 317.

Ver. 299. — ὥςτε λείων — ἐπιδύης
 — κρείων.]

— quos improba ventris

Exegit cæcos rabies, —

— per tela, per hostes.

Æn. II, 356.

Impastus ceu plena leo per ovilia turbans,

Suadet enim vefana fames, — IX, 339.

Impastus stabula alta leo ceu sæpe pera-
 grans,

— si fortè fugacem

Conspexit capream, aut surgentem in cor-
 nua cervum ;

Gaudet hians immane, comasque arrexit,
 & hæret

Visceribus super accumbens ; lavit impro-
 ba teter

Ora cruor. — , 723.

H h 3 Ver.

- Μήλων πειρήσοντα, ἢ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 Εἴπερ γὰρ χ' εὖρησι παρ' αὐτόφιν βιώτορες ἄνδρες
 Σὺν κυσὶ ἢ δέρεσι φυλάσσοντασ' οὐδὲ μῆλα,
 Οὐδέ γὰρ τ' ἀπείρητο μέμονε σαθμοῖο δέεσθ'·
 305 Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἤρπαξε μετάλμυτον, ἢ ἐκ αὐτὸς
 Ἐβλήτ' ἐν πρώτοισι θοῆς ὑπὸ χειρὸς ἄκοντι·
 Ὡς γὰρ τότε ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
 Τέτχον ἐπαῖξαι, ἄλλ' τε ῥήξαδ' ἐπάλξεις.
 Αὐτίκα δ' Ἰππολόχοιο·
 310 Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεθα μάλισα
 Ἐδρη τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
 Ἐν Λυκίῃ; πάντες δ', οὐδὲ ὥς, εἰσορόωσι;
 Καὶ τέμνουν νεμόμεθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
 Καλὸν, φυταλιῆς ἢ ἀρέρης πυροφόροιο;
 315 Τῷ νῶϊ χρεὴ Λυκίοισι μὲν πρώτοις ἐόντας,
 Ἐσάμην, ἢ δὲ μάχης καυσεῖρης ἀντιβολῆσαι·
 Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκίων,
 Οὐ μὲν ἀκλειῆς Λυκίῳ κατακοιρανέσθιν
 Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδωσί τε πύονα μῆλα,
 320 Οἶνόν τ' ἔξαιτον, μελιθεῖα· ἀλλ' ἄρα ἢ ἰς
 Ἐσθλὴν, ἐπεὶ Λυκίοισι μὲν πρώτοις μάχοντι,

Oves tentaturum, etiam ad benè-munitam caulam ire :

Et si enim invenerit illic pastores viris

Cum canibus & hastis custodiam-agentes circa oves,

Haud tamen re-non-tentatâ sustinet a stabulo pelli;

305 Sed is aut rapuit infiliens, aut & ipse

Vulneratus est inter primos veloci ex manu jaculo :

Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit

Murum invadere, perque rumpere propugnacula.

Statim autem Glaucum allocutus est, filium Hippolochi ;

310 " Glaucè, curnam nos honoribus affecti-sumus maximè ;

" Sedeque, carnibusque, & plenis poculis,

" In Lyciâ, omnes autem, deos tanquam, nos aspiciunt,

" Et agri-portionem, possidemus magnam Xanthi ad ripas,

" Amœnam, vitifero solo & frugifero ?

315 " Quamobrem nunc oportet, Lycios inter primos existentes,

" Stare, & pugnae ardenti interesse ;

" Ut aliquis sic dicat Lyciorum benè-armatorum :

" Nequaquam inglorii Lyciam administrant

" Nostri reges, eduntque pingues oves,

320 " Vinumque eximium, dulce : verum utique & robur iis est

" Præstans, quandoquidem Lycios inter primos pugnant.

Ver. 308. — διὰ τὴν ῥήξασθαι.] Vide supra ad α, 51.

Ver. 310. — τίη δὴ] Curnam, obsecro, &c. Vide supra ad β, 158.

Ver. 311. — κρέασιν τε, ἰδὲ.] Al. κρέασιν τ', ἰδὲ.

Ver. 313. Καὶ τέμνοντες νεμόμεσθα.]

Infuper, id campi quod rex habet ipse Latinus. An. IX, 274.

Ver. 314. Καλὸν.] Vide supra ad β, 43.

Ibid. — ἀρέρης.] Vide supra ad ζ, 142.

Ver. 320. Οἶνόν τ' ἔξαιτον.] Ita rectè edit Barnesius, ex MS. & Eusathio. Vulg. Οἶνον δ' ἔξαιτον.

Vs.

- Ω πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
 Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγῆρω τ' ἀθανάτω τε
 "Εἴσεοθ', ἔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοις μαχοίμεν,
 325 Οὔτε κέ σε σέλλοιμι μάχῃ ἐς κυδιάνειρα·
 Νῦν δ', ἔμψης γὰρ κῆρες ἐφesiaσιν θανάτοιο
 Μυρία, αἷς ἔκ ἐστι φυγεῖν βροτῶν, ἔδ' ὑπαλύξαι,
 "Ιομεν· ἢ ἐτὼ εὖχῃ ὀρέζομεν, ἢ ἐτις ἡμῖν.
 "Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἔκ Γλαῦκ' ἀπετράπετ', ἔδ' ἀπίθησε.
 330 Τῷ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνη ἄγοντε.
 Τῆς γ' ἰδὼν ῥίγησ' ὑὸς Πετewο Μενεσθεύς·
 Τῷ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότηλα φέροντες·
 Πάπληνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴτιν' ἴδοιτο
 Ἠγεμόνων, ὅσις οἱ ἀρῶν ἐτάροισιν ἀμύναι

" O amice ; si quidem enim, bello hoc evitato,
 " Perpetuò porro essemus expertesque senii immortalesque
 " Futuri, nec ipse quidem inter primos pugnarem,
 325 " Neque te mitterem pugnam in gloriosam :
 " Nunc verò, (nihilominus quippe fata instant mortis
 " Plurima, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,)
 " Eamus ; vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis.
 Sic dixit : neque Glaucus aversus est, neque non-obsecutus est.
 330 Hi itaque rectà ibant Lyciorum magnam gentem ducentes.
 Hos autem conspicatus cohorrui filius Petei Menestheus :
 Hujus enim jam ad turrin ibant, malum ferentes.
 Circumspectit autem per agmen Achivorum, si quem videre-possset
 Ducetorum, qui sibi malum a focis arceret :

Ver. 322. ——— εἰ μὲν γὰρ ——— μέλλοι-
 μεν] Refertur istud, γὰρ, ad id quod ele-
 gantissimè reticebatur ; *Neu me, quæso, in-
 cuses temeritatis ; NAM si &c.* Vide su-
 præ ad ε, 22. Cæterum locum hunc pul-
 cherrimum omnis laudavit atque imitata est
 antiquitas. Χαῖρω πολλὰ κίς ——— τὰ Δημο-
 σθένους ἐγγὺς τῶν Ὀμήρου τιθεῖς οἶον, ———
 " Εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγῆρω τ' ἀθανάτω τε
 " εἴσεσθαι, πρὸς τὸ, " Πέρας μὲν γὰρ ἄπα-
 " σιν ἀνθρώποις τὸ βίον θάνατος, " [Clemens
*Alexandrinus, Strom. 6. locum eundem ci-
 tans legit, Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τὸ
 βίον θάνατος,] " καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν κα-
 " θεύρας τηρῇ." *Lucian. Encom. Demosthe-
 nis, baud longè ab initio.* Εἰ μὲν γὰρ ἦν, τὸν
 παρόντα διαφυγόντας, ἀδείως διάγειν τὸν ἐπί-
 λοιπον χρόνον, καὶ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν.
 γυν δὲ τοσαῦται κῆρες τῷ βίῳ παραπύκναισιν,
 ὥστε τὸν ἐν ταῖς μάχαις θάνατον αἰρετώτερον
 εἶναι δοκεῖν. *Theopompus apud Clem. Alexan-
 drin. Strom. 6.* " Quòd si immortalitatis con-
 " sequeretur præsentis periculi fugam, — :
 " Cum verò dies & noctes omnia nos un-
 " dique fata circumstent, non est viri —
 " dubitare eum spiritum, quem naturæ
 " debeat, patriæ reddere." *Cic. Philippic.*
 10.*

Stat sua cuique dies, breve & irreparabile
 tempus
 Omnibus est vitæ ; sed famam extendere
 factis,
 Hoc virtutis opus. ——— *Æn. X, 467.*
 Ver. 328. ——— ἢ ἐτὼ εὖχος ὀρέζομεν.]
 Ita edidit *Barneſius* ex tribus MSS. & ex
Plutarcho, & ex sequente libro v', ver. 327,
 ubi & editi habent, ἢ ἐτὼ εὖχος ὀρέζομεν.
 Adde quod *Clemens Alexandrinus*, laudatâ
 hâc Sarpedonis oratione, legit & hîc εἶχος
 ὀρέζομεν ; loco jam suprà citato. Nec tamen
 ferri non potest & quod in Vulgatis est, ἢ
 ἐτὼ κῦδος ὀρέζομεν id quod pronunciabatur
 scilicet, ἢ ἐτὼ κῦδος ὀρέζομεν.

Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis,
 Aut leto insigni, ——— *Æn. X, 449.*
 Ver. 329. ——— ἀπετράπετ'] Notandus
 hîc maximè proprius & significantissimus vocis
 mediæ usus : *Neque avertit se Glaucus.*
 Vide suprà ad γ', 141 ; & ad κ, 45.
 Ver. 333. Πάπληνεν δ' ἀνὰ πύργον.] " Η
 πᾶπληνεν ἀνὰ πύργον τῷ τέλει, ——— εἰ πᾶς ἴδῃς
 Ἀχαιῶν τινα· ἢ πᾶπληνεν ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν
 (ἢ γὰρ ἀνὰ παράταξιν σκεκνήν,) εἰ πᾶς ἴδῃς τῶν
 τινα ἡγεμόνων. *Eustath.*
 Ver. 334. ——— ὅσις οἱ] Vide suprà ad α, 51.
 Ibid. ——— ἀμύναι.] *Al. ἀμύνει.*
 H h 4 Ver.

- 335 Ἐς δ' ἐνὸς Ἀϊάντε δ' ὡς πολέμῳ ἀκορήτω
 Ἐσαότας, Τεῦκρὸν τε νέον κλισίῃθεν ἰούλα
 Ἐγγύθεν· ἀλλ' ἔπως οἱ ἔλω βώσαντι γεγωνεῖν
 Τόσος γὰρ κλύπος ἦεν· αὐτὴ δ' ἔρπον ἴκε,
 Βαλλομένων σαικέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
 340 Καὶ πυλίων· πάσας γὰρ ἐπ' ὤχατο· τοὶ δ' αὖ καὶ αὐτὰ
 Ἰσάμβροι περὶ ὧντο βίη ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
 Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοῶτιν·
 Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θείων Αἴαντε κάλεσσον,
 Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὁ γὰρ κ' ὄχ' ἄριστον αἰπάντων
 345 Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τελώξε' αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ὡς γὰρ ἔβρισαν Λυκίων αἰγοὶ, οἳ τοπάρθ' περ
 Ζαχρηεὺς τελέεσσι καὶ κρατερῶς ὕμνιν·
 Εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθε πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
 Ἀλλά περ οἷός τ' ἴτω Τελαμῶνι' ἄλκιμος Αἴας,
 350 Καὶ οἱ Τεῦκρος ἄμ' ἐσπείσσω, πῶς εὖ εἰδώς.
 Ὡς ἔφατ'· ἔδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθυσεν ἀκέσας,
 Βῆ δ' ὅθ' ἐν πύλῃ τείχε' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
 Στῆ δ' ὅθ' Αἰάντεσσι κίων, εἴθαρ δ' ὅθ' ἐπ' ὀφθαλμοῖς

- 335 Animadvertit autem Ajaces duos praelii infatigabiles
 Stantes, Teucrumque modò e tentorio profectum
 Propè: sed nullo-modò ei licebat, si clamaret, exaudiri;
 Tāntus enim strepitus erat: sonitusque ad cælum perveniebat,
 Percussorum scutorumque & fetis-equinis-comantium galearum,
 340 Et portarum: Ad omnes enim accesserant; hostesque ad ipsas
 Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.
 Statim itaque ad Ajacem misit præconem Thootem;
 “I, nobilis Thoota, currens Ajaces voca,
 “Ambos quidem potiùs: hoc enim longè optimum omnium
 345 “Effet, nam mox hîc fiet gravis cædes:
 “Huc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & antea
 “Magnò-impetu irruere-solent in acribus pugnis:
 “Si verò ipsis etiam illic labor & certamen ortum est,
 “At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
 350 “Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus.
 Sic dixit; neque ei præco non-obsecutus-est, ut audivit;
 Perrexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum:
 Stetitque juxta Ajaces profectus, statimque allocutus est;

Ver. 338. — αὐτὴ δ' ἔρπον ἴκε.]

It clamor cælo. — Ἄν. V, 451.

— Sequitur clamor, cælumque re-
 mugit. IX, 504.

It clamor totis per propugnacula muris.
 IX, 664.

Ver. 340. — πάσας γὰρ ἐπ' ὤχατο.]

Alii ab ὄχῳ deducunt, alii ab ὀχρῶμαι. In-
 terpretanturque (notante Eustathio,) vel,
 αἰώνιαι ἦσαν· quod ferri omnino non
 potest: Vel, δ' ὄχῳ ἡσφαλισμένοι κλισίαις,

scilicet Achivi; Vel, ἐπεπορεύθησαν, scilicet
 Trojani: Vel, ἐπ' ὤχατο (fuerunt enim qui &
 ita legerent,) scilicet ὁ κτύπος. Postero-
 rum duarum interpretationum altera, vera
 erit, quia & aliàs apud Homerum vox ἐπ' ὤ-
 χατο eundem habet intellectum.

Ver. 343. — Αἴαντε] Ἀλ. Αἴαντα.

Ver. 350. — πῶς εὖ εἰδώς.] Vide supra
 ad β', 718.

Ver. 353. — Στῆ δ' ὅθ' Αἰ.] Ἀλ. Στῆ δ' ὅθ' ἐπ'.

Ver.

- Αἶαν', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 355 Ἠνώγει Πετῆϊο διοτρεφέῃ φίλῃ υἱὸς
 Κεῖσ' ἱμῶ, ὄφρα πόνοιο μίνυθ' ἀπερ ἀντίωσπον·
 Ἀμφοτέρω μὲν μάλλον· ὃ γάρ κ' ὅχ' ἄριστον ἀπάντων
 Εἴη, ἐπεὶ τάχα κῆθι τετάρτῃ αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ὡδε γ' ἔβρισαν Λυκίων αἶγολ, οἳ τοπάρῃ περ
 360 Ζαχρηῆς τελέθῃσι κτ' κρετερός υἱομίνας·
 Εἰ γ' ἢ ἐνθάδε περ πόλεμ' ἢ νείκ' ὄρωρεν,
 Ἀλλὰ περ οἷ' ἴτω Τελαμῶνι' ἄλκιμ' Αἴας,
 Καὶ οἳ Τεῦκερ' αἶμ' ἐσπέσθω, πύξων εὖ εἰδώς.
 Ὡς ἔφατ'· ὃ δ' ἀπίθῃσε μέγας Τελαμῶνι' Αἴας.
 365 Αὐτίκ' Ὀϊλιάδῃ ἐπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αἴαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ ἢ κρετερός Κυκομήδης,
 Ἐσαότες Δαναὸς ὀτρύνετον Ἴφι μάχεσθ'·
 Αὐτὰρ ἐγὼ κῆσ' εἶμι, ἢ ἀντίω πολέμοιο·
 Αἴψα δ' ἐλθύσομαι αὐτίς, ἐπὶ εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
 370 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμῶνι' Αἴας,
 Καὶ οἳ Τεῦκερ' αἶμ' ἦε κασίγνητος ἢ ὄπατρ'·
 Τοῖς δ' αἶμα Πανδίων Τόλκερ φέρε καμπύλα πύξα.
 Εὔτε Μενεσθεῖ μεγαθύμῃς πύργον ἱκόντο,

- “ Ajaces, Argivorum ductores ære-loricatorum,
 355 Efflagitat vos Petei Jovis-alumni charus filius
 “ Illuc ire, ut laboris vel paululūm participes sitis :
 “ Ambo quidem potius : hoc enim longè optimum omnium
 “ Effet, nam mox ibi fiet gravis cædes ;
 “ Illuc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui & antea
 360 “ Magno impetu irruere-solent in acribus pugnis :
 “ Si verò & hîc etiam bellum & certamen ortum est,
 “ At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
 “ Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus.
 Sic dixit : neque non-obsecutus est magnus Telamonius Ajax.
 365 Statim Oïlidem verbis alatis allocutus est ;
 “ Ajax, vos quidem hîc, tu & fortis Lycomedes,
 “ Stantes, Danaos excitate ad fortiter pugnandum :
 “ Sed ego illuc ibo, & interero pugnæ :
 “ Protinus autem revertar, postquam benè ipsis auxiliatus fuero.
 370 Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,
 Et cum eo Teucer ibat frater & eodem-patre-natus :
 Unâ cum istis verò Pandion Teucris ferebat curvos arcus.
 Quando Menesthei magnanimi ad turrin venerunt,

Ver. 356. — ἀντίωσπον.] Vide suprâ ad α, 67.

Ver. 359, & suprâ 346. Ὡδε γάρ ἐβρισαν.] Producit penultimam ἔβρισαν, quoniam ex βρίσσω est, quæ iota habet produc-tam. Ideoque non sequitur analogiam verborum in ἔχω, quæ, cum iota plerumque brevem habeant in Præsentibus & Imperfectis positione solâ producuntur.

Ver. 365. Αὐτίκ'.] Alacritatem & festina-

tionem rectè depingit syntaxis hæc asyndetos.

Ver. 369. — ἐπαμύνω.] Al. ἰπύτω-λω notante Eustathio. Sed majorem habet vim, ἐπαμύνω.

Ver. 372. — Πανδίων Τεῦκερ φέρε καμπύλα πύξα.]

— arcumque manu celeresque sagittas

Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.

Æn. I, 191.

Ver.

- Τείχεσ' ἐνὶ ὄσιν ἰόντες ἐπειγομένοισι δ' ἰκόντο·
 375 Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἴσοι,
 Ἰφθίμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
 Σωὶ δ' ἐβάλοντο μάχεσθ' ἐναυλίον, ὥρτο δ' αὐτή.
 Αἴας ᾗ πρῶτ' ὅτε Τελαμῶνι' ἄνδρα κατέκλει
 Σαρπηδόνας ἐταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
 380 Μαρμαίρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν, ὃ ρὰ τείχεσ' ἐνὶ ὄσιν
 Κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρτατ' ὅτε κέ μιν ρέει
 Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ, ἔδὲ μάλ' ἡβῶν,
 Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαι' αἰείρας·
 Θλάσσε ᾗ τετράφalon κυνέει, σωὶ δ' ὅς ἐ' ἄρ' ἔσχε
 385 Πάνι' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀργυρῶντι εἰοικώς,
 Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλῆς πύργου, λίπε δ' ὅς ἐ' αὖ θυμός.
 Τεῦκρος ᾗ Γλαῦκον, κρεττέρων παῖδ' Ἰππολόχοιο,
 Ἰῶ, ἐπεσύνεικον βάλε τείχεσ' ὑψηλοῖο,
 Ἦ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βροχίονα· παῦσε ᾗ χάρμης.
 390 Ἄψ δ' ἀπὸ τείχεσ' ἄλτο λαθὼν, ἵνα μὴ τις Ἀχαιῶν
 Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχέσασθ' ἐπέεσσιν.

Murum intrā euntes, laborantibus utique supervenerunt.

- 375 Quippe ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes,
 Fortes Lyciorum ductores atque principes:
 Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor,
 Ajax verò primus Telamonius virum interfecit
 Sarpedonis socium, Epiclem magnanimum,
 380 Saxo aspero percussum, quod murum intrā
 Jacebat magnum ad pinnam summum: neque id facillē
 Manibus ambabus sustulisset vir, ne ætate quidem maximè florens,
 Quales nunc homines sunt: ille verò ex alto immisit sublatum;
 Perrupitque quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit
 385 Omnia simul capitis: is autem urinatori similis,
 Decidit ab excelsâ turri, liquitque ossa anima.
 Teucer verè Glaucum, fortem filium Hippolochi,
 Sagittâ, irrudentem percussit ex muro alto,
 Quâ vidit nudatum brachium; cessareque fecit a pugnâ.
 390 Retro itaque a muro defiliit latens, ut ne quis Achivorum
 Vulneratum videret, & insultaret verbis.

Ver. 374. — δ' ἰκόντο.] *Al.* δ' ἰκάνον. Cæterum de vi istius δ', vide suprà ad α', 57.

Ver. 379. — Ἐπικλῆα μεγάθυμον.] Quâ ratione, Ἐπικλῆα, ultimam hic producat; vide suprà ad α', 51.

Ver. 380. — ὀκρυόεντα] *Al.* ὀκρυόεντι.

Ver. 381. — ἔδὲ κέ μιν ρέει.] Vide infra ad ver. 446.

Ver. 382. Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ.] Antiquè legebatur, Χείρῃ γὰρ τῇ ἐτέρῃ φέροι ἀνὴρ. Sed eos qui ita scripserunt, rectè reprehendit *Aristarchus*, ὡς ἔστιν τι μέγα εἰπόν-τας περὶ τοῦ Ἀχαιῶν. Vulgati habent, Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ. Sed duriusculum est, ut vox, φέροι, diphthongum elidat. Si

scripsit *Homerus*, φέρ' ἀνὴρ, non utique φέροι voluit dicere, sed φέρει, quod est idem scilicet ac ἔσσειν ἀν. *Barnesius*, unâ voce transpositâ, edidit, Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ. *Eustathius*, in Commentario, videtur legisse, Χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ. Ad vulgatos proximum est, si scribamus, Χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ. Quæ autem ceterum verior sit lectio, non constat.

Ver. 384. Θλάσσε] *Al.* Θραύσει.

Ver. 385. — ὁ δ' ἄρ' ἀργυρῶντι εἰοικώς, Κάππεσ']

— Excutitur, pronusque magister

Volvitur in caput. — *Æn.* I, 119.

Ver.

- Σαρπήδονι δ' ἄχθ' ἤμετο, Γλαύκῃ ἀπιόντι,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν ὅμως δ' ἐλήθετο χάρμης·
 Ἄλλ' ὅγε Θεσφρίδῳ Ἀλκμάονα δρεὶ τυχήσας
 395 Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχ'· ὃ δ' ἐπὶ ὄμῳ πῶς δρεὶ
 Πρῶτης, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τούχῃα ποικίλα χαλκῷ.
 Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἐπαλξιν ἐλὼν χερσὶ σιβαρῆσιν,
 Ἐλχ', ἢ δ' ἔσπετο πᾶσα Δαρμπερές· αὐτὰρ ὑπερβεν
 Τέχ' ἐγυμνώθη, πολέεσσι δ' ἔθηκε κέλδον.
 400 Τὸν δ' Αἴας κ' Τεῦκρ' ὁμαρτήσανθ', ὃ μὲν ἰῶ
 Βελήκει τελαμῶνα πρὶ στήθεσφι φαεινὸν
 Ἀσπίδ' ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
 Παιδὸς ἐξ, μὴ νηυσὶν ἐπι πρύμνεσσι δαμείη.
 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπ' ἄλμῳ· ἢ δ' Ἀγροῦ
 405 Ἦλυθεν ἐλχέη, συφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
 Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπ' ἄλξι, ἔδ' ὅγε πάμπαν
 Χάζετ', ἐπεὶ οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδ' ἀρέσθ.
 Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἐλιξάμεν Λυκίοισιν·
 ὦ Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θέρειδ' ἀλκῆς;
 410 Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, κ' ἰφθίμῳ περ ἐόντι,

Sarpedoni autem dolor fuit, propter Glaucum abeuntem,
 Protinus ut animadvertit; attamen non oblitus est pugnae;
 Sed is Thestoridem Alcmaonem hastâ assequutus

- 395 Vulneravit, extraxitque hastam: ille autem secutus hastam, cecidit
 Pronus, circaque ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
 Sarpedon verò pinnam prehensam manibus robustis,
 Trahebat, illa autem secuta est tota prorsus; & desuper
 Murus nudatus est, multisque fecit viam.
 400 Illum verò Ajax & Teucer simul-affecuti, hîc quidem sagittâ
 Percussit lorum circa pectora splendidum
 Clypei ingentis; sed Jupiter fata arcuit
 A filio suo ne navium ad puppes interficeretur.
 Ajax autem clypeum percussit infiliens; atque penitus
 405 Transiit hasta, asperèque-repulit ipsum ardentem.
 Cessit itaque paululum a propugnaculo, neque is tamen in-totum
 Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam reportare.
 Adhortatus est autem divinos conversus Lycios;
 "O Lycii, quid ita remittitis impetuofam fortitudinem?
 410 "Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti,

Ver. 393. Αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν.] Ità omnino scribendum existimo, pro eo quod habent Vulgati, Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐνόησιν. Nam ἐπειτὰ locum hîc non habet.

Ver. 396. — ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τούχῃα.] Vide suprâ ad δ', 455, 504; & ad β', 210.
 Corruit in vulnus; sonitum super arma dedere. Æn. X, 438.

Ver. 398. Ἐλχ', ἢ δ' ἔσπετο πᾶσα]

— labat ariete crebro

Janua, & emoti procumbunt cardine postes.

Fit via vi: rumpunt aditus, primosque trucidant

Immissi. — Æn. II, 492.

Ver. 301. Βελήκει.] [Si dixisset, βέλκεαν. jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprâ ad δ', 492; & ad α', 37.

Ver. 405. Ἦλυθεν] Vide suprâ ad γ', 205.

Ibid. — μεμαῶτα] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 406. — ἔδ' ὅγε πάμπαν.] De vi & elegantia istius, ὅγε· vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 407. — ἐέλπετο.] Al. ἐέλπετο.

Ver. 408. — ἀντιθέοισιν ἐλιξάμενος] Al. ἀντιθέοισι καταπτύμενος.

- Μένω ρήξαμένω, θέσθ' ἄρ' ἐν νηυσὶ κέλδυσον·
 Ἄλλ' ἐφομαρτίζετε· πλεόνων δέ ποι' ἔργον ἄμεινον.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄνακτι ὑποδδείσαντες ὁμοκλήν,
 Μᾶλλον ἐπέβρισαν βεληφόρον ἄμφι ἄνακτι.
 415 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτυῖαντο φάλαγγας
 Τείχεσσι ἐνδοθεν, μέγα δέ σφισι φαίνεται ἔργον.
 Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδιώαντο
 Τείχεσσι ρήξάμηναι θέσθ' ἄρ' ἐν νηυσὶ κέλδυσον·
 Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδιώαντο
 420 Τείχεσσι ἄψ' ὤσαοθ', ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλαοθεν.
 Ἄλλ' ὥς' ἄμφ' ἔροισι δὴν ἀνέρεθ' ἀνέρεθ' ἀνέρεθ',
 Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ὅππῃ ὥς' ἐν ἀνέρεθ',
 Ὡς τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσσης·
 Ὡς ἄρα τὸς διέεργον ἐπ' ἀλξίης· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτίων
 425 Δῆν' ἀλλήλων ἄμφι σήθεσσι βοείας
 Ἀσπίδας εὐκύκλεις, λαυσήϊά τε πτερόεντας.
 Πολλοὶ δ' ἐτάζοντο καὶ χρόα νηλεὶ χαλκῷ,
 Ἥμιν ὅτ' ἐρεφθέντι μετὰ φρεσὶ γυμνωθείη

“ Soli, cūm murum perruperim, facere ad naves aditum :

“ Sed unā-sequimini : Multorum utique opus melius.

Sic dixit : Illi autem regis reveriti adhortationem,

Validius incubuerunt consiliarium circa regem

415 Argivi autem ex-alterâ-parte corroborabant phalangas

Murum intra, magnum quippe ipsis obtulit se opus.

Neque enim fortissimi Lycii, Danaorum poterant

Muro rupto facere ad naves viam :

Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant

420 A muro retro repellere, postquam primum accessissent.

Sed sicut de finibus duo viri contendunt,

Mensuras in manibus tenentes, communi in arvo,

Qui utique exiguo in loco litigant de suo jure :

Sic quidem hos distinebant pinnæ ; hi autem super ipsis

425 Cædebant alii-aliorum circa pectora bubulâ-pelle-factos

Clypeos rotundos, parmasque leves.

Multi autem vulnerabantur corpus sævo æro,

Sivi cui verso terga nudarentur

Ver. 412. ——— ἐφομαρτίζετε.] Scho-
 liafies, & Codices nonnulli, ἐφομαρτίζον.
 Quod est absurdum. Vide suprâ ad α., 566.

Ver. 414. ——— ἐπέβρισαν.] Vide suprâ
 ad ver. 359.

Ver. 415. ——— ἐκαρτυῖαντο.] De hujus
 vocis profodiâ, vide suprâ ad ver. 280.

Ver. 417. Οὔτε γὰρ ——— Λύκιοι Δαναῶν
 ———, ὥς' ——— Δαναοὶ Λυκίους.]

———expellere tendunt

Nunc hi, nunc illi : certatur limine in
 ipso

Ausonæ : Magno discordes æthere ventī

Prælia ceu tollunt, animis & viribus æ-
 quis ;

Non ipsi inter se, non nubila, non mare
 cedit :

Anceps pugna diu, stant obnixa omnia
 contrâ :

Haud aliter Trojanæ acies, aciesque La-
 tinæ

Concurrunt : hæret pede pes, densusque
 viro vir. *Æn. X., 354.*

Ver. 422. ——— ἀνέρεθ'.] Vide suprâ ad
 ζ., 142.

Ver. 423. Ὡς τ'.] Qui utique. Item, ver.
 434, Ὡς τ', Quæ utique.

Ver. 428. ——— ὅτ' ἐρεφθέντι.] *Barnesius* scri-
 bit ὅτ' ἐρεφθέντι. Ut infra, ε., 664. Neutrūm malē.

- Μαχναμένων, πολλοὶ δὲ Δαρμπερὲς ἀσπίδ' αὐτῆς.
 430 Πάνη δὲ πύργοι καὶ ἐπάλξεις αἵματι φωτῶν
 Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
 Ἀλλ' ἔδ' ὥς ἐδυῶντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
 Ἀλλ' ἔχον, ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερσὶν ἀληθῆς,
 Ἡ τε σαθρὸν ἔχουσα καὶ εἶλον, ἀμφὶς ἀνέλκει
 435 Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν αἰκία μισθὸν ἄρῃ.
 Ὡς μὲν τῶν δ' ἴσα μάχῃ τέτατο πόλεμός τε·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδ' ὑπέρτερον ἔκτορε δῶκε
 Πελαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν·
 Ἡῦσεν δὲ Δαρμπερσίον Τρώεσσι γεγωνῶς·
 440 Ὀρνυθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυθε δὲ τεῖχος
 Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίστε θεσπιδάες πῦρ.
 Ὡς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἔασιν πάντες ἄκνον,
 Ἰθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα

- Pugnantium; multi item penitus per clypeum ipsum.
 430 Ubique verò turres & pinnæ sanguine virorum
 Perfusæ erant utrinque a Trojanis & Achivis.
 Sed ne sic quidem poterant in fugam vertere Achivos:
 Sed se ita habebant, ut lances mulier lanificio-victum-quæritans iusta,
 Quæ stateram tenens & lanam, utrinque appendit
 435 Exæquans, ut liberis tenuem mercedem ferat.
 Sic quidem horum æqualiter pugna intendebatur bellumque;
 Usque dum tandem Jupiter-gloriam superiorem Hectori daret
 Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum:
 Clamavit autem intentissimâ-voce Trojanis vociferans;
 440 "Ingruite, equum-domitores Trões: perrumpite autem murum
 "Argivorum, & navibus immittite immanè-ardentem ignem.
 Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
 Rectæque irruerant in murum frequentes: Iique deinde

Ver. 430. Πάνη δὲ.] Haud scio annon
 hic reponendum sit, πάνη δὲ, ubique verò;
 potiùs quàm, πάντῃ δὲ, ubique sanè.

Ver. 433. ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερσὶν ἀληθῆς·
 ἵνα παισὶν αἰκία μισθὸν ἄρῃ.]
 Ἰνα δὲ πολὺ μᾶλλον αἰσθῆται, ὅσον ἔχει ῥώ-
 μιν ἢ συνθετικὴ δύναμις ἐν τῇ ποιήματι καὶ
 λόγῳ, λήφομαι τίνας εὖ ἔχον δοκῶσας λέξεις·
 ὧν τὰς ἀρμονίας μεταθεῖς, ἀλλοῖα φαίνεσθαι
 ποιήσω καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰς λέξεις. Δαμ-
 βαίνεσθαι δὲ πρῶτον ἐν τῶν Ὀμηρικῶν ταυτί·
 "Ἀλλ' ἔχον, ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερσὶν ἀλη-
 "θῆς, ἵνα παισὶν αἰκία μισθὸν ἄρῃ-
 "ται." Dionys. Halicarn. περὶ Συνθέσεως,
 §. 4.

cum fœmina primùm,
 Cui tolerare colo vitam tenuique Mi-
 nerva;

famulasque ad lumina longo
 Exercet penso; castum ut servare cubile
 Conjugiæ, & possit parvos educere natos.

Æn. VIII, 403.

Ver. 436. — μάχῃ — πόλεμός τε.]

Vide suprâ ad ἡ, 232, 279.

Ver. 438. Πριamidῇ.] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 440. Ὀρνυθ'] Ita restituit Barnesius
 ex δ, 509, suprâ; & ex MSS. duobus. Op-
 timè. Quod enim habent Vulgati, Ὀρνυθ',
 ferri omninò non potest. Quippe & Ἀχι-
 υμ est, ὀρνυτε; & penultimam necessariò
 corripit. Quâ enim analogiâ fit δίδωμι, δι-
 δοτε; eadem fit ὀρνύμι, ὀρνύτε. Neque in
 his ullus unquam est licentiæ locus.

Ibid. — ῥήγνυθε δὲ τεῖχος.]

Sed vos, ô lecti; ferro quis scindere
 vallum

Apparat, & mecum invadit trepidantia
 castra? Æn. IX, 146.

Ver. 443. Ἰθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος]

Accelerant actâ pariter testudine Volsci,
 Et fossas implere parant, ac vellere vallum:
 Quærent pars aditum, & scalis ascendere
 muros. Æn. IX, 505.

Ver.

- Κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δ' ἔρατ' ἔχοντες.
 445 Ἐκλῶρ δ' αἰρπάξας λαῶν φέρεν, ὃς ῥα πυλάων
 Εἰσῆκε πρόθεν, πρυμνός, παχύς, αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 Ὀξύς ἔλω· πόν δ' ἔ κε δὺ ἀνέρε δῆμῳ ἀρίστῳ
 Ῥηϊδίῳ ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' ἔδεο ὀχλίσειαν,
 Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰσ'· ὃ δέ μιν ῥέα πάλλε κ' οἶο·
 450 Τόν οἱ ἐλαφρόν ἔθηκε Κρόνος παῖς ἀκυλομήτεω.
 Ὡς δ' ὅτε ποικίλῳ ῥέα φέρε πόκον ἄρσενος οἶος,
 Χεὶρ λαβὼν ἐτέρη, ὀλίγον δέ μιν ἄχθ' ἐπείγει·
 Ὡς Ἐκλῶρ ἰθὺς σανίδων φέρε λαῶν αἰέρας,
 Αἷ ῥα πύλας ἔρωτο πύκα σιβαρῶς ἀσφράδας,
 455 Δικλίδας, ὑψηλὰς· δοιοὶ δ' ἐντοῖον ὀχῆες
 ἔχον ἐπημοῖοι, μία ᾗ κληῖς ἐπαρήρει.
 Στῇ ᾗ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, κ' ἐρεσάμεν' βάλε μέσσας,
 Εὖ Διφθαῖς, ἵνα μή οἱ ἀφαιρότερον βέλ' εἴη·
 Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρων θαιρέας· πέσε ᾗ λίθος εἴσω
 460 Βελθοσωμή, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· ἔδ' ἄρ' ὀχῆες
 Ἐχθετίλῳ, σανίδες ᾗ διέτμαλ' ἀλλυδὶς ἄλλη

Pinnae ascendebant, acutas hastas tenentes.

- 445 Hector verò correptum lapidem ferebat, qui portas
 Stabat ante, extremus, crassus; & desuper
 Acutus erat: quem ne duo quidem viri ex populo fortissimi
 Facile in plaustrum a solo movere possent,
 Quales nunc homines sunt: ille verò ipsum facile vibrabat etiam solus:
 450 Hunc scilicet ei levem reddiderat Saturni filius versuti.
 Sicut autem quando opilio facile portat vellus arietis,
 Manu prehensum alterâ, exiguumque ipsum pondus urget:
 Sic Hector rectâ in tabulas ferebat lapidem sublatum,
 Quæ portas munebant valde spissè coagmentatas,
 455 Bifores, altas: duo autem intus vestes
 Firmabant invicem-transversi, una verò clavis accommodata-erat.
 Stetit verò valdè propè profectus, & adnixus percussit medias,
 Firmiter divaricatis-cruribus-stans; ne ei imbellè telum esset:
 Rupitque ambos cardines: cecidit autem lapis intrò
 460 Magno pondere, immanè verò circà portæ crepuerunt: neque vestes
 Sustinuerunt, tabulæ verò disruptæ sunt aliò alia,

Ver. 446. Εἰσῆκε πρόθεν.] Si εἰσῆκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprà ad d', 434, 492; & ad á, 37.

Ibid. πρυμνός, παχύς· ———
 & κε δὺ ἀνέρε.]

———Saxum circumspicit ingens,
 Saxum antiquum, ingens; campo quod
 fortè jacebat

Limes agro positus, litem ut discerneret
 arvis.

Vix illud lecti bis sex cervice subirent
 Qualia nunc hominum producit corpora
 tellus:

Ille manu raptum trepidâ torquebat in
 hostem

Altior infurgens. ———. Æn. XII, 896.

Ver. 448. ——— ἐπ' ἄμαξαν] Al. ἐφ'
 ἄμαξαν

Ibid. ——— ὀχλίσειαν.] Al. ὀχλίσειαν.
 Malé. Secunda enim corripitur. Vide su-
 prà ad á, 140.

Ver. 450. Τόν οἱ] Al. Τόν ῥ' οἱ. Quod
 perinde est. Vide ad á, 51.

Ver. 459. ——— πέσε δὲ λίθος] Vide
 suprà ad á, 51.

Ver. 460. ——— μύκον] Vide suprà ad
 β', 314.

Ver. 461. ——— διέτμαλ'] Al. διέτ-
 μαλον

- Λαῶν ὑπὸ ῥιπῆς· ὃ δ' ἄρ' ἐόθορε φαίδιμος Ἴκτωρ,
 Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δ' χαλκῷ
 Σμερδαλέω, πὺν ἔσο πρὶ χροῖ· δοιὰ δ' ἤ χειρὶ
 465 Δῆρ' ἔχεν· ἔκ' ἄν τις μιν ἐρυκάκοι ἀνιβολήσας,
 Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσάλτο πύλας· πυρὶ δ' ὅσσε δεδήει.
 Κέκλετο δ' Τρώεσσιν ἐλιξάμενος καθ' ὄμιλον,
 Τείχεσσι ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
 Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τείχεσσι ὑπερβασάν, οἱ δ' κατ' αὐτάς
 470 Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 Νῆας αἰνὰ γλαφυράς· ὅμαδ' δ' αἰλίας ἐτύχθη.

Lapidis ex impetu : Infiliit autem illustris Hector,

Nocti veloci similis aspectu : fulgebatque ære

Terribili, quo indutus erat circa corpus : duas autem manibus

465 Hastas tenebat : Haud quis illum inhibere-potuisset occurrens,

Præter deos, quando infiliit in portas ; igne verò oculi ardebant.

Hortabatur autem Trojanos conversus ad agmen,

Murum transcendere : Illi autem hortanti paruerunt :

Protinùsque alii quidem murum transcenderunt, alii verò per ipsas

470 Affabrè-factas infundebantur portas : Danaï autem diffugerunt

Naves ad cævas : tumultusque vehemens consecutus est.

Ver. 462. — ὑπὸ] *Al.* ὑπό.

Ver. 463. — ἀτάλαντος.] Vide suprâ ad
B, 627.

Ver. 464. Σμερδαλέω.] *Al.* Σμερδαλέον.

Ver. 466. — πυρὶ δ' ὅσσε δεδήει.]

Vide suprâ ad α', 37 & 104.

Ver. 469. — ὑπερβασάν.] Fit ὑπερβα-
σαν simili analogiâ, ac ἔθεσαν, ἔσασαν, ἔδα-
σαν.

Ver. 471. — ἐτύχθη] *Al.* ὤρρει.

**BOOKS written by SAMUEL CLARKE, D. D. late
Rector of St. James's, Westminster.**

A Discourse concerning the Being and Attributes of God, the Obligation of Natural Religion, and the Truth and Certainty of the Christian Revelation: Being Sixteen Sermons, preached in the Years 1704, and 1705, at the Lecture founded by the Honourable Robert Boyle, Esq; The Eighth Edition.

A Paraphrase on the Four Evangelists. In two Vols. The Fourth Edition.

Three Practical Essays on Baptism, Confirmation, and Repentance. The Fifth Edition.

A Letter to Mr. Dodwell: Wherein all the Arguments in his *Epistolarum Discourse* against the Immortality of the Soul, are answered. Together with four Letters to the Author of some Remarks, &c. The Sixth Edition. In this Edition are inserted the Remarks on Dr. Clarke's Letter to Mr. Dodwell, and the several Replies to the Doctor's Defence thereof.

A Collection of Papers which passed between the late learned Mr. Leibnitz and Dr. Clarke, in the Years 1715 and 1716, relating to the Principles of Natural Philosophy and Religion.

Eighteen Sermons on several Occasions. The Third Edition.

Jacobi Robaulti Physica. Latine vertit, recensuit, & uberius jam Annotationibus illustrissimè Isaac Newtoni Philosophia maximam partem hausit; amplificavit & ornavit S. Clarke, S. T. P. Accedunt etiam in hac Quarta Editione novæ aliquot tabulæ æri incisæ, & Annotationes multum sunt auctæ, 8vo.

Id. Newtoni Optice. Latine reddidit S. Clarke, S. T. P.

C. Julii Cæsaris quæ extant, accuratissime cum Libris editis & MSS. optimis collata, &c. Accesserunt Annotationes S. Clarke, S. T. P.

The Scripture Doctrine of the Trinity. In three Parts. Wherein ALL the Texts in the New Testament relating to that Doctrine, and the principal Passages in the Liturgy of the Church of England are collected, compared, and explained. The Third Edition. Price 6s.

A Letter to the Reverend Dr. Wells, Rector of Cotesbach in Leicestershire. In Answer to his Remarks, &c. Price 1s.

A Reply to the Objections of Robert Nelson, Esq; and of an Anonymous Author against Dr. Clarke's Scripture-Doctrine of the Trinity, &c.

Observations on Dr. Waterland's Defence of his Queries, 8vo.

The Modest Plea, &c. Continued: Or, A brief and distinct Answer to Dr. Waterland's Queries, &c.

An Exposition of the Church Catechism. By Samuel Clarke, D. D. Published from the Author's MSS. by John Clarke, D. D. Dean of Sarum. The Third Edition.

Sermons on several Subjects. In Ten Volumes. By Samuel Clarke, D. D. Published from the Author's MSS. by John Clarke, D. D. Dean of Sarum. With a Preface giving some Account of the Life, Writings, and Character of the Author. By Benjamin Lord Bishop of Winchester. The Second Edition.

Lately publish'd, beautifully printed in Four Volumes in Folio.

The Works of SAMUEL CLARKE, D. D. late Rector of St. James's, Westminster. With a Preface giving some Account of the Life, Writings, and Character of the Author.

By Benjamin Lord Bishop of Winchester. Printed for John and Paul Knapton, Ludgate-Street. Where may be had,

The Sermons of Dr. Samuel Clarke, in two Volumes in Folio, being the first and second Volumes of his Works.

Note, A small Number of the Works is printed on a fine Writing Paper.

Robault's System of Natural Philosophy: Illustrated with Dr. Samuel Clarke's Notes taken mostly out of Sir Isaac Newton's Philosophy: With Additions. Done into English by John Clarke, D. D. In two Vols. 8vo.

